Huan Xasāsti’ testamento: Huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo

Xicotepec De Juárez Totonac New Testament

© 1978 Wycliffe Bible
Translators, Inc.

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Language:
Country:
Publisher:
Copyright: © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.
Last Updated: 2023-10-20
ID: 0f8f9440-8861-4b88-9182-51cd0fcd38cb
ISO: too
ISBN:

SAN MATEO 4
SAN MARCOS 43
SAN LUCAS 67
SAN JUAN 104
LOS HECHOS 132
ROMANOS 165
1 CORINTIOS 181
2 CORINTIOS 197
GÁLATAS 207
EFESIOS 213
FILIPENSES 219
COLOSENSES 223
1 TESALONICENSES 227
2 TESALONICENSES 231
1 TIMOTEO 233
2 TIMOTEO 237
TITO 240
FILEMÓN 242
HEBREOS 243
SANTIAGO 255
1 PEDRO 259
2 PEDRO 264
1 JUAN 267
2 JUAN 271
3 JUAN 272
JUDAS 273
APOCALIPSIS 275

SAN MATEO

Ixnapapna' Jesucristo

Lc. 3.23-38

1 Huā'mā' lista ū'tza' ixnapapna' Jesucristo lā' xla'
ixtā'nat David lā' nā Abraham.
2 Lā' Abraham ixtāta' Isaac ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Ja-
cob lā' ū'tza' ixtāta'ca'n Judá lā' ixtā'timīn. 3 Lā' Judá ix-
tāta'ca'n Fares lā' Zara ixuanī't lā' ixtzī'tca'n ixuanican
Tamar. Lā' Fares ixtāta' Esrom ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Aram. 4 Lā' Aram ixtāta' Aminadab ixuanī't lā' ū'tza' ix-
tāta' Naasón a'ntī ixtāta' Salmón. 5 Lā' Salmón ixtāta'
Booz ixuanī't lā' ixtzī't Booz ū'tza' Rahab. Lā' Booz ixtā-
ta' Obed ixuanī't lā' ixtzī't Obed ixuanican Rut. Lā'
Obed ixtāta' Isaí ixuanī't. 6 Lā' Isaí ixtāta' huan rey
David ixuanī't. Lā' huan rey David lā' huan puscāt a'ntī
pū'la ixpuscāt Urías ixuanī't, xlaca'n xanatātana' Sa-
lomón ixtahuanī't.
7 Lā' Salomón ixtāta' Roboam ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Abías a'ntī ixtāta' Asa. 8 Lā' Asa ixtāta' Josafat ixuanī't
lā' Josafat ixtāta' Joram lā' ū'tza' ixtāta' Uzías. 9 Lā' Uzías
ixtāta' Jotam ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Acaz lā' ū'tza' ixtā-
ta' Ezequías. 10 Lā' Ezequías ixtāta' Manasés ixuanī't lā'
ū'tza' ixtāta' Amón a'ntī ixtāta' Josías. 11 Lā' Josías ixtā-
ta'ca'n Jeconías lā' ixtā'timīn ixuanī't lā' a'xni'ca' ix-
cāchī'canī't lā' cālē'nca huan israelitas nac ti'ya't a'nlhā
huanican Babilonia.
12 Lā' a'xni'ca' cālē'ncanī'ttza' a'xni'ca' Jeconías ixka'lhī
ixcaman Salatiel lā' ū'tza' ixtāta' Zorobabel ixuanī't.
13 Lā' Zorobabel ixtāta' Abiud ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Eliaquim a'ntī ixtāta' Azor. 14 Lā' Azor ixtāta' Sadoc ixu-
anī't lā' ū'tza' ixtāta' Aquim a'ntī ixtāta' Eliud. 15 Lā' Eli-
ud ixtāta' Eleazar ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Matán a'ntī ix-
tāta' Jacob. 16 Lā' Jacob ixtāta' ixuanī't huan José a'ntī
ixkōlu' huan María. Lā' María, xla' ixtzī't Jesús ixuanī't,
ū'tza' a'ntī huanican huan Cristo.
17 Lā' chuntza' ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham a'xni'ca' tahuī'lh David. Lā' ixlīkalhacāujtā'ti'
ī'xū'yātā'natna' David a'xni'ca' ixcālē'ncanī't israelitas
nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Babilonia. Lā'
ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna' huampala a'xni'ca' la-
catuncuī'lh Cristo.

A'xni'ca' lacatuncuī'lh Jesucristo

Lc. 2.1-7

18 Lā' a'xni'ca' tahuī'lh Jesucristo, chuntza' pātle'kelh.
Ixtzī't ixuanican María lā' xla' ixtalacāxlanī'ttza' para
natā'tapūchahua huan José. Lā' a'xni'ca' tūna'j ix-
talātā'tahui'la a'xni'ca' María ixcamalanī'ttza' lā' por
ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo. 19 Lā' a'xni'ca' José
ca'tzīlh que María ixcamalanī't, xla' ixmakxtekcu'tun.
Pero como tzeyā chi'xcu' ixuanī't, tū' ixmālacapū'cu'tun
na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't como tū' ixmāmāx-
anī'cu'tun. Xmān tzē'k ixmakxtekcu'tun. 20 Lā' a'xni'ca'
José ixpāstacmā' a'nchī nalīlacāxtlahua, a'xni'ca'
lakahuāna'lh lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntī
macamilh huan Māpa'ksīni' Dios lā' xla' huanilh:
—José, hui'x a'ntī ī'xū'yātā'nat David, tū'
catilīmā'xa'na' natā'tapūchahua'ya' huan María como
ka'lhīni'lh por ixpālacata huan Espíritu Santo. 21 Na-
ka'lhī ixcaman xachi'xcu' lā' nahui'lī'ni'ya' ixtacuīni'
Jesús. Chuntza' namāpācuhuī'can como xla'
nacāmāpūtaxtū ixtachi'xcuhuī't —huanilh huan ángel.
22 Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū
a'ntū hualh huan Māpa'ksīni' Dios por ixpālacata huan
a'cta'sana'. Chuntza' tzo'kli:
23 Huan tzu'ma'jāt naka'lhīni'n lā' naka'lhī ixcaman lā'
namāpācuhuīcan Emanuel,
lā' huā'mā' tacuīni' huanicu'tun: Dios
quincātā'lahui'lani'.
24 Lā' a'xni'ca' lakahualh José, tlahualh ixlīhuāk a'ntū
māpa'ksīlh huan ixángel huan Māpa'ksīni' lā'
tā'tapūchahualh María. 25 Pero tū' xa'malh hasta
a'xni'ca' xla' tahuī'lh ī'ska'ta' ixlīmaksāsti'. Lā' hui'līni'lh
ixtacuīni' Jesús.

A'xni'ca' tamilh huan magosnu'

2 Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuanī't nac ti'ya't a'nlhā
huanican Judea a'xni'ca' Jesús lacatuncuīlh a'ntza'.
Lacatuncuīlh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican
Belén. Lā' tachā'lh magosnu' huan nac xcānsipej a'nlhā
huanican Jerusalén lā' xlaca'n tamincha' na ixtankēn
2 lā' takalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū huī' huan ixreyca'n israelitas a'ntīn
tahuī'lhtza'? Quina'n iclaktzī'nī'tauj lakatin sta'cu na ix-
tankēn. Lā' ū'tza' quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' palh
tahuī'lhtza'. Lā' ū'tza' iclīmiujtza' huā'tzā' para
na'icmācā'tanīyāuj.
3 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan rey
Herodes lej ixpāta'lamā' lā' nā chuntza' ixlīhuākca'n
xalanī'n nac Jerusalén nā ixcāpāta'lamā'. 4 Lā' huan rey
cāmāta'satīnīni'lh lā' cāmākēstokli ixlīhuākca'n xana-
puxcu'nu' sacerdotes israelitas lā' a'ntī tamāsu'yulh
huan ley. Lā' cākalhasqui'nīca lhachū natahui'la huan
Cristo 5 lā' takalhtīni'lh:
—Natahui'la nac Belén xala' nac estado de Judea.
Chuntza' tzo'kli huan a'cta'sana':

6 Lā' Belén xala' huan ti'ya't a'nlhā huanican Judá,
a'yuj lej xati'na'j na ixlaclhni'ca'n huan municipios nac
huā'mā' ti'ya't, pero līhua'ca' tasqui'nī como nalacatun-
cuīyācha' a'ntza' kalhatin māpa'ksīni'.
Lā' xla' nacāmaktaka'lha quintachi'xcuhuī't a'ntī
cāhuanican israelitas.
7 Lā' Herodes lakatzē'k cāmāta'satīnīni'lh huan
magosnu' lā' cākalhasqui'nīlh lhānīn tasu'yulh huan
sta'cu lā' tūyā chi'chini' lā' tūyā mālhcuyu'. 8 Lā' cā-
macā'lh nac Belén lā' cāhuanilh:
—Capinchipitit lā' nalīhui'lī'yā'tit naputzayā'tit huan
ska'ta'. Lā' a'xni'ca' nakaksā'tit, naquilāmāca'tzīnīyāuj
para que quit nā tzē na'ica'n na'icmācā'tanī —chuntza'
cāhuanilh Herodes.
9 Lā' a'xni'ca' cātā'chihuīna'nkō'lh huan rey, ta'a'lh
huan magosnu'. Lā' huan sta'cu a'ntū ixtalaktzī'nī't ix-
tankēn, ū'tza' cāpū'lani'lh lā' cāmāsu'ni'lh huan tej has-
ta lhā tāyalh tālhmā'n a'nlhā ixuī' huan ska'ta'.
10 Lā' a'xni'ca' huan magosnu' talaktzī'lh a'nchī tāyalh
huan sta'cu, lej tapāxuhualh xlaca'n. 11 Lā' a'xni'ca'
tatanūlh huan nac chic, talaktzī'lh huan ska'ta' lā'
María a'ntī ixtzī't. Lā' tatatzokostani'lh lā' tataquilhpū-
tani'lh lā' tamācā'tanīlh huan ska'ta'. Lā' tamakxcutli
huan a'ntū ixtalē'ni' lā' ta'a'ksajli oro lā' pūm lā' per-
fume a'ntū huanican mirra. 12 Lā' ā'calīstān
tataspi'tchokolh por ā'kantin tej como ixtalakahuā-
na'nī't lā' chuntza' cālīmāca'tzīnīca que tū' catatētax-
tulh a'ntza' na ixchic Herodes.

A'xni'ca' tatzā'lalh nac Egipto

13 A'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan magosnu', José lakahuā-
na'lh lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū macamilh
huan Māpa'ksīni' Dios. Lā' huan ángel huanilh:
—Catāqui'. Cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't lā'
catzā'la'tit nac huan país a'nlhā huanican Egipto.
A'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' na'icmā-
ca'tzīnīyāni' porque huan Herodes, xla' naputza huan
ska'ta' como maknīcu'tun.
14 Lā' José tāquī'lh a'xni'ca' tzī'sacus ixuanī't lā' a'lh.
Cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't. Ta'a'lh huan nac ti'ya't
a'nlhā huanican Egipto. 15 A'ntza' tatachokolh hasta
a'xni'ca' nīlh huan Herodes. Huā'mā' pātle'kelh para
natlōkentaxtū a'ntū huan Māpa'ksīni' Dios ixuanī't por
ixpālacata huan a'cta'sana'. Chuntza' hualh: "Ixuī' nac
Egipto qui'O'kxa' lā' icmāta'sīlh".

Herodes ixcāmāmaknīnīni'n huan camana'

16 Lā' a'xni'ca' Herodes ca'tzīlh palh ixta'a'kxokonī't
huan magosnu', xla' lej a'kchā'lh. Lā' māpa'ksīni'lh que
cacāmaknīca huan lakska'tā'n a'ntī xachi'xcu'. Cāmā-
maknīnīni'lh ixlīhuākca'n huan camana' xachi'xcu'
xalanī'n nac Belén lā' ixlīka'tla' huan cālacchicni'.
Cāmāmaknīnīni'lh ixlīhuākca'n a'ntīn tūna'j ixtaka'lhī
lakatu' cā'ta. Chuntza' māpa'ksīlh como ixtlahuanī'ttza'
hua'chi lakatu' cā'ta desde a'xni'ca' ixlacatuncuīnī't
huan ska'ta' chu a'nchī tahualh huan magosnu'.
17 Chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana'
a'ntī ixuanican Jeremías. Chuntza' tzo'kli:
18 Kaxmatcan a'nchī calhuancan huan nac cā'lacchicni'
a'nlhā huanican Ramá lā' lej ta'sacan.
Raquel ū'tza' a'ntī calhuamā' ixpālacata ixcamana'.
Lā' tūla māko'xamixīcan como ixtanīnī'ttza'.
Chuntza' tzo'kli.
19 Pero a'xni'ca' ixnīnī'ttza' huan Herodes, José
lakahuāna'mpā a'nlhā ixuī' nac Egipto. Lā' tasu'yuni'lh
kalhatin ángel a'ntī macamilh huan Māpa'ksīni' Dios lā'
huanilh:
20 —Catāqui' lā' cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't. Lā' cat-
aspi'ttit huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Israel porque
tanīlhtza' xlaca'n a'ntī ixtamaknīcu'tun huan ska'ta'
—hualh huan ángel.
21 Lā' José tāquī'lh lā' a'lh lā' cālē'lh huan ska'ta' lā'
ixtzī't hasta nac Israel. 22 Pero Arquelao a'ntī ixlakta-
palh ixtāta' Herodes ixuanī't lā' ixmāpa'ksīni'mā' a'nlhā
huanican Judea. Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh huā'mā',
ixjicua'n lā' tū' ixa'ncu'tun a'ntza'. Lā' a'xni'ca' lakahuā-
na'mpā, māca'tzīnīca a'nlhā ixta'a'lh lā' ū'tza' talī'a'lh
huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Galilea. 23 Lā' a'xni'ca'
tachā'lh a'ntza' nac Galilea, ta'a'lh huan nac cā'lacchic-
ni' a'nlhā huanican Nazaret para natalatahui'la.
Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tahualh
huan a'cta'sana'nī'n. Tahualh: "Jesús namāpācuhuīcan
nazareno".

Juan huan Mā'kpaxīni' a'cta'sana'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

3 Lā' huanmā'na quilhtamacuj milh nac cā'lh-
pi'mpi'li' ti'ya't nac Judea huan Juan a'ntī
ixmā'kpaxīni'n. Ixa'cta'sana'mā' 2 lā' ixcāhuani huan
tachi'xcuhuī't:
—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' camakxtektit
mintalaclē'i'ca'n porque tapajtzūmā' a'xni'ca' Dios
nacāmāpa'ksīkō' huan tachi'xcuhuī't.
3 Lā' huan a'cta'sana' Isaías tzo'kli a'nchī huan
tachi'xcuhuī't nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n lā'
natakalhlaka'ī'. Lā' tzo'kli ixpālacata huā'mā' Juan a'nl-
hā huan chuntza':
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan
catīhuā a'ntī palha' nachihuīna'n lā' nahuan: "Cacāxt-
lahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc
camālakstu'nctit huan tej".
4 Lā' ixlu'xu' huā'mā' Juan līcāxtlahualh ixchi'xit
camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' xla' ixua'
hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. 5 Lā' huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac xcānsipej Jerusalén tamilh
takaxmata. Lā' nā lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n chu
xalhā huan nac estado de Judea lā' xalanī'n pajtzu
huan pūxka Jordán nā tamilh takaxmata. 6 Lā' a'xni'ca'
tatako'xaspi'tni'lh Dios ixtalaclē'i'ca'n, Juan
cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.
7 Lā' lhūhua' fariseosnu' lā' ixsacerdotes israelitas
tamilh ta'a'kpaxa. Lā' a'xni'ca' Juan cālaktzī'lh, xla'
cāhuanilh:

—¡Ca'tzanca'tzīyā'tit hui'xina'n! ¿Tichū cāmāca'tzīnīni'
hui'xina'n que ixtzā'la'ni'tit huan ixtā'kcha Dios a'ntū
mimā'? 8 Catlahua'tit a'ntūn tzey para que natasu'yu
palh stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza' mintapāstacna'ca'n.
9 Lā' tū' cahuantit mē'cstuca'n: "Quina'n ī'xū'yātā'natna'
Abraham. U'tza' iclīpāhuanāuj lā' tū' icjicua'ni'yāuj ix-
tā'kcha Dios". Hui'xina'n tū' chuntza' ixua'ntit. Quit ic-
cāhuaniyāni' que Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā' chi-
huixni' lā' natala ī'xū'yātā'natna' Abraham. 10 Hua'chilh
xacacanī'ttza' huan ā'chaj lā' natzucucan natancā'can
huan qui'hui'. Lā' chuxatūya qui'hui' a'ntūn tū' māstā'
ixtō'ca't xatzey, ū'tza' natancā'can lā' nalhcuyucan.
Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tatasu'yu palh takalhla-
ka'ī', xlaca'n hua'chi huan qui'hui' a'ntūn tū' tō'ca'. 11 Lā'
stu'ncua' quit iccālīmā'kpaxīyāni' con xcān. Lā' ū'tza'
nalītasu'yu a'nchī līlakaputzayā'tit ixpālacata huan tala-
clē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit. Huan a'ntī namin ā'calīstān,
xla' makapitzīn de hui'xina'n nacātalīmā'kpaxīyāni'
huan Espíritu Santo lā' ā'makapitzīn huampala con
macscut. Xla' ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quit. Quit
tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī naxcuta ixu-
arachi līhua'ca' tasqui'nī que quit. 12 Xla' hua'chi
kalhatin chi'xcu' a'ntī chi'panī'ttza' ixpūmālakosūn lā'
nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Huan
xati'ni' trigo namānū a'nlhā māquī'can, pero huan xa-
pa'lhma' nalhcuyu huan nac macscut a'ntūn tūla
catimāmixīlh —cāhuanilh Juan.

Mā'kpaxīca Jesús

Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22

13 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh de huan estado de
Galilea lā' lakchā'lh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā' na ix-
quilhtūn huan pūxka Jordán. Jesús milh a'kpaxa.
14 Pū'la Juan tū' ixmā'kpaxīcu'tun Jesús lā' huanilh:
—Quit icmaclacasqui'n que hui'x ixquimā'kpaxi'.
Hui'x tū' maclacasqui'na' quit na'icmā'kpaxīyāni'.
15 Pero Jesús kalhtīlh:
—Chuhua'j calalh chu a'nchī icsqui'ni'yāni' porque
quincāminīni'yāni' lā' chuntza' natlahuakō'yāuj a'ntū
Dios māpa'ksīlh.
Lā' Juan a'kahuāna'ni'lh.
16 Lā' Jesús, a'xni'ca' mā'kpaxīca, tacutli huan nac
xcān. Lā' chu līmaktin talaquī'lh huan a'kapūn lā' Jesús
laktzī'lh huan Espíritu Santo. Lā' ixtasu'yu hua'chi
tantzasnān. Lā' yujchi ixlakstu'nc a'nlhā ixyā Jesús.
17 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:
—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxquī' lā' lej
quimakapāxuhua.

Huan ko'ti'ti' līlaktzī'ncu'tulh Jesús

Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13

4 Lā' tuncan huan Espíritu Santo lē'lh Jesús huan
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't para que huan ko'ti'ti'
nalīlaktzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesús.
2 Lā' a'ntza' tu'pu'xam chi'chini' Jesús tū' huā'yalh tin-
tacuj lā' tintascac. Lā' lejtza' ixtzi'ncsa. 3 Lā' huan ko'ti'ti'
laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:
—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cacāmāpa'ksi' huā'
tamā'na chihuixni' catalalh pāntzi.
4 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū' xmān pāntzi
catipūlatā'kchokoca nac huā'mā' cā'quilhtamacuj.
Ixlīhuāk a'ntū Dios huan, ū'tza' a'ntū quincālīmax-
quī'yāni' quinquilhtamacujca'n".
5 Tuncan huan ko'ti'ti' lē'lh Jesús huan nac Jerusalén
a'nlhā nā māpācuhuīcan huan xcānsipej santo. Lā'
hui'līca tālhmā'n na ixa'kstīn huan xaka'tla' lītokpān
6 lā' huanica:
—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi como tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios:
Dios nacāmāpa'ksī ixángeles que natamaktaka'lhāni'.
Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī'ya' nīn
kantin mintojon nac chihuix.
7 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Nā chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū'
tilīlaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios".
8 Lā' huan ko'ti'ti' lē'mpā nac lakatin kēstīn a'nlhā lej
tālhmā'n. Lā' a'ntza' māsu'ni'kō'lh chu xalhā a'nlhā
cāmāpa'ksīcan xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj lā'
a'nchī lej tzēhuanī't ixuanī't. 9 Lā' huan ko'ti'ti' huanilh:
—Huāk huā'mā' na'icmaxquī'yāni' xmān naquintat-
zokostani'ya' lā' naquimācā'tanī'ya' —huanica Jesús.
10 Lā' Jesús kalhtīni'lh:
—Catapānu', ko'ti'ti', porque tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios: "Natatzokostani'ya' lā' namācā'tanī'ya' miMā-
pa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' la-
casqui'n".
11 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' a'kxtekui'līlh. Lā'
makapitzīn ángeles tamilh lā' tamaktaka'lhli Jesús.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac estado de Galilea

Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15

12 Lā' Jesús a'xni'ca' māca'tzīnīca a'nchī ixchī'canī't
Juan, tuncan a'lh nac estado de Galilea 13 lā' tū'
tachokolh nac Nazaret. A'lh tahui'la huan nac cā'lac-
chicni' Capernaum pajtzu na ixquilhtūn huan xcān. Lā'
nā huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan ixti'ya'tca'n Zabulón
lā' Neftalí. 14 Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū
a'ntū tzo'kli huan profeta Isaías na ixtachihuīn Dios.
Chuntza' tzo'kli:
15 Huan ti'ya't a'nlhā māpācuhuīcan Zabulón lā' a'nlhā
māpācuhuīcan Neftalí, a'ntza' tētaxtu huan tej a'ntū
a'n hasta nac mar.
Lā' nā a'ntza' tintacut huan pūxka Jordán nac estado
de Galilea a'nlhā tahui'lāna' huan a'ntīn tū' israelitas.
16 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh ixtahui'lāna' a'nlhā
cā'pucsua' lā' chuhua'j talaktzī'lh huan ka'tla' pūmak-
sko.
Lā' xlaca'n a'ntī hua'chilh ixtanīmā'na lā' huāk lej
cā'skē'k ixtahuanī't.
Lā' chuhua'j talaktzī'lh a'nchī lej xkaka.
Chuntza' tzo'kli Isaías.
17 Lā' tuncan Jesús tzuculh a'cta'sana'ntā'kchoko lā'
hualh:

—Calīlakaputza'tit ixpālacata huan talaclē'i' a'ntūn
tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n
porque tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō'
huan tachi'xcuhuī't.

Jesús cāmāta'sīlh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n

Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11

18 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xa-
ka'tla' xcān a'ntū huanican Lago de Galilea, cālaktzī'lh
kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī lītā'timīn ixtahuanī't. Kalhatin
Simón ixuanican lā' ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. Huan
ā'kalhatin Andrés ixuanican. Xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ix-
tahuanī't lā' ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān.
19 Tuncan Jesús cāhuanilh:
—Caquilāstālani'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī
nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn
Dios.
20 Chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā'
tatā'a'lh Jesús.
21 Lā' a'xni'ca' a'lh ā'lacatin, cālaktzī'lh ā'kalhatu'
huampala lītā'timīn. Xlaca'n ixo'kxa'n Zebedeo ix-
tahuanī't lā' ixtacuīni' kalhatin Jacobo lā' ā'kalhatin
Juan. Ixtatā'hui'lāna' ixtāta'ca'n huan nac barco lā' ixta-
lacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. Lā' Jesús cāmāta'sīlh.
22 Lā' chu līmaktin xlaca'n tatacutli huan nac barco lā'
ta'a'kxtekui'līlh ixtāta'ca'n lā' ta'a'lh tastālani'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

Lc. 6.17-19

23 Lā' Jesús ixtlā'huantēlha chu xalhā nac estado de
Galilea lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't na ixlītokpān-
ca'n israelitas nac lakatunu' cā'lacchicni'. Ixcāmā-
su'ni'mā' a'nchī nala a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' ix-
cāmātzeyīmā' ixlīhuākca'n huan tāpālhūhua' ta'jatat
a'ntū ixcāpasanī't tachi'xcuhuī't. 24 Chuxalhā nac huan
ti'ya't a'nlhā huanican Siria cāmāca'tzīnīca ixpālacata
Jesús. Lā' cālīmini'ca ixlīhuākca'n huan ī'tzaca'nī'n.
Cālīmini'ca a'ntī ixtapātīmā'na chuxatūya ta'jatat lā'
chuxatūya taca'tzāt. Lā' cālīmini'ca a'ntī ixtaka'lhī huan
tlajana'nī'n lā' huan a'ntī ixtaxtacnānī lā' huan a'ntī ix-
talū'ntū'lanī't. Lā' Jesús cāmātzeyīkō'lh. 25 Lā' līlhūhua'
xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'lh lā' nā
xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Decápolis lā' Jerusalén.
Lā' nā tastālani'lh xalanī'n nac estado de Judea lā'
xalanī'n nac huan ti'ya't tintacut huan pūxka Jordán.

Jesús a'cta'sana'lh huan nac ti'na'j kēstīn

5 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh a'nchī tamilh lhūhua'
tachi'xcuhuī't, xla' tā'cxtulh huan nac ti'na'j kēstīn
lā' a'ntza' tahui'lalh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tuncan talīta-
macxti'li'lh. 2 Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni'.

Huan a'ntī stu'ncua' tapāxuhua

Lc. 6.20-23

Lā' chuntza' Jesús cāhuanilh:
3 —Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh
u'cxca'tzīyā'tit que tū' tzey hui'xina'n lā' lej tzey a'nchī
Dios cālakalhu'manāni' a'yuj tū' tzey hui'xina'n.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.
4 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh
lakaputza'yā'tit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n o ix-
pālacata chuxatū catūhuā porque Dios
nacāmāko'xamāka'tlī'yāni'.
5 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntīn
tū' līka'tla'jca'tzīyā'tit nīn tuntū' porque ixlīhuāk huan
ti'ya't milaca'n nahuan.
6 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
lej lacuan lacu'tunā'tit na ixlacapūn Dios hua'chi huan
a'ntī tzi'ncsa putza ixtahua'. Dios nacāmaktāyayāni' lā'
chuntza' lej lacuan nala'yā'tit.
7 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
cālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn porque nā Dios
nacālakalhu'manāni'.
8 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
xmān lakatin mintapāstacna'ca'n lā' ū'tza' a'nchī nalī-
makapāxuhua'yā'tit Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque
nac a'kapūn nalaktzī'nā'tit Dios calacan.
9 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
cāmāko'xamixī'yā'tit tachi'xcuhuī't a'ntīn talā'a'kchā'ni'.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque nacātamā'pācuhuī'yāni' ix-
camana' Dios.
10 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'yuj
pātīni'mpā'na'ntit xmān porque tlahua'pā'na'ntit ixta-
puhuān Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmā-
pa'ksīmā'ni'.
11 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' tachi'xcuhuī't cātalakapalayāni' lā' cātamā-
takāhuī'yāni' lā' lej cātalē'ksa'nīni'nāni' tāpālhūhua'
a'ntūn tū' stu'ncua'. Capāxuhua'tit a'xni'ca' cātat-
lahuani'yāni' chuntza' xmān porque quilāstālani'uj.
12 Lej capāxuhua'tit como nac a'kapūn māquī'canī't
a'ntū mila'ca'n nala lā' ū'tza' lej lhūhua' ixtapalh. Nā
chu a'cxtim cāmāpātīnīca huan ixa'cta'sana'nī'n Dios
xalanī'n makāntza'.

Huan matzat lā' huan pūmaksko

Mr. 9.50; Lc. 14.34-35

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj
para nacāmāsuni'yā'tit huan tachi'xcuhuī't a'nchī tzey
natala. U'tza' hua'chi matzat a'ntū lītlahuacan quinī't
para que tzey nala lā' tū' napu'csan. Palh huan matzat
tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko' tūlatza' catimāsko'kō'palaca.
Tū'tza' tzey para nīn tuntū'. Xmān namaka'ncan lā'
nalacchi'ntacan.
14 ’Nā hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhta-
macuj para nacāmāsca'tīyā'tit tachi'xcuhuī't a'nchī na-
talīlatā'kchoko. Hui'xina'n hua'chi pūmaksko a'ntū
māxkakē huan nac cā'quilhtamacuj. Lakatin xcānsipej
tālhmā'n huan nac kēstīn tū' catimātzē'kca. 15 Lā' nīn
tū' catimāquilhtīca huan pūmaksko lā' tuncan
nalē'kchocan lakatin chā'xta. Más tzey mā'ca'can tālh-
mā'n lā' chuntza' tzē nacāmāxkakē ixlīhuākca'n a'ntīn
tatanūmā'na huan nac chic. 16 Chuntza' hui'xina'n
xa'nca nalatā'kchokoyā'tit na ixlacapūnca'n

tachi'xcuhuī't para que xlaca'n natamācā'tanī quinTā-
ta'ca'n nac a'kapūn ixpālacata huan xatzey a'ntū
tlahua'pā'na'ntit.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan ley

[17] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' capuhua'ntit palh icminī't na'icmāpānū huan
ley a'ntū maxquī'ca Moisés nīn a'ntūn tatzo'kli huan
profetas. Tū' chuntza' ictitlahualh. Quit iccāmā-
su'ni'cu'tunāni' a'nchī natlōkentaxtūyā'tit. [18] Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni' que līhuan tahui'lāna'cus huan
a'kapūn lā' huan ti'ya't, tū' catixapaca nīn macsti'na'j
huan ley. Tū' catixapaca nīn tuntū' a'xni'ca' tūna'j
natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū napātle'ke.
[19] Chuntza' palh catīhuā namākēnū macsti'na'j a'ntū
māpa'ksī huan ley como puhuan que tū' lej tasqui'nī,
xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā'
palh chuxatī a'ntī nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn que tzē
natamākēnū lakatin ley como tū' tasqui'nī, nā xla' nala
xastancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' palh
catīhuā na'a'kahuāna'ni' huan ley lā' nā nacāmāsu'ni'
ā'makapitzīn a'nchī xlaca'n nata'a'kahuāna'ni', xla' lej
tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīni'n nac a'kapūn.
[20] Chuntza' iccāhuaniyāni' que maclacasqui'n nat-
lahua'yā'tit a'ntū stu'ncua' ixtapuhuān Dios. Lā' palh tū'
tasu'yu que cā'a'kapalhkā'yā'tit a'nchī ixlītzey huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu',
hui'xina'n tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tā'kcha
Lc. 12.57-59

[21] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī cāhuanica
xalanī'n makāntza': "Tū' catima'knī'ni'. Lā' palh catīhuā
a'ntī namaknīni'n nalīyāhuacan lā' xla' namāpala con
Dios". [22] Lā' quit iccāhuaniyāni' que palh catīhuā
na'a'kchā'ni' ā'chā'tin, nalīyāhuacan. Lā' xla' namāpala
con Dios. Lā' catīhuā a'ntī nalakapala ā'kalhatin nā xla'
namāpala con Dios. Lā' catīhuā a'ntī namacapulhca
ā'kalhatin lā' nahuani: "Idiota", xla' tzē nalhcuyucan
nac pūpātīn.
[23] 'Chuntza' a'xni'ca' lī'pimpā't a'ntū na'a'ksajuī'ya'
Dios lā' palh napāstaca a'nchī tlahuani'nī'ta' a'ntūn tū'
tzey ā'kalhatin, [24] namakxteka'chi nac pūmacamāstā'n
huan lē'ksajna'. Pū'la napina' namāko'xami'xī'ya' huan
ā'kalhatin lā' ā'calīstān nataspi'ta' para na'a'ksajuī'ya'
a'ntū ixlī'pimpā't.
[25] 'Lā' palh catīhuā mālacapū'yāni' lā' lē'ncu'tunāni'
nac pūchihuīn, lej tzey palh palaj nalacāxla'yā'tit
līhuancus pimpā'na'ntit nac tej. Lā' palh tū' chuntza'
natlahua'ya', a'xni'ca' mintu'ca'n nachipinā'tittza',
nalē'nāni' na ixlacapūn huan juez. Lā' ū'tza' nacāmaca-
maxquī'yāni' policía lā' xlaca'n natachī'yāni' lā'
natamānūyāni' nac pūlāchī'n. [26] Icuaniyāni' que tū'
nataxtuyāchi hasta a'xni'ca' namāpalakō'ya' ixlīhuāk
huan tumīn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata makpuscātīni'ncan

[27] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixuancan
pū'la: "Tū' catimakpuscātīni'". [28] Lā' quit iccāhuaniyāni'
que chuxatī a'ntī lej nalaktzī'n kalhatin puscāt para na-
puhuan que natā'lhtatacu'tun, ū'tza' chu a'cxtim
hua'chilh ixtā'lhtatanī'ttza' como chuntza' pāstacna'lh.
[29] 'Palh milakastapun xala' milacacāna'j nalaktzī'n
catīhua' lā' ū'tza' nalīmātlahuīyāni' talaclē'i', namax-
tuya' lā' namaka'na'. Tū' tzey palh napina' nac pūpātin
ixpālacata milakastapun. Más tzey ī'sputni'ni' mi-
lakastapun lā' namāpūtaxtūca'na'. [30] Lā' palh mi-
macacāna'j natlahua talaclē'i', cacā'tē't lā' cama'ka'. Tū'
tzey palh napina' nac pūpātīn ixpālacata mimacan.
Más tzey ī'sputni'ni' mimacan lā' namāpūtaxtūca'na'.

Jesús cāmāsu'ni'lh ixpālacata makxtekcan huan puscāt
Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18

[31] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā pū'la ixuancan: "Catīhuā a'ntī namakxteka ix-
puscāt maclacasqui'n naxapa huan nac registro". [32] Lā'
quit iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' naxapacan huan nac
registro lā' palh huan puscāt tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn,
ū'tza' tū' tzey. Chuntza' mātlahuī makchi'xcunu'n huan
puscāt a'xni'ca' natapūchahuapala. Lā' huan chi'xcu'
a'ntī natā'tapūchahua huanmā' puscāt, xla' namak-
puscātīni'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī tahuan que lej stu'ncua' a'ntūn tahuan

[33] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixcāhuanican xalanī'n
makāntza': "A'xni'ca' lej stu'ncua' hua'na' para nalacāxt-
lahua'ya' huan catūhuā, Dios laktzī'mā'ni' lā' tasqui'nī
natlōkentaxtūya'". [34] Pero quit iccāhuaniyāni' que tū'
catihua'ntit: "Por Dios", ixpālacata ā'catūhuā.
Makapitzīn tahuan: "Por los cielos", a'xni'ca' talacāxt-
lahua catūhuā. Chuntza' tū' tzey como huan a'kapūn,
ū'tza' a'nlhā Dios huī'. [35] Lā' ā'makapitzīn tahuan: "Por
la tierra". Chuntza' tū' tzey como huan ti'ya't hua'chilh
a'nlhā Dios cāmājaxī ixtojon. Lā' ā'makapitzīn huam-
pala tahuan: "Por Jerusalén". Chuntza' tū' tzey como
Jerusalén ū'tza' ixā'lacchicni' huan Rey más xaka'tla'.
[36] Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan: "Por mi cabeza".
Chuntza' tū' tzey como xmān Dios ca'tzi lhānīn napu'n
ixmūsasatca'n. [37] Stu'ncua' calalh a'xni'ca' nahua'nā'tit
"u'huē" o "tū'". Lā' chuntza' tū' maclacasqui'n
nahua'nā'tit ā'catūhuā huampala. Huan tamā'na
ā'makapitzīn tachihuīn nacāquilhtaxtuyāni' ixpālacata
huan ko'ti'ti'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tapalāna'ni'
Lc. 6.29-30

[38] Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuan-
can: "Palh namātakāhuī'ya' ixlakastapun ā'chā'tin,

nalīmāpala'ya' milakastapun. Lā' nalīmāpala'ya'
mintatzan ixtatzan ā'kalhatin a'ntū māyujū'ni'”. 39 Lā'
quit iccāhuaniyāni': Tū' catitapalāna'ni'lh huan a'ntīn
tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey. Palh catīhuā ixla-
cala'sni' mimpāxtūcāna'j, natamakxteka' nalacala'sāni'
mimpāxtūxuc. 40 Lā' palh catīhuā ixmālacapū'ni' lā' na-
maklhtīcu'tunāni' mincamisa, nā natamakxteka' nalē'n
mintakēnu'. 41 Lā' palh catīhuā ixsāmācu'quī'ni' ixmale-
ta lakatin kilómetro, nacu'ca'pala'ya' ā'lakatin
kilómetro. 42 A'xni'ca' catīhuā nasqui'ni'yāni' catūhuā,
namaxquī'ya' lā' tū' catikē'pini' catīhuā a'ntī mak-
sācua'cu'tunāni'.

Jesús māsu'yulh a'nchī napāxquī'can huan tā'ca'tza
Lc. 6.27-28, 32-36

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpatnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan:
“Nacāpāxquī'ya' mi'amigos pero tū' maclacasqui'n
nacāpāxquī'ya' mintā'ca'tza”. 44 Lā' quit iccāhuaniyāni':
Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nasqui'ni'yā'tit Dios
que cacāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntī cātamacapūlh-
cayāni'. Cacāmaktāya'tit xlaca'n a'ntīn tū' cātalak-
tzī'ncu'tunāni' lā' catā'chihuīna'tit Dios ixpālacataca'n
xlaca'n a'ntī cātalakapalayāni' lā' cātamāpātīnīyāni'.
45 Chuntza' tasu'yu que hui'xina'n ixcamana' quinTā-
ta'ca'n xala' nac a'kapūn. Dios māchi'chinīni'n huan
chi'chini'. Lā' chu a'cxtim talaktzī'n huan chi'chini'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, a'yuj tzey lā' a'yuj tū' tzey
xlaca'n. Lā' Dios macamin xcān para ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't a'yuj ta'a'kahuāna'ni' lā' a'yuj tū'
ta'a'kahuāna'ni'. 46 Lā' palh xmān nacāpāxquī'yā'tit xla-
ca'n a'ntī cātapāxquī'yāni', ¿tichū cuenta natlahua
huā'mā'? Chuntza' tatlahua chuxatīyā ā'makapitzīn
a'ntīn tū' tzey hua'chi huan mātā'jīni'nī'n impuesto.
47 Lā' palh xmān nacāmālakacuhuīnī'yā'tit mintā'mac-
chicca'n, ¿chu ka'tla' catūhuā tlahua'nī'ta'ntit? Xlaca'n
a'ntīn tū' tastālani' ixtej Dios nā chuntza' tatlahua. 48 Lā'
chuntza' hui'xina'n cala'tit xalacuan chu a'cxtim hua'chi
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahuacan

6 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey o na-
maktāya'yā'tit ā'kalhatin para natlōkentaxtūyā'tit ixta-
puhuān Dios, tzē'k natlahua'yā'tit. Tū' catitlahua'tit
cā'lacapūlhūhua' para nacātalaktzī'nāni'. Palh cā'la-
capūlhūhua' natlahua'yā'tit, quinTāta'ca'n xala' nac
a'kapūn tū' caticāmaxquī'ni' nīn tuntū'. 2 Chuntza'
a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntīn tamacla-
casqui'n, tū' caticāhua'ni'tit ā'makapitzīn a'ntūn
tlahua'pā'na'ntit. Xlaca'n a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacan-
ca'n tatlahua a'ntūn tzey nac cā'tejen lā' na ixlītokpān-
ca'n israelitas. Chuntza' tatlahua para que
tachi'xcuhuī't nacāmāka'tlī'. Stu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni que a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi
ixtatlajca'n a'ntū natamaklhtīni'n. 3 Lā' hui'xina'n,
a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntīn tamacla-
casqui'n, tū' catimakxtektit nīn tintī' naca'tzī a'nchī cā-
maktāya'yā'tit. 4 Más tzey tzē'k nacāmaktāya'yā'tit. Lā'
quinTāta'ca'n nalaktzī'n a'ntūn tzē'k tlahua'yā'tit lā' xla'
nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī kalhtō'ka'can
Lc. 11.2-4

5 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' makatunu' nakalhtō'ka'ni'yā'tit Dios, tū' catit-
la'hua'tit chu a'nchīn tatlahua xlaca'n a'ntīn tatlahua
lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n tatāya na ixlītokpānca'n is-
raelitas lā' nac cā'tejen a'nlhā nacālaktzī'ncan a'xni'ca'
takalhtō'ka'mā'na. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que
a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n a'ntū
natamaklhtīni'n. 6 Pero a'xni'ca' hui'xina'n
nakalhtō'ka'yā'tit, catanū'tit na minchicca'n lā'
camālacchō'tit lā' mē'cstuca'n nakalhtō'ka'yā'tit lā'
natā'chihuīna'nā'tit quinTāta'ca'n a'ntīn tū' laktzī'ncan.
Lā' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nalaktzī'n a'ntūn
tzē'k natlahua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni' mintatlaj-
ca'n.
7 ’Lā' capāstactit a'xni'ca' natlahua'yā'tit mi'ora-
cionca'n, lā' tū' maklhūhua' nahua'nā'tit a'ntū
hua'nī'ta'ntittza'. Chuntza' tatlahua huan tamā'na
a'ntīn tū' talakapasa Dios. Tapuhuan palh Dios
nacākaxmata ixpālacata huan lhūhua' tachihuīn. 8 Tū'
catila'tit hua'chi xlaca'n. QuinTāta'ca'n nac a'kapūn
ca'tzītza' a'ntū hui'xina'n maclacasqui'nā'tit a'xni'ca' tū-
na'j squi'ni'yā'tit. 9 Chuntza' natā'chihuīna'nā'tit Dios:
QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi' nac a'kapūn,
ca'a'cnīni'ni'ca'.
10 Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya'
huan tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cx-
tim hua'chi nac a'kapūn.
11 Caquilāmaxquī'uj chuhua'j quilīhua'tca'n a'ntū ic-
maclacasqui'nāuj.
12 Caquilāmāsputūnu'ni'uj a'ntū iccālaclē'ni'yāni' como
iccāmāsputūnu'ni'yāuj huan tamā'na' a'ntī quincātala-
clē'ni'yāni'.
13 Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū
naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.
Xmān hui'x xaMāpa'ksīni' lā' mila' ixlīhuāk huan līmā-
pa'ksīn lā' ixlīhuākca'n natamācā'tanīyāni' para pō'ktu.
Amén.
14 ’Palh hui'xina'n nacāmāsputūnu'ni'yā'tit
ā'makapitzīn a'ntī cātatlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, nā
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nā
nacāmāsputūnu'ni'yāni' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit a'ntūn
tū' tzey. 15 Lā' palh hui'xina'n tū'
nacāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, lā' tū' cat-
icāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n quinTāta'ca'n xala'
nac a'kapūn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī latā'kchokocan a'xni'ca' tū' huā'yancan

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' tū' nahuā'ya'nā'tit tintacuj para
natā'chihuīna'nā'tit Dios, tū' catila'tit hua'chi xlaca'n
a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n ta'a'cpūtō'ca'
lhca'ca'n lā' tū' talakacha'ka'n para que nacālaktzī'ncan
lā' naca'tzīcan palh tū' tahuā'yan. Stu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni' que xlaca'n taka'lhītza' ixtatlajca'n
a'xni'ca' tasu'yu que tū' tahuā'yalh. 17 Hui'xina'n tū' cati-
tla'hua'tit chuntza'. A'xni'ca' tū' huā'ya'nā'tit tintacuj
para natā'chihuīna'nā'tit Dios, calakacha'ka'ntit lā'
xa'nca caxqui'ttit miya'jca'n 18 lā' chuntza tū' catica'tzīca
palh tū' huā'ya'nā'tit. Xmān quinTāta'ca'n xala' nac
a'kapūn naca'tzī a'ntūn tzē'k tla'hua'yā'tit lā' xla' nacā-
maxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū quilaca'n nala nac a'kapūn

Lc. 12.33-34

19 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' catilacasqui'ntit lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā
xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. Huan tzī'ya' lā' huan
xumpepe tzē natamālakuanī a'ntū xala' nac quilhta-
macuj. Lā' tzē naka'lhancan mintumīnca'n. 20 Más tzey
calacasqui'ntit a'ntū nala milaca'n nac a'kapūn. A'ntza'
huan tzī'ya' lā' huan xumpepe tūlalh catitamāsputūlh
lā' tūlalh catitatanūlh ka'lhāna'nī'n. 21 Lā' pō'ktu pāsta-
clacapinā'tit a'nlhā huī' huan a'ntū lej tasqui'nīni'yāni'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū hua'chi ixpūmaksko quimacni'ca'n

Lc. 11.34-36

22 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Milakastapunca'n hua'chi lakatin ixpūmaksko mi-
macni'ca'n. Palh tū' tampi'lhīni'nā'tit lā' palh laktzī'nā'tit
a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh
tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na
mimacni'ca'n. 23 Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū macla-
casqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni'
lanī'ta'ntit. U'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n lā'
hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. Palh tū'
tzey ixpūmaksko mimacni'ca'n, ā'chulā' cā'pucsua'
nala. Lā' a'nlhā cā'pucsua' tū' ca'tzīcan lhā a'ncan.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhatu' patrón

Lc. 16.13

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' tzē natā'scuja kalhatu' ixpatrón como
nalaca'ī' kalhatin lā' tū' catilaca'ī'lh ā'kalhatin. Lā'
na'a'kahuāna'ni' kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā'
nā chuntza' hui'xina'n tūla nalīpāhua'nā'tit Dios palh
nalīpāhua'nā'tit huan mintumīnca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī Dios cāmaktaka'lha ixcamana'

Lc. 12.22-31

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—U'tza' iccālīhuaniyāni' chuhua'j: Tū' ticāpāta'layāni'
ixpālacata huan līhua't a'ntū maclacasqui'nā'tit para
nalatahui'layā'tit. Lā' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata huan
lu'xu' a'ntū maclacasqui'n mimacni'ca'n. Dios cāmax-
quī'ni' minquilhtamacujca'n lā' mimacni'ca'n a'ntū
napūscujā'tit. Lā' ū'tza' nacālīmaxquī'yāni' chuxatū
a'ntū namaclacasqui'nā'tit. 26 Cuenta catlahua'tit huan
spūnnu' a'ntūn takosnū'n. Xlaca'n tū' tacha'n nīn tun-
tū', nīn tamakalana'n lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n. Lā'
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn cāmāhuī'. Lā' hui'xina'n
līhua'ca' mintapalhca'n que huan spūnnu'. 27 Lā' ¿tichū
na milaclhpu'nanca'n tzē natahui'la más makān xmān
porque lej nalē'ca'a'n?
28 'Lā' ¿a'chī' cāpāta'layā'ni' ixpālacata a'ntū nal-
hakā'yā'tit? Camaksca'ttit huan xa'nat a'nchīn talīstaca
nac cā'tacuxtu. Tū' tascuja lā' tū' tatza'pa' ixlu'xu'ca'n.
29 Lej tzēhuanī't tastaca a'yuj tuntū' tatlahua. Lā' ic-
cāhuaniyāni' que huan rey Salomón tūlalh cāmālacas-
tucli ixlītzēhuanī't huan xa'nat. Lā' xla' lej rico ixuanī't.
30 A'nan chi'tin nac cā'tacuxtu a'ntūn tzēhuanī't pero
lakalī tū'xama'n nacā'ī'can lā' nacālhcuyucan. Lā' como
Dios cāmaktaka'lha lā' cāmakastaca huan chi'tin a'ntū
palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xi-
na'n. Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā'? 31 Chuntza'
tū' tilē'capinā'tit lā' tū' catihuantit: "¿Tuchū nahua'yāuj?
Lā' ¿tuchū nalīko'tnūnāuj? Lā' ¿chichū na'iclīl-
hakā'nanāuj?" 32 Huan a'ntī xalanī'n huā'mā' cā'quilhta-
macuj pō'ktu chuntza' tahuan lā' pō'ktu chuntza'
tapuhuan. Pero hui'xina'n ka'lhī'yā'tit kalhatin minTā-
ta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' xa'nca ca'tzī a'ntū macla-
casqui'nā'tit lakalīyān. 33 Xapū'la nalē'capinā'tit a'nchī
namakxtekā'tit Dios nacāmāpa'ksīkō'yāni' lā' nalē'cap-
inā'tit a'nchī nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Xla' nacā-
maxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit.
34 Lakatunu' chi'chini' naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāpā-
ta'layāni'. Chuntza' tū' catitamakchuyī'tit chuhua'j a'ntū
nacāpātle'keni'yāni' lakalī como chuntza' tūla xa'nca
cuenta tlahua'yā'tit huā'mā' chi'chini'. Lā' ixlīlakalī
nacāpāta'lapalayāni'.

Jesús māsu'yulh que tū'tzey palh cā'a'ksa'ncan ā'makapitzīn

Lc. 6.37-38, 41-42

7 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū'
nacājuzgarlīyāni'. 2 Chu a'nchī hui'xina'n cā'a'ksa'nā'tit
ā'makapitzīn, chu a'cxtim Dios nacājuzgarlīyāni'. Palh
hui'xina'n nalāmāsputūnu'ni'yā'tit, nā Dios
nacāmāsputūnu'ni'yāni'. 3 ¿Chichū tzē nalaktzī'na'
huan ti'na'j pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin palh
tanūma' hua'chi kentin qui'hui' na milakastapun?
4 Palh tū' pū'la maxtuya' huan qui'hui' na mi-
lakastapun, tūlalh catima'xtuni' huan pa'lhma' na
ixlakastapun mintā'tin. 5 ¡Tlahua'pā't lakatu' milacan!
Palh hui'x tlahua'ya' a'ntūn tū' tzey, tūlalh catimaktāya'
ā'kalhatin a'ntīn tlahua a'ntūn tū' tzey. Maclacasqui'n
cuenta natlahua'ya' pū'la a'nchī latā'kchokoya' hui'x lā'
chuntza' tzē namaktāya'ya' ā'kalhatin para que xa'nca
nalatā'kchoko.
6 'A'nan tachi'xcuhuī't a'ntī ixlaktaca'n lej ko'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n. Lā' palh xlaca'n tū' tlakaj takax-
matcu'tun ixtachihuīn Dios, tū' caticāmāsu'ni'tit. Xmān

nata'a'kchā'n lā' nacātatucscu'tunāni' hua'chi chichi'
a'ntū lej xcana'n. Santo ixtachihuīn Dios. Lā' palh
tachi'xcuhuī't tū' takaxmatcu'tun, tū' caticāmāsu'ni'tit
xlaca'n. Tū' catita'a'cnīni'ni'lh ixtachihuīn Dios. Xlaca'n
hua'chi lakatin pa'xni' a'ntū nalacchi'nta a'ntū lej
tapala.

Jesús māsu'yulh a'nchī nalīsqui'ni'yāuj Dios

Lc. 11.9-13; 6.31

7 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Casqui'ni'tit Dios lā' xla' nacāmaxquī'yāni'. Ca-
putzatit a'ntū Dios cāmaxquī'cu'tunāni' lā' nakaksā'tit.
Cakē'kō'lhtit huan mākalhcha lā' chuntza' nacā-
tamālaquī'ni'yāni'. 8 Huan a'ntī nasqui'ni' Dios, ū'tza'
namaklhtīni'n lā' huan a'ntī putza a'ntū Dios namax-
quī', xla' nakaksa. Lā' huan a'ntī nakē'kō'lha huan
mākalhcha, Dios namālaquī'ni'.
9 'Hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mincamana'ca'n. Lā' palh
kalhatin mincaman nasqui'ni'yāni' pāntzi, ¿chu namax-
quī'ya' lakatin chihuix? 10 Lā' palh nasqui'ni'yāni'
squī'ti', ¿chu namaxquī'ya' lūhua'? 11 Hui'xina'n
chi'xcuhuī'n lā' milaktaca'n tū' tzey. Lā' a'yuj tū' tzey
hui'xina'n, pero ca'tzīyā'tit a'ntūn tzey para minca-
mana'ca'n lā' nacāmaxquī'yā'tit. QuinTāta'ca'n xala' nac
a'kapūn lej tzey, lā' chuntza' ā'chulā' nacāmaxquī' a'ntū
xatzey huan a'ntīn tasqui'ni'.
12 'Chuntza' cacātlahua'ni'tit ā'makapitzīn chu a'cxtim
hua'chi lacasqui'nā'tit xlaca'n nacātatlahuani'yāni'.
U'tza' huā'mā' a'ntū huanicu'tun huan ixley Moisés lā'
ū'tza' ixlīmāsca'tīnca'n huan profetasna' chu a'nchīn
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xapītzina'j mākalhcha

Lc. 13.24

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—A'nan lakatu' mākalhcha lā' kantu' tej. Natanū'yā'tit
nac xapītzina'j mākalhcha a'nlhā mā' huan pītzina'j tej.
Lā' pēka'tla' mā' huan tej a'ntū a'n nac pūpātīn lā' pē-
ka'tla' xamākalhcha. Lā' līlhūhua' a'ntī natatanūyācha'.
14 Huan pītzina'j tej a'n nac a'kapūn a'nlhā
natahui'layāuj para pō'ktu. Lā' jicslīhua' a'ncan. Nā
pītzina'j xamākalhcha. Lā' tū' a'nan lhūhua' a'ntī
natatanūyācha'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī līlakapascan huan qui'hui' palh tzey o palh tū' tzey

Lc. 6.43-44

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Catamaktaka'lhtit de a'ntīn tahuan palh
ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n
hua'chi lobo a'ntū lej taputzamā'na ixlīhua'tca'n lā' tal-
hakā'nanī't hua'chi borregos. 16 Tzē nacālakapasā'tit ix-
pālacata a'nchī natalatā'kchoko. Tū' cāpu'xcan uvas
nac lhtucū'n lā' nīn tū' cāpu'xcan higos nac huan lh-
tucū' qui'hui'. 17 Chuntza' huan xatzey qui'hui'
namāstā' xatzey ixtō'ca't lā' tzēhuanī't. Lā' tū' tzey ix-
tō'ca't huan qui'hui' a'ntūn tū' tzey. 18 Huan xatzey
qui'hui' tū' catimāstā'lh ixtō'ca't a'ntūn tū' tzey. Lā' nīn
huan tū' tzey qui'hui' tūla namāstā' xatzey ixtō'ca't.
19 Palh huan qui'hui' tū' namāstā' xatzey ixtō'ca't,
nacā'can lā' nalhcuyucan. 20 Chuntza' hui'xina'n
nacālīlakapasā'tit huan a'cta'sana'nī'n a'ntīn ta'a'kx-
okonu'n como xlaca'n tū' xa'nca talatā'kchoko.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntī natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n

Lc. 13.25-27

21 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lhūhua' a'nan a'ntī naquintamāpācuhuī: "QuiMā-
pa'ksīni'". U'tza' tū' huanicu'tun que natatanū a'nlhā
Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Xmān tzē natatanūyācha'
xlaca'n a'ntīn tatlahua ixtapuhuān quinTāta'ca'n xala'
nac a'kapūn. 22 A'xni'ca' namin ā'xmān chi'chini', līl-
hūhua' naquintahuani: "QuiMāpa'ksīni'ca'n, quina'n
icmāsu'yūj ixtachihuīn Dios ixpālacata milīmāpa'ksīn.
Lā' milīmāpa'ksīn iccālīmāxtūj huan tlajana'nī'n. Lā' nā
lhūhua' lē'cnīn iccālītlahuáuj milīmāpa'ksīn", natahuan.
23 Lā' tuncan na'iccāhuani': "Tū' iccālakapasāni'. Cat-
apānū'tit. Hui'xina'n tlahua'tit a'ntūn tū' tzey".

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' lā' a'ntīn tū'

Lc. 6.47-49; Mr. 1.22

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuntza' huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' a'kahuā-
na'ni' a'ntū icmāsu'yu, xla' xa'nca tlā'huan na ixtej Dios
lā' natāyani' a'yuj napātīni'n. Nala hua'chi kalhatin
chi'xcu' a'ntī pūlhmā'n yāhualh xatantūn ixchic. 25 Lā'
a'yuj milh lhūhua' xcān lā' huan palha' ū'ni' sno'kli
huan chic, pero tāyani'lh lā' tū' a'kā'lh. 26 Pero huan
a'ntī quinkaxmata lā' xla' tū' a'kahuāna'ni' a'ntū icmā-
su'yu, xla' tūlalh catitāyani'lh. Nala hua'chi kalhatin
chi'xcu' a'ntīn tonto ixuanī't lā' tū' pūlhmā'n yāhualh
xatantūn. 27 A'xni'ca' lej lalh xcān lā' milh palha' ū'ni'
a'ntū sno'kli huan chic, tū' tāyani'lh. Mākā'nīlh lā' la-
clakō'lh.
28 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā' tamā'na, huan
tachi'xcuhuī't lej talē'cnīlh ixpālacata huan līmāsca'tīn.
29 Xla' cāmāsu'ni'lh hua'chi a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn, lā'
tū' hua'chi huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Xlaca'n
xmān tamāsu'yu a'ntūn tamaksca'tli.

Jesús mātzeyīlh huan a'ntī ixka'lhī lepra

Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16

8 Lā' a'xni'ca' Jesús lacyujli huan nac kēstīn, lhūhua'
tachi'xcuhuī't tastālani'lh. 2 Lā' laktapajtzūlh
kalhatin ī'tza'ca'. Ixka'lhī huan ta'jatat a'ntū huanican
lepra lā' ū'tza' a'ntū māmasī quinquinītca'n. Huan
ī'tza'ca' tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē
naquimātzeyī'ya'.
3 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat
huan ī'tza'ca'. Tzeytza' ixuanī't. 4 Lā' Jesús huanilh:

—Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā' camā'su'ni' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chu a'nchī māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' nataca'tzī tachi'xcuhuī't que tzeyanī'ta'tza'.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' huan capitán romano

Lc. 7.1-10

5 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac cā'lacchicni' Capernaum, laktapajtzūlh kalhatin ixcapitanca'n de huan tropasna' romanos. Squi'ni'lh que camaktāyalh 6 lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', lej ī'tzaca'n quintasācua' lā' mā' na quinchic. Lhtuculu' lā' lej pātīni'mā'.
7 Jesús huanilh:
—Na'ica'n na'icmātzeyī.
8 Lā' huan capitán kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', hui'x lej ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quintasācua'. 9 Māni' quit nā quintamāpa'ksī huan xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan quintropasna'. A'xni'ca' na'icuani kalhatin tropa que ca'a'lh, xla' na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuani ā'kalhatin que camilh, xla' namin. Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua' que catlahualh catūhuā, xla' natlahua a'ntū icuanilh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
lē'cnīlh. Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtastālani'tēlha:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn tintī' israelita a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā' chi'xcu'. 11 Nā iccāhuaniyāni' que natamin lhūhua' xalanī'n ixtankēn lā' nā lhūhua' xalanī'n na ixlītā'cnun. Lā' xlaca'n, a'yuj tū' israelitas, xlaca'n nacātā'huā'yan Abraham lā' Isaac lā' Jacob a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
12 Lā' ā'makapitzīn a'yuj israelitas, xlaca'n nacāmacā'ncan kēpūn a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' natacalhuan lā' natalaxca ixtatzanca'n.
13 Lā' tuncan Jesús huanilh huan capitán:
—Capit na minchic. Chu a'nchī kalhlaka'ī'nī'ta', chuntza' natlahuani'ca'na'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus mātzeyīlh huan tasācua'.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Pedro

Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39

14 Lā' Jesús a'lh na ixchic Pedro lā' a'ntza' laktzī'lh ixpuhuiti'. Ixchi'chīxni'n lā' ixmā'. 15 Jesús xa'malh na ixmacan lā' tapānūni'lh huan tachi'chīxni'. Tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41

16 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', cālīmini'ca Jesús lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' xmān māpa'ksīlh lā' chuntza' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n. Lā' nā cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n. 17 U'tza' huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū chu a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías a'xni'ca' hualh huā'mā': "Xla' māpānūlh a'nchī ī'tza'cā'hua' ixuanī'ta'uj quina'n lā' nā a'nchī ī'xlejua'nanāuj lā' quincāmaklhtīni' quinta'jatatca'n".

Ixpālacata huan a'ntīn titastālani'cu'tulh Jesús

Lc. 9.57-62

18 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh huan lhūhua'
tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalītamacxti'li'mā'na, māpa'ksīlh
que calē'nca tintacut huan ka'tla' xcān huan nac barco.
19 Lā' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley laktapajtzūlh
Jesús lā' huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ictā'a'ncu'tunāni' chuxalhā napina'.
20 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n; pero quit tū' icka'lhī quinchic a'nlhā na'iclhtata.
21 Lā' ā'kalhatin a'ntī ī'sca'txtunu' ixuanī't, xla'
huanilh:
—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictachoko nac quinchic hasta a'xni'ca' namā'cnūcan quintāta'.
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Caquistāla'ni'. Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū huan nīn.

Jesús māca'cslīlh huan palha' ū'ni'

Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25

23 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' tatā'tojōlh ī'sca'txtunu'nī'n. 24 Lā' līhuan ixtatacutmā'na, tzuculh lakatin palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de xcān huan barco. Lā' Jesús ī'lhtatamā'. 25 Lā' tuncan ta'a'lh
tamālakahuānī lā' tahuanilh:
—¡Māpa'ksīni', caquilāmāpūtaxtūj! ¡Tā'cnūmā'nauj!
26 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Lā' ¿a'chī' lej jicua'nā'tit? ¡Tū' xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit!
Tuncan tā'kaquī'lh lā' cālacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān. Lā' chuntza' ca'cslalh. 27 Lā' huan chi'xcuhuī'n talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Tichūyā chi'xcu' xla'? ¡Hasta tzē cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'!

Kalhatu' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Gadara a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n

Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39

28 Tintacut huan xcān ixuī' lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'ntza', tatapajtzūlh kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' nac lhu'cu'. Ixtu'ca'n ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n lā' ixtachuyā lā' ixtaca'tzanca'tzī. Nīn tintī' ixtatētaxtucu'tun a'ntza' ixpālacataca'n huan tamā'na kalhatu'. 29 Lā'
tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—Icca'tzīyāuj palh hui'x ixO'kxa' Dios, pero quina'n tūna'j ictimāpalanauj con Dios. ¿Chā ta't para naquilāmāpātīnīyāuj a'xni'ca' tūna'j min huan chi'chini' a'ntū lhcācanī't?
30 Lā' tū' lej makat de a'ntza' ixtahuā'yamā'na lhūhua' pa'xni'. 31 Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:

—Palh naquilāmāxtuyāuj na ixchakānca'n huan
chi'xcuhuī'n, caquilāmakxtekui na'ictanūyāuj na ix-
chakānca'n huan tamā'na pa'xni'.
32 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Capitittza'.
Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan
chi'xcuhuī'n lā' tatanūlh huan na ixchakānca'n huan
lhūhua' pa'xni'. Lā' chu tuncan huan lhūhua' pa'xni'
tatu'jnun ta'a'lh nac cā'pūtatonkopūn lā' tatojōcha' nac
xcān lā' a'ntza' tajicsua'kō'lh.
33 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na
huan lhūhua' pa'xni', xlaca'n tajicua'lh lā' tatu'jnulh
huan nac cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh,
tahuankō'lh ixlīhuāk a'ntū cāpātle'keni'lh huan
chi'xcuhuī'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. 34 Lā' tun-
can ixlīhuākca'n xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' talaka'lh
Jesús a'nlhā ixuī'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza', lej
tasqui'ni'lh Jesús que ca'a'lh de na ixti'ya'tca'n.

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't

Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26

9 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' a'lh
tintacut lā' chā'lh nac Capernaum a'nlhā ixā'lac-
chicni'. 2 Lā' līmini'cancha' kalhatin chi'xcu' a'ntī
ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixmā' na ixlaklaj. Lā' a'xni'ca' Jesús
laktzī'lh a'nchīn takalhlaka'ī'lh que ixka'lhlī līmāpa'ksīn,
xla' huanilh huan ī'tza'ca':
—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Quit
icmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.
3 Lā' tuncan makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
tapuhualh: "¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā'
chi'xcu'? Tā'talacastuccu'tun Dios. Nīn tintī' tzē
naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān
Dios". 4 Lā' Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na,
cāhuanilh:
—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
5 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': "Iccāmāsputūnu'ni'ni'
mintalaclē'i'", pero tū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca.
Palh xa'icuanilh: "Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā'
catlā'hua'", chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'.
6 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j na'ic-
cāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāsputūnu'ni' ixtala-
clē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' tuncan Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī
ixlū'ntū'lanī't:
—Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na
minchic.
7 Lā' tuncan huan chi'xcu' tā'kaquī'lh lā' lē'lh ī'xti'cat
lā' a'lh na ixchic. 8 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' ta-
laktzī'lh huā'mā', tajicua'lh. Lā' tamāpāxuhuīlh Dios co-
mo ixcāmaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn huan
chi'xcuhuī'n.

Jesús māta'sīlh huan Mateo para nastālani'

Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32

9 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', laktzī'lh
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Mateo. Xla' ixuī' a'nlhā
ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' huanica:
—Caquistāla'ni'.
Lā' tuncan Mateo tāyalh lā' stālani'lh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' nac lakatin chic,
tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos lā'
ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' ixlīhuāk-
ca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n. 11 Lā'
a'xni'ca' makapitzīn fariseosnu' talaktzī'lh huā'mā', xla-
ca'n takalhasqui'nīlh huan ī'sca'txtunu'nī'n Jesús:
—Lā' ¿a'chī' mimākalhtō'kē'ni'ca'n cātā'huā'yan huan
mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzey?
12 Lā' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn lā' cāhuanilh:
—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamacla-
casqui'n huan doctor, xmān huan ī'tza'ca'nī'n. 13 Capit-
tit lā' casca'ttit a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntūn
tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios: "Quit ā'chulā' icla-
casqui'n nacālakalhu'ma'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tū' tan-
to iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj huan animalhna'".
Chuntza' tzo'kcanī't. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn
tapuhuan palh xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey xlaca'n como
iclacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī tū' huā'yancan

Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39

14 Lā' ā'calīstān huan a'ntī ixtastālani' Juan huan
Mā'kpaxīni', xlaca'n talakmilh Jesús. Lā'
takalhasqui'nīlh:
—Quina'n lā' huan fariseosnu' maklhūhua' ictas-
ca'jayāuj lā' tū' icuā'yanāuj tintacuj ixpālacata Dios. Lā'
¿a'chī' misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan?
15 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nlhā
tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' ta-
lakaputza. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan
huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza lā' tū' cati-
tahuā'yalh ixamigos—a'xni'ca' Jesús cāhuanilh
huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca māni' xla'.
16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' nachu'cu huan xasāsti' lu'xu' para
nalīlactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' nata-
timī lā' ā'chulā' naxtī'ta huan xamasni'. 17 Lā' huan xax-
cān uva a'ntūn tūna'j xcu'tan nīn tintī' catimojōlh nac
xakōlūhua' xako'xka' borrego. Namojōcan nac xasāsti'
ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan
ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatlīlalh huan ko'xka' lā' tū'
catitaxtulh huan xaxcān uva —cāhuanilh Jesús. U'tza'
huā'mā' līchihuīna'mā' ixlīmāsca'tīnca'n israelitas lā'
ixlīmāsca'tīn Jesús a'ntū xasāsti'.

Ixpālacata huan ixtzu'ma'jāt huan xapuxcu' israelitas lā' nā ixpālacata huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56

18 Lā' līhuan Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', chā'lh
kalhatin xapuxcu' de huan israelitas. Xla' tat-
zokostani'lh na ixlacapūn Jesús lā' huanilh:
—Nīlhcus quintzu'ma'jāt. Lā' a'yuj nīlhtza', palh hui'x
napina' lā' naxa'ma'ya', xla' nalakahuanchoko.
19 Lā' Jesús tāyalh lā' tā'a'lh huan chi'xcu'. Nā ī'sca'tx-
tunu'nī'n nā tatā'a'lh. 20 Tuncan milh kalhatin puscāt
a'ntī ixī'tza'ca'n. Lā' ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta ī'sta'ja
ixka'lhni'. Tapajtzūlh ixkēn Jesús lā' xa'malh ixtampān
ixlu'xu' 21 como puhualh chuntza': “Xmān ca'icxa'malh
ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”, puhualh. 22 Lā' Jesús talakspi'tli
lā' laktzī'lh huan puscāt lā' huanilh:
—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Tzeyanī'ta'tza' co-
mo kalhlaka'ī'nī'ta'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus ixtzeyanī'ttza'.
23 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh na ixchic huan xapuxcu' is-
raelitas, cālaktzī'lh huan músicos a'ntī natatā'a'n
a'xni'ca' namā'cnūcan. Lā' huan tachi'xcuhuī't lej ixta-
ta'samā'na. 24 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Catapānū'tit de huā'tzā'. Huan tzu'ma'jāt tū' nīnī't.
Xmān lhtatamā'.
Lā' xlaca'n talītzī'nli.
25 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh huan tachi'xcuhuī't,
xla' tanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'ma'jāt lā'
macachi'palh. Lā' huan tzu'ma'jāt tā'kaquī'lh. 26 Lā'
chuxalhā nac huanmā' ti'ya't a'kahualh a'ntū pā-
tle'keni'lh huan tzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

27 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', tatzuculh
tastālani' kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' palha' tahuanilh:
—¡Caquilālakalhu'mauj, hui'x a'ntī ixtā'nat David!
28 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac chic, huan
lakatzī'nī'n tatapajtzūlh. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā kalhlaka'ī'yā'tit palh tzē na'iccāmālacahuānī-
palayāni'?
Lā' takalhtīlh:
—Chuntza' ickalhlaka'ī'yāuj, Māpa'ksīni'.
29 Lā' tuncan Jesús cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n lā'
cāhuanilh:
—Calalh chu a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
30 Lā' tatzeyalh ixlakastapunca'n lā' talacahuāna'lh.
Lā' tuncan Jesús lej cāmāpa'ksīlh:
—Calī'hui'lī'tit nīn tintī' namāca'tzīnī'yā'tit.
31 Lā' a'yuj chuntza' cāhuanica, a'xni'ca' tataxtulh xla-
ca'n tatzuculh tahuani chā'tin chā'tin a'ntū cāt-
lahuani'lh Jesús. Lā' ū'tza' talīca'tzīkō'lh lakachu nac
huā'mā' ti'ya't.

Jesús mātzeyīlh huan kō'ko'

32 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu huan a'ntī lakatzī'nī'n ix-
tahuanī't, a'xni'ca' līmini'ca Jesús kalhatin kō'ko'. Lā'
huan kō'ko ixka'lhī huan tlajana'. 33 Lā' a'xni'ca' Jesús
māxtulh huan tlajana', chu tuncan tzuculh chihuīna'n
huan kō'ko'. Lā' huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā'
tahualh:
—Tū' maktin tasu'yunī't hua'chi ixtā'chuntza' huā'mā'
catūhuā na quinti'ya'tca'n quina'n israelitas.
34 Lā' huan fariseosnu', xlaca'n ixtahuan:
—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'
a'ntī xapuxcu' tlajana'nī'n. U'tza' cālīmāxtuni'lh huan
tlajana'nī'n.

Jesús cālakalhu'malh huan tachi'xcuhuī't

35 Jesús ixtētaxtutēlha lakatunu' cā'lacchicni' lā' huan
ranchosnu'. Lā' ixtētanūtēlha nac lakatunu' na ixlī-
tokpānca'n israelitas lā' ixmāsu'yu. Lā' ix-
cā'a'cta'sana'ni' a'nchī nala a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n.
Lā' nā ixcāmātzeyī chuxatūyā ta'jatat lā' taca'tzāt. 36 Lā'
a'xni'ca' cālaktzī'lh huan tachi'xcuhuī't, lej
cālakalhu'malh como ixcāpāta'lamā' lā' ixtalakachā'ni'.
Cālaktzī'lh hua'chi borregos a'ntīn tū' ixtaka'lhī ixmak-
taka'lhna'ca'n. 37 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Stu'ncua' lhūhua' a'nan a'ntīn takalhlaka'ī'cu'tun.
Xlaca'n hua'chi a'nlhā lej lana'lh lā' tisputa tasācua'nī'n
para na'ī'can. 38 Dios ū'tza' ixtēcu' huan a'nlhā lej
lana'lh. U'tza' nalīsqui'ni'yā'tit Dios que cacāmacamilh
chi'xcuhuī'n a'ntī nacāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn
huan a'ntīn takalhlaka'ī'cu'tun —cāhuanilh.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n

Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16

10 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn
para natamāxtu huan tlajana'nī'n lā' para nacāmātzeyī
chuxatūyā ta'jatat lā' taca'tzāt.
2 Huā' tamā'na ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' sca'tx-
tunu'nī'n lā' xlaca'n a'ntī cāmāpacuhuīcan apóstoles:
huan xapū'la, xla' Simón a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pe-
dro, lā' ī'stancu Andrés; lā' nā Jacobo lā' Juan a'ntī
ixo'kxa'n huan Zebedeo ixtahuanī't; 3 lā' nā Felipe lā'
Bartolomé lā' Tomás lā' huan Mateo a'ntī mātā'jīni' im-
puestos ixuanī't; lā' nā Jacobo a'ntī ixo'kxa' Alfeo; lā'
Lebeo a'ntī ixmāpācuhuīcan Tadeo; 4 lā' nā Simón a'ntī
ixtapa'ksī con huan cananistasnu'; lā' nā Judas Iscari-
ote a'ntī ā'calīstān namacamāstā' Jesús.

Jesús cāmāpa'ksīlh huan kalhacāujtu' para natamāstū'nca ixtachihuīn Dios

Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6

5 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmacā'lh huā' tamā'na kalhacāuj-
tu', xla' chuntza' cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:
—Tū' catipintit timāsu'yu'yā'tit a'nlhā talahui'lā-
na'ncha' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' tū' titanū'yā'tit
huan na ixā'lacchicni'ca'n huan samaritanosnu'. 6 Nap-
inā'tit nacāmāsu'ni'yā'tit huan xalanī'n nac Israel. Xla-
ca'n hua'chi borregos a'ntīn tatza'nkānī't. 7 Capintit lā'
na'a'cta'sana'nā'tit chuntza': “Tapajtzūmā'tza' a'xni'ca'
natasu'yu a'nchī Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't”.

8 Cacāmātzeyī'tit huan ī'tza'ca'nī'n lā' cacāmālakahuanī-
choko'tit huan nīnī'n. Cacāmātzeyī'tit huan leprosos
a'ntīn tamasmā'na ixquinītca'n lā' cacāmāxtutit huan
tlajana'nī'n. Hui'xina'n tū' catimāpala'tit huā'mā' līmā-
pa'ksīn a'ntū iccāmaxquī'yāni' lā' chuntza' tū' cat-
icāmātā'jī'tit a'xni'ca' nacālīmātzeyī'yā'tit quilīmā-
pa'ksīn.
9 'Tū' camojō'tit tumīn de oro nīn de plata nīn de co-
bre na mimbolsaca'n a'xni'ca' napinā'tit. 10 Lā' tū'
calī'pintit mimorralhca'n nīn pūtu' milu'xu'ca'n. Xmān
nalī'pinā'tit milu'xu'ca'n a'ntū lhakā'nī'ta'ntit. Tū'
nalī'pinā'tit nīn zapato nīn mimpāla'cca'n. Huan a'ntī
māsu'yumā' ixtachihuīn Dios maclacasqui'n
namāhuī'can a'nlhā māsu'yumā'.
11 'A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' o nac
lakatin rancho, naputzayā'tit kalhatin tzeyā chi'xcu'
a'ntī nacāmānūyāni' na ixchic. Lā' natachokoyā'chipin-
tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'.
12 Lā' a'xni'ca' natanū'yā'tit huan nac chic,
nacāhuaniyā'tit: "Dios cacāsicua'lanālīlh a'ntīn tahui'lā-
na' nac huā'mā' chic". 13 Palh con tapāxuhuān cā-
tamānūyāni' na ixchicca'n, Dios nacāsicua'lanālī xla-
ca'n. Lā' palh tū' cātamānūyāni' na ixchicca'n, tū' cat-
icāsicua'lanālīca. 14 Lā' palh tū' cātamānūyāni' nac
pātin chic o lakatin cā'lacchicni', lā' palh tū' cātakax-
matāni', tuncan cataxtutit. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit,
catincxtit huan pokxni' de mintojonca'n. Chuntza'
nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta como tū'
takaxmatcu'tulh. 15 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
A'xni'ca' namin huan chi'chini' lā' Dios nalacāxt-
lahuakō', xlaca'n lej natapātīni'n. Dios ā'chulā'
nacālakalhu'man xlaca'n xalanī'n nac Sodomo lā' Go-
morra que xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' a'ntīn tū'
takaxmatcu'tun —hualh Jesús.

Cāmacaputzacan a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¡Cuenta catlahua'tit! Quit iccāmacā'nāni' lā'
nala'yā'tit hua'chi borregos na ixlaclhni'ca'n huan lo-
bos. Lej skalalh cala'tit hua'chi huan lūhua'. Lā' cala'tit
hua'chi tantzasnān a'ntūn tū' lāsta'la. 17 Catamakta-
ka'lhtit como chi'xcuhuī'n nacātamacamax-
quī'cu'tunāni' huan māpa'ksīni'nī'n lā' nacātatucsāni'
na ixlītokpānca'n israelitas. 18 Lā' nacātamālacapū'yāni'
na ixlacapūnca'n gobernadores lā' reyes xmān por
quimpālacata. Chuntza' tzē nacāhuaniyā'tit huan
xatzey tachihuīn calacan xlaca'n lā' nā nacāhuani'yā'tit
huan a'ntīn tū' israelitas. 19 Pero tū' catilē'capintit a'nchī
nalītamaktāyayā'tit nīn a'ntū nacākalhtīyā'tit a'xni'ca'
nacāmacamaxquī'yāni' huan māpa'ksīni'nī'n. A'xni'ca'
nachipinā'tit a'ntza', Dios nacāmāca'tzīnīyāni' a'ntū
nacāhua'ni'yā'tit xlaca'n. 20 Tū' māni' mintachihuīnca'n
a'ntū nachihuīna'nā'tit. Huan Espíritu Santo, ū'tza' a'ntī
nacāmāchihuīnīyāni'.
21 'Huan chi'xcuhuī'n natamacamāstā' ixtā'timīnca'n
para nacāmaknīcan lā' huan xanatātana' nata-
macamāstā' ixcamana'ca'n. Huan o'kxa'n natatā'kaquī'
contra ixnatātana'ca'n lā' natamāmaknīnīni'n.
22 Ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' co-
mo tapa'ksī'yā'tit con quit. Lā' huan a'ntīn tzancs
natatāya lā' tū' natataxtutāya na quintej a'yuj lej
tapātīni'mā'na, ū'tunu'n nacāmāputaxtūcan.
23 'Lā' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni' nac lakatin
cā'lacchicni', cataxtutit lā' capintit ā'lacatin. Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni' que tū' catitētaxtukō'tit ixlīhuāk-
ca'n ixā'lacchicni'ca'n israelitas para namāsu'yuyā'tit
quintachihuīn a'xni'ca' namimpala huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n.
24 'Huan sca'txtunu' tū' tasqui'nī hua'chi
ixmākalhtō'kē'ni'. Lā' huan tasācua' tū' tasqui'nī hua'chi
ixpatrón. 25 Līpāxūj huan sca'txtunu' a'ntīn tzē namāla-
castuca ixmākalhtō'kē'ni' lā' nā huan tasācua' a'ntīn tzē
namālacastuca ixpatrón. Palh lakapalacanī'ttza' huan
a'ntī māpa'ksīni'n huan nac chic lā' māpācuhuī-
canī'ttza' Beelzebú, ā'chulā' nacālakapalacan
ā'makapitzīn xalanī'n nac huā'mā' chic —cāhuanilh
Jesús. U'tza' a'ntū līchihuīna'mā' Jesús lā' nā ī'sca'tx-
tunu'nī'n.

Tichū tasqui'nī najicua'ni'can

Lc. 12.2-9

26 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuntza' tū' caticājicua'ni'tit tachi'xcuhuī't. Ixlīhuāk
a'ntūn tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'ncan. Lā' a'ntū
lakatzē'kcus, naca'tzīkō'can. 27 Huan a'ntū quit ic-
cāhuanini' a'nlhā quē'stuca'n, ū'tza' nacāhuaniyā'tit
cā'lacapūlhūhua'. Lā' huan a'ntū quit lakatzē'k ic-
cāhuaniyāni', ū'tza' lej palha' nahuanā'tit chuxalhā.
28 Tū' caticājicua'ni'tit chi'xcuhuī'n a'ntīn tzē natamaknī
mimacni'ca'n pero tūla tamāpa'ksī milīca'tzīnca'n. Na-
jicua'ni'yā'tit Dios a'ntīn tzē nacāmāsputū mimacni'ca'n
lā' milīca'tzīnca'n nac pūpātīn.
29 '¿Chī ixtapalh huan tantzictzi? Stā'can tantu' por
macsti'na'j tumīn. Lā' quinTāta'ca'n nac a'kapūn cuenta
natlahua a'xni'ca' minācha' lakatin tantzictzi. 30 Lā'
chā'tunu' de hui'xina'n hasta cātapūtle'keni'ni'
kanatunu' miya'jca'n. 31 U'tza' tū' tilījicua'nā'tit. Līhua'ca'
tasqui'nī'yā'tit hui'xina'n que lhūhua' tantzictzi —hualh
Jesús.

A'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' que tatapa'ksī con Cristo

Lc. 12.8-9

32 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' huan a'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' palh tata-
pa'ksī con quit, xlaca'n quit na'iccālakapasa a'xni'ca'
natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n nac a'kapūn. Lā'
chuntza' quit nā na'icuan palh xlaca'n tatapa'ksī con
quit. 33 Lā' huan a'ntī naquintakalhtatzē'ka cā'lacapūl-
hūhua', xlaca'n quit na'iccākalhtatzē'ka a'xni'ca'
natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús cāmā'kapitzī tachi'xcuhuī't

Lc. 12.51-53; 14.26-27

34 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' tipuhua'nā'tit palh quit icmilh para que chu
lakatin nala ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza'
tū' catalāsta'lalh nac huā'mā' quilhtamacuj. Tū' ū'tza'
quilītlōt. Na'iccāmā'kapitzīyāni'. 35 Icmilh icmā'kaquī'
huan o'kxa' contra ixtāta' lā' na'icmā'kaquī' huan
tzu'ma'jāt contra ixtzī't lā' nā huan puscāt contra ixtzī't
ixkōlu'. 36 Lā' ū'tza' natalīla lītā'ca'tza xalanī'n na ix-
chakān huan lakatin chic.
37 'Huan a'ntī līhua'ca' natapāxquī' ixtzī'tca'n o ixtā-
ta'ca'n que quit, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con
quit. Lā' nā huan a'ntī līhua'ca' natapāxquī' ixo'kxa'ca'n
o ixtzu'ma'jātca'n que quit, xlaca'n tū' minī'ni' natata-
pa'ksī con quit. 38 Lā' huan a'ntīn tūla tatāyani' a'ntū
nacāpātle'keni' por quimpālacata, xlaca'n tū' minī'ni'
natatapa'ksī con quit. 39 Huan a'ntī natataxtutāya de na
quintej como tū' tapātīni'ncu'tun por quimpālacata,
xlaca'n tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n nac
a'kapūn. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj ixtanīlh por
quimpālacata, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

A'ntū natlajacan
Mr. 9.41

40 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū hui'xina'n
nacāhuani'yā'tit, nā chuntza' nata'a'ka'ī' a'ntū quit
icuan. Lā' palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū icuan, nā
chuntza' nata'a'ka'ī' huan a'ntī quimacamilh. 41 Lā' palh
catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin a'cta'sana' como taca'tzī
palh Dios macaminī't, chuntza' ū'tunu'n natatlaja chu
a'cxtim hua'chi huan a'cta'sana'. Lā' palh catīhuā na-
ta'a'cnīni'ni' kalhatin tzeyā chi'xcu' xmān porque tzey
xla', chuntza' ū'tunu'n chu a'cxtim natatlaja hua'chi
huan tzeyā chi'xcu'. 42 Lā' catīhuā a'ntī natā'hua' mac-
sti'na'j xcān ā'kalhatin a'yuj catīhuāyā chi'xcu', lā' palh
natā'hua' ā'kalhatin porque tapa'ksī con quit, ixlīs-
tu'ncua' Dios namāpala —hualh Jesús.

Ixlacscujni'nī'n Juan huan Mā'kpaxīni' talaka'lh Jesús
Lc. 7.18-35

11 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh ī'sca'tx-
tunu'nī'n, taxtulh de a'ntza' lā' a'lh. Ixtētaxtut-
lā'huan ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'nlhā pajatzu para
namāsu'yu lā' na'a'cta'sana'n.
2 Lā' Juan huan Mā'kpaxīni' ixtanūma' nac pūlāchī'n.
Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca a'ntū ixtlahuamā' Jesús, tun-
can cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n para natalaka'n
Jesús 3 lā' natakalhasqui'nī:
—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī namin o maclacasqui'n
na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin?
4 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū lak-
tzī'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit. 5 Nahuaniyā'tit
a'nchī huan lakatzī'nī'n talacahuāna'n lā' huan
lū'ntū'lanī'n talatlā'huan. Lā' nā huan a'ntī ixcāmas-
ni'mā' ixquinītca'n, xlaca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntīn
tū' ixta'a'kahuāna'n, chuhua'j takaxmata. Lā' nā
cāmālakahuanīchokocanī't huan a'ntī ixtanīnī'ttza'. Lā'
cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntī līpānīn
talahui'lāna'. 6 Līpāxūj huan a'ntī pō'ktu quilīpāhuan
—cāhuanica ī'sca'txtunu'nī'n Juan.
7 Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'nī't, Jesús tzuculh
cātā'kalhachihuīna'n huan tachi'xcuhuī't ixpālacata
Juan. Lā' cākalhasqui'nīlh:
—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū
ixlaktzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit
kalhatin chi'xcu' a'ntī hua'chi kantin chi'tin a'ntū
xakā'līlh huan ū'ni'. 8 ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para
nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lej tzēhuanī't
lhakā'nanī't. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan a'ntī pō'ktu
lej tzēhuanī't talhakā'nanī't, xlaca'n tahui'lāna' na ix-
chicca'n reyes. 9 Pues ¿a'chī' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't? ¿Chu tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin
a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlaktzī'ncu'tunā'tit kalhatin
a'cta'sana'. 10 Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā'
ixpālacata huā'mā' Juan tatzo'knī't chuntza' na ixtachi-
huīn Dios:
Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntī napū'lani'yāni' para
nacāxmāpī' mintej.
11 Stu'ncua' huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni' que na ixlaclh-
ni'ca'n tachi'xcuhuī't tintī' kalhatin a'cta'sana' más xa-
ka'tla' que Juan. Pero huan a'ntī līhua'ca' xamakstancu
a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk, xla' más xaka'tla' que
Juan.
12 'Desde a'xni'ca' tzuculh a'cta'sana'n Juan huan
Mā'kpaxīni', maklhūhua' tatanūcu'tulh a'nlhā Dios mā-
pa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' hua'chilh palha' talāpi'ta'mā'na
para que natasātanū. 13 Ixlīhuākca'n huan
a'cta'sana'nī'n ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' Dios namāpa'ksīni'n huā'tzā' nac
cā'ti'ya'tna'. Lā' nā chuntza' tatzo'kni' na ixley Moisés.
Lā' talīchihuīna'lh hasta a'xni'ca' milh Juan. 14 Lā' a'yuj
tū' nakalhlaka'ī'cu'tunā'tit a'ntūn taquilhchā'lh, pero
huā'mā' Juan ū'tza' huan a'cta'sana' Elías a'ntī ix-
ka'lhīpā'na'ntit. 15 Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpatā'tit.
16 '¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan chi'xcuhuī'n
a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j? Tatasu'yu hua'chi camana'
a'ntīn takamāna'mā'na nac lītamāuj. Lā' cātā'ta'sa ix-
tā'camana' lā' tahuani: 17 “A'xni'ca' quina'n icmaka-
ta'sauj huan līskoli', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit.
Lā' a'xni'ca' ictlī'uj hua'chi līlakaputzani', hui'xina'n tū'
lakatītit lā' tū' calhua'ntit. ¿Tuchū lacasqui'nā'tit?”
tahuan. 18 Milh Juan lā' tū' ko'tli lā' a'katunu' tū'
huā'yalh tintacuj. Lā' hui'xina'n lē'ksa'nā'tit lā' hua'nā'tit
palh xla' ka'lhī huan tlajana'. 19 Lā' ā'calīstān quit icmilh.
Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' icua' xcān lā' chux-
atū quimālacnūni'can lā' pō'ktu icuā'yan. Lā' nā
quilālē'ksa'nāuj lā' hua'nā'tit palh quit lhūhua' icuā'yan
lā' lej icko'ta. Lā' hua'nā'tit que quit ixamigoca'n huan
mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan a'ntīn tatlahua tala-
clē'i'. Pero huan a'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n tamāchekxī
que Dios macamilh Juan lā' nā quit —hualh Jesús.

Xalanī'n lakatu' cā'lacchicni' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Jesús
Lc. 10.13-15

20 Lā' tuncan Jesús tzuculh cālacaquilhnī huan
xalanī'n huan tamā'na cā'lacchicni' a'nlhā tlahualh

lhūhua' lē'cnīn. Cālacaquilhnīlh huan tachi'xcuhuī't co-
mo tū' ixtaxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Lā'
cāhuanilh:
21 —Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín lā'
xalanī'n nac Betsaida. Nalakaputzayā'tit porque tū'
kalhlaka'ī'tit. Lej tlahuacanī't lē'cnīn na milaclhpu'nan-
ca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā' tamā'na
lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón,
makāntza' ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ix-
talhakā'lh tzi'tze'ke ixlu'xu'ca'n lā' ixcā'a'cpūmā'ca'ca lh-
ca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej talakaputzalh
ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n. 22 Lā' iccāhuaniyāni' que
a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigar-
līyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Tiro lā' Sidón.
23 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum puhua'nā'tit
palh napinā'tit nac a'kapūn. Tū' stū'ncua'. Napinā'tit
nac pūpātīn. Palh ixcātlahuacancha' cahuā huan
lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Sodoma a'ntū cātlahua-
canī't na milaclhpu'nanca'n, ixtaxtāpalīlh ixtapāstac-
na'ca'n. Lā' chuntza' Dios tū' ixmāsputūlh huan cā'lac-
chicni'. 24 Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxt-
lahuakō', ā'chulā' nacācastigarlīyāni' hui'xina'n que xla-
ca'n xalanī'n nac Sodoma lā' ā'makapitzīn cā'lacchicni'
pajtzu nac Sodoma —hualh Jesús.

Jesús hualh: Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxīyāni'

Lc. 10.21-22

25 Lā' tuncan Jesús kalhtō'ka'lh lā' hualh:
—QuinTāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac
ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī como cāmā-
su'ni'nī'ta' huan a'ntīn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ix-
cāmātzē'kni'nī'ta' huan a'ntī lej lakskalalhna'.
26 Chuntza' tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.
27 Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—QuinTāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū
a'nan. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān
Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta'
Dios, xmān quit a'ntī ixO'kxa' icca'tzī. Nā nataca'tzī xla-
ca'n a'ntī na'iccāmālacsu'yu. 28 Cata'ntit milīhuākca'n
hui'xina'n a'ntī u'cxca'tzīyā'tit que tzi'nca huan tūn tū'
tzey a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' palha' scujpā'na'ntit para
namakapāxua'yā'tit Dios. Cata'ntit lā' quit na'iccāmā-
jaxīyāni'. 29 Caquilā'a'kahuāna'ni'uj lā' caquilā-
maksca'tui. Līlacatzucu na'iccāhuanilē'nāni' lā' quit tū'
icka'tla'jca'tzī. Lā' quit tzē icmātza'ta'tī mi'a'clhcunuc-
ca'n. 30 Tū' jicslīhua' quilīmāsca'tīn lā' tzē natlōkentax-
tūyā'tit —hualh Jesús.

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan huan sca'txtunu'nī'n ta'ī'lh huan trigo

Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5

12 Lā' ā'calīstān Jesús ixtlā'huantēlha nac cā'tacux-
tu. Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ixuanī't. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtatzi'ncsa lā' tatzuculh ta'ī' macstina'j
huan trigo lā' tahua'lh.
2 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' cālaktzī'lh, tahuanilh
Jesús:
—Cala'ktzi'. Tascujmā'na misca'txtunu'nī'n lā'
chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Tū' ta'a'kahuā-
na'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.
3 Lā' Jesús cākalhtīlh lā' cāhuanilh:
—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David
maktin huā? Ixtzi'ncsa xla' lā' a'ntī ixcātā'a'mā'. 4 Lā'
tatanūlh na ixchic Dios lā' tahua'lh huan pāntzi a'ntū
ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' līmakuan ixtahua'lh
huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' tzē natahua'. 5 Lā'
¿chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit huan nac ley a'ntūn tzo'kli
Moisés? Huan palh huan curasna' a'ntīn tascuja nac
xaka'tla' lītokpān pō'ktu tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n. Lā'
a'yuj tatlahua a'ntūn tū' līmakuan tlahuacan huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan, lā' tū' puhuancan palh xlaca'n
tatlahua talaclē'i'. Lā' tū' puhuancan palh xlaca'n tū'
ta'a'kahuāna'ni' huan ley. 6 Lā' iccāhuaniyāni' que
huā'tzā' a'nan catīhuā a'ntī līhua'ca' tasqui'nī que huan
xaka'tla' lītokpān. 7 Hui'xina'n tū' māchekxīnī'ta'ntit
a'ntū huanicu'tun a'nlhā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
“Quit lej iclacasqui'n nacālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn
lā' tū' tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj huan ani-
malhna'”. Palh ixmāchekxī'tit cahuā huā'mā' tachihuīn
ixpālacata cālakalhu'mancan, tū' ixcālē'ksa'nīni'ntit
quisca'txtunu'nī'n a'ntīn tū' tatlahuamā'na talaclē'i'.
8 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī
a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't

Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11

9 Lā' tuncan Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tanūlh nac
lakatin ixlītokpānca'n israelitas. 10 Lā' ixuī' a'ntza'
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't. Lā' como ix-
putzamā'ca a'nchī nalē'ksa'nīni'ncan Jesús,
kalhasqui'nīca:
—¿Chā makxtekcan namātzeyīcan huan ī'tza'ca' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Palh kalhatin de hui'xina'n ixka'lhī'tit mimborrego-
ca'n a'ntū ixtojōlh huan nac pūlhmā'n taponkni', ¿chā
tū' ixmāxtutit a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? 12 Lā'
más ixtapalh kalhatin chi'xcu' que lakatin borrego.
Chuntza' tzē tlahuani'can ā'kalhatin a'ntū xatzey lā'
maktāyacan huan ā'kalhatin a'yuj huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan.
13 Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimpeken.
Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixpeken, ixtzeyanī'ttza' lā' ix-
tā'chuntza' ixuanī't kentin ixpeken. 14 Tuncan tataxtulh
huan fariseosnu' lā' māni' ū'tunu'n tapāstacli a'nchī na-
talīmāmaknīnīni'n Jesús.

A'ntūn taquilhchā'lh ixpālacata Jesús

15 Lā' a'xni'ca' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtapuhuamā'na, lā'
a'lh ā'lacatin lā' līlhūhua' tastālani'lh. Lā' Jesús
cāmātzeyīkō'lh huan ī'tza'ca'nī'n 16 lā' cāmāpa'ksīlh que
tū' catahualh tichū ū'tza'. 17 Chuntza' tlahualh para
natlōkentaxtū a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías
a'xni'ca' tzo'kli a'ntū hualh Dios:

18 Huā'mā' quintasācua' a'ntī iclacsacli lā' lej icpāxquī'
lā' xla' lej quimakapāxuhua.
QuiEspíritu natā'a'n lā' nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū' is-
raelitas a'nchī xa'nca na'iclacāxtlahuakō'.
19 Xla' tū' nalacaquilhnīni'n lā' tū' nata'sa.
Lā' tū' palha' nachihuīna'n nac cā'tejen para que
cuenta natlahuacan xla'.
20 Xla' nacāmaktāya huan a'ntīn tū' lactli'hui'qui a'ntī
hua'chi xkoli' a'ntū xmū'tcanī't.
Lā' tū' nacālakmaka'n huan a'ntīn tū' xa'nca takalhla-
ka'ī'.
Xlaca'n hua'chi pūmaksko a'ntūn tū' xa'nca maksko lā'
slam slam la.
Nacāmaktāya hasta a'xni'ca' xla' nacāmāpa'ksīkō'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'ti'ya'tna'.
21 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nataka'lhītī para nacā-
maktāya.
Chuntza' tzo'kli huan profeta Isaías.

Ixuancan palh Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10

22 Lā' tuncan lē'ni'ca Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n lā' kō'ko' ixuanī't porque ixka'lhī huan tlajana'.
Lā' Jesús mātzeyīlh lā' xa'nca ixlaktzī'n lā' tzuculh chi-
huīna'n. 23 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā'
tahualh:
—¿Chā ū'tza' huā'mā' ixtā'nat David a'ntī xa'ic-
ka'lhīmā'nauj?
24 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' takaxmatli huā'mā'
tachihuīn, tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú
a'ntī xapuxcu' huan tlajana'nī'n. Lā' ū'tza' cālīmāxtu-
ni'lh huan tlajana'nī'n.
25 Jesús ixca'tzī a'ntū ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:
—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi lā' talāsta'la,
tūla tamāpa'ksīni'n makān. Natalāmāsputūkō'. Lā' palh
xalanī'n lakatin cā'lacchicni' o lakatin familia tatapitzi
lā' talātucsa, tū' catitatāyani'lh. 26 Lā' palh ixlīmāpa'ksīn
huan xapuxcu' tlajana'nī'n a'ntū iclīmāxtu ā'lakatin tla-
jana', chuntza' talacpitzi huan līmāpa'ksīn. Lā' tū'
catitāyani'lh. 27 Hui'xina'n hua'nā'tit palh quit iccālīmāx-
tu huan tlajana'nī'n con ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú.
Lā' ¿tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū cālīmāxtu huan tla-
jana'nī'n xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con hui'xina'n?
Chuntza' māni' xlaca'n tamāsu'yu palh tū' stu'ncua'
a'ntū quilālē'ksa'nīni'nāuj. 28 A'ntū quit iccālīmāxtu
huan tlajana'nī'n, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo.
U'tza' huanicu'tun palh Dios cāmāsu'ni'yāni' a'nchīn
tzuculhtza' māpa'ksīni'n huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'.
29 'Tūla tanūcan para namakka'lhancan catūhuā na
ixchic huan tli'hui'qui chi'xcu' palh tū' pū'la nachī'can
huanmā' chi'xcu'.
30 'A'ntīn tū' tapa'ksīcu'tun con quit, xla' quintā'ca'tza.
Lā' a'ntīn tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.
31 'U'tza' iccālīhuaniyāni' palh tzē
nacāmāsputūnu'ni'can ixlīhuākca'n ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan. Lā'
palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua huan
Espíritu Santo, xla' tūlalh catimāsputūnu'ni'ca. 32 Lā'
palh catīhuā nalīchihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n, namāsputūnu'ni'can. Lā' palh catīhuā
nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua huan Espíritu Santo,
xla' tū' catimāsputūnu'ni'ca nīn huā'tzā' nac huā'mā'
quilhtamacuj nīn a'ntza' nac ā'lakatin quilhtamacuj
a'ntū namin —hualh Jesús.

Līlakapascan huan qui'hui' por ixtō'ca't

Lc. 6.43-45

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh tzey huan qui'hui', namāstā' tzey ixtō'ca't. Lā'
palh tū' tzey huan qui'hui', tū' tzey nala ixtō'ca't. Chu
a'nchī māstā' ixtō'ca't, chuntza' līlakapascan huan
qui'hui'. 34 Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntūn tzēhuanī't
tasu'yu pero ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū tzey nala huan
tachihuīn a'ntū cāquilhtaxtuyāni' a'xni'ca' tū' tzey
mintapāstacna'ca'n? Chu a'nchī pāstacā'tit, chuntza'
nachihuīna'nā'tit. 35 Tzey nala a'ntū nahuan kalhatin
tzeyā chi'xcu' como tzey ixtapāstacna'. Lā' tū' tzey cati-
hualh a'ntū nahuan kalhatin tū' tzeyā chi'xcu' como
ko'hua'jua' ixtapāstacna'. 36 Lā' iccāhuaniyāni' que
namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' Dios nacālacāxt-
lahuakō'. Lā' a'xni'ca' nala, maclacasqui'n ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't natahuani Dios tuchū ixpālacata chux-
atūyā tachihuīn a'ntū chu tlakaj tahualh. 37 Chu a'nchī
chihuīna'nī'ta'ntit, chuntza' nahuancan palh cā-
talīyāhuayāni' o palh lacuan hui'xina'n —hualh Jesús.

Tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh tasqui'ni'lh Jesús catlahualh lē'cnīn

Mr. 8.12; Lc. 11.29-32

38 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n ley tahuanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', quina'n iclaktzī'ncu'tunāuj lakatin
ka'tla' lē'cnīn para naquilāmālacstū'ncni'yāuj palh
stu'ncua' Dios macaminī'ta'ni'.
39 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū'
takalhlaka'ī'cu'tun, xlaca'n tasqui'n lakatin ka'tla'
lē'cnīn. Lā' xmān nacāmāsu'ni'can huan lē'cnīn hua'chi
a'ntū pātle'keni'lh Jonás. 40 Lakatu'tun chi'chini' lā'
lakatu'tun tzī'sa Jonás ixtojōma' na ixchakān huan
ka'tla' squī'ti' lā' xalakahuan taxtulh. Nā chuntza' quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nā na'ictachoko lakatu'tun
chi'chini' lā' lakatu'tun tzī'sa na ixchakān huā'mā' ti'ya't.
41 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'can.
Lā' a'xni'ca' nala huā'mā', xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna'
huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nínive natatāya
lā' nacātalē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit
chuhua'j. Nacātalē'ksa'nīni'nāni' como xlaca'n taxtā-
palīlh ixtapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā'
lī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios. Lā' hui'xina'n tū' xtā-
palī'tit mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh.
Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Jonás. 42 Lā' nā huan
reina a'ntī ixmāpa'ksīni'n nac Saba natāya lā'
nacālē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' namin huan chi'chini'
a'ntū napūlacāxtlahuakō'. Nacālē'ksā'nīni'nāni' porque

xla' kaxmatli a'ntū hualh Salomón. Makat ixuanī't ix-
chic huan reina lā' milh kaxmata Salomón. Quit
ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón lā' tū' quilākaxmat-
ni'cu'tunāuj —hualh Jesús.

Ixpālacata huan tlajana' a'ntūn taspi'tli

Lc. 11.24-26

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan
chi'xcu', nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza
a'nlhā najaxa. Lā' a'xni'ca' tū' nakaksa a'nlhā najaxa,
napuhuan: 44 "Na'ictaspi'tchokopala a'nlhā ictaxtulh".
Lā' a'xni'ca' naquītaspi'ta, nakaksa huan chi'xcu'
hua'chi lakatin chic a'ntū scaya'ncyā lā' xa'nca pa'lh-
nancanī't, lā' a'nlhā nīn tintī' a'nan. 45 Lā' tuncan na'a'n
nacātē ā'kalhatojon tlajana'nī'n lā' más xaca'tzan-
ca'tzīnī'n. Lā' ixlīhuākca'n natatanū natalatahui'la na ix-
chakān huan chi'xcu'. Lā' chuntza' más ko'hua'jua' nala
huan chi'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tla-
jana'. Lā' nā chuntza' nacāpātle'keni' xlaca'n a'ntīn tū'
tzey lā' tahui'lāna' chuhua'j.

Ixpālacata ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús

Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21

46 Lā' Jesús ixcātā'chihuīna'mā'cus huan tachi'xcuhuī't
a'xni'ca' tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn. Ixtatachoko kēpūn
lā' ixtatā'chihuīna'ncu'tun Jesús. 47 Lā' huanica Jesús:
—Tayāna' kēpūn mintzī't lā' mintā'timīn lā' mat
tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.
48 Lā' Jesús kalhtīlh huan a'ntī ixmāca'tzīnīnī't:
—¿Tichū quintzī't? Lā' ¿tichū quintā'timīn?
49 Lā' tuncan Jesús cāmacahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
hualh:
—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.
50 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū lacasqui'n
quinTāta' xala' nac a'kapūn, ū'tza' quintā'tin lā' ū'tza'
quintzī't.

Huan cha'nāna'

Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8

13 Huā'mā' chi'chini' Jesús taxtulh de huan nac chic
lā' a'lh na ixquilhtūn huan ka'tla' xcān. 2 Lā' como
lhūhua' tachi'xcuhuī't tatakēstokli a'nlhā ixuī', Jesús to-
jōlh nac lakatin barco lā' tahui'lalh. Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't tatachokolh nac huan ixquilhtūn huan
xcān. 3 Lā' tuncan cāhuanilh a'ntū hua'chi līṫalacastuca
para nacāmāsu'ni'. Chuntza cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh nacha'n ixti'ni'.
4 Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' ixti'ni', makapitzīn tayu-
jli nac tej. Lā' tamilh huan spūnnu' lā' tasacua'lh. 5 Lā'
ā'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhān tū'
lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't. Palaj pu'nli huā'mā' ti'ni'
como tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't. 6 Lā' a'xni'ca'
chi'chini'lh, xachi'tin scōhualh como tūlalh tlahualh ix-
tankāxē'k lā' tīlh. 7 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' huampala
tayujli nac cā'lhtucū'nnu'. Lā' huan lhtucū'n tastacli lā'
tamā'ktzī'lh. 8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey
huan ti'ya't lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh
cien lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā'
ā'makapitzīn tamāstā'lh pu'xamacāuj. 9 Palh kaxpat-
nī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit —hualh Jesús.

Jesús hualh a'chī' līmāsu'yulh a'ntū līṫalacastuca

Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10

10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā'
takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' pō'ktu tā'mālacastuca' para nacāmā-
su'ni'ya' huan tachi'xcuhuī't?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't
ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. Pero xlaca'n
tūlalh catitaca'tzīlh. 12 Lā' huan a'ntī natakalhlaka'ī', xla-
ca'n natasca'ta lā' chuntza' natamāchekxī lā' ā'chulā'
natakalhlaka'ī'. Pero huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun,
xlaca'n tū' catitasca'tli lā' natapātza'nkā a'ntū ixtaca'tzī.
13 U'tza' iccālīmāsu'ni' a'ntū tā'mālacastuccan. Xlaca'n
talaktzī'n pero tū' tamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn
talaktzī'n. Nā takaxmata pero tū' tamāchekxī a'ntūn
takaxmata. 14 Chuntza' xlaca'n tatlōkentaxtū chu a'nchī
hualh huan profeta Isaías a'nlhān tzo'kli chuntza':
Ixlīstu'ncua' que nakaxpa'tā'tit pero tū'
catimāchekxī'tit.
Lā' ixlīstu'ncua' que nalaktzī'nā'tit pero tū' cuenta cati-
tlahua'tit.
15 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh tū' taka'lhī ixtapāstac-
na'ca'n lā' cā'a'kachi'pacan lā' cālakachi'pacan.
Chuntza' tū' catitalacahuāna'lh lā' tū' catita'a'kahuā-
na'lh lā' tū' catitamāchekxīlh para nataxtāpalī huan ix-
tapāstacna'ca'n.
Lā' quit xa'iccāmāsputūnu'ni'lh lā' xa'iccāmātzeyīlh.
Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī Dios hualh.
16 Lā' Jesús huampā:
—Līpāxuhua'yā'tit como tzē lacahuāna'nā'tit lā' tzē
a'kahuāna'nā'tit lā' nā tzē namāchekxī'yā'tit.
17 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que huā' tamā'na a'ntū
cālaktzī'mpā'na'ntit, ū'tza' ixtalaktzī'ncu'tun lhūhua'
a'cta'sana'nī'n lā' lhūhua' tzeyā tachi'xcuhuī't lā' tū' ta-
laktzī'lh. Lā' nā chuntza' huā' tamā'na a'ntū hui'xina'n
kaxpa'tā'tit, ū'tza' xlaca'n ixtakaxmatcu'tun lā' tū'
takaxmatli.

Jesús māstū'ncli a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'māla-castuccan

Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuhua'j cakaxpa'ttit a'ntū huanicu'tun huan a'ntū
tā'mālacastuccan ixpālacata huan cha'nāna'. 19 Huan
a'ntīn takaxmata a'nchī nala a'xni'ca' Dios namā-
pa'ksīni'n lā' tū' tamāchekxī, xlaca'n hua'chi huan ti'ni'
a'ntū yujli nac tej. Namin huan ko'ti'ti' lā'
nacāmāpātza'nkānī a'ntūn tasca'tli. 20 Lā' huan ti'ni'
a'ntū yujli nac cā'chihuixni', ū'tza' tasu'yu hua'chi huan
a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā' lej talakatī.
21 Huā'mā' ti'ni' tū' ixka'lhī pūlhmā'n ixtankāxē'k lā' tū'
tāyani'lh. Nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū'
xa'nca tamāchekxī, xlaca'n tū' makān tatāyani'. A'xni'ca'

tapātī catūhuā o cāmacaputzacan por ixpālacata
a'ntūn takalhlaka'ī'lh, tū'tza' talakatī lā' tamakxteka.
22 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'lhtucū'nnu', ū'tza'
tasu'yu hua'chi huan a'ntīn takaxmata lā' tamāchekxī.
Pero lej tapāstaca a'nchī natatlaja ixlīhua'tca'n lā'
a'nchī ricosnu' natalīla. Ixlīhuāk huā'mā' cāmā-
makchuyī lā' tū' cāmakxteka natapāstaca a'ntūn takax-
matli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'ī' lā' ū'tza'
huā'mā' hua'chi a'xni'ca' huan lhtucū'n tamā'ktzī'lh
huan ti'ni'. 23 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli a'nlhān tzey
ti'ya't, ū'tza' hua'chi huan a'ntīn takaxmata huan
xatzey tachihuīn lā' tamāchekxī. Lā' xa'nca tatasu'yu
palh takalhlaka'ī'. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū na-
talīmāpāxuhuī Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāx-
uhuī hua'chi huan ti'ni' a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't
—hualh Jesús.

A'ntū līṫalacastuca huan tūn tū' tzey ti'ni' a'ntū xua'ya'maka'nca a'nlhā cha'nca xatzey ti'ni'

24 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't nala
hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' cha'nli huan ti'ni' na
ixtacuxtu. 25 Lā' lakatin tzī'sa a'xni'ca' ī'lhtatamā' huan
chi'xcu', ixtā'ca'tza quīxua'ya'maka'lh huan tūn tū'
tzeyā ti'ni'. 26 Lā' a'xni'ca' ī'stacmā'tza' huan tacha'ni'
a'xni'ca' tasu'yulh huan tūn tū' tzey tacha'ni'. 27 Lā' tun-
can talakmilh ixtasācua'nī'n huan chi'xcu' lā'
takalhasqui'nīlh huan ixpatronca'n: “¿Chā tū' huāk
xatzey ti'ni' cha'nti na mintacuxtu? Lā' ¿chī līpu'nli
huā'mā' tūn tū' tzeyā tacha'ni'?” 28 Lā' huan patrón
cākalhtīlh: “Kalhatin quintā'ca'tza quintlahuani'lh
huā'mā'”. Lā' tuncan huan tasācua'nī'n
takalhasqui'nīlh: “¿Chā lacasqui'na' na'ica'nāuj na'ic-
cāpu'lhuyāuj huan tūn tū' tzey chi'tin?” 29 Lā' xla' cākalhtīlh:
“Tū', como lāsā' nacāpu'lhu'yā'tit nā huan xatzey
tacha'ni'. 30 Mejor nacāmakxtekāuj chu a'cxtim catasta-
cli hasta a'xni'ca' na'ī'can. Lā' na'iccāhuani huan
tasācua'nī'n a'ntī nata'ī' que pū'la natataya huan tū'
tzey chi'tin lā' natachī' pixtunu' para nalhcuyucan. Lā'
ā'calīstān nata'ī' huan xatzey tacha'ni' lā' natamāquī'
na quimbodega”.

Tā'mālacastucca ixpālacata xati'ni' mostaza
Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19

31 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī natalīlhūhua'n a'ntī natakalhlaka'ī' Dios,
ū'tza' nala hua'chi lakatin ti'ni' de mostaza a'ntū cha'nli
kalhatin chi'xcu' nac ti'ya't. 32 Huā'mā' ti'ni' stu'ncua'
līhua'ca' xamactzi'na'j que ixlīhuākca'n ā'makapitzīn
ti'ni'. Lā' a'xni'ca' nastackō', lej ka'tla' nala hasta ix-
tā'chuntza' a'katin qui'hui'. Lā' huan spūnnu' natat-
lahua ixmāsekca'n na ixpekenī'n.

Tā'mālacastucca ixpālacata huan levadura
Lc. 13.20-21

33 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n nala hua'chi levadura
a'ntū huan puscāt namojō nac maktu'tun xatapūlhcān
harina. Lā' naxcu'tankō' huan tasquit.

Jesús līmāsu'yulh a'ntū līṫalacastuca
Mr. 4.33-34

34 Huāk huā'mā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't
lā' cālītā'chihuīna'lh a'ntū tā'mālacastuccan. Lā' xmān
chuntza' ixcā'tā'chihuīna'n. 35 Chuntza' tlahualh lā'
ū'tza' lītlōkentaxtūlh a'ntū hualh huan profeta a'xni'ca'
tzo'kli huā'mā':
Na'iccālītā'chihuīna'nāni' huan a'ntūn tā'mālacastuc-
can; na'icuan catūhuā a'ntūn tatzē'knī't desde a'xni'ca'
tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.

Jesús māstū'ncli ixpālacata huan tū' tzey ti'ni'

36 Lā' tuncan Jesús cāmakxtekli huan tachi'xcuhuī't lā'
xla' tanūlh huan nac chic. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talakta-
pajtzūlh lā' tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj tuchū huanicu'tun huan a'ntūn
tā'mā'lacastucti huan tū' tzeyā ti'ni'.
37 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Huan a'ntī cha'nli huan xatzey ti'ni', ū'tza' huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 38 Lā' huan ixtacuxtu, ū'tza'
huā'mā' quilhtamacuj. Huan xatzey ti'ni' cāmālacastu-
ca xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' huan a'ntūn tū'
tzey ti'ni' cāmālacastuca xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con
huan ko'ti'ti'. 39 Huan tā'ca'tza a'ntī xua'ya'maka'lh
huan tū' tzeyā ti'ni', ū'tza' māni' huan ko'ti'ti'. Lā'
a'xni'ca' ī'can, ū'tza' huanicu'tun a'xni'ca' nasputa
huā'mā' quilhtamacuj. Lā' huan tasācua'nī'n a'ntī nata'ī'
huan chi'tin, ū'tunu'n huan ángeles. 40 Lā' chu a'nchī
nacātayacan huan tū' tzey chi'tin lā' nacālhcuyucan,
chu a'cxtim napātle'ke a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilh-
tamacuj. 41 Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmāpa'ksī
huan ixángeles para nacātaya ixlīhuākca'n huan a'ntīn
tatlahua talaclē'i' lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamāsu'ni'
ā'makapitzīn natatlahua talaclē'i'. Lā' nacāmaxtukō' de
a'nlhā xla' māpa'ksīni'n 42 lā' nacāmānū a'nlhā nacāl-
hcuyucan. A'ntza' natacalhuan lā' natalāxca ixtatzan-
ca'n. 43 Lā' xlaca'n a'ntīn tatlahua ixlīmāpa'ksīn Dios,
xlaca'n natatasu'yu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' lej
tzēhuanī't natatasu'yu hua'chi a'xni'ca' lej xkaka huan
chi'chini'. Palh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit —hualh
Jesús.

A'ntū līṫalacastuca huan tumīn a'ntū ixmā'cnūcanī't

44 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios cālīmāpa'ksī
ixtachi'xcuhuī't tzē nalīmālacastuccan lhūhua' tumīn
a'ntū mā'cnūcanī't nac ti'ya't. Lā' namin kalhatin
chi'xcu' lā' nakaksa huā'mā' tumīn. Lā' xla' namā'cnū-
pala a'nlhā ixuī'. Lā' lej līpāxūj na'a'n nastā'kō' ixlīhuāk
a'ntū ka'lhī para natamāhua huā'mā' ti'ya't a'nlhā
mā'cnūca huan tumīn.

A'ntū lītalacastuca huan perla a'ntū lej tapala

45 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios līmā-
pa'ksīni'n, ū'tza' hua'chi kalhatin tamāhuana' a'ntī
cāputzatēlha chihuix xalactzey a'ntū huanican perlas
lā' a'ntū nacāstā'. 46 Lā' a'xni'ca' nakaksa lakatin a'ntū
lej xatzey lā' lej tapala, nastā'kō' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī lā'
na'a'n natamāhua huanmā' perla.

A'ntū lītalacastuca huan pūxuākna'

47 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't ū'tza'
hua'chi lakatin pūxuākna' a'ntū mojōcan nac mar lā'
nacātaya tāpālhūhua' squī'ti'. 48 Lā' a'xni'ca' tzuma
huan pūxuākna', huan squī'ti'ni'nī'n natalē'n na ixquil-
htūn mar lā' a'ntza' natatahui'la lā' natalacsaca huan
squī'ti'. Huan xatzey squī'ti' nacāmojōcan nac chā'xta
lā' huan a'ntūn tū' taka'lhī ixtapalh, nacāmaka'ncan.
49 Chuntza' nala a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhta-
macuj. Natataxtu huan ángeles lā' nacālaclhmāxtu
huan tū' tzey tachi'xcuhuī't na ixlaclhpu'nanca'n
xalactzey. 50 Lā' huan tū' tzey tachi'xcuhuī't nacāmānū-
can a'nlhā nacālhcuyucan lā' a'ntza' natacalhuan lā' na-
talāxca ixtatzanca'n —hualh Jesús.

Huan xasāsti' catūhuā ka'lhī ixtapalh lā' nā xakōlūhua' ka'lhī ixtapalh

51 Tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā māchekxīyā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ic-
cāhuanini'?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni', iccāmāchekxīni'yāni'.
52 Lā' tuncan cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley nala
quisca'txtunu', xla' nala hua'chi kalhatin patrón. Nala
hua'chi kalhatin patrón a'ntī cāka'lhī lhūhua' macla-
casqui' lā' ca'tzī a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā xala'
makān lā' a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā a'ntū
sāsti'cus para nacāmaktāya ixfamilia. Chuntza' nala
kalhatin a'ntīn tū' namakxteka huan līmāsca'tīn a'ntū
xakōlūhua' lā' xastu'ncua' lā' nā xla' nasca'ta quilīmās-
ca'tīn a'ntū xasāsti'.

Xalanī'n nac Nazaret talakmaka'lh Jesús

Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30

53 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh ixlīhuākca'n huan
a'ntū tā'mālacastuccan, a'lh ā'lacatin 54 lā' chā'lh nac
Nazaret a'nlhā stacli. A'ntza' ixmāsu'yu na ixlītokpān-
ca'n israelitas. Lā' huan a'ntīn takaxmatli talē'cnīlh lā'
talāhuanilh:
—Lā' huā'mā' chi'xcu', ¿lhachū sca'tli huā'mā' tapās-
tacna'? ¿Chichū tzē nacātlahua huā' tamā'na lē'cnīn?
55 U'tza' huā'mā' ixo'kxa' huan sitni' lā' nā María ixtzī't.
Lā' ixtā'timīn cāhuanican Jacobo lā' José lā' Simón lā'
Judas. 56 Lā' ixlīhuākca'n ixtā'timīn xapuscan nā
huā'tzā' tahui'lāna' na quilaclhpu'nanca'n. ¿Lhachū
sca'tli ixlīhuāk huā'mā'?
57 Lā' chuntza' talakmaka'lh Jesús, pero xla'
cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chu xalhā
na'a'n. Xmān xalanī'n na ixchic lā' xalanī'n ixā'lacchicni'
tū' catita'a'cnīni'ni'lh.
58 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' tū' lhūhua' lē'cnīn
tlahualh Jesús xmān porque tū' takalhlaka'ī'lh.

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxīni'

Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9

14 Lā' huā'mā' quilhtamacuj Herodes gobernador
ixuanī't huan nac estado de Galilea. Lā' mā-
ca'tzīnīca ixpālacata Jesús. 2 Lā' Herodes cāhuanilh ix-
pūchihuīna'nī'n:
—U'tza' huā'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'. Lakahuan-
chokonī't ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n. U'tza' līka'lhī līmā-
pa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.
3 Herodes ixmāpa'ksīnī't que cachi'paca huan Juan lā'
calē'nca nac pūlāchī'n para nachī'can. Chuntza' mā-
pa'ksīlh ixpālacata huan Herodías a'ntī ixpuscāt ixtā'tin
Felipe ixuanī't. 4 Juan ixuanimā' Herodes:
—Tū' tzey a'nchī lī'pini'ya' huan Herodías hua'chi
mimpuscāt.
5 Lā' ū'tza' Herodes ixlīmaknīcu'tun huan Juan pero
cājicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como xlaca'n tapuhualh palh
Juan ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.
6 Lā' a'xni'ca' Herodes tlahuakō'lh ixcā'ta, tlahualh
cā'tani'. Lā' ixtzu'ma'jāt Herodías lu'cxli na ixlacapūn-
ca'n huan a'ntī ixcākantāyacanī't. Lej tanto makapāxu-
alh huan Herodes 7 que lej huanilh palh ixmaxquī'lh
huan tzu'ma'jāt chuxatū nasqui'ni'. 8 Lā' tuncan huan
xatzī't maxquī'lh tapāstacna' lā' huan tzu'ma'jāt
squi'ni'lh Herodes chuntza':
—Caquima'xqui' chuhua'j ixa'kxāk Juan huan
Mā'kpaxīni'. Calī'ta' nac lakatin pulātu.
9 U'tza' līlakaputzalh huan Herodes. Lā' como lej
mālacnūni'canī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'ntī ix-
cākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuanicanī't, lā' ū'tza'
huan Herodes līmāpa'ksīni'lh que camaxquī'ca. 10 Lā'
chuntza' macā'lh huan līmāpa'ksīn huan nac pūlāchī'n
lā' māmāyujūnīni'lh ixa'kxāk Juan. 11 Lā' tuncan līminca
huan a'kxāk nac lakatin pulātu lā' maxquī'ca huan
tzu'ma'jāt lā' xla' macamaxquī'lh ixtzī't.
12 Lā' tuncan tamilh ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' talē'lh ix-
macni' lā' tamā'cnūlh. Lā' ā'calīstān ta'a'lh tamāca'tzīnī
Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil de chi'xcuhuī'n

Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

13 Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca Jesús, xla' tojōlh nac
lakatin barco lā' a'lh tintacut a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā'
a'xni'ca' ca'tzīca a'nlhā ixuī', lhūhua' tachi'xcuhuī't
tataxtulh de ixā'lacchicni'ca'n lā' tastālani'lh catojon na
ixquilhtūn huan xcān. 14 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de
huan nac barco, cālaktzī'lh huan lhūhua' tachi'xcuhuī't

lā' cālakalhu'malh. Lā' cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n
a'ntī ixcālīmini'canī't.
15 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', ī'sca'txtunu'nī'n Jesús
talakmilh lā' tahuanilh:
—Kōtanūtza' lā' tū' nac cā'lacchicni' huā'tzā'. Cacā-
macapi huan tachi'xcuhuī't para nata'a'n natatamāhua
ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni'.
16 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Tū' maclacasqui'n nata'a'n; cacāmāhuī'tit hui'xi-
na'n.
17 Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Quina'n tuntū' icka'lhīyāuj xmān macquitzis pāntzi
lā' tantu' squī'ti'.
18 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Cacālī'ta'ntit.
19 Lā' tuncan cāmāpa'ksīlh que catatahui'lalh huan
tachi'xcuhuī't nac cāseketni'. Lā' chu tuncan Jesús cā-
tayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā'
talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī
Dios. Lā' cāche'keni'lh huan pāntzi lā' huan squī'ti' lā'
cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālacpitzilh
na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't. 20 Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't tahuā'yalh lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca'
tahuā'yankō'lh huan sca'txtunu'nī'n tamākēstokli
lhūhua' xalacpitzin hasta tatzumalh pācāujtu' chā'xta
de huan a'ntū a'katāxtūlh. 21 Lā' huan chi'xcuhuī'n
a'ntīn tahuā'yalh xlaca'n lakaquitzis mil lā' nā
tahuā'yalh puscan lā' camana'.

Jesús kalhtlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21

22 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
catatojōlh huan nac barco lā' catapū'lani'lh tintacut
huan mar līhuan xla' cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't.
23 Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī't, Jesús ixa'cstu tā'cx-
tunu'lh huan nac kēstīn para natā'chihuīna'n Dios. Lā'
a'xni'ca' tzī'sualh, ixa'cstu ixuī' a'ntza' 24 līhuan ī'sca'tx-
tunu'nī'n ixtatētaxtumā'na huan nac xcān nac barco.
Lā' lej ū'nulh lā' xasipej xcān ixtatā'kayāhuamā'na lā'
tasno'kli huan barco. 25 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, Jesús ix-
cālaktapajtzūtēlha xlaca'n. Ixkalhtlā'huantēlha huan
xcān. 26 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh
kalhatin a'ntī ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, cā-
makē'klhalh lā' tajicuani'lh lā' palha' tahualh:
—¡Lakachuyayāuj!
27 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Cahuixcāna'jca'tzītit lā' tū' cajicua'ntit. Xmān quit.
28 Lā' tuncan Pedro huanilh:
—Māpa'ksīni', palh stu'ncua' hui'x, caquihua'ni'
na'ickalhtlā'huan huan xcān para na'icpāxtokāni'.
29 Lā' Jesús huanilh:
—Pues cata't.
Lā' tuncan Pedro tacutli de nac barco lā' tzuculh
kalhtlā'huan huan xcān para napāxtoka Jesús. 30 Lā'
a'xni'ca' cuenta tlahualh huan palha' ū'ni', tajicua'lh lā'
tzuculh tā'cnū lā' palha' hualh:
—¡Caquimāpūtaxtu, Māpa'ksīni'!
31 Lā' chu tuncan Jesús makachi'palh lā' huanilh:
—Xmān macsti'na'j kalhlaka'ī'ya'. ¿A'chī' tū'
quilīpāhua'na'?
32 Lā' a'xni'ca' xlaca'n tatojōlh nac barco, ca'cs lalh
huan ū'ni'. 33 Lā' tuncan xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac
barco tamācā'tanīlh Jesús lā' tahuanilh:
—Stu'ncua' hui'x ixO'kxa' Dios.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tzaca'nī'n xalanī'n nac Genesaret

Mr. 6.53-56

34 Lā' ta'a'lh tintacut huan xcān lā' tachā'lh huan nac
ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret. 35 Lā' a'xni'ca' huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n a'ntza' talakapasli Jesús, tamā-
ca'tzīnīni'lh chuxalhā nac huā'mā' ti'ya't. Lā' cālīmini'ca
lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'nlhā ixuī' Jesús. 36 Lā' tasqui'ni'lh
que cāmakxtekli xmān ixtaxa'malh ixtampān ixlu'xu'.
Lā' tatzeyalh ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh.

A'ntū stu'ncua' makapāxuhua Dios

Mr. 7.1-23

15 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley talaktapajtzūlh Jesús.
Ixtaminī'ta'ncha' de huan xcānsipej Jerusalén lā'
takalhasqui'nīlh:
2 —Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' tū' ta'a'kahuāna'ni' ix-
talanānca'n huan xanapuxcu'nu' līitokpān xalanī'n
makāntza'? Tū' tamakacha'ka'n a'nchī maclacasquī'n
a'xni'ca' natahuā'yan —tahuanilh.
3 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—Nā hui'xina'n, ¿a'chī' mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn
Dios para nacātlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n? 4 Dios
hualh: "Nacā'a'kahuāna'ni'ya' mintāta' lā' mintzī't". Lā'
nā hualh: "Camāmaknīnīni'nca huan a'ntī cāmacapūlh-
ca ixtāta' o ixtzī't". 5 Lā' hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā'
hui'xina'n māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē
nahuani ixtāta' o ixtzī't: "Tūla icmaktāyayāni' como
ixlīhuāk a'ntū icka'lhī icmālacnūni'nī'ttza' Dios". 6 Lā'
hui'xina'n māsu'yu'yā'tit que palh kalhatin chuntza'
nahuan, tū'tza' maclacasqui'n xla' namaktāya ixtāta' o
ixtzī't. Chuntza' hui'xina'n māpānū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn
Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n.
7 ¡Tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n! Stu'ncua' a'nchī
cālīchihuīna'ni' hui'xina'n huan profeta Isaías a'xni'ca'
tzo'kli huā'mā':
8 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh quin-
ta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālīmāpa'ksīlh.
9 Chu tlakaj quintamāca'tanī como a'ntūn tamāsu'yu
hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n
huan chi'xcuhuī'n.
Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī hualh Dios.
10 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:
—Cakaxpa'ttit lā' camāchekxī'tit: 11 Huan a'ntū
naquilhtanū huan chi'xcu' tū' ū'tza' a'ntū nalīla
ko'hua'jua'. Pero huan tūn tū' tzey tachihuīn a'ntū quil-
htaxtu huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'.
12 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh lā'
tahuanilh Jesús:

—¿Chā ca'tzīya' palh cālīmakā'kchipina' huan
fariseosnu' a'nchī hua'na'?
13 Lā' xla' cākalhtīlh:
—Chuxatūyā ti'ni' a'ntūn tū' cha'nli quinTāta' xala'
nac a'kapūn, ū'tza' napu'lhucan lā' con ixtankāxē'k.
14 Cacāma'kxtektit huan fariseosnu'. Xlaca'n hua'chi
lakatzī'nī'n a'ntīn talē'n ā'makapitzīn lakatzī'nī'n. Lā'
palh kalhatin lakatzī'n namakachi'palē'n ixtā'lakatzī'n,
ixtu'ca'n natamokōsa a'nlhā ponknu'ncanī't.
15 Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:
—Caquilāhuaniuj a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntū
tā'mālacastucti.
16 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chā tū' māchekxī'yā'tit nīn hui'xina'n? 17 Ca'tzīyā'tit
que chuxatū a'ntū naquincāquilhtanūyāni', ū'tza' nayu-
ja na quimpānca'n lā' ā'calīstān nataxtu. 18 Lā' huan
tachihuīn a'ntū naquincāquilhtaxtuyāni', ū'tza' a'ntū
pāstacnī'tauj pū'la. Lā' ū'tza' nalītasu'yu palh tzey
quina'n o tū'. 19 Chu a'nchī pāstacna'n huan chi'xcu',
chuntza' natlahua: namaknīni'n, o namakpuscatīni'n, o
naka'lhī ixtatā'chihuīn, o naka'lhāna'n, o na'a'kx-
okonu'n, o na'a'ksa'nan. 20 Huāk huā' tamā'na palh ixt-
lahualh cahuā huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'.
Pero palh nahuā'yan a'xni'ca' tū' makacha'ka'nī't chu
a'nchī huan talanān, ū'tza' tūla nalīla ko'hua'jua'.

Huan puscāt a'ntī makatiyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús

Mr. 7.24-30

21 Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā
tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican
Tiro lā' Sidón. 22 Lā' ixui'lacha' kalhatin puscāt xala' nac
huanmā' ti'ya't a'nlhā huanican Canaán. Xla' tū' israeli-
ta ixuanī't. Lā' lakmilh Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'ic-
ka'lhīmā'nauj; caquilakalhu'ma'nti. Quintzu'ma'jāt
ka'lhī huan tlajana' lā' lej palha' pātīni'n.
23 Lā' Jesús nīn tuntū' kalhtīlh. Lā' tuncan tamilh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' tasqui'nli:
—Cama'capi huan puscāt a'jnanu' como
quincāstālani'yāni' lā' ta'satēlha.
24 Lā' tuncan Jesús hualh:
—Dios quimacaminī't para na'iccāmāpūtaxtū xmān
a'ntī israelitas.
25 Lā' huan puscāt laktapajtzūlh lā' tatzokostani'lh
Jesús lā' huanilh:
—¡Māpa'ksīni', caquimaktāya'!
26 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tū' līmakuan maklhtīcan ixlīhua'tca'n huan ca-
mana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn—chuntza'
huanilh como huan israelitas tū' ixta'a'cnīni'ni' huan
a'ntīn tū' israelitas lā' ixcāmāpācuhuī chichīn.
27 Lā' xla' huanilh:
—U'huē, ū'tza' icca'tzī, Māpa'ksīni'. Pero huan chichīn
tzē natahua' huan lacpītzin a'ntū nataminācha' na
ixmesa ixtēcu'ca'n.
28 Tuncan Jesús kalhtīlh:
—Lej kalhlaka'ī'ya', puscāt. Calalh hua'chi
quisqui'ni'ya'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus tzeyalh ixtzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

29 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tētaxtulh ixquilhtūn
huan lago Galilea. A'calīstān tā'cxtunu'lh nac kēstīn lā'
a'ntza' tahui'lalh. 30 Lā' līlhūhua' tachā'lh a'nlhā ixuī' lā'
talīmini'lh lū'ntū'lani'nī'n lā' lakatzī'nī'n lā' kō'ko'nī'n lā'
huan a'ntī macamōcho lā' lhūhua' ā'makapitzīn
ī'tza'ca'nī'n. Cāmāpī'ca nac ti'ya't pajtzu ixtojon Jesús lā'
xla' cāmātzeyīlh ixlīhuākca'n. 31 Lā' huan tachi'xcuhuī't
talē'cnīlh a'nchīn tachihuīna'lh huan a'ntī kō'ko' ix-
tahuanī't lā' a'nchī tzey ixtalanī't ixmacanca'n huan
macamōcho. Lā' huan lū'ntū'lanī'n xa'nca tatlā'hualh lā'
huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh. U'tza' talīlē'cnīlh huan
tachi'xcuhuī't. Lā' tatzuculh tamācā'tanī Dios a'ntī nā
ixDiosca'n israelitas.

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n

Mr. 8.1-10

32 Lā' tuncan Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:
—Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza'
quintatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn
tahua'. Lā' palh na'icmacā'n na ixchicca'n lā' tū'
tahuā'yanī't, tzēlasā' nataxlejua'nan nac tej.
33 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—¿Chichū nalīka'lhīyāuj līhua't a'ntū natalīka'sa? Lej
lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' tintī' lahuī' huā'tzā'.
34 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Mactojon lā' makapitzīn ti'na'j squī'ti'.
35 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh que catatahui'lalh
huan tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. 36 Xla' cātayalh huan
mactojon pāntzi lā' huan squī'ti' lā' maxquī'lh pāxcat-
ca'tzī Dios. Lā' chu tuncan cāmālacpitzini'lh lā' cāmax-
quī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' xlaca'n cāmaxquī'lh huan
tachi'xcuhuī't. 37 Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' taka'sli.
Lā' ā'calīstān xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh cāmātzu-
malh pātojon chā'xta. 38 Huan a'ntīn tahuā'yalh, xlaca'n
lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n. Lā' nā tahuā'yalh puscan lā'
camana'. 39 Lā' ā'calīstān Jesús cāmacā'lh huan
tachi'xcuhuī't lā' tojōlh huan nac barco lā' a'lh nac
lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Magdala.

Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' tasqui'nli lē'cnīn

Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56

16 Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' talaka'lh
Jesús. Lā' como ixtalīlaktzī'ncu'tun, tasqui'nli
lakatin lē'cnīn a'ntū lītasu'yu que Jesús xala' nac
a'kapūn. 2 Lā' xla' cākalhtīlh:
—A'xni'ca' tā'cnūmā' huan chi'chini', hui'xina'n
hua'nā'tit: "Tū' catimilh xcān como spi'nenke' huan
a'kapūn". 3 Lā' palh tzi'sāt, hua'nā'tit: "Chuhua'j namin
xcān como spi'nenke' huan a'kapūn lā' pucsuī'". ¡Hui'xi-
na'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē naquilhchip-

inā'tit palh namin xcān a'xni'ca' laktzī'nā'tit huan
a'kapūn. Lā' a'yuj laktzī'nā'tit huan lē'cnīn a'ntū ict-
lahua, pero tū' kalhlaka'ī'yā'tit que Dios quimacamilh.
4 Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j tū' tzey
lā' tū' takalhlaka'ī' lā' xlaca'n tasqui'n lē'cnīn. Lā' tū'
nacāmāsu'ni'can lē'cnīn; xmān naquimpātle'keni'
hua'chi a'ntū pātle'keni'lh huan Jonás —hualh Jesús.
Lā' cāmakxtekli lā' a'lh.

Jesús cāmāsu'ni'lh ī'sca'txtunu'nī'n que catatamakta-ka'lhli huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'

Mr. 8.14-21

5 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tintacut
huan lago, tū' talē'lh pāntzi. Tapātza'nkālh. 6 Lā' tuncan
Jesús cāhuanilh:
—Catamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan
fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.
7 Huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talāhuani:
—Chuntza' hualh como tū' līmiuj pāntzi.
8 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalāhuanimā'na lā'
cāhuanilh:
—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn
tū' līta'ntit? ¡Xmān macsti'na'j kalhla'ka'ī'yā'tit! 9 ¿Chā
tūna'j machekxī'yā'tit? ¿Chā tū'tza' pāstacā'tit huan
macquitzis pāntzi a'ntū iccāmālacpitzini'lh na ixlaclh-
pu'nanca'n lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n? Lā' ¿lhām pālā't
chā'xta cālīmātzumaca huan xalacpītzin? 10 Lā' capās-
tactit huan mactojon pāntzi a'ntū iccāmālacpitzini'lh
na ixlaclhpu'nanca'n huan lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n. Lā'
¿lhām pālā't chā'xta cālīmātzumaca huan xalacpītzin?
11 ¿A'chī' tū' māchekxī'yā'tit palh tū' xa'icuanicu'tun
pāntzi a'xni'ca' iccāhuanini' ixtamaktaka'lhtit de ixle-
vaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'?
12 Lā' tuncan tamāchekxīlh que Jesús tū' ixcāhuaninī't
que ixtamaktaka'lhli huan ixlevadura pāntzi. Ix-
cāhuanicu'tun palh ixtamaktaka'lhli ixlīmāsca'tīnca'n
huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.

Pedro hualh palh Jesús ū'tza' huan Cristo

Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21

13 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'nlhā huanican Cesarea de
Filipo, cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Lā' huan tachi'xcuhuī't, ¿chichū tahuan quimpāla-
cata quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?
14 Xlaca'n takalhtīlh:
—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan
Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan
Elías. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x Je-
remías o ā'kalhatin a'cta'sana'.
15 Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chī hua'nā'tit? ¿Tichū quit?
16 Lā' tuncan Simón Pedro huanilh:
—Hui'x huan Cristo a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj lā'
ixO'kxa' huan scana'nca Dios.
17 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Līpāxūj hui'x, Simón ixo'kxa' Jonás. Huā'mā' tapās-
tacna' tū' tamāsu'ni'ni' chi'xcuhuī'n. Xmān Dios mā-
ca'tzīnīni'. 18 Lā' quit icuaniyāni' que hui'x Pedro lā'
ū'tza' mintacuīni' huanicu'tun "chihuix". Lā' hui'x nala
hua'chi huan chihuix a'ntū xalītzucuni' huan quilī-
tokpān. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chuntza', tū'
caticātlajaca; nīn huan līnīn tūla nacātlaja. 19 Quit na'ic-
maxquī'yāni' līmāpa'ksīn lā' nacāmāpa'ksī'ya' xlaca'n
a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' a'ntū hui'x makxteka
tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī' ix-
tachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac
a'kapūn nā chuntza' nahuancan. Lā' a'ntū hui'x tū'
makxteka tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalh-
laka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā
nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan.
20 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n que
tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī
ixka'lhīmā'ca.

Jesús hualh ixpālacata a'nchī nanī

Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22-27

21 Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni' ī'sca'txtunu'nī'n
chuntza':
—Maclacasqui'n na'ica'n nac Jerusalén. Lā' a'ntza'
huan xanapuxcu'nu' lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley, xla-
ca'n lej naquintamāpātīnī. Lā' naquintamaknī. Lā'
ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.
22 Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzuculh tā'lās-
ta'la lā' tzē'k huanilh:
—¡Māpa'ksīni', tū' camakxtekli Dios! ¡Tū' catipā-
tle'keni'ni' chuntza'!
23 Pero Jesús talakspi'tli lā' huanilh Pedro:
—¡Catakēnu'! Hui'x puhua'na' hua'chi huan ko'ti'ti'.
Lā' hui'x quimāmakchu'yī'ya'. Hui'x tū' puhua'na'
hua'chi Dios lacasqui'n; puhua'na' chuntza' hua'chi
chi'xcuhuī'n tapuhuan.
24 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāsta-
ca xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua
quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit
na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. 25 Huan a'ntīn tapūtax-
tucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata,
tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacuj para pō'ktu. Lā' huan
a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata, xla-
ca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 26 Lā'
palh huan chi'xcu' ixtlajalh cahuā ixlīhuāk xala' huā'mā'
quilhtamacuj, tuntū' ixtapalh palh tū' ka'lhī ixquilhta-
macuj para pō'ktu. Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā'
para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. 27 Quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' na'icmimpala con ixlīmā-
pa'ksīn xaTāta' lā' lej na'icxkaka hua'chi quinTāta' nac
a'kapūn lej xkaka. Lā' naquintatā'min qui'ángeles. Lā'
a'xni'ca' na'icmin, chā'tunu' namāpala chu a'nchī
tlahuanī't palh tzey o tū' tzey. 28 Stu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna'
huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j
naquilaktzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
a'xni'ca' na'icmimpala para na'icmāpa'ksīni'n.

Taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc a'nchī tasu'yulh
Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36

17 Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' a'xni'ca' Jesús cālē'lh
Pedro lā' Jacobo lā' Juan a'ntī ixtā'tin Jacobo lā'
a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh nac lakatin kēstīn
tālhmā'n lā' tā'cxtulh. 2 Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā'
xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. Ixlacan Jesús lā'
ixlu'xu' taxkakalh hua'chi xkaka huan chi'chini'. 3 Lā'
chu tuncan cātasu'yuni'lh Moisés lā' Elías a'ntī ix-
tatā'chihuīna'mā'na Jesús. 4 Lā' tuncan Pedro huanilh
Jesús:
—Māpa'ksīni', xalītzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Palh la-
casqui'na', quina'n na'icyāhuayāuj lakatu'tun
mū'xta'ka'. Lakatin nala mila' lā' lakatin nala ixla'
Moisés lā' ā'lakatin nala ixla' Elías.
5 Ixchihuīna'mā'cus Pedro lā' milh lakatin poklhnu'
a'ntū slamama lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' kaxmatca
lakatin tachihuīn nac poklhnu' lā' hualh:
—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Lā' xla' lej
quimakapāxuhua. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.
6 A'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n takaxmatli huā'mā'
tachihuīn, lacataj tatamā'lh lā' lej tajicua'lh. 7 Lā' tuncan
Jesús cālaktapajtzūlh lā' cāxa'malh lā' cāhuanilh:
—Catāquī'tit lā' tū' cajicua'ntit.
8 Lā' a'xni'ca' tatāquī'lh lā' talaktzī'lh, nīn tintī' ixa'nan,
xmān Jesús.
9 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na na ixtatokopūn huan kēstīn,
Jesús cāmāpa'ksīlh:
—Tū' catihua'ni'tit nīn tintī' a'ntū laktzī'ntitcus. Tū'
catihua'ntit hasta a'xni'ca' tū' nalakahuanchoko de na
ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
10 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh
Jesús:
—Lā' ¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan
ley palh huan Elías ka'lhī napū'lani' huan a'ntī Dios na-
macamin?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxt-
lahuakō' ixlīhuāk. 12 Lā' iccāhuaniyāni' palh milhtza'
huan Elías lā' tū' lakapascanī't. Tū' ta'a'kahuāna'ni'lh lā'
tamaknīlh. Lā' nā chuntza' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
namāpātīnīcan ixpālacataca'n xlaca'n —cāhuanilh.
13 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tamāchekxīlh que
a'xni'ca' Jesús hualh ixminī'ttza' Elías, ixlīchihuīna'mā'
Juan huan Mā'kpaxīni'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'
Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan
tachi'xcuhuī't, kalhatin chi'xcu' laktapajtzūlh lā' tat-
zokostani'lh Jesús lā' huanilh:
15 —Māpa'ksīni', calakalhu'ma'nti quincaman. Lej
xtacnānī lā' lej palha' pātīni'n. Maklhūhua'tza' tapū' nac
macscut o tojō nac xcān. 16 Iccālīmini'lh misca'tx-
tunu'nī'n pero tūlalh tamātzeyīlh.
17 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¡Hui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstac-
na'nā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'ic-
cātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que
namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni'
hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Caquilī'ta'ni' huan
ka'hua'chu.
18 Lā' tuncan Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' tun-
can taxtuni'lh huan ka'hua'chu. Lā' chu līmaktin
tzeyalh.
19 Lā' ā'calīstān huan sca'txtunu'nī'n ixa'cstuca'n ix-
tatā'chihuīna'mā'na Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' tūlalh quina'n icmāxtuni'uj huan
ka'hua'chu huan tlajana'?
20 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Como hui'xina'n tū' lej kalhlaka'ī'yā'tit. Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh kalhlaka'ī'yā'tit con ixlīhuāk
mi'a'clhcunucca'n a'yuj tzucupā'na'ntitcus kalhla-
ka'ī'yā'tit, tzē ixua'ni'tit huā'mā' kēstīn: “Catapānu' de
huā'tzā' lā' capit ā'lacatin”, lā' huan kēstīn natapānū.
Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntūn tūla catitlahua'tit palh
stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit. 21 Huan tlajana' hua'chi
huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh nat-
lahua'yā'tit oración lā' palh nalīhui'līyā'tit namakx-
tekā'tit de nahuā'yanā'tit.

Huampala Jesús hualh a'nchī nanī
Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45

22 Līhuan ixtalatlā'huantēlha nac estado de Galilea,
Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n, lā' naquimacamaxquī'can ixlīmāpa'ksīnca'n
chi'xcuhuī'n. 23 Lā' xlaca'n naquintamaknī pero
ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko
—cāhuanilh.
Lā' huā'mā' tachihuīn lej cāmālakaputzīlh xlaca'n.

A'nchī Jesús līmāpalalh ixcuota huan lītokpān

24 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan
nac cālacchicni' Capernaum, talakmilh Pedro huan
a'ntī ixtamātā'jīni'n ixpālacata lītokpān. Lā'
takalhasqui'nīlh:
—¿Chā tū' māpala ixcuota lītokpān
mimākalhtō'kē'ni'?
25 Lā' Pedro cākalhtīlh:
—U'huē, māpala.
Lā' tuncan a'xni'ca' Pedro tanūlh huan nac chic, Jesús
pū'la chihuīna'lh lā' huanilh:
—¿Chī puhua'na', Simón? Huan reyes xalanī'n
huā'mā' quilhtamacuj, ¿tichū cāmātā'jī huan impuesto
lā' huan cuota? ¿Chā cāmātā'jī huan a'ntīn tatapa'ksī
con xlaca'n o cāmātā'jī huan makatiyāti'?
26 Lā' Pedro kalhtīlh:
—Mātā'jīcan huan makatiyāti'.
Lā' Jesús huanilh:
—Lā' tū' tamāpala xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con huan
rey. Lā' quinTāta' nac a'kapūn hua'chi huan rey. Lā'
quina'n tapa'ksīyāuj con xla'. 27 Lā' como tū' cā-
makā'kchā'ncu'tunāuj a'ntīn tamātā'jīni'n, capit huan

nac lago lā' camojo' milīmā'kslokotuī'n. Lā' huan
squī'ti' a'ntū pū'la namācutuya', namākalhpitziya' lā'
nakaksa' lakatin tumīn. U'tza' na'a'cchā'n para huan
cuota. Calī'pi lā' nalīmāpala'ya' para quintu'ca'n.

Tuyā chi'xcu' līhua'ca' tasqui'nī
Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48

18 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh
Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk?
2 Lā' tuncan Jesús māta'sīlh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu
lā' yāhualh na ixlaclhpu'nanca'n 3 lā' hualh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh hui'xina'n tū'
taxtāpalī'yā'tit lā' nala'yā'tit hua'chi kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu, tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk. 4 Lā' chuntza' chuxatī a'ntī līhua'ca' tasqui'nī
a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk, ū'tza' huā'mā' a'ntīn
tū' ka'tla'jca'tzī lā' nakalhlaka'ī' hua'chi camana' takalh-
laka'ī'. 5 Lā' chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza'
nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā,
ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh ixquimpāxquī'lh.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tamā'a'kxokotlahuī talaclē'i' ā'makpitzīn
Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2

6 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan
ka'hua'chu nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey.
Xalītzey palh pū'la ixpixchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chi-
huix lā' ixmojōca nac mar a'nlhā lej pūlhmā'n para que
najicsua'. Chuntza' tūlalh ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.
7 ¡Xānti tala tachi'xcuhuī't xalanī'n huā'mā' quilhta-
macuj ixpālacata huan tū' tzey a'ntū cālīlaktzī'n! Pō'ktu
a'nan a'ntū nacāmātonkopū tachi'xcuhuī't. Pero ¡xānti
tala xlaca'n a'ntīn tamātonkopū ā'makapitzīn lā' tamāt-
lahuī talaclē'i'!
8 'Lā' chuntza' palh ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata mi-
macan o ixpālacata mintojon, mejor ixmacacā'taya'ca'
o ixtantucā'taya'ca' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata-
ca'n mimacan o mintojon. Līhua'ca' tzey palh na-
ka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj macamō-
cho hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macs-
cut para pō'ktu. 9 Lā' palh milakastapun nalaktzī'n
catūhuā lā' chuntza' natlahuacu'tuna' a'ntūn tū' tzey,
tū' catitlahua' a'ntū lacasqui'n milakastapun. Mejor
ixmā'xtu lā' ixmaka' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata
milakastapun. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya' minquilh-
tamacuj para pō'ktu a'yuj lakaxō'ko' hui'x; lā' tū' tzey
palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu con
lakatu' milakastapun —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan borrego a'ntū ixtza'nkānī't
Lc. 15.3-7

10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' catilakmaka' nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Ic-
cāhuaniyāni' que nac a'kapūn ixángelesca'n huan ca-
mana' pō'ktu tatāya na ixlacapūn quinTāta' xala' nac
a'kapūn. 11 Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā'
icmilh iccāmāpūtaxtū huan a'ntīn tū' ixtaka'lhī ixquilh-
tamacujca'n para pō'ktu. Xlaca'n hua'chi borregos
a'ntū xatza'nkān ixtahuanī't.
12 '¿Chichū puhua'nā'tit? Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī
cien borregos lā' palh lakatin natza'nkā, ¿tuchū nat-
lahua? Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y
nueve a'nlhā tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n
naputza huan borrego a'ntūn tza'nkālh. 13 Lā' a'xni'ca'
nakaksa, stu'ncua' līhua'ca' nalīpāxuhua ixpālacata
huā'mā' borrego a'ntū kaksli que ā'makapitzīn huan
noventa y nueve a'ntūn tū' tatza'nkālh. 14 Lā' minTā-
ta'ca'n xala' nac a'kapūn nā chuntza' tū' lacasqui'n
natza'nkā nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Lacasqui'n
nataka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh que tasqui'nī natalāmāsputūnu'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'
Lc. 17.3

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh mintā'tin tlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey,
catā'chihuīna' ixa'cstu lā' namāca'tzīnī'ya'. Palh xla'
cuenta tlahua, chuntza' hui'x maktāyanī'ta' para que
tū' natlahuapala a'ntūn tū' tzey. 16 Pero palh mintā'tin
tū' cuenta tlahua a'xni'ca' tā'chihuīna'na', cacāmāta'si'
ā'kalhatin ā'kalhatu' a'ntī nacātā'lakpina' lā' natakax-
mata tuchū ixpālacata lītā'chihuīna'na' mintā'tin. 17 Lā'
palh tūna'j cuenta tlahua, nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' a'xni'ca' tatakēstoka. Lā' palh nīn chuntza'
tū' cuenta natlahua, maclacasqui'n nalaktzī'na' hua'chi
kalhatin a'ntīn tū' kalhlaka'ī' Dios o hua'chi kalhatin
a'kxokonu' mātā'jīni' de impuestos.
18 'Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū hui'xina'n tū'
namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhta-
macuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapūn. Lā' a'ntū
hui'xina'n namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac
cā'quilhtamacuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapūn.
19 'Nā iccāhuanipalayāni' que palh kalhatu' de hui'xi-
na'n huā'tzā' nac ti'ya't lā' chu a'cxtim puhua'nā'tit
a'ntū nasqui'ni'yā'tit Dios a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit,
quinTāta'ca'n Dios xala' nac a'kapūn nacāmaxquī'yāni'
a'ntū squi'ni'yā'tit. 20 Lā' chuntza' a'nlhā natatakēstoka
kalhatu' o kalhatu'tun por quimpālacata, a'ntza' quit
na'ictahui'la na ixlaclhpu'nanca'n —hualh Jesús.
21 Lā' tuncan Pedro laktapajtzūlh Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhā maklā't na'icmāsputūnu'ni' quin-
tā'tin a'xni'ca' naquintlahuani' a'ntūn tū' tzey? ¿Chā
maktojon na'icmāsputūnu'ni'?
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quit tū' icuaniyāni' xmān maktojon; quit
icuaniyāni' maklhūhua' namāsputūnu'ni'ya', hasta
maktu'tumpu'xamacāuj por maktojon.

Jesús cāhuanilh a'ntū lītalacastuca huan tasācua' a'ntīn tū' māsputūnu'ni'lh ā'kalhatin

23 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' chuntza' a'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n tzē
natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin rey a'ntī cāmā-
palacu'tulh ixtasācua'nī'n. 24 Ixtzucumā'cus a'xni'ca'
līmini'ca kalhatin a'ntī ixlaclē'ni' lej lhūhua' tumīn. 25 Lā'
como huan tasācua' tū' ixka'lhī a'ntū nalīmāpala, huan
rey māpa'ksīlh cacāstā'maxquī'ca ā'kalhatin ixtēcu'
huan tasācua' lā' ixpuscāt lā' ixcamana' lā' ixlīhuāk
a'ntū ixka'lhī. Lā' chuntza' ixa'nan a'ntū nalīmāpala
a'ntū ixlaclē'n. 26 Lā' tuncan huan tasācua' tat-
zokostani'lh ixpatrón lā' squi'ni'lh: "Caquilakalhu'ma',
quimpatrón, lā' na'icmāpalana'ni'kō'yāni'". 27 Lā' huan
ixpatrón lakalhu'malh lā' māsputūnu'ni'lh ixtalaclē'i' lā'
makxtekli ca'a'lh.
28 'Lā' xmān taxtulh huan tasācua' lā' pāxtokli ix-
tā'tasācua' a'ntī ixlaclē'ni' xmān macsti'na'j tumīn. Lā'
tzuculh pixpi'ta' lā' huanilh: "¡Caquimā'pala'ni' a'ntū
quilaclī'pini'ya'!" 29 Lā' tuncan huan a'ntī ixtā'tasācua'
tatzokostani'lh lā' squi'ni'lh: "Caquilakalhu'ma' lā'
na'icmāpalana'ni'yāni'". 30 Lā' huan ā'kalhatin tū' la-
casqui'lh lā' mālacapū'lh lā' māmānūnīni'lh nac
pūlāchī'n hasta namāpalakō' huan talaclē'i'. 31 Lā'
ā'makapitzīn tasācua'nī'n lej tamāmakchuyīlh a'xni'ca'
talaktzī'lh a'nchīn tlahualh ixtā'tasācua'. Lā' ta'a'lh
tamāca'tzīnīkō' ixpatronca'n a'nchī pātle'kelh. 32 Lā'
tuncan huan patrón māta'satīnīni'lh ixtasācua' lā'
huanilh: "¡Hui'x ca'tzanca'tzīni'yā tasācua'! Quit
icmāsputūnu'ni'kō'ni' ixlīhuāk huanmā' mintalaclē'i' co-
mo quisqui'ni'. 33 Nā hui'x ixlakalhu'ma' mintā'tasācua'
chu a'nchī quit iclakalhu'mani'". 34 Lā' tanto a'kchā'lh
huan ixpatrón que māpa'ksīni'lh que namāpātīnīcan
nac pūlāchī'n hasta a'xni'ca' namāpalakō' ixlīhuāk a'ntū
ixlaclē'ni'.
35 Lā' Jesús a'xmān hualh:
—Nā chuntza' quinTāta' xala' nac a'kapūn nacāt-
lahuani'yāni' palh hui'xina'n tū' cāmāsputūnu'ni'yā'tit
mintā'tinca'n con tapāxuhuān.

Jesús māsu'yulh que tū' tzey makxtekcan huan puscāt
Mr. 10.1-12; Lc. 16.18

19 Lā' a'xni'ca' Jesús chihuīna'nkō'lh, taxtulh de nac
Galilea lā' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan pūxka
Jordán, a'ntza' na ixquilhtūn a'nlhā tā'cxtuyacha' huan
chi'chini'. 2 Līlhūhua' tastālani'lh lā' xla' cāmātzeyīlh
ixlīhuākca'n a'ntza'.
3 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' talaktapajtzūlh
Jesús. Ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' ū'tza' talīkalhasqui'nīlh:
—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan
ixtacuīni' ixpālacata chuxatūya catūhuā?
4 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios?
Chuntza' huan: "Dios cātlahualh chi'xcu' lā' puscāt". Lā'
chuntza' tlahualh a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhta-
macuj. 5 Nā huan: "U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā'
ixtzī't kalhatin chi'xcu'. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt lā'
ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin". 6 Chuntza'
tū'tza' kalhatu' xlaca'n; xmān kalhatin. Lā' chuntza' tū'
līmakuan palh chi'xcuhuī'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios
cātlahualh chu lakatin.
7 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' māpa'ksīlh Moisés que catzo'kca ca'psnat
lā' chuntza' tzē namakxtekāuj quimpuscātca'n?
8 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tlahualh Moisés ixpālacata mintapāstac-
na'ca'n a'ntūn tū' tzey. Tū' chuntza' ixuanī't a'xni'ca' tzu-
culh huan quilhtamacuj. 9 Lā' quit iccāhuaniyāni' que
chu a'ntī namakxteka ixpuscāt lā' palh xla' tū' ka'lhī ix-
tatā'chihuīn, lā' palh natā'tapūchahua ā'kalhatin
puscāt, huā'mā' chi'xcu' makpuscātīni'n. Lā' huan a'ntī
natā'tapuchahua kalhatin puscāt a'ntī makxtekcanī't,
nā xla' makpuscātīni'n.
10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Palh chuntza' naquincāpātle'keni'yāni' ixpālacata
quimpuscātca'n, tū' quincāminī'ni'ya'ni' nat-
apūchahuayāuj.
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīhuākca'n tūla catitamāchekxīlh huā'mā'. Xmān
tamāchekxī xlaca'n a'ntī Dios nacāmāsu'ni'. 12 Huan
a'ntīn tū' tapūchahua ca'tzī a'chī' tū' catitapūchahualh.
A'nan a'ntī ixlaktaca'n tū' catitatapūchahualh;
ā'makapitzīn tū' catitatapūchahualh ixpālacata a'ntū
cātlahuani'ca ixmacni'ca'n, lā' ā'makapitzīn tū' catitat-
apūchahualh como tatā'scujcu'tun Dios. A'ntīn tzē
namāchekxī huā'mā', camāchekxīlh.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'
Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17

13 Lā' tuncan cālīmini'ca Jesús makapitzīn camana'
para nacā'a'cpūxa'ma lā' natlahua oración. Lā' huan
sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhnī a'ntī ixtalīmin.
14 Pero Jesús hualh:
—Cacāmakxtektit caquintalakmilh huan camana' lā'
tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī
con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquin-
talīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'.
15 Lā' Jesús cā'a'cpūxa'malh huan camana' lā'
ā'calīstān a'lh ā'lacatin.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan o'kxa' a'ntī rico ixu-anī't
Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30

16 Lā' kalhatin o'kxa' laka'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:
—Hui'x tzeyā Mākalhtō'kē'ni'. Lā' ¿tuchū macla-
casqui'n na'ictlahua a'ntū lej tzey para na'icka'lhī quin-
quilhtamacuj para pō'ktu?
17 Lā' Jesús huanilh:
—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin
a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' Dios. Lā' palh ka'lhīcu'tuna'
minquilhtamacuj para pō'ktu, nacā'a'kahuāna'ni'ya'
ixlīmāpa'ksīn Dios.
18 Lā' huan o'kxa' kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tū' timaknī'ni'na'; tū' timakpuscātīni'na'; tū' ti-
ka'lhāna'na'; tū' tilīchihuīna'na' ā'kalhatin a'ntūn tū'

stu'ncua; 19 cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't; lā'
cacāpāxqui' ā'makapitzīn chu a'nchī pāxquī'ca'na'
mē'cstu.
20 Lā' huan o'kxa' kalhtīni'lh:
—Huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde
quilīti'na'j. ¿Tuchū quisputni'cus?
21 Lā' Jesús huanilh:
—Palh la'cu'tuna' lej tzey, capit lā' nastā'kō'ya'
ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmāpitzini'ya' huan po-
bresni' lā' chuntza' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac
a'kapūn. Lā' cata't lā' caquistāla'ni'.
22 Lā' a'xni'ca' huan o'kxa' kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.
23 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lej jicslīhua'
natatā'tapa'ksī con Dios xlaca'n a'ntī lej lacricosnu'.
24 Iccāhuanipalayāni' que lej jicslīhua' natanū lakatin
camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū
kalhatin rico a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.
25 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan
ī'sca'txtunu'nī'n lej talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh ixla-
clhpu'nanca'n:
—Lā' ¿tichū tzē namāpūtaxtūcan?
26 Lā' Jesús cālakalaktzī'lh lā' cākalhtīlh:
—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū'
para natapūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.
27 Lā' tuncan Pedro huanilh:
—Māpa'ksīni', quina'n ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū
xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'. Lā' ¿tuchū na'ic-
ka'lhīyāuj?
28 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' nala xasāsti' quilhtamacuj lā' a'xni'ca'
quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la a'nl-
hā māpa'ksīni'ncan. Lā' quit na'icmāpa'ksīni'n. Lā'
hui'xina'n a'ntī quilāstālani'nī'taujtza' nā naquilātā'mā-
pa'ksīni'nāuj. Kalhatunu' natahui'layā'tit a'nlhā namā-
pa'ksīni'nā'tit. Lā' nahua'nā'tit palh tzey o tū' tzey huan
xalanī'n huan kalhacāujtu' tribu a'ntī israelitas. 29 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'kxtekui'līlh ixchicca'n o ix-
tā'timīnca'n o ixtāta'ca'n o ixtzī'tca'n o ixpuscātca'n o
ixcamana'ca'n o ixti'ya'tca'n, lā' palh ta'a'kxtekui'līlh por
quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī. Chuxatū a'ntū
ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī.
Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī lā' nataka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani' para pō'ktu.
30 Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej natatasqui'nī. Lā'
lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī —hualh Jesús.

Huan tamālacastuc ixpālacata huan makscujnī'n

20 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n tzē natā'māla-
castuccan hua'chi kalhatin ixtēcu' pū'uva. Cā'cuhuīni'
taxtulh cāputza tasācua' a'ntī natapu'xa uvas.
2 Cāhuanilh palh natatlaja ixchi'chini'ca'n lā' cāmacā'lh
natascuja na ixpū'uva. 3 Lā' ā'calīstān taxtupā hua'chi
makna'jās cuhuīni'. Lā' cālaktzī'lh ā'makapitzīn nac lī-
tamāuj a'ntīn tū' ixtakaksnī't ixlīmakscujatca'n. 4 Lā'
cāhuanilh: "Nā capintit nascujā'tit na quimpū'uva lā'
na'iccāmāpalayāni' a'nchī natlaja'yā'tit". Lā' xlaca'n
ta'a'lh. 5 Lā' huampala taxtulh hua'chi tastu'nūta lā' nā
huampala hua'chi maktu'tun kōtanū lā' cāmacā'lh
huan tasācua'nī'n nac huan pū'uva para natascuja.
6 Lā' hua'chi makquitzis kōtanū a'mpā nac lītamāuj lā'
cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntīn tū' ixtascujmā'na. Lā'
cāhuanilh: "Lā' ¿a'chī' xmān tāya'yā'tit tintacuj lā' tū'
scujpā'na'ntit?" 7 Lā' takalhtīni'lh: "Tū' icka'lhīyāuj quim-
patronca'n". Lā' tuncan cāhuanilh: "Capintit nā hui'xi-
na'n lā' nascujā'tit na quimpū'uva lā' quit na'iccāmā-
palayāni' a'nchī tlajacan". 8 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan
chi'chini', huan patrón huanilh xapuxcu' tasācua'nī'n:
"Cacāmāta'satīnīni' huan tasācua'nī'n lā' cacāmāpala'.
Pū'la nacāmāpala'ya' huan a'ntī chū'cus tatanūlh lā'
ā'calīstān nacāmāpala'ya' huan a'ntī xapū'latza' tascu-
jmā'na". 9 Lā' tuncan tatakextimīlh xlaca'n a'ntīn tatzu-
culh tascuja hua'chi makquitzis lā' tatlajalh ixchi'chi-
ni'ca'n. 10 Lā' ā'calīstān a'xni'ca' tatakextimīlh xlaca'n
a'ntīn tatzuculh tascuja tzi'sāt, tapuhualh palh līhua'ca'
ixtatlajca'n. Lā' xmān tatlajalh ixchi'chini'ca'n. 11 Lā'
a'xni'ca' tamaklhtīni'lh ixtumīnca'n, tatzuculh ta'a'ksa'n
huan patrón 12 lā' tahualh: "Huan tamā'na kōtanūtza'
tamilh; xmān tascujli lakatin hora. Lā' chu a'cxtim
cāmāpalacanī't hua'chi quina'n. Lā' quina'n icscujui tin-
tacuj nac chi'chini'". 13 Lā' huan patrón kalhtīlh kalhatin
de xlaca'n lā' huanilh: "Qui'amigo, quit tū' ictlahuani'ni'
nīn tuntū' a'ntūn tū' līmakuan. ¿Chu tū' icuanini' palh
natlaja'ya' minchi'chini'? 14 Calī'pi mintumīn lā' capit.
Quit icmāpalacu'tun huanyā chi'xcu' a'ntī chū'cus
tanūlh chu a'cxtim hua'chi icmāpalayāni' hui'x. 15 ¿Chā
tū' quila' huan tumīn? Lā' tzē na'icmāpala chu a'nchī
quintapāxuhuān. ¿Chā hui'x a'kchipina' ixpālacata quit
tū' tampi'lh?"
16 'Chuntza' huan a'ntī ā'xmān ixtahuanī't, natala
xapū'la. Lā' huan a'ntī xapū'la ixtahuanī't, xlaca'n nata-
la xamakstancu —hualh Jesús.

Huampala Jesús cāhuanilh palh nanī

Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34

17 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtā'cxtunu'mā' nac Jerusalén,
cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n lacachuna'j lā' ixa'cstuca'n
cāhuanilh:
18 —Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā'
a'ntza' quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n naquinta-
macamāstā' con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n natahuan que
caquimaknīca. 19 Lā' nā xlaca'n naquintamacamaxquī'
huan makatiyātī'n. Lā' naquintalakapala, lā' naquin-
takēsnoka lā' naquintaxtokohua'ca'. Lā' ixlīlakatu'tun
chi'chini' na'iclakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n
huan nīnī'n —hualh Jesús.

Ixpālacata a'ntū squi'nli ixtzī'tca'n huan Jacobo lā' Juan
Mr. 10.35-45

20 Lā' tuncan laktapajtzūlh Jesús ixtzī'tca'n Jacobo lā'
Juan, ixo'kxa'n Zebedeo. Lā' huan puscāt cālīmilh
ixo'kxa'n na ixlacapūn Jesús lā' tatzokostani'lh lā'
squi'ni'lh lakatin talakalhu'mān. 21 Lā' Jesús
kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'na'?
Lā' huan puscāt huanilh:
—Camāpa'ksi' que huā' tamā'na kalhatu' quinca-
mana' natapāxtūtahui'layāni' a'nlhā namāpa'ksī'ni'na',
kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāx-
tūxuc.
22 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū
quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh
napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? U'tza' hua'chilh
pōko'tnū'nā'tit quintaza.
Lā' xlaca'n tahualh:
—Tzē na'ictāyani'yāuj.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. Pero
ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmā-
pa'ksī. Xmān quinTāta' ca'tzī tichū naquimpāxtū-
tahui'la. Huā'mā' pūtahuī'lh cāxui'līni'lh xmān para
huan a'ntī Dios lacsacli.
24 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh
a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, xlaca'n ta'lī'a'kchā'ni'lh huan
kalhatu' tā'timīn ixpālacata huan pūtahuī'lh. 25 Lā' Jesús
cāmāta'satīnīni'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuanī't huan a'ntīn
tamāpa'ksīnī'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ix-
tēcu'ca'n a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n. Lā' lej palha'
tamāpa'ksī. 26 Tū' chuntza' catilalh na milaclhpu'nan-
ca'n. Chuxatī a'ntī lacu'tun xapuxcu' na milaclhpu'nan-
ca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixmaktāyana'
ā'makapitzīn. 27 Lā' chuxatī a'ntī naputza a'nchī līhua'ca'
natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que
xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de hui'xi-
na'n. 28 Lā' chuntza' nacāmaktāya ā'makapitzīn
chuntza' hua'chi quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Quit
tū' icmilh para na'icla hua'chi xapatrón; quit icmilh
para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzīn.
Lā' na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj para na'ic-
cāmāpūtaxtū līlhūhua' —hualh Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n
Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43

29 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtataxtumā'na de nac
Jericó. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'mā'na. 30 Lā'
ixtahui'lāna' pajtzu nac tej kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā'
a'xni'ca' takaxmatli a'nchī ixpātle'kemā'cha' Jesús, xla-
ca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'ic-
ka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!
31 Lā' huan tachi'xcuhuī't talacaquilhnīlh lā' tahuanilh
que cataquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā'
tahuampā:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'ic-
ka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!
32 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' cāmāta'sīlh huan
lakatzī'nī'n lā' cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahuani'yāni'?
33 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', iclacahuāna'ncu'tanāuj.
34 Lā' tuncan Jesús cālakalhu'malh lā' cāxa'mani'lh
ixlakastapunca'n. Lā' chu tuncan lacapalh huan
lakatzī'nī'n talacahuāna'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Jesús tanūlh huan nac Jerusalén
Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

21 Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtēlhamā'natza' nac
Jerusalén, tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā
ixuanican Betfagé. A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā
huanican Olivos. Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'tx-
tunu'nī'n 2 lā' cāhuanilh:
—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na
milacapūnca'n. A'ntza' nalaktzī'nā'tit lakatin burro
xatzī't a'ntū chī'yāhuacanī't lā' nā yā ixcaman. Caxcuttit
lā' caquilālīmini'uj. 3 Lā' palh catīhuā
nacākalhasqui'nīyāni': "¿A'chī' xcutpā'na'ntit?",
nahuaniyā'tit: "Huan Māpa'ksīni' cāmaclacasqui'n". Lā'
chuntza' nacāmakxtekāni'.
4 Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachihuīn
huan profeta a'nlhān tzo'kcanī't chuntza':
5 Cacāhua'ni' xalanī'n huan nac xcānsipej a'nlhā
huanican Sión: "Calaktzī'ntit. Mimā' miReyca'n. Xla' tū'
ka'tla'jca'tzī. Kēhuī' huan burro mimā'. Kēhuī' ixcaman
huan animal a'ntū mācu'quī'can".
6 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh
a'ntū Jesús cālīmāpa'ksīlh. 7 Talīmini'lh huan xatzī't bur-
ro lā' ixcaman lā' talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' Jesús
kētahuī'lh. 8 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan. Lā' xla-
ca'n taxta'nka'lh ixtakēnu'ca'n nac tej. Lā' makapitzīn
tacā'lh xalacti'na'j ixpeken qui'hui' lā' taquilhmāpī'lh
nac tej. 9 Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ix-
tastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Camācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī
ixkalhīmā'nauj! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por
ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! ¡Camācā'tanīca Dios!
10 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac Jerusalén,
ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' tatamakchuyīkō'lh
lā' takalhasqui'nīni'lh:
—¿Tichū ū'tza' huā'mā'?
11 Lā' tachi'xcuhuī't cākalhtīlh:
—Huā'mā' huan a'cta'sana' Jesús a'ntī xala' nac
Nazaret nac estado de Galilea.

Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' līkokpān
Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

12 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh huan nac xaka'tla' līkokpān
lā' tanūlh lā' cātlakaxtukō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ix-
tastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na

ixtanquilhni' lītokpān. Lā' cāmakpūspi'tni'kō'lh ixme-
saca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na ixtumīnca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' nā cāmakpūspi'tni'lh ixpūtahuī'lhca'n
huan a'ntī ixtastā'mā'na pālumax. 13 Lā' cāhuanilh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Quinchic
namāpācuhuī'can: Chic a'nlhā Tlahuacan Oración". Lā'
a'nchīn tlahuapā'na'ntit, hui'xina'n tlahuanī'ta'ntit
hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.
14 Lā' a'ntza' huan nac lītokpān talaktapajtzūlh Jesús
makapitzīn lakatzī'nī'n lā' lū'ntū'lanī'n. Lā' xla'
cāmātzeyīlh. 15 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'xni'ca' talaktzī'lh huan
lē'cnīn a'ntū Jesús cātlahualh, xlaca'n ta'a'kchā'lh. Lā'
nā ta'a'kchā'lh ixpālacata a'nchī huan camana' na ix-
chakān lītokpān tata'salh lā' tahualh: "¡Camācā'tanīca
ixtā'nat huan rey David a'ntī ixka'lhīmā'nauj"! 16 Lā' xla-
ca'n tahuanilh Jesús:
—¿A'chī' tū' cālacaquilhni'ya' huā' tamā'na camana'?
¿Chā tū' kaxpa'ta' a'ntūn tahuanimā'ni'?
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'huē, ickaxmata. Lā' ¿chu hui'xina'n tū' lakapū-
tle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata huā'mā'?
Chuntza' tatzo'kni':
Hui'x cāmāsu'ni'nī'ta' huan lakska'tā'n lā' huan a'ntīn
tatzi'quī'cus a'nchī lej xa'nca natamāca'tanīni'n.
17 Lā' tuncan Jesús cā'akxtekui'līlh lā' taxtulh de huan
xcānsipej lā' a'lh nac Betania a'nlhā tachokolh huanmā'
tzī'sa.

Jesús mātīhuīlh huan xaqui'hui' higo
Mr. 11.12-14, 20-26

18 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixminchokopā nac Jerusalén,
Jesús ixtzi'ncsa. 19 Lā' laktzī'lh a'katin xaqui'hui' higo na
ixquilhtūn tej lā' tapajtzūlh huan nac qui'hui'. Lā' huan
qui'hui' tū' ixka'lhī ixtō'ca't; xmān ixka'lhī xachi'tin. Lā'
tuncan Jesús huanilh huan xaqui'hui' higo:
—¡Tū'tza' ā'maktin catitō'ca'!
Lā' chu līmaktin tīlh huan xaqui'hui' higo. 20 Lā'
a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh huā'mā', lej
talē'cnīlh lā' takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿A'chī' lej palaj tīlh huan qui'hui'?
21 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh xa'nca nakalh-
laka'ī'yā'tit lā' palh tū' napuhua'nā'tit que Dios tūla nat-
lahua, nā tzē natlahua'yā'tit chu a'cxtim hua'chi quit
ictlahuani'lh huan qui'hui'. Lā' nā tzē nahuaniyā'tit
huā'huī' kēstīn: "Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac
xcān"; lā' nā chuntza' napātle'ke. 22 Lā' ixlīhuāk a'ntū
nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios,
ixlīhuāk namaklhtīni'nā'tit, xmān calīpāhua'ntit Dios.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn
Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8

23 Lā' tuncan Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān.
Lā' līhuan ixmāsu'yumā', talaktapajtzūlh huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas.
Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na
catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?
24 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Lā' quit nā na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā'
palh naquilākalhtīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū
ixquilhtampān iccālītlahuamā' huā' tamā'na catūhuā.
25 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilh-
tampān Dios o ixquilhtampānca'n tachi'xcuhuī't?
Caquilākalhtīuj.
Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n xmān ixa'cstu-
ca'n lā' talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā'
¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?" 26 Lā' tūla nahuaniyāuj
que chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh, como cājicua'ni'yāuj
tachi'xcuhuī't como ixlīhuākca'n takalhlaka'ī' palh Juan
stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.
27 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:
—Tū' icca'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān ic-
cālītlahuamā' huā'mā' catūhuā.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu' o'kxa'n

28 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿Tuchū puhua'nā'tit? Ixuī' kalhatin chi'xcu' lā' ix-
ka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. Lā' huanilh huan xapuxcu':
"Jayi', capit scu'ja' na quimpū'uva chuhua'j". 29 Lā' huan
ixo'kxa' kalhtīlh: "Tū' ica'ncu'tun". Lā' ā'calīstān līlaka-
putzalh ixpālacata a'nchī ixkalhtīnī't ixtāta' lā' a'lh scu-
ja. 30 Lā' ā'calīstān huan xatāta' laka'lh xastancu ixo'kxa'
lā' chu a'cxtim huanilh. Lā' huā'mā' kalhtīlh: "Tzey, tāta',
na'ica'n". Pero tū' a'lh. 31 Lā' ¿chichū puhua'nā'tit hui'xi-
na'n? ¿Tichūyā o'kxa' tlahualh ixtapuhuān ixtāta'?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Huan a'ntī pū'la chihuīna'lh.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Lā' quit iccāhuaniyāni' huā'mā'. Huan mātā'jīni'nī'n
impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen, xla-
ca'n chō'la natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā'
hui'xina'n tūlalh catitanū'tit. 32 Chuntza' iccāhuaniyāni'
como Juan huan Mā'kpaxīni' milh lā' cāmāsu'ni'ni'
a'nchī maclacasqui'n nalatā'kchokoyā'tit lā' tū' kalhla-
ka'ī'nī'ta'ntit. Lā' huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan
puscan xalanī'n nac cā'tejen takalhlaka'ī'nī't. Lā' a'yuj
laktzī'nī'ta'ntit a'nchīn takalhlaka'ī'lh xlaca'n, pero
hui'xina'n tū' xtāpalīnī'ta'ntit mintapāstacna'ca'n lā' tū'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tū' tzey tasācua'nī'n
Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19

33 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Cakaxpa'ttit huā' ā'lakatin a'ntū tā'mālacastuccan:
Ixuī' kalhatin ixtēcu' huan ka'tla' ti'ya't lā' cācha'nli
mayāc a'ntū māstā' uvas na ixti'ya't. Lā' līcorralhui'līlh
chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh
lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha ixpū'uva.

'Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh huan ti'ya't huan tasācua'nī'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. 34 Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, cāmacā'lh ā'makapitzīn tasācua'nī'n na ixpū'uva. Ta'a'lh tasqui'ni' huan tasācua'nī'n cacāmaxquī'ca uvas a'ntū ixla' ixtēcu' huan ti'ya't. 35 Lā' huan tasācua'nī'n nac pū'uva tachi'palh huan a'ntīn ixta'a'nī't lā' lej tatucsli kalhatin lā' tamaknīlh ā'kalhatin lā' talīta'lalh chihuix ā'kalhatin. 36 Lā' huan ixtēcu' ti'ya't cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' más lhūhua' cāmacā'lh que pū'la. Lā' chu a'cxtim cātlahuani'ca.

37 'Lā' ā'xmān macā'lh māni' ixo'kxa'. Lā' puhualh: "Ka'lhī que na'a'cnīni'ni'can qui'o'kxa'". 38 Lā' a'xni'ca' chā'lh nac pū'uva huan o'kxa', huan tasācua'nī'n talāhuanilh ixa'cstuca'n: "U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". 39 Lā' chuntza' tachi'palh lā' tamāxtulh nac huan pū'uva lā' tamaknīlh.

40 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' na'a'nācha' ixtēcu' huan ti'ya't, ¿tuchū nacātlahuani' huan tamā'na a'ntīn tamaksācua'lh? ¿Chī puhua'nā'tit?

41 Lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' nacāmaknī. Lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n. Lā' xlaca'n a'xni'ca' natapu'xa huan uva, natamacamaxquī' a'ntū ixla' nala huan ixtēcu'.

42 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.

Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclīlē'cnīyāuj.

43 Lā' chuntza' iccāhuaniyāni' que a'ntū mila' ixuanī't a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, nacātamaklhtīyāni' lā' nacāmaxquī'can ā'makapitzīn a'ntī natatlahua ixtapuhuān Dios. 44 Lā' a'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntīn tapū'a'kchekxlalh huan chihuix lā' chuntza' tatakāhuī'lh. Lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntī cā'a'klhta'lalh huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā' tanīlh —hualh Jesús.

45 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'ntū tā'mālacastucli Jesús, tamāchekxīlh que Jesús ixcālīchihuīna'mā' māni' xlaca'n. 46 Lā' chuntza' titachi'pacu'tulh Jesús pero tajicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como tachi'xcuhuī't tapuhualh palh Jesús ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

A'ntū lītalacastuca a'xni'ca' tapūchahuacan

22 Lā' Jesús tzucupā cātā'chihuīna'n a'ntū tā'mālacastuccan lā' cāhuanilh:

2 —A'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza' nala hua'chi a'xni'ca' kalhatin rey tlahualh huan cā'tani' a'xni'ca' tapūchahualh ixo'kxa'. 3 Cāmacā'lh ixtasācua'nī'n lā' ta'a'lh cāmāta'sī huan a'ntī ixcākantāyanī't, pero xlaca'n tū' ixta'a'ncu'tun. 4 Lā' cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' cāhuanilh: "Cacāhua'ni'tit huan a'ntī iccākantāyanī't palh cāxni'jtza' huī' huan tahua'. Iccāmaknīlhtza' lhūhua' huācax lā' huan xako'ntin xaska'ta' huācax lā' iccāxtlahualīkō'lhtza' para natapūchahuacan. Catamilh huan qui'amigos". 5 Lā' huan a'ntī ixcākantāyanī't tū' cuenta tatlahualh. Kalhatin a'lh na ixā'tacuxtu lā' ā'kalhatin a'lh stā'nan. 6 Lā' ā'makapitzīn cāchi'palh ixtasācua'nī'n huan rey. Tatu'csli lā' tamaknīlh. 7 Lā' tuncan lej a'kchā'lh huan rey lā' cāmacā'lh huan tropa para nacāmaknī huan maknīni'nī'n lā' mālhcuyunīni'lh ixā'lacchicni'ca'n. 8 Lā' tuncan cāhuanilh ixtasācua'nī'n: "Ixlīhuāk cāxni'jtza' huī' para natapūchahua qui'o'kxa' pero tasu'yu que xlaca'n a'ntī iccākantāyanī't tū' lacuan a'nchī maclacasqui'n para natamin. 9 Capintit chuhua'j nac cā'tejen lā' cacākantāya'tit ixlīhuākca'n a'ntī nacāpāxtokā'tit. Catamilh como natapūchahua qui'o'kxa'". 10 Huan tasācua'nī'n tataxtulh lā' ta'a'lh nac cā'tejen. Lā' ixlīhuakca'n a'ntīn tapāxtokli tatakēstokli lā' huan a'ntī xatzey lā' a'ntīn tū' xatzey. Lā' chuntza' lītatzumaca huan chic.

11 'Lā' tuncan tanūlh huan rey lā' cālaktzī'lh huan a'ntīn tamilh. Lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' a'ntīn tū' ixlhakā'na'nī't hua'chi minī'ni' a'nlhā tapūchahuamā'ca. 12 Lā' huanilh: "Qui'amigo, ¿a'chī' tanū'nī'ta' huā'tzā' lā' tū' lhakā'nī'ta' huan lu'xu' a'ntū minī'ni?" Lā' xla' tuntū' huanilh; xmān ca'cs tāyalh. 13 Lā' tuncan huan rey cāhuanilh huan a'ntī ixtamaktāyamā'na: "Camacachī'tit lā' catantūchī'tit lā' camāxtutit kēpun a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan".

14 Lā' Jesús huampā:

—Līlhūhua' a'ntī cāmāta'sīca lā' tū' lhūhua' a'ntī cālacsacca.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan a'ntū ixmāta'jīni'ncan

Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26

15 Lā' tuncan huan fariseosnu' ta'a'lh lā' talacchihuīna'lh a'nchīn tzē ixtalē'ksa'nīni'lh Jesús ixpālacata a'ntū hualh. 16 Chuntza' cāmacā'lh makapitzīn ixchi'xcuhuī'n lā' tatā'a'lh ixchi'xcuhuī'n Herodes a'ntī rey ixuanī't. Talaka'lh Jesús lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj palh hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua' lā' nā xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. Hui'x tū' cātlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 17 ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata huan a'ntū māta'jīni'n huan emperador romano? ¿Chā tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?

18 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n. Lā' ¿a'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? 19 Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn a'ntū līmāpalacan a'ntū māta'jīni'ncan.

Lā' līmini'ca lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n. 20 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan tumīn, cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

21 Lā' takalhtīlh:

—Ixla' huan emperador.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā'
camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.
22 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, talē'cnīlh.
Lā' tamakxtekli lā' ta'a'lh.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko

Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40

23 Lā' māni' huā'mā' chi'chini' makapitzīn saduceosnu'
talakmilh Jesús. Lā' huan saduceosnu' ixtahuan que tū'
catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh chuntza':
24 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés māsu'yulh palh
nanī kalhatin chi'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza' lā' palh
tū' ka'lhī ixcaman, tasqui'nī que ī'stancu
natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa'
a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī
nīnī'ttza'. 25 Ixa'nan na quilaclhpu'nanca'n kalhatojon
lītā'timīn. Lā' huan xapuxcu' tapūchahualh lā' ā'calīstān
nīlh. Lā' como tū' ixka'lhī ixcaman, māchokoni'lh huan
lakapūt huan ī'stancu. 26 Lā' nā xla' nīlh lā' tū' ixka'lhī ix-
caman. Lā' chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin xastancu lā'
nā ā'kalhatin hasta ā'xmān xastancu. Lā' nā xla' nīlh lā'
tū' ixka'lhī ixcaman. 27 Lā' a'xni'ca' ixtanīkō'nī'ttza' huan
lītā'timīn, ā'xmān nīlh huan puscāt. 28 Lā' a'xni'ca'
nalakahuanchokocan, ¿tichū ixla' nala huan puscāt?
Ixkalhatojonca'n ixtatā'tō'lanī't.
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tā'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū'
ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nīn
tū' māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn. 30 Lā'
a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' cati-
tapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n
para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixángeles
Dios xala' nac a'kapūn. 31 ¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit
a'ntū māni' Dios cāhuanini' ixpālacata huan a'ntī nata-
lakahuanchoko? Chuntza' hualh: 32 “Quit ixDiosca'n
Abraham lā' Isaac lā' Jacob”, hualh. U'tza' huanicu'tun
que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh makāntza' lā' Dios
ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n.
33 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā'
tachihuīn, ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata ixlīmās-
ca'tīn Jesús.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī

Mr. 12.28-34; Lc. 10.27

34 Lā' huan fariseosnu' tatakēxtimīlh a'xni'ca' takax-
matli a'nchī Jesús cāmāca'cslīlh huan saduceosnu'.
35 Lā' kalhatin de xlaca'n xamākalhtō'kē'ni' huan ley ix-
uanī't. Lā' xla' ixca'tzīcu'tun palh Jesús ixca'tzī huan ix-
ley Moisés lā' kalhasqui'nīlh:
36 —Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchūyā līmāpa'ksīn más
tasqui'nī de a'ntū māsu'yulh Moisés?
37 Lā' Jesús huanilh:
—“Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con
ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'”.
38 U'tza' huā'mā' huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' xa-
ka'tla' lā' a'ntū más tasqui'nī. 39 Lā' ā'lakatin casi chu
a'cxtim a'nchī lej tasqui'nī lā' huan: “Capāxqui'
ā'kalhatin chu a'cxtim mē'cstu pāxquī'ca'na'”. 40 Ixtuca'n
līmāpa'ksīn hua'chi ixlītzucuni' huan ixley Moisés lā'
ixlīmāsca'tīnca'n huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n
makāntza'.

Kalhasqui'nīni'nca ixpālacata ī'xū'yāpapna' huan Cristo

Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44

41 Lā' huan fariseosnu' tūna'j ixta'a'n. 42 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū līpāstacā'tit Cristo a'ntī ka'lhīpā'na'ntit?
¿Tichū ī'xū'yāpapna'?
Lā' tahuanilh:
—Xla' ī'xū'yātā'nat David.
43 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' David māpācuhuīlh Māpa'ksīni' chu
a'nchī māsu'ni'lh huan Espíritu Santo? David hualh:
44 Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
“Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātla-
jakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza”.
45 Lā' palh Cristo xmān ī'xū'yātā'nat David ixuanī't, tū'
ixmāpācuhuīlh Māpa'ksīni'. Chuntza' līca'tzīyāuj que
Cristo nā ixMāpa'ksīni' ixuanī't —Jesús cāhuanilh.
46 Lā' nīn tintī' tzē ixkalhtī lā' nīn lakatin tachihuīn. Lā'
desde huā'mā' chi'chini' nīn tintī' tzē ixlīhui'lī
kalhasqui'nīpala nīn tuntū'.

A'nchī ixtahuanī't huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47

23 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
huan tachi'xcuhuī't:
2 —Huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan
fariseosnu' taka'lhī talacasqui' para natahuan a'ntū
huanicu'tun ixley Moisés. 3 Lā' chuntza' tasqui'nī nat-
lahua'yā'tit a'ntūn tahuan lā' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit.
Lā' hui'xina'n, tū' catitlahua'tit a'nchī xlaca'n tatlahua
como tahuan catūhuā lā' xtunc tatlahua. 4 Xlaca'n
hua'chi a'ntīn tacāxtlahualh huan tacu'ca'. Lej tzinca
huan tacu'ca' lā' tintī' tzē natāyani'. Lā' xlaca'n nīn tū'
tacāxtlahuacu'tun para que tzē nacu'ca'can. 5 Tala-
casqui'n que tachi'xcuhuī't natalaktzī'n ixlīhuāk a'ntūn
tatlahua. Cātankāmā'ca'canī't lā' cāpekxtūmāca'canī't
lakpēka'tla'n cintaj a'nlhā tatzo'knī't macsti'na'j ixtachi-
huīn Dios. Lā' nā līhua'ca' lhmā'n taka'lhī ixquini' na ix-
tampān ixlu'xu'ca'n que ā'makapitzīn. 6 Talacasqui'n
cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'nlhā tlahuamā'ca cā'tani'. Lā'
na ixlītokpānca'n israelitas, xlaca'n taputza pūtahuī'lh-
ni' a'ntū quilhpū'layāna'n. 7 Lā' talacasqui'n que
nacātā'chihuīna'ncan lā' nacā'a'cnīni'ni'can nac cā'tejen
lā' nacāmāpācuhuīcan mākalhtō'kē'ni'nī'n.
8 ’Lā' hui'xina'n tū' maclacasqui'nā'tit que nacā-
tamāpācuhuīyāni' mākalhtō'kē'ni'nī'n como chu a'cx-
tim milīhuākca'n lā' lītā'timīn lanī'ta'ntit lā' xmān
kalhatin miMākalhtō'kē'ni'ca'n lā' ū'tza' māni' Cristo.
9 Lā' huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna', tū' catihua'ni'tit
mintā'chi'xcu': “Quintāta'”, como xmān kalhatin minTā-

ta'ca'n lā' ū'tza' māni' a'ntī hui'lacha' nac a'kapūn. 10 Lā'
tū' catimakxtektit nacātamāpācuhuīyāni' mā-
pa'ksīni'nī'n, como xmān Cristo ixlī'a'cstu miMā-
pa'ksīni'ca'n. 11 Lā' huan a'ntī na'a'kapalhkā a'nchī xla'
tasqui'nī na milaclhpu'na'nca'n, maclacasqui'n nala
hua'chi tasācua'. 12 Chuxatī a'ntī ixa'cstu putza a'nchī lej
tasqui'nī, xla' namāmāxanī'can. Lā' huan a'ntīn tū'
ka'tla'jca'tzī', ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.
13 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xi-
na'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hua'chilh mālac-
chōnī'ta'ntit huan mākalhcha a'nlhā lactanūcan a'nlhā
Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't. Lā' hui'xina'n tū'
tanū'yā'tit nīn tū' cāmakxtekā'tit natatanū
ā'makapitzīn.
14 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xi-
na'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n a'kxoko-
maklhtīyā'tit ixchicca'n huan lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej
xlīt kalhtō'ka'yā'tit a'nlhā tzē cātalaktzī'nāni' lā'
chuntza' lī'a'kxokonu'nā'tit. U'tza' nacātalīcastigar-
līyāni' lej palha'.
15 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xi-
na'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n tlahua'yā'tit
chuxatū para namākalhlaka'ī'nī'yā'tit ā'kalhatin
milīmāsca'tīnca'n. Lā' nā pinā'tit tintacut mar lā' nac
xtunc ti'ya't. Lā' a'xni'ca' nakalhlaka'ī', hui'xina'n
namātlahuī'yā'tit ā'chulā' a'ntūn tū' tzey que hui'xina'n.
16 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī hua'chi
lakatzī'nī'n lā' cāhuanilīpincu'tunā'tit ā'makapitzīn.
Hua'nā'tit: "Palh catīhuā natlahua ixpromesa ixpālaca-
ta huan xaka'tla' lītokpān, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj
tū' tlōkentaxtū. Lā' palh natlahua ixpromesa ixpālacata
huan ixoro huan lītokpān, xla' nasātlahua para
natlōkentaxtū". 17 Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū'
māchekxī'yā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī huan lītokpān. U'tza'
ixpālacata līsicua'lanālanī't huan oro. Chuntza' macla-
casqui'n que nasātlōkentaxtū huan promesa a'ntūn
tlahualh ixpālacata huan xaka'tla' lītokpān. 18 Lā' nā
hua'nā'tit: "Palh catīhuā natlahua ixpromesa ixpālacata
huan pūmacamāstā'n, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj tū'
tlōkentaxtū. Lā' palh natlahua ixpromesa ixpālacata
huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' nac pūmacamāstā'n, xla'
nasātlahua para natlōkentaxtū". 19 Hui'xina'n tū'
māchekxī'yā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī huan pū-
macamāstā'n. U'tza' ixpālacata līsicua'lanālanī't huan
lē'ksajuī'n a'ntū huī' a'ntza'. 20 Chuntza' huan a'ntī nat-
lahua ixpromesa ixpālacata huan pūmacamāstā'n nā
natlahua ixpālacata ixlīhuāk huan lē'ksajuī'n a'ntū huī'
nac pūmacamāstā'n lā' tasqui'nī que nasātlōkentaxtū.
21 Kalhatin a'ntī nahuan que stu'ncua' ixpromesa como
hualh ixpālacata huan lītokpān, xla' tū' xmān līchihuī-
na'n huan lītokpān. Nā līchihuīna'n Dios a'ntī huī' nac
huan lītokpān. 22 Lā' nā kalhatin a'ntī nahuan huan ix-
promesa ixpālacata huan a'kapūn, xla' tū' xmān līchi-
huīna'n huan a'kapūn. Nā līchihuīna'n ixpūtahuī'lh
Dios a'nlhā māpa'ksīni'n lā' nā ixpālacata Dios a'ntīn
tahui'la huan nac pūtahuī'lhni'.
23 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xi-
na'n xamākalhtō'ke'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cuenta
tlahua'yā'tit lā' macamaxquī'yā'tit Dios macsti'na'j
milīhua'tca'n hua'chi ā'lhmūhuēn lā' anís lā' cominos.
Lā' chuntza' tasqui'nī. Lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan
ixlīmāsca'tīn huan ley lā' ū'tza' līhua'ca' tasqui'nī. Lā'
huan ley māsu'yu que līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit,
lā' tū' na'a'kxokonu'nā'tit. Nā huan ley māsu'yu que
nacālakalhu'ma'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tasqui'nī que
tachi'xcuhuī't tzē natakalhlaka'ī' a'ntū hua'nā'tit hui'xi-
na'n. Lā' tasqui'nī namāstā'yā'tit huan macsti'na'j
līhua't lā' nā maclacasqui'n natlōkentaxtūyā'tit huan
līmāsca'tīn a'ntū tasqui'nī. 24 Hui'xina'n hua'chi
lakatzī'nī'n a'ntī cālē'ncu'tun ā'makapitzīn. Hua'chilh
mācutuyā'tit de na milīhua'tca'n huan ti'na'j kosnu' lā'
tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ka'tla' xumpepe.
25 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi a'ntī xmān
makche'kē' huan vaso lā' pulātu. Tasu'yu palh tzeyā
chi'xcuhuī'n hui'xina'n pero ko'hua'jua' mintapāstac-
na'ca'n. Hui'xina'n tampi'lhlīni'nā'tit lā' ka'lhāna'nā'tit.
26 Hui'xina'n fariseosnu' lakatzī'nī'n, pū'la
napūche'kē'yā'tit huan pulātu lā' chuntza' nā na-
makche'kē'yā'tit ixmacni'. Lā' palh tzey mintapāstac-
na'ca'n, natasu'yu palh tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n.
27 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' nā
hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi
taponkni' a'ntū cālīmanīcanī't kaxtaj. Lej smu'yonko' lā'
tzēhuanī't tatasu'yu lā' na ixchakānca'n huāk ixlucut-
ca'n nīnī'n lā' a'ntū ko'hua'jua'. 28 Nā hui'xina'n chu a'cx-
tim. Na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't tasu'yu'yā'tit palh
tzey hui'xina'n a'yuj ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Lā'
chuntza' hui'xina'n pō'ktu a'kxokonu'nā'tit.
29 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cācāxtlahua'yā'tit
ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n lā' cācāxtlahualī'yā'tit
ixtaponkni'ca'n huan nīnī'n a'ntīn tzeyā chi'xcuhuī'n ix-
tahuanī't. 30 Lā' hua'nā'tit: "Palh quina'n xa'ictahui'lauj
cahuā a'xni'ca' ixtahui'lāna' quixū'yāpapna'ca'n,
quina'n tū' xa'iccāmaktāyauj a'xni'ca' tamaknīlh huan
a'cta'sana'nī'n". 31 Lā' chuntza' māni' hui'xina'n
hua'nā'tit palh hui'xina'n ixtā'natna'ca'n huan a'ntīn
tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n. 32 Catlahua'tit huā'mā'
a'ntū xlaca'n talītzuculh lā' tūlalh tatlahuakō'lh, como
tasu'yu que ū'tza' a'ntū hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit.
33 'Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntū lej tzēhuanī't
tasu'yu lā' ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū nalīpūtaxtuyā'tit de
huan pūpātīn? 34 Chuntza' iccāmacamini'yāni' huan
a'cta'sana'nī'n lā' chi'xcuhuī'n a'ntī lej taca'tzī lā'
mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn nacāmaknī'yā'tit lā'
nacāxtokohua'ca'yā'tit. Lā' ā'makapitzīn nacākēs-
nokā'tit na milītokpānca'n lā' nacāmacaputzayā'tit pū-

tunu' cā'lacchicni'. 35 Lā' nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata
xlaca'n. Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit que Abel tū' tlahualh
talaclē'i' lā' xla' maknīcanī't. Lā' ca'tzīyā'tit a'nchī
maknīcanī't huan Zacarías a'ntī ixo'kxa' huan
Berequías ixuanī't. Maknīcanī't ixpu'nan huan lītokpān
lā' na ixlacapūn huan pūmacamāstā'n. Lā' hui'xina'n
nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xatzey
chi'xcuhuī'n a'ntī cāmaknīca desde a'xni'ca' maknīcanī't
huan Abel hasta a'xni'ca' maknīcanī't huan Zacarías.
Nalī'pinā'tit cuenta como hui'xina'n tlahua'yā'tit hua'chi
tatlahualh xlaca'n a'ntīn tamaknīlh. 36 Stu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit chuhua'j
nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntī
cāmaknīcanī't —hualh Jesús.

Jesús calhualh ixpālacata xalanī'n nac Jerusalén
Lc. 13.34-35

37 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¡Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén!
Hui'xina'n cāmaknī'yā'tit huan a'cta'sana'nī'n lā' cāmū-
ta'la'yā'tit huan ixlacscujni'nī'n Dios a'ntī cāmacami-
ni'yāni'. Maklhūhua' xa'iccāmākēstokcu'tunāni' para
na'iccāmaktaka'lhāni' hua'chi lakatin caxli cā'a'ktlapa
con ixpeken ī'scamanīn. Lā' hui'xina'n tū' lacasqui'ntit.
38 Stu'ncua' nacā'a'kxtekyāhuacan minchicca'n lā' ca'cs
natatāyana'n. 39 Lā' nā iccāhuaniyāni' que tū'
naquilālaktzī'mpalayāuj hasta a'xni'ca' tū' namin huan
chi'chini' a'xni'ca' nahua'nā'tit: "Sicua'lanālanī't huan
a'ntī min por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Dios"
—hualh Jesús.

Jesús hualh que namālakuanīcan huan xaka'tla' lī-tokpān
Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6

24 Lā' Jesús taxtulh de nac huan lītokpān. Lā'
ixa'mā' ā'lacatin a'xni'ca' talaktapajtzūlh ī'sca'tx-
tunu'nī'n. Lā' xlaca'n tatzuculh tahuani que cuenta ixt-
lahualh a'nchī ixyāhuacanī't huan lītokpān. 2 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan lī-
tokpān. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' catita-
chokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n
natapa'nckō' lā' huan taxaka nalacla.

A'nchī nalīca'tzīcan palh palaj nasputa huan quilhta-macuj
Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac o'kspū'n a'nlhā
huanican Olivos. Lā' a'xni'ca' Jesús ixui'lacha', talaka'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzē'k tahuanilh:
—Quina'n iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn
napātle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh
hui'x palaj nata'mpala'ya' lā' nasputa huan quilhta-
macuj?
4 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Catamaktaka'lhtit para que tintī' nacā'a'kxokoyāni'.
5 Lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī quilīmā-
pa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh", lā' chuntza' līlhūhua' nacā'a'kxoko-
can. 6 Nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan pajtzu a'nlhā
tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchīn
tlahuamā'ca guerra makat. Tū' catijicua'ntit; chuntza'
ka'lhī napātle'ke. Lā' tuna'j cati'a'ksputli. 7 Lā' kalhatin
gobierno natā'kaquī' contra ā'lakatin lā' lakatin país
natlahua guerra contra ā'lakatin. Na'a'nan tatzi'ncsta
lā' ta'jatat lā' natachiqui ti'ya't. Lā' nā lakachu nala nac
cā'quilhtamacuj. 8 Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān ixlītzucu-
ni' a'nchī napātīni'ncan.
9 'Lā' nacātamacamaxquī'yāni' para nacā-
tamāpātīnīyāni'. Lā' nacātamaknīyāni' lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't chuxalhā nac quilhtamacuj nacātaca'tza-
laktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata. 10 Lā' a'xni'ca'
namin huanmā' quilhtamacuj, lhūhua' natataxtutāya
na ixtej Dios lā' natalāca'tzalaktzī'n lā' natalā-
macamāstā'. 11 Lā' natala lhūhua' a'cta'sana'nī'n a'ntī
nata'a'kxokonu'n. Natahuan palh tachihuīna'n ixpāla-
cata Dios lā' nata'a'kxoko lhūhua' tachi'xcuhuī't. 12 Lā'
huan tūn tū' tzey na'a'kahuan chuxalhā lā' ū'tza' tū'tza'
natalālīpāxquī' lhūhua' tachi'xcuhuī't. 13 Lā' huan a'ntīn
tū' catitataxtutāyalh na ixtej Dios lā' chuntza' natata-
choko hasta a'xni'ca' na'a'ksputa, xlaca'n nacāmāpū-
taxtūcan. 14 Lā' huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī
nala a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n, ū'tza' huā'mā'
nalī'a'cta'sana'ncan chuxalhā nac cā'quilhtamacuj para
que ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
natamāchekxī. Lā' ā'calīstān a'xni'ca' na'a'ksputa.
15 'Huan a'cta'sana' Daniel tzo'kli ixpālacata catūhuā
a'ntū hua'chi jalhmanīni'n lā' tū' tzey līlacan. Lā' nac lu-
gar a'nlhā ixsicua'lanālīcanī't, a'ntza' nalaktzī'nātit
huanmā' catūhuā a'nchī tayāna'. Quit a'ntī ictzo'kmā'
huā'mā', quit iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī lakapū-
tle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. 16 A'xni'ca'
nalaktzī'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que
natatzā'la hasta nac o'kspūn xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'
nac estado de Judea. 17 Lā' huā'mā' chi'chini' a'xni'ca'
natayuja a'ntīn tahui'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū'
catatanūlh huan nac chic para natamaxtu ixmacla-
casqui'ca'n. 18 Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac cā'tacux-
tu, tū' catataspi'tli para na ixchicca'n para natataya ix-
takēnu'ca'n. 19 Xānti tala huan puscan huanmā'na
chi'chini' palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'nincus.
20 Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit
a'xni'ca' lonknu'n lā' nīn huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
21 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'. Desde
a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tū' maktin
pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan huanmā' chi'chini'.
Lā' tū' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calīstān. 22 Lā' palh
Dios tū' ixmāti'na'jīlh huanmā' tiempo, tū' ixtapūtax-
tulh nīn tintī'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man
xlaca'n a'ntī cālacsacnī't.
23 'Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': "Chā cala'ktzī'ntit. A' huī' huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh", tū' cakalhlaka'ī'tit. Lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': "Chā cala'ktzī'ntit. A'j huī' xla'", tū' cakalh-
laka'ī'tit. 24 Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā'
makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n Cristo. Lā'

ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n
ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' xlaca'n nā natatlahua lē'cnīn
como nata'a'kxokocu'tun māni' huan xlaca'n a'ntīn
Dios cālacsacli. Tūlalh catita'a'kxokolh a'ntīn Dios cālac-
sacli, pero nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. 25 Iccāhuani-
ni'tza' huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'.
26 Chuntza' palh nacātahuaniyāni': "Cala'ktzī'ntit. A'ntza'
huī' Cristo nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't", tū' capintit. Lā' palh
nacātahuaniyāni': "Cala'ktzī'ntit. A'tzā' huī' nac huan
cuarto", tū' cakalhlaka'ī'tit. 27 A'xni'ca' quit na'icmim-
pala, nala hua'chi huan makli'pni' a'ntū māxkakēkō'
huan nac a'kapūn desde a'nlhā tā'cxtu hasta a'nlhān
tā'cnū huan chi'chini'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n. 28 Chuxalhā naca'tzīcan a'xni'ca' na'icmin hua'chi
huan chū'ni' taca'tzī a'nlhā mā' catūhuā a'ntū nīnī't
—hualh Jesús.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n

Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36

29 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' xmān capātle'kekō'lh huā'mā' līpātīn, huan
chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū' catitamāxkakēni'lh. Lā'
huan sta'cu nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni'
huan a'kapūn natachiqui. 30 Lā' nalaktzī'ncan nac
a'kapūn lakatin señal a'ntū quila' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Lā' xalanī'n ixlīhuākca'n huā' cā'lacchic-
ni' huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n natacalhuan.
Lā' naquintalaktzī'n quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
a'nchī na'ictaxtu de nac a'kapūn lā' na'icpūmin huan
poklhnu'. Lej na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā' lej tzēhuanī't
na'icxkaka. 31 Lā' a'xni'ca' lej namacasā'nan huan
līskoli', na'iccāmacamin qui'ángeles lā' natamākēstoka
huan a'ntīn cālacsaccanī't. Natamin a'ntī cālacsaccanī't
xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj.
32 'Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui' higo:
A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā'na tapu'n
xachi'tin, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tapajtzumā'tza'
a'xni'ca' lej naxu'nu. 33 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke
ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzīyā'tit
palh tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhta-
macuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin a'ntī
ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn mākalhcha.
34 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lā-
na'cus tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' tū' napātle'ke
ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. 35 Nasputa huan
a'kapūn lā' nasputa huan ti'ya't pero tū' maktin
catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.
36 'Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chi'chini' lā'
huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn
tū' taca'tzī. Lā' nā ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios
xaTāta' ca'tzī lhānīn mero napātle'ke.
37 'Lā' chu a'nchī pātle'kelh a'xni'ca' ixui' Noé, nā
chuntza' napātle'ke a'xni'ca' namin huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. 38 A'xni'ca' tūna'j ixmin huan lakuat de xcān,
huan tachi'xcuhuī't ixtahuā'yamā'na lā' ix-
tako'tnūmā'na. Lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā'
ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua hasta a'xni'ca'
Noé tanūlh huan nac barco. Tū' ixtapuhuan palh
namin lakuat, 39 lā' tū' cuenta tatlahualh hasta a'xni'ca'
milh huan xcān lā' cālē'nkō'lh. Chuntza' nala a'xni'ca'
namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 40 A'xni'ca' namin
huanmā' chi'chini', palh talamā'na kalhatu' chi'xcuhuī'n
nac cā'tacuxtu, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan
kalhatin. 41 Lā' palh tatanūma' kalhatu' puscan a'ntīn
tasquitimā'na, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan
ā'kalhatin.
42 'Skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn namin
miMāpa'ksīni'ca'n. 43 Lā' caca'tzītit huā'mā': Palh ixtēcu'
huan chic ixca'tzīlh cahuā tuyā hora cā'tzī'sa nachā'n
huan ka'lhāna', ixka'lhīlh lā' tū' ī'lhtatalh lā' tū' ixmakx-
tekli natanū naka'lhāna'n na ixchic. 44 Nā chuntza'
hui'xina'n cāxni'j catahui'la'tit como namin huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'xni'ca' tū' puhua'nā'tit —hualh
Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī huanī't huan xatzey tasācua'

Lc. 12.41-48

45 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¿Chī huanī't huan xatzey tasācua' a'ntī xa'nca
māchekxī? Xla' ū'tza' a'ntī huan patrón nalīmāmacū'
huan chic para nacāmāhuī' ixtā'tasācua'nī'n a'xni'ca'
maclacasqui'n. 46 Nalīpāxuhua huan tasācua' palh
tlōkentaxtūmā' ixlītlōt a'xni'ca' nataspi'ta ixpatrón.
47 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrón nalīmā-
macū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī. 48 Lā' palh
tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que natakoxī
huan ixpatrón. 49 Lā' chuntza' natzucu cālactucsa
ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' natā'huā'yan lā'
nacātā'ko'ta huan ka'chīnī'n. 50 Lā' chu līmaktin
nataspi'ta huan patrón. Namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' huan tū' tzeyā tasācua' tū' ca'tzī lā' tū'
ka'lhīmā'. 51 Lā' huan patrón lej palha' nacastigarlī
huan tasācua' lā' namāpātīnī hua'chi natapātīni'n xla-
ca'n a'ntī līhua tahuan palh takalhlaka'ī'. Lā' xla' nacal-
huan lā' nalāxca ixtatzan —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhacāuj tzu'ma'jan

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' na'icmimpala a'xni'ca' Dios
natzucu namāpa'ksīkō' ixlīhuāk nac huā'mā'
cā'ti'ya'tna'. Lā' nala hua'chi a'xni'ca' kalhacāuj
tzu'ma'jan ixta'a'mā'na a'nlhā natapūchahuacan. Ix-
talē'mā'na ixpūmakskoca'n lā' ta'a'lh taka'lhī huan
squi'nīni'. 2 Lā' kalhaquitzis lakskalalh ixtahuanī't lā'
ā'kalhaquitzis tū'. 3 Huan a'ntīn tū' lakskalalh xmān
talē'lh ixpūmakskoca'n lā' tū' tapāstacli natalē'n mac-
sti'na'j gas para natamojō na ixpūmakskoca'n. 4 Lā'
huan a'ntī lakskalalh, xlaca'n talē'lh ixpūmakskoca'n lā'
nā talē'lh ā'macsti'na'j gas. 5 Lā' como takoxīlh huan
squi'nīni', ixlīhuākca'n ixtalakalhtatahui'lāna' lā'
ā'calīstān talhtatalh. 6 Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa takaxmatli
a'nchī kalhatin ta'salh lā' hualh: "¡Mimā' huan squi'nīni';
capintit pāxtokā'tit!" 7 Lā' ixlīhuākca'n huan tzu'ma'jan
talakahualh. Tatā'kaquī'lh lā' tacāxtlahualh ixpūmak-
skoca'n. 8 Lā' tuncan huan kalhaquitzis a'ntīn tū'

talīmilh gas tahuanilh huan ā'kalhaquitzis: "Caquilā-
maxquī'uj macsti'na'j mingasca'n como tamixmā'na
huā' quimpūmakskoca'n". 9 Lā' huan a'ntī lakskalalh
takalhtīlh: "O tū', como chuntza' tū' cati'a'cchā'lh para
quina'n nīn para hui'xina'n. Mejor capintit
tamāhua'yā'tit a'nlhā stā'can". 10 Lā' līhuan huan
kalhaquitzis ixta'a'mā'na tatamāhua huan gas, chilh
huan squi'nīni'. Lā' huan tzu'ma'jan a'ntī cāxni'j ix-
tahui'lāna' tatā'tanūlh huan squi'nīni' nac chic lā'
mālacchahuaca huan mākalhcha. 11 Lā' ā'calīstān
tachā'lh huan ā'kalhaquitzis tzu'ma'jan lā' tahualh:
"Māpa'ksīni', caquilāmālaquī'ni'uj". 12 Lā' xla' cākalhtīlh:
"Quit tū' iccālakapasāni'".
13 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Skalalh catahui'la'tit como tū' ca'tzīyā'tit tuyā hora
nīn tuyā chi'chini' na'icmimpala quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu'tun tasācua' lā' huan tumīn

14 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'nchī huanī't a'nlhā Dios nacāmāpa'ksīkō' huan
tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī
ixa'mā' ā'lacatin. Lā' cāmāta'sīlh ixtasācua'nī'n lā' cā-
macamaxquī'lh ixtumīnca'n.
15 'Chu a'nchī ixlīskalalhca'n chā'tunu', chuntza' max-
quī'ca. Lakaquitzis mil maxquī'ca kalhatin lā' lakatu' mil
maxquī'ca ā'kalhatin lā' lakatin mil huan ā'kalhatin. Lā'
tuncan a'lh makat. 16 Huan tasācua' a'ntī ixmax-
quī'canī't huan lakaquitzis mil, xla' ixtamāhuana'mā' lā'
ī'stā'namā' lā' chuntza' tlajalh ā'lakaquitzis mil huam-
pala. 17 Lā' huan a'ntī maklhtīni'lh lakatu' mil, nā chu
a'cxtim tlajalh ā'lakatu' mil. 18 Lā' huan a'ntī makl-
htīni'lh lakatin mil, xla' a'lh lā' ponknu'lh lā' mātzē'kli ix-
tumīn huan ixpatrón.
19 'Lā' makān takoxīlh huan patrón. Lā' a'xni'ca'
taspi'tli, ixtlahuacu'tun ixcuenta. 20 Pū'la lakmilh huan
a'ntī ixmaklhtīni'nī't lakaquitzis mil lā' nā macamax-
quī'lh ixpatrón huan ā'lakaquitzis mil a'ntū ixtlajanī't.
Lā' huanilh: "Quimpatrón, hui'x quimaxqui' lakaquitzis
mil lā' ā' iclīmimpala ā'lakaquitzis mil a'ntū ictlajanī't".
21 Lā' huan patrón huanilh: "Tzey. Lej tzeyā tasācua'
hui'x. Xa'nca tlahua' milītlōt. Lā' como xa'nca scujti con
huā'mā' tumīn, chuhua'j nalītō'ca'ya' lā' ā'chulā' na'ic-
maxquī'yāni'. Cata't lā' naquintā'pāxuhua'ya'".
22 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī ixmakl-
htīni'nī't lakatu' mil lā' huanilh: "Quimpatrón, hui'x
quimaxqui' lakatu' mil lā' ā' iclīmimpala ā'lakatu' mil
a'ntū ictlajanī't". 23 Lā' huan patrón huanilh: "Tzey. Lej
tzeyā tasācua' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlōt. Lā' como
xa'nca scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j nalītō'ca'ya'
lā' ā'chulā' na'icmaxquī'yāni'. Cata't lā' naquintā'pāx-
uhua'ya'".
24 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī ixmakl-
htīni'nī't lakatin mil. Lā' xla' huanilh ixpatrón: "Quimpa-
trón, xa'icca'tzī palh hui'x ca'tzanca'tzīn. Hui'x ī'ya' a'nl-
hā tū' cha'nti lā' nacā'ya a'nlhā tū' xua'ya'ma'ka'.
25 U'tza' iclījicua'ni'ni' lā' quit icponknu'lh nac ti'ya't lā'
icmā'cnūlh mintumīn. Lā' ā' iclīmin a'ntū mila' ixuanī't".
26 Lā' huan patrón kalhtīlh: "Tū' tzey hui'x. Lej lhquitit
tasācua' hui'x. Hui'x puhua'na' palh quit ic'ī' a'nlhā tū'
iccha'nli lā' iccā' a'nlhā tū' icxua'ya'maka'n. 27 Como
chuntza' puhua'na', ixmā'nu' quintumīn nac banco lā'
a'xni'ca' xa'ictaspi'tli xa'icmaklhtīni'lh quintumīn lā'
huan xaska'ta'". 28 Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtayā-
na'ncha': "Camaklhtītit huan lakatin mil a'ntū ka'lhī lā'
camaxquī'tit huan a'ntī ka'lhī lakacāuj mil".
29 Lā' Jesús cāhuanipā:
—A'chulā' namaxquī'can huan a'ntī ka'lhī lā'
na'a'katāxtūni'. Lā' huan a'ntīn tū' ka'lhī, namaklhtīcan
huan macsti'na'j a'ntū ixka'lhī. 30 Lā' huā'mā' tasācua'
a'ntīn tū' tzey, catamacaxtutit a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza'
nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan.

Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacālacāxtlahua ixlīhuāk-ca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj

31 Lā' Jesús huampā:
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' a'xni'ca' na'ic-
tanū quilīRey, qui'ángeles naquintalītamacxti'li'. Lā'
quit na'ictahui'la na quimpūtahuī'lh a'nlhā na'iclacāxt-
lahua lā' na'icmāpa'ksīni'n. 32 Lā' tachi'xcuhuī't xalanī'n
chuxalhā nac cā'quilhtamacuj natatakēximī na quila-
capūn. Lā' quit na'iccāmā'kapitzī hua'chi huan pastor
cāmā'kapitzī huan borregos lā' huan chivos. 33 Lā' na'ic-
cāhui'lī huan borregos na quimpāxtūcāna'j lā' na'ic-
cāhui'lī huan chivos na quimpāxtūxuc. 34 Lā' quit huan
Rey na'iccāhuani huan a'ntīn tahui'lāna' na quimpāx-
tūcāna'j: "Cata'ntit hui'xina'n. QuinTāta' Dios
cāsicua'lanālīnī'ta'ni'. Camaklhtītit huan līmāpa'ksīn
a'ntū mila'ca'n nala. Cāxtlahuacanī't para hui'xina'n
desde a'xni'ca' Dios tlahualh huan quilhtamacuj.
35 Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' como hui'xina'n
quilāmāhuī'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'ncsa. Lā' hui'xina'n
quilātā'hua'uj mixcānca'n a'xni'ca' quit xa'ickalhpūtī.
Hua'chi makatiyāti' quit lā' quilāmānūj na minchicca'n.
36 Tū'tza' tzey ixuanī't quilu'xu' lā' hui'xina'n quilāmax-
quī'uj xasāsti'. Lā' xa'ic'ī'tza'ca'n lā' quilāmaktāyauj. Lā'
tachī'n xa'icuanī't lā' quilālakpaxialhna'uj". Chuntza'
na'iccāhuani. 37 Lā' huan a'ntī xalacuan natahuan: "Mā-
pa'ksīni', ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzi'ncsa' lā' ic-
cāmāhuīni'? Lā' ¿lhānīn iccātā'hua'ni' xcān a'xni'ca'
ixkalhpūtīya'? 38 Lā' ¿lhānīn iccāmānūni' na quinchic-
ca'n a'xni'ca' ixlatlā'hua'na' hua'chi makatiyāti'? Lā'
¿lhānīn iccāmaxquī'ni' milu'xu'? 39 Lā' ¿lhānīn iccāmak-
tāyani' a'xni'ca' ixī'tza'ca'na' o tachī'n ixua'nī'ta'?"
40 'Lā' māni' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī: "Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Catūhuā a'ntūn tlahua'ni'tit
kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla',
ū'tza' hua'chilh quilātlahuani'uj quit".
41 'Lā' quit huanmā' Rey na'iccāhuani huan a'ntīn
tahui'lāna' na quimpāxtūxuc: "Catapānū'tit. Hui'xina'n
cātamālaclē'nīnī'ta'ni'. Capintit a'nlhā tūlalh catimixli
huan macscut. Capintit a'nlhā cāxtlahuacanī't para
huan ko'ti'ti' lā' ixmaktāyana'nī'n. 42 Cātamāla-
clē'nīnī'ta'ni' como tū' quilāmāhuī'uj a'xni'ca' quit
xa'ictzi'ncsa. Lā' tū' quilātā'hua'uj mixcānca'n a'xni'ca'

xa'ickalhpūtī. 43 Quit hua'chi makatiyāti' xa'iclatlā'huan
lā' hui'xina'n tū' quilāmānūj na minchicca'n. Tū'tza' tzey
ixuanī't quilu'xu' lā' tū' quilāmaxquī'uj xasāsti'.
Xa'ic'ī'tza'ca'n lā' tachī'n xa'icuanī't. Lā' hui'xina'n tū'
quilālakpaxialhna'uj". Chuntza' na'iccāhuani. 44 Lā' xla-
ca'n natahuan: "Māpa'ksīni', ¿lhānīn iccālaktzī'ni'
a'xni'ca' ixtzi'ncsa', o ixkalhpūtīya', o hua'chi makatiyāti'
lā' quina'n tū' iccāmaktāyani'? Lā' ¿lhānīn iccālaktzī'ni'
a'xni'ca' tū'tza' tzey ixuanī't milu'xu' o ixī'tza'ca'na' o
tachī'n ixua'nī'ta' lā' quina'n tū' iccāmaktāyani'?"
45 'Lā' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī: "Stu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni'. Catuhuā a'ntūn tū' tlahua'ni'tit kalhatin
quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla', chuntza'
hua'chilh tū' quilātlahuani'uj quit".
46 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' tuncan huā' tamā'na nata'a'n nac pūpātīn para
pō'ktu. Lā' huan xalacuan nataka'lhī ixquilhtamacuj-
ca'n para pō'ktu.

Lacchihuīna'nca para natamaknī Jesús

Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

26 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā',
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
2 —Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que sputacus lakatu'
chi'chini' a'xni'ca' nala cā'tani' de pascua. Lā' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' iccāhuaniyāni' que
naquimacamāstā'can para naquixtokohua'ca'can
—hualh Jesús.
3 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan xanapuxcu'nu' is-
raelitas, xlaca'n tatakēstokli na ixtanquilhni' huan ix-
palacio Caifás. Xla' mero a'ntī xapuxcu' curasna' ixu-
anī't. 4 Lā' a'ntza' talacchihuīna'lh a'nchī tzē nata'a'kx-
oko Jesús para natachi'pa lā' chuntza' natamā-
maknīnīni'n. 5 Lā' ixtalāhuani:
—Palh natlahuayāuj catūhuā līhuan lamā' cātani',
huan tachi'xcuhuī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús

Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8

6 Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. Lā' huā'mā'
Simón ixmasni'mā' ixquinīt lā' ixtzeyanī'ttza'. 7 Lā'
kalhatin puscāt laktapajtzūlh Jesús. Ixlē'mā' pātin fras-
co a'ntū ixtzuma de aceite a'ntū lej xatapala lā' lej
mu'csa. Lā' līhuan Jesús ixuā'yamā', huan puscāt
mūmā'ca'lh Jesús huan aceite. 8 Lā' a'xni'ca' huan
sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh a'ntū tlahualh, ta'a'kchā'lh lā'
tatzuculh talāhuani:
—Lā' ¿a'chī' pāxca't lanī't huā'mā' aceite? 9 Tzē ī'stā'ca
como lej tapala lā' huan tumīn tzē ixcāmaxquī'ca huan
pobresni'.
10 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalīchihuīna'mā'na lā'
cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' mājiclhuī'yā'tit huā'mā' puscāt? Quint-
lahuani'lh a'ntū lej tzey. 11 Pō'ktu na'a'nan pobresni' na
milaclhpu'nanca'n pero quit tū' pō'ktu na'ic-
cātā'latahui'layāni'. 12 Lā' chu a'nchī huā'yā puscāt
quimūmā'ca'lh huā'mā' aceite, ū'tza' hua'chilh ix-
quincāxtlahualīlh para naquimā'cnūcan. 13 Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj
a'nlhā namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntū tlahualh
huā'mā' puscāt. Lā' ixlīhuākca'n natapāstaca xla'.

Judas hualh palh namacamāstā' Jesús

Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6

14 Lā' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
xla' ixuanican Judas Iscariote. Xla' a'lh cātā'chihuīna'n
huan xanapuxcu'nu' curasna' 15 lā' cāhuanilh:
—¿Lhānchula' naquilāmāpalayāuj palh na'iccāmaca-
maxquī'yāni' Jesús?
Lā' xlaca'n tamāpalalh pu'xamacāuj tumīn de plata.
16 Lā' desde a'xni'ca', Judas putzalh a'nchīn tzē nacā-
macamaxquī' Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh huan sca'txtunu'nī'n para huan pascua

Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

17 Lā' milh huan xapū'lh chi'chini' huan cā'tani' a'ntū
huanican Pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū'
ka'lhī levadura. Lā' huā'mā' xapū'lh chi'chini' huan
sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā'
takalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahualīyāuj para
nahua'yāuj xalīhua't huan cā'tani'?
18 Lā' xla' cāhuanilh:
—Capintit huan nac xcānsipej lā' natanū'yā'tit na ix-
chic chā'tin chi'xcu' lā' nahuaniyā'tit: "Huan
Mākalhtō'kē'ni' huan: Pajtzutza' quimpūnīn lā'
icua'cu'tun huan xalīhua't cā'tani' na minchic. Lā' na'ic-
cātā'huā'yan quisca'txtunu'nī'n".
19 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh chu
a'nchī Jesús cāmāpa'ksīlh lā' tacāxtlahualīlh huan
xalīhua't cā'tani'.
20 Lā' a'xni'ca' ixtzī'suamā', Jesús lā' huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtahuā'yahui'lāna' nac mesa. 21 Lā'
līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xi-
na'n naquimacamāstā'.
22 Lā' xlaca'n talakaputzalh lā' tatzuculh
takalhasqui'nī chā'tunu':
—¿Chu quit, quiMāpa'ksīni'?
23 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'tza' a'ntī quintā'pūhuā'yan pulātu, ū'tza'
naquimacamāstā'. 24 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
lā' naquimpātle'keni' ixlīhuāk chu a'nchī tzo'kcanī't
quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan
chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey
para xla' palh tū' ixlacatuncuīlh.
25 Lā' Judas, ū'tza' a'ntī namacamāstā', lā' xla' huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¿chu tzēlasā' quit?
Jesús kalhtīlh:
—Chuntza' hui'x hua'nī'ta'.
26 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan
pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' a'xni'ca'
che'kelh, cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.
[27] Lā' tuncan tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcat-
ca'tzī Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh xlaca'n lā'
cāhuanilh:
—Cahua'tit macasti'n chā'tunu' [28] como ū'tza'
huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuaca huan
xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpū-
taxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'ic-
maka'n para nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lhūhua'
tachi'xcuhuī't. [29] Lā' iccāhuaniyāni' que tū' ictihua'lh
xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'iccātā'hua'yāni' ā'tāpātin
xaxcān uva xasāsti' a'nlhā ixlīhuāk catūhuā xasāsti' lā'
xtunc a'nlhā namāpa'ksīni'n quinTāta' Dios.

Jesús hualh palh Pedro nakalhtatzē'ka
Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

[30] Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā'
ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. [31] Lā'
Jesús cāhuanilh:
—Huā'mā' tzī'sa milīhuākca'n naquilā'a'kxtekma-
ka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni' como tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Na'icmaknī huan pastor lā'
nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzo'kni'. [32] Lā'
a'xni'ca' naquimālakahuanīchokocan, pū'la na'ica'n
que hui'xina'n nac estado de Galilea.
[33] Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekma-
ka'nāni', pero quit tū' maktin ictimakxtekni'.
[34] Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni': Huā'mā' tzī'sa a'xni'ca'
tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka'
maktu'tun.
[35] Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalh-
tatzē'kni'.
Lā' chu a'cxtim tahualh ixlīhuākca'n huan sca'tx-
tunu'nī'n.

Jesús kalhtō'ka'lh a'nlhā huanican Getsemaní
Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46

[36] Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac lakatin lu-
gar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' xla' cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit na'ica'n
na'ictā'chihuīna'n Dios a'jnanu'.
[37] Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' kalhatu' ixo'kxa'n
Zebedeo lā' tzuculh lej lakaputza lā' lej ixpāta'lamā'.
[38] Lā' cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talaka-
putzīt. Catachokotit huā'tzā' lā' naquilā'o'kska'lhīyāuj.
Tū' calhtatatit.
[39] Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't
lā' lej squi'ni'lh Dios lā' huanilh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū
na'icpātīni'n, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh
a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit
iclacasqui'n.
[40] Lā' tuncan taspi'tli a'nlhā ixcāmāchokonī't huan
sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh xlaca'n ixtalhtatahui'lāna'.
Lā' huanilh Pedro:
—¿Chā mintu'tunca'n tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n
nīn lakatin hora? [41] Lakahuan catahui'la'tit lā'
casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca'
cātalīlaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tat-
lahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī
tahuixcān —cāhuanilh.
[42] Lā' ixlīmaktu' Jesús a'lh lā' squi'ni'lh Dios chuntza':
—QuinTāta', palh tasqui'nī na'icpātīni'n para
na'ictlōkentaxtū mintapuhuān, chuntza' calalh.
[43] Lā' tuncan taspi'tpā a'nlhā cāmāchokolh huan
sca'txtunu'nī'n lā' ixtalhtatamā'nampā como tanto ix-
talhtatacu'tun que ixtalakalhtatahui'lāna'. [44] Lā' cāmā-
chokopā lā' ixlīmaktu'tun a'lh lā' squi'ni'lh Dios. Lā' chu
a'cxtim huanilh hua'chi ixuanī't xapū'la. [45] Lā' taspi'tpā
a'nlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Chil-
htza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmā-
pa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. [46] Catāya'tit
lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chi'paca Jesús lā' chī'ca
Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

[47] Lā' ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chā'lh Ju-
das. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
ixuanī't. Lā' cātā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n
machīta lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n
huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu'
israelitas. [48] Lā' Judas ū'tza' huan a'ntī ix-
macamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī na-
talīlakapasa tichū Jesús. Ixcāhuaninī't:
—Na'iclacamu'su kalhatin; lā' xla' ū'tza' Jesús.
Nachi'payā'tit.
[49] Lā' a'xni'ca' chilh Judas, laktapajtzūlh Jesús lā'
huanilh:
—Tzī'sua, Mākalhtō'kē'ni'.
Lā' lacamu'sulh. [50] Lā' Jesús kalhtīlh:
—Amigo, lā' ¿a'chī' ta'na'?
Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatā'milh Judas talakta-
pajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.
[51] Lā' chu tuncan kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús, māx-
tulh ixmachīta lā' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan xamā-
pa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh. [52] Lā'
Jesús huanilh:
—Camāqui' mimachīta. A'ntī nalīlāsta'la ixmachīta,
chuntza' namaknīcan xla'. [53] ¿Chā tū' ca'tzīya' que quit
tzē na'icsqui'ni' quinTāta' Dios caquimaktāyalh lā' xla'
chu līmaktin naquimacamini' lakacāujtu' mil ángeles?
[54] Pero palh xa'ictlahualh cahuā chuntza', ¿chichū
nalītlōkentaxtūcan a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā
tatzo'kni' que tasqui'nī napātle'ke chuntza' chu a'nchī
pātle'kemā'?
[55] Lā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n?
Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. A'xni'ca'

xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī'
tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? 56 Pero ixlīhuāk huā'mā'
pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tatzo'kli huan pro-
fetas na ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.
Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n ta'a'kxtekui'līlh
Jesús lā' tatzā'lalh.

Jesús na ixlacapūnca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n

Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

57 Huan a'ntīn tachi'palh Jesús talē'lh na ixchic Caifás
a'ntī xamāpa'ksīni' huan curasna' ixuanī't. A'ntza' ix-
tatakēstoknī't xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xana-
puxcu'nu' israelitas. 58 Lā' Pedro lakamakat stālani'lh
hasta chā'lh na ixtanquilhni' ixchic huan xamāpa'ksīni'
curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā'
cātā'tahui'lh huan policíasna' para nalaktzī'n a'nchī
nalīlacāxtlahuacan.
59 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' is-
raelitas lā' ixlīhuākca'n huan xalaka'tla'n pūchihuī-
na'nī'n ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús
para natalīmāmaknīnīni'n. Ixtaputzamā'na catūhuā
a'yuj tū' stu'ncua' a'ntū nalē'ksa'nīni'ncan. 60 Lā' tūla ix-
tamāstū'ncni' nīn tuntū' a'yuj lhūhua' chi'xcuhuī'n ixta-
laka'n lā' talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata
Jesús. Lā' ā'calīstān tamilh kalhatu' a'ntī chu a'cxtim ix-
tachihuīnca'n. 61 Lā' xlaca'n tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' hualh: "Quit tzē na'icmāsputūkō'
huan xaka'tla' ixlītokpān Dios lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'icyāhuapala".
62 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh lā' huanilh
Jesús:
—¿Chu tuntū' nakalhtīni'na'? ¿Tuchū
talī'a'ksa'nīni'mā'ni' huā' tayāna' chi'xcuhuī'n?
63 Lā' Jesús ca'cs tāyalh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curas-
na' chihuīna'mpā lā' huanilh:
—Dios a'ntī lakahuan, ū'tza' kaxmatāni'. Chuhua'j
naquihuani'ya' a'ntū stu'ncua'. Caquilāhuaniuj palh
hui'x Cristo a'ntī ixO'kxa' Dios.
64 Lā' Jesús kalhtīlh:
—U'huē, quit ū'tza' chu a'nchī hua'na'. Lā' nā ic-
cāhuaniyāni' huā'mā'. Desde chuhua'j hui'xina'n
naquilālaktzī'nāuj quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'.
Lā' nā na'icminācha' nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.
65 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' xtī'tli ixlu'xu' māni'
xla' para namāsu'yu que lej ixa'kchā'n lā' hualh:
—Huā'mā' chi'xcu' tā'talacastuccu'tun Dios. Tū'tza'
maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni'
palh tū' tzey xla'. Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntit a'nchī xla'
hualh que xla' ixO'kxa' Dios. 66 ¿Chī puhua'nā'tit?
Lā' tahualh:
—Xla' lē'n cuenta lā' maclacasqui'n nanī.
67 Lā' tuncan talakachojmanīlh Jesús lā' tatucsli. Lā'
ā'makapitzīn talacala'sli 68 lā' tahuanilh:
—Como hua'na' que hui'x Cristo, caquilhchi'pi a'ntī
lacala'sni'.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

69 Lā' līhuan Pedro ixuī' kēpūn nac tanquilhni' lā'
kalhatin squiti' laktapajtzūlh lā' huanilh:
—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Galilea.
70 Lā' Pedro kalhtatzē'kli na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n
lā' hualh:
—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'.
71 Lā' Pedro tatampūxtulh macsti'na'j lā' ā'kalhatin
huampala tzu'ma'jāt laktzī'lh. Lā' xla' cāhuanilh huan
a'ntī ixtayāna'ncha':
—Huā'mā' chi'xcu' nā ixtā'latlā'huan Jesús xala' nac
Nazaret.
72 Lā' Pedro kalhtatzē'kpā lā' stu'tu'lu' hualh:
—Quit tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.
73 Lā' ixlīka'tlā'tus xlaca'n a'ntī ixtatā'layāna' talakta-
pajtzūlh Pedro lā' tahuanilh:
—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como mintachi-
huīn hua'chi xlaca'n a'ntī xalanī'n nac Galilea.
74 Lā' Pedro tzuculh macapūlhcacan xa'cstu lā'
stu'tu'lu' hualh:
—Dios ca'tzī palh tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.
Lā' chu tuncan lacapalh ta'salh huan gallo. 75 Lā'
ū'tza' līmāpāstaquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't:
"A'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalh-
tatzē'ka' maktu'tun". Lā' Pedro taxtulh de a'ntza' lā' lej
māxana'j lakaputzaj calhualh.

Macamāstā'ca Jesús con huan Pilato

Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32

27 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu'
curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas talacchihuī-
na'lh lā' tacāxtlahualh ixpātunca'tzīca'n a'nchī natamā-
maknīnīni'n Jesús. 2 Lā' ixmacachī'canī't lā' talē'lh lā'
tamacamaxquī'lh Poncio Pilato a'ntī gobernador ixu-
anī't.

A'nchī nīlh Judas

3 Lā' Judas ū'tza' a'ntī macamāstā'lh Jesús. Lā' a'xni'ca'
Judas laktzī'lh a'nchī māpa'ksīca que namā-
maknīnīni'ncan Jesús, lakaputzalh lā' xtunc pāstacna'lh
lā' cāmāspi'tni'lh huan pu'xamacāuj tumīn de plata
huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu'
israelitas, 4 lā' cāhuanilh:
—Quit ictlahualh talaclē'i' como icmacamāstā'lh
huan chi'xcu' a'ntīn tuntū' ixlaclē'n.
Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Huā'mā' tū' quimaca'tzica'n. Cuenta catlahua'
māni' hui'x.
5 Lā' Judas a'lh nac lītokpān lā' tilhquītamacanūlh na
ixchakān huan lītokpān huan tumīn lā' a'lh tā'kpixchī'
nac a'katin qui'hui'.
6 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tasacli huan tumīn
lā' talāhuanilh:

—Tūla namojōyāuj a'nlhā mojōcan tumīn a'ntū
mālacnūni'can Dios como huā'mā' tumīn līmāpala-
canī't para namāmaknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu'.
7 Lā' talacchihuīna'lh lā' talacāxtlahualh a'nchī natalī-
tamāhua huan pītzina'j ti'ya't. Huā'mā' ti'ya't
ixmāpācuhuīcan Ixti'ya't huan Alfarero lā' a'ntza' ix-
cāmā'cnūcan huan makatiyātī'n. 8 Lā' como lītamāhua-
ca huan tumīn a'ntū ixlīmāpalacanī't para namā-
maknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu', chuhua'j māpācuhuī-
can huan Ti'ya't a'ntū Pasakō'nī't Ka'lhni'. 9 Lā' chuntza'
tlōkentaxtūca huā'mā' a'ntū hualh huan profeta Jere-
mías a'nlhā tzo'kli na ixtachihuīn Dios: “Cātēca huan
pu'xamacāuj tumīn de plata (ū'tza' ixtapalh kalhatin
chi'xcu' chu a'nchī lacāxtlahualh makapitzīn israelitas).
10 Lā' huā'mā' tumīn lītamāhualh Ixti'ya't huan Alfarero
chu a'nchī quimāpa'ksīlh huan Māpa'ksīni' Dios”.

Jesús na ixlacapūn Pilato
Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38

11 Lā' a'xni'ca' Jesús ixyā na ixlacapūn huan gober-
nador Pilato, lā' ū'tza' kalhasqui'nīlh Jesús:
—¿Chā hui'x ixReyca'n huan israelitas?
Lā' Jesús huanilh:
—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.
12 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xana-
puxcu'nu' israelitas ixtalē'ksa'nīni'n, Jesús tū' kalhtīni'lh
nīn tuntū'. 13 Lā' Pilato kalhasqui'nīpā Jesús:
—¿Chu tū' kaxpa'ta' ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'nāni'
tachi'xcuhuī't?
14 Lā' Jesús tū' kalhtīlh nīn tuntū'. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh
huan gobernador.

Tahualh palh tasqui'nī nanī Jesús
Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

15 Lā' ixa'nan lakatin talanān lā' a'xni'ca' ixlamā'
cā'tani', huan gobernador ixmakxteka kalhatin tachī'n.
Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalacsaca huan tachī'n a'ntī
namakxtekcan. 16 Lā' ixtanūma' kalhatin tachī'n a'ntī ix-
uanican Barrabás. Chuxalhā ixlakapascan huā'mā'
Barrabás. 17 Lā' a'xni'ca' ixtatakēxtimīnī't huan
tachi'xcuhuī't, Pilato cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichūyā tachī'n lacasqui'nā'tit na'icmakxteka?
¿Chā na'icmakxteka huan Barrabás o na'icmakxteka
Jesús a'ntī māpācuhuīcan huan Cristo?
18 Chuntza' hualh Pilato como xla' māchekxīlh a'nchī
huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā'
ū'tza' talīmacamāstā'lh.
19 Lā' līhuan Pilato ixuī' a'nlhā ixtlahuacan justicia, ix-
puscāt macā'ni'lh tachihuīn lā' huanilh: “Tū' timak-
tanū'ya' ixpālacata huā'mā' tzeyā chi'xcu' como lej
ko'hua'jua' iclakahuālaktzī'lh kōtan tzī'sa ixpālacata
xla'”.
20 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu'
israelitas ixtacuccha'xnī't huan tachi'xcuhuī't lā' ū'tza'
talīsqui'nli que camakxtekca huan Barrabás lā'
tasqui'nli que camaknīca Jesús. 21 Lā' huampala
cātā'chihuīna'lh huan gobernador lā' cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū de huan kalhatu' tachī'n lacasqui'nā'tit na'ic-
makxteka?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Iclacasqui'nāuj Barrabás.
22 Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahuani' Jesús a'ntī
māpācuhuīcan huan Cristo?
Lā' ixlīhuākca'n takalhtīlh:
—¡Caxtokohua'ca'ca!
23 Lā' Pilato cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't xla' a'ntūn tū' tzey?
Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanilh:
—¡Caxtokohua'ca'ca!
24 Lā' a'xni'ca' Pilato cuenta tlahualh que tūla ix-
cāmāko'xamixī lā' ā'chulā' ixtatā'kaquī'mā'na lā' tūlalh
cātlajalh, xla' squi'nli xcān. Lā' na ixlacapūnca'n huan
tachi'xcuhuī't Pilato makacha'ka'lh lā' cāhuanilh:
—Quit tū' iclē'n cuenta ixpālacata huā'mā' chi'xcu' lā'
a'nchī nanī. Tū' tlahuanī't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey.
Hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta.
25 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—¡Quina'n lā' quincamana'ca'n na'iclē'nāuj cuenta ix-
pālacata huā'mā' chi'xcu' lā' a'nchī nanī!
26 Lā' chuntza' Pilato māxtulh Barrabás lā' makxtekli.
Lā' tuncan māpa'ksīlh cakēsno'kca Jesús lā'
macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.
27 Lā' ā'calīstān ixtropa huan gobernador, Pilato,
talē'lh Jesús huan nac pūchihuīn lā' tamākēxtimīlh
lhūhua' tropasna' lā' talītamacxti'li'lh. 28 Lā' tuncan
tamāmakxtulh ixlu'xu' lā' tamālhakē'lh xaspi'nenke'
lu'xu'. 29 Lā' tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā'
tamūhui'līlh. Lā' tamaxquī'lh qui'hui' a'ntū chi'palh na
ixmacacāna'j. Lā' tatatzokostani'lh lā' talīlītzī'nli lā'
tahuanilh:
—¡Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n huan israelitas!
30 Lā' nā tachojmanīlh lā' tachi'palh ixqui'hui' lā'
talīmūnicli. 31 A'xni'ca' talīlītzī'nkō'lh chuntza', tamā-
makxtulh ixlu'xu' xaspi'nenke' lā' tamālhakē'chokolh
ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanī't. Lā' tuncan talē'lh para nax-
tokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

32 Lā' līhuan ixta'a'mā'na, tapāxtokli kalhatin chi'xcu'
xala' nac Cirene lā' ixtacuīni' Simón. Lā' sāmācu'quī'ca
ixcruz Jesús.
33 Lā' chuntza' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar
a'nlhā huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk
Nīn. 34 Lā' a'ntza' mālacnūni'ca Jesús vinagre a'ntū ix-
mojōni'canī't catūhuā a'ntū xū'ni' hua'chi huan xī'cxi'
para que ixua'lh lā' tū' ixu'cxca'tzī'lh a'nchī napātīni'n.
Lā' a'xni'ca' xla' quilhca'tzīlh, tū' ixua'cu'tun.
35 Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'nī'ttza', huan tropa
tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús na ixlaclhni'ca'n lā'
tapūmāxtulh suerte para natasu'yu a'ntī natachokoni'.
Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū hualh huan profeta a'nl-
hā tzo'kli: “Tamālacpitzilh quilu'xu' na ixlaclhni'ca'n por
huan suerte a'ntūn tamāxtulh”. 36 Lā' tuncan

tatahui'lalh para natamaktaka'lha. 37 Lā' hui'līca nac
cruz lakatin letrero na ixa'cpūn Jesús. Lā' a'ntza'
ixtzo'kcanī't a'ntū ixpālacata līxtokohua'ca'ca. Lā'
ixtzo'kcanī't: U'tza' Jesús a'ntī ixReyca'n israelitas.
38 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n;
kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc.
39 Lā' huan a'ntī ixtatētaxtumā'na taxakā'līlh ixa'kxāk-
ca'n lā' talakapalalh 40 lā' tahualh:
—Hui'x ixlactlahuacu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān lā'
ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'. Lā' chuhua'j capū-
taxtu. Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi huan nac cruz.
41 Lā' nā chuntza' ixtalīlītzī'n huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā'
huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas ix-
tatā'līlītzī'n lā' ixtalāhuanimā'na na ixlaclhni'ca'n:
42 —Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtax-
tu ixa'cstu. Palh stu'ncua' xla' ixReyca'n israelitas, cayu-
jli de huan nac cruz chuhua'j lā' chuntza' nakalhla-
ka'ī'yāuj xla'. 43 Xla' līpāhuan Dios; chuhua'j Dios
camāpūtaxtūlh palh stu'ncua' pāxquī', como
quincāhuanini' palh xla' ixO'kxa' Dios —tahualh.
44 Lā' nā huan ka'lhāna'nī'n a'ntī ixcātā'xtoko-
hua'ca'canī't, nā xlaca'n talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

45 Lā' tuncan cā'pucsua' lalh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'.
Tzuculh hua'chi tastu'nūta lā' takoxīlh lakatu'tun hora.
46 Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū, Jesús lej palha' ta'salh
lā' hualh:
—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun:
QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta'?
47 Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayā-
na'ncha' lā' xlaca'n talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.
48 Lā' chu līmaktin kalhatin tatu'jnu'n quītē'lh catūhuā
hua'chi panamāc. Lā' līmāchū'huī'lh vinagre lā'
o'ksmā'ca'lh kentin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para
nahua'. 49 Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—Camakxtekti. Nalaktzī'nāuj palh Elías namin
namāpūtaxtū.
50 Lā' huampala Jesús ta'salh lej palha' lā' tuncan nīlh.
51 Lā' māni' huā'mā' ka'tlā'tus taxtī'tpitzilh huan lu'xu'
nac xaka'tla' lītokpān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū
ixmāpitzi huan lītokpān. Tzuculh a'cxtu lā' tapūpitzilh
hasta huan nac ti'ya't. Lā' huan ti'ya't tachiquilh lā'
huan chihuix tataxkālh. 52 Lā' tatalaquī'lh huan
taponkni' lā' talakahuanchokolh lhūhua' a'ntī ixtakalh-
laka'ī'nī't Dios a'ntī ixtanīnī'ttza'. 53 Xlaca'n tataxtulh
huan nac taponkni' lā' a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'
Jesús, tatanūlh huan nac sicua'lanālanī't xcānsipej a'nl-
hā huanican Jerusalén. Lā' a'ntza' cātasu'yuni'lh
lhūhua' tachi'xcuhuī't.
54 Lā' huan capitán romano lā' huan tropasna' a'ntī ix-
tatā'maktaka'lhmā'na Jesús, lej tajicua'lh a'xni'ca'
tachiquilh huan ti'ya't lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ā'catūhuā
a'ntū pātle'kelh. Lā' xlaca'n tahualh:
—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixu-
anī't.
55 Lā' lhūhua' puscan ixtalaktzī'mā'na de makat. Ix-
tastālani'nī't Jesús desde a'xni'ca' taxtulh huan nac es-
tado de Galilea lā' ixtamaktāyanī't. 56 Lā' na ixlaclh-
ni'ca'n huan puscan nā ixtayāna' María Magdalena lā'
María a'ntī ixtzī'tca'n Jacobo lā' José lā' nā ixuī'
ixtzī'tca'n ixo'kxa'n Zebedeo.

Mā'cnūca Jesús

Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

57 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', milh kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixuanican José lā' xala' nac cā'lacchicni'
Arimatea. Lej rico ixuanī't lā' nā ixkalhlaka'ī' Jesús. 58 Lā'
xla' laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. Lā' Pilato
māpa'ksīni'lh que camaxquī'ca. 59 Lā' José lē'lh huan ix-
macni' Jesús lā' līmaksna'tli stala'nka' lu'xu'. 60 Lā'
māpī'lh nac lakatin xasāsti' lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahua-
canī'ttza' nac talhpān. Lā' huan lhu'cu' ixla' José ixu-
anī't. Lā' a'xni'ca' kalhui'līlh lakatin ka'tla' chihuix huan
lhu'cu', xla' a'lh. 61 Lā' na ixlacapūn huan lhu'cu' ix-
tahui'lāna' María Magdalena lā' ā'kalhatin María.

Huan tropasna' tamaktaka'lhli a'nlhā ixmā'cnūcanī't Jesús

62 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini'
a'ntū cāxui'līkō'can para huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan,
huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan fariseosnu' tala-
ka'lh Pilato. 63 Lā' tahuanilh:
—Señor gobernador, quina'n icpāstacāuj a'ntū hualh
huanmā' a'kxokonu' a'xni'ca' lakahuancus ixuanī't.
Hualh chuntza': "Ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuan-
choko de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n", hualh. 64 Chuntza'
camāpa'ksi'ni' que xa'nca camaktaka'lhca huan
taponkni' hasta napātleketza' lakatu'tun chi'chini'.
Tzēlasā' ī'sca'txtunu'nī'n natamin nataka'lhan huan
macni'. Lā' tzē natahuani huan tachi'xcuhuī't palh
lakahuanchokonī't de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n. Lā'
chuntza' ā'chulā' tzē nata'a'kxoko huan tachi'xcuhuī't
que xapū'la.
65 Lā' Pilato cāhuanilh:
—A' tayāna' huan tropasna'. Cacālī'pintit lā' cacāxt-
lahua'tit hui'xina'n chu a'nchī namaktaka'lhcan.
66 Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' xa'nca tacāxtlahualh huan
taponkni' lā' hui'līca sello nac huan chihuix a'ntū
kalhui'līca. Lā' cāmāchokocancha' huan tropasna' para
natamaktaka'lha.

Jesús lakahuanchokolh

Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

28 Lā' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū pūjax-
can lā' ixtuncuīmā' huan domingo a'xni'ca' María
Magdalena lā' ā'kalhatin María ta'a'lh nac taponkni'.
2 Lā' chu līmaktin lej palha' tachiquilh huan ti'ya't. Lā'
kalhatin ixángel huan Māpa'ksīni' Dios ixyujnī'ta'nchi
de nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' chilh nac taponkni',
māpānūlh huan chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't lā' pū-

tahui'lh. 3 Lā' huan ángel lej xkakalh hua'chi makli'pni'
lā' ixlu'xu' lej smu'yonko' ixuanī't hua'chi panamāc lā'
miqui. 4 Lā' a'xni'ca' huan tropasna' talaktzī'lh, lej
tajicua'ni'lh lā' taxpipilh lā' taxtacnānīlh. 5 Lā' huan án-
gel cāhuanilh huan puscan:
—Tū' cajicua'ntit. Quit icca'tzī palh hui'xina'n putza-
pā'na'ntit huan Jesús a'ntī xtokohua'ca'ca. 6 Xla' tū' huī'
huā'tzā' como lakahuanchokonī't chu a'nchī hualh.
Catanū'tit lā' calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't. 7 Lā' laca-
palh capintit lā' cacāhuani'tit ī'sca'txtunu'nī'n palh
lakahuanchokonī'ttza' de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n. Lā'
chuhua'j xla' cāpū'lani'yāni' huan nac estado de
Galilea. A'ntza' natā'lāpāxtokā'tit. Cuenta catlahua'tit
a'ntū iccāhuanini'.
8 Lā' tuncan lacapalh huan puscan tatapānūlh de
huan nac taponkni'. Ixtajicua'n lā' nā ixtapāxuhua. Lā'
tatu'jnu'n ta'a'lh cāhuani huan sca'txtunu'nī'n. 9 Lā' chu
līmaktin Jesús cātalacsu'yuni'lh lā' cāmālakacuhuī'ni'lh.
Lā' xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús. Tachi'palh ixtojon lā'
tamācā'tanīlh lā' tamāpāxuhuīlh. 10 Lā' xla' cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit. Capintit cacāmāca'tzīnī'tit quin-
tā'timīn palh tasqui'nī cata'a'lh nac estado de Galilea
lā' a'ntza' naquintalakchā'n lā' naquintalaktzī'n.

A'ntūn tahualh huan tropasna'

11 Lā' līhuan ixta'a'mā'na huan puscan, makapitzīn
tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lhnī't huan taponkni' lā'
xlaca'n ta'a'lh huan nac xcānsipej a'nlhā huanican
Jerusalén. Lā' tahuanilh huan xanapuxcu'nu' curasna'
ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't. 12 Lā' huan tamā'na xana-
puxcu'nu' talaka'lh huan xanapuxcu'nu' israelitas para
natalacchihuīna'n. Lā' lhūhua' tumīn cāmaxquī'ca huan
tropasna' 13 lā' cāhuanica:
—Hui'xina'n nahua'nā'tit palh cā'tzī'sa tamilh ī'sca'tx-
tunu'nī'n Jesús līhuan ī'lhtatapā'na'ntit lā' xlaca'n
taka'lhalh huan ixmacni'. 14 Lā' palh namāca'tzīnīcan
huan gobernador que ī'lhtatapā'na'ntit, quina'n
na'iclacāxtlahuayāuj para que tū' nacātamaknīyāni'.
15 Lā' huan tropasna' tamaklhtīni'lh huan tumīn lā'
ta'a'lh lā' tahualh chu a'nchī ixcāhuanicanī't. Lā'
chuntza' huan israelitas tahuan hasta chuhua'j.

Jesús cālīmāmacū'lh ī'sca'txtunu'nī'n

Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

16 Lā' huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac es-
tado de Galilea nac lakatin o'kspū'n a'ntū Jesús lacsacli.
17 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús, tamācā'tanīlh a'yuj
makapitzīn tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun. 18 Lā' Jesús cālakta-
pajtzūlh xlaca'n lā' cāhuanilh:
—Quit quimaxquī'canī't ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn
para que na'iccāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'nan
huan nac cā'ti'ya'tna' lā' huan nac a'kapūn. 19 Chuntza'
capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' cacāmākalh-
laka'ī'nīkō'tit ixlīhuākca'n para que natala quisca'tx-
tunu'nī'n. Lā' nacāmā'kpaxī'yā'tit por ixlīmāpa'ksīn
xaTāta' Dios lā' ixO'kxa' lā' huan Espíritu Santo. 20 Lā'
nacāmāsu'ni'yā'tit a'nchī natalatā'kchoko lā' a'nchī na-
ta'a'kahuāna'ni' ixlīhuāk a'ntū quit iccālīmā-
pa'ksīni'nī'ta'ni' hui'xina'n. Lā' caca'tzītit palh quit
pō'ktu iccā'o'kska'lhīyāni' hasta a'xni'ca' nasputa huan
quilhtamacuj. Amén.

SAN MARCOS

Juan huan Mā'kpaxīni'
Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Huā'mā' huan xatzey tachihuīn a'ntū māsu'yucan
ixpālacata Jesucristo a'ntī ixcaman Dios.
2 Kalhatin profeta tzo'knulh a'nchī Dios huanilh
ixO'kxa'. Chuntza' hualh:
Cakaxpa'tti.
Quit na'icmaca'n quilacscujni' milacapūn a'ntī
napū'lani'yāni' hui'x para nacāxtlahualī mintej.
3 Lā' nā huan profeta Isaías tzo'knulh chuntza':
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan
catīhuā a'ntī palha' chihuīna'n lā' nahuan: "Cacāxt-
lahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'.
Camālakstu'nctit huan tej".
Chuntza' tzo'knulh Isaías.
4 Huā' tamā'na tlōkentaxtūca a'xni'ca' Juan a'ntī
ixmā'kpaxīni'n ixtasu'yu nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā'
ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't:
—Calīlakaputzatit ixpālacata mintalaclē'i'ca'n lā'
cacā'a'kxtekui'lī'tit para nacātamāsputūnu'ni'yāni'. Lā'
ca'a'kpaxtit.
5 Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā nac estado
de Judea lā' xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Jerusalén,
ixlīhuākca'n tamilh takaxmata a'ntū hualh Juan. Lā'
a'xni'ca' takalhtasu'yuni'lh Dios ixtalaclē'i'ca'n, Juan
cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.
6 Lā' Juan ī'lhakā'nī't lu'xu' a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't ix-
chi'xit camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' ixua'
hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. 7 Lā'
ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani tachi'xcuhuī't:
—A'calīstān namin ā'kalhatin a'ntī ā'līhua'ca' tasqui'nī
que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī
naxcuta ixuarachi līhua'ca' tasqui'nī que quit. 8 Quit ic-
cālīmā'kpaxīnī'ta'ni' xcān pero xla' nacāmacamini'yāni'
Espíritu Santo.

Jesús a'kpaxli
Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

9 Lā' huan tamā'na chi'chini' Jesús taxtulh huan nac
xcānsipej Nazaret de estado de Galilea lā' lakmilh Juan
a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā'. Lā' Juan mā'kpaxīlh Jesús nac
pūxka Jordán. 10 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de nac xcān,
chu līmaktin laktzī'lh a'nchī talaquī'lh huan a'kapūn lā'
mincha' huan Espíritu Santo lā' ixtasu'yu hua'chi
tantzasnān a'xni'ca' ixyujmā'chi. Lā' chilh na ixa'kxāk
Jesús. 11 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā'
hualh:
—Hui'x qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'yāni'. Hui'x lej
quimaxquī'ya' tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios
Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

12 Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo macā'lh Jesús
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 13 Lā' ixuī' a'ntza' nac cā'lh-
pi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam chi'chini'. Lā' a'ntza' huan
ko'ti'ti' a'ntī huanican Satanás, xla' ixputza a'nchī Jesús
tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' nā a'ntza' ixa'nan animal
a'ntū ixtahua'nan. Lā' ixángeles Dios ixtamaktaka'lha.

Jesús tzuculh a'cta'sana'n nac estado de Galilea
Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15

14 Lā' a'xni'ca' ixchī'canī't Juan, Jesús a'lh nac Galilea
lā' ixlī'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios mā-
ca'tzīnīni'lh. 15 Lā' ixuan:
—Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū lhcāni'canī't lā' tapa-
jtzūmā'tza' a'xni'ca' nalaktzī'ncan que stu'ncua' Dios
māpa'ksīni'n. Calīlakaputzatit ixpālacata huan mintala-
clē'i'ca'n a'ntū tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapās-
tacna'ca'n. Lā' cakalhlaka'ī'tit huan xatzey tachihuīn
a'ntū Dios māca'tzīnīni'nī't.

Jesús cāhuanilh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n cata'o'kska'lhīlh
Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11

16 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xa-
ka'tla' xcān a'ntū huanican Mar de Galilea, xla' cālak-
tzī'lh Simón lā' ixtā'tin Andrés. Ixtamojōmā'na ixpūx-
uākna'ca'n nac xcān como xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ix-
tahuanī't. 17 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Caquilātā'a'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī
nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn
Dios.
18 Lā' chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā'
tastālani'lh Jesús.
19 Lā' a'xni'ca' Jesús a'lh lacachuna'j, cālaktzī'lh Jacobo
lā' Juan ixo'kxa'n Zebedeo. Xlaca'n ixtahui'lāna' nac
barco lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. 20 Lā' tun-
can Jesús cāmāta'sīlh lā' xlaca'n ta'a'kxtekyāhualh ixtā-
ta'ca'n Zebedeo con ixtasācua'nī'n nac barco lā' ta'a'lh
lā' tastālani'lh Jesús.

Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī tlajana'
Lc. 4.31-37

21 Lā' ta'a'lh huan nac cā'lacchicni' Capernaum. Lā'
tuncan huan chi'chini' de pūjaxni', lā' Jesús tanūlh na

ixlītokpānca'n israelitas lā' cāmāsca'tīlh huan
tachi'xcuhuī't. 22 Lā' ixtalīlē'cnī a'nchī ixcāmāsu'ni'mā'
porque ixcāmāsu'ni'mā' hua'chi kalhatin a'ntī ka'lhī
līmāpa'ksīn lā' tū' hua'chi tamāsu'yu huan xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. 23 Lā' tuncan tanūlh huan
nac lītokpān kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tla-
jana'. Lā' xla' ta'salh lā' hualh:
24 —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' quilālaktanū'j
quina'n? ¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālaksputūyāuj?
Quit iclakapasāni'. Hui'x ixla' Dios lā' Santo hui'x.
25 Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:
—¡Caquilhca'csla'! ¡Camakxtekti huā'mā' chi'xcu'!
26 Lā' huan chi'xcu' xtacnānīlh lā' huan tlajana' palha'
ta'salh lā' taxtuni'lh. 27 Lā' ixlīhuākca'n lej talē'cnīlh lā'
talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'mā'ni'
quina'n? Sāsti' huā'mā'. Huā'mā' chi'xcu' chihuīna'n con
līmāpa'ksīn. Hasta huan tlajana'nī'n ta'a'kahuāna'ni'
a'xni'ca' xla' cāmāpa'ksī.
28 Lā' tuncan a'kahualh chu xalhā nac estado de
Galilea ixpālacata a'ntū tlahualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro
Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

29 Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de na ixlītokpānca'n is-
raelitas, tuncan a'lh lā' tanūlh na ixchicca'n Simón lā'
Andrés. Lā' tatā'a'lh Jacobo lā' Juan. 30 Lā' ixpuhuiti'
Simón ixchi'chīxni'mā' lā' ixmā'. Lā' tuncan māca'tzīnīca
Jesús. 31 Lā' xla' a'lh lā' macachi'palh lā' mā'kaquī'lh lā'
tuncan tapānūni'lh ixtachi'chīxni'. Lā' tuncan huan
puscāt cāmāhuī'lh huan ā'makapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

32 Lā' kōtanūtza' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chi-
ni', cālīmini'ca Jesús ixlīhuākca'n a'ntī ixta'ī'tza'ca'n lā'
a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. 33 Lā' ixlīhuākca'n
xalanī'n huan cā'lacchicni' tatakēstokli na ixtanquilhni'
huan chic. 34 Lā' cāmātzeyīlh lhūhua' a'ntī ixta'ī'tza'ca'n
de chuxatūyā ta'jatat ixtaka'lhī chā'tunu'. Lā' cāmāxtu-
ni'lh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' tū' cāmakxtekli natachi-
huīna'n huan tlajana'nī'n como tū' ixlacasqui'n que xla-
ca'n ixtahualh tichū xla'.

Jesús a'cta'sana'lh nac estado de Galilea
Lc. 4.42-44

35 Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús tāquī'lh lā' taxtulh lā'
a'lh nac lakatin lugar a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' a'ntza'
kalhtō'ka'lh. 36 Lā' Simón a'lh putza lā' ā'makapitzīn
tatā'a'lh. 37 Lā' a'xni'ca' takaksli Jesús, tahuanilh:
—Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't lej taputzayāni'.
38 Lā' xla' cāhuanilh:
—Cāhui huan nac ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'ntūn
tahui'lāna' pajtzu lā' quit na'icmāsu'yu a'ntza' ixtachi-
huīn Dios. U'tza' iclīminī't.
39 Lā' chu xalhā nac estado de Galilea ixmāsu'yu na
ixlītokpānca'n israelitas. Lā' cāmāxtulh huan tla-
jana'nī'n.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquinīt
Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

40 Lakchā'lh Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī
ta'jatat a'ntū māmasī quinquinītca'n lā' a'ntū huanican
lepra. Xla' tatzokostani'lh Jesús lā' lej squi'ni'lh:
—Palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.
41 Lā' Jesús lakalhu'malh lā' stu'ncli ixmacan lā'
xa'malh lā' huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
42 Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat
huan ī'tza'ca' lā' tzeyalh. 43 Lā' a'xni'ca' Jesús macā'lh,
stu'tu'lu' huanilh:
44 —Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'.
Xmān nalakpina' huan ixcuraca'n israelitas lā' namā-
su'ni'ya' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'.
Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh
Moisés para a'ntī ixtatzeyanī'ttza' de huanmā' ta'jatat.
Chuntza' nacālīmāca'tzīnī'ya' tachi'xcuhuī't que
tzeyanī'ta'tza'.
45 Pero xla' tuncan taxtulh lā' tzuculh
cāhuanitā'kchoko līlhūhua' lā' cāhuanilh a'ntū ixpā-
tle'keni'nī't. Lā' chuntza' Jesús tūlatza' ixtanū huan nac
cā'lacchicni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't, como tū'
ixlacasqui'n que lej ixtatakēstokli. Lā' chuntza' xmān
tachokolh na ixquilhtūn cā'lacchicni'. Lā' tachi'xcuhuī't
xalanī'n lakachu ixtalaka'n.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī lhtuculu' ixuanī't
Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

2 Lā' ixlīlātma'j Jesús taspi'tli lā' tanūpā huan nac
Capernaum. Lā' tachi'xcuhuī't takaxmatli que ixuī'
nac chic. 2 Lā' tuncan līlhūhua' talaktakēstokli hasta
tū'tza' ixtatanūkō' ixchakān huan chic. Lā' nā tatzu-
malh huan tanquilhni'. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn
Dios. 3 Lā' talakmilh ā'makapitzīn lā' na ixlaclhpu'nan-
ca'n kalhatā'ti' chi'xcuhuīn ixtapūlīmimā'na laklaj. Lā'
huan nac laklaj ixmā' kalhatin ī'tza'ca' a'ntī lhtuculu' ix-
uanī't. 4 Lā' como tūlalh talakchā'lh Jesús ixpālacata
huan lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā ixtzuma huan chic,
tapūtō'ca'lh huan escalera lā' ta'a'kstīlhuakli huan chic
ixlakstu'nc Jesús.
Lā' a'xni'ca' xa'nca tamālaquī'lh, tamāyujūlh huan
ī'tza'ca' con ixlaklaj. 5 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī
ixtakalhlaka'ī' ixlīmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':
—Quincaman, icmāsputūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk
mintalaclē'i'.
6 Lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzīn xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' tapuhualh ixa'cstuca'n:
7 "¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Xla' tā'ta-
lacastucmā' Dios a'nchī chihuīna'lh. Nīn tintī' tzē
naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān
Dios".
8 Lā' tuncan Jesús ixa'cstu ca'tzīlh a'nchī xlaca'n ixta-
puhuamā'na lā' cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunuc-
ca'n? 9 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca':
"Icmāsputūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalaclē'i'", pero

tuntū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh:
“Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'”,
chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'. 10 Quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmā-
su'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāsputūnu'ni' ixtala-
clē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' tuncan Jesús huanilh huan lhtuculu' chi'xcu':
11 —Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā'
capit na minchic.
12 Lā' tuncan tā'kaqui'lh na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n
a'ntī ixtahui'lāna' lā' sacli ī'xti'cat lā' taxtulh. Lā' ū'tza'
talīlē'cnīlh ixlīhuākca'n lā' tamācā'tanīlh Dios lā'
tahualh:
—Tū' maktin laktzī'nī'ta'uj a'ntū laktzī'uj chuhua'j.

Jesús huanilh Leví que na'o'kska'lhī

Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

13 Tuncan Jesús a'mpā na ixquilhtūn huan mar. Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talaka'lh. Lā' ixcāmāsu'ni'.
14 Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā', tētaxtulh a'nlhā
ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' laktzī'lh Leví ixo'kxa'
Alfeo. Lā' Jesús huanilh:
—Caqui'o'kska'lhi'.
Lā' xla' tāyalh lā' stālani'lh.
15 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā'
na ixchic Leví. Lā' tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n im-
puestos lā' ā'makapitzīn a'ntī ixcālakmaka'ncan. Lā' xla-
ca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n como
lhūhua' ixtastālani'. 16 Lā' a'xni'ca' huan xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu' talak-
tzī'lh que ixcātā'huā'yan mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzīn
a'ntī ixcālakmaka'ncan, tahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
Jesús:
—¿A'chī' cātā'huā'yan Jesús mātā'jīni'nī'n lā' a'ntīn tū'
tzeyā chi'xcuhuī'n?
17 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
cāhuanilh:
—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamacla-
casqui'n huan doctor. Xmān huan a'ntīn ta'ī'tza'ca'n
tamaclacasqui'n. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn
tapuhuan que xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza xla-
ca'n a'ntīn taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'xni'ca' līhui'līcan tū' nahuā'yancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

18 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' huan fariseosnu'
a'katunu' ixtalīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' makapitzīn
chi'xcuhuīn talakmilh Jesús lā' tahuanilh:
—Ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n huan
fariseosnu' a'katunu' talīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' mis-
ca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' pō'ktu tahuā'yan?
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Xlaca'n a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā
tapūchahuamā'ca, ¿chā natalīhui'lī tū' natahua' līhua't?
Līhuan cātā'lahuī'cus huan squi'nīni', natahuā'yan ix-
amigos. 20 Pero namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nalē'ncan huan squi'nīni'. Lā' a'xni'ca' namin huanmā'
chi'chini', tū' catitahuā'yalh ixamigos porque natalaka-
putza.
Lā' Jesús cāhuanipā:
21 —Huā'mā' a'ntū quit icmāsu'yu, ū'tza' xasāsti'. Lā'
palh catīhuā natlōkentaxtū lā' nā tlōkentaxtūcu'tun ix-
talanānca'n mixū'yāpapnaca'n, xla' nala hua'chi
kalhatin a'ntī nachu'cu xasāsti' lu'xu' para nalīlactza'pa'
huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' nastan-
ca xamasni' lā' lhān taxtī'tli más ka'tla' nala. 22 Lā' huan
xaxcān uva a'ntū tūna'j xcu'tan, nīn tintī' catimojōlh
nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Palh chuntza' ixt-
lahuaca, ixpankli huan ko'xka' a'xni'ca' naxcu'tan huan
xaxcān uva. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka'. Lā'
a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza'
tū' pāxcat catilalh huan ko'xka' lā' tū' catitaxtuni'lh
huan xaxcān uva —hualh Jesús.

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ta'ī'lh trigo huan sca'tx-tunu'nī'n

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

23 Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Jesús ix-
cātā'tlā'huantēlha ī'sca'txtunu'nī'n nac lakatin cā'tacux-
tu. Lā' xlaca'n tatzuculh ta'ī' macsti'na'j huan trigo.
24 Lā' tuncan tahuanilh Jesús huan fariseosnu':
—Cala'ktzi'. Misca'txtunu'nī'n tascujmā'na lā'
chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tū'
ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.
25 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā tū' lakapūtlekenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David
maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixtatā'a'n ixtatzi'ncsa lā'
cāsputni'lh līhua't. 26 Lā' David tanūlh na ixchic Dios. Lā'
Abiatar xapuxcu' sacerdote ixuanī't. Lā' David hua'lh
huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' lī-
makuan ixua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna'
taka'lhī talacasqui' para natahua'. Lā' nā David cāmax-
quī'lh huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixta'o'kska'lhī.
27 Nā Jesús cāhuanilh:
—Dios tlahualh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan por ix-
pālacataca'n tachi'xcuhuī't lā' tū' tlahualh tachi'xcuhuī't
para chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 28 Lā' chuntza' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' nā tzē na'icmāpa'ksī a'ntū
natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuanī't

Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

3 Lā' Jesús tanūpā na ixlītokpānca'n israelitas. Lā'
ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ix-
macascōhuanī't. 2 Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtamakta-
ka'lhmā'na Jesús a ver palh ixmātzeyīni'lh huanmā'
chi'chini' a'ntū pūjaxcan como ixtalē'ksa'nīni'ncu'tun.
3 Lā' Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:
—Cata't lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.
4 Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—¿Tuchū más minī'ni' tlahuacan huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey?
¿Chā līmakuan na'icmāpūtaxtū huan chi'xcu' o na'ic-
maknī?

Pero xlaca'n ca'cs ixtahui'lāna'. 5 Lā' Jesús cālaktzī'lh
ixlīhuākca'n a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't lā' ixa'kchā'yā. Lā'
Jesús ixlīlakaputzayā como tū' ixtalakalhu'man huan
ī'tza'ca' lā' huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimacan.
Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixmacan, tzeytza' ixuanī't. 6 Lā'
tuncan huan fariseosnu' tataxtulh lā' tatā'lacchihuī-
na'lh ixchi'xcuhuī'n Herodes a'nchī natalīmaknī Jesús.

Jesús māsu'yulh na ixquilhtūn lago

7 Pero Jesús a'lh na ixquilhtūn huan lago lā' ī'sca'tx-
tunu'nī'n tatā'a'lh. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n
nac estado de Galilea tastālani'lh Jesús. Lā' a'xni'ca'
takaxmatli huāk a'ntū tlahualh Jesús, talakmilh nā xla-
ca'n xalanī'n nac estado de Judea. 8 Lā' xalanī'n nac
Jerusalén lā' xalanī'n nac Idumea talakmilh Jesús. Lā'
xlaca'n xalanī'n tintacut nac pūxka Jordán lā' xalanī'n
pajtzu huan cā'lacchicni' Tiro lā' Sidón nā talakmilh.
Lhūhuā' tachi'xcuhuī't talakmilh Jesús a'xni'ca' takax-
matli a'ntūn tlahualh. 9 Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
que cāxni'j cahui'līlh lakatin barco a'nlhā natojō lā'
chuntza' huan lhūhua' tachi'xcuhuī't tūlalh cati-
tapi'ta'lh. 10 Lej lhūhua' ixcāmātzeyīnī't lā' huāk a'ntī ix-
ta'ī'tza'ca'n ixtalaktapajtzū lā' ixtalāpi'ta'mā'na para
nataxa'ma Jesús. 11 Lā' a'xni'ca' xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī
huan tlajana' talaktzī'lh Jesús, xlaca'n tatatzokostani'lh
lā' palha' tahualh:
—Hui'x ixO'kxa' Dios.
12 Pero xla' lej cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh que tū' ix-
tahualh tichū xla'.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

13 Lā' Jesús a'lh nac o'kspū'n lā' cāta'sani'lh a'ntī cāla-
casqui'lh lā' talakmilh xla'. 14 Lā' cālacsacli kalhacāujtu'
a'ntī natatā'latā'kchoko lā' nacāmaca'n natamāsu'yu ix-
tachihuīn Dios. 15 Lā' nā xlaca'n cāmaxquī'ca līmā-
pa'ksīn para natamātzeyī chuxatūyā ta'jatat lā'
natamāxtu huan tlajana'. 16 Huan tamā'na kalhacāujtu':
Simón a'ntí hui'līni'ca ixtacuīni' Pedro, 17 lā' nā Jacobo
lā' Juan ixtā'tin a'ntī ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuanī't lā'
xlaca'n cāhui'līni'ca ixtacuīni' Boanerges a'ntū
huanicu'tun hua'chi jilini'. 18 Lā' nā Andrés lā' Felipe lā'
Bartolomé lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo
lā' Tadeo lā' Simón. Huā'mā' Simón ixtapa'ksī con huan
partido cananistasna'. 19 Lā' Judas Iscariote, xla' a'ntī
ā'calīstān macamāstā'lh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús a'lh na ixchic. 20 Lā' tatakēstokpā lej lhūhua'
tachi'xcuhuī't hasta tūla ixtahuā'yan Jesús lā' ī'sca'tx-
tunu'nī'n. 21 Lā' a'xni'ca' ixtalakapasnī'n taca'tzīlh
huā'mā', xlaca'n talakmilh para natachi'pa como ix-
tahuan que xla' hua'chilh chuyani' līlalh.
22 Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'ntī ixtam-
inī'ta'ncha' de nac Jerusalén ixtahuan:
—Huan ko'ti'ti', Beelzebú, a'ntī xapuxcu' huan tla-
jana'nī'n, xla' tanūni'nī't huan Jesús lā' por ixlīmā-
pa'ksīn ko'ti'ti' tzē cāmāxtu huan tlajana'nī'n.
23 Lā' Jesús cāta'sani'lh lā' cāhuanilh huan a'ntū lītala-
castuca:
—¿Chichū nalīmāxtucan Satanás palh māni' ū'tza'
tanūma'? 24 Lā' palh huan pūchihuīna'nī'n natatapitzi
lā' natalātucsa, tū' catitatāyani'lh. 25 Lā' palh lakatin fa-
milia natatapitzi lā' natalātucsa, tū' catitatāyani'lh.
26 Lā' palh Satanás natā'kaquī' contra māni' xla',
chuntza' tapitzi lā' tūlalh catitāyani'lh; ka'lhī nasputa.
27 'Nīn tintī' tūlalh catitanūlh para naka'lhāna'n na ix-
chic kalhatin a'ntī lej tli'hui'qui palh tū' pū'la nachī'can
huan ixtēcu' chic. A'xni'ca' chī'hui'līcanī'ttza', a'xni'ca'
tzētza' namakka'lhancan.
28 'Lā' stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': Tzē
nacāmāsputūnu'ni'can ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan. 29 Pero
catīhuā a'ntī nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua huan
Espíritu Santo, xla' tūla catimāsputūnu'ni'ca. Xla' na-
ka'lhī ixtalaclē'i' para pō'ktu.
30 Jesús hualh huā'mā' como ixtahuan: "Xla' ka'lhī
huan tlajana'".

Ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús

Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

31 Lā' a'calīstān tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús.
Tatāyalh kēpūn lā' māta'satīnīni'nca xla'. 32 Lā'
tachi'xcuhuī't ixtalītaxti'li'nī't lā' tahuanilh:
—Mintzī't lā' mintā'timīn tayāna' kēpūn lā' tatā'chi-
huīna'ncu'tunāni'.
33 Lā' xla' cākalhtīlh:
—¿Chā ca'tzīyā'tit tichū iccālaktzī'n hua'chilh quintzī't
lā' quintā'timīn?
34 Lā' ixcālaktzī'nkō' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' lā'
ixtalītaxti'li'nī't lā' cāhuanilh:
—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.
35 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū lacasqui'n Dios,
ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.

A'nchī lītalacastuca huan cha'nāna'

Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

4 Lā' tuncan Jesús tzucupā māsu'yu na ixquilhtūn
huan mar. Lā' talaktakēstokli lhūhua'
tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' lītojōlh nac lakatin barco. Lā'
tahui'lalh huan nac barco a'ntū ixuī' na ixkalhni' xcān.
Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't tatachokolh na ix-
quilhtūn huan xcān. 2 Lā' lhūhua' catūhuā ixcālīmās-
ca'tī huan a'ntū lītalacastuca. Lā' a'xni'ca' ixcāmās-
ca'tīmā', cāhuanilh:
3 —Cakaxpa'ttit. Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh
para nacha'n huan ixti'ni'. 4 Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'ma-
ka'mā' huan ti'ni', makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh
huan spūnnu' lā' tasacua'lh. 5 Lā' ā'makapitzīn tayujli
nac cā'chihuixni' a'nlhā tū' pūlhmā'n huan ti'ya't. Lā'
palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' pūlhmā'n huan
ti'ya't. 6 Lā' a'xni'ca' chi'chini'lh, scōhualh xachi'tin co-
mo tūlalh tā'cnūlh ixtankāxē'k lā' tīlh. 7 Lā' ā'makapitzīn

ti'ni' huampala tayujli nac cā'lhtucū'nnu' lā' huan lhtu-
cu'n tastacli lā' tamā'ktzī'lh lā' nīn tuntū' tō'ca'lh. 8 Lā'
ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā'
pu'nli lā' stacli lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni'
tamāstā'lh pu'xamacāuj lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh
tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh cien.
9 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

Ixpālacata a'nchī Jesús māsu'yulh a'ntū lītalacastuca

Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

10 Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan lhūhua'
tachi'xcuhuī't, xmān tatachokolh Jesús lā' huan
kalhacāujtu' lā' ā'makapitzīn huampala. Lā' huan
kalhacāujtu' takalhasqui'nīlh ixpālacata huan a'ntū līta-
lacastuca. 11 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't
ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn
iccālīchihuīna'n xmān a'nchī lītalacastuca. 12 Lā'
chuntza' natalaktzī'n pero tū' natamāchekxī a'ntū
huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Lā' nā natakaxmata pero
tū' catitamāchekxīlh a'ntūn takaxmata. Lā' chuntza' tū'
catitaxtāpalīlh huan ixtapāstacna'ca'n lā' tū' cat-
icāmāsputūnu'ni'ca ixtalaclē'i'ca'n.

Jesús māstu'ncli a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū lītala-castuca

Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

13 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh tū' māchekxī'yā'tit huā'mā' a'ntū lītalacastuca,
tū' caticāmāchekxī'tit ixlīhuāk ā'makapitzīn. 14 Huan
cha'nāna' cha'nli ixtachihuīn Dios. 15 Lā' a'nlhā yujli
huan ti'ni' nac tej, ū'tza' hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntīn
takaxmatli lā' palaj milh huan ko'ti'ti' lā'
cāmāpātza'nkānīlh a'ntū ixtasca'tnī't.
16 'Lā' nā chuntza' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'chi-
huixni', ū'tza' hua'chi a'ntīn takaxmata ixtachihuīn Dios
lā' lej talakatī. 17 Pero hua'chi huan ti'ni' a'ntūn tū' ix-
ka'lhī pūlhmā'n ixtankaxē'kca'n, tū' tāyani'lh, nā xlaca'n
tū' makān tatāyani'. Tū' xa'nca tamāchekxī huan tachi-
huīn, lā' a'xni'ca' tapātī catūhuā o a'xni'ca' cāmaca-
putzacan por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh, tū'tza'
talakatī lā' tamakxtekcu'tun.
18 'Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'lhtucū'n, ū'tza'
hua'chi xlaca'n a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā'
tamāchekxī. 19 Pero lej tapāstaca a'nchī natalītlaja
ixlīhua'tca'n lā' a'nchī lacricosnu' natalīla. Lā' nā lej tala-
casqui'n lhūhua' catūhuā. Ixlīhuāk huā'mā' cāmā-
makchuyī lā' tū' cāmakxteka natapāstaca a'ntūn takax-
matli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'ī'. Lā' chuntza'
huan tamā'na hua'chi huan lhtucū'n a'ntūn tamā'ktzī'lh
huan ti'ni'.
20 'Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tzey ti'ya't, ū'tza'
hua'chi xlaca'n a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā'
tamāchekxī lā' xa'nca tatasu'yu palh takalhlaka'ī'.
Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhuī Dios lā'
makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhuī hua'chi huan ti'ni'
a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't.

A'nchī lītalacastuca huan pūmaksko

Lc. 8.16-18

21 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Nīn tintī' līmin huan pūmaksko lā' natampīmānū
huan chā'xta o na ixtampīn tama'. Hui'līcan nac lakatin
mesa o nac lakatin cajón. 22 Huāk a'ntūn tatzē'knī't
chuhua'j, huāk namālacsu'yukō'can. Lā' a'ntū
lakatzē'kcus, ū'tza' naca'tzīkō'can. 23 Palh kax-
pa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.
24 Lā' chuntza' cāhuanilh Jesús:
—Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit. Palh
nalīhui'lī'yā'tit nasca'tā'tit, Dios nacāmaktāyayāni' lā'
ā'chulā' nasca'tā'tit. 25 Huan a'ntī cuenta tlahua ixtachi-
huīn Dios, más namāchekxī. Lā' huan a'ntīn tū' cuenta
tlahua, napātza'nkākō' a'ntū kaxmatnī't.

A'nchī lītalacastuca huan ti'ni' lā' a'nchī līstaca

26 Lā' Jesús hualh:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza'
hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' nacha'n ti'ni' nac
ti'ya't. 27 Xla' nalhtata de tzī'sa lā' natā'kaquī' cā'tzi'sāt.
Lā' huan ti'ni' napu'n lā' nastaca lā' xla' tū' ca'tzī chī
līpu'nli lā' chī līstacli. 28 Huan ti'ya't ixa'cstu māpu'nū;
pū'la tasu'yu huan xachi'tin lā' tuncan xaxihuī't lā'
ā'calīstān huan tza'ktza'. 29 A'xni'ca' scōhualhtza' lā'
cuxi'tza' lanī't, tuncan ī'can como chilhtza' huan chi'chi-
ni' a'ntū napū'ī'can.

A'nchī lītalacastuca xati'ni' mostaza

Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

30 Lā' Jesús hualh:
—¿Tuchū nahuanāuj para namāsu'yuyāuj a'nchī na-
talīlhūhua'n a'ntī natakalhlaka'ī' Dios? ¿Chichū
nacālīmālacastucāuj a'nchī natalhūhua'n? 31 Natal-
hūhua'n hua'chi lakatin ti'ni' a'ntū huanican mostaza.
Huā'mā' ti'ni' līhua'ca' xamactzina'j que ixlīhuākca'n
ā'makapitzīn ti'ni' a'ntū cha'ncan. 32 Lā' a'xni'ca'
cha'ncanī'ttza', lā' nastaca, lej ka'tla' nala lā' lhūhua' ix-
pekenī'n naka'lhī. Lā' chuntza' huan spūnnu' tzē natat-
lahua ixmāsekca'n a'nlhā skē'knin.

Jesús līmāsu'yulh con a'ntū lītalacastuca

Mt. 13.34-35

33 Lā' chuntza' ixcālīmāsu'ni' lhūhua' a'ntū lītalacastu-
ca lā' lacatzucu cāmāsu'ni'lh chu a'nchī tzē ixtasca'ta.
34 Lā' xmān a'ntū lītalacastuca ixcālītā'chihuīna'n huan
tachi'xcuhuī't. Pero a'xni'ca' ixa'cstuca'n xla' lā' ī'sca'tx-
tunu'nī'n, xa'nca ixcāmāstū'ncni' ixlīhuāk.

Jesús cāmāca'cslīlh huan ū'ni' lā' xasipej xcān

Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

35 Lā' kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' lā' Jesús
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cāhuitit tintacut.
36 Lā' como Jesús ixuī'cus nac barco, lā' chuntza'
talīlē'lh nac barco lā' cāmakxtekli huan lhūhua'

tachi'xcuhuī't. Lā' ā'makapitzīn barco nā tatā'a'lh tinta-
cut. 37 Lā' līhuan ixtatacutmā'na lej palha' tzuculh
ū'nun. Lā' huan xasipej xcān tasno'kli huan barco lā'
ixlītatzumamā' de xcān. 38 Lā' Jesús xtunc ixmā' nac
barco lā' ī'lhtatamā' lā' ixa'ktzi'mā' nac lakatin ixa'ktzi'.
Lā' tamālakahuanīlh lā' tahuanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', tā'cnūmā'nauj lā' hui'x tū' cuenta
tlahua'ya'.
39 Lā' Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan ū'ni' lā'
huanilh huan mar:
—Caca'csla' lā' tzē'k cala't.
Lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' tzē'k tamā'lh huan mar.
40 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿A'chī' jicua'nā'tit? Tū' lej quilālīpāhuanāuj.
41 Lā' lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh chā'tunu' de xlaca'n:
—¿Tichūyā chi'xcu' huā'mā'? Hasta cāmāpa'ksī huan
ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' ta'a'kahuāna'ni'.

Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

5 Lā' tachā'lh xlaca'n tintacut huan mar nac lakatin
ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. 2 Lā' a'xni'ca' Jesús
tacutli de huan barco, tuncan pāxtokli kalhatin chi'xcu'
a'ntī taxtulh na ixpu'nan de huan taponkni'. Ixka'lhī
huan tlajana'. 3 Lā' xla' ixlahuī' nac lhu'cu' a'nlhā ix-
cāmā'cnūcanī't huan nīnī'n. Nīn tintī' tzē ixchī' lā' a'yuj
ixlīchī'can cadenas. 4 Maklhūhua' ixtūpixchī'canī't lā' ix-
macatūpixchī'canī't con līcā'n lā' cadenas pero xla' lac-
tu'cxli huan cadenas lā' lactzina'j tlahualh huan līcā'n
lā' nīn tintī' tzē ixtlaja. 5 Lā' tzī'sa lā' tuncuj a'nlhā tayā-
na' lhu'cu' lā' cā'o'kspū'yān pō'ktu ixa'cta'satā'kchoko
lā' ixlīmātakāhuī'can chihuix. 6 Makatcus ixmimā'cha'
Jesús a'xni'ca' huan chi'xcu' laktzī'lh lā' laktu'jnulh lā'
a'cnīni'ni'lh. 7 Lā' tā'chihuīna'lh palha' lā' hualh:
—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī', Jesús? Hui'x ixO'kxa'
Dios xala' tālhmā'n. ¿Chu quit mimaca'tzi? Lej ic-
squi'ni'yāni' que tū' naquimāpātīnī'ya'.
8 Chuntza' ī'squi'ni'mā'ca Jesús como xla' ixuaninī't
huan tlajana':
—Cataxtu de huā' chi'xcu'.
9 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:
—¿Chī mintacuīni'?
Lā' xla' kalhtīlh:
—Quihuanican Legión como quina'n lhūhua' tla-
jana'nī'n.
10 Lā' lej ixtasqui'ni'mā'na Jesús que tū' cacāmacā'lh
makat. 11 Lā' lhūhua' pa'xnī'n ixtahuā'yamā'na pajtzu
a'ntza' na ixlacapān kēstīn. 12 Lā' huan tlajana'nī'n
tasqui'ni'lh Jesús:
—Caquilāmacamini'uj huan lhūhua' pa'xni' para que
tzē na'ictanūpalayāuj na ixchakānca'n huan tamā'na
pa'xni'.
13 Lā' tuncan cāmakxtekli natatanū. Lā' huan tla-
jana'nī'n tataxtukō'lh de huan chi'xcu' lā' tatanūlh ix-
chakānca'n huan pa'xni'. Lā' xlaca'n tatu'jnulh nac
cā'pūtatonkopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajic-
sua'kō'lh. Lā' hua'chi lakatu' mil pa'xnī'n ixtahuanī't.
14 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na
huan pa'xnī'n lā' tatzā'lalh lā' tamāca'tzīnīni'lh nac
cā'lacchicni' lā' pajtzu huanmā' cā'lacchicni'. 15 Lā'
a'xni'ca' ā'makapitzīn tachā'lh a'nlhā ixuī' Jesús, xlaca'n
talaktzī'lh huan chi'xcu' a'ntīn tū'tza' ixka'lhī huan tla-
jana'nī'n. Lā' xla' tzē'k ixuī' lā' ixlhakā'nanī'ttza'. Lā' xla-
ca'n tajicua'lh. 16 Lā' huan a'ntī ixtalaktzī'nī't tahuanilh
a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhīnī't
huan tlajana'nī'n lā' nā a'ntū ixcāpātle'keni'nī't huan
pa'xnī'n. 17 Lā' tuncan tatzuculh tasqui'ni' Jesús que
nataxtu de a'ntza'.
18 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtojōmā' huan nac barco, milh
huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā'
squi'ni'lh camakxtekli que natā'a'n. 19 Pero Jesús tū'
makxtekli natā'a'n lā' huanilh:
—Cataspi'tti' na minchic lā' nacāhua'ni'kō'ya' mifamil-
ia lā' mi'amigos huanmā' laka'tla'n catūhuā a'ntū huan
Māpa'ksīni' tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī
lakalhu'manī'ta'ni' hui'x.
20 Huan chi'xcu' a'lh lā' lakachu nac cā'lacchicni' a'nl-
hā huanican Decápolis xla' tzuculh līchihuīna'n a'ntū
Jesús tlahuani'lh. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
talē'cnīlh.

Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

21 Lā' a'xni'ca' Jesús pūtacutchokopā tintacut nac bar-
co, talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā xla' ixuī'
pajtzu nac mar. 22 Lā' milh kalhatin xapuxcu' de ixlī-
tokpānca'n israelitas lā' ixtacuīni' Jairo. Lā' a'xni'ca' lak-
tzī'lh Jesús, tatzokostani'lh. 23 Lā' lej squi'ni'lh lā'
huanilh:
—Quintzu'ma'jāt nīmā'tza'. Cata't lā' na-
macaxa'ma'ya' para que natzeyan lā' nalatahui'lapala.
24 Lā' Jesús tā'a'lh. Lā' ixtastālani' lhūhua'
tachi'xcuhuī't lā' ixtalāpi'ta'tēlha. 25 Lā' na ixlaclhni'ca'n
ixuī' kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'can. Ixka'lhītza'
lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'lhni'. 26 Lā' lhūhua'
doctornu' ixtamāpātīnīnī't lā' ixmakasputkō'nī'ttza' ix-
tumīn lā' nīn tuntū' macuani'lh pero ā'chulā' ixlamā'.
27 Ixkaxmatnī't a'nchī ixtlahua Jesús lā' laktapajtzūlh na
ixkēn na ixlaclhni'ca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' xa'malh
ixlu'xu'. 28 Chuntza' tlahualh como puhualh: “Xmān
ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”. 29 Lā' chuntza' chu
tuncan tzeyalh. Lā' u'cxca'tzīlh na ixmacni' que
ixtzeyanī'ttza' de ixta'jatat. 30 Lā' tuncan Jesús u'cx-
ca'tzī'lh a'nchī ixlīmātzeyīni'nī't ixlīmāpa'ksīn. Cālakta-
lakspi'tli huan tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:
—¿Tichū xa'malh quilu'xu'?
31 Lā' tahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Laktzī'na' a'nchī lhūhua' tachi'xcuhuī't tapi'ta'yāni'.
Lā' ¿a'chī' hua'na'?: “¿Tichū quixa'malh?”
32 Lā' xla' lakachu ixlacaputza para nalaktzī'n a'ntī
ī'xa'manī't. 33 Lā' huan puscāt ixca'tzī a'ntū ixpā-
tle'keni'nī't māni' ū'tza' lā' a'nchī ixtzeyanī'ttza' lā' xla'
ixjicua'n. Lā' ixpipitēlha laka'lh lā' tatzokostani'lh Jesús
lā' huanikō'lh. 34 Lā' xla' huanilh:

—Quintzu'ma'jāt, tzeyanī'ta' como kalhlaka'ī'nī'ta'.
Capit lā' Dios calē'n. Tzeyanī'ta' de minta'jatat.
35 Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tamilh makapitzīn
de na ixchic Jairo. Lā' tahuanilh Jairo:
—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. ¿A'chī' māmakchu'yī'ya'cus
huan mākalhtō'kē'ni'?
36 Pero Jesús tū' cuenta cātlahuani'lh a'ntū ixtahuan.
Lā' huanilh huan xapuxcu' de huan lītokpān:
—Tū' caji'cua', xmān cakalhlaka'i'.
37 Lā' Jesús tū' makxtekli nīn tintī' nastālani', xmān
Pedro lā' Jacobo lā' Juan ixtā'tin Jacobo. 38 Ta'a'lh na ix-
chic huan xapuxcu' ixlītokpānca'n israelitas. Lā'
a'xni'ca' tachā'lh, Jesús laktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't.
Lā' ixtacalhuamā'na lā' ixtata'samā'na. 39 Lā' Jesús
a'xni'ca' tanūlh, cāhuanilh:
—¿A'chī' ta'sayā'tit lā' calhua'nā'tit? Huan tzu'ma'jāt
tū' nīnī't, xmān lhtatamā'.
40 Lā' xmān talīlītzī'nli. Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh
ixlīhuākca'n, cālē'lh ixtāta' huan tzu'ma'jāt lā' ixtzī't lā'
a'ntī ixtatā'minī't. Lā' tatanūlh a'nlhā ixmā' huan
tzu'ma'jāt. 41 Lā' macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā'
huanilh:
—Talita cumi —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun:
Tzu'ma'jāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.
42 Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh huan tzu'ma'jāt lā' xla'
ixlatlā'huan como ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' lej tajicua'lh. 43 Lā' Jesús lej
stu'tu'lu' cāhuanilh que nīn tintī' ixtamāca'tzīnīlh lā'
cāhuanilh:
—Camā'huī'tit huan tzu'ma'jāt.

Jesús a'lh nac Nazaret
Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30

6 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh na ixā'lacchicni'
a'nlhā ī'stacnī't lā' tastālani'lh ī'sca'txtunu'nī'n. 2 Lā'
a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, tanūlh na
ixlītokpānca'n israelitas lā' tzuculh māsu'yu. Lā' lhūhua'
tachi'xcuhuī't a'ntīn takaxmatli lā' talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Lhachū sca'tli huā'mā' chi'xcu' huan tamā'na
catūhuā? Lā' ¿tuchūyā tapāstacna' maxquī'canī't? Lā'
¿chichū tzē lītlahua huan tamā'na? 3 U'tza' huā'mā'
huan sitni' lā' María ixtzī't. Lā' nā xla' ixpuxcu'ca'n Ja-
cobo lā' José lā' Judas lā' Simón. Lā' tahui'lāna' huā'tzā'
xanastancunu' puscan.
Lā' ta'a'kchā'lh por ixpālacata lā' talakmaka'lh Jesús.
4 Pero xla' cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chuxalhā
na'a'n. Xmān xalanī'n na ixā'lacchicni' lā' ixfamiliares
tū' ta'a'cnīni'ni'cu'tun.
5 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' Jesús tūlalh tlahualh
lē'cnīn. Xmān cāxa'malh makapitzīn ī'tza'ca'nī'n lā'
cāmātzeyīlh. 6 Lā' Jesús lej lē'cnīlh como tū' ixtakalhla-
ka'ī' ixlīmāpa'ksīn. Lā' ixmāsu'yutēlha nac lakatunu'
lacti'na'j cā'lacchicni'.

Jesús cāmacā'lh ī'sca'txtunu'nī'n para nata'a'cta'sana'n
Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6

7 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'tx-
tunu'nī'n lā' tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn lā' cāmax-
quī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu huan tlajana'nī'n.
8 Lā' cāhuanilh:
—Tū' tilī'pinā'tit nīn tuntū' huan nac tej, nīn morralh,
nīn pāntzi, nīn tumīn na mimbolsaca'n. Xmān
nalī'pinā'tit mimpāla'cca'n. 9 Lā' natatūnū'yā'tit mi-
huarachica'n pero tū' nalhakā'yā'tit kalhtu'
milu'xu'ca'n.
10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuxatūya chic a'nlhā nachipinā'tit, a'ntza' nata-
chokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā'
cā'lacchicni'. 11 Lā' palh calhāhuā tū' cātamānūyāni' nac
chakān chic lā' palh tū' cātakaxmatni'cu'tunāni' a'ntū
hua'nā'tit, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā'
a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n para que
nayuja huan pokxni' na ixlakxtampūn mintojonca'n.
Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta
como tū' takaxmatcu'tulh. Ixlīstu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni'. Lā' a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'xni'ca'
Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej natapātīni'n como tū'
takaxmatcu'tulh. A'chulā' natapātīni'n xlaca'n que huan
tū' tzeyā tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Sodoma lā' Gomor-
ra —hualh Jesús.
12 Ta'a'lh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtamāsu'ni'
tachi'xcuhuī't que tasqui'nī nataxtāpalī ixtapāstac-
na'ca'n. 13 Lā' tamāxtulh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' ix-
cālīmūtlahua aceite lhūhua' ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh.

A'nchī līmaknīca Juan huan Mā'kpaxīni'
Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

14 Lā' huan rey Herodes kaxmatli ixpālacata Jesús co-
mo lhūhua' a'ntī ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū ixt-
lahua. Lā' Herodes hualh:
—Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n lakahuanchokonī't de
huan līnīn. U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan
lē'cnīn.
15 Lā' makapitzīn ixtahuan:
—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'.
Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala:
—U'tza' a'cta'sana' hua'chi huan xala' makāntza'.
16 Lā' a'xni'ca' huanica Herodes a'ntū tlahualh Jesús,
xla' hualh:
—U'tza' Juan a'ntī icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla'
lakahuanchokonī't lā' taxtulh na ixlaclhni' nīnī'n.
17 Huan Herodes māni' ū'tza' māpa'ksīlh lā'
māchi'panīni'lh Juan lā' māchī'nīni'lh nac pūlāchī'n por
ixpālacata Herodías a'ntī ixpuscāt Felipe ixuanī't. Lā'
huā'mā' Felipe ixtā'tin Herodes. Lā' Herodes ix-
tā'tahui'lanī't huanmā' puscāt. 18 Lā' Juan ixuaninī't
Herodes:
—Tū' līmakuan a'nchī tā'tō'la'nī'ta' ixpuscāt mintā'tin.
19 U'tza' Herodías līlalh ixtā'ca'tza Juan lā' ix-
maknīcu'tun. Lā' tūla ixmaknī 20 porque Herodes
ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't

Juan lā' līlacatejtin ixlatlā'huan. Lā' Herodes tū' makx-
tekli Herodías natlahuani' Juan nīn tuntū'. Lā' a'yuj
Herodes māmakchuyīlh ixpālacata a'ntū māsu'yulh
Juan, pero ixkaxmatcu'tun. 21 Pero milh lakatin chi'chi-
ni' a'xni'ca' Herodías tlahualh a'ntū ixtlahuacu'tun.
Herodes tlahualh ixcā'tani' a'xni'ca' chā'lh ixcā'ta.
Cākantāyalh para nacātā'huā'yan na ixchic xanapux-
cu'nu' lā' xamāpa'ksīni'nī'n lā' generales a'ntī ix-
tatā'scuja nac estado de Galilea. 22 Lā' ixtzu'ma'jāt
Herodías tanūlh lā' lu'cxli lā' cāmakapāxuhualh
Herodes lā' a'ntī ixcākantāyacanī't. Lā' huan rey
huanilh huan tzu'ma'jāt:

—Caquisqui'ni' chu a'ntū lacasqui'na' lā' quit na'ic-
maxquī'yāni'.

23 Lā' stu'tu'lu' huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū icuanini'. Na'icmaxquī'yāni' a'ntū
naquisqui'ni'ya' a'yuj i'tāt a'nlhā quit icmāpa'ksī.

24 Lā' huan tzu'ma'jāt taxtulh lā' kalhasqui'nīlh ixtzī't:

—¿Tuchū na'icsqui'n?

Lā' xla' huanilh:

—Nasqui'na' ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.

25 Lā' huan tzu'ma'jāt tuncan tanūlh a'nlhā ixuī' huan
rey lā' hualh:

—Iclacasqui'n ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.
Chuhua'j tuncan naquimaxquī'ya' nac lakatin pulātu.

26 Lā' ū'tza' lej līlakaputzalh huan rey pero como
stu'tu'lu' ixuanicanī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan
a'ntī ixcākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuanicanī't,
tūlalh xtāpalīlh ixtachihuīn. 27 Lā' tuncan huan rey mā-
pa'ksīlh kalhatin mayūlh para nalīmin ixa'kxāk Juan. Lā'
xla' a'lh nac pūlāchī'n lā' a'cchu'culh. 28 Lā' līminca
ixa'kxāk nac lakatin pulātu lā' maxquī'ca huan
tzu'ma'jāt. Lā' huan tzu'ma'jāt maxquī'lh ixtzī't.

29 Lā' a'xni'ca' cāmācatzīnīca ī'sca'txtunu'nī'n Juan,
xlaca'n tamilh lā' tasacli ixmacni' lā' tamā'cnūlh nac
lakatin taponkni'.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

30 Lā' a'xni'ca' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús talaktaspi'tli,
tahuanikō'lh huāk a'ntū ixtatlahuanī't lā' a'ntū ixtamā-
su'yunī't. 31 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit xmān hui'xina'n lā' caquilātā'miuj a'nlhā
nīn tintī' a'nan lā' najaxāujtit macsti'na'j.

Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtaquīlakla Jesús lā'
chuntza' ī'sca'txtunu'nī'n tūla ixtahuā'yan. 32 Lā' tato-
jōlh nac lakatin barco xmān xlaca'n lā' ixta'a'mā'na a'nl-
hā tintī' ixa'nan. 33 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktzī'lh
a'xni'ca' ixta'a'mā'na lā' talakapasli. Lā' xalanī'n
lakatunu' cā'lacchicni' catojon tatu'jnulh a'ntza' lā'
tachā'lh pū'la. 34 Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de huan bar-
co, cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cālakalhu'malh
como tatasu'yulh hua'chi borregos a'ntūn tū' ixtaka'lhī
a'ntī nacāmaktaka'lha. Lā' tzuculh cāmāsu'ni' lhūhua'
catūhuā. 35 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', huan sca'tx-
tunu'nī'n talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac cā'lacchicni'. 36 Cacā-
macapi huan tachi'xcuhuī't para que nata'a'n
natatamāhua ixlīhua'tca'n nac cā'ranchujnu' lā' nac
cā'lacchicni' como tū' taka'lhī a'ntū natahua' xlaca'n.

37 Pero Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.

Lā' tahuanilh:

—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhuī't. Lā' tasqui'nī lej
makān namakscujcan lā' chuntza' tzē nalītamāhuacan
pāntzi a'ntū na'iccāmāhuī'yāuj xlaca'n.

38 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit? Caquīlaktzī'ntit.

Lā' taquīlaktzī'lh lā' a'xni'ca' taca'tzīlh, tahuanilh:

—Macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti'.

39 Lā' xla' cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālacpitzitit lā' xtuncnu' catatahui'lh pūla-
catunu' nac cā'seketni'.

40 Lā' ixa'nan pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh lakatin
ciento. Lā' nā ixa'nan ā'makapitzīn pūlacatunu' a'nlhā
tatahui'lh tu'pu'xamacāuj. 41 Lā' Jesús cātayalh huan
macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā' tala-
cayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios
lā' che'kelh huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh ī'sca'tx-
tunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālacpitzini'lh na ixlaclhni'ca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' nā cāmālacpitzini'lh huan tantu'
squī'ti' ixlīhuākca'n. 42 Lā' tahua'lh ixlīhuākca'n lā'
taka'sli. 43 Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tamākēstokli
huan sca'txtunu'nī'n xalacpītzin pāntzi lā' squī'ti'. Lā' lī-
tatzumalh pācāujtu' cha'xta a'ntū a'katāxtūni'lh. 44 Lā'
a'ntīn tahuā'yalh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n ix-
tahuanī't.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

45 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catojō'tit nac barco lā' capū'la'tit tintacut huan mar
para nac Betsaida līhuan quit na'iccāmacā'n huan
tachi'xcuhuī't.

46 Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh huan nac
kēstīn para nakalhtō'ka'. 47 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan
chi'chini', Jesús ixa'cstu ixuī' nac ti'ya't līhuan ī'sca'tx-
tunu'nī'n ixta'a'mā'na nac barco ixpu'nan mar. 48 Lā'
Jesús laktzī'lh a'nchī tūlalh xa'nca ixa'n huan barco co-
mo lej ixū'numā'. Lā' a'xni'ca' ixtuncuīni'mā'tza', Jesús
cālakmilh. Lā' ixtlā'huantēlha na ixkalhni' huan xcān lā'
ixcātēlakataxtumā'. 49 Lā' xlaca'n talaktzī'lh lā' tajicua'lh
lā' tata'salh. Como ixlīhuākca'n talaktzī'lh catīhuā
ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, tapuhualh ixta-
lakachuyamā'na lā' ū'tza' lej talījicua'lh. Lā' chu tuncan
Jesús cātā'chihuīna'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—Huixcāna'j caca'tzītit lā' tū' cajicua'ntit. Quit a'ntī
icmimā'.

51 Lā' tojōlh nac barco a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n lā'
ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh. 52 Lā' a'yuj
ixtalaktzī'nī't a'nchī Jesús mālhuhuīlh huan pāntzi, lā'
tū' ixtamāchekxī tichū Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'lacchicni' Genesaret
Mt. 14.34-36

53 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tintacut
huan xcān, lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Genesaret lā' tachī'jūlh ixbarcoca'n. 54 Lā' a'xni'ca'
tataxtulh de nac barco, huan tachi'xcuhuī't talakapasli
Jesús. 55 Lā' palaj ta'a'lh lakachu lā' tzucuca cālīmincan
ī'tza'ca'nī'n nac laclajna'. Cālē'nca chu a'nlhā huanca
que ixuī' Jesús. 56 Lā' chu calhāhuā tanūlh nac lacti'na'j
cā'lacchicni' lā' nac xcānsipejni' lā' cā'ranchujnu', ix-
cāmāpī'can huan ī'tza'ca'nī'n nac lītamāuj lā'
ī'squi'ni'can Jesús que cacāmakxtekli xmān taxa'ma ix-
tampān ixlu'xu'. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh
ixlu'xu' tatzeyankō'lh.

A'ntū cāmātlahuī xako'hua'jua' huan chi'xcuhuī'n
Mt. 15.1-20

7 Lā' talaktakēstokli Jesús fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley xalanī'n nac Jerusalén
a'ntī ixtalakminī't Jesús. 2 Ixtalaktzī'nī't makapitzīn
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús a'ntī ixtahuā'yamā'na lā' tū'
xa'nca ixtamakacha'ka'nī't pū'la. 3 Tū' chuntza' ixtat-
lahua huan fariseosnu' lā' ixlīhuākca'n huan
ā'makapitzīn israelitas. Palh xlaca'n tū' pū'la ixta-
makacha'ka'n chu a'nchī tasqui'nī, tū' ixtahuā'yan co-
mo ixta'a'cnīni'ni' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n. 4 Lā'
a'xni'ca' ixtaquītaspi'ta de nac lītamāuj, tū' ixtahuā'yan
palh tū' xa'nca ixtamakacha'ka'n pū'la. Lā' ixtatlōken-
taxtū lhūhua' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n hua'chi
a'nchī talīpūche'kē' vasos lā' xālu lā' tamacatzucun de
līcā'n lā' ī'xti'catca'n. 5 Lā' takalhasqui'ni'lh Jesús huan
fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley:
—¿A'chī' misca'txtunu'nī'n tū' tatlōkentaxtū a'ntū
quixū'yāpapna'ca'n quincātamāsu'ni'n? Chu tahuā'yan
lā' tū' pū'la tamakacha'ka'n a'nchī tasqui'nī.
6 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n. Mim-
pālacataca'n lītzo'kli huan profeta Isaías a'nlhā tat-
zo'kni':
Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh quin-
ta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālīmāpa'ksīlh.
7 Chu tlakaj quintamācā'tanī como a'ntūn tamāsu'yu
hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n
huan chi'xcuhuī'n.
Chuntza' tzo'kli Isaías.
8 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para
natlōkentaxtūyā'tit ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n.
Hui'xina'n pūche'kē'yā'tit xālusnu' lā' vasosnu' a'nchī
tasqui'nī lā' tlahua'yā'tit lhūhua' ā'makapitzīn talanān.
9 Lā' nā cāhuanilh:
—Puhua'nā'tit que tzey a'nchī mākēnū'yā'tit ixlīmā-
pa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n.
10 A'nlhā tzo'kli Moisés, chuntza' hualh:
Cacā'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't.
Lā' Moisés nā hualh:
Camāmaknīnīni'nca huan a'ntīn tamacapūlhca ixtāta'
o ixtzī't.
11 Pero hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n mā-
su'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani ixtāta' o
ixtzī't: "Tūla icmaktāyayāni' porque ixlīhuāk a'ntū ic-
ka'lhī, ū'tza' Corbán" —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun:
icmālacnūni'nī'ttza' Dios—. 12 Lā' chuntza' tū' makx-
tekā'tit nacāmaktāya ixtāta' lā' ixtzī't. 13 Hui'xina'n
mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios como māsu'yu'yā'tit
que tasqui'nī natlōkentaxtūcan ixtalanānca'n mixū'yā-
papna'ca'n. Lā' lhūhua' ā'catūhuā tlahua'yā'tit hua'chi
huan tamā'na —hualh Jesús.
14 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:
—Caquilākaxmatui milīhuākca'n lā' camāchekxī'tit.
15 Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu'
hua'chi līhua't lā' chuntza' nalīka'lhī ixtalaclē'i'. Pero
a'ntū naquilhtaxtu de kalhatin chi'xcu' hua'chi tū' tzey
tachihuīn, ū'tza' nalīka'lhī ixtalaclē'i'. 16 Cuenta cat-
lahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit —hualh Jesús.
17 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtanūnī't nac chic, tū'tza' ixa'nan
lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
takalhasqui'nīlh tuchū ixuanicu'tun huan a'ntū lītala-
castuca. 18 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Nā hui'xina'n ¿chā tū' māchekxī'yā'tit? Ca'tzīyā'tit
que chuxatū a'ntū naquilhtanū kalhatin chi'xcu', xla' tū'
catilīlalh ko'hua'jua'. 19 U'tza' xmān tanū na ixpān lā'
chuntza' taxtu. Tū' catitanūlh na ixtapāstacna'.
Chuntza' līmāsu'yulh que huāk tzey a'ntū hua'yāuj.
20 Lā' Jesús huampā:
—A'ntū quilhtaxtu kalhatin chi'xcu', ū'tza' ko'hua'jua'
nalīla. 21 Palh tū' tzey ixtapāstacna' kalhatin chi'xcu',
xla' napuhuan a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nalīmak-
puscātīni'n lā' nalītlahua talākalhī'n lā' nalīmaknīni'n.
22 Lā' naka'lhāna'n lā' naka'lhīcu'tun a'ntū ixla' ā'chā'tin
lā' natlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' natampi'lhīni'n lā'
na'a'kxokonu'n lā' natlahua a'ntūn ko'hua'jua' lā' nalak-
ca'tzana'n lā' na'a'ksa'nan lā' lej naka'tla'jca'tzī lā' tū'
tzey ixtapāstacna' naka'lhī. 23 Huāk huā' tamā'na tū'
tzey lā' tamātlahuī ko'hua'jua' kalhatin chi'xcu'. Nā huā'
tamā'na tataxtu de ixchakān kalhatin chi'xcu' como tū'
tzey ixtapāstacna' —hualh Jesús.

Huan puscāt makatiyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús
Mt. 15.21-28

24 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh, xla' taxtulh lā' a'lh ā'la-
catin a'nlhā tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū
huanican Tiro lā' Sidón. Lā' tanūlh nac lakatin chic. Ixla-
casqui'n que nīn tintī' ixca'tzīlh que ixuī' a'ntza' pero
tūlalh tatzē'kli. 25 Tuncan milh kalhatin puscāt. Lā'
ixtzu'ma'jāt huan puscāt ixka'lhī huan tlajana'. Lā' co-
mo māca'tzīnīca que ixchinī't Jesús, lakmilh lā' tat-
zokostani'lh. 26 Lā' huan puscāt tū' israelita ixuanī't; xla'
sirofenicia ixuanī't. Lā' lej ī'squi'ni' talakalhu'mān que
camāxtuni'lh ixtzu'ma'jāt huan tlajana'. 27 Pero Jesús
huanilh:

—Pū'la cataka'sli huan camana'. Tū' līmakuan makl-
htīcan ixpāntzica'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can
huan chichīn.
28 Lā' huan puscāt kalhtīlh:
—Stu'ncua', Māpa'ksīni'. U'tza' icca'tzī. Pero huan
chichīn tzēn tasacua' ixkalhspulamca'n camana' na ix-
tampīn mesa.
29 Lā' tuncan Jesús huanilh:
—Xa'nca māchekxī'ya'. Tzētza' napina' na minchic.
Huan tlajana' taxtuni'lhtza' mintzu'ma'jāt.
30 Lā' huan puscāt a'lh na ixchic. Lā' ixtzu'ma'jāt ixmā'
nac tama' lā' ixtasu'yutza' que huan tlajana' ixtaxtu-
ni'nī'ttza'.

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī tūla ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca

31 Lā' Jesús taxtulh de nac cā'lacchicni' a'ntū huanican
Tiro lā' tētaxtulh nac Sidón lā' a'nlhā ixmāpa'ksī
Decápolis. Lā' taspi'tli huan nac mar a'ntū huanican
Galilea. 32 Lā' līmini'ca kalhatin chi'xcu' a'ntīn tū'
ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca. Lā' lej
squi'ni'ca que caxa'malh. 33 Lā' Jesús lē'lh lacachuna'j
huan chi'xcu' de a'nlhā ixtatakēstoka tachi'xcuhuī't lā'
mānūni'lh ixmakspulh na ixa'ka'xko'lh. Lā' chojmanīlh
ixmacan lā' nā xa'malh na ī'sī'makā't huan chi'xcu'.
34 Lā' Jesús talacayāhualh nac a'kapūn. Pānīlh lā' hualh:
—¡Efata! —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: ¡Cata-
laquī'lh!
35 Lā' chu tuncan tatzeyalh ixa'ka'chakān huan
chi'xcu' lā' kaxmatli. Lā' tzeyalh ī'sī'makā't lā' tzētza' ix-
chihuīna'n xa'nca. 36 Lā' Jesús stu'tu'lu' cāhuanilh huan
tachi'xcuhuī't:
—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit.
Pero tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, lā' ā'chulā' tamā-
ca'tzīnīni'lh. 37 Lā' xlaca'n a'ntī cāmāca'tzīnīca lej ix-
talē'cnī lā' tahualh:
—Huāk a'ntū tlahuanī't, huāk tzey. U'tza'
cāmā'a'kahuanī a'ntī sordo lā' cāmāchihuīnī a'ntī
kō'ko'.

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil tachi'xcuhuī't
Mt. 15.32-39

8 Lā' huā' tamā'na chi'chini' ixtatakēstoknī't huan
tachi'xcuhuī't lā' tū' ixa'nan a'ntū natahua'. Lā'
Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
2 —Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza'
quintatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn
tahua'. 3 Lā' palh xa'iccāmacā'lh na ixchicca'n lā' tū'
tahuā'yanī't, lej ixtaxlejua'nalh nac tej lā' tū' ix-
tatāyani'lh. Lā' makapitzīn de xlaca'n taminī'ta'ncha' lej
makat.
4 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhtīlh:
—Lā' ¿chichū nacālīmāhuī'yāuj huan tachi'xcuhuī't
huā'tzā' a'nlhā tintī' lahuī'?
5 Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Mactojon.
6 Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh catatahui'lalh huan
tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. Lā' cātayalh huan mactojon
pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāmālacpitzi-
ni'lh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n para natamaxquī'
huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' tatlahualh. 7 Lā' nā ix-
taka'lhī makapitzīn ti'na'j squī'ti' lā' Jesús maxquī'lh
pāxcatca'tzī Dios por huan squī'ti'. Lā' cāhuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cacāmālacpitzini'tit.
8 Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' talēka'sli. Lā' tamākēs-
tokli xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh lā' tamātzumalh
pātojon chā'xta. 9 Lā' a'ntīn tahuā'yalh hua'chi lakatā'ti'
mil ixtahuanī't. Lā' Jesús cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't
na ixchicca'n. 10 Lā' tuncan xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n tato-
jōlh nac barco lā' tachā'lh a'nlhā ixmāpa'ksī huan
cā'lacchicni' Dalmanuta.

Huan fariseosnu' tasqui'ni'lh Jesús que catlahualh lakatin lē'cnīn
Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

11 Lā' huan fariseosnu' talakmilh lā' tatzuculh tatā'lās-
ta'la Jesús. Lā' tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū nalītasu'yu
que xla' xala' nac a'kapūn. Tasqui'nli como xmān ix-
talīlaktzī'ncu'tun. 12 Lā' Jesús pānīlh con pō'ktu ixa'clh-
cunuc lā' hualh:
—¿A'chī' huan a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j tasqui'n
lē'cnīn? Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n
a'ntī hui'lāna'ntit chuhua'j tū' caticātamāsu'ni'ni' huan
lē'cnīn.
13 Lā' cāmakxtekli lā' tojōpā huan nac barco lā' a'lh
tintacut.

Ixlevaduraca'n fariseosnu'
Mt. 16.5-12

14 Lā' xmān ixa'nan mactin pāntzi nac barco como ix-
tapātza'nkānī't lā' tū' talē'lh pāntzi. 15 Lā' Jesús cāmax-
quī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh:
—Cuenta catlahua'tit lā' catamaktaka'lhtit de ixle-
vaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan Herodes.
16 Lā' huan sca'txtunu'nī'n talātā'chihuīna'lh lā'
talāhuanilh:
—Chō'la ū'tza' līhualh chuntza' como tū' līmiuj pāntzi.
17 Lā' Jesús ixca'tzī que xlaca'n tū' ixtamāchekxī a'nchī
ixlīchihuīna'mā' ixpālacata a'ntūn tamāsu'yu huan
fariseosnu' lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn
tū' līta'ntit? ¿Chu tū' cuenta tlahua'yā'tit nīn
māchekxī'yā'tit? ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n
para napūpāstacna'nā'tit? 18 Ka'lhī'yā'tit milakastapun-
ca'n. ¿Chu tū' laktzī'nā'tit? Ka'lhī'yā'tit mi'a'ka'xko'lh-
ca'n. ¿Chu tū' a'kahuā'na'nā'tit? ¿Chu tūla pāstac-
na'nā'tit? 19 A'xni'ca' iccāche'kelh huan macquitzis
pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakaquitzis mil
chi'xcuhuī'n, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit
xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Pācāujtu'.
20 Lā' xla' hualh:

—Lā' a'xni'ca' iccāche'kelh huan mactojon pāntzi lā'
ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakatā'ti' mil, ¿lhā lakalā't chā'xta
līmātzuma'tit xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Pātojon.
21 Lā' cāhuanilh:
—Lā' ¿chu tūna'j māchekxī'yā'tit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n nac cā'lacchicni' Betsaida

22 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac
cā'lacchicni' a'ntū huanican Betsaida lā' līmini'ca Jesús
kalhatin lakatzī'n lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh huan
chi'xcu' xalakatzī'n. 23 Lā' makachi'palh lā'
makachi'palē'lh huan lakatzī'n na ixquilhtūn cā'lacchic-
ni'. Chojmanīlh ixlakastapun lā' xa'mani'lh na
ixlakastapun lā' kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū la'ktzī'na'?
24 Lā' xla' talakapākē'lh lā' hualh:
—Iccālaktzī'n chi'xcuhuī'n a'ntīn talatlā'huan. Tata-
su'yu hua'chi xakalhanna' qui'huī'n como tūna'j xa'nca
iclacahuāna'n.
25 Lā' tuncan xa'mani'pā na ixlakastapun. Lā' huan
chi'xcu' talakapākē'pā lā' tzeyalh lā' xa'nca lacahuā-
na'lh.
26 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'nc capit na minchic lā' tū' titētanū'ya' huan nac
cā'lacchicni'. Nīn tintī' nacāhuani'ya' xala' nac huan
cā'lacchicni' a'nchī lītzeya'nti.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacli

Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

27 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh huan nac
makapitzīn cā'lacchicni' a'ntza' a'nlhā huanican Ce-
sarea de Filipo. Lā' līhuan ixta'a'mā'na, xla'
cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Lā' tachi'xcuhuī't, ¿chichūn tahuan de quimpālaca-
ta?
28 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan
Mā'kpaxīni' lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan
Elías lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x
chō'la kalhatin a'cta'sana'.
29 Lā' tuncan cāhuanilh:
—Lā' hui'xina'n, ¿chichū hua'nā'tit tichūn quit?
Lā' Pedro kalhtīni'lh:
—Hui'x Cristo a'ntī Dios lacsacli.
30 Lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh
ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios lacsacli.

Jesús hualh que xla' ka'lhī nanī

Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

31 Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni' chuntza':
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tasqui'nī lej
naquimāpātīnīcan. Huan xanapuxcu'nu' de huan lī-
tokpān lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n ley, xlaca'n naquintalakmaka'n lā'
naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko.
32 Lā' lacastu'nc hualh huā'mā' tachihuīn. Lā' tuncan
Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzē'k huanilh que tū' cahualh
chuntza'. 33 Lā' Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālaktzī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' lacaquilhnīlh Pedro lā' huanilh:
—Catakēnu'. Hui'x pāstacna'na' ixtapāstacna' huan
ko'ti'ti'. Lā' tū' pāstacna'na' ixtapāstacna' Dios.
34 Lā' Jesús cāta'sani'lh huan tachi'xcuhuī't lā' ī'sca'tx-
tunu'nī'n lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza'
catipāstacli xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh nat-
lahua quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit
na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. 35 Huan a'ntīn tapūtax-
tucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata,
tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā'
huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata
lā' ixpālacata huan xatzey tachihuīn, xlaca'n nataka'lhī
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 36 Lā' palh kalhatin
chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' nac huā'mā' quilhta-
macuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī ixquil-
htamacuj para pō'ktu. 37 Tū' a'nan a'ntū xla' tzē
namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu.
38 Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j
taputza ā'makxtum dios. Palh chuxatī de hui'xina'n
nalīmāxana'nā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā'
nalīmāxana'nā'tit quimpālacata lā' ixpālacata a'ntū
icmāsu'yu, ū'tza' na'iclīmāxana'n a'xni'ca' na'icmim-
pala. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' na'icka'lhī
ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min huan
ixángeles a'ntī lej tzey.
9 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan
makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xla-
ca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmā-
pa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō'.

Jesús taxtāpalīlh lā' xtunc tasu'yulh

Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

2 Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' Jesús cālē'lh Pedro lā' Ja-
cobo lā' Juan lā' tatā'a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh
huan nac tālhmā'n kēstīn lā' tā'cxtulh. Lā' a'ntza' taxtā-
palīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. 3 Lā'
ixlu'xu' lej xkakalh lā' lej smu'yonko' lalh hasta
ixlakachi'pana'n. Lā' tū' a'nan ā'catīhuā nac cā'ti'ya'tna'
a'ntī mālacastuca a'nchī lakche'kē'canī't. 4 Lā' cāta-
su'yuni'lh Elías lā' Moisés lā' ixtatā'chihuīna'mā'na
Jesús. 5 Lā' Pedro huanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', xalītzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Na'ict-
lahuayāuj huā'tzā' lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila'
nala lā' ā'lakatin ixla' Moisés lā' ā'lakatin ixla' Elías.
6 Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'nchī ixualh
como ixtu'tunca'n lej tajicua'lh. Lā' ū'tza' līhualh
chuntza'. 7 Lā' milh lakatin poklhnu' lā' cālītamacx-
ti'li'lh. Lā' takaxmatli lakatin tachihuīn nac huan poklh-
nu' a'ntū hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakax-
pa'ttit a'ntū huan.
8 Lā' tuncan lacapalh talaktzī'lh lā' nīn tintī' ixa'nan
ā'chā'tin; xmān Jesús ixa'cstu talaktzī'lh.
9 Lā' a'xni'ca' ixtayujmā'na nac huan kēstīn, Jesús
cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:
—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit a'ntū laktzī'nī'ta'ntit. Tū' cati-
hua'ntit hasta a'xni'ca' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
nalakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n.
10 Lā' tzē'k taca'tzīlh huā'mā' tachihuīn lā' ix-
talākalhasqui'nī:
—¿Tuchū huanicu'tun huā' lakahuanchokocan de na
ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n?
11 Lā' takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿A'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
palh tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā' ā'calīstān
namin huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?
12 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxt-
lahuakō' ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzo'kni' ixpālacata huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n que napātīni'n lhūhua' lā' nalak-
maka'ncan? 13 Pero quit iccāhuaniyāni' palh milhtza'
huan a'ntī huancan palh xla' Elías lā' makapitzīn
chi'xcuhuī'n tatlahuani'lh chu a'nchī ixtalacasqui'n. Pā-
tle'keni'lh chu a'nchī tatzo'kni' ixpālacata xla'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n tachā'lh a'nlhā ix-
tahui'lāna' huan ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n, talaktzī'lh
a'nchī lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtalītamacxti'li'nī't. Lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtatā'lāhuanimā'na huan
sca'txtunu'nī'n. 15 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't talak-
tzīlh Jesús, talē'cnīlh lā' tuncan talaktu'jnulh lā' tatā'chi-
huīna'lh. 16 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū līchihuīna'nā'tit?
17 Lā' kalhtīlh kalhatin na ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclīmini'ni' quincaman. Ka'lhī huan
tlajana' a'ntū makakō'ko'nīni'n. 18 Chu a'nlhā chi'pa lā'
a'ntza' māyujū nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā' māsā'nī
ixtatzan lā' lhtuculu' la. Lā' iccāsqui'ni'lhtza' misca'tx-
tunu'nī'n que catamāxtuni'lh. Lā' xlaca'n tūlalh tamāx-
tuni'lh.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit. ¿Hasta lhānīn na'ic-
cātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que
namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni'
hui'xina'n a'nchī hua'nā'tit? Caquilī'ta'ni' huan
ka'hua'chu.
20 Lā' talīmini'lh lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, huan tla-
jana' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' a'kā'lh nac
ti'ya't lā' tapi'li'lh lā' kalhpupulh. 21 Lā' Jesús
kalhasqui'nīlh ixtāta' huan ka'hua'chu:
—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't huā'mā' ta'jatat?
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Desde ixlīti'na'j tzuculh. 22 Lā' maklhūhua' māpū'lh
nac macscut lā' nac xcān para namaknī. Lā' palh tzē
natlahua'ya' catūhuā, caquilālakalhu'mauj quina'n lā'
caquilāmaktāyauj.
23 Lā' Jesús huanilh:
—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': "Palh tzē natlahua'ya'
catūhuā"? Huan a'ntī kalhlaka'ī' Dios lā' līpāhuan Dios,
ū'tza' tzēn tlahua chu a'ntūyā catūhuā.
24 Lā' tuncan ixtāta' huan ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:
—Quit ickalhlaka'ī'. Caquimaktāya' porque quisput-
ni'cus a'nchī xa'nca na'ickalhlaka'ī'.
25 Lā' a'xni'ca' Jesús cuenta tlahualh a'nchī ixtalak-
tu'jnumā'na ixtalaktakēstokmā'na, xla' lacaquilhnīlh
huan tlajana' lā' huanilh:
—Icmāpa'ksīyāni' hui'x a'ntī māsordujlīnī'ta' lā'
makakō'ko'nī'ta' huan ka'hua'chu. Icmāpa'ksīyāni' que
cataxtu de xla' lā' tū' maktin titanūpala'ya' na ixchakān.
26 Lā' huan tlajana' ta'salh lā' makaxtacnānīlh huan
ka'hua'chu lā' taxtulh. Lā' huan ka'hua'chu ixtasu'yu
hua'chi xanīn ixuanī't. U'tza' lhūhua' talīhualh ixpālaca-
ta huan ka'hua'chu:
—Nīlhtza'.
27 Pero Jesús makachi'palh lā' maktāyalh lā' huan
ka'hua'chu tā'kaquī'lh.
28 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatanūlh nac
chic, lā' ixa'cstuca'n ixtahui'lāna' lā' takalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' quina'n tūlalh icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu
huan tlajana'?
29 Lā' cāhuanilh:
—Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan.
Xmān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā'
palh nalīhui'lī'yā'tit tū' nahuā'ya'nā'tit.

Jesús hualh ixlīmaktu' que ka'lhī nanī

Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

30 Lā' tataxtulh de a'ntza' lā' ta'a'lh lā' ixtalatlā'huan
huan nac estado de Galilea. Lā' Jesús tū' ixlacasqui'n
que naca'tzīcan que ixuī' a'ntza' 31 porque ixcāmā-
su'ni'mā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixcāhuani:
—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n, lā' naquimacamāstā'can con ixlīmāpa'ksīnca'n
chi'xcuhuī'n. Lā' xlaca'n naquintamaknī lā'
ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko
—cāhuanilh.
32 Pero xlaca'n tū' tamāchekxīlh huā'mā' tachihuīn lā'
tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī?

Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

33 Lā' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican
Capernaum. Lā' a'xni'ca' tatanūlhtza' nac chic, Jesús
cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū ixlālīsta'la'yā'tit a'xni'ca' ixta'mpā'na'ntit nac
tej?
34 Xlaca'n taquilhca'cslalh como līhuan ixtatlā'huan-
tēlha nac tej, ixtalālīsta'lamā'na ixpālacata tichū más
tasqui'nī na ixlaclhpu'nanca'n. 35 Lā' Jesús tahuī'lh lā'
cāta'sani'lh ixkalhacāujtu'ca'n lā' cāhuanilh:

—Palh catīhuā lacu'tun xapuxcu' de hui'xina'n, calalh
hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn lā' calalh hua'chi
xastancu.
36 Lā' makachi'palh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā'
yāhualh na ixlaclhpu'nanca'n. Lā' cha'xli lā' cāhuanilh:
37 —Chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāx-
quī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu
a'cxtim hua'chilh quit quimpāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī
quimpāxquī' quit, nā paxquī' huan a'ntī quimacamilh
lā' tū' xmān quit.

A'ntīn tū' ixtā'ca'tza Jesús, ū'tza' namaktāya
Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

38 Lā' Juan huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin chi'xcu' a'ntī
ixmāpācuhuī mintacuīni' lā' ū'tza' ixcālīmāxtumā' huan
tlajana'nī'n. Lā' icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh
chuntza' como xla' tū' quincātā'latlā'huanāni' quina'n.
39 Lā' Jesús hualh:
—Camakxtektit lā' tū' timāmakchuyīyā'tit. Tū' a'nan
a'ntī natlahua lē'cnīn a'xni'ca' namāpācuhuī quin-
tacuīni' lā' chu tuncan tzē naquilakapala. 40 Lā' a'ntīn
tū' quintā'ca'tzaca'n, ū'tza' quincāmaktāyayāni'.
41 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que chuxatī
nacātā'hua'yāni' xcān por ixpālacata hui'xina'n
tapa'ksī'yā'tit con Cristo, ū'tza' Dios namāpala.

Tū' tzey palh mimacan namātlahuīyānī' talaclē'i'
Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2

42 Lā' Jesús huampā:
—Lā' palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan
ka'hua'chu nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey.
Xatzey palh pū'la ixpixchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chi-
huix lā' ixmojōca nac mar para najicsua'. Chuntza' tū'
ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.
43 'Lā' palh mimacan napūtlahua'yā'tit talaclē'i',
huā'mā' tū' tzey. Xalītzey macamōcho ixla'tit lā' ix-
ka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh
ka'lhī'yā'tit kantu' mimacanca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit ta-
laclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac
pūpātīn. A'ntza' huan macscut tūla māmixīcan.
44 A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin catihua'kō'lh
huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū'
catimixli huan macscut.
45 'Lā' palh mintojonca'n napūtlahua'yā'tit talaclē'i',
huā'mā' tū' tzey. Xatzey palh lacmōcho ixla'tit lā' ix-
ka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh
ka'lhī'yā'tit kantu' mintojonca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit ta-
laclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac
pūpātīn. 46 A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin cati-
hua'kō'lh huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī natapātīni'n
lā' tū' catimixli huan macscut.
47 'Lā' palh tlahua'cu'tunā'tit talaclē'i' ixpālacata
catūhuā a'ntūn talaktzī'n milakastapunca'n, huā'mā' tū'
tzey. Xatzey lakaxō'ko' ixla'tit lā' ixka'lhī'tit minquilhta-
macujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit lakatu'
milakastapunca'n a'ntū nacāmātlahuīyāni' talaclē'i' lā'
ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn.
48 A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin cati-
tahua'kō'lh huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī nat-
apātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.
49 'Tasqui'nī que ixlīhuākca'n natapātīni'n para que
más tzey natala. U'tza' hua'chi macscut lā' macla-
casqui'n chuntza' hua'chi līhua't maclacasqui'n matzat.
Lā' a'ntū a'ksajuī'can Dios, huāk nalīmāsko'kō'can
matzat. 50 Matzat tzey; pero palh matzat tū'tza' sko'ko',
¿chichū nalīmāsko'kō'nuncan? Caka'lhī'tit hua'chi
matzat na minquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' huanicu'tun
que xa'nca' nalatā'kchokoyā'tit. Lā' ca'cs nalā-
tahui'la'yā'tit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata makxtekcan huan puscāt
Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

10 Lā' Jesús taxtulh de Capernaum lā' a'lh huan
nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntū
hui'lacha' tintacut huan pūxka Jordán. Lā' tatzucupā
tatakēstoka tachi'xcuhuī't. Lā' Jesús tzucupā cāmāsu'ni'
como chuntza' ixlīsmanīnī't. 2 Lā' talaktapajtzūlh Jesús
makapitzīn fariseosnu'. Ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' ū'tza'
talīkalhasqui'nīlh:
—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan
ixtacuīni'?
3 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chichūn cāmāpa'ksīni' Moisés hui'xina'n a'nlhā
tatzo'kni' huan nac ley?
4 Lā' xlaca'n tahualh:
—Moisés hualh: "Tzēn tzo'kcan lakatin acta lā'
chuntza' tzē namakxteka' mimpuscāt".
5 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū' tzey mintapāstac-
na'ca'n. U'tza' lītzo'kli Moisés huā'mā' līmāpa'ksīn.
6 Pero a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tatzo'kni'
chuntza':
Dios tlahualh chi'xcu' lā' puscāt.
7 U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin
chi'xcu' lā' natā'takēxtimī ixpuscāt.
8 Lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin.
Chuntza' tatzo'kni'. Lā' chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n;
xmān kalhatin. 9 Lā' chuntza' tū' līmakuan palh
chi'xcuhuī'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahuanī't
chu lakatin.
10 Lā' a'xni'ca' tatanūpā nac chic, takalhasqui'nīlh
ī'sca'txtunu'nī'n ixpālacata a'ntū hualh. 11 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Chu a'ntī namakxteka ixpuscāt lā' palh
natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu'
makpuscātīni'n. Lā' chuntza' tlahuani' huan xapū'la ix-
puscāt a'ntūn tū' līmakuan. 12 Lā' palh kalhatin puscāt
namakxteka ixkōlu' lā' natā'tapūchahua ā'kalhatin
chi'xcu', chuntza' huā'mā' puscāt naka'lhī ix-
makchi'xcu'.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'
Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

13 Lā' cālīmini'ca Jesús camana' para que ix-
cā'a'cpūxa'malh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatzuculh tala-
caquilhnī a'ntī ixtalīmin. 14 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh
a'ntū ixtatlahuamā'na, xacā'lh lā' cāhuanilh ī'sca'tx-
tunu'nī'n:
—Cacāmakxtektit quintalakmin huan camana' lā' tū'
cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con
Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquin-
talīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'. 15 Ixlīs-
tu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntīn tū' takalhlaka'ī'
hua'chi lakska'tā'n takalhlaka'ī', tū' maktin catitatanūlh
a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.
16 Lā' Jesús cācha'xli huan camana' lā' cāmūspa'lhli
con ixmacan lā' cāsicua'lanālīlh.

Kalhatin chi'xcu' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús
Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

17 Lā' Jesús a'mpā, lā' ixtlā'huantēlha nac tej. Lā' lak-
tu'jnulh kalhatin chi'xcu' lā' tatzokostani'lh Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:
—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para
na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?
18 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū huanicu'tun a'xni'ca' qui-
hua'ni'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī tzey lā'
ū'tza' Dios. 19 Hui'x ca'tzīya' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū
huan chuntza':
Tū' timakpuscātīni'na'.
Tū' timaknīni'na'.
Tū' tika'lhāna'na'.
Tū' tilīchihuina'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua'.
Tū' ti'a'kxokonu'na' para natlaja'ya'.
Cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't.
20 Lā' xla' kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', huāk huā' tamā'na ictlōkentax-
tūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j.
21 Entonces Jesús laktzī'lh lā' pāxquī'lh lā' huanilh:
—Xmān lakatin catūhuā sputni'yāni' a'ntū nat-
lahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā'
nacāmālacpitzi'ni'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' na-
ka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calīstān
naquintā'pina', a'yuj napātīni'na'.
22 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachi-
huīn, lej līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.
23 Lā' Jesús lakachu cālaktzī'lh tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Lej jicslīhua' para xlaca'n a'ntī lacricosnu' natata-
makxteka que Dios nacāmāpa'ksī.
24 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīlē'cnīlh ixtachihuīn. Lā' Jesús
cāhuanipā:
—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que xlaca'n a'ntīn
talīpāhuan ixtumīnca'n, lej jicslīhua' natatamakxteka
que Dios nacāmāpa'ksī. 25 Ca'tzīyā'tit que tūlalh cati-
tanūlh lakatin camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua'
para kalhatin rico natamakxteka que Dios namāpa'ksī.
26 Lā' xlaca'n lej lhūhua' talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—Lā' ¿tichūn tzē namāpūtaxtūcan?
27 Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' cāhuanilh:
—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū'
para natapūtaxtu, xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū co-
mo Dios tzēn tlahua huāk catūhuā.
28 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' huanilh Jesús:
—Ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' ic-
cāstālani'mā'ni'.
29 Lā' Jesús kalhtīni'lh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kx-
tekui'lī catūhuā por quimpālacata lā' ixpālacata kalhla-
ka'ī' xatzey tachihuīn. Nata'a'kxtekui'lī ixā'lacchicni'ca'n,
o ixtā'timīnca'n, o ixtzī'tca'n, o ixtāta'ca'n, o ixca-
mana'ca'n, o ixā'tacuxtuca'n. 30 Xlaca'n a'ntī nata'a'kx-
tekui'lī, ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj.
Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī ixā'lacchicni'ca'n
lā' nā lhūhua' ixtā'timīnca'n lā' ixtzī'tca'n lā' ixtāta'ca'n
lā' ixcamana'ca'n lā' ixā'tacuxtuca'n. Lā' nā
nacāmāpātīnīcan. Lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 31 Lā' lhūhua'
a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios mā-
pa'ksīni'n, tū' lej catitatasqui'nīlh. Lā' lhūhua' a'nan
a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios mā-
pa'ksīni'n, lej natatasqui'nī.

Jesús huampā que ka'lhī nanī
Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

32 Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtatā'cxtunu'ntēlha para
nac Jerusalén lā' Jesús ixcāpū'lani'tēlha lā' xlaca'n
talē'cnīlh. Lā' huan a'ntī ixtastālani' ixtajicua'n. Lā' chu
cālē'mpā lacachuna'j huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n
lā' tzucupā cāhuani a'ntū napātle'keni'. 33 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā'
a'ntza' naquimacamāstā'can como quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Naquimacamāstā'can con huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
Lā' xlaca'n natahuan que caquimaknīca. Lā' xlaca'n
naquintamacamāstā' con huan maktiyātī'n. 34 Lā'
naquintalakapala lā' naquintakēsnoka lā' naquintacho-
jmanī lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n huan
nīnī'n.

Jacobo lā' Juan tasqui'ni'lh lakatin talakalhu'mān
Mt. 20.20-28

35 Lā' Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo, talaktapa-
jtzūlh Jesús lā' tahuanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclacasqui'nāuj naquilāt-
lahua'ni'yāuj a'ntū na'iccāsqui'ni'yāni'.
36 Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahua'ni'yāni'?
37 Lā' xlaca'n tahuanilh:
—A'xni'ca' hui'x namāpa'ksīni'nkō'ya', quina'n icla-
casqui'nāuj na'iccāpāxtūtahui'layāni', kalhatin na mim-
pāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtuxuc.
38 Pero Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū
quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh
napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? U'tza' hua'chilh
pōko'tnū'nā'tit quintaza lā' hua'chilh quintā'a'kpaxā'tit.
39 Lā' xlaca'n tahualh:
—Tzē na'ictlahuayāuj; tzē na'ictāyani'yāuj.
Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. 40 Pero
ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmā-
pa'ksī. Huā'mā' pūtahuī'lh cāxui'līca xmān para huan
a'ntī Dios lacsacli.
41 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh
a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, tatzuculh ta'a'kchā'n ixpāla-
cata Jacobo lā' Juan. 42 Lā' Jesús cāta'sani'lh ixlīhuākca'n
lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuanī't huan a'ntīn
tamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ix-
tēcu'nī'n a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n. Lā' lej palha'
tamāpa'ksīni'n. 43 Tū' chuntza' catilalh na milaclh-
pu'nanca'n. Chuxatī a'ntī lacu'tun xamāpa'ksīni' na mi-
laclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi
ixlacscujni'ca'n ā'makapitzīn. 44 Chuxatī a'ntī naputza
a'nchī līhua'ca' natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n,
maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n
ā'makapitzīn de hui'xina'n. 45 Quit māni' huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Lā' quit tū' icmilh para na'icla hua'chi
xapatrón; quit icmilh para na'icscuja lā' para na'iccā-
maktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā' quinquilh-
tamacuj para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua' —hualh
Jesús.

Jesús mālacahuānīlh Bartimeo a'ntī lakatzī'n ixuanī't
Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

46 Lā' tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican
Jericó. Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' nac Jericó, tatā'a'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' na ixquil-
htūn tej ī'squi'nīhuā'yahuī' huan lakatzī'n a'ntī ixuani-
can Bartimeo ixo'kxa' Timeo. 47 Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh que
ixtētaxtumā' Jesús xala' nac Nazaret, tzuculh ta'sa lā'
hualh:
—Jesús, hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj.
Caquilakalhu'ma' quit.
48 Lā' lhūhua' chi'xcuhuī'n talacaquilhnīlh lā'
tahuanilh:
—Caquilhca'csla'.
Lā' Bartimeo ā'chulā' ixta'sa lā' hualh:
—Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj,
caquilakalhu'ma' quit.
49 Lā' Jesús tāyalh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cata'sa'ni'tit.
Lā' tata'sani'lh huan lakatzī'n lā' tahuanilh:
—Capāxu'hua' lā' catāya'. Jesús ta'sani'yāni'.
50 Lā' xla' tamakxtulh ixtakēnu' lā' tāyalh lā' lakmilh
Jesús. 51 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'na' na'ictlahuani'yāni'?
Lā' huan lakatzī'n huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', caquimālacahuā'nī'pala'.
52 Lā' Jesús huanilh:
—Tzētza' napina'. Hui'x kalhlaka'ī'nī'ta' que quit
na'icmālacahuānīyāni' lā' ū'tza' lītzeya'ntitza'.
Lā' chu līmaktin lacahuāna'lh lā' stālani'lh Jesús nac
tej.

Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac xcānsipej Jerusalén
Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

11 Lā' a'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' nac Jerusalén,
tachā'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos, lā' ū'tza' pajtzu huan cā'lacchicni' a'nlhā huani-
can Betfagé lā' a'nlhā huanican Betania. Lā' Jesús
cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n 2 lā' cāhuanilh:
—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na
milacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit nalaktzī'nā'tit
lakatin xaska'ta' burro a'ntū chī'yāhuacanī't. Nīn tin-
tī'na'j kētahui'lanī't. Caxcuttit lā' caquilālīmini'uj
huā'tzā'. 3 Lā' palh catīhuā nacākalhasqui'ni'yāni':
"¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burrito?", hui'xina'n
nakalhtīni'nā'tit: "Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n lā'
tuncan namacamimpala huā'tzā'".
4 Lā' ta'a'lh lā' takaksli lakatin xati'na'jcus burro a'ntū
ixchī'yāhuacanī't. Ixyā nac tej pajtzu xamākalhcha
lakatin chic. Lā' tatzuculh taxcuta.
5 Lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntī ixtayāna'
takalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū tlahua'pā'na'ntit? ¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan
burro?
6 Lā' huan sca'txtunu'nī'n takalhtīni'lh chu a'nchī
Jesús ixcāhuaninī't. Lā' huan chi'xcuhuī'n tamakxtekli
ta'a'n huan sca'txtunu'nī'n. 7 Lā' talīmini'lh Jesús huan
xati'na'jcus burro lā' talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' xla'
kētō'lalh. 8 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't tamāpī'lh ix-
takēnu'can nac tej. Lā' ā'makapitzīn ixtacā' xati'na'j ix-
peken qui'hui' para natamāpī' nac tej. Chuntza' talīmā-
su'yulh palh ixta'a'cnīni'ni'mā'na Jesús.
9 Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ixtastālani'tēlha
tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Camācā'tanīca Dios! Dios casicua'lanālīlh a'ntī
mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' quin-
Diosca'n. 10 Dios casicua'lanālīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū
nala, lā' ū'tza' hua'chi ixlīmāpa'ksīn quixū'yāpapca'n
David.
11 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh nac Jerusalén, tanūlh nac
xaka'tla' lītokpān. Lā' como kōtanūtza' ixuanī't, a'xni'ca'
lakachu lacahuāna'lh na ixchakān lītokpān, taxtulh lā'
cātā'a'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n nac Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaqui'hui' higo
Mt. 21.18-19

12 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' tataxtulh de nac Betania, Jesús
ixtzi'ncsa. 13 Lā' de makat laktzī'lh a'katin xaqui'hui' hi-
go lā' ixtaxtuni'nī'ttza' xachi'tin huan qui'hui'. Lā' Jesús
tapajtzūlh para nalaktzī'n palh ixua'ca'tza' xatō'ca't. Lā'
a'xni'ca' chā'lh a'nlhā ixyā huan qui'hui', tū' ixka'lhī ix-
tō'ca't. Xmān xachi'tin ixka'lhī como tūna'j ixchā'n ix-
pūlan higo. 14 Lā' Jesús huanilh huan qui'hui':
—Tū' maktin catihua'ca' mintō'ca't.

Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takaxmatli a'ntū huanilh huan
qui'hui'.

Jesús cātlakaxtulh de nac xaka'tla' lītokpān huan stā'na'nī'n

Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

15 Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Jerusalén, Jesús tanūlh nac
xaka'tla' lītokpān lā' tzuculh cātlakaxtu huan a'ntī ix-
tastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na
ixtanquilhni' huan lītokpān. Lā' cāmakpūspi'tni'kō'lh
ixmesaca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na ixtumīnca'n
tachi'xcuhuī't lā' nā ixpūtahui'lhca'n huan a'ntī ix-
tastā'mā'na pālūmax. 16 Lā' tū' makxtekli que nīn tintī'
natētaxtu na ixtanquilhni' huan lītokpān palh ixlē'mā'
catūhuā. 17 Lā' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't lā'
hualh:
—¿Chu tū' tatzo'kni' chuntza'?: "Quinchic
namāpācuhuī'can chic a'nlhā tlahuacan oración. Huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n calhāhuā natamin tatlahua
oración". Lā' a'nchīn tlahuapā'na'ntit, lītlahuacanī't
hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.
18 Lā' cāmāca'tzīnīca xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n ixtaputzamā'na
a'nchī natalīmaknī Jesús. Ixtajicua'ni' Jesús como
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixtalē'cnī a'nchī ixmā-
su'yu. 19 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūnī'ttza' huan chi'chini',
Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tataxtulh de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.20-22

20 Lā' ixlīlakalī cā'tzi'sāt tatētaxtulh a'nlhā ixyā huan
xaqui'hui' higo lā' talaktzī'lh a'nchī ī'scōhuankō'nī'ttza'
hasta ixtankāxē'k. 21 Lā' Pedro pāstacli a'ntū pātle'kelh
lā' huanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Huan qui'hui' scōhuan-
tāyakō'lhtza'; huan a'ntū macapūlhca'.
22 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Cakalhlaka'ī'tit Dios. 23 Stu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni'. Chuxatī a'ntī xa'nca nakalhlaka'ī' lā' tū'
naka'lhī lakatu' ixtapāstacna', natlahuani'can chu a'ntū
xla' nasqui'n. Palh nahuani huan kēstīn: "Catapānu' de
ā'tzā' lā' catojo' nac xcān", chuntza' napātle'ke, xmān
tū' caka'lhīlh lakatu' ixtapāstacna'. 24 U'tza' ic-
cālīhuaniyāni' que ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit
a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, caka'lhlaka'ī'tit
que ka'lhīyā'tittza'. Lā' namaklhtīni'nā'tit. 25 Lā' a'xni'ca'
natāya'yā'tit lā' tlahua'pā'na'ntit oración,
namāsputūnu'ni'yā'tit catīhuā palh cātlahuani'nī'ta'ni'
a'ntūn tū' tzey. Chuntza' minTāta'ca'n nac a'kapūn tzē
nacāmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n. 26 Lā' palh
hui'xina'n tū' cāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn,
minTāta'ca'n nac a'kapūn tū' caticāmāsputūnu'ni'ni'
mintalaclē'i'ca'n hui'xina'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn

Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

27 Lā' tachā'lh nac Jerusalén. Lā' a'xni'ca' Jesús
ixlatlā'huan nac xaka'tla' lītokpān, talaktapajtzūlh
xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan
ley lā' xalacpapatzīni'n israelitas. 28 Lā' takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū ixquilhtampān lītlahua'pā't huā'mā'na
catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh
naquilākalhtīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū ix-
quilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā.
30 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilh-
tampān Dios o ixquilhtampān tachi'xcuhuī't?
Caquilākalhtīuj.
31 Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā'
talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā'
¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?" 32 Lā' tūla catihuaniuj que
chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh como cājicua'ni'yāuj
tachi'xcuhuī't —talāhuanilh.
Ixtajicua'n que tachi'xcuhuī't nata'a'kchā'n como
ixlīhuākca'n ixtakalhlaka'ī' que Juan stu'ncua'
ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. 33 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:
—Tū' iccā'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.
Lā' Jesús cāhuanilh:
—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iclīt-
lahuamā' huā'mā'na catūhuā.

A'nchī lītalacastuca huan tūn tū' tzeyā tasācua'nī'n

Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19

12 Lā' Jesús tzuculh cālītā'chihuīna'n huan
tachi'xcuhuī't con a'ntū lītalacastuca lā'
cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī cha'nli mayāc a'ntū
māstā' uvas. Lā' līcorralhui'līlh chihuix ixti'ya't lā' cāxt-
lahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū
napūmaktaka'lha ixpū'uva.
'Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh ixti'ya't makapitzīn
tasācua'nī'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko
makat. 2 Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlan uvas, macā'lh
ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan
tasācua'nī'n catamacamaxquī'lh huan a'ntūn
tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't. 3 Pero huan
tasācua'nī'n tachi'palh huan lacscujni' lā' tatucsli lā' chu
chuntza' tamāspi'tchokolh. Tū' maxquī'ca nīn tuntū'.
4 Lā' huan ixtēcu' pū'uva chu macā'mpā ā'kalhatin
ixlacscujni'. Lā' huan tasācua'nī'n tamūta'lalh lā' talaka-
palalh lā' chu chuntza' tamacā'lh. 5 Lā' huan ixtēcu'
macā'mpā ā'chā'tin lā' tamaknīlh xla'. Lā' huan ixtēcu'
cāmacā'mpā lhūhua' ā'makapitzīn. Huan tasācua'nī'n
talacnicui'līlh makapitzīn lā' tamaknīlh ā'makapitzīn.
6 'A'xmān kalhatin ixuī'cus a'ntīn tzē namacā'ncan, lā'
ū'tza' ixo'kxa' a'ntī lej ixpāxquī'. Lā' xla' ā'xmān macā'lh
lā' hualh: "Ka'lhī que nata'a'cnīni'ni' qui'o'kxa'". 7 Pero
huan tasācua'nī'n talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntī nalīta-
choko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camaknīuj lā'
chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". 8 Lā' tachi'palh lā'
tamaknīlh lā' tamaka'lh ixquilhtūn huan pū'uva.
9 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit? ¿Tuchū nacātlahuani' huan
tamā'na' a'ntīn tamaksācua'lh? Na'a'n lā'
nacāmāsputūkō' huā' tamā'na tasācua'nī'n lā'
nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc
tasācua'nī'n.
10 ’¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachi-
huīn Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix
a'ntū lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:
Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni'
ū'tza' lanī't huan chihuix a'ntū más tasqui'nī.
11 Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n
iclē'cnīyāuj.
12 Lā' ixtā'ca'tza Jesús titachi'pacu'tulh como
tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chi
huan tasācua'nī'n nac pū'uva. Lā' como ixtajicua'ni'
tachi'xcuhuī't, ū'tza' talīmakxtekli lā' ta'a'lh.

Ixpālacata huan tamātā'jīn
Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

13 Lā' cālakmacā'nca Jesús ā'makapitzīn fariseosnu' lā'
ixchi'xcuhuī'n Herodes. Cālakmacā'nca para natakax-
matxtu catūhuā a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. 14 Lā'
a'xni'ca' talakchā'lh, tahuanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que hui'x hua'na' a'ntū
stu'ncua'. Hui'x tū' tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuī-
na'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya'
a'nchī Dios lacasqui'n. ¿Chā līmakuan na'icmāpalayāuj
a'ntū māta'jīni'n huan emperador o tū' tasqui'nī?
15 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? Caquilālīmini'uj
lakatin tumīn para na'iclaktzī'n.
16 Lā' talīmini'lh lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n lā'
Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū
ixtacuīni' tatzo'kni'?
Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Ixla' huan emperador.
17 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Pues camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla'
lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.
Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh a'nchī cākalhtīlh Jesús.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuan-choko
Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

18 Lā' talakmilh Jesús saduceosnu'. Xlaca'n tamāsu'yu
que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh:
19 —Mākalhtō'kē'ni', Moisés quincāmāchokoni'ni'
huā'mā' tatzo'kni': Palh nanī kalhatin chi'xcu' a'ntīn
tapūchahuanī'ttza', lā' palh nīmaka'n ixpuscāt lā' palh
tintī' ixcaman, maclacasqui'n que huan lakapūt
natā'tapuchahua ixyāsta' a'ntī xastancu. Lā' huan
xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xa-
puxcu' a'ntī nīnī'ttza'. 20 Ixa'nan kalhatojon lītā'timīn.
Lā' xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ixka'lhī ixcaman
a'xni'ca' nīlh. 21 Lā' kalhatin ī'stancu tā'tapūchahualh
huan lakapūt lā' nā xla' nīlh lā' tū' ka'lhīlh ixcaman. Lā'
chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin ī'stancu a'xni'ca'
tā'tapūchahualh huan lakapūt. 22 Chuntza' kalhatunu'
de ixkalhatojonca'n tatā'tapūchahualh huan puscāt lā'
tū' taka'lhīlh ixcamanca'n a'xni'ca' tanīlh. Lā' a'xmān
nīlh huan puscāt. 23 Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan,
¿tichū ixla' nala huanmā' puscāt? Ixkalhatojonca'n ix-
tatā'tapūchahuanī't.
24 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'tza' līta'a'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū'
ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios lā'
nīn tū' māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn. 25 Lā'
a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' cati-
tapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n
para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixángeles
Dios xala' nac a'kapūn. 26 Lā' Moisés tzo'kli ixpālacata
a'ntī natalakahuanchoko a'xni'ca' tzo'kli ixpālacata
huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū ixlamamā'. ¿Chu tū'
lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntū Dios huanilh Moisés?
Chuntza' hualh: “Quit ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā'
Jacob”, hualh. 27 U'tza' huanicu'tun que xlaca'n
lakahuan a'yuj tanīlh de makāntza' lā' Dios ū'tza' ix-
Diosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n. Hui'xina'n lej
ta'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' tasqui'nī
Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

28 Lā' cālakmilh Jesús kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan
ley lā' cākaxmatli a'ntī ixtalāsta'lamā'na. Lā' ca'tzīlh que
Jesús xa'nca cākalhtīlh. Lā' tuncan kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī?
29 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī, ū'tza'
huā'mā': “Cakaxpa'ttit hui'xina'n israelitas. Huan Mā-
pa'ksīni' quinDiosca'n xmān ū'tza' Māpa'ksīni'. 30 Lā'
napāxquī'ya' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con
ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'
lā' mintahuixcān”. 31 Lā' ixlīlakatu' līmāpa'ksīn ū'tza'
huā'mā': “Napāxquī'ya' ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi
mē'cstu pāxquī'ca'na'”. Tū' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn
a'ntū más tasqui'nī que huā' tamā'na.
32 Lā' tuncan xamākalhtō'kē'ni' huan ley huanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū' hua'na', Mākalhtō'kē'ni'. Huī'
kalhatin Dios lā' xla' xmān ixa'cstu Dios. 33 Lā' tasqui'nī
napāxquī'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n lā' con
ixlīhuāk quintapāstacna'ca'n lā' quintahuixcānca'n. Nā
tasqui'nī napāxquī'yāuj ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi
quē'cstuca'n quincātapāxquī'yāni'. Palh chuntza' nat-
lahuayāuj, ū'tza' līhua'ca' xatzey que na'a'ksajuī'yāuj
Dios a'ntū lhcuyucan o maknīcan.
34 Lā' Jesús cuenta tlahualh a'nchī xa'nca pāstacli lā'
kalhtīlh xamākalhtō'kē'ni' huan ley. Lā' Jesús huanilh:
—Tisputni'yāni' xmān macsti'na'j para natapa'ksī'ya'
con Dios.
Lā' tintī'tza' ixkalhasqui'nīcu'tun nīn tuntū' como ixta-
jicua'n.

I'xū'yāpapna' Jesús
Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44

35 Lā' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuhuī't nac
xaka'tla' lītokpān lā' cāhuanilh:
—Cristo ū'tza' a'ntī Dios hui'līlh ixlīmāpūtaxtunu'. Lā'
¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley que
Cristo ī'xū'yātā'nat David? 36 Māni' David hualh chu
a'nchī māsu'ni'lh Espíritu Santo lā' chuntza' tzo'kli:
Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
"Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātla-
jakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza"
—huan pāxtūcāna'j a'nlhā a'cnīni'ni'can—. 37 Palh David
līchihuīna'lh ī'xū'yātā'nat lā' māpācuhuīlh ixMā-
pa'ksīni', ū'tza' huanicu'tun que xla' līhua'ca' xaka'tla'
nala —hualh Jesús.
Lā' chu catīhuāyā tachi'xcuhuī't līpāxūj takaxmatli.

Jesús cālē'ksa'nīni'lh xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47

38 Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan
tachi'xcuhuī't, ixcāhuani':
—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tapūlatā'kchokocu'tun
pūlhmā'n ixtakēnu'ca'n hua'chi a'ntī lej taca'tzī. Nā tala-
casqui'n que cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca
nac cā'tejen. 39 Lā' na ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n
taputza pūtahuī'lh a'ntū tahui'lāna' calacan lā' tala-
casqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nlhā tlahuacan cā'tani'.
40 Lā' xlaca'n ta'a'kxokomaklhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā'
ā'calīstān lej xlīt takalhtō'ka' a'nlhā nacālaktzī'ncan lā'
chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā' natapātīni'n que
ā'makapitzīn.

A'ntū māstā'lh huan pobre lakapūt
Lc. 21.1-4

41 Lā' Jesús tahuī'lh na ixlacapūn a'nlhā ixmojōcan
tumīn a'ntū a'ksajcan Dios. Lā' ixcālaktzī'mā' huan
tachi'xcuhuī't a'xni'ca' ixtamojō ixtumīnca'n. Lā'
lhūhua' ricosnu' tamojōlh lhūhua' ixtumīnca'n. 42 Lā'
milh kalhatin lakapūt; lej pobre ixuanī't. Lā' xla' cāmo-
jōlh lakatu' ixtumīn de cobre; xmān macsti'na'j ixta-
palh. 43 Lā' Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntū mojōlh
huā'mā' pobre lakapūt līhua'ca' ixtapalh na ixlacapūn
Dios que a'ntū tamojōlh huan ā'makapitzīn. 44 Xlaca'n
tamojōlh xmān a'ntū ixcā'a'katāxtūni'nī'ttza' como xla-
ca'n lacricos. Lā' huan puscāt, xla' a'yuj sputni' ixlīhua't,
pero māstā'kō'lh ixlīhuāk a'ntū ixpūlatahuī'lh.

Jesús hualh que nalactlahuacan xaka'tla' lītokpān
Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6

13 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de nac xaka'tla' lī-
tokpān, kalhatin de ī'sca'txtunu'nī'n huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Lej tzēhuanī't huan chi-
huix a'ntū lītlahuacanī't huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lej
xa'nca taxtucha'.
2 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan lī-
tokpān. Tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxa-
ka. Ixlīhuākca'n natapanckō' lā' huan taxaka nalacla.

A'nchī naca'tzīcan que palaj na'a'ksputa huā'mā' quilh-tamacuj
Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Lā' Jesús tahuī'lh na ixtūtzā'n huan o'kspū'n a'nlhā
huanican Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla' lītokpān. Lā'
Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés tzē'k
takalhasqui'nīlh:
4 —Iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn napā-
tle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh palaj
napātle'ke a'ntū hua'nti?
5 Lā' Jesús tzuculh cāhuani:
—Catamaktaka'lhtit para que nīn tintī' nacā'a'kx-
okoyāni' 6 como lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh
taka'lhī quilīmāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit
Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh". Lā' chuntza' lhūhua' a'ntī
nacā'a'kxokocan.
7 'Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan a'nlhā pajtzu
tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchī
lamā'cha' guerra makat. Tū' tijicua'nā'tit. Chuntza'
ka'lhī que napātle'ke. Lā' tūna'j cati'a'ksputli. 8 Lakatin
gobierno natā'kaquī' contra ā'kalhatin. Lā' kalhatin
māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin. Lā' lakachu nat-
achiqui huan ti'ya't lā' na'a'nan tatzi'ncsta. Lā' ixlīhuāk
huā'mā' xmān ixlītzucuni' a'nchī napātīni'ncan.
9 'Cuenta catlahua'tit como nacātamacamāstā'yāni'
con huan pūchihuīna'nī'n lā' nacātakēsno'kāni' nac lī-
tokpānna'. Lā' por quimpālacata nacātalē'nāni' na ixla-
capūnca'n huan gobernadores lā' na ixlacapūnca'n
māpa'ksīni'nī'n. Chuntza' nachihuīna'nā'tit por quim-
pālacata.
10 'A'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj,
tasqui'nī nacāmāsu'ni'can huan xatzey tachihuīn huan
tachi'xcuhuī't chuxalhā nac quilhtamacuj. 11 Lā' a'xni'ca'
nacātachi'payāni' lā' nacātamacamāstā'yāni' con huan
pūchihuīna'nī'n, tū' catilē'capintit pū'la a'nchī nalīta-
maktāyayā'tit. Nahua'nā'tit a'ntū puhua'nā'tit a'xni'ca'
nachā'n huanmā' hora. Tū' māni' hui'xina'n catichihuī-
na'ntit. Huan Espíritu Santo nacāmāchihuīnīyāni'.
12 'Lā' a'ntī quintakalhlaka'ī' nacāmacamāstā'can con
huan pūchihuīna'nī'n. Lā' māni' ixtā'tinca'n a'ntī nata-
macamāstā' para nacāmaknīcan. Lā' huan xanatātana'
natamacamāstā' ixcamana'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' para
nacāmaknīcan. Lā' huan camana' nata'a'kchā'ni' ixtā-
ta'ca'n lā' ixtzī'tca'n a'ntīn takalhlaka'ī' lā' natamā-
maknīnīni'n. 13 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacāta-
ca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata. Lā' huan
a'ntī natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī, xlaca'n
nacāmāpūtaxtūcan.
14 'Nalaktzī'nā'tit huā' xako'hua'jua' a'ntū nalact-
lahuakō' lā' natāya a'nlhā tū' līmakuan chu a'nchī
tzo'knulh huan profeta Daniel. Lā' quit a'ntī ictzo'kmā'
huā'mā', iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī lakapū-
tle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. A'xni'ca' nalak-

tzī'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que
natatzā'la hasta nac o'kspū'n xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'
nac estado de Judea. 15 Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca'
natayuja huan a'ntīn tahui'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n,
tū' catitatanūlh huan nac chic para natamāxtu catūhuā
a'ntū ixla'ca'n. 16 Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac
cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli na ixchicca'n para natataya
ixtakēnu'ca'n. 17 Xānti tala huan puscan huan tamā'na
chi'chini' palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'ni'ncus.
18 ’Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit
a'xni'ca' lonknu'n. 19 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala
huā'mā'. Desde a'xni'ca' Dios mā'a'nanīlh huā'mā' quil-
htamacuj, tū' maktin pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan
huanmā' chi'chini'. Lā' tū'tza' maktin catilalh ix-
tā'chuntza' ā'calīstān. 20 Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jīlh
huā'mā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn tintī'. Dios
namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī cālac-
sacnī't.
21 ’Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': “Chā calaktzī'ntit. A' huī' huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh”, tū' catikalhlaka'ī'tit. Lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': “Chā calaktzī'ntit. A'jnanu' yā”, tū' catikalh-
laka'ī'tit. 22 Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā'
makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n Cristo lā'
ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n
ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā natatlahua lē'cnīn como
nata'a'kxokocu'tun māni' xlaca'n a'ntīn Dios cālacsacli.
Tūlalh catita'a'kxokolh a'ntī Dios cālacsacli pero
nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. 23 Skalalh cala'tit. Ic-
cāhuanini'tza' ixlīhuāk huā'mā' para que tū' nacā-
ta'a'kxokoyāni'.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n

Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' huan tamā'na chi'chini' a'xni'ca' napātle'ketza'
huā'mā' līpātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū'
catitamāxkakēni'lh. 25 Lā' huan sta'cu nataminācha' de
nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. 26 Lā'
tuncan nalaktzī'ncan huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
a'nchī napūmin huan poklhnu'. Lej naka'lhī līmāpa'ksīn
lā' tzēhuanī't naxkaka. 27 Lā' tuncan nacāmacamin
ixángeles lā' natamākēstoka a'ntī cālacsaccanī't. Nata-
min a'ntī cālacsaccanī't xalanī'n cā'quilhtamacuj.
28 ’Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui' higo.
A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā' tapu'n
xachi'tin, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tapajtzūmā'tza'
a'xni'ca' lej naxu'nu. 29 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke
ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzīyā'tit que
tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj.
Tapajtzūmā'tza' hua'chi kalhatin a'ntī ka'lhīmā'ca lā'
yātza' na ixlacapūn huan mākalhcha. 30 Stu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'cus tū' cati-
tanīkō'lh hasta a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā'
a'ntū iccāhuanini'. 31 Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa
huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkō'can.
32 ’Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chi'chini' o
huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn
tū' taca'tzī. Lā' nīn ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios
xaTāta' ca'tzī lhānīn mero napātle'ke.
33 ’Skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn napā-
tle'ke huā'mā'. 34 U'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī
na'a'n latā'kchoko makat. Lā' cālīmāmacū'tā'quī' ixchic
huan ixtasācua'nī'n lā' cāmaxquī' ixlītlōtca'n chā'tunu'.
Lā' yāhua kalhatin maktaka'lhna' nac tanquilhni' lā'
māpa'ksī que skalalh nala. 35 Chuntza' hui'xina'n
skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn namin ixtēcu'
chic. Tzēlasā' namin cā'smalanka'n, o a'xni'ca' chū'cus
nata'sa huan gallo, o i'tāt tzī'sa, o tuncuīni'n. 36 U'tza'
skalalh calīla'tit para que tū' lhtatapā'na'ntit a'xni'ca'
chu līmaktin namin. 37 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n:
Skalalh cala'tit. Lā' nā skalalh catalalh ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't —cāhuanilh Jesús.

Talacchihuīna'lh a'nchī natalīchi'pa Jesús

Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

14 I'sputacus lakatu' chi'chini' para huan cā'tani'
a'ntū huanican pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi
a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Lā' xanapuxcu'nu' curasna'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtaputzamā'na
a'nchī natalī'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' natamā-
maknīnīni'n. 2 Lā' talāhuanilh:
—Palh natlahuayāuj catūhuā līhuan lamā' cā'tani',
huan tachi'xcuhuī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús

Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

3 Lā' Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. U'tza'
huā'mā' Simón a'ntī ixmasni'mā' ixquinī't lā'
ixtzeyanī'ttza'. Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' a'ntza',
kalhatin puscāt laktapajtzūlh. Ixlē'mā' pātin frasco
a'ntū ixlītzuma aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa ix-
uanī't. Lā' ū'tza' a'ntū huanican nardo. Huan puscāt
pa'klhli huan frasco lā' mūmā'ca'lh Jesús huan aceite.
4 Lā' makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' talī'a'kchā'lh lā'
talāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' pāxcat līlalh huā'mā' aceite? 5 Ixtapalh
hua'chi ixtatlaj kalhatin chi'xcu' xatascujāt de lakatin
cā'ta. Tzē ī'stā'ca lā' huan tumīn tzē ixcāmaxquī'ca huan
pobresni'.
Lā' taquilhnīlh huan puscāt.
6 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Camakxtektit. ¿A'chī' mājiclhuī'yā'tit huā'mā'
puscāt? Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey. 7 Pō'ktu na'a'nan
pobresni' na milaclhpu'nanca'n. Lā' a'xni'ca' la-
casqui'nā'tit, tzē nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey. Pero
quit tū' pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'. 8 Huan puscāt
tlahualh a'ntūn tzē ixtlahua. Quimūmā'ca'lh aceite lā'
chuntza' quincāxtlahualīlhtza' como naquimā'cnūcan.
9 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilh-
tamacuj a'nlhā namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntūn
tlahualh huā'mā' puscāt. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n na-
talīpāstaca xla' —hualh Jesús.

Judas cāhuanilh namacamāstā' Jesús

Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

10 Judas Iscariote kalhatin de huan ixlīkalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' xla' cālaka'lh xanapuxcu'nu'
curasna' para nacāhuani que ixcāmacamaxquī'lh Jesús.
11 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū cāhuanica, tapāxuhualh
lā' tahuanilh palh natamaxquī' tumīn. Lā' Judas ixputza
a'nchī ixlīmacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

12 Milh huan xapū'lh chi'chini' de huan cā'tani'
a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura.
Huā'mā' chi'chini' a'xni'ca' maknīcan huan borrego
a'ntū nahua'can para huā'mā' cā'tani' a'ntū huanican
pascua. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿Lhachū lacasqui'na' na'ica'nāuj na'iccāxtlahuayāuj
para nahua'yāuj huan xalīhua't huan cā'tani'?
13 Lā' cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:
—Capintit huan nac cā'lacchicni' lā' napāxtokā'tit
kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' ixpūxka'tni'.
Nastālani'yā'tit. 14 Lā' a'nlhā xla' natanū, nā
natanū'yā'tit lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan chic: "Huan
Mākalhtō'kē'ni' huan: ¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā
tzē na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalīhua't
cā'tani' de pascua?" 15 Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni'
lakatin cuarto ixlītanca'cstu' chic. Lā' ka'tla' huan cuar-
to lā' cāxni'j yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit
quilīhua'tca'n.
16 Lā' ta'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' tatanūlh nac cā'lac-
chicni'. Lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús ixcāhuaninī't lā'
tacāxtlahualh huan līhua't.
17 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini', Jesús
cātā'chā'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'ntza'. 18 Lā' līhuan ix-
tahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xi-
na'n a'ntī quilātā'huā'yamā'nauj huā'tzā'
naquimacamāstā'.
19 Lā' xlaca'n tatzuculh talakaputza lā' chā'tunu' de
xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—¿Chu quit?
20 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Kalhatin de hui'xina'n de milīkalhacāujtu'ca'n māni'
xla'. U'tza' a'ntīn quintā'pūhuā'yan huā' pulātu. 21 Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimpātle'keni' chu
a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihuīn Dios.
Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā';
nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlacatun-
cuīlh.
22 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan
pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpitzilh lā'
cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:
—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.
23 Lā' tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios.
Lā' macastī'n cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīhuāk-
ca'n tapūko'tnūnkō'lh. 24 Lā' cāhuanilh:
—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxt-
lahuacan huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios
nacālīmāpūtaxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza'
a'ntū na'icmaka'n para nacāmāsputūnu'ni' ixtala-
clē'i'ca'n tachi'xcuhuī't. 25 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua'
ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka

Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

26 Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā'
ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. 27 Lā'
Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākca'n naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata
a'ntū naquimpātle'keni' como chuntza' tatzo'kni' na ix-
tachihuīn Dios: "Na'icmaknī huan pastor lā' na-
ta'a'kahuankō' huan borregos", tatzo'kni'. 28 Lā' a'xni'ca'
naquimālakahuanīchokocan, xapū'la na'ica'n quit nac
estado de Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.
29 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekma-
ka'nāni', pero quit tū' ictimakxtekni'.
30 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Chuhua'j huā'mā' tzī'sa
a'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, māni'
hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.
31 Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu' hualh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalh-
tatzē'kni'.
Lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn chu a'cxtim tahualh.

Jesús tā'chihuīna'lh Dios nac huerta a'nlhā huanican Getsemaní

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

32 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac lakatin lugar
a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit na'ic-
tā'chihuīna'n Dios.
33 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' Jacobo lā' Juan. Lā'
tzuculh tamakchuyī lā' lej pāta'lalh. 34 Lā' cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talaka-
putzīt. Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh catahui'la'tit.
35 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't
lā' squi'ni'lh Dios palh tzē ixpūtaxtulh de a'ntū napā-
tle'keni' 36 lā' hualh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū
na'icpātī, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū
hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit icla-
casqui'n.
37 Lā' taspi'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'tx-
tunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā'
huanilh Pedro:
—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu tūlalh tāyani'tit
mintalhtataca'n nīn lakatin hora? 38 Lakahuan
catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatla-
jayāni' a'xni'ca' nacātalīlaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clh-
cunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū'
taka'lhī tahuixcān.

39 Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j lā' chu a'cxtim
squi'ni'lh Dios. 40 Lā' taspi'tchokopā a'nlhā ixcāmā-
chokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalh-
tatahui'lāna'. Tūlalh tatāyani'lh ixtalhtataca'n lā' tū' ix-
taca'tzī a'nchī natakalhtī. 41 Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun
taspi'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus?
Tzeytza'. Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can
na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuīn.
42 Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī
naquimacamāstā'.

Chī'lē'nca Jesús

Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

43 Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús ixchihuīna'mā'cus, chā'lh
Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' scā'tx-
tunu'nī'n ixuanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
lā' ixtalē'n ixmachītaca'n lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ix-
quilhtampānca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas.
44 Lā' Judas ū'tza' a'ntī ixmacamāstā'mā' lā' xla' ix-
cāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa tichū Jesús. Ix-
cāhuani'nī't:
—A'ntī na'iclacamu'su ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit lā'
nalīpinā'tit lā' namaktaka'lhā'tit.
45 Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas, tuncan laktapajtzūlh Jesús
lā' huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni'.
Lā' lacamu'sulh. 46 Lā' huan tachi'xcuhuī't talaktapa-
jtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.
47 Lā' ixyā kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh
ixmachīta lā' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan xamā-
pa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xkō'lh. 48 Lā'
Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n?
Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. 49 A'xni'ca'
xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī'
tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuntza' naquimpā-
tle'keni' para natlōkentaxtū a'ntū tzo'kcanī't na ixtachi-
huīn Dios —cāhuanilh.
50 Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n tatzā'lalh lā'
chuntza' talī'a'kxtekmaka'lh Jesús.

Tzā'lalh kalhatin o'kxa'

51 Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh. Tū' ixlhakā'nī't ixlu'xu';
xmān ixlītamaksna'tnī't kalhtin sábana. Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't tachi'palh, 52 lhka'lo'ko tzā'lalh lā'
maka'lh huan sábana.

Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n israelitas

Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

53 Lā' xlaca'n a'ntīn tachi'palh Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī'
huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' talaktakēstokli
ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu'
israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. 54 Lā' Pedro laka-
makat stālani'lh lā' chā'lh hasta ixtanquilhni' huan ix-
chic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan
chic lā' cātā'tahuī'lh huan policíasna'. Lā' ixcātā'sko'huī'
nac macscut con xlaca'n.
55 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n xala-
ka'tla'n pūchihuīna'nī'n a'ntī ixtalacāxtlahua, xlaca'n ix-
taputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús para na-
talīmāmaknīnīni'n. Lā' tū' ixtakaksa a'ntūn tzē na-
talē'ksa'nīni'n. 56 Līlhūhua' talīchihuīna'lh a'ntūn tū'
stu'ncua' ixpālacata Jesús, pero tū' chu a'cxtim tahualh.
57 Lā' makapitzīn tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā' tahualh
a'ntūn tū' stu'ncua'. Chuntza' tahualh:
58 —Quina'n ickaxmatui a'nchī hualh: "Quit
na'icmāsputūkō' ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' lītokpān
a'ntū ixtatlaujca'n chi'xcuhuī'n. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chi-
ni' na'ictlahua ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n
chi'xcuhuī'n".
59 Pero nīn xlaca'n tū' chu a'cxtim tahualh.
60 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh na ixlaclh-
pu'nanca'n lā' kalhasqui'nīlh Jesús:
—Huā' tayāna' chi'xcuhuī'n talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā'
¿chu tū' nakalhtīni'na'?
61 Lā' Jesús ca'cs tāyalh lā' tuntū' kalhtīni'lh. Lā' huan
xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīpā:
—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī Dios lacsacnī't? ¿Chā
hui'x ixO'kxa' Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?
62 Lā' Jesús kalhtīlh:
—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la na ixpāx-
tūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha'
nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.
63 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna', māni' xla' xtī'tli
ixlu'xu' lā' chuntza' līmāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā'
hualh:
—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para
naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'. 64 Hui'xina'n kax-
pā'tnī'ta'ntit a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī
puhua'nā'tit?
Lā' ixlīhuākca'n tamālaclē'nīlh para namaknīcan.
65 Lā' makapitzīn tatzuculh talakachojmanī. Lā' xla-
ca'n talacatlapalh lā' tatucsli lā' tahuanilh:
—Caquilhchipi tichū tucsni'.
Lā' huan tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na nā xla-
ca'n tatucsli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

66 Lā' Pedro ixyā na ixtanquilhni' huan chic lā' milh
kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixmaksquiti na ixchic huan
xamāpa'ksīni' curasna'. 67 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro
a'nlhā ī'sko'huī', huan tzu'ma'jāt lakalaktzī'lh lā'
huanilh:
—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.
68 Pero xla' kalhtatzē'kli lā' huanilh:
—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'. Tū' icmāchekxī.
Lā' a'lh lacachuna'j. Lā' ta'salh huan gallo. 69 Lā' huan
tzu'ma'jāt chu laktzī'mpā lā' tzuculh cāhuani huan a'ntī
ixtatā'yāna'ncha':
—U'tza' huā'mā' kalhatin de xlaca'n.

70 Lā' Pedro kalhtatzē'kpā. Lā' ixlīka'tlā'tus huan a'ntī
ixtatā'yāna'ncha' tahuanilh Pedro:
—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como hui'x xala'
nac estado de Galilea. Mintachihuīn ixtā'chuntza' a'ntī
xalanī'n nac Galilea.
71 Lā' Pedro tzuculh macapūlhcācan ixa'cstu lā'
stu'tu'lu' hualh:
—Dios naquimāpātīnī palh tū' stu'ncua' a'ntū
icuanimā'ni'. Tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu' a'ntī līchi-
huīna'mpā'na'ntit.
72 Lā' huan gallo ta'sapā ixlīmaktu'. Lā' ū'tza' līmāpās-
taquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't: "A'xni'ca' tūna'j na-
ta'sa ixlīmaktu' huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka'
maktu'tun". Lā' a'xni'ca' Pedro pāstacli chuntza', tzu-
culh calhuan.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

15 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan xanapuxcu'nu' curas-
na' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ā'makapitzīn pūchihuī-
na'nī'n tatakēstokli lā' talacchihuīna'lh. Lā' tapekechī'lh
Jesús lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh huan Pilato a'ntī
gobernador ixuanī't. 2 Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:
—¿Chu hui'x ixReyca'n israelitas?
Lā' xla' kalhtīlh:
—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.
3 Lā' xanapuxcu'nu' curasna' ixtalē'ksa'nīni'n de
lhūhua' catūhuā. 4 Lā' Pilato kalhasqui'nīpā:
—¿A'chī' tū' kalhtīni'na' nīn tuntū'? Kaxpa'tti ixlīhuāk
a'ntūn talē'ksa'nīni'ni'.
5 Pero Jesús tū'tza' kalhtīlh. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh Pilato.

Tahualh que tasqui'nī nanī Jesús

Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

6 Lā' ixa'nan lakatin talanān a'xni'ca' ixla cā'tani'. Pila-
to ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan tachi'xcuhuī't
ixtalacsaca huan tachī'n a'ntī namakxtekcan. 7 Lā' ix-
tatanūmā'na nac pūlāchī'n makapitzīn a'ntī ix-
tatā'kaquī'nī't contra huan gobierno lā' ixtamaknīni'nī't
a'xni'ca' tatā'kaquī'lh. Lā' kalhatin de huan tachī'nī'n ix-
uanican Barrabás. 8 Huan lhūhua' tachi'xcuhuī't talak-
tapajtzūlh Pilato lā' tatzuculh tasqui'ni' que catlahualh
chu a'nchī lanān ixtlahua līhuan ixlamā' cā'tani'. 9 Lā'
Pilato cākalhtīlh:
—¿Chā lacasqui'nā'tit na'iccāmakxtekni'yāni' ixRey-
ca'n israelitas?
10 Pilato māchekxīlh a'nchī huan xanapuxcu'nu'
curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talī-
macamāstā'lh. 11 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' ix-
tacuccha'xnī't huan tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' talīsqui'nli
Barrabás. 12 Lā' Pilato cākalhtīpā lā' cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahua con xla' a'ntī
māpācuhuī'yā'tit ixReyca'n israelitas?
13 Lā' xlaca'n tata'salh lā' palha' tahuanilh:
—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!
14 Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't?
Pero xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanilh:
—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!
15 Lā' como Pilato ixcāmāko'xamixīcu'tun huan
lhūhua' tachi'xcuhuī't, cāmakxtekni'lh huan Barrabás.
Lā' māpa'ksīni'lh que cakēsno'kca huan Jesús lā'
macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.
16 Lā' tuncan ixtropasna' huan gobernador talē'lh
Jesús na ixchakān pūchihuīn a'nlhā huanican pretorio.
Lā' cāmākēstokca ā'makapitzīn tropasna'. 17 Lā' tamāl-
hakē'lh lakatin ixlu'xu' xasmumonko' lā' tatlahualh
lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. 18 Lā' tatzu-
culh tahuani:
—Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n israelitas.
19 Lā' talīmūnicli qui'hui' lā' tachojmanīlh. Lā' tatat-
zokostani'lh hua'chilh ixta'a'cnīni'ni'mā'na. 20 Lā' a'xni'ca
talīlītzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu' xasmu-
monko' lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixu-
anī't. Lā' talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

21 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na, ixtētaxtumā' kalhatin
chi'xcu' xala' nac Cirene a'ntī ixtacuīni' Simón. Xla' ixtā-
ta'ca'n Alejandro lā' Rufo lā' ixmimā'cha' de nac rancho.
Lā' huan tropasna' tasāmācu'quī'lh ixcruz Jesús.
22 Lā' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huani-
can Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn. 23 Lā' Jesús
mālacnūni'ca vino para nahua'. Lā' ix-
tā'tlahuapāspi'tcanī't līcu'chu'ni' a'ntū huanican mirra.
U'tza' ixlīmālhtatīcu'tuncan. Lā' Jesús tū' maklhtīni'lh.
24 Lā' a'xni'ca' ī'xtokohua'ca'canī'ttza', huan tropasna'
tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús lā' tapūmāxtulh ī'suerte-
ca'n para nataca'tzī tuchū nacātachokoni' chā'tunu' de
xlaca'n.
25 Lā' hua'chi makna'jās cuhuīni' ixuanī't a'xni'ca'
xtokohua'ca'ca. 26 Lā' ixtzo'kcanī't a'ntū ixpālacata līx-
tokohua'ca'ca lā' ixuan chuntza': IxReyca'n israelitas.
27 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n;
kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc.
28 Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū tzo'kcanī't na ixtachi-
huīn Dios a'nlhā huan: "Xla' ixpūtle'kecanī't na ixlaclh-
pu'nanca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey".
29 Lā' xlaca'n a'ntī ixtatētaxtumā'na talakapalalh lā'
taxakā'līlh ixa'kxākca'n lā' tahuanilh:
—¡A! Hui'x ixlactlahua'cu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān
lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'. 30 Chuhua'j
capūtaxtu mē'cstu lā' cayu'jti de huan nac cruz.
31 Lā' nā chuntza' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtalīlītzī'n Jesús lā' ix-
talāhuanimā'na:
—Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu
ixa'cstu. 32 Cayujli chuhua'j de huan nac cruz huan
Cristo a'ntī ixReyca'n israelitas. Nalaktzī'nāuj nayuja de
huan cruz lā' chuntza' nakalhlaka'ī'yāuj xla'.
Lā' xlaca'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't nā talaka-
palalh Jesús.

Jesús nīlh
Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

33 Lā' a'xni'ca' tastu'nūtatza' ixuanī't, cā'pucsua' lalh
chuxalhā nac cā'ti'yatna' hasta maktu'tun kōtanū. 34 Lā'
hua'chi maktu'tun kōtanū Jesús palha' ta'salh lā' hualh:
—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun:
QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta'
quē'cstu?
35 Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayā-
na'ncha'. Lā' xlaca'n talāhuanilh:
—Cakaxpa'ttit. Xla' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.
36 Lā' tu'jnulh kalhatin lā' līmāchū'huī'lh vinagre nac
lakatin catūhuā a'ntū hua'chi panamāc. Lā'
o'ksmā'ca'lh kantin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para
nahua' lā' hualh:
—Camakxtekui; nalaktzī'nāuj palh Elías namin
namāyujū de nac cruz.
37 Lā' Jesús lej palha' ta'salh lā' tuncan nīlh. 38 Lā'
huā'mā' ka'tlā'tus huan lu'xu' nac xaka'tla' lītokpān tax-
tī'tpitzilh desde ixquilhtūn xala' tālhmā'n hasta na ix-
tampān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lī-
tokpān. 39 Lā' huan capitán romano ixyā na ixlacapūn
Jesús. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh a'nchī Jesús ta'salh lā' nīlh,
lā' huan capitán hualh:
—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixu-
anī't.
40 Nā huan puscan ixtalaktzī'mā'na de makat; na ixla-
clhni'ca'n ixtayāna' María Magdalena lā' Salomé lā'
María ixtzī'tca'n Jacobo huan xastancu lā' José. 41 Xla-
ca'n ixtastālani'tlā'huan Jesús a'xni'ca' ixuī' nac estado
de Galilea lā' ixtamaktāya. Lā' nā ixtahui'lāna'
ā'makapitzīn lhūhua' puscan a'ntī ixcātā'minī't a'ntza'
nac Jerusalén.

Mānūca nac lhu'cu' ixmacni' Jesús
Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

42 Kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' a'ntū ix-
pūcāxtlahuakō'can huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Lā'
ū'tza' ixlīlakalī ixuanī't. 43 Lā' lakmilh huan Pilato
kalhatin chi'xcu' xala' huan nac cā'lacchicni' Arimatea.
Huanmā' chi'xcu' ixtacuīni' José lā' ixka'lhīmā' hasta
a'xni'ca' Dios namāpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' xla' chā'tin de
huan pūchihuīna'nī'n israelitas a'ntī más ixtamā-
pa'ksīni'n. Lā' huā'mā' chi'xcu' lej ixa'cnīni'ni'can. Lā' xla'
ixa'cstu tahuixcānīlh lā' squi'ni'lh Pilato camaxquī'lh ix-
macni' Jesús.
44 Lā' Pilato lē'cnīlh como puhualh que tūna'j ixnī. Lā'
māta'sīlh huan capitán lā' kalhasqui'nīlh palh stu'ncua'
ixnīnī'ttza' Jesús. 45 Lā' a'xni'ca' huan capitán mā-
ca'tzīnīlh que ixnīnī'ttza', Pilato makxtekli José nalē'n
huan macni'. 46 Lā' José tamāhualh kalhtin stala'nka'
lu'xu' xatzey. Lā' a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' huan ixmac-
ni' Jesús, līpāsna'tli huan lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin
lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza' nac talhpān. Lā'
līmālacchahuayāhualh lakatin ka'tla' chihuix. 47 Lā'
María Magdalena lā' María ixtzī't José talaktzī'lh a'nlhā
ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús.

Mālakahuanīchokoca Jesús
Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

16 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan, María Magdalena lā' María ixtzī't Ja-
cobo lā' Salomé tatamāhualh pomada a'ntū lej xa-
mu'csa para natalīmactlahua ixmacni' huan Jesús. 2 Lā'
cā'tzi'sāt huan domingo a'xni'ca' tā'cxtulhcus huan
chi'chini', ta'a'lh nac taponkni' 3 lā' ixtalāhuani:
—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni' huan chihuix a'ntū
līmālacchōcanī't huan lhu'cu'?
4 Lā' a'xni'ca' talaca'a'lh, talaktzī'lh que ixmāpānū-
canī'ttza' huan chihuix como ka'tla' ixuanī't. 5 Lā'
tatanūlh nac taponkni' lā' talaktzī'lh kalhatin ángel
a'ntī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Ixuī' na ixa'cacāna'j
huan lhu'cu' lā' smu'yonko ixlu'xu' lā' pūlhmā'n ixu-
anī't. Lā' xlaca'n lej tajicua'lh. 6 Lā' huan ángel
cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit. Hui'xina'n putzapā'na'ntit Jesús
xala' nac Nazaret a'ntī xtokohua'ca'canī't. Xla' tū'tza'
huī' huā'tzā'; xla' lakahuanchokolhtza'. Chā calaktzī'ntit
a'nlhā ixmāpī'canī't. 7 Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro
lā' ā'makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. Nahua'ni'yā'tit
que xla' nacāpū'lani'yāni' para nac estado de Galilea.
A'ntza' napāxtokā'tit chu a'nchī cāhuanini'.
8 Lā' huan puscan tataxtulh de nac lhu'cu' lā'
tatzā'lalh. Lej ixtaxpipitēlha lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como
lej ixtajicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tintī'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena
Jn. 20.11-18

9 Huanmā' domingo lej tzi'sāt Jesús lakahuanchokolh.
Lā' pū'la tasu'yuni'lh María Magdalena a'ntī ixmāxtu-
ni'nī't lakatojon tlajana'nī'n. 10 Lā' María cālakchā'lh xla-
ca'n a'ntī ixcātā'latlā'huan Jesús. Ixtalakaputzahui'lāna'
lā' ixtacalhuahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh a'ntū ixpā-
tle'kenī't. 11 Lā' a'yuj xlaca'n takaxmatli a'nchī
ixlakahuanchokonī't Jesús, lā' a'nchī María Magdalena
ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n
Lc. 24.13-35

12 Lā' ā'calīstān Jesús xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixta'a'mā'na lacachuna'j nac
tej. 13 Lā' xlaca'n tataspi'tli lā' tamāca'tzīnīlh
ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n, pero xlaca'n tū' takalhla-
ka'ī'lh.

Jesús cāmaxquī'lh ixlītlō'tca'n ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

14 Lā' ā'calīstān huampala Jesús cātasu'yuni'lh huan
kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na.
Lā' cālacaquilhnīlh porque tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun. Tū'
takalhlaka'ī'lh a'nchī tahualh xlaca'n a'ntī ixtalaktzī'nī't
Jesús a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'. 15 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' nacāmā-
su'ni'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixlīhuākca'n huan

tachi'xcuhuī't. 16 Chuxatī a'ntī nakalhlaka'ī' huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' na'a'kpaxa, xla'
namāpūtaxtūcan. Lā' chuxatī a'ntīn tū' nakalhlaka'ī'
huan xatzey tachihuīn, xla' naka'lhīcus ixtalaclē'i'. 17 Lā'
nalīlakapascan a'ntīn takalhlaka'ī' huan xatzey tachi-
huīn chuntza'. Natalīmāxtu huan tlajana'nī'n con
quilīmāpa'ksīn. Tzē natachihuīna'n xasāsti' tachihuīn.
18 Lā' a'yuj catachi'palh huan lūhua' lā' a'yuj
catalīko'tnūlh catūhuā a'ntū ka'lhī līlaknīn, tū' catita-
laknīlh. Lā' xmān nataxa'ma huan ī'tza'ca'nī'n lā' xlaca'n
natatzeyan.

Jesús tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn

Lc. 24.50-53

19 Lā' a'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesús chuntza' ix-
cāhuaninī't ī'sca'txtunu'nī'n, xla' tā'kayāhualh lā' a'lh
nac a'kapūn. Lā' tahui'lh na ixpāxtucāna'j Dios a'nlhā
a'cnīni'ni'can. 20 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā'
lakachu ixta'a'cta'sana'n. Lā' huan Māpa'ksīni' ixcāmak-
tāya. Lā' chuntza' tzē ixtalītlahua lē'cnīn. Lā' ū'tza' ixlī-
ca'tzīcan que stu'ncua' a'ntū ixtamāsu'yumā'na. Amén.

SAN LUCAS

A'chī' tzo'kca huā'mā' historia

1 Lhūhua' a'nan a'ntī tatzo'kli a'ntū pātle'kelh na
quilaclhpu'nanca'n. 2 Lā' a'ntū quincātahuanin ix-
pālacata Cristo lā' huan tū laktzī'nca desde xalītzucuni'
hasta chuhua'j, ū'tza' tatzo'kli. Nā a'ntīn talaktzī'lh
xalītzucuni' nā tamāsu'yulh. 3 Nā chuntza' quiminī'ni'lh
ictzo'knun. Xa'nca ictlahualh cuenta desde makān para
que xa'nca na'icca'tzī a'nchī na'ictzo'knuni'yāni' en or-
den 4 para que naca'tzīya' que stu'ncua' a'ntū māsu'nī-
canī'ta', Teofilo.

Huan ángel māca'tzīnīni'lh que nalacatuncuī Juan huan Mā'kpaxīni'

5 Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuanī't nac Judea, ixuī'
ka'lhatin sacerdote; ixtacuīni' Zacarías. Lā' xla'
tā'tapa'ksī'lh sacerdotes a'ntī ixcāmāpācuhuīcan Abías.
Nā ixpuscāt Zacarías ixuanican Elisabet lā' xla'
ī'xū'yātā'nat Aarón. 6 Ixtu'ca'n lacuan na ixlacapūn
Dios. Tū' tatlahualh a'ntūn tū' tzey como tatlōkentax-
tūlh ixlīmāpa'ksīn Dios. 7 Tū' ixtaka'lhī ixcamanca'n co-
mo Elisabet tūlalh ka'lhīlh lā' nā lacpapatzīntza'tza' ix-
tahuanī't ixtu'ca'n.
8 Lā' milh huan chi'chini' a'xni'ca' Zacarías lā' ixtā'sac-
erdotes ixtatlahuamā'na ixlītlōtca'n na ixlacapūn Dios.
9 Lā' como chuntza' ixtahui'latca'n, por suerte lacsacca
Zacarías para natanū nac lītokpān para nalhcuyu huan
pūm. 10 Līhuan ī'lhcuyucan huan pūm, ixlīhuākca'n a'ntī
ixtatakēxtimīnī't tatachokolh nac tanquilhni' lā' ix-
ta'orarlīmā'na. 11 Lā' tuncan tasu'yu'ni'lh Zacarías
kalhatin ixángel Dios. Ixyā ixpekcāna'j huan altar a'nl-
hā ī'lhcuyucan pūm.
12 Lā' a'xni'ca' Zacarías laktzī'lh, tamakchuyīlh lā' lej
jicua'lh. 13 Lā' huan ángel huanilh:
—Zacarías, tū' cajicua' porque Dios kaxmatli a'ntū
kalhasqui'nīnī'ta'. Lā' mimpuscāt Elisabet naka'lhī ixca-
man lā' namāpācuhuī'ya' Juan. 14 Lej nalīpāxuhua'ya' lā'
lhūhua' tachi'xcuhuī't natalīpāxuhua ixpālacata huan
ska'ta' 15 como lej natasqui'nī na ixlacapūn Dios. Lā' tū'
maktin nako'ta nīn cu'chu' nīn ā'catūhuā hua'chi
cerveza lā' pulque a'ntū līka'chīcan. Lā' nalītatzuma
ixa'clhcunuc huan Espíritu Santo desde a'xni'ca' tūna'j
tahui'la. 16 Lā' nacāxtāpalīni' ixtapāstacnaca'n lhūhua'
israelitas para natatzucupala nata'a'kahuāna'ni' ixMā-
pa'ksīni'ca'n Dios. 17 Lā' huā'mā' chi'xcu' napū'lani'
huan Māpa'ksīni'. Lā' naka'lhī ixespíritu lā' ixlīmā-
pa'ksīn hua'chi' ixla' Elías. Lā' nacāmāspi'tni' ixa'clh-
cunucca'n huan tachi'xcuhuī't para natapāxquī' ixca-
mana'ca'n. Lā' xla' nacāmāputzī xatzey tapāstacna'
a'ntī tū' ta'a'kahuāna'n. Chuntza' cāxni'j natatahui'la
tachi'xcuhuī't a'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni'.
18 Lā' Zacarías kalhasqui'nīlh huan ángel:
—¿Chichū na'iclīca'tzī palh stu'ncua' huā'mā'? Quit
papatzīntza' lā' nā quimpuscāt to'kotzīntza'.
19 Lā' huan ángel kalhtīni'lh:
—Quit Gabriel lā' icyā na ixlacapūn Dios. Lā'
quimacamilh para na'ictā'chihuīna'nāni' lā' para na'ic-
maxquī'yāni' huā'mā' xatzey tachihuīn. 20 Lā' chuhua'j
hui'x nakō'ko'na'. Lā' tūlalh catichihuī'na' hasta que
natahui'la huan ska'ta' como tū' ka'lhlaka'i' quintachi-
huīn a'ntū natlōkentaxtū a'xni'ca' nachā'n huan māl-
hcuyu'.
21 A'xni'ca' takoxīlh Zacarías, huan a'ntī ixta-
ka'lhīmā'na na ixtanquilhni' lītokpān talē'cnīlh como tū'
taxtulh. 22 Lā' a'xni'ca' taxtulh, huan Zacarías tūla ix-
cātā'chihuīna'n. Lā' chuntza' tamāchekxīlh que
ixlakachuyanī't na ixchakān līto'kpān. Xmān ixcāmac-
ahuani' como tūlalh cātā'chihuīna'lh.
23 Lā' a'xni'ca' sputkō'lh ixlītlōt nac lītokpān, Zacarías
taspi'tli na ixchic. 24 Lā' ā'calīstān ka'lhīni'lh huan ix-
puscāt Elisabet. Lā' tū' taxtulh de huan chic hasta
ixlīlakaquitzis mālhcuyu'. Lā' puhualh: 25 "Huan Mā-
pa'ksīni' quintlahuanī't chuntza' para que tū'tza'
naquintalakmaka'n".

Huan ángel māca'tzīnīni'lh a'nchī nalacatuncuī Jesús

26 Lā' ixka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu' a'xni'ca'
Zacarías ixlakachuyanīt, lā' Dios macamilh huan ángel
Gabriel nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā huanican
Nazaret 27 para nalakmin kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixu-
anican María. Xla' ixlacāxlanī'ttza' para
natā'tapūchahua kalhatin chi'xcu' a'ntī ī'xū'yātā'nat
David lā' a'ntī ixuanican José.
28 Lā' huan ángel tanūlh a'nlhā ixuī' María lā' huanilh:
—¡Icmālakacuhuīnī'yāni' hui'x a'ntī lej sicua'lanālī-
canī'ta! Huan Māpa'ksīni' maktaka'lhāni'; Dios lej
sicua'lanālīnī'ta'ni' que ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn
puscan.
29 Lā' a'xni'ca' María laktzī'lh huan ángel, lej līlē'cnīlh
huā'mā' tachihuīn. 30 Lā' huan ángel kalhtīlh:
—María, tū' cajicua' porque Dios lej pāxquī'yāni'.
31 Chuhua'j naka'lhīni'na' lā' naka'lhī'ya' kalhatin ska'ta'
xachi'xcu'. Lā' namāpācuhuīya' Jesús. 32 Lej tasqui'nī lā'
namāpācuhuīcan ixO'kxa' Dios a'ntī más xaka'tla'. Lā'
huan Māpa'ksīni' Dios nahui'lī ixlīrey hua'chi ixpap

David 33 para que pō'ktu nacāmāpa'ksī ixlīhuāk israeli-
tas. Lā' ixlīmāpa'ksīn tū' maktin catisputli.
34 Lā' tuncan María kalhasqui'nīlh huan ángel:
—¿Chichū nalīla huā'mā'? Quit tūna'j ictapūchahua.
35 Lā' huan ángel kalhtīlh:
—Huan Espíritu Santo namin lā' nalakmināni' lā'
ixlīmāpa'ksīn Dios Xaka'tla' nalīmacxti'li'yāni' hua'chi
poklhnu'. U'tza' nalīla para que huan ska'ta' a'ntī
natahui'la nala xmān ixla' Dios lā' namāpācuhuīcan
ixO'kxa' Dios. 36 Lā' nā mintalakapasni' Elisabet nā na-
ka'lhī ixcaman xachi'xcu' a'yuj to'kotzīntza' lā' a'yuj
huancan que tū'tza' catika'lhīlh ixcaman. Ka'lhītza'
lakachāxan mālhcuyu' desde a'xni'ca ka'lhīni'lh
37 porque Dios tzē natlahua ixlīhuāk catūhuā.
38 Lā' a'xni'ca' María kalhtīlh lā' huanilh:
—Quit ixla' Dios para natlōkentaxtū ixtapuhuān.
Calalh chu a'nchī quihua'ni'nī'ta'.
Lā' huan ángel a'lh.

María laka'lh Elisabet

39 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' María taxtulh lā'
a'lh lacapalh nac huan xcānsipej xala' lakakēstīnni'
Judea. 40 Lā' tanūlh na ixchic Zacarías lā' mālakakō-
tanu'lh Elisabet. 41 Lā' a'xni'ca' Elisabet kaxmatni'lh ix-
tachihuīn María, huan ska'ta' taxakā'līlh na ixpān lā'
Elisabet lītatzumalh huan Espíritu Santo ixa'clhcunuc.
42 Lā' a'xni'ca' Elisabet chihuīna'lh lej palha' lā' hualh:
—Dios más sicua'lanālīnī'ta'ni' hui'x que ixlīhuākca'n
puscan lā' nā sicua'lanālīnī't mincaman. 43 Lā' ¿tichūn
quit para que naquilakmin ixtzī't quiMāpa'ksīni'? Quit
nīn tuntū'. 44 Lā' xmān ickaxmatli mintachihuīn lā'
quiska'ta' līpāxuhualh lā' taxakā'līlh na quimpān.
45 Hui'x līpāxuhua'ya' como kalhlaka'ī'nī'ta' lā' natlōken-
taxtū a'ntū huaninī'ta'ni' huan Māpa'ksīni'.
46 Lā' tuncan María hualh:
Quilīca'tzīn mācā'tanīmā' huan Māpa'ksīni'.
47 Lā' quilīca'tzīn līpāxuhua ixpālacata quiMāpūtax-
tūnu' Dios.
48 Dios cuenta quintlahuanī't quit a'ntī ixtasācua' lej
xapobre.
Lā' chuhua'j lā' nā pō'ktu tachi'xcuhuī't natahuan que
iclīpāxuhua quit.
49 Dios a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn quintlahuani'nī't la-
ka'tla'n catūhuā.
Lā' xla' lej santo.
50 Pō'ktu nacālakalhu'man a'ntīn ta'a'cnīni'ni'.
51 Ixlīmāpa'ksīn lītlahuanī't lhūhua' catūhuā.
Lītlajalh a'ntī lej ka'tla'jca'tzī.
52 Cāmāpānūni'lh ixlīmāpa'ksīnca'n huan a'ntī lej
ka'tla' ixtahuanī't lā' a'ntīn tapuhuan que xlaca'n más
natatasqui'nī.
53 A'ntī xatzi'ncsni'nī'n cālīmāka'sīlh xatzey līhua't lā'
cāmacā'nī't huan ricosnu' con nīn tuntū'.
54 Cāmaktāyanī't huan ixraza Israel a'ntī tatlōkentaxtū
ixtapuhuān Dios lā' tū' maktin makxteknī't
ixlīlakalhu'man.
55 U'tza' tlahualh a'cxtim hua'chi cāhuaninī't quimpap-
ca'n a'ntī Abraham lā' nā ixnatā'natna' que pō'ktu
nacāmaktāya.
56 Lā' María tachokolh na ixchic Elisabet lakatu'tun
mālhcuyu' lā' ā'calīstān taspi'tli na ixchic.

A'nchī lacatuncuīlh Juan huan Ma'kpaxīni'

57 Lā' a'xni'ca' chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan ska'ta',
tahui'lalh ixcaman Elisabet. Xachi'xcu' ixuanī't. 58 Lā' ix-
amigos lā' ixtalakapasnī'n tamilh para natatā'līpāx-
uhua a'xni'ca' taca'tzīlh que Dios lītlahuanī't xalītzey
Elisabet. 59 Ixlīlakatzeyan chi'chini' ta'a'lh tatlahua ixta-
lanānca'n para nacircuncidarlīcan huan ska'ta' lā'
ixui'līni'cu'tuncan ixtacuīni' Zacarías hua'chi ixtāta'.
60 Lā' ixtzī't cāhuanilh:
—Tū'. Ixtacuīni' Juan nahuan.
61 Lā' kalhasquinīca:
—Lā' ¿a'chī'? Tintī' a'nan de mintalakapasni' a'ntī
huanican Juan.
62 Chu tuncan tamacahuani'lh ixtāta' huan ska'ta'
para nataca'tzī tūyā tacuīni' nahui'līni'cu'tun. 63 Xatāta'
squi'nli kalhtin ca'psnat para natzo'kui'lī lā' tzo'kli: “Ix-
tacuīni' Juan”. Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh. 64 Lā' tuncan
huā'mā' ka'tlā'tus Zacarías tzucupā chihuīna'n lā'
mācā'tanīlh Dios. 65 U'tza' talīlē'cnīlh huan ixamigos lā'
tahuankō'lh huā'mā' lakachu nac huan lakakēstīn xala'
nac Judea. 66 Ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lej tapāstac-
na'lh lā' talākalhasqui'nīlh:
—Lā' huā'mā' ska'ta' ¿tuchūyā chi'xcu' nala?
Chuntza' tahualh como ixtasu'yu que
ixsicua'lanālīnī't huan Māpa'ksīni'.

Zacarías mācā'tanīlh Dios

67 Huan Espíritu Santo lītatzumalh ixa'clhcunuc huan
Zacarías lā' chihuīna'lh hua'chi Dios māsu'ni'lh lā'
hualh:
68 Camācā'tanīca huan Māpa'ksīni' a'ntī ixDiosca'n is-
raelitas porque quincālakalhu'mani' quina'n a'ntī
ixraza lā' quincāmāpūtaxtūni'.
69 Quincāmaxquī'nī'ta'ni' kalhatin Māpūtaxtūnu'; lej
ka'lhī līmāpa'ksīn lā' xala' ixlaclhni' ixnatā'natna' David
a'ntī tlōkentaxtūlh ixtapuhuān Dios.
70 Chu a'nchī hualh por huan profetasna' xalanī'n
makān, chuntza' līhui'līlh Dios.
71 Hualh que ixquincāmāpūtaxtūni' de ixlīmāpa'ksīn
quintā'ca'tzaca'n lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' quincātalak-
tzī'ncu'tunāni'.
72 Lā' huampā que ixquincālakalhu'mani' quimpapca'n
lā' tū' ixtipātza'nkālh a'nchī līlacāxtlahualh con xlaca'n.
73 U'tza' huan compromiso a'ntū Dios ixlītlahuanī't
quimpapca'n Abraham, 74 que ixquincāmāpānūni'n
quintā'ca'tzaca'n para que ixtlahuáuj ixtapuhuān Dios
lā' tū' ixjicua'uj.
75 Lā' chuntza' nalayāuj lacuan pō'ktu nac huā'mā'
quilhtamacuj, hua'chilh tū' ixtlahuáuj a'ntūn tū' tzey.

76 Lā' hui'x, quiska'ta', namāpācuhuīca'na' ixa'cta'sana'
Dios más Xaka'tla' porque napū'lani'yāni' huan Mā-
pa'ksīni' lā' namālakstu'nca' a'nlhā na'a'n.
77 Lā' nacāmāsu'ni'ya' tachi'xcuhuī't para que chuntza'
nataca'tzī que namin huan Māpūtaxtūnu' lā'
nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n.
78 Dios quincāpāxquī'yāni' lā' quincālakalhu'manāni'.
U'tza' quincālīmacamini'yāni' kalhatin para
naquincāmāpūtaxtūyāni'.
Xla' namāxkakē quintejca'n.
79 Quina'n hua'chi a'ntīn tahui'lāna' a'nlhā cā'pucsua'
lā' tanīmā'na.
Lā' naquincāmāsu'ni'yāni' a'nchī chu lakatin quinta-
puhuānca'n con Dios a'xni'ca' natlā'huanāuj na ixtej.
80 Lā' huan ska'ta' Juan ī'stacmā' lā' xa'nca ix-
cāmāchekxī ixlīhuāk catūhuā a'ntū ixla' Dios. Lā'
a'xni'ca' ka'tla'tza', ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't hasta
que milh huan ixlacchi'chini' para nalīlakapascan is-
raelitas.

A'nchī lacatuncuīlh Jesús

Mt. 1.18-25

2 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtahui'la Jesús, huan emper-
ador Augusto māpa'ksīlh lakatin censo chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj. 2 A'xni'ca' Cirenio ixuī' ixlīgober-
nador nac Siria a'xni'ca' pū'la tlahualh huan censo. 3 Ix-
tasqui'nī chā'tunu' cata'a'lh na ixā'lacchicni'ca'n a'nlhā
ixtatahui'lanī't ixpapca'n para nacātzo'kni'can ix-
tacuīni'ca'n. 4 U'tza' lītaxtulh José de nac huan cā'lac-
chicni' Nazaret xala' nac estado de Galilea lā' a'lh nac
lakatin cā'lacchicni' Belén xala' nac estado de Judea.
A'ntza' xatahui'lani' David lā' como José ixtā'nat ixuanī't
David, a'ntza' ixmāstā'lh ixtacuīni'. 5 Lā' a'lh nac Belén
para natzo'kcan ixtacuīni'. Tā'a'lh María a'ntī ixta-
lacāxlanī'ttza' que natā'tapūchahua xla' lā' xla' ix-
ka'lhīni'ntza'. 6 Lā' pātle'kelh que a'xni'ca' ixuī' nac
Belén, chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan ska'ta'. 7 Tahui'lalh
ī'ska'ta' ixlīmaksāsti' María lā' xachi'xcu'. Līmaksna'tli
ixtanchut lā' māpī'lh a'nlhā mojōcan ixlīhua't cahuāyuj
como tū' takaksli a'nlhā natamaklhtata nac mesón.

Huan ángeles lā' huan pastornu'

8 Ixa'nan pastornu' pajtzu nac Belén. Tintascac ixta-
lakalhtatamā'na nac potrero ixborregoca'n. 9 Chu lī-
maktin tasu'yulh kalhatin ixángel Dios lā' cālīxti'li'lh
ī'xkakana' Māpa'ksīni'. Lā' lej tajicua'lh. 10 Lā' huan án-
gel cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit porque iccālīmini'yāni' razón xatzey
lā' ū'tza' natalīka'lhī tapāxuhuān ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. 11 Chuhua'j huā'mā' tzī'sa tahui'la'cha'
kalhatin ska'ta' nac huan cā'lacchicni' a'nlhā ix-
tahui'lanī't David. Xla' nala miMāpūtaxtūnu'ca'n lā'
māni' ū'tza' Cristo huan Māpa'ksīni'. 12 Lā' nakaksā'tit
huan ska'ta' talīmaksna'tni' ixtanchut lā' māpī'canī't
a'nlhā mojōcan ixlīhua't cahuāyuj. U'tza' nalīlaka-
pasā'tit que ū'tza' xla'.
13 Lā' chu līmaktin tatasu'yupā lhūhua' ángeles xala'
nac a'kapūn a'ntī ixtamācā'tanīmā'na Dios. Lā' tahualh:
14 —¡Camācā'tanīca Dios nac a'kapūn lā' tzē'k
catatahui'lalh nac cā'ti'ya'tna' ixlīhuākca'n a'ntī Dios
cālakalhu'malh!
15 Lā' tuncan a'xni'ca' huan ángeles tataspi'tli nac
a'kapūn, huan pastornu' tatzuculh talāhuani:
—Cāhuitit chuhua'j nac Belén lā' nalaktzī'nāuj a'ntūn
pātle'kenī't lā' a'ntū huan Māpa'ksīni' quincāmā-
ca'tzīnīnī'ta'ni'.
16 Lā' ta'a'lh lacapalh lā' cākaksca María lā' José lā'
huan ska'ta' a'nlhā ixmāpī'canī't lā' a'nlhā chī'yāhuacan
cahuāyuj. 17 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh, tahualh a'ntū ix-
tahuanī't ángeles ixpālacata huan ska'ta'. 18 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli talīlē'cnīlh ixtachihuīn-
ca'n huan pastornu'. 19 Lā' María lej ixpāstacmā'
ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't lā' a'ntū ixuanicanī't lā' ix-
puhuan.
20 Lā' huan pastornu' tataspi'tli lā' ixta'a'cnīni'ni'mā'na
Dios lā' ixtamācā'tanīmā'na como chu a'nchī cāhuani-
ca, chu a'cxtim pātle'kelh.

Huan ska'ta' Jesús māsu'yuca nac xaka'tla' lītokpān

21 Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' tlahuaca huan talanān
de circuncisión para huan ska'ta' lā' hui'līni'ca ixtacuīni'
Jesús. U'tza' huā'mā' tacuīni' a'ntū huan ángel huanilh
María a'xni'ca' tūna'j ixka'lhīni'n.
22 Lā' ixlītu'pu'xam chi'chini' tatlōkentaxtūlh ixta-
lanānca'n huan puscan a'nchī Moisés ixmāsu'yunī't
para naxapa ixlīko'hua'jua' huan puscāt. Lā' talē'lh
huan ska'ta' nac Jerusalén para namāsu'ni'can huan
Māpa'ksīni' Dios. 23 Chuntza' tatlahualh como tatzo'kni'
na ixley Dios:
Chā'tunu' ska'ta' xachi'xcu' a'ntī līmaksāsti', ū'tza' nala
ixla' Māpa'ksīni' Dios.
24 Chuntza' María lā' José ta'a'lh para natamālacnū chu
a'nchī huan na ixley Dios. Huan palh tasqui'nī namālac-
nūni'can xachi'xcu' lā' xapuscāt tórtola o tantu' tantza-
snān.
25 Lā' ixuī' nac Jerusalén huā'mā'na chi'chini' kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixuanican Simeón. Lej tzeyā chi'xcu' ixu-
anī't lā' ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixka'lhīmā' ixMāpūtax-
tūnu'ca'n israelitas. Lā' huan Espíritu Santo ixtā'huī'.
26 Lā' ixmāsu'ni'nī'ttza' que tū' ixnīlh palh tū' pū'la
nalaktzī'n huan Cristo a'ntī huan Māpa'ksīni' Dios na-
macamin. 27 Huā'mā' chi'xcu' a'lh nac lītokpān por
huan Espíritu Santo. Lā' līminca huan ska'ta' Jesús nac
lītokpān para natlōkentaxtū ixtalanānca'n lā' a'ntū mā-
pa'ksīlh huan ley a'ntū tzo'kli Moisés. 28 Lā' huan
Simeón cha'xli huan ska'ta' lā' a'cnīni'ni'lh Dios lā'
hualh:
29 QuiMāpa'ksīni', chuhua'j līpāxūj na'icnī como
tlōkentaxtū'nī'ta' a'ntū quihua'ni'nī'ta' quit a'ntī
mintasācua'.
30 Iclaktzī'nī'ttza' con quilakastapun huā' Māpūtax-
tūnu' 31 a'ntī hui'x māstā'nī'ta' para ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't.
32 U'tza' nacāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas para que
xa'nca natatlā'huan nac cā'quilhtamacuj hua'chi huan

pūmaksko nacāmāsu'yu a'ntī talatlā'huan a'nlhā
cā'pucsua'.
Lā' por ixpālacata nacā'a'cnīni'ni'can huan israelitas
a'ntī mintachi'xcuhuī't.
33 Lā' José lā' ixtzī't Jesús talīlē'cnīlh a'ntū hualh huan
Simeón ixpālacata huan ska'ta'. 34 Lā' Simeón squi'nli
que Dios casicua'lanālīlh lā' huanilh María a'ntī ixtzī't
Jesús:
—Cala'ktzi'. Dios lacsacnī't huā'mā' ska'ta'. Lā'
a'xni'ca' chi'xcu'tza' nala, lhūhua' israelitas natakalhla-
ka'ī' lā' xla' nacāmaktāya. Lā' a'ntī tū' natakalhlaka'ī',
xlaca'n natatā'lāsta'la. Xla' namāsu'yu ixtapuhuān Dios
lā' tachi'xcuhuī't natalakmaka'n. 35 Lā' chuntza' naca'tzī-
can a'nchī pāstacna'nāuj chā'tunu' de quina'n na
qui'a'clhcunucca'n. Lā' hui'x lej nalakaputza'ya' hua'chi
palh nalakpusa kantin espada na mi'a'clhcunuc
—hualh Simeón.
36 Lā' nā ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt a'ntī ixa'cta'sana'
Dios lā' ixtacuīni' Ana. Xla' ixcaman Fanuel xala' ixraza
Aser. Lejtza' to'kotzīntza' ixuanī't. Tzu'ma'jātcus ixuanī't
a'xni'ca' tapūchōlh lā' tā'tahui'lalh ixchi'xcu' lakatojon
cā'ta. 37 Chuhua'j ixlītā'ti'pu'xamatā'ti' cā'ta lakapūt. Tū'
ixtaxtu de nac xaka'tla' lītokpān pero pō'ktu
ixmācā'tanīmā' Māpa'ksīni' Dios. A'katunu' tū' ixuā'yan
como ixtlahuacu'tun oración.
38 A'xni'ca' José lā' María tatanūlh nac xaka'tla' lī-
tokpān, huā'mā' ka'tlā'tus Ana cālaktapajtzūlh. Lā'
a'xni'ca' maxquī'kō'lh pāxcatca'tzī Dios, tzuculh līchi-
huīna'n huan ska'ta' Jesús. Cālītā'chihuīna'lh ixlīhuāk-
ca'n a'ntī xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtaka'lhīmā'na
ixmāpūtaxtūnu'ca'n.

Taspi'tchokoca nac Nazaret

39 Lā' a'xni'ca' José lā' María tatlōkentaxtūlh ixlīhuāk
a'ntū māpa'ksīlh Moisés a'ntū tzo'kli na ixley Dios,
talē'mpā huan ska'ta' nac Galilea nac Nazaret ixā'lac-
chicni'ca'n. 40 Lā' huan ska'ta' ī'stacmā' lā' lej
ixtli'hui'quimā' lā' lej skalalh ixlatēlha lā' Dios ā'chulā'
ixsicua'lanālī.

Huan ka'hua'chu Jesús nac xaka'tla' lītokpān

41 Cā'ta cā'ta José lā' María ixta'a'n nac Jerusalén para
ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua. 42 Lā'
a'xni'ca' Jesús ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta, ixlīhuākca'n
ta'a'lh nac Jerusalén para huan cā'tani' lā' chuntza'
hua'chi ixtalīsmanīnī'ttza'. 43 Lā' a'xni'ca ixlē'ksput-
nī'ttza' cā'tani' lā' ixtaquītaspi'tmā'natza', huan
ka'hua'chu Jesús tachokolh nac Jerusalén. Lā' ixtzī't lā'
José tū' cuenta tatlahualh. 44 Ixtapuhuan que Jesús ix-
tatā'mimā'natza' ā'makapitzīn lā' chuntza' ta'a'lh nac
tej lakatin chi'chini'. Lā' a'xni'ca' ixtaputzamā'natza'
ixlaclhni' ixtalakapasnī'n lā' ixamigos, 45 tū' takaksli. Lā'
tuncan tataspi'tli nac Jerusalén para nataputzayācha'.
46 Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' takaksli Jesús nac xa-
ka'tla' lītokpān. Ixcālaclhpu'nahuī' huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ixcākaxmatmā' lā' ix-
cākalhasqui'nīmā'. 47 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī takaxmatli
talīlē'cnīlh ixtapāstacna' lā' a'nchī ixcākalhtī.
48 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María lā' José, talē'cnīlh lā'
ixtzī't huanilh:
—Qui'o'kxa', ¿a'chī' quilātlahuani'nī'ta'uj chuntza'?
Quit lā' mintāta' lej iclīpuhuanī'ta'uj iccāputzayān.
49 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿A'chī' quilāputzayāuj? ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit macla-
casqui'n na'ictachoko na ixchic quinTāta' Dios?
50 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīni'lh ixtachihuīn.
51 Lā' tuncan cātā'taspi'tli nac Nazaret lā' cā'a'kahuā-
na'ni'lh. Lā' ixtzī't lej lhūhua' ixpāstaca ixlīhuāk huā'mā'
lā' māquī'kō'lh na ixcu'xan. 52 Lā' Jesús ī'stacmā' lā'
ā'chulā' ixka'lhīma' tapāstacna'. Lā' nā tzey ixuanī't na
ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

Juan huan Mā'kpaxīni', xla' a'cta'sana' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28

3 Ixlīlakacāujquitzis cā'ta ixlīgobernador Tiberio
a'xni'ca' Poncio Pilato gobernador ixuanī't de nac
Judea. Lā' Herodes gobernador ixuanī't de nac Galilea,
lā' ixtā'tin Felipe gobernador ixuanī't de nac Iturea lā'
de nac Traconite, lā' Lisanias gobernador ixuanī't de
nac Abilina. 2 Lā' Anás lā' Caifás xamāpa'ksīni'nī'n
curasna' ixtahuanī't. A'xni'ca' ixlīhuākca'n ixtamā-
pa'ksīni'mā'na, a'xni'ca' Dios tā'chihuīnalh Juan ixca-
man Zacarías a'ntī ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 3 Lā'
Juan a'lh lakachu pajtzu huan pūxka Jordán. Lā'
cāhuanilh tachi'xcuhuī't que ixta'a'kpaxli lā' ixtaxtā-
palīlh ixtapāstacna'ca'n para nacāmāsputūnu'ni'can ix-
talaclē'i'ca'n. 4 Huā'mā' pātle'kelh a'nchī ixtzo'knunī't
huā' ixa'cta'sana' Dios a'ntī ixuanican Isaías. Chuntza'
tzo'kli:
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan
catīhuā a'ntī palha' nachihuīna'n lā' nahuan: "Cacāxt-
lahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc
camālakstu'nctit huan tej. 5 Ixlīhuāk huan cā'pūta-
tonkopūn natatzumana'n lā' huan kēstīnni' lā' ix-
pōkalhni' kēstīnni' pūsca'nan natalakō'. Lā' huan lh-
ka'hui'li' tej slitua' nala. Lā' a'nlhā tū' kalhspit, kalhspit
nala. 6 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natalaktzī'n que
Dios macamilh Māpūtaxtūnu'".
7 Lā' a'xni'ca' lhūhua' tachi'xcuhuī't tataxtulh para
que Juan nacāmā'kpaxī, xla' cālacaquilhnīlh lā'
cāhuanilh:
—¡Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n!
¿Tichū cāhuanini' que natzā'la'ni'yā'tit huan ixtā'kcha
Dios a'ntū mimā'? 8 Catlahua'tit a'ntū tzey para que
natasu'yu palh stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza' mintapās-
tacna'ca'n. Lā' tū' catihuantit mē'cstuca'n: "Quina'n
ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza' iclīpāhuanāuj lā' tū'
icjicuani'yāuj ixtā'kcha Dios". Tū' chuntza' ixua'ntit. Quit
iccāhuaniyāni' que Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā' chi-
huixni' lā' natala ī'xū'yātā'natna' Abraham. 9 Hua'chilh
xacacanī'ttza' huan ā'chaj lā' natzucucan natancā'can
huan qui'hui'. Lā' chuxatūyā qui'hui' a'ntūn tū' māstā'
ixtō'ca't xatzey, ū'tza' natancā'can lā' nalhcuyucan.

10 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū na'ictlahuayāuj?
11 Lā' Juan cākalhtīlh:
—A'ntī ka'lhī kalhtu' ixcamisa camaxquī'lh kalhtin
a'ntīn tū' ka'lhī. Lā' a'ntī ka'lhī ixlīhua't catā'hua'lh a'ntīn
tū' ka'lhī.
12 Lā' nā tamilh mātā'jīni'nī'n de impuestos para na-
ta'a'kpaxa lā' takalhasqui'nīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū xa'ictlahuáuj quina'n?
13 Lā' Juan cākalhtīlh:
—Nasqui'nā'tit xmān a'ntū ixtapalh huan impuesto.
14 Lā' huan tropasna' nā takalhasqui'nīlh:
—Lā' quina'n ¿tuchū maclasqui'n na'ictlahuayāuj?
Lā' cākalhtīlh:
—Tū' tilē'ksa'nīni'nā'tit a'ntūn tū' stu'ncua' nīn tū'
titucsnu'nā'tit para naka'lhā'na'nā'tit. Lā' calīpāx-
uhua'tit mintatlajca'n.
15 Lā' huan tachi'xcuhuī't lej ixtaca'tzīcu'tun ixpālaca-
ta Juan, como ixtapuhuamā'na que chō'la Juan, ū'tza'
huan Cristo a'ntī Dios lacsacnit. 16 Lā' Juan
cāhuanikō'lh:
—Ixlīstu'ncua' quit iccālīmā'kpaxīyāni' con xcān.
Huan a'ntī namin, xla' makapitzīn de hui'xina'n nacā-
talīmā'kpaxīyāni' Espíritu Santo lā' ā'makapitzīn huam-
pala con macscut. Xla' ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quit.
Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī naxcuta ix-
uarachi līhua'ca' tasqui'nī que quit. 17 Xla' hua'chi a'ntī
ka'lhī ixpūmālakosūn na ixmacan para nalacsu'nu
huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Nasaca huan trigo
lā' namāquī' para nahua' lā' huan paja nalhcuyu nac
macscut a'nlhā tūla catimāmixīca.
18 Chuntza' cāhuanilh Juan xatzey tachihuīn lā' nā
cāchihuīna'maxquī'lh tachi'xcuhuī't. 19 Lā' nā lacaquilh-
nīlh huan gobernador Herodes ixpālacata Herodías
a'ntī ixpuscāt ixtā'tin Felipe ixuanī't como Herodes ix-
ka'lhī hua'chi ixpuscāt. Lā' nā lacaquilhnīlh porque
tlahualh lhūhua' ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. 20 Lā'
Herodes a'kchā'lh lā' ā'chulā' tlahualh lā' Juan mānūca
nac pūlāchī'n.

Juan mā'kpaxīlh Jesús
Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11

21 Lā' a'xni'ca' Juan ixmā'kpaxīni'n, nā Jesús milh para
na'a'kpaxa. Lā' līhuan ixorarlīmā', huan a'kapūn ta-
laquī'lh 22 lā' mincha' huan Espíritu Santo. Tasu'yulh
hua'chi lakatin tantzasnān ixlakstu'nc Jesús lā' kaxmat-
ca lakatin tachihuīn a'ntū hualh:
—Hui'x qui'O'kxa'. Lej icpāxquī'yāni' lā' lej quimax-
quī'ya' tapāxuhuān.

Ixlakmakānna' Jesucristo
Mt. 1.1-17

23 Lā' a'xni'ca' Jesús tzuculh tlahua ixlītlōt, ixka'lhī
hua'chi pu'xamacāuj cā'ta. Huā'huī' ixnapapana' Jesús.
Ixpuhuancan que Jesús ixo'kxa' José. Lā' José ixo'kxa'
ixuanī't Elí 24 a'ntī ixo'kxa' Matat a'ntī ixo'kxa' Leví. Lā'
Leví ixo'kxa' ixuanī't Melqui a'ntī ixo'kxa' Jana a'ntī
ixo'kxa' José. 25 Lā' José ixo'kxa' ixuanī't Matatías a'ntī
ixo'kxa' Amós a'ntī ixo'kxa' Nahum a'ntī ixo'kxa' Esli
a'ntī ixo'kxa' Nagai. 26 Lā' Nagai ixo'kxa' ixuanī't Maat
a'ntī ixo'kxa' Matatías a'ntī ixo'kxa' Semei a'ntī ixo'kxa'
José a'ntī ixo'kxa' Judá. 27 Lā' Judá ixo'kxa' ixuanī't Joana
a'ntī ixo'kxa' Resa a'ntī ixo'kxa' Zorobabel a'ntī ixo'kxa'
Salatiel a'ntī ixo'kxa' Neri. 28 Lā' Neri ixo'kxa' ixuanī't
Melqui a'ntī ixo'kxa' Adi a'ntī ixo'kxa' Cosam a'ntī
ixo'kxa' Elmodam a'ntī ixo'kxa' Er. 29 Lā' Er ixo'kxa' ixu-
anī't Josué a'ntī ixo'kxa' Eliezer a'ntī ixo'kxa' Jorim a'ntī
ixo'kxa' Matat. 30 Lā' Matat ixo'kxa' ixuanī't Leví a'ntī
ixo'kxa' Simeón a'ntī ixo'kxa' Judá a'ntī ixo'kxa' José
a'ntī ixo'kxa' Jonán a'ntī ixo'kxa' Eliaquim. 31 Lā' Eli-
aquim ixo'kxa' ixuanī't Melea a'ntī ixo'kxa' Mainán a'ntī
ixo'kxa' Matata a'ntī ixo'kxa' Natán. 32 Lā' Natán ixo'kxa'
ixuanī't David a'ntī ixo'kxa' Isaí a'ntī ixo'kxa' Obed a'ntī
ixo'kxa' Booz a'ntī ixo'kxa' Salmón a'ntī ixo'kxa'
Naasón. 33 Lā' Naasón ixo'kxa' ixuanī't Aminidab a'ntī
ixo'kxa' Aram a'ntī ixo'kxa' Esrom a'ntī ixo'kxa' Fares
a'ntī ixo'kxa' Judá. 34 Lā' Judá ixo'kxa' ixuanī't Jacob a'ntī
ixo'kxa' Isaac a'ntī ixo'kxa' Abraham a'ntī ixo'kxa' Taré
a'ntī ixo'kxa' Nacor. 35 Lā' Nacor ixo'kxa' ixuanī't Serug
a'ntī ixo'kxa' Ragau a'ntī ixo'kxa' Peleg a'ntī ixo'kxa'
Heber a'ntī ixo'kxa' Sala. 36 Lā' Sala ixo'kxa' ixuanī't
Cainán a'ntī ixo'kxa' Arfaxad a'ntī ixo'kxa' Sem a'ntī
ixo'kxa' Noé a'ntī ixo'kxa' Lamec. 37 Lā' Lamec ixo'kxa'
ixuanī't Matusalén a'ntī ixo'kxa' Enoc a'ntī ixo'kxa' Jared
a'ntī ixo'kxa' Mahalaleel a'ntī ixo'kxa' Cainán. 38 Lā'
Cainán ixo'kxa' ixuanī't Enós a'ntī ixo'kxa' Set a'ntī
ixo'kxa' Adán a'ntī ixo'kxa' Dios.

Satanás ixlīlaktzī'ncu'tun Jesús
Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13

4 Lā' ixa'clhcunuc Jesús ixlītzuma Espíritu Santo lā'
taspi'tli de nac huan pūxka Jordán. Lā' huan Es-
píritu Santo lē'lh a'nlhā lej cā'lhpi'mpi'li'. 2 A'ntza' ixuī'
tu'pu'xam chi'chini'. Lā' milh huan ko'ti'ti' para nalīlak-
tzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesús. Lā' Jesús tū' huā'yalh
huan tamā'na chi'chini' lā' lejtza' ixtzi'ncsa. 3 Tuncan
huanilh huan ko'ti'ti':
—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cahua'ni' huā'mā' chihuix
que calalh pāntzi.
4 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Tū' xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj.
Nā maclacasqui'n cuenta natlahuacan ixtachihuīn
Dios.
5 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' lēlh Jesús nac lakatin kēstīn
lej tālhmā'n. Lā' a'ntza' chu līmaktin māsu'yukō'lh
ixlīhuāk quilhtamacuj. 6 Lā' huanilh:
—Na'icmaxquī'yāni' ixlīhuāk huā'mā' lā' namā-
pa'ksīya'. Huāk quila' lā' nā tzē na'icmaxquī' chuxatī.
7 Palh hui'x naquintatzokostani'ya' lā'
naqui'a'cnīni'ni'ya', na'icmaxquī'kō'yāni' lā' ixlīhuāk mi-
la' nahuan.
8 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Catapānu', Satanás, porque tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios:

Natatzokostani'ya' lā' namācā'tanī'ya miMāpa'ksīni'
Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' lacasqui'n.
9 Lā' ā'calīstān huan ko'ti'ti' lē'lh nac xcānsipej
Jerusalén lā' yāhualh na ixa'cpān huan xaka'tla' lī-
tokpān. Lā' huanilh:
—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cayujti nac ti'ya't 10 como
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Dios nacāmāpa'ksī ixángeles que natamaktaka'lhāni'.
11 Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī' nīn kan-
tin mintojon nac chihuix.
12 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Nā chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Tū' tilīlaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios.
13 Lā' como huan ko'ti'ti tū'tza' kaksni'lh a'nchī
nalīlaktzī'n Jesús, tapānūlh lakatin ka'tlā'tus.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac Galilea

Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15

14 Lā' Jesús taspi'tli nac Galilea lā' ixka'lhī ixlīmā-
pa'ksīn Espíritu Santo. Lā' chuxalhā nac huan estado
de Galilea ixlīchihuīnamā'ca ixpālacata a'ntūn tlahualh
Jesús. 15 Ixcāmāsu'ni'mā' na ixlītokpānca'n israelitas lā'
ixlīhuākca'n ixta'a'cnīni'ni'mā'na.

Jesús nac Nazaret

Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6

16 Lā' tuncan Jesús a'lh nac Nazaret a'nlhā ī'stacnī't.
Lā' tanūlh nac lītokpān huan chi'chini' de pūjaxni'
hua'chi ixtalanān. Lā' tāyalh para nalakapūtle'ke huan
ixtachihuīn Dios. 17 Maxquī'ca huan a'ntū tzo'kli huan
profeta Isaías. Lā' a'xni'ca' mālakapitzilh, kaksli a'nlhā
ixtatzo'kni' chuntza':
18 Huan ixEspíritu Māpa'ksīni' quintā'huī' como quilac-
sacnī't para na'iccāmāca'tzīnī xatzey tachihuīn huan
lacxcamanīnni'.
Lā' nā quimacamilh para na'iccāmāko'xamāka'tlī'
huan a'ntī lej talakaputza lā' para na'iccāmāxtu a'ntī
cāchī'canī't.
Lā' icmilh para que na'iccāmālacahuānī lakatzī'nī'n lā'
na'iccāmaktāya a'ntī tapātīni'n.
19 Lā' nā quimacamilh para na'iccāhuani ixlacchi'chini'
huan Māpa'ksīni'.
20 Lā' a'xni'ca' Jesús mālakaxtokli huan libro, max-
quī'lh huan xamayūlh lītokpān lā' tahui'lalh. 21 Lā' co-
mo ixlīhuākca'n nac lītokpān ixtalaktzī'mā'na, lā' xla'
tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' tlōkentaxtūcanī't na mi-
lacapūnca'n huā' a'ntūn kaxpa'ttitcus.
22 Lā' ixlīhuākca'n tahualh lej tzey Jesús lā' talīlē'cnīlh
ixtachihuīn lej tzēhuanī't a'ntū cāhuanilh. Lā' ix-
talāhuanimā'na:
—¿Chu tū' ū'tza' ixcaman José?
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' naquilāhuaniyāuj huā' tamā'na: "Hui'x
doctor lā' pū'la namā'tzeyīca'na' mē'cstu". Lā'
naquilāhuaniyāuj: "Chuhua'j catlahua' huā'tzā' na
minti'ya't chu a'cxtim hua'chi quincātahuanin que
tlahuanī'ta' nac Capernaum".
24 Chu chihuīna'mpā lā' cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que tū' a'nan kalhatin
a'cta'sana' a'ntī nalaktzī'ncu'tuncan na ixti'ya't a'nlhā
stacli. 25 Ica'na iccāhuaniyāni' que lhūhua' lakapūt
ixa'nan nac huan país Israel a'xni'ca' ixlatlā'huan Elías
a'xni'ca' lakatu'tun cā'ta ā'i'tāt tū' lalh xcān. Lā' chuxal-
hā ixtzi'ncsnīmā'ca. 26 Lā' Dios tū' lakmacā'lh Elías nīn
kalhatin lakapūt xala' nac Israel. Lakmacā'lh kalhatin
makatiyāti' xala' nac Sarepta a'ntū pajtzu huan cā'lac-
chicni' Sidón. 27 Nā chuntza' ixa'nan nac Israel lhūhua'
a'ntī ixtapātīmā'na huan ta'jatat a'ntū māmasī quin-
quinītca'n lā' a'xni'ca' ixui'lacha' huan a'cta'sana' Eliseo
pero nīn kalhatin de xlaca'n mātzeyīca, xmān huan
makatiyāti' Naamán xala' nac Siria.
28 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n
a'ntī ixtatanūmā'na nac lītokpān lej ta'a'kchā'lh. 29 Lā'
tatā'kaquī'lh lā' tatantlakaxtulh Jesús de huan nac
xcānsipej. Lā' talē'lh hasta ixa'cpūn na ixkēstīn huan
xcānsipej para natamacā'n para makjū. 30 Lā' Jesús tē-
taxtulh ixlaclhni'ca'n lā' a'lh.

Kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mr. 1.21-28

31 Lā' tuncan Jesús a'lh nac Capernaum xala' nac esta-
do de Galilea. Lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't huan
chi'chini' de pūjaxni'. 32 Lā' talīlē'cnīlh a'nchī ixcāmā-
su'ni'mā' como ixlīchihuīna'mā' con līmāpa'ksīn.
33 Ixuī' nac lītokpān kalhatin chi'xcu' a'ntī ixchi'panī't
huan tlajana'. Lā' ta'salh lā' hualh:
34 —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' ta't a'nlhā icui'lā-
na'uj? ¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālaksputūyāuj? Quit
iclakapasāni'. Hui'x ixla' Dios lā' santo hui'x.
35 Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:
—¡Quilhca'cs! ¡Lā' camakxtekti huā'mā' chi'xcu'!
Lā' huan tlajana' māyujūlh huan chi'xcu' na ixla-
capūnca'n huan tachi'xcuhuī't lā' makxtekli huan
chi'xcu'. Lā' nīn tuntū' lani'lh. 36 Ixlīhuākca'n lej
talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—¿Tuchūyā tachihuīn huā' tamā'na'? ¡Huā'mā'
chi'xcu' līchihuīna'n con līmāpa'ksīn lā' tataxtu huan
tlajana'nī'n!
37 Lā' chuxalhā pajtzu nac Capernaum talātā'chihuī-
na'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31

38 Lā' a'xni'ca Jesús taxtulh de nac lītokpān, a'lh lā'
tanūlh na ixchic Simón. Lā' ixpuhuiti' Simón lej ix-
chi'chīxni'mā'. Lā' squi'ni'ca Jesús que camātzeyīlh.
39 Lā' Jesús taquilhpūtalh a'nlhā ixmā' lā' lacaquilhnīlh
huan tachi'chīxni' lā' mixli. Chu līmaktin tā'kaquī'lh
huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34

40 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini', ixlīhuāk-
ca'n a'ntī ixta'ī'tza'ca'n de tāpālhūhua' ta'jatatna' cālīmi-
ni'ca Jesús. Lā' cāmacaxapalh lā' cāmātzeyīlh. 41 Lā'

lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī tlajana' cāmātzeyīlh. Lā' huan
tlajana'nī'n cāmakxtekli. Lā' tahuanilh:
—Hui'x ixO'kxa' Dios.
Lā' Jesús cālacaquilhnīlh huan tlajana'nī'n lā' tū' cā-
makxtekli natachihuīna'n como xlaca'n taca'tzīlh que
ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh.

Jesús a'cta'sana'lh nac Galilea

Mr. 1.35-39

42 Lā' a'xni'ca tuncuīlh, Jesús taxtulh de nac xcānsipej
lā' a'lh a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixta-
putzamā'na lā' takaksli a'nlhā ixuī'. Tū' ixtamakx-
tekcu'tun ixa'lh makat. 43 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Maclacasqui'n na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachi-
huīn ā'makapitzīn xalanī'n xtunc cā'lacchicni'. Na'ic-
cāmāsu'ni' ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksī. U'tza' quilī-
macamilh.
44 Lā' chuntza' ixcāmāsu'ni'tēlha Jesús nac huan lī-
tokpānna' xala' nac Galilea.

Lhūhua' squī'ti' cāchi'paca

Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20

5 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuī' na ix-
quilhtūn huan lago ixtacuīni' Genesaret. Lā' tanto
lhūhua' tachi'xcuhuī't tamilh que ixtalāpi'ta'tza' para
natalaktapajtzū Jesús como ixtakaxmatcu'tun ixtachi-
huīn Dios. 2 Jesús cālaktzī'lh tantu' barcos ixquilhtūn
huan lago lā' nīn tintī' ixpūtojōma'. Ixtēcu'ca'n ix-
ta'a'nī't talakche'kē' ixpūxuākna'ca'n. 3 Lā' tuncan Jesús
tōca'lh huan nac lakatin barco a'ntū ixla' Simón lā'
hualh que camātampūxtuca macsti'na'j de nac quil-
htūn. Lā' tuncan Jesús tahui'lalh nac barco lā' a'ntza'
tzuculh cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't.
4 Lā' a'xni'ca' cāmāsu'ni'kō'lh, huanilh huan Simón:
—Calī'pi huā' barco a'nlhā pūlhmā'n lā' camojō'tit
mimpūxuākna'ca'n para nachi'payā'tit squī'ti'.
5 Lā' Simón kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', tintascactza' icsquī'tī'ninī'tauj lā'
nīn tuntū' icchi'panī'tauj. Pero por minquilhtampān
na'icmacā'nāuj quimpūxuākna'ca'n.
6 Lā' a'xni'ca' tatlahualh chuntza', tanto lhūhua'
squī'ti' talaknūcha' nac pūxuākna' lā' ixtaxtī'tmā'tza'.
7 Chu tuncan tamacahuani'lh ixtā'squī'tīni'nī'n nac
ā'lakatin barco para que natamin natamaktāyana'n.
Tamilh lā' tamaktāyalh. Lā' huan squī'ti' lītatzumalh
huan tantu' barcos hasta ixtatā'cnūcu'tuntza'.
8 Lā' a'xni'ca' Simón Pedro laktzī'lh, tatzokostalh na
ixlacapūn Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', caquintapānū'ni' como quit tū' tzeyā
chi'xcu'.
9 Chuntza' huanilh como Simón lā' ixlīhuākca'n a'ntī
ixtatā'squī'tī'nimā'na talē'cnīlh ixpālacata huan lhūhua'
squī'ti' a'ntū tachi'palh. 10 Nā Jacobo lā' Juan a'ntī
ixo'kxa'n Zebedeo lā' a'ntī ixtā'squī'tīni'nī'n Simón nā
xlaca'n tajicua'lh. Lā' Jesús huanilh Simón:
—Tū' cajicua'. Lā' hua'chi milītlōt ixuanī't ū'tza'
milīsquī'tī'ni', chuhua'j milītlōt nahuan nacāmākalhla-
ka'ī'nī'ya' tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.
11 Lā' tuncan a'xni'ca' huan barcos tachā'lh nac ti'ya't,
ta'a'kxtekmaka'nkō'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquinīt

Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45

12 Lā' a'xni'ca' Jesús ixuī' nac lakatin cā'lacchicni',
lakchā'lh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan ta'jatat
a'ntū māmasī quinquinītca'n lā' a'ntū huanican lepra.
Lā' a'xni'ca' huan ī'tza'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh
lā' lej squi'ni'lh lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē
naquimātzeyī'ya'.
13 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat huan
ī'tza'ca'. 14 Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh que tintī'
nahuani. Huanilh:
—Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā'
camā'su'ni' mimacni' para nalaktzī'n palh
tzeyanī'ta'tza'. Lā' namaxquī'ya' lē'ksajna' hua'chi mā-
pa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' naca'tzīcan que
tzeyanī'ta'tza'.
15 Lā' a'yuj Jesús huanilh que tū' ixuanilh nīn tintī',
pero ā'chulā' lakachu huan tachi'xcuhuī't takaxmatli ix-
pālacata Jesús. Lā' līlhūhua' ixtatakēstoka para
natakaxmata lā' para que ixcāmātzeyīni'ca ixta'jatat-
ca'n. 16 Lā' Jesús tamakatīlh lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tintī'
ixa'nan lā' a'ntza' tlahualh ixoración.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī lhtuculu' ixuanī't

Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12

17 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixmā-
su'yumā' lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzīn
fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Ixtam-
inī'ta'ncha' de nac Jerusalén lā' de lhūhua' cā'lacchicni'
xala' nac Galilea lā' Judea. Lā' ixtasu'yu ixlīmāpa'ksīn
Dios como Jesús ixcāmātzeyīmā' ī'tza'ca'nī'n.
18 Lā' tuncan a'xni'ca' tachā'lh huan tachi'xcuhuī't lā'
talīmilh nac laklaj kalhatin ī'tza'ca' a'ntī lhtuculu' ixu-
anī't. Ixtamānūcu'tun ixchakān chic para natamāpī' na
ixlacapūn Jesús. 19 Lā' como lhūhua' ixtahuanī't huan
tachi'xcuhuī't tūla ixtatanū huan nac chic. U'tza'
talītō'calh ixa'kstīn huan chic lā' ta'a'kstīlhua'kli huan
chic. Lā' a'ntza' talacmānūlh huan ī'tza'ca' con ixlaklaj
na ixlaclhni' tachi'xcuhuī't hasta na ixlacapūn Jesús.
20 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que takalhlaka'ī'lh, xla'
huanilh huan ī'tza'ca':
—Na'icmāsputūnu'ni'yāni' ixlīhuāk mintalaclē'i'.
21 Lā' tuncan huan fariseosnu' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n ley xlaca'n tatzuculh tapuhuan:
"¿Tichūyā chi'xcu' a'ntī chihuīna'n contra Dios? Nīn tintī'
tzē naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n,
xmān Dios".
22 Lā Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na,
cāhuanilh:
—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
23 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': "Icmāsputūnu'ni'ntza'
mintalaclē'i'". Pero tuntū' tasu'yu a'yuj

māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: "Catā'kaqui' lā' cas-
mi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'", chuntza' ixtasu'yulh palh
tzeyalh o tū'. 24 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā'
chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn
nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē na'ic-
cāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' chu tuncan huanilh huan ī'tza'ca':
—Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' calī'pi milaklaj lā' capit
na minchic.
25 Chu līmaktin tā'kaquī'lh huan ī'tza'ca' na ixlacapūn-
ca'n lā' sacli ixlaklaj lā' a'lh na ixchic. Lā' a'lh
mācā'tanītēlhā Dios.
26 Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh lā' tamācā'tanīlh Dios.
Tajicua'lh lā' tahualh:
—Huā'mā' chi'chini' lakzī'nī'tauj lej ka'tla' lē'cnīn.

Leví tzuculh stālani' Jesús

Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17

27 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh lā' laktzī'lh kalhatin
mātā'jīni'. Ixtacuīni' Leví lā' ixuī a'nlhā i'xmātā'jīni'ncan.
Lā' huanica:
—Caquistāla'ni'.
28 Lā' tuncan tāyalh lā' makxtekkō'lh lā' stālani'lh
Jesús.
29 Lā' ā'calīstān Leví cāxtlahualh lakatin ka'tla' cā'tani'
na ixchic para na'a'cnīni'ni' Jesús. Lā' lhūhua'
mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n ix-
tatā'huā'yamā'na. 30 Lā' tuncan huan fariseosnu' lā'
huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh palh tū' tzey.
Lā' tatzuculh tatā'chihuīna'n ī'sca'txtunu'nī'n Jesús lā'
tahuanilh:
—Lā' ¿a'chī' tā'huā'yanā'tit con huan mātā'jīni'nī'n lā'
con huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n?
31 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamacla-
casqui'n doctor, xmān huan a'ntīn ta'ī'tza'ca'n. 32 Quit
tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xlaca'n
xalacuan. Icmilh iccāputza huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
taca'tzī palh tū' tzey xlaca'n, como iclacasqui'n que
nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī makxtekcan huā'yancan

Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22

33 Lā' tuncan xlaca'n takalhasqui'nīlh Jesús:
—Lā' huan a'ntī tastālani'lh Juan, tū' tahuā'yan
a'xni'ca' lej tatlahua ixoracióncа'n. Lā' nā chuntza' huan
fariseosnu'. Lā' misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan lā'
tako'tnūn. Lā' ¿a'chī'?
34 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nlhā
tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' ta-
lakaputza. 35 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan
huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza ixamigos lā'
tū' catitahuā'yalh.
A'xni'ca Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca
māni' xla'.
36 Nā chuntza' cāhuanilh huā'mā' a'ntū lītalacastuca:
—Tintī' nachu'cu xasāsti' ixlu'xu' para nalīlactza'pa'
huan xamasni'. Palh chuntza' ixtlahuaca tū'tza' tzey
huan xasāsti' lu'xu' lā' huan līlactza'pa'n más palha'
que huan xamasni'. 37 Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j
xcu'tan nīn tintī' catimojōlh nac xakōlūhua' ixko'xka'
borrego. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka' lā' chuntza'
a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza'
tū' catipāxcatlalh huan ko'xka' lā' tū' catitaxtulh huan
xaxcān uva. 38 U'tza' nalīmojōcan xasāsti' xaxcān uva
nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan huan xaxcān,
huan ko'xka' nataxtō'nka lā' tū' catitaxtī'tli. 39 Lā' nā
chuntza' a'ntī quilhca'tzīlh xaxcān uva a'ntū makāntza'
xcu'tanī't, tū' catilakatīlh xaxcān uva a'ntū tū' lej makān
xcu'tanī't. Nahuan: "Más tzey huan xakōlūhua'".

Huan sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh tza'ksa' huan chi'chini' de pūjaxni'

Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28

6 Maktin huā lakatin chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan
a'xni'ca' Jesús ixtalatlā'huan nac cā'tacuxtu lā'
ī'sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh pātin pātū tza'ksa'. Lā' tuncan
tapa'sli lā' tahua'lh. 2 Lā' makapitzīn huan fariseosnu'
cākalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' scujpā'na'ntit huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
Tū' līmakuan.
3 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chū tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David
maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixta'a'mā'na ixtatzi'ncsmā'na.
4 Lā' tanūlh na ixchic Dios lā' tēlh huan pāntzi a'ntū
ixmālacnūni'canī't Dios. Hua'lh lā' nā tā'hua'lh a'ntī ix-
tatā'a'mā'na, a'yuj tū' minī'ni' nahua' ā'kalhatin, xmān
huan cura.
5 Nā cāhuanilh:
—Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tzē
na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī macascōhua ixuanī't

Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6

6 Maktin huampala chi'chini' de pūjaxni' a'xni'ca'
Jesús tanūlh na ixlītokpānca'n israelitas lā' tzuculh mā-
su'yu. Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' ix-
macascōhuanī't. 7 Lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ix-
tamaktaka'lhmā'na Jesús a ver palh ixmātzeyīni'lh
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tzē ix-
talē'ksa'nīni'lh. 8 Lā' xla' ca'tzīlh a'ntū ixtapuhuan lā'
huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:
—Catāqui' lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.
Lā' huan chi'xcu' tāquī'lh lā' tāyalh a'ntza'. 9 Lā' tun-
can Jesús cāhuanilh:
—Na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. ¿Tuchū más
minī'ni' tzē tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā lī-
makuan na'icmāpūtaxtū huan chi'xcu' o
na'icmāpānūni' ixlīca'tzīn?
10 Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtalī-
tamacxti'li'nī't lā' huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimacan.

Huan chi'xcu' stu'ncli lā' tzeyalh ixmacan. 11 Lā' xla-
ca'n lej ta'a'kchā'lh lā' tatzuculh talacchihuīna'n a'ntū
natatlahuani' Jesús.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19

12 Huan tamā'na chi'chini' Jesús a'lh nac lakatin kēstīn
para na'orarlī. Lā' tintascac ixorarlīmā'. 13 Lā' ixlīlakalī
cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālacsacli kalhacāujtu'
lā' cāmāpācuhuīlh apóstoles. 14 Xlaca'n cāhuanican
Simón a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro lā' Andrés ī'stan-
cu Simón lā' Jacobo lā' Juan lā' Felipe lā' Bartolomé
15 lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón
a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Zelote 16 lā' Judas ixtā'tin Ja-
cobo lā' Judas Iscariote a'ntī macamāstā'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
Mt. 4.23-25

17 Jesús cātā'yujli xlaca'n de nac kēstīn lā' tachokolh
a'nlhā pūsca'nan con ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixuī' lhūhua'
tachi'xcuhuī't de lakachu nac Judea lā' xalanī'n nac
Jerusalén lā' xalanī'n ixquilhtūn mar pajtzu a'nlhā ixu-
anican Tiro lā' Sidón. Xlaca'n ixtachā'nī't para natakax-
mata Jesús lā' para que ixcāmātzeyīni'lh ixta'jatatca'n.
18 Lā' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana' nā cāmātzeyīca xla-
ca'n. 19 Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixtaxa'macu'tun
Jesús como xla' cālīcu'chū'kō' con ixlīmāpa'ksīn.

A'ntīn tapāxuhua lā' a'ntīn talakaputza
Mt. 5.1-12

20 Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:
—Pāxuhuayā'tit a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzīyā'tit como Dios
cāmāpa'ksīmā'ni'.
21 ’Pāxuhuayā'tit a'ntī putzapā'na'ntit ixtapuhuān Dios
como xla' nacāmaktāyayāni'.
’Pāxuhuayā'tit a'ntī calhuampā'na'ntit chuhua'j como
ā'calīstān napāxuhuayā'tit a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
22 ’Napāxuhuayā'tit a'xni'ca' tachi'xcuhuī't tū' cātalak-
tzī'ncu'tunāni' lā' a'xni'ca' nacātamāxtunquī'yāni' quim-
pālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' napāx-
uhuayā'tit a'xni'ca' cātalakapalayāni' lā' a'xni'ca' nacā-
talakmaka'nāni' hua'chilh tū' tzey hui'xina'n, lā' ixlīhuāk
por quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
23 Lej capāxuhua'tit lā' caka'lhī'tit tapāxuhuān a'xni'ca'
chuntza' napātīni'nā'tit como nac a'kapūn na-
ka'lhī'yā'tit huāk a'ntūn tzey. Huan a'ntī cā-
tamāpātīnīyāni', nā chuntza' ixnapapana'ca'n
tamāpātīnīlh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios.
24 ’Pero lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n ricosnu' como
tlahua'tittza' mintapāxuhuānca'n.
25 ’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī lej lhūhua'
ka'lhīyā'tit chuhua'j como ticāmakasputāni'.
’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī chuhua'j
lītzī'mpā'na'ntit como nacalhua'nā'tit con talakaputzīt.
26 ’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'xni'ca' ixlīhuāk
nata'a'cnīni'ni'yāni' como ixnapapana'ca'n xlaca'n
chuntza' makān ixtatlahuani' huan a'cta'sana'nī'n a'ntīn
tahualh a'ntūn tū' stu'ncua.

Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n
Mt. 5.38-48; 7.12

27 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī quilākaxmatāuj:
Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit
a'ntīn tū' cālaktzī'ncu'tunāni'. 28 Casqui'ni'tit Dios que
cacāsicua'lanālīlh a'ntī cachīhuā cātalīchihuīna'nāni' lā'
na'orarlīyā'tit por a'ntī cālakapalayāni'. 29 Palh catīhuā
nalacala'sāni' milacapītin, natamakxteka' nalacala'sāni'
ā'milacapītin. Lā' palh catīhuā namāmakxtuyāni'
mintakēnū, ca'a'kataxtuni' nā mincamisa. 30 Camaxqui'
chuxatī a'ntī squi'ni'yāni' lā' palh catīhuā namāmakx-
tuyāni' a'ntū mila', tū'tza' tisqui'ni'ya'. 31 Chuntza' nat-
lahua'ni'ya' ā'chā'tin chu a'cxtim hua'chi lacasqui'na'
xla' natlahua'ni'yāni' hui'x.
32 ’Palh xmān cāpāxquī'yā'tit a'ntīn tapāxquī'yāni',
¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios?
Huan a'ntīn tū' tzey nā chuntza' talāpāxquī'. 33 Lā' palh
xmān cāmaktāyayā'tit a'ntīn tamaktāyayāni', ¿chu
tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios? A'cxtim
talāmaktāya huan a'ntīn tū' tzey. 34 Lā' palh xmān
namāsācua'nī'yā'tit a'ntī tzēn natamāstā'chokopala,
¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios?
A'ntīn tū' tzey nā tamāsācua'nī i'xtā' tū' tzey como
taca'tzī namāstā'pala. 35 Hui'xina'n nacāpāxquī'yā'tit
mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit lā'
nacāmāsācua'nī'yā'tit lā' tū' catiputzalh a'ntū nacālīmā-
palani'yāni'. Chuntza' naka'lhī'yā'tit ka'tla' mintatlajca'n
nac a'kapūn lā' nala'yā'tit ixcamana' a'ntī xala' tālhmā'n
lā' a'ntī lej ka'tla' como nā xla' cālakalhu'man huan
tampi'lhīni'nī'n lā' huan a'ntīn tū' tzey.
36 Cacālakalhu'mantit tachi'xcuhuī't como hua'chi
minTāta'ca'n Dios nā cālakalhu'man.

Tū' ticāmālaclīpinīyā'tit ā'makapitzīn
Mt. 7.1-5

37 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū'
nacāmālaclē'nīyāni'. Tū' timālaclē'nīni'nā'tit lā' Dios tū'
caticāmālaclē'nīni' hui'xina'n. Nalāmāsputūnu'ni'yā'tit
lā' Dios nacāmāsputūnu'ni'yāni'. 38 Cacāmaxquī'tit
ā'makapitzīn lā' nā Dios nacāmaxquī'yāni' hui'xina'n.
Xla' lej nacāmaxquī'yāni' hua'chi a'ntī xa'nca pūlhcā-
na'n lā' naxakā'lī huan cuartillo lā' nachiqui lā'
namātzuma hasta natakalhmaka'n lā' namojō na mi-
morralhca'n. A'cxtim hua'chi hui'xina'n namaxquī'yā'tit
ā'chā'tin, chuntza' Dios nacāmaxquī'yāni'.
39 Jesús cāhuanilh huā'mā' a'ntū lītalacastuca:
—¿Chu tzēn kalhatin lakatzī'n napū'lani' ix-
tā'lakatzī'n? ¿Chu tū' catikostajōlh nac lakatin lhu'cu'?
40 Tintī' ā'kalhatin sca'txtunu' a'ntī más ca'tzī que
ixmākalhtō'kē'ni' a'yuj tzē namālacastuca huan
mākalhtō'kē'ni' a'xni'ca' natlahuakō' ixlīscatat.
41 ’¿Chichū tzē nalaktzī'na' huan ti'na'j pa'lhma' na
ixlakastapun mintā'tin palh tanūma' hua'chi kentin

qui'hui' na milakastapun? 42 Palh tū' pū'la namaxtuya'
huan qui'hui' na milakastapun, tūlalh catima'xtuni'
huan pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin. ¡A'kx-
okonu'na'! Pū'la camāxtu' huan xaka'tla' pa'lhma' de
na milakastapun lā' chuntza' xa'nca nalaktzī'na' para
namāxtuya' huan ti'na'j pa'lhma' a'ntū tanūma' na
ixlakastapun mintā'tin.

Huan qui'hui' lakapascan por ixtō'ca't

Mt. 7.17-20; 12.34-35

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tintī' xatzey qui'hui' a'ntū namāstā' ixtō'ca't a'ntūn
tū' tzey. Lā' nīn tintī' qui'hui' a'ntūn tū' tzey lā' namāstā'
xatzey ixtō'ca't. 44 Lā' kantin qui'hui' līlakapascan por
ixtō'ca't. Tūla pu'xcan huan higo de huan lhtucū'
qui'hui' lā' tūla pu'xcan uvas de huan xamayāc cax-
anilh. 45 Huan tzeyā chi'xcu' tlahua a'ntūn tzey porque
tzey ixtapāstacna'. Lā' huan tūn tū' tzeyā chi'xcu'
tlahua a'ntūn tū' tzey como tū' tzey ixtapāstacna'.
A'nchī pō'ktu pāstacna'na', chuntza' nachihuīna'na'.

Tāpātu' ixlītzucuni' huan chic

Mt. 7.24-27

46 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh quilāmāpācuhuīyāuj: "Māpa'ksīni'", ¿a'chī' tū'
tlahua'yā'tit a'ntū quit iccālīmāpa'ksīyāni'? 47 Huan a'ntī
namin para que naquinkaxmata lā' natlahua a'ntū
icmāpa'ksī, na'iccāhuaniyāni' a'nchī tasu'yu. 48 Xla' līta-
su'yu hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī yāhualh ixchic. Pū'la
ponknu'lh pūlhmā'n lā' xa'nca yāhualh ixtantūn. Lā'
a'xni'ca' stacli huan pūxka, snū'n tahui'lani'lh huan
chic. Lā' tū' xakā'līlh como xa'nca yāhuacanī't. 49 Lā'
a'ntīn quinkaxmata lā' tū' natlahua a'ntū icmāpa'ksī,
ū'tza' tasu'yu hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī yāhualh ix-
chic lā' tū' pūlhmā'n ponknu'lh. Lā' a'xni'ca' stacli huan
pūxka lā' snū'n tahui'lani'lh huan chic, a'kā'lh lā'
mū'xtulh lā' laclakō'lh.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' kalhatin capitán xala' nac Roma

Mt. 8.5-13

7 A'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh huan tachi'xcuhuī't,
a'lh nac Capernaum. 2 Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin
capitán xala' nac Roma. Lā' ixka'lhī kalhatin ixtasācua'
a'ntī lej ixpāxquī'. U'tza' ī'tza'ca'ni'lh hasta ixnīmā'tza'.
3 Lā' a'xni'ca' huan capitán kaxmatli līchihuīna'mā'ca
Jesús, cāmacā'lh ā'makapitzīn papatzīnni' israelitas
para natasqui'ni' que camilh lā' camātzeyīlh ixtasācua'.
4 Xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús lā' tatzuculh tasqui'ni'.
Lā' tahuanilh:
—Lej līmakuan namaktāya'ya' huā'mā' capitán 5 co-
mo quincā'a'cnīni'ni'yāni' quina'n israelitas. Lā' māni'
xla' mātlahuīni'lh quilītokpānca'n.
6 Tuncan Jesús cātā'a'lh.
Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixta'a'mā'nancha' de huan ix-
chic, huan capitán cāmacamilh ā'makapitzīn amigos-
nu' para natahuani Jesús:
—Māpa'ksīni', tū' catamakchuyi'. Hui'x lej ka'lhī'ya'
līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic.
7 U'tza' iclīpuhualh que chō'la tū' minī'ni' palh ic-
quīputzanī'ta'ni'. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan
quintasācua'. 8 Māni' quit nā quintamāpa'ksī huan
xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan quintropasna'.
A'xni'ca' na'icuani kalhatin tropa que ca'a'lh, xla' na'a'n.
Lā' a'xni'ca' na'icuani ā'kalhatin que camilh, xla' namin.
Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua' que catlahualh
catūhuā, xla' natlahua a'ntū icuanilh.
9 A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej lē'cnīlh
lā' cālaktalakspi'tli a'ntī ixtastālani'mā'na lā' cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn
tintī' israelita a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā'
chi'xcu'.
10 Lā' a'xni'ca' huan lacscujnī'n tataspi'tli nac huan
chic, talaktzī'lh ixtzeyanī'ttza' huan tasācua'.

Jesús mālakahuanīchokolh ixcaman kalhatin lakapūt

11 A'calīstān Jesús a'lh nac lakatin cā'lacchicni' ix-
tacuīni' Naín lā' cātā'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' līlhūhua'.
12 Lā' a'xni'ca' pajtzutza' i'xta'a'mā'na de huan cā'lac-
chicni' lā' laktzī'lh que ixlīmimā'ca huan nīn para
namā'cnūcan. Lā' ixtzī't huan o'kxa' a'ntī ixnīnī't
lakapūt ixuanī't. Lā' xmān kalhatin ixuanī't ixcaman
huan lakapūt. Līlhūhua' xalanī'n huanmā' cā'lacchicni'
ixtatā'a'mā'na. 13 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huan lakapūt,
huan Māpa'ksīni' lakalhu'malh lā' huanilh:
—Tū' caca'lhua'.
14 Tuncan Jesús laktapajtzūlh lā' xa'malh huan caja.
Lā' a'ntī ixtalē'mā'na tatāyalh. Lā' Jesús huanilh huan
nīn:
—O'kxa', quit icuaniyāni': ¡Catā'kaqui'!
15 Tuncan tā'kxpāquī'lh lā' tahui'lalh huan a'ntī ixnīnī't
lā' tzuculh chihuīna'n. Lā' Jesús a'kataxtuni'lh ixtzī't.
16 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', huan tachi'xcuhuī't
tajicua'nkō'lh lā' tatzuculh ta'a'cnīni'ni' Dios lā' tahualh:
—Tasu'yulh kalhatin ka'tla a'cta'sana' na quilaclh-
ni'ca'n.
Nā tahualh:
—Dios quincālakalhu'manāni'.
17 Lā' chu lakachu nac Judea lā' a'nlhā pajatzu,
ixlīhuāk taca'tzīlh a'ntū tlahualh Jesús.

Ixlacscujnī'n Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 11.2-19

18 I'sca'txtunu'nī'n Juan tamāca'tzīnīlh a'ntū ixt-
lahuamā' Jesús. Lā' tuncan cāta'sani'lh kalhatu' ī'sca'tx-
tunu'nī'n 19 lā' cāmacā'lh para natakalhasqui'nī Jesús a
ver palh stu'ncua' xla' huan Cristo a'ntī namin o palh
naka'lhī ā'kalhatin. 20 Huan kalhatu' ixlacscujnī'n Juan
talakmilh Jesús lā' tahuanilh:
—Juan huan Mā'kpaxīni' quincātalakmacamini' lā'
ū'tza' ca'tzīcu'tun palh stu'ncua' hui'x Cristo a'ntī
namin o palh na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin.
21 Chū'tza' huā'mā' ka'tlā'tus Jesús cāmātzeyīlh
lhūhua' ī'tza'ca'nī'n lā' cāmāxtuni'lh lhūhua' huan tla-

jana'nī'n. Nā lhūhua' lakatzī'nī'n cāmālacahuānīlh.
22 Chuntza' cākalhtīlh Jesús:
—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū lak-
tzī'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit. Nahuaniyā'tit
a'nchī huan lakatzī'nī'n talacahuāna'n lā' nā huan
lū'ntū'lanī'n talatlā'huan. Lā' nā huan a'ntī ixcāmas-
ni'mā' ixquinītca'n, xlaca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntīn
tū' ixta'a'kahuāna'n chuhua'j takaxmata lā' nā
cāmālakahuanīchokocanī't huan a'ntī ixtanīnī'ttza'. Lā'
cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntī līpānīn
talahui'lāna'. 23 Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' que Dios
quimacamilh.
24 A'xni'ca' ixta'a'nī't ixlacscujnī'n Juan, Jesús tzuculh
cātā'chihuīna'n tachi'xcuhuī't ixpālacata Juan lā'
cāhuanilh:
—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū
ixlaktzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit
kalhatin chi'xcu' a'ntī hua'chi kantin chi'tin a'ntū
xakā'līlh huan ū'ni'. 25 ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para
nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lej tzēhuanī't
lhakā'nanī't. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan a'ntī pō'ktu
lej tzēhuanī't talhakā'nanī't lā' pō'ktu tapaxialhna'n,
xlaca'n tahui'lāna' na ixchicca'n reyes. 26 Pues ¿a'chī'
quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't? ¿Chu tū' quīla'tit para
nalaktzī'nā'tit kalhatin a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlak-
tzī'ncu'tunā'tit kalhatin a'cta'sana'. 27 Lā' huā'mā'
a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā' ixpālacata huā'mā' Juan
tatzo'knī't chuntza' na ixtachihuīn Dios:
Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntī napū'lani'yāni' para
nacāxmāpī' mintej.
28 Lā' iccāhuaniyāni' que na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't
tintī' kalhatin a'cta'sana' más xaka'tla' que Juan huan
Mā'kpāxīni'. Pero huan a'ntī līhua'ca' xamakstancu a'nl-
hā Dios māpa'ksīni'n, xla' más xaka'tla' que Juan.
29 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't lā' huan mātā'jīni'nī'n a'ntī Juan ix-
cāmā'kpaxīnī't, xlaca'n ixtalāhuani que lej tzey Dios por
ixpālacata a'ntū ixcāhuaninī't Juan. 30 Pero huan
fariseosnu' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tū' ix-
cāmā'kpaxīnī't Juan, xlaca'n talakmaka'lh a'ntū Dios ix-
cātlahuani'cu'tun. 31 Lā' huan Māpa'ksīni' hualh:
—¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan tamā'na
chi'xcuhuī'n? ¿Chichū tatasu'yu? 32 Tatasu'yu hua'chi ca-
mana' a'ntī takamāna'mā'na nac lītamāuj. Cātā'ta'sa ix-
tā'camana' lā' tahuani: "A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj
huan līskoli', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit. Lā'
a'xni'ca' ictlī'uj hua'chi līlakaputzani', hui'xina'n tū'
lakatītit lā' tū' calhua'ntit. ¿Tuchū lacasqui'nā'tit?"
tahuan.
33 'Chuntza' līlayā'tit hui'xina'n como huanā'tit que
Juan huan Mā'kpaxīni' ka'lhī tlajana' porque tū' hua'
pāntzi lā' tū' ko'ta. 34 A'calīstān quit icmilh lā' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' quit icuā'yalh lā' icua'lh
xcān lā' chuxatū quimālacnūni'ca. Lā' hua'nā'tit que
quit lej icuā'yan lā' lej icko'ta, que quit ixamigoca'n
mātā'jīni'nī'n lā' a'ntīn tū' tzey. 35 Pero huan a'ntīn
takalhlaka'ī', xlaca'n tamāchekxī que Dios macamilh
Juan lā' nā quit —hualh Jesús.

Jesús na ixchic Simón a'ntī fariseo

36 Kalhatin fariseo ixtā'huā'yancu'tun Jesús. Lā' Jesús
a'lh na ixchic lā' tahui'lalh nac mesa. 37 Lā' nac huanmā'
cā'lacchicni' ixuī' kalhatin puscāt xala' nac tej. A'xni'ca'
ca'tzīlh que Jesús ixa'nī't huā'yan na ixchic kalhatin
fariseo, huan puscāt lē'lh lakatin frasco de aceite a'ntū
lej xamu'csa. 38 Ixcalhuamā' lā' a'xni'ca' tahui'lalh pajtzu
ixtojon Jesús lā' yujli ixlakaxta'jat na ixtojon. U'tza'
līche'kē'lh ixtojon Jesús. Tuncan līmāscōhuīlh ixyaj lā'
tantūmu'sulh lā' lītlahualh aceite a'ntū lej mu'csa.
39 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', huan fariseo a'ntī ix-
tā'huā'yamā' Jesús, puhualh: "Palh stu'ncua' cahuā
huā'mā' chi'xcu' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't, ixca'tzīlh
tichū xla' lā' tichūyā puscāt xa'malh. Ixca'tzīlh que
ixlākalhī'ni'n huan puscāt". 40 Tuncan Jesús huanilh
huan fariseo:
—Simón, icuanicu'tunāni' lakatin catūhuā.
Lā' huan fariseo kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', caquihua'ni'.
41 Lā' Jesús huanilh:
—Ixa'nan kalhatu' chi'xcuhuī'n. Ixtu'ca'n talaclē'ni'lh
kalhatin māsācua'nīni'. Kalhatin laclē'ni'lh quinientos
denarios (a'ntū tumīn xala' makān). Lā' ā'kalhatin la-
clē'ni'lh tu'pu'xamacāuj. 42 Lā' como xlaca'n tūlalh
tamāpalalh, huan māsācua'nīni' cāmāsputūnu'ni'lh ix-
tu'ca'n. Chuhua'j caquihua'ni' ¿tichū más napāxquī' de
ixtu'ca'n?
43 Lā' Simón kalhtīni'lh:
—Icpuhuan que huan chi'xcu' a'ntī más ixlaclē'nī't.
Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua'.
44 Tuncan Jesús laktalakspi'tli huan puscāt lā' huanica
Simón:
—¿Chā laktzī'na' huā'mā' puscāt? Ictanūlh na minchic
lā' tū' quimaxquī'nī'ta' xcān para na'iclītantūchaka'n
quintojon. Lā' huā'mā' puscāt quilīlacmu'nulh ixlakax-
ta'jat naquintojon lā' cālīmāscōhuanīnī't ixya'j. 45 Hui'x
tū' quimacamu'sunī'ta' pero xla' desde a'xni'ca' ic-
tanūlh tū' jaxnī't de quintantūmu'su. 46 Hui'x tū' quilīt-
lahua' aceite na qui'a'kxāk, pero xla' quilītantūtlahualh
ixperfume. 47 U'tza' icuaniyāni' que huan lhūhua'
tapāxquī'n māsu'yu que Dios māsputūnu'ni'nī'ttza' ix-
talaclē'i' a'yuj lhūhua'. Lā' a'ntīn tū' lej pāxquī'nin mā-
su'yu que tū' lhūhua' ixtalaclē'i' cāmāsputūnu'ni'lh.
48 Tuncan Jesús huanilh huan puscāt:
—Icmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.
49 Lā' huan a'ntī ixcākantāyacanī't tatzuculh
talāhuani:
—¿Tichū huā'mā' chi'xcu' a'ntīn tzē cāmāsputū huan
talaclē'i'?
50 Lā' Jesús huanilh huan puscāt:
—Māpūtaxtūcanī'ta'tza' como kalhlaka'ī'nī'ta'. Capit
con tapāxuhuān.

Huan puscan a'ntīn tamaktāyalh Jesús

8 A'calīstān Jesús ixtētaxtumā' nac lhūhua' cā'lac-
chicni' lā' cā'ranchujnu'. Lā' ixmāsu'yutēlha lā' ix-
cālītā'chihuīna'ntēlha ixpālacata a'nchī Dios mā-
pa'ksīni'n. Lā' huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n ix-
tatā'a'mā'na. 2 Nā ixtatā'a'mā'na ā'makapitzīn puscan
a'ntī ixcāmāxtuni'canī't huan tlajana' lā' a'ntī ix-
cāmātzeyīcanī't de huan ixta'jatatca'n. Na ixlaclhni'ca'n
ixa'mā' María a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Magdalena.
U'tza' a'ntī cāmaxtuni'ca lakatojon tlajana'nī'n. 3 Nā ix-
tā'a'n kalhatin Juana, ixpuscāt Chuza a'ntī xapuxcu' ix-
tasācua' Herodes. Nā ixtatā'a'mā'na Susana lā' lhūhua'
ā'makapitzīn puscan a'ntī ixtalīmaktāyanī't con ix-
tumīnca'n.

Huan cha'nāna'
Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9

4 Līlhūhua' tataxtulh de lakatunu' cā'lacchicni' para
natakaxmata Jesús. Lā' a'xni'ca' tatakēxtimīlh lhūhua'
tachi'xcuhuī't, cāhuanilh a'ntū lītalacastuca.
5 Cāhuanilh:
—Kalhatin cha'nāna' taxtulh para nacha'n ixti'ni'.
Līhuan ixa'jmaka'mā' ixti'ni' makapitzīn tayujli nac tej
lā' cālacchi'ntaca lā' tasacua'lh huan spūnnu'. 6 Lā'
ā'makapitzīn tayujli na ixkalhni' chihuix a'nlhā xmān
macsti'na'j ti'ya't ixuī'. Lā' a'xni'ca' pu'nli huanmā' ti'ni'
tīlh porque tū' kaksli xcān como tū' pūlhmā'n ixka'lhī
huan ti'ya't. 7 A'makapitzīn huampala tayujpā na ixla-
clhni' lhtucū'n lā' tūlalh stacli como tamā'ktzī'lh huan
lhtucū'n. 8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey ti'ya't
lā' pu'nli. Lā' a'xni'ca' stacli, lej tō'ca'lh. A'xni'ca' ī'ca,
lhūhua' taxtulh de xmān lakatin ti'ni' a'ntū ixa'jma-
ka'ncanī't hasta lakatin ti'ni' tō'ca'lh cien.
A'xni'ca' huankō'lh huā'mā' Jesús cāhuanilh lej palha':
—Pa'lh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit.

Cālīmāsu'ni'ca xmān a'ntū lītalacastuca
Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12

9 Tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh tuchū
huanicu'tun huā'mā' lītalacastuc. 10 Lā' cāhuanilh:
—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't
ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn
iccālīchihuīna'n xmān a'ntū lītalacastuca. Chuntza'
a'yuj takaxmatli tū' tamāchekxīlh, lā' a'yuj talaktzī'n
tasu'yu hua'chilh tū' talacahuāna'n.

A'ntū huanicu'tun huan talacastuc
Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20

11 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Huā'mā' līmālacastuc huanicu'tun chuntza': Huan
ti'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios; 12 lā' huan tej ū'tza' hua'chi
tachi'xcuhuī't a'ntīn takaxmata huan tachihuīn. Namin
huan ko'ti'ti' lā' nacāmāpātza'nkānī lā' tū' natakalhla-
ka'ī' lā' tūlalh catitapūtaxtulh. 13 Huan ti'ya't nac cā'chi-
huixni' ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Xla-
ca'n takaxmata lā' tapuhuan lej tzey, lā' talakatī pero
tū' xa'nca takalhlaka'ī'. Lā' a'xni'ca' tū' cālaktzī'ncu'tun-
can ixpālacata ixtachihuīn Dios, palaj natamakxteka.
14 'Huan lhtucū'n, ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn huam-
pala tachi'xcuhuī't. Takaxmata huan tachihuīn pero tū'
taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Pō'ktu tapās-
tacmā'na ixlītlōtca'n lā' i'xtumīnca'n lā' a'nchī nata-
lakastāna'n. Chuntza' tūla tasca'ta xa'nca. U'tza' hua'chi
huan ti'ni' a'ntū tamā'ktzi'lh huan lhtucū'n. Tūla staca.
15 'Huan xatzey ti'ya't ū'tza' hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntī
xa'nca takaxmatli huan tachihuīn. Takalhlaka'ī' lā'
ta'a'kahuāna'ni' lā' tzeyā chi'xcuhuī'n natala. Nīn tintī'
tzē nacāmāmakxtekē ixtachihuīn Dios.

Huan pūmaksko
Mr. 4.21-25

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' māquilhtī huan pūmaksko para nahui'lī
ixtampīn huan chā'xta. Lā' nīn hui'līcan ixtampīn huan
tama'. Namā'ca'can tālhmā'n para que a'ntīn
tatanūmā'na natalaktzī'n. 17 Pues ixlīhuāk a'ntū iccāmā-
su'ni'yāni' mē'cstuca'n, ā'calīstān maclacasqui'n
nacāmāsu'ni'yā'tit ā'makapitzīn.
18 'Chuntza' xa'nca cakaxpa'ttit porque a'ntī xa'nca
kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, ū'tza' más namāchekxī; lā'
a'ntīn tū' xa'nca kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xla'
namāpātza'nkānīcan a'ntū puhuan que māchekxīlh.

Huan xatzī't lā' ixtā'timīn Jesús
Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35

19 Tuncan tamilh ixtzī't lā' ixtā'timīn a'nlhā ixuī' Jesús
lā' tūlalh talaktapajtzūlh como līlhūhua' tachi'xcuhuī't
ixa'nan. 20 Lā' huanica Jesús:
—Tayāna' kēpun mintzī't lā' mintā'timīn. Tatā'chihuī-
na'ncu'tunāni'.
21 Lā' xla' cāhuanilh:
—A'ntī kaxmata ixtachihuīn Dios lā' a'kahuāna'ni',
ū'tza' quintzī't lā' quintā'timīn.

Jesús māca'cslīlh huan ū'ni' nac mar
Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41

22 Milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús tā'tojōlh nac
lakatin barco con ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:
—Cāhuī'tit tintacut xcān.
Lā' ta'a'lh.
23 Lā' līhuan ixtatacutmā'na, lhtatalh Jesús. Lā' palaj
tzuculh lakatin palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de
xcān huan barco hasta que ixtā'cnūmā'tza'. 24 Lā' tun-
can ta'a'lh tamālakahuānī Jesús lā' tahuanilh:
—¡Mākalhtō'kē'ni'! ¡Jicsua'mā'nauj!
Lā' tuncan Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan
ū'ni' lā' huan xasipej xcān, lā' taca'cslalh.
25 Lā' tuncan cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿Chī la'tit? ¿Chu tū' kalhlaka'ī'yā'tit?
Lā' xlaca'n tajicua'lh lā' talē'cnīlh lā'
talākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū huā'mā' chi'xcu'? ¿Chichū tzē cālīmāpa'ksī
huan ū'ni' lā' huan xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'?

Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'ntī lhūhua' tlajana'nī'n ixcāka'lhī

Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20

26 A'calīstān tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Gadara. U'tza' tintacut huan xcān lā' na ixlacapūn
Galilea. 27 A'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, kalhatin
chi'xcu' xala' a'ntza' laktapajtzūlh. Lej makān xla' ix-
ka'lhī huan tlajana'. Tū' maktin lhakā'lh ixlu'xu' lā' tū'
tahui'lalh nac chic. Mejor tahui'lalh nac cā'lhu'cu'.
28 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' laktzī'lh Jesús, tat-
zokostani'lh na ixlacapūn lā' ta'salh lā' hualh:
—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī'? Hui'x Jesús i'xO'kxa'
Dios lej ka'tla'. ¿Chu quit mimaca'tzi? Icsqui'ni'yāni'
caquimakxtekti.
29 Chuntza' huanilh como Jesús ixmāpa'ksīmā' huan
tlajana' que nataxtu de xla'. Maklhūhua' huan tlajana'
chi'palh. Lā' ixlīmacachī'can cadenas lā' nā ixlītan-
tūchī'can cadenas lā' xla' ixcālacpu'lha. Lā' huan tla-
jana' makatzā'lalh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 30 Jesús
kalhasqui'nīlh:
—¿Chichū hua'ni'ca'na'?
Lā' xla' kalhtīlh:
—Quihuanican Legión.
Chuntza' huanilh como Legión huanicu'tun lhūhua',
lā' lhūhua' tlajana'nī'n ixtatanūni'nī't. 31 Lā' huā'mā'na
tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús que tū' cacāmacā'lh nac
pūpātīn. 32 Lā' como lhūhua' pa'xni' ixtahuā'yamā'na na
ixlacapān kēstīn, huan tlajana'nī'n tasqui'nli que cacā-
makxtekca natatanū na ixchakānca'n huan pa'xnī'n. Lā'
Jesús cāmakxtekli. 33 Lā' tuncan huan tlajana'nī'n tatax-
tukō'lh de huan chi'xcu' lā' tatanūlh ixchakānca'n huan
pa'xnī'n. Lā' xlaca'n tatu'jnulh nac cā'pūtatonkopūn lā'
tatonkopūlh lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajicsua'kō'lh.
34 Lā' a'xni'ca' huan maktaka'lhna'nī'n pa'xni' talak-
tzī'lh a'ntū ixpātle'kenī't, tajicua'lh lā' tatu'jnulh lā'
tamāca'tzīnīni'lh nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huā'mā'
cā'lacchicni'. 35 Lā' huan tachi'xcuhuī't tataxtulh de
huan cā'lacchicni' para natalaktzī'n a'ntū ixpātle'kenī't.
Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā ixuī' Jesús, talaktzī'lh huan
chixcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Ixcāmāxtu-
ni'nī'ttza' huan tlajana'nī'n lā' huan chi'xcu'
ī'lhakā'nanī'ttza' lā' tzē'k tō'lalh pajtzu ixtojon Jesús. Lā'
xlaca'n tajicua'lh. 36 Lā' a'ntī ixtalaktzī'nī't tahuanilh
a'nchī ixlītzeyanī't huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tla-
jana'nī'n. 37 Lā' chuntza' ixlīhuākca'n xalanī'n nac
Gadara tatzuculh tasqui'ni' Jesús que nataxtu de
a'ntza' como lej tajicua'lh.
Lā' chuntza' Jesús tojōlh nac barco lā' a'lh. 38 Lā' huan
chi'xcu' a'ntī ixtzeyanī'ttza' squi'ni'lh Jesús que camakx-
tekli natā'a'n, pero Jesús māpa'ksīlh que catachokolh
lā' huanilh:
39 —Cataspi'tti na minchic. Lā' nacāhua'ni'kō'ya'
huā'mā'na laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios
tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī pātle'keni'nī'ta'ni'.
Huan chi'xcu' a'lh lā' tzuculh huan a'ntū ixt-
lahuani'nī't Jesús chuxalhā nac cā'lacchicni'.

Ixtzu'ma'jāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43

40 A'xni'ca' Jesús taspi'tli para tintacut huan xcān,
huan tachi'xcuhuī't talaktzī'lh con tapāxuhuān como
ixlīhuākca'n ixtaka'lhīmā'na. 41 Tuncan milh kalhatin
chi'xcu', ixtacuīni' Jairo a'ntī xapuxcu' ixlītokpānca'n is-
raelitas. Xla' tatzokostani'lh Jesús. Lā' huanilh que
ca'a'lh na ixchic 42 porque xmān kalhatin ixtzu'ma'jāt ix-
ka'lhī hua'chi de cāujtu' cā'ta lā' ixnīmā'. A'xni'ca'
ixa'mā' Jesús na ixchic Jairo, līlhūhua' ixtastālani'mā'na
hasta que ixtalāpi'ta'tza'.
43 Lā' na ixlaclhni'ca'n ixa'mā' kalhatin puscāt a'ntī
ixī'tza'ca'n. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ix-
ka'lhni'. Lā' ī'sputni'kō'nī'ttza' ixtumīn para nacāmāpala
doctor pero nīn kalhatin mātzeyīlh. 44 Xla' tapajtzūlh na
ixkēn Jesús lā' xa'malh ixquilhtūn ixlu'xu'. Lā' chu tun-
can huanmā' ka'tlā'tus cāsni'lh ixka'lhni'.
45 Lā' Jesús kalhasqui'nīni'lh:
—¿Tichū quixa'manī't?
Lā' como ixlīhuākca'n tahualh que nīn tintī', Pedro lā'
ā'makapitzīn tahuanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', de tantu līlhūhua' pi'ta'ca'na' lā'
tampi'ta'ca'na' chu xalhā, lā' hui'x kalhasqui'nīni'na':
“¿Tichū quixa'malh?”
46 Pero Jesús cāhuanilh:
—Catīhuā quixa'manī't como icu'cxca'tzī
iclīmātzeyīni'nī't quilīmāpa'ksīn.
47 A'xni'ca' huan puscāt ca'tzīlh que Jesús cuenta
tlahualh que xa'maca, ī'xpipitēlha lakmilh lā' tat-
zokostalh na ixtojon Jesús. Huanilh na ixlacapūn
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'nchī līxa'malh Jesús lā'
chuntza' chu tuncan ixtzeyanī't. 48 Tuncan Jesús
huanilh:
—Quintzu'ma'jāt, tzeyanī'ta' hui'x como kalhla-
ka'ī'nī'ta'. Capit con tapāxuhuān.
49 Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chilh kalhatin xala'
ixchic Jairo huan xapuxcu' ixlītokpānca'n israelitas. Lā'
huanica Jairo:
—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. Tū'tza' camāmakchu'yi' huan
Mākalhtō'kē'ni'.
50 A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā', huanilh:
—Tū' caji'cua'. Mintzu'ma'jāt natzeyan xmān cakalhla-
ka'i'.
51 A'xni'ca' chā'lh huan nac chic, nīn tintī' makxtekli
natā'tanū, xmān Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' ixtāta' lā'
ixtzī't huan tzu'ma'jāt. 52 Ixlīhuākca'n ixtacalhuamā'na
lā' ixtata'samā'na por ixpālacata huan tzu'ma'jāt. Lā'
Jesús cāhuanilh:
—Tū' cacalhua'ntit. Tū' nīnī't huan tzu'ma'jāt, xmān
lhtatamā'.
53 Lā' xlaca'n talīlītzī'nli como ixtaca'tzī que ixnīnī'ttza'.
54 Lā' tuncan Jesús macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā' pal-
ha' huanilh:
—Tzu'ma'jāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.
55 Lā' taspi'tli ixlīca'tzīn lā' chu tuncan tā'kaquī'lh. Lā'
Jesús māpa'ksīni'lh que camāhuī'ca. 56 Lā' ixtāta' lā'

ixtzī't lej talē'cnīlh lā' Jesús cāmāpa'ksīlh que nīn tintī'
ixtahuanilh a'ntū ixpātle'kenī't.

Jesús cāmacā'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13

9 Jesús cātā'takēxtimīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'tx-
tunu'nī'n lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para
natamāxtu huan tlajana'nī'n. Nā cāmaxquī'lh līmā-
pa'ksīn para natamātzeyī huan ī'tza'ca'nī'n. 2 Cāmacā'lh
para natahuan a'nchī māpa'ksīni'n Dios. 3 Lā'
cāhuanilh:
—Tū' tilīpinā'tit nīn tuntū' para mintejca'n, nīn mim-
pāla'cca'n nīn tumīn nīn mimpūtumīnca'n nīn pāntzi.
Lā' tū' catilīpintit kalhtu' mincamisaca'n, xmān kalh-
tunu'. 4 Chu calhāhuāya chic a'nlhā nachipinā'tit a'ntza'
natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huan-
mā' cā'lacchicni'. 5 Lā' a'nlhā tū' cātamānūyāni' na ix-
chicca'n, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā'
a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n para
nayuja huan pokxni' ixlakxtampūn mintojonca'n.
Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta
como tū' takaxmatcu'tulh.
6 Tuncan tataxtulh huan sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh
lakachu nac cā'lacchicni'. Tatā'chihuīna'lh lā' tahuanilh
a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan lā' tamātzeyīlh ī'tza'ca'nī'n
chu calhāhuā.

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxini'
Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29

7 Lā' huan gobernador Herodes māca'tzīnīca ixlīhuāk
a'ntū Jesús ixtlahuamā'. Lā' tū' ixca'tzī a'nchī puhuan
como ā'makapitzīn ixtalāhuanimā'na que Juan huan
Mā'kpaxīni' ixlakahuanchokonī't de ixlaclhni'ca'n nīnī'n
lā ixtahuan que chō'la ū'tza' Jesús. 8 Lā' ā'makapitzīn ix-
talāhuanimā'nampā que Jesús ū'tza' Elías a'ntī
tasu'yulh. Lā' ā'makapitzīn huampala ixtalāhuanimā'na
que kalhatin a'cta'sana' xala' makān lakahuanchokolh.
9 Lā' Herodes hualh:
—Māni' quit icmā'a'cchu'cunīni'lh Juan. ¿Tichū
huā'mā' a'ntī ixpālacata ickaxmata lhūhua' catūhuā?
Lā' Herodes ixlaktzī'ncu'tun Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n
Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14

10 A'xni'ca' tataspi'tli huan apóstoles, tahuanilh Jesús
a'ntū tatlahuanī't. Lā' tuncan Jesús cālē'lh ixa'cstuca'n
lā' tatā'a'lh nac lakatin lugar pajtzu huan cā'lacchicni'
a'nlhā huanican Betsaida. 11 Lā' a'xni'ca' huan
tachi'xcuhuī't taca'tzīlh, tastālani'lh. Lā' Jesús cāhuanilh
que catatahui'lh lā' tzuculh cālītā'chihuīna'n ixpālacata
huan ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' cāmātzeyīlh ī'tza'ca'nī'n.
12 Lā' a'xni'ca' ixkōtanūmā'tza', talaktapajtzūlh Jesús
huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n lā' tahuanilh:
—Cacāmacapi huan tachi'xcuhuī't para nata'a'n nata-
jaxa lā' nataputza ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni'
a'ntū pajatzu como huā'tzā' a'nlhā hui'lāna'uj tuntū'
a'nan.
13 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Xmān icka'lhīyāuj macquitzis pāntzi lā' tantu'
squī'ti' palh tū' na'ica'nāuj na'ictamāhuayāuj chauj
para ixlīhuakca'n.
14 Ixa'nan hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n. Lā'
Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Catatahui'lalh lītu'pu'xamacāujna'.
15 Lā' chuntza' tatlahualh lā' tatahui'lakō'lh. 16 Tuncan
Jesús cātayalh huan makquitzis pāntzi lā' huan tantu'
squī'ti'. Talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāx-
catca'tzī Dios lā' cāmālacpitzini'lh lā' cāmaxquī'lh huan
ī'sca'txtunu'nī'n para que natamālacpitzini' na ixlaclh-
ni'ca'n tachi'xcuhuī't. 17 Ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā'
taka'sli. Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tasacli lhūhua'
xalacpītzin. Lā' tatzumalh pācāujtu' chā'xta de huan
a'ntū a'katāxtūlh.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo
Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29

18 Milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' ixa'cstu ixorarlīmā'
Jesús. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n pajtzu tatahui'lalh. Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:
—Lā' huan tachi'xcuhuī't, ¿chichū tahuan quimpāla-
cata?
19 Takalhtīlh:
—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan
Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x Elías.
Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan que hui'x kalhatin
a'cta'sana' xala' makān a'ntī lakahuanchokonī't.
20 Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:
—Lā' hui'xina'n ¿chichū huanā'tit que quit?
Lā' Pedro kalhtīlh:
—Hui'x Cristo a'ntī Dios macamilh.

Jesús māca'tzīnīni'lh a'nchī nanī
Mt. 16.20-28; Mr. 8.30—9.1

21 Lā' Jesús lej cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanilh nīn
tintī' palh ū'tza' huan Cristo. 22 Lā' cāhuanilh:
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tasqui'nī lej
naquimāpātīnīcan. Lā' nā tasqui'nī que naquintalakma-
ka'n huan xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan xanapux-
cu'nu' curasna' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
Lā' naquimaknīcan lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko.
23 A'calīstān cāhuanilh ixlīhuākca'n:
—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāsta-
ca xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua
quintapuhuān lakalīyān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit
na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. 24 Huan a'ntīn tapūtax-
tucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata,
tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā'
huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata,
xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 25 Lā'
palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' huā'mā'
quilhtamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī
ixquilhtamacuj para pō'ktu. 26 Palh catīhuā līmāxana'n
quimpālacata lā' ixpālacata quintachihuīn, ū'tza'

na'iclīmāxana'n a'xni'ca' na'icmin hua'chi Rey lā' na'ic-
ka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min
huan ángeles a'ntī lej tzey. Lā' quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. 27 Iccāhuaniyāni' a'ntū stu'ncua'. A'nan
makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xla-
ca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmā-
pa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk.

Lej xkakalh Jesús
Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8

28 Hua'chi ixlīlakatzeyan chi'chini' Jesús tō'ca'lh nac
lakatin kēstīn para natlahua oración. Tatā'a'lh Pedro lā'
Jacobo lā' Juan. 29 Lā' līhuan Jesús ixtlahuamā' oración,
xla' taxtāpalīlh lā' xtunc ixtasu'yu ixlacan. Lā' lej
smu'yonko' lalh ixlu'xu' hasta xkakalh. 30 Lā' tuncan
tatasu'yulh kalhatu' chi'xcuhuī'n lā' ixtatā'chihuī-
na'mā'na Jesús. Xlaca'n Moisés lā' Elías a'ntī makāntza'
ixtanīnī't 31 lā' cālītamacxti'li'lh xkakana'. Lā' ixtatā'chi-
huīna'mā'na a'nchī Jesús napātīni'n lā' nanī nac
Jerusalén. 32 Pedro lā' a'ntī cātā'a'lh a'yuj lej ixtalhtat-
acu'tun pero lakahuan ixtahui'lāna' lā' talaktzī'lh a'nchī
xkakalh Jesús lā' huan kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ix-
tatā'yāna'.
33 A'xni'ca' huā'mā'na chi'xcuhuī'n ixtamakxtekmā'na
Jesús, Pedro huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¡xalītzey hui'lāna'uj ā'tzā! Na'ict-
lahuayāuj lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila', ā'lakatin
ixla' Moisés lā' ā'lakatin ixla' Elías.
Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'ntū ixuan.
34 Līhuan ixchihuīna'mā', milh lakatin poklhnu' lā' cālī-
macxti'li'ca. Tajicua'lh a'xni'ca' ta'u'cxca'tzīlh na ix-
chakān poklhnu'. 35 Lā' tuncan takaxmatli lakatin tachi-
huīn nac huan poklhnu' lā' hualh:
—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakax-
pa'ttit a'ntū huan.
36 A'xni'ca' huankō'lh huan tachihuīn, talaktzī'lh que
ixa'cstu ixuī' Jesús. Ca'cs tatāyalh lā' tū' tahualh nīn
tuntū' a'ntū ixtalaktzī'nī't.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'
Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29

37 Ixlīlakalī huampala, a'xni'ca' tataxtucha' de huan
kēstīn, līlhūhua' tachi'xcuhuī't tapāxtokli Jesús. 38 Lā'
tuncan kalhatin chi'xcu' na ixlaclhni'ca'n lej palha'
huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', icsqui'ni'yāni' lakatin ta-
lakalhu'mān. Capit laktzī'na' qui'o'kxa' porque xmān
ixa'cstu icka'lhī. 39 Lā' lakatin tlajana' chi'pa lā' maka-
ta'sa lā' palha' xpipi lā' kalhpupu. Lā' makaxtacnānī lā'
lej jicslīhua' nataxtuni'. 40 Iccāhuanilhtza' misca'tx-
tunu'nī'n que ixtamāxtuni'lh huan tlajana' pero tūlalh
tamāxtuni'lh.
41 Jesús kalhtīlh:
—¡Hui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstac-
na'nā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'ic-
cātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que
namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni'
hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Calī'ta' huā'tzā' min-
ka'hua'chu.
42 Lā' a'xni'ca' huan ka'hua'chu ixlaktapajtzūmā' Jesús,
huan tlajana' māyujūlh nac ti'ya't lā' makaxtacnānīpā.
Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana'. Lā' mātzeyīlh
huan ka'hua'chu lā' maxquī'pā ixtāta'. 43 Lā' ixlīhuākca'n
talē'cnīlh ixlīka'tla' Dios.

Jesús māca'tzīnīni'mpā ixpūnīn
Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32

Līhuan ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata a'ntū Jesús
tlahualh, xla' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
44 —Xa'nca cakaxpa'ttit lā' tū' tipātza'nkāyā'tit; quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can
na ixmacanca'n tachi'xcuhuī't.
45 Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh a'ntū
cāhuanilh como xtunc ixtapāstacmā'na. Lā' tū' ix-
takalhasqui'nīcu'tun a'ntū ixuanicu'tun como ixta-
jicua'n.

¿Tichū más xatasqui'nī?
Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37

46 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacchi-
huīna'n ixpālacata tichū de xlaca'n más tasqui'nī. 47 Lā'
Jesús cuenta tlahualh a'nchī ixtapāstacna'mā'na. Lā'
tuncan macachi'palh kalhatin ka'hua'chu lā' yāhualh na
ixpāxtun 48 lā' cāhuanilh:
—Chuxatī a'ntīn tatapa'ksī con quit lā' ū'tza' na-
talīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'mā'
ka'hua'chu, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh quintapāxquī'.
Lā' chuxatī a'ntī quintapāxquī', nā tapāxquī' huan a'ntī
quimacamilh lā' tū' xmān quit. Lā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī
na milaclhni'ca'n, ū'tza' a'ntī tasqui'nī na ixlacapūn
Dios.

A'ntī quincāmaktāyayāni'
Mr. 9.38-40

49 Tuncan Juan huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin a'ntī ix-
cāmāxtumā' huan tlajana'nī'n con milīmāpa'ksīn. Lā'
icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como tū'
quincātā'latlā'huanāni' quina'n.
50 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' tihua'nā'tit chuntza' porque a'ntīn tū' quin-
tā'ca'tzaca'n, xla' quincāmaktāyayāni'.

Jesús cālacaquilhnīlh Jacobo lā' Juan

51 A'xni'ca' ixmimā' huan chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixa'lh
nac a'kapūn, līhui'līlh na'a'n nac Jerusalén.
52 Cāmāpū'līlh ā'makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh
nac lakatin ti'na'j cā'lacchicni' para nataputza a'nlhā
natalhtata. Huan cā'lacchicni' xala' nac Samaria, 53 lā'
huan xalanī'n a'ntza' tū' tamānūcu'tulh na ixchicca'n
como ixtasu'yu ixa'mā' nac Jerusalén. 54 Lā' a'xni'ca'
huan sca'txtunu'nī'n Jacobo lā' Juan talaktzī'lh huā'mā',
tahuanilh:

—Māpa'ksīni', ¿chā lacasqui'na' na'icmāyujūyāuj
macscut de nac a'kapūn para que natasputkō' xlaca'n
hua'chi tlahua'lh huan a'cta'sana' Elías?
55 Lā' tuncan Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālacaquilhnīlh.
Hualh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzī'yā'tit que tū' tzey a'nchī pāstac-
na'nā'tit. 56 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' quit tū'
ictimilh para na'iccāmāsputūkō' ixquilhtamacujca'n
tachi'xcuhuī't. Icmilh para na'iccāmāputaxtū.
Lā' tuncan ta'a'lh nac ā'lacatin cā'lacchicni'.

A'ntī tastālani'cu'tulh Jesús
Mt. 8.19-22

57 A'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, kalhatin chi'xcu'
huanilh Jesús:
—Quit na'icstālani'yāni' chu xalhā napina'.
58 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan
spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n lā' quit tū' icka'lhī a'nlhā na'iclhtata.
59 Lā' Jesús huanilh ā'kalhatin:
—Caquistālani'.
Lā' xla' kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictahui'la na
quinchic hasta que nanī quintāta'.
60 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū
mintāta'. Hui'x capit lā' cacāmāsu'ni' huan
tachi'xcuhuīt a'nchī nātalīpūtaxtu.
61 Lā' tuncan huanilh ā'kalhatin:
—Māpa'ksīni', icstālani'cu'tunāni', pero pū'la
ica'ncu'tun na quinchic para na'icuan ica'nā ā'tzā'.
62 Lā' Jesús huanilh:
—A'ntī natzucu laklhkāna'n lā' tuncan natalakspi'ta
ixkēn, tūla xa'nca laklhkāna'n. Nā chuntza' tū' minī'ni'
palh hui'x natā'scuja Dios como taspi'tcu'tuna' na
minchic.

Jesús cāmacā'lh huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n

10 A'calīstān huan Māpa'ksīni' cālacsacli
tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n xtunc huampala
lā' cāmacā'lh kalhatu'yūn. Ixtapū'lani' nac cā'lacchicni'
lā' chuxalhā ixa'mā'. 2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyani'. Lhūhua' a'nan
a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī' pero tū' a'nan lhūhua' a'ntī
natamāsu'ni' xlaca'n. U'tza' hua'chi a'xni'ca' lej la cuxi'
lā' tintī' tasācua'. Lā' Dios hua'chi ixtēcu' huan cuxi'.
U'tza' nalīkalhasqui'nīyā'tit Dios que cacāmacamilh
chi'xcuhuī'n para natamāsu'ni' a'ntīn tūna'j takalhla-
ka'ī. 3 Capitit. Cuenta catlahua'tit. Iccāmacā'nāni'
hua'chi xalakska'tā'n borregos na ixlaclhpu'nanca'n
misinī'n. 4 Tū' tilīpinā'tit nīn morral, nīn pūtumīn, nīn
huarache. Lā' tū' titakoxīyā'tit nac tej a'xni'ca' natā'chi-
huīna'nā'tit a'ntī pātle'kemā'.
5 'Lā' a'xni'ca' natanūyā'tit nac lakatin chic a'nlhā nat-
achokoyā'tit, pū'la nacāhuaniyā'tit: "Dios
cacāsicua'lanālīni' a'ntī hui'lā'na'ntit nac huā'mā' chic".
6 Lā' palh a'nan a'ntīn takalhlaka'ī', Dios nasicua'lanālī;
lā' palh tintī' a'ntīn takalhlaka'ī', Dios tū' cat-
icāsicua'lanālīlh. 7 Natachokoyā'tit nac lakatin chic lā'
chu a'ntū nacātalakahui'līyāni', nahua'yā'tit lā'
nako'tnu'nā'tit como a'ntī scuja ka'lhī nahuā'yan. Tū'
tilactā'kchokoyā'tit pūtunu' cā'lacchicni'.
8 'A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā
nacātamānūyāni' nac chic, chu a'ntū nacāta-
lakahui'līni'yāni nahua'yā'tit. 9 Nacāmātzeyīyā'tit a'ntī
ta'ī'tza'ca'n a'ntza' lā' nacāhuani'yā'tit tachi'xcuhuī't:
"Laktzī'mpā'na'ntit ixlīmāpa'ksīn Dios". 10 Lā' palh
nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' lā' tū' la-
casqui'ncan natachokoyā'tit, napimpalayā'tit nac tej lā'
nacāhuani'yā'tit: 11 "Lā' huan pokxni' xala' ā'tzā' a'ntū
quincātantūpasanī'ta'ni' na'ictincxyujuyāuj lā' ū'tza'
huanicu'tun que hui'xina'n laclīpinā'tit. Lā' caca'tzī'tit
huā'mā', que hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntittza' a'nchī Dios
māpa'ksīni'n".
12 'Iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalaccāxt-
lahuakō', más nacāmāpātīnī xalanī'n huanmā' cā'lac-
chicni' que xalanī'n nac Sodoma.

A'ntīn tū' ta'a'kahuāna'n
Mt. 11.20-24

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¡Xāntila'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín! Lā'
¡xāntila'yā'tit xalanī'n nac Betsaida! Nalakaputza'yā'tit
porque tū' kalhlaka'ī'tit. Lej tlahuacanī't lē'cnīn na mila-
clhpu'nanca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā'
tamā'na lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac
Sidón, makāntza' ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā'
xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke ixlu'xu'ca'n lā' ixcā'a'cpū-
macaca lhca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej ixta-
lakaputza ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n.
14 'A'xni'ca' Dios nalaccāxtlahuakō', hui'xina'n ā'chulā'
nacātamāpātīnīyāni' que xalanī'n nac Tiro lā' nac
Sidón. 15 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum, ¿chā
puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn como lej tzey
hui'xina'n? Napinā'tit hasta nac pūpātīn.
16 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—A'ntī cākaxmatni'yāni' hui'xina'n, xla' naquinkaxma-
ta. Lā' a'ntī nacālakmaka'nāni' hui'xina'n, chuntza'
naquilakmaka'n nā quit. Lā' a'ntī naquilakmaka'n quit
chuntza' nalakmaka'n Dios como ū'tza' a'ntī
quimacamilh.

Tataspi'tli huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n

17 Huan tu'tumpu'xamacāuj tataspi'tli con tapāx-
uhuān. Lā' tahuanilh:
—Māpa'ksīni', hasta huan tlajana'nī'n quincā-
ta'a'cnīni'ni'n ixpālacata milīmāpa'ksīn.
18 Lā' Jesús cāhuanilh:
—U'huē. Quit iclaktzī'lh a'xni'ca' tlajaca Satanás.
Tasu'yulh hua'chi lakatin makli'pni'. 19 Iccāmakta-
ka'lhāni' para que mintā'ca'tzaca'n tūlalh caticātlajani'.
Lā' iccāmaxquī'nī'ta'ni'tza' līmāpa'ksīn para que natla-
jakō'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Satanás. 20 Tū' calīpāxuhua'tit
xmān porque huan tlajana'nī'n ta'a'cnīni'ni'yāni'.

Calīpāxuhua'tit como hui'xina'n kalhlaka'ī'tit lā' Dios
cālakapasāni' hua'chi ixcamana'.

Jesús lej pāxuhualh

Mt. 11.25-27; 13.16-17

21 Lā' tuncan Jesús ka'lhīlh tapāxuhuān por huan Es-
píritu Santo lā' Jesús kalhtō'ka'lh:
—Quintāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac
ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī como cāmā-
su'ni'nī'ta' huan a'ntīn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ix-
cāmātzē'kni'nī'ta' huan a'ntī lej lakskalalhna'. U'tza'
tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.
22 Lā' nā Jesús hualh:
—Quintāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū
a'nan. Tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān
Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta'
Dios, xmān quit a'ntī ixO'kxa'. Nā nataca'tzī xlaca'n
a'ntī na'iccāmālacsu'yu.
23 Lā' tuncan talakspi'tli lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
xmān xlaca'n:
—Līpāxūj huan a'ntīn talaktzī'n a'ntū hui'xina'n lak-
tzī'nā'tit. 24 Iccāhuaniyāni' que lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā'
reyes ixtalaktzī'ncu'tun huā'mā' a'ntū hui'xina'n lak-
tzī'nā'tit, lā' tū' talaktzī'lh. Lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntū
kaxpatā'tit, lā' tū' takaxmatli.

Huan tzeyā chi'xcu' xala' nac Samaria

25 Lā' tuncan kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley tāyalh lā'
tā'chihuīna'lh Jesús para nalīlaktzī'n. Lā' kalhasqui'nīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū na'ictlahua para que na'ic-
ka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?
26 Lā' Jesús kalhtīlh:
—¿Tuchū tatzo'kni' na ixley Moisés? ¿Chichū lakapū-
tle'ke'ya'?
27 Huan xamākalhtō'kē'ni' ley kalhtīni'lh:
—"Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con
ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk milīca'tzīn lā' con
ixlīhuāk mifuerza lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'. Lā'
cacāpāxqui' ā'makapitzīn hua'chi pāxquī'ca'na'
mē'cstu".
28 Lā' tuncan Jesús huanilh:
—Xa'nca kalhtīni'nī'ta'. Palh chuntza' natlahua'ya', na-
ka'lhīya' minquilhtamacuj para pō'ktu.
29 Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley māpūtaxtūcu'tulh
ixlīkalhasqui'nīn lā' huanilh Jesús:
—¿Tichū ā'makapitzīn a'ntī xa'iccāpāxquī'lh?
30 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; ixtaxtunī't de nac Jerusalén
lā' ixa'mā' nac Jericó. Lā' huan ka'lhāna'nī'n tachi'palh
lā' tamakka'lhankō'lh hasta ixlu'xu' a'ntū ixlhakā'nī't.
Tatucsli lā' ta'a'lh. Tamakxtekli xa'a'ctzincsni'.
31 Chuntza' pātle'kelh que ixa'mā' nac huā'mā' tej
kalhatin sacerdote. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huan chi'xcu',
xmān xti'li'maka'lh. 32 Nā tētaxtulh kalhatin ixmakta-
ka'lhna' xaka'tla' lītokpān. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huan
chi'xcu', nā xti'li'maka'lh.
33 'Lā' a'xni'ca' milh kalhatin xala' nac Samaria, xla'
laktzī'lh lā' lakalhu'malh. 34 Lā' tuncan tapajtzūlh huan
chi'xcu' lā' līcu'chū'lh aceite lā' līcu'chu'ni' a'nlhā ixmā-
takāhuī'canī't. Lā' hui'līni'lh vendaje. Lā' tuncan
kēhui'līlh ixburro lā' pūlē'lh nac mesón lā' a'ntza' mak-
taka'lhli. 35 Lā' ixlīlakalī tuncuīlh a'xni'ca' huan samari-
tano ixa'mā'tza', maxquī'lh tumīn huan ixtēcu' mesón
lā' huanilh: "Camaktaka'lhti huā' ī'tza'ca'. Lā' palh tū'
a'cchā'n huā' tumīn, na'icmaxquī'yāni' ixlaktapalh
a'xni'ca' na'icchimpala".
36 Lā' Jesús huanilh huan xamākalhtō'kēni' ley:
—Chuhua'j caquihua'ni', ¿tichū de huā' tamā'na
kalhatu'tun puhua'na' māsu'yulh a'nchī pāxquī'lh huan
takāhuī'n?
37 Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley hualh:
—A'ntī lakalhu'malh.
Lā' Jesús huanilh:
—Capit lā' catlahua' chu a'cxtim.

Jesús a'lh na ixchic Marta lā' María

38 Jesús tēlh ixtej lā' chā'lh nac lakatin cā'lacchicni'. Lā'
a'ntza' kalhatin puscāt, a'ntī ixuanican Marta, mānūlh
na ixchic. 39 Marta ixka'lhī ixtā'tin a'ntī ixuanican María.
Lā' xla' tahui'lh na ixtojon Jesús para nakaxmatni' a'ntū
xla' ixmāsu'yumā'. 40 Lā' Marta tamakchuyīlh como lej
ixka'lhī ixlītlōt lā' laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', ¿tū' lītamakchu'yi' nīn tuntū' que quin-
tā'tin quimāchokoni'kō' lītlōt? Cahua'ni' que caquimak-
tāyalh.
41 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Marta, hui'x māmakchuyīya' lā' lej lē'capina' milītlōt
lā' ā'catūhuā. 42 Pero a'nan a'ntū más tasqui'nī. María
lacsacnī't a'ntū más tzey lā' tintī' catimaklhtīlh.

Jesús quincamāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtō'ka'yāuj

Mt. 6.9-15; 7.7-11

11 Maktin huā Jesús ixkalhtō'ka'mā' nac lakatin lu-
gar. Lā' a'xni'ca' kalhtō'ka'kō'lh, kalhatin ī'sca'tx-
tunu' huanilh:
—Māpa'ksīni', caquilāmāsca'tīuj a'nchī kalhtō'ka'can
hua'chi cāmāsca'tīlh ī'sca'txtunu'nī'n Juan huan
Mā'kpaxīni'.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit, chuntza' nahua'nā'tit:
QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi nac a'kapūn,
ca'a'cnīni'ni'ca'.
Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya' huan
tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cx-
tim hua'chi nac a'kapūn.
3 Caquilāmaxquī'uj quilīhua'tca'n a'ntū na'icua'yāuj
lakalīyān.
4 Lā' caquilāmāsputūnu'ni'uj quintalaclē'i'ca'n como
nā quina'n iccāmāsputūnu'ni'yāuj a'ntī quincātala-
clē'ni'yāni'.
Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū
naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.
5 Nā Jesús cāhuanilh:
—Calīhui'līuj que kalhatin de hui'xina'n ka'lhīyā'tit
kalhatin mi'amigoca'n. Lā' i'tāt tzī'sa napina' na ixchic

lā' nahuani'ya': "Amigo, caquimāpāhua'xtuni' mac-
tu'tun pāntzi 6 porque chuna'j quilakchilh kalhatin
qui'amigo na quinchic lā' tū' icka'lhī a'ntū na'icmāhuī'".
7 Lā' calīhui'līuj que xla' desde ixchakān chic
nakalhtīyāni': "Tū' caquimāmakchuyi'. Lacchōyātza'
huan mākalhcha lā' quilīhuākca'n iclhtatamā'naujtza'.
Lā' tūla ictāquī' para na'icmaxquī'yāni' nīn tuntū'",
nahuaniyāni' mi'amigo.
8 'Iccāhuaniyāni' que a'yuj mi'amigo tū'
catāquī'cu'tulh para namaxquī'yāni' catūhuā a'yuj
lī'amigo hui'xina'n, pero natlahua para que tū' namāji-
clhuī'ya' ā'chulā' lā' namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'na'.
9 'Chuntza' iccāhuaniyāni': Casqui'ni'tit Dios lā' xla'
nacāmaxquī'yāni'. Lā' caputzatit a'ntū Dios cāmax-
quī'cu'tunāni' lā' nakaksā'tit. Lā' calīmacasā'na'ntit
huan mākalhcha lā' nacātamālaquī'ni'yāni'. 10 Chuntza'
a'ntī nasqui'n, xla' namaklhtīni'n; lā' a'ntī naputza, xla'
nakaksa; lā' a'ntī nalīmacasā'nan huan mākalhcha,
namālaquī'ni'can.
11 'Ixlīca'tzan kalhatin de hui'xina'n a'ntī xatāta', ¿chu
namaxquī'ya' chihuix mincaman a'xni'ca' squi'ni'yāni'
pāntzi? Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin lūhua' palh
squi'ni'yāni' squī'ti'? 12 Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin
cūlūtl palh squi'ni'yāni' ka'lhuā't? 13 Hui'xina'n a'yuj tū'
lacuan pero ca'tzīyā'tit que tzē namaxquī'yā'tit lē'ksaj-
na' xatzey mincamana'ca'n. Lā' ā'chulā' minTāta'ca'n
a'ntī hui'lacha' nac a'kapūn nacāmaxquī' Espíritu Santo
a'ntī tasqui'ni'.

Ixtahuan que Jesús ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'

Mt. 12.22-30; Mr. 3.19-27

14 Jesús ixmāxtuni'mā' de huan chi'xcu' huan tlajana'.
U'tza' ixmakakō'ko'nī't. Lā' a'xni'ca' taxtulh huan tla-
jana', tzētza' ixchihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh huā'mā' 15 pero makapitzīn
tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' cālīmāxtu huan tlajana'nī'n ixlīmā-
pa'ksīn Beelzebú a'ntī xapuxcu' huan tlajana'ni'n.
16 Lā' a'makapitzīn ixtalīlaktzī'ncu'tun Jesús lā' ix-
tasqui'ni' lakatin lē'cnīn xala' nac a'kapūn. 17 Lā' xla' ix-
ca'tzī a'ntū xlaca'n ixtapuhuan lā' cāhuanilh:
—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi lā' talāsta'la,
tūla tamāpa'ksīni'n makān. Natalāmāsputūkō'. Lā' palh
tatapitzi lā' natalātucsa lītā'timīn nā natalāmāsputūkō'.
18 Chuntza' palh tatapitzi xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con
Satanás lā' lītā'ca'tza tala, ¿chī nalīka'lhī ixlīmāpa'ksīn
Satanás? Iccāhuaniyāni' huā'mā' como hui'xina'n
quilāhuaniyāuj que quit iclīmāxtulh huan tlajana' por
ixlīmāpa'ksīn Beelzebú. 19 Palh quit iccālīmāxtu huan
tlajana'nī'n ixlīmāpa'ksīn Beelzebú, ¿tichū ixlīmāpa'ksīn
taka'lhī xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con hui'xina'n lā'
talīmāxtu tlajana'? Chuntza' māni' xlaca'n talīmāsu'yu
que tū' stu'ncua' a'ntū quilālē'ksa'nāuj. 20 Quit ic-
cālīmāxtu tlajana'nī'n por ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā'
huā'mā' ū'tza' huanicu'tun que Dios cāmāsu'ni'yāni'
a'nchī tzuculhtza' māpa'ksīni'n huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'.
21 'A'xni'ca' maktaka'lhmā' ixchic kalhatin chi'xcu' a'ntī
tli'hui'qui lā' a'ntī ka'lhī līcā'n a'ntū nalīmaktāyacan,
tuntū' catipātle'keni'lh catūhuā a'ntū ixla'. 22 Pero palh
namin ā'kalhatin más xatli'hui'qui, ū'tza' natlaja lā' na-
maklhtī ixlīcā'n a'ntū līpāhuan lā' namālacpitzi a'ntū
namaklhtī.
23 'A'ntīn tū' tapa'ksīcu'tun con quit, ū'tza' quin-
tā'ca'tza. Lā' a'ntīn tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.

Taspi'tchoko huan tlajana'

Mt. 12.43-45

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—A'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chi'xcu',
nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā na-
jaxa. Lā' a'xni'ca' tū' kaksa a'nlhā najaxa, napuhuan:
"Na'ictaspi'tchoko a'nlhā ictaxtulh".
25 'Lā' a'xni'ca' nataspi'ta, nakaksa huan chi'xcu'
hua'chi lakatin chic a'ntū scayancyā lā' xa'nca pa'lhnan-
canī't. 26 Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhatojon tla-
jana'nī'n más xaca'tzanca'tzīnī'n. Lā' ixlīhuākca'n
natatanū natalatahui'la na ixchakān huan chi'xcu'. Lā'
chuntza' ā'chulā' na'a'nīni' huan chi'xcu' que a'xni'ca' ix-
ka'lhī xmān kalhatin tlajana'.

Xastu'ncua' tapāxuhuān

27 Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', kalhatin
puscāt na ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhuī't ta'salh lā'
hualh:
—¡Līpāxūj huan puscāt a'ntī mālacatuncuīnī'ta'ni' lā'
a'ntī mātziquī'ni'!
28 Lā' Jesús hualh:
—¡A'chulā' natalīpāxuhua a'ntīn takaxmata lā'
ta'a'cnīni'ni' a'ntū huan Dios lā' ta'a'kahuāna'ni'!

Huan tachi'xcuhuī't tasqui'nli lakatin lē'cnīn

Mt. 12.38-42; Mr. 8.12

29 Huan tachi'xcuhuī't ā'chulā' talaktakēstokli Jesús lā'
xla' tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Hui'xina'n huā'tzā' tū' tzey. U'tza' līsqui'nā'tit lakatin
lē'cnīn. Lā' xmān nacātamāsu'ni'yāni' lē'cnīn hua'chi
a'ntū pātle'keni'lh Jonás. 30 Lā' a'ntū pātle'keni'lh Jonás
cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksīn Dios xalanī'n nac Nínive. Lā'
nā chuntza' a'ntū napātle'keni' huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n nacāmāsu'ni'yāni' ixlīmāpa'ksīn Dios. 31 Namin
huan chi'chini' a'xni'ca' nacālaccāxtlahuakō'can
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xala' nac huā'mā' quilhta-
macuj. Lā' a'xni'ca'tza' huan reina a'ntī ixmāpa'ksīni'n
nac Saba natāya lā' nacālē'ksa'nīni'nāni'.
Nacālē'ksā'nīni'nāni' xla' porque xla' kaxmatli a'ntū
hualh Salomón. Makat ixuanī't ixchic huan reina lā'
milh kaxmata Salomón. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que
Salomón lā' tū' quinkaxpa'tcu'tunā'tit.
32 'Lā' nā a'xni'ca' nalaccāxtlahuakō'can, xlaca'n a'ntī
ixtahui'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican
Níneve natatāya lā' nacātalē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n
a'ntī hui'lāna'ntit chuhua'j. Nacātalē'ksa'nīni'nāni' co-
mo xlaca'n taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh

Jonás lā' lī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios. Lā' hui'xina'n
tū' xtāpalī'tit mintapāstacnaca'n a'xni'ca' quit
ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Jonás.

Huan pūmaksko
Mt. 5.15; 6.22-23

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tintī' māquilhtī ixpūmaksko lā' namātze'ka o
nahui'lī ixtampīn cajón. Namā'ca' cā'lakuān para que
chuntza' a'ntī natatanū tzē natalaktzī'n. 34 Palh tū'
tampi'lhīni'nā'tit lā' palh laktzī'nā'tit a'ntūn tamacla-
casqui'n ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh tzey mi-
lakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na mimac-
ni'ca'n. Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū macla-
casqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni'
lanī'ta'ntit. Lā' ū'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n
lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. 35 Cuen-
ta catlahua' que tū' natzucuya' pāstaca' a'ntūn tū' tzey,
porque chuntza' tūlalh catitlahua' a'ntūn tzey. 36 Palh
hui'x pāstaca' a'ntūn tzey lā' palh tlahua'ya' a'ntūn tzey,
ū'tza' nala hua'chi lakatin pūmaksko a'ntū xa'nca mak-
sko mintej.

Jesús cālacaquilhnīlh huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47

37 A'xni'ca' Jesús chihuīna'nkō'lh, kalhatin fariseo
huanilh que catā'a'lh tā'huā'yan na ixchic. Lā' Jesús
tanūlh lā' tahuī'lh huā'yan. 38 Lā' huan fariseo lē'cnīlh
como Jesús tū' makacha'ka'lh hua'chi xlaca'n ixtalīs-
manīnī't para natahuā'yan. 39 Lā' huan Māpa'ksīni'
huanilh:
—Hui'xina'n fariseosnu' hua'chi a'ntī namakche'kē'
vaso lā' pulātu lā' tū' catipūche'kē'lh. Nā chuntza'
hui'xina'n. Tasu'yu'yā'tit que tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xi-
na'n pero tū' tzey mintapāstacna'ca'n porque
tampi'lhīni'nā'tit lā' tlahua'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey.
40 ¡Tū' māchekxīcu'tunā'tit hui'xina'n! ¿Chu tū'
ca'tzīyā'tit que Dios cātlahuani' hui'xina'n para que
na'a'cnīni'ni'yā'tit Dios? Lā' a'xni'ca' tū' tzey mintapās-
tacna'ca'n, tūlalh cati'a'cnīni'ni'tit. 41 Palh stu'ncua'
a'cnīni'ni'cu'tunā'tit Dios, maclacasqui'n xatzey
mintapāstacna'ca'n. Palh tzey mintapāstacna'ca'n,
ixlīhuākca'n natalaktzī'n palh tzey hui'xina'n.
42 ’¡Hui'xina'n fariseosnu' nalakaputzayā'tit! Hui'xina'n
māstā'yā'tit para Dios macsti'na'j huan līhua'tna'
hua'chi a'lhmūhuēn lā' a'jonjolin lā' ā'tāpātin. Lā'
chuntza' tasqui'nī. Pero tū'tza' tasu'yu palh pāx-
quī'yā'tit Dios lā' palh natlahua'yā'tit a'ntū lacuan. Lā'
tasqui'nī namāstā'yā'tit huan lacmacastin līhua't. Lā' nā
maclacasqui'n natlahua'yā'tit a'ntū xatzey lā' napāx-
quī'yā'tit Dios.
43 ’¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'! La-
casqui'nā'tit mimpūtahuī'lhca'n a'ntū más xalactzey
nac lītokpān. Lā' lacasqui'nā'tit cacāta'a'cnīni'ni'ni'
a'xni'ca' pimpā'na'ntit nac tej.
44 ’¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n mākalhtō'kē'ni'nī'n de
huan ley lā' fariseosnu' a'ntī a'kxokonu'nī'n! Hui'xina'n
hua'chi taponkni' a'ntūn tū' tatasu'yu. Tachi'xcuhuī't
tachi'nta lā' tū' taca'tzī. Chuntza' talaclē'n chu a'nchī
tatzo'kni' na ixley Moisés. Nā chuntza' hui'xina'n
cāmālaclīpinīyā'tit ā'makapitzīn ixpālacata a'ntū cāmā-
su'ni'yā'tit. Lā' xlaca'n tū' taca'tzī palh talaclē'n —hualh
Jesús.
45 Tuncan kalhtīlh kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley lā'
huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', a'xni'ca' hua'na' huā'mā' quilāla-
caquilhnīyāuj.
46 Lā' Jesús hualh:
—¡Nalakaputzayā'tit nā hui'xina'n huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n ley! Lej lhūhua' talanān māt-
lahuīni'nā'tit lā' tūlatza' tlōkentaxtūkō'can. U'tza'
hua'chilh ixcāxtlahua'tit huan tacu'ca' a'ntū lej tzinca.
Nīn tintī' tzē natāyani' lā' hui'xina'n tū' lacāxt-
lahuacu'tunā'tit para que tzē nacu'ca'can.
47 ’¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n! Tū' tzey a'nchī
tlahua'yā'tit. Xmān cā'a'cnīni'ni'cu'tunā'tit huan
xanīnī'ntza' a'cta'sana'nī'n. Minapapana'ca'n tamaknīlh
huan a'cta'sana'nī'n. 48 Lā' hui'xina'n tlahua'yā'tit
ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n a'ntī cāmaknīca. U'tza'
lītasu'yu que chu lakatin hui'lāna'ntit con minapa-
pana'ca'n, lā' puhua'nā'tit que tzey a'nchī tatlahualh.
49 ’U'tza' līchihuīna'lh Dios como lej ka'lhī tapāstacna';
hualh: “Na'iccāmacamini' a'cta'sana'nī'n. Lā' nacā-
maknīcan ā'makapitzīn lā' nacāmāpātīnīcan
ā'makapitzīn huampala”. 50 Chuntza' huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j, ū'tunu'n na-
talē'n cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n a'cta'sana'nī'n a'ntī
cāmaknīcanī't desde a'xni'ca lalh quilhtamacuj.
51 Natzucucan nacākalhasqui'nīcan con Abel lā' ā'xmān
nalī'a'ksputcan huan Zacarías a'ntī maknīca na ix-
pu'nan huan lītokpān lā' na ixlacapūn huan pū-
macamāstā'n. U'tza' iccāhuaniyāni' que Dios
nacākalhasqui'nīyāni' hui'xina'n ā'tzā' ixpālacata huan
a'cta'sana'nī'n a'ntī cāmaknīcanī't.
52 ’¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n, mākalhtō'kē'ni'nī'n
ley! Ixtachihuīn Dios hua'chilh tanūma' nac lakatin
chic. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit xallave huan chic, pero tū'
tanūyā'tit. Lā' tū' cāmakxtekā'tit natatanū
ā'makapitzīn.
53 A'xni'ca' Jesús cāhuanilh huanmā', huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' fariseosnu' ta'a'kchā'ni'lh
Jesús. Lā' lej tatzuculh takalhasqui'nī lhūhua' catūhuā.
54 Ixtamaktaka'lhmā'na a ver palh tzē ixtamakkaksli
a'ntū ixtalīlē'ksa'nīni'lh.

A'ntī tlahua lakatu' ixlacan

12 Līhuan ixtatakēstokmā'na lej lhūhua'
tachi'xcuhuī't hasta ixtalālacchi'ntatza'. Lā' Jesús
tzuculh cāhuani pū'la ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cuenta natlahuayā'tit huan fariseosnu' como xla-
ca'n tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Lā' tū' titlahuayā'tit
hua'chi xlaca'n. 2 Ixlīhuāk a'ntū tatzē'knī't, ū'tza' nalak-
tzī'ncan. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, naca'tzīkō'can. 3 Lā'
chuntza' a'ntū hui'xina'n huaninī'ta'ntit xmān kalhatin,
ū'tza' nakaxmatcan chuxalhā. Lā' a'ntū tzē'k

huanī'ta'ntit ixchakān chic, ū'tza' palha' nahuancan
kēpūn.

A'ntī najicua'ni'can
Mt. 10.28-31

4 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que tū' tijicua'ni'yā'tit
a'ntīn tamaknīni'n lā' ā'calīstān tūla tatlahua ā'chulā'.
5 Na'iccāhuani'yāni a'ntī najicua'ni'yā'tit: Cajicua'ni'tit
Dios a'ntī tzē nacāmāsputūkō'yāni' lā' ā'calīstān nacā-
macā'nāni' nac pūpātīn. U'tza' calījicua'ni'tit Dios.
6 'Tū' lej tapala huan tantzictzi. Stā'can tanquitzis por
xmān lakatu' tumīn. Lā' Dios tū' cāpātza'nkā nīn lakatin
de xlaca'n. 7 Pues hasta miya'jca'n chā'tunu' de hui'xi-
na'n cātapūtle'keni'ni' kanatunu'. Lā' ū'tza' tū'
tilījicua'nā'tit; hui'xina'n ā'chulā' tapalayā'tit que huan
tantzictzi.

A'ntī natahuan que tatapa'ksī con Jesús
Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20

8 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Iccāhuaniyāni' que chuxatī a'ntī nahuan na ixla-
capūnca'n tachi'xcuhuī't: "Quit ictapa'ksī con Cristo", lā'
chuntza' nā quit na'icuan na ixlacapūnca'n ixángeles
Dios: "Xla' tapa'ksī con quit". Lā' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. 9 Lā' chuxatī naquinkalhtatzē'ka na ixla-
capūnca'n tachi'xcuhuī't, nā quit na'ickalhtatzē'ka na
ixlacapūnca'n ixángeles Dios.
10 'Lā' a'ntī talīchihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n, nacāmāsputūnu'ni'can. Pero a'ntīn tahuan
que tū' tzey a'ntū tlahua huan Espíritu Santo, xlaca'n
tūla caticāmāsputūnu'ni'ca.
11 'A'xni'ca' nacātalē'nāni' na ixlacapūnca'n huan mā-
pa'ksīni'nī'n lā' huan pūchihuīna'nī'n a'nlhā tlahuacan
justicia, tū' lej nacāpāta'layāni' a'nchī nakalhtīni'nā'tit.
12 Huā'mā' ka'tlā'tus, a'xni'ca' nachihuīna'nā'tit, huan
Espíritu Santo nacāmāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtīni'nā'tit
—hualh Jesús.

Huan chi'xcu' rico

13 Kalhatin ixlaclhni' tachi'xcuhuī't huanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', cahua'ni' quintā'tin caquimāpitzi-
ni'lh quiherenciaca'n.
14 Lā' Jesús kalhtīlh:
—¿Tichū quihui'līnī't quit hua'chi juez o mālacpitzini'
ti'ya't?
15 Lā' nā hualh:
—Cuenta catlahua'tit. Lā' tū' titampi'lhīni'nā'tit
porque huan lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac
huā'mā' quilhtamacuj tūlalh caticāmaxquī'ni' minquilh-
tamacujca'n.
16 Lā' tuncan Jesús cālīmālacastucli lā' cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' lej ix-
makalana'n na i'xti'ya't. 17 Lā' xla' tuncan puhualh ixpā-
tunca'tzi: "¿Tuchū na'ictlahua? Tū' icka'lhī lhā
na'icmāquī' lhūhua' quincuxi'. 18 Na'iccālactlahua xalac-
ti'na'jna' quimpūcuxi' lā' na'ictlahua más xaka'tla' lā'
a'ntza' na'icmāquī'kō' quincuxi' lā' ixlīhuāk
ā'makapitzīn a'ntu icmakalalh. 19 Lā' a'xni'ca'
na'icpuhuan quē'cstu: Chuhua'j icka'lhī lhūhua'
catūhuā para lhūhua' cā'ta. Chuhua'j na'icjaxa lā'
na'icuā'yan lā' na'icko'tnūn lā' na'icpāxuhua". 20 Lā'
Dios huanilh: "Hui'x tū' xa'nca pāstacna'na'. Chuhua'j
huā'mā' tzī'sa nanī'ya'. Lā' a'ntū māquī'nī'ta', ¿tichū nat-
achokoni'?" 21 Chuntza' napātle'keni' kalhatin chi'xcu'
a'ntī mākēstoka lhūhua' catūhuā para ixa'cstu. Lā'
ixlīhuāk a'ntū ka'lhī, nīn tuntū' ixtapalh na ixlacapūn
Dios.

Dios cāmaktaka'lha ixcamana'
Mt. 6.25-34

22 A'calīstān Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Iccāhuaniyāni'. Tū' ticāpāta'layāni' a'ntū
nahua'yā'tit nīn a'ntū nalhakā'yā'tit. 23 Como Dios cā-
maxquī'yāni' minquilhtamacujca'n lā' mimacni'ca'n
a'ntū napūscujā'tit, ā'chulā' nacāmaxquī'yāni'
milīhua'tca'n lā' milu'xu'ca'n. 24 Cuenta cacātlahua'tit
huan cha'kni'. Xlaca'n nīn tuntū' tacha'n lā' nīn
tamakalana'n. Lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n pero Dios
cāmāhuī'. A'chulā' tapalayā'tit hui'xina'n que huan
tamā'na spūnnu'. 25 Nīn tintī' de hui'xina'n tzē más
makān nalatahui'la a'yuj cāpāta'layāni'. 26 Palh chuntza'
tūla natlahuayā'tit, ¿a'chī' lē'capinā'tit ā'tāpātin
catūhuā?
27 'Cuenta cacātlahua'tit huan xa'natna' a'nchī talīsta-
ca. Tū' tascuja lā' tū' tatza'pa' ixlu'xu'ca'n. Lā' lej
tzēhuanī't tastaca a'yuj tuntū' tatlahua. Lā' ic-
cāhuaniyāni' que huan rey Salomón tūlalh cāmālacas-
tucli ixlītzēhuanī't huan xa'nat. Lā' xla' lej rico ixuanī't.
28 A'nan chi'tin nac cā'tacuxtu a'ntū tzēhuanī't pero
lakalī tū'xama'n nacā'ī'can lā' nacālhcuyucan. Lā' como
Dios cāmaktaka'lha lā' cāmakastaca huan chi'tin a'ntū
palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xi-
na'n. Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā'? 29 Chuntza'
tū' tilē'capinā'tit ixpālacata a'ntū nalīhua'yā'tit nīn a'ntū
nalīko'tnūnā'tit. 30 Huan tachi'xcuhuī't xala' huā'mā'
quilhtamacuj xmān ū'tza' taputzatlā'huan. Lā' hui'xi-
na'n ka'lhīyā'tit kalhatin minTāta'ca'n nac a'kapūn lā'
xla' ca'tzī a'ntū maclacasqui'nā'tit. 31 Mejor pū'la ca-
putzatit a'nchī nalī'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios xala' tālh-
mā'n lā' nā namaklhtīni'nā'tit ā'makapitzīn a'ntū macla-
casqui'nā'tit.

Milīrico nac a'kapūn
Mt. 6.19-21

32 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quilakska'tā'n, tū' cajicua'ntit. Tū' lhūhua' hui'xi-
na'n pero minTāta'ca'n nac a'kapūn lacasqui'n que nat-
apa'ksīyā'tit con xla'. 33 Castā'tit a'ntū ka'lhī'yā'tit lā'
cacāmaxquī'tit a'ntīn tamaclacasqui'n. Chuntza' na-
ka'lhī'yā'tit mimpūtumīnca'n a'ntūn tū' maktin cati-
masli lā' milīricujlani'ca'n nac a'kapūn a'nlhā tū' maktin
catisputli. Lā' a'ntza' tū' catitanūlh ka'lhāna' lā' nīn
huan tzapūla' tūlalh catihua'lh. 34 A'nlhā huī' milīricu-
jlani'ca'n, a'ntza' huī' mintapāstacna'ca'n.

Maclacasqui'n cāxni'j natahui'layā'tit

35 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Cacāxtahui'la'tit con mimpūmakskoca'n xataquilh-
tani'tza'. 36 Cala'tit hua'chi tasācua' a'ntīn taka'lhīmā'na
ixpatronca'n a'ntī a'nī't a'nlhā tapūchahuamā'ca. Lā'
a'xni'ca' nataspi'ta lā' nalīmacasā'nan huan mākalhcha,
lacasqui'n camālaquī'ni'ca lacapalh. 37 Līpāxūj huan
tasācua'nī'n talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpa-
tronca'n. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que māni' ixpa-
tronca'n namācāxkō' lā' nacāmāhuī'can. 38 A'yuj cachilh
i'tāt tzī'sa o tuncuīni', pero līpāxūj huan tasācua'nī'n
palh talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpatronca'n.
39 'Caca'tzī'tit huā'mā' que palh ixtēcu' chic ixca'tzīlh
tuyā hora nachin huan ka'lhāna', ixlakahuantō'lalh lā'
tū' ixtimakxtekli natanū huan ka'lhāna'. 40 Nā hui'xina'n
caskalalhtō'la'tit como namin huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n a'xni'ca' tū' pāstacā'tit.

Huan xatzey tasācua' lā' huan tūn tū' xatzey tasācua'

Mt. 24.45-51

41 Lā' tuncan Pedro kalhasqui'nīlh:
—¿Chā quilālīmālacastucui xmān para quina'n o para
līhuāk?
42 Lā' Jesús hualh:
—¿Chī huanī't huan xatzey tasācua' a'ntī xa'nca
māchekxī? Xla' ū'tza' a'ntī huan patrón nalīmāmacū'
huan chic para nacāmāhuī' ixtā'tasācua'nī'n a'xni'ca'
maclacasqui'n. 43 Līpāxūj huan tasācua' palh tlōkentax-
tūmā' ixlītlōt a'xni'ca' nataspi'ta ixpatrón. 44 Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrón nalīmāmacū'
huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī. 45 Lā' palh tū' tzey
huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que natakoxī huan ix-
patrón. Lā' chuntza' natzucu cālactucsa ā'makapitzīn
tasācua'nī'n lā' huan maksqui'tīnī'n lā' natzucu huā'yan
lā' nako'ta lā' naka'chī. 46 Lā' chu līmaktin nataspi'ta
huan patrón. Lā' namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' huan
tū' tzeyā tasācua' tū' ca'tzī lā' tū' ka'lhīmā'. Lā' huan pa-
trón lej palha' nacastigarlī huan tasācua' lā'
namāpātīnī hua'chi natapātīni'n xlaca'n a'ntī līhua
tahuan palh takalhlaka'ī'.
47 'Huan tasācua' a'ntī ca'tzī a'ntū lacasqui'n ixpatrón
lā' tū' tlōkentaxtū lā' tū' a'cnīni'ni', xla' lej maklhūhua'
natucscan. 48 Lā' huan a'ntīn tū' ca'tzī a'ntū lacasqui'n
ixpatrón lā' chuntza' natlahua a'ntū maclacasqui'n cas-
tigo, xla' tū' lhūhua' catihui'līni'ca. A'ntī līmāmacū'can
lhūhua', xla' tzē nasqui'ni'can lhūhua'. Lā' a'ntī līmā-
macū'can más lhūhua', xla' tzē nasqui'ni'can más
lhūhua'.

Jesús cāmālacpitzi huan tachi'xcuhuī't

Mt. 10.34-36

49 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Por quimpālacata tū' chu lakatin natala.
Makapitzīn lej nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn. Lā'
ā'makapitzīn lej natalakmaka'n quintachihuīn.
Makapitzīn stu'tu'lu' natahuan que stu'ncua' quintachi-
huīn lā' ā'makapitzīn stu'tu'lu' natahuan que tū'
stu'ncua'. Chuntza' calalh chuhua'j. 50 A'nan a'ntū
na'icpātī. ¿Chī na'iclītāyani' hasta a'xni'ca' na'ictlōken-
taxtū? 51 ¿Chu puhua'nā'tit icmilh para que chu lakatin
natala tachi'xcuhuī't? Iccāhuaniyāni' que tū'. Na'ic-
cāmā'kapitziyāni'. 52 Lā' chuhua'j hasta kalhaquitzis
xala' lakatin chic natalacpitzi. Kalhatu'tun natala contra
kalhatu', lā' kalhatu' contra kalhatu'tun. 53 Huan xatāta'
nala contra ixcaman lā' huan o'kxa' contra ixtāta'. Lā'
xatzī't nala contra ixtzu'ma'jāt lā' huan tzu'ma'jāt nala
contra ixtzī't. Lā' huan puscāt nala contra ixpuscāt
ixo'kxa' lā' huan puscāt nala contra ixtzī't ixkōlu'.

Tū' ixmāchekxīcan huan lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13

54 Nā Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—A'xni'ca' hui'xina'n laktzī'nā'tit tā'kaquī'mā'cha'
poklhnu' a'nlhā tā'cnū huan chi'chini', tuncan
nahua'nā'tit namin xcān. Lā' chuntza' pātle'ke. 55 Lā'
a'xni'ca' minācha' huan ū'ni' xala' nac sur, huancan
naxu'nu. Lā' chuntza' pātle'ke. 56 ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē nahuanā'tit palh
namin xcān o tū' namin, xmān porque laktzī'nā'tit
huan a'kapūn. Lā' ¿a'chī' tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū
pātle'kemā' nac huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' lak-
tzī'nā'tit huan lē'cnīn?

Calī'hui'li' natā'latahui'la'ya' xa'nca mintā'ca'tza

Mt. 5.25-26

57 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¿A'chī' tūla puhuanā'tit palh catūhuā tzey o tū'
tzey? 58 Palh catīhuā mālacapū'yāni', calī'hui'li'
natā'lacāxla'ya' līhuan tūna'j pinā'tit nac pūchihuīn.
Chuntza' tū' catilē'ni' na ixlacapūn juez. Lā' huan juez
tū' catimacamāstā'ni' con huan policía lā' huan policía
tū' catimānūni' nac pūlāchī'n. 59 Palh chuntza' ixpā-
tle'keni'ni', icuaniyāni que tū' catitaxtu hasta que tū'
namāpalakō'ya' ixlīhuāk.

Maclacasqui'n naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n

13 Lā' huā'mā' chi'chini' tamilh chi'xcuhuī'n. Lā' ix-
tahuanimā'na Jesús a'nchī Pilato cāmā-
maknīnīni'nī't makapitzīn chi'xcuhuī'n xalanī'n nac
Galilea a'xni'ca' xlaca'n ixtamaxquī'mā'na Dios huan
lē'ksajna'. 2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿Chu puhua'nā'tit que huan tamā'na chi'xcuhuī'n
cāpātle'keni'nī't chuntza' porque más ixtalaclē'n que
ā'makapitzīn xalanī'n nac Galilea? 3 Iccāhuaniyāni' que
tū'. Lā' palh hui'xina'n tū' naxtāpalīyā'tit mintapāstac-
na'ca'n, nā milīhuākca'n nanīkō'yā'tit. 4 Lā' huan
kalhacāujtzeyan a'ntīn tanīlh a'xni'ca' huan torre de
Siloé tapancli lā' cā'a'klhta'lalh, ¿chu puhua'nā'tit que
más ixtalaclē'n que ā'makapitzīn xalanī'n nac
Jerusalén? 5 Iccāhuani'yāni' que tū'. Lā' palh hui'xina'n
tū' naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, nā nanī'yā'tit.

Huan xaqui'hui' higo a'ntū tū' ixka'lhī ixtō'ca't

6 Lā' tuncan Jesús cāhui'līni'lh huā'mā' a'ntū lītalacas-
tuca lā' cāhuanilh:
—Kalhatin chi'xcu' ixcha'nī't a'katin xaqui'hui' higo na
ixti'ya't. Lā' a'lh laktzī'n palh ixtō'ca'mā'. Lā' tū' makkak-
sli ixtō'ca't. 7 Lā' tuncan huanilh ixtasācua': "Lakatu'tun
cā'tatza' icmakputza ixtō'ca't huā'mā' qui'hui' lā' nīn
tuntū' icmakkaksa. Catanca' porque xmān yā. Chu
tlakaj iccha'nli". 8 Lā' a'ntī ixmaktaka'lha huan ti'ya't
kalhtīlh: "Camakxtekti xmān huā'mā' cā'ta.
Na'iclacxla'ja huan ti'ya't lā' na'icmaka'ni' abono. 9 Lāsā'
chuhua'j natō'ca'. Lā' palh tū' tō'ca' a'xni'ca'
natancā'ya'".

Jesús mātzeyīlh kalhatin puscāt a'clhchā'puncsua' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan

10 Lakatin chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan, Jesús ixcāmā-
su'ni'mā' nac lītokpān. 11 Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt
a'ntī ixī'tza'ca'n lakacāujtzeyan cā'ta. Ixchi'panī't lakatin
tlajana' lā' ixmaka'ī'tza'ca'n lā' ixtaquilhpūstucnī't lā'
tūla ixtā'cstu'nca nīn macsti'na'j.
12 Lā' Jesús, a'xni'ca' laktzī'lh huan puscāt, ta'sani'lh lā'
huanilh:
—Puscāt, tzeyanī'ta'tza'. Tū'tza' ka'lhī'ya' ta'jatat.
13 Lā' tuncan Jesús mā'ca'ni'lh ixmacan lā' chu tuncan
huan puscāt tā'cstu'ncli lā' tzuculh mācā'tanī Dios.
14 Como Jesús mātzeyīlh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjax-
can, huan xapuxcu' de huan lītokpān a'kchā'lh lā'
cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—A'nan xmān lakachāxan chi'chini' para nascujā'tit.
Huan tamā'na chi'chini' cata'ntit tacu'chu'yā'tit lā' tū'
a'xni'ca' jaxkō'can.
15 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:
—¡Tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! ¿Chu tū' nax-
cutā'tit mihuācaxca'n o mimburroca'n huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan lā' namāko'tūyā'tit? 16 Lā' huā'mā'
puscāt, ī'xū'yātā'nat Abraham, lā' hua'chīlh līchī'hui'līlh
huan Satanás huā'mā' ta'jatat. Lā' chuhua'j lakacāu-
jtzeyan cā'tatza'. ¿Chu tū' līmakuan ixmaklhtīca ix-
ta'jatat huā'mā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
17 A'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', cāmāmāxanī'lh
ixlīhuākca'n ixtā'ca'tzanī'n. Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't ixtalīpāxuhua huan lē'cnīn a'ntūn
tlahualh Jesús.

Xati'ni' mostaza
Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32

18 Lā' tuncan Jesús hualh:
—¿Chī huanī't ixlīmāpa'ksīn Dios? Lā' ¿chī na'iclīmāla-
castuca a'nchī natalhūhua'n xlaca'n a'ntī Dios cāmā-
pa'ksī? 19 Natalhūhua'n chuntza' hua'chi staca lakatin
ti'ni' de mostaza a'ntū cha'nli kalhatin chi'xcu' nac
ti'ya't. Lacti'na'j huanmā' ti'ni' lā' a'xni'ca' nastackō',
nala hua'chi a'katin qui'hui'. A'xni'ca' ka'tla'tza' lā'
a'ntza' huan spūnnu' natatlahua ixmāsekca'n.

Huan levadura
Mt. 13.33

20 Nā Jesús cāhuanilh:
—¿Chī na'iclīmālacastuca a'nchī nalaklhtāya ixlīmā-
pa'ksīn Dios? 21 U'tza' hua'chi lakatin levadura a'ntū
kalhatin puscāt nalītlō maktu'tun xatapūlhcān harina
lā' namakxteka hasta nalaklhtāyakō' huan ixtasquit.

Huan xapītzina'j mākalhcha
Mt. 7.13-14, 21-23

22 Jesús tēpā ixtej para nac Jerusalén. Lā' ixtētaxtu
cā'lacchicni' ti'na'j lā' laka'tla' lā' ixmāsu'yu. 23 Lā'
kalhatin kalhasqui'nīlh:
—¿Chā xmān makapitzīn natapūtaxtu?
Lā' Jesús kalhtīlh:
24 —Calīhui'lī'tit natanū'yā'tit nac xapītzina'j
mākalhcha para nac a'kapūn, porque iccāhuaniyāni'
que lhūhua' nataputza a'nchī natalītanūcu'tun. Lā'
tūlalh catitatanūlh. 25 A'xni'ca' huan xamāpa'ksīni' chic
namālacchō mākalhcha, hui'xina'n a'ntī yā'na'ntit
kēpūn nalīmacasā'na'nā'tit huan mākalhcha. Lā'
nahua'nā'tit: "Caquilāmālaquīni'uj". Lā' xla'
nacākalhtīyāni': "Tū' icca'tzī lhachū xalanī'n hui'xina'n".
26 Lā' hui'xina'n naquilhtzucuyā'tit nahua'nā'tit: "Ic-
cātā'huā'yanī'ta'ni' lā' hui'x māsu'yu' na qui'ā'lacchic-
ni'ca'n". 27 Lā' xla' nacākalhtīyāni': "Iccāhuanini'tza' que
tū' icca'tzī lhachū xalanī'n hui'xina'n. Caquilā-
tapānūni'uj milīhuākca'n. Hui'xina'n lej tlahua'yā'tit
a'ntūn tū' tzey". 28 Lā' chuntza' hui'xina'n nacal-
hua'nā'tit a'ntza' lā' nalāmāxcani'yā'tit mintatzanca'n
a'xni'ca' nalaktzī'nā'tit que Abraham lā' Isaac lā' Jacob
lā' ixlīhuākca'n huan a'cta'sana'nī'n tahui'lāna'ncha'
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' hui'xina'n tū' caticātamakx-
tekni' natanū'yā'tit.
29 'Nataminācha' tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā lā'
natahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 30 A'xni'ca'tza' lej
nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n a'ntīn tū' tatasqui'nī chuhua'j;
lā' tū' caticā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'ntī lej tatasqui'nī
chuhua'j —hualh Jesús.

Jesús līlakaputzalh ixpālacata Jerusalén
Mt. 23.37-39

31 Chu ū'tza' huā'mā' chi'chini' ā'makapitzīn
fariseosnu' talakchilh Jesús lā' tahuanilh:
—Cataxtu de huā'tzā' porque Herodes
maknīcu'tunāni'.
32 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Calakpintit huanmā' chi'xcu' a'ntī lej skalalh para
natlahua a'ntū xla' lacasqui'n lā' nahuani'yā'tit:
"Chuhua'j lā' lakalī na'iccāmāxtukō' huan tlajana'nī'n.
Nā na'iccāmātzeyī ī'tza'ca'nī'n. Lā' tū'xama'n na'ict-
lahuakō'". 33 Lā' maclacasqui'n na'ica'n na quintej
chuhua'j lā' lakalī tū'xama'n porque tū' līmakuan chux-
alhā nanī kalhatin a'cta'sana', xmān a'nlhā huanican
nac Jerusalén.
34 '¡Xānti layā'tit xalanī'n nac Jerusalén! Hui'xina'n cā-
maknīyā'tit a'cta'sana'nī'n lā' cāmūta'layā'tit huan lac-

scujnī'n a'ntī Dios cāmacā'n. Maklhūhua' xa'iccāmākēs-
tokcu'tunāni' hua'chi huan ko'lhnu' cāmākēstoka ixca-
mana', pero tū' lacasqui'ntit. 35 Cuenta catlahua'tit
hui'xina'n como Dios makxteklitza' mi'ā'lacchicni'ca'n.
Lā' iccāhuaniyāni' que tū'tza' quintilālaktzī'uj hasta
huan chi'chini' a'xni'ca' nahuancan: "Sicua'lanālanī't
a'ntī min con ixlīmāpa'ksīn Dios".

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī cu'nu'

14 Lā' milh lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā'
a'xni'ca' Jesús quīmakuā'yalh na ixchic kalhatin
xapuxcu' fariseosnu'. Lā' ā'makapitzīn fariseosnu' ixta-
maktaka'lhmā'na. 2 Nā ixuī' kalhatin chi'xcu' na ixla-
capūn lā' ixka'lhī cu'nu'. 3 Lā' tuncan Jesús
cākalhasqui'nīlh huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā'
huan fariseosnu':
—Lā' huan ixley Moisés ¿chā makxteka namātzeyīcan
kalhatin ī'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan o tū'
makxteka?
4 Lā' xlaca'n ca'cs tatāyalh. Lā' tuncan Jesús
makachi'palh huan ī'tza'ca' lā' mātzeyīlh lā' huanilh que
ca'a'lh. 5 Lā' cāhuanilh huan fariseosnu':
—Palh mimburroca'n o mihuācaxca'n namakōsa nac
pūlhmā'n xcān ¿chu tū' namācutuyā'tit tuncan a'yuj
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
6 Lā' tūlalh takalhtīni'lh nīn tuntū'.

Huan a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca

7 A'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan a'ntī cākantāyacanī't lā'
a'nchī ixtaputzamā'na huan pūtahuī'lhni' a'ntū más
xalactzey, cāmaxquī'lh huā'mā' tapāstacna':
8 —A'xni'ca' nakantāyaca'na' a'nlhā tapūchahuacan,
tū' titahui'la'ya' calacan. Chō'la tzē nachin ā'kalhatin
a'ntī más tasqui'nī que hui'x. 9 Lā' a'ntīn kantāyani'
nalaka'nāni' nahuaniyāni': "Cama'xqui' mimpūtōlh
huā'mā' kalhatin a'ntī ā'calīstān chilh". Lā' chuntza'
māxana'jtza' napina' natahui'la'ya' kēpān. 10 Pero
a'xni'ca' nakantāyaca'na', natahui'la'ya' nac kēpān. Lā'
a'xni'ca' namin a'ntī kantāyanī'ta'ni' nahuaniyāni':
"Cata't, catahui'la' nac mesa". Chuntza'
na'a'cnīni'ni'ca'na' na ixlacapūnca'n ā'makapitzīn a'nlhā
tapūchahuacan. 11 A'ntī xa'cstu ka'tla' lacu'tun, ū'tza'
namāmāxanī'can. Lā' a'ntī tū' xa'cstu putza ixlīka'tla',
ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.
12 Nā Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixkantāyanī't:
—A'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani' o mintahua', tū'
cacākantāya' xmān mi'amigos lā' mintā'timīn lā' minta-
lakapasnī'n lā' huan ricosnu'. Xlaca'n a'xni'ca' natat-
lahua ixcā'tani'ca'n, nā tzē natakantāyayāni' lā'
chuntza' naka'lhīya' ixlaktapalh mincā'tani'. 13 Pero
a'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani', cacākantāya' huan
a'ntī lacxcamanīn lā' huan ī'tza'ca'nī'n lā' huan
lū'ntu'lanī'n lā' huan lakatzī'nī'n. 14 Lā' chuntza' nalīpāx-
uhua'ya' como xlaca'n tuntū' catitamaxquī'ni'. Lā'
chuntza' naka'lhīya' mintatlaj a'xni'ca' natalakahuan-
choko ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī ixtachihuīn Dios.

Huan ka'tla' tahua'

15 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā', kalhatin a'ntī ixuī' nac
mesa huanilh Jesús:
—Līpāxūj a'ntī nahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
16 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:
—Kalhatin chi'xcu' tlahualh lakatin ka'tla' tahua' lā'
cākantāyakō'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't. 17 Lā' a'xni'ca'
chā'lh huan hora a'ntū pūhuā'yancan, cāmacā'lh ix-
tasācua' para natamāca'tzīnīni'n lā' cāhuanilh a'ntī ix-
cākantāyanī't: "Cata'ntit como cāxuī'kō'tza' ixlīhuāk".
18 Pero ixlīhuākca'n tamacā'lh razón que tūla ta'a'n.
Kalhatin hualh: "Apenas ictamāhualh lakatin ti'ya't lā'
maclacasqui'n na'ica'n na'iclaktzī'n. Icsqui'ni'yāni' que
naquimāsputūnu'ni'ya' porque tūlalh icti'a'ncha'". 19 Lā'
kalhatin huampā: "Ictamāhualh tanquitzis par de huā-
cax lā' ica'n iccālaktzī'n a ver palh tzey tascuja. Por fa-
vor caquimāsputūnu'ni' porque tūlalh icti'a'ncha'".
20 Lā' kalhatin huampā: "Ictapūchahuakō'lhcus lā'
chuntza' tūlalh icti'a'ncha'".
21 'Lā' a'xni'ca' taspi'tli huan tasācua', huanikō'lh ixpa-
trón a'nchī pātle'kelh. Lā' huan ixpatrón a'kchā'lh lā'
huanilh ixtasācua': "Lacapalh capit na ixcā'tejen cā'lac-
chicni' lā' cacālī'ta' a'ntī lacxcamanīn lā' huan
ī'tza'ca'nī'n lā' huan lū'ntu'lanī'n lā' huan lakatzī'nī'n".
22 A'mpā lā' ā'calīstān taspi'tpā huan tasācua' lā' hualh:
"Ictlahualhtza' chu a'nchī quihua'ni' lā' ti'a'nan lugar".
23 Lā' huan patrón huanilh ixtasācua': "Capit nac
cā'tejen más makatna' lā' nacāsālī'ta'na' lā' natatzuma
quinchic. 24 Iccāhuaniyāni' que nīn tintī' de xlaca'n a'ntī
iccākantāyalh pū'la natahua' quilīhua't".

A'ntū maclacasqui'n para a'ntī nastālani' Cristo

25 Lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani' Jesús, lā' xla'
cālaktalakspi'tli lā' cāhuanilh:
26 —Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit lā' tū' napāx-
quī' Dios más que nacāpāxquī' ixtāta' lā' ixtzī't lā' ix-
puscāt lā' ixcamana' lā' ixtā'timīn lā' hasta māni' xla',
ū'tza' tūlalh catilalh quisca'txtunu'. 27 Lā' a'ntīn tū'
pātīni'ncu'tun por quimpālacata lā' tū' latahui'lacu'tun
hua'chi iclahuī' quit, tūlalh catilalh quisca'txtunu'.
28 'Palh kalhatin chi'xcu' tlahuacu'tun pātin chic, pū'la
natlahua ixcuenta lhānchulā' na'a'n de tumīn. Chuntza'
naca'tzī palh na'a'cchā'n huan tumīn a'ntū nalīt-
lahuakō'. 29 Palh tū' chuntza' natlahua, nasputa ix-
tumīn a'xni'ca' xmān yācus xatantūnu'. 30 Lā' ixlīhuāk
a'ntī natalaktzī'n, natalīlītzī'n. Lā' natahuan: "Huā'mā'
chi'xcu' tilītzuculh ixchic lā' tū' mā'ksputukō'lh".
31 'Lā' tū' a'nan kalhatin rey a'ntī tū' pū'la napāstaca
palh tzē nalītlaja con kalhacāuj mil soldados huan rey
ixtā'ca'tza a'ntī ka'lhī kalhapu'xam mil. 32 Lā' palh ca'tzī
que tūlalh catitlajalh ixtā'ca'tza, namacā'ni' kalhatin
lacscujni' para natā'lacāxla a'xni'ca' mimā'cha'cus de
makat. 33 Lā' chuntza' palh hui'xina'n tū' makx-
tekcu'tunā'tit ixlīhuāk a'ntū milaca'n, tūlalh catila'tit
quisca'txtunu'nī'n.

Huan matzat
Mt. 5.13; Mr. 9.50

34 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tzey huan matzat. Pero palh tū'tza' ka'lhī
ixlīsko'ko', ¿chichū nalīmāsko'kō'palacan? 35 Tū' tzey
para tuntū'. Xmān namaka'ncan. A'ntī kaxmata cuenta
catlahualh.

Huan borrego a'ntū tza'nkālh
Mt. 18.10-14

15 Ixlīhuākca'n huan xamātā'jīni'nī'n impuestos lā'
a'ntīn tū' lactzey, xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús
para natakaxmatni'. 2 Lā' huan fariseosnu' lā' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtalīchihuīna'n Jesús. Lā'
talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' cātā'huā'yan huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tū' tzey.
3 Lā' tuncan Jesús cāhui'līni'lh huā'mā' a'ntū lītalacas-
tuca:
4 —Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī lakatin ciento borre-
gos lā' palh namakatza'nkā lakatin, ¿tuchū natlahua?
Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y nueve
a'nlhā tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n na-
putza huan borrego a'ntū makatza'nkālh. Naputza
hasta a'xni'ca' nakaksa. 5 Lā' a'xni'ca' nakaksa, napekx-
tūko'ka'līmin. 6 Lā' a'xni'ca' nachā'mpala na ixchic,
nacāmākēstoka ixamigos lā' a'ntīn tahui'lāna' pajtzu ix-
chic. Lā' nacāhuani: "Caquilātā'pāxuhuáuj chuhua'j co-
mo ickaksli quimborrego a'ntū ixtza'nkānī't". 7 Ic-
cāhuaniyāni' que chu a'cxtim a'nan más tapāxuhuān
nac a'kapūn ixpālacata kalhatin a'ntī xtāpalīnī't ix-
tapāstacna' que por ixpālacata noventa y nueve a'ntī
tapuhuan que tzeyā tachi'xcuhuī't lā' chuntza' tū'
ta'u'cxca'tzī que maclacasqui'n nataxtāpalī ixtapāstac-
na'ca'n.

Huan tumīn a'ntū tza'nkālh

8 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' palh kalhatin puscāt ka'lhī lakacāuj tumīn lā'
palh natza'nkā lakatin, namāquilhtī ixpūmaksko lā' na-
pa'lhnana'n lā' xa'nca naputza hasta a'nlhā nakaksa.
9 Lā' a'xni'ca' nakaksa, nacāmākēstoka ixamigas lā'
a'ntī tahui'lāna' pajtzu ixchic, lā' nacāhuani:
"Caquilātā'pāxuhuáuj como ickakslitza' huan tumīn
a'ntū ixtza'nkānī't". 10 Iccāhuaniyāni' que chu a'cxtim
natapāxuhua huan ángeles a'xni'ca' naxtāpalī ixtapās-
tacna' kalhatin a'ntī laclē'n.

Huan o'kxa' a'ntī pāxcat līlakō'lh ixtumīn

11 Nā Jesús hualh:
—Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. 12 Lā'
xastancu huanilh ixtāta': "Tāta', caquima'xqui' huan
herencia a'ntū quintapa'ksīni'". Lā' huan xatāta'
cāmālacpitzini'lh ixherenciaca'n. 13 Lā' tū' lej makān
huan xastancu mākēstokkō'lh ixmaclacasqui' lā' a'lh
makat ā'lacatin cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' pāxcat līlakō'lh
ixtumīn.
14 'Lā' a'xni'ca' ixmakasputkō'nī'ttza' ixtumīn, milh
lakatin tatzi'ncsta nac huanmā' cā'lacchicni' lā' xla' tzu-
culh pātzi'ncsa. 15 Lā' tuncan a'lh putza a'nlhā na-
makscuja. Kalhatin chi'xcu' xala' huan cā'lacchicni'
macā'lh para nacāmaktaka'lha pa'xni'. 16 Lā' ti-
hua'cu'tulh a'ntū ixcāmāhuī'mā' huan pa'xni', pero nīn
tintī' ixmaxquī' a'ntū nahua'.
17 'Lā' tuncan tzuculh cuenta tlahua lā' pāstacli: "Lhān
kalhalā't tasācua' na ixchic quintāta' tū' tahuā'yamā'na
lā' cā'a'katāxtūni' lā' quit ictzi'ncsnīmā' huā'tzā'.
18 Na'iclaka'mpala quintāta' lā' na'icuani: "Tāta', ict-
lahuani'ni' a'ntūn tū' tzey lā' nā ictlahuanī't a'ntūn tū'
tzey na ixlacapūn Dios. 19 Tū'tza' minī'ni' naquihuani'ya'
palh quit mi'o'kxa'. Caquintlahua' hua'chi kalhatin de
mintasācua'nī'n". 20 Lā' tuncan quilhtāyalh huan tej
para nalaka'n ixtāta'.
'Lā' a'xni'ca' makatcus ixa'mā'cha' de na ixchic, lak-
tzī'lh lā' lakapasli huan ixtāta' lā' lakalhu'malh. Tatu'jnu'
laka'lh lakapāxtoka ixo'kxa' lā' a'kxko'ka'lh lā' mu'sulh.
21 Lā' tuncan huan ixo'kxa' huanilh: "Tāta', ictlahuani'ni'
a'ntūn tū' tzey, lā' ictlahuanī't a'ntūn tū' tzey na ixla-
capūn Dios. Tū'tza' minī'ni' naquihuani'ya' palh quit
mi'o'kxa'".
22 'Pero huan xatāta' cāhuanilh ixtasācua'nī'n: "Calī-
ta'ntit pūtin xasāsti' lu'xu' lā' camālhakē'tit huā'
qui'o'kxa'. Lā' camacahui'lī'tit lakatin macatzātzāt lā'
camātūnū'tit ī'zapatos. 23 Calīta'ntit huan huācax a'ntū
xako'ntīntza' lā' camaknī'tit. Natlahuayāuj lakatin
cā'tani' lā' nahuā'yanāuj 24 porque hua'chilh xanīntza'
ixuanī't huā'mā' qui'o'kxa' lā' lakahuanchokonī't.
Ixtza'nkānī'ttza' lā' ickakschokolh". Lā' tatzuculh tapāx-
uhua.
25 'Lā' huanmā' chi'chini' huan xapuxcu' ixo'kxa'
ixa'nī't scuja. Lā' a'xni'ca' ixtaspi'tmā' para na ixchic,
kaxmatli xamúsica huan baile. 26 Lā' tuncan ta'sani'lh
kalhatin tasācua' lā' kalhasqui'nīlh tuchū lamā'. 27 Lā'
xla' kalhtīlh: "Mat milhtza' mistancu. Lā' mintāta' mā-
maknīnīni'lh huan xako'ntīn huācax como tzey chilh lā'
tū' ī'tza'ca'n".
28 'Pero huan xapuxcu' lej a'kchā'lh lā' tū' ix-
tanūcu'tun. Lā' ixtāta' taxtulh para nahuani catanūlh.
29 Lā' xla' huanilh ixtāta': "Hui'x ca'tzīya' lhūhua'tza'
cā'ta ictā'scujnī'ta'ni' lā' pō'ktu ica'kahuāna'ni'nī'ta'ni'.
Lā' tū' maktin quimaxquī'nī'ta' nīn chu lakatin ti'na'j
chivo para na'iccālītā'pāxuhua qui'amigos. 30 Pero
chuhua'j como chilh huā'mā' mi'o'kxa' a'ntī pāxcat
līlakō'lh mintumīn con huan puscan a'ntīn tū' tzey lā'
hui'x māmaknīnīni'nī'ta' huan xako'ntīn huācax".
31 'Lā' tuncan huan xatāta' huanilh: "Hui'x qui'o'kxa'
lā' hui'x pō'ktu quintā'lahui'la', lā' ixlīhuāk a'ntū icka'lhī
huāk mila'. 32 Pero chuhua'j līmakuan natlahuayāuj
cā'tani' para napāxuhuayāuj como mistancu hua'chilh
xanīntza' ixuanī't lā' lakahuanchokonī'ttza'. Hua'chilh
ixtza'nkānī'ttza' lā' chuhua'j ickakspā".

Huan xapuxcu' tasācuanī'n a'ntī lej skalalh

16 Nā Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Ixuī' kalhatin patrón; lej rico ixuanī't. Lā' ix-
ka'lhī kalhatin xapuxcu' ixtasācua'. Lā' lakminca huani-
can que huanmā' xapuxcu' tasācua' ixpāxcatlīlani'mā'
ixtumīn. 2 Lā' tuncan huan ixpatrón māta'sīlh lā'
huanilh: "¿Tuchūn chū'tza' huā' quihuanica por mim-
pālacata? Caquimāsu'ni' a'ntū iclīmāmacū'nī'ta'ni' co-
mo tū'tza' quintitā'scujti hua'chi xapuxcu' tasācua'".
3 'Lā' huan xapuxcu' tasācua' tahui'lalh pāstacna'n:
"¿Tuchū na'ictlahua chuhua'j como quimpatrón
quimaklhtīlh quintascujūt? Tū' tli'hui'qui quit para
na'icscuja cā'tacuxtu, lā' icmāxana'n na'ic-
squi'nīhuā'yan. 4 Quit icka'lhī quimpātunca'tzi lā'
chuntza' tzē na'icchā'n nac lakatin chic para
na'icuā'yan a'xni'ca' tū' na'icka'lhī quintascujūt".
5 'Lā' chuntza' kalhatunu' cāmāta'sīlh a'ntī ixtalaclē'ni'
ixpatrón. A'ntī chā'lh pū'la kalhasqui'nīlh: "¿Lhānchulā'
laclīpini'ya' quimpatrón?" 6 Lā' xla' kalhtīlh: "Iclaclē'ni'
lakatin ciento barriles de aceite". Lā' tuncan xapuxcu'
tasācua' huanilh: "A' mā' minca'psnat. Tuncan
catahui'la' lā' catlahua'pala' ā'kalhtin por xmān cin-
cuenta". 7 Lā' ā'calīstān kalhasqui'nīlh ā'kalhatin: "¿Chu
hui'x, lhānchulā' laclīpini'ya'?" Lā' huanilh: "Lakatin
ciento cuartillo de trigo". Lā' tuncan huanilh: "A'mā'
minca'psnat. Catlahua'pala' ā'kalhtin xmān por ochen-
ta".
8 'Lā' huan patrón puhualh que huan xapuxcu'
tasācua' skalalh lalh a'nchī tlahualh. Chuntza' a'ntī
xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj lakskalalhna' para
natatlahua ixnegocioca'n. Más skalalhna' xlaca'n que
a'ntīn takalhalaka'ī' ixtachihuīn Dios.
9 'Quit iccāhuaniyāni': Nacālīmaktāyayā'tit a'ntīn
tamaclacasqui'n con mintumīnca'n. Lā' chuntza'
a'xni'ca' nanīyā'tit lā' tūla catilīpintit mintumīnca'n,
nacātamānūyāni' a'nlhā pō'ktu nalatahui'la'yā'tit.
10 'A'ntī xa'nca namaktaka'lha macsti'na'j a'ntū līmā-
macū'can, nā xa'nca namaktaka'lha lhūhua' palh
nalīmāmacū'can. A'ntīn tū' xa'nca natlōkentaxtū ixlītlōt
a'yuj tū' lej tasqui'nī, xla' tū' xa'nca natlōkentaxtū a'ntū
más tasqui'nī. 11 Palh tūla cātalīmāmacū'yāni' a'ntū
xala' nac quilhtamacuj, ¿chichū nacātalīmāmacū'yāni'
a'ntū ixla' Dios? 12 Lā' palh tū' maktaka'lhā'tit a'ntū cā-
tamāsācua'nīyāni' hui'xina'n, tū' caticātamaxquī'n a'ntū
milaca'n nala.
13 'Nīn kalhatin tasācua' tzē natā'scuja chu a'cxtim
kalhatu' ixpatrón porque napāxquī' kalhatin lā' tū'
nalaktzī'ncu'tun ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni'
kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza'
hui'x tūla nalīpāhua'na' Dios palh nalīpāhua'na'
mintumīn.
14 Huan fariseosnu' a'ntī ixtapāxquī' ixtumīnca'n ix-
takaxmatmā'na ixlīhuāk huā'mā' lā' ixtalīlītzī'mā'na
Jesús. 15 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que huan tachi'xcuhuī't
natapuhuan que lej tzey hui'xina'n, pero Dios cālaka-
pasni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' a'yuj cā'a'kxokoyā'tit
chi'xcuhuī'n chuntza' lā' xlaca'n cāta'a'cnīni'ni'yāni',
pero Dios lakmaka'n a'ntū huan tachi'xcuhuī't
tapuhuan que lej ka'lhī ixtapalh.

Huan ley lā' ixlīmāpa'ksīn Dios

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Ixa'nan huan ixley Moisés hasta a'xni'ca'
ixlatlā'huan Juan huan Mā'kpaxīni', lā' chu a'cxtim a'ntū
tamāsu'yulh a'cta'sana'nī'n. Chuhua'j talīchihuīna'n
huan xatzey tachihuīn a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā'
ixlīhuāk talīhui'lī natatanū.
17 'Jicslīhua' namāsputūcan a'kapūn lā' ti'ya't, pero
más jicslīhua' naxtāpalīcan ixtachihuīn Dios. Tū' catix-
tāpalīca nīn macsti'na'j.

Tū' tzey palh lāmakxtekcan

Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh kalhatin chi'xcu' namakxteka ixpuscāt lā'
natā'tapuchahua ā'kalhatin, xla' makpuscātīni'n na
ixlacapūn Dios. Lā' a'ntīn tā'tapūchahua kalhatin
puscāt a'ntī makxtekcanī'ttza', nā xla' makpuscātīni'n
na ixlacapūn Dios.

Lázaro lā' huan rico

19 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' ixlhakā'
ixlu'xu' xalacuan. Lā' lakalīyān ixtlahua cā'tani'. 20 Nā ix-
uī' kalhatin chi'xcu'; ixtacuīni' Lázaro. Lā' lhūhua' ix-
ka'lhī ixmactzi'tzi'. Lā' ixtahui'la ī'squi'nīhuā'yan na ix-
tanquilhni' huan rico. 21 Lā' xla' ixlēka'scu'tun huan
xalacpītzin pāntzi a'ntū ixyuja de na ixmesa huan rico.
Lā' huan chichi' ī'snakani' ixtzi'tzi'.
22 'Lā' milh lakatin chi'chini' huan Lázaro nīlh, lā' huan
ángeles talē'lh nac a'kapūn. Nā a'ntza' ixuī' Abraham.
Nā huan rico nīlh lā' mā'cnūca.
23 'Lā' a'xni'ca' ixpātīni'mā' huan rico nac pūpātīn, ta-
lacayāhualh lā' cālaktzī'lh Abraham lā' Lázaro ixtu'ca'n.
24 Lā' tuncan ta'salh lā' hualh: "Quintāta' Abraham,
caquilakalhu'ma' lā' cama'cata' Lázaro para que camo-
jōlh nac xcān kantin ixmakspulh lā' camāske'hui'huī'lh
quisī'ma'kā't porque lej icpātīni'mā' na ixlaclhni'
lamana'".
25 'Lā' Abraham huanilh: "Qui'o'kxa', capāstacti xa'nca
que hui'x lej tzey a'nī'ni'n na minquilhtamacuj lā'
Lázaro tū' tzey a'nī'ni'lh. Lā' chuhua'j xla' māko'xam-
ixīmā'ca huā'tzā' lā' hui'x pātīni'pā't a'ntza'. 26 Lā' huam-
pala a'nan lakatin ka'tla' cā'pūtatonkopūn a'ntū
quincāmā'kapitziyāni'. Lā' chuntza' a'ntīn ta'a'ncu'tun
a'ntza' tūlalh catita'a'lh lā' nīn xalanī'n a'ntza' tūlalh
catitamilh ā'tzā'".
27 'Lā' tuncan huan rico hualh: "Quintāta' Abraham,
icsqui'niyāni' que cama'capi Lázaro na ixchic quintāta'
28 para nacāhuani kalhaquitzis quintā'timīn a'ntīn
tahui'lāna'ncha'cus. Lā' chuntza' xlaca'n tū' catitatanūlh
nac huā'mā' pūpātīn".

29 ’Lā' Abraham huanilh: “Xlaca'n taka'lhītza' a'ntū
tzo'kli huan Moisés lā' huan profetasna'. Cuenta catat-
lahualh ū'tza'”. 30 Lā' huan rico kalhtīni'lh: “Stu'ncua'.
U'tza' icca'tzī pero palh ixcālaka'lh kalhatin a'ntī
nīnī'ttza', ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n”. 31 Lā' Abra-
ham huanilh: “Palh tū' cuenta tatlahua a'ntū tzo'kli
huan Moisés lā' huan profetasna', nīn tū' catitakalhla-
ka'ī'lh a'yuj ixcālaka'lh a'ntī lakahuanchokonī't de na
ixlaclhni'ca'n nīnī'n”.

Pō'ktu a'nan a'ntīn talaclē'n
Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42

17 Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Pō'ktu a'nan catūhuā a'ntū nacāmātonkopū
tachi'xcuhuī't, pero xānti tala xlaca'n a'ntīn tamā-
tonkopū ā'makapitzīn lā' tamātlahuī talaclē'i'. 2 Mejor
ixpixchī'hua'ca'ca lakatin chihuix lā' ixmacā'nca nac
mar, lā' tū' ixmātonkopūlh nīn kalhatin a'ntī tzu-
cumā'cus kalhlaka'ī'. 3 Cuenta catlahua'tit.
’Palh mintā'tin tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey,
nahuani'ya'. Lā' palh xla' puhuan que tū' tzey a'ntū
tlahualh, namāsputūnu'ni'ya'. 4 Lā' namāsputūnu'ni'ya'
a'yuj lakatin chi'chini' maktojon catlahualh tūn tū' tzey
lā' maktojon nalakmināni' nahuaniyāni': “Tū' tzey quit,
lā' tū' ā'maktin ictitlahualh”.

A'ntīn takalhlaka'ī' taka'lhī līmāpa'ksīn

5 Huan sca'txtunu'nī'n tahuanilh huan Jesús:
—Caquilāmaktāyauj para que ā'chulā' na'ickalhla-
ka'ī'yāuj.
6 Lā' huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:
—Palh ixkalhlaka'ī'tit, a'yuj macsti'na'j, ixuani'tit
huanyā qui'hui': “Catatampu'lhu' lā' capit tāya'ya' nac
mar”. Lā' chuntza' huan qui'hui' ixtlahualh.

Ixlītlōt a'ntī tasācua'

7 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh hui'x ixka'lhi' kalhatin mintasācua' a'ntī scu-
jnī'ttza' tintacuj lā' ixtaspi'tli na minchic, tū' catihua'ni':
“Catanu', cahuā'ya'”. 8 Chō'la nahuani'ya': “Cacāxtlahua'
quilīhua't lā' pū'la naquimā'huī'ya' quit. A'calīstān
nahuā'ya'na' hui'x”.
9 ’Lā' a'xni'ca' mintasācua' natlahuakō' ixlītlōt, tū' cati-
hua'ni' nīn pāxcatca'tzī como xla' tasācua'. 10 Lā'
chuntza' hui'xina'n, a'xni'ca' tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk ix-
tapuhuān Dios, nahuanā'tit: “Tū' maclacasqui'n
naquincāhuaniyāni' pāxcatca'tzī como xmān ictlahuáuj
quilītlōtca'n”.

Jesús cāmātzeyīlh kalhacāuj a'ntī ixtamasni'mā'na ix-quinītca'n

11 A'xni'ca' ixa'mā'cus nac Jerusalén, Jesús tētaxtulh
lacalhūhua' cā'lacchicni' xala' nac Samaria lā' Galilea.
12 A'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' lakatin cā'lacchicni',
kalhacāuj chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamasmā'na ixquinītca'n
tataxtulh para natapāxtoka. Lā' makat tatāyalh xlaca'n
13 lā' lej palha' tahualh:
—¡Jesús, Mākalhtō'kē'ni', caquilālakalhu'mauj!
14 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh, cāhuanilh:
—Capintit cāmāsu'ni'yā'tit mimacni'ca'n huan curas-
na'.
Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'mā'nacus nac tej, talaktzī'lh
ixmacni'ca'n que tzeytza' ixtahuanī't. 15 Lā' kalhatin de
xlaca'n, a'xni'ca' laktzī'lh que ixtzeyanī'ttza', taspi'tli
mācā'tanītēlha Dios. 16 Tatzokostani'lh Jesús para na-
maxquī' pāxcatca'tzī. Lā' huā'mā' chi'xcu' xala' nac
Samaria ixuanī't. 17 Lā' tuncan Jesús hualh:
—¿Chu tū' kalhacāuj a'ntī tatzeyalh? ¿A'chī' tū' tamilh
huan makapitzīn kalhana'jās? 18 ¿Chā xmān huā'mā'
samaritano taspi'tli para naquimaxquī' pāxcatca'tzī?
19 Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':
—Catāqui' lā' catlā'hua'. Tzeyanī'ta' como kalhala-
ka'ī'nī'ta'.

A'nchī nachin ixlīmāpa'ksīn Dios
Mt. 24.23-28, 36-41

20 Lā' huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿Lhachūnīn nala que nacāmāpa'ksīkō' Dios
tachi'xcuhuī't?
Lā' xla' cākalhtīlh:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō', tū' tasu'yu. 21 Tūla cati-
huanca: “A'huī”, o “A'hui'lacha'”. Ixlīmāpa'ksīn Dios
huī'tza' na ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't.
22 Lā' tuncan cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n lej nalak-
tzī'ncu'tunā'tit a'nchī namāpa'ksīni'n huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Nalaktzī'ncu'tunā'tit a'yuj xmān lakatin
chi'chini'. Lā' tū' catilaktzī'ntit. 23 Lā' nacātahuaniyāni':
“A'huī'”, o “A'hui'lacha'”. Pero tū' tipinā'tit lā' tū'
tistālani'yā'tit. 24 Hua'chi tasu'yu lakatin makli'pni'
a'nchī palaj xkaka nac a'kapūn, chuntza' nala a'xni'ca'
namin quilacchi'chini' lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālh-
mā'n. 25 Pū'la lej na'icpātīni'n lā' naquintalakmaka'n
xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj.
26 ’Lā' hua'chi pātle'kelh a'xni'ca' ixuī'cus Noé, nā
chuntza' nala a'xni'ca' namin quilacchi'chini' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 27 Ixtahuā'yan lā' ixtat-
apūchahua lā' ixtamāstā'mā'na ixtzu'ma'jātca'n para
natatapūchahua hasta a'xni'ca' huan chi'chini' a'ntū
pūtanūlh Noé nac barco. Lā' huan lakuat milh lā'
tanīkō'lh. 28 Nā chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' ixuī'cus Lot;
ixtahuā'yamā'na lā' ixtako'tnumā'na; ixtatamāhua-
na'mā'na lā' ixtastā'namā'na; ixtacha'nāna'n lā' ixtat-
lahua ixchicca'n. 29 Lā' a'xni'ca' Lot taxtulh de huan
cā'lacchicni' Sodoma, yujli macscut lā' azufre de nac
a'kapūn lā' cāmaknīkō'lh ixlīhuākca'n.
30 ’Hua'chi a'xni'ca' ixtahui'lāna'cus Lot lā' Noé,
chuntza' nala a'xni'ca' na'iccātasu'ni'yāni' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Tachi'xcuhuī't tū' tapuhuan
palh palaj na'icmimpala.
31 ’A'xni'ca' namin huā'mā' chi'chini', a'ntī huī' kēpūn
lā' ka'lhī ixmaclacasqui' na ixchakān ixchic, tū' cati-
tanūlh para namāxtu. Lā' a'ntī scujmā'cha' na
ixā'tacuxtu, tū' catitaspi'tli na ixchic para natē catūhuā.
32 Capāstactit a'ntū pātle'keni'lh ixpuscāt Lot. 33 A'ntī

māpūtaxtūcu'tun ixlīca'tzīn, tū' catipāstacli a'ntū a'nan
nac cā'quilhtamacuj. Lā' a'ntī xmān pāstaca a'ntū a'nan
nac cā'quilhtamacuj, xla' tū' catipūtaxtulh.
34 'Iccāhuaniyāni' que huanmā' tzī'sa kalhatu' natalh-
tata nac lakatin xti'cat, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namā-
choko kalhatin. 35 Lā' kalhatu' puscan natasquiti pa-
jatzu, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko kalhatin.
36 Lā' kalhatu' chi'xcuhuī'n natascuja ixtu'ca'n nac
cā'tacuxtu, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko
kalhatin —hualh Jesús.
37 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā'na tachihuīn, huan
ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿lhachūnīn napātle'ke huā'mā'?
Lā' xla' cākalhtīlh:
—Chuxalhā napātle'ke, hua'chi huan chū'ni' tatakēs-
toka chuxalhā a'nan ixlīhua'tca'n.

Huan lakapūt lā' huan juez

18 Jesús cāhuanilh catūhuā a'ntū lītalacastuca para
nacāmāsu'ni' que lakalīyān natakalhtō'ka' lā' tū'
maktin catilakachā'ni'lh. 2 Cāhuanilh:
—Ixuī' nac lakatin cā'lacchicni' kalhatin juez. Tū'
ixa'cnīni'ni' Dios lā' nīn cuenta ixcātlahua a'ntī ixta-
putza justicia. 3 Chu a'ntza' huanmā' cā'lacchicni' ixuī'
kalhatin lakapūt. Lakalīyān ixa'n laktzī'n huan juez para
natlahuani'can lakatin justicia ixpālacata ixtā'ca'tza.
4 Lā' ixlīmaklhūhua'tza' huan juez tū'tza'
tlahuani'cu'tulh justicia. Lā' ā'calīstān puhualh: "A'yuj
tū' ica'cnīni'ni' Dios lā' tū' cuenta ictlahua a'yuj taputza
justicia, 5 pero como huā'mā' lakapūt quimāji-
clhuī'lhtza', na'ictlahuani' justicia, para que tū'tza'
camilh quimājiclhuī'".
6 Lā' huan Māpa'ksīni' Jesús hualh:
—Cuenta catlahua'tit a'ntū tlahualh huan juez a'yuj
tū' tzey ixuanī't. 7 Lā' ā'chulā' nacālīmaktāya Dios xla-
ca'n a'ntī cālacsacnī't a'ntī lakalīyān lā' tintascac
tasqui'ni'. Lā' ¿chu natakoxī nacāmaktāya? 8 Ic-
cāhuaniyāni' que palaj nacālīmaktāyayāni'. Lā' quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' a'xni'ca' na'icmimpala,
¿chā na'ickaksa nac huā'mā' quilhtamacuj a'ntīn
takalhlaka'ī' lā' tasqui'ni'mā'na Dios lakalīyān?

Huan fariseo lā' huan mātā'jīni' de impuestos

9 Jesús cāhuanipā catūhuā a'ntū lītalacastuca para
a'ntī tapuhuan que xlaca'n xalactzey lā' talakmaka'n
ā'makapitzīn. Hualh:
10 —Kalhatu' chi'xcuhuī'n ta'a'lh nac lītokpān para
natakalhtō'ka'. Lā' kalhatin de xlaca'n fariseo ixuanī't,
lā' ā'kalhatin mātā'jīni' de impuestos ixuanī't. 11 Lā'
huan fariseo tāyalh kalhtō'ka' chuntza': "Dios, icmax-
quī'yāni' pāxcatca'tzī porque quit tū' hua'chi
ā'makapitzīn. Tū' icka'lhāna'nī't. Tū' ictampi'lhīni'nī't.
Lā' quit tū' icmakpuscātīni'n. Lā' nīn quit hua'chi
huā'mā' mātā'jīni' de impuestos. 12 Quit tū' icuā'yan
lakatu' chi'chini' nac lakatin semana, lā' de a'ntū ic-
ka'lhī icmāstā' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'n para
quilē'ksajna'".
13 'Lā' xtunc hualh huan mātā'jīni'. Xla' makat tāyalh.
Lā' tū' ixtalacayāhuacu'tun, nīn ixtaquilhpūqui pero ix-
cu'xatucscan lā' ixuan: "¡Dios, caquilakalhu'ma' porque
quit tū' tzey!"
14 'Lā' iccāhuaniyāni' que huā'mā' mātā'jīni' xalacuan
tasu'yu na ixlacapūn Dios lā' huan fariseo tū'. Lā'
chuntza' a'ntī ka'tla'jca'tzī, xla' namāmāxanī'can. Lā'
a'ntī tū' ka'tla'jca'tzī, ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan lakska'tā'n

Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16

15 Nā cālīmini'ca camana' Jesús para que ix-
cā'a'cpūxa'malh. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n,
talacaquilhnīlh a'ntī ixtalīmin. 16 Lā' Jesús cāmāta'sīlh
huan camana' lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cacāmakxtektit huan camana' caquintalakmilh lā'
tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī
con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquin-
talīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'. 17 Ixlīs-
tu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ix-
tachihuīn Dios hua'chi lakska'tā'n takalhlaka'ī', tū' mak-
tin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

Huan o'kxa' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús

Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31

18 Kalhatin de huan xanapuxcu'nu' kalhasqui'nīlh
Jesús:
—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para
na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?
19 Lā' Jesús huanilh:
—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin
a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' a'ntī Dios. 20 Hui'x ca'tzīya'
ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū huan chuntza:
Tū' timakpuscātīni'na'.
Tū' timaknīni'na'.
Tū' tika'lhāna'na'.
Tū' tilīchi'huīna'na' nīn kalhatin.
Cacā'a'kahuāna'ni' mintāta' lā' mintzī't.
21 Lā' huan chi'xcu' kalhtīlh:
—Huāk huā' tamā'na' ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde
quilīti'na'j.
22 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Jesús huanilh:
—Xmān lakatin catūhuā tisputni'yāni' a'ntū nat-
lahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā'
nacāmālacpitzini'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' na-
ka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calīstān
caquintā'pi, a'yuj napātīni'na'.
23 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachi-
huīn, lej līlakaputzalh como lej rico ixuanī't.
24 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī lej ixlakaputza,
huanilh:
—Lej jicslīhua' natatapa'ksī con Dios xlaca'n a'ntī lej
ricosnu'. 25 Tū' lej jicslīhua' natanū lakatin camello na
ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nl-
hā māpa'ksīni'n Dios.
26 Lā' a'ntīn takaxmatli huā'mā' tahualh:
—Lā' ¿tichūn tzē māpūtaxtūcan?
27 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū'
para natalīpūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.
28 Lā' Pedro huanilh:
—Quina'n icmakxtekkō'uj ixlīhuāk lā' ic-
cāstālani'mā'ni'.
29 Lā' tuncan Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kx-
tekui'lī ixchicca'n o ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n o ixtā'timīn-
ca'n o ixpuscātca'n o ixcamana'ca'n para nata'a'kahuā-
na'ni' Dios. 30 Xlaca'n ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā'
quilhtamacuj, lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Huampala Jesús māca'tzīnīni'lh que nanī
Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34

31 Jesús cāmāta'sīlh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—A'mā'nauj nac Jerusalén a'nlhā natlōkentaxtūkō'can
ixlīhuāk a'ntū talītzo'kli huan profetasna' por quim-
pālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 32 Lā'
naquimacamāstā'can con a'ntīn tū' israelitas lā'
naquintalakapala lā' naquintalakmaka'n lā' naquinta-
lakachojmanī. 33 Naquintakēsnoka lā' ā'calīstān naquin-
tamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuan-
choko.
34 Lā' huan ī'sca'txtunu'nī'n nīn tuntū' tamāchekxīlh
de huā'mā', nīn ixtaca'tzī a'ntū ixlīchihuīna'mā' porque
hua'chilh xatatzē'kni' a'ntū ixcāhuanimā'.

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n xala' nac Jericó
Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52

35 A'xni'ca' Jesús ixchā'mā'tza' huan cā'lacchicni' Jer-
icó, ixuī' kalhatin lakatzī'n na ixpāxtūn tej.
I'squi'nīhuā'yahuī'. 36 Lā' a'xni'ca' ixkaxmata tētax-
tumā'ca, ixkalhasqui'nīni'n tichū ixpātle'kemā'.
37 Huanica que Jesús xala' nac Nazaret ixpātle'kemā'.
38 Lā' tuncan ta'salh lā' hualh:
—¡Jesús! ¡Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj!
¡Caquilakalhu'ma'!
39 A'ntī ixtapū'lani'nī't Jesús taquilhnīlh huan lakatzī'n
para que ixquilhca'cslalh, pero xla' ā'chulā' ta'salh lā'
hualh:
—¡Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj!
¡Caquilakalhu'ma'!
40 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' hualh calīmini'ca. Lā'
a'xni'ca' pajtzu ixlakayātza', kalhasqui'nīlh:
41 —¿Tuchū lacasqui'na' que na'ictlahuani'yāni'?
Lā' huan lakatzī'n kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', caquimā'lacahuā'nī'pala'.
42 Lā' Jesús huanilh:
—¡Calacahuā'na'! Tzeyanī'ta' como kalhlaka'ī'nī'ta'.
43 Lā' tuncan huā'mā' ka'tlā'tus lacahuāna'lh huan
lakatzī'n. Lā' stālani'lh Jesús, mācā'tanītēlha Dios. Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talaktzī'lh huā'mā' lā' nā xla-
ca'n tamācā'tanīlh Dios ixlīhuākca'n.

Jesús lā' Zaqueo

19 Ixuī' kalhatin rico; ixtacuīni' Zaqueo. Lā' xapux-
cu' ixuanī't de huan mātā'jīni'nī'n impuestos. Lā'
a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' nac Jericó, a'ntza' ixuī' Za-
queo.
3 Huā'mā' Zaqueo ixlaktzī'ncu'tun Jesús para que
ixlakapasli pero tūla ixlaktzī'n Jesús como lej a'ctzina'j
chi'xcu' ixuanī't lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan. 4 Lā'
tuncan tatu'jnunpū'lalh a'nlhā natētaxtu Jesús lā'
tō'ca'lh nac a'katin ka'tla' qui'hui' a'ntū huanican sicó-
moro para que tzē nalaktzī'n. 5 Lā' a'xni'ca' Jesús ixpā-
tle'kemā' a'ntza', talacayāhualh lā' huanilh Zaqueo:
—Lacapalh cayujti porque chuhua'j na'ictachoko na
minchic.
6 Lā' Zaqueo lacapalh yujli lā' līpāxūj lē'lh Jesús na ix-
chic.
7 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', ixlīhuākca'n tatzu-
culh talīchihuīna'n lā' talāhuanilh que Jesús ixa'nī't
tachoko na ixchic a'ntīn tū' tzey. 8 Lā' ā'calīstān Zaqueo
tāyalh lā' huanilh Jesús:
—Chuhua'j, na'iccāmaxquī' i'tāt a'ntū icka'lhī huan
pobresni'. Lā' palh xa'iccā'a'kxokomaklhtīnī't
ā'makapitzīn, na'iccāmaxquī' maktā'ti' ixlaktapalh.
9 Lā' Jesús huanilh:
—Chuhua'j pūtaxtunī'ta' porque kalhlaka'ī'nī'ta'
a'nchī Abraham kalhlaka'ī'lh. Nā xalanī'n na minchic
tapūtaxtunī't. 10 Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
icmilh iccāputza a'ntīn tū' takalhlaka'ī' para na'iccāmā-
su'ni' a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan.

Lakacāuj tumīn

11 A'xni'ca' ixtakaxmatmā'na a'ntū ixcāhuanimā' Jesús,
xla' cāhuanilh a'ntū lītalacastuca. Como ixtatapa-
jtzūmā'na nac Jerusalén, xlaca'n tapuhualh que palaj
natasu'yu a'nchī Dios namāpa'ksīni'n nac huā'mā' quil-
htamacuj. 12 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu' lā' xla' tū' chu catihuāyā
chi'xcu'. Lā' ixa'mā' makat nac lakatin ti'ya't a'nlhā
nalīhui'līcan i'xlīrey lā' ā'calīstān nataspi'tpala. 13 Lā'
a'xni'ca' ixa'mā'cus, cāmākextimīlh kalhacāuj ixtasācua'
lā' a'cxtim cāmaxquī'lh lhūhua' tumīn chā'tunu' de xla-
ca'n lā' cāhuanilh: “Camāscujū'tit huā' tumīn hasta
a'xni'ca' na'icmimpala”.
14 ’Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n ixā'lacchicni' tū' ix-
talaktzī'ncu'tun lā' cāmāstālīca lacscujnī'n para
natahuan: “Tū' iclacasqui'nāuj huā'mā' chi'xcu' hua'chi
rey”. 15 Pero a'yuj, līhui'līca ixlīrey lā' chuntza' taspi'tli
na ixti'ya't.
’Lā' a'xni'ca' chilh, cāmāta'satīnīni'lh huan tasācua'
a'ntī ixcāmaxquī'nī't tumīn. Ixca'tzīcu'tun a'nchī ixtatla-
janī'ttza' chā'tunu' de xlaca'n. 16 A'ntī xapū'la a'lh lā'
hualh: “Mintumīn tlajanī't makcāuj”. 17 Huan rey
kalhtīlh: “Lej tzey tasācua' hui'x, como xa'nca mā'scu'ju'
a'yuj macstina'j tumīn. Na'icui'līyāni' milīgobernador
de lakacāuj cā'lacchicni'”.

18 ’Lā' chā'mpā kalhatin lā' hualh: “Mintumīn tlajanī't
makquitzis”. 19 Lā' nā kalhtīlh: “Hui'x nala'ya' milīgober-
nador de lakaquitzis cā'lacchicni'”.
20 ’Lā' tuncan kalhatin chā'mpā lā' hualh: “A' mā'
mintumīn. Icmāquī'lh nac lakatin pāyu 21 porque
icjicua'ni'ni' como hui'x līpalha' milīmāpa'ksīn. Hui'x
tē'ya' a'ntūn tū' hui'līnī'ta' lā' makalana'na' a'nlhā tū'
cha'nāna'nī'ta' hui'x”. 22 Lā' tuncan huan rey hualh:
“Hui'x tū' tzey tasācua'. Mismo mintachihuīn
lē'ksa'nīni'nāni'. Hui'x puhua'na' palh quit lej līpalha'
icmāpa'ksīni'n lā' ictē a'ntūn tū' quit icui'līnī't, lā' ic-
makalana'n a'nlhā tū' quit iccha'nāna'nī't. 23 Lā' ¿a'chī'
tū' hui'li' nac banco quintumīn? Chuntza' xa'icmakl-
htīni'lh quintumīn con xaska'ta' a'xni'ca' xa'ictaspi'tpā
na quinchic”.
24 ’Lā' cāhuanilh a'ntī ixtayāna': “Camaklhtītit ixtumīn
lā' camaxquī'tit a'ntī tlajanī't makcāuj”. 25 Lā' tahuanilh:
“Pero xla' ka'lhītza' makcāuj”. 26 Lā' huan rey kalhtīlh:
“Iccāhuaniyāni' más namaxquī'can a'ntī ka'lhī, pero
a'ntīn tū' lhūhua' ka'lhī namaklhtīkō'can a'ntū ka'lhī.
27 Lā' quintā'ca'tzanī'n a'ntīn tū' quintalacasqui'n
hua'chi rey, caquilī'ta'ni'tit lā' cacāmaknī'tit na quila-
capūn”.

Jesús ixtanūtēlhatza' nac Jerusalén

Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19

28 A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús tēlh ixtej para
nac Jerusalén. 29 Lā' ixtapajtzūmā'natza' nac huan
cā'lacchicni' a'nlhā huanican Betfagé lā' a'nlhā huani-
can Betania. A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā huani-
can Olivos. Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'tx-
tunu'nī'n 30 lā' cāhuanilh:
—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na
milacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit, nalaktzī'nā'tit
lakatin xaska'ta' burro a'ntū chī'yāhuacanī't. Nīn tin-
tī'na'j kētō'la. Caxcutit lā' caquilālīmini'uj huā'tzā'. 31 Lā'
palh catīhuā nacākalhasqui'nīyāni': “¿A'chī' xcut-
pā'na'ntit huan burrito?” hui'xina'n nakalhtīni'nā'tit:
“Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n”.
32 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' takaksli hua'chi
huan Māpa'ksīni' ixcāhuaninī't. 33 Lā' a'xni'ca'tza' ixtax-
cutmā'na huan burro, huan ixtēcu' cāhuanilh:
—¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?
34 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n.
35 Lē'ni'ca Jesús tuncan lā' talīkētlapalh ixlu'xu'ca'n lā'
kēhui'līca Jesús huan burro. 36 Lā' a'xni'ca' Jesús
ixa'mā'tza' lacachuna'j, ixmāpī'ni'tēlhacan lu'xu' nac
tej. 37 Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtēlhatza' a'nlhā lak-
tokopūcanāchi huan nac kēstīn Olivos, tatzuculh
tapāxuhua ixlīhuākca'n huan a'ntīn takalhlaka'ī'lh lā' ix-
tastālani'tēlha. Lā' tata'salh lā' tamācā'tanīlh Dios por
ixpālacata ixlīhuāk huan lē'cnīn a'ntūn talaktzī'lh. 38 Lā'
ixtahuan:
—¡Sicua'lanālanī't huan Rey a'ntī mimā' por ixlīmā-
pa'ksīn Dios! ¡Līpāxūj nac a'kapūn! ¡Ca'a'cnīni'ni'ca Dios!
39 Lā' tuncan ā'makapitzīn fariseosnu' a'ntī ixtayāna'
na ixlaclhni' chi'xcuhuī'n, tahualh:
—Mākalhtō'kē'ni', cacāquilhni' a'ntīn tastālani'yāni'.
40 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Iccāhuaniyāni' palh huā' tamā'na nataquilhca'csla,
huan chihuixni' natata'sa.
41 Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixa'mā'cha', Jesús laktzī'lh
huan cā'lacchicni' Jerusalén lā' calhualh 42 lā' hualh:
—¡Tzey ixuanī't para hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén
palh ixmāchekxī'tit cahuā a'nchī nalīpūtaxtuyā'tit, a'yuj
huā'mā' chi'chini'! Pero chuhua'j tatzē'knī't lā' tūlalh
catipūtaxtutit. 43 Namin lakatin quilhtamacuj a'ntūn tū'
tzey. Lā' mintā'ca'tzanī'nca'n natamin natayāhua
lakatin corral ixmacni' mincālacchicni'ca'n lā' nacātalīx-
ti'li'yāni' lakachu. 44 Lā' nacātalīlakasno'kāni' nac ti'ya't.
Nacātamaknīkō'yāni' milīhuākca'n lā' natalacpanckō'
lā' tū' catimakxtekli nīn lakatin chihuix ixa'cpān huan
taxaka. Chuntza' nacāpātle'keni'yāni' como tū' laka-
pastit Dios a'xni'ca' cālakmini' para nacāmāpūtax-
tūyāni'.

Jesús cātantlakaxtulh a'ntī ixtastā'namā'na nac xa-ka'tla' lītokpān

Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22

45 Lā' tuncan Jesús tanūlh nac xaka'tla' lītokpān lā'
tzuculh cātantlakaxtu huan a'ntī ixtastā'namā'na lā' ix-
tatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' huan lītokpān.
46 Lā' cāhuanilh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Quinchic xmān para
pūkalhtō'ka'can”. Lā' hui'xina'n tlahuapā'na'ntit hua'chi
ixchicca'n ka'lhāna'nī'n.
47 Lakalīyān Jesús ixmāsu'yumā' nac lītokpān. Lā' ixta-
putzani'mā'na a'nchī natalīmaknī huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' nā pūchihuī-
na'nī'n. 48 Lā' tū' ixtakaksni' a'nchī natalīmaknī porque
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ska'lh ixtakaxmatni'.

Ixlīmāpa'ksīn Jesús

Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33

20 Lakatin chi'chini' Jesús ixcāmāsca'tīmā'
tachi'xcuhuī't nac lītokpān lā' ixcāmāsu'ni'mā'
a'nchī tzē nalīpūtaxtucan. Lā' tachilh huan xanapux-
cu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley nā xana-
puxcu'nu' israelitas. 2 Lā' tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj: ¿Tichū ixquilhtampān cālīt-
lahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni'
huā'mā' līmāpa'ksīn?
3 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā.
Caquilākalhtīuj: 4 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n
Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampānca'n
tachi'xuhuī't? Caquilākalhtīuj.
5 Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā'
talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': “Lā'
¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'tit?” 6 Lā' palh nahuaniyāuj que
chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh, ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't naquincātamūta'lamaknīyāni' como xla-

ca'n tahuan que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixu-
anī't.
7 Lā' chuntza' takalhtīlh que tū' ixtaca'tzī tichū ixquil-
htampān Juan ixlīmā'kpaxīni'n. 8 Lā' tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Nā chuntza' quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtam-
pān iclītlahua huā'mā'.

Huan xalacca'tzanca'tzīnī'n makscujnī'n
Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11

9 Tuncan Jesús tzuculh cātā'chihuīna'n tachi'xcuhuī't.
Lā' cāhuanilh a'ntū lītalacastuca:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; cha'nli ixpū'uva. Lā' ā'calīstān
māsācua'nī'lh ixtasācua'nī'n lā' makān a'lh ā'lacatin.
10 'Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, macā'lh ixlac-
scujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'nī'n
catamacamaxquī'lh huan a'ntū tamakalanī't a'ntū ixla'
ixtēcu' ti'ya't. Lā' xlaca'n talacnicui'līlh huan lacscujni'
lā' chu chuntza' māspi'tchokoca.
11 'Lā' tuncan ixtēcu' uva macā'mpā ā'chatin lacscu-
jni'. Nā chuntza' tlahuaca hua'chi xapū'la; lacnicui'līca
lā' talakapalalh lā' chu chuntza' māspi'tchokoca. 12 Lā'
ixlīmaktu'tun macā'mpā ā'chā'tin. Lā' nā xla' mā-
takāhuī'ca lā' makatzā'laca.
13 'Lā' ā'calīstān huan ixtēcu' ti'ya't hualh: "¿Tuchū
na'ictlahua? Na'icmacā'n qui'o'kxa' a'ntī lej icpāxquī'.
A'xni'ca' nalaktzī'ncan lāsā' na'a'cnīni'ni'can". 14 Pero
a'xni'ca' talaktzī'lh huan o'kxa', huan tasācua'nī'n
talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk
a'ntū ixla' ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quila'ca'n nala
huan pū'uva". 15 Lā' tamāxtulh de huan nac pū'uva lā'
tamaknīlh.
Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chī puhua'nā'tit nacātlahua huan tamā'na a'ntīn
tamaksācua'lh? 16 Na'a'n lā' nacāmāsputūkō' huā'
tamā'na tasācua'nī'n lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva
ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n.
Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā'
tachihuīn, tahualh:
—¡Nīn calacasqui'lh Dios!
17 Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' hualh:
—Lā' ¿tuchū huanicu'tun a'ntū tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios? Chuntza' huan:
Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni'
ū'tza' huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.
18 Lā' Jesús huampā:
—A'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xlaca'n
hua'chi a'ntīn tapū'a'kchekxlalh huan chihuix lā'
tatakāhuī'lh. Lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn,
xlaca'n hua'chi a'ntī cā'a'klhta'lalh huan ka'tla' chihuix
lā' cāka'nkxli lā' tanīlh.

Namāpalacan iximpuesto emperador
Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17

19 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n ley titachi'pacu'tulh Jesús tuncan
huā'mā' chi'chini' como tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalī-
talacastuca hua'chi huan tasācua'nī'n nac pū'uva. Pero
tū' tachi'palh porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't.
20 Lā' tuncan cāmacā'nca maktakalhna'nī'n a'ntī ixtata-
su'yu hua'chi tzeyā chi'xcuhuī'n para natakaxmatxtu
a'ntū tzē natalē'ksa'nīni'n con huan gobernador lā'
chuntza' más tzey ixtalīmālacapū'lh con huan gober-
nador. 21 U'tza' talīkalhasqui'nīlh huā'mā':
—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que a'ntū hua'na' lā'
a'ntū māsu'yu'ya' ū'tza' xastu'ncua'. Lā' icca'tzīyāuj que
hui'x tū' tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni'
tachi'xuhuī't. Lā' hui'x chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuāk-
ca'n tachi'xcuhuī't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī
Dios lacasqui'n. 22 ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata huan
a'ntū māta'jīni'n huan emperador romano? ¿Chā tzey
palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?
23 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? 24 Caquilāmā-
su'ni'uj huan tumīn a'ntū līmāpalacan. ¿Tichū ixlacan
tasu'yu huā'tzā' nac tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?
Lā' takalhtīlh:
—Ixla' huan emperador.
25 Lā' tuncan cāhuanilh:
—Camaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camax-
quī'tit Dios a'ntū ixla' Dios.
26 Lā' nīn tuntū' tamakkaksli a'ntū tzē ixtalē'ksa'nīni'lh
por a'ntū ixuan ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't. Pero
talē'cnīlh a'nchī kalhtīni'lh lā' chuntza' taca'cslalh.

A'nchī nala a'xni'ca' nalakahuanchokopalacan
Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27

27 A'calīstān, ā'makapitzīn saduceosnu' talaka'lh
Jesús. Huan saduceosnu' tahuan que tū' catilakahuan-
chokoca. Chuntza' tahuanilh Jesús:
28 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés quincāmā-
chokoni'ni' huā'mā' tatzo'kni': Palh nanī kalhatin
chi'xcu' a'ntī tapūchahuanī'ttza' lā' palh tū' ka'lhī ixca-
man, maclacasqui'n que ī'stancu natā'tapūchahua
huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatun-
cuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'.
29 'Maktin huā ixtahui'lāna' kalhatojon lītā'timīn.
Huan xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ka'lhīlh nīn
kalhatin ixcaman. Chuntza' līnīlh. 30 Ixlīkalhatu'
tā'tapūchahualh huan lakapūt lā' chuntza' nīpā huan
chi'xcu'; nīn kalhatin ixcaman māchokolh. 31 Lā'
ixlīkalhatu'tun tā'tapūchahuapā huan lakapūt lā' nā
chuntza' ixlīkalhatojon lā' ixlīhuākca'n tanīlh; nīn
kalhatin ixcamanca'n tamāchokolh. 32 Lā' ā'calīstān nā
huan puscāt nīlh. 33 Lā' a'xni'ca' nalakahuan-
chokokō'can, ¿tichū ixla' nala huanmā' puscāt como
ixkalhatojonca'n tatā'tapūchahualh?
34 Lā' a'xni'ca' Jesús cākalhtīlh:
—Nac huā'mā' quilhtamacuj tapūchahuacan lā'
tamāpūchahua ixtzu'ma'janca'n. 35 Lā' a'ntī nata-
lakahuanchokopala lā' natachā'n nac a'kapūn tū'tza'
catitatapūchahualh. Lā' tū'tza' catitalāmāpūchahualh,
36 lā' tū'tza' maktin catitanīlh. Chuntza' natala hua'chi
ixángeles Dios. Lā' natala ixcamana' Dios como ta-
lakahuanchokonī't. 37 Lā' nā Moisés quincāmāpās-

taquīyāni' que huan nīnī'n natalakahuanchokopala,
a'xni'ca' tzo'kli ixpālacata huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū
ixlamamā'. A'ntza' tatzo'kli que huan Māpa'ksīni' ū'tza'
ixDios Abraham lā' ixla' Isaac lā' ixla' Jacob. [38] U'tza'
huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh de
makāntza' lā' Dios ū'tza ixDiosca'n xalakahuan lā' tū'
huan xanīnī'n. Lā' Dios cālaktzī'n ixlīhuāk talakahuan.
[39] Lā' tuncan ā'makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
tahuanilh Jesús:
—Xa'nca kalhtīni'nī'ta'.
[40] Lā' tū'tza' talīhui'līlh natakalhasqui'nī catūhuā.

Cristo ixtā'nat David
Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37

[41] Jesús cāhuanilh:
—¿Chichū huancan que Cristo a'ntī Dios hui'līlh
ixlīmāpūtaxtūnu' ū'tza' ixtā'nat David? [42] Māni' David
tzo'kli nac huan libro a'ntū huanican Salmos:
Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
"Catahui'la' na quimpāxtūcāna'j, [43] hasta a'xni'ca' na'ic-
cātlajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tzanī'n".
[44] Palh David līchihuīna'lh ī'xū'yātā'nat lā' māpācuhuīlh
Māpa'ksīni', ū'tza' huanicu'tun xla' līhua'ca' xaka'tla'
nala.

Jesús cālī'a'ksa'lh xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54

[45] Ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixtakaxmatmā'na lā'
Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
[46] —Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tapūlatā'kchokocu'tun
pūlhmā'n ixlu'xu'ca'n hua'chi a'ntī lej taca'tzī. Nā tala-
casqui'n que cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca
nac cā'tejen. Lā' na ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n
taputza pūtahuī'lh a'ntū tahui'lāna' calacan lā' tala-
casqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nlhā tlahuacan cā'tani'.
[47] Lā' xlaca'n ta'a'kxokomaklhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā'
ā'calīstān lej xlīt takalhtō'ka' a'nlhā nacālaktzī'ncan lā'
chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā' natapātīni'n xlaca'n
que ā'makapitzīn.

Ixlē'ksajna' huan pobre lakapūt
Mr. 12.41-44

21 Jesús ixuī'cus nac lītokpān lā' cālaktzī'lh a'nchī
huan ricosnu' ixtamojō tumīn a'nlhā māquī'can
huan tumīn a'ntū a'ksajcanī't Dios. [2] Nā laktzī'lh
kalhatin lakapūt pobre. Mojōlh lakatu' ixtumīn de co-
bre a'ntūn tū' lej tapala. [3] Lā' Jesús hualh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que huā'mā' pobre
lakapūt māstā'nī't a'ntū más ixtapalh na ixlacapūn
Dios que ā'makapitzīn [4] porque huāk xlaca'n tamāstā'
a'ntū cā'a'katāxtūni'nī'ttza'. Lā' xla' a'yuj tū' lhūhua' ix-
ka'lhī, pero māstā'kō'lh a'ntū ixpūlatahui'lh.

Jesús hualh que natalacpanckō' huan lītokpān
Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2

[5] A'makapitzīn ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī
ixlītzēhuanī't huan lītokpān por ixlītzēhuanī't huan chi-
huix lā' ā'catūhuā a'ntū ixmāstā'canī't hua'chi lē'ksajna'.
[6] Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' tū' catitachokolh
nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n nata-
panckō' lā' huan taxaka nalacla.

Na'a'nan laka'tla'n lē'cnīn a'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj
Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23

[7] Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¿lhāchūnīn natala huā' tamā'na?
¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh palaj napātle'ke?
[8] Lā' Jesús hualh:
—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' como
lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī quilīmā-
pa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit Cristo a'ntī Dios
lacsacui'līlh". Lā' natahuampala: "Chuhua'j chilhtza'
huan ixlacchi'chini' Cristo lā' xla' Dios lacsacui'līlh".
Pero tū' tistālani'yā'tit. [9] Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan
pajtzu a'nlhā tlahuamā'ca guerra lā' nacātamā-
ca'tzīnīyāni' a'nchīn tatā'kaquī' tachi'xcuhuī't. Tū' ti-
jicua'nā'tit como huā'mā' pū'la napātle'ke lā' ā'calīstān
nasputa huā' quilhtamacuj.
[10] Lā' cāhuanipā:
—Lakatin gobierno natlajacu'tun ā'lakatin lā' kalhatin
māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin. [11] Lā' palha' nax-
pipi huan ti'ya't lā' chuxalhā nala tatzi'ncsta lā' ta'jatat-
na'. Lā' lej lījicua' a'ntū natatasu'yunu'n nac a'kapūn lā'
lej laka'tla' lē'cnīn.
[12] 'Pero pū'la nacātachi'payāni' hui'xina'n lā' nacā-
tamāpātīnīyāni'. Nacātalē'nāni' nac lītokpān para nat-
lahuacan justicia, lā' nacātamānūyāni' nac pūlāchī'n lā'
nacātalē'nāni' ixlacapūnca'n reyes lā' gobernadores
porque quilākalhlaka'ī'yāuj. [13] Chuntza' tzē naquilālīchi-
huīna'nāuj. [14] Calīhui'lī'tit que tū' nacāpāta'layāni'
a'nchī nalītamaktāyayā'tit, [15] como quit na'iccāmā-
su'ni'yāni' tachihuīn lā' na'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna'
lā' chuntza' mintā'ca'tzaca'n tū' caticātatlajani' nīn
catitā'lāhua'nitit.
[16] 'Lā' hui'xina'n nacātamacamāstā'yāni' mintāta'ca'n
lā' mintzī'tca'n lā' mintā'timīnca'n lā' mintalakapas-
ni'ca'n lā' mi'amigosca'n. A'makapitzīn de hui'xina'n
nacātamaknīyāni'. [17] Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata,
[18] pero tū' caticāyujni'ni' nīn kentin miya'jca'n.
[19] Calīhui'lī'tit natāyani'yā'tit lā' a'xni'ca' napātle'kekō',
naka'lhīyā'tit minquilhtamacujca'n.
[20] 'A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit Jerusalén lītamacxti'li'nī't sol-
dados, naca'tzīyā'tit que palaj nalactlahuacan huan
cā'lacchicni'. [21] Tuncan maclacasqui'n que natatzā'la
hasta nac o'kspū'n xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac estado
de Judea. Lā' a'ntīn tahui'lāna' nac Jerusalén macla-
casqui'n natataxtuyācha'. Lā' a'ntīn ta'a'nī't nac
cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli nac cā'lacchicni', [22] como
huan tamā'na chi'chini' ū'tza' napūpātīni'ncan. Lā'
natlōkentaxtūcan ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios.

23 ’Lā' xānti tala huan puscan huan tamā'na chi'chini'
palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'nincus como
lhūhua' taca'tzāt na'a'nan. Lā' ixtā'kcha Dios
nacāmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.
24 ’Lā' a'makapitzīn natanī nac guerra lā' ā'makapitzīn
xatachī'n nacālē'ncan nac xaxtunc xcānsipej. Lā' huan
makatiyātī'n natalactlahua chu calhāhuā nac Jerusalén
lā' natamaknī xalanī'n a'ntza' hasta a'xni'ca' Dios
nahuan tū'tza' catatlahualh.

A'nchī namimpala huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n

Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' tuncan na'a'nan lē'cnīn nac chi'chini' lā' nac
mālhcuyu' lā' nac sta'cūn. Lā' xalanī'n huā'mā' quilhta-
macuj natatamakchuyīkō' lā' nīn catitaca'tzīlh a'ntū
natatlahua. Lā' nacāmakajicua'ncan a'nchī na-
macasā'nan huan mar. 26 Huan tachi'xcuhuī't nataxtac-
nānīkō' por ixtajicuā'tca'n a'xni'ca' natapāstaca a'ntū
nacāpātle'keni' nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' māni'
huan a'kapūn natachiqui. 27 A'xni'ca'tza' naquilak-
tzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'nchī
na'icpūmin nac poklhnu'. Lēj na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā'
tzēhuanī't na'icxkaka. 28 A'xni'ca' natzucu pātle'ke
huā'mā', calīpāxuhua'tit lā' catalacayāhua'tit porque
palaj napūtaxtuyā'tit.
29 Nā cāhui'līni'lh huā'mā' tamāsca'tīn:
—Calaktzī'ntit huan xaqui'hui' higo o ā'catūhuā
qui'hui'. 30 A'xni'ca' tasu'yutza' lakapu'mā' huan qui'hui'
a'xni'ca' naca'tzīyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej
xu'nu. 31 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk
huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzī'yā'tit que tapa-
jtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō'.
32 ’Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn
tahui'lāna'cus tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' tū' napā-
tle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. 33 Nasputa
huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'yat pero tū' maktin
catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.
34 ’Cuenta catlahua'tit lā' tū' camakxtektit palha' nala
mi'a'clhcunucca'n ixpālacata huan vicio lā' taka'chīn nīn
ixpālacata catūhuā de huā'mā' quilhtamacuj. Palh
chuntza' nala'yā'tit, chu līmaktin namin huā'mā' chi'chi-
ni'. 35 Namin hua'chi lakatin a'ktā'lh a'ntū chu līmaktin
yuja. Chu a'cxtim namin huā'mā' chi'chini' para ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't nac huā'mā' quilhtamacuj. 36 Cāxni'j
catahui'la'tit lā' pō'ktu nakalhasqui'nī'yā'tit Dios para
que chuntza' tzē napūtaxtuyā'tit de ixlīhuāk huā'
tamā'na catūhuā a'ntū napātle'ke. Lā'
nakalhasqui'nī'yā'tit para que chuntza' tzē natāyayā'tit
na quilacapūn quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
37 Lā' cā'tuncuj Jesús ixmāsu'yu nac lītokpān lā'
cā'tzī'sa ixa'n tachoko nac huan o'kspū'n a'nlhā huani-
can Olivos. 38 Lā' huan tachi'xcuhuī't tzi'sāt ixta'a'n nac
lītokpān para natakaxmata a'ntū Jesús ixcāhuani.

Ixtachi'pacu'tun Jesús

Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53

22 Pajtzutza' ixmimā' ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū
huanican pascua, a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn
tū' ka'lhī levadura. 2 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'
lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtaputzamā'na
a'nchī natalīmāmaknīnīni'n Jesús. Lā' ixtajicua'ni' huan
tachi'xcuhuī't.
3 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' tanūni'lh Judas a'ntī ixlītāpā-
tu' ixtacuīni' Iscariote. Lā' xla' kalhatin de huan
ixlīkalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't. 4 Xla' ū'tza' cāla-
ka'lh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapux-
cu'nu' policía a'ntī ixmaktaka'lhmā' huan lītokpān.
U'tza' cātā'lacchihuīna'lh a'nchī nacālīmacamaxquī'
Jesús. 5 Xlaca'n tapāxuhuakō'lh lā' tahuanilh palh nata-
maxquī' tumīn. 6 Lā' Judas cākalhlaka'ī'lh lā' tzuculh
putzani' a'nchī tzē nalīmacamāstā' Jesús a'xni'ca' tintī'
lhūhua' tachi'xcuhuī't.

A'nchī tzuculh huan Santa Cena

Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

7 Ixtzucumā'tza' huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi
a'ntūn tū' lītlahuacanī't levadura. Huā'mā' chi'chini'
maclacasqui'n namaknīcan lakatin xaska'ta' borrego
para na'a'ksajuī'can Dios. 8 Lā' Jesús cāmacā'lh Pedro
lā' Juan lā' cāhuanilh:
—Capintit nacāxtlahua'ya'tit a'nlhā nahua'yāuj huan
borrego.
9 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahuayāuj?
10 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'xni'ca' natanūyā'tit huan nac xcānsipej, napāx-
tokā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' huan ixpūxka'tni'.
Nastālani'yā'tit hasta a'nlhā natanūyācha' nac chic 11 lā'
nahuaniyā'tit ixtēcu' chic: “Huan Mākalhtō'kē'ni'
huaniyāni': ¿Lhā yā huan cuarto a'nlhā tzē na'ic-
cātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalīhua't cā'tani'?”
12 Lā' tuncan nacāmāsu'ni'yāni' lakatin ka'tla' cuarto
cāxyātza' ixlītanca'cstu' huan chic. A'ntza' nacāxt-
lahuayā'tit huan līhua't.
13 Ta'a'lh lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús cāhuanilh, lā'
tacāxtlahualh huan līhua't.
14 Lā' a'xni'ca' horatza' ixuanī't, Jesús lā' ī'sca'tx-
tunu'nī'n tatahui'lalh tahuā'yan. 15 Lā' tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Lej xa'iccātā'huā'yancu'tunāni' huā'mā' xala'
smalanka'n porque quit palaj na'icnī. 16 Huā'mā'
ā'xmān na'iccātā'huā'yanāni' quit hasta a'xni'ca'
natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū Dios māpa'ksīni'lh.
17 Lā' tuncan tēlh huan taza a'ntū ixlītzuma xaxcān
uva lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāhuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Camaklhtīni'ntit lā' cahua'tit milīhuākca'n. 18 Quit
tū'tza' ā'maktin ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca'
nalaktzī'nā'tit a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't.

19 Ixlīka'tlā'tus tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāx-
catca'tzī Dios lā' mālacpitzilh. Cāmaxquī'lh xlaca'n lā'
cāhuanilh:
—U'tza' huā'mā' quimacni' a'ntū macamāstā'mā'ca
por mimpālacataca'n. Chuntza' natlahua'yā'tit para
naquilālīpāstacāuj.
20 Nā chuntza' lītlahuapā huan taza a'xni'ca'
tahuā'yankō'lh lā' cāhuanilh:
—Huan xaxcān uva a'ntū pūhuī' huā'mā' taza, ū'tza'
quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuaca huan xasāsti'
convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū huan
tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n
por mimpālacataca'n.
21 'Lā' chuhua'j hua'chi quimacan huī' nac mesa, nā
chuntza' huī' ixmacan huan chi'xcu' a'ntī
naquimacamāstā'. 22 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
lā' naquimpātle'keni' chu a'nchī tatzo'kni' quimpālaca-
ta na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī
naquimacamāstā'; nalīlakaputza —hualh Jesús.
23 Lā' tuncan tatzuculh talākalhasqui'nī tichū de xla-
ca'n ixmacamāstā'lh.

¿Tichū más tasqui'nī?

24 Lā' tuncan tatzuculh talālīchihuīna'n tichū de xla-
ca'n puhuancan más tasqui'nī'. 25 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huan reyes tamāpa'ksī hua'chilh ixtēcu'ca'n
tachi'xcuhuī't lā' huan tachi'xcuhuī't tahuan que lacuan
huan reyes. 26 Tū' chuntza' nala na milaclhni'ca'n. Xtunc
nala. Lā' a'ntī más tasqui'nī na milaclhni'ca'n xla' nala
hua'chi xastancu. A'ntī namāpa'ksīni'n maclacasqui'n
nala hua'chi tasācua'. 27 ¿Tichū puhua'na' más tasqui'nī,
huan a'ntī huā'yamā' o huan a'ntī mojōmā' huan pulā-
tu? ¿Chu tū' stu'ncua' más tasqui'nī a'ntī huā'yamā'?
Pero quit iclalh hua'chi a'ntī mojōmā' mimpulātuca'n.
28 'Hui'xina'n pō'ktu quilātā'latlā'huanāuj a'yuj ix-
quimpātle'keni' lhūhua' catūhuā. 29 Lā' como quinTāta'
quimaxquī'lh quilīmāpa'ksīn, nā quit na'iccāmax-
quī'yāni' milīmāpa'ksīnca'n. 30 Chuntza' na'ic-
cātā'huā'yanāni' a'nlhā na'icmāpa'ksī lā' natahui'layā'tit
a'nlhā nacālacāxtlahuayā'tit huan lakacāujtu' tribusnu'
de huan israelitas.

Jesús māca'tzīnīni'lh que Pedro nakalhtatzē'ka

Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38

31 Nā huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:
—Cuenta catlahua'tit como Satanás lej cālīlak-
tzī'ncu'tunāni' a ver palh nacātlajayāni'. 32 Lā' quit ic-
squi'ni'lh Dios que hui'x, Simón, tū' catipātza'nkākō'j
ixlīhuāk a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta'. Lā' hui'x a'xni'ca'
nalacāxtlahuapala mintapāstacna', cacāmaktāya'
mintā'timīn.
33 Simón Pedro huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iccāxuī'tza' para na'ictā'a'nāni' has-
ta huan nac pūlāchī'n lā' para na'ictā'nīyāni'.
34 Lā' Jesús huanilh:
—Pedro, icuaniyāni' que huā'mā' chi'chini', a'xni'ca'
tūna'j nata'sa huan gallo, maktu'tun naquinkalh-
tatzē'ka' que tū' quilakapasa'.

Ixtapajtzūmā' huan hora a'ntū napūpātīni'n Jesús

35 Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—A'xni'ca' iccāmacā'ni' lā' tū' līpintit mimpūtumīnca'n
nīn mimorralca'n nīn mizapatoca'n, ¿chū cāsputni'ni'
a'ntū ixmaclacasqui'nā'tit?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Nīn tuntū'.
36 Lā' tuncan cāhuanilh:
—Chuhua'j xtunc iccāhuaniyāni'. Lā' a'ntī ka'lhī ix-
morralh, calē'lh. Lā' calē'lh ixpūtumīn. Lā' palh tū' ka'lhī
ixmachīta, castā'lh ixtakēnu' para natamāhua. 37 U'tza'
iccāhuaniyāni' porque quit na'ictlōkentaxtū ixlīhuāk
a'ntūn tatzo'kni' quimpālacata. Chuntza' tatzo'kni':
Lā' laktzī'ncan hua'chi kalhatin a'ntīn tū' tzey.
Chuhua'j ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' por quit, tasqui'nī
nala.
38 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahualh:
—Mākalhtō'kē'ni', ā'yā kantu' machīta.
Lā' Jesús kalhtīni'lh:
—Tzeytza'.

Jesús kalhtō'ka'lh nac Getsemaní

Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42

39 Lā' tuncan Jesús taxtulh de huan cuarto lā' como
ixlīsmanīnī'ttza', a'lh nac huan o'kspū'n a'nlhā huani-
can Olivos. Lā' tastālani'lh ī'sca'txtunu'nī'n. 40 Lā'
a'xni'ca' tachā'lh, cāhuanilh:
—Na'orarlīyā'tit para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca'
nacātalīlaktzī'ncu'tunāni'.
41 Lā' tuncan Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh
para na'orarlī. 42 Hualh:
—QuinTāta' Dios, palh hui'x lacasqui'na', caquimāpū-
taxtu de huā'mā' līpātīn. Pero calalh a'ntū hui'x la-
casqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.
43 Lā' tuncan tasu'yuni'lh kalhatin ángel xala' nac
a'kapūn. Tā'chihuīna'lh Jesús para namaxquī' tahuix-
cān. 44 Lā' como lej ixpātīni'mā', Jesús ā'chulā' squi'ni'lh
Dios. Lā' tanto ixpātīni'mā' lā' skakana'lh. Lā' tasu'yulh
hua'chilh ī'sta'jmā' ixka'lhni' a'nchī skakana'lh.
45 Lā' a'xni'ca' orarlīkō'lh, tāyalh lā' taspi'tli a'nlhā ix-
cāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n. Ixtalhtatamā'na cākak-
sli como ixcātlajanī't ixtalakaputzītca'n. 46 Lā' tuncan
cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' lhtatapā'na'ntit? Catā'kaquī'tit lā'
casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca'
nacātalīlaktzī'ncu'tunāni'.

Jesús lē'nca xatachī'n

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11

47 Ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tachā'lh
lhūhua' tachi'xcuhuī't. Kalhatin de huan kalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n a'ntī ixuanican Judas ū'tza' ix-
cāpū'lani'tēlha. Laktapajtzūlh Jesús lā' mu'sulh. 48 Lā'
tuncan Jesús huanilh:
—Judas, hui'x quimu'su'ya' lā' chuntza' quilī-
macamāstā'ya' quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

49 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh a'ntū ixpātle'keni'mā' huan
a'ntī ixtatā'hui'lāna' Jesús takalhasqui'nīlh:
—¿Chā na'iclatucsāuj con machīta?
50 Lā' kalhatin sca'txtunu' mātakāhuī'lh ixtasācua'
huan māpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh
na ixa'kacāna'j. 51 Lā' Jesús huanilh:
—Camakxtektit; tū'tza' catlahua'tit.
Lā' tuncan Jesús xa'malh ixa'ka'xko'lh huan tasācua'
lā' xanca cāxlapā. 52 Lā' tuncan cāhuanilh huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' policía a'ntī
ixtamaktaka'lha huan lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu'
israelitas, ixlīhuākca'n a'ntī ixtaminī't tachi'pa:
—¿A'chī' līta'nā'tit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n?
Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. 53 A'xni'ca'
xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī'
tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuhua'j milh milac-
chi'chini'ca'n lā' namāpa'ksīni'n a'ntīn tū' tzey.

Pedro hualh que xla' tū' ixlakapasa Jesús

Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27

54 Tuncan chi'paca Jesús lā' lē'nca na ixchic xamā-
pa'ksīni' curasna'. Lā' Pedro lacachuna'j ī'stālani'tēlha.
55 Lā' a'ntza' tahui'līlh macscut pu'nan tanquilhni' lā'
tatahui'lalh ixmacni' macscut. Nā Pedro tahui'lalh
pu'nan. 56 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh kalhatin squiti' a'nlhā
ī'sko'huī', lakalaktzī'hui'līlh lā' hualh:
—Nā huā'mā' chi'xcu' ū'tza' ixtā'latlā'huan Jesús.
57 Lā' Pedro kalhtatzē'kli lā' hualh:
—Puscāt, tū' iclakapasa.
58 A'calīstān ā'kalhatin laktzī'mpā lā' nā huanilh:
—Nā hui'x kalhatin de xlaca'n.
Pero Pedro huanilh:
—Chi'xcu', quit tū' de xlaca'n.
59 Lā' ixlīlakatin hora huampala ā'kalhatin stu'tu'lu'
huampā:
—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' ixtā'latlā'huan porque
xala' nac Galilea.
60 Lā' tuncan Pedro huanilh:
—Chi'xcu', tū' icca'tzī a'ntū hua'na'.
Lā' huā'mā' ka'tlā'tus a'xni'ca' ixchihuīna'mā'cus Pe-
dro, tuncan huan gallo ta'salh. 61 Lā' huan Māpa'ksīni'
Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh Pedro, lā' Pedro pāstacli
a'nchī ixuaninī't huan Māpa'ksīni': "A'xni'ca' tūna'j na-
ta'sa huan gallo, maktu'tun naquinkalhtatzē'ka' que tū'
quilakapasa". 62 Lā' tuncan Pedro taxtulh lā' lej laka-
putzaj calhualh.

Lakapalaca Jesús

Mt. 26.67-68; Mr. 14.65

63 Huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na Jesús
talakapalalh lā' tatucsli. 64 Talakachī'lh lā' talacala'sli lā'
tahuanilh:
—¡Caquilhchipi tichū lacala'sni'!
65 Lā' lej lhūhua' ixtahuani de catūhuā como ix-
tamāmāxanī'cu'tun.

Jesús na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24

66 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, tatakēstokli xanapuxcu'nu' is-
raelitas lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xam-
ākalhtō'kē'ni'nī'n ley, lā' talē'lh Jesús na ixlacapūnca'n
huan pūchihuīna'nī'n a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n. A'ntza'
kalhasqui'nīca:
67 —Caquilāhuaniuj: ¿Chā hui'x Cristo a'ntī Dios
hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu'?
Lā' xla' cākalhtīlh:
—A'yuj xa'iccāhuanini' palh stu'ncua', pero tū' quin-
tilākalhlaka'ī'uj. 68 Lā' palh quit na'iccākalhasqui'nīyāni'
catūhuā, tū' quintilākalhtīuj nīn quintilāmakxtekui.
69 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' desde chuhua'j
na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī más xamā-
pa'ksīni'.
70 Lā' tuncan ixlīhuākca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chu hui'x ixO'kxa' Dios?
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'huē, chuntza' hua'chi huanī'ta'ntit.
71 Lā' tuncan talāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para
naquincāhuaniyāni' ā'catūhuā? Māni' quina'n kaxmat-
nī'tauj a'ntū pūhuan ixquilhni'.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38

23 Lā' tuncan ixlīhuākca'n tatāyakō'lh lā' talē'lh
Jesús na ixlacapūn Pilato. 2 A'ntza' tatzuculh
talē'ksa'nīni'n lā' tahualh:
—Iclaktzī'nī'tauj a'nchī huā'mā' chi'xcu' cāmā-
makchuyī huan tachi'xcuhuī't. Huan que tū' macla-
casqui'n namāpalayāuj iximpuesto emperador, lā' nā
huan que ū'tza' Cristo huan a'ntī Dios hui'līni't
ixlīmāpūtaxtūnu', lā' huā'mā' tachihuīn huanicu'tun
que xla' rey.
3 Lā' tuncan Pilato kalhasqui'nīlh:
—¿Chā hui'x ixreyca'n israelitas?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Chu chuntza' a'nchī huanī'ta'.
4 Lā' tuncan Pilato cāhuanilh xanapuxcu'nu' curasna'
lā' tachi'xcuhuī't:
—Nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata.
5 Lā' xlaca'n stu'tu'lu' tahualh:
—Cāmāmakchuyīmā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Judea
a'nchī māsu'yumā'. Tzuculh māsu'yu nac Galilea lā'
ixmāsu'yutēlha hasta chilh huā'tzā'.

Jesús na ixlacapūn Herodes

6 Lā' a'xni'ca' Pilato kaxmatli huā'mā',
kalhasqui'nīni'lh palh xala' nac Galilea Jesús. 7 Lā'
a'xni'ca' huanica palh stu'ncua' xala' nac Galilea,
macā'ni'ca Herodes a'ntī gobernador de Galilea ixu-
anī't. Lā' nā xla' ixminī't nac Jerusalén huan tamā'na
chi'chini'.

8 Lā' a'xni'ca' Herodes laktzī'lh Jesús, līpāxuhualh co-
mo de makāntza' lej ixlaktzī'ncu'tun. Ixkaxmatnī't
a'nchī ixlīchihuīna'ncan lā' puhualh nalaktzī'n lakatin
lē'cnīn. 9 Lā' lhūhua' catūhuā kalhasqui'nīlh pero Jesús
nīn tuntū' kalhtīlh.
10 Nā a'ntza' ixtahui'lāna'nkō' xanapuxcu'nu' curasna'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' xlaca'n lej palha' ix-
talē'ksa'nīni'ni'mā'na. 11 Lā' Herodes lā' ixtropasna' ta-
lakmaka'lh Jesús lā' tamālhakē'lh tzēhuanī't lu'xu'
hua'chi ixla' rey para natalīlītzī'n. Lā' ā'calīstān Herodes
macā'ni'pā Pilato. 12 Lā' chuntza' huā'mā'na chi'chini' Pi-
lato ixamigo tlahualh Herodes. Pū'la lītā'ca'tza ix-
tahuanī't.

Ixtahuan que naxtokohua'ca'can Jesús

Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.39—19.16

13 Lā' Pilato cāmākēstokpā xanapuxcu'nu' curasna' lā'
pūchihuīna'nī'n lā' tachi'xcuhuī't. 14 Lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n quilālīmini'uj huā'mā' chi'xcu' lā'
quilāhuaniuj que cāmāmakchuyī tachi'xcuhuī't. Lā' quit
ickalhasqui'nīnī'ttza' na milacapūnca'n lā' ca'tzīyā'tittza'
que nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata a'ntū
līlē'ksa'nīni'nā'tit. 15 Nā chuntza' Herodes nīn tuntū'
makkaksli. U'tza' līmacaminchokopā. Laktzī'nā'tittza'
que nīn tuntū' tlahuanī't para nachī'can lā' nanī.
16 Na'iclīmākēsno'knīni'n ko'xka' lā' ā'calīstān na'ic-
makxteka.
17 Ixa'nan huan talanān que Pilato ixmakxteka
kalhatin tachī'n a'xni'ca' lamā' cā'tani'. 18 Lā' ixlīhuāk-
ca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Camāmaknīnī'ni' huā'mā'! ¡Camakxtekti Barrabás!
19 Huan Barrabás ixlīchī'canī't como xla' lā' ix-
chi'xcuhuī'n tatā'kaquī'lh contra huan māpa'ksīni'nī'n
romanos lā' hasta tamaknīni'lh. 20 Pilato ixmakx-
tekcu'tun Jesús lā' cātā'chihuīna'mpā. 21 Pero ā'chulā'
tata'salh lā' tahualh:
—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!
22 Ixlīmaktu'tun Pilato cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't? Quit tū' icmakkaksa
nīn tuntū' ixpālacata para namaknīcan. Xmān
na'iclīmākēsno'knīni'n ko'xka' lā' ā'calīstān na'icmakx-
teka.
23 Lā' xlaca'n ā'chulā' stu'tu'lu' tahualh lā' tasqui'nli
caxtokohua'ca'ca. Lā' tanto tata'salh xlaca'n lā' xana-
puxcu'nu' curasna' que tatlajalh. 24 Chuntza' Pilato
tlahualh a'ntū xlaca'n ixtalacasqui'n, 25 lā' makxtekli
huan chi'xcu' a'ntī ixtalacsacnī't. U'tza' huan Barrabás
a'ntī ixmānūcanī't como tā'kaquī'lh lā' maknīni'lh. Lā'
macamāstā'lh Jesús para que catatlahuani'lh chu a'ntū
ixtalacasqui'n.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Jn. 19.17-27

26 A'xni'ca' ixtalē'mā'na Jesús para nataxtokohua'ca',
tachi'palh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Simón lā'
xala' nac Cirene. Xla' ixtanūtēlha nac xcānsipej
Jerusalén lā' sāmācu'quī'ca huan cruz lā' māstālīca
Jesús.
27 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'tēlha, nā
lhūhua' puscan a'ntī ixtacalhuantēlha lā' lej talaka-
putzalh por ixpālacata Jesús. 28 Lā' Jesús cālakalaktzī'lh
lā' cāhuanilh:
—Puscan xalanī'n nac Jerusalén, tū' cacalhua'ntit por
quimpālacata. Mejor nacalhuanā'tit por mimpālacata-
ca'n lā' por ixpālacataca'n mincamana'ca'n, 29 porque
namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nahuancan: "Līpāxūj
huan a'ntīn tūla ka'lhī ixcaman. Līpāxūj huan a'ntīn tū'
maktin tahui'lalh ixcaman lā' tū' maktin mātzi'quī'nilh".
30 Lā' a'xni'ca'tza' tachi'xcuhuī't natahuanī huan kēstīn:
"Caquilāyujni'uj". Lā' natahuanī ixmacni' kēstīn:
"Caquilā'a'kta'pū'j". 31 Hua'chi huancan palh chuntza'
tlahuani'can huan xastaka qui'hui', ā'chulā' nat-
lahuani'can huan xascōhua. Palh chuntza' quint-
lahuani'can lā' quit tuntū' iclaclē'n, ā'chulā' nacāt-
lahuani'can a'ntīn talaclē'n —hualh Jesús.
32 Nā ixcālē'mā'ca kalhatu' maknīni'nī'n para
nacātā'maknīcan Jesús. 33 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā
huanican La Calavera o Ixa'kxāk Nīn, a'ntza' xtoko-
hua'ca'ca Jesús lā' nā chuntza' huan kalhatu'
maknīni'nī'n lā' kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' kalhatin na
ixpāxtūxuc.
34 Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'mā'na, Jesús hualh:
—QuinTāta', cacāmāsputūnu'ni' porque tū' taca'tzī
a'ntū tatlahuamā'na.
Lā' huan tropasna' tapūmāxtulh suerte huan ixlu'xu'
Jesús para natatapitzi chā'tunu' de ū'tunu'n. 35 Lā'
tachi'xcuhuī't ixtayāna' lā' ixtalaktzī'mā'na lā' hasta
huan pūchihuīna'nī'n talīlītzī'lh lā' tahualh:
—A'makapitzīn cāmāpūtaxtūlh. Chuhua'j capūtaxtulh
ixa'cstu palh stu'ncua' Dios lacsacnī't lā' hui'līlh
ixlīmāpūtaxtūnu'.
36 Nā huan tropasna' ixtalīlītzī'mā'na. Talaktapajtzūlh
lā' tamāhuī'lh vinagre. 37 Lā' tahuanilh:
—Palh hui'x ixreyca'n huan israelitas, capūtaxtu
mē'cstu.
38 Lā' ixua'ca' lakatin letrero ixa'cpūn lā' ixtatzo'kni'
nac griego lā' latino lā' hebreo. Lā' huan letrero ixuan:
U'tza' huā'mā' ixreyca'n israelitas.
39 Lā' kalhatin maknīni' a'ntī ixtā'hua'ca' ixlīlītzī'n lā'
huanilh:
—Palh stu'ncua' hui'x a'ntī Dios hui'līlh ixlīmāpūtax-
tūnu', capūtaxtu' mē'cstu lā' nā caquilāmāpūtaxtūj.
40 Pero ā'kalhatin quilhnīlh ixtā'maknīni' lā' huanilh:
—¿Chū tū' ji'cua'ni'ya' Dios? Nā hui'x chu a'cxtim
pātīni'mpā't. 41 Līmakuan quina'n pātīni'mā'nauj
porque māpalamā'nauj a'ntū laclē'nāuj. Pero huā'mā'
chi'xcu' tuntū' laclē'n.
42 Lā' tuncan huanilh Jesús:
—Caquimpāstacti a'xni'ca' nata'mpala'ya' lā' rey
hui'x.
43 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Ixlīstu'ncua' icuaniyāni': Chuhua'j, huā'mā' chi'chini'
naquintā'latahui'la'ya'chi nac a'kapūn.

Jesús nīlh
Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30

44 Lā' hua'chi tastu'nūtatza' ixuanī't a'xni'ca' cā'puc-
sua' lakō'lh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Lā' chuntza' lalh
hasta hua'chi maktu'tun kōtanū. 45 Huan chi'chini' tū'
māxkakēni'lh. Lā' huan lu'xu' nac lītokpān ixa'cstu tax-
tī'tli lā' tapūpitzilh. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi
huan lītokpān. 46 Lā' tuncan Jesús lej palha' ta'salh lā'
hualh:
—QuinTāta', icmacamaxquī'yāni' quilīca'tzīn.
Lā' a'xni'ca' huankō'lh, nīlh.
47 Lā' a'xni'ca' huan capitán romano laktzī'lh a'ntū pā-
tle'kelh, mācā'tanīlh Dios lā' hualh:
—Ixlīstu'ncua' huā'mā' chi'xcu' lej tzey ixuanī't.
48 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tamilh lā' talak-
tzī'lh a'ntū pātle'kelh, tatapānūlh de ā'tzā' lā'
cācu'xatucstēlhaca como lej ixtalakaputza. Lā' ta'a'lh
na ixchicca'n. 49 Lā' ixtalakapasnī'n Jesús lā' nā huan
puscan a'ntī ixtastālani'nī't desde nac estado de Galilea
makat tatāyalh lā' ixtalaktzī'mā'na huā'mā'na.

Mā'cnūca Jesús
Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42

50 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' José lā' ū'tza' xala'
nac Arimatea nac huan estado de Judea. Ixtā'tapa'ksī
con huan pūchihuīna'nī'n a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n de
huan israelitas. Lā' tzeyā chi'xcu' ixuanī't. 51 Lā' ix-
ka'lhīmā' a'xni'ca' ixmāpa'ksīni'lh Dios. Tū' lakatīlh a'ntū
ixtatlahuanī't huan pūchihuīna'nī'n ixpālacata Jesús.
52 Nā huā'mā' chi'xcu' laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmac-
ni' Jesús. 53 Lā' a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' de nac cruz, lī-
maksna'tli kalhtin lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu'
a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza' nac talhpān. Lā' a'ntza' nīn
tintī'na'j ixmā'cnūcanī't. 54 Huanmā' chi'chini' ū'tza'
a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can como ixlīlakalī huan chi'chi-
ni' de pūjaxni'. Lā' ixtzucumā'tza'.
55 Huan puscan a'ntī ixtatā'minī't Jesús desde nac es-
tado de Galilea ta'a'lh talaktzī'n huan lhu'cu' lā' cuenta
tatlahualh a'nlhā ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús. 56 Lā'
tataspi'tli na ixchicca'n lā' tacāxtlahualh perfume lā'
pomada para huan nīn. Lā' tapūjaxli huan chi'chini' de
pūjaxni' chuntza' hua'chi māpa'ksīlh a'nlhā tzo'kli huan
ixley Moisés.

Jesús lakahuanchokolh
Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10

24 Cā'tzi'sāt domingo huan tamā'na puscan
ta'a'mpā nac taponkni' lā' ixtalē'mā'na huan per-
fume a'ntū ixtacāxtlahuanī'ttza'. Lā' ā'makapitzīn pus-
can tatā'a'lh. 2 Lā' a'xni'ca' tachā'lh, talaktzī'lh que
ixmāpānūcanī'ttza' huan chihuix a'ntū ixlīmālacchō-
canī't huan taponkni'. 3 Tatanūlh pero tū' takaksli ix-
macni' huan Māpa'ksīni' Jesús. 4 Tajicua'lh lā' tū' ixta-
ca'tzī a'ntū natatlahua lā' a'xni'ca' talaktzī'lh kalhatu'
ángeles a'ntī ixtatasu'yu hua'chi chi'xcuhuī'n. Lej sla-
mama ixlu'xu'ca'n ixtahuanī't lā' ixtayāna' pajtzu huan
puscan. 5 Lā' como xlaca'n ixtajicua'n, tataquilhpūtalh
lā' huan ángeles cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' putzayā'tit na ixlaclhni'ca'n huan nīnī'n
kalhatin a'ntī lakahuan? 6 A'tzā' tū' huī'. Xla' lakahuan-
chokonī'ttza'. Capāstactit a'nchī cāhuanini' a'xni'ca' ix-
uī'cus nac Galilea. 7 Hualh xla' que maclacasqui'n que
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmacamaxquī'can
a'ntīn talaclē'n lā' nataxtokohua'ca' lā' ixlīlakatu'tun
chi'chini' nalakahuanchokopala.
8 Lā' tuncan huan puscan tapāstacli ixtachihuīn Jesús.
9 Lā' a'xni'ca' tataspi'tli de huan taponkni',
tahuanikō'lh huan kalhacāujtin apóstoles lā' ixlīhuāk-
ca'n ā'makapitzīn. 10 Lā' huan puscan, xlaca'n cāhuani-
can María Magdalena lā' Juana lā' María a'ntī ixtzī't Ja-
cobo lā' ā'makapitzīn puscan huampala. 11 Pero huan
apóstoles takaxmatli hua'chi takalhkamān a'ntū ix-
cāhuanimā'ca lā' tū' takalhlaka'ī'lh.
12 Lā' a'yuj tū' takalhlaka'ī'lh, pero huan Pedro taxtulh
lā' tu'jnulh para nac taponkni'. Lā' taquilhpūtalh lā' ta-
lacnūlh lā' laktzī'lh xmān huan lu'xu' a'nlhā ixmā'. Lā'
a'lh na ixchic lā' ixlīlē'cnīmā' a'ntū ixpātle'kenī't.

Na ixtej huan cā'lacchicni' Emaús
Mr. 16.12-13

13 Lā' chu ū'tza' huā'mā' chi'chini' kalhatu' a'ntī ix-
tastālani'nī't Jesús, ixta'a'mā'na nac lakatin cā'lacchicni'
a'nlhā huanican Emaús. Lā' ū'tza' hua'chi lakacāujtin
kilómetros ixlīmakat de Jerusalén. 14 Ixtalīkalhachihuī-
na'ntēlha ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't. 15 Lā' līhuan ix-
tachihuīna'mā'na lā' ixtalacapūchihuīna'mā'na, māni'
Jesús cālaktapajtzūlh lā' tzuculh cātā'latā'kchoko. 16 Lā'
a'yuj talaktzī'lh pero tūlalh talakapasli porque catūhuā
talītamakchuyīlh. 17 Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū līchihuīna'ntēlhayā'tit? Lā' ¿tuchū līlaka-
putzayā'tit?
18 Lā' kalhatin a'ntī huanican Cleofas kalhtīni'lh:
—Ixlīhuāk tachi'xcuhuī't taca'tzīkō' a'ntū pātle'kelh
nac Jerusalén huā' tamā'na chi'chini'. ¿Chu xmān hui'x
ixui'la' lā' tū' ca'tzīya'?
19 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—¿Tuchū lanī't?
Lā' tahuanilh:
—Lhūhua' pātle'kelh ixpālacata Jesús xala' nac
Nazaret a'ntī a'cta'sana' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn na
ixlacapūn Dios lā' na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't. Līta-
su'yu a'ntū tlahualh lā' a'ntū hualh. 20 Lā' huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' quimpūchihuīna'nī'nca'n
tamacamāstā'lh para namaknīcan lā' naxtoko-
hua'ca'can.
21 Quina'n xa'icka'lhīmā'nauj que ū'tza' xla' a'ntī
nacāmāpūtaxtū israelitas. Lā' ixlīlakatu'tuntza' chi'chi-
ni' chuhua'j a'xni'ca' pātle'kelh. 22 Lā' ā'makapitzīn pus-
can de na quilaclhpu'nanca'n quincātamakalē'cnīni'
porque cā'tzi'sāt taquīlalh nac taponkni', 23 lā' como tū'
talaktzī'lh ixmacni' Jesús, tataspi'tli. Lā' quincātahuani-
ni' que talīlakachuyalh ángeles a'ntī cāhuanilh que
lakahuan Jesús. 24 Lā' chu tuncan ā'makapitzīn quin-
compañerosnu' taquīlalh nac taponkni' lā' chu a'nchī

tahuanilh huan puscan, chuntza' takaksli. Pero tū' ta-
laktzī'lh Jesús.
25 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Tū' xa'nca māchekxīyā'tit. ¿Lhānīn nakalhla-
ka'ī'yā'tit ixlīhuāk a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n?
26 Lā' Cristo a'ntī Dios hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu', ¿chu
tū' tasqui'nī que pū'la napātīni'n chuntza' lā' ā'calīstān
natanū a'nlhā lej xkaka?
27 Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni'kō' ixlīhuāk
a'ntū tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios lā' a'ntū līchihuī-
na'n xla'. Tzuculh a'nlhā tzo'knulh Moisés lā' cāmā-
su'ni'lh a'ntū ixtatzo'knunī't ixlīhuākca'n huan profetas.
28 Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā ix-
ta'a'mā'na, Jesús lalh hua'chilh ixa'mā' más makat.
29 Lā' xlaca'n stu'tu'lu' tahuanilh que natachoko lā'
tahuanilh:
—Mejor catachoko porque tzī'suamā'tza'. Cā'puc-
sua'tza'.
Lā' tuncan Jesús cātā'tanūlh nac chic para natachoko.
30 Lā' a'xni'ca' tatahui'lalh tahuā'yan, xla' tēlh huan
pāntzi lā' māstā'lh pāxcatca'tzī lā' mālacpitzilh lā' cā-
maxquī'lh. 31 Chu tuncan huā'mā' ka'tlā'tus hua'chilh
xa'nca tatalakapākē'lh lā' talakapasli, pero xla' cālak-
sputtāyani'lh.
32 Lā' xlaca'n talāhuanilh:
—¿Chu tū' stu'ncua' que lej līpāxūj līhuan ix-
quincāmāsu'ni'tēlhayāni' ixtachihuīn Dios?
33 Lā' chu līmaktin tachi'papā ixtejca'n. Tū' tatakoxīlh
nīn macsti'na'j. Tataspi'tchokolh nac Jerusalén lā'
cāpāxtokli huan kalhacāujtin apóstoles a'nlhā ix-
tatakēstoknī't con ā'makapitzīn. 34 Lā' cāhuanica huan
kalhatu':
—Ixlīstu'ncua' lakahuanchokolh huan Māpa'ksīni'. Lā'
tasu'yuni'lh Simón.
35 Lā' tuncan xlaca'n cāhuanilh a'nchī cāpātle'keni'lh
nac tej lā' a'nchī talakapasli Jesús a'xni'ca' mālacpitzilh
huan pāntzi.

Jesús cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23

36 Līhuan ixtalīchihuīna'mā'nacus huā' tamā'na,
a'xni'ca' Jesús tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n. Lā'
cāhuanilh:
—Tzey calīla'tit.
37 Lā' cāmakē'klhaca lā' lej tajicua'lh lā' ixtapuhuan
que ixtalaktzī'mā'na espíritu. 38 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿A'chī' jicua'nā'tit? ¿A'chī' xtunc puhua'nā'tit
mē'cstuca'n? 39 Calaktzī'ntit quimacanī'n lā' quinto-
jonī'n. Lā' naquilālakapasāuj. Caquilāxa'mauj lā'
caquilālaktzī'uj. Huan espíritu tū' ka'lhī quinīt lā' lucut
hua'chi quit.
40 A'xni'ca' chuntza' cāhuanilh, cāmāsu'ni'lh ix-
macanī'n lā' ixtojonī'n. 41 Pero como xlaca'n tapalalak-
tzī'ni'lh lā' lej talīpāxuhualh, tūlalh takalhlaka'ī'lh. Lā'
Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā a'nan līhua't?
42 Lā' tuncan maxquī'ca pītzina'j xatapū'n squī'ti' lā'
lakatin xatachu'cu ta'xcāt. 43 Lā' xla' maklhtīni'lh lā'
hua'kō'lh na ixlacapūnca'n. 44 Lā' ā'calīstān cāhuanilh:
—A'ntū quimpātle'keni'lh ū'tza' a'ntū iccāhuanini'
a'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' que maclacasqui'n
na'ictlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios por quimpālacata, a'nlhā tzo'knulh Moisés
lā' huan profetasna' lā' a'nlhā huanican Salmos.
45 Lā' tuncan cāmāsca'tīlh ixtachihuīn Dios. 46 Lā'
cāhuanilh:
—Chuntza' tatzo'kni' que maclacasqui'n nanī Cristo
a'ntī Dios hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu'. Lā' maclacasqui'n
que ixlīlakatu'tun chi'chini' nalakahuanchoko de a'nlhā
tahui'lāna'ncha' nīnī'n. 47 Lā' maclacasqui'n que
nacāmāsu'ni'kō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n
nac quilhtamacuj por ixpālacata Cristo. Natzucucan
nac Jerusalén lā' nacāhuanikō'can que maclacasqui'n
nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n para que
nacāmāsputūnu'ni'can. 48 Lā' hui'xina'n nacāmā-
su'ni'yā'tit huā' tamā'na catūhuā como laktzī'nkō'yā'tit.
49 Lā' chuhua'j calaktzī'ntit. Na'iccāmacamini'yāni' a'ntū
huanī't quinTāta'. Lā' natachokoyā'tit huā'tzā' nac
Jerusalén hasta a'xni'ca' namaklhtīni'nā'tit huan līmā-
pa'ksīn a'ntū xala' nac a'kapūn.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn
Mr. 16.19-20

50 Lā' tuncan Jesús cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n nac tej has-
ta Betania lā' cha'xli ixmacanī'n lā' cāsicua'lanālīlh.
51 Lā' līhuan ixcāsicua'lanālīmā', tzuculh tā'kayāhua na
ixlacapūnca'n lā' lē'nca nac a'kapūn. 52 Xlaca'n
tamācā'tanīlh lā' ā'calīstān lej līpāxūj tataspi'tli nac
Jerusalén. 53 Lā' pō'ktu ixtahui'lāna' nac xaka'tla' lī-
tokpān para natamā'ca'tanī Dios. Amén.

SAN JUAN

Ixtachihuīn Dios lalh chi'xcu'

1 A'xni'ca' tūna'j ixcāxui'lī huan quilhtamacuj,
lanāntza' ixuī' kalhatin a'ntī huanican Tachihuīn,
como ū'tza' quincāmālakapasnīyāni' Dios. Lā' xla' ix-
tā'lahuī'tza' Dios. Lā' xla' ū'tza' Dios. 2 Xapū'la ixtā'lahuī'
Dios. 3 Lā' huan Tachihuīn cāxui'līlh ixlīhuāk catūhuā
a'ntū a'nan; tuntū' ixa'nalh palh tū' cahuā por ū'tza'.
4 Por ixpālacata ū'tza' talīhui'lāna' ixlīhuāk a'ntū jaxā-
na'n. Lā' xla' cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't a'ntū ixlīs-
tu'ncua' lā' chuntza' hua'chilh ixcāmakskoni' huan
tachi'xcuhuī't. 5 U'tza' hua'chi lakatin xkakana' a'ntū
mālakxkakēni'n a'nlhā cā'pucsua'. Lā' huan ko'ti'ti', xla'
xala' nac cā'pucsua' lā' xla' tūla tlaja huan Xkakana'.
6 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Juan, a'ntī Dios
macamilh. 7 Xla' milh para nalīchihuīna'n a'ntī huani-
can Xkakana' lā' para nacāmaxquī' tapāstacna' huan
tachi'xcuhuī't que natakalhlaka'ī' a'ntī Xkakana'. 8 Juan
tū' ū'tza' Xkakana'. Xla' xmān quīmāsu'yuchi huā'mā'
a'ntī scana'nca Xkakana'. 9 A'ntī mero Xkakana'
ixmimā'cus nac cā'quilhtamacuj. Xla' cāmakskokō'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
10 Lā' a'ntī scana'nca Xkakana', xla' milh nac cā'quilh-
tamacuj. Lā' a'yuj ū'tza' cāxui'līlh quilhtamacuj, pero
xalanī'n nac quilhtamacuj tū' talakapasli lā' tū' ixta-
ca'tzī que ū'tza' ixcāxui'līnī't huan quilhtamacuj. 11 Xla'
milh nac quilhtamacuj a'ntū ixcāxui'līnī't pero tū' talak-
tzī'ncu'tulh ixtā'macchicni'. 12 Pero makapitzīn takalhla-
ka'ī'lh. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'lh, xla' cāmax-
quī'lh līmāpa'ksīn para que chuntza' natala ixcamana'
Dios. 13 Lā' a'nchī tala ixcamana' Dios, tū' hua'chi tala-
catuncuī ixcamana'ca'n tachi'xcuhuī't. Ixcamana' Dios
tū' hua'chi lakatin ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh por ixpāla-
cata ixtapāxuhuanca'n lā' ixtapuhuānca'n
tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza' a'ntī cāmā'a'nanī ixcamana'.
14 Lā' a'ntī huanican Tachihuīn, xla' macni' lalh. Lā' xla'
latahui'lalh na quilaclhpu'nanca'n. Lā' iclaktzī'uj a'nchī
ka'lhī līmāpa'ksīn. Huā'mā' līmāpa'ksīn ū'tza' ixla' a'ntī
ixa'cstu ixO'kxa' Dios. Xla' lej lakalhu'mana'n lā' huāk
a'ntū huan ū'tza' ixlīstu'ncua'. 15 Juan līchihuīna'lh lā'
hualh:
—U'tza' huā'mā' a'ntī iclīchihuīna'lh a'xni'ca' icualh
que a'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza' līhuaj xaka'tla' que quit.
Xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca' quit iclacatuncuīlh.
16 Quincātlahuani'nī'ta'ni' lhūhua' talakalhu'mān, co-
mo xla' lej lakalhu'mana'n. 17 Moisés quincāmāsu'ni'ni'
ixley Dios. Pero Jesucristo quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū
ixlīstu'ncua' lā' a'nchī quincālakalhu'manāni' Dios. 18 Lā'
nīn tintī' laktzī'nī't Dios nīn maktin. A'ntī ixa'cstu
ixO'kxa' Dios, a'ntī Dios lej pāxquī', ū'tza' quincāmā-
su'ni'nī'ta'ni' a'nchī huanī't Dios.

Juan līchihuīna'lh Jesucristo

Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17

19 Lā' huan israelitas xalanī'n nac Jerusalén talak-
macamilh Juan makapitzīn curasna' lā' levitasna'. Lā'
xlaca'n takalhasqui'nīlh Juan tichū xla'. 20 Lā' Juan
cāmālacstū'ncni'lh lā' cāhuanilh:
—Pues quit, tū' quit Cristo a'ntī Dios lacsacli lā'
hui'līlh ixlīmāpūtaxtūnu'.
21 Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Tichū hui'x? ¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios
a'ntī huanican Elías?
Lā' Juan hualh:
—Tū' quit.
Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī ic-
ka'lhīmā'nauj?
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Tū'.
22 Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Tichū hui'x? Caquilāhuaniuj para na'iccāhuaniyāuj
a'ntī quincātamacaminī'ta'ni'. ¿Tichū hua'na' que hui'x?
23 Juan cākalhtīlh:
—Quit hua'chi a'ntī ta'sa nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā'
huan: "Cacāxtlahua'tit mintapāstacna'ca'n para que
nakaxpa'tā'tit huan Māpa'ksīni' a'xni'ca' namin".
Chuntza' hualh ixa'cta'sana' Dios a'ntī huanican Isaías,
a'xni'ca' hualh:
Camā'lakstu'nctit ixtej Māpa'ksīni'.
24 Lā' nā ixtahui'lāna' makapitzīn fariseosnu' a'ntī ix-
cālakmacamincanī't Juan. 25 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' mā'kpaxīni'mpā't palh tū' Cristo hui'x, nīn
Elías, nīn huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī icka'lhīmā'nauj?
26 Lā' Juan cāhuanilh:
—Quit iclīmā'kpaxīni'n xmān con xcān. Yā na milaclh-
pu'nanca'n kalhatin a'ntīn tū' lakapasā'tit. Lā' nā xla'
namā'kpaxīni'n. 27 Xla' līhuaj xaka'tla' que quit. Lā' tū'
minī'ni' nīn na'icxcutni' ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato.
28 Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh a'nlhā huanican
Betábara tīntacut huan pūxka Jordán, a'nlhā
ixmā'kpaxīni'n Juan.

Jesús hua'chi Ixcordero Dios

29 Lā' ixlīlakalī Juan laktzī'lh Jesús ixlaktapajtzūtēlha
lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—Calaktzī'ntit a'ntī mimā'. U'tza' huā'mā' a'ntī
macaminī't Dios lā' ū'tza' huanican Ixcordero Dios.
U'tza' namāpānū huan quintalaclē'i'ca'n xalanī'n nac
quilhtamacuj. 30 U'tza' iclīchihuīna'lh a'xni'ca' ic-
cāhuanini': "A'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza' līhuaj xaka'tla' que
quit porque xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca' quit iclacatun-
cuīlh". 31 A'yuj quit tūna'j xa'iclakapasa, quit icminī't
icmā'kpaxīni'n con xcān para que huan tachi'xcuhuī't
nataca'tzī que Dios macamilh huan a'ntī icpū'lani'.
32 Lā' nā cāhuanilh Juan:
—Quit iclaktzī'lh huan Espíritu Santo a'ntū yujchi lā'
chilh na ixa'cpūn. Lā' huan Espíritu Santo tasu'yulh
hua'chi lakatin tantzasnān. 33 Xapū'la quit tū' xa'icca'tzī
tichū xla'. Quihuanilh Dios a'ntī quimacā'lh para
na'icmā'kpaxīni'n con xcān. Dios quihuanilh: "Nalak-
tzī'na' nayujāchi huan Espíritu Santo lā' nachin na
ixa'cpūn kalhatin chi'xcu'. Huā'mā' chi'xcu' ū'tza' a'ntī
līmā'kpaxīni'n Espíritu Santo". 34 Iclaktzī'nī'ttza' a'nchī
quihuanica. Lā' ū'tza' iclīmāstū'nca quit que ū'tza'
huā'mā' ixO'kxa' Dios.

Huan xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n Jesús

35 Lā' ixlīlakalī huampala Juan ixcātā'layā con kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n. 36 Lā' laktzī'lh ixtētaxtumā' Jesús. Lā'
Juan lakalaktzī'lh Jesús lā' hualh:
—U'tza' huā'mā' a'ntī macamilh Dios lā' a'ntī huani-
can Ixcordero Dios, como xla' nacāmāpānūni' ixtala-
clē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
37 Huan kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Juan takaxmatli
a'xni'ca' hualh. Lā' xlaca'n tastālani'lh Jesús. 38 Lā' Jesús
talakspi'tli lā' laktzī'lh ixtastālani'tēlha lā' cāhuanilh:
—¿Chichū puhua'nā'tit?
Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Māpa'ksīni', ¿lhachū hui'la'?
39 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Cata'ntit lā' calaktzī'ntit.
Tatā'a'lh lā' talaktzī'lh a'nlhā ixuī'. Lā' como lejtza' kō-
tanū ixuanī't, hua'chi maktā'ti', a'ntza' tatachokolh
huanmā' chi'chini'.
40 Lā' huan tamā'na' kalhatu' a'ntī tastālani'lh Jesús
por ixpālacata a'ntū ixcāhuaninī't Juan, lā' kalhatin de
ū'tunu'n ixuanican Andrés, ixtā'tin Simón Pedro. 41 Lā'
chu tuncan Andrés putzalh ixtā'tin a'ntī ixuanican
Simón lā' huanilh:
—Icpāxtokuitza' huan Mesías —ū'tza' huanicu'tun:
Cristo a'ntī lacsacui'līnī't Dios.
42 Lā' Andrés tā'a'lh Simón talaktzī'n Jesús. Lā' a'xni'ca'
Jesús laktzī'lh huan Simón lā' huanilh:
—Hui'x Simón, ixo'kxa' Jonás. Hui'x nahuanica'na' Ce-
fas —huā'mā' ū'tza' huanicu'tun: Pedro lā' nā chihuix.

Jesús ta'sani'lh huan Felipe lā' Natanael

43 Lā' ixlīlakalī huampala Jesús ixa'ncu'tun a'nlhā
huanican Galilea. Lā' tā'lāpāxtokli Felipe lā' huanilh:
—Caquistāla'ni'.
44 Lā' huā'mā' Felipe xala' nac Betsaida ixuanī't lā' nā
a'ntza' xalanī'n Andrés lā' Pedro. 45 Felipe quīkaksli
Natanael lā' huanilh:
—Icpāxtokuitza' huan chi'xcu' a'ntī tatzo'kni' na ix-
tachihuīn Dios a'nlhā Moisés tzo'kli huan ley lā' a'nlhā
tatzo'knulh huan profetas. Xla' ū'tza' Jesús, ixo'kxa'
José xala' nac Nazaret.
46 Lā' Natanael hualh:
—¿Chu tzēn taxtu de Nazaret a'ntū xatzey?
Lā' Felipe kalhtīlh:
—Cata't laktzī'na'.
47 Jesús laktzī'lh huan Natanael lakmimā' lā' hualh:
—Huan a'ntī mimā' ū'tza' tzeyā israelita. Xla' tū' a'kx-
okonu'n.
48 Natanael kalhasqui'nīlh:
—¿Chichū quilīlakapasti?
Lā' Jesús huanilh:
—Quit iclaktzī'ni' xapū'la na ixtampīn huan a'kalh-
pauj a'xni'ca' tūna'j ixta'sani'yāni' Felipe.
49 Natanael kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixO'kxa' Dios; hui'x a'ntī Dios lac-
sacni' para nala'ya' ixreyca'n israelitas.
50 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quinkalhlaka'ī'ya' xmān por ixpālacata icuanini'
iclaktzī'ni' na ixtampīn huan a'kalhpauj. Nalaktzī'na'cus
más laka'tla'n catūhuā a'ntū na'ictlahua.
51 Lā' nā hualh Jesús:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Hui'xina'n nalak-
tzī'nā'tit huan a'kapūn laquī'yā, lā' huan ángeles a'ntū
nacāmacamin Dios. Xlaca'n natatahua'ca' lā' natayu-
jāchi na ixa'cpūn huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

Tapūchahuaca nac Caná

2 Ixlīlakatu'tun chi'chini' tapūchahuaca nac lakatin
cā'lacchicni' a'ntū huanican Caná, nac estado de
Galilea. Ixtzī't Jesús a'ntza' ixuī'. 2 Lā' nā kantāyaca
Jesús lā' con ī'sca'txtunu'nī'n. 3 Lā' como sputli huan
xavino uva, ixtzī't Jesús huanilh:
—Tintī'tza' xavino uva.
4 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Lā' ¿a'chī' quihuani'ya' huā'mā', Nā'? Tūna'j tzucu
quilītlōt.
5 Ixtzī't cāhuanilh huan macatzī'tni'nī'n:
—Catlahua'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.
6 Lā' ixuī' pāchāxan pūxka'tni' de chihuix a'ntū ixcā-
maclacasqui'ncan a'xni'ca' ixmakacha'ka'ncan chu
a'nchī ixtalanānca'n. (Huan tachi'xcuhuī't israelitas ix-
takalhlaka'ī' que palh maklhūhua' ixtamakacha'ka'lh,
chuntza' natala lacuan na ixlacapūn Dios.) Lā' huan pā-
tunu' pūxka'tni' ixtalītatzuma lakatunu' hua'chi
tā'ti'pu'xamna' hasta lakatin ciento litros de xcān.
7 Jesús cāhuanilh huan macatzī'tni'nī'n:
—Cacāmātzuma'tit de xcān huā' pūxka'tni'.
Lā' chuntza' xlaca'n xa'nca tamātzumalh. 8 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Camācututit macsti'na'j lā' calīpini'tit huan a'ntī xa-
puxcu' de huan cā'tani'.

9 Lā' huan xapuxcu' quilhca'tzīlh. Lā' vinotza' ixuanī't.
Lā' xla' tū' ixca'tzī palh xcān ixuanī't lā' ixtaxtā-
palīnī'ttza' huan xcān, vinotza' ixlanī't. Ixtaca'tzī xmān
huanmā'na macatzī'tni'nī'n porque ū'tunu'n ixtamo-
jōnī't xcān nac huan pūxka'tni'. Lā' huan xapuxcu' de
huan cā'tani' ta'sani'lh huan squi'nīni'. 10 Lā' huanilh:
—Lanān xapū'la cāmaxquī'can a'ntī cākantāyacan
huan xatzey vino. Lā' ā'calīstān, a'xni'ca' tzejtza'
tako'tnī't huan a'ntī cākantāyacanī't, cāmaxquī'can
huan a'ntūn tū' lej xatzey. Lā hui'x ā'xmān māstā'ya'
huan xatzey vino.
11 U'tza' huā'mā' a'ntū tlahualh Jesús nac Caná nac
estado de Galilea, ū'tza' xapū'la lē'cnīn a'ntū tlahualh
Jesús. Lā' chuntza' līmāsu'yulh ixlīmāpa'ksīn. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n takalhlaka'ī'lh Jesús.
12 A'calīstān Jesús a'lh nac Capernaum. Lā' tatā'a'lh
ixtzī't lā' ixtā'timīn lā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tata-
chokolh lātma'j.

Jesús cātamacaxtukō'lh a'ntū ko'hua'jua' na ixchakān huan xaka'tla' lītokpān

Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46

13 Lā' como lejtza' pajtzu ixmimā' huan cā'tani' a'ntū
huanican pascua a'ntū pō'ktu ixtapūtlahua cā'tani'
huan israelitas, Jesús a'lh nac xcānsipej a'ntū huanican
Jerusalén. 14 Lā' tanūlh nac xaka'tla' lītokpān. Lā' a'ntza'
cālaktzī'lh a'ntī ixtastā'mā'na huācax lā' borregos lā'
tantzasnān, lā' ā'makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' con
ixmesaca'n para nataxtāpalī huan tumīn. 15 Jesús
tlahualh lakatin lītāsno'knu' de lazo, lā' cālītansno'kx-
tukō'lh ixlīhuākca'n huan borregosnu' lā' huan huācax-
na'. Cāmakpūspi'tni'lh ixmesaca'n a'ntī ixtaxtā-
palīmā'na tumīn, lā' cāmaka'ni'kō'lh huan ixtumīnca'n.
16 Lā' cāhuanilh huan stā'na'nī'n tantzasnān:
—Camāxtutit huan tamā'na de huā'tzā'. Tū' cat-
lahua'tit hua'chi lītamāuj huā' na ixchic quinTāta'.
17 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīpāstacli chu a'nchī ixtat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lej iclacasqui'n ca'a'cnīni'ni'ca ixchic Dios.
Lā' ū'tza' naquilīlakmaka'ncan.
18 Huan israelitas tahuanilh:
—¿Chu ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn para natlahua'ya'
huā'mā'? Caquilātlahuani'uj lakatin lē'cnīn para que
chuntza' na'icca'tzīyāuj palh hui'x ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn
para nacāmāxtuya' huan animalhna' de huan xaka'tla'
lītokpān.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calactlahua'tit huā'yā chic lā' ixlītu'tuma'j
na'iclīcāxtlahua quit.
20 Huan israelitas takalhtīlh:
—Tu'pu'xamachāxan cā'ta līcāxtlahuakō'ca huan lī-
tokpān. Lā' ¿chu hui'x xmān tu'tuma'j nalīcāxt-
lahuakō'ya'?
21 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús ixlīchihuīna'mā' de
ixmacni'. 22 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tapāstacli ixtachihuīn
Jesús a'xni'ca' xla' lakahuanchokolh. Lā' takalhlaka'ī'lh
a'ntū ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nā a'ntū hualh
Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

23 Nac Jerusalén ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican pas-
cua. Lā' Jesús ixui'lacha' lā' a'ntza' tlahualh lhūhua'
lē'cnīn. Lā' ū'tza' lhūhua' talīkalhlaka'ī'lh huan Jesús.
24 Lā' como Jesús ixcālakapaskō' ixlīhuākca'n, xla' ix-
ca'tzī que makapitzīn ixtakalhlaka'ī' lā' ā'makapitzīn tū'
ixtakalhlaka'ī'. 25 Lā' tū' ixmaclacasqui'n ā'kalhatin a'ntī
nahuani chichū huanī't huan tachi'xcuhuī't. Xla' cālaka-
pasni'kō' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't.

Jesús lā' Nicodemo

3 Ixuī' kalhatin fariseo ixtacuīni' Nicodemo. Xla'
kalhatin xapuxcu' israelitas ixuanī't. 2 Lakatin
tzī'sa' xla' lakmilh huan Jesús lā' huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ca'tzīcan que Dios macaminī'ta'ni'
para namāsu'yu'ya'. Xmān ū'tunu'n a'ntī Dios tatā'scu-
ja, xmān xlaca'n tzē natatlahua huan lē'cnīn hua'chi
tlahua'ya' hui'x.
3 Lā' Jesús huanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xmān ū'tunu'n tzē
natatapa'ksī con Dios.
4 Nicodemo kalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā', kalhatin chi'xcu' papatza'
lā' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj? Tūla natanūpala na
ixpān ixtzī't para nalacatuncuīpala.
5 Lā' Jesús hualh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n por ixpālacata xcān
lā' huan Espíritu Santo, xmān xlaca'n tzē natatapa'ksī
con Dios. 6 Huan a'ntī ixcaman tachi'xcuhuī't, ū'tza'
ka'lhī ixquinīt lā' ixlucut. Lā' a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquilh-
tamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, ū'tza' ka'lhī
ixEspíritu Dios. 7 Tū' calē'cni' a'ntū icuaniyāni': “Macla-
casqui'n que naka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacuj-
ca'n milīhuākca'n hui'xina'n”. 8 Huan ū'ni' lakachu a'n.
Xmān kaxpa'ta' a'nchī macasā'nan lā' hui'x tū' ca'tzīya'
lhachū mincha' lā' tū' ca'tzīya' lhachū a'mā'. Lā' nā
chuntza' tū' ca'tzīya' a'nchī kalhatin chi'xcu' tzē naka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu San-
to.
9 Nicodemo kalhasqui'nīpā:
—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā'?
10 Lā' Jesús hualh:
—¿Chu tū' ca'tzīya' huā'mā'? Lā' hui'x kalhatin
ixmākalhtō'kē'ni'ca'n israelitas. 11 Ixlīstu'ncua' a'ntū
icuaniyāni'. Iclīchihuīna'nāuj a'ntū icca'tzīyāuj lā'
icuanāuj a'ntū iclaktzī'nī'tauj. Lā' hui'xina'n tū' kalhla-
ka'ī'yā'tit a'ntū icuanāuj. 12 Como hui'xina'n tū'
quilākalhlaka'ī'yāuj a'xni'ca' quit iccālīkalhachihuī-
na'ni'yāni' a'ntū xala' nac cā'ti'ya'tna', tū' quintilākalhla-
ka'ī'uj quit palh na'iccālīkalhachihuīna'ni'yāni' catūhuā
xala' nac a'kapūn.
13 'Nīn tintī' lakapasna'n nac a'kapūn, xmān quit. Co-
mo xa'icui'lacha'cus a'xni'ca' tūna'j xa'icyujāchi de nac
a'kapūn, quit iclakapasna'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala'

Tālhmā'n. 14 Lā' chu a'nchī Moisés pūmā'kayāhualh
qui'hui' huan lūhua' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nā
chuntza' maclacasqui'n naquimā'kayāhuacan quit nac
cruz. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 15 Lā'
chuntza', ixlīhuākca'n a'ntīn quintalīpāhuan nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

Dios cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Dios lej cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac quilhtamacuj. U'tza' līmāstā'lh ixO'kxa'
a'ntī xmān kalhatin ixuanī't para que chuntza' ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn talīpāhuan xla', xlaca'n tū' maktin cati-
tasputli. Nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū
natāyani' para pō'ktu. 17 Dios macamilh ixO'kxa' nac
quilhtamacuj. Tū' macamilh para nacāmāpātīnī
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Macamilh para que xla-
ca'n natapūtaxtu. Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixO'kxa' Dios, xlaca'n natapūtaxtu.
18 'A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n tū' cat-
icāmāpātīnīca. A'ntīn tū' talīpāhuan, xlaca'n
nacāmāpātīnīcan porque xlaca'n tū' talīpāhuan
ixO'kxa' Dios a'ntī xmān kalhatin ixuanī't. 19 Milh huā'
nac quilhtamacuj huan a'ntī hua'chi xkakana' como
māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' makapitzīn tū' ixtalakatī
huan Xkakana'. Ixtalakatī a'nlhā cā'pucsua' porque xla-
ca'n ixtatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza'
nacālīmāpātīnīcan. 20 Huāk a'ntīn tatlahua a'ntū
ko'hua'jua' tū' talakatī huan xkakana' lā' tū' tatapa-
jtzūcu'tun nac cā'xkakana' porque tū' talacasqui'n que
nacālaktzī'ncan nīn naca'tzīcan a'nchī tatlahuanī't
a'ntūn tū' tzey. 21 A'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tat-
apajtzū nac cā'xkakana' para que nacālaktzī'ncan lā'
naca'tzīcan que xlaca'n tatlahua chu a'nchī Dios la-
casqui'n.

Juan huan Mā'kpaxīni' līchihuīna'mpā Jesús

22 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac estado de Judea lā'
tatā'a'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tachokolh lāt-
ma'j lā' ixmā'kpaxīni'mā'. 23 Lā' nā huan Juan nā
ixmā'kpaxīni'n huan nac Enón na ixpajtzu Salim como
a'ntza' ixmā' lhūhua' xcān. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixta-
lakchin lā' ixta'a'kpaxa. 24 Tūna'j ixmānūcan Juan nac
pūlāchī'n.
25 Makapitzīn ixchi'xcuhuī'n Juan tatzuculh
tatā'lāhuanī huan ā'makapitzīn israelitas por ixpālaca-
ta huan a'nchī mā'kpaxīni'ncan lā' palh Dios laktzī'n
más xatzey catīhuā a'xni'ca' a'kpaxa. 26 Talaka'lh huan
Juan lā' tahuanilh:
—Māpa'ksīni', ¿pāstaca' huan chi'xcu' a'ntī ix-
tā'hui'lāchi tintacut Jordán lā' a'ntī līchihuī'na'?
Chuhua'j nā xla' mā'kpaxīni'mā' lā' ū'tza' talakminkō'.
27 Juan cākalhtīlh:
—Kalhatin chi'xcu' ka'lhī xmān a'ntū Dios maxquī'.
28 Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī icualh: "Tū' quit Cristo.
Xmān quimacamincanī't para na'icpū'lani'". 29 A'xni'ca'
cāxtlahuacanī'ttza' para natapūchahuacan, huan
tasqui'ni' nala ixla' huan squi'nīni'. Huan ixamigo
squi'nīni' xmān tāya lā' kaxmata. Lā' līpāxuhua a'nchī
pāxuhua huan squi'nīni'. Lā' nā chuntza' quit lej iclīpāx-
uhua Jesús como talakminkō'. 30 Maclacasqui'n que
Jesús ā'chulā' natastālani'kō' lā' quit tū' ā'chulā' quin-
tistālani'ca.

A'ntī mincha' de nac a'kapūn

31 A'ntī minī'ta'ncha' xala' nac a'kapūn, ū'tza' más xa-
ka'tla' que ixlīhuākca'n. A'ntīn talacatuncuī nac quilhta-
macuj, ū'tunu'n xalanī'n nac quilhtamacuj lā' xmān
talīchihuīna'n a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj. A'ntī
mincha' de nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' de
ixlīhuākca'n. 32 Lā' xla' līchihuīna'n a'ntū laktzī'nī't lā'
kaxmatnī't. Lā' nīn tintī' kalhlaka'ī' a'ntū huan. 33 Palh
catīhuā kalhlaka'ī' ixtachihuīn a'ntī mincha' de nac
a'kapūn, chuntza' tasu'yu que xla' puhuan que
stu'ncua' a'ntū huan Dios. 34 Huan a'ntī Dios macamilh,
xla' līchihuīna'n ixtachihuīn Dios porque Dios maxquī'
huan Espíritu Santo lā' tū' lakpuhuan a'nchī māstā'.
35 Huan xaTāta' pāxquī' huan ixO'kxa' lā' macamax-
quī'kō'lh ixlīhuāk para namāpa'ksīni'n xla'. 36 A'ntīn
talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ix-
quilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' a'ntīn tū' talīpāhuan,
xlaca'n tū' catitaka'lhīlh xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu. Lā' Dios lej nacāmāpātīnī.

Jesús lā' huan puscāt xala' nac Samaria

4 Huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' que
huan Jesús más lhūhua' ixtastālani' lā' ix-
cāmā'kpaxīmā', lā' Juan tū' lej lhūhua' a'ntī ixtastālani'
lā' ixcāmā'kpaxī. 2 Pero Jesús tū' ixmā'kpaxīni'n; xmān
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús ū'tunu'n ixtamā'kpaxīni'n. 3 Lā'
a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que huan fariseosnu' ixcāmā-
ca'tzīnīcanī'ttza' huā'mā', Jesús taxtulh de huan nac
Judea lā' a'lh para nac Galilea.
4 Lā' huan ixtej Galilea tētaxtu por Samaria. 5 Lā'
a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' a'nlhā ixtapa'ksī nac
Samaria, chā'lh nac lakatin cā'lacchicni' ixtacuīni' Sicar
na ixpajtzu huan ti'ya't a'ntū Jacob ixmaxquī'nī't
ixo'kxa' a'ntī ixuanican José. 6 A'ntza' ixuī' lakatin
mu'sni' a'ntū makāntza' ixla' ixuanī't Jacob. Lā' hua'chi
tastu'nūta Jesús chā'lh nac huanmā' mu'sni'. Lā' como
lejtza' makat ixtlā'huanī't, lejtza' ixtlekuanī't. Lā' a'ntza'
tahui'lalh na ixquilhtūn huan mu'sni'. 7 Lā' tū' xlīt
lakchilh kalhatin puscāt xala' nac Samaria para namā-
cutu xcān como ī'xka'tmā'. Lā' Jesús huanilh:
—Quintā'hua' mixcān.
8 Huan sca'txtunu'nī'n ixta'a'nī't nac cā'lacchicni' para
natatamāhua ixlīhua'tca'n. 9 Lā' huan puscāt samari-
tana huanilh huan Jesús:
—Hui'x israelita lā' quit samaritana. Lā' ¿a'chī'
quisqui'ni'ya' xcān? —chuntza' huanilh porque huan is-
raelitas tū' ixtalālaktzī'ncu'tun con huan samaritanos-
nu'.
10 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Ixca'tzi cahuā a'ntū Dios māstā' lā' a'ntī
squi'ni'mā'ni' mixcān, hui'x ixquisqui'ni' quit lā' quit
xa'icmaxquī'ni' xatzey xcān.
11 Huan puscāt huanilh:
—Hui'x tū' ka'lhī'ya' a'ntū napūmācutuya' lā' huan
mu'sni' pūlhmā'n hui'lacha'. ¿Lhāchū nataya'ya' huan
xatzey xcān? 12 A'ntī quimpapca'n Jacob quincāmā-
chokoni'ni' huā'mā' mu'sni'. A'tzā' ixko'tnun Jacob lā'
ixo'kxa'n lā' ixanimalhna'. Lā' ¿chu hui'x más ka'tla' que
Jacob?
13 Lā' Jesús huanilh:
—Ixlīhuāk a'ntī natahua' huā'mā' xcān, nataka'lhīpala
takalhpūtīt. 14 Lā' a'ntī natahua' huā'mā' xcān a'ntū
na'iccāmaxquī' quit, xlaca'n tū'tza' maktin catitakalh-
pūtīlh. Huan xcān a'ntū na'iccāmaxquī' quit nala
hua'chi mu'sni' na ixchakānca'n, lā' nacāmaxquī' xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
15 Lā' huan puscāt huanilh:
—Pues caquima'xqui' huā'mā' xcān lā' chuntza'
tū'tza' maktin ictikalhpūtīlh lā' chuntza' tū'tza' ictimilh
na'icxka'ta huā'tzā'.
16 Lā' Jesús huanilh:
—Caquīta'sa'ni' minkōlu'. Lā' cata'tit.
17 Lā' huan puscāt kalhtīlh:
—Tū' icka'lhī quinkōlu'.
Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū hua'na' que tū' ka'lhī'ya' minkōlu'.
18 Hui'x cāka'lhī'nī'ta' kalhaquitzis minkōlu'. Lā' a'ntī
tā'hui'la' chuhua'j, xla' tū' minkōlu'. Ixlīstu'ncua' a'ntū
huanī'ta'.
19 Lā' huan puscāt huanilh:
—Hui'x ixa'cta'sana' Dios. Chuntza' tasu'yu. 20 Huan
quinapapna'ca'n samaritanosnu' ixtamācā'tanī Dios
huā'tzā' nac kēstīn. Lā' hui'xina'n israelitas hua'nā'tit
que xmān nac Jerusalén tzē namācā'tanīcan Dios.
21 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Cakalhlaka'i' a'ntū na'icuaniyāni'. Namin lakatin
quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' catimaclacasqui'nca
na'a'ncan mācā'tanīcan xaTāta' Dios huan nac kēstīn lā'
nīn nac Jerusalén. 22 Hui'xina'n samaritanosnu' tū' laka-
pasā'tit a'ntī mācā'tanī'yā'tit. Quina'n iclakapasāuj a'ntī
icmācā'tanīyāuj. Lā' a'ntī namāpūtaxtūnu'n, xla' ū'tza'
kalhatin israelita. 23 Chilhtza' huan quilhtamacuj
a'xni'ca' a'ntī xa'ncq tamācā'tanī xaTāta' Dios
natamācā'tanī con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n lā'
natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Dios lacasqui'n que
chuntza' nalīmācā'tanīcan. 24 Dios lakahuan a'yuj tū'
laktzī'ncan. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhuī't
natamācā'tanī con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n; lā'
tasqui'nī natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Chuntza'
xa'nca natalīmācā'tanī Dios.
25 Huan puscāt huanilh:
—Quit icca'tzī que namin huan Mesías a'ntī huanican
Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't lā' mānūlh ixlīmāpūtax-
tūnu'. Xla' naquincāhuanikō'yāni' ixlīhuāk a'xni'ca'
namin.
26 Lā' Jesús huanilh:
—U'tza' quit a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.
27 Lā' tuncan tachilh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' talē'cnīlh co-
mo talaktzī'lh Jesús a'nchī ixtā'chihuīna'mā' huan
puscāt. Lā' nīn chā'tin kalhasqui'nīlh huan puscāt:
“¿Tuchū lacasqui'na'?” Lā' tū' kalhasqui'nīca Jesús:
“¿A'chī' tā'chihuīna'mpā't huan puscāt?” 28 Huan puscāt
hui'līlh ixpūxka'tni' lā' a'lh nac cā'lacchicni' lā'
cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
29 —Capintit laktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī qui-
huanikō'lh ixlīhuāk a'ntū ictlahuanī't. Chō'la ū'tza' a'ntī
Cristo.
30 Tataxtulh de huan cā'lacchicni' para natalaka'n
Jesús. 31 Lā' līhuan ixtamimā'na huan tachi'xcuhuī't,
huan ī'sca'txtunu'nī'n Jesús tahuanilh:
—Māpa'ksīni', catihua'ya' macsti'na'j.
32 Lā' xla' cāhuanilh:
—Quit icka'lhī quilīhua't. Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit.
33 Huan sca'txtunu'nī'n talākalhasqui'nīlh:
—¿Chā catīhuā quīxtekni'chitza' ixlīhua't?
34 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Quit ictlahuacu'tun ixlīmāpa'ksīn quinTāta' a'ntī
quimacaminī't, lā' ictlahuakō'cu'tun a'ntū quilīmā-
macū'nī't. U'tza' huā'mā' quit quilīhua't. 35 Hui'xina'n
hua'nā'tit: “Sputacus lakatā'ti' mālhcuyu' napūlana'n”.
Quit iccāhuaniyāni': Calaktzī'ntit huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tamimā'na. Palaj natakalhlaka'ī' quintachihuīn.
Xlaca'n hua'chi tacuxtu a'nlhā ā'xmān naxkāna'ncan.
36 A'ntī xkāna'n maxquī'can ixtatlaj. Lā' nā chuntza' a'ntī
quintatā'scuja. Por ixpālacata a'ntū tamāsu'yu xlaca'n,
makapitzīn takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n
a'ntīn quintatā'scuja. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī' quintachi-
huīn, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu. U'tza' natalīpāxuhua a'ntīn tamāsu'yulh quin-
tachihuīn xapū'la lā' a'ntīn tamāsu'yulh ā'calīstān.
37 Ixlīstu'ncua' a'nchī huancan: “Kalhatin cha'n lā'
ā'kalhatin xkāna'n”. 38 Quit iccāmacā'nī'ta'ni' para
naxkāna'nā'tit a'nlhā tū' cha'nī'ta'ntit hui'xina'n. Naxkā-
na'nā'tit a'nlhā tascujli ā'makapitzīn. U'tza' huanicu'tun
que hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit a'ntī cāmāca'tzīnī-
canī'ttza' macsti'na'j quintachihuīn. Lā' xlaca'n
natakalhlaka'ī' —hualh Jesús.
39 Lā' lej lhūhua' samaritanosnu' xalanī'n huanmā'
cā'lacchicni' takalhlaka'ī'lh Jesús por ixpālacata huan
a'ntū huanī't huan puscāt: “Quihuanikō'lh ixlīhuāk
a'ntū ictlahuanī't quit”. 40 Lā' chuntza' huan samari-
tanosnu' a'xni'ca' talakchilh Jesús, tahuanilh cata-
chokolh con ū'tunu'n. Lā' xla' tachokolh lakatu' chi'chi-
ni'. 41 Lā' lhūhua' takalhlaka'ī'lh a'xni'ca' takaxmatli
a'ntū hualh xla'. 42 Lā' xlaca'n tahuanilh huan puscāt:
—Chuhua'j tū' xmān por ixpālacata mintachihuīn ick-
alhlaka'ī'yāuj. Quina'n iclaktzī'uj con quilakastapunca'n
lā' ickaxmatnī'tauj a'ntū huan xla'. Lej ixlīstu'ncua' palh
ū'tza' Cristo a'ntī nacāmāpūtaxtū xalanī'n nac cā'quilh-
tamacuj.

Jesús mātzeyīlh ixo'kxa' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'scuja huan rey

43 Lā' ixlīlakatu' chi'chini' Jesús taxtulh de nac Samaria
lā' a'lh nac Galilea. 44 Jesús ixcāhuaninī't que kalhatin

a'cta'sana' tū' a'cnīni'ni'can na ixā'lacchicni'. 45 Lā'
a'xni'ca' Jesús chilh nac Galilea, līpāxūj talaktzī'lh
xalanī'n nac Galilea. Como xlaca'n taquīlalh nac
Jerusalén a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican pascua,
ixtalaktzī'nkō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū quītlahualh Jesús
a'ntza'.
46 Jesús mimpā nac Caná, nac estado de Galilea, a'nl-
hā līmāxtulh xavino uva huan xcān. Lā' pajtzu Caná,
nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Capernaum, ix-
uī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtā'scujmā' huan rey. Lā' huan
ixo'kxa' lej ixī'tza'ca'n. 47 Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh que Jesús
ixtaxtunī'ttza' huan nac Judea lā' ixui'lacha'tza' nac
Galilea, lā' chu tuncan huan xatāta' a'lh laktzī'n Jesús
lā' lej squi'nli que ca'a'lh na ixchic para namātzeyī
ixo'kxa' porque ixnīmā'tza'. 48 Lā' Jesús huanilh:
—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit hasta que tū' nalak-
tzī'nā'tit lē'cnīn lā' xalaka'tla'n catūhuā.
49 Lā' huan chi'xcu' huanilh:
—Capit na quinchic līhuan tūna'j nī qui'o'kxa'.
50 Lā' Jesús huanilh:
—Capinchitza' na minchic. Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.
Lā' huan chi'xcu' kalhlaka'ī'lh a'ntū huanilh Jesús lā'
a'lh.
51 Lā' a'xni'ca' ixchintēlha na ixchic, ixtasācua'nī'n chu
tuncan tataxtulh ta'a'lh talakapāxtoka lā' tahuanilh:
—Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.
52 Lā' cākalhasqui'nīlh tuchūyā hora tzuculh tzeyan.
Lā' tahuanilh:
—Kōtan hua'chi maktin kōtanū tapānūni'lh huan
tachi'chīxni'.
53 Huan xatāta' chu tuncan ca'tzīlh que chu ū'tza'
huā'mā' hora a'xni'ca' huanilh Jesús: “Mi'o'kxa' tzeyal-
htza'”. Lā' ū'tza' līkalhlaka'ī'lh Jesús huan chi'xcu' lā' nā
ixlīhuākca'n xalanī'n na ixchic.
54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixlīlakatu' lē'cnīn a'ntū tlahualh
Jesús a'xni'ca' mincha' nac Judea lā' chā'lh nac Galilea.

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' xala' nac Betesda

5 Lā' tū' makān ā'calīstān huan israelitas talītzuculh
huan cā'tani'. Lā' Jesús a'lh nac xcānsipej Jerusalén
a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'. 2 Lā' nac Jerusalén, ixuī'
lakatin mu'sni' na ixpajtzu a'nlhā ixtalactanū borregos
nac huanmā' xcānsipej. Lā' huan mu'sni' ixuanican
Betesda. U'tza' ixtachihuīn hebreo. Lā' a'nlhā ixuī' huan
mu'sni' ixuī' lhūhua' xcān. Lā' pūlhmā'n ixuanī't. Lā'
ixyāhuacanī'ttza' ixa'cchic a'ntū ixka'lhī lakaquitzis ix-
tanquilhni'. 3 A'ntza' ixtamā'na lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'ntī
lakatzi'nī'n lā' a'ntīn tū' tzey ixtojonca'n lā' a'ntī ix-
talū'ntū'lanī't. Xlaca'n ixtaka'lhīmā'na a'xni'ca' ixtax-
akā'līlh huan xcān. 4 A'katunu' ixyujāchi kalhatin ángel.
Lā' ū'tza' ixlakxakā'lī huan xcān. Lā' a'ntī pū'la ixtojō
huan nac xcān a'xni'ca' ixtalakxakā'lī, xla' chu tuncan
ixtzeyan de chu xatūyā tajatat.
5 Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixī'tza'ca'n
pu'xamacāujtzeyan cā'ta'. 6 Lā' Jesús laktzī'lh huan
chi'xcu' a'nlhā ixmā'. Lā' como Jesús ixca'tzī'tza' palh
lejtza' makān ixī'tza'ca'n huan chi'xcu', lā'
kalhasqui'nīlh:
—¿Chā tzeyancu'tuna'?
7 Lā' huan ī'tza'ca' kalhtīni'lh:
—Tintī' a'ntī naquimojō huā' nac xcān a'xni'ca' talakx-
akā'lī. A'xni'ca' quit ictojōcu'tun chu tuncan tojō
ā'kalhatin lā' chuntza' quilītlajacan.
8 Lā' Jesús huanilh:
—Catā'kaqui' lā' casacti mixti'cat lā' catlā'hua'.
9 Lā' chu tuncan huan chi'xcu' tzeyalh lā' sacli ī'xti'cat
lā' tzuculh tlā'huan. Lā' huanmā' chi'chini' xla' ū'tza' ix-
pūjaxcan. 10 Lā' huan israelitas tahuanilh huan chi'xcu'
a'ntī mātzeyīca:
—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' ū'tza' a'ntū pūjaxcan.
Lā' hui'x tū' a'nan nalīpina' catūhuā. Tū' līmakuan hui'x
līpimpā't mixti'cat. Chuntza' huan quileyca'n.
11 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—Pues a'ntī quimātzeyīlh, ū'tza' quihuanilh: “Casacti
mixti'cat lā' catlā'hua'”.
12 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tichūyā chi'xcu' a'ntī huanini': “Casacti mixti'cat
lā' catlā'hua'”?
13 Lā' huan chi'xcu' tū' ixca'tzī a'ntī mātzeyīlh porque
lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtahui'lāna' lā' Jesús ixcāla-
clhtaxtunī'ttza'. 14 Lā' ā'calīstān Jesús tā'lāpāxtokli nac
xaka'tla' lītokpān lā' huanica:
—Chuhua'j hui'x tzeya'tza'. Tū'tza' catlahua' a'ntū
ko'hua'jua'. Palh hui'x natlahua'pala'ya' a'ntū
ko'hua'jua', chō'la napātīpala'ya' hui'x ā'līhua'ca'.
15 Lā' huan chi'xcu' a'lh lā' cāmāca'tzīnīlh huan israeli-
tas que a'ntī ixmātzeyīnī't xla' ū'tza' Jesús. 16 Lā' huan-
mā' chi'chini' ū'tza' a'ntū ixpūjaxcan lā' a'xni'ca' Jesús
tlahualh huanmā' lē'cnīn. Lā' ū'tza' talītzuculh talīmaca-
putza israelitas lā' ixtamaknīcu'tun. 17 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—QuinTāta' pō'ktu scujmā' lā' nā ū'tza' quit iclīscuja.
18 Lā' ū'tza' ā'chulā' talī'a'kchā'lh huan israelitas lā' lej
ixtamaknīcu'tun. Ta'a'kchā'lh porque xla' ixtlahuanī't
a'ntūn tū' tzey para xlaca'n huanmā' chi'chini' a'ntū pū-
jaxcan lā' ixuampala xla' que Dios ū'tza' ixTāta' lā' ū'tza'
ixlītā'talacastuca Dios.

IxO'kxa' Dios ka'lhī līmāpa'ksīn

19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit quē'cstu
tuntū' ictlahua. Xmān ictlahua ixtapuhuān quinTāta'
Dios. Iclaktzī'n a'ntū tlahua quinTāta' lā' xmān ū'tza' ict-
lahua. A'ntū tlahua quinTāta', nā ū'tza' ictlahua. 20 Huā'
quinTāta' quimpāxquī' quit lā' quimāsu'ni' ixlīhuāk
catūhuā a'ntūn tlahuamā'. Lā' naquimāsu'ni'cus a'ntū
más xalaka'tla'n catūhuā. Lā' ū'tza' na'ictlahua lā'
nalē'cnī'yā'tit hui'xina'n. 21 QuinTāta' mālakahuanī-
chokonīni'n. Lā' nā chuntza' quit iccāmālakahuanī a'ntī
iccāmālakahuanīcu'tun. 22 QuinTāta' tū' lacāxtlahua nīn
kalhatin porque xla' quimacamaxquī'nī't huan līmā-
pa'ksīn para na'iclacāxtlahua. 23 Lā' chuntza' ixlīhuāk-
ca'n naquinta'a'cnīni'ni' quit a'cxtim hua'chi ta'a'cnīni'ni'
quinTāta' Dios. A'ntīn tū' qui'a'cnīni'ni' quit nā tū'
a'cnīni'ni' quinTāta' a'ntī quimacaminī't.

24 'Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī takaxmata
a'ntū icuan lā' talīpāhuan a'ntī quimacamilh, xlaca'n
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā'
xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīca; taka'lhītza' ixquilhta-
macujca'n xasāsti' a'ntū tū' maktin catisputli. 25 Lā' ixlīs-
tu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Mimā'tza' huan chi'chini'
lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' huan a'ntīn
tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xlaca'n natakax-
mata quintachihuīn quit, ixO'kxa' Dios. Lā' a'ntī na-
ta'a'kahuāna'ni' quintachihuīn, xlaca'n nacāmaxquī'can
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 26 QuinTāta'
Dios, xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāmaxquī'
tachi'xcuhuī't ixquilhtamacujca'n xasāsti'. Lā' quimax-
quī'nī't quit līmāpa'ksīn para na'iccāmaxquī' xasāsti' ix-
quilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. 27 Lā' quimaxquī'nī't
līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua, como quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 28 Tū' calē'cnī'tit a'ntū ic-
cāhuanimā'ni'. Mimā' huan chi'chini' a'xni'ca' huan
nīnī'n natakaxmata quintachihuīn. 29 Lā' natatā'cx-
tuyāchi xlaca'n de nac taponkni'. A'ntīn tatlahualh
a'ntūn tzey, xlaca'n natalakahuanchoko lā' nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn tatlahualh a'ntū
xako'hua'jua', xlaca'n natalakahuanchoko lā'
nacāmāpātīnīcan.

Jesús māsu'yulh que xla' ka'lhī līmāpa'ksīn

30 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit tū' ictlahua a'ntū xmān quimpātunca'tzi. Quit
iclacāxtlahua chu a'nchī Dios quihuanī. A'nchī iclacāxt-
lahua quit, chuntza' tzey porque quit tū' ictlahua xmān
a'ntū quit iclacasqui'n. Ictlahua xmān ixpātunca'tzi
huan quinTāta' a'ntī quimacaminī't. 31 Palh xmān cahuā
quit xa'icmālacstū'ncli lā' tintī' ā'kalhatin a'ntī namālac-
stū'nca de quit, chuntza' tū' catikalhlaka'ī'ca a'ntū
icuan. 32 Hui'lapā ā'kalhatin. U'tza' naquilīchihuīna'n.
Lā' quit icca'tzī que a'ntū nahuan xla' de quit, ū'tza'
ixlīstu'ncua'. 33 Hui'xina'n mākalhasqui'nīnīni'ntit Juan.
Lā' Juan kalhtīni'lh a'ntū ixlīstu'ncua'. 34 Quit tū' ic-
maclacasqui'n nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī namālac-
stū'nca de quit. Xmān iccāhuanimā'ni' huanmā' para
que hui'xina'n napūtaxtuyā'tit. 35 Juan xla' hua'chi
lakatin pūmaksko a'ntū ixlama lā' ixmaksko. Lā' hui'xi-
na'n tū' makān lakatī'tit a'nchī ixcāmāxkakēyāni'.
36 Juan ixmālacstū'nca que Dios quimacaminī't. Lā'
a'ntū más māsu'yu que Dios quimacaminī't ū'tza' a'ntū
ictlahua, como ictlahua a'ntū Dios quilīmāmacū'nī't.
37 Lā' nā Dios mālacstū'nca de quit. Pero hui'xina'n tū'
maktin kaxpa'tnī'ta'ntit ixtachihuīn lā' tū' maktin lak-
tzī'nī'ta'ntit Dios. 38 Lā' tū' ka'lhīyā'tit ixtachihuīn na
mi'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu como hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit palh quit Dios quimacaminī't. 39 Hui'xi-
na'n lej xa'nca lakapūtle'keyā'tit huan ixtachihuīn Dios.
Puhua'nā'tit que chuntza' naka'lhīyā'tit xasāsti' min-
quilhtamacujca'n para pō'ktu. A'yuj huan ixtachihuīn
Dios līchihuīna'n de quimpālacata, 40 pero hui'xina'n tū'
quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj para que chuntza' na-
ka'lhīyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n para pō'ktu.
41 'Quit tū' ictamakchuyī palh tachi'xcuhuī't tū' quin-
ta'a'cnīni'ni'. 42 Quit icca'tzī xa'nca que hui'xina'n tū'
pāxquī'yā'tit Dios. 43 Quit icminī't por ixquilhtampān
Dios. Lā' hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. Palh ixmilh
ā'kalhatin xmān por ixtapuhuān, ū'tza' nakalhla-
ka'ī'yā'tit. 44 Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que cacā-
ta'a'cnīni'ni'ni' huan tachi'xcuhuī't lā' tū' pāstacā'tit nat-
lahua'yā'tit a'ntū ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza' tū' līkalhla-
ka'ī'yā'tit. 45 Tū' capuhua'ntit palh na'ic-
cālē'ksa'nīni'nāni' con quinTāta'. A'ntī
nacālē'ksa'nīni'nāni' ū'tza' Moisés a'ntī līpāhua'nā'tit
hui'xina'n. 46 Palh hui'xina'n ixkalhlaka'ī'tit cahuā a'ntū
tzo'kli Moisés, nā quit ixquilākalhlaka'ī'uj, como a'ntū
tzo'kli Moisés, ū'tza' līchihuīna'lh de quit. 47 Lā' palh
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū tzo'kli Moisés,
¿chichū naquilālīkalhlaka'ī'yāuj quit a'ntū ic-
cāhuaniyāni'?

Jesús cāmāhuī'lh huan lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17

6 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac tintacut mar a'nlhā ix-
tacuīni' Galilea lā' nā ixuanican Tiberias. 2 Lā' lej
lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'nī't porque ixtalak-
tzī'nī't huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ixtlahuanī't, como ix-
cāmātzeyīnī't huan ī'tza'ca'nī'n. 3 Lā' Jesús tō'ca'lh huan
nac kēstīn lā' a'ntza' tatō'lalh con ī'sca'txtunu'nī'n. 4 Lā'
ixtapajtzūtēlha huan ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū
huanican pascua. 5 Lā' Jesús laca'a'lh lā' lacachuna'j
cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtalakmimā'na. Lā'
huanilh huan Felipe:
—Chuhua'j ¿lhachū natamāhuayāuj līhua't a'ntū
nacāmāhuī'yāuj huā'mā' tachi'xcuhuī't?
6 Jesús hualh huā'mā' a ver chichū ixkalhtīni'lh Felipe.
Jesús, xla' ixca'tzītza' a'ntū natlahua. 7 Lā' Felipe
kalhtīni'lh:
—Lakatu' ciento pesos tū' cati'a'cchā'lh para na-
talīhuā'yan macasti'n.
8 Lā' ā'kalhatin sca'txtunu' ixtacuīni' Andrés, a'ntī ix-
tā'tin Simón Pedro, xla' hualh:
9 —A'tzā' huī' kalhatin ka'hua'chu. Xla' līmin mac-
quitzis pāntzi de cebada lā' ā'tantu' squī'ti'. Lā' ¿chichū
nalī'a'cchā'n, tanto lhūhua' tachi'xcuhuī't?
10 Lā' Jesús hualh:
—Cacāhuani'tit huan tachi'xcuhuī't que
catatahui'lakō'lh ixlīhuākca'n.
A'ntza' lej ixmā' seket. Lā' a'ntza' tatahui'lakō'lh
hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n. 11 Lā' Jesús cātayalh
huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' cāmax-
quī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamaxquī'lh a'ntī ix-
tahui'lāna'. Lā' nā chuntza' cāmaxquī'lh huan squī'ti'.
Lā' cāmaxquī'lh chu a'nchī xlaca'n talacasqui'lh. 12 Lā'
a'xni'ca' taka'sli, Jesús cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cacāmākēstokkō'tit huan xalacpītzin. Tū' capāx-
catlīla'tit.
13 Tamākēstokli lā' a'cchā'lh pācāujtu' chā'xta' lītatzu-
malh xalacpītzin macquitzis pāntzi de cebada. 14 Lā'
huan tachi'xcuhuī't a'xni'ca' talaktzī'lh huanmā' lē'cnīn
a'ntūn tlahualh Jesús, xlaca'n tahualh:

—Stu'ncua' ū'tza' huanmā' ixa'cta'sana' Dios a'ntī
ixmimā' huā' nac quilhtamacuj.
15 Lā' Jesús ca'tzīlh que ixtalē'ncu'tun lā' ixtasāt-
lahuacu'tun ixreyca'n. Lā' ū'tza' lītapānūlh lā' ixa'cstu
a'lh nac kēstīn.

Jesús kalhtlā'hualh huan xcān

Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52

16 Lā' a'xni'ca' tzī'satza' ixuanī't, ī'sca'txtunu'nī'n tayu-
jchi para na ixquilhtūn mar. 17 Tatojōlh nac lakatin bar-
co lā' ixtatēlakataxtumā'natza' huan mar. Xlaca'n ix-
tachā'ncu'tun nac Capernaum. Lejtza' cā'pucsua' ixu-
anī't lā' Jesús tūna'j ixtaspi'ta. 18 Lā' lej tzuculh ū'nun.
Lā' huan xasipej xcān ixtatā'kayāhua. 19 Lā' a'xni'ca' ix-
tatlā'huanī'ttza' hua'chi lakaquitzis kilómetro ixlīmakat,
huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh Jesús. Ixtapajtzūtēlha
huan nac barco, lā' ixkalhtlā'huantēlha huan xcān. Lā'
xlaca'n tajicua'lh. 20 Lā' xla' cāhuanilh:
—Quit Jesús. Tū' cajicua'ntit.
21 Lā' xlaca'n con lhūhua' tapāxuhuān tamā'ca'lh nac
barco. Lā' chu tuncan lacapalh tachā'lh na ixquilhtūn
huan mar, ixpajtzu Capernaum.

Huan tachi'xcuhuī't taputzalh Jesús

22 Lā' ixlīlakalī ixtalahui'lāna'ncha'cus huan
tachi'xcuhuī't nac tintacut mar. Xlaca'n taca'tzīlh que
xmān lakatin barco ixuī' lā' ū'tza' ixtapūtacutnī't huan
sca'txtunu'nī'n lā' Jesús tū' ixcātā'a'nī't. 23 Lā'
makapitzīn barcos xalacti'na'j ixtaminī'ta'ncha' nac
Tiberias lā' tachilh ixpajtzu a'nlhā ixua'canī't pāntzi
a'xni'ca' māstā'lh pāxcatca'tzī huan Jesús. 24 Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't taca'tzīlh que Jesús tū'tza' ixuī'
a'ntza' lā' nīn ī'sca'txtunu'nī'n, xlaca'n tatojōlh huan nac
barcos lā' ta'a'lh taputza nac Capernaum.

Jesús ū'tza' huan Līhua't a'ntū māstā' quilhtamacuj

25 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tatacutcha', takaksli
Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhāchūnīn chita' huā'tzā'?
26 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n lak-
tzī'ntit huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Tū' ixpāla-
cata huan lē'cnīn quilāputzayāuj. Hui'xina'n tzej
huā'yantit lā' tzej ka'stit. U'tza' quilālīputzayāuj. 27 Tū'
cascujtit por huan milīhua'tca'n a'ntū nasputa. Xatzey
cascujtit por huan līhua't a'ntū tū' maktin catisputli.
Quit icmāstā' huā'mā' līhua't como quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n lā' como quit icmilh por ixquilhtampān
quinTāta' Dios.
28 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chichū na'ictlahuayāuj para que tzē na'ict-
lahuayāuj chu a'nchī lacasqui'n Dios?
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit, ū'tza'
huā'mā': Naquilākalhlaka'ī'yāuj, como quit quimacam-
inī't Dios.
30 Takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchūyā lē'cnīn tzē naquilātlahuani'yāuj para
que chuntza' na'iccākalhlaka'ī'yāni'? ¿Tuchū nat-
lahua'ya' hui'x? 31 Huan quinapapna'ca'n tahua'lh a'ntū
huanican maná nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Chuntza' tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Xla' cāmaxquī'lh ixlīhua'tca'n xala' nac a'kapūn.
32 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū Moisés cā-
maxquī'ni', ū'tza' tū' huan līhua't xala' nac a'kapūn.
QuinTāta' xla' cāmaxquī'yāni' huan Xatzey Līhua't xala'
nac a'kapūn. 33 Macamincanī'ta'ncha' nac a'kapūn
kalhatin a'ntī cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n
huan tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj. U'tza' huā'mā'
huan Xatzey Līhua't a'ntū māstā'mā' Dios.
34 Lā' tahuanilh:
—Caquilāmaxquī'uj pō'ktu huanmā' līhua't.
35 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Quit huā'mā' Līhua't. Quit iccāmaxquī' xasāsti' ix-
quilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'yuj hui'xina'n
huā'yanā'tit, pero natzincspalayā'tit lā' nakalhpūtī-
palayā'tit. Palh naquilākalhlaka'ī'yāuj lā'
naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj, hui'xina'n tū' caticāsputni'ni'
tapāxuhuān. 36 Iccāhuanintza' hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntit
huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Lā' tū' kalhla-
ka'ī'yā'tit a'yuj laktzī'nī'ta'ntit. 37 Ixlīhuākca'n a'ntī
nacāmāpuhuanī quinTāta' que naquinta'a'kahuā-
na'ni'cu'tun, xlaca'n naquintastālani'. Lā' a'ntī naquin-
tastālani'cu'tun tū' icticāmāspi'tli. 38 Quit icminī'ta'ncha'
nac a'kapūn para na'ictlahua ixtapuhuān a'ntī
quimacamilh. Tū' ictlahua a'ntū xmān quintapuhuān.
39 QuinTāta' a'ntī quimacaminī't, xla' lacasqui'n que
na'iccāmaktaka'lha ixlīhuākca'n a'ntī cāmāpuhuanī que
naquintastālani'. Xla' lacasqui'n que na'ic-
cāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān
chi'chini'. 40 Ixtapuhuān quinTāta' ū'tza' huā'mā':
Ixlīhuākca'n a'ntī natahuan que quit ixO'kxa' Dios lā'
naquintalīpāhuan, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n para pō'ktu; lā' quit na'iccāmālakahuanī-
choko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān chi'chini' —hualh
Jesús.
41 Lā' huan israelitas tatzuculh talīchihuīna'n Jesús.
Tū' cāminī'ni'lh a'nchī hualh Jesús: "Quit huan Līhua't.
Quit icmincha' nac a'kapūn". 42 Lā' talāhuanilh:
—¿Chu tū' ū'tza' ixo'kxa' José huā'mā' Jesús? Quina'n
lakapasāuj ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' ¿a'chī' quincāhuaniyāni'
chuhua'j palh minī'ta'ncha' nac a'kapūn?
43 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' cachihuī'na'ntit chuntza'. 44 Dios ū'tza' a'ntī
cāmāpuhuanī tachi'xcuhuī't que naquintastālani' lā'
xmān chuntza' natatapa'ksī con quit. Lā' quit na'ic-
cāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān
chi'chini'. 45 Na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kli profe-
tas, chuntza' tatzo'kni':
Dios nacāmāsu'ni' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Ixlīhuākca'n a'ntī takaxmata ixtachihuīn quinTāta' lā'
chuntza' tasca'ta, xlaca'n naquintastālani'.
46 'Nīn tintī' laktzī'nī't quinTāta'. Xmān quit iclaktzī'nī't,
como icminī'ta'ncha' a'nlhā hui'lacha' Dios. 47 Ixlīs-

tu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī quintalīpāhuan, xla-
ca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
48 Quit huan Līhua't a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhta-
macujca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhta-
macuj. 49 Minapapna'ca'n, xlaca'n ixtahua' huan maná
a'xni'ca' ixtahui'lāna'ncha' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā'
a'yuj ixtahua' huan maná, pero xlaca'n tanīlh. 50 Quit ic-
cālīkalhachihuīna'ni'mā'ni' huan Līhua't a'ntū
minī'ta'ncha' nac a'kapūn. Quit huā'mā' Līhua't. A'ntī
quintakalhlaka'ī' tū' maktin catitanīlh. 51 Quit huan
Līhua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn lā' a'ntū cāmax-
quī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'ntī
natahua' huā'mā' Līhua't natatahui'la para pō'ktu.
Huan Līhua't a'ntū na'iccāmaxquī', xla' ū'tza' quimacni'.
Lā' na'icmāstā' para que nataka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n tachi'xcuhuī't —hualh Jesús.
52 Lā' huan israelitas tatzuculh talālacatāquī' lā'
talāhuanilh:
—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā' chi'xcu' naquincāmax-
quī'yāni' ixmacni' para nahua'yāuj?
53 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Palh hui'xina'n tū' nahua'yā'tit
quimacni', lā' palh tū' nahua'yā'tit quinka'lhni', tū' cati-
ka'lhī'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n. 54 A'ntī natahua'
quimacni' lā' a'ntī natahua' quinka'lhni', xlaca'n nata-
ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Lā'
quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin huan
ā'xmān chi'chini'. 55 Quimacni' ū'tza' huan Xatzey
Līhua't lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū Xatzey Līko'tnuncan.
56 A'ntī natahua' quimacni' lā' a'ntī natalīko'tnun quin-
ka'lhni', xlaca'n kēxtim naquintatā'latahui'la.
57 Quimacaminī't quinTāta' a'ntī xalakahuan. Quit
xalakahuan porque quinTāta' xalakahuan. Lā' nā
chuntza' na'iccāmālakahuanī a'ntī natahua' quimacni'.
58 Quit huā'mā' Līhua't a'ntū mincha' nac a'kapūn. Xla'
tū' hua'chi huan maná a'ntūn tahua'lh minapapna'ca'n.
Lā' a'yuj minapapna'ca'n tahua'lh huan maná, pero xla-
ca'n tanīlh. A'ntī natahua' huā'mā' Līhua't a'ntū ic-
cālīkalhachihuīna'ni'mā'ni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
59 Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixcāmāsu'ni'mā' nac
huan lītokpān nac Capernaum.

Cāmāsu'ni'ca chu a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhta-macujca'n para pō'ktu

60 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lhūhua' a'ntī ix-
takalhlaka'ī'mā'na ixlīmāsca'tin Jesús, xlaca'n
talāhuanilh:
—Lej jicslīhua' huā'mā' a'ntū huan. Tū'tza' kax-
matcu'tunāuj.
61 Lā' Jesús ixca'tzī que ī'sca'txtunu'nī'n ixtalīchihuī-
na'mā'na lā' tū' ixcāminī'ni' huan ixtachihuīn Jesús. Lā'
xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā tū' cāminī'ni'yāni' a'ntū iccāhuaniyāni'?
62 ¿Tuchū ixpuhuantit palh ixlaktzī'ntit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n tā'kayāhuamā' a'nlhā pū'la ixui'lacha'?
63 A'ntū iccāhuaniyāni', ū'tza' tū' huanicu'tun que
stu'ncua' nahua'yā'tit quinquinit. Quinquinit tū' caticā-
maxquī'ni' minquilhtamacujca'n. Huan Espíritu Santo
ū'tza' tzē nacāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhtamacuj-
ca'n. A'ntū iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu a'nchī tzē
nalīka'lhīyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū
māstā' Dios. 64 Lā' huan makapitzīn de hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit.
Jesús lanāntza' ixca'tzī tichū a'ntīn tū' natakalhlaka'ī'
lā' tichū namacamāstā' xla'. 65 Lā' hualh:
—Lā' ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ni'tza' que nīn tintī' tzē
natapa'ksī con quit palh quinTāta' tū' namāpuhuanī
que naquistālani'.
66 Lā' ū'tza' talīmakxtekli Jesús lhūhua' a'ntī ixtakalh-
laka'ī'mā'na. Lā' tū'tza' ixtastālani'. 67 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿Nā hui'xina'n quilāmakxtekcu'tunāuj?
68 Lā' Simón Pedro kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿tichūn tzē na'ictā'a'nāuj? Mintachi-
huīn ū'tza' māsu'yu chu a'nchī na'iclīka'lhīyāuj xasāsti'
quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. 69 Lā' quina'n
ickalhlaka'ī'yāuj lā' quina'n icca'tzīyāuj que hui'x Cristo,
hui'x ixO'kxa' Dios xalakahuan.
70 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccālacsacni' minkalhacāujtu'ca'n. Lā' kalhatin
de hui'xina'n xla' tā'scujatza' huan ko'ti'ti'.
71 Jesús ixlīchihuīna'mā' huan Judas Iscariote, ixo'kxa'
Simón. Xla' a'ntī namacamāstā' Jesús, a'yuj ū'tza'
ixlīkalhacāujtu' ixuanī't de huan sca'txtunu'nī'n.

Ixtā'timīn Jesús tū' ixtakalhlaka'ī'

7 Lā' tuncan Jesús a'lh latā'kchoko nac Galilea.
Tū'tza' ixlatā'kchokocu'tun nac Judea porque huan
israelitas xalanī'n nac Judea ixtamaknīcu'tun. 2 Ixtapa-
jtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican ixla'
mū'xta'ka' a'ntū ixtatlahua huan israelitas. 3 Huan
chi'xcuhuī'n, ixtā'timīn Jesús, tahuanilh:
—Tū' titachokoya' huā'tzā'. Capittza' nac Judea para
que chuntza' mintachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna'ncha'
a'ntza', xlaca'n nā natalaktzī'n a'ntū tlahua'pā't. 4 A'ntī
lacasqui'n que natalakapasa ixlīhuāk tachi'xcuhuī't, xla'
tū' lakatzē'k catitlahualh catūhuā. Palh lej stu'ncua'
a'ntū tla'hua'ya' hui'x, catla'hua' na ixlacapūnca'n de
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
5 Lā' nīn ixtā'timīn tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús. 6 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Tūna'j chin huan chi'chini' a'xni'ca' na'ica'n nac
Judea. Hui'xina'n tzē napinā'tit a'xni'ca' napin-
cu'tunā'tit. 7 Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhta-
macuj tūla caticātaca'tzalaktzī'ni' hui'xina'n. Lā' quit
quintaca'tzalaktzī'n porque quit icmāsu'yu palh tū' tzey
a'ntū tatlahua xlaca'n. 8 Capintit hui'xina'n a'nlhā lamā'
cā'tani'. Quit tūna'j icti'a'lh porque tūna'j chin huan
chi'chini' a'ntū na'icpū'a'n quit.
9 Lā' a'xni'ca' cāhuanikō'lh ixtā'timīn, xla' tachokolh
nac Galilea.

Jesús a'lh a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican ixla' mū'xta'ka'

10 Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan chi'xcuhuī'n, ix-
tā'timīn Jesús, nā xla' a'lh a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'.
Tū' cātā'a'lh huan ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't, xla'
lakatzē'k a'lh. 11 Lā' huan israelitas lej ixtaputza Jesús
a'nlhā ixlamā' huan cā'tani' lā' ixtalīkalhasqui'nīni'n:
—¿Lhachū lahuī' huan chi'xcu'?
12 Lā' lhūhua' a'ntī ska'lh ixtalīkalhachihuīna'mā'na.
Makapitzīn ixtahuan: “Xla' lej tzeya chi'xcu'”. Lā'
ā'makapitzīn ixtahuan: “Tū' tzey huā'mā' chi'xcu'; a'kx-
okonu'n”.
13 Lā' ixlīhuākca'n tzē'k ixtalīkalhachihuīna'n porque
ixtajicua'ni' huan israelitas.
14 Lā' a'xni'ca' hua'chi i'tāt ixlamā' huan cā'tani', Jesús
tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān lā' tzuculh cāmā-
su'ni'. 15 Lā' huan israelitas lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—¿Chichū lej līca'tzī huā'mā' chi'xcu'? Tū' maktin es-
tudiarlīnī't.
16 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'ntū icmāsu'yu quit tū' quē'cstu quintapāstacna'.
Xla' ū'tza' ixtapāstacna' a'ntī quimacaminī't. 17 Palh
catīhuā tlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n, xla' naca'tzī
palh icmāsu'yu ixtapāstacna' Dios, lā' tū' xmān quin-
tapāstacna'. 18 A'ntī chihuīna'n xmān por ixtapāstacna',
xla' lacasqui'n que ca'a'cnīni'ni'ca. A'ntī lacasqui'n que
ca'a'cnīni'ni'ca a'ntī macaminī't, ū'tza' nahuan a'ntū
ixlīstu'ncua'. Lā' tū' cati'a'kxokonu'lh.
19 ’Moisés cāmaxquī'ni' hui'xina'n huan ley. Lā'
milīhuākca'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huanmā' ley. ¿A'chī'
quilāmaknīcu'tunāuj?
20 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—Hui'x chō'la chuya'ya'. ¿Tichū maknīcu'tunāni'?
21 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākca'n lē'cnī'yā'tit por ixpālacata a'ntū ict-
lahualh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 22 Moisés
cāmāsu'ni'ni' huan talanān a'ntū huanican circuncisión
(a'yuj xapū'la huan quinapapana'ca'n chuntza' ixtat-
lahua). Lā' ū'tza' ixpālacata hui'xina'n līcircuncidar-
līyā'tit kalhatin ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 23 Chuntza' tlōkentaxtūyā'tit
a'ntū hualh Moisés que nacircuncidarlīyā'tit kalhatin
ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan. Palh hui'xina'n chuntza' tlahua'yā'tit', lā'
¿a'chī' lē'kchipinā'tit hui'xina'n por icmātzeyīlh xa'nca
huan ī'tza'ca' huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
24 Hui'xina'n quilālīyāhuayāuj porque puhua'nā'tit que,
chu a'nchī mileyca'n, tū' tzey a'ntū ictlahualh. A'xni'ca'
nalīyāhua'yā'tit ā'chā'tin, tasqui'nī nalīyāhua'yā'tit chu
a'nchī Dios lacasqui'n —hualh Jesús.

Jesús xla' cāhuanilh a'nlhā xala'

25 Lā' tatzuculh takalhachihuīna'n a'ntī ixtahui'lāna'
nac Jerusalén. Lā' talākalhasqui'nīlh:
—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī putzacan para na-
maknīcan? 26 A'tzā' chihuīna'mā' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't lā' nīn tuntū' tahuanī huan pūchihuī-
na'nī'n. ¿Chu tapuhuan que huā'mā' chi'xcu' ū'tza'
Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't? 27 A'xni'ca' namin Cristo
nīn tintī' catica'tzīlh a'nlhā naminācha'. Pero quina'n
ca'tzīyāuj a'nlhā xala' huā'mā' chi'xcu'.
28 Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn a'nlhā ixcāmā-
su'ni'mā' nac xaka'tla' lītokpān. Lā' lej palha' chihuī-
na'lh:
—Hui'xina'n puhua'nā'tit que quilālakapasāuj lā' nā
puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit a'nlhā xala' quit. Quit tū'
icminī't por quimpātunca'tzi. A'ntī quimacaminī't xla'
stu'ncua' lahuī'. Xla' tū' lakapasā'tit hui'xina'n. 29 Lā'
quit iclakapasa como icmincha' a'nlhā hui'lacha' xla', lā'
ū'tza' quimacamilh.
30 Tuncan ixtachī'lē'ncu'tun. Lā' nīn tintī' chi'palh
porque tūna'j ixchā'n huan chi'chini' a'ntū
napūchi'pacan. 31 Lhūhua' tachi'xcuhuī't takalhlaka'ī'lh
Jesús lā' tahualh:
—Lā' Cristo a'xni'ca' namin xla' tū' catitlahualh más
lē'cnīn que huā'mā' chi'xcu'.

Huan fariseosnu' tamacā'lh policías para nachī'lē'ncan Jesús

32 Lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'nchī ska'lh ix-
talīchihuīna'n Jesús huan tachi'xcuhuī't. Lā' huan
fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamacā'lh
ixpolicíasna'ca'n para natachī'lē'n Jesús. 33 Lā' a'xni'ca'
talakmilh, Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—Tū'tza' makān ictilatahui'lalh con hui'xina'n. Tuncan
na'iclaka'n a'ntī quimacaminī't. 34 Hui'xina'n
naquilāputzayāuj pero tū' quintilākaksui, como tūla
catichipintit a'nlhā quit na'ica'n.
35 Lā' huan israelitas talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū na'a'n palh tūlalh catikaksui? Chō'la
nacālaka'n huan israelitas a'ntīn tatā'lahui'lāna'ncha'
huan griegos lā' nacāmāsu'ni' xlaca'n lā' nā huan grie-
gos. 36 Quincāhuanini': “Naquilāputzayāuj lā' tū' quin-
tilākaksui, como tūla catichipintit a'nlhā na'ica'n quit”.
¿Tuchū huanicu'tun huā'mā' tachihuīn?

Huan xcān a'ntū māstā' quilhtamacuj

37 Lā' huan a'ntū ā'xmān chi'chini' ixla' huan cā'tani'
ū'tza' más xaka'tla' chi'chini' de huan cā'tani'. Lā' huan-
mā' chi'chini' Jesús tāyalh lā' lej palha' hualh:
—Lā' a'ntīn takalhpūtī, caquintalakmilh lā'
catako'tnūlh. 38 A'ntī quintakalhlaka'ī' nataka'lhī hua'chi
mu'sni' na ixa'clhcunucca'n lā' natā'cxtuyāchi lhūhua'
xcān a'ntū māstā' quilhtamacuj. Chuntza' tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios.
39 Jesús ixuanicu'tun huā'mā' que a'ntī natakalhlaka'ī',
natamaklhtīni'n huan Espíritu Santo. Tūna'j ixmin huan
Espíritu Santo porque Jesús tūna'j ixa'n nac a'kapūn.

Tū' a'cxtim ixuanī't ixtapuhuānca'n huan tachi'xcuhuī't

40 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā',
makapitzīn tahualh:

—Ixlīstu'ncua' huā'mā' Jesús ixa'cta'sana' Dios a'ntī
naquincālakmināni'.
41 Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—U'tza' huā'mā' Cristo.
Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—¿Chichū līlalh huā'mā'? Cristo tū' catimincha' de
nac Galilea. 42 Huan Cristo nala ī'xū'yātā'nat David. Lā'
ū'tza' natahui'la nac Belén a'nlhā xala' ixuanī't David.
Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.
43 Lā' ū'tza' tū' a'cxtim ixtalīpuhuan huan
tachi'xcuhuī't. 44 Lā' huan makapitzīn ixtachī'lē'ncu'tun
pero nīn tintī' chi'palh.

Huan pūchihuīna'nī'n tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

45 Huan policías talaka'nchokopā huan fariseosnu' lā'
huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' cākalhasqui'nīca:
—Lā' ¿a'chī' tū' lī'ta'ntit?
46 Lā' huan policías takalhtīni'lh:
—Tū' maktin ickaxmatāuj nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī
chihuīna'n hua'chi huā'mā' chi'xcu'.
47 Lā' huan fariseosnu' takalhtīni'lh:
—Chō'la nā hui'xina'n cāta'a'kxokochāni'. 48 Tū' kalh-
laka'ī'nī't Jesús nīn kalhatin xapuxcu' lā' nīn kalhatin
fariseo. 49 Huan catīhuāya tachi'xcuhuī't tū' talakapasa
ixley Dios. Lā' ū'tza' nacālīmālaclē'nī Dios.
50 Lā' huan Nicodemo a'ntī ixlakminī't Jesús de tzī'sa,
xla' nā fariseo ixuanī't. Lā' xla' cāhuanilh:
51 —Tūla catimāpātīnīuj kalhatin chi'xcu' palh tū' pū'la
naca'tzīyāuj a'ntū laclē'n lā' palh tū' pū'la namakx-
tekāuj nachihuīna'n. Chuntza' tatzo'kni' huan nac ley.
52 Lā' huan ā'makapitzīn fariseosnu' tahuanilh
Nicodemo:
—Chō'la nā hui'x xala' nac Galilea a'nlhā tahui'lā-
na'ncha' huāk catīhuāya chi'xcuhuī'n. Calakapūtle'ke
ixtachihuīn Dios lā' naca'tzīya' que tū' maktin
minī'ta'ncha' nac Galilea kalhatin ixa'cta'sana' Dios.
53 Lā' tuncan ta'a'lh na ixchicca'n.

Huan puscāt a'ntī ixmakchi'xcunu'n

8 Lā' Jesús a'lh nac kēstīn a'nlhā ixuanican Olivos.
2 Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús a'mpā nac xaka'tla' lī-
tokpān. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't talakminkō'lh. Lā'
xla' tahui'lalh lā' tzuculh cāmāsu'ni'. 3 Huan fariseosnu'
lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley talīmini'lh
Jesús kalhatin puscāt. Lā' huan puscāt ixchi'paquī'canī't
con kalhatin ixmakchi'xcu'. Lā' yāhuaca a'ntza' na ixla-
clhpu'nanca'n a'ntī ixtahui'lāna'. 4 Lā' tahuanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', huā'mā' puscāt chi'paquī'canī't con
kalhatin ixmakchi'xcu'. 5 Lā' huan ley a'ntū quincāmax-
quī'nī'ta'ni' Moisés, ū'tza' quincāmāpa'ksīyāni' que
nacucta'lamaknīyāuj kalhatin puscāt a'ntī la chuntza'.
Lā' hui'x, ¿chī hua'na'?
6 Xlaca'n tahuanilh Jesús huā'mā' chu xmān para na-
talīlaktzī'n para que chuntza' tzē natamālacapū'. Lā'
Jesús taquilhpūtalh lā' tzuculh tzo'knun nac cā'ti'ya'tna'
con ixmakspulh. 7 Lā' ā'chulā' ixtakalhasqui'nī lā' xla'
tā'cstu'ncli lā' cāhuanilh:
—Kalhatin de hui'xina'n a'ntīn tuntū' laclē'n ū'tza'
xapū'lh camūta'lalh huan puscāt.
8 Lā' Jesús taquilhpūtapā lā' chu tzo'knumpā nac
cā'ti'ya'tna' con ixmakspulh. 9 Lā' a'xni'ca' takaxmatli
huā'mā', nā xlaca'n ta'u'cxca'tzīlh palh nā ixtalaclē'n. Lā'
tatzuculh ta'a'n a'ntī más lacpapatzīnī'n lā' huan
makapitzīn chā'tunu' chā'tunu' ta'a'ntēlhalh hasta lhā
ta'a'nkō'lh ixlīhuākca'n. Lā' Jesús tachokolh lā' huan
puscāt nā ixyācus. 10 Lā' Jesús tā'cstu'ncli lā'
kalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū tayāna' a'ntī ixtalē'ksa'nīni'mā'ni'? ¿Tichū
huan palh natamaknīyāni' por mintalaclē'i'?
11 Lā' xla' hualh:
—Nīn tintī' huan chuntza', Māpa'ksīni'.
Jesús huanilh:
—Pues nīn quit tū' icuan palh natamaknīyāni'. Capit
lā' nīn tuntū'tza' titlahua'ya' a'ntū ko'hua'jua'.

Jesús hua'chi lakatin xkakana' nac quilhtamacuj

12 Jesús cātā'chihuīna'mpā huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:
—Quit iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't. Chuntza' quit
hua'chi lakatin xkakana'. Lā' a'ntī naquintastālani' quit,
xlaca'n tū' catitalatā'kchokolh a'nlhā cā'pucsua' como
quit na'iccāmakskoni' ixtejca'n. Lā' na'iccāmaxquī' xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n.
13 Lā' huan fariseosnu' tahuanilh:
—Hui'x mālacstū'ncca' mē'cstu. Lā' chuntza' nīn tun-
tū' ixtapalh a'ntū hua'na'.
14 Jesús cākalhtīlh:
—Quit a'ntū icuan, ū'tza' ixlīstu'ncua' a'yuj quit
quē'cstu quimālacstū'nccan. Lā' quit icca'tzī a'nlhā
icminī'ta'ncha' lā' a'nlhā ica'mā'. Pero hui'xina'n tū'
ca'tzīyā'tit a'nlhā icmincha' lā' a'nlhā ica'mā'. 15 Hui'xi-
na'n lē'ksa'nanā'tit lā' tū' ca'tzīyā'tit ixpālacata.
Chuntza' talē'ksa'nan tachi'xcuhuī't. Lā' quit tū'
iclacāxtlahua nīn chā'tin. 16 Palh quit xa'iclacāxtlahualh,
xa'iclacāxtlahualh chu a'nchī ixlīstu'ncua'. Quit tū'
quē'cstu iclacāxtlahua. QuinTāta' a'ntī quimacaminī't
ū'tza' quintā'lacāxtlahua. 17 Chuntza' tatzo'kni' na mil-
eyca'n: A'xni'ca' kalhatu' chi'xcuhuī'n a'cxtim tamālac-
stū'nca, ū'tza' huā'mā' ixlīstu'ncua'. 18 Quit icmālac-
stū'nca quē'cstu. Lā' hui'lapā ā'kalhatin a'ntī mālac-
stū'nca de quit. Lā' ū'tza' a'ntī quinTāta' lā' ū'tza'
quimacaminī't.
19 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū hui'lacha' mintāta'?
Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' quilālakapasāuj lā' nā tū' lakapasā'tit
a'ntī quinTāta'. Palh ixquilālakapasui cahuā quit, nā
quinTāta' ixlakapastit hui'xina'n.
20 Lā' Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixmāsu'yumā' nac
xaka'tla' lītokpān a'nlhā ixmāquī'can huan tumīn. Lā'
nīn tintī' puhualh nachī'lē'n porque tūna'j ixchā'ni' ix-
quilhtamacuj a'ntū napūchī'lē'ncan.

Tūlalh catita'a'lh a'nlhā Jesús ixa'mā'

21 Lā' Jesús chu ā'maktin cāhuanipā:
—Quit na'ica'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj. Lā'
a'xni'ca' nanīyā'tit hui'xina'n naka'lhī'yā'titcus mintala-
clē'i'ca'n. Lā' hui'xina'n tūlalh catipintit a'nlhā na'ica'n
quit.
22 Huan israelitas tahualh:
—Chō'la namaknīcan ixa'cstu lā' ū'tza' līhualh tūlalh
cati'a'uj a'nlhā na'a'n.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n xalanī'n ā'tzā' nac ti'ya't, lā' quit xala' nac
tālhmā'n. Hui'xina'n xalanī'n huā' nac cā'quilhtamacuj
lā' quit tū' xala' huā' nac quilhtamacuj. 24 Lā' ū'tza' ic-
cālīhuanini' hui'xina'n que a'xni'ca' nanīyā'tit na-
ka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n. Hui'xina'n tū' kalhla-
ka'ī'yā'tit a'xni'ca' iccāhuaniyāni' a'ntīn quit. Chuntza'
naka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nanīyā'tit.
25 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū hui'x?
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Iccāhuaninī'ta'ntza' xapū'la. 26 Quit tzē na'icuan
lhūhua' por mimpālacataca'n lā' tzē na'iclacāxtlahua
lhūhua' catūhuā a'ntū tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey.
A'ntī quimacaminī't, xla' huan a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā'
a'ntū quihuanī, xmān ū'tza' iccāhuanī huan
tachi'xcuhuī't.
27 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīlh que Jesús ixlīchihuī-
na'mā' Dios, xaTāta'. 28 Lā' ū'tza' cālīhuanilh Jesús:
—Lā' a'xni'ca' hui'xina'n naquilāmā'ca'yāuj tālhmā'n
quit, hasta a'xni'ca' naca'tzīyā'tit tichūn quit. Lā' quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' naca'tzīyā'tit que quit
tuntū' ictlahua quē'cstu. Xmān icuan a'ntū quimā-
su'ni'nī't quinTāta'. 29 A'ntī quimacamilh, xla' huī' con
quit. Lā' tū' quimakxteknī't quē'cstu, porque quit
pō'ktu ictlahuamā' a'ntū ixtapuhuān.
30 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', lej lhūhua' a'ntīn
takalhlaka'ī'lh.

Ixcamana' Dios lā' xlaca'n a'ntīn tū' ixcamana' Dios

31 Lā' Jesús cāhuanilh huan israelitas a'ntī ixtakalhla-
ka'ī'mā'nacus:
—Hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachi-
huīn, lā' chuntza' nalītalacsu'yu'yā'tit palh hui'xina'n lej
stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n. 32 Lā' nalakapasā'tit a'ntū
ixlīstu'ncua'. Lā' por ixpālacata a'ntū ixlīstu'ncua'
nala'yā'tit libres.
33 Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' nīn tintī'
maktin quincātamāscujūnī'ta'ni' hua'chi ixtatamāuj. Lā'
¿a'chī' hua'na' hui'x que na'iclayāuj libres?
34 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī tlahua talaclē'i',
ū'tza' xla' hua'chi kalhatin tasācua' a'ntīn tamāhua-
canī't, como tūla makxteka ixtalaclē'i'. 35 Huan
xatatamāuj tasācua' tū' hua'chi a'ntī scana'nca
xa'o'kxa'. Huan xatatamāuj tū' pō'ktu catitahui'lalh na
ixchic ixtēcu' como nastā'palacan. A'ntī scana'nca
ixo'kxa' kalhatin chi'xcu', xla' para pō'ktu ixo'kxa'. Lā'
tū' catistā'ca. 36 Hui'xina'n hua'chi a'ntī xatatamāuj co-
mo tūla makxtekā'tit mintalaclē'i'ca'n. Lā' ixO'kxa' Dios
tzē nacāmaktāyayāni' hui'xina'n para namakxtekā'tit
mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' nalayā'tit hua'chi
xatatamāuj. 37 Lā' a'yuj hui'xina'n ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham, pero quilāmaknīcu'tunāuj porque tū' kalhla-
ka'ī'yā'tit a'ntū iccāhuaniyāni'. 38 Quit iclīchihuīna'n
a'ntū quimāsu'ni'nī't quinTāta'. Lā' hui'xina'n
tlahua'yā'tit a'ntū cāhuaninī'ta'ni' mintāta'ca'n.
39 Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Quintāta'ca'n, xla' ū'tza' Abraham.
Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh stu'ncua' cahuā hui'xina'n ixcamana' Abraham
nā chuntza' ixtlahua'tit chu a'nchī ixtlahua Abraham.
40 Hui'xina'n quilāmaknīcu'tunāuj a'yuj quit ic-
cāhuaniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' a'ntū Dios quimā-
su'ni'nī't. Abraham tū' chuntza' ixtlahua hua'chi hui'xi-
na'n tlahua'yā'tit. 41 Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntū
tlahua mintāta'ca'n.
Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Quina'n tū' makcamanna'. Icka'lhīyāuj xmān
kalhatin quintāta'ca'n lā' ū'tza' Dios.
42 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh mintāta'ca'n cahuā Dios, hui'xina'n ixquilāpāx-
quī'uj porque quit icminī'ta'ncha' a'nlhā xa'ic-
tā'lahui'lacha' Dios lā' chuhua'j ā'tzā' iclahuī'. Quit tū'
icmilh xmān por quimpātunca'tzi. Dios ū'tza' a'ntī
quimacaminī't. 43 Hui'xina'n tū' kaxpa'tcu'tunā'tit a'ntū
icuan. U'tza' tū' līmāchekxī'yā'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'.
44 'Mintāta'ca'n hui'xina'n ū'tza' huan ko'ti'ti'. Hui'xi-
na'n tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān huan ko'ti'ti'. Huan
ko'ti'ti' xla' ū'tza' lanī't maknīni' desde xapū'la. Xla' tū'
maktin pāstaca a'ntū ixlīstu'ncua' como tū' lakatī a'ntū
ixlīstu'ncua'. Xla' chihuīna'n huāk tā'ksa'nīn como xla'
chuntza' ixtāyat. Xla' lej a'ksa'nīni' lā' xla' ū'tza'
mā'a'nanīlh tā'ksa'nīn. 45 Quit iccāhuaniyāni' a'ntū ixlīs-
tu'ncua' lā' hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. 46 Lā'
¿tichū de hui'xina'n tzē nahuan palh quit ictlahuanī't
a'ntūn tū' tzey? Lā' palh quit huan a'ntū ixlīstu'ncua', lā'
¿a'chī' tū' quilākalhlaka'ī'yāuj? 47 Huan a'ntī ixla' Dios
kaxmata ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n tū' ixla' Dios. Lā'
ū'tza' tū' līkaxpa'tcu'tunā'tit —hualh Jesús.

Huan Cristo lanāntza' ixa'nan a'xni'ca' tūna'j ixlacatun-cuī Abraham

48 Lā' huan israelitas tahuanilh:
—Stu'ncua' a'nchī icuáuj que hui'x samaritano lā'
ka'lhī'ya' huan espíritu a'ntūn tū' tzey.
49 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Tū' icka'lhī huan espíritu a'ntūn tū' tzey. Quit
ica'cnīni'ni' quinTāta' lā' hui'xina'n quilālīlakmaka'nāuj.
50 Lā' quit tū' quimaca'tzi palh quilā'a'cnīni'ni'yāuj o tū'.
Huī' kalhatin a'ntī lacasqui'n que caqui'a'cnīni'ni'ca,
ū'tza' a'ntī nalacāxtlahuakō'. 51 Ixlīstu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni': A'ntī natatlōkentaxtū quintachihuīn xla-

ca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntūn tū'
maktin catisputli.
[52] Lā' huan israelitas takalhtīni'lh:
—Quina'n icca'tzīyāujtza' que ka'lhī'ya' huan espíritu
a'ntūn tū' tzey. Abraham nīlhtza' lā' nā tanīlhtza'
ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' hui'x hua'na' que a'ntī
natatlōkentaxtū mintachihuīn tū' maktin catitasputli.
[53] Lā' ¿chu hui'x más xaka'tla' que quintāta'ca'n Abra-
ham? Xla' nīlh lā' huan a'cta'sana'nī'n nā tanīlh. Lā'
hui'x ¿tichū palh tū' catinīt?
[54] Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Palh quit quē'cstu qui'a'cnīni'ni'can, nīn tuntū' ixta-
palh. A'ntī qui'a'cnīni'ni' quit, xla' ū'tza' quinTāta' chu
ū'tza' a'ntī hui'xina'n huani'yā'tit minDiosca'n. [55] Lā'
ū'tza', a'ntī hua'nā'tit minDiosca'n, tū' lakapasā'tit
hui'xina'n. Lā' quit iclakapasa. Palh quit cahuā
xa'icualh tū' iclakapasa, quit xa'iclalh kalhatin
a'ksa'nīni' hua'chi hui'xina'n. Lā' quit stu'ncua' iclaka-
pasa lā' quit ica'cnīni'ni' ixtachihuīn. [56] Abraham a'ntī
mimpapca'n ka'lhīlh tapāxuhuān porque xla' ixca'tzī
palh nalaktzī'n a'xni'ca' xa'icmilh nac quilhtamacuj. Xla'
laktzī'lh lā' līpāxuhualh.
[57] Lā' huan israelitas tahuanilh Jesús:
—Hui'x tūna'j ka'lhī'ya' nīn pūpitzi ciento cā'ta, lā' ¿chī
līhua'na' palh laktzī'nī'ta' Abraham?
[58] Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit lanāntza'
xa'icuī' a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham.
[59] Lā' chu tuncan tasacli chihuix lā' ixtalīmū-
ta'lacu'tun. Lā' Jesús cātatzē'kni'lh lā' chuntza' taxtulh
de huan xaka'tla' lītokpān.

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n

9 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan, laktzī'lh huan
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n.
[2] Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tahui'lalh lakatzī'n huā'mā'
chi'xcu'? ¿Chu ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't,
o ixpālacata ixtalaclē'i' huan lakatzī'n?
[3] Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' por ixpālacata ixtalaclē'i' huan lakatzī'n lā' nīn
ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't. Xla' lacatuncuīlh
xalakatzī'n para que chuntza' tzē nalīmālacsu'yu
ixlīmāpa'ksīn Dios a'xni'ca' namātzeyīcan. [4] A'xni'ca'
xkakacus, tzē scujcan; pero a'xni'ca' tzī'suamā'tza',
tūlalhtza' catiscujca. Lā' nā chuntza' quina'n, tasqui'nī
natlahuayāuj chuhua'j ixlītlōt a'ntī quimacaminī't.
Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' na'icnī lā' tūlalhtza' ic-
tiscujli. [5] Quit iccāmakskoni' huan tachi'xcuhuī't līhuan
iclahuī' nac quilhtamacuj.
[6] Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús chojnu'lh nac ti'ya't.
Lā' tlahualh macsti'na'j pūtlū'n lā' līlacatlahualh na
ixlakastapun huan lakatzī'n. [7] Lā' huanilh:
—Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé lā'
nalakacha'ka'na' —Siloé huanicu'tun Macamincanī't.
Lā' huan lakatzī'n a'lh lā' a'ntza' lakacha'ka'lh. Lā'
a'xni'ca' chimpā, tzētza' ixlacahuāna'n. [8] Lā' huan ix-
tā'macchicni' lā' a'ntī ixtalaktzī'nī't xapū'la a'xni'ca'
lakatzī'n ixuanī't, xlaca'n talāhuanilh:
—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' chi'xcu' a'ntī ixtahui'la
ī'squi'nīhuā'yan?
[9] Makapitzīn ixtahuan:
—U'tza'.
Lā' ā'makapitzīn huampala ixtahuan:
—Tū' ū'tza'. Hua'chi ū'tza' lītasu'yu.
Huan chi'xcu' māni' ū'tza' hualh:
—Quit huan chi'xcu'.
[10] Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chichū līlalh tzētza' lacahuāna'na' hui'x?
[11] Lā' xla' cākalhtīlh:
—U'tza' huan chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Jesús tlahualh
pūtlū'n lā' quilīlacatlahualh na quilakastapun. Lā' qui-
huanilh: "Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé
lā' calakacha'ka'". Ica'lh lā' a'xni'ca' iclakacha'ka'nkō'lh,
tzētza' iclacahuāna'lh.
[12] Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū huī' huanmā' chi'xcu'?
Lā' xla' cāhuanilh:
—Tū' icca'tzī.

Huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't

[13] Lā' cālīmini'ca huan fariseosnu' huan chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n ixuanī't. [14] Lā' huan chi'chini' a'ntū pūtlahualh
pūtlū'n Jesús lā' pūmātzeyīlh huan lakatzī'n, ū'tza' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan. [15] Lā' huan fariseosnu' chu
ā'maktin takalhasqui'nīpā:
—¿Chichū līlacahuā'na'?
Lā' xla' cākalhtīlh:
—Quilīlacatlahualh pūtlū'n na quilakastapun lā'
iclakacha'ka'lh lā' chuhua'j quit tzē iclacahuāna'n.
[16] Lā' makapitzīn de huan fariseosnu' tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' tū' ixla' Dios porque tū' a'cnīni'ni'
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—A'ntī tlahua talaclē'i', xla' tū' catitlahualh lē'cnīn
a'nchī tlahua huā'mā' chi'xcu'.
Lā' tū' chu lakatin ixtapuhuānca'n ixtaka'lhī. [17] Lā' chu
takalhasqui'nīpā huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't:
—Lā' hui'x ¿chichū hua'na' de huan chi'xcu' como
hui'x a'ntī mālacahuānīni'?
Lā' xla' hualh:
—Xla' ixa'cta'sana' Dios.
[18] Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh palh
lakatzī'n ixuanī't lā' palh mālacahuānīca. Lā' cā-
ta'sani'ca ixtāta' lā' ixtzī't huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ix-
uanī't. [19] Lā' cākalhasqui'nīca:
—¿Chā ū'tza' huā'mā' chi'xcu' mi'o'kxa'ca'n? ¿Chā la-
catuncuīlh xalakatzī'n? Lā' ¿chichū tzētza' līlacahuāna'n
chuhua'j?
[20] Lā' ixtāta' lā' ixtzī't takalhtīni'lh:
—Quina'n icca'tzīyāuj palh qui'o'kxa'ca'n. Lā' ic-
ca'tzīyāuj que a'xni'ca' lacatuncuīlh lanān lakatzī'n ixu-
anī't. [21] Tū' icca'tzīyāuj chichū tzētza' līlacahuāna'n
chuhua'j. Lā' tū' icca'tzīyāuj a'ntī mālacahuānīlh.

Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla' chuhua'j chi'xcu'tza'. Māni'
ū'tza' tzē nacāhuaniyāni'.
22 Ixtāta' lā' ixtzī't tahualh chuntza' porque xlaca'n ix-
tajicua'ni' huan israelitas. Lā' huan israelitas talacchi-
huīna'lh que namātuxtekēcan de huan nac xaka'tla' lī-
tokpān a'ntī nahuan que Jesús ū'tza' Cristo. 23 Lā' ū'tza'
talīhualh ixtāta' lā' ixtzī't: “Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla'
chuhua'j chi'xcu'tza'”.
24 Lā' huan israelitas chu tata'sani'pā ixlīmaktu' huan
chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't lā' tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj ixlīstu'ncua' na ixlacapūn Dios.
Quina'n icca'tzīyāuj que huā'mā' chi'xcu' lej tlahua tala-
clē'i'.
25 Xla' cākalhtīlh:
—Quit tū' icca'tzī palh tlahua talaclē'i'. Xmān icca'tzī
quit xapū'la lakatzī'n xa'icuanī't lā' chuhua'j iclacahuā-
na'ntza'.
26 Lā' chu kalhasqui'nīpalaca:
—¿Tuchūn tlahuani'ni'? ¿Chichū līmālacahuānīni'?
27 Lā' xla' cākalhtīlh:
—Iccāhuani'ntza'. Lā' hui'xina'n tū' ixkax-
pa'tcu'tunā'tit. ¿A'chī' lacasqui'nā'tit na'iccāhuani-
palayāni'? Chō'la nā stālani'cu'tunā'tit nā hui'xina'n.
28 Lā' talakapalalh lā' tahuanilh:
—Hui'x stālani'ya' huanmā' chi'xcu'. Quina'n ic-
stālani'yāuj Moisés. 29 Icca'tzīyāuj que Dios tā'chihuī-
na'lh Moisés. Lā' huā'mā' Jesús tū' icca'tzīyāuj lhachū
minī'ta'ncha'.
30 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—¿Chichū līlalh huā'mā'? Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit
lhachū mincha' huan chi'xcu'. Lā' ū'tza' a'ntī quimālac-
ahuānīlh. 31 Quina'n ca'tzīyāuj que Dios tū' cākaxmata
a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Dios cākaxmata a'ntī
ta'a'cnīni'ni' xla' lā' a'ntīn tatlahua a'ntū ixtapuhuān
Dios. 32 Desde a'xni'ca' ixlītzucuni' quilhtamacuj, tū'
maktin kaxmatca palh kalhatin chi'xcu' mālacahuānī
huan a'ntī lacatuncuī xalakatzī'n. 33 Palh tū' cahuā Dios
macaminī't, tūlalh ixtlahualh catūhuā.
34 Lā' tahuanilh:
—Hui'x lacatuncui' con mintalaclē'i'. ¿Chu
naquilāmāsca'tīyāuj quina'n?
Lā' tamacaxtuca kēpūn.

Lakatzī'nī'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'

35 Jesús huanica palh ixtamacaxtucanī't huan chi'xcu'
a'ntī lakatzī'n ixuanī't. Lā' a'xni'ca' tā'lāpāxtokli,
huanilh:
—¿Chā kalhlaka'ī'ya' hui'x huan ixO'kxa' Dios?
36 Lā' huan chi'xcu' huanilh:
—Lā' ¿tichū xla'? Caquihua'ni' para que chuntza' quit
na'ickalhlaka'ī'.
37 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Hui'x laktzī'nī'ta'tza'. Lā' ū'tza' a'ntī tā'chihuī-
na'mā'ni'.
38 Lā' huan chi'xcu' taquilhpūtani'lh lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', ickalhlaka'ī'.
39 Lā' Jesús hualh:
—Quit icmilh nac quilhtamacuj para que chuntza'
natasu'yu a'ntīn takalhlaka'ī' lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
Quit icmilh nac quilhtamacuj para na'iccāmālacahuānī
a'ntī xalakatzī'nī'n lā' icmilh para na'iccāmālakatzī'
a'ntīn talacahuāna'n.
40 Lā' makapitzīn fariseosnu' ixtayāna' ixpajtzu. Lā'
a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tahualh:
—Lā' ¿chu quina'n iclakatzī'yāuj?
41 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh lakatzī'n cahuā hui'xina'n, tū' ixlīpintit cuenta
hui'xina'n por mintalaclē'i'ca'n. Como hua'nā'tit hui'xi-
na'n que lacahuānā'tit, pues hui'xina'n līpinā'tit cuenta.

Huan ixchicca'n borregos

10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntī lacatin
tanū na ixchicca'n borregos lā' tū' lactanū a'nlhā yā
xamākalhcha ū'tza' ka'lhāna'. 2 Lā' a'ntī lactanū a'nlhā
yā xamākalhcha, ū'tza' xamaktaka'lhna' borregos. 3 Lā'
a'ntī maktaka'lha mākalhcha ū'tza' mālaquī'ni' huan
xamaktaka'lhna' borregos. Lā' huan borregos takax-
mata ixtachihuīn. Lā' cāmāta'sī lakatunu' con ix-
tacuīni'ca'n a'ntū ixborrego xla'. Lā' cāmāxtu de huan
ixchicca'n. 4 Lā' a'xni'ca' cāmāxtukō' xla' cāpū'lani'. Lā'
huan borregos tastālani' como xlaca'n takalhlaka-
pasatza' ixtachihuīn. 5 Lā' tū' catitastālani'lh ā'chā'tin
chi'xcu'. Tū' natastālani' porque tū' takalhlakapasa ix-
tachihuīn. Natatzā'lani'.
6 Lā' Jesús cāhuanilh huā'mā' tachihuīn hua'chi lītala-
castuca. Xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'ntū ix-
cāhuanicu'tuncan.

Jesús hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos

7 Lā' Jesús chu cāhuanipā:
—Lej ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit hua'chi
mākalhcha a'nlhā talactanū huan borregos. 8 Ixlīhuāk-
ca'n a'ntī quintitapū'lani'lh, xlaca'n ū'tza' ka'lhāna'nī'n.
Lā' huan borregos tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan ka'lhā-
na'nī'n. 9 Quit hua'chi huan mākalhcha. A'ntī naquin-
takalhlaka'ī', xlaca'n natapūtaxtu. Lā' na'iccāmakta-
ka'lha hua'chi cāmaktaka'lhcan borrego a'ntū natatax-
tu lā' natakaksa ixlīhua'tca'n lā' chu natatanūpala.
10 'Lā' huan ka'lhāna' xla' xmān min ka'lhāna'n lā'
maknīni'n lā' mālakuanīni'n. Quit icminī't para na'iccā-
maxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū más xatzey
quilhtamacuj. 11 Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' bor-
regos. Huan a'ntī lej xatzey maktaka'lhna' xla' lej xa'nca
cāmaktaka'lha ixborregos lā' a'yuj calīnīlh. 12 Lā' huan
a'ntī xmān tasācua', a'xni'ca' laktzī'n mimā' huan lobo,
cāmakxteka huan borregos lā' tzā'latāquī' como tū'
scana'nca maktaka'lhna' lā' tū' ixla' huan borregos. Lā'
chu tuncan huan lobo cāchi'pa huan borregos lā' cā-
makatzā'lakō'. 13 Huan tasācua' tzā'la porque xmān
tasācua' lā' tū' ixla' huan borregos, lā' xla' tū' ix-
maca'tzi.
14 'Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Como
xatzey maktaka'lhna' cālakapasa ixborregos, quit ic-

cālakapasa quintachi'xcuhuī't, lā' nā xlaca'n quinta-
lakapasa. 15 Lā' nā chuntza' huan xaTāta' quilakapasa
quit, lā' nā quit iclakapasa. Lā' quit na'iclīnī por quin-
tachi'xcuhuī't chuntza' hua'chi huan maktaka'lhna' bor-
regos līnī por ixborregos. 16 Hui'lapā ā'makapitzīn
tachi'xcuhuī't. Xlaca'n hua'chi borregos a'ntūn tū'
xalanī'n huā'mā' na ixchic. Tasqui'nī na'iccālīmin nā xla-
ca'n. Lā' xlaca'n nā nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn.
Lā' chuntza' xlaca'n chu lakatin natala con a'ntī lanān
quila'. Lā' xmān kalhatin xamaktaka'lhna' nala.
17 'QuinTāta' quimpāxquī' porque iclīmāstā' quinquil-
htamacuj lā' quit na'ictēpala quinquilhtamacuj. 18 Lā'
nīn tintī' quintimaklhtīlh quinquilhtamacuj. Quit
icmāstā' porque icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī tala-
casqui' para que tzē na'icmāstā' lā' icka'lhī talacasqui'
para que tzē na'ictēchokopala. Chuntza' quilīmā-
pa'ksīlh quinTāta' —hualh Jesús.
19 Lā' a'xni'ca' huan israelitas takaxmatli huā'mā'
tachihuīn lā' tū'tza' chu lakatin talīpāstacna'mpā.
20 Makapitzīn ixtahuan:
—Lā' ¿a'chī' tlahuani'yā'tit cuenta huā'mā' chi'xcu'
palh ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, lā' xla' chuya?
21 Lā' ā'makapitzīn huampala tahualh:
—A'ntī ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, xla' tūlalh
catichihuīna'lh chuntza'. ¿Chu tzē namālacahuānī
kalhatin lakatzī'n huan espíritu a'ntūn tū' tzey?

Huan israelitas talakmaka'lh huan Jesús

22 Lā' nac Jerusalén ixtlahuamā'ca cā'tani'. Lā' huan-
mā' cā'tani' ū'tza' a'ntū ixpāstaccan a'nchī cāxt-
lahuani'ca Dios huan xaka'tla' lītokpān makāntza'. Lā'
cā'lonkni' ixuanī't. 23 Lā' Jesús ixlatlā'huan na ixtanquil-
hni' huan xaka'tla' lītokpān. Lā' huan tanquilhni' ixu-
anican Ixtanquilhni' Salomón. 24 Lā' huan israelitas tax-
ti'li'hui'līlh lā' tahuanilh:
—¿Hasta lhachūnīn naquilāmāpāstacnīkō'yāuj tichū
hui'x? Palh hui'x Cristo caquilāhuaniuj chu maktin.
25 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccāhuanintza' lā' hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Huāk catūhuā a'ntū ictlahua quit ictlahua por ixlīmā-
pa'ksīn quinTāta'. Lā' ū'tza' lītasu'yu tichūn quit. 26 Lā'
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit porque hui'xina'n tū' quin-
tachi'xcuhuī't. 27 Quintachi'xcuhuī't takaxmata quin-
tachihuīn chuntza' hua'chi borregos takaxmata ixtachi-
huīn ixtēcu'. Lā' quit iccālakapasa, lā' xlaca'n quin-
tastālani'. 28 Quit iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacuj-
ca'n para pō'ktu lā' tū' maktin caticāsputni'lh. Lā' tintī'
a'ntī tzē naquimaklhtī a'ntī quintakalhlaka'ī'.
29 Quimacamaxquī'nī't quinTāta' lā' xla' ū'tza' más xa-
ka'tla' māpa'ksīni'. Lā' tintī' tzē quintimaklhtīlh a'ntī
quintakalhlaka'ī'. 30 Quit con quinTāta' chu lakatin.
31 Lā' tuncan huan israelitas tasacpā chihuix para na-
talīmūta'la. 32 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Por ixlīmāpa'ksīn quinTāta' quit lejtza' lhūhua'
catūhuā a'ntū lej xalactzey ictlahuanī't na milacapūn-
ca'n. Lā' ū'tza' naquilālīmūta'layāuj.
33 Lā' huan israelitas tahuanilh:
—Tū' icticāmūta'lani' por huan xalacuan catūhuā
a'ntūn tlahuanī'ta'. Na'iccāmūta'layāni' porque hui'x
lakmaka'na' Dios. Lā' tā'talacastuccu'tuna' Dios. Lā'
hui'x xmān chi'xcu'.
34 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tatzo'kni' na mileyca'n a'nchī hualh Dios:
"Hui'xina'n huāk diosnu'". 35 Dios cāmāpācuhuīlh dios-
nu' a'ntī cālīmāmacū'lh ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachi-
huīn Dios a'ntū tatzo'kni' tū' maktin catilactlahuaca.
36 Dios quilacsacli lā' quimacamilh nac huā'mā' quilhta-
macuj. Lā' ¿a'chī' quilālī'a'ksa'nīni'nāuj iclakmaka'lh
Dios porque iccāhuanini' quit ixO'kxa' Dios? 37 Palh quit
tū' ictlahua chu a'nchī tlahua quinTāta', tū' caquilākalh-
laka'ī'uj. 38 Lā' palh hui'xina'n tū' quilākalhla-
ka'ī'cu'tunāuj, a'yuj quit ictlahua chu a'nchī tlahua
quinTāta', cakalhlaka'ī'tit a'ntū ictlahua quit que ū'tza'
ixla' Dios. Lā' chuntza' naca'tzī'yā'tit hui'xina'n lā'
namāchekxī'yā'tit que huan xaTāta' lā' quit chu lakatin
quina'n.
39 Lā' chu ā'maktin ixtachī'lē'npalacu'tun pero Jesús
cāpūtaxtuni'lh.
40 Lā' tuncan Jesús a'lh nac tintacutā'cha' huan pūxka
Jordán. Lā' chā'lh a'nlhā Juan ixmā'kpaxīni'n xapū'la.
41 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talakchilh Jesús a'ntza' lā'
xlaca'n talāhuanilh:
—Juan tū' tlahualh lē'cnīn. Pero huāk a'ntū ixuan por
ixpālacata Jesús, ū'tza' a'ntū ixlīstu'ncua'.
42 Lā' a'ntza' lej lhūhua' takalhlaka'ī'lh Jesús.

A'xni'ca' nīlh Lázaro

11 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Lázaro. Lā' xla'
ī'tza'ca'lh. Lā' xla' ixlahuī' nac lakatin cā'lacchicni'
a'ntū huanican Betania. Lā' nā a'ntza' ixtalahui'lāna'
María lā' Marta ixtā'tin. 2 Lā' huā'mā' María ū'tza' a'ntī
lītantūtlahualh lej xamu'csa aceite huan Jesús lā' lītan-
tūxacalh con ixya'j. Lā' Lázaro, ixtā'tin huā'mā' María,
ū'tza' a'ntī ī'tza'ca'lh. 3 Lā' María lā' Marta tamāca'tzīnīlh
huan Jesús lā' tahuanilh:
—Māpa'ksīni', lej ī'tza'ca'n a'ntī lej tā'lāpāxquī'ya'.
4 Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā' Jesús hualh:
—Huā'mā' ta'jatat tū' catilaknīlh. Por ixpālacata
huanmā' ta'jatat nalaktzī'ncan a'nchī lej ka'tla' Dios, lā'
nā namāsu'yu a'nchī lej ka'tla' ixO'kxa' Dios.
5 Jesús ixcāpāxquī' huan Marta lā' María lā' nā huan
Lázaro. 6 Lā' a'xni'ca' huanica que huan Lázaro
ixī'tza'ca'n, Jesús tachokopā a'nlhā ixuī' ā'lakatu' chi'chi-
ni'. 7 Lā' tuncan cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:
—Ca'a'nchokoujtit nac Judea.
8 Lā' huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Māpa'ksīni', huan israelitas xalanī'n nac Judea tū-
na'j makān ixtamūta'lamaknīcu'tunāni'. Lā' hui'x ¿chu
pimpalacu'tuna' a'ntza'?
9 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huan chi'chini' xmān lakacāujtu' hora māxkakēni'n.
Palh kalhatin latlā'huan de tuncuj, tū' a'kche'kxla
porque chi'chini'mā'. 10 Palh kalhatin latlā'huan de
tzī'sa, xla' a'kche'kxla porque tintī' xkakana'. Tasqui'nī

na'ica'n chuhua'j. Tuntū' quintipātle'keni'lh como tūna'j
ictlahuakō' quilītlōt.
11 A'calīstān Jesús cāhuanilh:
—Lázaro, qui'amigoca'n, xla' lhtatalhtza' lā' quit
ica'nā icmālakahuanī.
12 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tahualh:
—Māpa'ksīni', palh lhtatamā', natzeyan.
13 Jesús ixcāhuanicu'tun que Lázaro ixnīnī'ttza'. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtapuhuan que Jesús ixcāhuanimā'
que xmān ī'lhtatamā'. 14 Lā' ū'tza' lej xa'nca
cālīhuanikō'lh:
—Lázaro nīlhtza'. 15 Xalītzey palh tū' xa'icuī' a'ntza'
quit. Chuntza' xatzey para hui'xina'n porque chuntza'
nakalhlaka'ī'yā'tit. Chuhua'j cā'huitit a'nlhā mā'cha'
Lázaro.
16 Tomás, a'ntī ixuanican Stu'yūn, cāhuanilh huan
ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n:
—Nā catā'a'uj Jesús. Nanīyāuj a'cxtim.

Jesús nacāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't

17 Lā' a'xni'ca' chā'lh Jesús, māca'tzīnīca que
tā'ti'ma'jtza' ix'a'cnūma' Lázaro. 18 Betania hua'chi
lakatu'tun kilómetro ixlīmakat ixuanī't de nac
Jerusalén. 19 Lā' lej lhūhua' israelitas ixtalakminī't Marta
lā' María para nata'o'kska'lhīni'n como ixnīnī't Lázaro
a'ntī ixtā'tinca'n. 20 Lā' Marta, a'xni'ca' ca'tzīlh ixchā'ntēl-
hatza' Jesús, chu tuncan milh pāxtoka. Lā' María
tachokolh nac chic. 21 Lā' Marta huanilh huan Jesús:
—Māpa'ksīni', palh ixlatahui'la' cahuā ā'tzā', tū' ixnīlh
quintā'tin. 22 Pero quit icca'tzī que Dios, a'yuj chuhua'j,
namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'ya'.
23 Lā' Jesús huanilh:
—Mintā'tin nalakahuanchokopala.
24 Lā' Marta huanilh:
—Quit icca'tzī palh nalakahuanchokopala a'xni'ca'
ā'xmān chi'chini' nala.
25 Lā' Jesús huanilh:
—Quit a'ntī na'iccāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't
lā' quit na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. A'ntī
quintalīpāhuan quit, a'yuj catanīlh, xlaca'n nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n. 26 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā' quintalīpāhuan,
nā xlaca'n tū' maktin catitasputli. ¿Chā hui'x kalhla-
ka'ī'ya' huā'mā'?
27 Marta huanilh:
—U'huē, Māpa'ksīni'. Quit ickalhlaka'ī' palh hui'x
ixO'kxa' Dios, lā' hui'x Cristo a'ntī ixmimā' nac quilhta-
macuj.

Jesús calhualh pajtzu na ixtaponkni' Lázaro

28 Lā' Marta, a'xni'ca' hualh huā'mā', a'lh ta'sani'
María ixtā'tin. Lā' xla' ska'lh huanilh:
—Chuhua'j chilhtza' huan Māpa'ksīni' lā' ta'sani'yāni'.
29 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', María chu tuncan la-
capalh tāyalh lā' laka'lh Jesús. 30 Lā' Jesús tūna'j ixtanū
huan nac cā'lacchicni'. Ixyācus a'nlhā quīpāxtokli Mar-
ta. 31 Huan israelitas ixtalahui'lāna' con María huan nac
chic lā' ixta'o'kska'lhīmā'na. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh
María a'nchī tāyalh lā' chu tuncan lacapalh a'ntāquī'lh
lā' xlaca'n tastālani'lh. Ixtapuhuan a'mā' calhuan nac
taponkni'.
32 Lā' María a'xni'ca' lakchā'lh Jesús, tatzokostani'lh lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', palh ixtahui'la' cahuā huā'tzā', tū'
ixnīlh quintā'tin.
33 Lā' Jesús laktzī'lh tzuculh calhuan María lā' huan is-
raelitas a'ntī ixtatā'minī't. Lā' xla' līlakaputzalh lā' lej
ixlītamakchuyīnī't. 34 Lā' cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū mā'cnū'tit?
Lā' tahuanilh:
—Cata't laktzī'na', Māpa'ksīni'.
35 Lā' Jesús calhualh. 36 Lā' huan israelitas talāhuanilh:
—Calaktzī'ntit a'nchī calhuan. Lej ixpāxquī'.
37 Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—U'tza' huā'mā' a'ntī mālacahuānī huan lakatzī'n.
¿Chu tūlalh ixtlahualh catūhuā para que tū' ixnīlh
Lázaro?

Lázaro lakahuanchokolh

38 Lā' Jesús ixtamakchuyīnī't huampala. Lā' chā'lh
huan nac taponkni'. Lā' huan taponkni' lakatin lhu'cu'
ixuanī't lā' ixka'lhī lakatin chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't.
39 Lā' Jesús hualh:
—Camāpānū'tit huan chihuix.
Lā' Marta, ixtā'tin huan nīn, huanilh:
—Māpa'ksīni', tā'ti'ma'jtza' nīnī't lā' chuhua'j
pu'csantza'.
40 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chu tū' icuanini' palh kalhlaka'ī'ya', nalaktzī'na'
ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū natlahua?
41 Tuncan māpānūca huan chihuix. Lā' Jesús tala-
cayāhualh lā' hualh:
—Tāta', icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque hui'x
quinkaxpa'tnī'ta'. 42 Quit icca'tzī que pō'ktu quinkax-
pa'ta'. Pero quit icuaniyāni'tza' por ixpālacata huan
tachi'xcuhuī't a'ntī tahui'lāna' huā'tzā' para que xlaca'n
chuntza' natakalhlaka'ī' palh hui'x quimacata'nī'ta'.
43 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej palha'
hualh:
—¡Lázaro, cataxtu!
44 Lā' taxtulh a'ntī xanīntza' ixuanī't. Ixlīmacas-
na'tcanī't lā' ixlīlacsna'tcanī't lu'xu' lā' ixlīlakatlapacanī't
lu'xu'. Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calacxcutit lā' camacaxcutit lā' chuntza' camakx-
tektit.

Talacchihuīna'lh para natachi'pa Jesús
Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2

45 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús a'ntū tlahualh, takalhla-
ka'ī'lh lhūhua' israelitas a'ntī ixta'o'kska'lhīmā'na María.
46 Lā' makapitzīn de xlaca'n talaka'lh huan fariseosnu'
lā' tahuanilh a'ntū ixtlahuanī't Jesús. 47 Lā' huan
fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan
pūchihuīna'nī'n tatakēxtimīlh lā' talāhuanilh:

—¿Tuchū natlahuayāuj chuhua'j? Huā'mā' chi'xcu' lej
tlahuamā' lē'cnīn. 48 Palh tuntū' natlahuani'yāuj,
ixlīhuākca'n natakalhlaka'ī' ū'tza', lā' huan xanapux-
cu'nu' romanos natamin lā' natalactlahua huan xa-
ka'tla' lītokpān lā' huan quixcānsipejca'n.
49 Kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Caifás. Xla' ū'tza'
mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta. Lā'
xla' cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit. 50 Hui'xina'n tū'
māchekxī'yā'tit que más tzey para quina'n palh
kalhatin chi'xcu' nanī por quimpālacataca'n. Chuntza'
ixlīhuāk huan xcānsipej tū' catilakualh.
51 Lā' ū'tza' a'ntū hualh Caifás, tū' xmān ixtapāstac-
na'. Como Caifás mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't
huanmā' cā'ta, Dios māhuanīlh que Jesús xla' ū'tza'
nalīnī por ixpālacata tachi'xcuhuī't xalanī'n huan xcān-
sipej. 52 Lā' tū' xmān por huan tachi'xcuhuī't xalanī'n
huanmā' xcānsipej; xla' nanī para que tzē nacāmākēx-
timī ixcamana' Dios a'ntī ixta'a'kahuankō'nī't, lā' chu
lakatin natala. 53 Lā' huanmā' chi'chini' huan xanapux-
cu'nu' israelitas tatzuculh talīlacchihuīna'n a'nchī tzē
natalīmaknī Jesús lā' chuntza' ixtalīlacchihuīna'ntēlha.
54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata Jesús tū'tza' ixcātalac-
su'yuni' huan israelitas. Lā' taxtulh de nac Judea lā' a'lh
ā'lacatin cā'lacchicni' a'ntū ixuanican Efraín, na ixpajtzu
huan a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'ntza' tachokolh
con ī'sca'txtunu'nī'n.
55 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican
pascua a'ntū ixtapūtlahua cā'tani' israelitas. Lā' lej
lhūhua' tachi'xcuhuī't ta'a'lh nac Jerusalén para natata-
pa'lha chu a'nchī ixtalanānca'n porque ixtapuhuan que
Dios nacālaktzī'n lacuan a'xni'ca' ixtamaclacā'ni' huan
cā'tani'. 56 Lā' xlaca'n ixtaputza Jesús. Lā' a'xni'ca' ix-
tatanūmā'natza' nac xaka'tla' lītokpān, ix-
talākalhasqui'nī:
—¿Chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Namin Jesús o tū'
catimilh?
57 Huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'
ixtamāstā'nī't talacasqui' palh tichū ca'tzī a'nlhā
hui'lacha' Jesús, cacāmāca'tzīnīca xlaca'n para que
chuntza' tzē nachi'pacan.

Kalhatin puscāt lītlōlh aceite ixtojon Jesús
Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9

12 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū ixuanican
pascua. Xmān lakachāxan chi'chini' ī'sputa. Lā'
Jesús a'lh nac Betania a'nlhā ixui'lacha' Lázaro a'ntī
ixmālakahuanīchokonī't. 2 Lā' a'ntza' cāxtlahuaca huan
ixlīhua't Jesús. Lā' Marta ixcāmojō huan pulātu. Lā'
Lázaro lā' huan ā'makapitzīn ixtahui'lāna' macaxtim
con Jesús a'nlhā ixtahuā'yamā'na. 3 Lā' María līmilh
hua'chi pūpitzi litro de huan aceite de puro nardo a'ntū
xamu'csa lā' lej lhūhua' ixtapalh. Lā' lītantūtlahualh
Jesús lā' chu tuncan lītantūxacalh ixya'j. Lā' ixlīchaka-
ka'tla' huan chic ā'mu'csana'nkō'lh. 4 Lā' Judas Iscari-
ote, ixo'kxa' Simón, a'ntī nā sca'txtunu' ixuanī't lā' a'ntī
namacamāstā' Jesús, xla' hualh:
5 —Lā' ¿a'chī' tū' stā'ca huā'mā' perfume? Hua'chi
lakatu'tun ciento pesos ixtapalh. Lā' huā'mā' tumīn tzē
ixcālē'ksajca a'ntī lacpobres.
6 Judas tū' ixcālakalhu'man huan pobres. Hualh
huā'mā' porque xla' ka'lhāna' ixuanī't. Xla' ū'tza'
ixmāmāquī'nīcanī't huan tumīn. Lā' xla' a'ntza' ixma-
ka'lhantēlha. 7 Lā' Jesús huanilh:
—Tū' calītamakchu'yi' huan puscāt. Xla' māquī'nī't
huan perfume hasta chuhua'j para naquilītlō como
palaj naquimā'cnūcan. 8 Lā' pō'ktu na'a'nan pobres con
hui'xina'n. Quit tū' pō'ktu ictilatahui'lalh con hui'xina'n.

Talīlacchihuīna'lh por huan Lázaro

9 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que Jesús ixui'lacha' nac Beta-
nia, lej lhūhua' israelitas ta'a'lh talaktzī'n. Lā' tū' xmān
Jesús ixtalaktzī'ncu'tun, lā' nā ixtalaktzī'ncu'tun Lázaro
a'ntī ixmālakahuanīchokonī't Jesús. 10 Lā' chuntza'
huan xanapuxcu'nu' curasna' nā xlaca'n talacchihuī-
na'mpā para natamaknī nā huan Lázaro. 11 Por ixpāla-
cata huan Lázaro, lej lhūhua' israelitas ixtatalak-
spi'tnī'ttza' con huan curasna' lā' ixtakalhlaka'ī'nī'ttza'
huan Jesús. Lā' ū'tza' ixtalīmaknīcu'tun huan Lázaro.

Jesús tanūlh nac Jerusalén
Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40

12 Lā' ixlīlakalī lhūhua' tachi'xcuhuī't a'ntī ixtachinī't
nac xcānsipej Jerusalén para huan cā'tani', xlaca'n
taca'tzīlh que Jesús ixmimā' nac Jerusalén. 13 Lā' talē'lh
xta'cna' lā' ta'a'lh tapāxtoka Jesús lā' ixtamāta'sīmā'na:
—¡Camācā'tanī'tit Dios! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī
mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! U'tza' quiR-
eyca'n quina'n israelitas.
14 Lā' Jesús ixkaksnī't lakatin burro lā' ixkēhuī'.
Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
15 Tū' cajicua'ntit hui'xina'n xalanī'n nac Sión; chuhua'j
huan miReyca'n mimā' lā' kēhuī' lakatin burro a'ntū
o'kxa'cus.
16 Xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh huā'mā'.
Lā' a'xni'ca' Jesús lakahuanchokolh, a'xni'ca' tapāstacli
chu a'nchī ixtatzo'kni' lā' chuntza' pātle'keni'lh Jesús.
17 Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtatā'hui'lāna' Jesús
a'xni'ca' xla' ta'sani'lh Lázaro nac taponkni' a'nlhā
ixmā'cnūcanī't lā' mālakahuanīchokolh, lā' xlaca'n ix-
talīchihuīna'n a'ntū ixtalaktzī'nī't. 18 Lā' ū'tza' talī'a'lh
tapāxtoka Jesús lhūhua' tachi'xcuhuī't porque xlaca'n
ixtaca'tzī palh ixtlahuanī't huā'mā' lē'cnīn. 19 Lā' huan
fariseosnu' talāhuanilh:
—Calaktzī'ntit a'nchī tastālani'kō'. Lā' tūla
tlahuani'yāuj nīn tuntū'.

Makapitzīn griegos taputzalh Jesús

20 Makapitzīn griegos nā xlaca'n ixta'a'nī't huan nac
Jerusalén para natataquilhpūtani' Dios a'xni'ca' ixlamā'
cā'tani'. 21 Xlaca'n talaka'lh Felipe xala' nac Betsaida
nac estado de Galilea. Lā' tahuanilh:
—Señor, quina'n ictā'chihuīna'ncu'tunāuj Jesús.

22 Lā' Felipe laka'lh Andrés lā' huanilh a'nchī tahualh.
Lā' ixkalhatu'ca'n ta'a'lh tahuanī Jesús. 23 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Chilhtza' huan
quilhtamacuj a'ntū naquimpū'a'cnīni'ni'can como palaj
na'icnī. 24 U'tza' ixlīstu'ncua'. Palh lakatin ti'ni' namāstā'
ixtō'ca't, tasqui'nī que namā'cnūcan nac ti'ya't. Lā'
a'xni'ca' namā'cnūcan, pū'la tasu'yu hua'chilh lakuan.
Pero ā'calīstān namāstā' ixtō'ca't. Lā' nā chuntza'
naquimpātle'keni' quit a'xni'ca' naquimā'cnūcan. 25 Lā'
nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't. A'ntīn tatlahua a'ntū
ixtapuhuānca'n, xlaca'n nacāsputni' ixquilhtamacuj-
ca'n. Lā' a'ntīn tatlahua ixtapuhuān Dios, xlaca'n
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū tū' maktin cat-
icāsputni'lh. 26 A'ntī quintatā'scujcu'tun, xlaca'n caquin-
tastālani'lh. Lā' a'nlhā na'ictahui'la quit nac a'kapūn, nā
a'ntza' natatahui'la a'ntī quintatā'scuja. QuinTāta'
nacā'a'cnīni'ni' ixlīhuākca'n a'ntī quintatā'scuja.

Jesús hualh a'nchī nanī

27 'Chuhua'j quit lej ictamakchuyīnī't. ¿Chichū
na'icuan? Tū' ictihuanilh quinTāta': "Tāta', caquimāpū-
taxtu a'ntū na'icpātī". Tūla icuan chuntza' porque
tasqui'nī na'icpātīni'n. U'tza' iclīminī't nac quilhtamacuj.
28 Tāta', ca'a'cnīni'ni'ca' hui'x.
Lā' chu tuncan kaxmatca lakatin tachihuīn de nac
a'kapūn a'ntū hualh:
—Qui'a'cnīni'ni'canī'ttza' lā' chu naqui'a'cnīni'ni'pala-
can.
29 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' takaxmatli huā'mā',
tahualh:
—Jililh.
Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—Kalhatin ángel tā'chihuīna'lh.
30 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huan tachihuīn chihuīna'lh por mimpālacataca'n
lā' tū' por quimpālacata. 31 Chuhua'j natzucucan
cālacāxtlahuacan huā' xalanī'n huā'mā' nac quilhta-
macuj. Lā' namaklhtīcan ixlīmāpa'ksīn a'ntī māpa'ksī
huā'mā' quilhtamacuj. 32 Lā' quit a'xni'ca'
naquimā'kayāhuacan nac cruz, na'iccāmāpuhuanī
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't palh naquinta'a'kahuā-
na'ni'.
33 Lā' Jesús hualh huā'mā' para que chuntza' naca'tzī-
can a'nchī nalīnī. 34 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—Huan quileyca'n quincāmāsu'ni'yāni' que Cristo
natahui'la para pō'ktu. Lā' ¿chī hua'na' hui'x que huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n namā'kayāhuacan nac cruz?
¿Tichū huā'mā' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?
35 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' makān catika'lhī'tit huan Xkakana'. Lā'
catlā'hua'ntit hui'xina'n līhuan ka'lhī'yā'tit huan
Xkakana' lā' līhuan tūna'j lakatzī'suanā'tit. A'ntī ta-
latlā'huan de tzī'sa xlaca'n tū' taca'tzī a'nlhā ta'a'n.
36 Quit huan Xkakana' como quit icmāsu'yu a'ntū ixlīs-
tu'ncua'. Caquinkalhlaka'ī'tit para que chuntza'
naca'tzīyā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'.
Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', Jesús a'lh lā' cā-
tatzē'kni'lh xlaca'n.

A'chī' huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

37 Huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús a'yuj ixt-
lahuanī'ttza' lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūnca'n. 38 Lā'
chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana'
Isaías:
Māpa'ksīni', tū' kalhlaka'ī'ca a'ntū icmāsu'yūj.
Tū' kalhlaka'ī'ca a'yuj laktzī'nca a'nchī Dios lej ka'lhī
līmāpa'ksīn.
39 Lā' Isaías līchihuīna'lh ixpālacata a'nchī tūlalh kalhla-
ka'ī'ca. Lā' xla' tzo'kpā:
40 Dios cātlahualh lakatzī'nī'n, lā' cālactlahuani'lh ix-
tapāstacna'ca'n.
Lā' chuntza' tū' talaktzī'n lā' tū' tamāchekxī lā' tū'
quintalakmin para que na'iccāmātzeyī.
41 Isaías hualh huā'mā' porque ixlaktzī'nī'ttza' a'nchī lej
ixlīka'tla' ixlīmāpa'ksīn Jesús. Lā' chuntza' līchihuīna'lh
Jesús.
42 Lā' lej lhūhua' xanapuxcu'nu' takalhlaka'ī'lh Jesús.
Xlaca'n xmān tzē'k taca'tzīlh porque ixtajicua'ni' huan
fariseosnu'. Ixtajicua'n que nacāmātuxtekēcan de
huan lītokpān. 43 Xlaca'n lej ixtalacasqui'n que
cata'a'cnīni'ni'lh tachi'xcuhuī't; lā' tū' tanto ixtat-
lahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n.

Ixtachihuīn Jesús nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhuī't

44 Jesús chihuīna'lh lej pa'lha lā' hualh:
—A'ntī quintakalhlaka'ī' quit, tū' xmān quē'cstu quin-
takalhlaka'ī'. Xlaca'n takalhlaka'ī' nā quinTāta' a'ntī
quimacamilh. 45 Lā' a'ntī quintalaktzī'n quit, hua'chilh
xlaca'n talaktzī'n nā quinTāta' a'ntī quimacamilh. 46 Quit
huan Xkakana'. Quit icminī't nac quilhtamacuj para
nacāmakskoni' tachi'xcuhuī't. Chuntza' a'ntī naquin-
takalhlaka'ī' quit, tū'tza' catitatahui'lalh xlaca'n a'nlhā
cā'pucsua', como natamāchekxī a'ntū ixlīstu'ncua'.
47 A'ntīn takaxmata quintachihuīn lā' tū' takalhlaka'ī',
tū' iccālacāxtlahua quit. Quit icminī't para na'ic-
cāmāpūtaxtū xalanī'n nac quilhtamacuj, lā' tū' para
na'iccālacāxtlahua. 48 Lā' a'ntī quintalakmaka'n lā' tū'
takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n nacālacāxtlahua-
can. A'ntū ā'xmān chi'chini' nala, xlaca'n nacālacāxt-
lahuacan por ixpālacata a'ntū icuanī't. 49 Lā' quit tū'
xmān icchihuīna'n por quimpātunca'tzi. QuinTāta' a'ntī
quimacamilh xla' quimāpa'ksīlh a'ntū icuan lā' a'ntū
icmāsu'yu. 50 Lā' quit icca'tzī que quinTāta' quimā-
pa'ksīlh que iccāmāsu'ni'lh huan tachi'xcuhuī't a'nchī
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
A'ntū quihuaninī't quinTāta', ū'tza' icchihuīna'n quit.

Jesús cātantūche'kē'lh ī'sca'txtunu'nī'n

13 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan cā'tani', Jesús
ca'tzīlh que ā'macsti'na'j ī'sputni' para namakxte-
ka huan quilhtamacuj lā' para nalaka'mpala ixTāta'. Lā'
xla' pō'ktu ixcāpāxquī'nī't a'ntī ixla' xalanī'n nac quilhta-

macuj. Lā' tū' ixlīmakān xla' namāsu'yu a'nchī lej ix-
cāpāxquī'.
2 Lā' Jesús ixcātā'huā'yamā' ī'sca'txtunu'nī'n
cā'smalanka'n. Lā' huan ko'ti'ti' ixmāpuhuanīnī'ttza' Ju-
das Iscariote, ixo'kxa' Simón, palh namacamāstā'
Jesús. 3 Jesús, xla' ixca'tzī que huan xaTāta', xla' ixmax-
quī'kō'nī't ixlīhuāk līmāpa'ksīn. Lā' nā ixca'tzī palh
ixminī'ta'ncha' de Dios lā' chu nalaka'mpala Dios. 4 Lā'
tuncan tāyalh a'nlhā ixuā'yamā' lā' tamakxtulh ixlu'xu'
xala' ixkalhni' lā' chā'xpātahui'lalh kalhtin ixlīmacaxaca.
5 Lā' chu tuncan mojōlh xcān nac lakatin pū-
makacha'ka'. Lā' chu tuncan tzuculh cātantūche'kē'
huan ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālītantūxacalh huan līmacax-
aca a'ntū ixchā'xpāhuī'.
6 Lā' a'xni'ca' ixtantūche'kē'cu'tumā'tza' huan Simón
Pedro, xla' hualh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿chu hui'x naquintantūche'kē'ya'?
7 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Chuhua'j hui'x tū' māchekxī'ya' a'ntū ictlahuamā'
quit. A'calīstān namāchekxī'ya' hui'x.
8 Lā' Pedro huanilh:
—Quit tū' maktin quintitantūche'ke'.
Lā' Jesús huanilh:
—Palh quit tū' ictitantūche'kē'ni' hui'x tūlalhtza' cati-
la't quisca'xtunu'.
9 Lā' Simón Pedro huanilh:
—Lā' tū' xmān quintojon, nā quimacan
caquimakache'ke', lā' nā qui'a'kxāk caquimūche'ke'.
10 Lā' Jesús huanilh:
—A'ntī paxnī'tcus, xmān tasqui'nī natantūcha'ka'n
porque ixlīhuāk ixmacni' makcha'ka'nī't. Hui'xina'n
lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey.
11 Lā' Jesús ixca'tzītza' a'ntī namacamāstā'. Lā' ū'tza'
līhualh: "Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n
tū' tzey".
12 Lā' Jesús a'xni'ca' cātantūche'kē'kō'lh huan ī'sca'tx-
tunu'nī'n, chu hui'līpā ixlu'xu' huan xala' ixkalhni' lā'
xla' tahui'lapā lā' cāhuanilh:
—¿Chā māchekxī'yā'tit hui'xina'n huā' a'ntū iccāt-
lahuani'nī'ta'ni'? 13 Hui'xina'n quilāmāpācuhuīyāuj
Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni'. Chuntza' tzey porque
ū'tza' quit. 14 Como quit Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni',
lā' iccātantūche'kē'nī'ta'ni' hui'xina'n lā' nā chuntza'
tasqui'nī que hui'xina'n nā nalātantūche'kē'yā'tit.
15 Quit iccātlahuani'ni' huā'mā' hua'chi tamālacastuc;
lā' nā chuntza' natlahua'yā'tit nā hui'xina'n. 16 Ixlīs-
tu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n tū' más la-
ka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n lā'
quit hua'chi mimpatronca'n. Hui'xina'n quilacscujnī'n
lā' quit iccāmālacscujūyāni'. Chuntza' tasqui'nī nat-
lahua'yā'tit a'ntū ictlahua. 17 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntū
iccāhuaninī'ta'ni'cus. Lā' palh natlahua'yā'tit, lej līpāxūj
nalatahui'la'yā'tit.
18 'Lā' tū' milīhuākca'n iccālīchihuīna'nāni'. Quit ic-
ca'tzī a'ntī iccālacsacnī't. Natlōkentaxtū chu a'nchī tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios:
U'tza' a'ntī ictā'huā'yan ū'tza' lalh hua'chi quin-
tā'ca'tza'.
19 Quit iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' chuntza'
a'xni'ca' nala huā'mā', hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit
tichū quit. 20 Quit ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni'. A'ntī
ta'a'cnīni'ni' a'ntī icmālakachā', nā quit quinta'a'cnīni'ni'
lā' nā ta'a'cnīni'ni' a'ntī quimacamilh.

Jesús hualh que ū'tza' Judas a'ntī namacamāstā'

Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23

21 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej
tamakchuyīlh lā' lacastu'nc hualh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni', chā'tin de hui'xina'n
ū'tza' naquimacamāstā'.
22 Lā' ū'tza' tatzuculh talālīlakalaktzī'n huan sca'tx-
tunu'nī'n porque xlaca'n tū' ixtaca'tzī a'ntī ixlīchihuī-
na'mā'ca. 23 Kalhatin ī'sca'txtunu' ixuā'yamā' na ixpāx-
tūn Jesús. U'tza' a'ntī lej ixpāxquī' Jesús. 24 Lā' Simón
Pedro lacahuanilh huanmā' sca'txtunu' lā' huanilh:
—Cakalhasqui'ni' tichū līchihuīna'mā'.
25 Lā' xla' ū'tza' ā'chulā' līlaktapajtzūlh huan Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿tichū līchihuīna'mpā't?
26 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Na'iclīmāchū'huī' xaxcān līhua't pītzina'j pāntzi. Lā'
a'ntī na'icmaxquī' ū'tza' nala.
Lā' māchū'huī'lh huan pītzina'j pāntzi lā' maxquī'lh
huan Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón. 27 Lā' a'xni'ca' Ju-
das maklhtīni'lh huan pāntzi tanūni'lh huan ko'ti'ti' na
ixa'clhcunuc. Lā' chu tuncan Jesús huanilh:
—Catla'hua' tuncan a'ntū tla'hua'cu'tuna'.
28 Lā' huan ā'makapitzīn a'ntī ixtahuā'yamā'na, xla-
ca'n tū' tamāchekxīlh a'chī' huanilh huanmā'. 29 Lā' co-
mo Judas ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't huan tumīn,
makapitzīn tapuhualh que Jesús ixuaninī't que
natamāhua catūhuā a'ntū ixtamaclacasqui'n para
huan cā'tani', o ixuaninī't que nacāmaxquī' macsti'na'j
huan pobres. 30 Lā' a'xni'ca' ixmaklhtīni'nī'ttza' huan
pāntzi, Judas taxtulh. Lā' tzī'satza' ixuanī't.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

31 Lā' a'xni'ca' Judas ixtaxtunī'ttza', Jesús hualh:
—Chuhua'j qui'a'cnīni'ni'can quit, como quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j a'cnīni'ni'can Dios
por ixpālacata a'ntū ictlahua. 32 Lā' como a'cnīni'ni'can
Dios por ixpālacata a'ntū ictlahua, lā' chuntza' Dios
naqui'a'cnīni'ni' quit. Lā' palaj natlahua. 33 Quilaks-
ka'tā'n, tū'tza' makān icticātā'latahui'lani' hui'xina'n. Lā'
hui'xina'n naquilāputzayāuj. Chuntza' a'nchī ic-
cāhuanilh huan israelitas, nā hui'xina'n chuntza'
chuhua'j na'iccāhuaniyāni': "A'nlhā na'ica'n quit, hui'xi-
na'n tūlalh catipintit". 34 Lā' hui'xina'n iccāmaxquī'yāni'
xasāsti' līmāpa'ksīn: Calāpāxquī'tit. Chuntza' a'nchī ic-
cāpāxquī'yāni' quit, nā chuntza' nalāpāxquī'yā'tit hui'xi-
na'n. 35 Palh hui'xina'n nalāpāxquī'yā'tit, chuntza' nata-
ca'tzī ixlīhuāk tachi'xcuhuī't palh hui'xina'n quisca'tx-
tunu'nī'n.

Jesús hualh que Pedro nakalhtatzē'ka
Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34

36 Simón Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:
—Māpa'ksīni', ¿lhachū pimpā't?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—A'nlhā na'ica'n quit, tūlalh quintitā'pi chuhua'j.
Naquistālani'ya' ā'calīstān.
37 Lā' Pedro huanilh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tūla ictitā'a'ni' chuhua'j? Quit
xa'iclīnīlh por hui'x.
38 Lā' Jesús kalhtīlh:
—¿Chā stu'ncua' palh ixnī't por quit? Stu'ncua' a'ntū
icuaniyāni'. A'xni'ca' tūna'j ta'sa huan gallo, hui'x
naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

Por ixpālacata Jesús nalakchā'ncan Dios

14 lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' hui'xina'n tū'tza' catamakchuyī'tit.
Calīpāhua'ntit Dios lā' nā chuntza' quit
caquilālīpāhuáuj. 2 A'nlhā hui'lacha' quinTāta', a'ntza'
a'nan lhūhua' pūtahuī'lhni'. Palh tū' cahuā chuntza',
xa'iccāhuanini' hui'xina'n. Ica'nā quit iccāxui'lī lacatin
a'nlhā natahui'la'yā'tit a'ntza'. 3 Lā' a'xni'ca' na'ica'n quit
lā' na'iccāxui'līkō'yācha', quit na'icmimpala lā' na'ic-
cālē'nāni' hui'xina'n. Lā' chuntza' a'nlhā na'ictahui'la
quit, nā hui'xina'n a'ntza' natahui'la'yā'tit. 4 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nlhā ica'mā' lā' ca'tzīyā'tit a'nchī tzē
līchā'ncan.
5 Lā' Tomás huanilh:
—Māpa'ksīni', quina'n tū' icca'tzīyāuj a'nlhā pimpā't.
¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj a'nchī līchā'ncan?
6 Jesús kalhtīlh:
—Quit huan xatzey tej, lā' quit icmāsu'yu a'ntū ixlīs-
tu'ncua', lā' quit iccāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhta-
macujca'n. Lā' xmān a'ntī quintakalhlaka'ī', xmān xla-
ca'n tzē natalakchā'n quinTāta'. 7 Palh hui'xina'n ix-
ca'tzītit tichūn quit, ixlakapastit quinTāta'. Chuhua'j
lakapasā'tit quinTāta' lā' laktzī'nī'ta'ntit hui'xina'n.
8 Lā' Felipe huanilh:
—Māpa'ksīni', caquilāmāsu'ni'uj minTāta'. Lā' xmān
ū'tza' iccāsqui'ni'yāni'.
9 Jesús kalhtīlh:
—Felipe, lejtza' makān iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, lā'
¿a'chī' tūna'j quilakapasa'? A'ntī quintalaktzī'nī't quit, nā
talaktzī'nī't quinTāta'. Lā' ¿a'chī' hua'na': "Caquilāmā-
su'ni'uj minTāta'"? 10 ¿Chu tū' a'ka'ī'ya' que quinTāta' lā'
quit chu lakatin quina'n? A'ntū iccāhuaniyāni', tū' xmān
quimpātunca'tzi. QuinTāta' quintā'lahuī', lā' māni'
ū'tza' tlahua a'ntū ixtascujūt. 11 Cakalhlaka'ī'tit que chu
lakatin quina'n, quit lā' quinTāta'. Lā' palh tūla nakalh-
laka'ī'yā'tit huā'mā' xmān por ixpālacata a'ntū ic-
cāhuanini', caquilākalhlaka'ī'uj por ixpālacata huan
lē'cnīn a'ntū ictlahua. 12 Ixlīstu'ncua' a'ntū ic-
cāhuaniyāni'. A'ntī quintakalhlaka'ī' quit, nā xlaca'n
natatlahua huan catūhuā a'ntū ictlahua quit. Lā'
ā'līhua'ca' xalaka'tla'n catūhuā natatlahua porque quit
na'iclaka'n quinTāta'. 13 A'ntū nasqui'nā'tit hui'xina'n
por quinquilhtampān quit na'ictlahua porque quit
xa'O'kxa'; chuntza' tzē na'iclīmālacsu'yu a'nchī ixlīka'tla'
ixlīmāpa'ksīn quinTāta'. 14 Quit na'ictlahua chuxatū
a'ntū nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhtampān.

Jesús hualh que namacamin huan Espíritu Santo

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj, ca'a'kahuāna'ni'tit
quilīmāpa'ksīn. 16 Quit na'icsqui'ni' quinTāta' lā' xla'
nacālakmacamimpalayāni' ā'kalhatin a'ntī nacāmak-
tāyayāni'. Lā' xla' ū'tza' natachoko con hui'xina'n para
pō'ktu. Xla' ū'tza' huan Espíritu Santo a'ntī māsu'yu
a'ntū ixlīstu'ncua'. 17 Xalanī'n nac quilhtamacuj xlaca'n
tūlalh catitamaklhtīni'lh huan Espíritu Santo porque
xlaca'n tūlalh catitalaktzī'lh lā' tūlalh catitalakapasli. Lā'
hui'xina'n lakapasā'tit porque xla' cātā'lahui'lani' hui'xi-
na'n lā' nacā'o'kska'lhīyāni'. 18 Lā' tū' icticāmakxtekni'
mi'a'cstuca'n. Na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n.
19 A'macsti'na'j tū'tza' quintitalaktzī'lh huan xalanī'n nac
quilhtamacuj. Pero hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj. Hui'xi-
na'n nalatahui'la'yā'tit porque quit iclahuī'. 20 Lā'
a'xni'ca' namin huan Espíritu Santo, hui'xina'n
naca'tzīyā'tit que quinTāta' quintā'lahuī' lā' nā ic-
cātā'lahui'lani'. 21 A'ntīn taca'tzī quilīmāpa'ksīn lā'
ta'a'kahuāna'ni', chuntza' lītasu'yu palh quintapāxquī'.
Lā' quinTāta' nā nacāpāxquī' a'ntī quintapāxquī' quit.
Lā' nā quit nā na'iccāpāxquī' lā' na'iccātalacsu'yuni' xla-
ca'n.
22 Lā' Judas (ā'chā'tin Judas lā' tū' huan Iscariote)
huanilh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' naquilātalacsu'yuni'yāuj
quina'n lā' tū' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhta-
macuj?
23 Lā' Jesús kalhtīlh:
—A'ntī quintapāxquī' quit, xlaca'n nata'a'kahuāna'ni'
a'ntū icuan quit. Lā' quinTāta' nacāpāxquī'. Lā' quinTā-
ta' lā' quit na'iccālakmināuj para na'ic-
cātā'latahui'layāuj xlaca'n. 24 Lā' a'ntīn tū' quintapāxquī'
xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū icuan quit. Lā' huan
līmāsca'tīn a'ntū kaxpa'tpā'na'ntit hui'xina'n, xla' tū'
quila'; ixla' quinTāta' a'ntī quimacaminī't.
25 'Lā' huāk huā'mā' iccāhuanimā'kō'ni' līhuan ic-
cātā'lahui'lani' hui'xina'n. 26 QuinTāta' namacamin
huan Espíritu Santo lā' xla' namāsu'yu por quimpālaca-
ta. U'tza' huan maktāyana' lā' nacāmāsu'ni'kō'yāni'
ixlīhuāk lā' nacāmāpāstaquīyāni' ixlīhuāk a'ntū ic-
cāhuaninī'ta'ni' quit.
27 'Hui'xina'n quilākalhlaka'ī'yāuj lā' ū'tza' līpāx-
uhua'yā'tit hua'chi quit icpāxuhua. Lā' a'nchī pāx-
uhua'yā'tit tū' hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' tū'
catamakchuyī'tit lā' tū' cajicua'ntit. 28 Hui'xina'n kax-
pa'ttit a'nchī iccāhuanini': "Quit ica'nā lā' na'iccālak-
mimpalayāni' hui'xina'n". Palh lej stu'ncua' ixquilāpāx-
quī'uj, lej ixlīpāxuhua'tit hui'xina'n porque quit icla-
ka'mā' quinTāta'. Lā' xla' ū'tza' más xaka'tla' que quit.
29 Iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' a'xni'ca' nala,
hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit.

30 ’Lā' tū'tza' lej icticātā'chihuīna'ni' hui'xina'n porque
mimā'tza' a'ntī māpa'ksī huā' quilhtamacuj. Lā' xla',
quit tūlalh quintimāpa'ksīlh. 31 Quit ictlahua ū'tza' a'ntū
quihuani quinTāta'. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhta-
macuj tzē nataca'tzī palh quit icpāxquī' quinTāta'.
Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanipā:
—Lā' chuhua'j catāya'tit lā' cā'hui'tit.

Huan xamayāc uva lā' ixpekenī'n

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit hua'chi xatzey mayāc lā' quinTāta'
hua'chi xamaktaka'lhna' huā'mā' mayāc. 2 Lā' huāk
huan ixpekenī'n a'ntū tū' māstā' ixtō'ca't, xla' ū'tza'
cācā'tē. Lā' ixlīhuāk huan ixpekenī'n a'ntū tatō'ca', xla'
xmān cāpekesita. Lā' chuntza' ā'chulā' māstā' ixtō'ca't.
3 Lā' nā chuntza' Dios cāmāpānūni'nī'ta'ni' a'ntū
ko'hua'jua' porque hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit huan
līmāsca'tīn a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'.
4 Caquilātā'latahui'lauj quit lā' chuntza' quit na'ic-
cātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Kentin ixpeken huan xa-
mayāc xmān ixa'cstu tūlalh catika'lhīlh ixtō'ca't. Macla-
casqui'n xa'nca nachi'pāna'n nac xamayāc. Palh hui'xi-
na'n namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n, maclacasqui'n
naquilātā'tahui'layāuj hua'chi huan ixpekenī'n mayāc
chi'pāna'n na ixtojon. Xmān hui'xina'n mē'cstuca'n
tūlalh catimāstā'tit mintō'ca'tca'n; tūlalh catitlahua'tit
a'ntū Dios lacasqui'n.
5 ’Quit hua'chi xamayāc lā' hui'xina'n hua'chi ix-
pekenī'n. Lā' a'ntī pō'ktu quintatā'latahui'la, xlaca'n
natamāstā' ixtō'ca'tca'n; natatlahua a'ntū Dios la-
casqui'n. Hui'xina'n mē'cstuca'n tūlalh catitlahua'tit
catūhuā porque lej maclacasqui'n quit na'iccāmak-
tāyayāni'. 6 Lā' a'ntīn tū' quintatā'latahui'la, xlaca'n
nacālakmaka'ncan hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū
cāpeksitmaka'ncanī't lā' scōhuan lā' mākēxtimīcan lā'
lhcuyucan.
7 ’Palh hui'xina'n macaxtim naquilātā'latahui'layāuj,
lā' palh tū' napātza'nkāyā'tit quintachihuīn, casqui'ntit
chu a'ntū lacasqui'nā'tit lā' hui'xina'n nacātamax-
quī'yāni'. 8 Palh hui'xina'n lej māstā'yā'tit
mintō'ca'tca'n, palh lej tlahua'yā'tit a'ntū Dios la-
casqui'n, chuntza' lī'a'cnī'ni'ni'yā'tit quinTāta'. Lā'
chuntza' tasu'yu palh hui'xina'n stu'ncua' quisca'tx-
tunu'nī'n. 9 Quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n chuntza'
hua'chi quinTāta' quimpāxquī' quit. Lā' hui'xina'n
pō'ktu caquilāpāxquī'uj quit. 10 QuinTāta' quimpāxquī'
porque ica'kahuāna'ni' ixtachihuīn. Lā' nā hui'xina'n
palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn, nā chuntza'
na'iccāpāxquī'yāni'.
11 ’Lā' quit iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' para que na-
ka'lhī'yā'tit huan tapāxuhuān a'ntū icmāstā'. Lā'
chuntza' lej naka'lhī'yā'tit tapāxuhuān. 12 Quilīmā-
pa'ksīn xla' ū'tza' huā'mā': calāpāxquī'tit hui'xina'n chu
a'nchī quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 13 Kalhatin a'ntī
līnīlh para namāpūtaxtū ixamigo, ū'tza' lej pāxquī'.
14 Hui'xina'n qui'amigos palh natlahua'yā'tit a'ntū ic-
cālīmāpa'ksīyāni'. 15 Tū'tza' icticāmāpācuhuīni' quin-
tasācua'nī'n porque huan tasācua' xla' tū' ca'tzī tuchū
tlahuacu'tumā' ixpatrón. Hui'xina'n iccāhuaniyāni'
qui'amigos porque quit iccāmāca'tzīnīyāni' ixlīhuāk
a'ntū quihuanī quinTāta'. 16 Lā' tū' hui'xina'n quilālac-
sacui quit. Quit iccālacsacni' hui'xina'n. Lā' iccālīmā-
macū'yāni' que napinā'tit lā' lej namāstā'yā'tit
mintō'ca'tca'n a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' nā
chuntza' quinTāta' nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. 17 Lā' ū'tza'
huā'mā' iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n que calāpāx-
quī'tit milīhuākca'n.

Huan xalani'n nac cā'quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n Jesús lā' a'ntī ixla'

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh huan xalanī'n nac quilhtamacuj cātaca'tzalak-
tzī'nāni' hui'xina'n, tū' natamakchuyī'yā'tit, porque nā
quit xapū'la quintaca'tzalaktzī'lh. 19 Palh hui'xina'n
cahuā xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, ixcātapāxquī'ni'
huan xalanī'n nac quilhtamacuj, hua'chi talāpāxquī'
xlaca'n. Quit iccālacsacni' lā' chuntza' hui'xina'n tū'tza'
xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza' cātalīca'tzalak-
tzī'nāni' hui'xina'n huan xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
20 Capāstactit a'nchī iccāhuanini' que hui'xina'n tū' más
laka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n
lā' quit hua'chi mimpatronca'n. Como makapitzīn quin-
tamacaputzanī't quit, nā hui'xina'n chuntza' nacāta-
macaputzayāni' makapitzīn. Lā' como ā'makapitzīn
ta'a'kahuāna'ni'nī't quintachihuīn, nā hui'xina'n nacā-
ta'a'kahuāna'ni'yāni' makapitzīn a'ntū namāsu'yuyā'tit.
21 Lā' huāk huā'mā' nā nacātatlahuani'yāni' hui'xina'n
por quimpālacata, porque xlaca'n tū' talakapasa a'ntī
quimacaminī't.
22 ’Palh quit tū' cahuā xa'icmilh iccāhuanī quintachi-
huīn, xlaca'n tū' ixtalē'lh cuenta por ixtalaclē'i'ca'n.
Pero chuhua'j tūlalh catitahualh palh tū' talē'n cuenta
por ixtalaclē'i'ca'n, como iccāhuaninī'ttza'. 23 A'ntī quin-
taca'tzalaktzī'n quit, nā chuntza' quinTāta' taca'tzalak-
tzī'n. 24 Xlaca'n nīn tuntū'yā cuenta ixtaka'lhīlh, palh
quit cahuā tū' xa'ictlahualh na ixlacapūnca'n a'ntū tūla
tlahua ā'chā'tin. Lā' a'yuj talaktzī'nī't huā'mā', quinta-
ca'tzalaktzī'n quit, lā' nā quinTāta' taca'tzalaktzī'n.
25 Chuntza' pātle'ke porque maclacasqui'n natlōkentax-
tū a'nchī tatzo'kni' na ixleyca'n:
Quintaca'tzalaktzī'lh por nīn tuntū' ixpālacata.
26 ’Namin huan Maktāyana'. U'tza' huan Espíritu San-
to a'ntī nahuan ixlīstu'ncua'. U'tza' naminācha' a'nlhā
hui'lacha' huan xaTāta'. Lā' quit na'iccālak-
macā'nāchāni' a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Lā' namā-
su'yu por quimpālacata. 27 Lā' nā hui'xina'n nalīchihuī-
na'nā'tit por quimpālacata porque ixquintā'lahui'lā-
na'ntit quit desde iclītzuculh quilītlōt huā'tzā' nac
cā'quilhtamacuj.
16 ’Quit iccāhuanimā'ni' huā'mā' para que chuntza'
tū' natatonkopūyā'tit a'xni'ca' napātīni'nā'tit.
2 Hui'xina'n nacātamātuxtekēyāni' de huan nac lī-
tokpānna'. Namin lakatin chi'chini' a'ntū nacātapū-
maknīyāni' hui'xina'n. Lā' a'ntī nacātamaknīyāni', xla-
ca'n natapuhuan que tatlahuamā'na a'ntū ixtapuhuān

Dios. 3 Huā'mā' natatlahua porque tū' maktin talaka-
pasnī't quinTāta' lā' nā quit tū' quintalakapasnī't. 4 Ic-
cāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza' a'xni'ca' nacā-
tamacaputzayāni', nalīpāstacā'tit a'nchī iccāhuanini'
xapū'la.

A'ntū tlahua huan Espíritu Santo

Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit tū' iccāhuanini' huā'mā' xapū'la porque quit
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 5 Chuhua'j na'icla-
ka'mpala a'ntī quimacaminī't. Lā' hui'xina'n milīhuāk-
ca'n tū' quilākalhasqui'nī'nī'ta'uj: "¿Lhām pimpā't?"
6 Chuhua'j hui'xina'n lej līlakaputzayā'tit porque ic-
cāhuanimā'ni' huā'mā'. 7 Quit iccāhuaniyāni' ixlīs-
tu'ncua'. Xalītzey para hui'xina'n palh quit na'ica'n. Palh
quit tū' na'ica'n, tū' caticālakmini' a'ntī nacāmak-
tāyayāni' hui'xina'n. Lā' palh na'ica'n quit na'iccālak-
macamināni' a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. 8 Lā'
xla', a'xni'ca' namin, nacāmāca'tzīnī huan tachi'xcuhuī't
nac quilhtamacuj a'nchī talaclē'n chā'tunu' de xlaca'n.
Lā' nacāmāca'tzīnī tichū xatzey na ixlacapūn Dios. Lā'
nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios nacālacāxtlahua. 9 Nacāmā-
ca'tzīnī xlaca'n que talaclē'n porque tū' quintakalhla-
ka'ī'. 10 Nacāmāca'tzīnī que Dios quit quilaktzī'n palh
xatzey, porque quit iclaka'mā' quinTāta' lā' hui'xina'n
tū'tza' quintilālaktzī'uj. 11 Nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios
nacālacāxtlahua porque chuhua'j lacāxtlahuacanī'ttza'
a'ntī māpa'ksī huā'mā' quilhtamacuj.
12 'Lej lhūhua' sputa a'ntū iccāhuanicu'tunāni' pero
hui'xina'n tūlalh catimāchekxī'tit chuhua'j. 13 A'xni'ca'
namin huan Espíritu Santo, a'ntī nahuan ixlīstu'ncua',
xla' ū'tza' nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlīhuāk a'ntū ixlīs-
tu'ncua'. Xla' tū' catichihuīna'lh por xmān ixpātunca'tzi.
Xla' nacāhuaniyāni' xmān a'ntū huan xaTāta' nahuanī.
Lā' nā nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū napātle'ke.
14 Lā' xla' nā naqui'a'cnīni'ni' como nacāmāca'tzīnīyāni'
hui'xina'n a'ntū iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit. 15 Huāk
a'ntū ka'lhī quinTāta' nā quit quila'. Lā' ū'tza' iclīhualh
que huan Espíritu Santo nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n
a'ntū iclacasqui'n que naca'tzī'yā'tit.

Natapāxuhua a'ntī talakaputza

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' ā'macsti'na'j hui'xina'n tū' quintilālaktzī'uj. Lā'
ā'macsti'na'j huampala hui'xina'n naquilālak-
tzī'mpalayāuj porque quit iclaka'mā' quinTāta'.
17 Lā' huan makapitzīn sca'txtunu'nī'n, xlaca'n
talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū huanicu'tun huā'mā'? Xla'
quincāhuaniyāni' que ā'macsti'na'j tū' catilaktzī'uj lā'
ā'macsti'na'j huampala chu nalaktzī'mpalayāuj. Lā'
huā'mā' porque nalaka'n ixTāta'. 18 Lā' ¿tuchū
huanicu'tun ā'macsti'na'j? Tū' māchekxīyāuj a'ntū
quincāhuanimā'ni'.
19 Lā' Jesús ca'tzīlh palh ixtakalhasqui'nīcu'tun lā'
ū'tza' cālīhuanilh:
—Quit iccāhuanini' que ā'macsti'na'j tū' quintilālak-
tzī'uj lā' ā'macsti'na'j huampala chu naquilālak-
tzī'mpalayāuj. ¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntū
lākalhasqui'nī'pā'na'ntit hui'xina'n? 20 Ixlīstu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n nacalhua'nā'tit lā' nalaka-
putzayā'tit. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhta-
macuj natalīpāxuhua. Lā' a'yuj pū'la nalakaputzayā'tit,
ā'calīstān lej līpāxūj nalatahui'la'yā'tit. 21 A'xni'ca'
kalhatin puscāt namālacatuncuīnītza', xla' lakaputza
porque pātī huan taca'tzāt. Lā' a'xni'ca' lacatun-
cuīnī'ttza' huan ska'ta', xla' tū'tza' pāstaca a'nchī
pātīni'lh como chilhtza' nac quilhtamacuj lakatin
ska'ta'. Lā' ū'tza' lej līpāxuhua. 22 Lā' nā chuntza' hui'xi-
na'n chuhua'j lakaputzayā'tit. Lā' a'xni'ca' quit na'ic-
cālakmimpalayāni' hui'xina'n lā' a'xni'ca' lej napāx-
uhua'yā'tit hui'xina'n. Lā' nīn tintī' caticāmaklhtīni'
huā'mā' tapāxuhuān.
23 'Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', hui'xina'n
nīn tuntū'tza' quintilākalhasqui'nīuj. Ixlīstu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni', quinTāta' nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk
a'ntū nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. 24 Lā' tūna'j
squi'nī'ta'ntit nīn tuntū' por quinquilhtampān.
Casqui'ntit lā' namaklhtīni'nā'tit. Lā' chuntza' lej
nalīpāxuhua'yā'tit.

Jesús ū'tza' tlajalh quilhtamacuj

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' hua'chi a'ntū lītalacas-
tuca. Lā' namin huan quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' ic-
ticātā'chihuīna'ni' chuntza'. Lej xa'nca na'iccātā'līchihuī-
na'nāni' quinTāta'. 26 Huanmā' quilhtamacuj hui'xina'n
nasqui'ni'yā'tit quinTāta' por quinquilhtampān. Lā'
tū'tza' timaclacasqui'lh palh quit na'icsqui'ni' quinTāta'
por hui'xina'n, 27 porque quinTāta' cāpāxquī'yāni'
hui'xina'n. Hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj quit lā' kalhla-
ka'ī'nī'ta'ntit palh quit icminī'ta'ncha' de Dios. Lā' ū'tza'
xla' cālīpāxquī'yāni' hui'xina'n. 28 Quit icmincha' de
quinTāta' lā' icmilh huā'tzā' nac quilhtamacuj. Lā'
chuhua'j na'icmakxteka huā' quilhtamacuj lā' na'icla-
ka'mpala quinTāta'.
29 Lā' tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Chuhua'j lej xa'nca icmāchekxīyāuj a'ntū chihuī-
na'mpā't como tū'tza' chihuīna'mpā't hua'chi a'ntū līta-
lacastuca. 30 Lā' chuhua'j icca'tzīyāuj que hui'x lej
ca'tzīya' ixlīhuāk. Lā' tū'tza' tasqui'nī nakalhasqui'nī-
ca'na' hui'x. Lā' icca'tzīyāuj xa'nca que hui'x ta'nī'ta'nchi
a'nlhā hui'lacha' Dios.
31 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hua'chīlh kalhlaka'ī'yā'tittza'. 32 Mimā'tza' huan
chi'chini', lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca'
hui'xina'n na'a'kahua'nā'tit. Milīhuākca'n hui'xina'n
chā'tunu' napinā'tit na minchicca'n lā' quit naquilā-
makxtekāuj quē'cstu. Lā' a'yuj quilāmakxtekui, tū'
quē'cstu ictitahui'lalh porque quinTāta', xla' quin-
tā'lahuī'. 33 Lā' iccāhuaniyāni' huā'mā' para que
chuntza' tū' najicua'nā'tit porque hui'xina'n
quilālīpāhuanāuj xmān quit. Lā' como lahui'lā'na'ntit-
cus nac quilhtamacuj, napātīni'nā'tit. Tū' cajicua'ntit.

Quit ictlajanī't huan a'ntī māpa'ksī huan quilhtamacuj.

Jesús kalhtō'ka'lh por ī'sca'txtunu'nī'n

17 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús tala-
cayāhualh nac a'kapūn lā' hualh:
—Tāta', chilhtza' huan quilhtamacuj. Caqui'a'cnīni'ni'
quit, mi'O'kxa', lā' nā chuntza' quit nā
na'ica'cnīni'ni'yāni'. 2 Quimaxquī'nī'ta' talacasqui' para
na'iccāmāpa'ksī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā'
chuntza' quit tzē na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhta-
macujca'n para pō'ktu xlaca'n ixlīhuākca'n a'ntī
quimacamaxquī'nī'ta'. 3 Xlaca'n talakapasāni' hui'x lā'
quintalakapasa quit, Jesucristo. Lā' taca'tzī que hui'x
scana'nca Dios lā' que hui'x quimacata'nī'ta'. Chuntza'
tasu'yu que xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu.
4 'Quit ica'cnīni'ni'nī'ta'ni' huā'tzā' nac quilhtamacuj.
Lā' ictlahuakō'lhtza' a'ntū quilakma'cata' na'ictlahua.
5 Chuhua'j Tāta', caqui'a'cnīni'ni' na milacapūn chuntza'
hua'chi ixqui'a'cnīni'ni'ya' a'xni'ca' xa'ictā'lahui'lachāni'
hui'x a'xni'ca' tūna'j ixa'nan quilhtamacuj.
6 'Lā' huan xalanī'n nac quilhtamacuj a'ntī hui'x
quimacamaxquī'nī'ta', xlaca'n iccāmālakapasnīnī'ttza'
a'ntī hui'x. Xlaca'n mila' ixtahuanī't lā' hui'x quimaca-
maxquī'nī'ta' lā' xlaca'n ta'a'kahuāna'ni'nī't milīmā-
pa'ksīn. 7 Lā' chuhua'j xlaca'n taca'tzī que milīmā-
pa'ksīn ū'tza' a'ntū iclītlō ixlīhuāk. 8 Quit iccāhuaninī't
mintachihuīn a'ntū quihua'ni' hui'x. Lā' xlaca'n quinta-
maklhtīni'nī't. Lā' xlaca'n chuhua'j taca'tzītza' palh lej
stu'ncua' icminī'ta'ncha' a'nlhā hui'la'chi hui'x. Lā'
takalhlaka'ī'nī'ttza' palh hui'x quimacata'nī'ta'nchi.
9 'Quit icsqui'ni'yāni' por ū'tunu'n. Tū' icsqui'ni'yāni'
por xalanī'n huā'tzā' nac quilhtamacuj. Icsqui'ni'yāni'
xmān por xlaca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta' porque
xlaca'n huāk mila'. 10 Huāk a'ntī quila' nā mila'. Lā' huāk
a'ntī mila' nā quila'. Lā' quit quinta'a'cnīni'ni'nī't.
11 'Lā' chuhua'j quit na'iclakmimpalayāni' hui'x. Tū'tza'
ictitachokolh nac quilhtamacuj. Xlaca'n natatachoko
nac quilhtamacuj. Padre Santo, quinTāta', cacāmakta-
ka'lhti con milīmāpa'ksīn xlaca'n a'ntī quimacamax-
quī'nī'ta' para que chu lakatin natala, hua'chi hui'x lā'
quit chu lakatin. 12 A'xni'ca' xa'iclahuī' con ū'tunu'n,
xa'iccāmaktaka'lha con milīmāpa'ksīn a'ntī quimaca-
maxqui' hui'x. Xa'iccāmaktaka'lha xlaca'n. Lā' chuntza'
tū' tataxtutāyanī't nīn kalhatin de huan chi'xcuhuī'n,
xmān ū'tza' a'ntī līhui'lī taxtutāya. Chuntza' tlōkentax-
tūlh mintachihuīn chu a'nchī tatzo'kni'.
13 'Chuhua'j quit iclaka'mā'chāni'. Lā' līhuan icuī'cus
huā'tzā' nac quilhtamacuj, quit icuan huā'mā' para que
chuntza' xlaca'n nataka'lhī tapāxuhuān hua'chi quit.
14 Quit iccāmaxquī'nī't mintachihuīn. Lā' huan xalanī'n
nac quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n xlaca'n. Cāca'tzalak-
tzī'ncan quinchi'xcuhuī'n porque xlaca'n tū' xalanī'n
nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala' nac
quilhtamacuj. 15 Tū' icsqui'ni'mā'ni' que cacāma'xtu nac
cā'quilhtamacuj. Quit icsqui'ni'yāni' que cacāmaktāya'
para que huan ko'ti'ti' tū' nacātlaja. 16 Xlaca'n tū'
xalanī'n nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū'
xala' nac quilhtamacuj. 17 Lā' xalacuan cacālītlō't
mintachihuīn, como mintachihuīn ū'tza' lej xastu'ncua'.
18 Hua'chi quima'cata'nī'ta' quit nac quilhtamacuj, nā
chuntza' xlaca'n nā quit na'iccālakmacā'n huan xalanī'n
nac quilhtamacuj. 19 Lā' por ixpālacataca'n quit na'iclī-
tamacamāstā' quē'cstu hua'chi lē'ksajna' para que nā
chuntza' xlaca'n stu'ncua' natala mila'.
20 'Lā' icsqui'nīmā'ni' por ū'tunu'n lā' por ixlīhuākca'n
a'ntī nā natakalhlaka'ī' ā'calīstān por ixpālacata ixtachi-
huīnca'n xlaca'n a'ntī quila'. 21 Icsqui'ni'yāni' que xlaca'n
chu lakatin catalalh con quina'n, Tāta', chuntza' hua'chi
chu lakatin quina'n, hui'x lā' quit. Catalalh chu lakatin
para que chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj nā
natakalhlaka'ī' palh hui'x quima'cata'nī'ta'. 22 Hua'chi
hui'x qui'a'cnīni'ni'nī'ta', nā chuntza' quit ic-
cā'a'cnīni'ni'nī't xlaca'n para que chu lakatin natala
hua'chi quit lā' hui'x chu lakatin quina'n. 23 Lā' quit ic-
cātā'lahuī' xlaca'n chuntza' hua'chi hui'x quin-
tā'lahui'la', para que xlaca'n natala chu lakatin.
Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē nataca'tzī
palh hui'x quima'cata'nī'ta' lā' palh hui'x nā cāpāx-
quī'ya' xlaca'n chuntza' hua'chi quimpāxquī'ya' quit.
24 'QuinTāta', hui'x quimacamaxquī'nī'ta' xlaca'n. Lā'
quit iclacasqui'n que nā xlaca'n catachā'lh a'nlhā quit
na'icchā'n, para que chuntza' xlaca'n natalaktzī'n a'nchī
qui'a'cnīni'ni'ya'. Hui'x qui'a'cnīni'ni'ya' como ixquim-
pāxquī'ya' xapū'la a'xni'ca' tūna'j ixa'nan huan quilhta-
macuj. 25 Tāta', hui'x xatzey. Lā' a'yuj tū' talakapasāni'
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj, pero
quit iclakapasāni'. Lā' quinchi'xcuhuī'n, xlaca'n taca'tzī
palh hui'x quima'cata'nī'ta'. 26 Quit iccāmālakapas-
nīnī'ttza' tichū hui'x. Lā' na'iccāmālakapasnīcus para
que chuntza' xlaca'n natapāxquī'nin chuntza' hua'chi
hui'x quimpāxquī'ya'. Lā' nā chuntza' xlaca'n pō'ktu
na'iccātā'lahuī'.

Chī'lē'nca huan Jesús

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53

18 Lā' Jesús a'xni'ca' tlahuakō'lh huan oración, tax-
tulh con ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh pātintacut
huan pūxka Cedrón. A'ntza' ixuī' lakatin pū'olivo. Jesús
a'ntza' cātā'tanūlh ī'sca'txtunu'nī'n. 2 Lā' nā huan Judas
a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza'
porque lej maklhūhua' Jesús ixcātā'takēstoknī't a'ntza'
con ī'sca'xtunu'nī'n. 3 Lā' a'ntza' nac pū'olivo Judas
cālē'lh soldados lā' policíasna' a'ntī ixcāmālakachā'nī't
huan xanapuxcu'nu' curas lā' huan fariseosnu'. Ix-
talē'nācha' ixlīlhtucuyāhuanca'n lā' ixpūmakskoca'n lā'
ixkanchi'chica'n. 4 Lā' como Jesús ixca'tzīkō'tza' ixlīhuāk
a'ntū napātle'keni', cātapajtzūni'lh lā' cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū putzayā'tit?
5 Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Jesús xala' nac Nazaret.
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit Jesús a'ntī putzayā'tit.
Lā' a'ntza' ixcātā'yā Judas a'ntī namacamāstā' Jesús.
6 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanilh: “Quit Jesús a'ntī putza-
yā'tit”, xlaca'n kēni'yaj ta'a'lh lā' ta'a'kā'lh nac ti'ya't.

7 Lā' Jesús chu cākalhasqui'nīpā:
—¿Tichū putzayā'tit?
Lā' xlaca'n tahuampā:
—Jesús xala' nac Nazaret.
8 Jesús cāhuanilh:
—Iccāhuanintza' palh quit. Lā' palh quit quilāputza-
yāuj, cacāmakxtektit nata'a'n huā' makapitzīn.
9 Lā' hualh huā'mā' para que natlōkentaxtū a'ntū
Jesús māni' ixuanī't: “Tū' tataxtutāyalh nīn kalhatin de
huan chi'xcuhuī'n a'ntī quincāmacamaxquī'lh huan
xaTāta'”.
10 Lā' como Simón Pedro ixlē'nācha' ixmachīta, chu
tuncan māxtulh lā' a'kacā'tēlh ixa'ka'xko'lh na ixa'kacā-
na'j a'ntī ixuanican Malco. Lā' xla' ū'tza' ixtasācua' ixu-
anī't huan xamāpa'ksīni' curasna'. 11 Jesús huanilh
huan Pedro:
—Camānū'pala' mimachīta na mimpūmachīta. Quit
iclīhui'līnī't para na'icpātī a'ntū ixtapuhuān quinTāta'.

Lē'ni'ca Jesús huan xamāpa'ksīni' curasna'

Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54

12 Lā' tachi'palh Jesús huan soldados lā' ixcomandan-
teca'n lā' huan policías a'ntī ixlaca'n israelitas. Lā'
macachī'ca. 13 Lā' lē'nca pū'la na ixchic Anás. Lā' huan
papatzīn Anás ixpuhuiti' ixuanī't huan Caifás a'ntī xam-
āpa'ksīni' curasna' huanmā' cā'ta. 14 Lā' huā'mā' Caifás
chu ū'tza' a'ntī ixcāhuaninī't huan israelitas que más
tzey palh kalhatin chi'xcu' nalīnī por ixpālacata
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.

Pedro kalhtatzē'kli palh ixlakapasa huan Jesús

Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57

15 Lā' ixtastālani'tēlha Jesús huan Simón Pedro lā'
ā'kalhatin sca'txtunu'. Lā' huanmā' sca'txtunu' xla' nā
ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' ū'tza'
lītā'tanūlh Jesús na ixtanquilhni' ixchic huan xamā-
pa'ksīni'. 16 Lā' Pedro tachokolh kēpūn, ixpajtzu huan
xamākalhcha tanquilhni'. Taxtulh huan sca'txtunu' a'ntī
ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tā'chihuī-
na'lh huan tzu'ma'jāt a'ntī ixmaktaka'lha mākalhcha.
Lā' chuntza' huan sca'txtunu' tzē mānūlh huan Pedro
nac tanquilhni'. 17 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntī ixmakta-
ka'lha mākalhcha, xla' kalhasqui'nīlh huan Pedro:
—¿Chu tū' nā hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?
Pedro kalhtīni'lh:
—Tū' quit.
18 Lā' como lej ixlonknu'n, huan tasācua'nī'n lā' huan
policías ixtahui'līnī't macscut lā' ixtayāna' lā' ix-
tasko'mā'na. Lā' nā a'ntza' ixmaklayā Pedro ī'sko'mā'.

Huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh huan Jesús

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71

19 Lā' Anás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', xla'
līkalhasqui'nīlh Jesús ixpālacata ī'sca'txtunu'nī'n lā'
ixlīmāsca'tīn.
20 Lā' Jesús huanilh:
—Quit icchihuīna'nī't calacan na ixlacapūnca'n
ixlīhuākca'n. Pō'ktu xa'icmāsu'yu quit nac lītokpānna'
lā' nac xaka'tla' lītokpān a'nlhā ixtatakēstoka huan is-
raelitas. Lā' nīn tuntū' icuanī't lakatzē'k. 21 Lā' ¿a'chī'
quinkalhasqui'nī'ya' quit? Cacākalhasqui'ni' huan
tachi'xcuhuī't a'ntī quintakaxmatnī't. U'tunu'n
catahualh a'ntū iccāhuanilh. U'tunu'n taca'tzī a'ntū
icuanī't quit.
22 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', kalhatin policía
a'ntī ixlacahuayā a'ntza', lacala'syāhualh lā' huanilh:
—Lā' ¿chu chuntza' kalhtīcan huā' xamāpa'ksīni'
curasna'?
23 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Palh sā' tū' tzey a'ntū icualh, cacāhua'ni' ixlīhuāk-
ca'n huā'tzā' a'ntū icualh. Lā' palh tzey a'ntū icualh
quit, ¿a'chī' quintucsa'?
24 Anás lakmacā'lh Jesús xatamakachī'n huan Caifás
a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'.

Pedro kalhtatzē'kpā palh ixlakapasa Jesús

Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62

25 Simón Pedro ixyā ī'sko'mā'. Lā' huanica:
—¿Chu tū' hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?
Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' hualh:
—Tū' quit.
26 Lā' nā a'ntza' ixuī' kalhatin ixtasācua' huan xamā-
pa'ksīni' curasna'. Lā' xla' ixtalakapasni' ixuanī't a'ntī
a'kacā'tēlh Pedro ixa'ka'xko'lh. Lā' huanmā' tasācua',
xla' kalhasqui'nīlh Pedro:
—Lā' ¿chu tū' ictā'laktzī'ni' Jesús huan nac pū'olivo?
27 Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' chu tuncan ta'salh
huan lakatin gallo.

Lē'nca Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5

28 Lā' cā'tzi'sāt ixuanī't a'xni'ca' māxtuca Jesús de
huan na ixchic Caifás lā' lē'nca na ixchic huan gober-
nador. Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' tatanūlh nac huan
chic. Palh ixtatanūlh cahuā, chuntza' ko'hua'jua' ixta-
lalh chu a'nchī ixtalanānca'n. Lā' chuntza' tūlalh ix-
tahua'lh huan līhua't ixla' huan cā'tani' a'ntū huanican
pascua. 29 Lā' ū'tza' lītaxtulh Pilato para nacātā'chihuī-
na'n. Lā' cāhuanilh:
—Lā' ¿tuchū ixpālacata līlē'ksa'nī'ni'nā'tit huā'mā'
chi'xcu'?
30 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Palh tū' cahuā xla' lej laclē'n, tū' xa'icticāmacamax-
quī'ni' hui'x.
31 Lā' Pilato cāhuanilh:
—Pues calī'pintit hui'xina'n lā' calacāxtlahua'tit chu
a'nchī ka'lhī'yā'tit mileyca'n hui'xina'n.
Lā' huan israelitas takalhtīlh:
—Pero quina'n israelitas tū' icka'lhīyāuj līmāpa'ksīn
para na'icmaknīyāuj catīhuā.
32 Chuntza' pātle'kelh para que natlōkentaxtū a'ntū
ixuanī't Jesús ixpālacata a'nchī nalīnī. 33 Lā' Pilato chu
tanūpā na ixpūchihuīn lā' ta'sani'lh huan Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:
—¿Chā hui'x huan ixreyca'n israelitas?
34 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chā mimpātunca'tzi quinkalhasqui'nī'ya' huā'mā'
o talītā'chihuīna'nī'ta'ni' ā'makapitzīn por quimpālaca-
ta?
35 Lā' Pilato kalhtīlh:
—¿Chu quit israelita? Quintamacamaxquī'ni' hui'x
mintā'israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā'
¿tuchū tlahua'nī'ta'?
36 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quit tū' icmāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj.
Palh chuntza' cahuā, quinchi'xcuhuī'n ixquin-
talē'katāyalh xlaca'n a'xni'ca' quintachi'palh huan is-
raelitas. Tū' icmāpa'ksīni'n huā'tzā'.
37 Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:
—¿Pues hui'x chō'la rey?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Stu'ncua' a'ntū huanī'ta'. Quit iclacatuncuīlh lā'
icmilh huā' nac quilhtamacuj para na'icuan a'ntū ixlīs-
tu'ncua'. Ixlīhuākca'n a'ntī taca'tzīcu'tun a'ntū ixlīs-
tu'ncua', xlaca'n quintakaxmata.
38 Lā' Pilato huanilh:
—¿Chichū līca'tzīcan tuchū ixlīstu'ncua'?

Jesús lacāxtlahuaca para namaknīcan

Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25

Lā' a'xni'ca' Pilato ixuanī'ttza' huā'mā', xla' cālaktax-
tupā huan israelitas lā' cāhuanilh:
—Pues quit tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i'
huā'mā' chi'xcu'. 39 Hui'xina'n ka'lhīyā'tit mintalanān-
ca'n que cā'ta cā'ta quit na'icmakxteka kalhatin tachī'n
a'xni'ca' lamā' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua.
¿Lacasqui'nā'tit que na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n
israelitas?
40 Lā' ixlīhuākca'n tata'sapā lā' tahualh:
—¡Xla' tū'! ¡Camakxtekti huan Barrabás!
Lā' huanmā' Barrabás xla' ka'lhāna' ixuanī't.
19 Lā' Pilato mākēsno'knīni'lh Jesús. 2 Lā' huan sol-
dados tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā'
tamūhui'līlh huan Jesús lā' tamālhakē'lh lakatin ixlu'xu'
xasmumonko' como chuntza' ixtalhakā'nan reyes. 3 Lā'
ixtalaktapajtzū lā' ixtahuanī:
—¡Lej tzehuanī't ixReyca'n israelitas!
Lā' ixtalacala'syāhua.
4 Lā' Pilato chu cālaktaxtupā huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:
—Calaktzī'ntit. Quit iccāmāxtuni'yāni' para que hui'xi-
na'n chuntza' naca'tzīyā'tit que quit tū' icmakkaksnī't
nīn lakatin ixtalaclē'i'.
5 Lā' taxtulh Jesús. Lā' ixmūhuī' lakatin corona de lh-
tucū'n. Lā' ixlhakā'nī't huan lu'xu' xasmumonko'. Lā'
tuncan Pilato cāhuanilh:
—¡A' yā huā' chi'xcu'!
6 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan xanapuxcu'nu' curasna'
lā' huan policías, xlaca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!
Lā' Pilato cāhuanilh:
—Calīpintit lā' caxtokohua'ca'tit hui'xina'n. Quit tū' ic-
makkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i'.
7 Lā' huan israelitas takalhtīlh:
—Quina'n icka'lhīyāuj lakatin ley. Lā' chu a'nchī huan
huā'mā' ley, tasqui'nī nanī huā'mā' chi'xcu' porque
māni' xla' huan que ū'tza' ixO'kxa' Dios.
8 Lā' Pilato, a'xni'ca' kaxmatli que Jesús ixuanī't que
xla' ixO'kxa' Dios, xla' ā'chulā' jicua'lh. 9 Lā' tanūpā na
ixpūchihuīn lā' kalhasqui'nīpā Jesús:
—Lā' ¿lhachū xala' hui'x?
Jesús tū' kalhtīlh.
10 Pilato huanilh:
—¿Quit tū' quintikalhti? ¿Chu tū' ca'tzīya' palh quit ic-
ka'lhī talacasqui' para que tzē na'icmakxtekāni' lā' nā
icka'lhī talacasqui' para que tzē na'icxtokohua'ca'yāni'?
11 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Palh tū' cahuā Dios ixmaxquī'ni' talacasqui', hui'x
tū' ixka'lhi' nīn lakatin talacasqui' para ixquintlahua'ni'
catūhuā. Lā' huan chi'xcu' a'ntī quimacamāstā'lh con
hui'x, xla' ā'chulā' lej ka'tla' ka'lhī ixtalaclē'i' que hui'x.
12 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Pilato ā'chulā' makx-
tekcu'tulh Jesús. Lā' huan israelitas tata'salh lā'
tahuanilh:
—¡Palh hui'x namakxteka', hui'x tū' ixamigo César,
a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n romanos! ¡Chu a'ntī lītanūcu'tun
ixlīrey, xla' ū'tza' ixtā'ca'tza César!
13 Lā' a'xni'ca' kaxmatli Pilato huā'mā', māmāx-
tunīni'lh Jesús. Lā' tahui'lh a'nlhā xla' ixtlahua justicia
a'nlhā huanican Empedrado lā' nā hebreo ixtacuīni'
Gabata. 14 Lā' ī'sputa xmān lakatin chi'chini' para natzu-
cu huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' hua'chi
cā'tāstu'nūta huan Pilato cāhuanilh huan israelitas:
—¡A' yā miReyca'n!
15 Lā' xlaca'n tata'salh lā' tahualh:
—¡Camaknīca! ¡Camaknīca! ¡Caxtokohua'ca'ca!
Lā' Pilato cāhuanilh:
—¿Chu lakasqui'nā'tit naxtokohua'ca'can miReyca'n?
Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' takalhtīni'lh:
—Quina'n icka'lhīyāuj xmān kalhatin quireyca'n. Lā'
ū'tza' César.
16 Lā' tuncan Pilato cāmacamaxquī'lh xlaca'n para
nataxtokohua'ca'. Lā' xlaca'n talē'lh.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43

17 Jesús taxtulh lā' ixcu'ca'lē'mā' ixcruz. Lā' chā'lh a'nl-
hā huanican Ixa'kxāk Nīn lā' nā hebreo ixtacuīni' Gól-
gota. 18 Lā' a'ntza' xtokohua'ca'ca lā' nā cāxtoko-
hua'ca'ca ā'kalhatu' na ixpāxtūtunnu' Jesús. Lā' Jesús
pu'nan ixmā'ca'canī't. 19 Lā' Pilato māhui'līnīni'lh lakatin
letrero huan nac cruz a'ntū ixuan chuntza': Jesús xala'
nac Nazaret, ixReyca'n israelitas. 20 Lā' como huan lhā
xtokohua'ca'ca Jesús pajtzu ixuanī't de nac cā'lacchicni'
lā' lej lhūhua' israelitas talaktzī'lh huan letrero. Lā'
huan letrero tāpātu'tun tachihuīn ixtzo'kcanī't: hebreo
lā' griego lā' latín. 21 Huan xanapuxcu'nu' curasna'
tahuanilh huan Pilato:
—Tū' ixtzo'kti: “IxReyca'n israelitas”. Chuhua'j cat-
zo'kti que ū'tza' hualh: “Quit ixReyca'n israelitas”.
22 Lā' Pilato cākalhtīlh:
—A'ntū ictzo'klitza' chuntza' natachoko.

[23] Lā' a'xni'ca' huan soldados ixtaxtokohua'ca'nī'ttza'
huan Jesús, tasacni'lh ixlu'xu' huan kalhatā'ti' soldados
lā' tamālacpitzilh. Lā' huan ixtakēnu' xla' tū' xatatza'pa'
ixuanī't; ixtacāxtlahuanī't chu kalhtin de ixa'cpūn lā'
hasta ixtampān. [24] Lā' huan soldados talāhuanilh:
—Tū' calacxtitui. Xatzey capūmāxtūj suerte para que
chuntza' natasu'yu a'ntī natachokoni'.
Lā' chuntza' tlōkentaxtūlh ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni':

Tamālacpitzilh quilu'xu' lā' tapūmāxtulh suerte para
que natasu'yu a'ntī natachokoni'.

Lā' chuntza' tatlahualh huan soldados.
[25] Lā' ixpajtzu huan cruz a'nlhā ixmā'ca'canī't Jesús, ix-
tayāna' ixtzī't Jesús lā' xapuscāt ixtā'tin ixtzī't lā' huan
María ixpuscāt huan Cleofas, lā' María Magdalena.
[26] Lā' Jesús cālaktzī'lh ixtzī't lā' huan sca'txtunu' a'ntī ix-
makyā. Lā' huan sca'txtunu' ū'tza' ixuanī't a'ntī lej ix-
pāxquī'. Lā' Jesús huanilh ixtzī't:
—Nā'. A' yā a'ntī nala hua'chi mi'o'kxa'.
[27] Lā' tuncan huanilh huan sca'txtunu':
—U'tza' huā'yā puscāt a'ntī nala hua'chi mintzī't.
Lā' desde a'xni'ca', huanmā' sca'txtunu' mānūlh na
ixchic.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49

[28] Lā' Jesús ixca'tzītza' palh ixtlōkentaxtūkō'canī'ttza'
ixlīhuāk. Lā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios,
xla' hualh:
—Ickalhpūtī.
[29] Lā' a'ntza' ixuī' lakatin xālu ixlītzuma vinagre. Lā'
līmāchū'huī'ca vinagre nac lakatin a'ntū hua'chi
panamāc. Lā' o'ksmā'ca'ca huan ixpeken qui'hui' a'ntū
huanican hisopo lā' tacha'xni'lh hasta na ixquilhni'.
[30] Lā' Jesús tzu'tzu' hua'lh huan vinagre. Lā' tuncan
hualh:
—Ixlīhuāk ictlōkentaxtūkō'nī'ttza'.
Jesús māquilhpūtīlh ixa'kxāk lā' tamacamāstā'lh
ixa'cstu con Dios lā' chuntza' ixa'cstu tamakxtekli nanī.

Kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza

[31] Lā' xmāntza' ā'lakatin chi'chini' ī'sputa para huan
cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' huan israelitas, xla-
ca'n tū' ixtalacasqui'n que huan ixmacni'ca'n sputnī'n
natatachoko huan nac cruznu' huan chi'chini' a'ntū pū-
jaxcan, porque huanmā' chi'chini' xla' ū'tza' lej ixta-
maclacā'ni'. Lā' ū'tza' līsqui'ni'ca Pilato que
nacāmāchākētu'cxnīni'n a'ntī ixcāxtokohua'ca'canī't lā'
nacāmāyujūnīni'n huan ixmacni'ca'n sputnī'n. [32] Lā'
huan soldados ta'a'lh lā' tachākētu'cxli huan kalhatu'
chi'xcuhuī'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't Jesús.
[33] A'xni'ca' talaktapajtzūlh huan Jesús, talaktzī'lh que
xanīntza' ixuanī't. Lā' ū'tza' tū' līchākētu'cxca xla'.
[34] Lā' kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza
lā' chu tuncan taxtulh ka'lhni' lā' xcān. [35] Quit Juan lā'
iclaktzī'lh huā'mā'. A'ntū icuan ū'tza' a'ntū stu'ncua'. Ic-
cāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza' nā hui'xina'n
nakalhlaka'ī'yā'tit. [36] Lā' huā'mā' pātle'kelh para
natlōkentaxtū ixtachihuīn Dios chu a'nchī tatzo'kni':

Tū' catitu'cxni'ca nīn kantin ixlucut.

[37] Lā' nā chuntza' tatzo'kni':

Xlaca'n natalaktzī'n a'ntī tāpālhtucucanī't.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56

[38] Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī't huā'mā', José xala' nac Ari-
matea squi'ni'lh Pilato para que namakxteka nalē'n ix-
macni' Jesús. Huā'mā' José nā ū'tza' a'ntī lakatzē'k
ixkalhlaka'ī' Jesús porque xla' ixcājicua'ni' huan israeli-
tas. Pilato makxtekni'lh José lā' xla' a'lh lā' lē'lh huan ix-
macni' Jesús. [39] Lā' nā tā'a'lh huan Nicodemo a'ntī pū'la
ixlakminī't cā'tzī'sa huan Jesús, lā' xla' līmīlh catūhuā
a'ntū lej mu'csa a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't mirra lā' áloes.
Lā' hua'chi pu'xamacāuj kilos līmilh huan Nicodemo.
[40] Lā' chuntza' José lā' Nicodemo talē'lh huan ixmacni'
Jesús lā' talīpāsna'tli lu'xu' lā' nā tatā'mānūlh huan
a'ntū lej mu'csa a'ntū ixtalīminī't. Chuntza' ixtaka'lhī ix-
tahui'latca'n huan israelitas a'xni'ca' ixtamā'cnūnu'n.
[41] Lā' a'nlhā xtokohua'ca'ca Jesús, pajtzu ixuī' lakatin
pū'olivo lā' a'ntza' ixuī' lakatin lhu'cu' a'ntū ixtlahua-
canī't para namā'cnūcan catīhuā, lā' a'ntza' tintī'na'j
ixmā'cnūcanī't, nīn kalhatin. [42] Lā' como huanmā'
lhu'cu' pajtzu ixuī' lā' a'ntza' mānūca ixmacni' Jesús co-
mo ixtzucumā'tza' huan chi'chini' a'ntū ixtapūjaxa is-
raelitas.

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12

20 Cā'domingo lej cā'tzi'sāt a'xni'ca' cā'pucsua'cus
ixuanī't, lā' María Magdalena a'lh huan nac
lhu'cu' a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Xla' laktzī'lh tū'tza' ix-
uī' huan chihuix a'ntū ixkalhui'lī'canī't huan lhu'cu'.
[2] Tu'jnuntēlha cālaka'lh huan Simón Pedro lā'
ā'kalhatin sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquī' Jesús. Lā'
cāhuanilh:
—Māxtucanī't de nac lhu'cu' huan Māpa'ksīni' lā' tū'
icca'tzīyāuj a'nlhā mā'cnūca.
[3] Lā' Pedro lā' huan ā'kalhatin sca'txtunu' tataxtulh lā'
ixta'a'mā'na huan nac lhu'cu'. [4] Ixkalhatu'ca'n ix-
tatu'jnuntēlha a'cxtim. Lā' ā'calīstān kalhatin ā'chulā'
tu'jnulh. Lā' Pedro a'kapū'laca. Lā' xapū'la chā'lh huan
nac lhu'cu' huan ā'kalhatin sca'txtunu'. [5] Lā' taquilhpū-
talh lā' talacanūlh lā' laktzī'lh a'ntza' ixuī' huan lu'xu'
a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. Lā' huan sca'txtunu' tū'
tanūlh. [6] Lā' Simón Pedro ī'stālatēlha. Lā' ā'calīstān xla'
chā'lh lā' tanūlh huan nac lhu'cu' lā' a'ntza' laktzī'lh
huan lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. [7] Nā laktzī'lh
huan pāyu a'ntū ixlītakoksna'tnī't na ixa'kxāk Jesús. Lā'
tū' ixtā'huī' huan lu'xu'; lacatin ixuī' lā' ixpāsui'tui'lī-
canī't. [8] Lā' nā tanūlh huan sca'txtunu' a'ntī xapū'la
ixchinī't huan nac lhu'cu' lā' laktzī'lh lā' a'ka'ī'lh que
Jesús ixlakahuanchokonī't. [9] Lā' tūna'j ixtamāchekxīkō'
huan ixtachihuīn Dios a'nlhā ixtatzo'kni' que tasqui'nī
nalakahuanchoko Jesús. [10] Lā' huan tamā'na sca'tx-
tunu'nī'n ta'a'mpā na ixchicca'n.

Jesús talacsu'yuni'lh María Magdalena
Mr. 16.9-11

11 Lā' María tāyalh ixtanquilhni' huan lhu'cu' a'nlhā
ixmānūcanī't Jesús. Lā' ixcalhuan. Lā' līhuan ixcal-
huayā, taquilhpūtalh lā' talacanūlh huan nac lhu'cu'.
12 Lā' cālaktzī'lh kalhatu' ángeles lā' lej lakstala'nka' ix-
taka'lhī ixlu'xu'ca'n. Xlaca'n ixtahui'lāna' a'nlhā
ixmāpī'canī't huan ixmacni' Jesús. Kalhatin ixuī' na
ixa'cpūn lā' kalhatin nā ixuī' na ixtojon a'nlhā
ixmāpī'canī't Jesús. 13 Lā' huan ángeles
takalhasqui'nīlh:
—Puscāt, ¿a'chī' calhua'na'?
Lā' xla' cāhuanilh:
—Lē'nca ixmacni' quiMāpa'ksīni'. Lā' tū' icca'tzī
lhachū mānūcanī't.
14 Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', chu tuncan xla' ta-
lakspi'tli lā' laktzī'lh Jesús a'ntza' ixyā. Lā' xla' tū' ixlaka-
pasa palh ū'tza' Jesús. 15 Lā' Jesús huanilh:
—Puscāt, ¿a'chī' calhua'yā't? ¿Tichū putzaya'?
Lā' huan puscāt xla' ixpuhuan ū'tza' huan makta-
ka'lhna' pū'olivo lā' huanilh:
—Señor, palh hui'x lī'pi, caquihua'ni' a'nlhā lī'pi, para
que chuntza' quit na'ica'n ictē.
16 Lā' Jesús huanilh:
—¡María!
Lā' xla' chu talakspi'tpā lā' huanilh:
—¡Raboni! —ū'tza' lakatin tachihuīn hebreo a'ntū
huanicu'tun Mākalhtō'kē'ni'.
17 Lā' Jesús huanilh:
—Tū' caquixa'ma' porque quit tūna'j ictā'kayāhua
a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Capinchi lā' cacāhua'ni'
huan tā'timīn que quit na'ictā'kayāhua a'nlhā hui'lacha'
quinTāta'. Lā' ū'tza' nā minTāta'ca'n lā' quinDios lā'
minDiosca'n.
18 Lā' tuncan María Magdalena a'lh cāmāca'tzīnī huan
sca'txtunu'nī'n que xla' ixlaktzī'nī'ttza' huan Māpa'ksīni'
lā' cāhuanilh a'ntū ixuaninī't.

Jesús cātalacsu'yuni'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49

19 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza' huanmā' domin-
go lā' huan sca'txtunu'nī'n ixtatakēstokkō'nī't nac
lakatin chic. Lā' lacchahuaj ixtatanūmā'na porque xla-
ca'n ixtajicua'ni' huan israelitas. Lā' Jesús tanūlh lā'
tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā' cāhuanilh:
—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni'.
20 Lā' a'xni'ca' ixcāhuaninī'ttza' huā'mā', cāmāsu'ni'lh
ixmacan lā' ixtāpān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n lej tapāx-
uhualh porque talaktzī'mpā huan Māpa'ksīni'.
21 Lā' Jesús chu cāhuanipā:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni' hui'xina'n. Chuntza' a'nchī
quimacamilh quinTāta' lā' nā chuntza' hui'xina'n na'ic-
cāmacā'nāni' quit.
22 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús cāsu'nulh xla-
ca'n lā' cāhuanilh:
—Chuhua'j, caquilāmaklhtīuj huā' Espíritu Santo.
23 Palh hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit ixtalaclē'i'
kalhatin, xla' tū'tza' laclē'n. Lā' palh hui'xina'n tū'
catimāsputūnu'ni'tit ixtalaclē'i' kalhatin, xla' ū'tza' la-
clē'ncus.

Tomás laktzī'lh huan Māpa'ksīni' lakahuanchokonī'ttza'

24 Kalhatin sca'xtunu' ixtacuīni' Tomás lā' nā ixuani-
can Stu'yūn. Xla' tū' ixmaklahuī' con huan ā'makapitzīn
sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' cātalacsu'yuni'lh Jesús. 25 Lā'
xlaca'n tahuanilh:
—Iclaktzī'ujtza' huan Māpa'ksīni'.
Tomás cāhuanilh:
—Palh tū' na'iclaktzī'n a'nlhā takāhuī'nī't na ixmakx-
tampūn lā' palh tū' na'icxa'mani' a'nlhā ixtanūni'nī't
clavos, lā' palh tū' na'icxa'ma ixtāpān a'nlhā
takāhuī'nī't, tū' ictikalhlaka'ī'lh palh lakahuanchokonī't.
26 Lā' ixlītzeyama'j huampala ixtatakēstokpalanī't
huan sca'txtunu'nī'n lā' nā Tomás a'ntza' ixmakuī'. Lā'
a'yuj ixlacchahuayā huan chic, Jesús tanūlh lā' tāyalh
na ixlaclhpu'nanca'n lā' cāhuanilh:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni'.
27 Lā' tuncan huanica Tomás:
—Camānu' mimakspulh na quimakxtampūn a'nlhā
quimakxtampūlhu'cu'canī't lā' calaktzi' quimacan lā'
castu'ncti mimacan lā' caxa'ma' quintāpān. Lā' tū'tza'
capuhua' palh tū' stu'ncua' iclakahuanchokonī't.
Cakalhlaka'i'.
28 Lā' Tomás kalhtīni'lh:
—¡QuiMāpa'ksīni' lā' quinDios!
29 Lā' Jesús huanilh:
—Tomás, chuhua'j hui'x kalhlaka'ī'ya' porque quilak-
tzī'nī'ta'. Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' lā' a'yuj xlaca'n tū'
quintalaktzī'nī't.

A'chī' tzo'kca huā'mā' libro

30 Lā' Jesús tlahuapā lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūn-
ca'n ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' huan tamā'na lē'cnīn xla' tū'
tatzo'kni' huā' nac libro. 31 Makapitzīn lē'cnīn xla' tat-
zo'kni' para que chuntza' hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit
que Jesús xla' ū'tza' ixO'kxa' Dios a'ntī Dios mānūlh
ixlīmāpūtaxtunu', lā' chuntza' hui'xina'n tzē na-
ka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n por ixpālacata
nalīpāhua'nā'tit Jesucristo.

Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhatojon ī'sca'txtunu'nī'n

21 Lā' ā'calīstān Jesús cātasu'yuni'pā ī'sca'tx-
tunu'nī'n na ixquilhtūn huan xcān a'ntū ixtacuīni'
Galilea, lā' nā ixuanican Tiberias. Lā' a'xni'ca' talac-
su'yulh chuntza' līlalh: 2 A'ntza' ixtahui'lāna' kēxtim
Simón Pedro lā' Tomás, a'ntī ixuanican Stu'yūn, lā'
Natanael xala' nac Caná de Galilea, lā' ixo'kxa'n Zebe-
deo lā' ā'kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. 3 Lā' Simón Pe-
dro cāhuanilh:
—Ica'nā icsquī'tī'nin.
Lā' xlaca'n tahualh:
—Nā quina'n na'iccātā'a'nāni'.
Ta'a'lh lā' tatanūlh nac barco. Lā' nīn tuntū' tachi'palh
ixlīhuāk huanmā' tzī'sa. 4 Lā' a'xni'ca' tzuculh tuncuī,

Jesús cātasu'yuni'lh na ixquilhtūn xcān. Lā' huan sca'tx-
tunu'nī'n tū' ixtaca'tzī tichū. 5 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū chi'panī'ta'ntit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Nīn tuntū'.
6 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Camacapintit huan pūtayan na ixpāxtūcāna'j huan
barco. Lā' a'ntza' nachi'payā'tit.
Lā' chuntza' tatlahualh xlaca'n. Lā' tuncan tūlatza' ix-
tamācutū huan ixpūtayanca'n porque lej lhūhua'
squī'ti' ixtalaknūnī't. 7 Huan sca'txtunu' a'ntī lej ixpāx-
quī' Jesús, xla' huanilh Pedro:
—¡U'tza' huan Māpa'ksīni'!
Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā', Simón Pedro chu tun-
can lhakā'lh ixtakēnu' a'ntū ixtamakxtunī't lā' xla' chu
tuncan tojōlh nac xcān lā' laka'lh Jesús. 8 Lā' huan bar-
co pajtzu huan quilhtūn ixuanī't, hua'chi cien metros
ixlīmakat ixuanī't. Lā' huan makapitzīn ixtapūmimā'na
huan barco lā' ixtastancalīmimā'na huan ixpūtayanca'n
a'ntū ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lhūhua' squī'ti'.
9 Lā' a'xni'ca' tatacutchi xlaca'n talaktzī'lh pūlactin
macscut de carbón lā' ixkalhmā'ca'canī't huan jala'nat
lakatin squī'ti' lā' pāntzi. 10 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calīta'ntit macsti'na'j squī'ti' a'ntū chi'patittza'.
11 Lā' Simón Pedro tuncan tojōlh nac barco lā' stan-
calīmilh huan pūtayan nac quilhtūn. Lā' huan pūtayan
ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lakatin ciento tu'pu'xamacāuj-
tu'tun laka'tla'n squī'ti'. Lā' a'yuj lej lhūhua' squī'ti' ixta-
laknūnī't, pero huan pūtayan tū' taxtī'tli. 12 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Cata'ntit, cahuā'ya'ntit.
Lā' nīn chā'tin sca'txtunu' talīhui'līlh natakalhasqui'nī
tichū porque ixtaca'tzī palh ū'tza' Māpa'ksīni'. 13 Jesús
quītayalh huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh xlaca'n. Lā' chu
chuntza' tlahuapā huan squī'ti'.
14 Huā'mā' a'nlhā ixlīmaktu'tun cātasu'yuni'lh ī'sca'tx-
tunu'nī'n a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'.

Jesús tā'chihuīna'lh Simón Pedro

15 A'xni'ca' tahuā'yankō'lh, Jesús kalhasqui'nīlh huan
Simón Pedro:
—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā más quimpāxquī'ya'
quit que huā' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n quintapāxquī'?
Lā' Pedro kalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāx-
quī'yāni'.
Jesús huanilh:
—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'.
16 Lā' chu kalhasqui'nīpā ixlīmaktu':
—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?
Lā' Pedro kalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāx-
quī'yāni'.
Lā' Jesús huanilh:
—Cacāmaktaka'lhti a'ntī quintakalhlaka'ī' chuntza'
hua'chi līlacatzucu cāmaktaka'lha ixborregos a'ntī ix-
tēcu'.
17 Lā' ixlīmaktu'tun chu kalhasqui'nīpā:
—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?
Lā' Pedro līlakaputzalh porque xla' kalhasqui'nīca ixlī-
maktu'tun palh ixpāxquī' Jesús. Lā' huanilh:
—Māpa'ksīni' huix ca'tzīya' ixlīhuāk. Hui'x ca'tzīya'
palh icpāxquī'yāni'.
Lā' Jesús huanilh:
—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'. 18 Icuaniyāni'
quit ixlīstu'ncua'. A'xni'ca' o'kxa'cus ixuanī'ta', hui'x ixl-
hakā'na'na' lā' ixpina' chu a'nlhā ixpincu'tuna'. A'xni'ca'
papatzīntza' nala'ya' hui'x, nalacstū'nca' mimpekenī'n
lā' ā'kalhatin namacachī'yāni' lā' xla' nalē'nāni' a'nlhā
tū' pincu'tuna' hui'x.
19 Lā' chuntza' Jesús ixlīhuanimā' Pedro a'nchī xla'
nalīnī lā' chuntza' huā'mā' nalī'a'cnīni'ni' Dios. Lā'
ā'calīstān huanilh:
—Caquistāla'ni'.

Huan sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquīcan

20 Pedro talakspi'tli lā' laktzī'lh kalhatin sca'txtunu'
ī'stālani'tēlha. U'tza' huā'mā' Jesús lej ixpāxquī'. Lā' nā
huā'mā' ū'tza' a'ntī ixpāxtūhuī' Jesús a'xni'ca' ix-
tahuā'yamā'na lā' kalhasqui'nīlh: "Māpa'ksīni', lā' ¿tichū
namacamāstā'yāni'?" 21 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro
kalhasqui'nīlh Jesús:
—Māpa'ksīni', lā' huā'mā' ¿tuchū napātle'keni'?
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Palh quit na'iclacasqui'n que xla' nalatahui'la hasta
a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi hui'x? Hui'x
caquistāla'ni' quit.
23 Lā' ū'tza' ixtalīhuan huan tā'timīn que huanmā'
sca'txtunu' tū' catinīlh. Jesús tū' hualh palh tū' catinīlh.
A'ntū hualh xla' ū'tza': "Palh quit na'iclacasqui'n que
xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mi-
maca'tzi hui'x?"
24 Lā' huā'mā' sca'txtunu' ū'tza' quit. Icmālacstū'ncnī't
lā' ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Lā' icca'tzīyāuj que lej
stu'ncua' a'ntū icuan.
25 Lā' a'nampala lej lhūhua' catūhuā a'ntū tlahualh
Jesús. Lā' palh ixtzo'kui'līca cahuā ixlīhuāk a'ntū
tlahualh xla', chō'la tūlalh ixlītahui'lakō'lh ixlīka'tla'
quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros a'nlhā ixtzo'kui'līca.
Amén.

LOS HECHOS

Huanca a'nchī namāstā'can Espíritu Santo

1 Icuaniyāni', Teófilo, que a'xni'ca' quit ictzo'kli pū'la
huan lakatin libro, ictzo'kli ixlīhuāk a'ntū Jesús
lītzuculh tlahua lā' māsu'yu. 2 Lā' ictzo'kli a'ntūn
tlahualh hasta a'xni'ca' a'lh nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' tū-
na'j ixa'n nac a'kapūn, Jesús cāmaxquī'lh lakatin līmā-
pa'ksīn ixapóstoles a'ntī ixcālacsacnī't. Cāmaxquī'lh por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. 3 A'xni'ca' Jesús lej ix-
pātīni'nī't, xla' lakahuan cātasu'yuni'lh ixapóstoles. Lā'
xla' tlahualh lej lhūhua' catūhuā a'ntū māsu'yulh que
lej stu'ncua' ixuanī't Jesús xalakahuan. Lā ixcātasu'yuni'
hasta lhān chā'lh tu'pu'xam chi'chini'. Lā' ixcāhuani ix-
pālacata a'nchī māpa'ksīni'n Dios.
4 Lā' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't xlaca'n lā' Jesús, xla'
cāhuanilh:
—Tūna'j cataxtutit de nac Jerusalén. Caka'lhī'tit a'ntū
nacāmaxquī'yāni' xaTāta'. Huā'mā' quit iccālīkalhachi-
huīna'ni'nī'ta'ni'tza'. 5 Ixlīstu'ncua', Juan ixlīmā'kpaxīni'n
xcān. Pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n nacā-
tamaxquī'yāni' Espíritu Santo. Lā' palaj nacātamax-
quī'yāni' —cāhuanilh Jesús.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

6 Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿chā chuhua'j nahui'lī'ya' ixlīmā-
pa'ksīni' kalhatin israelita?
7 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tūla catica'tzītit huanmā' chi'chini'
a'xni'ca' nala huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī a'xni'ca' na-
macamin huā'mā' a'ntū nala. U'tza' māpa'ksī. 8 Hui'xi-
na'n namaklhtīni'nā'tit līmāpa'ksīn a'xni'ca' huan Es-
píritu Santo nacālakmināni' porque naka'lhī'yā'tit Es-
píritu Santo. Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit de quimpāla-
cata nac Jerusalén lā' na ixlīhuāk estado de Judea lā'
nac Samaria lā' na ixlīhuāk quilhtamacuj.
9 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh lā' xla' chu tuncan tzu-
culh tā'kayāhua na ixlacapūnca'n. Lā' tanūlh nac
lakatin poklhnu' a'ntū cāmātzē'kni'lh. 10 Lā' xlaca'n ix-
tatalacayāhuayāna' a'xni'ca' Jesús ixa'mā' tālhmā'n. Lā'
chu līmaktin tatāyachi kalhatu' chi'xcuhuī'n ixpajtzu-
ca'n. Ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n laksmu'yonko. 11 Lā' xlaca'n
tahualh:
—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Galilea, ¿a'chī' tala-
cayāhuayāna'ntit? U'tza' huā'mā' Jesús, a'ntīn
tā'kayāhuanī't nac a'kapūn na milacapūnca'n, ū'tza'
nataspi'tpala. Chu a'nchī a'lh, namimpala hua'chi
a'xni'ca' tā'kayāhualh na milacapūnca'n —cāhuanica.

Lacsacca Matías para natanū ixlaktapalh Judas

12 Lā' huan apóstoles tataxtulh de nac kēstīn a'nlhā
ixuī' pū'olivo. Lā' huan kēstīn ixpajtzu Jerusalén ixlī-
makat chu a'cxtim hua'chi tzē natlā'huancan lakatin
chi'chini' a'ntū pūjaxcan chu a'nchī tatzo'kni' nac ley.
Lā' xlaca'n ta'a'nchokopā nac Jerusalén. 13 Lā' a'xni'ca'
tachilh xlaca'n tatō'ca'lh hasta nac cuarto tālhmā'n a'nl-
hā ixtahui'lāna'ncha' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' An-
drés lā' Felipe lā' Tomás lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Ja-
cobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón Zelote lā' Judas ixtā'tin Ja-
cobo. 14 Lā' ixlīhuākca'n a'cxtim talīhui'līlh ta'orarlī lā'
tasqui'ni' Dios. Lā' nā ta'orarlīlh nā puscan lā' María
a'ntī ixtzī't Jesús lā' nā ixtā'timīn Jesús.
15 Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't xlaca'n hua'chi lakatin cien-
to ā'kalhapu'xam. Lā' huanmā'na chi'chini' Pedro
tāyalh ixlaclhpu'nanca'n huan tā'timīn lā' cāhuanilh:
16 —Tā'timīn, chuntza' tasqui'nī que pātle'kelh a'ntū
huan ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh pū'la por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, ixpālacata Judas. U'tza'
huā'mā' Judas a'ntī cāpū'lani'lh xlaca'n a'ntī tachi'palh
Jesús. 17 U'tza' Judas a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni'. Lā'
nā ū'tza' ixtā'scuja Dios hua'chi quina'n tā'scujāuj Dios.
18 Huā'mā' chi'xcu' tamāhualh ti'ya't. Lā' līmāpalalh
huan tumīn a'ntū tlajalh por ixpālacata a'ntūn tlahualh
a'ntūn tū' tzey. Lā' tatonkopūlh lā' tapālhkālh lā' tax-
tukō'lh ixpālūhua'. 19 Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac
Jerusalén ixtaca'tzī huā'mā'. U'tza' līmāpācuhuīca ix-
tacuīni' huan ti'ya't Acéldama. Chuntza' ixtachihuīnca'n
a'ntū huanicu'tun Pasakō'nī't Ka'lhni' huan Ti'ya't.
20 Chuntza' tatzo'kni' nac libro ixtacuīni' Salmos:
Calakmaka'nca ixchic.
Lā' a'ntza' nīn tintī' catitahui'lalh.
Lā' nā tatzo'kni' chuntza':
Lā' catanūpā ā'chā'tin na ixlītlōt.
21 Lā' Pedro huampā:
—Catanūlh ixlaktapalh Judas kalhatin a'ntī ix-
quincātā'latlā'huanāni' ixlīhuāk quilhtamacuj a'xni'ca'
Jesús taxtulh lā' tanūlh na quilaclhpu'nanca'n. 22 Calalh
kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni' desde a'xni'ca'
Juan mā'kpaxīni'lh hasta huanmā' chi'chini' a'xni'ca'
Jesús tā'kayāhualh tālhmā'n na quilacapūnca'n. U'tza'
nala hua'chi quina'n lā' namāstū'nca a'nchī Jesús
lakahuanchokolh —hualh Pedro.
23 Lā' cālacsacca kalhatu' chi'xcuhuī'n. Lā' de huā'
kalhatu' ixtacuīni' chā'tin José a'ntī ixka'lhī ixtacuīni'
ixlītāpātu' Barsabás lā' ixlītāpātu'tun Justo. Lā' ā'chā'tin
huampala ixtacuīni' Matías. 24 Lā ta'orarlīlh lā' tahualh:

—QuinDiosca'n, hui'x cālakapasni'ya' ixa'clhcunuc-
ca'n ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. Caquilāmāsu'ni'uj tichū
de huā' tamā'na kalhatu' chi'xcuhuī'n lacsacnī'ta' hui'x.
25 Lā' ū'tza' natā'scujāni' lā' apóstol nala. Lā' nala ixlak-
tapalh Judas a'ntī makxtekli de tā'scujāni' por ixpālaca-
ta a'ntūn tlahualh a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' lī'a'lh nac
pūpātīn.
26 Lā' tzo'kca ixtacuīni' José nac kalhtin ca'psnat. Lā'
ixtacuīni' Matías tzo'kpalaca nac kalhtin ca'psnat
huampala. Mojōca kalhtu' ca'psnat. Lā' a'xni'ca' mācu-
tuca xmān kalhtin ca'psnat lā' ixka'lhī ixtacuīni' Matías.
Lā' chuntza' tanūlh Matías ixlītlōt. Lā' a'cchā'lh
ixlīkalhacāujtu' apóstoles.

Macaminca Espíritu Santo

2 Lā' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū huanican
Pentecostés, ixlīhuākca'n ixtatakēstokkō'nī't. 2 Chu
līmaktin macasa'nalh de nac a'kapūn hua'chi lakatin
palha' ū'ni' a'ntū kaxmatca huāk huan nac chic a'nlhā
ixtahui'lāna'. 3 Lā' cātasu'yuni'lh hua'chi si'makāt a'ntū
tasu'yulh hua'chi lamana'. Lā' tahuī'lh na ixa'cpunca'n
chā'tunu' de xlaca'n. 4 Lā' ixa'clhcunucca'n talītatzu-
makō'lh Espíritu Santo. Lā' tatzuculh tachihuīna'n
xtuncnu' tachihuīn a'ntū cāmaxquī'lh Espíritu Santo
natachihuīna'n.
5 Lā' ixtahui'lāna' nac Jerusalén israelitas, chi'xcuhuī'n
a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios. Xlaca'n xalanī'n lakachu nac
cā'quilhtamacuj. 6 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū
macasa'nalh, tatakēstokkō'lh ixlīlhūhua'ca'n. Lā' nīn ix-
talīca'tzīhui'lāna' a'nchī ixtakaxmatli ixtachihuīnca'n
chā'tunu' xalanī'n lakatunu' cā'lacchicni'. 7 Lā' tata-
makchuyīlh lā' cālē'cnīca lā' talāhuanilh:
—¿Chu tū' xalanī'n nac Galilea huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n a'ntīn tachihuīna'mā'na? 8 Lā' ¿chī līkax-
matāuj quilīhuākca'n huan tachihuīn a'ntū chihuī-
na'nāuj desde quilīlacti'na'jca'n? 9 Makapitzīn de
quina'n xalanī'n nac Partia lā' Media lā' Elam lā'
Mesopotamia lā' Judea lā' Capadocia lā' Ponto lā' Asia.
10 A'makapitzīn quina'n xalanī'n nac Frigia lā' Panfilia lā'
Egipto lā' ixpajtzu Cirene a'ntū lakatin cā'lacchicni' nac
Africa. Lā' ā'makapitzīn xalanī'n nac Roma a'ntīn tam-
inī'ta'ncha'. Xlaca'n israelitas lā' nā a'ntī ixtatanūnī't na
ixreligionca'n israelitas. 11 Lā' ā'makapitzīn quina'n
xalanī'n nac Creta lā' Arabia. Lā' quina'n cākaxmat-
ni'yāuj huanmā'na chi'xcuhuī'n, xalanī'n nac Galilea,
a'nchī tachihuīna'mā'na a'ntūn quintachihuīnca'n. Lā'
quincātalīchihuīna'mā'ni' catūhuā lej ka'tla' a'ntū
tlahualh Dios —talāhuanilh.
12 Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīkō'lh lā' tū' taca'tzīlh tuchū.
Lā' talāhuanipā:
—¿Tuchū huanicu'tun huā'mā'?
13 Lā' makapitzīn talakapalalh lā' tahualh:
—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n taka'chī.

Pedro cātā'chihuīna'lh tachi'xcuhuī't

14 Lā' Pedro tāyalh ixlīkalhacāujtu' apóstoles lā'
cāhuanilh palha':
—Iccāhuaniyāni' chi'xcuhuī'n israelitas lā' milīhuāk-
ca'n hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit nac Jerusalén. Ca-
ca'tzītit huā'mā' lā' cakaxpa'ttit quintachihuīn. 15 Huā'
tamā'na chi'xcuhuī'n tū' taka'chī hua'chi puhua'nā'tit
hui'xina'n. Tū' taka'chī porque xmān maknajās
cūhuīni'. 16 Huā'mā', a'ntū hui'xina'n laktzī'mpā'na'ntit
lā' kaxpa'tpā'na'ntit, ū'tza' a'ntū hualh Joel a'ntī
ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'. Joel hualh:
17 Dios hualh chuntza':
A'xni'ca' nasputatza' quilhtamacuj na'iccāmacamini'
quiEspíritu ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' mi'o'kxa'nca'n lā' mintzu'ma'janca'n natahuan
quintachihuīn.
Lā' mi'o'kxa'nca'n natalakachuya lā' mimpapatzīnca'n
natalakahuāna'n.
18 Lā' lej ixlīstu'ncua' na'iccāmacamini' xlaca'n
quiEspíritu huanmā'na chi'chini' a'ntī quintatā'scuja
a'ntīn chi'xcuhuī'n lā' a'ntīn puscan.
Lā' xlaca'n natahuan quintachihuīn.
19 Lā' na'icmāsu'yu lē'cnīn tālhmā'n nac a'kapūn lā' la-
ka'tla'n catūhuā nac ti'ya't.
Lā' natatasu'yu ka'lhni' lā' lamana' lā' mixini' a'ntū
hua'chi jini'.
20 Lā' huan chi'chini' tū' naxkaka lā' huan mālhcuyu'
natasu'yu hua'chi ka'lhni'.
Lā' ā'calīstān namin ixlaclhchi'chini' Māpa'ksīni' Jesu-
cristo a'xni'ca' namimpala.
Nala lakatin chi'chini' lej xaka'tla'.
Lā' nalaktzī'ncan a'ntū napātle'ke.
21 Lā' nala chuntza': Chuxatī a'ntī nata'sani' Mā-
pa'ksīni' para namaktāya, ū'tza' napūtaxtu.
Chuntza' Joel tzo'knulh a'nchī hualh Dios.
22 Lā' Pedro huampā:
—Chi'xcuhuī'n israelitas, cakaxpa'ttit huā'mā' tachi-
huīn. Dios cāmāsu'ni'ni' hui'xina'n que ū'tza' māni'
macamilh Jesús xala' nac Nazaret. Lā' cāmāsu'ni'ni'
huā'mā' por ixpālacata lē'cnīn a'ntūn tlahualh Jesús
por ixlīmāpa'ksīn Dios na milacapūnca'n. Huā'mā'
hui'xina'n ca'tzīyā'tit. 23 Lā' a'xni'ca' macamāstā'ca
Jesús, lā' hui'xina'n hua'ntit que caxtokohua'ca'ca lā'
māmaknī'nī'ni'ntit. Lā' a'ntīn tamaknīlh Jesús, xlaca'n
tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Huā'mā' pātle'kelh chuntza'
hua'chi ixtapuhuān Dios a'ntū tūla taxtāpalī lā'
chuntza' hua'chi ixca'tzī Dios makāntza'. 24 Dios
mālakahuanīchokolh Jesús lā' māxtulh de ixlīmāpa'ksīn
huan līnīn porque Jesús tūlalh tachokolh xanīn.
25 David līchihuīna'lh Jesús lā' hualh:
Pō'ktu xa'iclaktzī'n Māpa'ksīni' na quilacapūn.
Lā' huī' na quimpāxtūcāna'j.
Lā' chuntza' tū' ictitamakchuyīlh.
26 U'tza' līpāxuhualh qui'a'clhcunuc lā' icchihuīna'lh
catūhuā a'ntū līpāxūj porque tū' catimakxtekca
quimacni'.
27 Hui'x tū' namakxteka' quilīca'tzīn nac cā'līnīn, lā' tū'
namakxteka' namasa quimacni'.
Quit mi'O'kxa' a'ntī lej tzey.
28 Quimāca'tzīnī'nī'ta' a'nchī na'iclatā'kchoko.
Na'icka'lhī tapāxuhuān na milacapūn.

Lā' chuntza' David tzo'knulh a'nchī nalakahuanchoko Jesús.
[29] Lā' Pedro huampā:
—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, na'ic-cāhuaniyāni' a'ntū stu'ncua' ixpālacata huan quimpap-ca'n David a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n israelitas ixuanī't. Xla' nīlh lā' mā'cnūca. Lā' huī'cus a'nlhā mā'cnūca. [30] Xla' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. Lā' ixca'tzī a'nchī Dios ixu-anī't que ixlīstu'ncua' nahui'lī ixlīrey a'ntī ī'xū'yātā'nat David. [31] David ixca'tzī que Cristo nalakahuanchoko lā' tū' natachoko nac cā'līnīn lā' tū' namasa ixmacni' Cristo. Lā' ū'tza' chuntza' lītzo'knulh David. [32] Dios mālakahuanīchokonī't huā'mā' Jesús. Lā' quilīhuākca'n iclaktzī'nī'ta'uj huā'mā'. [33] Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j. XaTāta' Dios maxquī'lh Jesús huan Espíritu Santo chuntza' hua'chi hualh pū'la. Lā' nā Jesús macaminī't Espíritu Santo huā'tzā'. Huā'mā' ū'tza' a'ntū hui'xina'n laktzī'nā'tit lā' kaxpa'tā'tit chuhua'j. [34] David tū' a'lh nac a'kapūn. Pero ū'tza' māni' hualh:
Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
“Catahui'la' na quimpāxtūcāna'j [35] hasta que a'xni'ca' quit na'iccātlaja mintā'ca'tzanī'n”.
Chuntza' tzo'knulh David.
[36] Lā' Pedro huampā:
—Cataca'tzīkō'lh xa'nca ixlīhuākca'n xalanī'n nac Is-rael que Dios hui'līlh Jesús ixlīMāpa'ksīni' lā' ixlīCristo. U'tza' huā'mā' Jesús a'ntī hui'xina'n xtokohua'ca'tit —cāhuanilh Pedro.
[37] Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'u'cxca'tzīlh a'nchī lej ko'hua'jua' lalh ixa'clhcunucca'n. Lā' cāhuanica Pe-dro lā' ā'makapitzīn apóstoles:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū na'ictlahuayāuj?
[38] Lā' Pedro cāhuanilh:
—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kpaxtit milīhuākca'n hui'xina'n lā' chuntza' namāsu'yu'yā'tit que tapa'ksīyā'tit con Jesucristo. Lā' chuntza' nacā-tamāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n lā' nacātamax-quī'yāni' huan lē'ksajna' a'ntū Espíritu Santo. [39] U'tza' a'ntū Dios huanī't namāstā'. Lā' huā'mā' tzē namakl-htīni'nā'tit hui'xina'n. Lā' nā tzē natamaklhtīni'n nā mincamana'ca'n lā' nā ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n ā'lakatunu' xcānsipejni' lā' ixlīhuāk a'ntīn cā-ta'sani' huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n.
[40] Lā' Pedro lej cāhuanilh lā' cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' hualh:
—Capūtaxtutit lā' chuntza' tū' napāstacna'nā'tit hua'chi huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tzey a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j —cāhuanilh Pedro.
[41] Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Pedro, xlaca'n ta'a'kpaxli. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lhcus huā'mā' chi'chi-ni' lakatu'tun mil tachi'xcuhuī't. [42] Lā' xlaca'n tū' ixta-makxteka ixlīmāsca'tīnca'n apóstoles. Lā' tū' ixtamakx-teka tatakēstoka lā' tamālacpitzi pāntzi lā' ta'orarlī. Lā' ixtaka'lhī chu lakatin ixtapuhuānca'n.

A'nchī ixtalīlatlā'huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' xapū'la

[43] Lā' ixlīhuākca'n ixtajicua'n. Lā' huan apóstoles tat-lahualh lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā a'ntū māsu'yulh ixlīmāpa'ksīn Dios. [44] Lā' ixlīhuāk a'ntī ixta'a'ka'ī', ix-tahui'lāna' kēxtim lā' chu lakatin ixtamākēxtimīnī't huāk a'ntū ixtaka'lhī. [45] Lā' tastā'lh ixti'ya'tca'n lā' a'ntū ixtaka'lhī lā' ixtalāmālacpitzini'lh ixlīhuākca'n como hua'chi chā'tunu' ixtamaclacasqui'n. [46] Lā' lakalīyān ix-tatakēstoka nac xaka'tla' lītokpān. Lā' ixtamālacpitzi pāntzi na ixchicca'n lā' ixtahuā'yan con tapāxuhuān. Lā' ixa'clhcunucca'n huāk lactza'ta'ta'. [47] Lā' ixtalīchihuī-na'n a'nchī ixlēka'tla' Dios. Lā' ixcālaktzī'ncan como lej tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' Māpa'ksīni' Dios ixmālhūhuī'pala lakalīyān. Lā' lakalīyān lhūhua'ntēlhalh a'ntī ixtapūtax-tu.

Mātzeyīca kalhatin a'ntī ixlū'ntū'lanī't

3 Pedro lā' Juan ixtatanū kēxtim na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' ixchā'n huan hora a'ntū ixtapū'orarlī, hua'chi maktu'tun kōtanū. [2] Lakalīyān ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' la-catuncuīlh. Lā' ixui'līcan lakalīyān na ixlacapūn xam-ākalhcha lītokpān. Lā' huan mākalhcha ixtacuīni' Tzēhuanī't. Lā' a'ntza' ī'squi'nīhuā'yan lā' ixcāsqui'ni' a'ntī ixtatanū nac lītokpān. [3] Lā' xla' cālaktzī'lh Pedro lā' Juan a'xni'ca' ixtatanūmā'na nac lītokpān lā' xla' cāsqui'ni'lh. [4] Lā' Pedro lā' Juan talakalaktzī'hui'līlh lā' Pedro huanilh:
—Caquilālaktzī'uj quina'n.
[5] Lā' xla' cālakalaktzī'lh lā' ixpuhuan que namax-quī'can catūhuā. [6] Lā' Pedro hualh:
—Tū' icka'lhī plata nīn oro. Pero na'icmaxquī'yāni' a'ntū icka'lhī. Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo xala' nac Nazaret, catāya' lā' catlā'hua'.
[7] Lā' makachi'palh ixpekecāna'j lā' yāhualh. Lā' huan-mā' ka'tlā'tus chu līlacapalh ixtojon lā' ixtūpixni' lactli'hui'quilh. [8] Lā' lacapalh tāyalh lā' tlā'hualh lā' cātā'tanūlh Pedro lā' Juan nac lītokpān. Lā' ixtlā'huan-tēlha tanūlh lā' ixtā'kapūyāhua lā' ixuan a'nchī Dios lej ka'tla'. [9] Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't talaktzī'lh a'nchī ixlatlā'huan lā' xlaca'n tamāka'tlī'lh Dios. [10] Lā' talaka-pasli ū'tza' a'ntī ī'squi'nīhuā'yamā' na ixlacapūn ixlī-tokpānca'n israelitas, a'nlhā huanican huan mākalhcha Tzēhuanī't. Lā' talē'cnīlh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu'. Lā' tū' ixtalīca'tzīhui'lāna'.

Pedro a'cta'sana'lh na ixcorredor Salomón

[11] Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixtzeyanī'tcus, ixcātā'lāmakachi'patlā'huan Pedro lā' Juan. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't tatu'jnuntēlhalh lā' cālaktakēstokca nac corredor a'nlhā huanican ix-tacuīni' ixcorredor Salomón. Lā' lej talē'cnīlh. [12] Lā' Pe-dro, a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', cāhuanilh tachi'xcuhuī't:
—Chi'xcuhuī'n israelitas, ¿a'chī' a'cnī'yā'tit huā'mā'? Lā' ¿a'chī' quilālakalaktzī'nāuj? Tū' quilīmāpa'ksīnca'n a'ntū iclīmātzeyīnī'ta'uj lā' tū' por quimpālacataca'n

porque quina'n tzeyā chi'xcuhuī'n. 13 Tlahualh huā'mā'
ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob lā' quinatā-
ta'na'ca'n. U'tza' Dios māsu'yunī't que lej ka'lhī līmā-
pa'ksīn Jesús a'ntī ixO'kxa' Dios. Lā' huā'mā' Jesús ū'tza'
a'ntī macamāstā'tit hui'xina'n lā' kalhtatzē'ktit na ixla-
capūn Pilato a'xni'ca' xla' ixlīhui'līnī't namakxteka. 14 Lā'
hui'xina'n kalhtatzē'ktit a'ntī lej tzey lā' tlahuanī't xmān
a'ntū lej tzey. Lā' hui'xina'n squi'ntit cacātamāxtuni'ni'
lā' camakxtekca kalhatin maknīni'. 15 Lā' mā-
maknīnīni'ntit Jesús a'ntī māstā' vida lā' a'ntīn Dios
mālakahuanīchokolh. Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī
lakahuanchokolh. 16 Ickalhlaka'ī'yāuj Jesucristo. U'tza'
līmātzeyīca huā'mā' chi'xcu' a'ntī hui'xina'n laktzī'nā'tit
lā' lakapasā'tit. Jesús quincāmaxquī'ni' ixtapuhuān.
U'tza' līmātzeyīca xa'nca na milacapūnca'n milīhuāk-
ca'n hui'xina'n.
17 'Lā' chuhua'j chi'xcuhuī'n, quit icca'tzī que hui'xi-
na'n tū' ixmāchekxī'yā'tit a'ntūn tlahua'tit a'xni'ca' mā-
maknīnīni'ntit Jesús. Lā' nā tū' ixtamāchekxī mimpūchi-
huīna'nī'nca'n. 18 Dios māca'tzīnīni'lh xapū'la que Cristo
napātīni'n. Chuntza' tahualh ixa'cta'sana'nī'n Dios
xalanī'n makān. Huā'mā' tlōkentaxtūlh Dios. 19 Lā'
chuhua'j hui'xina'n caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā'
caxtāpalī'tit mi'a'clhcunucca'n lā' chuntza' naxapacan
mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' namin huan chi'chini'
a'xni'ca' Dios nacāmāske'hui'huī'ni'yāni' mi'a'clhcunuc-
ca'n. 20 Lā' namacamin Jesucristo a'ntī xapū'la līhui'līlh
Dios nacāmacamini'yāni' hui'xina'n. 21 Pero Jesucristo
ka'lhī natachoko nac a'kapūn hasta a'xni'ca' Dios
nalacāxtlahuapalakō' ixlīhuāk a'nchī Dios makāntza'
cāmāchihuīnīlh ixa'cta'sana'nī'n a'ntī lacuan. 22 Moisés
cāhuanilh quinapapna'ca'n:
Huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n nacāmacamini'yāni'
hui'xina'n kalhatin a'cta'sana', chuntza' hua'chi
quimacamilh quit.
Lā' ū'tza' nala kalhatin de hui'xina'n.
Lā' hui'xina'n nakaxpa'tā'tit ixlīhuāk a'ntū xla'
nacāhuaniyāni'.
23 Lā' a'ntīn tū' natakalhlaka'ī a'ntū nahuan huanmā'
chi'xcu', ū'tunu'n nacāmāsputūcan lā' nacātamacaxtu-
can de ixlaclhni' tachi'xcuhuī't.
24 'Lā' chuntza' tahualh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n
Dios xalanī'n makān lā' Samuel lā' nā a'ntīn tamilh
ā'calīstān. Xlaca'n tahualh que chuntza' napātle'ke.
25 Hui'xina'n ixcamana'ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā
mila'ca'n huan convenio a'ntū talacāxtlahualh quin-
Diosca'n lā' quinapapna'ca'n. Tlahuaca huan convenio
a'xni'ca' Dios huanilh Abraham:
Por ixpālacata minatā'natna' nacāsicua'lanālīcan
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac quilhtamacuj.
26 A'xni'ca' Dios macamilh ixO'kxa', cālakmacamini'
hui'xina'n pū'la para que milīhuākca'n camakxtektit
mintalaclē'i'ca'n lā' chuntza' nacātasicua'lanālīyāni'
—hualh Pedro.

Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

4 Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixtatā'chihuīna'mā'na
tachi'xcuhuī't, talakmilh curasna' lā' ixcapitán
tropasna' xalanī'n nac lītokpān lā' nā saduceosnu'.
2 Xlaca'n tatamakchuyīlh por ixpālacata a'ntū ixcāmā-
su'ni'can tachi'xcuhuī't lā' a'nchī ixtamāca'tzīnīni'n que
Jesús lakahuanchokolh, lā' chuntza' nalīlakahuan-
chokocan. 3 Lā' cāchi'paca Pedro lā' Juan lā' cāmānūca
nac pūlāchī'n. Lā' como kōtanūtza' ixuanī't, cāmakxtek-
ca a'ntza' hasta ixlīlakalī. 4 Lā' ta'a'ka'ī'lh lej lhūhua'
a'ntīn takaxmatli huan tachihuīn. Lā' ixlīlhūhua' hua'chi
lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n.
5 Lā' ixlīlakalī tatakēstokli nac Jerusalén huan pūchi-
huīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā'
mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. 6 Lā' tamilh Anás, a'ntī
xamāpa'ksīni' curasna', lā' Caifás lā' Juan lā' Alejandro
lā' ixlīhuāk ixtalakapasnī'n huan xamāpa'ksīni' curas-
na'. 7 Lā' a'xni'ca' ixcāhui'līcanī'ttza' Pedro lā' Juan na
ixlacapūnca'n, cākalhasqui'nīca:
—¿Tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū lītlahua'tit huā'mā'? Lā'
¿tichū ixquilhtampān tlahua'tit huā'mā'?
8 Lā' ixa'clhcunuc Pedro ixlītzuma' Espíritu Santo lā'
cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n, pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' is-
raelitas: 9 Chuhua'j quina'n quilāmālacapū'nī'ta'uj por
ixpālacata lakatin a'ntūn tzey ictlahuani'uj huā'mā'
chi'xcu' ī'tza'ca' lā' por ixpālacata a'nchī mātzeyīcanī't.
10 Caca'tzītit milīhuākca'n hui'xina'n lā' cataca'tzīlh
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't israelitas huā'mā' a'ntū lalh.
Huā'mā' chi'xcu' a'ntī yā na milacapūnca'n hui'xina'n,
ū'tza' līmātzeyīlh por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo xala' nac
Nazaret. U'tza' Jesucristo a'ntī hui'xina'n māxtoko-
hua'ca'nīni'ntit lā' Dios mālakahuanīchokolh. 11 Huā'mā'
Jesucristo ū'tza' a'ntī lakmaka'ntit hui'xina'n hua'chi
tapācna'nī'n talakmaka'n lakatin chihuix. Lā' chuhua'j
huā'mā' Jesucristo hua'chi chihuix a'ntū pū'la hui'līca
ixa'katzā'stūn. 12 Lā' Jesucristo xmān ū'tza' māpūtax-
tunu'. Lā' tū' a'nampala ā'kalhatin chi'xcu' nac cā'quilh-
tamacuj a'ntī tzēn quincāmāpūtaxtūyāni' —hualh Pe-
dro.
13 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n a'nchī
Pedro lā' Juan tū' ixtajicua'n, xlaca'n talē'cnīlh porque
ixtaca'tzī que Pedro lā' Juan xlaca'n catīhuāyā
chi'xcuhuī'n lā' tuntū' lej ixtaca'tzī. Lā' ū'tza'
talīmāchekxīlh que xlaca'n ixtatā'latlā'huan Jesús. 14 Lā'
talaktzī'lh huan chi'xcu' a'ntī mātzeyīca lā' ixyā ixla-
capūnca'n. Lā' tūlalh tahualh que tū' tzey a'ntūn tat-
lahualh Pedro lā' Juan. 15 Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn
catataxtulh macsti'na'j Pedro lā' Juan a'nlhā ixtatakēs-
toknī't a'ntī ixtatlahua justicia. Lā' takalhachihuīna'lh
xlaca'n 16 lā' talāhuanilh:
—¿Tuchū nacātlahuani'yāuj huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n? Por ixpālacataca'n ū'tunu'n, pātle'kenī't
lakatin ka'tla' lē'cnīn. Huā'mā' taca'tzī ixlīhuākca'n
a'ntīn tahui'lāna' nac Jerusalén. Lā' tūlalh catikalh-
tatzē'kui. 17 Lā' cacāmākē'klhauj lā' cacāhuaniuj que
tū'tza' catahuanilh huan ixtacuīni' Jesús nīn ā'chā'tin.
Lā' chuntza' tū'tza' catitalhūhua'lh huan a'ntīn takalhla-
ka'ī' huan ixtachihuīnca'n —talāhuanilh.
18 Lā' cāmātayīni'nca Pedro lā' Juan lā' cāmāpa'ksīca
que tū'tza' catachihuīna'lh lā' tū'tza' catamāsu'yulh nīn

ā'maktin por ixlīmāpa'ksīn Jesús. 19 Lā' Pedro lā' Juan
takalhtīni'lh lā' tahualh:
—¿Chu tzey na ixlacapūn Dios na'iccā'a'kahuā-
na'ni'yāni' hui'xina'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios?
¿Chichū puhua'nā'tit? Lā' caquilāhuaniuj. 20 Quina'n
tūla ictimakxtekui de na'icuanāuj a'ntū iclaktzī'nī'ta'uj
lā' a'ntū ickaxmatnī'ta'uj —hualh Pedro.
21 Lā' a'xni'ca' ixcāmākē'klhacanī't huampala, cāmakx-
tekca. Tūla ixtakaksni' a'nchī natalīcastigarlī porque ix-
tajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't porque, por ixpālacata
a'ntū ixpātle'kenī't, ixlīhuākca'n ixtachihuīna'n a'nchī lej
ka'tla' Dios. 22 Lā' huan chi'xcu' a'ntī tlahuani'canī't
huan lē'cnīn ixka'lhītza' más de tu'pu'xam cā'ta.

Huan tā'timīn tasqui'ni'lh Dios que cacāmaktāyalh para que tū' natajicua'n

23 Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixcāmakxtekcanī'ttza', ta-
laka'lh ixcompañerosnu'ca'n. Lā' cāhuanica ixlīhuāk
a'ntū ixtahuanī't huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan
xanapuxcu'nu' israelitas. 24 Lā' a'xni'ca' takaxmatli
huā'mā', ixlīhuāk a'cxtim ta'orarlīlh lā' tahuanilh Dios
lej palha':
—Māpa'ksīni', hui'x Dios lā' hui'x tla'hua' a'kapūn lā'
ti'ya't lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. 25 Lā' por ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo māchihuī'ni' David a'ntī ixtā'scujāni'. Lā'
David hualh chuntza':
¿A'chī' lej tata'sa con tā'kcha tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' is-
raelitas?
¿A'chī' tapāstaca huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tū'
tasqui'nī?
26 Lā' huan reyni' xala' nac huā' quilhtamacuj talalh ix-
tā'ca'tza Dios.
Lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēstokli, lā' talītalakspi'tli
huan Māpa'ksīni' Dios lā' nā Cristo a'ntī Dios lac-
sacui'līnī't.
27 'U'tza' lej stu'ncua'. Nac huā'mā' xcānsipej tatakēs-
tokli Herodes lā' Poncio Pilato lā' huan israelitas lā'
a'ntīn tū' israelitas. Lā' talītalakspi'tli Jesús mi'O'kxa'
lacuan a'ntī lacsacui'līnī'ta' hui'x, quinDiosca'n. 28 Xla-
ca'n tatakēstokli natatlahua xmān a'ntū hui'x līhui'li'
xapū'la a'ntū nala lā' xmān a'ntū milīmāpa'ksīn lā'
mintapuhuān. 29 Lā' chuhua'j, Māpa'ksīni' Dios, chu tū'
la'ktzi' a'nchī quincātamakē'klhacu'tunāni'. Lā' caquilā-
maktāyauj quina'n a'ntī iccātā'scujāni'. Chuntza' na'ic-
chihuīna'nāuj mintachihuīn lā' tū' ca'icjicua'nui. 30 Lā'
camāsu'yu' milīmāpa'ksīn lā' cacāmātzeyi' lā' calalh la-
ka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn por ixlīmāpa'ksīn Jesús
mi'O'kxa' lacuan.
31 Lā' a'xni'ca' ixta'orarlīnī'ttza', tachiquilh a'nlhā ix-
tatakēstoknī't. Lā' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n talī-
tatzumalh Espíritu Santo. Lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn
Dios lā' tū' ixtajicua'n.

Chu lakatin tamākēxtimīlh huāk a'ntū ixtaka'lhī

32 Lā' ixlīlhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't lā' chu lakatin
tapāstacna' lā' ixtaka'lhī chu lakatin tapuhuān. Lā' nīn
tintī' puhuanli que tūla namāstā' a'ntū ixka'lhī. Lā' chu
lakatin ixtamākēxtimīnī't ixlīhuāk a'ntū ixtaka'lhī. 33 Lā'
huan apóstoles ixtaka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' ix-
tamālacstū'nca que Māpa'ksīni' Jesús ixlakahuan-
chokonī't. Lā' Dios ixcāsicua'lanālī. 34 Lā' nīn tintī' ī'sput-
ni' catūhuā porque ixlīhuākca'n a'ntī ixtaka'lhī ix-
ti'ya'tca'n lā' ixchicca'n, ixtastā' lā' ixtalīmin ixtapalh
a'ntū ixtastā'. 35 Lā' ixtamaxquī' huan apóstoles. Lā'
tamālacpitzilh chā'tunu' chu a'nchī ixtamaclacasqui'n.
36 Lā' ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' José. Lā' huan
apóstoles tamāpācuhuīlh por ixlītāpātu' ixtacuīni'
Bernabé (huā'mā' huanicu'tun māko'xamixīni'). Lā'
ū'tza' levita ixuanī't xala' nac Chipre. 37 Lā' xla' ixka'lhī
ixti'ya't. Lā' stā'lh lā' cālīmini'lh ixtapalh lā' cāmaxquī'lh
huan apóstoles.

Tamātzē'kli macsti'na'j tumīn Ananías lā' Safira

5 Lā' nā ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías. Lā'
ixka'lhī ixpuscāt a'ntī ixtacuīni' Safira. Lā' xlaca'n
tastā'lh pītzina'j ixti'ya'tca'n. 2 Lā' Ananías māquī'lh
macsti'na'j ixtapalh. Lā' nā ixpuscāt nā ixlīca'tzī. Lā'
Ananías līmilh a'ntū a'katāxtūlh lā' cāmaxquī'lh huan
apóstoles. 3 Lā' Pedro hualh:
—Ananías, ¿a'chī' mātzumanī't mi'a'clhcunuc ko'ti'ti'
lā' xtāpalīlh mintapāstacna' para nalē'ksa'nīni'na' Es-
píritu Santo lā' namāquī'ya' macsti'na'j huan tumīn ix-
tapalh ti'ya't? 4 ¿Chu tū' mila' ixuanī't huan ti'ya't
a'xni'ca' tūna'j ī'stā'ya'? ¿Chu tū' mila' ixuanī't huan ix-
tapalh a'xni'ca' stā't huan ti'ya't? ¿A'chī' pāstacti nat-
lahua'ya' huā'mā'? Lā' hui'x a'ksa'nī'ni' tū' xmān na ixla-
capūn chi'xcuhuī'n. Hui'x nā a'ksa'nī'ni' na ixlacapūn
Dios —hualh Pedro.
5 Lā' a'xni'ca' Ananías kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
a'kā'lh xanīn. Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'ntīn takax-
matli. 6 Lā' huan o'kxa'n tasacli Ananías lā' tamaksna'tli
lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh.
7 Lā' hua'chi ixlīlakatu'tun hora ixpuscāt Ananías
tanūlh. Xla' tū' ixca'tzī a'ntū ixpātle'kenī't. 8 Tuncan Pe-
dro huanilh:
—Caquihua'ni', ¿lhānchula' līstā'tit huan ti'ya't?
Lā' huan puscāt huanilh chu a'cxtim chuntza' chī ixu-
aninī't ixkōlu'.
9 Lā' Pedro huanilh:
—Lā' ¿a'chī' chu lālīca'tzīyā'tit na'a'ksa'nī'ni'nā'tit ixE-
spíritu Māpa'ksīni'? Cakaxpa'tti a'nchī tatantūsa'nan
kēpūn a'ntī tamā'cnūnī't minkōlu'. Lā' nā hui'x
natamāxtuyāni' —hualh Pedro.
10 Lā' līlacapalh huan puscāt a'kā'lh xanīn na ixla-
capūn Pedro. Lā' huan o'kxa'n tatanūchi lā' talaktzī'lh
mā' xanīn. Lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh ixpāxtūn
ixkōlu'. 11 Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhla-
ka'ī' lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā

12 Lā' huan apóstoles tatlahualh lhūhua' lē'cnīn lā' la-
ka'tla'n catūhuā ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhuī't. Lā' ix-
tatakēstoknī't ixlīhuākca'n na ixcorredor Salomón.
13 Nīn chā'tin de ixtalhūhuā'tca'n tū' talīhui'līlh

natatā'takēxtimī con ū'tunu'n. Lā' tachi'xcuhuī't lej
ta'a'cnīni'ni'lh. 14 Lā' a'ntī ixtakalhlaka'ī' huan Mā-
pa'ksīni' ā'chulā' ixtalhūhua'n chi'xcuhuī'n lā' puscan.
15 Lā' ixcālīmincan huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'tejen a'nlhā
ixtētaxtu Pedro. Lā' ixcāhui'līcan nac laklaj lā' na
ī'xti'catca'n, palh tzē cahuā a'yuj xmān ixmāspilē'k Pe-
dro ixcāmāskē'kēlh lā' chuntza' ixcāmātzeyīlh
makapitzīn ī'tza'ca'nī'n. 16 Lā' nā ixtamimā'na nac
Jerusalén lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n huan xcān-
sipejni' na ixpajtzu Jerusalén. Lā' ixtalīmin ī'tza'ca'nī'n
lā' a'ntī ixtaka'lhī tlajana'nī'n. Lā' ixlīhuākca'n
cāmātzeyīca.

Cāmacaputzaca Pedro lā' Juan

17 Lā' tatā'kaquī'lh huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' ix-
chi'xcuhuī'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' ixtamākalhtō'kē'nca'n
saduceosnu'. Lā' lej ixtalakca'tzan xlaca'n. 18 Lā'
cāchi'paca huan apóstoles lā' cāmānūca nac pūlāchī'n.
19 Lā' Dios macamilh kalhatin ángel. Lā' huan ángel
cāmālaquī'ni'lh huan pūlāchī'n cā'tzī'sa lā' cāmāxtulh
lā' cāhuanilh:
20 —Capitit lā' catāya'tit nac xaka'tla' lītokpān lā'
cacātā'chihuīna'ntit huan tachi'xcuhuī't ixlīhuāk ixpāla-
cata a'nchī tzē natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
21 Lā' a'xni'ca' ixtakaxmatnī't huā'mā', tatanūlh nac
xaka'tla' lītokpān a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza' lā' tamā-
su'yulh.
Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' nā ixchi'xcuhuī'n
tatakēstokli. Lā' cāmākēstokca ū'tunu'n a'ntī ixtatlahua
justicia lā' ixlīhuāk xanapuxcu'nu' xala' nac Israel. Lā'
cāmacā'nca policíasna' para natamāxtu huan tachī'nī'n
de nac pūlāchī'n lā' natalīmin. 22 Lā' a'xni'ca' huan
policíasna' tachā'lh, tū' cākaksca nac pūlāchī'n.
Tataspi'tchokolh lā' tamāca'tzīnīlh. 23 Lā' tahualh:
—Icchā'uj nac pūlāchī'n lā' iclaktzī'uj lā' ixlacchahua
xa'nca. Lā' huan maktaka'lhna'nī'n ixtayāna' na ixla-
capūn mākalhcha. Lā' a'xni'ca' icmālaquī'uj, nīn tintī'
ickaksui na ixchakān huan pūlāchī'n.
24 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', xacapitán xaka'tla'
lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lej lhūhua'
tapāstacna'lh tuchūn chuhua'j nala. 25 Lā' chu tuncan
milh kalhatin lā' cāhuanilh:
—Huan chi'xcuhuī'n a'ntī hui'xina'n cāmānū'tit nac
pūlāchī'n tayāna'ncha' nac xaka'tla' lītokpān lā' tamā-
su'ni'mā'na huan tachi'xcuhuī't.
26 Lā' tuncan ta'a'lh huan capitán lā' huan policíasna'
lā' cāquītēpalaca Pedro lā' Juan. Lā' cālīminca lej līla-
catzucu porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't que ix-
cāmūta'laca. 27 Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī'ttza', cāhui'līca
ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n. Lā' xamāpa'ksīni'
curasna' cākalhasqui'nīlh:
28 —¿Chu tū' iccāmāpa'ksīni' hui'xina'n lej līpalha' que
tū'tza' camāsu'yu'tit por ixquilhtampān Jesús? Lā'
hui'xina'n cāmāsca'tīkō'tittza' xalanī'n nac Jerusalén
huā' mintamākalhtō'kē'nca'n. Lā' hui'xina'n hua'nā'tit
que quina'n iclē'nāuj cuenta por ixpālacata maknīca
Jesús.
29 Lā' takalhtīni'lh Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles lā'
tahualh:
—Lā' ¿chu tzey palh na'iccā'a'kahuāna'ni'yāuj
chi'xcuhuī'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? 30 Ix-
Diosca'n quinatāta'na'ca'n mālakahuanīchokolh Jesús
a'ntī hui'xina'n māmaknīnīni'ntit a'xni'ca' xtoko-
hua'ca'ca nac cruz. 31 Lā' Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh
na ixpāxtūcāna'j lā' hui'līlh xapuxcu' lā' māpūtaxtūnu'.
U'tza' tlahualh para que xalanī'n nac Israel nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n lā' nacāmāsputūnu'ni'can a'ntū tala-
clē'ni' Dios. 32 Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj huā'mā'. Lā'
nā chuntza' mālacstū'nca huan Espíritu Santo a'ntī
Dios cāmaxquī'nī't xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios.
33 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ixcā-
maknīcu'tuncan. 34 Lā' kalhatin pūchihuīna', a'ntī
fariseo ixuanī't, ixtacuīni' Gamaliel. Xla' ū'tza' kalhatin
mākalhtō'kē'ni' de huan ley. Lā' lej ixa'cnīni'ni'can. Xla'
tāyalh lā' māpa'ksīni'lh que cacāmāxtuca Pedro lā' Juan
lakatin ka'tlā'tus. 35 Lā' Gamaliel cāhuanilh huan
ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n:
—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Israel, capāstacna'ntit
xa'nca a'ntū nacātlahua'ni'yā'tit huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n. 36 Ca'tzīyā'tit que makāntza' i'xuī' kalhatin
chi'xcu' ixtacuīni' Teudas, a'ntī ixuan que xla' lej ka'tla'.
Lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n, como hua'chi lakatā'ti'
ciento, tastālani'lh. Xla' maknīca. Lā' ta'a'kahuankō'lh
ixlīhuākca'n a'ntī ixtastālani'nī't. Lā' chuntza' līsputli
a'ntū ixlītzucunī't Teudas. 37 Lā' ā'calīstān ixui'lapā Ju-
das xala' nac Galilea a'xni'ca' lālaktzo'kca. Xla' cācuc-
cha'xli makapitzīn lā' ixtastālani'. Lā' nā Judas sputli. Lā'
ta'a'kahuankō'lh a'ntī ixtastālani'nī't. 38 Lā' chuhua'j ic-
cāhuaniyāni' hui'xina'n, nīn tuntū' cacātlahuani'tit
huan chi'xcuhuī'n lā' cacāmakxtektit. Palh huā'mā'
tapāstacna' lā' huā'mā' tamākalhtō'kē'n xmān ixla'ca'n
chi'xcuhuī'n, ixa'cstu nasputa. 39 Lā' palh ixla' Dios, tū'
maktin catimāpānū'tit. Tū' ixlīca'tzan kalhtaxtok-
tipā'na'ntit Dios —cāhuanilh Gamaliel.
40 Lā' ta'a'ka'ī'lh ixtachihuīn Gamaliel. Lā' cāmā-
tayīni'ca huan apóstoles lā' cāsno'kca. Lā' cāhuanica
que tū'tza' natachihuīna'n por ixquilhtampān Jesús. Lā'
cāmakxtekca. 41 Lā' Pedro lā' Juan tataxtulh ixlacapūn-
ca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' tapāxuhualh porque cālak-
tzī'nca xlaca'n lej tzey para natapātī a'ntū lej līmāxana'
por ixpālacata Jesucristo. 42 Lā' lakalīyān nac xaka'tla' lī-
tokpān lā' na ixchicca'n, tū' ixtamakxteka tamāsu'yu lā'
tachihuīna'n ixpālacata Jesucristo.

Cālacsacca kalhatojon maktāyana'nī'n

6 Huā'mā'na chi'chini' ixtalhūhua'ntēlha huan a'ntī
ixtakalhlaka'ī'. Lā' huan chi'xcuhuī'n griegos
cāhuanilh huan hebreos que tū' xa'nca ixcāmāpitzi-
ni'can a'ntū ixcāmaxquī'can huan lakapūtnu' griegas-
na' lakalīyān. 2 Lā' huan kalhacāujtu' apóstoles
tamākēstokli ixlīhuāk a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' cāhuanica:
—Tū' līmakuan na'icmakxtekāuj na'icmāsu'yuyāuj ix-
tachihuīn Dios lā' na'icmāstā'yāuj līhua't. 3 Pues
chuhua'j, tā'timīn, cacālacsactit hui'xina'n kalhatojon
chi'xcuhuī'n de hui'xina'n. Cacālacsactit a'ntī cālakapas-

can huāk lacuan lā' a'ntī talītzuma Espíritu Santo lā'
a'ntī lej xa'nca tapāstacna'n. Lā' nacāmacamaxquī'yāuj
huā'mā' lītlōt. 4 Lā' quilītlōtca'n quina'n chu ū'tza'tza':
na'icorarlīyāuj lā' na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios
—cāhuanica.
5 Huā'mā' cāminī'ni'lh ixlīhuāk huan ixtalhūhuā'tca'n.
Lā' lacsacca huan Esteban, kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlītzu-
ma Espíritu Santo lā' a'ntī xa'nca ixkalhlaka'ī' Dios. Lā'
cālacsacca Felipe lā' Prócoro lā' Nicanor lā' Timón lā'
Parmenas lā' Nicolás xala' nac Antioquía a'ntī ix-
tanūnī't na ixreligionca'n israelitas. 6 Lā' cālīminca ixla-
capūnca'n apóstoles lā' ta'orarlīlh lā' ta'a'cpūmā'ca'lh
ixmacanca'n.
7 Lā' a'kahualh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntī ixtakalhla-
ka'ī' lej ixtalhūhua'ntēlha nac Jerusalén. Lā' lhūhua'
curasna' takalhlaka'ī'lh lā' ta'a'kahuāna'ni'lh ixtachihuīn
Dios.

Chi'paca Esteban

8 Lā' Esteban lej ixkalhlaka'ī' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn.
Lā' ixtlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn ixlaclhpu'nan-
ca'n tachi'xcuhuī't. 9 Lā' tatā'kaquī'lh makapitzīn
xalanī'n na ixlītokpānca'n israelitas a'ntī ix-
cāmāpācuhuīcan Libertos, lā' nā xalanī'n nac Cirene lā'
Alejandría lā' Cilicia lā' Asia. Xlaca'n talālīhuanilh con
Esteban. 10 Pero xlaca'n tūlalh tatā'lātlajalh por ixpāla-
cata ixtapāstacna' Esteban lā' por ixpālacata Espíritu
Santo a'ntī ixmāchihuīnī. 11 Lā' xlaca'n tamāpalalh
ā'makapitzīn para natalē'ksa'nīni'n lā' natahuan que ix-
takaxmatnī't a'nchī Esteban a'ksa'nli Moisés lā' Dios.
12 Lā' cācuccha'xca tachi'xcuhuī't lā' huan xanapux-
cu'nu' israelitas lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Lā' chu
līmaktin laktapajtzūca Esteban lā' chi'paca lā' līminca
ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n. 13 Lā' cāhui'līca testigos
a'ntīn tahualh a'ntūn tū' stu'ncua' lā' tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' tū' makxteka a'ksa'n huā' ley lā'
huā' xaka'tla' lītokpān a'ntū sicua'lanālanī't. 14 Ickaxma-
tui a'xni'ca' hualh xla' que huā'mā' Jesús xala' nac
Nazaret namāsputū huan xaka'tla' lītokpān lā' nataxtā-
palī huan talanān a'ntū māsu'yulh Moisés nat-
lahuayāuj.
15 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan
justicia, talakalaktzī'lh Esteban. Lā' ixlacan ixtasu'yu
hua'chi ixla' ángel.

Tamaktāyalh Esteban lā' maknīca

7 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh Es-
teban:
—¿Chā stu'ncua' huā'mā'?
2 Lā' Esteban hualh:
—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit.
Dios a'ntī lej ka'tla', tasu'yuni'lh quimpapca'n Abraham
a'xni'ca' xla' ixuī'cus nac xcānsipej Mesopotamia. Tūna'j
ixa'n tahui'la nac Harán. 3 Dios huanilh:
Cataxtu de mi'ā'lacchicni' lā' cacāmakxtekti minta-
lakapasnī'n lā' capi't nac xcānsipej a'ntū na'icmā-
su'ni'yāni'.
4 Lā' Abraham taxtulh de huan ī'xcānsipejca'n
caldeosnu' lā' a'lh tahui'la nac Harán. Lā' a'xni'ca'
ixnīnī'ttza' ixtāta' Abraham, Dios līmilh Abraham
huā'tzā' nac xcānsipej a'nlhā hui'xina'n hui'lā'na'ntit
chuhua'j. 5 Lā' Dios tūna'j maxquī'lh ti'ya't ā'tzā', nīn
pītzina'j a'nlhā nayāhua ixtojon. Xmān huanilh que ix-
tēcu' ti'ya't nala xla' lā' ixnatā'natna', a'yuj xla' tūna'j ix-
ka'lhī ixcaman. 6 Dios tā'chihuīna'lh chuntza':
Minatā'natna' natatahui'la hua'chi xatza'nkān nac
ā'lakatin xcānsipej.
Lā' a'ntza' lej nacāmāscujūcan lā' nacāmāpātīnīcan
lakatā'ti' ciento cā'ta.
7 Lā' quit na'iccāmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't a'ntī
nacāmāscujū minatā'natna'.
Lā' ā'calīstān natataxtu minatā'natna' lā' naquin-
tamācā'tanī ā'tzā'.
8 Lā' Dios cāxtlahualh huan convenio a'ntū ixpālacata
ixcāchu'cucan chi'xcuhuī'n israelitas para que
nacālīlakapascan. Lā' tahuī'lh kalhatin ixcaman Abra-
ham, ixtacuīni' Isaac. Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' Abra-
ham chu'culh ixcaman para nalīlakapascan hua'chi is-
raelita. Lā' ā'calīstān tahuī'lh kalhatin ixcaman Isaac, ix-
tacuīni' Jacob. Lā' ā'calīstān Jacob ka'lhīlh kalhacāujtu'
ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.
9 'Lā' huan quinapapna'ca'n ixtaca'tzalaktzī'n ixtā'tin-
ca'n José. Lā' xlaca'n tastā'lh José. Lā' lē'nca nac Egipto.
Pero Dios ixmaktaka'lha. 10 Lā' Dios māpūtaxtūlh de
ixlīhuāk a'ntūn pātīlh. Lā' Dios maxquī'lh José tapāstac-
na' na ixlacapūn Faraón a'ntī rey xala' nac Egipto. Lā'
Faraón ixa'cnīni'ni' huan José. Lā' hui'līlh ixlīgober-
nador nac Egipto. Lā' hui'līlh que namāpa'ksīkō'
ixlīhuāk ixchic Faraón.
11 'Lā' milh lakatin tatzi'ncsta ixlīhuāk huanmā' ti'ya't
Egipto lā' nac Canaán. Lā' lej tapātīni'lh. Lā' huā' quina-
papna'ca'n tū' ixtakaksa a'ntū natahua'. 12 Lā' a'xni'ca'
kaxmatli Jacob que nac Egipto ixa'nan trigo, pū'la cā-
macā'lh a'ntza' ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n. 13 Lā'
a'xni'ca' ta'a'mpā ixlīmaktu', José cāmāca'tzīnīlh que
ū'tza' māni' ī'stancuca'n ixuanī't. Lā' Faraón māca'tzīnī-
ca que ixtalakapasni' José ixtahuanī't. 14 Lā' José mā-
tayīni'lh Jacob a'ntī ixtāta' lā' ixlīhuākca'n ixtā'timin lā'
ixcamana'ca'n. Xlaca'n pūpitzi ciento ā'pu'xamaquitzis
tachi'xcuhuī't. 15 Lā' Jacob a'lh tahui'la nac Egipto.
A'ntza' nīlh xla' lā' nā tanīkō'lh ixo'kxa'n a'ntī quinapap-
na'ca'n. 16 Lā' ā'maktin cālē'mpalaca nac Siquem lā'
a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu' a'ntū cāmaktamāhualh
Abraham ixcamana' Hamor xalanī'n Siquem. Lī-
tamāhualh con tumīn.
17 'Ixtapajtzūtēlha huan chi'chini' a'xni'ca' ixtlōkentax-
tū Dios a'ntū ixuaninī't Abraham. Lā' huan
tachi'xcuhuī't israelitas lhūhua'ntēlhalh nac Egipto.
18 Lā' hui'līpalaca kalhatin rey nac Egipto a'ntīn tū' laka-
pasli José. 19 Xla' cā'a'kxokolh quinapapna'ca'n lā'
chuntza' cālītlajalh. Lā' xla' cāmāpātīnīlh quinapap-
na'ca'n lā' cāmāmaka'nīlh xanatāta'na' ixlakska'tā'nca'n
para que natanī. 20 Lā' huā'mā'na chi'chinī'n tahuī'lh
Moisés lā' xla' tzēhuanī't ixuanī't na ixlacapūn Dios. Lā'
ixmaktaka'lhmā'ca lakatu'tun mālhcuyu' na ixchic ixtā-

ta'. 21 Lā' a'xni'ca' nā tihui'līca Moisés kēpūn,
ixtzu'ma'jāt Faraón sacli huan ska'ta' lā' makastacli co-
mo hua'chi scana'nca ixcaman. 22 Lā' Moisés māsca'tīca
ixlīhuāk tapāstacna' xala' nac Egipto. Lā' lej xa'nca ix-
chihuīna'n lā' huāk tzē ixtlahua.
23 'Lā' a'xni'ca' ixka'lhītza' tu'pu'xam cā'ta, puhualhtza'
palh nacālaka'n ixtalakapasnī'n a'ntī israelitas. 24 Lā'
laktzī'lh a'nchī kalhatin egipcio ixmāpātīnīmā' kalhatin
israelita. Lā' Moisés līmaktāyalh lā' mātakāhuī'lh huan
egipcio. Lā' chuntza' tapalana'ni'lh huan tī
ixmāpātīnīmā'ca. 25 Moisés ixpuhuan que huan israeli-
tas ixtamāchekxī a'nchī Dios ixlacsacnī't nacāmaktāya
natapūtaxtu. Pero xlaca'n tū' ixtamāchekxī. 26 Lā'
ixlīlakalī huampala cālakchilh Moisés a'xni'ca' ixtalāla-
catāquī' kalhatu' israelitas lā' ixcāmāko'xamixīcu'tun lā'
cāhuanilh: “Chi'xcuhuī'n, hui'xina'n lītalakapasnī'n.
¿A'chī' lālacatāquī'yā'tit?” 27 Lā' tuncan huan tī ixla-
catāquī' ixtā'chic tampi'ta'lh Moisés lā' hualh: “¿Tichū
hui'līni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quijuezca'n? 28 ¿Chā
naquimaknīcu'tuna' quit hua'chi ma'kni' kōtan huan
egipcio?” 29 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Moisés
tzā'lalh. Lā' chā'lh nac xcānsipej Madián lā' a'ntza'
tachokolh hua'chi xatza'nkān. Lā' talacatuncuīlh
kalhatu' ixo'kxa'n.
30 'Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' tu'pu'xam cā'ta,
kalhatin ángel tasu'yuni'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't ix-
pajtzu huan kēstīn ixtacuīni' Sinaí. A'ntza' tasu'yulh nac
a'katin puchuna'j qui'hui' a'ntū ī'lhcumā'. 31 A'xni'ca'
lakzī'lh Moisés tū' ixlīca'tzīhuī'. Lā' tapajtzūlh para
nalaktzī'n. Lā' ixtachihuīn Māpa'ksīni' huanilh:
32 Quit ixDiosca'n minatāta'na' lā' ixDiosca'n Abraham
lā' Isaac lā' Jacob.
Lā' Moisés xpipilh lā' jicua'lh lā' tū' līhui'līlh nalaktzī'n.
33 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
Catatūxtu mizapato porque a'nlhā yā't, ixlacapūn
Dios.
34 Quit stu'ncua' iclaktzī'nī't a'nchī cāmāpātīnīmā'ca
quintachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' nac Egipto.
Lā' ickaxmatnī't a'nchī tahua'ntli'jmā'na xlaca'n, lā'
icyujnī'ta'nchi para na'iccāmāpūtaxtū.
Lā' chuhua'j cata't. Na'icmacā'nāni' nac Egipto.
35 'Lā' huā'mā' chu ū'tza' Moisés a'ntī talakmaka'lh
a'xni'ca' tahualh:
¿Tichū hui'līnī'ta'ni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quijuez-
ca'n?
Lā' Dios macamilh huā'mā' Moisés hua'chi xapuxcu' lā'
māpūtaxtūnu'. Lā' ixmaktāya huan ángel a'ntī tasu'yu-
ni'lh nac a'katin puchuna'j qui'hui'. 36 Lā' Moisés
cāmāxtulh quinapapna'ca'n. Xla' tlahualh lej laka'tla'n
lē'cnīn nac Egipto lā' nac mar a'ntū huanican
Spi'nenke' lā' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam cā'ta.
37 Huā'mā' ū'tza' Moisés a'ntī cāhuanilh israelitas:
Māpa'ksīni' quinDiosca'n nalacsaca chā'tin de minta-
lakapasni'ca'n chuntza' hua'chi quilacsacli quit.
U'tza' ixa'cta'sana' Dios nala.
Lā' nakaxpa'tā'tit hui'xina'n.
38 Huā'mā' Moisés ū'tza' ixuī' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' huan ángel tā'chihuīna'lh
nac kēstīn Sinaí. Lā' Moisés cāhuanilh quinapapna'ca'n
a'ntū hualh huan ángel. Lā' Moisés maklhtīni'lh huan
tachihuīn a'ntūn tū' maktin catisputli. Lā' huan tachi-
huīn quincāmaxquī'ni'.
39 'Huā' quinapapna'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh
Moisés lā' talakmaka'lh. Lā' ixtapuhuan natataspi'ta
nac Egipto. 40 Tahuanilh Aarón:
Caquilātlahuani'uj ídolos a'ntū naquincā-
tapū'lani'yāni'.
Tū' icca'tzīyāuj a'ntū pātle'keni'nī't huā'mā' Moisés
a'ntī quincāmāxtuni' nac ti'ya't Egipto.
41 Entonces xlaca'n tatlahualh lakatin ídolo a'ntū ixta-
su'yu hua'chi ti'na'j huācax lā' tamaxquī'lh lē'ksajuī'n
huan ídolo. Lā' lej talīpāxuhualh a'ntū ixtatlahuanī't
māni' xlaca'n. 42 Lā' Dios tamakatīlh de xlaca'n lā' cā-
makxtekli que natamācā'tanī sta'cu. Lā' nā chuntza'
tatzo'kni' huan nac libro a'ntū tzo'kli kalhatin a'ntī
ixa'cta'sana' Dios. Hualh:
Lā' hui'xina'n, israelitas, ¿chu quilāmālacnūni'uj
lē'ksajna' lā' animalhna' xatamaknīn ixlīhuāk huan
tu'pu'xam cā'ta nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't?
43 Hui'xina'n līta'ntit ixcarpa huan ídolo Moloc a'nlhā
ixtaquilhpūtani'can, lā' huan ídolo Renfán a'ntū ixta-
su'yu hua'chi sta'cu.
Hui'xina'n tlahua'tit para nacāmācā'tanīyā'tit.
Lā' chuhua'j quit na'iccālē'nāni' más a'jlē'nī'ta'ncha' de
Babilonia.
Chuntza' tatzo'kni'.
44 Lā' Esteban huampā:
—Nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, quinapapna'ca'n ixtaka'lhī
huan xaka'tla' carpa a'ntū ixmāsu'yu que Dios ix-
cā'o'kska'lhīlē'mā'. Lā' huan carpa ū'tza' ixtlahuanī't
Moisés chu a'nchī hua'chi Dios ixuaninī't lā' chu a'nchī
Dios ixmāsu'ni'nī't. 45 Lā' quinapapna'ca'n tamakl-
htīni'lh huan carpa. Lā' talīmilh a'xni'ca' tatanūchi con
Josué na ixti'ya'tca'n xtuncnu' chi'xcuhuī'n a'ntī Dios
cāmāxtulh ixlacapūnca'n quinapapna'ca'n. Lā' a'ntza'
tachokolh huan carpa hasta ixquilhtamacuj David.
46 Dios līpāxuhualh David. Xla' ixtlahuacu'tun lakatin ix-
chic Dios a'ntī nā ixDios Jacob. 47 Pero huan a'ntī
tlahualh huan chic, ū'tza' Salomón. 48 Pero Dios, a'ntī
lej ka'tla', tū' tahui'la nac lakatin chic a'ntū tatlahuanī't
chi'xcuhuī'n. Lā' nā chuntza' hualh ixa'cta'sana' Dios:
49 Quit, Dios, icmāpa'ksī nac a'kapūn lā' nac quilhta-
macuj.
¿Tuchūyā chic naquilātlahuani'yāuj? huani Mā-
pa'ksīni'.
Lā' ¿lhachū na'icjaxa quit?
50 ¿Chu tū' quit ictlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan?
51 Lā' Esteban cāhuanipā:
—Hui'xina'n lej lacxumpi. Tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clh-
cunucca'n para napūpāstacna'nā'tit. Lā' tū' kax-
pa'tcu'tunā'tit. Hui'xina'n pō'ktu kalhtaxtoktīyā'tit huan
Espíritu Santo. Chu a'nchī ixtala minapapna'ca'n nā
chuntza' la'yā'tit hui'xina'n. 52 Minapapna'ca'n
tamāpātīnīlh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā'
tamaknīlh a'ntīn tahualh xapū'la que namin a'ntī
xatzey. U'tza' milh lā' hui'xina'n macamāstā'tit lā' mā-

maknīnīni'ntit. [53] Hui'xina'n maklhtīni'ntit huan ley
a'ntū tamacamāstā'lh ángeles. Pero tū' a'kahuāna'ni'tit
—hualh Esteban.

Maknīca Esteban

[54] Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ix-
tamāsā'nī ixtatzanca'n porque lej ta'a'kchā'lh. [55] Lā'
ixa'clhcunuc Esteban ixlītzuma Espíritu Santo. Lā' xla'
ixtalacayāhuayā para nac a'kapūn. Lā' laktzī'lh huan
xkakana' a'nlhā ixuī' Dios. Lā' laktzī'lh Jesús na ixpāx-
tūcāna'j Dios [56] lā' hualh:
—Calaktzī'ntit. Quit iclaktzī'n huan a'kapūn laquī'yā.
Lā' ixtā'tin ixlīhuāk tachi'xcuhuī't huī' na ixpāxtūcāna'j
Dios —hualh Esteban.
[57] Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan
justicia, xlaca'n tata'salh palha' lā' cā'a'kachi'paca. Lā'
ixlīhuākca'n tuncan talakminkō'lh lacapalh. [58] Lā' māx-
tuca Esteban de huan nac xcānsipej lā' mūta'laca. Lā'
huan testigos tahui'līlh ixlu'xu'ca'n na ixlacapūn
kalhatin o'kxa' a'ntī ixtacuīni' Saulo. [59] Lā' a'xni'ca' mū-
ta'laca Esteban ta'sani'lh Dios lā' huanilh:
—Māpa'ksīni' Jesús, cachi'patampāxtokchi quilī-
ca'tzīn.
[60] Lā' tatzokostalh lā' ta'salh lej palha' lā' hualh:
—Māpa'ksīni', cacāmāsputūnu'ni' a'ntū quintat-
lahuani'mā'na.
Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Esteban nīlh.

Saulo ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī'

8
Lā' Saulo chu ixlīca'tzī a'nchī līmaknīca Esteban.
Lā' huanmā' chi'chini' tzucuca lej cāmacaputza-
can a'ntī ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac Jerusalén. Lā'
ixlīhuākca'n ta'a'kahuankō'lh hasta nac ti'ya't Judea lā'
Samaria. Lā' tatachokolh xmān apóstoles. [2] Lā'
makapitzīn chi'xcuhuī'n, a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios, talē'lh
Esteban lā' tamā'cnūlh. Lā' lej talakcalhualh xla'. [3] Lā'
Saulo ixlīhui'lī ixcāmāsputūkō'lh huan a'ntī ixtakalhla-
ka'ī'. Tzuculh tanū nac lakatunu' chic lā' ixcāstancalē'n
chi'xcuhuī'n lā' puscan lā' ixcāmānū nac pūlāchī'n.

Māsu'yuca xatzey tachihuīn nac Samaria

[4] Lā' a'ntīn ta'a'kahuankō'lh ixta'a'n lakaxtim lā' ix-
tachihuīna'n huan xatzey tachihuīn. [5] Lā' Felipe a'lh
tancā'n nac xcānsipej ixtacuīni' Samaria. Lā' ixcāmā-
su'ni' ixpālacata Cristo. [6] Lā' huan ixtalhūhuā't
tachi'xcuhuī't ixtakaxmata a'cxtim a'ntū ixcāhuani Fe-
lipe. Takaxmatli lā' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū ixt-
lahua. [7] Lā' huan tlajana'nī'n ixtata'sa lej palha' lā'
tataxtulh de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī. Lā' lhūhua' ix-
talū'ntū'lanī't lā' xalactajua' chi'xcuhuī'n ixcāmātzeyī-
can. [8] Lā' lej ixa'nan lhūhua' tapāxuhuān huanmā' nac
xcānsipej.
[9] Lā' ixuī' chā'tin chi'xcu' ixtacuīni' Simón. Xla' xapū'la
ixuanī't tlahuāna' nac huanmā' xcānsipej. Lā' ixtalē'cnī
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Samaria. Lā' hualh que
ū'tza' māni' lej ka'tla'. [10] Lā' xa'nca ixtakaxmatni' Simón
ixlīhuākca'n a'ntī xalacti'na'j lā' a'ntī xalaka'tla'n. Lā' ix-
tahuan:
—Huā'mā' chi'xcu' lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn Dios.
[11] Lā' xa'nca takaxmatni'lh Simón porque lej makān
talē'cnīlh ixtatlahuān. [12] Lā' Felipe cākalhachihuīna'ni'lh
xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksīni'n lā'
ixpālacata Jesucristo. Lā' xlaca'n takalhlaka'ī'lh lā'
ta'a'kpaxli chi'xcuhuī'n lā' puscan. [13] Lā' nā huan Simón
nā xla' kalhlaka'ī'lh lā' a'kpaxli lā' stālani'lh Felipe. Lā'
a'xni'ca' Simón laktzī'lh huan laka'tla'n lā' lej lhūhua'
lē'cnīn, xla' lej lhūhua' ixpāstacna'n.
[14] Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que xalanī'n nac Samaria ixta-
maklhtīni'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, huan apóstoles
xalanī'n nac Jerusalén tamacā'lh Pedro lā' Juan nac
Samaria. [15] Xlaca'n tamilh lā' ta'orarlīlh que catamakl-
htīni'lh Espíritu Santo xalanī'n nac Samaria. [16] Tūna'j ix-
cālakyujachi Espíritu Santo. Xmān ixta'a'kpaxnī't lā'
chuntza' tamāsu'yulh que tatapa'ksīlh con Māpa'ksīni'
Jesús. [17] Lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n lā' xlaca'n
tamaklhtīni'lh Espíritu Santo.
[18] Lā' Simón laktzī'lh que huan Espíritu Santo
māstā'ca a'xni'ca' huan apóstoles ta'a'cpūmā'ca'lh ix-
macanca'n. Lā' cāmālacnūni'lh tumīn. [19] Lā' hualh
Simón:
—Nā quit caquilāmaxquī'uj huā'mā' līmāpa'ksīn para
que chuntza' chu catīhuā na'ica'cpūmā'ca' quimacan
nā tzē namaklhtīni'n huan Espíritu Santo.
[20] Lā' Pedro huanilh:
—Casputli mintumīn lā' nā hui'x casputti porque
puhuanti nalītamāhua'ya' tumīn a'ntū ixlē'ksajna' Dios.
[21] Hui'x tūla catimaklhtīni' huanmā' lē'ksajna' porque
tū' tzey mi'a'clhcunuc na ixlacapūn Dios. [22] Camakxtek-
ti huanmā' ko'hua'jua' tapāstacna' lā' casqui'ni' Mā-
pa'ksīni' Dios lā' tzēla chuntza' namāsputūnu'ni'yāni'
Dios huanmā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'ya' na mi'a'clh-
cunuc. [23] Iclaktzī'nāni' lej ca'tzanca'tzī'ya'. Hui'x tūla
makxteka a'ntūn tū' tzey.
[24] Lā' kalhtīni'lh Simón lā' hualh:
—Casqui'ni'tit Māpa'ksīni' Dios que tū' naquimpā-
tle'keni' nīn tuntū' a'ntū hui'xina'n hua'nā'tit.
[25] Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixtamālacstū'ncnī'ttza' lā' ix-
tachihuīna'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, tataspi'tpā para
nac Jerusalén. Lā' tachihuīna'lh huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo nac lacalhūhua' ixā'lacchicni'ca'n
samaritanosnu'.

Felipe lā' huan chi'xcu' xala' nac Etiopía

[26] Lā' tā'chihuīna'lh Felipe kalhatin ángel a'ntī Dios
macamilh lā' huanilh:
—Catā'kaqui' lā' capit nac sur. Nalacpina' xatej
Jerusalén para Gaza. A'ntza' cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
[27] Lā' Felipe tā'kaquī'lh lā' a'lh. Lā' ixuī' kalhatin eu-
nuco xala' nac Etiopía. Xla' pūchihuīna' ixuanī't nac
Etiopía a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan reina ixtacuīni' Can-
dace. Huā'mā' chi'xcu', xla' ū'tza' xamaktaka'lhna'
ixlīhuāk ixlīrico huan reina. Lā' quīlachi nac Jerusalén
para namācā'tanī Dios. [28] Lā' ixtaspi'tmā'tza' lā' ix-
pūmimā' lakatin carro a'ntū ī'stancalē'mā' huan

cahuāyuj. Lā' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū tzo'kli Isaías, a'ntī
ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. 29 Lā' huan Espíritu Santo
huanilh Felipe:
—Catapajtzu' nac xatej a'nlhā lē'mā'ca huan carro lā'
catā'pi.
30 Lā' Felipe tu'jnulh lā' lakmilh lā' kaxmatli a'nchī xla'
ixlakapūtle'kehuī' a'ntū ixtzo'knī't Isaías. Lā' Felipe
kalhasqui'nīlh:
—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū lakapūtle'keya'?
31 Lā' kalhtīlh:
—Tūla como tintī' a'ntī naquimāsu'ni'.
Lā' huanica Felipe que catō'ca'lh lā' capāxtūtō'lalh.
32 Lā' xla' ixlakapūtle'kehuī' ixtachihuīn Dios a'nlhā
huan chuntza':
Hua'chi lē'ncan lakatin oveja a'ntū namaknīcan,
chuntza' lē'nca huan chi'xcu'; lā' como hua'chi lakatin
borrego xla' kō'ko' na ixlacapūn a'ntī macsi'ta, chuntza'
huan chi'xcu' nīn tuntū' hualh.
33 Lā' māmāxanī'ca lā' tū' xa'nca tlahuani'ca justicia.
Lā' nīn tintī' tūla pūtle'ke tichū ixtā'natna' huan
chi'xcu', porque maknīca.
34 Lā' huan eunuco huanilh Felipe:
—Icsqui'ni'yāni' caquihua'ni', ¿tichū līchihuīna'mā'
huā'mā' Isaías? ¿Chu ixa'cstu līchihuīna'ncan, o līchihuī-
na'n ā'kalhatin?
35 Lā' Felipe tzuculh chihuīna'n. Lā' tzuculh xa'nca
huani a'ntū ixlakapūtle'kenī't huan ixtachihuīn Dios lā'
māsu'ni'lh ixpālacata Jesús. 36 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na
nac tej, tachā'lh a'nlhā mā' xcān. Lā' hualh huan eu-
nuco:
—Cala'ktzi'. Huā'tzā' mā' xcān. ¿Chu a'nan a'ntū
naquimāmakchuyī para que tzē na'ica'kpaxa?
37 Lā' Felipe huanilh:
—Palh hui'x kalhlaka'ī'ya' con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc,
tzē na'a'kpaxa'.
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Quit ickalhlaka'ī' que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios.
38 Lā' chu tuncan māyāhuanīni'lh huan carro. Lā' tato-
jōlh nac xcān ixtu'ca'n, Felipe lā' huan eunuco. Lā' Fe-
lipe mā'kpaxīlh. 39 Lā' a'xni'ca' tatacutli nac xcān, ixE-
spíritu Dios mā'kayāhualh Felipe. Lā' huan eunuco
tū'tza' laktzī'lh. Lā' huan eunuco a'mpā lā' lej pāx-
uhualh. 40 Lā' Felipe lakchā'nca nac xcānsipej Azoto. Lā'
ixcākalhachihuīna'ni'tēlha xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo na ixlīhuāk xcānsipejni' hasta que chā'lh nac
Cesarea.

Saulo xtāpalīlh ixtapāstacna'

Hch. 22.6-16; 26.12-18

9 Lā' Saulo lej ixcāmākē'klha a'ntī ixtakalhlaka'ī'
huan Māpa'ksīni' lā' ixcāmaknīcu'tun. Lā' lakmilh
xamāpa'ksīni' curasna' 2 lā' squi'nli lakatin acta a'ntū
nalē'n na ixlītokpānna'ca'n israelitas nac Damasco. Lā'
chuntza' tzē nacāputza chi'xcuhuī'n lā' puscan a'ntī ix-
tastālani' Jesús lā' tzē nacālīmin xatachī'nī'n nac
Jerusalén. 3 Lā' Saulo ixtlā'huantēlha lā' ixtapajtzūtēl-
hatza' nac Damasco. Lā' chu līmaktin lakatin xkakana'
xala' nac a'kapūn lītamacxti'li'lh. 4 Lā' a'kā'lh nac ti'ya't.
Lā' kaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū ixuani:
—Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?
5 Lā' Saulo kalhasqui'nīlh:
—¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?
Lā' xla' hualh:
—Quit Jesús, chu ū'tza' a'ntī hui'x macaputzaya'. Chu
tlakaj quintā'latla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin
cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'hui' a'ntū līt-
lakalē'ncan.
6 Lā' Saulo ixpipi lā' ixjicua'n lā' hualh:
—Māpa'ksīni', ¿tuchū lacasqui'na' na'ictlahua quit?
Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:
—Catā'kaqui' lā' catanu' nac xcānsipej. Lā' a'ntza'
nahuanica'na' a'ntū līhui'līca natlahua'ya'.
7 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'latlā'huan Saulo,
takaxmatli lakatin tachihuīn pero nīn tintī' talaktzī'lh.
Lā' lej talē'cnīlh. 8 Lā' Saulo tā'kaquī'lh de nac ti'ya't. Lā'
a'xni'ca' titalakapākē'cu'tulh, tūlalhtza' lacahuāna'lh.
Lā' makachi'palē'nca lā' līminca nac Damasco. 9 A'ntza'
tahuī'lh lakatu'tun chi'chini' lā' tūlalh lacahuāna'lh. Lā'
tū' huā'yalh lā' tū' ko'tnūlh.
10 Lā' ixuī' nac Damasco kalhatin chi'xcu' a'ntī ixkalh-
laka'ī' lā' ixtacuīni' Ananías. Xla' lakachuyalh lā' huan
Māpa'ksīni' huanilh:
—Ananías.
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Lā' ā'tzā' icuī', Māpa'ksīni'.
11 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
—Capit huan nac calle a'ntū huanican Xaslitua'. Lā'
caputza na ixchic Judas kalhatin a'ntī ixtacuīni' Saulo
xala' nac xcānsipej Tarso. A'ntza' kalhtō'ka'mā'. 12 U'tza'
lakachuyanī't lā' laktzī'nī't kalhatin chi'xcu' ixtacuīni'
Ananías a'ntī tanūlh lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan para que
chuntza' nalacahuāna'nchokopala.
13 Pero Ananías kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lhūhua' quintahuaninī't que huā'mā'
chi'xcu' lej lhūhua' a'ntūn tū' tzey cātlahuani'nī'ttza'
xalanī'n nac Jerusalén a'ntīn takalhlaka'ī' mintachihuīn.
14 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamaxquī'nī't līmā-
pa'ksīn que xla' naquincāchi'payāni' quilīhuākca'n a'ntī
icchihuīna'nāuj por milīmāpa'ksīn.
15 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
—Capit porque quit iclacsacnī't Saulo. Xla' nacātā'chi-
huīna'n de quit xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' lā'
reyes lā' israelitas. 16 Quit na'icmāsu'ni' līlhūhua' a'ntū
napātīni'n por quimpālacata.
17 Lā' Ananías a'lh lā' tanūlh huan nac chic a'nlhā ixuī'
Saulo. Lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan lā' huanilh:
—Tā'tin Saulo, quimacaminī't huan Māpa'ksīni' Jesús
a'ntī tasu'yuni'ni' nac tej a'nlhā ixta'mpā't. U'tza'
quimacaminī't para que nalacahuāna'nchokopala'ya'
lā' nalītatzumakō' Espíritu Santo mi'a'clhcunuc.
18 Lā' tuncan yujni'lh ixlakastapun catūhuā hua'chi
xapipēks lā' lacahuāna'nchokopā. Lā' tā'kaquī'lh lā'
tuncan a'kpaxli. 19 Lā' huā'yalh lā' tli'hui'quimpā. Lā' lāt-
ma'j ixcātā'lahuī' huan tā'timīn nac Damasco.

Saulo a'cta'sana'lh nac Damasco

20 Lā' chu tuncan huan na ixlītokpānna'ca'n israelitas,
Saulo tzuculh līchihuīna'n Jesús. Lā' ixuan que ū'tza'
huā'mā' ixO'kxa' quinDiosca'n. 21 Lā' talē'cnīlh ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn takaxmatli lā' talāhuanilh:
—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī ixcāmāsputūcu'tun nac
Jerusalén a'ntī ixtatapa'ksī con Jesús? Lā' minī't huā'tzā'
lā' quincālē'ncu'tunāni' tachī'n lā' quincāmacamax-
quī'cu'tunāni' xanapuxcu'nu' curasna'. U'tza' līmilh
huā'tzā'.
22 Lā' Saulo más ixtahuixcānī. Lā' ixmālacstū'nca que
Jesús ū'tza' huā'mā' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. Lā'
ū'tza' talīlē'cnīlh huan israelitas a'ntī ixtahui'lāna' nac
Damasco.

Saulo cātzā'lani'lh israelitas

23 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kēnī'ttza' lakalhūhua' chi'chini',
huan israelitas talacchihuīna'lh para natamaknī Saulo.
24 Lā' māca'tzīnīca Saulo que ixmaktaka'lhmā'ca. Tin-
tacuj lā' tintascac ixtaka'lhītīmā'na huan lhā ixlactanū-
can nac cā'lacchicni' porque ixtamaknīcu'tun. 25 Lā'
cā'tzī'sa huan tā'timīn talē'lh Saulo lā' tamāyujūlh nac
lakatin canasta de na ixa'cpān taxaka de huan cā'lac-
chicni'. Lā' chuntza' līpūtaxtulh.

Saulo a'lh nac Jerusalén

26 Lā' Saulo a'lh nac Jerusalén lā' ixcātā'tanūcu'tun
huan tā'timīn a'ntza'. Lā' xlaca'n ixtajicua'ni'. Tū'
ta'a'ka'ī'lh que xla' ixkalhlaka'ī'nī't. 27 Lā' Bernabé
cālīmini'lh Saulo huan apóstoles. Lā' cāpūtle'keni'lh
a'nchī Saulo ixlaktzī'nī't nac tej huan Māpa'ksīni' Jesu-
cristo a'ntīn tā'chihuīna'lh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī
Saulo ixchihuīna'nī't nac Damasco por ixlīmāpa'ksīn
Jesús, lā' tū' ixlacapuhuan. 28 Lā' Saulo ixcātā'latlā'huan
nac Jerusalén. 29 Lā' ixchihuīna'n por ixlīmāpa'ksīn Dios
lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ixcātā'lāhuani huan israelitas
a'ntī ixtachihuīna'n griego. Lā' ixtamaknīcu'tun Saulo.
30 Lā' a'xni'ca' huan tā'timīn taca'tzīlh huā'mā', talē'lh
Saulo nac Cesarea lā' tamacā'lh para nac Tarso.
31 Lā' cā'cacsuatza' ixtahui'lāna' a'ntī ixtatakēxtimī na
ixlīhuāk ixlēka'tla' Judea lā' Galilea lā' Samaria. Lā'
ā'chulā' ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixtajicua'ni'tēlha Māpa'ksīni'.
Lā' huan Espíritu Santo ixcāmāko'xamaka'tlī. Lā' ixtal-
hūhua'ntēlha.

Eneas mātzeyīca

32 Lā' Pedro lakaxtim ixlatlā'huan lā' cālakmilh a'ntī ix-
takalhlaka'ī' xalanī'n nac Lida. 33 A'ntza' pāxtokli
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Eneas. Xla' ixmā' na
ī'xti'cat lakatzeyan cā'ta. Ixchēkēnī'n ixtalū'ntū'lanī't.
34 Lā' Pedro huanilh:
—Jesucristo mātzeyīyāni'. Catā'kaqui' lā' camā'kaqui'
mixti'cat.
Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh Eneas. 35 Lā' ixlīhuākca'n
a'ntī ixtahui'lāna' nac Lida lā' Sarón talaktzī'lh que
ixtzeyanī'ttza'. Lā' xlaca'n tatzuculh tastālani' huan Mā-
pa'ksīni' Jesucristo.

Dorcas lakahuanchokolh

36 Ixuī' nac Jope kalhatin puscāt a'ntī ixkalhlaka'ī'. Lā'
ixtacuīni' Tabita lā' nā Dorcas ixtacuīni' griego. Huā'mā'
puscāt ixtlahua lhūhua' catūhuā lej tzey. Lā' ixmāstā'
lhūhua' limosna. 37 Lā' huā'mā'na chi'chini' xla' ī'tzaca'lh
lā' nīlh. Lā' ixmāpaxīcanī'ttza' lā' ixcāxmāpī'canī'ttza'
nac lakatin cuarto tālhmā'n. 38 Lā' huan tā'timīn nac
Jope takaxmatli que Pedro ixuī' nac Lida, como pajtzu
ixuanī't. Lā' cālakmacā'nca kalhatu' chi'xcuhuī'n. Lā'
xlaca'n tahuanilh Pedro:
—Capit lacapalh hasta lhā icui'lāna'uj.
39 Lā' tuncan Pedro cātā'a'lh. Lā' a'xni'ca' xla'
cālakchā'lh, lā' lē'nca nac cuarto tālhmā'n. Lā' ixlīhuāk-
ca'n huan lakapūtnu' talītakēxtimīlh a'nlhā
ixmāpī'canī't Dorcas lā' tacalhualh. Lā' tamāsu'ni'lh
huan takēnu' lā' huan lu'xu' a'ntū ixtlahua Dorcas
a'xni'ca' lakahuancus ixlahuī'. 40 Pero Pedro cāmāxtulh
ixlīhuākca'n lā' tatzokostalh lā' orarlīlh. Lā' laktalak-
spi'tli huan sputni' lā' huanilh:
—Tabita, catā'kaqui'.
Lā' talakapāke'lh lā' laktzī'lh Pedro lā' tā'kxpāquī'lh.
41 Lā' Pedro makachi'palh lā' mā'kaquī'lh. Lā' a'xni'ca'
Pedro cāta'sani'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' huan
lakapūtnu' lā' cāmāsu'ni'lh Dorcas xalakahuan.
42 Huā'mā' ca'tzīkō'ca na ixlīhuāk Jope. Lā' lhūhua'
takalhlaka'ī'lh Māpa'ksīni' Jesucristo. 43 Lā' Pedro
tachokolh lātma'j nac Jope na ixchic kalhatin chi'xcu' ix-
tacuīni' Simón a'ntī māmasījūnu'.

Pedro lā' Cornelio

10 Ixuī' nac Cesarea kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Cor-
nelio. Xla' capitán ixuanī't. Lā' huan compañía
a'ntū ixmāpa'ksī ixtacuīni' Italiana. 2 Cornelio lej
ixa'cnīni'ni' lā' ixtajicua'ni' Dios, lā' nā chuntza' ixlīhuāk
xala' na ixchic. Lej ixmaxquī' limosna huan
tachi'xcuhuī't lā' pō'ktu ixorarlīni' Dios. 3 Lakatin chi'chi-
ni' hua'chi maktu'tun kōtanū, Cornelio lakachuyalh. Lā'
xa'nca laktzī'lh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Lā'
huan ángel tanūlh lā' huanilh:
—¡Cornelio!
4 Lā' Cornelio lakalaktzī'lh lā' jicua'lh lā'
kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū, Māpa'ksīni'?
Lā' huan ángel huanilh:
—Dios pāstacmā'chāni' a'nchīn tlahua'ya' mi'oración
lā' a'nchī māstā'ya' limosna. 5 Lā' chuhua'j cacāma'capi
chi'xcuhuī'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón a'ntī ka'lhī
ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. 6 Xla' tētachokonī't na ixchic
Simón huan māmasījūnu' a'ntī ka'lhī ixchic na ixquil-
htūn mar. U'tza' nahuaniyāni' a'ntū natla'hua'ya'.
7 Lā' a'xni'ca' huanikō'lh huan ángel lā' chu tuncan
a'lh. Lā' Cornelio cāta'sani'lh kalhatu' ixtasācua'nī'n lā'
kalhatin tropa a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' a'ntī ixtascuja

na ixchic. 8 Lā' a'xni'ca' ixcāpūtle'keni'kō'nī'ttza' a'ntū ix-
uaninī't huan ángel, cāmacā'lh nac Jope.
9 Lā' ixlīlakalī xlaca'n ixtatlā'huamā'na lā' ixtatapa-
jtzūtēlha para huan nac xcānsipej. Lā' hua'chi tastu'nū-
ta Pedro tō'ca'lh huan na ixlītanca'cstu' chic para
na'orarlī. 10 Lā' lej tzi'ncstāyalh lā' ixuā'yancu'tun. Lā'
līhuan ixcāxtlahuamā'ca huan līhua't, Pedro
lakachuyalh. 11 Lā' laktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā lā'
hua'chi lakatin ka'tla' sábana chī'canī't
ixa'katzā'stūtā'ti'. Lā' yujli na ixlacapūn. 12 Huā'mā'
a'ntza' ixtatojōmā'na ixlīhuāk animalhna' a'ntū
makakantā'ti' lā' lūhua' lā' spunnu'. 13 Lā' kaxmatli
a'nchī tā'chihuīna'nca lā' huanica:
—Catā'kaqui', Pedro, cama'kni' lā' cahua't.
14 Lā' Pedro hualh:
—Tū', Māpa'ksīni'; porque tū' maktin icua'nī't a'ntūn
tū' līmakuan hua'can lā' a'ntū ko'hua'jua'.
15 Lā' chu kaxmatpā ixlīmaktu' tā'chihuīna'nca lā'
huanica:
—Tū' cahua'nti ko'hua'jua' a'ntū Dios huan que xa-
canī't.
16 Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' huan sábana
lē'nchokopalaca nac a'kapūn. 17 Lā' Pedro lej ixpāstac-
na'huī' porque tū' ixca'tzī a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū
mālakachuyīlh. Lā' huan chi'xcuhuī'n, a'ntī ixcāmacam-
inī't Cornelio, takalhasqui'nīlh lhachū ixchic Simón. Lā'
tuncan tachilh na ixlacapūn mākalhcha. 18 Lā'
tata'sani'lh lā' takalhasqui'nīni'lh lā' tahualh palh tū'
lahuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Simón a'ntī ix-
ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. 19 Lā' a'xni'ca' Pedro
ixpāstacna'huī' a'nchī lakachuyanī't, huan Espíritu San-
to huanilh:
—Kalhatu'tun chi'xcuhuī'n taputzayāni'. 20 Catā'kaqui'
lā' cayujti lā' cacātā'pi xlaca'n. Lā' tū' napuhua'na'
catūhuā porque quit iccāmacaminī't.
21 Lā' Pedro cālakyujli huan chi'xcuhuī'n lā' hualh:
—Quit a'ntī putza'yā'tit hui'xina'n. ¿Tuchū lak-
ta'nī'ta'ntit?
22 Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Ixpālacata huan capitán Cornelio. Xla' lej tzeyā
chi'xcu' lā' jicua'ni' Dios. Lā' ixlīhuākca'n israelitas talak-
tzī'n por tzeyā chi'xcu'. Kalhatin ángel a'ntī lej tzey
huanilh Cornelio que namāta'satīnīni'nāni' lā' xla'
nakaxmata a'ntū hui'x nahua'na'.
23 Lā' Pedro cāmānūlh na ixchic lā' cāhuanilh que
catatachokolh huā'mā' tzī'sa. Lā' ixlīlakalī cātā'a'lh. Lā'
nā cātā'a'lh makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Jope.
24 Lā' ixlīlakalī huampala tachā'lh nac Cesarea. Lā'
Cornelio ixcāka'lhīmā' lā' ixcāmākēstokkō'nī't ixtalaka-
pasnī'n lā' ixamigos a'ntī más ixcālakapasa. 25 Lā'
a'xni'ca' Pedro ixtanūmā', Cornelio lakchilh. Lā' chu
tuncan tatzokostani'lh lā' taquilhpūtani'lh. 26 Lā' Pedro
mā'kaquī'lh lā' hualh:
—Catā'kaqui'. Nā quit nā chu xmān chi'xcu'.
27 Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūtēlha lā' ixtā'chihuīna'ntēl-
ha lā' cākaksli ixtalhūhuā't a'ntī ixtatakēstoknī't. 28 Lā'
Pedro cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que kalhatin israelita tūla
catitā'takēxtimīlh con a'ntīn tū' israelita. Lā' tūla cati-
tanūlh na ixchic. Chuntza' tatzo'kni' na ixleyca'n israeli-
tas. Pero Dios quimāsu'ni'nī't que tūla ictihualh que
ā'chā'tin chi'xcu' ko'hua'jua' lā' ū'tza' xmān catīhuā.
29 U'tza' iclīmilh a'xni'ca' quimātayīni'nca lā' tū'
icpuhualh catūhuā. Lā' iccākalhasqui'nīyāni' ¿tuchū ix-
pālacata quilālīmātayīni'uj hui'xina'n?
30 Lā' tuncan Cornelio hualh:
—Tā'ti'majatza' quit xa'ictascajamā' lā' tū' icuā'yalh.
Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū quit xa'icorarlīmā' na
quinchic. Lā' chā'tin chi'xcu' tāyalh na quilacapūn lā' ix-
ka'lhī ixlu'xu' lej slamama. 31 Lā' quihuanilh: “Cornelio,
Dios kaxmatnī't mi'oración lā' pāstacmā' a'nchī
māstā'ya' limosna. 32 Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac Jope
lā' camātayī'ni' Simón a'ntī ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni'
Pedro. Xla' tētachokomā' na ixchic Simón huan mā-
masījūnu' na ixquilhtūn mar. Xla' namin lā' natā'chihuī-
na'nāni'”, quihuanica. 33 Lā' ū'tza' quit iclīmātayīni'ni'
tuncan. Lā' hui'x quintlahua'ni' talakalhu'mān
quila'kta'. Pues chuhua'j quilīhuākca'n icui'lāna'uj
huā'tzā' na ixlacapūn Dios. Lā' ickaxmatcu'tunāuj
ixlīhuāk a'ntū Dios māpa'ksīnī'ta'ni' nahua'na' —hualh
Cornelio.

Pedro tzuculh chihuīna'n na ixchic Cornelio

34 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Ixlīstu'ncua' quit icmāchekxī que Dios puhuan que
chu a'cxtimni' ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. 35 Lā' xalanī'n
chu calhāhuā xcānsipej, a'ntīn tajicua'ni' Dios lā' tat-
lahua a'ntūn tzey ū'tunu'n tamāpāxuhuī' Dios. 36 Dios
cāmacā'ni'lh huan israelitas ixtachihuīn. Lā' cāmā-
su'ni'lh que tzē natala ixamigos Dios por ixpālacata Je-
sucristo a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n. 37 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nchī māca'tzīnīni'nca huan xatzey tachi-
huīn pū'la nac Galilea lā' ā'calīstān na ixlīhuāk Judea
a'xni'ca'tza' Juan ixmāsu'yunī'ttza' lā' ixmā'kpaxīnī'ttza'.
38 Dios maxquī'lh Jesús, xala' nac Nazaret, ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo. Lā' Jesús ixtlahuatlā'huan a'ntū lej
lacuan lā' ixcāmātzeyītlā'huan ixlīhuāk a'ntī ixtapātīni'n
por ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'. Huā'mā' tzēn tlahualh Jesús
porque Dios ixmaktāyamā'. 39 Lā' quina'n icmālac-
stū'ncāuj ixlīhuāk a'ntūn tlahualh Jesús na ī'xcānsipej-
ca'n israelitas lā' nac Jerusalén. U'tza' a'ntī xtoko-
hua'ca'ca nac cruz lā' chuntza' maknīca. 40 Lā' Dios
mālakahuanīchokolh ixlīlakatu'tun chi'chini' lā' Dios lej
xa'nca quincāmāsu'ni'ni' Jesús. 41 Tū' cāmāsu'ni'lh
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Dios quincāmāsu'ni'ni' Jesús
xmān quina'n a'ntī quincālacsacnī'ta'ni' para
na'icmālacstū'ncāuj ixtachihuīn. Quina'n ictā'huā'yauj
Jesús lā' ictā'ko'tnūj a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'.
42 Lā' Dios quincāhuanini' que na'iccāmāsu'ni'yāuj
tachi'xcuhuī't lā' na'icuanāuj que Jesús ū'tza' a'ntī Dios
hui'līlh ixlīJuezca'n xalakahuan lā' xanīn. 43 Lā' ixlīhuāk-
ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios, xalanī'n makān, tamālac-
stū'ncli que ixlīhuāk a'ntīn talīpāhuan Jesús, xlaca'n
nacāmāsputūnu'ni'can ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata
Jesús.

Takalhlaka'ī'lh a'ntīn tū' israelitas

44 Lā' Pedro ixchihuīna'huī'cus lā' huan Espíritu Santo
cālakyujchi ixlīhuākca'n a'ntī ixtakaxmatni'mā'na Pe-
dro. 45 Lā' lej talē'cnīni'lh huan israelitas a'ntī ixtakalhla-
ka'ī' lā' ixcātā'minī't Pedro. Talē'cnīlh porque huan
lē'ksajna' a'ntū Espíritu Santo, nā ixcāmaxquī'mā'ca
huan tīn tū' israelitas. 46 Cālē'cnīca porque ixcākaxmat-
canī't a'nchī ixtachihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn lā' nā
tachihuīna'mpā ixlēka'tla' Dios. 47 Lā' Pedro cāhuanipā:
—¿Chā a'nan catīhuā a'ntī nacāmāmakchuyī na-
ta'a'kpaxa huā' tamā'na? Xlaca'n tamaklhtīni'n chuntza'
hua'chi quina'n huan lē'ksajna' a'ntū huan Espíritu San-
to.
48 Lā' Pedro cāhuanilh que cata'a'kpaxli porque tata-
pa'ksīlh con Jesucristo. Lā' squi'ni'ca Pedro que cata-
chokolh lātma'j.

Pedro cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac lītokpān nac Jerusalén

11 Huan apóstoles lā' tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac
Judea cāmāca'tzīnīca que ixtakalhlaka'ī' ixtachi-
huīn Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. 2 Lā' a'xni'ca'
Pedro chā'lh nac Jerusalén, tatā'lāhuanilh huan israeli-
tas a'ntī ixtakalhlaka'ī'. 3 Takalhasqui'nīlh Pedro:
—¿A'chī' maktanūnī'ta' a'nlhā tahui'lāna' chi'xcuhuī'n
a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' cātā'huā'ya'nī'ta'?
4 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' cāhuanikō'lh xa'nca
lā' hualh:
5 —Xa'icui'lācha' quit nac xcānsipej Jope lā' xa'icorar-
līmā'. Lā' iclakachuyalh. Lā' iclaktzī'lh hua'chi ka'tla'
sábana a'ntū yujchi de nac a'kapūn. Chī'canī't
ixa'katzā'stūtā'ti' lā' quilakchilh. 6 Lā' lej xa'nca iclak-
tzī'lh. Lā' iclaktzī'lh huan animalhna' a'ntū makakan-
tā'ti' lā' animalhna' a'ntū tahua'nan lā' lūhua' lā' spun-
nu'. 7 Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntūn qui-
huanilh: "Pedro, catā'kaqui' lā' cama'kni' lā' cahua't".
8 Lā' icuanilh: "Tū', Māpa'ksīni'. Tū' maktin icua'nī't a'ntū
xmān catūhuā lā' a'ntūn ko'hua'jua'". 9 Lā' huan tachi-
huīn quinkalhtīpā ixlīmaktu' de nac a'kapūn. Lā' qui-
huanilh: "Tū' cahua'nti que ko'hua'jua' a'ntū Dios huan
que xacanī't". 10 Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' tē-
palacancha' tālhmā'n ixlīhuāk nac a'kapūn. 11 Lā' chu
līlacapalh tachilh nac chic a'nlhā xa'iclahui'lāna'uj
kalhatu'tun chi'xcuhuī'n a'ntī ixquilakmacamincanī't de
nac Cesarea. 12 Lā' Espíritu Santo quihuanilh: "Cacātā'pi
ū'tunu'n lā' tū' capāstacti catūhuā". Lā' quintatā'a'lh
huā' kalhachāxan tā'timīn. Lā' ictanūj na ixchic Corne-
lio. 13 Lā' xla' quincāhuanini' a'nchī laktzī'lh na ixchic
kalhatin ángel a'ntī tasu'yuni'lh lā' huanilh: "Cacā-
macapi chi'xcuhuī'n nac Jope lā' calīminca Simón a'ntī
ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. 14 Xla' nahuaniyāni'
a'nchīn tzē napūtaxtuya' hui'x lā' ixlīhuāk xala' na
minchic", huanilh huan ángel.
15 Lā' Pedro cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' ictzuculh icchihuīna'n, huan Espíritu
Santo cālakmilh ū'tunu'n chuntza' hua'chi quincālakmi-
ni' pū'la. 16 Lā' quit icpāstacli a'nchī hualh Māpa'ksīni'
Jesús: "Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān pero xtunc a'nchī
na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit Espíritu
Santo". 17 Dios cāmaxquī'lh xlaca'n huā'mā' lē'ksajna'
nā chuntza' hua'chi quincāmaxquī'ni' quina'n a'ntī kalh-
laka'ī'nī'ta'uj Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' ¿chu quit tzē
xa'icmāmakchuyīlh Dios? —hualh Pedro.
18 Lā a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', taquilhca'cslalh. Lā'
tuncan tatzuculh tachihuīna'n a'nchī ixlēka'tla' Dios lā'
tahualh:
—Dios lacasqui'n nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n nā
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā chuntza' natalatahui'la
para pō'ktu.

Takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Antioquía

19 Lā' a'xni'ca' maknīca Esteban, lā tzucuca cāmaca-
putzacan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' xlaca'n tatzā'lalh lā' ix-
ta'a'kahuankō'nī't. Lā' ixtatachokoyācha' nac Fenicia lā'
nac Chipre lā' nac Antioquía. Lā' cāhuanica huan
xatzey tachihuīn xmān huan israelitas. 20 Pero
makapitzīn de xlaca'n xalanī'n nac Chipre lā' nac Cirene
lā' xlaca'n tachā'lh nac Antioquía. Lā' cātā'chihuīna'nca
a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāsu'ni'ca huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús. 21 Lā' huan Mā-
pa'ksīni' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn lā' chuntza' lej
lhūhua' takalhlaka'ī'lh lā' tastālani'lh Māpa'ksīni'.
22 Lā' cāmāca'tzīnīca a'ntī ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac
Jerusalén a'ntū ixpātle'kemā' nac Antioquía. Lā'
macā'nca Bernabé a'ntza'. 23 Lā' a'xni'ca' xla' chā'lh lā'
laktzī'lh a'nchī Dios ixcāsicua'lanālīnī't, lā' lej pāxuhualh
xla'. Lā' Bernabé cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh
ixlīhuākca'n:
—Calīhui'lī'tit stālani'yā'titcus Māpa'ksīni'.
24 Lā' Bernabé tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā' ixa'clhcunuc
ixlītzuma Espíritu Santo lā' lej ixkalhlaka'ī'. Lā' lhūhua'
tachi'xcuhuī't tatzuculh tatapa'ksī con Māpa'ksīni' Jesu-
cristo.
25 Lā' ā'calīstān Bernabé a'lh putza Saulo nac Tarso.
26 Lā' a'xni'ca' kaksli, līmilh nac Antioquía. Lā' ixlīhuāk
lakatin cā'ta Bernabé lā' Saulo ixtatā'takēstoka a'ntī ix-
takalhlaka'ī'. Lā' ixcāmāsu'ni'can lhūhua' tachi'xcuhuī't.
Lā' a'ntza' nac Antioquía tzucuca pū'la cāmāpācuhuī-
can cristianos xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
27 Huan tamā'na chi'chini' tataxtulh de nac Jerusalén
makapitzīn ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tachā'lh nac Antio-
quía. 28 Lā' kalhatin de xlaca'n, a'ntī ixuanican Agabo,
tā'kaquī'lh na ixlacapūnca'n lā' cāmāca'tzīnīlh. Lā' Es-
píritu Santo maktāyalh. Lā' hualh que na'a'nan lakachu
lakatin ka'tla' tatzi'ncsta. Lā' chuntza' pātle'kelh
a'xni'ca' Claudio ixmāpa'ksīni'n. 29 Lā' huan a'ntī ix-
takalhlaka'ī' talīhui'līlh tamacā'ni' lē'ksajna' huan
tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea. Tapāstacli
tamāstā' chu a'nchī macā'cchā'n chā'tunu'. 30 Lā'
chuntza' tatlahualh. Lā' Bernabé lā' Saulo talē'ni'lh
huan lē'ksajna' huan xanapuxcu'nu' lītokpān.

Maknīca Jacobo lā' chi'paca Pedro

12 Lā' huanmā' quilhtamacuj huan rey, a'ntī ix-
tacuīni' Herodes, tzuculh cāchi'pa lā' cāmāpātīnī
a'ntī ixtakalhlaka'ī'. 2 Lā' māmaknīnīni'lh con cuchilu Ja-
cobo ixtā'tin Juan. 3 Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Herodes que
huan israelitas talakatīlh a'ntūn tlahualh, ā'chulā' cāt-
lahuani'lh. Lā' māchi'panīni'lh nā huan Pedro. Huā'mā'
pātle'kelh a'xni'ca' ixlamā' huan cā'tani' a'xni'ca'
tahua'lh pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī levadura. 4 Lā'
a'xni'ca' Herodes ixmāchi'panīni'nī't huan Pedro lā'
māmānūnīni'lh nac pūlāchī'n. Lā' cāmacamaxquī'lh
kalhacāujchāxan tropasna' a'ntī natamaktaka'lha lī-
ka'tla'tā'ti' līkalhatā'ti'. Lā' Herodes ixpuhuan ixlīmilh
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't a'xni'ca' na'a'ksputa huan
cā'tani' a'ntū huanican pascua. 5 Lā' chuntza' Pedro
ixmānūcanī't nac pūlāchī'n lā' ixmaktaka'lhmā'ca. Lā'
huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' tū' tajaxli ta'orarlī lā' lej
tasqui'ni'lh Dios por ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pūlāchī'n

6 Lā' lakatin tzī'sa Pedro ī'lhtatamā' nac pūlāchī'n. Lā'
Herodes ixmāxtucu'tun ixlīlakalī. Lā' ī'lhtatamā' huan
Pedro na ixpāxtūnca'n huan kalhatu' tropasna' lā' ixcā-
macachī'maxquī'canī't chā'tunu' tropa con cadenas. Lā'
ā'kalhatu' tropasna' ixtayāna' ixlacapūn huan
mākalhcha lā' ixtamaktaka'lha huan pūlāchī'n. 7 Lā' chu
līmaktin tasu'yulh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh.
Lā' lakatin xkakana' māxkakēlh huan pūlāchī'n. Lā'
huan ángel tāpāxakā'līlh Pedro lā' mālakahuanīlh lā'
huanilh:
—Catā'kaqui' lacapalh.
Lā' huan cadenas taxcutli na ixmacan Pedro. 8 Lā'
huan ángel huanilh:
—Calha'kā'na' lā' catatūnu' mihuarache.
Lā' chuntza' tlahualh Pedro. Lā' huanipā huan ángel:
—Calha'ka' mintakēnu' lā' caquistāla'ni'.
9 Lā' Pedro taxtulh lā' ī'stālani'tēlha. Lā' tū' ixca'tzī
palh ixlīstu'ncua' a'ntū ixtlahua huan ángel. Ixpuhuan
que ixlakachuya. 10 Tapātle'kelh huan xapū'la tropa
a'ntī ixmaktaka'lhmā' lā' ā'calīstān tapātle'kepā
ā'kalhatin. Lā' tachilh nac mākalhcha de līcā'n a'nlhā
lactanūcan nac xcānsipej. Lā' ixa'cstu talaquī'lh. Lā' xla-
ca'n tataxtulh lā' tapātle'kelh lakatin calle. Lā' chu tun-
can lacapalh huan ángel makxtekli Pedro. 11 Lā'
a'xni'ca' Pedro tzeyā ca'tzīlh lā' hualh:
—Chuhua'j icca'tzī xa'nca que huan Māpa'ksīni'
macaminī't ixángel lā' quimāpūtaxtūnī't de na ixlīmā-
pa'ksīn huan rey Herodes. Lā' quimāpūtaxtūnī't de
ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuanī't ixquintatlahuani'lh huan
israelitas.
12 Lā' a'xni'ca' ixpāstacnī'ttza' huā'mā', Pedro chā'lh
na ixchic María a'ntī ixtzī't Juan a'ntī ixka'lhī ixtacuīni'
ixlītāpātu' Marcos. A'ntza' līlhūhua' ixtastokcanī't lā' ix-
ta'orarlīmā'na. 13 Lā' Pedro lacatucsli huan mākalhcha
a'nlhā lactanūcan para nachā'ncan na ixtanquilhni'
huan chic. Lā' kalhatin tzu'ma'jāt, a'ntī ixtacuīni' Rode,
milh kalhasqui'nī tichū xla'. 14 Lakapasli ixtachihuīn Pe-
dro lā' lej tapāxuhualh. Lā' ū'tza' tū' līmālaquī'lh lā' tun-
can tu'jnuntēlha tanūlh ixchakān chic. Lā' cāhuanilh
a'ntī ixtatakēstoknī't:
—Yā Pedro kēpūn.
15 Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Chuya'ya'.
Lā' Rode ā'chulā' cāhuanilh ixlīstu'ncua'. Lā' tuncan
tahualh:
—Tū' ū'tza'. Xmān huan ángel a'ntī maktaka'lha Pe-
dro.
16 Lā' Pedro ā'chulā' lacatucsli huan mākalhcha. Lā'
a'xni'ca' tamālaquī'lh, talaktzī'lh Pedro lā' talē'cnīlh.
17 Lā' Pedro cāmacahuani'lh para que cataquilh-
ca'cslalh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Māpa'ksīni' līmāx-
tulh nac pūlāchī'n. Lā' cāhuanilh:
—Camāca'tzīnī'tit Jacobo lā' huan tā'timīn huā'mā'
a'ntū pātle'kelh.
Lā' Pedro taxtulh lā' a'lh ā'lacatin.
18 Lā' chu tuncan a'xni'ca' tuncuīlh, huan tropasna' lej
tatamakchuyīlh por ixpālacata a'nchī lītzā'lalh Pedro.
19 Lā' a'xni'ca' Herodes māputzanīni'lh huan Pedro lā'
tū' kaksca lā' cākalhasqui'nīlh huan tropasna' a'ntī ix-
cāyāhuacanī't para natamaktaka'lha Pedro lā' cāmā-
maknīnīni'lh. Lā' Herodes taxtulh de nac Judea lā' a'lh
tancā'n nac Cesarea lā' a'ntza' tachokolh.

Nīlh Herodes

20 Lā' Herodes ixcātā'lāmaka'kchā'nī't con xalanī'n nac
Tiro lā' Sidón. Lā' makapitzīn de xlaca'n talacchihuī-
na'lh para natalaka'n. Lā' lī'amigos talātlahualh con
Blasto a'ntī ixmaktaka'lhna' a'nlhā ī'lhtata huan rey. Lā'
xlaca'n ixtamāko'xamixīcu'tun porque ixlīhua'tca'n
xalanī'n nac Tiro lā' Sidón līmincancha' de na ī'xcān-
sipej huan rey. 21 Lā' chilh huan chi'chini' a'ntū ixcāl-
hcāni'nī't Herodes. Lā' ixlhakā'nī't ixlu'xu' a'ntū ixta-
su'yu que rey ixuanī't. Lā' tahuī'lh nac trono lā'
a'cta'sana'lh. 22 Lā' tachi'xcuhuī't tata'salh lā' tahualh:
—Tū' chi'xcu' a'ntī a'cta'sana'n. U'tza' kalhatin dios.
23 Lā' chu līmaktin kalhatin ixángel Dios mātakāhuī'lh
Herodes porque cāmakxtekli tamācā'tanīlh como
hua'chi Dios. Lā' huan tzapūla' tahua'lh lā' nīlh.
24 Lā' ixtachihuīn Māpa'ksīni' a'kahualh lā' cālakchā'lh
ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n.
25 Lā' a'xni'ca' Bernabé lā' Saulo ixtatlahuakō'nī't
ixlītlōtca'n nac Jerusalén, xlaca'n tataspi'tchokolh nac
Antioquía. Lā' cātā'a'lh Juan a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ix-
tacuīni' Marcos.

Bernabé lā' Saulo tatzuculh talē'n makat xatzey tachi-huīn

13 Chu lī'ū'tunu'n xalanī'n a'ntza' ixtatakēstoka nac
Antioquía, ixa'nan a'cta'sana'nī'n lā'
mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn ixtacuīni'ca'n Bernabé
lā' Simón (a'ntī ixuanican Negro) lā' Lucio xala' nac
Cirene lā' Manaén (a'ntīn tā'stacli rey Herodes) lā'

Saulo. 2 Lā' xlaca'n ixtataquilhpūtani'mā'na Dios lā' ix-
talīhui'līnī't tuntū' natahua'. Lā' Espíritu Santo hualh:
—Caquilāmāxtunquīni'uj Bernabé lā' Saulo. Lā' xla-
ca'n natatlahua huan ixlītlōtca'n a'ntū na'iccāmaxquī'.
3 Lā' xlaca'n tūna'j ixtahua' nīn tuntū' lā' ta'orarlīlh lā'
ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā' cāmacā'nca.

Huan apóstoles tamāsu'yulh nac Chipre

4 Lā' huan Espíritu Santo cāmacā'lh Bernabé lā'
Saulo. Lā' xlaca'n ta'a'lh tancā'n nac Seleucia. Lā' tun-
can tapū'a'lh barco nac Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na
ixpu'nan mar. 5 Lā' a'xni'ca' tachilh nac xcānsipej
Salamina, talī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios na ixlī-
tokpānna'ca'n huan israelitas. Lā' talē'lh Juan ixmak-
tāyana'ca'n. 6 Lā' a'xni'ca' tatētaxtulh ixlīhuāk huan
Chipre, tachilh nac xcānsipej ixtacuīni' Pafos. Lā' tapāx-
tokli chā'tin chi'xcu' israelita ixtacuīni' Barjesús. Xla'
tlahuāna' ixuanī't lā' a'cta'sana', pero tū' ixla' Dios.
Xmān ixcālī'a'kxoko. 7 Lā' huan tlahuāna' ixmaktāya
huan gobernador Sergio Paulo a'ntī lej skalalh ixuanī't.
Lā' huan gobernador cāmātayīni'lh Bernabé lā' Saulo
lā' ixkaxmatcu'tun ixtachihuīn Dios. 8 Pero
cātā'lāhuanilh huan tlahuāna' a'ntī ixuanican nā Eli-
mas. Xla' tū' ixlacasqui'n nīn cakalhlaka'ī'lh huan gob-
ernador. 9 Lā' Saulo, a'ntī nā ixtacuīni' Pablo, ixlītzuma
Espíritu Santo na ixa'clhcunuc. Xla' lakalaktzī'lh Elimas.
10 Lā' huanilh:
—Hui'x lej a'kxokonu'na' lā' lej ca'tzanca'tzīya'. Hui'x
ixcaman ko'ti'ti' lā' hui'x nīn tuntū' lakatīya' a'ntūn tzey.
¿Lhānīn namakxteka' lactlahua'ya' a'ntū xastu'ncua'
ixlīmāpa'ksīn Dios? 11 Lā' chuhua'j huan Māpa'ksīni'
namāpātīnīyāni'. Lakatzī'n nala'ya' lā' tūlalh catila'ktzi'
chi'chini' lātma'j.
Lā' chu līmaktin lakapoklhuana'lh lā' tūlalhtza' lac-
ahuāna'lh lā' ixputzatlā'huan a'ntī ixmakachi'palē'lh.
12 Lā' a'xni'ca' huan gobernador laktzī'lh a'ntū pā-
tle'kelh, xla' kalhlaka'ī'lh porque lē'cnīlh a'ntū ixmā-
su'yucan ixpālacata Māpa'ksīni'.

Pablo lā' Bernabé nac Antioquía

13 Lā' Pablo lā' nā a'ntī ixtatā'a'n tataxtulh de nac
Pafos lā' tapū'a'lh barco lā' tachā'lh nac Perge ixlē-
ka'tla' nac Panfilia. Lā' a'ntza' Juan cāmakxtekli lā'
taspi'tchokolh nac Jerusalén. 14 Lā' Pablo lā' Bernabé
tataxtulh de nac Perge lā' tachā'lh nac Antioquía ixlē-
ka'tla' nac Pisidia. Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan,
xlaca'n tatanūlh na ixlītokpānca'n israelitas lā'
tatahui'lalh. 15 Lā' lakapūtle'keca ixtachihuīn Dios a'nl-
hā tatzo'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican profetas. Lā'
huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītokpān tamacamilh
kalhatin a'ntī cāhuanilh Pablo lā' Bernabé:
—Chi'xcuhuī'n, palh cāmaxquī'cu'tunā'tit tapāstacna'
huan tachi'xcuhuī't, cacāhuani'tit.
16 Lā' Pablo tāyalh lā' cāmacahuani'lh para nataquilh-
ca'csla lā' hualh:
—Cakaxpa'ttit chi'xcuhuī'n israelitas lā' hui'xina'n
a'ntī jicua'ni'yā'tit Dios. 17 Huan quinDiosca'n quina'n is-
raelitas cālacsacli a'ntī quinapapna'ca'n. Lā' Dios lej la-
ka'tla'n cātlahualh a'xni'ca' xlaca'n xatza'nkān ix-
tahui'lāna' nac ti'ya't Egipto. Lā' Dios ka'lhī lhūhua'
līmāpa'ksīn lā' ū'tza' tzē cālīmāxtulh de huanmā' ti'ya't.
18 Lā' Dios ixcāpātīni' tu'pu'xam cā'ta a'xni'ca' ixta-
latlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 19 Lā' Dios
cāmāsputūlh tachi'xcuhuī't xalanī'n lakatojon xcānsipej
nac ti'ya't a'nlhā ixuanican Canaán. Lā' cāmālacpitzi-
ni'lh huan quinapapna'ca'n huan ti'ya't a'nlhā nata-
latahui'la. 20 Lā' Dios cāhui'līni'lh ixjuezca'n a'ntī
nacāmāpa'ksī lakatā'ti' ciento ā'pūpitzi cā'ta. Lā' huan
a'cta'sana' Samuel ū'tza' ā'xmān juez lalh. 21 A'calīstān
huan quinapapna'ca'n israelitas tasqui'nli kalhatin ixr-
eyca'n. Lā' Dios hui'līlh ixlīrey Saúl, ixcaman Cis. Lā' ix-
talakapasni' Benjamín ixuanī't. Xla' ixmāpa'ksīni'n
tu'pu'xam cā'ta. 22 Lā' a'xni'ca' Dios māpānūlh huan
Saúl, lā' hui'līpā David ixlīrey. Dios līchihuīna'lh ixpāla-
cata David lā' hualh: "Quit iclakapasa David, ixo'kxa'
Isaí. Lā' iclaktzī'n ū'tza' kalhatin chi'xcu' a'ntī pāstacna'n
hua'chi icpāstacna'n quit. Xla' natlahua ixlīhuāk quinta-
puhuān", hualh Dios. 23 Lā' Dios cāmaxquī'lh huan is-
raelitas kalhatin māpūtaxtūnu' chuntza' a'nchī hualh
Dios xapū'la. Lā' huan māpūtaxtūnu' ū'tza' Jesús,
ī'xū'yātā'nat David. 24 A'xni'ca' Jesús tūna'j i'xmin, Juan
ixcāhuani ixlīhuāk tachi'xcuhuī't israelitas: "Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kpaxtit". 25 Lā' a'xni'ca'
ī'sputmā'tza' ixquilhtamacuj Juan a'ntū ixlīmā'kpaxīni'n,
xla' ixuan: "Quit tū' a'ntī puhua'nā'tit. A'calīstān namim-
pala ā'chā'tin a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tū'
līminī'ni' nīn na'ickalhxcuta ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato".
26 Lā' Pablo huampā:
—Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham, hua'chi quit, lā' hui'xina'n a'ntī jicua'ni'yā'tit Dios.
Chuhua'j cātamacamini'nī'ta'ni' huan tachihuīn a'ntū
nalīpūtaxtucan. 27 Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' nā ix-
pūchihuīna'nī'nca'n tū' ixtaca'tzī tichū Jesús. Lā' tū'
tamāchekxīlh ixtachihuīnca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios
a'ntū lakapūtle'kecan pō'ktu huan chi'chinī'n a'ntū pū-
jaxcan. U'tza' līmāpa'ksīni'nca que Jesús namaknīcan.
Lā' chuntza' tatlōkentaxtūlh chu a'nchī tahualh huan
a'cta'sana'nī'n xalanī'n makān. 28 Lā' a'yuj tūlalh takak-
sni'lh ixpālacata chichū natalīmaknī Jesús, xlaca'n
tasqui'ni'lh huan Pilato que camaknīca. 29 Lā' a'xni'ca'
xlaca'n ixtatlōkentaxtūnī'ttza' ixlīhuāk a'ntū ixtatzo'kni'
natatlahuani' Jesús, māyujūca Jesús xanīn de huan nac
cruz lā' mānūca nac lhu'cu'. 30 Lā' Dios mālakahuanī-
chokolh. 31 Lā' lej lātma'j ixcātasu'yuni' a'ntī ixcātā'tax-
tunī't de nac Galilea lā' ixcātā'a'nī't nac Jerusalén. Lā'
huā'mā'na chi'xcuhuī'n ū'tunu'n a'ntī tamāstū'ncmā'na
chuhua'j huan tachi'xcuhuī't ixpālacata Jesús.
32 'Lā' chuhua'j quina'n iccāhuaniyāni' hui'xina'n
xatzey tachihuīn ixpālacata a'ntū cāhuanilh Dios quina-
papna'ca'n que namāstā'. 33 Lā' ū'tza' Dios
quincātlōkentaxtūni'ni' quina'n, a'ntī ī'xū'yātā'nat-
na'ca'n, a'xni'ca' mālakahuanīchokolh Jesús. Chuntza'
tatzo'kni' huan nac libro Salmos capítulo lakatu':
Hui'x qui'O'kxa'. Chuhua'j icmāsu'yu que hui'x
qui'o'kxa'.

34 Lā' Dios mālakahuanīchokolh Jesús de nac cā'līnīn.
Lā' tū' ā'maktin cati'a'lh nac cā'līnīn. Lā' Dios hualh
chuntza': “Na'iccāmaxquī'yāni' a'ntūn quilīsicua'lanālīn
chuntza' a'nchī huanica David”. 35 Lā' tatzo'kni' nac li-
bro Salmos ā'lakatin capítulo:

Hui'x tū' catimakxtekti namasa ixmacni' mi'O'kxa'
a'ntī lej tzey.

36 Lā' David ixtlahuanī'ttza' ixtapuhuān Dios ixlacapūn-
ca'n xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'xni'ca' xla' ixlatlā'huan
nac quilhtamacuj. Lā' xla' nīlh lā' mā'cnūca a'nlhā ix-
cāmā'cnūcanī't ixnatāta'na'. Lā' ixmacni' David masli.
37 Pero tū' masli ixmacni' Jesús a'ntī Dios mālakahuanī-
chokolh. 38 Camāchekxī'tit hui'xina'n a'ntī israelitas
hua'chi quit. Por ixpālacata huā'mā' chi'xcu', cātamā-
ca'tzīnīyāni' hui'xina'n que mintalaclē'i'ca'n tzē
nacāmāsputūnu'ni'yāni'. 39 Jesús cāmāsputūnu'ni'
ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n a'ntīn talīpāhuan Jesús. Lā' huan
ley a'ntū maxquī'ca Moisés, ū'tza' tūlalh catimāsputūlh
talaclē'i'. 40 Caskalalhla'tit que tū' nacāpātle'keni'yāni'
a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n. Tahualh:

41 Cakaxpa'ttit hui'xina'n a'ntī lakmaka'nā'tit.
Ca'a'cnī'tit lā' casputtit; porque quit, Dios, na'ictlahua
lakatin catūhuā a'xni'ca' hui'xina'n hui'lāna'ntit.
Lā' palh ixcātapūtle'keni'ni' a'ntū quit na'ictlahua,
hui'xina'n tū' ixkalhlaka'ī'tit.

42 Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de na ixlītokpānca'n
israelitas. Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'ntīn tū' israelitas,
tasqui'ni'lh que natahuanipala huā'mā' tachihuīn
ixlīmixtzeyan. 43 Lā' tataxtulh a'ntī ixtatakēstoknī't nac
lītokpān. Lā' tastālani'lh Pablo lā' Bernabé lhūhua' is-
raelitas lā' ā'makapitzīn a'ntī ixtanūnī't na ixreligion-
ca'n israelitas lā' lej ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' Pablo cā-
maxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh que tū' catamakx-
tekli huan xatzey tachihuīn a'ntū māsu'yu ixlītzey Dios.
44 Lā' ixlīmixtzeyan, a'xni'ca' ixchā'n huan chi'chini'
a'ntū ixpūjaxcan, ixlīhuāk xalanī'n nac xcānsipej
tatakēstokli para natakaxmata ixtachihuīn Dios. 45 Lā'
a'xni'ca' huan israelitas talaktzī'lh ixtalhūhuā't huan
tachi'xcuhuī't, xlaca'n lej talakca'tzalh lā' tatā'lāhuanilh
Pablo lā' talakapalalh. 46 Lā' Pablo lā' Bernabé tachihuī-
na'lh lā' tū' talacapuhualh lā' cāhuanica:

—Lej tasqui'nī que cātahuanini' xapū'la hui'xina'n, is-
raelitas, i'xtachihuīn Dios. Pero como hui'xina'n lakma-
ka'ntit, chuntza' tasu'yu que tū' ka'lhīcu'tunā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Chuhua'j
quina'n na'iccālaka'nāuj huan a'ntīn tū' israelitas.
47 Chuntza' quinDiosca'n quincāmāpa'ksīni' lā' hualh:

Quit iclacsacnī'ta'ni' para nacāmāca'tzīnī'ya' a'nchī na-
talīpūtaxtu xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' na
ixlīhuāk quilhtamacuj.
Chuntza' hui'x hua'chi lakatin pūmaksko a'nchī na-
makskoya' ixlīhuāk.

48 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej tapāxuhualh
a'ntīn tū' israelitas. Lā' tahualh que lej tzey ixtachihuīn
Dios. Lā' takalhlaka'ī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixcāhui'līcanī't
para natamaklhtīni'n xasāsti' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu. 49 Lā' māca'tzīnīni'nca ixtachihuīn Māpa'ksīni'
lakachu a'nlhā ixmāpa'ksī Antioquía. 50 Pero huan is-
raelitas tachihuīna'maxquī'lh huan xalaka'tla'n puscan
a'ntī lej ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' nā huan xanapuxcu'nu'
de huan xcānsipej. Lā' tacuccha'xli cāmacaputzaca
Pablo lā' Bernabé lā' cātlakamacā'nca de na ī'xcān-
sipejca'n lā' nā a'nlhā ixtamāpa'ksī. 51 Lā' huan Pablo lā'
Bernabé tatincxli huan pokxni' de ixtojonca'n lā'
chuntza' cāmāca'tzīnīca que huan xalanī'n huan xcān-
sipej ixtalē'n cuenta. Lā' ta'a'lh nac Iconio. 52 Lā' huan
tā'timīn lej tapāxuhualh. Lā' ixa'clhcunucca'n i'xlītzuma
Espíritu Santo.

Pablo lā' Bernabé nac Iconio

14 Lā' Pablo lā' Bernabé lacapūxtim tatanūlh huan
na ixlītokpānca'n israelitas nac Iconio lā'
ta'a'cta'sana'lh. Lā' takalhlaka'ī'lh lej lhūhua' israelitas
lā' nā a'ntīn tū' israelitas. 2 Pero huan israelitas a'ntīn
tū' ixtakalhlaka'ī' tachihuīna'maxquī'lh huan a'ntīn tū'
israelitas. Lā' cāmāpuhuanīca que huan tā'timīn tū'
tzey ixtahuanī't. 3 Lā' Pablo lā' Bernabé tatachokolh lāt-
ma'j nac Iconio lā' ixta'a'cta'sana'n lā' tū' talacapuhualh
porque ixtalīpāhuan huan Māpa'ksīni'. Lā' por ixlīmā-
pa'ksīn Dios ixtatlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn. Lā'
ū'tza' līmāsu'yulh Dios que lej stu'ncua' a'ntū ixtachi-
huīna'n Pablo lā' Bernabé ixpālacata Jesucristo. 4 Pero
huan tachi'xcuhuī't xala' huan nac xcānsipej tū' a'cx-
timni' ixtapāstacna'n. Makapitzīn ixtapāstacna'n
hua'chi huan israelitas lā' ā'makapitzīn ixtapāstacna'n
hua'chi huan apóstoles. 5 Lā' huan israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas lā' nā huan xanapuxcu'nu' talacchi-
huīna'lh para natalacatāquī'nin lā' natamūta'lana'n.
6 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', Pablo lā' Bernabé
tatzā'lalh. Lā' ta'a'lh nac estado de Licaonia nac xcān-
sipejni' Listra lā' Derbe lā' ā'lakatunu' cā'lacchicni'. 7 Lā'
a'ntza' ixtalī'a'cta'sana'n xatzey tachihuīn ixpālacata Je-
sucristo.

Mūta'laca Pablo nac Listra

8 Ixuī' kalhatin chi'xcu' nac Listra. Tū' tzey ixuanī't ix-
tojon. Ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Tū'
maktin ixtlā'huan. 9 Ixuī' ixkaxmatmā' Pablo. Lā' Pablo
lakalaktzī'lh lā' ca'tzīlh que ixkalhlaka'ī' que tzē
namātzeyīcan. 10 Lā' Pablo lej palha' hualh:

—Caxlittāya'.

Lā' huan chi'xcu' tachā'yāhualh lā' latā'kchokolh.
11 Lā' a'xni'ca' huan ixtalhūhuā't talaktzī'lh a'ntū
tlahualh Pablo, xlaca'n tata'salh lā' tahualh ixtachihuīn-
ca'n xalanī'n nac Licaonia. Lā' tahualh:

—¡Tayujnī'ta'nchi dioses a'ntīn tatasu'yu hua'chi
chi'xcuhuī'n!

12 Lā' tahualh que Bernabé ixuanī't ixdiosca'n Júpiter.
Lā' tahualh que Pablo ixuanī't ixdiosca'n Mercurio
porque ū'tza' a'ntī ixa'cta'sana'nī't. 13 Lā' huan lītokpān
a'nlhā ixtaquilhpūtani'can huan a'ntī dios Júpiter, ixyā
ixlacapūn huan xcānsipej. Lā' huan ixcura Júpiter līmilh
toros lā' xa'nat nac tanquilhni'. Lā' huan cura lā' huan
tachi'xcuhuī't ixtalakachi'xcuhuī'cu'tun. 14 Lā' a'xni'ca'
huan apóstoles, Bernabé lā' Pablo, tamāchekxīlh a'ntū

ixcātlahuani'cu'tuncan, xlaca'n taxtī'tli ixa'cstuca'n
ixlu'xu'ca'n porque lej tatamakchuyīlh. Lā' tatu'jnulh
ixlaclhpu'nan huan tachi'xcuhuī't lā' tata'salh lā'
tahualh:
15 —¡Tachi'xcuhuī't! ¿A'chī' tlahua'yā'tit huā'mā'?
Quina'n nā chi'xcuhuī'n a'cxtim hua'chi hui'xina'n. Ic-
cālīmini'yāni' xatzey tachihuīn para que nalītalak-
spi'tā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū nīn tuntū' lītasqui'nī
a'ntūn tlahua'yā'tit, lā' para naputzayā'tit Dios a'ntī
lakahuan. U'tza' a'ntī tlahuanī't a'kapūn lā' ti'ya't lā'
mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. 16 Kōtan tū'xama'ntza' Dios
cāmakxteknī't ixlīhuāk tachi'xcuhuī't natatlahua chu
a'ntūn talacasqui'n. 17 Pō'ktu Dios ixcāmacā'ni' a'ntū
ixmāsu'yu que a'nan Dios. Dios tlahua a'ntūn tzey.
U'tza' līla xcān lā' lej līla a'ntū tzē hua'can. Lā' quincā-
maxquī'yāni' quina'n tapāxuhuān lā' a'ntū hua'yāuj
hasta līpāxūj lahui'lāna'uj —hualh Pablo.
18 A'yuj Pablo cāhuanilh huā'mā', yosca'tzī
cāmāpānūni'ca ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcuhuī't
para natalakachi'xcuhuī' Pablo la' Bernabé.
19 Lā' tachilh makapitzīn israelitas xalanī'n nac Antio-
quía lā' Iconio. Lā' tachihuīna'maxquī'lh tachi'xcuhuī't.
Lā' ū'tza' līmūta'laca Pablo lā' xuakaca lā' māxtuca de
huan xcānsipej lā' makxtekca. Tapuhualh que xanīntza'
ixuanī't. 20 Pero huan tā'timīn talītamacxti'li'lh lā' Pablo
tā'kaquī'lh lā' tanūlh nac xcānsipej. Lā' ixlīlakalī ta'a'lh
Pablo lā' Bernabé nac Derbe.
21 Lā' ixta'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn ixpālaca-
ta Jesucristo nac huanmā' xcānsipej lā' lhūhua' takalh-
laka'ī'lh. Lā' tuncan xlaca'n tataspi'tchokopā nac Listra
lā' nac Iconio lā' nac Antioquía. 22 A'ntza' ixcāmaxquī'
tahuixcān huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' lej ixcāmaxquī'
tapāstacna' que natakalhlaka'ī' para pō'ktu. Lā'
cāhuanica:
—Tasqui'nī napātīni'nāuj a'xni'ca' tūna'j tanūyāuj a'nl-
hān Dios māpa'ksīni'n.
23 Lā' cālacsacca xanapuxcu'nu' nac lakatunu' lī-
tokpān. Lā' pū'la ta'orarlīlh lā' tū' tahuā'yalh. Lā'
tasqui'ni'lh Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't
que cacāmaktaka'lhli huan xanapuxcu'nu'.

Pablo lā' Bernabé tataspi'tchokopā nac Antioquía

24 Lā' tuncan Pablo lā' Bernabé tatētaxtulh huan nac
Pisidia lā' tamilh nac Panfilia. 25 Lā' a'xni'ca' ix-
talī'a'cta'sana'nī't huan xatzey tachihuīn nac Perge, lā'
ta'a'lh tancā'n nac Atalia. 26 Lā' de a'ntza' tapū'a'lh bar-
co nac Antioquía. Lā' huanmā' xcānsipej ixuanī't a'nlhā
xapū'la ī'squi'ni'canī't Dios que cacāmaktāyalh Bernabé
lā' Pablo ixlītlōtca'n a'ntū chū'cus tatlahuakō'nī't.
27 Lā' a'xni'ca' tachā'lh Pablo lā' Bernabé nac Antio-
quía, tamākēstokli ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā'
cāhuanica ixlīhuāk a'ntū Dios ixcāmaktāyanī't que
natatlahua. Lā' cāhuanica a'nchī Dios ixcāmāsu'ni'nī't
que ixlacasqui'n nā ixtakalhlaka'ī'lh nā xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas. 28 Lā' a'ntza' Pablo lā' Bernabé tatā'tachokolh
huan tā'timīn makān.

Tatakēstokli nac Jerusalén

15 Lā' tamilh nac Antioquía makapitzīn chi'xcuhuī'n
xalanī'n nac Judea. Lā' tatzuculh tamāsu'ni' huan
tā'timīn. Lā' tahualh:
—Tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit chu a'nchī ixmā-
su'yu Moisés. Lā' palh tū' circuncidarla'nī'ta'ntit, tūla
catipūtaxtutit.
2 Lā' Pablo lā' Bernabé talālīhuanilh xlaca'n lā' lej
talālacatāquī'lh. Lā' ā'calīstān cālacsacca Pablo lā' Bern-
abé lā' ā'makapitzīn huampala a'ntī natalaka'n huan
apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lītokpān nac
Jerusalén lā' natakalhasqui'nīni'n a'nchī nalīlacāxt-
lahuacan.
3 Lā' chuntza' huan tā'timīn xalanī'n nac huan lī-
tokpān nac Antioquía tamacā'lh Pablo lā' Bernabé. Lā'
xlaca'n ta'a'lh lā' ixtatētaxtutēlha lakaxtim nac estado
de Fenicia lā' Samaria. Lā' ixtapūtle'keni' a'nchī ix-
takalhlaka'ī' huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' ū'tza' talīpāx-
uhualh huan tā'timīn.
4 Lā' a'xni'ca' Pablo lā' Bernabé tachā'lh nac Jerusalén
lā' tapāxtokli con tapāxuhuan huan tā'timīn lā' após-
toles lā' xanapuxcu'nu' lītokpān. Lā' Pablo lā' Bernabé
tahuanilh ixlīhuāk a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē
natatlahua. 5 Lā' tatāyalh makapitzīn a'ntī ī'stālani' ix-
tamāsca'tīnī'nca'n fariseosnu' lā' ixtakalhlaka'ī'. Lā'
tahualh:
—Lā' tasqui'nī que nataka'lhī ixlīlakapascanca'n is-
raelitas nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā tasqui'nī
que nata'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxquī'ca
Moisés.
6 Lā' huan apóstoles lā' xanapuxcu'nu' tatakēstokli
para que xa'nca natalacāxtlahua huā'mā'. 7 Lā' ixtalac-
chihuīna'mā'nacus lā' tāyalh Pedro lā' cāhuanilh:
—Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que makāntza' Dios
lacsacli kalhatin de quina'n. Quit quilacsacli para que
na'iccāhuani xatzey tachihuīn a'ntīn tū' israelitas lā'
chuntza' tzē natakalhlaka'ī' nā xlaca'n. 8 Lā' Dios, a'ntī
lakapasa ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't, ū'tza' cāmax-
quī'lh xlaca'n huan Espíritu Santo chuntza' a'nchī
quincāmaxquī'nī'ta'ni'. Lā' chuntza' māsu'yulh que Dios
lacasqui'n que natakalhlaka'ī' nā xalanī'n nac
ā'lakatunu' xcānsipejni'. 9 A'cxtim Dios xacalh ixa'clh-
cunucca'n xlaca'n lā' qui'a'clhcunucca'n por ixpālacata
līpāhuanāuj Dios. 10 ¿A'chī' pāstacna'nā'tit hui'xina'n
que tū' tzey a'nchī Dios lacasqui'n natakalhlaka'ī' nā
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' lacasqui'nā'tit
hui'xina'n que xlaca'n natatlōkentaxtū huan ley a'ntū
maxquī'ca Moisés? U'tza' quinatāta'na'ca'n tūlalh
tatlōkentaxtūlh. Lā' nā quina'n tūlalh catitlōkentaxtūj.
11 Pero ickalhlaka'ī'yāuj que xapūtaxtuni' quina'n
chuntza' hua'chi nā xlaca'n porque quincāmāpūtax-
tūcu'tuni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús —hualh Pedro.
12 Lā' tuncan ixlīhuāk ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't
taquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n takaxmatli a'xni'ca' Bern-
abé lā' Pablo tapūtle'kelh huan lē'cnīn lā' laka'tla'n
catūhuā a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē tatlahua na

ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tū' israelitas. 13 Lā' a'xni'ca' xla-
ca'n tachihuīna'nkō'lh, Jacobo kalhtīni'lh:
—Tā'timīn, caquilākaxmatui. 14 Pūtle'kenī'ttza' Simón
Pedro a'nchī Dios xapū'la cālacsacli makapitzīn
chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' israelitas. Dios cālacsacli para na-
tala ixcamana'. 15 Lā' huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n
makāntza' tahualh chu ū'tza'. Lā' chuntza' tatzo'kni':
16 A'calīstān na'ictaspi'ta lā' na'ictlahuapala huan ix-
chic David a'ntū laclalh.
Lā' na'iccāxtlahuapala a'nlhā laclanī't, lā' na'icyāhua-
pala.
17 Lā' chuntza' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n nataputza
Māpa'ksīni'.
Lā' nā nataputza nā ixlīhuākca'n xalanī'n nac
ā'lakatunu' xcānsipejni' a'ntīn cālakapascan quin-
tachi'xcuhuī't.
18 Huā'mā' hualh huan Māpa'ksīni' a'ntī māsu'yulh
huā'mā' desde a'xni'ca' lacatuncuīlh huan quilhta-
macuj.
19 Lā' Jacobo huampā:
—U'tza' quit quintapāstacna' que tū' cacāmā-
makchuyīuj a'ntīn tatā'a'n Dios xlaca'n a'ntīn tū' israeli-
tas. 20 Icpuhuan que natzo'kāuj lā' nacāhuaniyāuj que
tū' catahua'lh a'ntū cā'a'ksajuī'canī't huan ídolos lā' nā
tū' catamakpuscātīni'lh lā' tū' cataka'lhīlh huan puscan
ixmakchi'xcu'ca'n lā' nā tū' catahua'lh ixquinīt huan an-
imalhna' a'ntū a'kpixchī'canī't lā' nā tū' catahua'lh ka'lh-
ni'. 21 Chuntza' icpuhuan porque lejtza' makān na
ixlīhuāk cā'lacchicni', pō'ktu chi'chini' a'ntū pūjaxcan,
a'cta'sana'ncan lā' lakapūtle'kecan a'ntū hualh Moisés
—cāhuanilh Jacobo.
22 Lā' huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lā'
ixlīhuākca'n talīhui'līlh talacsaca makapitzīn
chi'xcuhuī'n chu lī'ū'tunu'n lā' nacāmacā'ncan con
Pablo lā' Bernabé nac Antioquía. Lā' macā'nca huan Ju-
das, a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Barsabás, lā'
ā'chā'tin ixtacuīni' Silas. Huan tamā'na kalhatu'
chi'xcuhuī'n xalaka'tla' ixtahuanī't huan lītā'timīn. 23 Lā'
tzo'kca lakatin carta a'ntū talē'lh Judas lā' Silas. Lā' ix-
tatzo'kni' nac carta lā' tahualh:
“Quina'n apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lā' tā'timīn ic-
cāsaludarlīyāni' hui'xina'n tā'timīn a'ntīn tū' israelitas
xalanī'n nac xcānsipej Antioquía lā' nac estado de Siria
lā' Cilicia. 24 Ickaxmatnī'ta'uj que makapitzīn de quina'n
tataxtunī't de ā'tzā' a'yuj quina'n tū' iccāmaxquī'uj xla-
ca'n līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n cātalīmāmakchuyīnī'ta'ni'
con a'ntū ixtamāsu'yu lā' cātamāpātza'nkāni'nī'ta'ni'.
Lā' tahualh que tasqui'nī que hui'xina'n natlahuayā'tit
ixtalanānca'n israelitas. 25 A'xni'ca' quina'n ictakēstokui,
iclīhui'līuj iclacsacāuj chi'xcuhuī'n a'ntī na'iccālak-
macā'nāchāni' hui'xina'n con Bernabé lā' Pablo a'ntīn
cāpāxquī'yāuj. 26 Huan kalhatu' chi'xcuhuī'n tatanūnī't
a'nlhā lej cā'lījicua' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Je-
sucristo. 27 Lā' iccāmacā'nī'ta'nchāuj Judas lā' Silas. Xla-
ca'n nacāhuaniyāni' chu ū'tza' a'ntū ictzo'knumā'nauj.
28 Na'iccāmaxquī'yāni' hui'xina'n lakatin līmāpa'ksīn
chuntza' a'nchī ixtapuhuān Espíritu Santo lā' nā quinta-
puhuānca'n. Chu xmān huā'mā' tasqui'nī: 29 que hui'xi-
na'n tū' catihua'tit quinīt a'ntū līlakachi'xcuhuī'canī't
ídolo, lā' tū' cahua'tit ka'lhni', lā' tū' cahua'tit ixquinīt
animalh a'ntū a'kpixchī'canī't, lā' tū' camak-
puscātīni'ntit lā' tū' cataka'lhīlh ixmakchi'xcu'ca'n pus-
can. Palh hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit huā'mā', nat-
lahuayā'tit a'ntūn tzey. Xmān huā'mā' iccāhuaniyāni'”.
30 Lā' cāmacā'nca Bernabé lā' Pablo lā' ā'makapitzīn.
Lā' xlaca'n ta'a'lh tancā'n nac Antioquía. Lā' a'ntza'
cāmākēstokca huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtakalhlaka'ī'
lā' cāmaxquī'ca huan carta. 31 Xlaca'n talakapūtle'kelh
lā' tapāxuhualh por ixpālacata cāmāko'xamāka'tlī'ca.
32 Lā' Judas lā' Silas nā xlaca'n a'cta'sana'nī'n ix-
tahuanī't. Xlaca'n lej tahualh lā' cāmaxquī'ca tapāstac-
na' huan lītā'timīn lā' cāmaxquī'ca tahuixcān. 33 Lā'
a'xni'ca' ixtahui'lāna'tza' makān a'ntza', cāmakxtekca
huan tā'timīn lā' cāhuanica: “Dios cacālē'ni'”. Lā' talak-
minchokopā a'ntī ixcāmacā'nī't. 34 Lā' puhuanli Silas
natachoko a'ntza'. 35 Lā' nā Pablo lā' Bernabé tata-
chokolh nac Antioquía. Xlaca'n lā' lhūhua' ā'makapitzīn
huampala ixtamāsu'yu lā' ixtalē'cta'sana'n ixtachihuīn
Māpa'ksīni'.

Pablo a'lh ixlīmaktu' para nalē'n makat xatzey tachi-huīn

36 A'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' lātma'j chi'chini', Pablo
huanilh Bernabé:
—Cacālaka'mpalauj huan quintā'timīnca'n na
ixlīhuāk xcānsipejni' a'nlhā māca'tzīnīnī'ta'uj ixtachi-
huīn Māpa'ksīni'. Cāhui laktzī'nāuj a'nchī tataxtokō'.
37 Lā' Bernabé ixlē'ncu'tun Juan, a'ntī ixka'lhī ixlītāpā-
tu' ixtacuīni' Marcos. 38 Pero Pablo tū' ixlē'ncu'tun
porque Marcos ixcāmakxteknī't xlaca'n a'xni'ca' ix-
tahui'lāna' nac Panfilia. Lā' tū' a'lh cātā'scuja. 39 Lā' lej
talālacatāquī'lh Bernabé lā' Pablo. Lā' ū'tza' talītaxtun-
quīlh. Bernabé lē'lh Marcos lā' tapū'a'lh barco nac
Chipre. 40 Lā' Pablo lacsacli Silas lā' tataxtulh. Lā' huan
tā'timīn ixtasqui'ni'nī't huan Māpa'ksīni' camaktaka'lhli.
41 Lā' Pablo lā' Silas ixtatētaxtutēlha nac estado de Siria
lā' Cilicia lā' ixcāmaxquī' tahuixcān huan tā'timīn a'ntī
a'ntza' ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni'.

Timoteo cātā'a'lh Pablo lā' Silas

16 Lā' Pablo lā' Silas tachā'lh nac xcānsipejni'
Derbe lā' Listra. Lā' tapāxtokli kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixkalhlaka'ī' lā' ixtacuīni' Timoteo. Xla' ixo'kxa' ixu-
anī't kalhatin puscāt israelita a'ntī ixkalhlaka'ī'. Lā' ixtā-
ta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. 2 Huan tā'timīn nac Lis-
tra lā' nac Iconio ixtaca'tzī palh tzeyā chi'xcu' Timoteo.
3 Lā' Pablo ixlē'ncu'tun Timoteo. Lā' huan israelitas ix-
taca'tzī que ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. Lā'
ū'tza' Pablo līmāchu'cunīni'lh Timoteo para que na-
ka'lhī ixlīlakapascan como hua'chi israelitas. Pablo
tlahualh huā'mā' porque tū' cāmaka'kchā'ncu'tulh
huan israelitas a'ntza'. 4 Lā' xlaca'n ixtatētaxtutēlha
huan lakatunu' xcānsipejni'. Lā' ixcāmāca'tzīnīcan huan
līmāpa'ksīn a'ntū ixtahuanī't apóstoles lā' huan xana-
puxcu'nu' nac Jerusalén. 5 Lā' chuntza' huan a'ntī ix-

tatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni' tatahuixcānīlh
lā' ā'chulā' takalhlaka'ī'lh. Lā lakalīyān talhūhua'ntēl-
halh.

Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala' nac Macedonia

6 Lā' huan Espíritu Santo tū' cāmakxtekli tachihuīna'n
xatzey tachihuīn nac Asia. Lā' Pablo lā' a'ntī ixtatā'a'n
tatētaxtulh na ixlēka'tla' Frigia lā' Galacia. 7 Lā' a'xni'ca'
tachā'lh na ixlītapitzi a'nlhā ixmāpa'ksī Misia, lā'
ta'a'ncu'tulh nac Bitinia. Pero huan ixEspíritu Jesús tū'
cāmakxtekli nata'a'n. 8 Lā' tatētaxtulh nac Misia lā'
ta'a'lh tancā'n nac xcānsipej Troas. 9 A'ntza' cā'tzī'sa
Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala' nac
Macedonia a'ntī tāyalh ixlacapūn. Lā' huan chi'xcu' lej
ī'squi'ni' lā' huanilh: "Caquilālaka'uj nac Macedonia lā'
caquilāmaktāyauj". 10 Lā' a'xni'ca' lakachuyakō'lh, tun-
can quina'n ictzucūj ictacāxāuj para na'ica'nāuj nac es-
tado de Macedonia. Chu tuncan icpāstacui que ixlīs-
tu'ncua' Dios quincālacsacnī'ta'ni' na'iccākalhachihuī-
na'ni'yāuj xalanī'n nac Macedonia huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Jesucristo.

Pablo lā' Silas nac Filipos

11 Ictaxtūj nac Troas lā' icpū'a'uj barco lā' stu'nc icmiuj
nac Samotracia. Lā' ixlīlakalī huampala ica'uj nac
Neápolis. 12 Lā' ictaxtūj de a'ntza' lā' icchā'uj nac Filipos
a'ntū tapa'ksī nac Roma. U'tza' más xaka'tla' xcānsipej
ixlīhuāk huan estado de Macedonia. Ictachokouj
huā'mā' xcānsipej lātma'j. 13 Lā' lakatin chi'chini' a'ntū
tapūjaxa israelitas, ictaxtūj de huan xcānsipej. Lā' ic-
chā'uj na ixquilhtūn pūxka a'nlhā icpuhuáuj que chō'la
a'ntza' lanān ixtakēstokcan ixtlahuacan oración. Lā' ic-
tahui'lauj lā' iccātā'chihuīna'uj huan puscan a'ntī ix-
tatakēstoknī't. 14 Lā' chā'tin de xlaca'n, a'ntī ix-
quincākaxmatni'yāni', kalhatin puscāt ixtacuīni' Lidia.
Xla' xala' nac Tiatira ixuanī't lā' ī'stā' lu'xu' xasmu-
monko'. Lā' lej ixa'cnīni'ni' Dios. Lā' huan Māpa'ksīni'
mākaxmatīcu'tulh a'ntū hualh Pablo. Lā' a'kahuāna'lh.
15 Lā' a'kpaxli lā' nā a'ntī ixtahui'lāna' na ixchic. Lā' Lidia
quincāsqui'ni'ni' lā' quincāhuanini':
—Palh puhua'nā'tit hui'xina'n que quit stu'ncua' ick-
alhlaka'ī' Māpa'ksīni', capintit na quinchic lā' nata-
chokoyā'tit a'ntza'.
Lā' lej quincāhuanini'.
16 Lā' lakatin chi'chini' a'xni'ca' xa'ica'mā'nauj a'nlhā
ixtlahuacan oración, icpāxtokui kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī
ixka'lhī tlajana' a'ntū ixuan a'ntū napātle'ke. Lā' huan
chi'xcuhuī'n, a'ntī ixtēcu'nī'n de huan tzu'ma'jāt ix-
tahuanī't, lej lhūhua' ixtatlajamā'na por ixpālacata ixu-
an a'ntū napātle'ke. 17 Lā' huan tzu'ma'jāt ix-
quincāstālani'yāni' a'xni'ca' xa'iclatlā'huanāuj con
Pablo. Lā' palha' ixta'sa lā' ixuan:
—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tatā'scuja Dios a'ntī lej
ka'tla'. Xlaca'n cātahuaniyāni' a'nchīn tzē nalīpūtaxtu-
can.
18 Lā' chuntza' ixtlahua huā'mā' lātma'j chi'chini'. Lā'
Pablo jiclhualh lā' talakspi'tli lā' huanilh huan tlajana'
a'ntū ixtanūni'ma' na ixa'clhcunuc huan tzu'ma'jāt:
—Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo icuaniyāni' cataxtu de
huan tzu'ma'jāt.
Lā' chu tuncan lacapalh taxtulh.
19 Pero a'xni'ca' huan ixtēcu'nī'n taca'tzīlh que tūlal-
htza' ixtatlaja, lā' cāchi'paca Pablo lā' Silas lā' cālīminca
nac pūchihuīn. 20 Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī't ixlacapūn-
ca'n pūchihuīna'nī'n lā' cāhuanica:
—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n israelitas cāmāmakchuyī
xalanī'n na quixcānsipejca'n. 21 Lā' tamāsu'yu xtunc ta-
lanān a'ntū quina'n tūla kalhlaka'ī'yāuj porque quina'n
romanos. Lā' tūla catitlahuáuj porque tū' chuntza'
huan ley.
22 Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't tatā'kaquī'lh lā' ta-
lalh ixtā'ca'tzaca'n Pablo lā' Silas. Lā' huan pūchihuī-
na'nī'n tamāpa'ksīni'lh que cacāxtī'tpūxtuca ixlu'xu'ca'n
lā' cacākēsno'kca con qui'hui'. 23 Lā' a'xni'ca' lejtza' ix-
cākēsno'kcanī't lā' nā cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā' nā
māpa'ksīca huan chī'ni' que xa'nca cacāmaktaka'lhli.
24 Lā' como chuntza' māpa'ksīca, ū'tza' cālīmānūlh más
na ixtankētzā'n lā' cāmānūni'ca ixtojonca'n a'nlhā ixla-
clhu'cu'canī't kentu' qui'hui' lā' ixmāpīstuccanī't.
25 Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa, Pablo lā' Silas ixta'orarlī-
tanūmā'na lā' ixtatlī'tanūmā'na lā' nā ix-
tamācā'tanīmā'na Dios. Lā' huan tachī'nī'n ixtakaxmat-
tanūmā'na. 26 Lā' chu līmaktin lej tzuculh tachiqui huan
ti'ya't. Lā' ixtūtzā'n taxaka de huan pūlāchī'n tax-
akā'līlh. Lā' chu tuncan lacapalh huan pūlāchī'n ta-
laquī'lh. Lā' huan qui'hui' a'nlhā ixcāmānūcanī't ixto-
jonca'n ixlīhuākca'n tachī'nī'n chu tuncan talakxtulh.
27 Lā' chu tuncan lacapalh huan chī'ni' lakahualh lā' lak-
tzī'lh laquī'yā huan pūlāchī'n. Lā' maxtulh ixcuchilu lā'
ixa'cstu ixmaknīcu'tuncan porque xla' puhualh huan
tachī'nī'n ixtatzā'lanī'ttza'. 28 Pero Pablo ta'salh palha'
lā' huanilh:
—Tuntū' catlahua'ni'ca mē'cstu. Quilīhuākca'n ic-
tanūmā'nauj huā'tzā'.
29 Lā' huan chī'ni' squi'nli lakatin pūmaksko lā' tanūlh
lacapalh lā' ī'xpipitēlha cātatzokostani'lh Pablo lā' Silas.
30 Lā' cāmāxtulh lā' cākalhasqui'nīlh:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū tasqui'nī na'ictlahua quit para
na'icpūtaxtu?
31 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Cakalhlaka'i' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' napū-
taxtuya' hui'x lā' nā chuntza' xalanī'n na minchic.
32 Lā' cāhuanica ixtachihuīn Dios huan chī'ni' lā'
ixlīhuākca'n xalanī'n na ixchic. 33 Lā' tuncan lacapalh
huan cā'tzī'sa, huan chī'ni' cālē'lh Pablo lā' Silas lā'
cāche'kē'ni'lh a'nlhā ixcāsno'kcanī't. Lā' ixlīhuākca'n
a'ntī ixtahui'lāna' na ixchic ta'a'kpaxkō'lh tuncan. 34 Lā'
huan chī'ni' cālē'lh na ixchic lā' cāmāhuī'lh. Lā' lej
tapāxuhualh xla' lā' ixlīhuāk xala' na ixchic porque ix-
takalhlaka'ī'nī't Dios.
35 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan pūchihuīna'nī'n
tamacā'lh mayūlhnu' natahuani huan chī'ni':
—Cacāmakxte'kti huan tamā'na chi'xcuhuī'n.

36 Lā' huan chī'ni' māca'tzīnīli Pablo a'ntū huanica lā'
hualh:
—Huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que na'iccā-
makxtekāni'. Chuhua'j cataxtutit lā' capintit lā' Dios
cacālē'ni'.
37 Lā' Pablo cāhuanilh huan mayūlhnu':
—Quincātakēsno'knī'ta'ni' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't lā' quincātamānūni' nac pūlāchī'n lā' tū'
quincātatlahuani'ni' justicia, a'yuj quina'n icta-
pa'ksīyāuj nac Roma lā' ū'tza' iclīka'lhīyāuj quintachi-
huīnca'n. Lā' chuhua'j lakatzē'k quincātatlaka-
macā'ncu'tunāni'. Tū' tzey. Chuhua'j catamilh māni'
ū'tunu'n lā' caquincātamāxtuni'.
38 Lā' huan mayūlhnu' tamāca'tzīnīpā huan pūchihuī-
na'nī'n huanmā' tachihuīn. Lā' xlaca'n tajicua'lh a'xni'ca'
takaxmatli que huan tachī'nī'n ixtatapa'ksī nac Roma
lā' tū' chu catīhuāya chi'xcuhuī'n ixtahuanī't xlaca'n.
39 Lā' cālakminca Pablo lā' Silas lā' cāsqui'ni'ca
tamāsputūn. Lā' cāmaxtuca lā' cāsqui'ni'ca que
catataxtulh de nac xcānsipej. 40 Lā' Pablo lā' Silas,
a'xni'ca' ixtataxtunī'ttza' nac pūlāchī'n, tatanūlh na ix-
chic Lidia. Lā' cālaktzī'nca huan tā'timīn. Lā' Pablo lā'
Silas tamaxquī'lh tapāstacna' lā' ta'a'lh.

Tatā'kaquī'lh nac Tesalónica

17 Pablo lā' Silas tatētaxtulh nac xcānsipejni' An-
fípolis lā' Apolonia. Lā' tachā'lh nac xcānsipej
Tesalónica a'nlhā ixyā lakatin ixlītokpānca'n israelitas.
2 Lā' como Pablo ixlīsmanīnī't tanū nac lītokpān,
cātā'tanūlh. Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Pablo
cākalhachihuīna'ni'lh por ixpālacata ixtachihuīn Dios.
Lā' chuntza' tlahuapā ixlīmixtzeyan lā' ixlīcāujquitzis-
ma'j. 3 Lā' Pablo cāmāsu'ni'lh lā' cāmāca'tzīnīlh a'nchī
huan ixtachihuīn Dios que tasqui'nī napātīni'n lā'
nalakahuanchoko Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't. Lā'
cāhuanilh:
—Huā'mā' Jesús, a'ntī iccāhuaniyāni', xla' ū'tza'
Cristo.
4 Lā' ā'makapitzīn de ū'tunu'n ta'a'ka'ī'lh a'ntū hualh
Pablo. Lā' tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. Lā' nā chuntza'
tatā'tā'cxtimīlh lhūhua' a'ntīn tū' israelitas lā' lej ix-
ta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' huan makapitzīn puscan xala-
ka'tla'n nā xlaca'n tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. 5 Pero
huan israelitas a'ntīn tū' ixtakalhlaka'ī', xlaca'n talak-
ca'tzalh lā' talē'lh ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā
chi'xcuhuī'n lā' a'ntī chu xmān ixtalatlā'huan. Lā'
tamākēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' lej tatā'kaquī'lh
nac huan xcānsipej. Lā' ixtasātanūcu'tun huan na ix-
chic Jasón. Lā' ixtamāxtucu'tun huan Pablo lā' Silas lā'
ixcālīmincu'tuncan na ixlacapūnca'n huan
tachi'xcuhuī't. 6 Lā' como tū' cākaksca lā' stancalē'nca
huan Jasón lā' makapitzīn huampala tā'timīn. Lā'
talē'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' lej cālīmāta'sīca lā'
cāhuanica:
—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tamāmakchuyīnī't
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' nā taminī't
huā'tzā'. 7 Lā' Jasón cāmakxtekli tatanūlh na ixchic. Lā'
xlaca'n tū' ta'a'cnīni'ni' ixlīmāpa'ksīn César. Xlaca'n
tahuan que a'nampala kalhatin rey ixtacuīni' Jesús. Lā'
xlaca'n talacasqui'n que ū'tza' huā'mā' na'a'cnīni'ni'can.
8 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tatamakchuyīlh
huan tachi'xcuhuī't lā' huan pūchihuīna'nī'n. 9 Lā'
a'xni'ca' lacāxtlahuaca con lakatin fianza, makxtekca
Jasón lā' huan makapitzīn.

Pablo lā' Silas nac Berea

10 Lā' chu tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa huan
tā'timīn tamacā'lh huan Pablo lā' Silas nac xcānsipej
Berea. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, xlaca'n tatanūlh na ixlī-
tokpānca'n israelitas. 11 Lā' huan tamā'na israelitas
xalanī'n nac Berea lej xa'nca ixtapāstacna'n lā' tū'
hua'chi xalanī'n nac Tesalónica. Lā' lej ixtakax-
matcu'tun huan xatzey tachihuīn lā' lakalīyān ixtaputza
na ixtachihuīn Dios a ver ilh stu'ncua' a'ntū hualh
Pablo. 12 Lā' chuntza' takalhlaka'ī'lh lhūhua' a'ntī israeli-
tas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' huan ixtalhūhuā't
a'ntīn tū' israelitas, lhūhua' puscan xalaka'tla'n lā'
lhūhua' chi'xcuhuī'n. 13 Lā' a'xni'ca' huan israelitas
xalanī'n nac Tesalónica taca'tzīlh que Pablo ix-
cākalhachihuīna'ni' nac Berea ixpālacata ixtachihuīn
Dios, lā' xlaca'n ta'a'lh a'ntza'. Lā' cāchihuīna'maxquī'ca
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Berea a'ntīn tū' ix-
takalhlaka'ī'. Lā' xlaca'n tatā'kaquī'lh. 14 Lā' tuncan laca-
palh huan tā'timīn tamacā'lh Pablo na ixquilhtūn mar.
Lā' Silas lā' Timoteo tatachokolh nac Berea. 15 Lā' a'ntīn
tatā'a'lh Pablo talē'lh nac xcānsipej Atenas lā' tataspi'tli
para nacāmāca'tzīnīcan Silas lā' Timoteo que catala-
ka'lh Pablo lacapalh.

Pablo nac Atenas

16 Pablo ixcāka'lhīmā' Silas lā' Timoteo nac Atenas. Lā'
tamakchuyīlh porque laktzī'lh huan xcānsipej ixlītzu-
makō' ídolos. 17 Lā' lakalīyān ixcātā'lāhuani' nac lī-
tokpān con huan israelitas lā' a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios.
Lā' lakalīyān ixcātā'lāhuani' nac lītamāuj con a'ntī ix-
tachā'n a'ntza'. 18 Lā tatā'chihuīna'lh ā'makapitzīn a'ntī
lej lakskalalhna' chi'xcuhuī'n. Makapitzīn de ū'tunu'n
ixtastālani' ixlīmāsca'tīnca'n a'ntī ixuanican epicúre-
osnu'. Lā' ā'makapitzīn ixtastālani' ixlīmāsca'tīnca'n es-
toicosnu'. Lā' makapitzīn tahualh:
—¿Tuchū huanicu'tun ixtachihuīn huā' a'ntī lej chihuī-
na'n?
Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—Huā'mā' māsu'yumā' ixdiosesca'n makatiyātī'n.
Tahualh huā'mā' porque Pablo ixcāmāsu'ni' ixpālaca-
ta Jesús lā' ixpālacata a'nchī lakahuanchokocan. 19 Lā'
chi'paca Pablo lā' lē'nca nac Areópago a'nlhā ixtatakēx-
timī makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' tahuanilh:
—Quina'n icca'tzīcu'tunāuj huā'mā' xasāsti' tachihuīn
a'ntū māsuyu'ya'. 20 Hui'x ta'na' lā' quilāmākaxmatīyāuj
a'ntūn tū' maktin ickaxmatāuj. Lā' icca'tzīcu'tunāuj
tuchū huanicu'tun huā'mā'.
21 Ixlīhuākca'n xalanī'n nac Atenas lā' huan
xatza'nkān a'ntī ixtahui'lāna' a'ntza', xlaca'n nīn tuntū'

ixtatlahuacu'tun xmān ixtahuancu'tun lā' ixtakax-
matcu'tun a'ntū xalacsāsti'.
22 Lā' Pablo ixyā na ixlacapūnca'n a'ntī ixtatakēs-
toknī't nac Areópago lā' cāhuanilh:
—Tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Atenas, lej
a'cnīni'ni'yā'tit mindiosesca'n. Chuntza' tasu'yu. 23 Lā'
a'xni'ca' ictētaxtulh, iclaktzī'lh a'ntūn taquilhpū-
tani'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'ntza' ickaksli lakatin altar
a'nlhā tatzo'kni' huanmā' tachihuīn: "Ixla' huan quin-
diosca'n a'ntīn tūna'j iclakapasāuj". Quit iccātā'chihuī-
na'mā'ni' hui'xina'n por ixpālacata huā'mā' Dios a'ntīn
taquilhpūtani'yā'tit a'yuj tūna'j lakapasā'tit.
24 'Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū
a'nan. Lā' xla' māpa'ksīkō' huan a'kapūn lā' huan quilh-
tamacuj. Xla' tū' maclacasqui'n que catatlahuani'lh
chi'xcuhuī'n lakatin lītokpān para naka'lhī a'nlhā
natahui'la. 25 Xla' tū' maclacasqui'n que huan
tachi'xcuhuī't catamaktāyalh. Xla' nīn tuntū' sputni'.
Por ixquilhtampān hui'lāna'uj lā' jaxāna'nāuj lā' huāk
ka'lhīyāuj.
26 'Dios līmātzumalh tachi'xcuhuī't ixlīhuāk quilhta-
macuj por huan kalhatin chi'xcu' a'ntī ixpapca'n
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't ixuanī't. Lā' Dios cāhui'līlh hasta
lhānīn nasputa huan lakatunu' xcānsipej lā' cāhui'līlh
hasta lhān chā'n ixlītapitzica'n. 27 Xla' lacasqui'n na-
putzayāuj lā' namacaputzayāuj a ver ilh nakaksāuj
Dios a'yuj huī' quimpajtzuca'n. 28 Por ixquilhtampān
līhui'lāna'uj quina'n lā' tlā'huanāuj lā' latā'kchokoyāuj.
Lā' kalhatin de hui'xina'n a'ntī más lactzēhuanī't ix-
tachihuīn, ū'tza' hualh chuntza': "Nā quina'n ixca-
mana'". 29 Lā' palh quina'n ixcamana' Dios, tū' ca-
puhuáuj que Dios hua'chi oro lā' plata lā' chihuix a'ntū
cāxtlahualh kalhatin chi'xcu' xmān chu a'nchī māni' ix-
tapāstacna'. 30 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtaca'tzī huan
tachi'xcuhuī't nīn tuntū', Dios xmān cālaktzī'lh lā' tun-
tū' cātlahuani'lh. Pero chuhua'j cāmāpa'ksī Dios que
cataxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n ixlīhuāk tachi'xcuhuī't
chuxalhā cahuā nac cā'quilhtamacuj. 31 Porque Dios la-
clhcāhui'līnī't lakatin chi'chini' a'xni'ca' lej xa'nca
nacājuzgarlī ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
quilhtamacuj. Lā' Dios lacsacui'līnī't kalhatin chi'xcu',
Jesucristo, a'ntī nacājuzgarlī huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac quilhtamacuj. Huā'mā' xa'nca ca'tzīcan
porque Dios mālakahuanīchokolh Jesucristo
—cāhuanilh Pablo.
32 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli que
lakahuanchokocan, makapitzīn tatzuculh talakapala.
Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—Na'iccākaxmatni'yāni' ā'maktin ixpālacata huā'mā'.
33 Lā' Pablo cāmakxtekli. 34 Pero ā'makapitzīn
tatā'tā'cxtimīlh lā' takalhlaka'ī'lh. Lā' nā kalhlaka'ī'lh
Dionisio, kalhatin pūchihuīna' a'ntī ixtatakēxtimī nac
Areópago. Lā' nā kalhlaka'ī'lh kalhatin puscāt a'ntī ix-
tacuīni' Dámaris lā' ā'makapitzīn huampala.

Pablo nac Corinto

18 Lā' ā'calīstān Pablo taxtulh de Atenas lā' a'lh nac
Corinto. 2 Lā' tā'lāpāxtokli kalhatin israelita ix-
tacuīni' Aquila xala' nac Ponto. Xla' lā' ixpuscāt, a'ntī ix-
tacuīni' Priscila, ixtataxtunī'tcus nac Italia. Claudio ix-
cāmāpa'ksīnī't que ixlīhuākca'n israelitas catatax-
tukō'lh de huan nac Roma. Lā' ū'tza' talītaxtulh Aquila
lā' Priscila. Lā' Pablo cālaka'lh. 3 A'ntza' cātā'tachokolh
como chu lakatin ixlītlōtca'n ixuanī't. Lā' ixtascuja lā' ix-
tatlahua carpas. 4 Lā' Pablo ixcāmāsu'ni' nac lītokpān
tzeyama'jān ixlīhuāk huan chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan.
Lā' ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun israelitas lā' nā a'ntīn tū'
israelitas.
5 Lā' Silas lā' Timoteo tataxtulh de nac Macedonia lā'
tachā'lh nac Corinto. Lā' xlaca'n a'xni'ca' tachā'lh, Pablo
lej ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios. Lā' ixcāhuanimā'
huan tachi'xcuhuī't israelitas que Jesús ū'tza' Cristo
a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. 6 Lā' xlaca'n takalhtaxtoktīlh
lā' talakapalalh. Lā' Pablo tincxli ixlu'xu' na ixlacapūn-
ca'n lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n līpinā'tit cuenta a'ntū nacāpā-
tle'keni'yāni'. Quit tū'tza' quimaca'tzi. Chuhua'j na'ic-
cālaka'n a'ntīn tū' israelitas.
7 Lā' a'lh lā' chā'lh na ixchic a'ntī ixuanican Justo. Xla'
ixa'cnīni'ni' Dios. Ixka'lhī ixchic ixpajtzu ixlītokpānca'n
israelitas. 8 Lā' kalhlaka'ī'lh Māpa'ksīni' huan Crispo, xa-
puxcu' lītokpān. Lā' nā takalhlaka'ī'kō'lh ixlīhuāk xala'
na ixchic. Lā' chuntza' kalhalhūhua' xalanī'n nac Corin-
to takaxmatli a'ntū hualh Pablo lā' takalhlaka'ī'lh lā'
ta'a'kpaxli. 9 Lā' Pablo lakachuyalh huanmā' tzī'sa. Lā'
huan Māpa'ksīni' huanilh:
—Tū' caji'cua'. Tū' camakxte'kti chihuīna'na'. 10 Quit ic-
maktaka'lhāni'. Lā' a'yuj cachi'paca hui'x, nīn tuntū'
catitlahua'ni'ca. A'nan lhūhua' tachi'xcuhuī't nac
huā'mā' xcānsipej a'ntī naquintastālani'.
11 Lā' Pablo tachokolh lakatin cā'ta ā'pūpitzi. Lā' ix-
cāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios.
12 Lā a'xni'ca' huan Galión ixlīgobernador ixuanī't nac
Acaya, lā' huan israelitas ixlīhuākca'n talalh ixtā'ca'tza
Pablo. Lā' talē'lh a'nlha ixtlahuacan justicia.
13 Tahuanilh huan gobernador:
—Huanmā' chi'xcu' chihuīna'maxquī' huā'
tachi'xcuhuī't. Lā' xtunc a'nchī cāhuanī que
catamācā'tanīlh Dios, lā' tū' a'nchī tatzo'kni' nac ley.
14 Lā' a'xni'ca' Pablo ixchihuīna'ncu'tun, Galión
cāhuanilh huan israelitas:
—Palh tlahuanī't cahuā lakatin a'ntūn tū' tzey, o palh
maknīni'nī't cahuā, quit na'iccākaxmatni'yāni' hui'xi-
na'n, israelitas, līlacatzucu. 15 Pero como līmāla-
capū'yā'tit xmān a'ntū māsu'yu lā' lakatin tacuīni' a'ntū
māpācuhuī lā' a'ntū huan mileyca'n hui'xina'n,
calacāxtlahua'tit hui'xina'n. Quit tū' iclacāxtlahuacu'tun
huā'mā'.
16 Lā' cāmāxtulh a'nlhā ixtlahuacan justicia. 17 Lā'
ixlīhuākca'n talhūhuā'chi'palh huan Sóstenes, a'ntī xa-
puxcu' lītokpān, lā' talactucsli na ixlacapūn huan gob-
ernador. Pero Galión nīn tuntū' cāhuanilh.

Pablo a'lh i'xlīmaktu'tun para nalē'n makat xatzey tachihuīn

18 Pablo tachokopā ā'lātma'j. Lā' ā'calīstān cāmakx-
tekli huan tā'timīn lā' pū'a'lh barco nac Siria. Lā' nā
Priscila lā' Aquila tatā'a'lh. Lā' como tlōkentaxtūlh ix-
promesa, takoksitli nac cā'lacchicni' Cencrea. 19 Lā'
a'xni'ca' tachā'lh nac Efeso, Pablo a'ntza' cāmakxtekli.
Lā' tanūlh nac lītokpān lā' ixcākalhachihuīna'ni' huan
israelitas a'ntī ixtatakēstoknī't a'ntza'. 20 Lā' lej
tasqui'ni'lh Pablo ixtachokolh ā'chulā' a'ntza'. Pero
Pablo tū'tza' lacasqui'lh. 21 Lā' a'xni'ca' cātā'lāmakxtekli
Pablo cāhuanilh:
—Lej tasqui'nī quit na'ica'n nac Jerusalén a'nlhā nala
huan cā'tani'. Na'ictaspi'tpala palh Dios lacasqui'n.
Lā' Pablo taxtulh de nac Efeso lā' pū'a'lh barco.
22 Lā' Pablo chā'lh nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén
lā' cātā'chihuīna'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't, lā' a'lh
tancā'n nac Antioquía. 23 Tachokolh lātma'j lā' taxtulh
lā' a'lh lā' tētaxtutēlhalh nac lakatunu' cā'lacchicni' nac
xati'ya't Galacia lā' Frigia. Lā' ixcāmāhuixcānī ixlīhuāk-
ca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't.

Apolos a'cta'sana'lh nac Efeso

24 Ixuī' kalhatin chi'xcu' israelita xala' nac Alejandría
a'ntī ixtacuīni' Apolos. Xla' chā'lh nac Efeso. Huā'mā'
chi'xcu' xa'nca ixchihuīna'n hua'chi a'ntī lej ī'sca'tnī't.
Lā' xa'nca ixca'tzī ixtachihuīn Dios. 25 Xla' ī'sca'tnī't
ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' chihuīna'lh con tahuixcān. Lā' lej
xa'nca ixmāsu'yu ixpālacata Jesús a'yuj ixca'tzī xmān
ixlīmā'kpaxīn Juan. 26 Lā' Apolos tzuculh chihuīna'n na
ixlītokpānca'n israelitas lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' Priscila
lā' Aquila takaxmatli lā' talē'lh ā'lacatin lā' ā'chulā'
xa'nca tamāsu'ni'lh ixpālacata Dios. 27 Lā' Apolos
ixa'ncu'tun nac Acaya. Lā' huan tā'timīn tahuanilh que
tzē na'a'n. Lā' cāmacā'ni'ca lakatin carta huan tā'timīn
xalanī'n nac Acaya lā' cāhuanica que catamānūlh Apo-
los na ixchicca'n. Lā' a'xni'ca' chā'lh Apolos, lej lhūhua'
cāmaktāyalh a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't por ixpālacata
ixlītzey Dios. 28 Lā' con lhūhua' līmāpa'ksīn Apolos ix-
cātā'lāhuanī israelitas ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Lā' ix-
cātlaja. Lā' ixmāsu'yu por ixpālacata ixtachihuīn Dios
que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't.

Pablo nac Efeso

19 Lā' a'xni'ca' Apolos ixuī' nac Corinto, Pablo ixtē-
taxtunī'ttza' nac lacti'na'j cā'lacchicni' lhā
ā'xmāntza' ixtahui'lāna'ncha' lā' chā'lh nac Efeso. Lā'
a'ntza' cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't
2 lā' cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chā maklhtīni'ntit huan Espíritu Santo a'xni'ca'
kalhlaka'ī'tit?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Nīn ickaxmatnī'ta'uj palh māstā'ca Espíritu Santo.
3 Lā' Pablo cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū cāmāsu'ni'ni' na'a'kpaxā'tit?
Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Quina'n ica'kpaxui chuntza' a'nchī ixquincāmā-
su'ni'yāni' Juan.
4 Lā' Pablo cāhuanilh:
—A'xni'ca' ixmā'kpaxīni'n Juan ixcāhuanī huan
tachi'xcuhuī't: “Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā'
cakalhlaka'ī'tit a'ntī namin ā'calīstān”. U'tza'
huanicu'tun Jesús —hualh Pablo.
5 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kpaxli porque
tatapa'ksīlhtza' con Māpa'ksīni' Jesús. 6 Lā' a'xni'ca'
Pablo cā'a'cpūmā'ca'lh ixmacan, huan Espíritu Santo
tanūlh na ixa'clhcunucca'n. Lā' xlaca'n tachihuīna'lh
ā'tāpātin tachihuīn a'ntūn tū' ixtasca'tnī't, lā' tachihuī-
na'lh ixtachihuīn Dios. 7 Lā' ixlīhuākca'n xlaca'n hua'chi
kalhacāujtu' chi'xcuhuī'n.
8 Lā' lakatu'tun mālhcuyu' Pablo ixtanū na ixlītokpān-
ca'n israelitas lā' ixmāsu'yu lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ix-
cākalhachihuīna'ni' lā' ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun a'nchī
māpa'ksīni'n Dios. 9 Lā' makapitzīn lej lacxumpi ix-
tahuanī't lā' tū' ixtakalhlaka'ī'ni'. Lā' ixtalakapala huan
xasāsti' tamāsca'tīn na ixlacapūnca'n xalanī'n nac lī-
tokpān. Lā' Pablo cā'a'kxtekmaka'lh lā' cālē'lh a'ntī ix-
takalhlaka'ī'. Lā' ixchihuīna'n pō'ktu lakalīyān na ixpūs-
cuela Tiranno. 10 Chuntza' hasta tlahualh lakatu' cā'ta.
Chuntza' takaxmatli huan ixtachihuīn Māpa'ksīni'
ixlīhuākca'n xalanī'n nac Asia, a'ntī israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas. 11 Lā' Dios mātlahuīlh Pablo lej la-
ka'tla'n lē'cnīn. 12 Lā' huan pāyu lā' huan pātō'cat a'ntū
talīxakā'līlh Pablo, a'xni'ca' talē'ni'lh huan ī'tza'ca'nī'n,
cātapānūni'lh ixta'jatatca'n. Lā' cāmāxtuni'ca tla-
jana'nī'n de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī.
13 Lā' ixtahui'lāna' makapitzīn tlahuāna'nī'n israelitas
a'ntī ixtalatlā'huan lakatunu' cā'lacchicni'. Lā' xlaca'n,
por ixtacuīni' Jesús, talīmāxtucu'tulh tlajana'nī'n. Lā'
cāhuanica huan tlajana'nī'n:
—Iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n por ixtacuīni' Jesús,
a'ntū māsu'yumā' Pablo, cataxtutit.
14 Lā' a'ntī ixtatlahua huā'mā', xlaca'n kalhatojon
ixo'kxa'n kalhatin israelita a'ntī ixtacuīni' Esceva a'ntī
xapuxcu' cura. 15 Lā' a'xni'ca' huanica chuntza', huan
tlajana' cākalhtīlh:
—Iclakapasa Jesús lā' icca'tzī tichū Pablo. Pero hui'xi-
na'n tū' iccālakapasāni'. ¿Tichū hui'xina'n?
16 Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana' lakkosli
lā' lej ixka'lhī tahuixcān lā' cātlajalh huan tlahuāna'nī'n.
Lā' xlaca'n tataxtulh huan nac chic lā' tatzā'lalh laklh-
ka'lo'ko' lā' tatakāhuī'nī't. 17 Lā' taca'tzīkō'lh huā'mā'
ixlīhuākca'n xalanī'n nac Efeso, a'ntī israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas. Lā' tajicua'nkō'lh. Lā' chuntza'
ā'chulā' tamāka'tlī'lh Māpa'ksīni' Jesús.
18 Lā' lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī'tcus tamilh lā'
tatako'xaspi'tni'lh Dios lā' tahuanilh a'ntū ixtatlahuanī't
ko'hua'jua'. 19 Lā' lhūhua' de ū'tunu'n, a'ntī ixtatlahuā-
na'n, tamākēstokli ixlibroca'n lā' talhcuyulh na ixla-
capūnca'n ixtalhūhuā't. Lā' tatlahualh ixcuentaca'n lā'
i'xtamāpalanī't cincuenta mil tumīn de plata. 20 Lā'
ā'chulā' a'kahualh ixtachihuīn Māpa'ksīni' lā' más ixta-
su'yutēlha ixlīmāpa'ksīn Dios.

21 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huā'mā', huan Espíritu
Santo māpāstaquīlh Pablo natētaxtu nac estado de
Macedonia lā' nā Acaya lā' na'a'n nac Jerusalén. Lā'
Pablo hualh:
—A'xni'ca' icui'lācha' nac Jerusalén nā lej tasqui'nī nā
na'ica'n nac Roma.
22 Lā' cāmacā'lh nac Macedonia kalhatu' ixmak-
tāyana' a'ntī Timoteo lā' Erasto. Lā' Pablo tachokolh lāt-
ma'j nac Asia.

Tatā'kaquī'lh xalanī'n nac Efeso

23 Lā' huā'mā' quilhtamacuj, tatamakchuyīlh huan
tachi'xcuhuī't por ixpālacata huan xatzey tachihuīn.
24 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Demetrio. Xla' platero
ixuanī't. Ixcātlahua lacti'na'j lītokpān de plata lā' a'ntza'
ixmānūcanī't lakatin ídolo a'ntū ixtacuīni' Diana.
Demetrio lā' a'ntī ixtatā'scuja lej lhūhua' ixtalītlaja.
25 Demetrio cāmākēstokkō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtat-
lahua xalacti'na'j lītokpān. Lā' cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huā'mā'
lītlōt lej xa'nca lītlajayāuj. 26 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit o tū'
kaxpa'tā'tit a'ntū pātle'kemā' nac Efeso lā' na ixlīhuāk
nac Asia? Huā'mā' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīnī't lhūhua'
tachi'xcuhuī't. Lā' cāxtāpalīni'lh ixtapāstacna'ca'n.
Cāhuanī que a'ntū ixtamacanī'tlaujca'n chi'xcuhuī'n
ū'tza' tū' dios. 27 Quit icjicua'n que huā' quilītlōtca'n
nasputa lā' tū'tza' na'a'cnīni'ni'can ixlītokpān huan xa-
ka'tla' quimpāxca'ttzī'tca'n Diana. Tū'tza' catihuanca
palh lej ka'tla' Diana a'ntū tamācā'tanī chuhua'j
xalanī'n nac Asia lā' ixlīhuāk quilhtamacuj —cāhuanilh
Demetrio.
28 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej ta'a'kchā'lh lā' lej
ta'a'cta'sana'lh lā' tahualh:
—¡Lej ka'tla' Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n quina'n a'ntī
xalanī'n nac Efeso!
29 Lā' chu tuncan lacapalh ta'a'kchā'lh. Ixtatu'jnuntēl-
ha lā' tatakēstokli nac pū'a'cta'san. Lā' cāchi'paca huan
Gayo lā' Aristarco lā' cāstancalē'nca a'nlhā ixtatakēs-
tokmā'na. Huā' kalhatu' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Mace-
donia ixtatā'scuja Pablo. 30 Lā' Pablo ixtanūcu'tun na
ixlaclhpu'nan tachi'xcuhuī't. Pero huan tā'timīn tū'
tamakxtekli. 31 Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n xala' nac
estado de Asia, xlaca'n ixamigos Pablo ixtahuanī't.
Tahuanilh que tū' ca'a'lh nac pū'a'cta'san. 32 Lā'
makapitzīn a'nlhā ixtatakēstoknī't tata'salh palha' lā'
tahualh catūhuā. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuam-
pā xtunc. Lā' chuntza' līlapā tatamakchuyīkō'lh
ixlīhuākca'n a'nlhā ixtatakēstoknī't. Tū' ixtaca'tzī ixtal-
hūhuā't tuchū ixpālacata ixtalītakēstoknī't. 33 Lā' māx-
tuca Alejandro ixlaclhpu'nanca'n ixtalhūhuā't. Lā' huan
israelitas tatampi'talē'lh na ixlacapūnca'n. Alejandro
cāmacahuanilh que cataquilhca'cslalh. Xla' ixtamaktāy-
acu'tun ixa'cstu na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't. 34 Lā'
a'xni'ca' ca'tzīca palh xla' israelita ixuanī't, tata'salh kēx-
tim hua'chi lakatu' hora lā' tahualh:
—¡Lej ka'tla' huan Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n quina'n
a'ntī xalanī'n nac Efeso!
35 Lā' a'xni'ca' huan secretario ixcāmāca'cslīnī'ttza'
huan ixtalhūhuā't, xla' hualh:
—Iccāhuaniyāni' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Efeso. Huā'
quixcānsipejca'n ū'tza' xamaktaka'lhna' huan ixlī-
tokpān xaka'tla' Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n, lā' nā ixí-
dolo a'ntū mincha' nac a'kapūn. ¿Chu a'nan a'ntīn tū'
ca'tzī huā'mā'? 36 Tūla catihuanca que tū' stu'ncua'
huā'mā'. Lā' chuntza' hui'xina'n caquilhca'csla'tit lā'
caxa'ncapāstacna'ntit a'ntū tla'hua'yā'tit. 37 Hui'xina'n
cālīta'nī'ta'ntit ā'tzā' huā' tamā'na chi'xcuhuī'n. Xlaca'n
nīn tuntū' tatlahuani'nī't huā' quimpāxca'ttzī'tca'n lā'
tū' talīchihuīna'nī't. 38 Palh Demetrio lā' a'ntīn tatā'scuja
talāmaka'kchā'n con ā'makapitzīn, ū'tza' lī'a'nan pūchi-
huīn lā' juez. Catamālacapū'lh. 39 Lā' palh ā'catūhuā ta-
lacasqui'n xlaca'n, catalacāxtlahualh a'xni'ca' tatakēs-
tokkō' huan pūchihuīna'nī'n para natlahuacan justicia.
40 Quit icjicua'n porque naquincātalē'ksa'nīni'nāni' de
huan tā'kaquī'uj por ixpālacata a'ntū pātle'kelhcus.
¿Chichū nakalhtīni'nāuj quina'n palh naquincā-
takalhasqui'nīyāni' a'chī' takēstoknī'ta'ntit lā' lej
a'cta'sapā'na'ntit chihuīna'nā'tit?
41 Lā' chuntza' lī'a'ksputli chihuīna'n huan secretario
lā' cāmacā'lh na ixchicca'n.

Pablo a'lh nac Macedonia lā' nac Grecia

20 Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalhtza', Pablo cāmā-
tayīni'lh huan tā'timīn. Lā' a'xni'ca' ixcāmax-
quī'nī'ttza' tapāstacna', cāmakxtekli lā' taxtulh lā' a'lh
nac Macedonia. 2 Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac Macedo-
nia, lej ixcāmaxquī' tapāstacna' huan tā'timīn. Lā'
ā'calīstān chā'lh a'nlhā ixmāpa'ksīni'ntza' Grecia.
3 A'ntza' tachokolh lakatu'tun mālhcuyu'. Lā' ixpāstac-
na'huī' na'a'n nac barco para nac Siria. Lā' huan israeli-
tas ixtalacchihuīna'nī'ttza' de natamaknī Pablo. Lā'
ū'tza' Pablo līhui'līpā napātle'kepala nac Macedonia.
4 Lā' tatā'a'lh nac Asia, Sópater xala' nac Berea, lā'
Aristarco lā' Segundo xalanī'n nac Tesalónica, lā' Gayo
xala' nac Derbe lā' nā Timoteo. Lā' nā ta'a'lh Tíquico lā'
Trófimo xalanī'n nac Asia. 5 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n
xapū'la tachā'lh nac xcānsipej Troas lā' a'ntza' quincā-
taka'lhīni'. 6 Quina'n ictaxtūj de nac Filipos a'xni'ca'
a'ksputli huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn
tū' ixka'lhī levadura. Lā' icpū'a'uj barco lā' ixlīlakaquitzis
chichini' iccālakchā'uj nac Troas. A'ntza' ictachokouj
lakatojon chi'chini'.

Pablo ixuī' nac Troas

7 Lā' huan xapū'la chi'chini' a'xni'ca' tanūlh semana,
tatakēstokli a'ntīn ixtakalhlaka'ī' para natamālacpitzi
huan pāntzi. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh. Xla' ixpuhuan
palh na'a'n ixlīlakalī. Lā' mālaklhmā'nīlh ixtachihuīn
hasta i'tāt tzī'sa. 8 Lā' a'nlhā xa'ictakēstoknī'ta'uj tālh-
mā'n na ixlītanca'cstu'tun huan chic. Lā' lhūhua' pū-
maksko ixua'ca'. 9 Lā' kalhatin o'kxa' a'ntī ixuanican Eu-
tico ixuī' nac ventana. Lā' ī'lhtatacu'tun porque Pablo
lej lhūhua' chihuīna'lh. Lā' ā'calīstān lhtatatahuī'lh lā'
mincha' de ixlītanca'cstu'tun. Lā' quīsacca xanīn. 10 Lā'

Pablo yujli lā' taquilhpūtalh laktzī'n lā' pūsko'ka'lh. Lā'
cāhuanilh huan tā'timīn:
—Tū' catamakchu'yī'tit. Xla' lakahuan.
11 Lā' Pablo tō'ca'lh lā' mālacpitzilh huan pāntzi lā'
hua'lh. Lā' cākalhachihuīna'ni'pā hasta tuncuīlh. Lā'
ā'calīstān a'lh. 12 Lā' lē'nca huan o'kxa' xalakahuan lā'
lej tapāxuhualh.

Ica'uj nac Mileto

13 Lā' quina'n icpū'lauj lā' icpū'auj barco nac Asón
a'nlhā Pablo ixtanūcu'tun nac barco. Chuntza' iclacchi-
huīna'uj como xla' ixa'ncu'tun nac cā'ti'ya'tna' hasta
Asón. 14 Lā' a'xni'ca' quincākaksni' nac Asón, tanūlh con
quina'n nac barco. Lā' ā'calīstān icchā'uj nac Mitilene.
15 Ictaxtūj de a'ntza' nac lakatin barco. Lā' ixlīlakalī ic-
chā'uj ixlacapūn Quío. Lā' ixlīlakalī huampala ictapa-
jtzūj Samos. Lā' ā'calīstān icchā'uj nac Trogilio. Lā'
ixlīlakalī icchā'uj nac Mileto. 16 Pablo lej ixlacapala
porque ixtahui'lacu'tun nac Jerusalén huanmā' chi'chi-
ni' a'ntū huanican Pentecostés. Lā' ū'tza' tū' lī-
tanūcu'tulh nac Efeso lā' tū' tachokocu'tulh makān nac
Asia.

Pablo a'cta'sana'lh nac Efeso

17 Lā' a'xni'ca' xa'icui'lāna'nchāujcus nac Mileto, Pablo
cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lī-
tokpān nac Efeso. 18 Lā' a'xni'ca' talakchā'lh, Pablo
cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'iclīlatlā'huan na mi-
lacapūnca'n pō'ktu quilhtamacuj desde huan xapū'la
chi'chini' a'xni'ca' icmilh nac Asia. 19 Quit xa'ictā'scuja
Māpa'ksīni'. Quit tū' maktin icka'tla'jca'tzīlh. Lā' lej
icpātīni'lh lā' lej lhūhua' a'ntū ixquimpātle'keni' porque
huan israelitas ixquintalīlacchihuīna'nī'ttza'. 20 Quit
xa'nca iccāmāsu'ni'ni' ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n macla-
casqui'nā'tit. Iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't lā' na minchicca'n. 21 Lā' huan israelitas
lā' nā a'ntīn tū' israelitas xa'iccāhuani: “Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios lā'
calīpāhua'ntit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo”.
22 ’Chuhua'j ica'mā' nac Jerusalén. Huan Espíritu San-
to quimacā'n. Quit tū' icca'tzī a'ntū naquimpā-
tle'keni'yācha' a'ntza'. 23 Xmān quē'cstu icca'tzī que nac
lakatunu' cā'lacchicni' a'nlhā ica'n, huan Espíritu Santo
quimāca'tzīnī que naquinchī'can lā' na'icpātīni'n.
24 Pero huāk huanmā' tū' quimpāta'la. Quit tū'
iclakpuhuan quinquilhtamacuj. Xmān icmāsputūcu'tun
quilītlōt con tapāxuhuān lā' ictlōkentaxtūcu'tun a'ntū
quilīmāmacū'lh Māpa'ksīni' Jesús. Quilīmāmacū'lh que
na'icchihuīna'n xatzey tachihuīn a'ntū
quincāhuaniyāni' ixlītzey Dios.
25 ’Lā' quit icca'tzī que tū'tza' quintilālaktzī'uj
milīhuākca'n hui'xina'n, a'ntī xa'iccāhuanitlā'huanāni'
a'nchī māpa'ksīni'n Dios. 26 Lā' ū'tza' quit chuhua'j ic-
cāhuanicu'tunāni' que quit ictlōkentaxtūnī'ttza' a'ntū
ixquilīmāmacū'canī't mimpālacataca'n. Tū'tza' iclē'n
cuenta. 27 Quit iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū ixta-
puhuān Dios. Nīn tuntū' icmātzē'kli. 28 Chuhua'j
cacuentatlahua'tit a'nchī nalatā'kchokoyā'tit. Lā' nā
cacāmaktaka'lhtit a'ntī ixlakska'tā'n Dios. Huan Espíritu
Santo cālīmāmacū'nī'ta'ni' para que nacāmakta-
ka'lhā'tit hua'chi maktaka'lhna'nī'n ovejas. Huan Mā-
pa'ksīni' cālītamāhualh ixa'cstu ixka'lhni' ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī'. 29 Quit icca'tzī que a'xni'ca' na'ica'n
de huā'tzā', nacātalaclhpu'na'tanūyāni' chi'xcuhuī'n.
Xlaca'n hua'chi misinī'n lej lījicua'nī't a'ntū tamāsputū
huan ovejas. Nīn macsti'na'j natalakalhu'man ixlaks-
ka'tā'n Dios. 30 Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n natatzu-
cu cāta'a'kxokoyāni' lā' nacātamāxtucu'tunāni'
makapitzīn de hui'xina'n para que nacāstālani'yā'tit
ū'tunu'n. 31 Skalalh cala'tit lā' capāstactit a'nchī xa'iccā-
maxquī'yāni' tapāstacna' tzī'sa lā' tuncuj lakatu'tun
cā'ta hasta iccalhualh.
32 ’Lā' chuhua'j quit icsqui'ni' Dios que ū'tza' cacāmak-
taka'lhni' hui'xina'n. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit huan tachi-
huīn a'ntū quincātahuaniyāni' ixlītzey Dios. Lā' huan
tachihuīn tzē nacāmaxquī'yāni' tahuixcān lā' tzē nacā-
maxquī'yāni' hui'xina'n a'ntū natamaklhtīni'n ixlīhuāk-
ca'n a'ntī Dios cātlahuanī't xalacuan. 33 Quit tū' iclak-
ca'tzanī't ixtumīn lā' ixoro lā' ixlu'xu' ā'kalhatin.
34 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'icscuja con quimacan
lā' chuntza' xa'iclītapātle'keni' lā' nā chuntza' xa'ic-
cālīmāpātle'keni' a'ntī ixquintatā'lahui'lāna'. 35 Lā' nā
chuntza' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n cascujtit lā'
cacāmaktāya'tit a'ntīn tamaclacasqui'n. Capāstactit
a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: “A'chulā' līpāxuhuacan
a'xni'ca' māstā'can lā' tū' a'xni'ca' maklhtīni'ncan”.
36 Lā' a'xni'ca' Pablo chihuīna'nkō'lh, tatzokostalh lā'
orarlīlh con ixlīhuākca'n. 37 Lā' tacalhuankō'lh ixlīhuāk-
ca'n lā' tapūsko'ka'lh Pablo lā' tamu'sulh. 38 Pablo ix-
cāhuaninī't que tū'tza' maktin catitalaktzī'lh. Lā' ū'tza'
lej ixtalīlakaputza. Lā' ā'calīstān taquīxtekli hasta nac
barco.

Pablo a'lh nac Jerusalén

21 Iccāmakxtekui huan tā'timīn lā' ictanūj nac bar-
co lā' stu'nc ica'uj hasta pītzina'j ti'ya't na ix-
pu'nan mar. Lā' ixtacuīni' Cos. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac
Rodas lā' ā'calīstān icchā'uj nac Pátara. 2 A'ntza' ickak-
sui lakatin barco a'ntū ixa'mā' nac Fenicia. Ictojōuj nac
barco lā' ica'uj. 3 A'xni'ca' ictētaxtūj de makat, iclaktzī'uj
quimpāxtūxucca'n huan pītzina'j ti'ya't Chipre na ix-
pu'nan mar. Lā' ica'uj hasta nac Siria. Lā' ā'calīstān ic-
tanūj nac Tiro porque huan barco natēxteka ixtacu'ca'.
4 A'ntza' iccākaksui a'ntīn ixtakalhlaka'ī' lā' ictachokouj
con ū'tunu'n lakatojon chi'chini'. Huan Espíritu Santo
ixcāhuaninī't a'ntū napātle'ke. Lā' ū'tza' huan tā'timīn
talīhuanilh Pablo que tū' ca'a'lh nac Jerusalén. 5 Lā'
ixlīlakatojon chi'chini' ictaxtūj. Lā' quincātatā'a'ni' hasta
iclaclhtaxtukō'uj huan xcānsipej, ixlīhuāk a'ntī ixtakalh-
laka'ī' con ixpuscātca'n lā' con ixcamana'ca'n. Lā'
a'xni'ca' icchā'uj na ixquilhtūn mar, ictatzokostauj lā'
icorarlīuj. 6 Lā' ā'calīstān iclāpūsko'ka'uj lā' iclāmakx-
tekui. Quina'n ictojōuj nac barco lā' xlaca'n tataspi'tpā
na ixchicca'n.

[7] Ictaxtūj de nac Tiro lā' icchā'uj nac Tolemaida.
A'ntza' ica'ksputui iclatā'kchokoyāuj nac mar. Lā' ic-
cākaksui huan tā'timīn a'ntza' lā' ictachokouj con
ū'tunu'n lakatin chi'chini'. [8] Lā' i'xlīlakalī huampala
i'ctaxtūj quina'n con Pablo. Lā' icchā'uj nac xcānsipej
Cesarea. A'ntza' ictanūj na ixchic Felipe a'ntī ixmāsu'yu
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Xla' kalhatin
ixlīkalhatojonca'n maktāyana'nī'n xalanī'n nac lītokpān.
Lā' ictachokouj con ū'tza'. [9] Xla' ixka'lhī kalhatā'ti'
ixtzu'ma'jan a'ntīn tūna'j ixtatapūchahua. Xlaca'n ix-
tachihuīna'n a'ntū Dios ixcāmāca'tzīnī. [10] A'ntza' icta-
chokouj lātma'j. Lā' chilh kalhatin chi'xcu' xala' nac
Judea a'ntī ixuanican Agabo. U'tza' ixuan a'ntū napā-
tle'ke. [11] Xla' quincālakchini' lā' tayalh huan ī'cinturón
Pablo lā' lītantūchī'ca lā' nā līmacachī'ca lā' hualh:
—Huan Espíritu Santo hualh: “Chuntza' nac Jerusalén
huan israelitas nā natachī' ixtēcu' huā'mā' cinturón lā'
nacāmacamaxquī'can a'ntīn tū' israelitas”.
[12] Lā' a'xni'ca' ickaxmatui huā'mā', quina'n lā' nā
xalanī'n nac Cesarea lej icuaniuj Pablo que tū' ca'a'lh
nac Jerusalén. [13] Lā' Pablo kalhtīni'lh lā'
quincākalhasqui'nīni':
—¿A'chī' ca'lhua'nā'tit hui'xina'n? ¿A'chī' quilāmā-
makchuyīyāuj? Quit iclīhui'līnī't naquinchī'can lā' nā
naquimaknīcan nac Jerusalén por ixpālacata Mā-
pa'ksīni' Jesús.
[14] Lā' a'xni'ca' tūlalh icmā'a'ka'ī'nīuj que tū' ca'a'lh,
tū'tza' ā'chulā' icuaniuj. Xmān huā'mā' icuáuj:
—Calalh chu a'ntū ixtapuhuān Māpa'ksīni'.
[15] Lā' ā'calīstān ictacāxui lā' ica'uj nac Jerusalén.
[16] Quincātatā'a'ni' makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Ce-
sarea lā' quincātalē'ni' na ixchic Mnasón xala' nac
Chipre. Xla' lejtza' makān ixkalhlaka'ī'nī't. Lā' a'ntza' na
ixchic ictētachokouj.

Pablo laka'lh Jacobo

[17] Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Jerusalén, huan tā'timīn lej
tapāxuhualh a'xni'ca' quincātapāxtokni'. [18] Lā' ixlīlakalī
quina'n lā' Pablo iclaka'uj Jacobo. Lā' a'ntza' ixtahui'lā-
na'nkō' ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' lītā'timīn. [19] Pablo
cātā'chihuīna'lh lā' ā'calīstān cāpūtle'keni'lh ixlīhuāk
a'nchī Dios maktāyalh tlahualh na ixlaclhpu'nanca'n
a'ntīn tū' israelitas. [20] Lā' a'xni'ca' takaxmatli xlaca'n
tachihuīna'lh a'nchī lej ka'tla' Dios. Lā' tahuanilh Pablo:
—Tā'tin, hui'x ca'tzīya' lhankalhalāt miles de israelitas
takalhlaka'ī'nī't. A'cxtim ta'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū
maxquī'ca Moisés. [21] Cāmāca'tzīnīcanī'ttza' que hui'x
cāmāsu'ni'ya' huan israelitas, a'ntīn tahui'lāna'ncha' na
ī'xcānsipejni'ca'n makatiyātī'n, lā' cāhuani'ya' que tū'
cata'a'kahuāna'ni'lh Moisés. Lā' tahuan que hui'x
cāmāsu'ni'ya' que tū' tasqui'nī que ixo'kxa'nca'n nata-
ka'lhī ixlīlakapascanca'n israelitas lā' tū' tasqui'nī que
natatlahua ixtalanānca'n israelitas. [22] Lā' chuhua'j
¿tuchū natlahuayāuj? Huā' tachi'xcuhuī't natatakēsto-
ka a'xni'ca' nataca'tzī palh ta'nī'ta'. [23] Lā' chuntza' hui'x
catla'hua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. A'nan kalhatā'ti'
chi'xcuhuī'n na quilaclhpu'nanca'n. Xlaca'n natatlōken-
taxtū a'ntūn tamālacnūnī't. [24] Cacālī'pi lā' catalacpa'lhtit
lā' namāpala'ya' por ū'tunu'n. Lā' ā'calīstān xlaca'n tzē
natatakoksita. Lā' chuntza' naca'tzīkō'can que tū'
stu'ncua' a'ntū līchihuīna'ncan de hui'x. A'chulā' nā
nalaktzī'ncan que nā hui'x a'kahuāna'ni'ya' huan ley.
[25] Quina'n iccāmacā'ni'nī'ta'uj lakatin carta huan tīn tū'
israelitas a'ntīn takalhlaka'ī'nī't. Lā' iccāhuaniuj a'ntū
icpuhuanāuj quina'n. Iccāhuaniuj: “Catlōkentaxtūtit
xmān huā'mā': Tū' tihua'yā'tit quinīt a'ntū
lī'a'ksajui'canī't huan ídolos lā' tū' tihua'yā'tit ka'lhni'
nīn quinīt ixla' animal a'ntū ta'a'kpixchī'nī't. Lā' tū'
timakpuscātīni'nā'tit lā' tū' tika'lhīyā'tit mi-
makchi'xcu'ca'n”. Chuntza' iccāhuaniuj xlaca'n.

Chi'paca Pablo nac xaka'tla' lītokpān

[26] Lā' Pablo cālē'lh huan kalhatā'ti' chi'xcuhuī'n lā'
ixlīlakalī cātā'tapa'lhli. Lā' tanūlh nac lītokpān xaka'tla'
para nacāmāca'tzīnī a'xni'ca' natamā'ksputū huan
chi'chini'nī'n a'ntū napūtapa'lhcan a'xni'ca' ixlīhuākca'n
natalīmin ixlē'ksajna'ca'n.
[27] Lā' xmān macsti'na'j ī'sputa para ixlīlakatojon
chi'chini' lā' huan israelitas xalanī'n nac Asia talaktzī'lh
Pablo nac xaka'tla' lītokpān. Lā' tachihuīna'maxquī'lh
huan tachi'xcuhuī't lā' chi'paca huan Pablo. [28] Lā' lej
palha' tahualh:
—¡Chi'xcuhuī'n israelitas, caquilāmaktāyauj! Huā'mā'
chi'xcu' lakaxtim cāmāsu'ni'tlā'huan ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Xla' cālīchihuīna'n quixcānsipejca'n lā'
quileyca'n lā' huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lā' nā
cāmānūnī't nac xaka'tla' lītokpān a'ntīn tū' israelitas.
Lā' chuntza' talactlahualh a'nchī ixlītzey ixuanī't.
[29] Lā' chuntza' tahualh porque laktzī'nca Pablo con
Trófimo xala' nac Efeso. Lā' tapuhualh que Pablo
ixmānūnī't nac xaka'tla' lītokpān.
[30] Ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac Jerusalén
tatā'kaquī'lh lā' tatu'jnuntēlha tatakēxtimīlh. Chi'paca
huan Pablo lā' stancaxtuca de nac xaka'tla' lītokpān.
[31] Lā' a'xni'ca' ixmaknīcu'tuncantza', māca'tzīnīca xa-
puxcu' tropa que ixlīhuāk xalanī'n nac Jerusalén ix-
ta'a'kchā'nkō'nī't lā' ixtatā'kaquī'kō'nī't. [32] Lā' chu tun-
can lacapalh xapuxcu' tropa cālē'lh ixtropasna' lā' capi-
tanes. Lā' tatu'jnulh lā' tachā'lh a'nlhā ixtatakēstoknī't.
Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'lh huan tropasna' lā' huan
capitanes, tū'tza' tatucsli Pablo. [33] Huan xapuxcu' tropa
tapajtzūlh lā' tuncan māchi'panīni'lh Pablo lā'
līmāchī'nīni'lh con kantu' cadenas. Kalhasqui'nīni'lh
tichū xla' lā' tuchū ixtlahuanī't. [34] Makapitzīn
tachi'xcuhuī't lej palha' tahualh catūhuā lā'
ā'makapitzīn xtunc tahuampā. Chuntza' huan xapuxcu'
tropa tūlalh xa'nca ca'tzīlh a'ntū ixpātle'kemā' porque
lej ixtamāta'sīmā'na. Lā' mālē'nīni'nca Pablo nac cuar-
tel. [35] Lā' a'xni'ca' tachā'lh lhā ixlactō'ca'can nac cuartel,
huan tropasna' tacu'ca'lē'lh Pablo por ixpālacata ix-
tahuixcānca'n tachi'xcuhuī't. [36] Ixlīhuākca'n ix-
tastālani'tēlha lā' ixtata'satēlha lā' ixtahuan:
—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn tachi'xcuhuī't

37 Lā' a'xni'ca' ixmānūtēlhacantza' nac cuartel, Pablo
huanilh xapuxcu' tropa:
—Icuanicu'tunāni' catūhuā.
Lā' huan xapuxcu' hualh:
—¿Chā tzē chihuina'na' griego? 38 ¿Chu tū' hui'x huan
chi'xcu' xala' nac Egipto a'ntī tā'kaquī'lh makāntza' lā'
cālē'nca nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lakatā'ti' mil
maknīni'nī'n?
39 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quit israelita xala' nac xaka'tla' xcānsipej Tarso nac
estado de Cilicia. Icsqui'ni'yāni' caquimakxtekti na'ic-
cātā'chihuīna'n huā' tachi'xcuhuī't.
40 Huan xapuxcu' maxquī'lh talacasqui'. Lā' Pablo
tāyalh nac līta'sna' lā' cāmacahuani'lh para cataquilh-
ca'cslalh huan tachi'xcuhuī't. Lā' a'xni'ca' taquilh-
ca'cslalh, cātā'chihuīna'lh tachihuīn hebreo lā' hualh:

22 —Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakax-
pa'ttit a'nchī na'icchihuīna'n para na'iclītamak-
tāya na milacapūnca'n.
2 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī cātā'chihuīna'ncan
tachihuīn hebreo, ā'chulā' taquilhca'cslalh. Lā' Pablo
cāhuanilh:
3 —Quit israelita. Iclacatuncuīlh nac xcānsipej Tarso
nac estado de Cilicia. Lā' ā'tzā' quimakastacca nac
Jerusalén. Quimākalhtō'kē'ni' ixuanī't Gamaliel. Xa'nca
quimāsu'ni'ca ixleyca'n quinatāta'na'ca'n. Quit
xa'iclīhui'lī na'ictlahua a'ntū ixla' Dios chuntza' hua'chi
hui'xina'n tlahua'yā'tit chuhua'j. 4 Quit xa'iccāmaca-
putza a'ntī ixtatā'a'n Jesús lā' xa'iccāmaknīcu'tun. Xa'ic-
cālē'n tachī'n chi'xcuhuī'n lā' puscan lā' xa'iccāmānū
nac pūlāchī'n. 5 Huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' huan
xanapuxcu'nu' israelitas tzē natamālacstū'nca que
stu'ncua' a'ntū icuan. U'tunu'n quintamaxquī'lh huan
acta para na'iccālē'ni' huan israelitas nac Damasco. Lā'
por huanmā' acta tzē xa'iccāchi'palh a'ntī ixtakalhlaka'ī'
Jesús a'ntza' lā' xa'iccālīmilh tachī'n nac Jerusalén a'nl-
hā ixcāmāpātīnīca.

Pablo cāhuanilh a'nchī līxtāpalīlh ixtapāstacna'

Hch. 9.1-19; 26.12-18

6 'Quit xa'ica'mā' nac tej lā' xa'icchā'ntēlhatza', hua'chi
tastu'nūta, nac Damasco lā' chu līmaktin quilītaxti'li'lh
lakatin xkakana' a'ntū mincha' nac a'kapūn. 7 Lā'
ica'kā'lh nac ti'ya't lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū
quihuanilh: "Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?"
8 Lā' quit ickalhasqui'nīlh: "¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?"
Lā' quihuanilh: "Quit Jesús xala' nac Nazaret a'ntī hui'x
macaputzaya'". 9 Lā' a'ntī ixquintatā'a'mā'na nā xlaca'n
talaktzīlh huan xkakana' lā' tajicua'lh porque tū'
tamāchekxīlh a'ntū quihuanilh huan tachihuīn. 10 Lā'
quit icuanilh: "¿Tuchū na'ictlahua, Mapa'ksīni'?" Lā'
huan Māpa'ksīni' quihuanilh: "Catā'kaqui' lā' capit nac
Damasco. A'ntza' nahuanica'na' ixlīhuāk a'ntū līhui'līca
natla'hua'ya'". 11 Lā' huanmā' xkakana' quimālakatzī'lh.
Lā' quintamakachi'palē'lh a'ntī ixquintatā'a'mā'na. Lā'
chuntza' icchā'uj nac Damasco.
12 'A'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Ananías.
Xla' lej ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixa'kahuāna'ni' huan ley. Lā'
ixtaca'tzīkō' israelitas xalanī'n nac Damasco que lej
tzeyā chi'xcu' ixuanī't. 13 Lā' Ananías quilakmilh lā'
quilaktapajtzūlh lā' quihuanilh: "Tā'tin Saulo, calac-
ahuā'na'mpala'". Lā' chu līlacapalh iclacahuā-
na'nchokopā lā' iclaktzī'lh Ananías. 14 Lā' quihuanilh:
"IxDiosca'n quinatāta'na'ca'n lacsacni' hui'x para que
chuntza' naca'tzīya' a'ntū ixtapuhuān lā' nalaktzī'na'
huan a'ntī Xatzey lā' nakaxpa'ta' ixtachihuīn. 15 Lā'
chuntza' nacākalhachihuīna'ni'ya' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't ixpālacata huan a'ntī Xatzey. Lā' nacāpū-
tle'ke'ni'ya' a'ntū laktzī'nī'ta' lā' a'ntūn kaxpa'tnī'ta'.
16 Lā' chuhua'j, ¿a'chī' takoxī'ya'? Catā'kaqui' lā'
ca'a'kpaxti lā' calīpāhua'nti Jesucristo lā' chuntza' naxa-
pacan mintalaclē'i'", quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh a'nchī līmacā'nca con a'ntīn tū' israelitas

17 'Lā' icmimpā nac Jerusalén lā' icquī'orarlīlh nac xa-
ka'tla' lītokpān. Lā' iclakachuyalh. 18 Lā' iclaktzī'lh huan
Māpa'ksīni' Jesús lā' xla' quihuanilh: "Calacapala' lā'
cataxtu tuncan nac Jerusalén porque ā'tzā' tū' catikalh-
laka'ī'ca a'ntū chihuīna'na' quimpālacata". 19 Lā'
icuanilh: "Māpa'ksīni', xlaca'n taca'tzī que quit xa'ica'n
ixlīhuāk nac lītokpānna' lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n
a'ntī ixtakalhlaka'ī'yāni' lā' xa'iccāhui'līni'. 20 Lā' nā quit
xa'icyā a'ntza' a'xni'ca' maknīca Esteban a'ntī ixchihuī-
na'n por mimpālacata. Lā' quit nā xa'iclīca'tzī a'ntūn
tatlahuani'lh lā' xa'icmaktaka'lha ixlu'xu'ca'n xlaca'n
a'ntīn tamaknīlh". 21 Lā' Māpa'ksīni' quihuanilh: "Capit.
Quit na'icmacā'nāni' makat. Nacālakpina' xlaca'n a'ntīn
tū' israelitas". Chuntza' quihuanica —hualh Pablo.

Huan xapuxcu' tropa timāpa'ksīni'lh que ixkēsnokca Pablo

22 Huan tachi'xcuhuī't tū'tza' ixtakaxmatni'cu'tun
Pablo a'ntū ixcāhuani. Tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Canīlh huā'mā' chi'xcu'! ¡Tū' līmakuan natahui'la!
23 Ixtata'sa lā' ixtatincxa ixlu'xu'ca'n lā' ixtamākosū
pokxni' porque lej ixta'a'kchā'nī't. 24 Lā' huan xapuxcu'
tropa māmānūnīni'lh Pablo nac cuartel. Lā' ixmākēs-
no'knīni'ncu'tun para namāchihuīnīcan. Ixca'tzīcu'tun
tuchū ixpālacata ixtalīta'sa huan tachi'xcuhuī't lā' ix-
talī'a'kchā'ni' Pablo. 25 Lā' a'xni'ca' ixchī'yāhuamā'ca
para nakēsnokcan, Pablo kalhasqui'nīlh huan capitán
a'ntī ixyā a'ntza':
—¿Chu chuntza' huan nac ley? Tūla kēsnokcan
kalhatin a'ntīn tapa'ksī nac Roma lā' palh tūna'j
tlahuani'can justicia.
26 A'xni'ca' huanica huā'mā', huan capitán laka'lh
huan xapuxcu' tropa lā' māca'tzīnīlh lā' huanilh:
—¿Tuchū natlahua'ya'? Huanmā' chi'xcu' xla' tapa'ksī
nac Roma.
27 Lā' huan xapuxcu' tropa lakmilh Pablo lā'
kalhasqui'nīlh:
—¿Chā stu'ncua' hui'x tapa'ksīya' nac Roma?

Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—U'huē. Quit ictapa'ksī nac Roma.
28 Huan xapuxcu' tropa hualh:
—Lā' lhūhua' tumīn icmāpalanī't para na'ictapa'ksī nac Roma.
Lā' Pablo hualh:
—Desde iclacatuncuīlh quit ictapa'ksī nac Roma.
29 Chu tuncan lacapalh ta'a'kxtekyāhualh Pablo a'ntī ixtakēsnokcu'tun. Lā' huan xapuxcu' jicua'lh a'xni'ca' ca'tzīlh que ixchī'nī't kalhatin a'ntī ixtapa'ksī nac Roma.

Pablo tamaktāyalh nac pūchihuīn

30 Lā' ixlīlakalī huan xapuxcu' tropa ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata huan israelitas talē'ksa'nīni'lh Pablo. Macaxcutli Pablo. Lā' cāmākēstokli ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' līmilh Pablo lā' hui'līlh na ixlacapūnca'n.

23 Pablo cālakalaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' hualh:
—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, quit māni' icpāstacna'n que lej xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn Dios hasta chuhua'j.
2 Tuncan huan Ananías, a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', cāhuanilh a'ntī ixtayāna' na ixpajtzu Pablo:
—Caquilhtu'cstit.
3 Lā' Pablo huanilh:
—Dios namāpātīnīyāni' hui'x, a'kxokonu'. Hui'x hui'la' para naquintlahuani'ya' justicia chu a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā' quimātu'csnī'ni'. Lā' tū' chuntza' tatzo'kni' nac ley.
4 Lā' a'ntī ixtayāna' a'ntza' tahualh:
—¿A'chī' lacatāquī'ya' xla' a'ntī Dios hui'līnī't xamāpa'ksīni' curasna'?
5 Lā' Pablo hualh:
—Chi'xcuhuī'n, quit tū' xa'icca'tzī palh xla' xamāpa'ksīni' curasna'. Chuntza' tatzo'kni': "Tū' tilīchihuīna'na' a'ntī cāmāpa'ksī tachi'xcuhuī't".
6 Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n, xlaca'n ixchi'xcuhuī'n saduceosnu' ixtahuanī't lā' ā'makapitzīn huampala ixchi'xcuhuī'n fariseosnu'. Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Pablo huā'mā', lej palha' cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n, quintāta' xla' fariseo lā' nā quit fariseo. Quilālē'ksa'nīni'nāuj porque quit ickalhlaka'ī' que huan nīnī'n natalakahuanchoko.
7 Lā' a'xni'ca' Pablo hualh huā'mā', tataxtunquīlh a'ntī ixtatakēstoknī't. Lā' tatzuculh talālacatāquī' huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'. 8 Huan saduceosnu' tahuan que tūla catitalakahuanchokolh huan nīnī'n. Lā' tahuan que tintī' ángeles lā' tintī' huan espíritu. Lā' huan fariseosnu', xlaca'n takalhlaka'ī' que huāk a'nan. Lā' ū'tza' talālīhuanilh. 9 Ixlīhuākca'n ixta'a'cta'samā'na. Tuncan tatāyalh huan makapitzīn mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley, a'ntī ixchi'xcuhuī'n fariseosnu' lā' tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Tzēlasā' tā'chihuīna'lh lakatin espíritu o kalhatin ángel. Tū' catā'lātlahuáuj Dios.
10 Lā' ā'chulā' talālacatāquī'lh. Lā' xapuxcu' tropa, xla' jicua'lh que Pablo ixtalālīlacstancacu'tun. Lā' ū'tza' cālīmacā'lh ixtropas para namāxtucan lā' nalē'mpalacan nac cuartel.
11 Lā' huā'mā' tzī'sa huan Māpa'ksīni' tasu'yuni'lh Pablo lā' huanilh:
—Tū' caji'cua'. Chuntza' chīn chihuī'na' por quimpālacata nac Jerusalén, chuntza' nachihuīna'na' nac Roma.

Talacchihuīna'lh para natamaknī Pablo

12 A'xni'ca' tuncuīlh, makapitzīn israelitas talacchihuīna'lh que natamaknī Pablo. Tatasca'jalh lā' talāhuanilh:
—Nīn tuntū' catihua'uj lā' tū' catiko'tnūj hasta a'xni'ca namaknīyāuj Pablo. Dios caquincāmāpātīnīni' palh tū' natlōkentaxtūyāuj.
13 Lā' a'ntīn tahualh chuntza' ixlīlhūhua'ca'n más de tu'pu'xam chi'xcuhuī'n. 14 Xlaca'n talaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' cāhuanica:
—Quina'n icuanī'ta'uj que Dios caquincāmāpātīnīni' palh na'icua'yāuj catūhuā a'xni'ca' tūna'j na'icmaknīyāuj Pablo. 15 Chuhua'j hui'xina'n lā' milīhuākca'n pūchihuīna'nī'n, casqui'ni'tit huan xapuxcu' tropa que lakalī calīmilh Pablo na milacapūnca'n. Nahua'ni'yā'tit que hui'xina'n más xa'nca kalhasqui'nīcu'tunā'tit. Pero Pablo tū' catichilh. Quina'n na'icka'lhītīyāuj nac tej para na'icmaknīyāuj —cāhuanica.
16 Huan ixo'kxa' ixtā'tin Pablo ca'tzīlh huan a'ntū ixlacchihuīna'ncanī't lā' a'lh nac cuartel lā' māca'tzīnīlh Pablo. 17 Lā' Pablo ta'sani'lh kalhatin capitán lā' huanilh:
—Calī'pini'chi huā'mā' o'kxa' huan xapuxcu' tropa porque xla' tā'chihuīna'ncu'tun macsti'na'j.
18 Lā' huan capitán lē'ni'lh lā' huanilh huan xapuxcu':
—Huan tachī'n Pablo quinta'sani'lh lā' quisqui'ni'lh que ca'iclīmini'ni' huā'mā' o'kxa'. Xla' tā'chihuīna'ncu'tunāni' mat macsti'na'j.
19 Huan xapuxcu' tropa makachi'palh huan o'kxa' lā' lē'lh lacachuna'j lā' kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū quihuanicu'tuna'?
20 Lā' huan o'kxa' hualh:
—Huan israelitas talacchihuīna'nī'ttza' que natasqui'ni'yāni' que nalīpina' lakalī huan Pablo a'nlhā tlahuacan justicia. Natahuaniyāni' que xlaca'n lej xa'nca takalhasqui'nīcu'tun Pablo. Pero xmān nata'a'kxokoyāni'. 21 Tū' cacākalhlaka'i'. Xlaca'n más de tu'pu'xam chi'xcuhuī'n a'ntīn taka'lhītīmā'na. Talītasca'janī't lā' nīn tuntū' catitahua'lh lā' nīn catitako'tnūlh hasta que tū' natamaknī Pablo. Lā' chuhua'j tacāxui'lāna'tza'. Xmān taka'lhīmā'ni' hui'x palh namacapina' —hualh huan o'kxa'.
22 Huan xapuxcu' tropa huanilh:
—Nīn tintī' tihuani'ya' palh quimāca'tzīnīnī'ta'tza' huā'mā'.
Lā' macā'lh na ixchic huan o'kxa'.

Lakmacā'nca Pablo con huan gobernador Félix

23 Huan xapuxcu' tropa cāta'sani'lh kalhatu' ixcapitán lā' cāhuanilh:

—Camācāxtit lakatu' ciento tropasna' lā'
tu'tumpu'xamacāuj tropas kētō'lana'nī'n lā' lakatu'
ciento a'ntī natalē'n espada. Nataxtuyā'tit makna'jās
tzī'sa lā' napinā'tit nac Cesarea. 24 Lā' nā cacākētla'pa'tit
huan cahuāyujnu' a'ntū nakētō'la Pablo. Chuntza' nīn
tuntū' catipātle'keni'lh Pablo lā' nalakchā'n huan gob-
ernador Félix.
25 Lā' huan xapuxcu' tropa tzo'kli kalhtin ca'psnat lā'
hualh:
26 "Quit, Claudio Lisias, ictzo'knuni'yāni' hui'x, gober-
nador Félix, a'ntī lej a'cnīni'ni'ca'na'. 27 Huan israelitas
tachi'panī't huā'mā' chi'xcu' lā' ixtacuīni' Pablo. Lā' ixta-
maknīmā'na a'xni'ca' icchā'lh quit con huan tropasna'.
Lā' icmāpūtaxtūlh como icca'tzīlh que xla' ixtapa'ksī
nac Roma. 28 Quit xa'icca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata ix-
talē'ksa'nīni'n. U'tza' iclīlē'lh a'nlhā tatlahua justicia
huan israelitas. 29 Lā' tuncan icca'tzīlh que ix-
talē'ksa'nīni'n por ixleyca'n israelitas. Nīn tuntū' laclē'n
huā'mā' para que tzē namaknīcan o para que namānū-
can nac pūlāchī'n. 30 A'xni'ca' quit icca'tzīlh que huan is-
raelitas ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' para natamaknī, chu
tuncan lacapalh quit icmacā'ni'chāni'. Lā' quit ic-
cāhuanilh a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n que catalē'ksa'nīni'lh na
milacapūn. Xmān ū'tza' icuaniyāni'".
31 Lā' chuntza' a'nchī ixcāhuanicanī't, huan tropas
talē'lh Pablo lā' līminca tzī'sa nac xcānsipej Antípatris.
32 Lā' ixlīlakalī huan tropas tachimpā nac cuartel. Xmān
kētō'lana'nī'n ixtatā'a'mā'na Pablo. 33 A'xni'ca' tachā'lh
nac Cesarea, tamacamaxquī'lh ca'psnat huan gober-
nador Félix lā' talīmini'lh Pablo na ixlacapūn. 34 Lā'
a'xni'ca' huan gobernador lakapūtle'kekō'lh huan
ca'psnat, xla' cākalhasqui'nīlh lhachū xala' Pablo. Lā'
tahuanilh que xla' xala' nac estado de Cilicia. 35 Lā' Félix
huanilh Pablo:
—Naquihuani'ya' ixlīhuāk a'xni'ca' natamin a'ntīn
talē'ksa'nīni'nāni'.
Huan gobernador māchī'nīni'lh Pablo na ixpalacio
Herodes lā' cāyāhuaca a'ntī natamaktaka'lha.

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn Félix

24 Lā' ixlīlakaquitzis chi'chini' chā'lh nac Cesarea
huan Ananías a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' nā
tachā'lh makapitzīn xanapuxcu'nu' israelitas lā'
kalhatin ixkalhmaktāyana'ca'n a'ntī ixtacuīni' Tértulo.
Talaka'lh huan gobernador Félix lā' talē'ksa'nīni'lh
Pablo.
2 Lā' a'xni'ca' līminca Pablo, Tértulo tzuculh
lē'ksa'nīni'n Pablo. Huanilh Félix:
—Señor gobernador, iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī
que lej cā'ca'csua' quina'n icui'lāna'uj. Lā' huā' quixcān-
sipejca'n mastza' xatzey por ixpālacata mintapāstac-
na'. 3 Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī hui'x, señor gober-
nador Félix, por a'ntū pō'ktu quilāmaxquī'yāuj lakax-
tim. 4 Lā' como tū' icmāmakchuyīcu'tunāni' ā'chulā', ic-
squi'ni'yāni' caquintlahua'ni' talakalhu'mān lā'
caquinkaxpa'tni' macsti'na'j. 5 Huā'mā' chi'xcu' Pablo lej
mājiclhuī'nin. Lakachu cācuccha'xa huan ixlīhuākca'n
israelitas. Lā' xla' ū'tza' xapuxcu' huan secta a'ntū
huanican nazarenos. 6 Lā' xla' lactlahuacu'tun ixlītzey
huan xaka'tla' lītokpān. Quina'n icchi'pauj lā'
xa'iclacāxtlahuacu'tunāuj chuntza' hua'chi huan nac
quileyca'n. 7 Pero huan Lisias, a'ntī xapuxcu' tropa,
maktanūlh lā' lej līpalha' quincāmaklhtīni'. 8 Lā'
cāhuanilh que catalakmini' hui'x a'ntīn talē'ksa'nīni'n.
Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ya' lā' chuntza' naca'tzīya'
ixlīhuāk a'ntū ixpālacata iclē'ksa'nīni'nāuj —hualh Tér-
tulo.
9 Huan israelitas nā xlaca'n talē'ksa'nīni'lh lā' tahualh
que huāk stu'ncua' a'ntū hualh Tértulo. 10 Huan gober-
nador macahuani'lh Pablo para que cachihuīna'lh. Lā'
Pablo hualh:
—Quit icca'tzī que hui'x juez de huā'mā' xcānsipej
makāntza'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua na'ictamaktāya na mi-
lacapūn. 11 Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ni'na' palh stu'ncua'
que ka'lhītza' xmān lakacāujtu' chi'chini' icquīlalh nac
Jerusalén icquītaquilhpūtani'lh Dios. 12 Lā' nīn tintī'
xa'ictā'lāhuanimā' nīn kalhatin a'xni'ca' quilaktzī'nca
a'ntza'. Tū' icmākēstokli tachi'xcuhuī't nac xaka'tla' lī-
tokpān, nīn na ixlītokpānna'ca'n israelitas, nīn nac
Jerusalén. 13 Xlaca'n tūla catitamāstū'ncli a'ntū quin-
talīyāhualh. 14 A'ntū ixlīstu'ncua' ū'tza' huā'mā': Quit
icmācā'tanī ixDiosca'n quinatāta'na' chu a'nchī huan
xasāsti' līmāsca'tīn a'ntū xlaca'n tahuani secta. Quit
ickalhlaka'ī' ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā huanican ley lā' a'nlhā huanican profetas.
15 Chuntza' a'nchī takalhlaka'ī' xlaca'n nā chuntza' ick-
alhlaka'ī' quit que Dios nacāmālakahuanīchoko a'ntī
xalactzey lā' nā a'ntī xalacca'tzanca'tzīnī'n. 16 Lā' ū'tza'
iclīhui'līlh na'ictlahua a'ntūn tzey para que quit na'ic-
ca'tzī que tū' iclaclē'ni' nīn Dios nīn chi'xcuhuī'n.
17 'Quit makat xa'iclatlā'huan makāntza' lā' chuhua'j
icmimpātza' na quixcānsipej para na'icmāstā' limosna
lā' lē'ksajna'. 18 Lā' xmān huā'mā' xa'ictlahuamā' lā'
makapitzīn israelitas xalanī'n nac Asia quintalaktzī'lh
nac xaka'tla' lītokpān a'xni'ca' ixquimpa'lhcanī'tcus.
Tintī' lej ixa'nan. Lā' cā'ca'csua' ixuanī't. 19 Lā' palh xla-
ca'n tapuhuan palh quit ictlahuanī't catūhuā, ixtamilh
huā'tzā' lā' ixquintalē'ksa'nīni'lh na milacapūn. 20 Lā'
catahualh xlaca'n a'ntī tahui'lāna' huā'tzā' palh takaksli
a'ntūn tū' tzey xa'ictlahuanī't a'xni'ca' quilē'nca na ixla-
capūnca'n ixpūchihuīna'nī'n israelitas. 21 A'ntū xa'ict-
lahuanī't ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' xa'icuī' con ū'tunu'n,
iccāhuanilh lej palha': "Chuhua'j hui'xina'n
quilākalhasqui'nīmā'nauj porque quit ickalhlaka'ī' que
huan nīnī'n natalakahuanchoko".
22 Félix lejtza' xa'nca ixca'tzīhuī' ixlīmāsca'tīnca'n a'ntī
ixtatā'a'n Jesucristo. Lā' xla' cālhcāni'lh ā'lakatin chi'chi-
ni' lā' cāhuanilh:
—Hasta a'xni'ca' namin Lisias huan xapuxcu' tropa,
hasta a'xni'ca' na'iclacāxtlahua huā'mā'.
23 Lā' Félix maxquī'lh talacasqui' huan capitán que
calē'lh huan Pablo tachī'n lā' catlahuani'lh ta-
lakalhu'mān macsti'na'j lā' cacāmakxtekli talakmin ix-
amigos para natatlahuani' a'ntū xla' maclacasqui'n.
24 Lā' lātma'j tachā'lh Félix lā' Drusila, ixpuscāt, a'ntī
israelita ixuanī't. Lā' Félix mātayīni'lh Pablo. Lā' Pablo

cātā'chihuīna'lh a'nchīn kalhlaka'ī'can Jesucristo. 25 Lā'
cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī xa'nca līlatā'kchokocan lā'
a'nchī līhui'lī'can que tūla catitlahuaca a'ntūn tū' tzey.
Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī Dios najuzgarlī. Lā'
Félix lej jicua'lh lā' huanilh:
—Tzeytza'. Chuhua'j capit. A'xni'ca' icka'lhī lugar
na'icmātayīni'mpalayāni'.
26 Lā' nā Félix ixpuhuan que Pablo ixmaxquī'lh tumīn
para que ixmakxtekca. Lā' ū'tza' lej maklhūhua' ixlīmā-
tayīni'n lā' ixtā'chihuīna'n. 27 Lā' a'xni'ca' tlahualh
lakatu' cā'ta, Félix taxtulh ixlīgobernador. Lā' tanūlh
ixlaktapalh a'ntī ixtacuīni' Porcio Festo. Lā' Félix ixcāt-
lahuani'cu'tun huan israelitas lej ka'tla' talakalhu'mān.
Lā' ū'tza' līmakxtekli huan Pablo tachī'n.

Pablo na ixlacapūn Festo

25 Festo chā'lh para natanū ixlīgobernador. Lā'
ixlīlakatu'tun chi'chini' taxtulh de nac Cesarea lā'
a'lh nac Jerusalén. 2 A'ntza' huan xanapuxcu'nu' curas-
na' lā' huan israelitas más xalaka'tla'n talē'ksa'nīni'lh
Pablo con Festo. 3 Lā' lej lhūhua' talakalhu'mān
tasqui'ni'lh que camātayīni'lh Pablo nac Jerusalén. Xla-
ca'n ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' nataka'lhītī nac tej para
natamaknī. 4 Festo cāhuanilh que Pablo
chī'canī'ta'ncha' nac Cesarea lā' māni' ū'tza' ixa'ncu'tun
a'ntza' lacapalh. 5 Lā' cāhuanilh:
—Caquilātā'a'uj hui'xina'n a'ntī ka'lhīyā'tit līmā-
pa'ksīn. Lā' palh huā'mā' chi'xcu' tlahuanī't a'ntūn tū'
tzey, calē'ksa'nī'ni'ntit a'ntza' —cāhuanilh.
6 Festo tachokolh nac Jerusalén xmān lakatzeyan o
lakacāuj chi'chini' lā' a'mpā nac Cesarea. Lā' ixlīlakalī
tahuī'lh a'nlhā ixtlahuacan justicia. Lā' mātayīni'lh
Pablo. 7 Lā' a'xni'ca' milh Pablo, talītaxti'li'lh huan is-
raelitas a'ntī ixtaminī'ta'ncha' nac Jerusalén. Lā' lej
lhūhua' laka'tla'n catūhuā ixtalē'ksa'nīni'n. Pero tūla ix-
tamāstū'ncni' nīn tuntū'. 8 Pablo ixtamaktāya lā' hualh:
—Quit tuntū' ictlahuanī't por ixpālacata ixleyca'n is-
raelitas. Tuntū' ictlahuani'nī't huan xaka'tla' lītokpān
nīn huan xamāpa'ksīni' nac Roma a'ntī huanican César
—cāhuanilh Pablo.
9 Lā' Festo xla' ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas
lakatin talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līkalhasqui'nīlh Pablo:
—¿Chā pincu'tuna' nac Jerusalén para que a'ntza'
nalacāxtlahuani'ca'na' na quilacapūn?
10 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quilākalhasqui'nīmā'nauj nac huan pūchihuīn
a'ntū māpa'ksī César. Lā chuntza' xatzey. Quit tuntū'yā
catūhuā ko'hua'jua' iccātlahuani'nī't huan israelitas.
Huā'mā' hui'x ca'tzīya'. 11 Palh quit ictlahuanī't lakatin
catūhuā a'ntūn tzē naquilīmaknīcan, caquimaknīca. Lā'
palh tū' stu'ncua' a'ntūn quintalīyāhua, tūla a'ntī
naquimacamāstā' con ū'tunu'n. Icsqui'ni' César
caquilacāxtlahualh.
12 Festo cātā'chihuīna'lh ixmaktāyana'nī'n lā' tuncan
xla' huanilh Pablo:
—Hui'x squi'nī'ta' que César ixlacāxtlahuani'ni'. Lā'
ū'tza' nalīla'kpina' César.

Pablo na ixlacapūn huan rey Agripa

13 Lā' ā'calīstān lā' tū' lātma'j huan rey Agripa lā'
Berenice, ixpuscāt huan rey, talakchā'lh Festo nac Ce-
sarea. 14 A'ntza' tatachokolh lātma'j. Lā' Festo kalhachi-
huīna'ni'lh huan rey por ixpālacata Pablo lā' hualh:
—A'tzā' tachī'n kalhatin chi'xcu' a'ntī makxtekli Félix.
15 A'xni'ca' quit icquīlalh nac Jerusalén, talē'ksa'nīni'lh
con quit huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapux-
cu'nu' israelitas. Lā' quintasqui'ni'lh que quit ca'icmā-
maknīnīni'lh. 16 Quit iccākalhtīlh que xapū'la huan
tachī'n calacan cacātā'chihuīna'lh a'ntīn talē'ksa'nīni'n.
Chuntza' tzē natamaktāya. Lā' xmān chuntza' tzē na-
maknīcan. Chuntza' pō'ktu tatlahua huan pūchihuī-
na'nī'n xalanī'n nac Roma. 17 A'xni'ca' tachilh xlaca'n
huā'tzā', quit tū' ictakoxīlh. Ixlīlakalī ictahuī'lh a'nlhā
tlahuacan justicia. Lā' icmātayīni'lh huan tachī'n Pablo.
18 A'xni'ca' tatāyalh a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n, tū'
talē'ksa'nīni'lh a'nchī quit xa'icpuhuan. 19 Xmān a'ntū
ixtahuan por ū'tza' xmān ixpālacata a'ntū takalhlaka'ī'
xlaca'n lā' ixpālacata kalhatin a'ntī ixtacuīni' Jesús a'ntī
nīlh. Lā' Pablo huan que lakahuan. 20 Como quit tūla
xa'iclacāxtlahua huā'mā', ickalhasqui'nīlh Pablo palh
a'ncu'tun nac Jerusalén para que a'ntza' nalacāxtlahua-
can. 21 Pero a'xni'ca' Pablo squi'nli que calacāxtlahualh
César, huan xamāpa'ksīni' nac Roma, quit icmā-
pa'ksīni'lh que catachokolh tachī'n hasta a'xni'ca' quit
tzē na'iclakmacā'n César.
22 Lā' Agripa huanilh Festo:
—Nā quit ickaxmatni'cu'tun ixtachihuīn huā'mā'
chi'xcu'.
Lā' kalhtīca:
—Lakalī nakaxpa'ta'.
23 Lā' ixlīlakalī Agripa lā' Berenice tamilh tzey tacāxyā-
na' lā' lej cā'a'cnīni'ni'ca. Lā' tatanūlh nac pū'a'cta'san lā'
nā tatanūkō'lh xanapuxcu'nu' tropa lā' huan xala-
ka'tla'n chi'xcuhuī'n. Lā' Festo mātayīni'lh Pablo. 24 Lā'
Festo hualh:
—Rey Agripa lā' milīhuākca'n a'ntīn takēstoknī'ta'ntit
huā'tzā', hui'xina'n laktzī'nā'tit huā'yā chi'xcu' Pablo.
Lej quintasqui'ni'lh, ixpālacata huā'mā' chi'xcu',
lhūhua' israelitas xala' nac Jerusalén lā' xala' ā'tzā' nac
Cesarea. Lā' lej palha' tahualh que canīlh. 25 Quit
icpuhuan que nīn tuntū' tlahuanī't para que tzē na-
maknīcan. Lā' como xla' squi'ni'lh que huan xamā-
pa'ksīni' César calacāxtlahualh, quit iclīhui'līlh na'iclak-
macā'n César. 26 Pero quit tuntū' icka'lhī a'ntū lej
tasqui'nī na'ictzo'knun por ixpālacata huā' chi'xcu'.
U'tza' iclīlīmin na milacapūnca'n hui'xina'n. Lā' más
iclīmincu'tun na milacapūn hui'x, rey Agripa, para que
nakalhasqui'nī'ya'. Chuntza' quit na'icca'tzī a'ntū na'ict-
zo'ka. 27 ¿Chichū quit na'iclīmacā'n kalhatin tachī'n palh
tū' icca'tzī a'ntū līyāhuacan?

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn rey Agripa

26 Lā' Agripa huanilh Pablo:
—Chuhua'j tzē natamaktāya'ya'.

Lā' Pablo cha'xli ixmacan lā' tzuculh tamaktāya lā'
hualh:
2 —Rey Agripa, iclīpāxuhua porque quit na'ictamak-
tāya na milacapūn por ixpālacata ixlīhuāk a'ntū quin-
talē'ksa'nīni'n israelitas. 3 Hui'x xa'nca lakapasa'
ixlīhuāk a'nchī ixtalanānca'n israelitas lā' nā a'ntūn
talālīsta'la. Lā' ū'tza' iclīsqui'ni'yāni' caquinkaxpa'tni'
līlacatejtin.

Pablo cāhuanilh a'nchī ixlīlatlā'huan a'xni'ca tūna'j ixkalhlaka'ī'

4 'Ixlīhuākca'n israelitas taca'tzīkō' a'nchī, desde quilī-
ka'hua'chu, xa'iclīlatlā'huan nac Jerusalén lā' nā ixlaclh-
pu'nanca'n israelitas. 5 Xlaca'n taca'tzī lā', palh tahuan-
cu'tun, tzē natamālacstū'nca que makāntza' quit
fariseo xa'icuanī't. Huan fariseosnu', xlaca'n taka'lhī ixl-
eyca'n līhua'ca' más xapalha' que ixlīhuākca'n a'ntīn
tamakstāla hua'chi israelitas. 6 Chuhua'j
quinkalhasqui'nīmā'ca porque quit ickalhlaka'ī' que
Dios nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n chuntza'
hua'chi Dios cāhuanilh quinapapna'ca'n. 7 Quina'n, is-
raelitas, ī'xū'yātā'natna'ca'n huan kalhacāujtu' lītā'timīn
a'ntī ixo'kxa'n Israel ixtahuanī't. Lā' quilīhuākca'n ick-
alhlaka'ī'yāuj que Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā'
ū'tza' iclīmācā'tanīyāuj Dios de tzī'sa lā' tuncuj.
Icuaniyāni', rey Agripa, nā quit ickalhlaka'ī' que Dios
natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā' ū'tza' ixpālacata quin-
talē'ksa'nīni'n huan israelitas. 8 Lā' ¿a'chī' hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit que Dios tzē namālakahuanīchoko
huan nīnī'n?

Pablo cāhuanilh a'nchī ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhla-ka'ī'

9 'Xapū'la quit xa'icpuhuan que lej lhūhua' catūhuā
xa'iccātlahuani'lh a'ntī ixtastālani' Jesús xala' nac
Nazaret. 10 Lā' chuntza' ictlahualh nac Jerusalén. Huan
xanapuxcu'nu' curas quintamaxquī'lh līmāpa'ksīn. Lā'
chuntza' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n lhūhua' a'ntī ix-
tastālani' Jesús. Lā' nā quit chu xa'iclīca'tzī a'xni'ca' ixcā-
maknīcan. 11 Lā' maklhūhua' quit xa'iccāmāpātīnī lā'
chuntza' quit xa'iccāmāmakxtekēcu'tun a'nchī ixtakalh-
laka'ī'nī't Jesús. Chuntza' xa'ictlahua quit na ixlīhuāk
ixlītokpānna'ca'n israelitas. Lej ixquintamakā'kchā'n lā'
xa'iccāmacaputza hasta na ī'xcānsipejni'ca'n
makatiyātī'n.

Pablo cāhuanilh a'nchī tzuculh tapa'ksī con Cristo

Hch. 9.1-19; 22.6-16

12 'Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata xa'iclī'a'mā' nac Dam-
asco. Huan xanapuxcu'nu' curas ixquintamaxquī'nī't
līmāpa'ksīn lā' talacasqui' lā' ū'tza' tzē xa'iccālīmaca-
putza. 13 Lā' na'icuaniyāni' hui'x, rey, a'ntū quimpā-
tle'keni'lh. Lā' hua'chi tastu'nūta a'xni'ca' xa'ictlā'huan-
tēlha, quit iclaktzī'lh lakatin xkakana' a'ntū mincha' nac
a'kapūn. Xla' más xkaka que chi'chini'. Quilītamacx-
ti'li'lh quit lā' nā a'ntī ixquintatā'a'mā'na. 14 Lā'
quilīhuākca'n ica'kā'nui nac ti'ya't. Lā' ickaxmatli lakatin
tachihuīn a'ntū quihuanilh ixtachihuīn hebreo: "Saulo,
Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'? Chu tlakaj quin-
tā'la'tla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin cahuāyuj a'xni'ca'
chi'nta huan qui'hui' a'ntū lītlakalē'ncan". 15 Lā' quit
icualh: "¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?" Lā' huan Māpa'ksīni'
quihuanilh: "Quit Jesús a'ntī hui'x macaputzaya'.
16 Catā'kaqui' lā' catāya'. Quit ictasu'ni'mā'ni' hui'x
porque quit iclacsacnī'ta'ni' para que naquintā'scuja lā'
nacāhua'ni'ya' ā'makapitzīn a'nchī iclītasu'ni'ni' lā'
a'nchī na'iclītasu'yuni'yāni'. 17 Na'icmāpūtaxtūyāni' de
huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas a'nlhā na'ic-
macā'nāni'. 18 Na'iccāmacā'ni'yāni' para que nā xlaca'n
natalacahuāna'n lā' natataxtu de a'nlhā cā'pucsua' lā'
chuntza' natalatā'kchoko de a'nlhā xkaka lā' para que
natapūtaxtu na ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' lā' natastālani'
Dios. Quit na'iccāmacā'ni'yāni' para que naquintakalh-
laka'ī' quit lā' chuntza' ixtalaclē'i'ca'n
nacāmāsputūnu'ni'can lā' nā xlaca'n nacātlahuacan lej
xalacuan hua'chi ixlīhuākca'n a'ntī quintakalhlaka'ī'
quit", chuntza' quihuanilh huan Māpa'ksīni' Jesús.

Pablo a'kahuāna'ni'lh Māpa'ksīni' Jesús

19 'U'tza' huā'mā' icuaniyāni', rey Agripa. Quit
ica'kahuāna'ni'lh a'ntū quihuanilh Māpa'ksīni' xala' nac
a'kapūn a'xni'ca' quintasu'ni'lh. 20 Quit xapū'la ic-
cākalhachihuīna'ni'lh xalanī'n nac Damasco lā'
ā'calīstān xalanī'n nac Jerusalén lā' ixlīhuāk xalanī'n
huan nac estado de Judea. Lā' nā xa'iccāhuani a'ntīn
tū' israelitas: "Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā'
castālani'tit Dios lā' nā chuntza' catahui'la'tit hua'chi
a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n", xa'iccāhuani.
21 Lā' ū'tza' quintalīchi'palh huan israelitas nac xaka'tla'
lītokpān lā' ixquintamaknīcu'tun. 22 Hasta chuhua'j
Dios quimaktāyanī't. Lā' ū'tza' iccālīhuanicus ixtachi-
huīn Dios ixlīhuākca'n xalactzina'j lā' xalaka'tla'n. Lā'
xmān iclīchihuīna'n a'ntū māsu'yulh Moisés makāntza'
lā' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n que napātle'ke.
23 Xlaca'n tahualh que tasqui'nī que napātīni'n Cristo lā'
nanī lā' māni' ū'tza' a'ntī xapū'la nalakahuanchoko, lā'
chuntza' nacāmāca'tzīnīcan a'ntū ixlīstu'ncua' huan is-
raelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.

Pablo ixmākalhlaka'ī'nīcu'tun Agripa

24 Lā' chuntza' Pablo lītamaktāyalh. Lā' Festo hualh lej
palha':
—¡Hui'x chuya'ya', Pablo! Lej lhūhua' sca'tnī'ta'. Lā'
ū'tza' līmakachuya'yāni'.
25 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quit tū' icchuya, Festo. Lā' quit stu'ncua' a'ntū
icuan. 26 Huan rey Agripa nā xla' lakapasa huā'mā'. Lā'
ū'tza' iclīchihuīna'n na ixlacapūn lā' tū' iclacapuhuan.
Quit lej xa'nca icca'tzīhuī' que nā xla' ca'tzīkō' huā'mā'.
Quit icchihuīna'n a'ntūn tū' tlahuacanī't cā'tzē'k. 27 ¿Chā
hui'x, rey Agripa, a'ka'ī'ya' a'ntūn tahualh huan
a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'? Quit icca'tzī que
kalhlaka'ī'ya'.
28 Lā' Agripa huanilh Pablo:

—Con macsti'na'j tachihuīn puhua'na' palh naquimākalhlaka'ī'nī'ya'.
[29] Lā' Pablo hualh:
—A'yuj macsti'na'j, a'yuj lhūhua' tachihuīn, iclacasqui'n que hui'x cala't hua'chi quit. Lā' catalakō'lh hua'chi quit ixlīhuākca'n a'ntīn quintakaxmatni'mā'na chuhua'j. Xmān tū' cacāmacachī'ca hua'chi quit —hualh Pablo.
[30] Lā' tatāyakō'lh ixlīhuākca'n, huan rey lā' huan gobernador lā' Berenice lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtatā'hui'lāna'.
[31] Tatatampūxtulh lacachuna'j lā' talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahua para que tzē namaknīcan o nachī'can.
[32] Lā' Agripa huanilh Festo:
—Palh huā'mā' chi'xcu' tū' ī'squi'nli nalacāxtlahua César, quina'n tzē ixmakxtekui.

Macā'nca Pablo nac Roma

27 Lā' a'xni'ca' pāstacca naquincātamacā'nāni' nac Italia, tamacamāstā'lh Pablo lā' ā'makapitzīn tachī'nī'n con kalhatin capitán a'ntī ixtacuīni' Julio. Xla' ixmāpa'ksī huan batallón a'ntū huanican Augusto.
[2] Ictojōuj nac lakatin barco xala' nac Adramitio. Huā'mā' barco ixtētāyacu'tun nac makapitzīn xcānsipejni' nac Asia a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' quincātā'a'ni' Aristarco xala' nac Tesalónica, lakatin xcānsipej nac Macedonia.
[3] Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Sidón a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' Julio lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't con Pablo lā' makxtekli que cālaka'lh ixamigos. Xlaca'n tatlahuani'lh a'ntū ixmaclacasqui'n.
[4] Lā' ā'maktin ica'mpalauj nac barco. Huan ū'ni' lej palha' quincāpāxtokni'. Lā' ū'tza' iclīpātle'keuj na ixpāxtūn Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'.
[5] A'calīstān icpū'a'uj huan barco pajtzu na ixquilhtūn a'nlhā huanican Cilicia lā' Panfilia. Lā' icchā'uj nac Mira, lakatin xcānsipej nac estado de Licia.
[6] A'ntza' kaksli huan capitán lakatin barco xala' nac Alejandría a'ntū ixa'mā' nac Italia. Lā' quincāmojōpalani' huan ā'lakatin barco. Lā' ū'tza' icpū'a'mpalauj.
[7] Xa'ica'mā'nauj lej lacatzucu lātma'j lā' jicslīhua' iclīchā'uj ixpajtzu Gnido. Lā' huan ū'ni' quincāmāmakchuyīni' lā' ū'tza' iclīpātle'kepalauj ixpajtzu Salmón na ixpāxtūn Creta a'ntū pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'.
[8] Lā' jicslīhua' xa'ictētaxtumā'nauj ixpajtzu Creta. Icchā'uj nac Buenos Puertos, ixpajtzu huan xcānsipej Lasea.
[9] Lejtza' makān xa'ictakoxīnī'ta'uj lā' ixmimā'tza' huan cā'lonkni'. Lā' ū'tza' lej ixlījicua'ncan ixpū'a'ncan huan barco. Lā' Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna'
[10] lā' cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n, quit icpuhuan palh ā'chulā' na'a'nāuj, catūhuā naquincālani'yāni' lā' lej lhūhua' namakasputāuj. Namakasputāuj huā' barco lā' huā' tacu'ca' lā' nā quina'n nanīyāuj.
[11] Pero huan capitán tū' a'kahuāna'ni'lh Pablo. Cā'a'kahuāna'ni'lh huan piloto lā' huan ixtēcu' barco.
[12] Lā' a'ntza' tūla māchokocan barco a'xni'ca' ixlonknu'n. Lā' ū'tza' huan ixtalhūhuā't talīhualh:
—Cāhui ā'chulā'.
Ixtapuhuan palh tzē cahuā ixtachā'lh nac Fenice, lakatin xcānsipej nac Creta. Lā' nac Fenice a'nlhā ixpūjaxni' barco laca'a'huī' nac noroeste lā' nac suroeste. A'ntza' ixtapuhuan ixtatachokolh a'xni'ca' ixlonknu'lh.

Huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco

[13] A'xni'ca' tzuculh ū'nun macsti'na'j de nac sur, tapuhuampā que tzētza' nata'a'mpala. Lā' tatzucupā ta'a'n lā' ixtatētaxtumā'na ixpajtzu huan pītzina'j ti'ya't a'ntū huanican Creta.
[14] Lā' lacapalh milh lakatin palha' ū'ni' a'ntū ixuanican Nordeste.
[15] Lā' huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco lā' tū' quincāmakxtekni' na'ica'nāuj a'nlhā xa'ica'ncu'tumā'nauj. Lā' tūlalhtza' ixtlahuacan nīn tuntū'. Lā' chuxalhā quincālē'ni' huan ū'ni'.
[16] Ictētaxtūj na ixpajtzu lakatin pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Clauda. Lā' a'ntza' tū'tza' lej palha' ixquincāsno'kāni' huan ū'ni'. Lā' jicslīhua' icstancacu'tūj huan pāti a'ntū xa'icstancalīmināuj.
[17] Lā' a'xni'ca' ixmojōcanī'ttza' huan pāti nac barco, chā'xpāchī'ca huan barco. Ixtajicua'n porque lasā' ixa'ksatāyalh huan nac cā'cucujnu' a'ntū ixtacuīni' Sirte. Lā' ū'tza' talīmāyujūlh huan xalu'xu' barco a'ntū ixlīsno'klē'n ū'ni' huan barco. Lā' chuntza' lakachu quincālē'ni' huan ū'ni'.
[18] Lā' ixlīlakalī huan xasipej mar lā' huan ū'ni' lej palha' sno'kli huan barco. Lā' ū'tza' tatzuculh talīmaka'n huan tacu'ca' nac mar. Lā' chuntza' tū'tza' lej tzi'ncalh huan barco.
[19] Lā' ixlīlakalī huampala icmaka'uj con quimacanca'n ixmaclacasqui' xala' na ixchakān barco.
[20] Lakalhūhua' chi'chini' pātle'kelh lā' tū' iclaktzī'uj chi'chini' nīn sta'cu. Lā' huan ū'ni' lejcus palha' ī'sno'kmā' huan barco. Lā' ū'tza' xa'iclīpuhuanāuj que tūlatza' xa'icpūtaxtūj quina'n.
[21] Lā' makāntza' tū' xa'icuā'yanī'ta'uj. Lā' Pablo tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:
—Chi'xcuhuī'n, ixquilākaxmatni'uj. Palh tū' ixtaxtuchāuj nac Creta, tū ixquincāpātle'keni'ni' huā'mā' lījicua' lā' nīn tuntū' ixmakasputui.
[22] Chuhua'j, tū' calakaputzatit. Hui'xina'n nīn chā'tin catinīlh, a'yuj casputli huā' barco.
[23] Kōtan tzī'sa quit quintasu'ni'lh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Huā'mā' Dios ū'tza' a'ntī quimāpa'ksī lā' a'ntī ictā'scuja.
[24] Lā' huan ángel quihuanilh: "Hui'x, Pablo, tū' caji'cua'. Lej tasqui'nī hui'x nalakpina' César. Lā' por mimpālacata, Dios nacāmāpūtaxtū ixlīhuākca'n a'ntīn tatojōmā'na con hui'x nac barco", quihuanilh huan ángel.
[25] Lā' chuhua'j, chi'xcuhuī'n, tū' calakaputzatit. Quit iclīpāhuan Dios. Lā' quit icuan chuntza' nala a'nchīn quihuanica.
[26] Tasqui'nī nachā'nāuj nac lakatin pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar —hualh Pablo.
[27] Lā' lakacāujtā'ti' chi'chini' ixlanī't palha' ū'ni'. Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa huan barco lakachu ixlē'n huan xasipej mar a'ntū huanican Adria. Lā' huan marineros tapuhualh que tzēlasā' ixtatapajtzūmā'na nac lakatin ti'ya't.
[28] Talhcālh ixlīpūlhmā'n huan xcān lā' pu'xamacāujchāxan metro ixuanī't. Lā' lacachuna'j huampala chu talhcāpā lā' xmāntza' pu'xamatojon metro ixuanī't.
[29] Ixtajicua'n que tzēlasā' ixtalaknūlh huan barco nac

cā'chihuixni'. Lā' ū'tza' talīmojōlh nac xcān lakatā'ti'
xalactzinca xala' na ixkēn huan barco lā' chuntza' tzēn
talīyāhualh huan barco. Lā' taka'lhīlh hasta a'xni'ca'
tuncuīlh. 30 Huan marineros ixtamāyujūmā'na huan
pāti. Ixtatasu'yu a'nchī ixtamojōmā'nampā nac xcān
huan xalactzinca xala' na ixquini' barco a'ntū nalītāya
huan barco. Pero xmān ta'a'kxokonu'lh. Ix-
tapūtzā'lacu'tun nac pāti. 31 Lā' Pablo cāhuanilh huan
capitán lā' huan tropasna':
—Palh huan tamā'na chi'xcuhuī'n tū' natatachoko
nac barco, hui'xina'n tūlalhtza' catipūtaxtutit.
32 Lā' chu tuncan huan tropasna' tacā'tu'cxli huan ta-
siuj a'ntū tapūmāyujūlh huan pāti. Lā' tamacamincha'
nac xcān.
33 Lā' a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza', Pablo cāhuanilh
ixlīhuākca'n que catahuā'yalh macsti'na'j. Cāhuanilh:
—Tlahualhtza' lakacāujtā'ti' chi'chini' lā' tū'
huā'ya'nī'ta'ntit lā' tū' lhtatanī'ta'ntit. 34 Iccāhuaniyāni'
cahuā'ya'ntit lā' chuntza' natli'hui'quinā'tit. Nīn chā'tin
de hui'xina'n catimakasputtit nīn kantin miya'jca'n.
35 A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Pablo tayalh pāntzi lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios na ixlacapūnca'n ixlīhuāk-
ca'n lā' che'kelh lā' tzuculh huā'yan. 36 Lā' ixlīhuākca'n
tū'tza' ixtalakaputza lā' nā tahuā'yalh. 37 Quina'n
quilīhuākca'n xa'icuanī'ta'uj lakatu' ciento
ā'tu'tumpu'xamacāujchāxan a'ntī xa'ictajōmā'nauj nac
barco. 38 Lā' a'xni'ca' ixtahuā'yanī'ttza', tatamakajūlh
trigo nac mar lā' chuntza' tū'tza' lej ixtzincan huan bar-
co.

Huan barco laclalh

39 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan marinerosnu' tū' ixta-
lakapasna'n huanmā' ti'ya't. Talaktzī'lh lakatin ixmacan
mar lā' ixka'lhī cucuj. Lā' titapuhualh palh tzē cahuā ix-
tamāpajtzūlh a'ntza' huan barco. 40 Lā' tacā'tu'cxli huan
tasiuj lā' chuntza' tachokolh nac mar huan xalactzinca
lā' chuntza' tzēn taxakā'līlh huan barco. Taxla'jalh huan
ixtasiuj ixlēkosnu' huan barco. Lā' tacha'xli huan lu'xu'
xala' ixquini' barco para que chuntza' natampi'ta'lē'n
huan ū'ni'. Lā' huan barco tzuculh a'n nac ti'ya't. 41 Lā'
talaknūlh nac lakatin cā'cucujnu'. Lā' ixquini' barco
a'ksātāyalh lā' tūlalhtza' taxakā'līlh. Lā' huan ixlīsnū'n
huan xcān mālakuanīlh ixkēn huan barco. 42 Huan
tropasna' ixtamaknīcu'tun huan tachī'nī'n para que
chuntza' nīn chā'tin naxiquihuā'tnatacuta de nac mar
lā' chuntza' tzē natatzā'la. 43 Pero huan capitán
ixmāpūtaxtūcu'tun Pablo. Lā' ū'tza' tū' līmakxtekli
nacāmaknīcan. Cāmāpa'ksīlh a'ntīn tzē ixtaxiqui-
huā'tnan, xapū'la catatojōlh nac xcān lā' cata'a'lh nac
ti'ya't. 44 Lā' māpa'ksīni'lh que makapitzīn catapūtacutli
lhta'ca'la' lā' makapitzīn catapūtacutli xalacpītzin de
huan barco. Lā' chuntza' tatacutkō'lh nac xcān lā' tapū-
taxtukō'lh ixlīhuākca'n.

Pablo nac Malta

28 Lā' a'xni'ca' xa'icpūtaxtunī'ta'ujtza', icca'tzīuj que
huan pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Malta. 2 Xalanī'n
a'ntza' lej quincātalakalhu'mani'. Lā' como ixlamā' xcān
lā' ixlonknu'n, tahui'līlh macscut. Lā' quincātahuanini'
ca'icskō'nui. 3 Pablo putzalh makxpātin qui'hui'. Lā'
a'xni'ca' ixmāpū'cu'tumā' nac macscut, taxtuchi lakatin
lūhua' tzā'latēlha de nac macscut lā' macaxcalh na ix-
macan Pablo. 4 Lā' a'xni'ca' huan xalanī'n nac Malta ta-
laktzī'lh huan lūhua' a'nchī ixa'kanūhua'ca' na ixmacan
Pablo, talāhuanilh:
—Lā' stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' maknīni'. Lā' a'yuj pū-
taxtulh nac mar, tasqui'nī nanī para namāpala con
Dios.
5 Pablo tincxmaka'lh huan lūhua' nac macscut lā' nīn
tuntū' pātle'keni'lh. 6 Xlaca'n ixtapuhuan palh ixcu'nli
a'nlhā ī'xcanī't huan lūhua' o palh ixa'kā'lh xanīn. Lej
makān taka'lhīlh. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh que nīn tuntū'
lani'lh, lā' tapuhuampā lā' talāhuanilh:
—Chō'la ū'tza' kalhatin dios huā'mā' chi'xcu'.
7 Lā' pajtzu ixuī' ixti'ya't huan xapuxcu' chi'xcu' xala'
nac Malta. Xla' ixuanican Publio. U'tza' quincāmā-
chokoni' na ixchic lakatu'tun chi'chini' lā' lej lhūhua'
quincātlahuani'ni' a'ntūn tzey. 8 Huan ixtāta' Publio
ixmā' nac tama' lā' ixka'lhī tachi'chīxni' lā' taka'lhni'tan-
ti. Pablo laka'lh lā' orarlīlh lā' mā'ca'ni'lh ixmacan lā'
mātzeyīlh. 9 Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', tamilh
ā'makapitzīn huampala ī'tza'ca'nī'n a'ntī ixtahui'lāna'
nac Malta. Lā' nā cāmātzeyīca. 10 Lā' lhūhua' lē'ksajna'
quincātamaxquī'ni'. Lā' a'xni'ca' ictaxtūj, ū'tunu'n
tamānūlh nac barco a'ntū icmaclacasquī'nāuj.

Pablo chā'lh nac Roma

11 Lā' ixlīlakatu'tun mālhcuyu' icpū'a'uj lakatin barco
a'ntū ixtachokonī't na ixpajtzu Malta ixlīhuāk huan
cā'lonkni'. Huan barco xla' xala' nac xcānsipej Alejan-
dría. Lā' ixyāhuani'canī't nac barco ixlīlakapascan a'ntū
lakatu' ídolo a'ntū ixuanican Cástor lā' Pólux. 12 Icchā'uj
nac Siracusa lā' a'ntza' ictachokouj tu'tuma'j. 13 A'ntza'
ictaxtūj lā' tūlalh stu'nc ica'uj. A'calīstān icchā'uj nac Re-
gio. Lā' ixlīlakalī lalh ū'ni' xala' nac sur. Lā' ixlītu'ma'j ic-
chā'uj nac Puteoli. 14 A'ntza' iccāpāxtokui ā'makapitzīn
tā'timīn. Xlaca'n quincātahuanini' que ca'ictachokouj
a'ntza' con ū'tunu'n lakatojon chi'chini'. A'calīstān ictax-
tupalauj para na'ica'nāuj nac Roma. 15 Lā' ixcāmā-
ca'tzīnīcanī'ttza' huan tā'timīn nac Roma palh na'ic-
chā'nāuj. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tamilh hasta nac lī-
tamāuj Apio lā' nā a'nlhā huanican Tres Tabernas.
A'ntza' iclāpāxtokui nac tej. Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh Pablo
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' ka'lhīlh tapāxuhuān.
16 Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Roma, huan capitán cāmaca-
maxquī'lh huan tachī'nī'n huan xapuxcu' maktaka'lh-
na'. Lā' Pablo makxtekca natachoko ixa'cstu lā' kalhatin
tropa ixmaktaka'lha.

Pablo a'cta'sana'lh nac Roma

17 Lā' ixlītu'tuma'j Pablo cāmātayīni'lh huan xanapux-
cu'nu' israelitas nac Roma. Lā' a'xni'ca' ixtalaktakēx-
timīnī't, Pablo cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, quit nīn tuntū' a'ntūn tū'
tzey iccātlōni'nī't huan israelitas nīn ixtalanānca'n
quinatāta'na'ca'n. Lā' a'yuj nīn tuntū' ictlahuanī't a'ntūn
tū' tzey, quimacamāstā'ca tachī'n con huan
chi'xcuhuī'n romanos nac Jerusalén. [18] Huan romanos
quintakalhasqui'nīlh lā' nīn tuntū' takaksli para que tzē
naquimaknīcan. Lā' ū'tza' ixquintalīmakxtekcu'tun.
[19] Lā' huan israelitas tū' talacasqui'lh naquimakxtek-
can. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que icsqui'nli
caquinkalhasqui'nīca na ixlacapūn César, a'yuj tū' ic-
cālē'ksa'nīni'n xalanī'n na quixcānsipej. [20] Lā' ū'tza' ic-
cālīmāta'sīnī'ta'ni' hui'xina'n. Quit xa'iccālak-
tzī'ncu'tunāni' hui'xina'n lā' xa'iccātā'chihuī-
na'ncu'tunāni'. Huan israelitas takalhlaka'ī' que Dios
nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n. Lā' nā quit
chuntza' ickalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' ixpālacata quilī-
macatūpixchī'canī't —cāhuanilh Pablo.
[21] Lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tahuanilh:
—Xalanī'n nac Judea tū' tamacaminī't ca'psnat por
mimpālacata. Lā' huan israelitas, a'ntīn tamincha' nac
Judea, nīn tuntū' quincātahuaninī'ta'ni' por mimpālaca-
ta. [22] Iclacasqui'nāuj que caquilāhuaniuj a'ntū hui'x
puhua'na'. Icca'tzīyāuj a'nchī lakaxtim huancan que tū'
tzey huā'mā' secta —huanica Pablo.
[23] Huanmā' chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līcanī't, ixl-
hūhua'ca'n tamilh huan nac chic a'nlhā ixtachoko
Pablo. Lā' huan cā'tzi'sāt Pablo tzuculh cātā'kalhachi-
huīna'n a'nchī māpa'ksīni'n Dios. Lā' cātā'chihuīna'lh
hasta tzī'sualh. Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'ntū huan ix-
tachihuīn Dios por ixpālacata Jesús a'nlhā tatzo'kni'
huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés lā' a'nlhā huanican
profetas. Lā' chuntza' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīcu'tulh ix-
pālacata Jesús. [24] Lā' makapitzīn ixta'a'ka'ī'mā'na lā'
ā'makapitzīn tū' ta'a'ka'ī'lh. [25] Lā' chuntza' tū' chu
lakatin ixtapāstacna'ca'n ixtahuanī't. Lā' tatzuculh
ta'a'n. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu, Pablo cāhuanilh:
—Huan Espíritu Santo hualh a'ntū ixlīstu'ncua'
a'xni'ca' māchihuīnīlh huan a'cta'sana' Isaías. Chuntza'
cāhuanilh quinapapna'ca'n:
[26] Capit lā' cacāhua'ni' huā'mā' tachi'xcuhuī't:
Hui'xina'n nakaxpa'tā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit; nalak-
tzī'nā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit a'ntū la'ktzī'nā'tit.
[27] Tuntū'tza' ta'u'cxca'tzī na ixa'clhcunucca'n huā'mā'
tachi'xcuhuī't.
Ixa'ka'xko'lhca'n tū' tapūkaxmata xa'nca.
Tatalakatzī'nī't ixlakastapunca'n.
Tū' talaktzī'ncu'tun lā' tū' takaxmatcu'tun.
Lā' tū' tamāchekxīcu'tun.
Lā' tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n para que
chuntza' quit tzē na'iccāmātzeyī.
Chuntza' māhuanīlh Dios huan Isaías.
[28] Lā' Pablo ā'chulā' ixchihuīna'n lā' cāhuanilh:
—Caca'tzītit hui'xinan'n huā'mā': Huan tīn tū' israeli-
tas cāmāca'tzīnīcanī'ttza' a'nchī Dios māpūtaxtūnu'n.
Xlaca'n natakaxmata.
[29] Lā' a'xni'ca' Pablo ixuanī'ttza' huā'mā', huan israeli-
tas ta'a'lh lā' ixtalīkalhachihuīna'ntēlha.
[30] Lā' Pablo a'ntza' tachokolh calacs lakatu' cā'ta nac
chic a'nlhā ī'sācua'nī't. Lā' laktzī'lh con tapāxuhuān
ixlīhuākca'n a'ntī ixtalakmin. [31] Lā' ixcāhuani a'nchī Dios
māpa'ksīni'n. Lā' ixcāmāsu'ni' por ixpālacata Mā-
pa'ksīni' Jesucristo na ixlacapūnca'n ixtalhūhuā't. Lā'
nīn tintī' ixmāmakchuyī.

ROMANOS

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā' carta. Quit ic-
tā'scuja Jesucristo. Dios quilīmānūlh quilī'apóstol.
Quilīmāmacū'lh para na'icmāsu'yu huan xatzey tachi-
huīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh.
2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, a'nlhā huanican pro-
fetas, a'nchī Dios hualh a'ntū napātle'ke. 3 Tatzo'kni' ix-
pālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī ixO'kxa'
Dios. Jesucristo xla' ī'xū'yātā'nat huan rey David. 4 Lā'
nā Jesucristo, nā xla' ixO'kxa' Dios. Como Jesucristo
lakahuanchokolh chuntza' līmāsu'yu palh xla' ixO'kxa'
Dios lā' palh lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' xla' xatzey
hua'chi Dios. 5 Cristo quilakalhu'malh lā' quimānūlh
quilī'apóstol como ū'tza' ixquilhtampān Dios. Lā' xla'
lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n lakachu nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' xlaca'n
tzē natakalhlaka'ī' Jesucristo lā' tzē nata'a'kahuāna'ni'
Dios. Lā' chuntza' Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. 6 Lā' nā
chuntza' hui'xina'n xalanī'n nac Roma. Dios cā-
ta'sani'nī'ta'ni' lā' chuntza' tapa'ksīyā'tittza' con Jesu-
cristo.
7 Quit iccātzo'knuni'yāni' milīhuākca'n xalanī'n nac
Roma a'ntī Dios cāpāxquī'yāni' lā' cāta'sani'nī'ta'ni' lā'
ū'tza' līla'yā'tit ixtachi'xcuhuī't Dios. Cacāsicua'lanālīni'
hui'xina'n Dios a'ntī quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

8 Pū'la icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata Je-
sucristo, como hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit.
Lakachu līchihuīna'ncan de hui'xina'n por a'nchī xa'nca
kalhlaka'ī'yā'tit. 9 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'ic-
cāhuaniyāni'. Lā' xla' ū'tza' a'ntī ictā'scuja con ixlīhuāk
quintapuhuān, como quit icmāsu'yu huan xatzey tachi-
huīn a'ntū ixpālacata ixO'kxa' Dios. Dios ca'tzī palh
pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n a'xni'ca' ickalhtō'ka'.
10 Lā' quit icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua ixlīhuāk para
que chuntza' tzē na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n palh
chuntza' ixtapuhuān Dios. 11 Quit lej iccālak-
tzī'ncu'tunāni' hui'xina'n como iccāmāsu'ni'cu'tunāni'
a'ntū quimāca'tzīnīlh huan Espíritu Santo. Lā' chuntza'
hui'xina'n tzē nakalhlaka'ī'yā'tit más xa'nca. 12 Lā'
chuntza' tzē nalāmaktāyayāuj chā'tunu' a'nchī kalhla-
ka'ī'yāuj.
13 Quit iclacasqui'n que caca'tzītit hui'xina'n, tā'timīn,
que lej maklhūhua' xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'. Pero tū'
ica'nī'ta'ncha' como tūlana'j tzē na'ica'n. Quit iccāmak-
tāyacu'tunāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit.
Chuntza' pātle'kenī't ā'lacatin a'nlhā iccāmāsu'ni'nī't ix-
tachihuīn Dios a'ntīn tū' israelitas. 14 Tasqui'nī na'ic-
cāmāsu'ni' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Tasqui'nī
na'iccāmāsu'ni' a'ntī chu catīhuāya tachi'xcuhuī't lā' nā
a'ntīn tū' chu catīhuāya tachi'xcuhuī't, lā' a'ntī lej
taca'tzī lā' nā a'ntīn tū' taca'tzī. 15 Lā' chuntza' icmā-
su'yucu'tun huan xatzey tachihuīn nac Roma, a'nlhā
hui'lāna'ntit hui'xina'n.

Līpūtaxtucan a'xni'ca' kalhlaka'ī'can huan xatzey tachihuīn

16 Tū' iclīmāxana'n icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' māsu'yucan huan xatzey
tachihuīn, Dios cāmāpūtaxtukō' ixlīhuākca'n a'ntīn
talīpāhuan Dios, como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Pū'la
cāmāsu'ni'ca a'ntī israelitas lā' ā'calīstān a'ntīn tū' is-
raelitas. 17 Ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī
Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn
talīpāhuan Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
"Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n co-
mo talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n".

Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't talaclē'n

18 Ca'tzīyāuj que Dios hui'lacha' nac a'kapūn lā' xla'
nacāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' co-
mo xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey, tū' tapāstaccu'tun
a'ntū xastu'ncua' ixla' Dios. 19 Xlaca'n tzē nataca'tzī
macsti'na'j a'nchī huanī't Dios, chuntza' hua'chi
quilīhuākca'n nā tzē ca'tzīyāuj. Māni' Dios cāmā-
su'ni'nī't. 20 Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj
huan tachi'xcuhuī't talaktzī'n a'ntūn tlahuanī't Dios. Lā'
chuntza' tzē natalīmāchekxī a'nchī huanī't Dios. Lā'
a'yuj tūla talaktzī'n Dios, xlaca'n tzēn tamāchekxī que
Dios lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū' maktin sputa. Lā'
nā tzēn tamāchekxī que xla' lej stu'ncua' Dios. U'tza'
talīlē'n cuenta xlaca'n palh tū' talakapasa Dios. 21 A'yuj
xlaca'n taca'tzī que Dios huī', xlaca'n tū' tataquilhpū-
tani' hua'chi tasqui'nī nataquilhpūtani'can. Lā' tū'
tamaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' ā'chulā' tapāstaca a'ntū nīn
tuntū' lītasqui'nī. Lā' como tū' tamāchekxī, ixtapāstac-
na'ca'n hua'chilh tū' xa'nca scujmā'. 22 Māni' xlaca'n
tahuan que lej lakskalalhna'. Tū' stu'ncua'. Lacton-
tosnu'. 23 Lā' tū' tamācā'tani'cu'tun Dios a'ntī huī' para
pō'ktu. Tataquilhpūtani' huan ídolos a'ntūn tatasu'yu
hua'chi chi'xcuhuī'n. Lā' huan chi'xcuhuī'n, xlaca'n
natanīkō'. Lā' nā xlaca'n tataquilhpūtani' ā'tāpātin ído-

los a'ntū māni' xlaca'n tamacanī'tlahua a'ntūn tata-
su'yu hua'chi spūnnu' lā' lūhua' lā' animalhna'.
24 U'tza' Dios cālītaxtunquīni'lh lā' cālīmakxtekli natat-
lahua a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' chuntza' talātlahuani'
a'ntū xako'hua'jua' chu a'nchī ixtalacasqui'n. 25 Xlaca'n
tū' takalhlaka'ī'cu'tun a'ntī xastu'ncua' Dios; xmān
takalhlaka'ī'cu'tun a'ntū hua'chi lakatin tā'ksa'nīn.
Tamācā'tani' lā' tataquilhpūtani' a'ntū mā'a'nanīlh Dios.
Lā' tū' tamācā'tanī a'ntī xastu'ncua' Dios. Lā' ū'tza'
a'ntīn tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntūn ta'a'nan nac cā'quil-
htamacuj. Lā' xla', tasqui'nī que ū'tza' namācā'tanīyāuj
quilīhuākca'n para pō'ktu. Amén.
26 Lā' ū'tza' Dios cālīmakxtekli natatlahua a'ntū lej
līmāxana' chuntza' hua'chi tatlahuacu'tun. Lā' chuntza'
huan puscan tū'tza' taka'lhīcu'tun ixkōlu'ca'n hua'chi
tasqui'nī. Lā' talātā'tahui'la entre puscan. Lā' chuntza'
tatlahua entre puscan a'ntū lej līmāxana'. 27 Lā' nā
chuntza' huan chi'xcuhuī'n. Tū' tamaclacasqui'n huan
puscan hua'chi tasqui'nī. Lā' talātā'tahui'la entre
chi'xcuhuī'n. Lā' chuntza' tatlahua entre chi'xcuhuī'n
a'ntū lej līmāxana'. Lā' ū'tza' talīlaclatāyalh.
28 Lā' como tū' tapāstaccu'tun a'ntū ixla' Dios,
chuntza' Dios cātaxtunquīni'lh lā' cāmakxtekli natapās-
taca a'ntū lej xako'hua'jua'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn
tū' līmakuan. 29 Lā' lej tatlahua tāpālhūhua' a'ntūn tū'
tzey. Lā' tamakpuscātīni'n. Lā' lej tatlahua a'ntūn
ko'hua'jua'. Lā' xlaca'n talālakca'tzani' a'ntūn taka'lhī
ā'makapitzīn. Lā' tū' talaktzī'ncu'tun ā'makapitzīn. Lā'
talālakca'tzan. Lā' tamaknīni'n. Lā' talāsta'la. Lā' ta'a'kx-
okonu'n. Lā' tapuhuani' a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzīn.
Lā' ta'a'ksa'nīni'n. 30 Lā' talīchihuīna'n ā'makapitzīn de
a'ntūn tū' tzey, lā' ta'a'kchā'ni' Dios. Lā' talacatāquī'nin.
Lā' taka'tla'jca'tzī. Lā' tahuan palh xlaca'n laka'tla'n. Lā'
tapuhuan a'nchī natalītlahua ā'chulā' antūn
ko'hua'jua'. Lā' tū' ta'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n lā'
ixtzī'tca'n. 31 Lā' tū' tamāchekxī a'ntū xatzey. Lā' tū'
tatlōkentaxtū a'ntūn tahuan. Lā' tū' tapāxquī'
ā'makapitzīn. Lā' tū' tamāsputūnu'ni' ā'makapitzīn. Lā'
nīn talakalhu'manīni'n. 32 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tat-
lahua huan tamā'na catūhuā, xlaca'n nacāmāpātīnī-
can, como chuntza' huan Dios. Lā' a'yuj xlaca'n taca'tzī
huā'mā', tū' tapājaxa de tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā'
ā'chulā' tapuhuan palh lej tzey palh ā'makapitzīn nā
natatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.

Lej tzey a'nchī Dios nacālīlacāxtlahua huan tachi'xcuhuī't

2 Palh kalhatin ixualh que ā'makapitzīn talaclē'n,
chuntza' hua'chilh xla' huan que māni' ū'tza' la-
clē'n como nā xla' tlahua a'ntūn tū' tzey. 2 Ca'tzīyāuj
que lej tzey a'nchī Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n antīn
tatlahua huā' tamā'na catūhuā a'ntūn ko'hua'jua'.
3 A'ntī natahuan que Dios nacāmālaclē'nī huan
ā'makapitzīn como talaclē'n, nā xlaca'n nā nacāmāla-
clē'nīcan como xlaca'n nā taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n. 4 Lā'
a'yuj Dios lej quincālakalhu'manāni', lā' a'yuj tū' palaj
quincāmāpātīnīyāni', xlaca'n tū' tamāchekxī huā'mā'.
Hua'chilh talakmaka'n a'nchī Dios cāpātīni'mā'. Dios lej
lakalhu'mānīni'n como xla' lacasqui'n que nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n. 5 Lā' xlaca'n lej lacxumpi. Tū' taxtā-
palīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. U'tza' ā'chulā' natalīmā-
pala con Dios a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n
a'ntīn talaclē'n. 6 Dios nacālacāxtlahua a'ntīn tat-
lahuanī't a'ntūn tzey lā' a'ntīn tatlahuanī't a'ntū
xako'hua'jua'. Nalacāxtlahua chā'tunu' chu a'nchī
tlā'huanī't. 7 Nacāmaxquī' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. Tatlahua a'ntūn tzey
como xlaca'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn, lā' talacasqui'n
que Dios nacālaktzī'n xalacuan, lā' taka'lhīcu'tun xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. 8 Lā' Dios lej
a'kchā'n con xlaca'n a'ntī lacxumpi lā' tū' tat-
lahuacu'tun ixtapuhuān Dios, lā' xmān tatlahuacu'tun
a'ntūn tū' tzey. Lā' Dios nacāmāpātīnī. 9 Lēj natapātīni'n
ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natapātīni'n
huan israelitas xapū'la lā' nā natapātīni'n a'ntīn tū' is-
raelitas. 10 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey,
Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lā' Dios nacāmātza'ta'tī'ni'
ixa'clhcunucca'n. Lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' nā
chuntza' xapū'la nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā
chuntza' nacāpātle'keni' a'ntīn tū' israelitas.
11 Chuntza' nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn
tū' israelitas, como Dios cālaktzī'n chu lakatin huan
tachi'xcuhuī't. 12 Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n. Lā' makapitzīn de xlaca'n tū' ta-
lakapasa huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan israeli-
tas. Lā' xlaca'n nacāmālaclē'nīcan chu a'nchī taca'tzī
a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. A'makapitzīn talakapasa
huan ley. Lā' xlaca'n nacāmālaclē'nīcan chu a'nchī huan
nac ley. 13 Dios lactzey cālaktzī'n xlaca'n a'ntīn
ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuā-
na'ni' huā'mā' ley, lā' chu xmān takaxmata, xlaca'n tū'
xatzey cālaktzī'ncan. 14 Lā' xlaca'n a'ntīn tū' talakapasa
ixley Dios, lā' palh xlaca'n lacatejtin tahui'lāna' chu
a'nchī māni' ixtapāstacna'ca'n, chuntza' tatlahua a'nchī
huan huā'mā' ley a'yuj tū' talakapasa. Chuntza' līta-
su'yu palh xlaca'n taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey.
15 Hua'chilh ixtalakapasli ixley Dios, como ixa'cstuca'n
taca'tzī palh tzey o palh tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na.
16 Namin huan chi'chini' a'xni'ca' Jesucristo namāla-
clē'nīni'n por ixquilhtampān Dios. Jesucristo nacāmāla-
clē'nī huan tachi'xcuhuī't por ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n
lā' ixtapāstacna'ca'n xako'hua'jua' a'ntū lakatzē'k
taca'tzī. U'tza' icmāsu'yu a'xni'ca' icmāsu'yu huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Huan israelitas ixtalīpāhuan ixley Moisés

17 Lā' xlaca'n a'ntī israelitas, xlaca'n talīka'tla'jca'tzī co-
mo israelitas xlaca'n. Lā' talīpāhuan huan ley a'ntū
Dios cāmaxquī'lh. Lā' talīka'tla'jca'tzī como ix-
tachi'xcuhuī't Dios xlaca'n. 18 Lā' xlaca'n talakapasa ix-
tapuhuān Dios. Lā' como cāmāsu'ni'canī't huā'mā' ley
chuntza' tzētza' taca'tzī a'nchī līlacatejtin nata-
latā'kchoko. 19 Lā' xlaca'n tapuhuan que lej tzē natamā-
su'ni' a'ntīn tuntū' talakapasa. Lā' nā tapuhuan que
xlaca'n hua'chilh tamakskomā'na a'ntīn talatlā'huan
a'nlhā cā'pucsua'. 20 Lā' tapuhuan que lej tzē tamāsu'ni'

a'ntī lactontos lā' a'ntī hua'chi camana' como tuntū'na'j
taca'tzī. Lā' como talakapasa ixley Dios xlaca'n
tapuhuan palh taca'tzītza' ixlīhuāk a'ntū stu'ncua' lā'
ixlīhuāk a'ntūn ca'tzīcan. 21 Xlaca'n tamāsca'tī
ā'makapitzīn. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tamāsu'yu.
Tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh ka'lhāna'ncan.
Lā' xlaca'n taka'lhāna'n. 22 Lā' xlaca'n tahuani
ā'makapitzīn que tū' tzey palh makpuscātīni'ncan. Lā'
xlaca'n tamakpuscātīni'n. Xlaca'n talakmaka'n huan
ídolos. Lā' xlaca'n taka'lhāna'n nac lītokpānna' a'nlhā
ta'a'nan ídolos. 23 Lā' xlaca'n talīka'tla'jca'tzī como cā-
maxquī'canī't ixley Dios. Lā' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'
huā'mā' ley. Lā' ū'tza' talīlakmaka'n Dios huan
ā'makapitzīn. 24 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'līhua'ca' līpinā'tit cuenta por ix-
pālacata talakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn a'ntīn tū'
israelitas.

25 Lej tzey lacan lī'israelita xmān palh xlaca'n
natatlōkentaxtū ixley Dios. Lā' palh tū' tatlōkentaxtū,
chuntza' nīn tuntū' ixtapalh lacan lī'israelita. 26 Lā' xla-
ca'n a'ntīn tū' israelitas, palh xlaca'n tatlōkentaxtū ixley
Dios, chuntza' Dios cālaktzī'n hua'chilh israelitas.
27 Palh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas tatlōkentaxtū ixley
Dios, chuntza' lītasu'yu que hui'xina'n ka'lhī'yā'tit
mintalaclē'i'ca'n, como hui'xina'n tū' tlōkentaxtūyā'tit
huā'mā' ley, a'yuj ka'lhīyā'tit a'nlhā tatzo'kni'.
28 Kalhatin tū' catilalh ixcaman Dios xmān por ixpālaca-
ta circuncidarlīcanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas.
29 A'ntī lej stu'ncua' ixtachi'xcuhuī't Dios, ū'tunu'n a'ntīn
taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' taxtāpalīnī't
nā ixchakānca'n lā' tū' xmān na ixmacni'ca'n. Lā' xla-
ca'n a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n, Dios cālak-
tzī'n lactzey a'yuj cālakmaka'ncan na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't.

3 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit palh tuntū' ixtapalh
lacan lī'israelita lā' palh tuntū' ixtapalh circunci-
darlacan. 2 Quit icuan que tū' stu'ncua'. Huan israelitas
lhūhua' taka'lhī a'ntūn tū' taka'lhī huan ā'makpitzīn.
A'xni'ca' Dios cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't ixtachi-
huīn a'ntūn tatzo'kni', huan israelitas ū'tunu'n a'ntī
Dios cālīmāmacū'lh ixtachihuīn. 3 Lā' a'yuj ā'makapitzīn
tū' takalhlakā'i'cu'tun palh stu'ncua' a'ntū Dios huan,
pero Dios natlōkentaxtū a'ntū huan. 4 Lā' a'yuj ixlīhuāk-
ca'n huan tachi'xcuhuī't ixta'a'kxokonu'lh, Dios
natlōkentaxtū a'ntū hualh. Chuntza' tatzo'kni' na ix-
tachihuīn Dios:

Chuntza' lītasu'yu que hui'x pō'ktu hua'na' a'ntū
stu'ncua'.
Lā' nīn tintī' tzē nahuan que tū' tzey a'ntū hua'na'.
Chuntza' huanica Dios.

5 Palh quina'n natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza'
ā'chulā' lītasu'yu palh Dios pō'ktu tlahua a'ntūn tzey.
Chō'la catīhuā nakalhasqui'nīni'n: "¿A'chī' naquincā-
tamāpātīnīyāni'? Por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n,
ā'chulā' naca'tzīcan palh Dios más xatzey. Lā' ¿a'chī'
naquincātamāpātīnīyāni' ixpālacata a'ntū māsu'yu que
Dios lej tzey?" Chuntza' tapuhuan huan tachi'xcuhuī't.
6 Tū' xa'nca tapāstacna'n. Palh tū' tzey cahuā que Dios
nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn talaclē'n, xla' tūlalh ixcājuz-
garlīlh huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj.
7 Tzēlasā' catīhuā nahuan: "Palh quit ica'kxokonu'n,
chuntza' Dios lītasu'yu que lej tzey, como tū' maktin
a'kxokonu'n. Lā' ¿a'chī' naquimāpātīnīcan? Por ixpāla-
cata quintalaclē'i' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios". 8 Palh
tzey cahuā huā'mā' tapāstacna', chuntza' tzē ixuáuj:
"A'chulā' catlahuáuj talaclē'i' para que chuntza' ā'chulā'
na'a'cnīni'ni'can Dios". Lā' tūla huancan huā'mā' tachi-
huīn. Makapitzīn tahuan que chuntza' icmāsu'yu. Tū'
stu'ncua'. Dios nacāmāpātīnī a'ntīn tahuan chuntza'.

Nīn kalhatin a'ntīn tū' laclē'n

9 Tūla huanāuj que huan israelitas más xalacuan.
Icuanī'ttza' que a'cxtim tūla tamakxteka a'ntūn tū' tzey,
xlaca'n a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. 10 Lā' nā
huā'mā' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan
chuntza':

Tintī' nīn kalhatin a'ntī tzey.
11 Lā' nīn tintī' a'ntī māchekxī a'ntū ixla' Dios.
Lā' nīn tintī' a'ntīn pāstaca Dios.
12 Ixlīhuākca'n tataxtunquīni'lh de Dios.
Talaclakō'lh ixlīhuākca'n.
Nīn tintī' tlahua a'ntūn tzey, nīn kalhatin.
13 Lā' a'xni'ca' tatakalhpitzi hua'chilh mālaquī'can
lakatin taponkni' a'nlhā tojōma' huan nīn, como lej
ko'hua'jua' a'nchī tachihuīna'n.
Ta'a'kxokonu'n lā' ta'a'ksa'nīni'n.
Huan tachihuīn a'ntū taxtu de na ixquilhni'ca'n
hua'chi huan līlaknīn a'ntū ka'lhī na ixquilhni' huan
lūhua'.
14 Lā' tamacapūlhca ā'makapitzīn.
15 Lā' a'yuj nīn tuntū' ixpālacata, tuncan tamaknīni'n.
16 Chu a'nlhā talatā'kchoko xlaca'n tamālaksputūnu'n
lā' tamālakaputzī ā'makapitzīn.
17 Lā' tū' taca'tzī a'nchī ca'cs natalītahui'la.
18 Lā' nīn tapāstaca para nata'a'cnīni'ni' Dios.

19 Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā tatzo'kni' huan ley, ū'tza' cālīchihuīna'n xla-
ca'n a'ntīn cāmaxquī'canī't huan ley. Chuntza' ixlīhuāk-
ca'n talaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' nīn tintī' tzē
nahuan palh tū' laclē'n. 20 Nīn tintī' tlōkentaxtūkō'nī't
a'ntū līmāpa'ksīni'n huan ixley Dios. U'tza' nīn tintī' līta-
su'yu palh tzey na ixlacapūn Dios. Huan ley xmān tzē
naquincāmāsu'ni'yāni' palh quina'n ka'lhīyāuj quintala-
clē'i'ca'n.

Tapūtaxtu xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo māpūtaxtūnu'n

21 Lā' chuhua'j tasu'yunī't que Dios tū'
catimāpānūni'lh ixtalaclē'i' kalhatin chi'xcu' a'ntī xmān
tlōkentaxtūcu'tun huan ley. Xtunc a'nchī Dios
cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't. Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' huan ley
lā' a'nlhā huanican profetas. 22 Dios cāmāpānūni' ixta-
laclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesu-
cristo tzē namāpūtaxtūnu'n. Lā' chuxatī a'ntīn kalhla-

ka'ī' huā'mā', ū'tza' Dios namāpūtaxtū palh xla' israeli-
ta lā' palh tū' israelita. 23 Quīlīhuākca'n tlahuanī'ta'uj
quintalaclē'i'ca'n. Nīn tintī' a'ntī līlacatejtin latā'kchoko
chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n. 24 Pero Dios lej
lakalhuma'nīni'n. Cristo Jesús māpalalh por quintala-
clē'i'ca'n. Lā' chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
quintalaclē'i'ca'n. 25 Chu a'nchī ixtapuhuān Dios, Jesu-
cristo xtokohua'ca'ca. Xla' nīlh lā' chuntza' xla' xa-
pakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
palh stu'ncua' Jesucristo xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n.
Chuntza' tasu'yu que Dios huāk tzey a'ntū tlahua.
A'xni'ca' tūna'j ixnī Cristo, Dios ixpātī a'nchī ixtlahuacan
a'ntūn tū' tzey. 26 Lā' chuhua'j Cristo nīnī't lā'
cāmāpānūni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' palh stu'ncua' Jesucristo māpalakō'lh ixta-
laclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tasu'yu palh Dios tlahua xmān
a'ntūn tzey.
27 Tintī' a'ntīn tzē naka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios.
Palh kalhatin cahuā ixtlōkentaxtūkō'lh ixley Dios,
chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh. Tūla ka'tla'jca'tzīyāuj, co-
mo Cristo ū'tza' a'ntīn quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni' como
līpāhuanāuj xla'. 28 Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quin-
talaclē'i'ca'n por ixpālacata kalhlaka'ī'yāuj que Jesu-
cristo quincāmāpūtaxtūyāni', lā' a'yuj quina'n tū'
tlōkentaxtūnī'ta'uj huan ley.
29 Ixtachi'xcuhuī't Dios, xlaca'n tū' xmān israelitas. Lā'
nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā ixtachi'xcuhuī't Dios.
30 Dios xmān kalhatin. Xla' cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo māpū-
taxtūnu'n lā' a'yuj xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū'.
31 Huā'mā' tū' huanicu'tun que mākēnūmā'nauj huan
ley. Como kalhlaka'ī'yāujtza' que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūyāni', más xa'nca natlahuayāuj a'ntū
lej tzey chu a'nchī huan huan ley.

Abraham ixlīpāhuan Dios

4 Chuhua'j na'icchihuīna'n ixpālacata Abraham,
quimpapca'n quina'n israelitas. ¿Chichū
līmāsputūnu'ni'ca ixtalaclē'i'? 2 Palh Abraham tzē
ixtlōkentaxtūkō'lh cahuā a'ntū Dios ixuanī lā' palh
chuntza' Dios ixlīmāpānūni'lh ixtalaclē'i', chuntza' tzē
ixlīka'tla'jca'tzīlh Abraham. Lā' como tū' chuntza' lalh,
tūlalh līka'tla'jca'tzīlh. 3 Ixtachihuīn Dios huan que
Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que
lej tzey Abraham. 4 A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' makscuja,
xla' maxquī'can ixtatlaj. Lā' ixtatlaj xla' tū' hua'chi
lē'ksajna'. Māpalacan como makscuja. Lā' ū'tza'
lītā'mālacastuccan huā'mā'. 5 Dios cāmāpānūni' ixtala-
clē'i'ca'n xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, lā' a'yuj nīn tun-
tū' tatlahuanī't a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. Huā'mā'
hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' tū'
hua'chi ixtatlajca'n a'ntū tatlajanī't. 6 Lā' nā David līchi-
huīna'lh huā'mā'. Līchihuīna'lh a'nchī talīpāxuhua a'ntī
Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n xmān hua'chi ta-
lakalhu'mān lā' tū' por tatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey.
7 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh David:
Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntīn Dios cāmāsputūnu'ni'nī't
lā' cāxapani'nī't ixtalaclē'i'ca'n.
8 Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntī Dios tū' caticāmāmā-
palanīlh a'ntūn talaclē'n.
9 Na'iccākalhasqui'ni'yāni' catūhuā. ¿Chā hui'xina'n
puhua'nā'tit que Dios cāmāsputūnu'ni' xmān a'ntī cā-
circuncidarlīcanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas?
Tū' chuntza'. Nā Dios cāmāsputūnu'ni' a'ntīn tū' cācir-
cuncidarlīcanī't. Iccāhuaninī'ta'ntza' que Abraham
ixlīpāhuan Dios, lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey
Abraham. 10 Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', Abraham
tūna'j ixcircuncidarlīcanī't. 11 A'calīstān circuncidarlīca.
Lā' huā'mā' līlakapascan que Abraham tzey na ixla-
capūn Dios por ixpālacata ixlīpāhuan Dios, a'yuj tūna'j
ixcircuncidarlīcan. Lā' chuntza' Abraham hua'chilh
xatāta' de ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtala-
clē'i'ca'n por ixpālacata talīpāhuan Dios, a'yuj tū' cācir-
cuncidarlīcanī't. 12 Lā' nā hua'chilh xatāta' de a'ntī cācir-
cuncidarlīcanī't. Lā' tū' por ixpālacata cācircuncidarlī-
canī't. Hua'chilh ixtāta'ca'n como chuntza' takalhlaka'ī'
xlaca'n chuntza' hua'chi quimpapca'n Abraham kalhla-
ka'ī'lh a'xni'ca' tūna'j ixcircuncidarlīcanī't.

Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't

13 Dios huanilh Abraham que namaxquī' huan quilh-
tamacuj, xla' lā' nā ī'xū'yātā'natna'. Huanilh huā'mā' tū'
por ixpālacata Abraham a'kahuāna'ni'lh huan ley. Tū'
chuntza'. Dios huanilh huā'mā' como Abraham ixkalh-
laka'ī'nī't que stu'ncua' a'ntū Dios ixuaninī't lā' ū'tza'
līlaktzī'lh palh tzey. 14 Dios hualh que nacāsicua'lanālī
huan tachi'xcuhuī't. Lā' tū' por ixpālacata tatlōkentaxtū
huan ley. Tū' ū'tza' cālīsicua'lanālīcan. Palh chuntza'
cahuā, palh Dios ixcāsicua'lanālīlh xmān xlaca'n a'ntīn
tatlōkentaxtū huan ley, chuntza' nīn tintī' ixsicua'lanālī-
ca, como tintī' tzē tlōkentaxtū huan ley. Lā' nā tū' ix-
cāsicua'lanālīca nīn xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. 15 Huan
ley quincāmāsu'ni'yāni' palh laclē'nāuj lā' ū'tza' lī-
tasqui'nī que napātīni'nāuj. Palh tū' cahuā ixa'nalh
huan ley, tū' ixca'tzīuj palh laclē'nāuj.
16 A'ntī Dios cāsicua'lanālī, ū'tunu'n a'ntīn takalhla-
ka'ī'. Dios cātlahuani' huā'mā' talakalhu'mān ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chuntza' hua'chi Abraham a'yuj
xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū', pero takalhlaka'ī'lh que
stu'ncua' a'ntū huan Dios. Chuntza' Abraham hua'chilh
xatāta' de quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj. 17 Tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios huanilh huan
Abraham:
Quit iclacsacnī'ta'ni' lā' chuntza' nala'ya' hua'chi xatā-
ta' de huan tachi'xcuhuī't de ixlīhuāk xalanī'n nac quil-
htamacuj.
Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū Dios hualh que
ixtlōkentaxtūlh. Dios ū'tza' a'ntīn tzē
nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n lā' xla' nā cāmax-
quī' ixquilhtamacujca'n a'ntīn tūna'j tahui'lāna'.
18 Dios ixuaninī't Abraham que naka'lhī kalhatin ixca-
man. Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū ixuaninī't Dios. Lā'
puhualh que stu'ncua', lā' a'yuj ixtasu'yu palh tūlalh
ixlalh xatāta' de lhūhua' tachi'xcuhuī't. Abraham kalh-
laka'ī'lh a'nchī ixuanicanī't:
Mixū'yātā'natna' lej lhūhua' natala.

19 Lā' Abraham papatzīntza' ixuanī't. Ixka'lhī hua'chi
cien cā'ta. Lā' Sara, a'ntī ixpuscāt, to'kotzīntza' ixuanī't
para naka'lhī ixcaman. Lā' a'yuj lej papatzīntza' ix-
tahuanī't, Abraham tū' pātza'nkālh de nakalhlaka'ī' que
Dios nacāmaxquī' kalhatin ska'ta'. 20 Tū' puhualh palh
Dios tū' ixmaxquī'lh a'ntū huanilh. Xla' ā'chulā' ixkalhla-
ka'ī' lā' ixmāka'tlī' Dios. 21 Xla' ixca'tzī palh Dios tzē nat-
lahua a'ntū ixuaninī't. 22 Abraham kalhlaka'ī'lh que
napātle'ke a'nchī Dios ixuaninī't lā' ū'tza' Dios
līmāpānūni'lh ixtalaclē'i'.
23 Huanmā' tū' tzo'kca xmān para que
na'a'cnīni'ni'can Abraham. 24 Lā' nā tatzo'kni' para que
quina'n tzē naca'tzīyāuj que Dios nā
quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n quina'n antī
līpāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' a'ntī mālakahuanīchokolh
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 25 Dios macamilh Jesu-
cristo para nanī por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. Lā'
ā'calīstān mālakahuanīchokolh. Lā' ū'tza' Dios
quincālīmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

Tū' caticāmāpātīnīca xlaca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n

5 Como quina'n kalhlaka'ī'nī'ta'uj que Jesucristo tzē
māpūtaxtūnu'n, Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' ixtā'ca'tza Dios
quina'n, como Dios quincāmāsputūnu'ni'ni' por ixpāla-
cata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 2 Lā' como kalhla-
ka'ī'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', Dios
quincālakalhu'manāni'. Lā' chuhua'j pāxuhuayāuj co-
mo ca'tzīyāuj palh na'a'nāuj nac a'kapūn a'nlhā
hui'lacha' Dios. 3 Lā' nā līpāxūj hui'lāna'uj a'yuj
pātīni'mā'nauj, como ca'tzīyāuj que chuntza' nasca'tāuj
līlacatzucu napātīni'nāuj. 4 Lā' palh līlacatzucu
napātīni'nāuj, chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā' chuntza'
ca'tzīyāuj palh nalaka'nāuj Dios. 5 Tū' catita'a'kxokouj.
Ixlīstu'ncua' nalaka'nāuj xla'. Huā'mā' xa'nca ca'tzīyāuj,
como u'cxca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n a'nchī Dios
lej quincāpāxquī'yāni'. Huā'mā' quincāmā'u'cx-
ca'tzīnīyāni' huan Espíritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī Dios
quincālakmacaminī'ta'ni'.
6 Quina'n tūla catipūtaxtūj māni' quē'cstu'ca'n. Lā'
chuntza' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū Dios
ī'lhcā'nī't, Cristo nīlh por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n.
7 Nīn tintī' nīcu'tun por ā'kalhatin a'yuj xla' kalhatin
chi'xcu' a'ntī nīn tuntū' tlahuanī't. Chō'la nanī
ā'kalhatin por a'ntī lej tzeyā chi'xcu'. 8 Lā' Cristo nīlh
por quimpālacataca'n quina'n a'yuj lej malo ixu-
anī'ta'uj. Chuntza' Dios līmāsu'yulh palh lej quincāpāx-
quī'yāni'. 9 Lā' chuhua'j como Cristo nīlh por quimpāla-
cataca'n, chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quin-
talaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj palh tū' quinticāmāla-
clē'nīni' a'xni'ca' nachin huan ā'xmān chi'chini'.
10 Quina'n ixtā'ca'tza Dios ixuanī'ta'uj. Lā' Dios quincāt-
lahuani' ixamigo, como Cristo, ixO'kxa' Dios, nīlh por
quina'n. Lā' como quina'n ixamigo Dios lā' como Cristo
lakahuanchokopā, ā'chulā' ca'tzīyāuj que Cristo
quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' quinticāmāla-
clē'nīni'. 11 Lā' ū'tza' līpāxuhuayāuj como tū'tza' Dios
quinticāmālaclē'nīni'. Lā' nā līpāxuhuayāuj como Dios
quincātlahuanī'ta'ni' ixamigo por ixpālacata quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Por ixpālacata Adán laclē'ncan lā' por ixpālacata Cristo tzē nalīpūtaxtucan

12 Xapū'la ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Adán.
U'tza' a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' por
ixtalaclē'i' ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza' talīnīkō' huan
tachi'xcuhuī't como ixlīhuākca'n tatlahuanī't ixtala-
clē'i'ca'n. 13 A'xni'ca' Moisés tūna'j ixmaxquī' Dios huan
ley, huan tachi'xcuhuī't ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey.
Lā' a'yuj tūla ixuancan que xlaca'n ixta'a'kapālhkānī't
huan ley, como tūna'j ixcāmaxquī'canī't huan ley, xla-
ca'n ixtalaclē'ncus na ixlacapūn Dios. 14 Lā' chuntza'
talīnīlh a'yuj xlaca'n tū' tatlahualh chu a'cxtim a'ntūn
tlahualh Adán, a'xni'ca' tū' a'kahuāna'ni'lh Dios. Por ix-
pālacata Adán talaclalh ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' Cristo tū' chuntza' ixuanī't. Lej tzey
a'ntū cātlahuani'lh ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't.
15 Ixtu'ca'n lej xtuncnu'; tū' chu lakatin. Adán tlahualh
talaclē'i'. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talīnī. Dios
ixcālakalhu'mankō' huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j
tzē natapūtaxtu por ixpālacata Jesucristo. Lā' ū'tza'
hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. 16 Xtunc a'ntūn
tlahualh Adán. Lā' xtunc a'ntūn tlahualh Dios. Ixpālaca-
ta Adán, como tlahualh talaclē'i', lā' ū'tza' ixtasqui'nī
nacālīmālaclē'nīkō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā'
como Dios ixcālakalhu'man, lhūhua' a'ntīn
cāmāpānūni'canī'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. 17 Kalhatin a'ntī
xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' Adán. Lā'
ū'tza' talīnīkō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xtunc
a'ntū tlahualh ā'chā'tin chi'xcu' a'ntī huanican Jesu-
cristo. Por ixpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'malh
huan tachi'xcuhuī't lā' Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
lā' nā cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
18 Chuntza' ixlīhuākca'n nacāmālaclē'nīkō'can por ix-
pālacata lakatin talaclē'i' a'ntūn tlahualh Adán. Lā' nā
chuntza' por ixpālacata tlahuaca catūhuā a'ntūn tzey,
chuntza' ixlīhuākca'n tzē nacāmāpānūni'can ixtala-
clē'i'ca'n lā' tzē nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
19 Adán tū' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' talīlaclē'n
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Lā' Jesucristo, xla' a'kahuā-
na'ni'lh Dios lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tzē
nacālīmāpānūni'kō'can ixtalaclē'i'ca'n.
20 Dios māstā'lh huan ley. Lā' huā'mā' ley ā'chulā' mā-
su'yulh palh quina'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā'
a'yuj ā'chulā' ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, ā'chulā' Dios
quincālakalhu'manāni'. 21 Xapū'la quilīhuākca'n ixt-
lahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que
nanīkō'yāuj. Lā' chuhua'j como Dios lej lakalhu'mana'n,
tzē naka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para
pō'ktu. Lā' Dios naquincāmāpānūni'yāni' quintala-
clē'i'ca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

A'ntīn tatā'tapa'ksī Cristo, xlaca'n tū'tza' cāmāpa'ksī a'ntū xako'hua'jua'

6 Lasā' kalhatin nahuan que mejor natlahuayāuj
ā'chulā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' ā'chulā' Dios
nalakalhu'mana'n. 2 Huā'mā' quina'n tūla catihuáuj
chuntza'. Quina'n makxteknī'ta'ujtza' natlahuayāuj
a'ntūn tū' tzey. Tūlatza' natlahuatā'kchokoyāuj a'ntūn
tū' tzey. 3 Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quilīhuākca'n
a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo, chu lakatin lauj con xla'.
Hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj Cristo. 4 Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj,
hua'chilh tā'tā'cnūyāuj Cristo. Lā' hua'chilh tā'lakahuan-
chokonī'ta'ujtza' con Cristo por ixlīmāpa'ksīn Dios
quinTāta'ca'n. Lā' chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilh-
tamacujca'n.
5 Lā' como chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo chuntza'
hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj. Lā' como Cristo lakahuan-
chokolh, quina'n nā ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n. 6 Ca'tzīyāuj que taxtāpalīnī'ta'ujtza'. Xapū'la
ixtlahuatlā'huanāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' chuhua'j
hua'chilh ixquincātā'taxtokohua'ca'nī'ta'ni' con Cristo.
Lā' chuntza' tzē nalatā'kchokoyāujtza' xtunc. Tū'tza'
quincāmāpa'ksīyāni' a'ntū xako'hua'jua'. 7 Kalhatin a'ntī
xanīntza' tū'tza' tlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā quina'n
tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni' a'ntūn tū' tzey. 8 Hua'chilh
ixtā'nīnī'ta'uj Cristo, lā' hua'chilh ixtā'lakahuan-
chokonī'ta'ujtza' Cristo. 9 Ca'tzīyāuj que Cristo
lakahuanchokolh. Lā' tū'tza' maktin catinīlh. Xla'
natahui'la para pō'ktu. 10 Cristo xmān maktin nīlh por
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j Cristo
huī'. Lā' xla' tlahuamā' ixtapuhuān Dios. 11 Calīhui'lī'tit
de que tū'tza' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey.
Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n por ixpāla-
cata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' chuhua'j ca-
latā'kchokotit chu a'nchī ixtapuhuān Dios.
12 Tū'tza' catamakxtektit nacātamāpa'ksīyāni' a'ntū
ko'hua'jua'. Tū'tza' catlahua'tit a'ntū ixtapuhuān mi-
macni'ca'n a'ntūn tū' tzey. 13 Tū' catamakxtektit que
mintapāstacna'ca'n nacāmātlahuīyāni' a'ntūn tū' tzey.
Camakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' como
ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, cat-
lahua'tit ixtapuhuān Dios. 14 Tū'tza' nacāmāpa'ksīyāni'
a'ntūn tū' tzey. Tū'tza' līpāhuanāuj huan ley.
Līpāhuanāuj xmān ixtalakalhu'mān Dios.

A'ntū lītalacastuca a'ntīn tamakscuja

15 A'yuj tū'tza' līpāhuanāuj huan ley, quina'n tūla
tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. 16 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que
palh ka'lhī'yā'tit kalhatin jefe, ka'lhī natlahua'yā'tit
a'ntū nahuan xla'. Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tata-
makxteka nacāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua', xlaca'n ka'lhī
natatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlahua a'ntūn tū'
tzey ka'lhī que natanī. Lā' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka
nacāmāpa'ksī Dios, xlaca'n natatlahua a'ntū Dios la-
casqui'n. 17 Lā' quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por
mimpālacataca'n. Chuhua'j hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit
a'ntūn cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū maklhtīni'ntit. Lā' tū'tza'
cāmāpa'ksīyāni' a'ntūn ko'hua'jua'. 18 Lā' como makx-
teknī'ta'ntittza' a'ntūn ko'hua'jua', chuhua'j
tlahua'cu'tunā'tit a'ntū xatzey. 19 Chuntza' icchihuīna'n
quit para que hui'xina'n namāchekxīyā'tit. Xapū'la
hui'xina'n tamakxtektit que nacāmāpa'ksīyāni' a'ntū
ko'hua'jua'. Lā' ā'chulā' ixtlahua'pā'na'ntit a'ntū
ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j catamakxtektit que Dios
nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' ā'chulā' natlahuatēlha'yā'tit
a'ntū lej tzey.
20 Xapū'la a'xni'ca' ixcāmāpa'ksīyāni' a'ntū
xako'hua'jua', hui'xina'n tūla ixtlahuayā'tit a'ntūn tzey.
21 Chuhua'j līmāxana'nā'tit a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la.
Lā' a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la, nīn tuntū' ixlīmacla-
casqui'nā'tit. Lā' a'ntī tatlahua huā'mā', xlaca'n natanī.
22 Lā' chuhua'j como Dios cāmāpa'ksīyāni' hui'xina'n,
chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit de a'ntū ko'hua'jua'. Lā'
chuhua'j tzētza' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā'
ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para
pō'ktu. 23 Xlaca'n a'ntī cāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua', xla-
ca'n natamaklhtīni'n a'ntū hua'chi ixtatlajca'n, lā' ū'tza'
huan līnīn. Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū hua'chi
lē'ksajna', lā' ū'tza' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū
para pō'ktu. Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, xlaca'n cā-
maxquī'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

A'ntū lītalacastuca huan puscāt a'ntīn tapūchahualhtza'

7 Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit huan ley.
Ca'tzīyā'tit que kalhatin chi'xcu' natlahua a'ntū
huan huan ley, līhuan lahuī' nac quilhtamacuj. Lā'
a'xni'ca' xla' nīnī'ttza', huan ley tū'tza' māpa'ksī. 2 Lā'
kalhatin puscāt a'ntīn tapūchahuanī'ttza', xla' ka'lhī
ixkōlu' līhuan huan chi'xcu' lahuī' nac quilhtamacuj.
Chuntza' huan huan ley. Lā' palh huan chi'xcu' nī, lā'
chuntza' huan puscāt tū'tza' ka'lhī ixkōlu'. Chuntza'
huan huan ley. 3 Lā' palh huan puscāt ka'lhī ix-
makchi'xcu' lā' palh ka'lhīcus ixkōlu', chuntza' xla'
tlahua talākalhī'n. Lā' palh nī ixkōlu', huan ley namakx-
teka natapūchahuapala. Lā' xla' a'yuj tapūchahuapala,
chuntza' tū' tlahua talākalhī'n.
4 Lā' hui'xina'n tā'timīn, hua'chilh ixnīnī'ta'ntit con
Cristo. Lā' ū'tza' lītapalalhtza' a'ntū ixlaclīpinā'tit chu
a'nchī huan ley. Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' cāmā-
pa'ksīyāni'. Chuhua'j tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' xla'
lakahuanchokonī'ttza'. Lā' tzētza' nalatahui'la'yā'tit chu
a'nchī Dios lacasqui'n. 5 A'xni'ca' tūna'j tapa'ksīyāuj con
Dios, quina'n ixlatlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua'
quintapāstacna'ca'n. Lā' a'xni'ca' lakapasui ixley Dios,
ā'chulā' ixtlahuayāuj talaclē'i'. Lā' a'ntīn tatlahua huā'
tamā'na catūhuā, xlaca'n natanī. 6 Lā' chuhua'j huan
ley tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni', como hua'chilh
tā'nīnī'ta'ujtza' Cristo. Xapū'la ixquincātasāmākalhla-
ka'ī'nīyāni' huan ley. Chuhua'j a'kahuāna'ni'yāuj Dios
como ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā'
ū'tza' lītlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios.

Huan tachi'xcuhuī't ixa'cstuca'n tūla tamakxteka antūn tū' tzey

7 Tzēlasā' hui'xina'n nahua'nā'tit que tū' tzey huan
ley. Chuntza' tū' stu'ncua'. Huan ley quincāmā-
su'ni'yāni' a'nchī huanī't huan talaclē'i'. Huan ley huan:
Tū' tilakca'tzana' a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que ū'tza' huā'mā' talaclē'i'. 8 Lā'
a'xni'ca' icca'tzīlh huā'mā' līmāpa'ksīn, ā'chulā' xa'iclak-
ca'tzan a'ntū ixla' ā'chā'tin. A'xni'ca' tūna'j ixlakapascan
huan ley, tū' ixca'tzīcan a'nchī huanī't huan talaclē'i'.
9 A'xni'ca' tūna'j xa'icmāchekxī huan ixley Dios, quit
xa'icpuhuan palh xa'nca xa'iclatlā'huan. Lā' a'xni'ca'
icmāchekxīlh huā'mā' līmāpa'ksīn, icca'tzīlh palh
xa'iclaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' Dios
naquimāpātīnī. 10 Huan ley quincāmāsuni'nī'ta'ni' para
que līlacatejtin natahui'layāuj. Lā' quit quimāsu'ni'lh
huan ley que xa'iclaclē'n lā' ū'tza' Dios ixquilīmāla-
clē'nīlh. 11 Qui'a'kxokoca por ixpālacata talaclē'i'. U'tza'
iclīpuhualh quit que tzē ictlōkentaxtūkō' ixley Dios.
Huan ley quimāsu'ni'lh que Dios naquimālaclē'nī por
ixpālacata quintalaclē'i', como tūlalh ictlōkentaxtūkō'lh
huan ley.
12 Ixley Dios lej tzey. Lā' tzey huāk a'ntū huan ley mā-
pa'ksī. 13 A'yuj ixley Dios lej tzey, ū'tza' huā'mā' a'ntū
quimāsu'ni'lh palh xa'iclaclē'n. Lā' nā quimāsu'ni'lh
palh lej ko'hua'jua' a'ntū xa'ictlahuamā' lā' ū'tza' ix-
quilīmāpātīnīlh Dios.
14 Ca'tzīyāuj que huan ley ixla' Dios lā' lej tzey. Lā' quit
tū' tzey xa'icuanī't como xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey,
chuntza' hua'chi ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't. 15 Quit tū'
xa'icmāchekxī a'ntū xa'ictlahua. A'yuj quit tū' xa'ict-
lahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' xa'ictlahua. Lā' a'yuj
quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, lā' tū' xa'ictlahua.
16 Lā' como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey,
ū'tza' lītasu'yu palh quit xa'icpuhuan lej xatzey huan
ley. 17 Lā' a'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey,
huan xako'hua'jua' quintapāstacna' ū'tza' ixquimāt-
lahuī a'ntūn tū' tzey. 18 Xa'icca'tzī que quit quē'cstu tūla
xa'ictlahua a'ntūn tzey. Lā' ū'tza' tūla xa'ictlahua a'ntūn
tzey, a'yuj chuntza' xa'ictlahuacu'tun a'ntū xatzey. 19 Lā'
a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, chuntza' tū' xa'ict-
lahua. Lā' a'yuj tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua',
chuntza' xa'ictlahua. 20 Hua'chilh quintapāstacna'
xako'hua'jua' a'ntū ixtlahuamā' a'ntūn tū' tzey, lā'
hua'chilh tū' quit, como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntū
ko'hua'jua'.
21 Pō'ktu chuntza' ixuanī't. A'xni'ca' quit xa'ict-
lahuacu'tun a'ntūn tzey, xmān tzē xa'ictlahua a'ntūn tū'
tzey. 22 Quit xa'nca xa'icca'tzī que lej tzey ixley Dios. Lā'
xa'iclīpāxuhua a'xni'ca' icpāstacli huā'mā' ley. 23 Lā'
a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntū huan ixley Dios, hua'chi
ā'lakatin līmāpa'ksīn ixmāpa'ksīmā' quimacni'. Huā'mā'
līmāpa'ksīn ixtā'ca'tza ixley Dios. Quit hua'chilh xat-
achī'n xa'icuanī't, como tūla xa'icmakxteka de ictlahua
a'ntūn tū' tzey.
24 Icxantila quit. Tūla xa'icpūtaxtu de ixlīmāpa'ksīn
a'ntūn tū' tzey. Lā' ¿tichū tzē namāpūtaxtū kalhatin de
huan līmāpa'ksīn a'ntū ko'hua'jua'? 25 Dios ū'tza' a'ntīn
tzē namāpūtaxtūnu'n por ixpālacata quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xapū'la quimacni' ixt-
lahuacu'tun a'ntū ixlacasqui'n huan xako'hua'jua' līmā-
pa'ksīn, a'yuj quit xa'ictlōkentaxtūcu'tun ixley Dios. Lā'
chuhua'j Dios quimāpūtaxtūnī't de huā'mā' līmā-
pa'ksīn. Lā' ū'tza' iclīmaxquī' Dios pāxcatca'tzī.

Huan Espíritu Santo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacuj-ca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

8 Lā' chuhua'j tū'tza' caticāmālaclē'nīlh Dios xlaca'n
a'ntīn talīpāhuan Cristo lā' talatlā'huan chu a'nchī
ixtapuhuān huan Espíritu Santo lā' tū'tza' talatlā'huan
chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. 2 Lā' huan Es-
píritu Santo ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tzē cālīmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que
Cristo Jesús māpūtaxtūnu'n. Lā' quilakmāxtulh de
huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquimātlahuī
a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' Dios tū'tza' quintimāla-
clē'nīlh. 3 Ixley Dios tūla catimāpūtaxtūlh catīhuā, co-
mo tintī' a'ntīn tzēn tlōkentaxtūkō' huanmā' ley. Dios
tlahualh a'ntū tūla tlahua huan ley. IxO'kxa' macamilh
para namāpānū huan talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' milh, ixta-
su'yu hua'chi kalhatin de quina'n. Xmān xla' tū'
tlahualh a'ntūn tū' tzey hua'chi quina'n. Xla' māpalalh
a'ntū quina'n ixlaclē'nāuj. Lā' chuntza' quincālīmāpū-
taxtūni' de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ix-
quincāmātlahuīyāni' a'ntūn tū' tzey. 4 Lā' chuntza'
līlatlā'huanāujtza' chu a'nchī ixley Dios como
tlahuayāuj a'ntūn quincāmāca'tzīnīyāni' huan Espíritu
Santo. Lā' tū'tza' latlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua'
quintapāstacna'ca'n.
5 A'ntīn tatlahuacu'tun chu a'nchī xako'hua'jua' ix-
tapāstacna'ca'n, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntūn tū'
tzey. Lā' a'ntīn tatlahuacu'tun a'ntū cāmāpuhuanī huan
Espíritu Santo, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntū la-
casqui'n Dios. 6 A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī
xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n nacāmālaclē'nī
Dios. Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān
Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā'
tza'ta'ta' ixa'clhcunucca'n. 7 Huāk ixtā'ca'tza Dios a'ntīn
talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n.
Tū' tatlahua a'ntū huan ixley Dios. Lā' a'yuj ixtat-
lahuacu'tulh, tūlalh ixtitatlahualh. 8 Lā' a'ntīn ta-
latlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
xlaca'n tūla tamāpāxuhuī Dios.
9 Hui'xina'n tū'tza' latlā'hua'nā'tit chuntza'. Hui'xina'n
latlā'hua'nā'tittza' chu a'nchī ixtapuhuān huan Espíritu
Santo, como huan Espíritu Santo cātā'lahui'lāni' hui'xi-
na'n. Lā' a'ntīn tū' taka'lhī huan Espíritu Santo, xlaca'n
tū' tatapa'ksī con Cristo. 10 Lā' quina'n, Cristo
quincātā'lahui'lāni'. Quimacni'ca'n natanī, como
quilīhuākca'n tlahuanī'ta'uj talaclē'i'. Lā' a'yuj quimac-
ni'ca'n natanī, quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n, como Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quinta-
laclē'i'ca'n. 11 Dios mālakahuanīchokonī't Jesús. Lā'
a'yuj nanīyāuj, Dios naquincāmālakahuanīchokoyāni'
quina'n como huan Espíritu Santo quincātā'lahui'lāni'.

[12] Lā' chuhua'j tā'timīn, tū'tza' catlahuáuj hua'chi
xapū'la a'ntū xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n.
[13] A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapās-
tacna'ca'n, Dios nacāmālaclē'nī. Lā' a'ntīn tamakx-
teknī'ttza' natatlahua chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapās-
tacna'ca'n, como huan Espíritu Santo cāmaktāya, xla-
ca'n para pō'ktu natalatahui'la.
[14] Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntū cāmāpuhuanī
huan Espíritu Santo, xlaca'n huāk ixcamana' Dios.
[15] Chuhua'j ka'lhīyāuj huan Espíritu Santo. Lā' tū'tza'
jicua'ni'yāuj Dios, hua'chi kalhatin mozo a'ntī ca'tzan-
ca'tzī ixjefe. Ca'tzīyāuj que quina'n ixcamana' Dios. Lā'
ū'tza' tzē nalīhuaniyāuj: “Dios quinTāta'ca'n”. [16] Huan
Espíritu Santo quincāmāca'tzīnīyāni' palh quina'n ixca-
mana' Dios. [17] Lā' como quina'n ixcamana' Dios,
chuntza' quina'n namaklhtīni'nāuj a'ntū Dios nacāmax-
quī' ixcamana'. Lā' a'ntū maxquī'can Cristo nā quina'n
quilaca'n nala. Cristo lej pātīni'lh. Lā' nā chuntza'
quina'n ka'lhī que napātīni'nāuj. Lā' chuntza' a'ntū na-
maxquī'can Cristo, lā' nā ū'tza' naquincātamax-
quī'yāni'.
[18] Chuhua'j lej pātīni'mā'nauj. Lā' ā'calīstān a'xni'ca'
napāxuhuayāuj nac a'kapūn nahuanāuj que tū' lej
pātīni'uj. Chuntza' icpuhuan quit. [19] Ixlīhuāk a'ntū
a'nan nac quilhtamacuj lej taka'lhīmā'na hasta que
Dios namāsu'yu a'ntī ixcamana'. [20] Ixlīhuāk a'ntū a'nan
nac quilhtamacuj ka'lhī que natamasa. Chuntza' Dios
māpa'ksīni'lh. Lā' Dios puhuanī't que nalacāxtlahua-
pala. [21] Dios namāsāstī'kō' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
quilhtamacuj a'xni'ca' nacāmaxquī' ixcamana' a'ntū lej
xalactzey. [22] Ca'tzīyāuj que ixlīhuāk huan quilhtamacuj
hua'chilh ixua'ntli'jli hua'chi kalhatin puscāt a'xni'ca'
nalacatuncuītza' ixcaman. [23] Lā' a'yuj quina'n ka'lhīyāu-
jtza' huan Espíritu Santo, hua'chilh nā ixua'ntli'jui como
ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios
naquincāmāsāstī'ni'yāni' quimacni'ca'n lā' nā namā-
su'yu que quina'n ixcamana' Dios. Lā' ka'lhīmā'nauj
hasta que a'xni'ca' Dios nacāmaxquī' ixcamana' a'ntū
lej xalactzey. [24] Como quina'n quincātamāpūtax-
tūnī'ta'ni'tza', ka'lhīmā'naujcus a'ntū Dios naquincā-
maxquī'palayāni' a'ntū lactzey. Palh kalhatin ka'lhītza'
catūhuā, xla' tū'tza' ka'lhīmā' huā'mā'. Lā' como sputa-
cus a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni', lā' ū'tza'
ka'lhīmā'nauj. [25] Lā' como ca'tzīyāuj que Dios naquincā-
maxquī'yāni' a'ntūn tūna'j ka'lhīyāuj, chuntza' līlacatzu-
cu ka'lhīmā'nauj.
[26] Lā' huan Espíritu Santo quincāmaktāyayāni'
a'xni'ca' tūla tlahuayāuj a'ntū tasqui'nī natlahuayāuj.
A'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, quina'n tū' ca'tzīyāuj a'ntūn
tasqui'nī nasqui'ni'yāuj Dios. Lā' huan Espíritu Santo
quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū tasqui'nī nasqui'ni'yāuj. Lā'
nā quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' a'ntūn tūla līchihuī-
na'nāuj. [27] Lā' Dios cālaktzī'n qui'a'clhcunucca'n. Lā' xla'
māchekxī a'ntū quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan Es-
píritu Santo, como huan Espíritu Santo squi'n chu
a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' huan Espíritu Santo squi'ni'
Dios por quina'n, como quina'n tapa'ksīyāuj con Dios.

Ixlīhuāk nalītaxtuyācha' para ixtachi'xcuhuī't Dios

[28] Quina'n ca'tzīyāuj que ixlīhuāk a'ntū quincāpā-
tle'keni'yāni', ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū lej tzey
para quilīhuākca'n a'ntī pāxquī'yāuj Dios. Dios quincā-
ta'sani'ni' chu a'nchī ixpātunca'tzi como lacasqui'n que
nalayāuj lej lactzey chu a'nchī ixtapuhuān. [29] Xapū'la
Dios ixquincālakapasāni' quina'n a'ntī ixcamana'. Lā' ix-
quincātlahuacu'tunāni' xalacuan hua'chi Jesucristo,
ixO'kxa' Dios. Lā' chuntza' Jesucristo xla' hua'chi quim-
puxcu'ca'n quilīhuākca'n tā'timīn. [30] Dios quincā-
ta'sani'ni' como ixpuhuanī't pū'la de quina'n. Lā'
quincāmāpānūni'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla'
natā'latahui'layāuj nac a'kapūn.
[31] Lā' chuhua'j como Dios quincātlahuani'nī'ta'ni'
ixlīhuāk huā'mā', ca'tzīyāuj que tūlalh quinticātatlajani'
a'ntī quincātatā'lāsta'layāni' como Dios pō'ktu quincā-
maktāyamā'ni'. [32] Dios, a'yuj lej ca'tzani'lh, macamilh
ixO'kxa' para nanī por quimpālacataca'n. Lā' como
chuntza' Dios māstā'lh ixO'kxa', chuntza' ca'tzīyāuj que
Dios naquincāmaxquī'yāni' ixlīhuāk chu a'ntū namacla-
casqui'nāuj. [33] Dios quincāta'sani'nī'ta'ni' lā' xa-
pakō'nī'ttza' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' nīn tintī'
a'ntī tzē naquincālē'ksa'nīni'nāni'. [34] Nīn tintī' tzē
naquincāmālaclē'nīyāni', como Cristo māpalakō'lh
quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh. Lā' nā xla' lakahuan-
chokolh. Lā' hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā'
squi'ni'mā' Dios por quina'n. [35] Cristo pō'ktu
quincāpāxquī'yāni'. Lā' a'yuj pātīni'nāuj, lā' a'yuj
tamakchuyīnī'ta'uj, lā' a'yuj quincātamacaputzayāni' lā'
a'yuj tū' ka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj, lā' a'yuj tū'
ka'lhīyāuj quilu'xu'ca'n, lā' a'yuj scalana'j hui'lāna'uj, lā'
a'yuj quincātamaknīcu'tunāni', Cristo pō'ktu
quincāpāxquī'yāni'. [36] Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Como ictapa'ksīyāuj con hui'x quincāta-
maknīcu'tunāni'.
Quina'n hua'chi borregos a'ntū nacāmaknīcan.
[37] Lā' a'yuj quincātapātle'keni'kō'mā'ni' ixlīhuāk
huā'mā', ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū lej tzey para
quina'n. Lā' chuntza' hua'chilh quina'n natlajana'nāuj,
como Cristo quincāpāxquī'yāni' lā' quincāmak-
tāyayāni'. [38] Quit icca'tzī que Dios pō'ktu quincāpāx-
quī'yāni' a'yuj nanīyāuj lā' a'yuj hui'lāna'uj. Lā' nīn tintī'
tzē naquincāmāmakxtekēyāni' Dios, nīn ángeles, lā'
nīn a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn, lā' nīn tuntū' a'ntū a'nan,
lā' nīn tuntū' a'ntū na'a'nampala. [39] Tuntū' tzē
naquincāmāmakxtekēyāni' Dios nīn tuntū' a'ntū
hui'lacha' nac a'kapūn, lā' nīn tuntū' a'ntū huī' nac quil-
htamacuj. Ca'tzīyāuj que Dios pō'ktu quincāpāx-
quī'yāni' como ū'tza' huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'ni'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Dios cālacsacli huan israelitas para natala ixtachi'xcuhuī't Dios

9 Stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Lā' tū' iccā'a'kx-
okomā'ni' como quit ictapa'ksī con Cristo. Lā'
huan Espíritu Santo laktzī'n qui'a'clhcunuc lā' ca'tzī que

stu'ncua' a'ntū na'icuan. 2 Quit iccālīlakaputza quin-
tā'israelitas hasta quinca'tzani' qui'a'clhcunuc, como
xlaca'n tū' takalhlaka'ī' Jesucristo. 3 Quit xa'icpātīni'lh
por ixpālacataca'n quintā'israelitas lā' xa'ictaxtun-
quīni'lh de Cristo palh chuntza' cahuā tzē ixtalīpūtax-
tulh quintā'israelitas. 4 Huan israelitas xlaca'n
ī'xū'yātā'natna' Israel. Dios cālacsacli para nacātlahua
ixtachi'xcuhuī't. Lā' Dios cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksīn. Lā'
Dios chuntza' līlacāxui'līlh lakatin convenio. Lā' cāmax-
quī'lh huan ley. Lā' cāmāsu'ni'lh a'nchī natalīmācā'tanī.
Lā' cāhuanilh catūhuā a'ntū lej tzey a'ntū nacātlahuani'
xlaca'n. 5 Lā' xlaca'n ixnapapana'ca'n huan israelitas
a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j. Lā' Cristo, a'xni'ca' milh nac
quilhtamacuj, pu'nli hua'chi israelita. Lā' Cristo māni'
ū'tza' Dios a'ntī māpa'ksīni'nkō'. Lā' ū'tza' māka'tlī'can
para pō'ktu. Amén.
6 Tūla huancan que Dios tū' tlōkentaxtūlh a'ntū
cāhuanilh huan israelitas makāntza'. Dios tū' cālacsacli
ixlīhuākca'n huan israelitas. Lā' nā tū' ixlīhuākca'n
takalhlaka'ī'nī't Cristo. Lā' chuntza' tū' ixlīhuākca'n is-
raelitas ixtachi'xcuhuī't Dios. 7 Lā' tū' ixlīhuākca'n huan
ī'xū'yātā'natna' Abraham, tū' huāk ixcamana' Dios. Lej
makāntza' Dios huanilh Abraham:
Ixcamana' Dios natala a'ntī ixcamana' mi'o'kxa' Isaac,
lā' nā ī'xū'yātā'natna' Isaac.
8 A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā: Huan israelitas
tū' huāk ixcamana' Dios, xmān a'ntīn taka'lhī ixquilhta-
macujca'n chu a'nchī hualh Dios. 9 Lā' ū'tza' a'ntū Dios
huanilh Abraham makāntza':
Huan chi'chini' a'ntū talhcān, quit na'ictlōkentaxtū
a'ntū icuaniyāni'.
Mimpuscāt, Sara, naka'lhī kalhatin ixcaman
xachi'xcu'.
10 Lā' chuhua'j ā'tāpātin huampala. Jacob lā' Esaú
a'ntī ixcamana' Rebeca xmān kalhatin ixtāta'ca'n. Lā'
ū'tza' a'ntī Isaac, quimpapca'n. 11 Lā' a'xni'ca' tūna'j ix-
talacatuncuī huan camana', Dios lacsacli kalhatin chu
a'nchī ixtapuhuān māni' xla'. Tū' lacsacli por a'ntūn tat-
lahualh huan camana', como tuntū'na'j ixtatlahua
a'ntū ko'hua'jua' nīn a'ntūn tzey. 12 Lā' Dios huanilh Re-
beca:
Huan xastancu namāpa'ksī ixpuxcu'.
13 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Quit lej xa'icpāxquī' Jacob.
Lā' Esaú tū' lej xa'icpāxquī'.
14 Chō'la catīhuā nahuan que tū' tzey a'nchī līlacsac-
na'n Dios, como xmān kalhatin lacsaca lā' ā'kalhtin tū'.
Iccāhuaniyāni' que a'ntū tlahua Dios xla' huāk tzey.
15 Dios huanilh Moisés:
Na'iccālakalhu'man chu a'ntī na'iccālakalhu'man-
cu'tun.
16 A'makapatzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man
xlaca'n xmān por ixpālacata xlaca'n talacasqui'n.
A'makapitzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man co-
mo xlaca'n lej tzey a'ntūn tatlahua. Tū' chuntza'. Dios
cālakalhu'man a'ntī cālakalhu'mancu'tun. 17 Lā' nā tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī huanica huan rey
xala' nac Egipto. Dios huanilh:
Quit iclīmānūni' milīrey, como quit xa'icmāsu'yucu'tun
quilīmāpa'ksīn a'xni'ca' hui'x quintā'lātlahua'ya'.
Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n na ixlīhuāk
huan quilhtamacuj, xlaca'n nataca'tzī a'ntū quit tzē
na'ictlahua.
18 Chuntza' tasu'yu que Dios cālakalhu'man a'ntīn
cālakalhu'mancu'tun. Lā' makapitzīn a'ntīn tū'
ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, xlaca'n Dios cāmakxteka
que xlaca'n más lacxumpi catalalh.
19 Tzēlasā' kalhatin nahuan: "Palh Dios chuntza'
tlahua, ¿a'chī' quincālīyāhuayāni'? Palh Dios huan
a'nchī nala kalhatin chi'xcu', chuntza' natachoko. Lā'
tūlalh catitaxtāpalīlh". 20 Palh kalhatin chuntza' ixqui-
huanilh, quit xa'icuanilh: "Hui'x xmān kalhatin chi'xcu'.
Lā' ¿chichū puhua'na' palh tzē natā'lāhuani'ya' Dios?"
Huan xālu de ti'ya't tū' chuntza' kalhasqui'nī huan lh-
ta'mana' a'ntī tlahualh: "¿A'chī' quintla'hua' chuntza'?"
21 Huan lhta'mana' tzē natlahua de ti'ya't chu a'ntū xla'
lacasqui'n. Chu ū'tza' con huan pūtlū'n tzē natlahua
lakatin xālu a'ntū lej tzēhuanī't lā' lakatin xālu a'ntūn
tū' tzēhuanī't.
22 Lā' nā chuntza' Dios lej līlacatzucu ixcāpātīni' xla-
ca'n a'ntī ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj Dios
ixmāsu'yucu'tun palh ixa'kchā'n por ixpālacata huan
talaclē'i', lā' a'yuj ixmāsu'yucu'tun palh ixka'lhī līmā-
pa'ksīn para nacāmāpātīnī, lā' a'yuj ixtasqui'nī que nat-
apātīni'n, Dios ixcāpātīni' xlaca'n. 23 Lā' nā Dios ixmā-
su'yucu'tun palh xla' lej tzey. Chuntza tasu'yu como
Dios quincālakalhu'mani' lā' quincālacāxtlahuanī'ta'ni'
para nachā'nāuj nac a'kapūn. 24 Dios quincā-
ta'sani'nī'ta'ni' quina'n a'ntī israelitas lā' nā xlaca'n
a'ntīn tū' israelitas. 25 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tzo'kli Oseas a'ntū hualh Dios:
A'ntīn tū' quintachi'xcuhuī't ixtahuanī't, na'ic-
cāmāpācuhuī quintachi'xcuhuī't.
Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixcāpāxquī'can quit
na'iccāpāxquī' xlaca'n.
26 Lā' a'nlhā cāhuanica: "Hui'xina'n tū' quin-
tachi'xcuhuī't", xlaca'n nacāmāpācuhuīcan ixcamana'
Dios a'ntī xalakahuan.
27 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh Isaías ix-
pālacataca'n huan israelitas. Xla' hualh:
A'yuj huan israelitas xlaca'n laclhūhua' hua'chi huan
cucuj a'ntū huī' nac mar, pero tū' ixlīhuākca'n catitapū-
taxtulh, xmān macsti'na'j.
28 Lhūhua' tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnīcan a'xni'ca'
Dios nacāmālaclē'nī huan ā'xmān chi'chini'.
Lā' tū' catitakoxīlh.
29 Lā' nā Isaías chuntza' huampā:
Dios ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.
Palh xla' tū' ixcāmakxtekli natalatahui'la makapitzīn,
quilīhuākca'n quina'n ixnīkō'uj chuntza' hua'chi
tanīkō'lh xalanī'n nac Sodoma lā' Gomorra.

Huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun huan xatzey tachihuīn

30 Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. A'yuj
xapū'la tū' ixtaputza a'nchī lactzey natalīla na ixla-

capūn Dios, chuhua'j Dios cāmāpānūni'nī't ixtala-
clē'i'ca'n como xlaca'n takalhlaka'ī'lh que Jesucristo
cāmāpūtaxtū. 31 Lā' huan israelitas talīhui'līlh takalhla-
ka'ī' huan ley como tapuhualh que chuntza' Dios
nacālaktzī'n xalacuan. Lā' xlaca'n tūlalh tatlahualh para
que tzey natala na ixlacapūn Dios. 32 Lā' ¿a'chī'? Como
xlaca'n talacu'tulh lactzey na ixlacapūn Dios por ixpāla-
cata a'ntū māni' xlaca'n ixtatlahua. Pero chuntza' tūla.
Xlaca'n tū' takalhlaka'ī'cu'tulh que Jesucristo tzē māpū-
taxtūnu'n. Lā' xmān ū'tza' a'ntīn tzē māpūtaxtūnu'n.
Hua'chilh ta'a'kche'kxlalh con lakatin chihuix, como Je-
sucristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū pū'a'kche'kxlacan.
33 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios
huan:
Quit icui'lī nac Sión kalhatin a'ntī hua'chi chihuix a'ntū
pū'a'kche'kxlacan lā' hua'chi chihuix a'ntū pū-
makahuascan.
Lā' xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj
catitalīpāhuanli.

10 Tā'timīn, quit lej iclacasqui'n que catapūtaxtulh
quintā'israelitas. Lā' ū'tza' iclīsqui'ni' Dios
huā'mā'. 2 Quit icca'tzī que xlaca'n lej tamāpāx-
uhuīcu'tun Dios. Pero xlaca'n tū' tamāchekxī a'nchī
līmāpāxuhuīcan Dios. 3 Xlaca'n tū' taca'tzī a'nchī Dios
cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā'
chuntza' ixa'cstuca'n xlaca'n taputza ā'tāpātin a'nchī
nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' tū' talī-
maklhtīni'ncu'tun a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtala-
clē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. 4 Dios nacāmāpānūni' ix-
talaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo
māpūtaxtūnu'n, como Cristo xla', tlōkentaxtūkō'lh
ixlīhuāk huan ley a'ntū ixla' Dios.
5 A'makapitzīn tatlōkentaxtūcu'tun huan ley como
chuntza' tapuhuan que nacālīmāpānūni'can ixtala-
clē'i'ca'n. Makāntza' Moisés līchihuīna'lh de xlaca'n. Xla'
hualh:
Palh kalhatin tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk huan ley, xla'
napūtaxtu.
6 Lā' a'yuj Moisés hualh chuntza', quina'n Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n como kalhla-
ka'ī'yāuj que Cristo quincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' ū'tza'
māsu'yucan na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' que
tū' tasqui'nī na'a'n catīhuā nac a'kapūn para nalīmin
Cristo. 7 Lā' tū' tasqui'nī catīhuā na'a'n a'nlhā tahui'lā-
na'ncha' huan nīnī'n lā' nalīmin Cristo, como xla'
lakahuanchokonī'ttza'. 8 Ixtachihuīn Dios huan:
Tū' jicslīhua' naca'tzīcan a'ntū ixlīstu'ncua' a'nchī
cālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Hui'xina'n pāstacnī'ta'ntit lā' līchihuīna'nī'ta'ntit de
huā'mā.
Lā' ū'tza' huā'mā' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu lā'
a'ntūn tasqui'nī nakalhlaka'ī'can palh stu'ncua'. 9 Lā'
chuntza' palh huanāuj que Jesús ū'tza' quiMā-
pa'ksīni'ca'n lā' palh kalhlaka'ī'yāuj que stu'ncua' Dios
mālakahuanīchokolh, chuntza' Dios naquincāmāpū-
taxtūyāni'. 10 Palh kalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo māpū-
taxtūnu'n lā' palh cāhuaniyāuj ā'makapitzīn palh kalh-
laka'ī'yāuj, chuntza' Dios quincāmāpūtaxtūyāni' lā'
Dios quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.
11 Chuntza' ixlīstu'ncua'. Ixtachihuīn Dios huan:
Xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj cati-
talīpāhuanli.
12 A'cxtim a'nchī natalīpūtaxtu xlaca'n a'ntī israelitas lā'
nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Dios xmān kalhatin. Lā'
xla' lej cālakalhu'man ixlīhuākca'n a'ntīn tasqui'ni' Dios
que nacāmaktāya. 13 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Ixlīhuākca'n a'ntī natasqui'ni' huan Māpa'ksīni' Cristo
que nacāmāpūtaxtū, xlaca'n ixlīhuākca'n natapūtax-
tukō'.
14 Nīn tintī' tzē nasqui'ni' Dios que namāpūtaxtū palh
xla' tū' līpāhuan Cristo. Lā' nīn tintī' tzē līpāhuan xla'
palh tūna'j ca'tzī nīn tuntū' de Cristo. Lā' nīn tintī' tzē
naca'tzī huā'mā' palh tintī' catimāsu'ni'lh. 15 Lā' nīn tintī'
tzē na'a'nācha' namāsu'yu palh tū' Dios na-
macā'nācha'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lej tzey a'xni'ca' min kalhatin a'ntī namāsu'yu huan
xatzey tachihuīn a'ntū ixla' Dios.
16 Lā' a'yuj cāmāsu'ni'canī't huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata Jesucristo, ā'makapitzīn tū' takalhlaka'ī'. Tat-
zo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Isaías huanilh Dios:
Quimāpa'ksīni', nīn tintī' kalhlaka'ī'cu'tun a'ntū icmā-
su'yu.
17 Lā' makapitzīn takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua', como ix-
takaxmatnī't huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' a'ntū
līchihuīna'n Cristo.
18 Quit iccākalhasqui'nīyāni': ¿Chu stu'ncua' que huan
israelitas tū' takaxmatnī't huan xatzey tachihuīn? Ixlīs-
tu'ncua' takaxmatnī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lakachu cākaxmatcan ixtachihuīnca'n a'ntī Dios cā-
macā'nī't.
A'kahuankō'nī't na ixlīhuāk quilhtamacuj a'ntūn tamā-
su'yu.
19 Huan israelitas tūla tahuan que tū' tamāchekxī huan
xatzey tachihuīn, como xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, xla-
ca'n tamāchekxī. Lā' ū'tza' huā'mā' lītzo'kli Moisés a'nl-
hā xla' tzo'kli a'ntū Dios cāhuanilh huan israelitas:
Na'iccāsicua'lanālī a'ntīn tū' israelitas.
Lā' ū'tza' nacālīlakca'tzani'yā'tit hui'xina'n israelitas.
Na'iccālīmakā'kchā'nāni' hui'xina'n ixpālacata lakatin
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' lej taca'tzī.
20 Lā' nā Isaías xa'nca tzo'kli a'nchī Dios hualh:
Xlaca'n chuhua'j taca'tzīlhtza' a'ntīn tū' ixquintaputza.
Cāmāsu'ni'ca xlaca'n de quimpālacata xlaca'n a'ntīn
tū' ixtakalha'squi'nīni'n por quimpālacata.
21 Lā' Dios huampā ixpālacata huan israelitas:
Lakaliyān xa'iccāta'sani' pūlactin tachi'xcuhuī't a'ntī
xalacxumpi lā' tū' ixquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

Makapitzīn israelitas cāmāpūtaxtūcanī'ttza'

11 Tū' capuhua'ntit que Dios cālakmaka'nkō'nī't
huan israelitas. Māni' quit israelita. Abraham
quimpap. Quit de ixtachi'xcuhuī't Benjamín a'ntī xala'
makāntza' ixuanī't. 2 Dios tū' cālakmaka'nī't ix-
tachi'xcuhuī't a'ntīn cālacsacli makāntza'. Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtāchihuīn Dios a'nchī

Elías cālē'ksa'nīni'lh huan israelitas a'xni'ca'
ixkalhtō'ka'ni'mā' Dios. 3 Xla' hualh:
QuiMāpa'ksīni' Dios, cāmaknīkō'canī't ixlīhuākca'n
mi'a'cta'sana'nī'n.
Lā' cāmā'kā'nīkō'canī't ixlīhuāk huan altares a'nlhā
ixui'līni'ca'na' huan lē'ksajuī'n.
Lā' ā'xmān quit ictachokonī't.
Lā' nā quimaknīcu'tuncan quit.
4 Lā' Dios kalhtīlh lā' huanilh:
A'lakatojon mil de chi'xcuhuī'n quintitachokoni'.
Lā' xlaca'n tū' tataquilhpūtani'nī't huan ídolo a'ntū
huanican Baal.
5 Lā' chuhua'j pātle'kemā' chu a'cxtim. Xmān
makapitzīn israelitas takalhlaka'ī'nī't. Dios cālacsacnī't
como xla' lakalhu'manīni'n. 6 Dios cālacsacli lā' tū' por
ixpālacata xlaca'n ixtatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey.
Dios cātlahuani'lh lakatin talakalhu'mān. Lakatin ta-
lakalhu'mān xla' tū' hua'chi lakatin tatlaj. Dios ix-
cālakalhu'manī't lā' ū'tza' cālīlacsacli.
7 Huan israelitas ixtaputza a'nchī ixcālīmāpānūni'ca
ixtalaclē'i'ca'n. Lā' tū' lej lhūhua' de xlaca'n a'ntī Dios
cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' xlaca'n ū'tunu'n a'ntī
Dios cālacsacnī't. A'makapitzīn más lacxumpi talalh.
8 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Hua'chilh Dios cāmālhtatīlh como xlaca'n tū'
tamāchekxī a'ntū xastu'ncua'.
Hua'chilh tū' tzey ixlakastapunca'n lā' ixa'ka'xko'lhca'n
como tū' tamāchekxī a'ntū cāhuanican lā' nīn a'ntūn
talaktzī'n.
Lā' nā chuntza' hasta chuhua'j.
9 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā David
hualh:
A'ntū talīpāhuan xlaca'n, ū'tza' nala hua'chi lakatin
a'ksuj a'ntū nacāpūchi'pacan lā' nala hua'chi lakatin
chihuix a'ntū natapū'a'kche'kxla.
Lā' Dios nacāmāpātīnī.
10 Lā' natatalakatzī' lā' chuntza' tū' catitalacahuāna'lh.
Lā' lej natapātīni'n hua'chi a'ntīn talē'n lej tzinca ix-
tacu'ca'ca'n.

A'ntīn tū' israelitas nā xlaca'n nā tzē nacāmāpūtaxtū-can

11 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n que Dios tū' cālakmaka'lh
huan israelitas para pō'ktu. Como huan israelitas tū'
takalhlaka'ī'cu'tulh, chuntza' Dios cāmāpūtaxtūlh a'ntīn
tū' israelitas. Dios lacasqui'n que huan israelitas na-
talīlakca'tzani' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas como xlaca'n
ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. Lā' chuntza' huan israelitas nā
natakalhlaka'ī'cu'tun. 12 Lā' a'xni'ca' huan israelitas tū'
ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios, chuntza' Dios
cāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' a'xni'ca'
huan israelitas nata'a'kahuāna'ni'pala, Dios ā'chulā'
nacāsicua'lanālī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.
13 Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' catūhuā hui'xina'n
a'ntīn tū' israelitas. Dios quilīmāmacū'nī't na'iccāmā-
suni'yāni' huan xatzey tachihuīn. Lā' quit ict-
lahuacu'tun a'ntūn quilīmāmacū'lh. 14 Quit iclacasqui'n
que quintā'israelitas natalaktzī'n a'nchī Dios
cāsicua'lanālīmā' ā'makapitzīn lā' ū'tza' natalīpūtaxtu-
cu'tun nā xlaca'n. 15 A'xni'ca' Dios cālakmaka'lh huan is-
raelitas, ixamigos cātlahualh a'ntīn tū' israelitas. Lā'
a'xni'ca' huan israelitas natatā'tapa'ksīpala con Dios,
huā'mā' lej tzey nala, hua'chilh xlaca'n talakahuan-
chokopalanī't. 16 Palh macstina'j huan tasquit tzey lā'
chuntza' ixtalhūhuā't nā tzey. Lā' palh ixtankāxē'k kan-
tin qui'hui' lactzey, nā ixpekenī'n tzey. Nā chuntza'
huan israelitas. Quinapapana'ca'n quina'n israelitas ix-
tatā'tapa'ksī Dios, lā' nā chuntza' ī'xū'yātā'natna'ca'n nā
natatā'tapa'ksī Dios.
17 Huan israelitas hua'chi ixpekenī'n kantīn qui'hui'.
Lā' huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't, xlaca'n hua'chi
huan israelitas a'ntī cālakmaka'lh Dios. Lā' hui'xina'n
a'ntīn tū' israelitas, hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n kantin
qui'hui' a'ntū xacimarrón. Lā' hua'chilh ixcā'injertarlī-
canī't ixpekenī'n huan qui'hui' cimarrón a'nlhā cācā'tē-
canī't. Lā' huan ixpekenī'n a'ntū cā'injertarlīcanī't talīs-
taca por huan xaxcān a'ntū ka'lhī huan xatankāxē'k. Lā'
nā chuntza' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. Dios
cāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n a'cxtim con huan israeli-
tas. 18 Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas, tū' calī-
ka'tla'jca'tzītit por huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't.
¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que ixtankāxē'k qui'hui' ū'tza' a'ntū
makastaca huan ixpekenī'n? Huan ixpekenī'n a'ntū
cālī'injertarlīcanī't tūla makastaca ixtankāxē'k huan
qui'hui'.
19 Chō'la nahuanā'tit hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas:
"Dios ixlacasqui'n palh natā'tapa'ksīyāuj xla'. Lā' ū'tza'
cālīlakmaka'lh huan israelitas". Huā'mā' hua'chilh ix-
cācā'tēni'kō'lh ixpekenī'n huan qui'hui', como cā'injer-
tarlīcu'tulh ā'makapitzīn. 20 Tū' chuntza'. Xlaca'n tū'
takalhlaka'ī'lh lā' ū'tza' cālīlakmaka'lh Dios. Hui'xina'n
kalhlaka'ī'yā'tit lā' ū'tza' Dios tū' cālīlakmaka'nī'ta'ni'
hui'xina'n. U'tza' tū' tilīka'tla'jca'tzīyā'tit. Xa'nca ca-
latā'kchokotit. 21 Dios cālakmaka'lh huan israelitas a'ntī
hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū ixyā nac qui'hui'. Lā' Dios
nā tzē nacālakmaka'nāni' hui'xina'n a'ntī hua'chi ix-
pekenī'n a'ntūn cā'injertarlīcanī't. 22 Chuntza' tasu'yu
que Dios lej lakalhu'mana'n lā' nā nacāmāpātīnī xlaca'n
a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Cāmāpātīnīlh huan israelitas
a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh. Lā' hui'xina'n
cālakalhu'manāni' līhuan kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' palh
makxtekā'tit de kalhlaka'ī'yā'tit, Dios nacālakma-
ka'nāni' chuntza' hua'chi kalhatin chi'xcu' cā'maka'n ix-
peken qui'hui'. 23 Lā' huan israelitas, palh nā takalhla-
ka'ī'cu'tuntza', Dios nacālaktzī'n hua'chi ixtachi'xcuhuī't
huampala. Chuntza' hua'chilh Dios cā'injertarlīpala
a'nlhā ixtayāna' xapū'la. 24 Tū' jicslīhua' cā'injertarlī-
palacan huan ixpekenī'n a'ntū ixcācā'tēcanī'ttza'. Más
jicslīhua' cā'injertarlīcan huan ixpekenī'n ā'makapitzīn
qui'hui'. Lā' huan israelitas, xlaca'n hua'chi ixpekenī'n
qui'hui' a'ntū lanān ixtayāna'.

Huan israelitas natakalhlaka'ī' Cristo

25 Tā'timīn iclacasqui'n que caca'tzītit catūhuā a'ntū
tūna'j lakapascan. Lā' chuntza' a'xni'ca' naca'tzīyā'tit
huā'mā', tū' naka'tla'jca'tzīyā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū ic-

cāhuanicu'tunāni': A'makapitzīn israelitas lacxumpi lā'
tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' xlaca'n tū' catitalalh
chuntza' para pō'ktu. Lā' a'xni'ca' natakalhlaka'ī'
lhūhua' a'ntīn tū' israelitas, lā' a'xni'ca' huan israelitas
nā natakalhlaka'ī' nā xlaca'n. 26 Lā' Dios nacāmāpūtax-
tūkō' ixlīhuākca'n huan israelitas a'ntī natakalhlaka'ī'.
Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Huan Māpūtaxtūnu' naminācha' nac Sión.
Lā' nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n huan israelitas,
ī'xū'yātā'natna' Jacob.
27 Quit na'iccāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lā' chuntza'
na'ictlōkentaxtū a'ntū iccāhuanilh makāntza'.
Chuntza' hualh Dios.
28 Como huan israelitas tū' takalhlaka'ī'cu'tulh huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, talalh ixtā'ca'tza
Dios. Lā' como xlaca'n tū' takaxmatcu'tun ixpālacata
Jesucristo, chuntza' cātamāca'tzīnīni' hui'xina'n a'ntīn
tū' israelitas. Dios cāpāxquī'cus huan israelitas, como
makāntza' cālacsacli ī'xū'yāpapna'ca'n para que natala
ixtachi'xcuhuī't. 29 Lā' Dios tū' xtāpalī ixtapāstacna'.
Ixlīhuākca'n a'ntī cālacsacnī't xla' nacāsicua'lanālī.
30 Como huan israelitas tū' takalhlaka'ī'cu'tulh, chuntza'
hui'xina'n cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Lā' a'yuj
xapū'la hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'tit, chuhua'j
cālakalhu'manāni' Dios lā' cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'. 31 Lā'
chuntza' hua'chi Dios cālakalhu'manāni' hui'xina'n, nā
chuntza' nacālakalhu'man huan israelitas a'yuj
chuhua'j tūna'j takalhlaka'ī'. 32 Dios māsu'yunī't que
ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā'
tū' takalhlaka'ī'nī't. Chuntza' tlahualh, como ixla-
casqui'n que xlaca'n ixtaca'tzīlh palh xla'
cālakalhu'mankō' ixlīhuākca'n.
33 Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' lej māchekxī ixlīhuāk.
Quina'n tūla māchekxīyāuj a'ntū Dios līhui'lī lā' a'ntū
tlahua. 34 Nīn tintī' ca'tzī a'nchī puhuan Dios. Lā' nīn tin-
tī' tzē nahuanī a'ntū natlahua Dios. 35 Palh namax-
quī'yāuj Dios catūhuā, tūla nahuanāuj que Dios
quincālaclē'ni'yāni'. 36 Dios tlahuakō'nī't ixlīhuāk. Dios
mā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk. Huāk ixla'. Para pō'ktu camā-
ka'tlī'ca Dios.

Tasqui'nī natamacamāstā'yāuj con Dios

12 Tā'timīn, Dios lej quincālakalhu'manī'ta'ni'.
U'tza' iccālīsqui'ni'yāni' que catamacamāstā'tit
con Dios. Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi
lakatin lē'ksajna' a'ntū a'ksajuī'can Dios, a'yuj
xalakahuancus hui'xina'n. U'tza' huā'mā' lē'ksajna'
a'ntū līpāxuhua Dios. Chuntza' nalīmācā'tanī'yā'tit
Dios. 2 Tū' calatā'kchokotit hua'chi talatlā'huan a'ntī
xalanī'n nac quilhtamacuj. Camakxtektit que Dios nax-
tāpalī mintapāstacna'ca'n. Chuntza' tzē
namāchekxī'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n que nat-
lahua'yā'tit. Lā' chuntza' tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tzey
lā' a'ntū nalīpāxuhua Dios.
3 Dios, como xla' lej lakalhu'mana'n, quilīmāmacū'lh
na'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tzē na'ic-
cālīhuaniyāni' huā'mā'. Tū' tika'tla'jca'tzīyā'tit. Capās-
tactit a'nchī hua'nī'ta'ntit chā'tunu' de hui'xina'n, chu
a'nchī mintascujūtca'n a'ntū Dios cāmaxquī'nī'ta'ni'.
4 Quimacnica'n lhūhua' tāstuca a'yuj xmān lakatin mac-
ni'. Lā' lakatunu' de xlaca'n xtuncnu' ixlītlōtca'n. 5 Lā' nā
chuntza' quina'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj Cristo. Quina'n
quilhūhua'ca'n lā' quina'n chu lakatin tā'lanī'ta'uj con
Cristo. Lā' lāmaclacasqui'nāuj chā'tunu' de quina'n
para nalāmaktāyayāuj.
6 Lā' kalhatunu' ka'lhī ixlītlōt chu a'nchī Dios quincā-
maxquī'nī'ta'ni' chā'tunu'. Lā' xlaca'n a'ntī
ixa'cta'sana'nī'n Dios, catamāsu'yulh xmān a'ntū Dios
cāhuanī. 7 Lā' a'ntīn tamaktāya huan ā'makapitzīn
a'ntīn takalhlaka'ī', xa'nca catatlahualh. Lā' a'ntīn
tahuanilē'n ā'makapitzīn nā xa'nca catatlahualh. 8 Lā'
a'ntīn tamāsu'ni' ā'makapitzīn nā xa'nca catamā-
su'ni'lh. Lā' a'ntīn tamaxquī' tumīn huan pobresni', tū'
catatampi'lhīni'lh. Lā' a'ntī xanapuxcu'nu' de huan
tā'timīn, catatlōkentaxtūlh a'ntū cālīmāmacū'canī't. Lā'
a'ntīn tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn talakaputza catat-
lahualh con tapāxuhuān.

Tasqui'nī que līlacatejtin natalatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī'

9 Lā' milīhuākca'n hui'xina'n xa'nca nacāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzīn. Lā' nataxtunquīyā'tit de a'ntūn
ko'hua'jua'. Lā' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. 10 Lā'
nalāpāxquī'yā'tit como hui'xina'n lītā'timīn como
tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' nacā'a'cnīni'ni'yā'tit
ā'makapitzīn lā' tū' nala'yā'tit hua'chi xlaca'n a'ntī xmān
taka'lhīmā'na hasta que nacā'a'cnīni'ni'can.
11 Lā' xa'nca nascujā'tit lā' tū' tilhquititni'nā'tit. Lā'
natā'scujā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo con tapāx-
uhuān.
12 Lā' napāxuhua'yā'tit como ca'tzīyā'tit que Dios
nacāsicua'lanālīyāni'. Lā' napātīni'nā'tit a'yuj nacāpā-
tle'keni'yāni' a'ntū jicslīhua'. Lā' tū' namakxtekā'tit de
nakalhtō'ka'yā'tit.
13 Lā' palh huan tā'timīn cāsputni' catūhuā, nacāmak-
tāya'yā'tit. Lā' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n a'ntīn
tamimā'nā'ncha' de makat.
14 Lā' nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāsicua'lanālī xlaca'n
a'ntīn cātamacaputzayāni'. Lā' tū' nasqui'nā'tit que
nacāpātle'keni' a'ntūn tū' tzey.
15 Lā' nacātā'pāxuhua'yā'tit xlaca'n a'ntīn tapāxuhua.
Lā' nacātā'calhua'nā'tit a'ntīn tacalhuan.
16 Lā' chu lakatin tapāstacna' naka'lhī'yā'tit. Lā' tū' ti-
ka'tla'jca'tzīyā'tit. Lā' nacātā'latā'kchokoyā'tit xlaca'n
a'ntīn catīhuāyā tachi'xcuhuī't. Lā' tū' tipuhua'nā'tit que
hui'xina'n lej ca'tzīyā'tit.
17 Lā' palh kalhatin nacātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey,
hui'xina'n tū' titlahua'ni'yā'tit chuntza'. Calīhui'lī'tit nat-
lahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. 18 Lā' lej xa'nca nalīputzayā'tit
a'nchī nalīla'yā'tit ixamigoca'n ā'makapitzīn. 19 Tā'timīn,
tū' ticātlahuani'yā'tit a'ntūn tū' tzey palh chuntza' cā-
tatlahuani'yāni' hui'xina'n. Namakxtekā'tit que xmān
Dios nacāmāpātīnī. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn
tū' tzey.

Natamāpala con quit, hualh quiMāpa'ksīni'ca'n Dios.
20 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Palh mintā'ca'tza tzincsa, camā'hui'.
Lā' palh kalhputī, cama'xqui' xcān.
Lā' chuntza' xla' nalīmāxana'n a'ntūn tlahuani'nī'ta'ni'.
21 Tū' namakxtekā'tit que nacātlajayāni' a'ntūn tū' tzey.
Natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey lā' chuntza' nalītla-
jayā'tit antūn tū' tzey.

13 Tasqui'nī que milīhuākca'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit
huan pūchihuīna'nī'n. Dios cāhui'līnī't hua'chi
pūchihuīna'nī'n. Lā' palh tū' cahuā Dios ixcāmaxquī'lh
līmāpa'ksīn, xlaca'n tūlalh ixtamāpa'ksīni'lh. 2 A'ntīn
tatā'lāsta'la huan pūchihuīna'nī'n, xlaca'n chuntza'
tatā'lāsta'la Dios. Lā' xlaca'n natamāpala con Dios. 3 Lā'
a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tū' catitajicua'ni'lh
huan pūchihuīna'nī'n. Xmān xlaca'n a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey, xlaca'n tajicua'ni' huan pūchihuīna'nī'n.
Lā' palh hui'xina'n tū' cājicua'ni'cu'tunā'tit huan pūchi-
huīna'nī'n, līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit lā' chuntza'
natahuan que hui'xina'n lactzey. 4 Huan pūchihuī-
na'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn como Dios cālīmāmacū'nī't
para nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Palh hui'xina'n
tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, najicua'ni'yā'tit como xla-
ca'n tzē nacātamāpātīnīyāni'. Dios cāmaxquī'nī't līmā-
pa'ksīn para nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. 5 Lā' ū'tza' lītasqui'nī nacā'a'kahuā-
na'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Lā' tū' xmān por ix-
pālacata xlaca'n nacātamāpātīnīyāni'. Tasqui'nī
nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit como ca'tzīyā'tit mē'cstuca'n
que ū'tza' tasqui'nī natlahua'yā'tit. 6 Lā' nā tasqui'nī
namāpala'yā'tit impuestos. Huan pūchihuīna'nī'n a'ntīn
tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n, xlaca'n chuntza' tatlahua
a'ntū Dios lacasqui'n.
7 Lā' chuntza' camāpala'tit ixlīhuāk a'ntū laclīpinā'tit.
Camāpala'tit huan impuestos lā' cuotas. Cacā'a'kahuā-
na'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit a'ntīn tamāpa'ksīni'n. 8 Palh
cālaclīpini'yā'tit ā'makapitzīn, cacāmāpalani'tit. Tū' ca-
makxtektit de lāpāxquī'yā'tit. A'ntīn tapāxquī'
ā'makapitzīn, chuntza' xlaca'n talītlōkentaxtū ixley
Dios. 9 Ixley Dios huan chuntza':
Tū' namakpuscātīni'na'.
Tū' namaknīni'na'.
Tū' naka'lhāna'na'.
Tū' nalī'a'ksa'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua.
Tū' nalakca'tza'na' a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan:
Lā' chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu, nā chuntza'
cacāpāxqui' huan ā'makapitzīn.
Lā' kalhatin a'ntīn tlahua huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza'
tlōkentaxtū huāk huā'mā' līmāpa'ksīn lā' nā
ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan. 10 Palh kalhatin
chi'xcu' pāxquī' ā'chā'tin, chuntza' tūla tlahuani' a'ntūn
tū' tzey. Lā' chuntza' a'ntīn tapāxquī' ā'makapitzīn,
chuntza' talītlōkentaxtūkō' ixlīhuāk ixley Dios.
11 Ixlīhuāk huā'mā' natlahua'yā'tit como ca'tzīyā'tit
que chuhua'j ā'chulā' tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yā'tit
Dios. Lej skalalh natahui'la'yā'tit como namin huan
chi'chini' a'xni'ca' Cristo naquincālē'nāni' nac a'kapūn.
Lā' tū'tza' makān huan chi'chini' hua'chi a'xni'ca' pū'la
kalhlaka'ī'uj. 12 Palaj namin huan chi'chini' a'xni'ca'
nalaka'nāuj Dios nac a'kapūn. Hua'chilh xkakamā'tza'
como palaj namin huā'mā' chi'chini'. U'tza' calīmakx-
tekui natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' catlahuáuj
hua'chi tatlahua xlaca'n a'ntīn talatlā'huan de tzī'sa.
Catlahuáuj a'ntūn tzey chuntza' hua'chi xlaca'n a'ntīn
talatlā'huan a'nlhā xkaka. 13 Lā' xa'nca
nalatā'kchokoyāuj hua'chi tasqui'nī. Lā' tuntū' nat-
lahuayāuj a'ntū nalīmāxana'nāuj palh naquincālak-
tzī'nāni' catīhuā. Tū' ticālīpāxuhuayāuj a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' tika'chīyāuj. Lā' tū' timak-
puscātīni'nāuj. Lā' tū' titlahuayāuj a'ntūn tū' līmakuan.
Lā' tū' tilāsta'layāuj. Lā' tū' tilakca'tzanāuj. 14 Lā'
calīhui'lī'tit maksca'tā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Lā' tū' catlahua'tit mintapāstacna'ca'n a'ntū
xako'hua'jua'.

Tū' tzey palh cālē'ksa'nāuj ā'makapitzīn tā'timīn

14 A'yuj makapitzīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' como
tūna'j xa'nca tamāchekxī, hui'xina'n līpāxūj cacā-
makxtektit natatanū a'nlhā takēxtimī'yā'tit hui'xina'n.
Lā' tū' ticātā'lā'hua'ni'yā'tit xlaca'n por ixpālacata
a'ntūn tūna'j xa'nca tamāchekxī xlaca'n. 2 A'makapitzīn
tapuhuan que tzē natahua' ixlīhuāk catūhuā. Lā'
ā'makapitzīn a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī', xlaca'n
tapuhuan que tū' tzey hua'can quinīt. 3 Hui'xina'n a'ntī
hua'yā'tit ixlīhuāk catūhuā, tū' cālakmaka'ntit a'ntīn tū'
tahua' quinīt. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' hua'yā'tit quinīt,
tū' ticālīchihuīna'nā'tit xlaca'n a'ntīn tahua' quinīt. Dios
cālaca'ī'yāni' milīhuākca'n. 4 Tū' quimaca'tzica'n a'nchī
scuja huan ixmozo ā'kalhatin chi'xcu'. Xmān a'ntī mā-
pa'ksī tzē nahuan palh tzey o palh tū' tzey a'nchī scuja
ixmozo. Lā' nā chuntza' a'ntīn tatapa'ksī con Dios,
xmān Dios ca'tzī a'nchī talīlatlā'huan xlaca'n. Dios cā-
maktāya, lā' chuntza' xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīlh
Dios.
5 A'makapitzīn tā'timīn tamaclacā'ni' lakatin chi'chini'.
A'makapitzīn tapuhuan que ixlīhuāk huan chi'chini' chu
lakatin. Capāstactit chā'tunu' de hui'xina'n a'ntū xatzey
lā' ū'tza' catlahua'tit chā'tunu'. 6 A'ntīn tamaclacā'ni'
lakatin chi'chini', xlaca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun
Dios. Lā' nā a'ntīn tahua' quinīt, xlaca'n ū'tza' talī-
maclacā'ni'cu'tun Dios como tamaxquī' pāxcatca'tzī
Dios por huan līhua't. Lā' a'ntīn tū' tahua' quinīt, nā
xlaca'n chuntza' tamaclacā'ni'cu'tun Dios, lā' nā tamax-
quī' pāxcatca'tzī Dios.
7 Līhuan lahui'lāna'uj nac quilhtamacuj, tū' tlahuayāuj
xmān a'ntū quina'n puhuanāuj. Lā' tū' nīyāuj a'xni'ca'
quina'n lacasqui'nāuj. 8 Līhuan lahui'lāna'uj, tlahuayāuj
ixtapuhuān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nīyāuj
chu a'nchī ixtapuhuān. Quina'n tapa'ksīyāuj con Cristo,
a'yuj lakahuancus quina'n lā' a'yuj xanīntza' quina'n.
9 Como Cristo nīlh lā' nā lakahuanchokolh, chuntza' tzē
nacāmāpa'ksī xlaca'n a'ntī xalakahuan lā' xlaca'n a'ntī
tanīnī'ttza'.
10 Lā' chuntza' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihuīna'n
ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' tū' tzey palh kalhatin nacālak-

maka'n ā'makapitzīn tā'timīn. Quilīhuākca'n quina'n
natāyakō'yāuj na ixlacapūn Cristo lā' xla' ū'tza' a'ntī
naquincājuzgarlīyāni'. 11 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
QuiMāpa'ksīni'ca'n huan: “Stu'ncua' a'ntū icuan.
Stu'ncua' ixlīhuāk naquintatatzokostani'kō'. Lā'
ixlīhuākca'n natahuan palh quit Dios”.
12 Lā' chuntza' quilīhuākca'n nakalhtīyāuj Dios por
ixlīhuāk a'ntūn tlahuanī'ta'uj.

Tū' tzey palh namātonkopūyāuj ā'kalhatin quintā'tinca'n

13 Lā' chuntza' tū'tza' calālē'ksa'ntit. Xatzey calīhui'lī'tit
que tū' natlahua'yā'tit a'ntū nalītatonkopū ā'kalhatin.
14 Como quit ictapa'ksī con Cristo, quit xa'nca icca'tzī
que ixlīhuāk huan līhua't huāk tzey. Lā' a'yuj chuntza'
icpuhuan, quit icuan que ā'kalhatin tlahua a'ntūn tū'
tzey palh hua' catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū'
tzey na ixlacapūn Dios. 15 Hui'xina'n tū' cahua'tit quinīt
palh ū'tza' nalītamakchuyī kalhatin de quintā'tinca'n,
como xla' napuhuan que tū' tzey a'ntū tlahua'yā'tit. Lā'
como pāxquī'yā'tit huan quintā'tinca'n, xatzey tū' nat-
lahua'yā'tit a'ntū xla' napuhuan que tū' tzey. Cristo nīlh
nā por xla', lā' tū' xmān por hui'xina'n. U'tza' tuntū'
tilīhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū nalītaspi'tpala ā'kalhatin
na ixtej Dios. 16 A'yuj hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huāk
tzey a'ntū tlahua'yā'tit, tū' catlahua'tit a'ntū
ā'makapitzīn tapuhuan palh tū' tzey. 17 Quina'n, como
tapa'ksīyāuj con Dios, tū' lej tipāstacāuj a'ntū hua'can.
A'ntū más tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Līlacatejtin
nalatā'kchokoyāujtit lā' ca'cs nalatahui'layāuj lā' na-
ka'lhīyāuj tapāxuhuān como huan Espíritu Santo
quincātā'lahui'lāni'. 18 A'ntī chuntza' ta'a'kahuāna'ni'
Cristo, chuntza' talīmāpāxuhuī Dios. Lā' nahuancan
que xa'nca talatlā'huan.
19 Ca'cs nalatahui'layāuj. Lā' nalāmaktāyayāuj lā'
ā'chulā' na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios. 20 Tū' nalact-
lahua'yā'tit a'ntū Dios tlahualh. Tzēlasā' chuntza'
tlahua'yā'tit a'xni'ca' hua'yā'tit a'ntūn tapuhuan
ā'makapitzīn que tū' līmakuan. Ixlīhuāk huan līhua't
tzey na ixlacapūn Dios. Lā' tzē nahua'yāuj ixlīhuāk.
Xmān tūla nahua'yāuj ā'tāpātin palh por ū'tza' nalīta-
tonkopū kalhatin quintā'tinca'n. 21 Xatzey tū'
nahua'yāuj quinīt lā' tū' nahua'yāuj vino, lā' nīn tuntū'
natlahuayāuj ā'catūhuā palh por ū'tza' nalītatonkopū
kalhatin quintā'tinca'n. 22 Palh kalhatin de hui'xina'n
puhuan palh tzey na ixlacapūn Dios que nahua'
ixlīhuāk catūhuā, xla' ixa'cstu tzē'k caca'tzīlh. Lā' tū'
tilāsta'la'yā'tit por huanmā'. Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn
taca'tzī que xa'nca talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. 23 Lā' a'ntīn tahua' catūhuā, a'yuj māni' xlaca'n
tapuhuan que tū' tzey hua'can, chuntza' xlaca'n tat-
lahua ixtalaclē'i'ca'n. Palh kalhatin chi'xcu' tlahua
catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixla-
capūn Dios, chuntza' tlahua ixtalaclē'i' huanmā'
chi'xcu'.

Tasqui'nī natlahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua ā'makapitzīn tā'timīn

15 Quina'n a'ntī xa'ncatza' kalhlaka'ī'yāuj, nacā-
maktāyayāuj xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhla-
ka'ī' como tūna'j xa'nca tamāchekxī. Tū' xmān na-
puhuanāuj a'ntū lacasqui'nāuj quina'n. 2 Quina'n nat-
lahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua huan ā'makapitzīn
quintā'timīnca'n lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā'
chuntza' ā'chulā' natakalhlaka'ī'. 3 Lā' nīn Cristo tū' ixt-
lahua xmān a'ntū xla' ixlacasqui'n. U'tza' līpātīni'lh xla'.
Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū Cristo huanilh Dios:
A'ntīn talakmaka'nāni', nā quit quintalakmaka'n.
4 Ixlīhuāk a'ntūn tzo'kca makāntza' na ixtachihuīn Dios,
quincāmāsu'ni'yāni' a'ntūn Dios lacasqui'n que
naca'tzīyāuj. Ixtachihuīn Dios quincāmāko'xa-
ka'tlī'yāni'. Lā' quincāmaktāyayāni' para napātīyāuj
a'ntū quincātapātle'keni'yāni'. Lā' quincāmā-
ca'tzīnīyāni' que na'a'nāuj nac a'kapūn. 5 Dios ū'tza'
a'ntīn quincāmāko'xaka'tlī'yāni' lā' quincāmaktāyayāni'
para natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani' hui'xina'n
para que chu lakatin nala mintapāstacna'ca'n chu
a'nchī ixtapuhuān Cristo Jesús. 6 Chuntza' milīhuākca'n
tzē a'cxtim namācā'tanī'yā'tit Dios, ixTāta' quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas

7 Lā' huixina'n calālaktzī'ntit hua'chi lītā'timīn como
tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' chuntza' na'a'cnīni'ni'can
Dios. 8 Jesucristo a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, ix-
cāmāsu'ni' huan israelitas que Dios tlōkentaxtū a'ntū
huan. Chuntza' māsu'yulh Cristo, como xla' tlōkentax-
tūlh a'ntū Dios ixcāhuaninī't makāntza' quinapa-
pana'ca'n. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios tlōkentaxtū
a'ntū huan. 9 Lā' nā Cristo lacasqui'lh que natatapa'ksī
con Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā xlaca'n
natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nchī Cristo huanilh Dios:
Quit na'icmāka'tlī'yāni' na ixlaclhni'ca'n xlaca'n a'ntīn
tū' israelitas.
Lā' na'ictlī' palh hui'x lej tzey.
10 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Cacātā'pāxuhua'tit con ixtachi'xcuhuī't Dios, hui'xi-
na'n a'ntīn tū' israelitas.
11 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Camāka'tlī'tit huan Māpa'ksīni' milīhuākca'n a'ntīn tū'
israelitas.
Catamāka'tlī'lh ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
12 Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan Isaías:
Namin kalhatin ī'xū'yātā'nat Isaí.
Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntīn tū' israelitas.
Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī' que xla' nacāmāpūtaxtū.
13 Dios ū'tza' a'ntī quincāmāca'tzīnīyāni' que xla'
naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como hui'xina'n
līpāhua'nā'tit Dios, lā' Dios ā'chulā' lej cacāmaxquī'ni'
tapāxuhuān lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Lā' huan Espíritu Santo cacāmāca'tzīnīni' que Dios
natlōkentaxtū a'ntū huanī't.
14 Quit xa'nca icca'tzī, tā'timīn, que hui'xina'n lej
lactzēyā tachi'xcuhuī't. Lā' hui'xina'n xa'ncatza'
ca'tzīyā'tit ixtachihuīn Dios. Lā' nā tzē nalāmāsca'tīyā'tit
chā'tunu' de hui'xina'n. 15 Xmān xa'iccāmāpās-
taquīcu'tunāni' hui'xina'n huā' tamā'na catūhuā a'ntū
ictzo'knī't. Lā' como Dios quilīmāmacū'lh huā'mā' lītlōt,
quit tū' icjicua'nī't de na'iccātzo'knuni'yāni' lacastunc.
16 Dios quilacsacli para na'ictā'scuja Jesucristo. Quilīmā-
macū'lh na'iccāmāca'tzīnī a'ntīn tū' israelitas huan
xatzey tachihuīn a'ntū Dios quincāmāca'tzīnīni'.
A'makapitzīn de xlaca'n takalhlaka'ī'nī't. Lā' huan Es-
píritu Santo cātlahuanī't ixtachi'xcuhuī't Dios. Xlaca'n
hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū icmaxquī' Dios. Lā' Dios
chuntza' lej cālīpāxuhua.
17 Quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Cristo Jesús, como
quimaktāyanī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh. 18 Quit na'ic-
cāhuaniyāni' xmān a'ntū Cristo quimaktāyalh para
na'ictlahua. Quit iccāmasu'ni'lh a'ntīn tū' israelitas. Lā'
chuhua'j xlaca'n tatlahua ixtapuhuān Dios. 19 Por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo ixtlahuacan lē'cnīn. Lā'
chuhua'j ictlōkentaxtūnī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh.
Iccāmāsu'ni'nī't xalanī'n nac Jerusalén huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' lakachu icmāsu'yunī't
hasta nac Ilírico. 20 Quit xa'iccāmāsu'ni' huan xatzey
tachihuīn a'ntīn tūna'j ixtaca'tzī nīn tuntū' ixpālacata
Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit como tū' xa'icmāsu'yu-
cu'tun a'nlhā ixmāsu'yunī'ttza' ā'chā'tin. 21 Lā' chuntza'
ictlahuamā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
A'ntīn tūna'j cāhuanican de xla', xlaca'n nataca'tzī.
Lā' a'ntīn tūna'j takaxmata, xlaca'n natamāchekxī.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

22 Lā' como quit xa'icmāsu'yutlā'huan, tūla xa'iccāla-
ka'nāchāni', a'yuj lej maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'.
23 Lā' chuhua'j na'ica'nācha', como quit tū'tza' icka'lhī
a'nlhā na'icmāsu'yu huā'tzā', lā' como lhūhua'tza' cā'ta
iccālaka'ncu'tunī'ta'nchāni'. 24 A'xni'ca' quit na'ica'n nac
España na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n. Quit icka'lhī
tapāxuhuān ickalhachihuīna'ncu'tun macsti'na'j con
hui'xina'n. Lā' ā'calīstān quit na'ica'mpala. 25 Pū'la
na'ica'n nac Jerusalén. Na'iccālē'ni' macsti'na'j tumīn
huan tā'timīn xalanī'n a'ntza'. 26 Huan tā'timīn xalanī'n
nac estado de Macedonia lā' nac estado de Acaya, xla-
ca'n tamāstā'nī't tumīn, lā' tamacā'ni'cu'tun huan
tā'timīn a'ntī lacpobres a'ntī xalanī'n nac Jerusalén.
27 Huā'mā' ū'tza' a'ntūn tatlahuacu'tulh xlaca'n xalanī'n
nac Macedonia lā' nac Acaya. A'ntīn tū' israelitas
tamaktāyacu'tun a'ntī israelitas. Chuntza' tzey como
huan israelitas tamāca'tzīnīnī't a'nchī natalīpūtaxtu. Lā'
chuhua'j, a'ntīn tū' israelitas tzē natatā'ī' a'ntūn
taka'lhī. 28 Lā' quit, a'xni'ca' na'ictlahuakō' huā'mā',
a'xni'ca' na'icmāstā' huan tumīn, quit na'ica'n nac Es-
paña. Lā' na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n. 29 Lā' a'xni'ca'
na'iccālakchā'nāni' hui'xina'n, quit icca'tzī que Cristo
nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n por ixpālacata a'ntū
Cristo quilīmāmacū' que na'iccāhuaniyāni'.
30 Lā' chuhua'j tā'timīn, como hui'xina'n nā
tā'tapa'ksīyā'tit Cristo, lā' como huan Espíritu Santo
quincāmaktāyayāni' nalāpāxquī'yāuj, chuhua'j ic-
cāsqui'ni'yāni' que naquilātā'kalhtō'ka'yāuj. Lā'
casqui'ni'tit Dios por quit. 31 Casqui'ni'tit Dios que
caquimaktaka'lhli para que tuntū' naquintatlahuani'
xalanī'n nac Judea a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Lā' nā
casqui'ntit que huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén
caquintamaklhtīlh huan tumīn a'ntū na'iccālē'ni'. 32 Lā'
chuntza', palh Dios lacasqui'n, quit na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Chuntza' quit na'iclīpāxuhua. Lā' chuntza'
nalāmāko'xaka'tlī'yāuj. 33 Lā' chuhua'j Dios cacā'o'ks-
ka'lhīni' milīhuākca'n. Xla' ū'tza' a'ntī cāmātza'la'nkē'
qui'a'clhunucca'n. Amén.

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

16 Iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n quintā'tinca'n
Febe. Huā'mā' puscāt cātā'scuja xlaca'n a'ntīn
tatapa'ksī con Cristo nac Cencrea. 2 A'xni'ca' xla'
nacālakchā'nāni', calaktzī'ntit hua'chi mintā'tinca'n.
Chuntza' natala a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios. Calīmak-
tāya'tit chu a'ntū xla' namaclacasqui'n. Xla' lej lhūhua'
a'ntī cāmaktāyanī't. Lā' nā quit quimaktāyanī't.
3 Casaludarlī'tit Priscila lā' Aquila a'ntī ixkōlu' Priscila.
Xlaca'n tamāsu'yu ixpālacata Cristo Jesús, chuntza'
hua'chi quit. 4 Lā' xlaca'n cāpātle'keni'lh a'ntū lej
līpājicua' a'xni'ca' quintamāpūtaxtūlh. U'tza' iccālīmax-
quī' pāxcatca'tzī. Lā' nā tamāstā' pāxcatca'tzī ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn tū' israelitas a'ntīn tatapa'ksī con Cristo. 5 Lā'
nā iccāmacā'ni' saludos huan tā'timīn a'ntīn tatakēsto-
ka na ixchicca'n Priscila lā' Aquila. Lā' nā icmacā'ni'
saludos Epeneto. Xla' qui'amigo lā' icpāxquī'. Xla' ū'tza'
a'ntī xapū'la kalhlaka'ī'lh Cristo nac Acaya. 6 Lā' nā ic-
macā'ni' saludos huan María. Xla' lej scujnī't por mim-
pālacataca'n. 7 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos quintā'is-
raelitas a'ntī Andrónico lā' Junias. Lā' ū'tunu'n ix-
quincātā'chī'canī't. Lā' huan apóstoles nā xlaca'n
ta'a'cnīni'ni'. Lā' nā xlaca'n ixtakalhlaka'ī'nī'ttza' Cristo
xapū'la a'xni'ca' quit tūna'j xa'ickalhlaka'ī'.
8 Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Amplias. Icpāxquī'
como xla' nā kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. 9 Lā' nā ic-
macā'ni' saludos huan Urbano a'ntī quincāmak-
tāyayāni' quina'n a'ntīn tā'scujāuj con Cristo. Lā' nā ic-
macā'ni' saludos huan Estaquis a'ntī icpāxquī'. 10 Lā' nā
icmacā'ni' saludos huan Apeles. Tasu'yu que xla' xa'nca
ka'lhlaka'ī' Cristo. Lā' nā iccāmacā'ni' saludos a'ntīn
tahui'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. 11 Lā' nā ic-
macā'ni' saludos quintā'israelita Herodión lā' nā
xalanī'n na ixchic Narciso a'ntīn takalhlaka'ī' quiMā-
pa'ksīni'ca'n. 12 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos Trifena lā'
Trifosa. Xlaca'n lej tatā'scuja quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā
icmacā'ni' saludos Pérsida a'ntī pāxquī'can. Huā'mā'
puscāt lej tā'scujnī't quiMāpa'ksīni'ca'n. 13 Lā' nā ic-
macā'ni' saludos huan Rufo. Tasu'yu que xla' xa'nca
kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos
ixtzī't Rufo, a'ntī iclaktzī'n hua'chi quintzī't. 14 Lā' nā ic-
cāmacā'ni' saludos huan Asíncrito lā' Flegonte lā' Her-
mas lā' Patrobas lā' Hermes lā' nā huan tā'timīn a'ntīn

tatā'lahui'lāna' xlaca'n.
15 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos
huan Filólogo lā' Julia lā' Nereo lā' nā ixtā'tin xapuscāt
lā' Olimpas lā' ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntīn
tatā'lahui'lāna' xlaca'n.
16 Calāsaludarlī'tit como lāpāxquī'yā'tit. Xalanī'n
lakachu a'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n cātamacā'ni'yāni'
saludos.
17 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que
naca'tzīyā'tit a'ntīn tatalacpitzi lā' tamāsu'yu a'ntūn tū'
tzey lā' tū' chu a'cxtim hua'chi a'ntū cātamā-
su'ni'nī'ta'ni' xapū'la. Cataxtunquī'tit de xlaca'n.
18 Xla-
ca'n tū' tatā'scujmā'na quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n talacasqui'n. Tasu'yu palh
tzey a'ntūn tahuan lā' hua'chilh tzēhuanī't ixtachihuīn-
ca'n. Lā' xmān ta'a'kxoko xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixlīhuāk a'ntūn cāhuanican.
19 Lakaxtim ca'tzīcantza'
a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Cristo. Huā'mā' lej iclīpāxuhua. Quit icla-
casqui'n que hui'xina'n xa'nca naca'tzīyā'tit a'nchī nat-
lahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' iclacasqui'n que tū'
tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey.
20 Dios
quincāmaktāyayāni' a'nchī ca'cs nalīlatahui'layāujtit.
Dios palaj natlaja huan ko'ti'ti' a'nchī scujmā' con
hui'xina'n. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n.
21 Cāmacā'ni'yāchāni' saludos Timoteo a'ntī quin-
tā'scuja, lā' nā quintā'israelitas Lucio lā' Jasón lā' Sosí-
pater.
22 Lā' quit, Tercio, quimātzo'knīca huā'mā' carta. Lā'
iccāmacā'ni'yāchāni' saludos a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit
hua'chi quit.
23 Lā' cāmacā'ni'yāchāni' saludos huā' Gayo. Quit
Pablo icmaklahuī' na ixchic. Lā' nā ā'tzā' tatakēxtimī
a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos
Erasto a'ntī tesorero de huā'mā' xcānsipej. Lā' nā cā-
macā'ni'yāchāni' saludos quintā'tinca'n Cuarto.
24 Cacāsicua'lanālīchāni' milīhuākca'n quiMā-
pa'ksīni'ca'n. Amén.

Pablo lej ixmāka'tlī' Dios

25 Lā' chuhua'j camāka'tlī'uj Dios. Xla' tzē cāmak-
tāyayāni' que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit chu a'nchī huan
xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu, lā' a'ntū ixpālacata
Jesucristo. Lā' huan xatzey tachihuīn, xapū'la nīn tintī'
ixca'tzī. Lā' chuhua'j Dios quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'.
26 Lā' chuhua'j māsu'yucan. Nā chuntza' māsu'yucan
nā ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican profetas. Dios mā-
pa'ksīni'lh que cacāmāca'tzīnīkō'ca ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't como Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n
catakalhlaka'ī'lh lā' cata'a'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' Dios
ū'tza' a'ntī huī' para pō'ktu.
27 Lā' xmān Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk. Ca'a'cnīni'ni'ca Dios
para pō'ktu por ixpālacata Jesucristo. Amén.

1 CORINTIOS

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'ntī ixtakalhlaka'ī' Cristo

1 Quit Pablo, lā' quilacsacnī't Jesucristo para na'icla
ixapóstol chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Ict-
zo'knumā' quit lā' nā quintā'tinca'n Sóstenes nā xla'
huī' huā'tzā'. 2 Lā' huā'mā' carta iccāmacā'ni'yāni'
milīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit ixtachihuīn Dios lā'
xalanī'n nac Corinto. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n
a'ntīn cāsicua'lanālīnī'ta'ni' Cristo Jesús. Lā' xla' cālac-
sacnī'ta'ni' lā' ixla' Dios la'nī'ta'ntittza' con ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī' chu xalhā cahuā nac cā'quilhta-
macuj. Xlaca'n tamācā'tanī Dios lā' lakalīyān tasqui'ni'
que cacāmaktāyalh hua'chi hui'xina'n nā squi'ni'yā'tit.
3 Dios quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacālakalhu'mani'. Lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Pablo māstā'lh pāxcatca'tzī porque Cristo cāsicua'lanālīlh

4 Pō'ktu icmaxquī' pāxcatca'tzī quinDios por hui'xi-
na'n porque Dios cāmaxquī'nī'ta'ni' talakalhu'mān lā'
ū'tza' huā'mā' talakalhu'mān cāmaxquī'ni' porque
tapa'ksī'ya'tit con Cristo Jesús. 5 Lā' por ixpālacata
Cristo, Dios lej lhūhua' cāmāsca'tīyāni' lā' chuntza'
xa'nca māchekxī'yā'tit para nacāmāsu'ni'yā'tit
ā'makapitzīn. 6 Ixlīhuāk huā'mā' Dios cātlahuani'ni'
porque cuenta tlahua'tit lā' kalhlaka'ī'tit a'ntū iccāmā-
su'ni'ni' ixpālacata Cristo. 7 Lā' nā chuntza' hui'xina'n
tuntū' cāmakasputāni' a'nchī Dios
quincāsicua'lanālīyāni' līhuan ka'lhī'pā'na'ntit huan
chi'chini' a'ntū napūmin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
8 Nā xla' nacāmaktāyayāni' hasta a'xni'ca' nasputa
huan quilhtamacuj lā' chuntza' tū' na'a'nan nīn tuntū'
a'ntū nacātalē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'
Jesucristo. 9 Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū mālacnū lā'
xla' cālacsacnī'ta'ni' para que chu lakatin nala'yā'tit con
Jesucristo, ixO'kxa' Dios, a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n.

A'ntī ixtakalhlaka'ī' tatalacpitzilh na ixlaclhpu'nanca'n

10 Quintā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' por ixlīmāpa'ksīn
Jesucristo lā' iccāchihuīna'maxquī'yāni' que chu lakatin
nahua'nā'tit lā' tū' nataxtunquīyā'tit lā' tū' nata-
lacpitziyā'tit. Lā' caka'lhī'tit chu lakatin mintapāstac-
na'ca'n milīhuākca'n lā' chu lakatin mintapuhuānca'n.
11 Tachilh huā'tzā' a'ntī xalanī'n na ixchic Cloé. Lā' xla-
ca'n quintamāca'tzīnīlh que hui'xina'n lāsta'la'yā'tit.
12 U'tza' huanicu'tun que hui'xina'n tū' chu lakatin
hua'nā'tit. Makapitzīn tahuan: “Quit icstālani' Pablo”.
Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Apolos”.
Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Pedro”.
Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Cristo”.
13 ¿Chu talacpitzinī't Cristo? ¿Chu quit icnīlh huan nac
cruz por mimpālacataca'n? Lā' ¿chu quit ic-
cāmā'kpaxīni' para naquilāstālani'yāuj? 14 Icmaxquī'
pāxcatca'tzī Dios porque tū' iccāmā'kpaxīlh nīn
kalhatin de hui'xina'n, xmān Crispo lā' Gayo. 15 Lā'
chuntza' nīn tintī' tzē nahuan que quit iccāmā'kpaxīlh
para que caquintastālani'lh. 16 Lā' nā iccāmā'kpaxīlh
xalanī'n na ixchic Estéfanas pero tū' icca'tzī palh
icmā'kpaxīnī't ā'chā'tin huampala. 17 Pues Cristo tū'
quimacamilh para que na'icmā'kpaxīni'n. Quimacamilh
para na'iccāmāstū'ncni'yāni' ixtachihuīn Dios. Lā' tū'
iclīmāstū'nca con xalaka'tla'n tachihuīn. Palh chuntza'
xa'ictlahualh, xa'iclakmaka'lh Cristo a'ntī pātīni'lh huan
nac cruz.

Ixpālacata Cristo lītasu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna'

18 Huan a'ntī ta'a'mā'na nac pūpātīn porque tū'
takalhlaka'ī' Dios, xlaca'n tapuhuan que tū' tasqui'nī
a'nchī māsu'yucan que Cristo nīlh nac cruz. Pero
quina'n a'ntī Cristo quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza',
quina'n puhuanāuj que a'ntū māsu'yucan ixpālacata
a'nchī līnīlh Cristo nac cruz, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Dios.
19 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmāsu'yu que ixlīhuāk a'ntū taca'tzī huan xala-
ka'tla'n chi'xcuhuī'n, ū'tza' hua'chilh nīn tuntū' ixtapalh.
Lā' na'iccāmāxtunquī para pō'ktu a'nchī ixlīlakskalalh-
na'ca'n a'ntīn tamāchekxī.

20 Lā' chuhua'j ¿chichū natalīla huan a'ntī lakskalalh-
na' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n? Lā' ¿chichū nalīla huan
a'ntī lej tzē talīchihuīna'n catūhuā? ¿Chu tū' cāmāmāx-
anī' Dios porque xla' lej līhua'ca' ca'tzī? Chuntza' ix-
tapāstacna'ca'n xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj hua'chi
tachuyāt na ixlacapūn Dios. 21 Lā' a'yuj lej skalalh huan
tachi'xcuhuī't, pero tū' chuntza' talīlakapasa Dios
porque xla' tū' makxteka chuntza' nalīlakapascan. Xla'
līhui'līlh cāmāpūtaxtū ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixtachihuīn a'ntū icmāsu'yumā'nauj a'yuj ā'makapitzīn
tahuan que tachuyāt.

22 Huan israelitas talacasqui'n que catatlahualh
lē'cnīn xlaca'n a'ntīn tamāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā'
huan a'ntīn tū' israelitas taputza a'ntī lej taca'tzī. Palh
tū' chuntza', tū' takalhlaka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios.
23 Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī Cristo nīlh huan nac
cruz. U'tza' cālīmāmakchuyīlh israelitas porque tū'

takaxmatcu'tun. Lā' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas
tapuhuan que tachuyāt. 24 Pero huan a'ntī Dios cālac-
sacli lā' xlaca'n takalhlaka'ī', a'yuj israelitas lā' a'yuj tū'
israelitas, huan tamā'na tamāchekxī que Cristo ka'lhī
ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna' Dios. 25 Chi'xcuhuī'n
tapuhualh que Cristo tū' ixka'lhī līmāpa'ksīn a'xni'ca'
nīlh huan nac cruz. U'tza' tū' stu'ncua'. Cristo nīlh co-
mo chuntza' ixtapuhuān Dios. Lā' ixtapāstacna'ca'n
chi'xcuhuī'n tūla tamālacastuca ixtapāstacna' Dios. Lā'
chi'xcuhuī'n tapuhuan que Dios hua'chilh tū' ixka'lhī
ixlīmāpa'ksīn a'nchī Cristo nīlh nac cruz. Pero Dios
ā'chulā' māpa'ksīni'n que chi'xcuhuī'n. 26 Cuenta cat-
lahua'tit māni' hui'xina'n, quintā'timīn. Tū' a'nan
lhūhua' a'ntī lej taca'tzī na milaclhpu'nanca'n hui'xina'n
a'ntī Dios cālacsacni' lā' kalhlaka'ī'tit. Tū' ixa'nan
lhūhua' a'ntī māpa'ksīni'nī'n ixtahuanī't a'xni'ca' takalh-
laka'ī'lh lā' tū' ixa'nan lhūhua' a'ntī lej ixtasqui'nī nac
huā'mā' quilhtamacuj. 27 Pero Dios cālacsacli a'ntī xla'
cālacasquī'n a'yuj puhuancan que tū' lej taca'tzī. Cālac-
sacli para nacālīmāmāxanī' a'ntī xalakskalalhna'. Lā'
Dios cālacsacli a'ntī puhuancan que tū' lactli'hui'qui
para nacālīmāmāxanī' a'ntī xalactli'hui'qui. 28 Lā' Dios
cālacsacli a'ntī puhuancan que xlaca'n tū' tatasqui'nī lā'
a'ntī cālakmaka'ncanī't hua'chilh tuntū' ixtapalh para
que chuntza' tzē nalīmālakuanī a'ntū puhuancan que
lej tasqui'nī. 29 Lā' nā chuntza' nīn tintī' tzē nalī-
ka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios. 30 Lā' hui'xina'n
tapa'ksī'yā'tit con Cristo Jesús pero xmān por ixlīmā-
pa'ksīn Dios. Lā' por ixpālacata Cristo, Dios quincāmās-
ca'tīni' ixtapuhuān. Lā' mālacstū'ncnī't palh lacuan
quina'n. Dios quincāmāxtunquīni' de huan talaclē'i'
para que ixla' nalayāuj. Lā' xla' quincāmāsu'ni'yāni'
a'nchī xa'nca nalīlatā'kchokoyāuj. Nā Cristo mā-
palakō'lh quintalaclē'i'ca'n lā' quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'.
31 Chuntza' māchekxīcan a'nchī tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios:
A'ntī ka'tla'jca'tzī, calīka'tla'jca'tzīlh ixpālacata a'ntūn
quincātlahuani'nī'ta'ni' huan Māpa'ksīni'.

A'nchī māsu'yuca tuchū ixpālacata līxtokohua'ca'ca Cristo

2 Lā' chuntza' a'xni'ca' pū'la icchā'lh lā' iccātā'chihuī-
na'ni' hui'xina'n, tū' iccāmāsu'ni'ni' hua'chi
kalhatin xaka'tla' a'cta'sana'. Lā' tū' lej ka'tla' quintachi-
huīn lā' nīn lhūhua' quintapāstacna', a'xni'ca' xa'ic-
cāmālacstū'ncni'yāni' a'ntū ixlīstu'ncua' ixpālacata Dios
lā' a'ntū tzē'k ixuanī't. 2 Lā' quit iclīhui'līlh que tuntū'
quimaca'tzi, xmān Jesucristo a'ntī maknīca huan nac
cruz. 3 Lā' quit hua'chilh tū' lej tli'hui'qui xa'icuanī't
a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' lā' lej xa'icpājicua'n lā'
xa'icxpipi. 4 Lā' quintachihuīn lā' a'nchī xa'iccāmās-
ca'tīyāni' tū' hua'chi ixla' huan xaka'tla' a'cta'sana' a'ntī
lej ca'tzī. Palh chuntza' xa'iccāmāsca'tīni' cahuā, tū' ix-
tasu'yulh a'nchī ī'scujmā' huan Espíritu Santo lā' ixlīmā-
pa'ksīn Dios. Huan Espíritu Santo quimāsu'ni'lh huan
tachihuīn lā' icchihuīna'lh con ixlīmāpa'ksīn. 5 Lā'
chuntza' tū' nakalhlaka'ī'yā'tit ixpālacata ixtapāstac-
na'ca'n chi'xcuhuī'n pero nakalhlaka'ī'yā'tit ixpālacata
ixlīmāpa'ksīn Dios.

Dios cāmāsu'ni' tachi'xcuhuī't por huan Espíritu Santo

6 Pero na ixlaclhpu'nanca'n a'ntī xa'nca tamāchekxī
ixtachihuīn Dios, tasu'yu que lej icca'tzī. Lā' quintapās-
tacna' tū' hua'chi ixlaca'n huan xanapuxcu'nu' xalanī'n
nac quilhtamacuj porque xlaca'n natalakuan. 7 Pero
iclīchihuīna'nāuj ixtapāstacna' Dios a'ntū lakatzē'k ixu-
anī't. Lā' huan tapāstacna' ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' tū-
na'j ixa'nan quilhtamacuj, xmān ixpātunca'tzi Dios ixu-
anī't que naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para
pō'ktu. 8 Nīn tintī' xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj
tamāchekxīnī't huā'mā' a'ntū lakatzē'k ixuanī't. Palh ix-
tamāchekxīlh cahuā, tū' maktin ixtaxtokohua'ca'lh
huan Māpa'ksīni' a'ntī līhua'ca' xaka'tla'. 9 Pero chu
a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Nīn tintī' laktzī'nī't lā' nīn tintī' kaxmatnī't lā' nīn tintī'
puhuanī't a'ntū Dios cāxui'līnī't para huan a'ntīn tapāx-
quī'.
10 Dios scana'nca quincālīmāsca'tīni' por huan Espíritu
Santo porque tuntū' mātzē'kni'canī't huan Espíritu. Xla'
ca'tzī hasta ixtapāstacna' Dios lā' a'nchī līhuanī't Dios.
11 ¿Tichū ca'tzī a'ntū puhuan kalhatin chi'xcu'? Xmān
ixa'cstu ca'tzī. Lā' chuntza' nīn tintī' tzē māchekxī ix-
tapāstacna' Dios; xmān ixEspíritu Dios cā'tzī. 12 Dios
quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu a'ntū ixla' Dios lā'
tū' ixlaca'n chi'xcuhuī'n. Lā' chuntza' tzē
namāchekxīyāuj a'nchī Dios quincālakalhu'manāni' lā'
quincāmaxquī'yāni' lhūhua' catūhuā. 13 Tū' icmā-
su'yuyāuj hua'chi tamāsu'yu tachi'xcuhuī't a'yuj lej
taca'tzī catūhuā. Quina'n iccāmāsu'ni'yāuj a'ntū
quincāmāsu'ni'yāni' huan Espíritu. Chuntza' iccāmā-
su'ni'yāuj xlaca'n a'ntī taka'lhī huan Espíritu Santo lā'
xlaca'n tamāchekxī a'ntū ixla' Dios.
14 Huan chi'xcu' a'ntīn tū' ka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macuj xmān pāstaca huā'mā' quilhtamacuj. Tūla makl-
htīni'n a'ntū māsu'yu huan Espíritu Santo porque
puhuan que hua'chi tachuyāt. Lā' tūla māchekxī
porque xmān līmāchekxīcan con Espíritu Santo. 15 Lā'
huan Espíritu Santo tanūni'nī't huan chi'xcu' a'ntī ixla'
Dios lā' chuntza' līmāchekxī a'ntū más tasqui'nī. Huan
chi'xcu' a'ntīn tū' ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj tūla
māchekxī a'nchī huanī't huan a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquil-
htamacuj. 16 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
¿Tichū lakapasnī't ixtapāstacna' Māpa'ksīni' Dios?
Lā' ¿tichū tzē namāsu'ni' a'ntū natlahua?
Pero quina'n icpāstacna'nāuj hua'chi Cristo lacasqui'n.

A'nchī tahuanī't huan a'ntīn tatā'scuja Dios

3 Chuntza', quintā'timīn, tūlalh iccāhuanini' hua'chi
xa'iccāhuani xlaca'n a'ntī cuenta tatlahua huan Es-
píritu Santo. Maclacasqui'nā'tit hui'xina'n na'ic-
cāhuaniyāni' hua'chi a'ntīn tatzucumā'nacus takalhla-
ka'ī' ixtachihuīn Dios lā' a'ntīn tatlahuamā'nacus a'ntū
xmān xlaca'n talacasqui'n. Hui'xina'n hua'chi laks-
ka'tā'n. 2 Nā como huan ska'ta' tūlana'j laktzaka huan

quinīt lā' xmān hua' ixtzi'quī't, chuntza' tūlalh iccāmā-
su'ni'ni' a'ntū jicslīhua' para namāchekxīyā'tit. Tūlalh
catisca'ttit. Lā' nīn chuhua'j tū' iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū
jicslīhua' para namāchekxīyā'tit 3 porque pāstac-
na'nā'titcus hua'chi a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī'. Palh lās-
ta'la'pā'na'ntitcus lā' lakca'tzanā'tit lā' taxtun-
quīnī'ta'ntit, tasu'yu que tlahua'yā'titcus a'ntū xmān
mintapāxuhuānca'n. Latā'kchokoyā'tit hua'chi xalanī'n
nac quilhtamacuj. 4 Kalhatin huan: “Quit icstālani'
Pablo”. Lā' ā'kalhatin huampala: “Quit icstālani' Apo-
los”. ¿Chu tū' a'cxtim tatalacpitzi xlaca'n xalanī'n nac
huā'mā' quilhtamacuj?
5 A'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni', tū' iccāmāsu'ni'ni' para
naquilāstālani'yāuj. Nīn Apolos tū' cāmāsu'ni'ni' para
nastālani'yā'tit xla'. Quina'n xmān ixtasācua'nī'n Dios.
Quit iccāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios lā' huixina'n kalh-
laka'ī'tit. Chā'tunu' de quina'n ictlahuáuj quilītlōtca'n
a'ntū Dios quincāmaxquī'ni'. 6 Quit ictzuculh iccāmā-
su'ni'yāni' ixtachihuīn Dios. A'calīstān milh Apolos. Nā
xla' māsu'yulh huampala ixtachihuīn Dios. Lā' Dios ix-
cāmākalhlaka'ī'nīmā'ni'. U'tza' hua'chilh xa'iccha'nli ix-
tachihuīn Dios lā' Apolos ixmaka'lh xcān lā' Dios ixmās-
taquīmā' lā' tahua'ca'lh huā'mā' tacha'ni'. 7 Lā' chuntza'
a'ntī cha'nli, xla' nīn tuntū'; lā' a'ntī maka'lh xcān, nā
xla' nīn tuntū' porque xmān Dios ū'tza' maxquī' ī'sta-
cat. 8 Lā' a'ntīn cha'n lā' a'ntī maka'n xcān a'cxtimni'
tasācua'nī'n. Chā'tunu' namaklhtīni'n ixtatlaj chu a'nchī
scujli. 9 Chuntza' quina'n tasācua'nī'n como ictā'scujāuj
Dios lā' hui'xina'n hua'chi ixtacuxtu Dios a'nlhā
cha'ncan ixtachihuīn Dios. Xla' maktaka'lhmā' para que
nala ixtō'ca't.
Nā hui'xina'n hua'chi lakatin chic a'ntū ixla' Dios lā'
a'ntū yāhuamā'cacus. 10 Dios quilacsacli lā' quimā-
su'ni'lh a'nchī na'icmāsu'yu ixtachihuīn a'nlhā tū' mak-
tin kaxmatcanī't. Lā' ā'calīstān milh ā'chā'tin. Nā xla'
māsu'yulh ixtachihuīn Dios. U'tza' hua'chi palh quit
tapācna' lā' ictlahualh ixlītzucuni' huan chic. A'kalhatin
namin para nayāhua huanmā' chic. Lā' ū'tza' tasqui'nī
chā'tunu' cuenta catlahualh tuchū nalīcāxtlahua huan-
mā' chic. 11 Xmān lakatin ixlītzucuni' huā'mā' chic a'ntū
ixla' Dios a'ntū yāhuamā'cacus. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntū
iccāmāsu'ni'ni' ixpālacata Jesucristo lā' a'nchī pātīni'lh
huan nac cruz. 12 Tāpālhūhua' a'ntūn tzē nacāmāsu'yu-
can ixpālacata Dios, hua'chi tāpālhūhua' a'ntūn tzē
nalīcāxtlahuacan huan chic. Makapitzīn natalīcāxt-
lahua oro o plata o lej tzey chihuix a'ntūn tāyani'. Lā'
ā'makapitzīn natalīcāxtlahua qui'hui' o matlū'c o seket
a'ntūn tū' tāyani'. 13 Nachin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
natasu'yu tuchū talīscujli chā'tunu'. Huan chi'chini'
natzucu hua'chi macscut lā' como huan oro lā' plata
tatāyani' macscut, chu a'cxtim ixtascujūt huan xatzey
mākalhtō'kē'ni' nā natāyani'. 14 Lā' palh ixtascujūt
kalhatin natāyani', xla' namaklhtīni'n ixtatlaj. 15 Lā' palh
tū' tāyani' ixtascujūt kalhatin, nasputni' ixtatlaj pero
Dios namāpūtaxtū hua'chi huan chi'xcu' a'ntī napūtax-
tu a'xni'ca' lhcumā' ixchic lā' nalhcukō' ixlīhuāk a'ntū ix-
ka'lhī.
16 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que milīhuākca'n hui'xina'n
hua'chi ixlītokpān Dios? Huan Espíritu Santo huī' na
mi'a'clhcunucca'n. 17 Nā palh kalhatin natlahuani'
a'ntūn tū' līmakuan ixlītokpān Dios, Dios namālakuanī
xla' porque ixlītokpān Dios lej santo. Lā' hui'xina'n la'tit
ixlītokpān Dios a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit.
18 Tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Palh kalhatin na mi-
laclhpu'nanca'n puhuan lej skalalh xla' ixpālacata a'ntū
a'nan nac huā'mā' quilhtamacuj, calalh hua'chilh tuntū'
ixca'tzī. Lā' chuntza' tzē nasca'ta a'ntū más tasqui'nī.
19 Huan tapāstacna' a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj
Dios cālaktzī'n hua'chi tachuyāt. Pues chuntza' tat-
zo'kni':
Huan a'ntīn tapuhuan lej lakskalalh, ū'tunu'n Dios
cāmātlahuī a'ntū natalīta'a'kxoko ixa'cstuca'n ixlīlak-
skalalhca'n a'xni'ca' tatlahuacu'tun ixpātunca'tzica'n lā'
chuntza' tūlalh catitatlōkentaxtūlh.
20 Lā' tatzo'kni' huampala:
Huan Māpa'ksīni' Dios cālakapasni' ixtapāstacna'ca'n
a'ntī lej lakskalalhna' lā' cālaktzī'n hua'chi palh tū'
taka'lhī ixtapalhca'n.
21 Chuntza' tū' catika'tla'jca'tzītit ixpālacata a'ntūn
tlahualh catihuāyā chi'xcu' o a'ntū māsu'yulh como
ixlīhuāk catūhuā milaca'n. 22 Ixlīhuāk catūhuā para
hui'xina'n para nacāmaktāyayāni'. Huan Pablo lā' huan
Apolos lā' huan Pedro, quilīhuākca'n para hui'xina'n.
Nā milaca'n huan quilhtamacuj para nacāmak-
tāyayāni'. A'yuj hui'lā'na'ntitcus lā' a'yuj canī'tit pero
a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū napātle'ke, huāk ū'tza'
a'ntūn tzey para hui'xina'n. 23 Ixlīhuāk milaca'n porque
hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Cristo, lā' Cristo tapa'ksī
con Dios.

Ixtascujūtca'n huan apóstoles

4 Quina'n a'ntī apóstoles, caquincātalaktzī'ni' que
quina'n ixtasācua'nī'n Cristo a'ntī quincāmā-
macū'ni' para na'icmāsu'yuyāuj a'ntū ixla' Dios lā' a'ntū
Dios quincāmāca'tzīnīni'. 2 Lā' huan a'ntī līmā-
macū'canī't catūhuā maclacasqui'n que xla' xa'nca
natlōkentaxtū a'ntū līmāpa'ksīcanī't. 3 Quit tū'
quimaca'tzi a'ntū puhua'nā'tit de quit nīn a'ntūn
tapuhuan ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't de quit. Nīn quit
tūla na'icuan palh tzey o tū' tzey quit. 4 A'yuj tū' icu'cx-
ca'tzī palh iclaclē'n pero ū'tza' tū' huanicu'tun que quit
tū' iclaclē'n. Dios nahuan palh iclaclē'n. 5 A'xni'ca' tūna'j
min huan Māpa'ksīni' Jesucristo, tū' catipuhua'ntit palh
tzey o tū' tzey ā'kalhatin ixpālacata a'ntūn tlahualh.
A'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni', xla' namālakxkakēkō'
ixlīhuāk catūhuā a'ntūn tatzē'knī't a'nlhā cā'pucsua'. Lā'
namāsu'yukō' ixlīhuāk a'ntūn tapuhuan tachi'xcuhuī't
lā' a'ntūn tatlahuacu'tun. Lā' a'xni'ca' Dios nacāmā-
ka'tlī' chā'tunu' ixpālacata huan xatzey a'ntūn tat-
lahuanī't.
6 Quintā'timīn, ixlīhuāk huā' tamā'na iccāt-
zo'knuni'nī'ta'ni' quimpālacataca'n quit lā' Apolos. Lā'
ū'tza' hua'chi a'ntū tā'mālacastuccan para que
nasca'tā'tit a'nchī xa'nca na'a'kahuāna'ni'yā'tit ixtachi-
huīn Dios a'ntūn tzo'kcanī't. Lā' chuntza' tū' tilī-

ka'tla'jca'tzīyā'tit ixpālacata kalhatin mākalhtō'kē'ni' lā'
tū' catilakmaka'ntit ā'chā'tin mākalhtō'kē'ni'. 7 Tū'
tipuhua'na' palh hui'x más xatzey. Huāk a'ntū ka'lhī'ya'
huāk maxquī'nī'ta'ni' Dios. Tū' tla'janī'ta'. Tū' tilī-
ka'tla'jca'tzīya' a'ntū maxquī'nī'ta'ni' Dios.
8 U'cxca'tzīyā'tit hua'chilh tuntū' caticāsputni'ni' lā'
u'cxca'tzīyā'tit hua'chilh ka'lhī'yā'tit ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'nā'tit. Puhua'nā'tit que tzē nata-
pa'ksī'yā'tit mē'cstuca'n lā' quilāmakxteknī'ta'uj. Tū'tza'
lacasqui'nā'tit na'iccāmaktāyayāni'. Xalītzey palh
stu'ncua' ixmāpa'ksīni'ntit cahuā para que quina'n tzē
xa'iccātā'māpa'ksīni'ni'. 9 Pero chō'la Dios lacasqui'n
que quina'n apóstoles ictasu'yuyāuj hua'chi
chi'xcuhuī'n a'ntī más xatalakmaka'n lā' hua'chi a'ntī
līhui'līcan para namaknīcan. Quincātatlahuanī'ta'ni'
hua'chi līlakastān nac quilhtamacuj lā' na ixlacapūnca'n
huan ángeles lā' tachi'xcuhuī't. Quincātalaktzī'nāni'
hua'chi a'ntīn nīn tuntū' ixtapalh. 10 Huancan que
quina'n lactonto por ixpālacata Cristo pero hui'xina'n
puhua'nā'tit que lej ca'tzīyā'tit a'ntū ixla' Cristo. Huan-
can que quina'n lacscalana'jua' lā' hui'xina'n a'ntī iccāt-
zo'knuni'yāni' lej ka'lhī'yā'tit līmāpa'ksīn. Hui'xina'n lej
cāta'a'cnīni'ni'yāni' lā' quina'n xatalakmaka'nī'n. 11 Has-
ta chuhua'j quina'n ictzi'ncsāuj lā' ickalhpūtīyāuj lā'
tū'tza' tzey quilu'xu'ca'n. Lā' quincātatucsāni' lā' icteje-
latlā'huanāuj. 12 Lā' līpalha' icscujāuj para
na'icuā'yanāuj, lā' ictlekua'nāuj. A'xni'ca' quincātalaka-
palayāni', quina'n icsqui'ni'yāuj Dios por xlaca'n.
A'xni'ca' quincātamāpātīni'yāni', quina'n ictāyani'yāuj.
13 A'xni'ca' ko'hua'jua' quincātalīchihuīna'nāni', quina'n
xa'nca ickalhtīni'nāuj. Hasta chuhua'j cā'lacapūlhūhua'
quina'n iclanī'tauj hua'chi pa'lhma' lā' hua'chi xatan-
ca'chi' de ixlīhuāk a'ntū lakmaka'ncan.
14 Tū' iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' para que na'ic-
cāmāmāxanī'yāni'. Iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' para
na'iccāmāca'tzīnīyāni' a'ntū natlahua'yā'tit porque lej
iccāpāxquī'yāni' hua'chi quincamana'. 15 A'yuj ixka'lhī'tit
lakacāuj mil a'ntī nacātamāsu'ni'yāni' ixpālacata Cristo,
pero xmān kalhatin hua'chi mintāta'ca'n. Lā māni' quit
mintāta'ca'n por ixpālacata Cristo lā' huan xatzey tachi-
huīn a'ntū iccāmāsca'tīyāni'. 16 U'tza' lej ic-
cālīsqui'ni'yāni' caquilāmaksca'txtūj a'nchī
nalatā'kchokoyā'tit.
17 U'tza' huā'mā' iccālīlakmacā'nchāni' huan Timoteo.
Nā xla' lalh quincaman por ixpālacata quiMāpa'ksīni'
lā' lej icpāxquī' lā' xla' tlōkentaxtū ixtapuhuān Dios. Lā'
huan Timoteo nacāmāpāstaquīyāni' a'nchī
iclīlatā'kchokomā' porque ica'kahuāna'ni' Cristo lā' nā
a'nchī iccāmāsu'ni'mā' ā'makapitzīn para que nā
chuntza' xlaca'n natalatā'kchoko. Lā' chuntza' icmā-
su'yu chu calhāhuā na ixlīhuāk lītokpānna'.
18 Makapitzīn de hui'xina'n lej līka'tla'jca'tzīyā'tit porque
puhua'nā'tit: "Tū' catimilh Pablo", puhua'nā'tit. 19 Pero
palh Dios lacasqui'n, palaj na'iccālaka'nāchāni' hui'xi-
na'n. Lā a'xni'ca' na'icchā'n, na'iclakapasa ixlīmā-
pa'ksīnca'n xlaca'n a'ntīn taka'tla'jca'tzī o palh xmān
tahuan. 20 Lā' natasu'yu tichū tatapa'ksī con Dios. Nata-
su'yu por ixpālacata a'ntūn tzē tatlahua por ixlīmā-
pa'ksīn Dios, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntūn tahuan
chi'xcuhuī'n. 21 ¿Tuchū lacasqui'nā'tit? A'xni'ca' na'ic-
cālaka'nāchāni', ¿chu lacasqui'nā'tit na'icmin para
na'iccācastigarlīyāni' o lacasqui'nā'tit na'iccāpāx-
quī'yāni' lā' na'iccālakalhu'manāni'?

Mālaclē'nīca a'ntī ixtlahua talākalhī'n

5 Scana'nca ca'tzīcan que a'nan na milaclhpu'nan-
ca'n kalhatin a'ntī makpuscātīni'n. Xla' tā'hui'
māni' ixtūtzī't. Lā' nīn a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tū' tatlahua
hua'chi huā'mā' ko'hua'jua' talaclē'i'. 2 Lā' hui'xina'n nīn
māxa'na'nā'tit lā' nīn lakaputzayā'tit ixpālacata huan-
mā talaclē'i'. Ixmāxtutit de milaclhpu'nanca'n huā'mā'
chi'xcu' a'ntīn tlahualh talākalhī'n. 3 Lā' quit a'yuj tū'
tasu'yu quilacan a'xni'ca' takēxtimīyā'tit, pero lej ic-
cāpāstacmā'ni'. Lā' chuntza' hua'chilh icui'lacha' lā'
iclacāxtlahuanī'ta'ncha'tza'. 4 A'xni'ca' takēstokchipitit
por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lā' con
ixlīmāpa'ksīn, lā' a'xni'ca' hua'chilh xa'icui'lacha', como
iccāpāstacmā'ni', 5 camāxtutit de milaclhpu'nanca'n
huanmā' chi'xcu'. Namacamaxquī'yā'tit Satanás para
napātīni'n ixmacni' lā' chuntza' namāpūtaxtūcan ixlī-
ca'tzīn a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
6 Tū' tzey a'nchī ka'tla'jca'tzīyā'tit. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit
que macsti'na'j levadura laklhtāyakō' ixlīhuāk huan
tasquit? Chuntza' ixtalaclē'i' huan kalhatin chi'xcu'
nacāpasakō'yāni' milīhuākca'n como ū'tza' nacāmās-
ca'tī ā'makapitzīn. 7 Camakxtektit ixlīhuāk a'ntūn tū'
tzey. U'tza' hua'chi xakōlūhua' levadura. Camāxtutit
xla' lā' chuntza' nala'yā'tit hua'chi xasāsti' tasquit
a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Tasqui'nī nala'yā'tit lacuan
porque maknīcanī't Cristo por quimpālacataca'n
hua'chi maknīcan huan borrego a'ntū nalē'ksajna'ncan
para pascua. 8 A'xni'ca' tlahuacan ixcā'tani'ca'n israeli-
tas a'ntū huanican pascua, maka'ncan huan
xakōlūhua' levadura lā' hua'can xasāsti' pāntzi a'ntūn
tū' ka'lhī levadura. Chuntza' camācā'tanīuj Dios.
Tasqui'nī pū'la camakxtekui huan tūn tū' tzey tapāstac-
na' lā' huāk a'ntūn tū' tzey. Lā' catahui'lauj līlacatejtin
lā' līlacastu'nc. Chuntza' camācā'tanīuj Dios.
9 Iccātzo'knuni'nī'ta'ni'tza' nac ā'kalhtin carta que tū'
caticātā'talacxtuctit con a'ntīn tatlahua talākalhī'n.
10 Tū' xa'icuanicu'tun que tū' catā'talacxtuctit xalanī'n
huā'mā' quilhtamacuj a'ntīn tatlahua talākalhī'n. Lā'
nīn tū' xa'icuanicu'tun a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj
lā' tatampi'lhīni'n lā' ta'a'kxokoka'lhāna'n. Lā' nīn tū'
xa'icuanicu'tun que tū' caticātā'talacxtuctit xalanī'n
huā'mā' quilhtamacuj a'ntīn ta'a'cnīni'ni' ixídolosca'n.
Palh tū' ixcātā'talacxtuctit nīn chā'tin de xlaca'n, pues
maclacasqui'n nataxtuyā'tit de huā'mā' quilhtamacuj.
11 Pero a'ntū iccātzo'knuni'nī'ta'ni' ū'tza' huā'mā': Palh
chā'tin huan que kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' nā xla'
tlahua talākalhī'n, tū' catitā'talacxtuctit. Palh chā'tin
huan que kalhlaka'ī' lā' tlahua talākalhī'n o
tampi'lhīni'n o na'a'cnīni'ni' ixídolo, tū' catitā'talacxtuc-
tit lā' nīn tū' titā'huā'ya'nā'tit. Lā' tū' titā'huā'ya'nā'tit
huan a'ntī huan que kalhlaka'ī' lā' xla' lakapalana'n o
ka'chī o a'kxokoka'lhāna'n. 12 ¿Chu quimaca'tzi na'ic-

cājuzgarlī huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios?
A'ntīn tū' takalhlaka'ī', xlaca'n Dios nacājuzgarlī. Pero
tasqui'nī hui'xina'n nacājuzgarlī'yā'tit huan a'ntīn
takalhlaka'ī'. Por eso camāxtutit de na milaclhpu'nan-
ca'n huanmā' chi'xcu' a'ntīn tlahua huā'mā' talaclē'i'.

A'ntīn talāmālacapū' con huan jueces a'ntīn tū' takalh-laka'ī'

6 Lā' a'xni'ca' kalhatin de hui'xina'n līyāhuacu'tun
catūhuā ā'kalhatin a'ntī kalhlaka'ī', lej līmāxana'
palh ixmālacapū'lh na ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhla-
ka'ī'. Ixtalacāxtlahualh a'ntīn tatapa'ksī con Dios.
2 Hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit con Dios nacālacāxt-
lahua'yā'tit huan tachi'xcuhuī't a'xni'ca' nasputa huan
quilhtamacuj. Lā' palh hui'xina'n nacālacāxtlahua'yā'tit
ixlīhuākca'n xalanī'n nac quilhtamacuj, nā tzē nalacāxt-
lahua'yā'tit antūn tū' lej tasqui'nī. 3 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit
que quina'n nacālacāxtlahuayāuj huan ángeles? Lā'
palh nacālacāxtlahuayāuj huan ángeles, ā'chulā' tzē
nacālacāxtlahuayāuj a'ntū xala' nac huā'mā' quilhta-
macuj. 4 Chuntza' palh maclacasqui'n nalacāxt-
lahua'yā'tit catūhuā xala' huā'mā' quilhtamacuj, ¿a'chī'
cāputzayā'tit huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' lej
cā'a'cnīni'ni'can na ixlacapūnca'n a'ntīn takalhlaka'ī'?
5 Huā'mā' iccāhuaniyāni' para que na'iccāmāmāx-
anī'yāni'. ¿Chu tū' a'nan na milaclhpu'nanca'n nīn
chā'tin a'ntīn tzē nacālacāxtlahuayāni' hui'xina'n a'ntī
lītā'timīn? 6 Ca'tzīyā'tit que a'nan. Chuntza' tū' tzey
a'nchī tlahua'yā'tit a'xni'ca' kalhatin a'ntī kalhlaka'ī' lā'
namālacapū' ā'kalhatin xatā'tin lā' nalacāxtlahua'yā'tit
na ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
7 Como lāmālacapū'yā'tit entre lītā'timīn, chuntza'
tasu'yu que tū' tlōkentaxtūyā'tit ixtapuhuān Dios lā'
lhūhua' ticāsputni'yāni'cus. Ixpātītit huan a'ntūn tū'
tzey a'ntū cātatlahuani'ni'. Ixtāya'ni'tit a'nchī cāta'a'kx-
okomaklhtīni'. 8 Pero māni' hui'xina'n lātlahua'ni'yā'tit
a'ntūn tū' tzey lā' cā'a'kxokomaklhtīyā'tit a'yuj
mintā'tinca'n.
9 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'ntīn tatlahua a'ntūn
ko'hua'jua', xlaca'n tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios mā-
pa'ksīni'n? Tū' tita'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n. Huan
a'ntīn tamakpuscātīni'n lā' huan a'ntīn tatlahua
talākalhī'n lā' huan a'ntīn tataquilhpūtani' ídolos, xla-
ca'n tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nā
huan a'ntīn talātā'tahui'lāna' entre chi'xcuhuī'n lā'
huan a'ntīn tamaklhtza'stī puscan, xlaca'n tūlalh cati-
tatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 10 Nā huan a'ntīn
taka'lhāna'n lā' huan a'ntīn talakla catūhuā lā' huan
a'ntīn taka'chī tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios mā-
pa'ksīni'n. Nā huan a'ntīn talakapalana'n lā' huan a'ntīn
ta'a'kxokomaklhtīni'n catūhuā tūlalh catitatanūlh a'nl-
hā Dios māpa'ksīni'n. Nīn tintī' de huan tamā'na tū'
catitamaklhtīni'lh nīn tuntū' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
11 Lā' chuntza' ixtlahua'yā'tit ā'makapitzīn de hui'xina'n.
Pero chuhua'j Dios cālacsacnī'ta'ni' lā' cāxapani'nī'ta'ni'
mintalaclē'i'ca'n para natlahua'yā'tit ixtapuhuān. Lā'
chuhua'j Dios mālacstū'nca que hui'xina'n lacuantza'
por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' por
ixlīmāpa'ksīn ixEspíritu quinDiosca'n.

Maclacasqui'n que Dios nacāmāpa'ksī quimacni'ca'n

12 Tzē na'icuan: “Icka'lhī talacasqui' para que tzē
na'ictlahua ixlīhuāk catūhuā a'ntū iclacasqui'n”. Pero
tū' ixlīhuāk a'ntū ictlahuacu'tun nacāmaktāya
ā'makapitzīn. Tzē na'icuan: “Tzē na'ictlahua chuxatū
catūhuā”. Pero a'yuj xa'icualh, tū' ictlahuacu'tun
catūhuā a'ntūn tūla na'icmakxteka ā'calīstān lā' ū'tza'
naquilītlaja. 13 Nā nahuancan: “Quimpānca'n macla-
casqui'n līhua't lā' a'nan līhua't para quimpānca'n”,
nahuancan. Pero ixtu'ca'n tū' catitatāyani'lh para
pō'ktu. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' Dios
nacāmālakuanī ixtu'ca'n. Dios tlahualh quimacni'ca'n
para que nalī'a'cnīni'ni'yāuj xla'. Lā' xla' quincāmax-
quī'yāni' a'ntū maclacasqui'n quimacni'ca'n. Tū' la-
casqui'n nalītlahuayāuj talākalhī'n quimacni'ca'n. 14 Lā'
chu a'nchī Dios mālakahuanīchokolh ixmacni' huan
Māpa'ksīni' Jesucristo nā chu chuntza' namālakahuanī-
choko quimacni'ca'n con ixlīmāpa'ksīn.
15 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que quimacni'ca'n tā'tapa'ksī
con Cristo? Lā' quimacni' a'ntūn tapa'ksī con Cristo,
¿chichū na'iclīmaklhtī de Cristo para natā'takēxtimī
kalhatin puscāt xala' nac cā'tejen? Tū' maktin ictit-
lahualh. 16 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' kalhatin
chi'xcu' tā'takēxtimī kalhatin puscāt a'ntī xala' nac
cā'tejen chu lakatin macni' natala a'xni'ca' natā'takēx-
timī? Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Ixtu'ca'n chu lakatin macni' natala.
17 Lā' a'xni'ca' natamacamāstā'ya' con huan Jesús,
mintu'ca'n nala'yā'tit chu lakatin līca'tzīn.
18 Tū' catlahua'tit talākalhī'n. A'xni'ca' kalhatin chi'xcu'
makpuscātīni'n, xla' más ko'hua'jua' tlahua ixmacni'
que a'xni'ca' tlahua ā'lakatin talaclē'i'. 19 Ca'tzīyā'tit que
Dios cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo lā' como
xla' tanūma' na mi'a'clhcunucca'n, chuntza' mimac-
ni'ca'n talanī't ixlītokpān Espíritu Santo. Lā' macla-
casqui'n que Dios namāpa'ksīni'n a'ntza'. Lā' hui'xina'n
tū' tapa'ksī'yā'tit mē'cstuca'n; tapa'ksī'yā'tit con Dios.
20 Xla' lej tapala cālītamāhuanī'ta'ni' porque Jesucristo
māpalalh huan nac cruz. U'tza' nalī'a'cnīni'ni'yā'tit Dios
a'nchīn tlahua'yā'tit con mimacni'ca'n como hui'xina'n
tapa'ksī'yā'tit con Dios.

Ixpālacata a'nchī tapūchahuacan

7 Lā' ixpālacata a'ntū quilātzo'kni'uj, chuhua'j ic-
cākalhtīyāni'. Lej tzey palh kalhatin chi'xcu' tū'
maktin tā'takēxtimī kalhatin puscāt. 2 A'yuj tzey
chuntza', pero como lej makpuscātīni'ncan lā' lej
makchi'xcu'nuncan, cataka'lhīlh chā'tunu' chi'xcuhuī'n
xmān kalhatin ixpuscātca'n lā' chā'tunu' puscāt cata-
ka'lhīlh xmān kalhatin ixkōlu'ca'n. 3 Catlōkentaxtūlh
kalhatunu' chi'xcuhuī'n a'ntūn tasqui'nī para ixpuscāt-
ca'n. Lā' chuntza' kalhatunu' puscan catlōkentaxtūlh
a'ntūn tasqui'nī para ixkōlu'ca'n. 4 Huan puscāt tū'tza'
ixa'cstu māpa'ksī ixmacni'; ixkōlu' nā tā'māpa'ksī. Nā

chuntza' huan chi'xcu' tū'tza' ixa'cstu māpa'ksī ixmac-
ni'; ixpuscāt nā tā'māpa'ksī. 5 Palh huan chi'xcu' lā' ix-
puscāt más natatlahuacu'tun oración, tzē natalacchi-
huīna'n para que tū' natalātā'lhtata lātma'j, pero tū'
makān. Palh makān tū' natalātā'lhtata, huan ko'ti'ti'
nacālīlaktzī'ncu'tun porque tū' catitatāyani'lh.
6 U'tza' huā'mā' iccāhuaniyāni' que tzē tlahuacan. Tū'
iccāmāpa'ksīmā'ni'. 7 Iclacasqui'n que ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't ixtalalh hua'chi quit pero Dios cāmaxquī'
kalhatunu' chi'xcuhuī'n a'nchī tzē natalatā'kchoko.
Kalhatin tzē natlahua catūhuā lā' ā'kalhatin natlahua
ā'catūhuā. Kalhatin natapūchahua lā' ā'kalhatin tū'
tasqui'nī natapūchahua.
8 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntīn tūna'j
tapūchahua'yā'tit lā' a'ntī lakapūtnu'tza' que tzey palh
natachokoyā'tit chu chuntza' hua'chi quit. 9 Lā' palh
kalhatin tū' catitāyani'lh ixa'cstu, mejor cat-
apūchahualh para que tū' pō'ktu napāstaca a'ntū la-
casqui'n ixmacni'.
10 Lā' hui'xina'n a'ntīn tapūchahua'nī'ta'ntittza', ic-
cāmāpa'ksīyāni' lā' tū' xmān quit. Nā huan Māpa'ksīni'
nā xla' cāmāpa'ksīyāni' que tū' catitamakxtekli
ixkōlu'ca'n huan puscan. 11 Lā' palh makxteknī'ttza'
ixkōlu' kalhatin puscāt, catachokolh ixa'cstu sin ixkōlu'
o catā'tahui'lachokopā ixkōlu'. Lā' huan a'ntī xakōlu' tū'
catimakxtekli ixpuscāt.
12 Lā' chuhua'j xmān quit iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn
de hui'xina'n lā' tū'tza' huan Māpa'ksīni'. Palh kalhatin
chi'xcu' kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' ixpuscāt tū' kalh-
laka'ī', tū' catimakxtekli huan puscāt palh xla'
tā'tahui'lacu'tun. 13 Lā' kalhatin puscāt a'ntī kalhlaka'ī',
tū' catimakxtekli ixkōlu' a'ntīn tū' kalhlaka'ī' palh xla'
tā'tahui'lacu'tun. 14 A'yuj huan chi'xcu' tū' kalhlaka'ī'
Dios, pero por ixpālacata ixpuscāt a'ntī kalhlaka'ī',
māxtunquīcanī't huan chi'xcu' para nala ixla' Dios. Lā'
nā huan puscāt a'ntīn tū' kalhlaka'ī' māxtunquīcanī't
para nala ixla' Dios por ixpālacata ixkōlu' a'ntī kalhla-
ka'ī'. Palh tū' chuntza' cahuā, mincamana'ca'n ixtalalh
hua'chi a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Pero chuhua'j laktzī'ncan
hua'chilh a'ntīn takalhlaka'ī'. 15 Huan chi'xcu' antīn tū'
kalhlaka'ī' lā' palh makxtekcu'tun ixpuscāt, camakxtekli
na'a'n. Lā' huan puscāt a'ntīn tū' kalhlaka'ī' lā' palh
makxtekcu'tun ixkōlu', camakxtekli na'a'n. Dios la-
casqui'n ca'cs calatahui'lauj quina'n. 16 Huan puscāt tū'
ca'tzī palh ixpālacata xla' ixkōlu' a'ntīn tū' kalhlaka'ī'
namāpūtaxtūcan; lā' huan chi'xcu' tū' ca'tzī palh ixpāla-
cata xla' ixpuscāt a'ntīn tū' kalhlaka'ī' namāpūtaxtūcan.
17 Chu a'nchī ixuanī'ta' a'xni'ca' pū'la kalhla'ka'i', chu
chuntza' catachoko, xmān nalatā'kchokoya' hua'chi
Dios lacasqui'n. U'tza' icmāsu'yu na ixlīhuāk huan lī-
tokpānna'. 18 Palh lanāntza' huī' mixtu'tu' a'ntū
cālīlakapascan israelitas a'xni'ca' pū'la kalhlaka'i' ix-
tachihuīn Dios, catachoko chuntza'. Lā' palh tū' ix-
ka'lhī'nī'ta' huan xtu'tu' a'xni'ca' pū'la kalhlaka'i', nā
chuntza' catachoko. 19 Palh ka'lhī'ya' huan xtu'tu' o
palh tū' ka'lhī'ya', xla' tuntū' ixpālacata. A'ntū más
tasqui'nī, ū'tza' tlahuacan ixtapuhuān Dios.
20 Chā'tunu' catachokolh na ixtascujūt a'ntū ixka'lhī
a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios. 21 Palh
xatatamāuj tasācua' ixua'nī'ta' a'xni'ca' kalhlaka'i', tū'
tilīpuhua'na'. Pero palh mimpatrón namakxtekāni',
capit. 22 Huan a'ntīn tasācua' ixuanī't a'xni'ca' kalhla-
ka'ī'lh, ū'tza' Dios laktzī'n hua'chilh tū' tasācua' ixuanī't.
Lā' a'ntīn tū' xatatamāuj tasācua' ixuanī't a'xni'ca' kalh-
laka'ī'lh, ū'tza' lanī't xatatamāuj ixtasācua' Cristo.
23 Quintā'timīn, Dios lej tapala cālītamāhuanī'ta'ni'
porque Jesucristo māpalalh huan nac cruz. Lā' ū'tza' tū'
catilītamakxtektit lej nacātamāpa'ksīyāni' chi'xcuhuī'n.
Xmān Dios nacāmāpa'ksīyāni'. 24 Quintā'timīn, chu
a'nchī ixuanī'ta'ntit a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit, chuntza' nata-
chokoyā'tit a'yuj tapūchahuanī'ta'ntittza' o tū', lā' a'yuj
xatatamāuj tasācua' o tū'. Xmān chuhua'j macla-
casqui'n que Dios nacā'o'kska'lhīyāni'.
25 Huan Māpa'ksīni' tū' quimaxquī'lh līmāpa'ksīn ix-
pālacata a'ntīn tūna'j tapūchahua. Pero tzē nakalhla-
ka'ī'yā'tit a'ntū iccāhuaniyāni' porque Dios
quilakalhu'malh lā' quilacsacli. 26 Icpuhuan que tzey
palh chā'tunu' ixtachokolh hua'chi quit icuī' lā' tzey
porque mimā' huan chi'chini' a'ntū napūpātīni'nāuj.
27 Palh ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū' catimakxtekti lā' palh
tū' ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū' caputza. 28 Pero palh nat-
apūchahua'cu'tuna', ū'tza' tū' talaclē'i'. Lā' palh
kalhatin tzu'ma'jāt natapūchahuacu'tun, ū'tza' tū' tala-
clē'i'. Pero más jisclīhua' para xlaca'n a'ntīn tat-
apūchahuanī'ttza' a'xni'ca' namin huā'mā' chi'chini'. Lā'
quit tū' iclacasqui'n que lej napātīni'nā'tit.
29 Quintā'timīn, tū'tza' lej makān natahui'layāuj nac
cā'quilhtamacuj. U'tza' iccālīhuaniyāni' que huan a'ntī
ka'lhī ixpuscāt catā'scujli Dios hua'chilh tū' ixka'lhī.
30 Tū' lej makān a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj.
Tū'tza' makān nacalhua'nā'tit lā' tū'tza' makān napāx-
uhua'yā'tit lā' tū'tza' makān natamāhua'na'nā'tit. U'tza'
calīlē'capintit a'ntū natāyani' para pō'ktu. 31 Makapitzīn
a'ntīn taka'lhī ixnegocioca'n, pō'ktu tapāstacmā'na
huan negocio. Hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit, tū'
cala'tit hua'chi xlaca'n porque chuxatū xala' huā'mā'
quilhtamacuj tū' catitāyani'lh para pō'ktu.
32 Tū' iclacasqui'n que lej nacāpāta'layāni'. Huan
chi'xcu' a'ntīn tūna'j tapūchahua, xla' tzē cuenta nat-
lahua xmān a'nchī namakapāxuhua huan Māpa'ksīni'.
33 Pero huan chi'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza' tū' xmān
pāstaca Dios; nā pāstaca a'ntū xala' nac cā'quilhta-
macuj ixpālacata huan ixfamilia. Lā' cuenta tlahua
a'nchī namakapāxuhua huan ixpuscāt. Chuntza' tāpā-
tu' ixtapāstacna'. 34 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntīn tūna'j
tapūchahua o huan puscāt a'ntīn tū'tza' ka'lhī ixkōlu',
ū'tza' tzē cuenta natlahua a'nchī nalītlahua ixtapuhuān
huan Māpa'ksīni'. Lī'a'cnīni'ni'cu'tun Dios huāk a'ntū
natlahua lā' a'ntū napāstaca. Huan puscāt a'ntīn
tapūchahuanī'ttza' tū' xmān pāstaca Dios. Nā pāstaca
a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj ixpālacata huan ixfamil-
ia. Lā' nā cuenta tlahua a'nchī namakapāxuhua ixkōlu'.
35 U'tza' iccāhuaniyāni' porque iccāmaktāy-
acu'tunāni'. Tū' iccāhui'līni'cu'tunāni' catūhuā hua'chi
a'xni'ca' cāchī'lakstokcan huan cahuāyujnu' pero icla-

casqui'n que pō'ktu natlahua'yā'tit a'ntū līmakuan
porque xmān tlōkentaxtūcu'tunā'tit ixtapuhuān Dios.
36 Palh kalhatin chi'xcu' puhuan que tū' tzey porque
tūna'j tapūchahua ixtzu'ma'jāt porque xla' ka'tla'tza' lā'
līmakuantza' natapūchahua, catlahualh a'ntū la-
casqui'n. Tū' tlahuamā' talaclē'i'. Camāpūchahualh
ixtzu'ma'jāt. 37 Pero palh kalhatin chi'xcu' līhui'līnī't que
tū' namāpūchahua ixtzu'ma'jāt lā' puhuan que tū'
maclacasqui'n natapūchahua ixtzu'ma'jāt, lā' como tzē
māpa'ksī huan ixtzu'ma'jāt, ū'tza' tzey. Tū'
camāpūchahualh. 38 Chuntza' huan tī māpūchahua
ixtzu'ma'jāt, tzey tlahuamā', lā' más tzey tlahua huan
a'ntīn tū' māpūchahua ixtzu'ma'jāt.
39 Huan puscāt tūlalh catimakxtekli ixkōlu' līhuan xla'
huī'cus. Pero palh nīnī'ttza' ixkōlu', tzē natapūchahua-
pala, xmān calalh kalhatin chi'xcu' a'ntī kalhlaka'ī' ix-
tachihuīn Dios. 40 Pero quit icpuhuan que más napāx-
uhua palh tū'tza' natapūchahua. Lā' icpuhuan que
chuntza' quimāsu'ni'lh huan Espíritu Santo.

Huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'can huan ídolos

8 Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan līhua't
a'ntū cā'a'ksajuī'canī't ídolos. Hui'xina'n hua'nā'tit:
“Quilīhuākca'n māchekxīyāuj lā' lej ka'lhīyāuj tapāstac-
na”, hua'nā'tit. Pero quit iccāhuaniyāni': “Capāstactit
que lej ka'tla' makca'tzīcan palh xmān ka'lhīcan
lhūhua' tapāstacna'”. Pero a'ntū cāmaktāyayāni'
milīhuākca'n, ū'tza' lāpāxquī'can. 2 Palh chā'tin puhuan
que lej cā'tzī catūhuā, xla' tūna'j ca'tzī hua'chi tasqui'nī
naca'tzī. 3 Pero palh kalhatin pāxquī' Dios, Dios ca'tzī
palh xla' tapa'ksī con Dios.
4 Lā' ixpālacata huan līhua't a'ntū' cā'a'ksajuī'canī't
ídolos, quina'n ca'tzīyāuj que huan ídolo tū' lakahuan
lā' xmān kalhatin Dios a'ntī huī' lā' xla' xalakahuan.
5 A'nan a'ntīn cāmāpācuhuī'can dioses nac a'kapūn o
nac ti'ya't. Lā' a'yuj huancan a'nan lhūhua' dioses lā'
lhūhua' māpa'ksīni'nī'n, 6 pero para quina'n huī' xmān
kalhatin quinDiosca'n lā' ū'tza' a'ntī xaTāta'. Xla'
cāmā'a'nanīlh ixlīhuāk catūhuā. Lā' quina'n hui'lāna'uj
para namāka'tlī'yāuj lā' na'a'cnīni'ni'yāuj. Lā' para
quina'n huī' xmān kalhatin Māpa'ksīni' Jesucristo lā'
xla' cācāxui'līkō' ixlīhuāk catūhuā lā' quina'n hui'lāna'uj
por ixpālacata.
7 Tū' taca'tzī huā'mā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.
Makapitzīn tapuhuan que tatlahua talaclē'i' a'xni'ca'
tahua' quinīt a'ntū lī'a'ksajuī'canī't ídolos. U'tza'
tapuhuan como xapū'la ixtataquilhpūtani' huan ídolos
a'xni'ca' tūna'j ixtakalhlaka'ī'. Lā' hasta chuhua'j
chuntza' tapuhuan que huā'mā' quinīt ixla' huan ídolo.
Lā' tahuan que tū' tzey palh hua'can como xlaca'n tū-
na'j xa'nca taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. 8 Huan
quinīt tū' quincāmaktāyayāni' na ixlacapūn Dios. Palh
na'icua' catūhuā, tū' más tzey ictilalh na ixlacapūn
Dios. Lā' a'yuj tū' ca'icua'lh catūhuā, pero tū' ā'chulā' ic-
tilalh na ixlacapūn Dios. 9 Maclacasqui'n cuenta nat-
lahua'yā'tit a'ntūn tlahua'pā'na'ntit por ixpālacataca'n
a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' para que tū' namāt-
lahuī'yā'tit talaclē'i' ā'kalhatin. 10 Hui'x lej ca'tzīya' lā'
palh nahuā'ya'na' a'nlhā taquilhpūtani'can ídolos,
tzēlasā' nalaktzī'nāni' kalhatin xatā'tin a'ntīn tūna'j
xa'nca ca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. Lā' como
hui'x lej ca'tzīya', xla' nalīhui'lī nahua' a'ntū
a'ksajuī'canī't ídolos a'yuj na'u'cxca'tzī que tlahuamā'
talaclē'i'. 11 Chuntza' mintā'tin a'ntīn tū' xa'nca kalhla-
ka'ī', natlahua talaclē'i'. Lā' chuntza' natatonkopū ix-
pālacata a'ntū hui'x tla'hua'ya'. Lā' Cristo nīlh ixpālaca-
ta mintā'tin. 12 Lā' chuntza' hui'x tlahuani'pā't talaclē'i'
Cristo a'xni'ca' māmakchuyī'ya' mintā'tin ixpālacata
a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' mātlahuī'ya'
talaclē'i'. 13 Por eso palh natatonkopū kalhatin quin-
tā'tin por ixpālacata huan quinīt a'ntū icua', tū' maktin
ictihua'lh quinīt.

A'ntūn tzē ixtatlahua apóstoles

9 Ca'tzīyā'tit que quit apóstol lā' quit libre. ¿Chu tū'
iclaktzī'nī't quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo? Lā' quit
iccāmāsu'ni'ni' a'nchī Dios quilīmāmacū'nī't lā' ū'tza'
līkalhlaka'ī'tit. 2 A'yuj na ixlacapūnca'n ā'makapitzīn
quit tū' apóstol, pero hui'xina'n tūla catihua'ntit hua'chi
xlaca'n. Como hui'xina'n kalhlaka'ī'tit a'xni'ca' iccāmā-
su'ni'ni' ixtachihuīn Dios, chuntza' lītasu'yu que quit
apóstol.
3 A'xni'ca' qui'a'ksa'ncan, ictamaktāya lā' chuntza' ic-
cākalhtī: 4 ¿Chu tū' līmakuan palh naquintamāhuī' a'ntī
iccāmāsu'ni'? 5 ¿Chu tū' icka'lhī talacasqui' para na'ict-
lahua chu a'cxtim hua'chi ā'makapitzīn apóstoles
a'xni'ca' icmāsu'yu ixtachihuīn Dios? Chā'tunu' nalē'n
ixpuscāt a'xni'ca' na'a'n chuxalhā para namāsu'yu ix-
tachihuīn Dios. Chuntza' tatlahua ā'makapitzīn após-
toles lā' huan ixtā'timīn Jesús lā' nā Pedro. 6 ¿Chu xmān
quit lā' Bernabé tūla iccāmakxtekāuj naquincā-
tamāhuī'yāni'? ¿Chu maclacasqui'n xmān quina'n ic-
scujāuj para na'icmāpalayāuj quilīhua'tca'n? 7 A'ntī a'n
ixpūtropa, ¿chu tū' māpalacan? A'ntī cha'n pūlactin
tacha'ni' xla' tzē nahua' ixtō'ca't. A'ntī cāmaktaka'lha
huan borrego, xla' nahua' xaquinīt. 8 A'ntū ic-
cāhuaniyāni' tū' xmān ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n.
Nā chuntza' huan na ixley Moisés. 9 Chuntza' tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican ley:
Tū' camā'kānkanu' ixbosal mi'animalh a'ntū lac-
chi'ntamā' huan trigo a'ntū lītlahuacan harina.
Namakxteka' nahua'.
Tū' xmān por ixpālacata huan animal hualh Dios
chuntza'. 10 Nā hualh ū'tza' por quimpālacataca'n
porque a'ntī cuxtu lā' a'ntīn cha'n chu a'cxtim
taka'lhīmā'na hasta a'xni'ca' nalana'n lā' natahua'
xatza'ktza'. 11 Palh quina'n iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn
Dios a'ntūn tāyani' para pō'ktu, ¿chu ka'tla' catūhuā
palh naquilātā'ī'yāuj macsti'na'j a'ntū hui'xina'n
ka'lhīyā'tit lā' a'ntūn tū' tāyani' para pō'ktu? 12 Lā' palh
cāmālacpitzini'yā'tit ā'makapitzīn
mimākalhtō'kē'ni'ca'n, līhua'ca' ixquilāmālacpitzini'uj
quina'n. Quina'n más icka'lhīyāuj talacasqui'. Pero
quina'n tū' maktin iccāsqui'ni'ni' para que
i'xquilāmālacpitzini'uj.

Mejor quina'n ictāyani'uj ixlīhuāk para que tū'
na'a'nan nīn tuntū' a'ntūn tzē nacāmāmakchuyī huan
a'ntī natakalhlaka'ī' xatzey tachihuīn ixpālacata Jesu-
cristo. [13] ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'ntīn tamaktāyana'n
nac xaka'tla' ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n natahua'
a'ntū līmincanī't nac lītokpān? Lā' a'ntī natamak-
tāyana'n nac altar xlaca'n nā natahua' macsti'na'j a'ntū
a'ksajuī'nincanī't nac altar. [14] Lā' hua'chilh chuntza'
huan mākalhtō'kē'ni'. A'ntīn tasca'tmā'na ixtachihuīn
Dios natamāhuī' a'ntīn cāmāsu'ni'mā'. Chuntza' mā-
pa'ksīni'lh huan Māpa'ksīni'. [15] Pero quit tū' ic-
cāsqui'ni'nī'ta'ni' naquilāmaxquī'yāuj a'ntū icmacla-
casqui'n. Lā' nīn quit tū' iccātzo'knuni'mā'ni' para que
natzucuyā'tit naquilāmaxquī'yāuj a'ntū icmacla-
casqui'n. Mejor xa'icnīlh lā' tū' naquimaklhtīcan quilī-
ka'tla'jca'tzīn. U'tza' iclīka'tla'jca'tzī que tū' maktin
tasqui'nī naquilāmaxquī'yāuj nīn tuntū'.
[16] Pues a'yuj icmāsu'yu ixtachihuīn Dios, tūla iclī-
ka'tla'jca'tzī porque chuntza' quilīmāmacū'ca. Lā' icxan-
tila palh tū' na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. [17] Palh
xa'icmāsu'yulh ixtachihuīn Dios porque chuntza' quin-
tapuhuān, quintapāxuhuān ixlanī't hua'chi quintatlaj.
Pero maclacasqui'n na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios co-
mo ū'tza' quilīmāmacū'ca. [18] ¿Tuchū quintatlaj? U'tza'
huā'mā: Libre quit lā' tū' iccāmāta'jīyāni' a'xni'ca' ic-
cāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios a'yuj tzē xa'ic-
cāsqui'ni'ni' catūhuā.
[19] Tū' iclaclē'ni' nīn tintī'yā chi'xcu' lā' chuntza' nīn tin-
tī'yā chi'xcu' tzē naquimāpa'ksī. Chuntza' libre quit.
Pero iclanī't hua'chi ixtasācua'ca'n ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't para que naquintakaxmata a'xni'ca'
na'iccāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios lā' natakalhlaka'ī'.
[20] Na ixlaclhpu'nanca'n israelitas quit iclatā'kchokolh
hua'chi israelita para que natakalhlaka'ī'. Lā' para
a'ntīn tatlōkentaxtūcu'tun a'ntū huan na ixley Moisés
quit iclatā'kchokolh hua'chilh xa'ictlōkentaxtūcu'tulh
a'ntū huan huan ley, a'yuj quit icca'tzī que tū' macla-
casqui'n na'ictlōkentaxtū a'ntū huan huan ley.
Chuntza' tzēlasā' na'iccāmākalhlaka'ī'nī xlaca'n a'ntīn
tatlōkentaxtūcu'tun a'ntū huan ixley Moisés. [21] Para
a'ntīn tū' talakapasa ixley Moisés quit iclatā'kchokolh
hua'chi xlaca'n. Porque a'yuj tū' maclacasqui'n
na'ictlōkentaxtū a'ntū huan ixley Moisés, macla-
casqui'n na'ictlōkentaxtū a'ntū huan ixlīmāpa'ksīn
Cristo. Lā' chuntza' tzēlasā' na'iccāmākalhlaka'ī'nī ix-
tachihuīn Dios huan a'ntīn tū' talakapasa ixley Moisés.
[22] Lā' na ixlaclhpu'nanca'n xlaca'n a'ntīn tū' xa'nca
taca'tzī a'ntūn tzey o a'ntūn tū' tzey, iclatā'kchokolh
hua'chi xlaca'n para que tzē na'iccāmāsu'ni' xlaca'n. Lā'
tzēlasā' na'iccāmākalhlaka'ī'nī xa'nca. Hua'chi chux-
atīya chi'xcu' iclatā'kchokolh para que natakaxmata
a'ntū icmāsu'yumā' lā' natakalhlaka'ī'. [23] Lā' huāk huā'
tamā'na ictlahuamā' para na'icmāsu'yu ixtachihuīn
Dios. Chuntza' ā'makapitzīn naquintatā'pāxuhua
porque Dios lej quincālakalhu'man.
[24] ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit a'ntīn tatanū nac tatu'jnu' cuen-
ta tatlahua a'nchī natatu'jnun porque xmān kalhatin
natlaja ixpremio? Chuntza' natlahua'yā'tit. Lej
ca'a'kahuāna'ni'tit Dios para natla'ja'yā'tit. [25] A'ntīn
tanūcu'tun nac tatu'jnu' tasqui'nī nalaktō'ka' lā' natas-
ca'ja. Lā' huan a'ntī natlaja, namaxquī'can lakatin coro-
na a'ntū palaj nascōhuan. Pero a'ntū naquincātamax-
quī'yāni' quina'n a'ntī nalīhui'līyāuj natlahuayāuj ixta-
puhuān Dios, ū'tza' natāyani' para pō'ktu. [26] Lā' ū'tza'
iclīhui'līlh ictlahua ixtapuhuān Dios lā' iclīhui'līlh na'ict-
laja. Tū' chu tlakaj iclīhui'līlh ictlaja hua'chi a'ntīn tuc-
scu'tun catūhuā lā' xmān līsno'ka xa'ū'ni'. [27] Quit
iclīhui'līlh ictlahua ixtapuhuān Dios lā' quit icmāpātīnī
quimacni' para na'ictlaja lā' na'icmāpa'ksī quimacni'.
Chuntza' tū' napātle'ke que a'xni'ca' līlhūhua' na'ic-
cāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios lā' māni' quit tūla ictlōken-
taxtū a'ntū ixtapuhuān.

Tū' tzey palh taquilhpūtani'can ídolos

10 Tū' iclacasqui'n que napātza'nkā'yā'tit a'ntū
cāpātle'keni'lh quimpapna'ca'n a'ntīn tatā'a'lh
Moisés. Ixlīhuākca'n tastālani'lh huan poklhnu' a'ntū
Dios cāmāpū'līni'lh. Lā' ixlīhuākca'n tatētaxtulh huan
nac mar a'ntū māpācuhuīcan Mar Spi'nenke'. [2] Lā' co-
mo xlaca'n tastālani'lh huan poklhnu' lā' xlaca'n cato-
jon tatētaxtulh huan nac mar, chuntza' ū'tza' hua'chilh
ta'a'kpaxli a'ntza' lā' talalh ī'sca'txtunu'nī'n Moisés. [3] Lā'
ixlīhuākca'n chu a'cxtim tahua'lh huan maná. U'tza'
huan līhua't a'ntū Dios macamilh lakalīyān. Lā'
ixlīhuākca'n chu a'cxtim talīko'tnūlh huan xcān a'ntū
Dios māxtulh huan nac chihuix. [4] Lā' huā'mā' chihuix
hua'chi Cristo a'ntī cāmaxquī'lh ixlīhuāk a'ntū ixta-
maclacasqui'n chu a'nlhā na ixtejca'n. [5] Pero a'yuj Dios
xa'nca ixcāmaktaka'lha, xlaca'n tū' tamakapāxuhualh
xla' lā' ū'tza' ixcālīmāpī'tēlha huan nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't huan a'ntī ixtanītēlha.
[6] Lā' huā' tamā'na a'ntūn cāpātle'keni'lh quimpap-
na'ca'n, huāk quincātamāsu'ni'yāni' que tū' lej catila-
casqui'uj a'ntūn tū' tzey hua'chi xlaca'n lej talacasqui'lh.
[7] Makapitzīn de xlaca'n tatatzokostani'lh huan ídolo.
Lā' chuntza' tatzo'knī't ixpālacataca'n a'ntīn tatat-
zokostani'lh huan ídolo:
Tachi'xcuhuī't tatahui'lalh lā' tahuā'yalh lā' tako'tnūlh.
Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tatzuculh talakastāna'n.
Tū' catitatzokostani'tit ídolos hua'chi xlaca'n.
[8] Makapitzīn de xlaca'n tatlahualh talākalhī'n lā' lakatin
chi'chini' tanīlh pu'xamatu'tun mil. Tū' catitlahua'tit
talākalhī'n hua'chi xlaca'n tatlahualh. [9] Makapitzīn de
xlaca'n tamājiclhuī'lh Dios lā' ū'tza' cālīlīmaknīlh huan
lhūhua' lūhua'. Tū' catimājiclhuī'tit huan Māpa'ksini'
hua'chi xlaca'n tatlahualh. [10] Makapitzīn de xlaca'n
talē'ksa'nli Moisés lā' milh huan ángel a'ntī maknīni'n
lā' cāmāsputūkō'lh. Lā' hui'xina'n, tū' catitlahua'tit
hua'chi xlaca'n.
[11] Ixlīhuāk a'ntū cāpātle'keni'lh xlaca'n hua'chi līmās-
ca'tīn para quina'n. Lā' tzo'kui'līca para naquincātamā-
ca'tzīnīyāni' a'nchī natlahuayāuj quina'n a'ntī hui'lā-
na'uj a'xni'ca' tū' lej makān nasputa huā'mā' quilhta-
macuj. [12] Por eso huan a'ntīn puhuan que tzey xla' lā'
tū' natlahua a'ntūn tū' tzey, cuenta catlahualh. Chu lī-
paclhīj tzē natlahua talaclē'i'. [13] Chuxatū a'ntū napā-

tle'keni'yāni' para nalīlaktzī'nāni', ū'tza' chu a'cxtim
a'ntūn tzē napātle'keni' ā'chā'tin. Lā' tzē nalīpāhua'na'
Dios porque xla' tū' catimakxtekli nalīlaktzī'nca'na' has-
ta que tū'tza' tāyani'ya'. Xla' namāhuixcānīyāni' para
que natāyani'ya' lā' chuntza' nalīpūtaxtuya'.
[14] Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' porque iccāpāx-
quī'yāni' hui'xina'n. Cataxtunquītit de a'ntū ixla' ídolos
lā' tū' titaquilhpūtani'yā'tit. [15] Hui'xina'n tzēn pāstac-
na'nā'tit. Capuhua'ntit mē'cstuca'n palh tzey o tū' tzey
a'ntū iccāhuaniyāni'. [16] A'xni'ca' hua'can Santa Cena,
māstā'yāuj pāxcatca'tzī por a'ntūn tojōma' huan nac
taza. Lā' quilīhuākca'n līko'tnūj a'ntū ixtojōma'. Lā'
ū'tza', ¿chu tū' huanicu'tun que quina'n tā'ta'a'cxtimīuj
huan Cristo a'ntī maka'lh ixka'lhni'? Lā' huan pāntzi
a'ntū che'keuj lā' hua'uj nā ū'tza' huanicu'tun que
tā'ta'a'cxtimīuj huan Cristo porque quilīhuākca'n hua'uj
ixmacni'. [17] Lā' como xmān mactin pāntzi a'ntū
mālacpitzican, chuntza' quilīhuākca'n a'ntīn
tapa'ksīyāuj con Cristo quina'n hua'chi chu lakatin
macni' lauj porque quilīhuākca'n hua'uj huanmā'
pāntzi.
[18] Capāstactit a'nchīn tatlahua huan a'ntīn cāmā-
pacuhuīcan israelitas. A'xni'ca tahua' huan quinīt a'ntū
lē'ksajuī'nincanī't nac altar, tā'ta'a'cxtimī Dios porque
huan altar ixla' Dios. [19] ¿Tuchū icmāsu'yumā'? ¿Chu
icuanicu'tun que huan ídolo ka'lhī ixtapalh o ixlē'ksaj-
na' huan ídolo ka'lhī ixtapalh? [20] Tū' chuntza' iccāhuani-
ni'. Iccāhuanicu'tunāni' que a'ntūn ta'a'ksajuī' huan
ídolo huan antīn tū' israelitas, xlaca'n ta'a'ksajuī'mā'na
huan tūn tū' tzeyā ū'nī'n a'ntū cāmāpa'ksī huan ko'ti'ti'.
Tū' ta'a'ksajuī'mā'na Dios. Lā' quit tū' iclacasqui'n
natā'ta'a'cxtimī'yā'tit huan ko'ti'ti'. [21] Palh xa'nca kalhla-
ka'ī'yā'tit, tūla catipūko'tnu'ntit huan ixtazaca'n Mā-
pa'ksīni' nac huan Santa Cena lā' nā ixtazaca'n huan
ídolos. Nīn tūla catihuā'yantit na ixmesa Māpa'ksīni'
nac huan Santa Cena lā' nā na ixmesaca'n huan ídolos.
[22] ¿Cha tzēlasā' mājiclhuīcu'tunā'tit huan Māpa'ksīni'?
Quina'n tū' līhua'ca' māpa'ksīni'nāuj que xla'.

Nacāpāstacāuj ā'makapitzīn

[23] Tzē tlahuacan chuxatū catūhuā pero makapitzīn
catūhuā tū' tzey. Tzē tlahuacan chuxatū catūhuā pero
a'nan catūhuā a'ntūn tū' cāmaktāya a'ntīn takalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios. [24] Tū' catipuhua'ntit pō'ktu: "¿Tuchū
más tzey para quit?" Nā napuhua'nā'tit: "¿Tuchū más
tzey para ā'chā'tin?"
[25] A'xni'ca' tamāhua'ya' quinīt nac lītamāuj, tū'
catikalhasqui'nī'ni' palh a'ksajuī'canī't ídolo. Tzē
nahua'ya' lā' tū' a'chī' catipu'hua'nti. [26] Porque Dios
tlahualh huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan
huā'tzā'.
[27] Palh kalhatin mi'amigo tū' kalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios lā' kantāyayāni' lā' palh pincu'tuna' na ixchic,
cahua't chuxatū a'ntū namaxquī'ca'na'. Lā' tū'
cakalhasqui'nī'ni' palh a'ksajuī'canī't huan ídolo. [28] Pero
palh kalhatin ixuanini': "Huā'mā' quinīt lē'ksajuī'canī't
ídolo", tū' catihua't por ixpālacata a'ntī māca'tzīnī'ni'.
Chō'la xla' puhuan que tūla hua'can. Hui'x ca'tzīya' que
tū' a'chī' nala'ya' palh nahua'ya'; pero antī māca'tzīnīni',
xla' tū' ca'tzī. [29] U'tza iclīhuanini' que tū' cahua't por ix-
pālacata a'ntī māca'tzīnīyāni'.
Kalhatin tzē nakalhasqui'nīni'n: "¿A'chī' cuenta xa'ict-
lahualh a'ntū puhuan ā'chā'tin ixpālacata a'ntūn tzey
lā' a'ntūn tū' tzey a'xni'ca' quit ictlahuacu'tun catūhuā?
[30] Palh pū'la na'icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca'
na'icua' chuxatūyā catūhuā, ¿a'chī' quilē'ksa'ncan ix-
pālacata a'ntū iclīmaxquī'nī't pāxcatca'tzī Dios?"
Chuntza' tzē nakalhasqui'nīni'n. [31] Chuntza' chuxatū
a'ntū natlahua'yā'tit, ū'tza' natlahua'yā'tit para que
ā'makapitzīn natamācā'tanī Dios. A'xni'ca'
huā'ya'mpā'na'ntit lā' a'xni'ca' ko'tnu'nā'tit, nat-
lahua'yā'tit para que ā'makapitzīn natamācā'tanī Dios.
[32] Tū' titlahua'yā'tit nīn tuntū' antūn tzē nacāmā-
makchuyī israelitas nīn griegosnu' nīn xlaca'n a'ntīn
tatā'tapa'ksī con Dios. [33] Lā' quit iccālīmakapāx-
uhuacu'tun ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't chuxatū ict-
lahuamā'. Tū' icputzamā' xmān a'ntūn tzey para quit;
nā icputzamā' a'ntūn tzey para ā'makapitzīn para que
tzē natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' nacāmāpūtaxtū-
can.
11 Caquilāmaksca'tui chu a'cxtim hua'chi quit ic-
maksca'tli Cristo.

Ixpālacata huan puscan a'nlhān tlī'can

[2] Chuhua'j quintā'timīn, lej tzey a'nchī hui'xina'n
quilāpāstacāuj lā' tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccāmā-
su'ni'nī'ta'ni'. [3] Lā' iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit que
Cristo cāmāpa'ksī chā'tunu' chi'xcu'; lā' huan a'ntī
xakōlu' māpa'ksī ixpuscāt; lā' Dios māpa'ksī Cristo.
[4] A'xni'ca' huan chi'xcu' kalhtō'ka'mā' o līchihuīna'mā'
catūhuā a'ntū Dios māsu'ni'lh lā' palh tū' tā'kxtu ix-
tā'knu', xla' tū' a'cnīni'ni' ixMāpa'ksīni'. [5] A'xni'ca huan
puscāt kalhtō'ka'mā' o līchihuīna'mā catūhuā a'ntū
Dios māsu'ni'lh, tasqui'nī natamūtlapa. Palh tū'
natamūtlapa huan puscāt, tamāxani' xa'cstu lā' chu
a'cxtim hua'chilh tamūxui'ca. [6] Palh kalhatin puscāt tū'
tamūtlapacu'tun, cakoksitca; lā' como līmāxana' takok-
sita o tamūxui'ca huan puscāt, catamūtlapalh. [7] Por ix-
pālacata a'ntūn tlahua huan chi'xcu', tzē namāka'tlī'can
Dios lā' por ixpālacata a'ntūn tlahua huan puscāt,
na'a'cnīni'ni'can ixkōlu'. [8] Dios tū' tlahualh chi'xcu' de
huan puscāt, pero lītlahualh puscāt ixtāpāchā'xta huan
chi'xcu'. [9] Chuntza' Dios tū' tlahualh chi'xcu' por ixpāla-
cata puscāt pero tlahualh puscāt por ixpālacata
chi'xcu'. [10] U'tza' lītasqui'nī que huan puscāt natamūt-
lapa. Chuntza' a'cnīni'ni' ixkōlu' lā' huan ángeles.
[11] Pero na ixlacapūn Dios, huan chi'xcu' lā' huan puscāt
chu a'cxtim, lā' talāmaclacasqui'n chā'tunu'. [12] Huan
xapū'la puscāt Dios māxtulh de na ixtāpāchā'xta huan
chi'xcu' lā' chuhua'j xachi'xcu' ska'ta' lacatuncuī por
puscāt. Lā' Dios, xla' mā'a'nanīlh ixlīhuāk catūhuā a'ntū
a'nan.
[13] Hui'xina'n mē'cstuca'n calīhui'lī'tit. ¿Chā
puhua'nā'tit minī'ni' palh huan puscāt nakalhtō'ka' lā'
tū' mūtlapacan? [14] ¿Chu tū' līmāxana' palh pūlhmā'n
ixya'j huan chi'xcu'? [15] Lā' huan puscāt līka'tla'jca'tzī

ixya'j xapūlhmā'n. U'tza' lītamūtlapa. 16 Palh chā'tin
lē'ksa'ncu'tun ixpālacata huan tamūtlapacan,
nahuaniyā'tit: "Quina'n iclīsmanīnī'ta'uj que huan pus-
can natatamūtlapa a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na",
nahuaniyā'tit. Lā' chuntza' līsmanīcan chuxalhā
mācā'tanīcan Dios.

Tlahuaca a'ntūn tū' līmakuan nac huan Santa Cena

17 Chuhua'j iccālacaquilhnīyāni' lā' ixpālacata
huā'mā': A'xni'ca' takēstokā'tit, tlahua'yā'tit a'ntūn tū' lī-
makuan lā' a'ntūn tū' lālīmaktāya'yā'tit. 18 Xapū'la ic-
cāhuaniyāni' que quihuanica que a'xni'ca' takēstokā'tit,
hui'xina'n talacpitziyā'tit na milaclhpu'nanca'n. Lā'
macsti'na'j ickalhlaka'ī' a'ntūn tahuan. 19 Porque
tzēlasā' maclacasqui'n natalacpitziyā'tit para que
chuntza' natasu'yu tichū stu'ncua' tamakapāxuhua
Dios. 20 A'xni'ca' takēstokā'tit, tasu'yu palh tū'
hua'pā'na'ntit ixCena huan Māpa'ksīni'. 21 Porque
pō'ktu a'xni'ca' hui'xina'n hua'yā'tit, chā'tunu' palaj
tayayā'tit milīhua'tca'n a'ntū līta'nā'tit. Lā' chuntza'
kalhatin a'ntīn tū' ka'lhī, xla' natzi'ncsa lā' ā'kalhatin na-
ka'sa lā' hasta naka'chī. 22 ¿Chu tū' ka'lhīyā'tit minchic-
ca'n a'nlhā tzē nahuā'ya'nā'tit lā' nako'tnū'nā'tit? Tū'
tzey a'nchī tlahua'pā'na'ntit porque chuntza' cāma-
ka'nā'tit huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā'
tatakēstoknī't. Lā' cāmāmāxa'nī'yā'tit huan a'ntīn tū'
taka'lhī ixlīhua'tca'n. ¿Chichū na'iccāhuaniyāni' que lej
tzey a'nchī tlahua'yā'tit? Tū' icticāhuanini', nīn maktin.

Ixpālacata huan ixCena huan Māpa'ksīni'

Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20

23 Quit iccāmāsu'ni'ni' a'ntū quimāsca'tīlh huan Mā-
pa'ksīni' lā' ū'tza' huā'mā'. Māni' huanmā' tzī'sa a'xni'ca'
ixmacamāstā'mā'ca para namaknīcan, huan Mā-
pa'ksīni' Jesús tayalh pāntzi a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na.
24 Lā' māstā'lh pāxcatca'tzī para huan pāntzi lā'
che'kelh lā' mālacpitzilh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
Catē'tit lā' cahua'tit.
Huā'mā' quimacni' a'ntū icmacamāstā' por mimpāla-
cataca'n.
Nahua'yā'tit chuntza' hua'chi hua'yāuj chuhua'j para
naquilālīpāstactēlhayāuj.
25 Lā' chu a'cxtim tlahuani'lh huan taza a'xni'ca'
tahuā'yankō'lh. Tayalh lā' māstā'lh pāxcatca'tzī lā'
cāhuanilh:
A'ntū tojōma' nac huā'mā' taza ū'tza' xasāsti' ix-
tamālacnūn Dios lītaxtu a'ntū līlacāxtlahuaca quin-
ka'lhni'.
Napūko'tnū'nā'tit chuntza' hua'chi pūko'tnū'nāuj
chuhua'j para naquilālīpāstactēlhayāuj.
Chuntza' cāhuanilh. 26 Makatunu' nahua'yā'tit chuntza'
huā'mā' pāntzi lā' napūko'tnū'nā'tit chuntza' huā'mā'
taza, namālacstū'ncā'tit a'nchī nīlh huan Māpa'ksīni'
por quimpālacataca'n. Chuntza' catlahua'tit hasta
a'xni'ca' nataspi'ta huan Māpa'ksīni'.

A'nchī līmakuan hua'can huan Santa Cena

27 Lā' chuxatī nahua' huā'mā' pāntzi lā' chuxatī
napūko'tnūn huā'mā' taza, catlahualh a'nchīn tasqui'nī.
U'tza' huanicu'tun que tasqui'nī que xa'nca
nalatā'kchoko na ixlacapūn Dios. Lā' palh tū', nalakma-
ka'ncan ixmacni' lā' ixka'lhni' Jesús. 28 Maclacasqui'n
que chā'tunu' a'ntī nahua' huan pāntzi lā' napūko'tnūn
huan taza pū'la napuhuan palh xa'nca latā'kchokomā'
na ixlacapūn Dios. Lā' palh tū', pū'la casqui'nli
tamāsputūn lā' chuntza' tzē nahua' huan pāntzi lā' tzē
napūko'tnūn huan taza. 29 Porque huan a'ntī nahua'
huan pāntzi lā' napūko'tnūn huan taza lā' palh tū'
māchekxī a'ntūn tlahuamā', xla' makstatlahuacan
xa'cstu. Xla' tū' ca'tzī que huā'mā' līhua't hua'chi ixlak-
tapalh ixmacni' lā' ixka'lhni' huan Māpa'ksīni'. Hui'xi-
na'n tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū huanicu'tun ixCena
huan Māpa'ksīni'. 30 U'tza' lhūhua' na milaclhpu'nan-
ca'n tū' lactli'hui'qui lā' ū'tza' talī'ī'tza'ca'n lā'
ā'makapitzīn tanīlh. 31 Palh quina'n ixpuhuáuj: "¿Chā
xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn Dios o tū'?" palh
chuntza' ixpuhuáuj, tū' ixquincātacastigarlīni'. 32 Dios
cuenta quincātlahuayāni' lā' quincācastigarlīyāni' para
que nasca'tāuj. Lā' chuntza' tū' cati'a'uj nac pūpātīn
hua'chi xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.
33 Quintā'timīn, a'xni'ca' natakēstokā'tit para
nahuā'ya'nā'tit, tū' palaj nataya'yā'tit milīhua'tca'n.
Chā'tunu' cacāka'lhī'tit ā'makapitzīn. 34 Palh tzi'ncsa
kalhatin, cahuā'yalh pū'la na ixchic. Lā' chuntza' tū'
natlahua'yā'tit a'ntū mē'cstuca'n nalīlaclī'pinā'tit a'nlhā
takēstokcanī't. Lā' ā'makapitzīn catūhuā na'iccālacāxt-
lahua a'xni'ca' na'ica'nācha'.

Huan ixlī'a'ksajna' Espíritu Santo a'ntūn cāmaxquī' chā'tunu' chi'xcuhuī'n

12 Chuhua'j iclacasqui'n naca'tzīyā'tit ixpālacata
huan lī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu San-
to.
2 Ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' tūna'j ixkalhlaka'ī'yā'tit ix-
tachihuīn Dios, ixcāta'a'kxokoyāni' lā' chuntza' ixcā-
talīmāxtuyāni' huan na ixtej Dios para natat-
zokostani'yā'tit ídolos. Hua'chilh ixsā'pinī'ta'ntit para
nacā'a'cnīni'ni'yā'tit huan ídolos a'ntūn tūla caticāmak-
tāyani'. 3 Iccāmāsca'tīcu'tunāni' que huan a'ntī ka'lhī ix-
Espíritu Dios tūla catilakapalalh ixtacuīni' Jesús. Lā'
palh tū' ixmāsu'ni'lh huan Espíritu Santo, nīn tintī' tzē
ixualh que Jesús xla' ū'tza' Māpa'ksīni'.
4 Xtunc ixlī'a'ksajna' chā'tunu' chi'xcu' pero xmān
kalhatin Espíritu Santo a'ntī cāmaxquī'kō'lh. 5 Lā' xtunc
ixtascujūt chā'tunu' pero xmān kalhatin quiMā-
pa'ksīni'ca'n a'ntī scujni'mā'nauj. 6 Xtunc a'nchī
chā'tunu' tatā'scuja Dios pero māni' Dios a'ntī māsu'yu
ixlīmāpa'ksīn a'xni'ca' chi'xcuhuī'n tatā'scuja. 7 Tasu'yu
que huan Espíritu Santo cāmaxquī' ixlīmāpa'ksīn
chā'tunu' para natamaktāya ā'makapitzīn. 8 Kalhatin
xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'nca a'ntū stu'ncua' ixpāla-
cata Dios lā' a'nchī Dios lacasqui'n nalatā'kchokoyāuj.

Lā' ā'kalhatin xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'nca a'nlhā
jicslīhua' na ixtachihuīn Dios. Pero a'ntī cāmāsca'tīlh
chā'tunu', xmān kalhatin lā' māni' ū'tza' huan Espíritu
Santo. 9 Ixpālacata huan Espíritu Santo kalhatin lej
līpāhuan Dios a'xni'ca' tlahua oración lā' ca'tzī que Dios
namaxquī' a'ntū squi'ni'. Lā' ixpālacata Espíritu Santo
ā'kalhatin tzē nacāmātzeyī huan ī'tza'ca'nī'n. 10 Kalhatin
tzē natlahua lē'cnīn lā' ā'kalhatin lej tzē nahuan a'ntū
Dios māca'tzīnīlh. A'kalhatin huampala tzē naca'tzī
xa'nca tichū cāmāchihuīnī ā'makapitzīn, palh huan Es-
píritu Santo o palh huan tlajana'nī'n. A'kalhatin tzē
nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' maktin chihuī-
na'nī't. Lā' ā'kalhatin tzē namāchekxī a'ntū huanicu'tun
huan xtunc tachihuīn. 11 Ixlīhuāk huā' tamā'na catūhuā
ixtascujūt ixEspíritu Dios. Lā' chu a'nchī lacasqui'n
huan Espíritu Santo chu chuntza' cāmāsu'ni' chā'tunu'
a'ntū natatlahua.

Quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj hua'chilh chu lakatin macni'

12 Kalhatunu' chi'xcuhuī'n xmān lakatin ixmacni'ca'n.
Lā' lhūhua' xalacpītzin ka'lhī quimacni'ca'n hua'chi
quimacanca'n lā' quilakastapunca'n lā' quintojonca'n.
Pero ixlīhuāk huā' tamā'na chu lakatin quimacni'ca'n.
Lā' nā chuntza' quina'n lanī'tauj hua'chi xalacpītzin ix-
macni' Cristo. 13 Quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj ix-
tachihuīn Dios, quina'n lanī'tauj hua'chi chu lakatin
macni' a'xni'ca' Dios quincāmaxquī'ni' Espíritu Santo.
Quilīhuākca'n a'yuj israelitas o griegosnu' lā' a'yuj
xatatamāuj tasācua' o tū' tasācua', quilīhuākca'n a'ntīn
kalhlaka'ī'yāuj chu lakatin lanī'tauj a'xni'ca' maklhtīni'uj
huan Espíritu Santo.
14 Tāpālhūhua' xalacpītzin quimacni'ca'n. Tū' xmān
ka'lhīyāuj quimacanca'n. Nā ka'lhīyāuj quintojonca'n lā'
qui'a'ka'xko'lhca'n para natalakō' chu lakatin macni'.
15 Palh ixuanli huan tojon: "Quit tū' ixmacan huā'mā'
macni' lā' chuntza' quit tū' ixla' huan macni'", chuntza'
tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixuanli, pero ixla'cus huan
macni'. 16 Lā' palh ixuanli huan a'ka'xko'lh: "Quit tū'
ixlakastapun huā'mā' macni' lā' chuntza' quit tū' ixla'
huan macni'", chuntza' tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixu-
anli, pero ixla'cus huan macni'. 17 ¿Chichū ixkaxmatui
palh xmān ixka'lhīuj quilakastapunca'n? Lā' ¿chichū
ixlīquincalana'uj palh quimacni'ca'n huāk a'ka'xko'lh
ixlalh? 18 Ixlakta quimacni'ca'n chu a'nchī Dios cāt-
lahualh. Lā' xla' cācāxtlahualh chu a'nchī xla' la-
casqui'lh con ixlīhuāk huan xalacpītzin. 19 Palh huāk
quimacni'ca'n ixlalh cahuā xmān lakatin xalacpītzin
hua'chi a'ka'xko'lh, ¿chichū ixlītaxtucha' lakatin macni'?
20 Chuntza' lhūhua' ixlacpītzin quimacni'ca'n pero xmān
lakatin macni' lanī't.
21 Chuntza' huan lakastapun tūla catihuanilh huan
macan: "Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'". Lā' nīn huan
a'kxāk tūla catihuanilh huan tojon: "Hui'x tū' icmacla-
casqui'nāni'". 22 A'yuj tū' a'cxtim tasu'yu ixlītli'hui'qui
lakatunu' xalacpītzin quimacni'ca'n pero chu a'cxtim
tatasqui'nī chā'tunu'. 23 Huī' na quimacni'ca'n a'nlhā tū'
līmakuan tasu'yu. Lā' xa'nca lhakā'nanāuj pō'ktu.
Chuntza' xa'nca maktaka'lhāuj lā' a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā
līmāxana' tasu'yu. 24 Lā' a'nlhā tū' līmāxana' tasu'yu, tū'
lej cuenta tlahuayāuj. Lā' Dios xa'nca cāxtlahualh
ixlīhuāk quimacni'ca'n para que na'a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā
huancan que tū' lej tasqui'nī. 25 Lā' tūla cāmāxtunquī-
can xalacpītzin quimacni'ca'n pero huan xalacpītzin
talāmaktāya. Chuntza' quintojonca'n lā' quimacanca'n
lā' quilakastapunca'n talāmaktāya. 26 Lā' a'xni'ca'
tatakāhuī' quintojonca'n o quimacanca'n, ixlīhuāk
quimacni'ca'n tatā'pātīni'n. Lā' palh na'a'cnīni'ni'can
quintojonca'n o quimacanca'n, tatā'pāxuhua ixlīhuāk
quimacni'ca'n.
27 Chuhua'j hui'xina'n hua'chi xalacpītzin ixmacni'
Cristo lā' maclacasqui'n chā'tunu' nalāmaktāya'yā'tit.
Chā'tunu' ka'lhī'yā'tit mintascujūtca'n. 28 Lā' kalhatunu'
a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xla' cāmaxquī'lh
chā'tunu' ixtascujūtca'n. Xapū'la Dios cāhui'līlh
makapitzīn ixlī'apóstolca'n a'ntī más ixtatasqui'nī lā'
ixlīmaktu' cāhui'līlh ixlī'a'cta'sana'nī'nca'n lā' ixlīmak-
tu'tun cāhui'līlh ixlīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n. Nā Dios
cāhui'līlh ā'makapitzīn a'ntīn tzē natatlahua lē'cnīn lā'
cāhui'līlh ā'makapitzīn a'ntīn tzē natamātzeyī
ī'tza'ca'nī'n. Nā ā'makapitzīn cāhui'līlh para natamak-
tāyana'n lā' ā'makapitzīn cāhui'līlh para natala xapux-
cu' huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' cāhui'līlh huampala
ā'makapitzīn a'ntīn tzē natachihuīna'n xtunc
tachichuīn. 29 ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't apóstoles? ¿Chu
ixlīhuākca'n talanī't a'cta'sana'nī'n? ¿Chu ixlīhuākca'n
talanī't mākalhtō'kē'ni'nī'n? ¿Chu ixlīhuākca'n natat-
lahua lē'cnīn? Tū' maktin nala chuntza'. 30 Lā' ixlīhuāk-
ca'n tūla natamātzeyīni'n. Lā' ixlīhuākca'n tūla natachi-
huīna'n xtunc tachihuin. Lā' nīn ixlīhuākca'n tūlalh cati-
tahualh a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. 31 Lej
caputza'tit a'nchī naka'lhī'yā'tit huan lī'a'ksajna' a'ntū
más tzey. Lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū scana'nca' más
xatzey.

Ixpālacata huan tapāxquī'n

13 Palh ixchihuīna'uj tāpālhūhua' tachihuīn lā' nā
hua'chi ángeles tachihuīna'n, chu tlakaj ixt-
lahuáuj palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Quintachi-
huīnca'n talanī't hua'chi līcā'n a'ntū xmān sā'nan o
mā'katzincsīni'n palh tū' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn.
2 Lā' a'yuj xa'nca ixlīmāstū'ncni'uj ixtachihuīn Dios por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, lā' a'yuj ixmāchekxīuj
huan tapāstacna' a'ntūn tatzē'knī't, lā' palh ixca'tzīkō'uj
tāpālhūhua' catūhuā, ū'tza' tū' ixquincāmaktāyani' nīn
tuntū' palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Lā' huam-
pala palh lej ixlīpāhuáuj Dios lā' ixca'tzīuj que tzē
ī'squi'ni'uj que camālacsijli lakatin kēstin lā' ixtalacsijli,
tuntū' quintapalhca'n palh tū' ixcāpāxquī'uj
ā'makapitzīn. 3 Palh ixcāstā'kō'uj ixlīhuāk a'ntū
ka'lhīyāuj para que ixcāmālacpitzini'uj a'ntīn cāsputni'
ixlīhua'tca'n lā' palh ixmacamāstā'uj quimacni'ca'n para
que naquincātalhcuyuyāni', chu tlakaj ixtlahuáuj huā'
tamā'na palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn.
4 Huan a'ntī cāpāxquī' ā'makapitzīn lej natāyani'
lhūhua' lā' tū' na'a'kchā'n. Xla' lej nalakalhu'manīni'n lā'

tū' a'chī' catipuhualh a'yuj ā'makapitzīn más taka'lhī.
Nā xla' tū' ka'tla'jca'tzī lā' tū' ixa'cstu napuhuan palh lej
tzey xla'. 5 Huan a'ntī lej cāpāxquī' ā'makapitzīn tū' nat-
lahua a'ntūn tū' līmakuan nīn tū' lej nacālakla lhūhua'
catūhuā xmān para ū'tza' ixa'cstu. Xla' tū' palaj
na'a'kchā'n lā' tū' natapalāna'ni'cu'tun a'ntū
tlahuani'canī't a'ntūn tū' tzey. 6 Nā xla' tū' nalīpāxuhua
a'xni'ca' tlahuacan a'ntūn tū' tzey pero nalīpāxuhua
a'xni'ca' tlahuacan a'ntū xatzey. 7 Huan a'ntī cāpāxquī'
ā'makapitzīn, xla' natāyani'kō' chuxatū napātle'keni'.
Lā' napuhuan que tzey ā'makapitzīn lā' tū' palaj
nacā'a'ksa'ncu'tun. Xla' napuhuan que ā'calīstān natat-
lahua a'ntūn tzey. Lā' a'yuj napātīni'n, pero tū' cati-
makxtekli nacāpāxquī' ā'makapitzīn.
8 Huan tapāxquī'n tū' maktin catisputli. Nasputa ix-
tachihuīn huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios. Nā
natasputa huan tāpālhūhua' tachihuīn a'ntū a'nan nac
quilhtamacuj. Nasputa ixlīhuāk a'ntū chi'xcuhuī'n tzē
nataca'tzī. 9 Porque tū' ketzī a'nchī ca'tzīyāuj chuhua'j
lā' tū' ketzī a'nchī māstū'ncāuj chuhua'j ixtachihuīn
Dios. 10 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' naca'tzīkō'yāuj
ixlīhuāk lā' a'xni'ca' tū'tza' namaclacasqui'nāuj a'ntū
ca'tzīyāuj chuhua'j lā' a'ntūn tū' ketzī.
11 A'xni'ca' ti'na'jcus ka'hua'chu xa'icuanī't, hua'chi
ka'hua'chu xa'icchihuīna'n. Lā' hua'chi ka'hua'chu
xa'icpuhuan lā' xa'icpāstacna'n. A'xni'ca' ic-
tachi'xcuhuī'lh, icmakxtekli a'nchī xa'icuanī't quilī-
ka'hua'chu. 12 Chuhua'j tū' xa'nca lakapasāuj Dios,
xmān hua'chilh ixlaktzī'nui ixmāspilēk nac slamama
līcā'n. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalaktzī'nāuj
Dios calacan. Chuhua'j macsti'na'j ca'tzīyāuj a'nchī
huanī't Dios; pero a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini',
nalakapasāuj Dios hua'chi xla' quincālakapaskō'yāni'.
13 Chuntza' lakatu'tun catūhuā a'ntūn tasqui'nī para
pō'ktu lā' ū'tunu'n huā' tamā'na. Tasqui'nī
nalīpāhuanāuj lā' nakalhlaka'ī'yāuj Dios; tasqui'nī na-
puhuanāuj que Dios natlōkentaxtū a'ntū huanī't; lā'
tasqui'nī nacāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. Pero a'ntū
līhua'ca' tasqui'nī, ū'tza' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn.

Ixpālacata chihuīna'ncan huan xtunc tachihuīn

14 Calē'capintit a'nchī nacāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzin lā' lej calacasqui'ntit huan lī'a'ksaj-
na' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo. Lakatin ixlī'a'ksaj-
na' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo, ū'tza' tzē xa'nca
māstū'nccan ixtachihuīn Dios. Līhua'ca' calacasqui'ntit
huā'mā' lī'a'ksajna' que ā'makapitzīn. 2 A'xni'ca' kalhatin
chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't, xla'
xmān tā'chihuīna'mā' Dios lā' tū' cātā'chihuīna'mā'
chi'xcuhuī'n como tintī' namāchekxī. Huan Espíritu
Santo māchihuīnī pero tintī' ca'tzī a'ntū huanicu'tun.
3 Pero a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios por ixlīmā-
pa'ksīn Espíritu Santo, xla' cātā'chihuīna'n chi'xcuhuī'n
para nacāmāsu'ni' lā' nacāmaktāya lā' nacāmāhuix-
cānī. 4 A'ntī chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū'
sca'tnī't, ū'tza' xmān tahuixcānī ixa'cstu. Pero a'ntī
māstū'nca ixtachihuīn Dios, ū'tza' cāmāhuixcānī
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.
5 Iclacasqui'n que milīhuākca'n ixchihuīna'ntit xtunc
tachihuīn a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit. Pero līhua'ca' icla-
casqui'n ixmāstū'nctit ixtachihuīn Dios. Līhua'ca'
tasqui'nī huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios que
a'ntī xmān chihuīna'n xtunc tachihuīn lā' tūla nahuan
a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. Xmān palh tzē
nahuan a'ntū huanicu'tun huan tachihuīn lā' chuntza'
nacāmaktāya ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī', xmān
chuntza' tzey palh nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn
tū' sca'tnī't. 6 Palh na'ica'nācha' lā' icchihuīna'n xtunc
tachihuīn, ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'? Palh tū' na'ic-
cāhuaniyāni' a'ntū Dios quimāsu'ni'lh o a'ntū icca'tzī ix-
pālacata Dios, ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'? Lā' palh
tū' na'iccāmāstū'ncni'yāni' ixtachihuīn Dios o palh tū'
iccāmāsu'ni'yāni', ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'?
7 A'xni'ca' skoli'can lā' axni'ca' sla'knancan, kaxmatāuj
a'nchī sā'nan. Pero palh tū' xa'nca skoli'can, tūla
māchekxīcan. 8 Lā' palh tū' xa'nca skoli'can con huan
trompeta, huan tropa tū' catimāchekxīlh lā' tū'
catitā'kaquī'lh lā' tū' catitacāxli para nalata'la. 9 Lā'
chuntza' hui'xina'n. Palh tūla kaxmatcan xa'nca
mintachihuīnca'n, ¿chichū nalīmāchekxīcan? Nala
hua'chi palh xmān nachihuīna'nā'tit cā'ū'nī'n. 10 Tāpāl-
hūhua' tachihuīn chihuīna'ncan nac cā'quilhtamacuj lā'
chā'tunu' māchekxī a'ntū ixtachihuīn. 11 Pero palh tūla
icmāchekxī ixtachihuīn ā'kalhatin, quit iclanī't hua'chi
makatiyāti' para xla' lā' xla' makatiyāti' para quit. 12 Lā'
hui'xina'n como lej cālē'capinā'tit huan tamā'na
lī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo lā' cala-
casqui'ntit que nacāmaxquī'yāni' huan tamā'na
lī'a'ksajna' a'ntū más xatzey. Lā' ū'tza' a'ntū cāmāhuix-
cānī a'ntīn takalhlaka'ī'.
13 Chuntza' huan a'ntī nachihuīna'n xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' sca'tnī't, casqui'ni'lh Dios para que tzē namā-
su'yu a'ntū huanicu'tun. 14 Palh xtunc quintachihuīn
a'xni'ca' ickalhtō'ka'mā', xmān quilīca'tzīn māchekxī.
Tū' scujmā' quintapāstacna' lā' nīn tintī' icmaktāyamā'.
15 ¿Chichū nalīla? Na'iclīkalhtō'ka' quilīca'tzīn lā' nā
na'iccāmāscujū quintapāstacna' para que na'iccāmak-
tāya huan a'ntīn takaxmatmā'na. Na'iclītlī' quilīca'tzīn
lā' nā na'iclītlī' quintapāstacna' para natamāchekxī
huan a'ntīn takaxmatmā'na. 16 Palh chihuīna'na' xtunc
tachihuīn a'xni'ca' māstā'ya' pāxcatca'tzī, xmān milī-
ca'tzīn mācā'tanīmā' Dios, lā' ā'makapitzīn tūla
tamāchekxī. Lā' ¿chichū tzē nalīhuan catīhuā: “Amén”,
palh tūla māchekxī a'ntū huanī'ta'? 17 Hui'x xa'nca max-
quī'pā't pāxcatca'tzī Dios pero tū' maktāya'ya' ā'chā'tin.
18 Quit tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' ic-
sca'tnī't. Lā' icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios que quit
līhua'ca' tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn que chuxatī
na milaclhpu'nanca'n. 19 Pero a'nlhā tatakēstoka huan
a'ntīn takalhlaka'ī', mejor xa'icchihuīna'lh macsti'na'j
tachihuīn a'ntū māchekxīcan lā' a'ntū nacāmāsca'tī que
lhūhua' xtunc tachihuīn a'ntūn tū' catitamaktāyalh
ā'chā'tin.
20 Tū' catipuhua'ntit hua'chi camana' a'ntīn tū'
tamāchekxī; pero napuhua'nā'tit hua'chi lakska'tā'n
a'ntīn tūna'j taca'tzī tatlahua a'ntū ko'hua'jua'. Pero

a'xni'ca' pāstacpā'na'ntit, capāstacna'ntit hua'chi
chi'xcuhuī'n porque xlaca'n taca'tzī a'ntū más tasqui'nī.
21 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios que Dios hualh
chuntza:
Na'iccātā'chihuīna'n huā' tamā'na israelitas.
Na'iccāmacamin huan a'ntīn tāpātin ixtachihuīnca'n
lā' a'ntī makatiyātī'n.
Lā' quit na'iccāmāchihuīnī.
Lā' nīn chuntza' tū' quintita'a'kahuāna'ni'cu'tulh huā'
tamā'na israelitas.
22 Lā' chuntza' a'xni'ca' chihuīna'ncan xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' māchekxīcan, ū'tza' nacālīmāsu'ni' ixlīmā-
pa'ksīn Dios xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' como ū'tza'
lē'cnīn. Lā' a'xni'ca' māstū'nccan ixtachihuīn Dios por
ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo, ū'tza' cālīmāsu'ni'
ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. 23 Palh
milīhuākca'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit ixtakēstoktit nac
lakatin lugar lā' palh milīhuākca'n ixchihuī'nā'tit xtunc
tachihuīn a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit, lā' palh ixtanūlh
chuxatīyā chi'xcu' o a'ntīn tū' kalhlaka'ī', ¿chu tū'
nahuan que chuya'yā'tit? 24 Pero palh milīhuākca'n
ixmāstū'nctit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' natanū chux-
atīyā chi'xcu' o kalhatin a'ntīn tū' kalhlaka'ī', xla' tzē
namāchekxī a'ntū māsu'yupā'na'ntit. Lā' chuntza'
naca'tzī que māni' xla' tū' tzey na ixlacapūn Dios. 25 Nā
naca'tzī que tūla mātzē'kni' Dios nīn tuntū'. Chuntza'
natatzokostani' para namācā'tanī Dios lā' namālac-
stū'nca: "Lej stu'ncua' que Dios huī' na milaclhpu'nan-
ca'n".

Ixpālacata a'nchī kalhatunu' tachihuīna'n a'xni'ca takēstokcan

26 U'tza' huā'mā' a'ntū natlahua'yā'tit a'xni'ca'
natakēstokā'tit: Chā'tunu' napuhua'nā'tit a'ntū
natlī'yā'tit o a'nlhā namāsu'yu'yā'tit na ixtachihuīn
Dios. Kalhatin tzē namāstū'nca a'ntū Dios māsu'ni'lh.
Kalhatin tzē nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū'
sca'tnī't o tzē namāsu'yu a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn. Chuxatū a'ntū tlahuacan calalh para nacā-
maktāya a'ntīn tatakēstoka. 27 Palh a'nan a'ntī natachi-
huīna'n xtunc tachihuīn, catachihuīna'lh xmān kalhatu'
o kalhatu'tun lā' chā'tunu' por xlīyātna'. Lā' ca'a'nalh
kalhatin a'ntī namāsu'yu a'ntū huanicu'tun. 28 Palh tin-
tī' a'nan a'ntīn tzē namāsu'yu a'ntū huanicu'tun huan
xtunc tachihuīn, caca'cslalh huan a'ntīn tzē chihuīna'n
huan xtunc tachihuīn. Cachihuīna'lh xla' xa'cstu lā' con
Dios lā' tū' a'nlhān takēstokcan. 29 Lā' kalhatu' o
kalhatu'tun tzē natamālacstū'nca ixtachihuīn Dios. Lā'
huan ā'makapitzīn xa'nca catakaxmatli para que nata-
ca'tzī palh Dios stu'ncua' cāmāsu'ni'lh huan a'ntīn
tachihuīna'n. 30 Palh huī' ā'chā'tin lā' nā Dios māca'tzīnī
xla' a'ntū namālacstū'nca, huan a'ntī chihuīna'mā'cus
tū'tza' catichihuīna'lh. Palaj nachihuīna'nkō' a'xni'ca'
tasu'yu que ā'kalhatin namālacstū'nca. 31 Chā'tunu'
xlīyātna' namā'lacstū'ncā'tit ixtachihuīn Dios. Chuntza'
nacāmāsca'tīcan ixlīhuākca'n lā' nacāmāhuixcānīcan
ixlīhuākca'n. 32 Huan a'ntī mālacstū'ncmā' ixtachihuīn
Dios por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, xla' tzē naquilh-
ca'csla a'xni'ca' ca'tzī que Dios namāchihuīnī ā'chā'tin.
33 Dios lacasqui'n a'ntū līmakuan lā' tū' lacasqui'n que
chu līmaktin natachihuīna'n xlaca'n.
Lā' chuxalhā tatakēstoka a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachi-
huīn Dios, chuntza' tlahuacan. 34 Tzē'k natatahui'la
huan puscan. Tū' cacāmakxtekca natachihuīna'n xla-
ca'n. Puscan cata'a'kahuāna'lh chu a'nchī tatzo'kni'
huan na ixleyca'n israelitas a'nlhā huan que huan pus-
can tū' catitamāpa'ksīlh chi'xcuhuī'n. 35 Lā' palh
kalhatin puscāt sca'tcu'tun catūhuā, caka'lhasqui'nīlh
ixkōlu' a'xni'ca' tahui'lāna' na ixchicca'n. Līmāxana'
palh huan puscan natachihuīna'n a'nlhā takēstokcanī't
para namācā'tanīcan Dios.
36 Pero capāstactit que mi'ā'lacchicni'ca'n tū' a'ntza'
a'nlhā pū'la māsu'yuca ixtachihuīn Dios. Lā' tū' xmān
hui'xina'n kaxpatnī'ta'ntit. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit que
ca'tzīyā'tit a'nchīn tasqui'nī talatā'kchoko huan a'ntīn
takalhlaka'ī'? 37 Makapitzīn de hui'xina'n puhua'nā'tit
que tzē māstū'ncā'tit ixtachihuīn Dios o puhua'nā'tit
que huan Espíritu Santo cāmaxquī'ni' lakatin lē'ksajna'.
Caca'tzītit hui'xina'n que a'ntū iccātzo'knuni'yāni', ū'tza'
ixlīmāpa'ksīn huan quiMāpa'ksīni'ca'n. 38 Lā' palh
catīhuā tū' ca'tzīcu'tun que ū'tza' ixtachihuīn Dios,
chuntza' catachokolh.
39 Quintā'timin, lej caputzatit a'nchī nalīmāstū'ncā'tit
ixtachihuīn Dios lā' tū' timāmakchuyī'yā'tit huan a'ntīn
tzē chihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn. 40 Ixlīhuāk a'ntū nat-
lahua'yā'tit, catlahua'tit chu a'nchīn tasqui'nī lā' chu
a'nchī minī'ni'.

Ixpālacata a'nchī lakahuanchokonī't Cristo

15 Chuhua'j iccāmāpāstaquīyāni' huan xatzey
tachihuīn a'ntū iccāmāstū'ncni'nī'ta'ni'. Lā' hui'xi-
na'n maklhtīni'nī'ta'ntit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā' palh
xa'nca māchekxī'yā'tit, 2 ū'tza' a'ntū līpūtaxtupā'na'ntit
palh tū' catipātza'nkā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' lā'
palh tū' chu tlakaj kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.
3 Iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'ntū lej tasqui'nī lā' a'ntū
quimāsca'tīcanī't. Lā' ū'tza' huā'mā' que Cristo nīlh ix-
pālacata quintalaclē'i'ca'n chu a'nchīn tzo'kcanī't
makāntza' na ixtachihuīn Dios. 4 Lā' mānūca Cristo na
ixtaponkni' lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' mālakahuanī-
chokoca. Chuntza' tatzo'knī't na ixtachihuīn Dios. 5 Lā'
a'xni'ca' lakahuanchokolhtza', huan sca'txtunu' a'ntī
pū'la laktzī'lh Cristo, ū'tza' Pedro. A'calīstān huan
kalhacāujtin ī'sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh. 6 A'calīstān
huampala hua'chi lakaquitzīs ciento ā'makapitzīn ix-
tachi'xcuhuī't chu līmaktin talaktzī'lh. Lā' lhūhua' de
xlaca'n tahui'lāna'cus pero ā'makapitzīn tasputlitza'.
7 Lā' ā'calīstān huampala Jacobo nā laktzī'lh lā' ixlīhuāk-
ca'n huan apóstoles talaktzī'lh.
8 Lā' ā'xmān quit iclaktzī'lh huan Cristo. Quit hua'chi
kalhatin ska'ta' a'ntī xayujni' lā' tū' a'cchā'lh ixmāl-
hcuyu'. 9 Quit hua'chi xamakstancu huan apóstoles.
A'xni'ca' tūna'j xa'ickalhlaka'ī' lej xa'iccāmāpātīnī a'ntī
ixtakalhlaka'ī'. U'tza' tū' līmakuan xa'iclalh qui'lī'após-
tol. 10 Pero Dios quilakalhu'malh lā' ū'tza iclīlalh após-
tol. Tū' chu tlakaj quilakalhu'malh porque quit līhua'ca'

i'cscujli que ā'makapitzīn apóstoles. Lā' tū' quē'cstu ic-
scujli. Como Dios lej quilakalhu'malh, māni' xla'
quimaktāyalh para que na'icscuja. 11 Lā' a'yuj
ā'makapitzīn apóstoles o a'yuj quit, pero quilīhuākca'n
icmālacstū'ncāuj huan xatzey tachihuīn ixpālacata Je-
sucristo lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.

Ixpālacata a'nchī natalakahuanchoko huan nīnī'n

12 Palh icmāsu'yuyāuj a'nchī Cristo lakahuanchokolh,
¿chichū tzē nalīhua'nā'tit makapitzīn de hui'xina'n que
nīn tintī' nalakahuanchoko? 13 Palh nīn tintī' cahuā
ixlakahuanchokolh, chuntza' tū' ixlakahuanchokolh
huan Cristo. 14 Lā' palh Cristo tū' cahuā lakahuan-
chokolh, tū' stu'ncua' a'ntū icmāsu'yumā'nauj lā' chu
tlakaj ixkalhlaka'ī'tit. 15 Lā' nā chuntza' quina'n xa'icuáuj
a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Dios como icmā-
su'yuyāuj que Dios mālakahuanīchokolh Cristo. Lā'
chuntza' xa'icmāsu'yūj a'ntūn tū' stu'ncua' palh nīn tin-
tī' cahuā ixlakahuanchokolh. 16 Lā' palh nīn tintī' cahuā
nalakahuanchoko, nīn Cristo tū' ixlakahuanchokolh.
17 Lā' palh Cristo tū' cahuā lakahuanchokolh, pues chu
tlakaj ixkalhlaka'ī'tit. Lā' tūna'j ixcātamāsputūni'ni'
mintalaclē'i'ca'n. 18 Lā' palh tū' cahuā lakahuanchoko-
can, chuntza' a'ntīn tanīlhtza' a'yuj ixtatā'tapa'ksīlh con
Cristo, pero ixta'a'lh nac pūpātīn. 19 Lā' palh tū' ix-
ka'lhīuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu ixpālacata
līpāhuanāuj Cristo, līhua'ca' xāntilayāuj quina'n que
ixlīhuākca'n ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't.
20 Pero lej stu'ncua' a'nchī mālakahuanīchokoca
Cristo lā' taxtulh nac cā'līnīn. Lā' chuntza' cāpū'lani'lh
a'ntīn takalhlaka'ī'lh lā' tanīlhtza' lā' natalakahuan-
choko. 21 Ixpālacata ixtalaclē'i' Adán, talītzuculh tanī
huan tachi'xcuhuī't. Lā' ixpālacata a'ntūn tlahualh
Cristo tzē natalīlakahuanchoko huan tachi'xcuhuī't lā'
nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 22 Como
Adán quimpapca'n ixuanī't, quilīhuākca'n nanīyāuj. Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī con Cristo, xlaca'n nata-
lakahuanchoko. 23 Chā'tunu' ka'lhī ixlacchi'chini'
a'xni'ca' napūlakahuanchoko. A'ntī xapū'la lakahuan-
chokolh, ū'tza' Cristo. Lā' a'xni'ca' namimpala Cristo,
natalakahuanchoko xlaca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī con
Cristo. 24 A'xni'ca' Cristo nacāmāmakasputukō' ixlīmā-
pa'ksīnca'n ixlīhuākca'n ā'makapitzīn lā' a'xni'ca' nacāt-
lajakō'tza' ixlīhuākca'n ixtā'ca'tza Cristo a'xni'ca' xla' na-
macamāstā' ixlīmāpa'ksīn con Dios. Lā' a'xni'ca' nala
huā'mā', a'xni'ca' nala huan ā'xmān chi'chini', 25 como
maclacasqui'n que Cristo namāpa'ksīni'n hasta a'xni'ca'
nacātlajakō' ixlīhuāk ixtā'ca'tza. 26 Huan ixtā'ca'tza
Cristo a'ntī ā'xmān natlajacan, ū'tza' huan līnīn.
27 Ixlīhuāk catūhuā a'ntū a'nan Dios cāmaxquī'lh Cristo
para nacāmāpa'ksīkō'. Pero a'nlhā huancan na ixtachi-
huīn Dios que nacāmāpa'ksīkō', ū'tza' tū' huanicu'tun
que Cristo namāpa'ksī Dios porque Dios ū'tza' a'ntī
māstā'lh huan līmāpa'ksīn. 28 Lā' a'xni'ca' nacātlajakō'
ixlīhuākca'n ixtā'ca'tza Cristo lā' a'xni'ca' xla' nacāmā-
pa'ksīkō', a'xni'ca' Cristo a'ntī ixO'kxa' Dios ixa'cstu na-
macamāstā' con Dios como ū'tza' a'ntī māpa'ksīlh que
Cristo ixcāmāpa'ksīkō'. Chuntza' huan a'ntī xa'cstu
namāpa'ksīni'nkō' chuxalhā, ū'tza' Dios.
29 Palh tū' cahuā lakahuanchokocan, ¿tuchū
tapuhuamā'na xlaca'n a'ntīn ta'a'kpaxa para natamak-
tāya a'ntīn tanīlh? Lā' ¿a'chī' ta'a'kpaxa ixpālacata a'ntīn
tanīlh palh tū' tapuhuan que natalakahuanchoko?
30 Lā' lakalīyān lījicua' iclahuī'. Lā' palh tū' lakahuan-
chokocan, ¿a'chī' chuntza' iclahuī? 31 Lakalīyān quinta-
maknīcu'tun. Huā'mā' stu'ncua' chuntza' hua'chi
stu'ncua' a'nchī iclīka'tla'jca'tzī mimpālacataca'n
porque tā'tapa'ksī'yā'tit con Jesucristo quiMā-
pa'ksīni'ca'n. 32 Līlhūhua' huā'tzā' huan nac xcānsipej
Efeso hua'chi hua'na'nī'n a'nchī ixquintamaknīcu'tun.
Lā' palh tū' cahuā lakahuanchokocan ¿a'chī' na'ic-
tāyani' a'nchī chuntza' icpātīni'n nac huā'mā' quilhta-
macuj? Mejor na'ictlahua hua'chi huancan:
“Nahuā'yanāuj lā' nako'tnūnāuj porque lakalī
nanīyāuj”.
33 Tū' catā'kxo'kotit. Chu a'nchī huancan: “Huan a'ntī
līlacatejtin latlā'huan lā' nacātā'talacxtuca xlaca'n a'ntīn
tū' tzey, xla' nala ixtā'chuntza'ca'n xlaca'n a'ntīn tū'
tzey”. 34 Xa'nca capāstactit lā' cuenta catlahua'tit lā'
tū'tza' catlahua'tit talaclē'i'. A'nan ā'makapitzīn na mila-
clhpu'nanca'n a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios lā' tū' taca'tzī a'nchī huanī't Dios. U'tza' ic-
cāhuaniyāni' para que na'iccālīmāmāxanī'yāni'.

Ixpālacata a'nchī natalīlakahuanchoko huan nīnī'n

35 Pero ā'makapitzīn natakalhasqui'nīni'n: “¿Chichū
tzē natalīlakahuanchoko huan a'ntīn tanīlh? ¿Chī nata-
la ixmacni'ca'n a'xni'ca' natalakahuanchoko?” 36 Capās-
tacna'ntit. A'xni'ca' nacha'nā'tit huan ti'ni',
namā'cnūyā'tit nac ti'ya't lā' namasa xako'xka' lā'
chuntza' napu'n. 37 A'ntū cha'nā'tit tū' tasu'yu hua'chi
a'ntū napu'n. Nacha'nā'tit xati'ni' cuxi' o stapun o chux-
atū a'ntū māscohuīcanī't. Lā' a'ntū napu'n xla'
sca'yā'hua' lā' tzēhuanī't. 38 Lā' Dios cāmaxquī' a'nchī
nalīstaca chu a'nchī ixtapuhuān. Xtunc tasu'yu huan
xāhuat lā' xtunc tasu'yu huan xachi'tin stapun. Tāpāl-
hūhua' ti'ni' lā' xtunc tatasu'yu pūkalhatunu' a'nchīn
tastaca. 39 Nā a'nan tāpālhūhua' macni'. A'nan ixmac-
ni'ca'n tachi'xcuhuī't lā' a'nan ixmacni'ca'n animalhna'
lā' a'nan ixmacni'ca'n squī'ti' lā' ixmacni'ca'n spūnnu'.
Lā' chā'tunu' xtuncnu' ixmacni'ca'n. 40 A'nan huan mac-
ni' para a'ntī huī' nac a'kapūn lā' para a'ntī huī' nac
ti'ya't. Pero xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan macni' xala'
nac a'kapūn lā' xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan macni'
xala' nac ti'ya't. 41 Xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan
chi'chini' lā' xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan mālhcuyu'
lā' huan sta'cu. Lā' nā xtuncnu' a'nchī ixlītzēhuanī't
lakatunu' sta'cu. Chā'tunu' macni' xtuncnu'
ixlītzēhuanī't. 42 Chuntza' a'xni'ca' lakahuanchokocan.
Nacāmā'cnūcan quimacni'ca'n lā' natamasa. Pero
a'xni'ca' nalakahuanchokoyāuj, xtunc natala quimac-
ni'ca'n lā' tū'tza' catitamasli. 43 Quimacni'ca'n a'ntū
nacāmā'cnūcan tū' tzey, pero huan xasāsti' quimac-
ni'ca'n lej tzēhuanī't natala lā' nataxkaka. Scalana'jua'
quimacni'ca'n a'ntū nacāmā'cnūcan pero xalakahuan-

chokoni' lej lactli'hui'qui natala. 44 Quimacni'ca'n a'ntū
ka'lhīyāuj nac huā'mā' quilhtamacuj xmān macni' lā'
nacāmā'cnūcan a'xni'ca' nanīyāuj. Pero a'xni'ca'
nalakahuanchoyāuj, Dios naquincāmaxquī'yāni' xas-
āsti' quimacni'ca'n a'ntū espiritual. Como ka'lhīyāuj
quimacni'ca'n xala' nac huā'mā' quilhtamacuj, nā na-
ka'lhīyāuj quimacni'ca'n xala' nac a'kapūn.
45 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lā' pū'la tlahuaca kalhatin chi'xcu'.
Nā maxquī'ca ixquilhtamacuj.
Lā' hui'līni'ca ixtacuīni' Adán.
Dios su'nulh na ixquini' lā' chuntza' lakahuanli lā'
latahuī'lh. Lā' ā'calīstān lacatuncuīlh Jesucristo a'ntī
quincāmaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n.
46 Pū'la ka'lhīyāuj quimacni'ca'n a'ntū xala' nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj lā' a'ntū natanī. A'calīstān naka'lhīyāuj
xasāsti' quimacni'ca'n xala' nac a'kapūn. 47 Huan
xapū'la chi'xcu' ū'tza' Adán lā' Dios lītlahualh pokxni'
de ti'ya't. Huan ā'kalhatin chi'xcu' ū'tza' Jesucristo lā'
xla' mincha' nac a'kapūn. 48 Chu a'nchī ixuanī't ixmacni'
Adán chu a'cxtim quimacni'ca'n quina'n a'ntī xalanī'n
nac huā'mā' cā'quilhtamacuj. Nā chuntza' ixlīhuākca'n
a'ntīn tatā'tapa'ksī con Cristo nataka'lhī xasāsti' ixmac-
ni'ca'n chu a'cxtim hua'chi ixmacni' Cristo. 49 Lā' chu
a'nchī nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lītasu'yuyāuj Adán,
nā chuntza' nac a'kapūn nalītasu'yuyāuj Cristo a'ntī
mincha' nac a'kapūn.
50 Chuhua'j iccāhuaniyāni' que quimacni'ca'n a'ntū
ka'lhī ka'lhni' lā' quinīt tūla catitanūlh a'nlhā Dios mā-
pa'ksīni'n. Quimacni'ca'n a'ntū natamasa tūlalh cati-
tatanūlh a'nlhā latahui'lacan para pō'ktu. 51 Cakax-
pa'ttit. Na'iccāhuaniyāni' a'ntū ixtatzē'knī't. Quilīhuāk-
ca'n tū' catinīuj pero quilīhuākca'n nacāxtāpalīcan
quimacni'ca'n. 52 A'xni'ca' ā'xmān chi'chini' lā' nasā'nan
huan trompeta, chu līmaktin naquincāpātle'keni'yāni'
hua'chi a'xni'ca' lakatzī'mpāuj. Porque nasā'nan huan
trompeta lā' a'ntīn tanīlhtza' natalakahuanchoko lā'
nataka'lhī ixmacni'ca'n xasāsti' a'ntūn tū' maktin catita-
masli. Lā' quilīhuākca'n naquincātaxtāpalīni'yāni'
quimacni'ca'n. 53 Lā' quimacni'ca'n a'ntūn tzē natamasa
ka'lhī natataxtāpalī lā' natala xasāsti' a'ntūn tū' maktin
catitamasli. Lā' quimacni'ca'n a'ntū natanī ka'lhī natala
xasāsti' a'ntūn tū' catitasputli. 54 Lā' a'xni'ca' quimac-
ni'ca'n a'ntū natamasa natataxtāpalī lā' natala a'ntūn
tū' catitamasli lā' a'xni'ca' quimacni'ca'n a'ntū natanī
natataxtāpalī lā' natala a'ntūn tū' catitanīlh, a'xni'ca'
natlōkentaxtūcan a'ntū tatzo'knī't chuntza':
Tlajakō'canī't huan līnīn.
Lā' chuntza' mālakuanīca.
55 ¿Lhachū huī' ixlīmāpa'ksīn huan līnīn? Sputlitza'.
¿Tichū naca'tzani' ixpālacata huan līnīn? Nīn tintī'tza'.
56 Ixpālacata huan talaclē'i' ū'tza' nalīnīyāuj.
Tachi'xcuhuī't tū' ta'a'kahuāna'ni' ixley Dios. Chuntza' lī-
tasu'yu que huan talaclē'i' hua'chilh cāmāpa'ksīmā'. Lā'
lītasu'yu ixpālacata huan ixley Dios porque
tachi'xcuhuī't tū' ta'a'kahuāna'ni'lh. 57 Pero icmaxquī'
pāxcatca'tzī Dios porque xla' quincāmātlajanīmā'ni'
huan līnīn ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
58 Quintā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni'. U'tza' ic-
cālīhuaniyāni' que tū' catamakxtektit nīn tuntū'
nacāmāmakchuyīyāni' lā' nacāmāpānūni'yāni' a'ntū
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ixpālacata Cristo. Lā' pō'ktu xa'nca
nascu'jā'tit para huan Māpa'ksīni' porque ca'tzīyā'tit
que tū' chu tlakaj a'ntū natlahua'yā'tit por ixpālacata
huan Māpa'ksīni'.

Ixpālacata huan tumīn a'ntū namākēstokcan

16 Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan
tumīn a'ntū namākēstokā'tit para nacāmak-
tāyayā'tit a'ntīn takalhlaka'ī' xalanī'n nac Judea. Chu
a'nchī iccāhuani xlaca'n a'ntīn tatakēstoka a'nlhā
huanican Galacia, nā chuntza' natlahua'yā'tit.
2 Cā'domingo namāquī'tēlha'yā'tit macsti'na'j
mintumīnca'n a'ntū tlaja'nī'ta'ntit huanmā' semana.
Chuntza' a'xni'ca' na'ica'nācha', xmān namākēstokā'tit
a'ntū māquī'nī'ta'ntittza'. 3 Hui'xina'n cacālacsa'ctit
huan chi'xcuhuī'n a'ntī lacuan para natalē'n milī'a'ksaj-
na'ca'n. Lā' quit na'iccāmaxquī' kalhtin ca'psnat lā'
na'iccāmacā'ni' nac Jerusalén. 4 Lā' palh minī'ni'
na'ica'n, naquintatā'a'n xlaca'n.

Ixpālacata a'nlhā a'ncu'tun Pablo

5 Na'ictētaxtutēlha huan cā'lacchicni' xalanī'n nac
huan ti'ya't a'nlhā huanican Macedonia lā' ā'calīstān
na'iccālaka'nāchāni'. 6 Lā' chō'la lātma'j na'icta-
chokoyācha' na mi'ā'lacchicni'ca'n o tzēlasā' a'ntza'
na'icpātle'keni' huan cā'lonkni'. Chuntza' hui'xina'n tzē
naquilāmaktāyayāuj a'xni'ca' na'ictaxtupala chuxalhā
na'ica'ncu'tun. 7 Tū' iclacasqui'n xmān na'ictētaxtu
a'xni'ca' na'iccālaka'nāni'. Ictachokocu'tunācha' lātma'j
palh Dios lacasqui'n. 8 Pero na'ictachoko huā'tzā' nac
Efeso hasta huan cā'tani' a'ntū māpācuhuīcan Pente-
costés. 9 Chuxalhā nac huā'mā' cā'lacchicni' tzē
na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios a'yuj lhūhua' a'nan quin-
tā'ca'tza.
10 A'xni'ca' nachā'nācha' huan Timoteo, ca'a'cnīni'ni'tit
lā' xa'nca cachi'patampāxtoktit para que tū' namāx-
ana'n. Lā' xa'nca cachi'patampāxtoktit porque xla' scu-
jmā' para huan Māpa'ksīni' chu a'cxtim hua'chi quit.
11 Lā' tū' ca'a'nalh nīn tintī' a'ntī nalakmaka'n pero
xa'nca namaktāya'yā'tit para que naquilakmin. Quit ic-
ka'lhīmā' lā' nā iccāka'lhīmā' ā'makapitzīn a'ntīn takalh-
laka'ī'.
12 Lā' ixpālacata quintā'tinca'n Apolos, lej icsqui'nli
cacātā'a'lh ā'makapitzīn a'ntī nacālaka'nāchāni' pero tū'
ixtapuhuān ixuanī't de na'a'nācha' chuhua'j. Na'a'n
a'xni'ca' naka'lhī lugar.

A'xmān saludos

13 Catamaktaka'lhtit. Tū' tixtāpalī'yā'tit a'ntū kalh-
la'ka'ī'nī'ta'ntit. Calatā'kchokotit chu a'nchī cāminī'ni'
huan chi'xcuhuī'n lā' catahui'xcā'nī'tit. 14 Chuxatū nat-
lahua'yā'tit, catlahua'tit porque cāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzīn.

15 Ca'tzīyā'tit que huan Estéfanas lā' ixlīhuāk ixfamilia
xlaca'n xapū'la a'ntīn takalhlaka'ī'lh a'xni'ca' icmā-
su'yulh ixtachihuīn Dios nac huan ti'ya't a'nlhā huani-
can Acaya. Lā' māni' xlaca'n tatanūni'lh cāmaktāya
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'lh. 16 Lej ic-
cāsqui'ni'yāni' cacā'a'kahuāna'ni'tit xlaca'n lā'
cacā'a'kahuāna'ni'tit chā'tunu' a'ntī xa'nca tatā'scuja lā'
tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. 17 Iclīpāx-
uhua porque tachilh huā'tzā' Estéfanas lā' Fortunato lā'
Acaico. Xlaca'n milaktapalhca'n como quintalakmilh lā'
chuntza' hua'chilh xa'iccālaktzī'nkō'ni' milīhuākca'n.
18 Xlaca'n quintamāpāxuhuīlh lā' nā nacātamāpāx-
uhuīyāni' hui'xina'n. Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit chi'xcuhuī'n
a'ntī hua'chi xlaca'n.

19 Huan a'ntīn takalhlaka'ī' lā' xalanī'n chuxalhā nac
huan ti'ya't a'nlhā huanican Asia, xlaca'n cāta-
macā'ni'yāchāni' saludos. Lā' Aquila lā' Priscila a'ntī ix-
puscāt nā cātamacā'ni'yāchāni' saludos ixpālacata
huan Māpa'ksīni'. Lā' nā chu a'cxtim ixlīhuākca'n a'ntīn
tatakēstoka na ixchicca'n. 20 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalh-
laka'ī' cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Nā hui'xina'n
nalā'saludarlī'yā'tit.
21 Chuhua'j māni' quit na'ictzo'ka huā'mā'. Quit,
Pablo, iccāmacā'ni'yāchāni' saludos.
22 Palh chā'tin tū' pāxquī' huan Māpa'ksīni' Jesucristo,
camāpātīnīca nac pūpātīn. Camilh quiMāpa'ksīni'ca'n.
23 Cacāsicua'lanālīni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
24 Lej iccāpāxquī'kō'yāni' ixpālacata Jesucristo. Amén.

2 CORINTIOS

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'ntī ixtakalh-laka'ī'

1 Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta quina'n, quit
Pablo lā' Timoteo a'ntī quintā'tinca'n. Quit ixapós-
tol Jesucristo como Dios quilīhui'līlh quilī'apóstol. Iccāt-
zo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Dios lā'
takēstokā'tit nac Corinto para namācā'tanī'yā'tit Dios.
Lā' nā iccātzo'knuni'yāuj ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixlīhuāk huan nac Acaya. [2] Cacālakalhu'mani' Dios
quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xa'nca
cacā'a'nīni'ni'.

Pablo lej pātīni'lh

[3] Camaxquī'ca pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixTāta' huan
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Dios lakalhu'manīni'n lā'
quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. [4] Dios quincāmāko'xa-
ka'tlī'yāni' pō'ktu a'xni'ca' pātīni'nāuj. Lā' Dios la-
casqui'n que nacāmāko'xaka'tlī'yāuj ā'makapitzīn
a'ntīn tapātīni'mā'na chuntza' hua'chi Dios
quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. [5] Como Cristo lej pātīni'lh, nā
quina'n lej pātīni'nāuj. Lā' Cristo quincāmāko'xa-
ka'tlī'yāni' a'xni'ca' pātīni'nāuj. [6] Lā' como quit
icpātīni'n, chuntza' tzē iccāmāko'xaka'tlī'yāni' hui'xina'n
lā' tzē iccāmaktāyayāni' para nakalhlaka'ī'yā'tit ā'chulā'.
Lā' como Dios quimāko'xaka'tlī', nā chuntza' tzē na'ic-
cāmāko'xaka'tlī'yāni' hui'xina'n lā' nā tzē na'iccāmak-
tāyayāni' a'xni'ca' hui'xina'n pātīni'nā'tit hua'chi quit.
[7] Lā' quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n natāyani'yā'tit
a'yuj nā pātīni'mpā'na'ntit. Lā' nā icca'tzī que nacā-
tamāko'xaka'tlī'yāni'.
[8] Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n
naca'tzīyā'tit a'nchī iclīpātīni'lh a'xni'ca' xa'icui'lacha'
nac Asia. Quit tū'tza' xa'ictāyani'. Icpuhualh palh tū'tza'
ā'chulā' xa'iclatahuī'lh. [9] Xa'icpuhuan palh na'icnītza'.
Xa'icca'tzī que quit tūlatza' xa'ictlahua nīn tuntū'. Lā
ū'tza' xa'iclīpāhuan xmān Dios. Xla' ū'tza' a'ntīn tzē
cāmālakahuanīchoko huan nīnī'n. [10] Dios quimāpūtax-
tūlh de huanmā' līijicua'. Lā' tzēcus naquimāpūtaxtū
Dios. Quit icca'tzī que Dios naquimāpūtaxtū a'xni'ca'
na'ictahui'lapala nac cā'līijicua'. [11] Xmān tasqui'nī que
hui'xina'n naquilālīkalhtō'ka'yāuj. Lā' chuntza' naquīlā-
maktāyayāuj hui'xina'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' Dios
naquisicua'lanālī, lhūhua' a'ntī natamaxquī' Dios pāx-
catca'tzī, ixpālacata a'ntū Dios māstā'nī't chu a'nchī
hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo hualh a'nchī tū' lī'a'lh nac Corinto

[12] Līpāxūj iclahuī' como quit icca'tzī que xa'nca
ictlā'huanī't na milaclhpu'nanca'n lā' nā na ixlaclh-
pu'nanca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Tū' ica'kx-
okonu'nī't. Dios quimaxquī'lh tapāstacna'. Lā' ū'tza'
xa'nca iclīlatlā'huan. Dios lej lakalhu'manīni'n. Quimax-
quī'nī't tapāstacna' a'ntūn tū' hua'chi ixtapāstacna'ca'n
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj.
[13] A'ntū iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n huā'mā'
huanicu'tun xmān a'ntū māchekxī'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' lakapūtle'keyā'tit. Tū' iccāhuanimā'ni'
ā'catūhuā. Lā' quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca
namāchekxīkō'yā'tit a'ntū ictzo'kmā'. [14] Xmān
ā'makapitzīn de hui'xina'n māchekxī'yā'tit a'nchī
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n por quimpālacata a'xni'ca'
namimpala huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' nā quit
na'icpāxuhua por mimpālacataca'n.
[15] Lā' como quit xa'icca'tzī huā'mā', quit icpuhualh
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n xapū'la. Lā' chuntza' tzē
maktu' xa'iccālaka'nchāni'. [16] Quit iccātēlaktaxtucu'tuni'
hui'xina'n a'xni'ca' icmilh nac Macedonia. Lā' nā
icpuhualh que na'iccālaka'nāchāni' a'xni'ca' xa'ictaxtulh
nac Macedonia. Lā' ā'calīstān chuntza' hui'xina'n ix-
quilā'o'kska'lhīlē'uj nac Judea. [17] A'yuj icualh que xa'ic-
cālaka'nchāni' hui'xina'n, quit tūlalh ictlōkentaxtūlh. Lā'
ū'tza' talīhuan ā'makapitzīn palh quit xmān xa'ick-
alhkamāna'mā' a'xni'ca' icualh que xa'ica'ncu'tun
a'ntza'. A'xni'ca' quit iclīchihuīna'n a'ntū na'ictlahua, tū'
icchihuīna'n hua'chi huan chi'xcuhuī'n xalanī'n huan
cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan que stu'ncua' natat-
lahua catūhuā a'yuj taca'tzī que tū' catitatlōkentaxtūlh.
[18] Dios tū' maktin taxtāpalī. Lā' xla' ca'tzī que stu'ncua'
a'ntū icuan. A'ntū iccāhuaniyāni' hui'xina'n tzē nakalh-
laka'ī'yā'tit. [19] Quit lā' Silvano lā' Timoteo xa'iccāmā-
su'ni'yāni' ixpālacata Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Tzē
kalhlaka'ī'can a'ntū huan Jesucristo. Pō'ktu huan a'ntū
stu'ncua'. Xla' tū' maktin taxtāpalī. [20] Ixlīhuāk a'ntū
Dios huan que natlahua, Jesucristo tlōkentaxtūkō'
ixlīhuāk. U'tza' līmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios, como
xla' tlōkentaxtū a'ntū huan por ixpālacata Jesucristo.
[21] Dios ū'tza' a'ntī quimaktāya para na'ickalhlaka'ī'
xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā hui'xina'n cāmak-
tāyayāni' para nakalhlaka'ī'yā'tit xa'nca huan Jesu-
cristo. Lā' nā xla' quilacsacnī't para na'ictā'scuja. [22] Dios
quincālakmacaminī'ta'ni' huan Espíritu Santo a'ntī huī'
na qui'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu que
tapa'ksīyāuj con Dios. Lā' nā tasu'yu que Dios

natlōkentaxtū a'ntū huan que naquincātlahuani'yāni'.
23 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'.
Palh quit xa'iccālaka'nchāni' cahuā nac Corinto, quit
xa'iccālacaquilhnīni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Lā'
Dios caquimāpātīnīlh palh tū' stu'ncua' huā'mā'. 24 Quit
tū' iccāmāpa'ksīcu'tunāni' a'nchī hui'xina'n kalhla-
ka'ī'yā'tit. Hui'xina'n xa'ncatza' kalhlaka'ī'yā'tit. Xmān ic-
cātlahuani'cu'tunāni' a'ntū lej nalīpāxuhua'yā'tit.
2 Lā' ū'tza' quit iclīhui'līlh que tū' iccālaka'nchāni'
hui'xina'n palh ixtasqui'nī que xa'iccālacaquilh-
nīni'. Palh quit xa'ica'ncha' cahuā iccālacaquilhnīyāni',
lej ixlīlakaputzauj quina'n. 2 Palh quit xa'iccāmālaka-
putzīni' hui'xina'n, tū' ixa'nalh a'ntī ixquimāpāxuhuīlh
quit. Palh hui'xina'n lakaputzayā'tit, quit tūla līpāxūj
iclatahui'la. 3 Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Xmān iccātzo'kni'ni'
huan kalhtin carta. Tū' xa'ica'ncu'tunācha' iccālacaquil-
hnīyāni' lā' nīn xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Palh
hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'n, quit
na'iclīpāxuhua lā' nā hui'xina'n nalīpāxuhua'yā'tit.
4 Quit lej xa'iclakaputza a'xni'ca' iccātzo'knuni'ni' hui'xi-
na'n. Lā' nā lej xa'iccalhuan como xa'icca'tzī que ix-
cāmālakaputzīni' a'ntū xa'iccātzo'knuni'nī'ta'ni'. Lā' tū'
xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Iclacasqui'lh que hui'xi-
na'n naca'tzīyā'tit a'nchī quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xi-
na'n.

Ixtasqui'nī namāsputūnu'ni'can huan chi'xcu' a'ntīn tū'tza' ixtlahua a'ntūn tū' tzey

5 Lā' huanmā' chi'xcu' a'ntī tlahualh a'ntūn tū' tzey,
xla' iclīlakaputzalh, como tū' līmakuan a'ntūn tlahualh.
Lā' ā'chulā' cāmālakaputzīnī'ta'ni' hui'xina'n. Tū' icuan
palh milīhuākca'n hui'xina'n cāmālakaputzīnī'ta'ni' co-
mo chō'la tū' milīhuākca'n. 6 Mintalhūhuā'tca'n de
hui'xina'n māpātīnī'nī'ta'ntit huanmā' chi'xcu'. Chuhua'j
tzeytza'. Tū'tza' camāpātīnī'tit. 7 Chuhua'j
camāsputūnu'ni'tit lā' camāko'xamixī'tit. Palh tū'
chuntza' natlahua'yā'tit hui'xina'n, huanmā' chi'xcu'
tūlalh catitāyani'lh, como lej ixlīlakaputzalh. 8 U'tza' ic-
cālīsqui'ni'yāni' hui'xina'n camāsu'yu'tit a'nchī pāx-
quī'yā'tit. 9 A'xni'ca' quit iccāmacā'ni'chāni' huan kalhtin
carta, quit icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixtlahua'tit
a'ntū iccāhuanini' ixpālacata huanmā' chi'xcu'. Ic-
ca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj.
10 Palh hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit huanmā' chi'xcu',
nā quit na'icmāsputūnu'ni'. Palh quit
icmāsputūnu'ni'nī't catīhuā, por mimpālacataca'n
icmāsputūnu'ni'nī't na ixlacapūn Cristo.
11 Māsputūnu'ni'yāuj como tū' lacasqui'nāuj naquincāt-
lajayāni' huan ko'ti'ti'. Ca'tzīyāuj que huan ko'ti'ti' lej
a'kxokonu'n.

Pablo tamakchuyīlh a'xni'ca' ixuī' nac Troas

12 Quit ictētaxtulh nac Troas como a'ntza' icmāsu'yu-
cu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā'
a'xni'ca' ictētaxtulh a'ntza', Dios ixlacāxtlahuakō'nī'ttza'
ixlīhuāk a'ntza'. 13 Lā' a'yuj xa'nca taxtulh, quit lej xa'ic-
tamakchuyīnī't, como quintā'tinca'n, Tito, tū' chā'lh
a'ntza' chuntza' hua'chi xa'iclacāxlanī'ta'uj. U'tza' iccālī-
makxtekli xalanī'n nac Troas lā' icmilh nac Macedonia
como icpuhualh que Tito ixchilh huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios xa'nca taxtu

14 Maxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios como por ixpālacata
Cristo xa'nca taxtuyācha' huan tachihuīn a'ntū icmā-
su'yu. Xla' quimaktāya para na'icmāsu'yu lakachu ix-
pālacata Cristo. Lā' huā'mā' tamāsca'tīn hua'chi lakatin
perfume a'ntū a'kahuan lakachu. 15 Līpāxuhua Dios
a'nchī quina'n icmāsu'yuyāuj ixpālacata Cristo. Quina'n
hua'chi huan xajini' pūm a'ntū a'ksajcan Dios na ixla-
clhni'ca'n a'ntīn tapūtaxtunī'ttza' lā' nā a'ntīn tūna'j
tapūtaxtu. 16 Na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tūna'j tapūtaxtu
huan tamāsca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo, xla' hua'chi
catūhuā a'ntū pu'csa lā' laknīcan. Lā' na ixlaclhni'ca'n
a'ntīn tapūtaxtunī'ttza', huan tamāsca'tīn a'ntū ixpāla-
cata Cristo, xla' hua'chi lakatin perfume a'ntū māstā'
quilhtamacuj. Nīn tintī' a'ntīn tzē ixa'cstu namāsu'yu ix-
pālacata Cristo. Tasqui'nī que Dios namaktāya. 17 Quit
tū' hua'chi a'ntīn ta'a'kxokonu'n lā' taxtāpalī huan
tamāsca'tīn a'ntū ixla' Dios. Xlaca'n tū' xa'nca tamā-
su'yu como xmān ta'a'kxokotlajacu'tun. Quit iclīchihuī-
na'n a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios, como xla'
quilīmāmacū'nī't na'ictā'scuja Cristo.

A'ntū huan huan xasāsti' convenio

3 Lasā' ā'makapitzīn natahuan que quit ic-
ka'tla'jca'tzī lā' quilīchihuīna'ncan quē'cstu. Tū'
tasqui'nī que quit na'iccāmaxquī'yāni' kalhtin carta
a'ntū nahuan que quit tzeyā chi'xcu'. Lā' tū' tasqui'nī
que hui'xina'n naquilāmaxquī'yāuj kalhtin carta a'ntūn
tzē na'iclē'n chuxalhā, chuntza' hua'chi talē'n
ā'makapitzīn. 2 Hui'xina'n hua'chi quincarta, como por
mimpālacataca'n tzē ca'tzīcan que tzey a'ntū ictlahua.
Lā' huā'mā' carta tzē natalaktzī'n lā' natalakapūtle'ke
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Hui'xina'n hua'chi
lakatin carta hua'nī'ta'ntit a'ntū tatzo'kni' na qui'a'clh-
cunuc, como quit lej iccāpāstacāni' hui'xina'n. 3 Hui'xi-
na'n hua'nī'ta'ntit hua'chi lakatin carta a'ntū Cristo
quimātzo'knīlh. Huanmā' carta tū' tzo'kcanī't con tinta.
Lā' tū' tzo'kcanī't nac lakatin chihuix a'ntū hua'chi lh-
ta'ca'la'. Huan Espíritu Santo a'ntī Dios macamilh a'ntī
xalakahuan, xla' cāxtāpalīni'ni' mintapāstacna'ca'n
a'xni'ca' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. Lā' chuntza' tasu'yu a'ntūn tlahuanī't Cristo
para hui'xina'n.
4 Chuntza' icuan como quit icca'tzī que tzey a'ntū
icmāsu'yu na ixlacapūn Dios, como Cristo quilīmā-
macū'lh para na'icmāsu'yu. 5 Quit tū' icuan que xmān
quē'cstu tzē ictlahua huā'mā' līttlōt. Dios quimaktāya lā'
ū'tza' tzē iclītlahua. 6 Xla' ū'tza' a'ntī quimaxquī' tapās-
tacna'. Lā' ū'tza' tzē iclīmāsu'yu huan xasāsti' convenio
a'ntū Dios tlahuanī't con huan tachi'xcuhuī't. Lā' huan-
mā' convenio tū' hua'chi lakatin ley a'ntūn tatzo'kni'.
Huanmā' convenio līchihuīna'n huan Espíritu Santo.
Huan ley māsu'yu palh ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't

taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' ū'tza' natalīnī. Huan Espíritu
Santo māstā' xasāsti' quilhtamacuj.
7 Lā' huā'mā' ley a'ntū māsu'yu que tasqui'nī nanīcan,
huā'mā' tzo'kca nac lakatu' chihuix. Lā' a'xni'ca' max-
quī'ca Moisés huanmā' ley, a'nalh lakatin ka'tla'
xkakana'. Lā' ixlacan Moisés lej ī'xkaka. Lā' huan israeli-
tas a'ntī ixtayāna' a'ntza' tū' tapātīlh a'nchī ī'xkaka co-
mo ixcālakachi'pa. Lā' huā'mā' xkakana' tū' lej xlīt
xkakalh como lacatzucu mixli. Lā' chuntza' lej
tzēhuanī't ixuanī't a'nchī Dios māstā'lh huan ley. 8 Más
tzēhuanī't huan līmāsca'tīn a'ntū huan Espíritu Santo
quincāmaxquī'yāni'. 9 Tzēhuanī't ixuanī't ixley Moisés
a'yuj por ixpālacata huā'mā' ley ca'tzīcan que huan
tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnīcan. Más xatzēhuanī't huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, como huā'mā'
quincāmāca'tzīnīyāni' a'nchī tzē nalīxapacan a'ntū la-
clē'nāuj. 10 Huā'mā' ley lej tzēhuanī't ixuanī't. Lā' a'yuj
lej tzēhuanī't ixuanī't, huan ley tūla tā'mālacastuccan
con huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 11 Palh
huan ley tzēhuanī't ixuanī't a'yuj tū' makān ixtāyani'lh,
más tzēhuanī't a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' ū'tza' huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
12 Quit icca'tzī que lej tzey huan xatzey tachihuīn. Lā'
ū'tza' quit iccālīmāsu'ni'cu'tun ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. 13 Quit tū' ictlahua hua'chi huan Moisés.
Xla' ixtalakatlapa. Lā' chuntza' huan israelitas tūlalh ta-
laktzī'lh a'nchī ixmixmā' a'ntū ī'xkaka na ixlacan.
14 Huan israelitas tū' ixtamāchekxī. Lā' hasta chuhua'j
xlaca'n tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtle'ke huan ix-
tachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huan convenio xala'
makāntza'. Lā' huā'mā' tzē māchekxīyāuj xmān palh
tā'tapaksīyāuj Cristo. 15 Lā' hasta chuhua'j huan israeli-
tas tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtle'ke a'ntūn tzo'kli
Moisés. 16 Pero a'xni'ca' kalhatin kalhlaka'ī' huan Mā-
pa'ksīni' Jesucristo, tzētza' māchekxī a'ntūn tzo'kli
Moisés. 17 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo, xla' chu lakatin
con huan Espíritu Santo. Lā' a'ntīn tatā'latlā'huan huan
Espíritu Santo, xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīca. 18 Quina'n
māchekxīyāujtza'. Hua'chilh tū'tza' talakatlapanī'ta'uj
na quilacanca'n. Lā' chuntza' hua'chilh laktzī'nāuj huan
Māpa'ksīni' Jesucristo nac lakatin espejo. Laktzī'nāuj
a'nchī lej ka'tla' lā' lej tzey. Lā' quina'n taxtāpalītēl-
hayāuj lā' ā'chulā' layāuj hua'chi Cristo.
4 Lā' chuntza' como Dios lej lakalhu'manīni'n, xla'
quilīmāmacū'lh huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. Lā' chuntza' tū' iclakachā'ni'. Tū' icmakxteka
de icmāsu'yu huā'mā' xatzey tachihuīn. 2 Quit tū' mak-
tin ictlahua a'ntū līmāxana' a'ntū lakatzē'k tlahuacan.
Lā' tū' ica'kxokonu'n. Lā' tū' icxtāpalī ixtachihuīn Dios.
Xa'nca icmāsu'yu a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios. Lā'
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't tzē nataca'tzī que
stu'ncua' a'ntū icmāsu'yu. 3 A'ntīn tū' tamāchekxī huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo a'ntū icmāsu'yu,
ū'tunu'n a'ntī nacāmālaclē'nīcan. 4 Xlaca'n a'ntīn tū'
takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn, xlaca'n tū'
tamāchekxī. Huan ko'ti'ti' tū' lacasqui'n que xlaca'n
natamāchekxī. Lā' ū'tza' tū' talīmāchekxī. Huan ko'ti'ti'
hua'chi ixdiosca'n. Hua'chilh ū'tza' ixcāmālakatzī'lh co-
mo xla' tū' lacasqui'n que xlaca'n natalaktzī'n huan
xaxkakana' a'ntū xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo.
Cristo, xla' lej ka'tla' lā' chu lakatin hua'chi Dios. 5 A'ntū
icmāsu'yu quit, tū' para naquilīmāka'tlī'can. Quit icmā-
su'yu ixpālacata Jesucristo que ū'tza' huan Māpa'ksīni'
lā' tasqui'nī namācā'tanīyāuj. Quit iccāmaktāyayāni'
hui'xina'n como ū'tza' a'ntū Jesucristo lacasqui'n que
na'ictlahua. 6 Dios quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni' a'ntū xas-
tu'ncua'. Hua'chilh ū'tza' ixmāxkakēlh quintapāstac-
na'ca'n. Xla' ū'tza' a'ntī māstā'lh lakatin līmāpa'ksīn
a'xni'ca' ixtlahuamā' huan quilhtamacuj. Lā' xmān
chuntza' a'nalh huan xkakana'. Lā' hua'chilh chuntza'
ixquincāmāxkakētēlhani' como quincāmāca'tzīnīyāni'
a'nchī huanī't Dios lā a'nchī lej ka'tla'. Huā'mā'
ca'tzīyāuj como māchekxīyāuj a'nchī huanī't Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

7 Lā' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios quilīmāmacū'lh
para na'icmāsu'yu, lā' huanmā' lej lhūhua' ixtapalh.
Quit tū' icka'lhī tapāstacna' para na'icmāsu'yu huā'mā'
tachihuīn. Quit hua'chi lakatin pūxkatni' a'nlhā tojoma'
a'ntū lej ixtapalh. Chuntza' tasu'yu que Dios ū'tza' a'ntī
ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' quit. 8 Lā' a'yuj quit lej icpātīni'n
de lhūhua' catūhuā, pō'ktu tzē ictāyani'. Lā' a'yuj
a'katunu' tū' icca'tzī a'ntū na'ictlahua, tū' iclakachā'ni'.
9 Lā' a'yuj quimacaputzacan, Dios tū' quimakxteka. Lā'
a'yuj a'katunu' hua'chilh quintlajacan, pero tū' quintla-
jakō'can. 10 Pō'ktu lījicua' icuī' como quimaknīcu'tun-
can, chuntza' hua'chi ixmaknīcu'tuncan Jesucristo.
Chuntza' tasu'yu palh quimaktāyamā' Jesucristo
xalakahuan. 11 Līhuancus iclatlā'huan nac quilhta-
macuj, quimaknīcu'tuncan, como quit ictā'scuja Jesu-
cristo. Chuntza' tasu'yu que quit tzē iclatahui'la xmān
por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. 12 Como quit icmāsu'yu
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, pō'ktu
quimaknīcu'tuncan. Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti'
minquilhtamacujca'n, como quit iccāmāsu'ni'ni' hui'xi-
na'n ixpālacata Cristo.
13 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh kalhatin:
Quit ickalhlaka'ī'lh, lā' ū'tza' quit iclīhuan que Dios lej
ka'tla'.
Lā' quit nā ickalhlaka'ī'nī't, lā' ū'tza' iccālīhuani
ā'makapitzīn ixtachihuīn Dios. 14 Quit iclīpāhuan xmān
Dios como icca'tzī que Dios mālakahuanīchokolh huan
Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' nā icca'tzī que quit
naquimālakahuanīchoko, como quit ictapa'ksī con Je-
sucristo. Lā' hui'xina'n lā' quit a'cxtim naquincā-
talē'nāni' na ixlacapūn Dios. 15 Ixlīhuāk a'ntū icpātīlh,
quit icpātīkō'lh como iclacasqui'lh que hui'xina'n
ixkalhlaka'ī'tit. Lā' chuntza' a'xni'ca' lhūhua' de hui'xi-
na'n nakalhlaka'ī'yā'tit, namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzī
Dios lā' namāka'tlī'yā'tit Dios.
16 U'tza' tū' iclīlakachā'ni'. Quit scalana'jua' iclamā'
lakalīyān. Lā' a'yuj tū' tli'hui'qui quimacni', quilīcatzīn
ā'chulā' lītli'hui'quin ixlīmāpa'ksīn Dios. 17 A'ntū
icpātīmā' hua'chilh xmān macsti'na'j lā' hua'chilh tū'
makān icpātīmā' como por ixpālacata huā'mā', Dios lej
naquisicua'lanālī para pō'ktu. 18 Chuntza' icuan quit co-

mo quit tū' lej icpāstaca a'ntūn tzē laktzī'ncan. A'chulā'
icpāstaca a'ntūn tūla laktzī'ncan. A'ntūn tzē laktzī'nāuj,
huanmā' nasputa. Lā' a'ntūn tūla laktzī'nāuj, huanmā'
tāyani' para pō'ktu.

5 Quimacni'ca'n hua'chi lakatin carpa a'nlhā
lahui'lāna'uj. Lā' quit icca'tzī que a'xni'ca' nasputa
quimacni'ca'n, Dios naquincāmaxquī'yāni' ā'lakatin
xasāsti' macni'. Tzē nahuanāuj que huan xasāsti'
quimacni'ca'n ū'tza' hua'chi quinchicca'n nac a'kapūn.
Huanmā' chic ixtatlauj Dios lā' tū' ixtatlaujca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' huā'mā' chic natāyani' para pō'ktu.
2 U'tza' līpānīyāuj como a'ncu'tunāuj na quinchicca'n
nac a'kapūn. 3 Naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac
a'kapūn, lā' chuntza' tū' catilatā'kchokouj sin quimac-
ni'ca'n. 4 Quina'n, como ka'lhīyāujcus quimacni'ca'n nac
huā'mā' quilhtamacuj, hua'ntli'jāuj como
pātīni'mā'nauj. Lā' a'yuj tū' ixmakxtekcu'tunui huā'mā'
macni', ka'lhīcu'tunāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac
a'kapūn. Quimacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj chuhua'j,
natasputa. Huan xasāsti' quimacni'ca'n a'ntū Dios
naquincāmaxquī'yāni' natāyani' para pō'ktu. 5 Dios
quincālacāxtlahuanī'ta'ni' para que tzē nalatahui'layāuj
nac a'kapūn. Lā' quincāmacamini'nī'ta'ni' huan Espíritu
Santo. U'tza' līca'tzīyāuj que stu'ncua' natanūyāuj nac
a'kapūn.
6 Lā' chuntza' tū' maktin lakachā'ni'yāuj. Ca'tzīyāuj
que līhuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhtamacuj, tū-
na'j tā'hui'lāna'uj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac
a'kapūn. 7 Chuhua'j quina'n tū' latlā'huanāuj chu a'nchī
laktzī'nāuj. Latlā'huanāuj chu a'nchī a'ntū kalhla-
ka'ī'yāuj. 8 Lā' chuntza' quina'n tū' lakachā'ni'yāuj.
Makxtekcu'tunāuj huā'mā' quimacni'ca'n como
tā'latahui'lacu'tunāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
9 U'tza' nalīhui'līyāujtit natlahuayāuj a'ntū Jesucristo la-
casqui'n palh hui'lāna'uj con Dios nac a'kapūn lā' palh
hui'lāna'ujcus nac quilhtamacuj. 10 Huā'mā' līhui'līyāuj
como quilīhuākca'n ka'lhī natāyayāuj na ixlacapūn
Cristo. Xla' naquincājuzgarlīyāni' chātunu' de quina'n.
Lā' namaklhtīni'nāuj quilīhuākca'n chu a'nchī
latā'kchokonī'tauj, palh xa'nca o palh tū' xa'nca nac
huā'mā' quilhtamacuj.

Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuhuī't

11 Lā' como quit ica'cnīni'ni' huan Māpa'ksīni' Jesu-
cristo lā' ica'kahuāna'ni'cu'tun, quit iccāmākalhla-
ka'ī'nīcu'tun huan tachi'xcuhuī't. Dios laktzī'n qui'a'clh-
cunuc. Lā' quit icpuhuan que nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que quit ictlahuacu'tun a'ntūn tzey. 12 Quit tū' ic-
ka'tla'jca'tzī na milacapūnca'n. Lā' tū' ū'tza' iclīchihuī-
na'mā' chuntza'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n tzē
naquilāmaktāyayāuj a'xni'ca' naquilē'ksa'nīni'ncan.
Iclacasqui'n que tzē nacākalhtīyā'tit a'ntīn quin-
talē'ksa'nīni'n. Xlaca'n tapuhuan palh lakka'tla'n a'yuj
tū' tzey ixa'clhcunucca'n. 13 A'yuj makapitzīn tahuan
palh quit icchuya lā' a'yuj ā'makapitzīn tahuan palh
xa'nca icpāstacna'n, quit ictlahuacu'tun xmān a'ntū
nalīpāxuhua Dios. Lā' iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n
como iclacasqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhla-
ka'ī'yā'tit. 14 Cristo lej quincāpāxquī'yāni' lā' ū'tza' iclīt-
lahuacu'tun a'ntū xla' lacasqui'n. Quina'n kalhla-
ka'ī'yāuj que Cristo nīlh por ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Chuntza' ca'tzīyāuj que hua'chilh
quilīhuākca'n ixnīuj. 15 Lā' como Cristo nīlh por quim-
pālacataca'n, chuntza' līhuan lahui'lāna'uj, tū' cati-
latā'kchokouj chu a'nchī xmān quintapuhuānca'n.
Tasqui'nī nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī ixtapuhuān
Cristo. U'tza' a'ntī nīlh por quimpālacataca'n lā'
lakahuanchokolh. 16 Lā' chuntza' tū'tza' iccālaktzī'n
ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n chu a'nchī talaktzī'n huan
chi'xcuhuī'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Xapū'la
xa'icpuhuan de Cristo chu a'cxtim hua'chi tapāstaca
xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero tū'tza' icpuhuan
chuntza'. 17 Palh kalhatin chi'xcu' kalhlaka'ī' Cristo,
chuntza' taxtāpalī ixtapāstacna' lā' hua'chi xasāsti'
chi'xcu' la. Ixlīhuāk a'ntū xala' pū'la laksputnī'ttza'.
Huan chi'xcu' tū'tza' hua'chi xapū'la. Huāktza' xasāsti'
ixtapāstacna'.
18 Xmān Dios a'ntī tzē xtāpalī kalhatin chi'xcu'.
Chuhua'j quina'n ixamigos Dios como Jesucristo mā-
palalh a'ntū ixlaclē'nāuj. Lā' Dios quincālīmā-
macū'nī'ta'ni' que nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn
a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios. 19 Por ixpālacata
Cristo, Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan
tachi'xcuhuī't lā' cāmāsputūnu'ni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' quincālīmāmacū'nī'ta'ni' nacāmāca'tzīnīyāuj
ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios. 20 Lā'
chuhua'j quit ixlacscujni' Cristo. Hua'chilh Dios ixchi-
huīna'lh a'xni'ca' iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n. Ic-
cāsqui'ni'yāni' con ixlīmāpa'ksīn Cristo, que catamakx-
tektit que Dios nacātlahuayāni' ixamigos. 21 A'yuj Cristo
tū' maktin tlahualh a'ntūn tū' tzey, Dios mā-
maknīnīni'lh para namāpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' por ixpālacata Cristo, Dios xapa quintala-
clē'i'ca'n lā' tū'tza' laclē'nāuj.

6 Quit, como ictā'scuja Dios, iccāsqui'ni'yāni' hui'xi-
na'n, camaklhtīni'ntit huan talakalhu'mān a'ntū
Dios cātlahuani'cu'tunāni'. 2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nchī Dios hualh:

Quit ickaxmatli a'nchī quisqui'ni' huanmā' chi'chini'
a'xni'ca' ictlahuani'cu'tuni' huan talakalhu'mān.
Quit icmaktāyani' a'xni'ca' iccāmāpūtaxtūcu'tunli
huan tachi'xcuhuī't.

Chuhua'j tzē namaklhtīni'ncan huan talakalhu'mān
a'ntū Dios māstā'cu'tun. Chuhua'j tzē napūtaxtucan.
3 Quit xa'nca iclatā'kchokocu'tun chuntza' hua'chi
tasqui'nī. Palh tū' xa'nca iclatā'kchoko, nahuancan palh
tū' tzey a'ntū icmāsu'yu. 4 Iclacasqui'n que naca'tzīcan
palh quit xa'nca iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī
xa'nca natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Lā' ū'tza'
quit lacatzucu iclīpātī a'ntū quimpātle'keni'. Lej
icpātīni'nī't. Lā' ixquisputni'nī't a'ntū quit xa'icmacla-
casqui'n. Lā' lhūhua' catūhuā a'ntū jicslīhua' quimpā-
tle'keni'nī't. 5 Lā' quinkēsno'kcanī't. Lā' quinchī'canī't.
Lā' iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixquinta-
laktzī'ncu'tun. Lā' lej palha' icscujnī't. Lā' lej
iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā' a'katunu' tū' xa'icka'lhī

quilīhua't. 6 Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit
xa'nca iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca na-
talatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Huāk tzey quin-
tapāstacna'. Lā' xa'nca icca'tzī a'ntū icmāsu'yu. Lā'
icpātī a'ntū quintlahuani'can. Quit lej
iclakalhu'manīni'n. Lā' huan Espíritu Santo quimaktāya
para na'ictā'scuja Dios. Lā' quit lej iccāpāxquī'
ā'makapitzīn. 7 Lā' quit icmāsu'yu a'ntū xastu'ncua'. Ic-
scuja por ixlīmāpa'ksīn Dios. Dios quimaktāya para
que xa'nca na'iclatā'kchoko. Lā' chuntza' tū' quintlaja
huan a'ntūn tū' tzey. 8 Makapitzīn quinta'a'cnīni'ni'; lā'
ā'makapitzīn quintalakmaka'n. Makapitzīn tahuan palh
tzey quit; lā' ā'makapitzīn tahuan palh tū' tzey quit.
Makapitzīn tahuan palh quit ica'kxokonu'n. Quit icuan
xmān a'ntū xastu'ncua'. 9 A'yuj makapitzīn tapuhuan
palh quit nīn tuntū', ā'makapitzīn taca'tzī palh quit ic-
tā'scuja Dios. A'yuj maklhūhua' quit ictahui'la cā'lījicua'
lā' hua'chilh xa'ica'mā'tza' icnī, pero iclahuī'cus. Lā'
a'yuj quimacaputzacan, tū' quimaknīcanī't. 10 A'yuj
quimpātle'keni'nī't a'ntū līlakaputza, pō'ktu līpāxūj
icuī'. Lā' a'yuj pobre quit, pero quit iccāmaxquī'
ā'makapitzīn a'ntū más xatapala que huan tumīn. Lā'
a'yuj nīn tuntū' icka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj,
ixlīhuāk a'ntū a'nan, Dios quimaxquī' chu a'nchī ic-
maclacasqui'n.
11 Quit lej stu'nc iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n
xalanī'n nac Corinto. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xi-
na'n. 12 A'yuj hui'xina'n tū' quilāpāxquī'yāuj, pero quit
iccāpāxquī'yāni'. 13 Iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n
hua'chi quincamana'. Iccāsqui'ni'yāni' que caquilāpāx-
quī'uj hua'chi quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Quina'n hua'chi ixlītokpān Dios

14 Tū' chu lakatin cacātā'latit a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
Lej xtunc talatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī' lā' xtunc ta-
latā'kchoko a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Tūla chu lakatin cāt-
lahuacan. Huan xkakana' xtunc lā' huan tzī'sni' nā
xtunc. A'ntūn tzey xtunc lā' nā a'ntūn tū' tzey nā xtunc.
15 Cristo tū' tlahua a'ntūn tlahua huan ko'ti'ti'. Lā' nā
a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo, xlaca'n tū' tapāstacna'n
hua'chi a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. 16 Lā' tū' līmakuan
namācā'tanīcan ídolos na ixlītokpānna' Dios. Lā'
quina'n hua'chi ixlītokpān Dios a'ntī xalakahuan. Dios
huanī't:

Quit na'ictahui'la na ixlaclhni'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.
Lā' na'iccātā'latā'kchoko xlaca'n.
Lā' xlaca'n quintachi'xcuhuī't natala.
17 Lā' ū'tza' līhuan Dios:
Cataxtunquītit de a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Lā' tū' catlahua'tit hua'chi xlaca'n.
Lā' tū' caxa'ma'tit a'ntū ko'hua'jua'.
Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit quila'.
18 Quit na'icla hua'chi mintāta'ca'n.
Lā' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi qui'o'kxa'n lā'
quintzu'ma'jan.
Chuntza' hualh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī mā-
pa'ksīni'nkō'.

7 Tā'timīn, chuntza' huanī't Dios. Lā' ū'tza' nalī-
makxtekkō'yāuj ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' nat-
lahuayāuj a'ntū ko'hua'jua'. Lā' tū' naka'lhīyāuj huan
xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' nalīhui'līyāuj
nalayāuj lej xatzey como a'cnīni'ni'cu'tunāuj Dios.

Taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n xalanī'n nac Corinto

2 Iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que naquilāpāxquī'yāuj.
Nīn tintī' ictlahuani'nī't a'ntūn tū' tzey. Nīn tintī' icmāx-
tuyāhuanī't. Nīn tintī' ica'kxokomaklhtīnī't catūhuā.
3 A'xni'ca' icuan huā'mā', tū' icuan que hui'xina'n quilāt-
lahuani'nī'ta'uj a'ntūn tū' tzey. Iccāhuaninī'ta'ni'tza' que
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Na'iccāpāxquī'yāni' līhuan
iclahuī' lā' hasta na'icnī. 4 Chuhua'j quit icca'tzī que
hui'xina'n natlahua'yā'tit chu a'nchī iccāhuaninī'ta'ni'.
Lā' chuntza' iccāhuani ā'makapitzīn a'nchī hui'xina'n
xa'nca latlā'hua'nā'tit. Quit tū' ictamakchuyīnī't como
icca'tzī que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Icpāxuhua
a'yuj icpātīni'mā'.
5 A'xni'ca' icchilh huā'tzā' nac Macedonia lej icta-
makchuyīlh. Lej lhūhua' catūhuā quimpātle'keni'lh.
Quintatā'lātlahualh. Lā' xa'icjicua'n que ixcāmā-
makchuyīca a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'nacus. 6 Pero Dios
cāmāko'xamāka'tlī' a'ntīn tatamakchuyīnī't. Dios māch-
inīlh huan Tito lā chuntza' ictako'xamāka'tlī'lh. 7 Lā'
ā'chulā' ictako'xamāka'tlī'lh a'xni'ca' icca'tzīlh a'nchī
hui'xina'n ixmāko'xamāka'tlī'nī'ta'ntit huan Tito. Xla'
quihuanilh a'nchī hui'xina'n lej quilālaktzī'ncu'tunāuj lā'
a'nchī līlakaputzatit hui'xina'n como ca'tzītit que ix-
quilāmālakaputzīnī'ta'uj. Lā' quihuanilh a'nchī hui'xi-
na'n quilāpāstacāuj. Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīpāxuhualh.
8 Lā' a'yuj huan carta a'ntū iccātzo'kni'ni' hui'xina'n
cāmālakaputzīni', quit icpuhuan que tzey a'nchī iccāt-
zo'knuni'ni' hui'xina'n. Pū'la icpuhualh que tū' xa'ict-
zo'kli huanmā' carta. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'.
Chuhua'j tasu'yu que tū' lej makān lakaputzatit hui'xi-
na'n. 9 Chuhua'j icpāxuhua. Lā' tū' por ixpālacata hui'xi-
na'n līlakaputzatit. Hui'xina'n līlakaputzatit por ixpāla-
cata mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' makxtektit mintala-
clē'i'ca'n. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua. Dios cāmālakaputzīni'
ixpālacata mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' xa'nca taxtulh.
Lā' chuntza' tasu'yu que tū' iccātlahuani'ni' a'ntūn tū'
tzey a'xni'ca' iccātzo'kni'ni' huan carta. 10 Palh Dios
māpuhuanī kalhatin chi'xcu' que tū' tzey a'nchī
latlā'huan, lā' palh huā'mā' chi'xcu' nalakaputza lā'
naxtāpalī ixtapāstacna', chuntza' Dios namāpūtaxtū.
Lā' ā'calīstān huā'mā' chi'xcu' tū' catipuhualh palh tū'
tzey a'nchī pūtaxtulh. Palh catīhuā lakaputza lā' palh
tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, huanmā' chi'xcu' tū'
catipūtaxtulh. 11 Lā' hui'xina'n tū' chuntza'. A'xni'ca'
Dios cāmālakaputzīni', lacapalh tlahua'tit a'ntū ix-
tasqui'nī. Lā' squi'ntit tamāsputūn. Ca'tzītit que a'ntū
ixtlahua'nī'ta'ntit huā'mā' lej ko'hua'jua'. Lā'
ixjicua'ni'yā'tit Dios. Lā' lej quilāpāstacui quit. Lā'
tlahua'cu'tuntit a'ntū na'iclīpāxuhua quit. Lā'
māpātīnī'tit a'ntī ixtlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Lā'
chuntza' tasu'yu que hui'xina'n puhua'ntit que tū' tzey
a'ntū ixtlahua huanmā' chi'xcu'. 12 Quit ictzo'kli huan

carta, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahualh a'ntūn
tū' tzey, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahuani'ca
a'ntūn tū' tzey. Quit ictzo'kli huan carta como icmā-
su'yucu'tulh na ixlacapūn Dios a'nchī iccāmak-
takalhcu'tunāni' hui'xina'n. 13 Lā' chuntza'
quilīmāko'xamāka'tlī'ca.
Lā' Tito ixlīpāxuhua por mimpālacataca'n. Lā' ū'tza'
nā lej iclīpāxuhua quit. 14 A'xni'ca' tūna'j ixcāla-
ka'nāchāni' Tito, icuanilh palh hui'xina'n ix-
quilā'a'kahuāna'ni'uj. Lā' chuhua'j tū' iclīmāxana'n co-
mo stu'ncua' a'nchī icuanilh Tito. Ixlīhuāk a'ntū ic-
cāhuaninī'ta'ni' hui'xina'n, huāk stu'ncua'. Lā' nā
chuhua'j tasu'yu que stu'ncua' a'ntū icuanilh Tito. 15 Lā'
chuhua'j Tito ā'chulā' cāpāxquī'yāni' hui'xina'n lā'
cāpāstacāni' hui'xina'n a'nchī hui'xina'n a'cnīni'ni'tit lā'
a'kahuāna'ni'tit a'ntū cāhuanini'. 16 Chuntza' tasu'yu
que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' hua'chi
icpuhualh quit. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

A'nchī māstā'ca con xatzey tapuhuān

8 Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n
naca'tzīyā'tit a'nchī Dios cāsicua'lanālīlh xalanī'n
huan nac lītokpānna' xala' nac Macedonia. 2 Lā' a'yuj
xlaca'n lej ixtapātīni'mā'na, lej ixtapāxuhua. Lā'
chuntza', a'yuj lacpobresni' ixtahuanī't xlaca'n
tamāstā'lh lhūhua' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n. 3 Quit
icca'tzī que a'ntū talīhui'līlh tamāstā', huā'mā'
tamāstā'lh lā' ā'chulā' huampala. 4 Quincātasqui'ni'ni'
que xa'icmaklhtīni'uj huan tumīn lā' xa'iccālē'ni'uj huan
tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtamaclacasqui'n.
5 Xlaca'n ā'chulā' tatlahualh que a'ntū icpuhualh quit.
Xapū'la tahuanilh Dios que ixtatapa'ksī con xla' lā' ix-
tatlahuacu'tun ixtapuhuān Dios. Lā' nā ixtat-
lahuacu'tun a'ntū iccāhuanilh chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. 6 Lā' chuntza' icsqui'ni'lh Tito que ixcālaka'nchāni'
hui'xina'n lā' xla' ixcāmaktāyani' para que ixmākēs-
tokkō'tit huan tumīn a'ntū namāstā'yā'tit como ū'tza'
a'ntī cāmāpuhuanīni' hui'xina'n namāstā'yā'tit. 7 Hui'xi-
na'n huāk xa'nca tlahua'yā'tit. Xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit.
Lā' xa'nca lakapasā'tit huan ixtachihuīn Dios lā' xa'nca
māsu'yu'yā'tit. Lā' tlahua'cu'tunā'tit ixtapuhuān Dios.
Lā' quilāpāxquī'yāuj. Lā' chuhua'j tasqui'nī que hui'xi-
na'n namāstā'yā'tit para nacāmaktāya'yā'tit
ā'makapitzīn tā'timīn.
8 Huā'mā' tū' lakatin līmāpa'ksīn. Xmān ic-
cāhuanimā'ni' a'nchī ā'makapitzīn tamāstā'mā'na. Lā'
quit iclacasqui'n que hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit
ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' chuntza' natasu'yu a'nchī
hui'xina'n lej cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn. 9 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nchī huan quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lej
pāxquī'nin. Xla' a'yuj ixtēcu' de ixlīhuāk a'ntū ta'a'nan,
xla' pobre lalh como xla' quincāpāxquī'yāni'. Lā'
chuntza' quina'n hua'chi ricosnu' lanī'tauj como xla'
quincāsicua'lanālīnī'ta'ni'.
10 Na'iccāhuaniyāni' a'ntū icpuhuan quit: Cā'tatza'
hui'xina'n māstā'cu'tuntit tumīn. Hui'xina'n xapū'la tzu-
cutit māstā'yā'tit. Lā' xmān tzucutit mākēstokā'tit. Quit
icpuhuan que xatzey nala palh hui'xina'n nat-
lahuakō'yā'tit. 11 Xapū'la timāstā'cu'tuntit huan tumīn.
Chuhua'j catlōkentaxtūtit chu a'nchī tzē namāstā'yā'tit
chā'tunu'. 12 Līpāxuhua Dios palh kalhatin con tapax-
uhuān māstā' chu a'nchī tzē namāstā' kalhatin. Dios,
xla' tū' quincāsqui'ni'yāni' a'ntūn tū' ka'lhīyāuj.
13 Tū' iccāhuanimā'ni' hui'xina'n que namāstā'yā'tit
ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'yā'tit a'xni'ca' nacāmaxquī'yā'tit
a'ntīn tū' taka'lhī. 14 A'ntū icuan ū'tza' huā'mā': Que chu
a'cxtim nataka'lhī ixlīhuākca'n huan tā'timīn. Chuhua'j
hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū' taka'lhī. Lā' palh
namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n tū' cati-
ka'lhī'tit nīn tuntū', xlaca'n nacātamaktāyayāni' hui'xi-
na'n. Chuntza' tzey nala. 15 Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:
A'ntī lej lhūhua' mākēstokli, tū' a'katāxtūni'lh.
Lā' a'ntīn tantzina'j mākēstokli, tū' sputni'lh.

Tito lā' a'ntīn tatā'a'lh

16 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios como Tito lacasqui'n
que hui'xina'n xa'nca nalatā'kchokoyā'tit chuntza'
hua'chi quit iclacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit.
17 Tito ixa'cstu puhualh que nacālaka'nāchāni' hui'xi-
na'n. Lā' a'xni'ca' icuanilh que ca'a'ncha', xla' a'ncu'tulh
como ixcālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n.
18 Lā' quit ictā'macā'mā' Tito kalhatin quintā'tinca'n
a'ntī lakapaskō'can na ixlīhuāk huan lītokpānna'.
Lhūhua' a'ntīn tahuan que xla' xa'nca scuja a'nchī mā-
su'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 19 Lā'
nā huā'mā' quintā'tinca'n, talacsacli huan ā'makapitzīn
tā'timīn xalanī'n huan ā'makapitzīnni' lītokpānna'
ā'tzā'. Xlaca'n talacasqui'n que xla' naquintā'a'n
a'xni'ca' quit na'iccālē'ni' huan tumīn a'ntīn tamacla-
casqui'n xalanī'n nac Jerusalén. Por ixpālacata huā'mā'
tumīn, xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nā nataca'tzī que quina'n
cāmaktāyacu'tunāuj. 20 Līscalana'jua' na'icmākēstokāuj
huan tumīn para que tū' naquilē'ksa'nīni'ncan. Tū' icla-
casqui'n que nahuancan que tū' ictlōkentaxtū a'ntū
quilīmāmacū'can ixpālacata huan lhūhua' tumīn.
21 A'xni'ca' icmākēstokāuj huā'mā' tumīn huāk tzey ict-
lahuacu'tun na ixlacapūn Dios lā' nā ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't.
22 Na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n. Lā' nā na'iccātā'macā'n ā'kalhatin quin-
tā'tinca'n. Xla' tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk a'ntū līmā-
macū'can. Huā'mā' lej maklhūhua' iclaktzī'nī't. Lā'
chuhua'j ā'chulā' tlōkentaxtūcu'tun huā'mā' līmā-
macū'n, como xla' ca'tzī que hui'xina'n natlōkentax-
tūyā'tit a'ntū tasqui'nī. 23 Lā' Tito, xla' quintā'scuja. Tito
lā' quit iccāmaktāyanī'ta'ni' hui'xina'n. Lā' huan tā'timīn
a'ntī natatā'a'n Tito, xlaca'n tamacā'nī't xalanī'n huan
nac lītokpānna' xala' huā'tzā'. Lā' como xlaca'n xa'nca
talatā'kchoko, ū'tza' lī'a'cnīni'ni'can Cristo. 24 A'xni'ca'
natachā'nācha' Tito lā' huan tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit.
Lā' huan ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n a'nchī hui'xi-
na'n cāpāxquī'yā'tit. Lā' chuntza' naca'tzīcan que
stu'ncua' a'nchī icualh que hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit
huan tā'timīn.

Mākēstokcu'tunca huan tumīn para huan tā'timīn

9 Tū' tasqui'nī que quit na'iccāhuaniyāni' namākēs-
tokā'tit huan tumīn a'ntū nacālīmaktāyayā'tit
huan tā'timīn. 2 Quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n cā-
maktāyacu'tunā'tit. Quit iccāhuaninī't xalanī'n nac
Macedonia a'nchī tlahua'yā'tit hui'xina'n a'ntūn tzey. Ic-
cāhuaninī't a'nchī hui'xina'n xalanī'n nac estado de
Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit cā'tatza'. Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh
huā'mā', nā tamāstā'cu'tulh huan xalanī'n nac estado
de Macedonia. 3 Lā' como iccāhuaninī't xlaca'n que
hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit huan tumīn, chuntza' tū'
tzey palh hui'xina'n tū' natlōkentaxtūyā'tit. Lā' ū'tza' ic-
cālīlakmacā'nchāni' huan tā'timīn. Lā' chuntza' hui'xi-
na'n namāstā'yā'tit huan tumīn chu a'nchī iccāhuaninī't
xlaca'n. 4 Palh hui'xina'n tū' tlahua'yā'tit lā' palh
ā'makapitzīn xalanī'n nac Macedonia naquintatā'a'n
a'ntza', lā' palh hui'xina'n tūna'j mākēstokā'tit huan
tumīn, quit na'ictamāxanī' como iccāhuaninī't que
hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn. Lā' nā hui'xina'n
namāxana'nā'tit. 5 U'tza' iclīpuhualh que tasqui'nī que
na'iccāhuani huan tā'timīn que naquintapū'lani'. Lā
chuntza' xlaca'n natamaklhtīni'n huan tumīn a'ntū
hui'xina'n hua'nā'tit que namāstā'yā'tit. Lā' chuntza'
natasu'yu que hui'xina'n māstā'yā'tit con ixlīhuāk
mintapuhuānca'n. Lā' tū' catitasu'yulh palh quit xa'ic-
cāsāmāmāstā'nīni' huan tumīn.
6 Ca'tzīyāuj que a'ntīn tantzina'j natacha'n, xlaca'n nā
tantzina'j natamakala. Lā' a'ntī lhūhua' natacha'n, xla-
ca'n lhūhua' natamakala. Lā' nā chuntza' quina'n
a'xni'ca' māstā'yāuj. Palh lhūhua' namāstā'yāuj, nā
lhūhua' namaklhtīni'nāuj. 7 Chā'tunu' de hui'xina'n
camāstā'tit chu a'nchī puhua'nā'tit que tzē
namāstā'yā'tit. Lā' tū' camāstā'tit con tā'kcha. Lā' tū'
catasu'yulh palh cātasāmāmāstā'nīyāni'. Dios cāpāx-
quī' a'ntīn tamāstā' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n. 8 Dios
tzē nacāmaxquī'yāni' lej lhūhua'. Lā' hui'xina'n, a'yuj
cāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn, hui'xina'n naka'lhīyā'tit
a'ntū namaclacasqui'nā'tit. 9 Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios ixpālacata kalhatin tzeyā chi'xcu':
Xla' lej lhūhua' cāmaxquī' huan pobresni'.
Lā' chuntza' pō'ktu tzē nacāmaxquī'.
10 Nā quina'n, Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū
nacha'nāuj, como ū'tza' Dios a'ntī māstaquī'. Lā'
chuntza' nalīka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj lā' nā a'ntū
nacha'mpalayāuj. Lā' hui'xina'n palh nacāmaxquī'yā'tit
ā'makapitzīn a'ntīn tamaclacasqui'n, Dios nacāmax-
quī'yāni' a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n. 11 Lā' como
chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n, chuntza'
tzē namāstā'yā'tit lhūhua'. Lā' chuntza' natamaxquī'
pāxcatca'tzī Dios xlaca'n a'ntī natamaklhtīni'n huan
mintumīnca'n a'ntū na'iccālē'ni' xlaca'n. 12 Lā' chuntza'
por ixpālacata huan tumīn a'ntū hui'xina'n
namāstā'yā'tit, hui'xina'n nacāmaktāya'yā'tit ix-
tachi'xcuhuī't Dios a'ntīn tamaclacasqui'n. Lā' nā xla-
ca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata a'ntū
māstā'nī'ta'ntit hui'xina'n. 13 Lā' a'xni'ca' natasu'yu
a'nchī hui'xina'n lej namāstā'yā'tit, lhūhua' natamā-
ka'tlī' Dios, como chuntza' lītasu'yu que hui'xina'n
stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixpāla-
cata Cristo, como hui'xina'n cāmaktāya'yā'tit xlaca'n lā'
ā'makapitzīn huampala. 14 Lā' chuntza' xlaca'n nacā-
talīkalhtō'ka'yāni' lā' nacātapāstacāni' hui'xina'n como
Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' lā' chuntza' hui'xina'n tzē
namāstā'yātit huan tumīn. 15 Namaxquī'yāuj pāxcat-
ca'tzī Dios como xla' quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'.
U'tza' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatapala. Tūla
mālacstū'ncāuj a'nchī huanī't como lej xatapala.

Pablo ixka'lhī līmāpa'ksīn como xla' apóstol ixuanī't

10 Quit, Pablo, iccāhuanicu'tunāni' catūhuā.
A'makapitzīn tahuan que quit lacatzucu icchihuī-
na'n na milacapūnca'n. Lā' nā tahuan que quit lej pal-
ha' iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' iccātzo'knuni'yāni'.
Chuntza' hua'chi Cristo lakalhu'manīni'n, nā chuntza'
quit līlacatzucu iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'. 2 Ic-
cāhuanicu'tunāni' que xa'nca calatā'kchokotit. Lā' palh
tū' chuntza', tasqui'nī na'iccāquilhnīyāni' hui'xina'n
a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'. Lā' palh a'nan
ā'makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tahuan que quit
iclatlā'huan hua'chi chuxatīyā chi'xcu' lā' que quit ict-
lahua xmān a'ntū iclacasqui'n, quit na'iccāquilhnī xla-
ca'n. 3 Lā' a'yuj chi'xcuhuī'n quina'n, xtunc huan guerra
a'ntū tlahuayāuj. Lā' tū' hua'chi huan guerra a'ntūn tat-
lahua xalanī'n nac quilhtamacuj. 4 A'ntīn ta'a'n nac
guerra xlaca'n talē'n a'ntū natapūmaknī ixtā'ca'tzaca'n.
Quina'n tuntū' lē'nāuj hua'chi huanmā'. Xmān por
ixlīmāpa'ksīn Dios tzē nacātlajayāuj a'ntīn tatā'lāsta'la
Dios. 5 Con ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cātlajayāuj ixtapās-
tacna'ca'n a'ntīn tatā'lātlahua Dios. Lā' nā tzē natla-
jayāuj ixlīhuāk huan tapāstacna' a'ntūn tū' makxtekni'n
kalhlaka'ī'can Dios. Lā' huan ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cāx-
tāpalīni' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza' na-
ta'a'kahuāna'ni' Cristo. 6 Lā' a'xni'ca' hui'xina'n
xa'ncatza' na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios, quit na'ic-
cāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun.
7 Hui'xina'n pāstacpā'na'ntit xmān a'ntūn tzē nalak-
tzī'ncan. Lā' na milaclhni'ca'n tahui'lāna' a'ntīn quin-
tatā'lāsta'la lā' tahuan que xlaca'n tatā'scuja Cristo.
Cataca'tzīlh xlaca'n que nā quit ictā'scuja Cristo. 8 Huan
Māpa'ksīni' Jesucristo quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā'
tū' icmāxana'n iclīchihuīna'n huā'mā' līmāpa'ksīn.
Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para que chuntza'
tzē na'iccāmaktāyayāni' hui'xina'n a'nchī nakalhla-
ka'ī'yā'tit. Quimaxquī'nī't huan līmāpa'ksīn tū' para que
na'iclactlahua a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit. 9 Chuntza' icuan,
como tū' iclacasqui'n que najicua'nā'tit ixpālacata
a'nchī iccātzo'knuni'yāni'. 10 A'makapitzīn na milaclh-
ni'ca'n quintalīchihuīna'n lā' tahuan: "A'xni'ca' xla'
quincāmacamini'yāni' lakatin carta, līpalha' chihuīna'n
hua'chilh ixka'lhīlh līmāpa'ksīn. Lā' a'xni'ca' huī' con
quina'n līlacatzucu chihuīna'n. Lā' tūla xa'nca
a'cta'sana'n". Chuntza' tahuan. 11 Lā' a'ntīn chuntza'
tachihuīna'n, cataca'tzīlh xlaca'n que chuntza' a'nchī ic-
cātzo'knuni'yāni' nac lakatin carta, chuntza' na'ic-
cātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'.

[12] Quit tū' icticātā'talacastucli xlaca'n a'ntīn tapuhuan
que xlaca'n lej xalactzey. Quit tū' hua'chi xlaca'n.
Tapuhuan que xlaca'n lej xalactzey como talātā'talacas-
tuca xmān entre ū'tunu'n. Tū' tamāchekxī. [13] Quit tū' ic-
ti'a'kapalhkālh a'ntū līmakuan a'xni'ca' na'iclīchihuīna'n
a'ntū ictlahuanī't. Xmān icscujnī't a'nlhā Dios quimā-
su'ni'nī't que na'icscuja. Lā' Dios quimāca'tzīnīlh que
na'icscuja nā nac Corinto a'nlhā hui'lā'na'ntit hui'xina'n.
[14] Quit xapū'la iccāmāca'tzīnīni' huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni'
hui'xina'n hua'chilh xa'icscujmā' nac xkok a'ntū Dios
quimāsu'ni'lh. Tū' icpātle'kelh de huan nac xkok
a'xni'ca' iccālaka'nchāni' hui'xina'n. [15] Quit tū' iclī-
ka'tla'jca'tzī a'ntūn tlahuacan a'nlhān tū' quimacā'n
Dios. Tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntūn tatlahuanī't
ā'makapitzīn hua'chilh quit xa'ictlahualh. Quit icla-
casqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit. Lā'
chuntza' ā'chulā' tzē na'icscuja con hui'xina'n, chuntza'
hua'chi quimāsu'ni'lh Dios a'ntū na'ictlahua. [16] Lā'
chuntza' tzē na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata Jesucristo a'ntīn tahui'lāna'ncha' más makat
que hui'xina'n. Quit icmāsu'yucu'tun huan xatzey
tachihuīn a'nlhā tintī'na'j māsu'yunī't nīn kalhatin. Lā'
chuntza' tū' ictilīka'tla'jca'tzīlh huan lītlōt a'ntū
tlahuanī't ā'kalhatin hua'chilh quit xa'ictlahualh.
[17] Tū' tzey palh kalhatin nalīka'tla'jca'tzī a'ntū māni'
xla' tlahuanī't. Xatzey palh namāka'tlī' Dios. [18] Palh
kalhatin huan que xla' lej tzey a'ntūn tlahua, huā'mā'
tuntū' ixtapalh. Xmān Dios a'ntī tzē nahuan palh tzey
a'ntūn tlahuanī't kalhatin chi'xcu'.

Pablo cālīchihuīna'lh a'ntī xmān ixta'a'kxokonu'n

11 Quit iclacasqui'n que hui'xina'n nakaxpa'tā'tit
līlacatzucu līhuan iccāhuaniyāni' a'ntū ict-
lahuanī't. Caquilāpātīni'uj līlacatzucu, a'yuj hua'chilh
tonto a'ntī līchihuīna'ncan ixa'cstu. [2] Dios lacasqui'n
que hui'xina'n tū' nataxtunquīyā'tit de Cristo. Lā'
huā'mā' ū'tza' a'ntū iclacasqui'n nā quit. Quit iccāmak-
tāyani' para natapa'ksīyā'tit con Cristo. Chuntza' quit
hua'chi catīhuā a'ntī squi'n kalhatin tzu'ma'jāt. Lā'
chuhua'j hua'chi kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī pāxquī'
ī'squi'nīni', nā chuntza' tasqui'nī que hui'xina'n napāx-
quī'yā'tit xmān Cristo. [3] Quit icjicua'n que hui'xina'n
nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' hua'chi Eva a'kxokoca.
Huan ko'ti'ti' lalh ixlīlūhua' lā' a'kxokolh huan Eva.
Huan ko'ti'ti' lej ca'tzī a'nchī na'a'kxokonu'n. Lā' chō'la
nacā'a'kxokoyāni' nā hui'xina'n, lā' chuntza' nataxtun-
quīyā'tit de Cristo. [4] Icjicua'ni' huā'mā' como hui'xina'n
kaxpa'tā'tit a'ntīn cātalakmināni' lā' catamāsu'ni'yāni'
ā'catūhuā lā' tū' hua'chi a'ntū iccāmāsu'ni'ni' quit ix-
pālacata Jesús. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu ixpālacata
huan Espíritu Santo. Tū' ū'tza' a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā'
xtunc a'ntūn tamāsu'yu a'ntū līpūtaxtucan. Lā' tū'
hua'chi quit iccāmāsu'ni'ni'. [5] Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n
xlaca'n līhua tahuan que apóstoles. Xlaca'n tū' quin-
ta'a'kapalhkā. [6] Chō'la tū' lej tzēhuanī't a'nchī quit
ica'cta'sana'n. Pero quit xa'nca icmāchekxī a'ntū icmā-
su'yu. Lā' iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk hui'xina'n.
[7] Quit tū' iccāmātā'jīni' hui'xina'n a'xni'ca' iccāmā-
su'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Dios. Quit lej
līpalha' xa'icscuja para xa'icuā'yan līhuan xa'iccāmā-
su'ni'yāni' ixpālacata Dios. ¿Chā tū' tzey a'ntū ict-
lahualh? [8] Līhuan quit xa'icscuja na milaclhpu'nanca'n,
ixquintamacamini' tumīn ixtachi'xcuhuī't Dios xalanī'n
ā'lacatin cā'lacchicni'. Hua'chilh xa'iccāmaklhtīlh huan
tumīn como iccāmaktāyacu'tuni' hui'xina'n. [9] Lā' līhuan
xa'iccātā'lahui'lani' quit tū' iccāsqui'ni'ni' tumīn a'xni'ca'
xa'icmaclacasqui'n catūhuā. Huan tā'timīn xalanī'n nac
Macedonia ixquintalīmini' a'ntū xa'icmaclacasqui'n. Lā'
chuntza' tū' iccāmāmakasputūni' hui'xina'n nīn tuntū'.
Lā' tū' maktin icticāsqui'ni'ni' para na'icuā'yan. [10] Tū' ic-
tīcāsqui'ni'lh nīn tuntū' ixtachi'xcuhuī't Dios xalanī'n
nac estado de Acaya a'nlhā hui'lā'na'nchipitit. Quit
icuan a'ntū stu'ncua' como quit ictā'tapa'ksī Cristo.
[11] Lasā' ā'makapitzīn tahuan que quit tū' iccāpāx-
quī'yāni' hui'xina'n como tū' iccāmaklhtīcu'tunāni'
mintumīnca'n. Huā'mā' tū' stu'ncua'. Dios ca'tzī que lej
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
[12] Tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' tumīn para na'icuā'yan. Lā'
tū' ictisqui'nli nīn maktin. Chuntza' xlaca'n a'ntīn
tasqui'n tumīn tūlalh catitahualh palh tascuja chu a'cx-
tim hua'chi quit. [13] Xlaca'n tahuan que apóstoles. Tū'
stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonu'n a'nchī tamāsu'yu. Tala-
casqui'n que nacālaktzī'ncan hua'chi apóstoles a'ntīn
tatā'scuja Cristo. [14] Huā'mā' a'ntūn tatlahua tūla
lē'cnīyāuj como māni' huan ko'ti'ti' tzē taxtāpalī lā' tzē
la hua'chi kalhatin ángel xala' nac a'kapūn. [15] Lā' nā tzē
natataxtāpalī a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Lā'
chuntza' hua'chilh ixtatlahualh a'ntūn tzey, a'yuj tat-
lahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Xlaca'n natamāpala con
Dios a'ntūn tatlahuanī't.

A'nchīn pātīni'lh Pablo

[16] Quit iccāhuanipalayāni' hui'xina'n: Tū' capuhua'ntit
hui'xina'n palh quit tonto como quē'cstu quilīchihuī-
na'mā'ca. Lā' a'yuj capuhuanca palh quit tonto,
caquilākaxmatui lā' caquilāmakxtekui na'icchihuīna'n.
[17] Ca'tzīyāuj que a'ntī ka'tla'jca'tzī, xla' chihuīna'n
hua'chi tonto, lā' tū' hua'chi kalhatin a'ntīn tapa'ksī con
Cristo. Lā' a'ntū na'icuan quit, hua'chilh quit xa'ic-
ka'tla'jca'tzīlh. [18] Lhūhua' a'ntīn cātamāsu'ni'cu'tunāni'
hui'xina'n, ixa'cstuca'n cālīchihuīna'ncan. Nā quit na'ic-
cāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū ictlahua. [19] Hui'xina'n
a'yuj puhua'nā'tit palh lej ca'tzīyā'tit, cāpātīni'yā'tit huā'
tamā'na a'ntīn cālīchihuīna'ncan ixa'cstuca'n hua'chi
tonto. [20] Hui'xina'n cāpātīni'yā'tit a'yuj xlaca'n cātamā-
pa'ksīcu'tunāni' hui'xina'n. Xlaca'n cātamaklhtīyāni'
ixlīhuāk a'ntū ka'lhīyā'tit. Lā' xlaca'n cā-
tamā'a'kahuānīyāni'. Lā' xlaca'n cātalakmaka'nāni'
hui'xina'n. Lā' cātalacala'sāni'. Lā' a'yuj xlaca'n tat-
lahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā', hui'xina'n cāpātīni'yā'tit.
[21] Tū' chuntza' iccātlahuani' hui'xina'n. Palh tzey cahuā
tlahuacan huā' tamā'na', quit xa'icmāxana'lh, como tū'
ictlahualh chuntza'.
Xlaca'n tahuan a'ntū tatlahuanī't. Lā' chuhua'j quit
na'icuan a'ntū ictlahuanī't quit, a'yuj natasu'yu

hua'chilh icka'tla'jca'tzī lā' hua'chilh tonto quit. 22 Xla-
ca'n taka'tla'jca'tzī lā' tahuan que xlaca'n hebreos. Nā
quit hebreo. Tahuan que xlaca'n israelitas. Nā quit is-
raelita. Xlaca'n tahuan que Abraham ixpapca'n. Nā
Abraham nā quimpap. 23 Xlaca'n tahuan que tatā'scuja
Cristo. Quit līhua'ca' ictā'scuja Cristo. Chuntza' a'nchī
icchihuīna'mā' hua'chilh tonto quit. Xlaca'n tū' tascu-
jnī't hua'chi quit. Lā' tū' tapātīni'nī't hua'chi quit. Quin-
tucscanī't. Lā' nā xa'ictachī'n. Lā' lej maklhūhua' quinti-
maknīcu'tunca. Lā' xlaca'n tū' tapātīni'nī't chuntza'.
24 Quintā'israelitas quintakēsno'kli pu'xamacāujna'jās.
Lā' chuntza' quintatlahuani'nī't makquitzis. 25 Lā' mak-
tu'tun tanūni'ca quinkēniccan. Lā' maktin quimūta'la-
ca. Lā' maktu'tun tā'cnūlh huan barco a'ntū
xa'icpū'a'mā'. Lā' lakatin chi'chini' ā'lakatin tzī'sa icpā-
tle'kelh nac xcān a'xni'ca' tā'cnūlh huan barco.
26 Lakachu iclatā'kchokonī't para na'icmāsu'yu ixtachi-
huīn Dios. Lā' nā ictahui'lanī't a'nlhā lej cā'lījicua'. Lā'
nā maklhūhua' ictacutnī't nac pūxka a'nlhā lej lak-
ka'tla'n. Lā' nā ica'nī't a'nlhā ixtalatlā'huan ka'lhā-
na'nī'n. Lā' quintitamaknīcu'tulh quintā'israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas. Lā' xa'iclatlā'huan nac cā'lījicua' nac
cā'lacchicni' lā' nac cā'qui'huī'n lā' nac mar. Lā' ixquin-
tamaknīcu'tun a'ntī līhua ixtahuan que xlaca'n tata-
pa'ksī con Cristo. 27 Lā' lej ictlekua'nī't lā' lej palha' ic-
scujnī't. Lā' lej maklhūhua' iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā'
icpātīnī't tatzi'ncsta lā' nā takalhpūtīt. Maklhūhua' tū'
xa'icka'lhī a'ntū na'icua'. Lā' icpātīnī't lonkni'. A'katunu'
tū' xa'icka'lhī quilu'xu'.
28 Lā' tū' xmān huā'mā'. Pō'ktu ictamakchuyīnī't lā'
quimpāta'lanī't por ixpālacataca'n xalanī'n nac huan lī-
tokpānna'. 29 Palh catīhuā tūla xa'nca latā'kchoko na ix-
tej Dios, quit iclakalhu'man. Lā' palh catīhuā
tatonkopū, quit ica'kchā'n con huan a'ntī mā-
tonkopūlh. 30 Palh tasqui'nī que quit naquilīchihuī-
na'ncan quē'cstu, quit iclīchihuīna'ncu'tun a'ntū namā-
su'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'. 31 Dios
ca'tzī que stu'ncua' a'ntū icuan. Xla' ū'tza' ixTāta'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca para
pō'ktu. 32 A'xni'ca' quit xa'icuī' nac Damasco, a'ntza'
ixmāpa'ksīni'n kalhatin gobernador a'ntī ixui'līnī't huan
rey Aretas. Huā'mā' gobernador cāyāhualh centinelas
a'nlhā lactaxtucan nac cā'lacchicni', como ixquin-
tachī'lē'ncu'tun. 33 Pero quilacmāxtuca nac lakatin xal-
hu'cu' de huan xataxaka cā'lacchicni. Lā' quimpūmāyu-
jūca lakatin canasta. Lā' chuntza' iclītzā'lalh lā' iclīpū-
taxtulh.

A'nchī lakachuyalh Pablo

12 Tū' līmakuan na'icuan palh ka'tla' quit. Xmān
na'iccāhuaniyāni' a'ntū quimāsu'ni'lh huan Mā-
pa'ksīni' Jesucristo lā' a'ntū iclaktzī'lh a'xni'ca'
iclakachuyalh. 2 Ka'lhītza' hua'chi cāujtā'ti' cā'ta lā'
xa'ickalhlaka'ī'nī'ttza' Cristo, a'xni'ca' quit quilē'nca nac
a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Cristo. Tū' icca'tzī palh lē'nca
quimacni' o palh tū' lē'nca. Xmān Dios ca'tzī. 3 Dios
ca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh xmān lē'nca quilī-
ca'tzīn. Quit tū' icca'tzī. 4 Quilē'nca nac a'kapūn. Lā'
a'ntza' ickaxmatli tachihuīn a'ntūn tūla icuan como
Dios tū' quimakxteka que na'icuani nīn tintī'. 5 Lā' co-
mo Dios quintlahuani'lh huā'mā', quit icmāka'tlī'. Quit
tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntū quimpātle'keni'lh. Xmān na'ic-
cāhuaniyāni' a'ntū māsu'yu que quit quē'cstu tūla ict-
lahua nīn tuntū'. 6 Palh quit ixquilīchihuīna'nca xa'nca
a'ntū ictlahuanī't, tū' xa'icchihuīna'lh hua'chi tonto, co-
mo quit xmān iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua'. Pero tū'
quintilīchihuīna'nca māni' quit como tū' iclacasqui'n
que ā'makapitzīn natapuhuan que quit lej ka'tla'. Quit
iclacasqui'n que ixpālacata a'nchī iclatā'kchoko lā'
a'nchī icchihuīna'n, nataca'tzī palh quit tzey.
7 Chō'la quit lej xa'iclīka'tla'jca'tzīlh por ixpālacata
a'nchī iclakachuyanī't. Lā' ū'tza' Dios quilīmaxquī'lh
lakatin taca'tzāt. Lā' huā'mā' taca'tzāt hua'chi lakatin
lhtucū'n a'ntū huan ko'ti'ti' yāhualh na quimacni'. Dios
quimaxquī'lh huā'mā' taca'tzāt como tū' lacasqui'lh
que quit na'icka'tla'jca'tzī. 8 Maktu'tun icsqui'ni'lh huan
Māpa'ksīni' Jesucristo que ixquimāpānūni'lh huā'mā'
taca'tzāt. 9 Lā' xla' quihuanilh: “Quit na'icmaktāyayāni'
lā' chuntza' natāyani'ya'. A'xni'ca' hui'x scalana'jua'
a'xni'ca' tasu'yu palh quit icka'lhī līmāpa'ksīn”. Chuntza'
quihuanilh. Lā' chuntza' con tapāxuhuān na'ictāyani'
a'xni'ca' scalana'jua' quit como chuntza' lītasu'yu que
quit icscuja por ixlīmāpa'ksīn Cristo. 10 Chuntza' icpāx-
uhua a'yuj scalana'jua' quit lā' a'yuj quilakapalacan lā'
a'yuj quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n lā' a'yuj quimaca-
putzacan lā' a'yuj quimpātle'keni' a'ntū jicslīhua'.
A'xni'ca' scalana'jua' quit, a'xni'ca' tasu'yu que Cristo
quimaktāyamā'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixpāta'la por huan xalanī'n nac Corinto

11 Hua'chilh quit tonto como xmān quilīchihuīna'ncan
quit. Xmān por mimpālacataca'n hui'xina'n chuntza'
iclīchihuīna'n. Hui'xina'n ixquilāmaktāyauj na ixla-
capūnca'n a'ntīn tahuan que xlaca'n apóstoles. A'ntīn
tapuhuan que xlaca'n lakka'tla'n apóstoles, xlaca'n tū'
quinta'a'kapalhkā a'yuj nīn tuntū' quit. 12 A'xni'ca' xa'ic-
scuja na milaclhni'ca'n, tasu'yulh palh Dios ix-
quilīhui'līnī't quilī'apóstol. Quit līlacatzucu xa'icscuja.
Lā' quit xa'ictlahua lē'cnīn. Lā' huā'mā' māsu'yulh palh
Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol. 13 Xmān lakatin
catūhuā tū' ictlahualh na milaclhni'ca'n. Ictlahualh
pero xmān na ixlaclhni'ca'n xalanī'n ā'makapitzīn lī-
tokpānna'. Lā' ū'tza' huā'mā': Tū' iccāsqui'ni'ni' hui'xi-
na'n para na'icuā'yan. Palh hui'xina'n puhua'nā'tit palh
tū' tzey huā'mā', caquilāmāsputūnu'ni'uj.
14 Chuhua'j ixlīmaktu'tun ictacāxnī't para na'iccāla-
ka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza',
hui'xina'n tū' catimāpala'tit para na'icuā'yan. Xmān ic-
cāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n para nakalhlaka'ī'yā'tit
ā'chulā'. Tū' iclacasqui'n mintumīnca'n. Ca'tzīyāuj que
huan camana' tūla tamāhuī' ixtāta'ca'n. Huan xanatā-
ta'na' tamāhuī' ixcamana'ca'n. Lā' quit hua'chi mintā-
ta'ca'n hui'xina'n. 15 Quit con tapāxuhuān na'icmāsputū
a'ntū icka'lhī para na'icscuja con hui'xina'n. Lā' na'ic-
scuja hasta na'ictlakua'n. Lā' a'yuj quit lej iccāpāx-

quī'yāni' hui'xina'n, pero hui'xina'n tū' lej quilāpāx-
quī'yāuj.
16 Lā' a'yuj tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' nīn tuntū',
ā'makapitzīn tahuan que iccā'a'kxokomaklhtīnī'ta'ni'
mintumīnca'n. 17 Quit nīn tuntū' iccā'a'kxokomaklhtīni'
a'xni'ca' iccālakmacā'ni' huan chi'xcuhuī'n. 18 Quit ic-
squi'ni'lh Tito que ixcālaka'ni' hui'xina'n. Lā' xla' ic-
tā'macā'lh ā'kalhatin de quintā'tinca'n. Tito tū' cā'a'kx-
okomaklhtīni' nīn tuntū'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī
xa'iclatlā'huan, nā chuntza' ixlatlā'huan Tito. Quina'n
quintu'ca'n chu lakatin quintapāstacna'ca'n.
19 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que quit ictamak-
tāyamā' na milacapūnca'n. Tū' chuntza'. Quit icchihuī-
na'n na ixlacapūn Dios lā' icchihuīna'n chu a'nchī la-
casqui'n Cristo. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Ic-
cāmaktāyacu'tunāni' para que xa'nca nakalhla-
ka'ī'yā'tit. Lā' ū'tza' iclītlahuakō' ixlīhuāk para hui'xi-
na'n. 20 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que
chō'la a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī palh hui'xi-
na'n tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' palh tū' xa'nca
latlā'hua'nā'tit, tasqui'nī que na'iccālacaquilhnīyāni'
hui'xina'n. Ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la
lāsta'layā'tit hui'xina'n, lā' lālakca'tzani'yā'tit lā' a'kchip-
inā'tit lā' talacpitziyā'tit lā' nā lālīchihuīna'nā'tit lā'
lē'ksa'nā'tit lā' lej lakka'tla' makca'tzīyā'tit lā' tū' chu
lakatin tahui'layā'tit para natlahua'yā'tit catūhuā.
21 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la
a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit na'icmāx-
ana'n na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntūn
tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit na'iccalhuan palh lhūhua'
de hui'xina'n tlahuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' palh tū' makx-
tekcu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey lā' palh tlahua'yā'titcus
talākalhī'n lā' palh tlahua'yā'titcus huan xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n.

Pablo cāmāxquī'lh tapāstacna'

13 Chuhua'j ixlīmaktu'tun na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que a'xni'ca'
lē'ksa'nīni'ncan kalhatin, tasqui'nī kalhatu' o
kalhatu'tun testigos. 2 Na'iccāhuanipalayāni' ā'maktin
a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xi-
na'n ixlīmaktu'. Lā' a'yuj tū' iccātā'lahui'lani' chuhua'j,
na'iccāhuanipalayāni' hui'xina'n a'ntī tlahuanī'ta'ntit ta-
laclē'i' lā' ā'makapitzīn huampala de hui'xina'n. Na'ic-
cāmāpātīnī a'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i'. Lā' xla-
ca'n tū' catitapūtaxtulh a'nchī na'iccāmāpātīnī. 3 Lā'
chuntza' hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclīchihuīna'n
con ixlīmāpa'ksīn Cristo. Xla' tū' scalana'jua' catilalh
con hui'xina'n. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que Cristo
ka'lhī līmāpa'ksīn. 4 Hua'chilh scalana'jua' ixtasu'yu
Cristo a'xni'ca' nīlh nac cruz. Pero chuhua'j xla' huī'. Lā'
Dios maxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā' quit, como ictapa'ksī
con Cristo, līlacatzucu iccātā'chihuīna'nī'ta'ni'. Hua'chilh
quit scalana'jua' xa'iclalh. Pero hui'xina'n nalaktzī'nā'tit
que quit iclatlā'huan con ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza'
hua'chi Cristo.
5 Xa'nca capāstacna'ntit hui'xina'n a ver palh
stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh
stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit. Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit
palh stu'ncua' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo. Lā' palh tū'
tā'latlā'hua'nā'tit Cristo, hui'xina'n tū' tā'tapa'ksīyā'tit
con xla'. 6 Lā' hui'xina'n naca'tzīyā'tit que quit ic-
tā'tapa'ksī con Cristo como quit ictā'latlā'huan xla'.
7 Lā' chuhua'j icsqui'ni' Dios que hui'xina'n tū'tza' cat-
lahua'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' quimaca'tzi palh
ā'makapitzīn tapuhuan que quit tū' icka'lhī līmāpa'ksīn
para na'iccālacaquilhnīyāni'. Iclacasqui'n que nat-
lahua'yā'tit a'ntūn tzey. Huā'mā' iclacasqui'n a'yuj
chuntza' tū' catitasu'yulh que quit icka'lhī līmāpa'ksīn
como chuntza' tū' tasqui'nī na'iccālacaquilhnīyāni'.
8 Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntū chu
a'nchī ixtachihuīn Dios. Tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para
na'ictlahua a'ntūn tū' chu a'nchī ixtachihuīn Dios.
9 Icpāxuhua a'xni'ca hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit na
ixtej Dios. Huā'mā' quimāpāxuhuī a'yuj chuntza' tū'
tasqui'nī que quit icmāsu'yu huan līmāpa'ksīn a'ntū
Dios quimaxquī'lh para na'iccālacaquilhnīyāni'. Xmān
iclacasqui'n que hui'xina'n lactzey nala'yā'tit. 10 Lā'
ū'tza' iccālītzo'knuni'yāni' chuntza' huan nac carta
a'xni'ca' tūna'j xa'iccālaka'mpalayāchāni'. Quit icla-
casqui'n que tū' natasqui'nī na'iccālacaquilhnīyāni'
a'xni'ca' na'icchā'n. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī
que quit na'iccāmāsu'ni'yāni' chuntza' huan līmā-
pa'ksīn a'ntū quimaxquī'nī't huan Māpa'ksīni' Jesu-
cristo. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccā-
maktāyayāni' a'nchī xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Tū'
quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmā-
makchuyīyāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
11 Lā' chuhua'j, tā'timīn, caka'lhī'tit tapāxuhuān.
Calīhui'lī'tit xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calakachipi-
ni'tit. Chu lakatin calalh mintapāstacna'ca'n. Ca'cs
catahui'la'tit. Lā' Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n.
Xla' lej quincāpāxquī'yāni'. Lā' xla' quincāmaktāyayāni'
para que ca'cs nalatahui'layāuj. 12 Calāsaludarlī'tit
milīhuākca'n como lītā'timīn hui'xina'n. 13 Cāta-
macā'ni'yāchāni' a'ntza' saludos milīhuākca'n hui'xi-
na'n, xlaca'n a'ntī xalanī'n huā'tzā' a'ntīn takalhlaka'ī'.
14 Lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālīni'
hui'xina'n. Lā' ca'u'cxca'tzītit a'nchī lej cāpāxquī'yāni'
Dios. Lā' huan Espíritu Santo cacātā'latahui'lani
chā'tunu' de hui'xina'n. Lā' chuntza' hui'xina'n chu
lakatin nala'yā'tit. Amén.

GÁLATAS

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Galacia a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā' ca'psnat. Quit
apóstol. A'ntī quimānūlh quilī'apóstol xla' tū'
kalhatin chi'xcu'. Nīn kalhatin chi'xcu' quilacsacli para
huā'mā'. A'ntī quilīmānūlh quilī'apóstol xla' ū'tza' Jesu-
cristo lā' nā quinTāta'ca'n Dios a'ntī mālakahuanī-
chokolh Jesucristo. 2 Quit lā' ixlīhuākca'n tā'timīn a'ntī
quintatā'lahui'lāna' con quit, quina'n pū'la iccā-
macā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n xalanī'n nac estado
de Galacia a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. 3 Cacāsicua'lanālīni'
hui'xina'n quinTāta'ca'n Dios lā' huan Māpa'ksīni' Jesu-
cristo. Lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' Dios mi'a'clhcunucca'n.
4 Jesucristo tamacamāstā'lh māni' ū'tza' para nanī por
ixpālacata quintalaclē'i'ca'n como ixquincāmāpūtax-
tūcu'tunāni' līhuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhta-
macuj xako'hua'jua'. Chuntza' tlahualh Jesucristo
porque huā'mā' ū'tza' ixtapuhuān quinTāta'ca'n Dios.
5 ¡Lā' camācā'tanīca Dios para pō'ktu! Amén.

Tū' a'nampala ā'tāpātin līmāsca'tīn a'ntūn tzē nalīpūtaxtucan

6 Quit iccālē'cnīyāni' hui'xina'n lej lacapalh taxtun-
quīni'pā'na'ntit Dios. U'tza' a'ntī cāta'sani'ni' hui'xina'n
como Cristo quincātlahuani'ni' lakatin talakalhu'mān
lā' nīlh por quimpālacataca'n. Lā' chuhua'j hui'xina'n
stālani'pā'na'ntit ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī nalīpūtax-
tucan. 7 Quina'n ca'tzīyāuj palh tū' stu'ncua' a'nampala
ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī nalīpūtaxtucan. A'nan
makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntīn taxtāpalīcu'tun huan
līmāsca'tīn a'ntū ixla' Jesucristo. Lā' chuntza' xlaca'n cā-
tamāmakchuyīmā'ni' hui'xina'n. 8 Lā' palh catīhuā
cāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī
nalīpūtaxtucan, xla' Dios camāpātīnīlh ū'tza'. Lā' a'yuj
kalhatin ángel xala' nac a'kapūn a'ntī māsu'yu huā'mā'.
Lā' a'yuj kalhatin de quina'n. 9 Icuanī'ttza' lā' chuhua'j
chu na'icuampala: Palh catīhuā cāmāsu'ni'yāni' hui'xi-
na'n ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī nalīpūtaxtucan lā' tū'
chuntza' a'nchī xapū'la maklhtīni'ntit, xla' Dios
camāpātīnīlh ū'tza'.
10 A'ntū icchihuīna'mā' a'ntza' tasu'yu que tū' icchihuī-
na'n xmān ū'tza' a'ntū takaxmatcu'tun huan
tachi'xcuhuī't. Tū' chuntza'. Quit ictlahuacu'tun a'ntū
xmān ixtapuhuān Dios. ¿Chu quit xmān iccāmāpāx-
uhuīcu'tun tachi'xcuhuī't? Palh quit cahuā xmān ic-
cāmāpāxuhuīcu'tun tachi'xcuhuī't quit tū' xa'ica'kahuā-
na'ni'lh Cristo.

Dios līmānūlh Pablo ixlī'apóstol

11 Tā'timīn, quit iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit
huā'mā'. Huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu quit,
xla' tū' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't. 12 Tū' quimā-
ca'tzīnīlh kalhatin chi'xcu'. Nīn chā'tin chi'xcu' quimā-
su'ni'lh. Māni' Jesucristo ū'tza' quimāca'tzīnīlh.
13 Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ntza' a'nchī quit
xa'iclīlatlā'huan xapū'la a'xni'ca' xa'icstālani' ixlīmās-
ca'tīnca'n huan israelitas. Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza'
a'nchī quit lej xa'iccāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī' Je-
sucristo. Quit tū' xa'iccālakalhu'man. Quit
xa'icmāsputūcu'tun huā'mā' līmāsca'tīn a'ntū ixpālaca-
ta Jesucristo. 14 Lā' a'nchī takalhlaka'ī' huan israelitas
quit līhua'ca'tza' xa'iccatzī que huan ā'makapitzīn quin-
tā'israelitas a'ntī ixtaka'lhī ixcā'taca'n hua'chi quit. Lā'
quit ā'chulā' xa'iccā'a'kahuāna'ni' ixlīmāsca'tīnca'n
quinapapna' israelitas. 15 Pero Dios como xla' lej
lakalhu'mana'n, quit quilacsacli para quilī'apóstol
xapū'la a'xni'ca' tūna'j xa'ictahui'la. Lā' quinta'sani'lh
para na'ictā'scuja ū'tza'. 16 Lā' chu a'nchī Dios la-
casqui'lh xla' chuntza' quimāsca'tīlh que Jesucristo
ixO'kxa' Dios. U'tza' tlahualh para que quit nā chuntza'
tzē na'iccāmāsu'ni' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' Dios
quimālakapasnīlh ixO'kxa', tū' icquīsqui'ni'lh tapāstac-
na' ā'kalhatin chi'xcu'. 17 Lā' tū' ica'lh nac Jerusalén para
na'iccālaka'n a'ntī apóstoles ixtahuanī'ttza' xapū'la.
Quit tū' chuntza' ictlahualh. Lā' tuncan lacapalh ica'lh
nac Arabia lā' ā'calīstān ictaspi'tchokopā nac Damasco.
18 Lā' ixlīlakatu'tun cā'ta iclaka'lh huan apóstol Pedro
nac Jerusalén. Lā' a'ntza' ictā'tachokolh xla' xmān cāu-
jquitzisma'j. 19 Lā' tū' iclaktzī'lh nīn ā'kalhatin apóstol,
xmān Jacobo ixtā'tin huan Māpa'ksīni' Jesús. 20 Lā'
stu'ncua' a'ntū ictzo'knumā'. Iccāhuanimā'ni' huā'mā'
na i'xlacapūn Dios. Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni'.
21 Lā' ā'calīstān ica'lh a'nlhā tapa'ksī con Siria lā' Cili-
cia. 22 Lā' tūna'j ixquintalakapasa a'ntī ixtakalhlaka'ī' Je-
sucristo xalanī'n nac estado de Judea. 23 Xlaca'n xmān
ixtakaxmata a'ntū ixuancan. Chuntza' ixuancan: "Huan
chi'xcu' a'ntī lej ixquincāmacaputzayāni' xapū'la,
chuhua'j xla' lē'cta'sana'ntlā'huan huan līmāsca'tīn ix-
pālacata Cristo a'ntū xapū'la ixmāsputūcu'tun". 24 Lā'
huan xalanī'n nac Judea a'xni'ca' takaxmatli huā'mā',
i'xtamācā'tanī Dios por quimpālacata.

Huan ā'makapitzīn apóstoles talakatīlh a'nchī Pablo ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios

2 Lā' ā'calīstān ixlīlakacāujtā'ti' cā'ta chu ica'mpā
nac Jerusalén ā'maktin huampala lā' quintā'a'lh
Bernabé. Lā' nā iclē'lh huan Tito. 2 A'ntza' icquīlalh
porque Dios ixquimāca'tzīnīnī't que tasqui'nī que
na'ica'n. Lā' a'ntza' nac Jerusalén ictakēstokui xmān
quit lā' a'ntī xanapuxcu'nu'. Lā' quit iccāhuanikō'lh
a'nchī quit xa'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Chuntza' ict-
lahualh como tū' xa'iclacasqui'n que chu tlakaj nata-
choko a'nchī xa'icscujmā' lā' a'nchī icscujmā' chuhua'j.
3 Lā' xlaca'n tū' quintatā'lāsta'lalh a'nchī xa'iccāmā-
su'ni'mā' que tū' tasqui'nī que natastālani' ixtalanān-
ca'n israelitas xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā huan
Tito a'ntī ixquintā'lahuī', tū' huanica que maclacasqui'n
nacircuncidarlīcan, chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas,
lā' a'yuj Tito tū' israelita ixuanī't. 4 Xla' tū' mātlahuīca
huā'mā' a'yuj lej ixtahuan huan makapitzīn a'ntīn tū' lej
stu'ncua' tā'timīn. Xlaca'n i'xquincātā'tanūnī'ta'ni' para
xmān natakaxmatxtunu'n. Xmān ixtaca'tzīcu'tun a'nchī
libre quina'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo lā' tū'
tasqui'nī natlahuayāuj huan a'ntū ixtalanānca'n israeli-
tas. Xlaca'n ixtalacasqui'n que quina'n natlahuayāuj ix-
talanānca'n huan israelitas. 5 Lā' quina'n tū' icmakx-
tekui ixquincātatlajani' nīn macsti'na'j como xa'icla-
casqui'nāuj que hui'xina'n ā'chulā' caca'tzītēlha'tit que
stu'ncua' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
6 Huan xanapuxcu'nu' a'ntī lej cā'a'cnīni'ni'can, xlaca'n
tū' quintahuanilh que tasqui'nī na'icxtāpalī a'ntū
xa'icmāsu'yu. Para quit chu a'cxtim palh lej
cā'a'cnīni'ni'can o tū'. Dios, xla' laktzī'n qui'a'clhcunuc-
ca'n lā' tū' laktzī'n xmān a'ntūn talaktzī'n huan
tachi'xcuhuī't. 7 Xlaca'n tū' quintahuanilh que na'icxtā-
palī a'ntū xa'icmāsu'yu. Xlaca'n taca'tzīlh que Dios
quilīmāmacū'nī't que na'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū' israeli-
tas huan xatzey tachihuīn chuntza' hua'chi Dios ixlīmā-
macū'nī't huan Pedro que nacāmāsu'ni' huan israelitas
huan xatzey tachihuīn. 8 Lā' chuntza' hua'chi Dios con
ixlīmāpa'ksīn mānūlh Pedro na ixlī'apóstol para
nacāmāsu'ni' huan israelitas lā' nā quit quimānūlh na
quilī'apóstol para na'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas.
9 Jacobo lā' Pedro lā' Juan ixcālaktzī'ncan hua'chi
xanapuxcu'nu'. Lā' a'xni'ca' xlaca'n taca'tzīlh que Dios
ixquilīmāmacū'nī't huā'mā' lītlōt, lā' quinta-
makachi'palh quit lā' nā Bernabé. Lā' chuntza' tat-
lahualh porque quilīhuākca'n xa'iclacchihuīna'nī'tauj
que quina'n na'icscujāuj na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tū' is-
raelitas lā' xlaca'n natascuja na ixlaclhni'ca'n huan is-
raelitas. 10 Xmān quincātahuanini' que tū'
na'icpātza'nkāyāuj na'iccāmaktāyayāuj huan a'ntī
lacpobresni'. Lā' nā chuntza' quit xa'ictlahuacu'tun.

Pablo tā'lāhuanilh Pedro nac Antioquía

11 Lā' a'xni'ca' Pedro milh nac Antioquía quit calacan
ictā'lāhuanilh porque xla' tū' tzey a'nchī ixtlahuamā'.
12 Lā' como xapū'la Pedro ixcātā'huā'yan xlaca'n a'ntīn
tū' israelitas a'yuj xlaca'n tū' tacircuncidarlanī't chu
a'nchī ixtalanānca'n israelitas. Lā' ā'calīstān a'xni'ca'
tamilh huan israelitas a'ntī cāmacamilh Jacobo, Pedro
tatampūxtulh lā' makxtekli nacātā'huā'yan. Xla' ix-
cājicua'ni' huan israelitas como xlaca'n ixtahuan que
tasqui'nī nacācircuncidarlīcan xlaca'n a'ntīn tū' israeli-
tas. 13 Lā' ā'makapitzīn tā'timīn a'ntī israelitas lā' xlaca'n
tatzuculh tala a'cxtim hua'chi Pedro. Lā' nā xlaca'n tat-
lahualh lakatu' ixlacanca'n. Lā' hasta Bernabé chu
lakatin cātā'lalh. 14 Lā' a'ntū ixtatlahuamā'na, quit ic-
ca'tzīlh que tū' chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū
Dios māca'tzīnīni'lh. Lā' a'xni'ca' icca'tzīlh huā'mā', quit
icuanilh Pedro na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n: "Hui'x nā
israelita. Pero ixla'ya' hua'chi a'ntīn tū' israelitas lā' tū'
hua'chi israelita. Lā' ¿a'chī' lacasqui'na' natatlahua ixta-
lanānca'n israelitas xlaca'n a'ntīn tū' israelitas?"
Chuntza' icuanilh Pedro.

Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu a'cxtim cāmāpūtax-tūcan

15 Quina'n israelitas desde a'xni'ca iclacatuncuīuj.
Quina'n tū' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'ntī lej
talaclē'n. 16 Pero ca'tzīyāuj que Dios cāmāpānūni' ixta-
laclē'i'ca'n xmān xlaca'n antīn talīpāhuan Jesucristo, lā'
tū' xlaca'n a'ntīn tatlōkentaxtūcu'tun huan ley a'ntū
Dios cāmaxquī'lh huan israelitas. Lā' chuntza' quina'n
nā līpāhuanāuj Jesucristo. Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālaca-
ta līpāhuanāuj Jesucristo lā' tū' por ixpālacata a'kahuā-
na'ni'yāuj huan ley. Tū' a'nan kalhatin a'ntī Dios
māpānūni' ixtalaclē'i' xmān por ixpālacata tlōkentax-
tūcu'tun huan ley.
17 Como quina'n iclīpāhuanāuj Jesucristo, icca'tzīyāuj
que xmān chuntza' Dios quincāmāpānūni'n quintala-
clē'i'ca'n. Lā' tū'tza' iclīpāhuanāuj huan ley a'ntū Dios
cāmaxquī'lh huan israelitas. U'tza' līhuancan que
quina'n iclaclē'nauj lā' nā Cristo quincāmātlahuīmā'ni'
a'ntūn tū' tzey. U'tza' tū' stu'ncua'. Cristo tū'
quincāmātlahuīyāni' a'ntūn tu' tzey. 18 Palh quit
na'icmākēnū huan ley lā' ā'calīstān na'ickalhlaka'ī'pala
huan ley, lā' chuntza' natasu'yu palh quit iclaclē'n.
19 Quit icca'tzīlh que tūla ictlōkentaxtūkō' huan ley
a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan israelitas. Lā' ū'tza' tū'tza'
iclīpāhuan huan ley. Chuhua'j quit iclatlā'huan chu
a'nchī ixtapuhuān Dios. 20 Quit hua'chilh icnīnī'ttza' lā'
hua'chilh quintā'xtokohua'ca'canī'ttza' con Cristo.
Hua'chilh tū'tza' quit iclahuī' lā' xmāntza' Cristo lahuī'
na quimacni'. Quit iclīpāhuan ixO'kxa' Dios lā' chuntza'
quit iclīlahuī' chuhua'j. Xla' quimpāxquī'lh lā' līnīlh por
quit. 21 Quit tū' iclakmaka'n ixtalakalhu'mān Dios. Palh
kalhatin tlōkentaxtūcu'tun huan ley lā' xmān por ū'tza'
ixmāpānūni'ca cahuā ixtalaclē'i', chuntza' Cristo nīn
tuntū' ixpālacata a'nchī xla' līnīlh.

Xatzey līpāhuancan Jesucristo lā' tū' huan ley

3 ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para
napūpāstacna'nā'tit? ¿Tichū cātamāmakchuyīni'
hui'xina'n, tā'timīn, xalanī'n nac Galacia? Tū'tza'
a'kahuāna'ni'yā'tit a'ntū stu'ncua'. Hui'xina'n lej
stu'ncua' icticāhuanini' a'nchī Jesucristo xtokohua'ca'ca
nac cruz. 2 Caquilāhuaniuj huā'mā': ¿Chichū līmakl-
htīni'ntit huan Espíritu Santo? Tū' cātamaxquī'ni' por ix-
pālacata a'kahuāna'ni'tit huan ley a'ntū Dios cāmax-
quī'lh huan israelitas. Cātamaxquī'ni' porque kaxpa'ttit
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 3 Lā' ¿a'chī'
hui'xina'n tū' tlakaj a'cstaca ca'tzīyā'tit? Hui'xina'n tzu-
cutit na ixtej Dios con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Lā'
¿a'chī' puhua'nā'tit que tū'tza' maclacasqui'nā'tit
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo? ¿A'chī' puhua'nā'tit que
hui'xina'n mi'a'cstuca'n tzē natlōkentaxtūyā'tit a'ntū
Dios lacasqui'n? 4 Chuhua'j tasu'yu palh chu tlakaj ixcā-
tapātle'keni'ni' lhūhua' catūhuā. Pero tū' chuntza'
icpuhuan quit. 5 Dios cāmaxquī'yāni' huan Espíritu
Santo lā' Dios tlahua lē'cnīn na milacapūnca'n. ¿A'chī'
tlahua chuntza'? Tlahua chuntza' como hui'xina'n kax-
patnī'ta'ntit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit palh stu'ncua' huan
xatzey tachihuīn, lā' tū' por ixpālacata a'kahuāna'ni'tit
huan ley.
6 Ixtachihuīn Dios huan: “Abraham ixlīpāhuan Dios.
Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abraham”. 7 Hui'xi-
na'n ka'lhī que namāchekxī'yā'tit que a'ntīn talīpāhuan
Dios xlaca'n hua'chilh scana'nca' ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham. 8 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū
Dios natlahua. Tatzo'kni' que Dios nacāmāpānūni' ixta-
laclē'i'ca'n xlaca'n a'ntī natalīpāhuan Dios a'yuj xlaca'n
tū' israelitas. Hasta xapū'la Dios māca'tzīnīlh Abraham
a'nchī nacālīsicua'lanālīcan tachi'xcuhuī't. Huanilh: “Por
mimpālacata ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
huan quilhtamacuj nacāsicua'lanālīcan”. 9 Lā' ū'tza'
cālīsicua'lanālīcan xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios
chuntza' hua'chi Abraham. Xla' ixlīpāhuan Dios lā'
sicua'lanālīca.
10 A'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'cu'tun huan ley como
tapuhuan que chuntza' Dios nacāmāpānūni' ixtala-
clē'i'ca'n. Pero xlaca'n tahui'lāna' camacan que
nacāmālaclē'nīcan. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios: “Ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatlōkentaxtū pō'ktu
ixlīhuāk a'ntū huī' nac ca'psnat a'nlhā tatzo'kni' huan
ley, xlaca'n tahui'lāna' camacan nacāmālaclē'nīcan”.
11 Lā' chuntza' līmāchekxīcan que Dios tū'
catimāpānūni'lh ixtalaclē'i' nīn tintī' a'ntī xmān tlōken-
taxtūcu'tun huan ley. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
“Ixlīhuakca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n co-
mo talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n”. 12 Lā' huan ley a'ntū Dios cā-
maxquī'lh huan israelitas, makapitzīn tatlōkentax-
tūcu'tun. Lā' como talīpāhuan huan ley, chuntza' tū'
talīpāhuan Cristo. Lā' a'ntī lej talīpāhuancu'tun huā'mā'
ley, lā' chuntza' tasqui'nī natatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū
huan huā'mā' ley, para nataka'lhī ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu.
13 Dios nacāmālaclē'nī ixlīhuākca'n a'ntīn tū'
natatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū huan nac ley. Quina'n
ixlaclē'nāuj como quina'n tū' tlōkentaxtūyāuj huan ley.
Pero Cristo quincāmāpūtaxtūni' de huā'mā' līpātīn co-
mo xla' māpalakō'lh a'ntūn quina'n ixlaclē'nāuj.
Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuākca'n
a'ntī cāxtokohua'ca'canī't nac cruz a'ntza' tamā-
palamā'na con Dios”. 14 Lā' Cristo māpalakō'lh nac cruz.
Lā' chuntza' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā xlaca'n
tzē nacāsicua'lanālīcan a'cxtim hua'chi Dios
sicua'lanālīlh Abraham chu a'nchī Dios ixuaninī't Abra-
ham xapū'la. Lā' nā chuntza' Cristo tlahualh huā'mā'
para que chuntza' quilīhuākca'n, como līpāhuanāuj
xla', tzē namaklhtīni'nāuj huan Espíritu Santo chu
a'nchī Dios hualh que namāstā'.

Huan ley tūla lactlahua huan convenio a'ntū Dios tlahualh

15 Tā'timīn, na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi lītalacas-
tuc. A'xni'ca' quina'n tlahuayāuj lakatin contrato o
lakatin testamento lā' firmarlīyāuj, chuntza' nīn chā'tin
catilactlahualh lā' nīn chā'tin tzē natzo'kpala ā'lakatin
tachihuīn. 16 Lā' nā chuntza' huan convenio a'ntū
tlahualh Dios a'xni'ca' huanilh Abraham que na-
sicua'lanālī xla' lā' kalhatin ī'xū'yātā'nat. Ixtachihuīn
Dios tū' huan: “ī'xū'yātā'natna'”. A'ntū huan: “kalhatin
ī'xū'yātā'nat”. U'tza' huanicu'tun Cristo. 17 A'ntū ic-
cāhuaniyāni' ū'tza' huā'mā': Dios huanilh Abraham que
ixlīhuākca'n a'ntī natalīpāhuan Dios, xlaca'n natapūtax-
tu. U'tza' hua'chi convenio a'ntū Dios tlahualh con
Abraham. Lā' ixlīlakatā'ti' ciento cā'ta ā'puxamacāuj,
Dios maxquī'lh Moisés huan ley. Chuntza' huan ley
tūlalh catilactlahualh huan convenio a'ntū Dios
tlahualh con Abraham. 18 Palh Dios ix-
quincāsicua'lanālīni' xmān por ixpālacata a'kahuā-
na'ni'yāuj huā'mā' ley a'ntū maxquī'ca ā'calīstān,
chuntza' ixlaclalh huan convenio a'ntū Dios tlahualh
con Abraham. Pero Dios sicua'lanālīnī't Abraham xmān
por ixpālacata Abraham ixlīpāhuan Dios.
19 Lā' ¿tuchū lītasqui'nī huan ley a'ntū Dios maxquī'lh
Moisés? A'calīstān hui'līca huā'mā' ley para nalīca'tzī-
can que a'ntīn ta'a'kapalhkā xlaca'n talaclē'n. Huā'mā'
ley ixmaclacasqui'ncan xmān hasta que milh Jesucristo
a'ntī ī'xū'yātā'nat Abraham. Lā' huan ī'xū'yātā'nat Abra-
ham, ū'tza' a'ntī Dios ixlīchihuīna'nī't xapū'la a'xni'ca'
tlahualh huan convenio con Abraham. Huan ángeles
cāmāpa'ksīca que natamastā' huan ley. Lā' macamax-
quī'ca Moisés. Lā' Moisés cāmacamaxquī'lh huan
tachi'xcuhuī't israelitas. 20 Lā' Dios xla' tū' ixmacla-
casqui'n a'ntī namaktāya a'xni'ca' lacāxtlahualh huan
convenio con Abraham. Māni' ū'tza' lacāxtlahualh.

Huan ley tūla cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't

21 Quit tū' icchihuīna'mā' que huan ley tā'lāsta'la
a'ntū mālacnū Dios por ixpālacata huan convenio. Palh
ixmāstā'ca cahuā lakatin ley a'ntūn tzē ixmāstā'lh xas-

āsti' quinquilhtamacujca'n, chuntza' tzē ix-
quincāmāpānūni'ni' quintalaclē'i'ca'n xmān por ixpāla-
cata huā'mā' ley. 22 Ixtachihuīn Dios huan que ixlīhuāk-
ca'n tachi'xcuhuī't talaclē'n. Lā' como por ixpālacata
huan ley, tasu'yu palh ixlīhuākca'n talaclē'n lā' ixlīhuāk-
ca'n hua'chi tachī'nī'n a'ntīn tūla tapūtaxtu. Lā' chuntza'
xmān a'ntīn talīpāhuan Jesucristo, xmān xlaca'n nat-
apūtaxtu.
23 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixmin Jesucristo, quina'n hua'chi
tachī'nī'n ixuanī'tauj como quina'n tūla tlōkentaxtūyāuj
huan ley. Lā' hua'chi tachī'nī'n ixuanī'tauj lā' tūla ixlak-
taxtuyāuj hasta a'xni'ca' quincātamāca'tzīnīni' a'nchī
nakalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n.
24 Lā' huan ley xla' hua'chi kalhatin a'ntī pū'lāna'. Ix-
quincāmāsu'ni'yāni' ixtej Dios hasta a'xni'ca' milh Jesu-
cristo lā' ca'tzīuj a'nchī nalīpāhuanāuj xla' lā' chuntza'
tzē naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n. 25 Lā'
chuhua'j como chilhtza' huan quilhtamacuj para
nalīpāhuanāuj Cristo, chuhua'j tū'tza' maclacasqui'nāuj
huan ley. Hua'chilh palh sputlitza' ixlītlōt huanmā' ley.
26 Hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que Jesucristo māpū-
taxtūnu'n lā' ū'tza' līla'tit ixcamana' Dios. 27 Lā'
milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī a'kpaxnī'ta'ntit ū'tza' līta-
su'yu palh kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Cristo lā' la'tit hua'chi
Cristo. 28 Palh hui'xina'n chu lakatin con Cristo,
chuntza' milīhuākca'n hui'xina'n xmān chu kalhatin.
A'cxtim huan israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas; a'cxtim
huan a'ntī hua'chi xatatamāujna' lā' a'ntīn tū'
xatatamāujna'; a'cxtim huan chi'xcuhuī'n lā' puscan.
29 Palh hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Cristo hui'xina'n
hua'chi ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' chuntza' nā na-
maklhtīni'nā'tit a'ntū Dios mālacnūni'nī't Abraham.
4 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi lītala-
castuc. Kalhatin ka'hua'chu a'xni'ca' tūna'j makl-
htīni'n ixherencia, xla' tūlana'j māpa'ksīni'n. Lā'
chuntza' xla' hua'chicus kalhatin tasācua', a'yuj ū'tza'
ixtēcu' nala. 2 A'xni'ca' ti'na'jcus huan ka'hua'chu,
a'nampala ā'makapitzīn a'ntīn tamaktaka'lha xla' lā'
a'ntī cālīmāmacū'ca ixlīhuāk a'ntū ixlā' nala hasta
a'xni'ca' huan chi'chini' a'ntū laclhcāhui'līnī't ixtāta'.
3 Lā' chuntza' quina'n. Xapū'la, como tūna'j xa'nca
ixmāchekxīyāuj a'ntū ixla' Dios, hua'chi lakska'tā'n ixu-
anī'ta'uj. Xapū'la a'kahuāna'ni'uj ixtalanānca'n lā'
ixlīmāsca'tīnca'n tachi'xcuhuī't. 4 Pero a'xni'ca' chilh
huanmā' chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līnī't Dios
macamilh i'xO'kxa'. Xla' mālacatuncuīnīlh kalhatin
puscāt. Lā' ixO'kxa' Dios ixlahuī' chu a'nchī ixtalanān-
ca'n huan israelitas. 5 Chuntza' xla' milh porque xla'
quincāmāpūtaxtūcu'tuni' porque ixui'lāna'uj camacan
chu a'nchī ixlīmāpa'ksīn huan ley. Lā' ū'tza' līmilh
ixO'kxa' Dios para que quina'n tzē nalayāuj ixcamana'
Dios.
6 Dios macamilh huan Espíritu Santo na qui'a'clh-
cunucca'n. Lā' chuntza' tzē nahuaniyāuj Dios: “¡QuinTā-
ta'ca'n!” Lā' chuntza' lītasu'yu que quina'n ixcamana'
Dios. 7 Lā' chuhua'j quina'n tū'tza' hua'chi tasācua'.
Quina'n ixcamana' Dios. Lā' como quina'n chuhua'j ix-
camana'tza', Dios naquincāmaxquī'yāni' quiherencia-
ca'n.

Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' xalanī'n nac Galacia

8 Xapū'la hui'xina'n a'xni'ca' tūna'j ixlakapasā'tit Dios,
hui'xina'n ixui'lā'na'ntit na ixlīmāpa'ksīn a'ntī tū' dios-
nu'. 9 Pero chuhua'j hui'xina'n lakapasā'tittza' Dios. Lā'
Dios nā cālakapasāntza' hui'xina'n. Lā' como hui'xina'n
lakapasā'tit Dios, lā' ¿a'chī' tlahua'cu'tumpala'yā'tit
mintalanānca'n? Mintalanānca'n tūla caticāmaktāyani'
lā' nīn tuntū' ixlīhuancān. Lā' ¿a'chī' ixlīmaktu'
nastālani'pala'yā'tit? 10 Hui'xina'n maclacāni'yā'tit
makapitzīn chi'chinī'n lā' makapitzīn mālhcuyu' lā'
makapitzīn cā'ta lā' nā tlahua'yā'tit ā'makapitzīn
cā'tani'. 11 Quit ictamakchuyīnī't por mimpālacataca'n.
Chō'la chu tlakaj lej icscujli con hui'xina'n.
12 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' cala'tit hua'chi quit. Quit,
a'yuj kalhatin israelita, tū'tza' icstālani' i'xtalanānca'n
israelitas. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas tū' tasqui'nī
nalītzucuyā'tit tlahua'yā'tit ixtalanānca'n israelitas.
Hui'xina'n nīn tuntū' quilātlahuani'nī'tauj a'ntūn tū'
tzey. 13 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que ī'tza'cā'hua' xa'icuanī't
lā' ū'tza' iccālīmāsu'ni'ni' xapū'la huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. 14 Hui'xina'n tū' quilālakmaka'uj
lā' a'yuj tū' līlaktzī'ncu'tu xa'icuanī't como ī'tza'cā'hua'
xa'icuanī't. Quilālaktzī'uj hui'xina'n hua'chilh kalhatin
ángel xa'icuanī't a'ntī Dios macamilh. Quilālaktzī'uj con
tapāxuhuān hua'chilh māni' Jesucristo. 15 ¿Chā tū' pās-
tacā'tit hui'xina'n a'nchīn tanto ixka'lhī'yā'tit lhūhua'
tapāxuhuān a'xni'ca' xa'icuī' quit con hui'xina'n? ¿Tuchū
cāpātle'keni'nī'ta'ni' hui'xina'n? Quit icuan hui'xina'n
cahuā i'xmāxtutit milakastapunca'n lā' ixquilāmax-
quī'uj palh tzē ixtlahua'tit. 16 Lā' chuhua'j hui'xina'n
quilālaktzī'nāuj hua'chi mintā'ca'tzaca'n porque quit ic-
cāhuaniyāni' a'ntū xastu'ncua'. Lā' ¿a'chī' quilālak-
tzī'nāuj chuntza'?
17 Huan tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntī cātlahuacu'tunāni'
ixamigoca'n, tasu'yu palh xlaca'n cātamaktāy-
acu'tunāni'. Pero tū' stu'ncua'. Xlaca'n xmān cātamāx-
tunquīcu'tunāni' de quit. Lā' chuntza' hui'xina'n xmān
ū'tunu'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit. 18 Pues tzey palh
ā'makapitzīn cātlahuacu'tunāni' ixamigoca'n hui'xina'n
a'xni'ca' iccātā'lahui'lani' lā' a'xni'ca' tū'. Pero xmān
stu'ncua' cacātamaktāyani'. 19 Quilakska'tā'n, cā'tzīyāuj
a'nchī kalhatin puscāt pātīni'n a'xni'ca' mālacatuncuīnī
ī'ska'ta'. Lā' nā chuntza' icpātīni'mā' hasta lhā nata-
su'yu que hui'xina'n nalatahui'layā'tit hua'chi a'ntīn
ta'a'kahuāna'ni' Cristo. 20 Palh xa'iclatahuī'lh cahuā con
hui'xina'n, xtunc xa'iccātā'chihuīna'ni'. Quit lej iccālīta-
makchuyīmā'ni' hui'xina'n.

Pablo līchihuīna'lh Agar lā' Sara

21 Hui'xina'n lej lītanūni'cu'tunā'tit para na'a'kahuā-
na'ni'yā'tit huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Lā'
chuhua'j caquilāhuaniuj huā'mā': ¿Chichū tū'
līmāchekxī'yā'tit xa'nca a'ntū huan ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' huan ley? 22 Ixtachihuīn Dios huan que

Abraham ka'lhīlh kalhatu' ixo'kxa'n. Kalhatin ixo'kxa' ix-
uanī't huan puscāt a'ntī ixuanican Agar. Lā' huan
puscāt xatatamāuj ixuanī't lā' xla' tū' libre ixuanī't. Lā'
huan ā'kalhatin o'kxa' huampala ixo'kxa' ixuanī't huan
puscāt a'ntī libre ixuanī't. 23 Huan ī'ska'ta' Agar lacatun-
cuīlh a'cxtim hua'chi talacatuncuī ixlīhuākca'n huan līs-
ka'tā'n. Tū' chuntza' huan ā'chā'tin. A'xni'ca' lacatun-
cuīlh ī'ska'ta' huan puscāt a'ntī libre, chuntza' Dios
lītlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't como ū'tza' Dios ixmālac-
nūnī't. 24 Huā'mā' xla' hua'chi lītalacastuc. Huan
kalhatu' puscan xlaca'n hua'chi lakatu' convenio ix-
tahuanī't. Huan xatatamāuj a'ntī i'xtacuīni' Agar, xla'
ū'tza' hua'chi huan convenio a'ntū cāxtlahuaca nac
huan kēstīn a'ntū huanican Sinaí. A'ntza' nac Sinaí
macamaxquī'ca Moisés huan ley. Lā' a'ntīn talīpāhuan
huan ley, xlaca'n hua'chi ixcamana' Agar, como xlaca'n
nā tū' libre. 25 Agar, xla' hua'chi Sinaí a'ntū huī' nac Ara-
bia. Lā' nā Agar hua'chi Jerusalén. Xlaca'n a'ntīn tata-
pa'ksī con Jerusalén, nā xlaca'n lej talīpāhuan huan ley.
Lā' nā xlaca'n tū' libre. 26 Tū' chuntza' huan Jerusalén
xala' nac a'kapūn. Quina'n tapa'ksīyāuj con huanmā'
Jerusalén. Lā' quina'n libre. 27 Ixtachihuīn Dios huan:

Capāxuhualh huan puscāt a'ntī tūna'j ka'lhī ixcaman.
Cata'salh con tapāxuhuān a'ntīn tūna'j mālacatun-
cuīnī kalhatin ska'ta'.
Capāxuhualh como xla' a'yuj makxtekca, ā'chulā'
nacāka'lhī ixcamana' que huan puscāt a'ntī ka'lhī
ixkōlu'.

28 Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't. Lā' ū'tza' līla-
catuncuīlh Isaac, ī'ska'ta' huan puscāt a'ntī libre ixu-
anī't. Lā' nā quina'n como Dios tlōkentaxtūlh a'ntū
hualh, chuntza' lauj ixcamana' Dios. 29 Huanmā' quilh-
tamacuj huan ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh chuntza' hua'chi
ā'makapitzīn, xla' ixlakapala huan i'xcaman a'ntīn
tahuī'lh por ixpālacata Espíritu Santo. Lā' chuntza' pā-
tle'kemā' chuhua'j. Quincātalakapalayāni' quina'n a'ntī
kalhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n por ixlīmā-
pa'ksīn Espíritu Santo. 30 Ca'tzīyāuj a'ntū huan ixtachi-
huīn Dios: "Catla'kama'capi huan puscāt a'ntī
xatatamāuj lā' nā ixcaman. Lā' huan ixcaman
xatatamāuj, xla' tūla catimaklhtīni'lh huan herencia.
Xmān ixo'kxa' huan puscāt a'ntī libre, ū'tza xla' namakl-
htīni'n huan herencia". 31 Chuntza' tā'timīn, quina'n tū'
hua'chi ixcamana' huan puscāt xatatamāuj. Quina'n
hua'chi ixcamana' huan puscāt libre.

A'ntīn talīpāhuan Cristo tū'tza' talīpāhuan huan ley

5 Chuhua'j quina'n libres por ixpālacata a'ntū
tlahualh Cristo. Lā' chuntza' tū' catalactlajītāya'tit.
Tū'tza' tila'yā'tit hua'chi xapū'la xatatamāuj.
2 Cuenta catlahua'tit a'ntū iccāhuaniyāni' quit, Pablo.
Palh hui'xina'n natamakxtekā'tit nacātacircuncidar-
līyāni' lā' ū'tza' nalīpāhuanā'tit, chuntza' hua'chilh nīn
tuntū' ixpālacata Cristo con hui'xina'n. 3 Lā' iccāhuani-
palayāni': Palh huan tī lacasqui'n nacircuncidarlīcan,
xla' ū'tza' ka'lhī que natlōkentaxtūkō' ixlīhuāk a'ntū
huan huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés.
4 Makapitzīn de hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit a'ntū huan
huā'mā' ley, como puhua'nā'tit que chuntza'
nacāmāpānūni'yāni' mintalaclē'i'ca'n. Lā' palh chuntza'
tlahua'yā'tit, chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit de Cristo lā'
makxteknī'ta'ntit ixtalakalhu'mān Dios. 5 Pero quina'n,
huan Espíritu Santo quincāmāca'tzīnīni' que Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n, como
quina'n līpāhuanāuj Jesucristo. 6 Palh tapa'ksīyāuj con
Jesucristo, nīn tuntū' huanicu'tun palh quina'n circunci-
darlayāuj o palh tū'. A'ntū tasqui'nī nalīpāhuanāuj Jesu-
cristo. Lā' ū'tza' nalālīpāxquī'yāuj.
7 Hui'xina'n xa'nca ixlatlā'hua'mpā'na'ntit na ixtej
Dios. Iccālē'cnīyāni' hui'xina'n a'nchī tamakxtektit cā-
tamāmakchuyīni'. Tū'tza' xa'nca a'kahuāna'ni'yā'tit
huan tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 8 Huā'mā' a'ntū xla-
ca'n cātamāsu'ni'ni', tū' ixla' Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī
cālacsacnī'ta'ni'. 9 Xlaca'n a'ntī cātamāmakchuyīmā'ni',
xlaca'n hua'chi levadura. Ca'tzīyāuj que macsti'na'j
levadura māxcu'tūkō' ixlīhuāk huan tasquit. 10 Como
quina'n a'cxtim kalhlaka'ī'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesu-
cristo, quit icca'tzī que hui'xina'n ā'chulā' napāstacā'tit
chuntza' hua'chi icpāstaca quit. Pero a'ntī cātamā-
makchuyīmā'ni', xlaca'n natamāpala con Dios, nīn tintī'
ixmaca'tzi tichūyā chi'xcuhuī'n.
11 Pero quit, tā'timīn, palh quit cahuā xa'iccāmā-
su'ni'ni' palh lej tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit,
chuntza' tū' ixquimacaputzaca. Pero xlaca'n ta'a'kchā'n
como quit icmāsu'yu xmān que Cristo nīlh nac cruz lā'
chuntza' māpalalh quintalaclē'i'ca'n. 12 Pero a'ntī cā-
tamāmakchuyītlā'huanāni' hui'xina'n por ixpālacata
huan circuncisión, quit iclacasqui'n que xlaca'n catat-
apānūkō'lh de hui'xina'n.
13 Dios cālacsacni' hui'xina'n, tā'timīn, para que
nala'yā'tit libre. Lā' a'yuj libres hui'xina'n, tū' tzey palh
tlahua'yā'tit xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Xatzey
calāpāxquī'tit lā' chuntza' tzē nalāmaktāya'yā'tit.
14 A'nan lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan: "Nacāpāxquī'ya'
huan ā'makapitzīn chuntza' hua'chi pāxquī'ca'na'
mē'cstu". A'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn,
chuntza' tatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' nac
ley. 15 Pero palh hui'xina'n lālacatāquī'yā'tit lā' lās-
ta'layā'tit, cuenta catlahua'tit que tū' nalāmāsputūyā'tit
hui'xina'n.

Calatā'kchokotit chu a'nchī huan Espíritu Santo cāmā-su'ni'yāni'

16 A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā': Ca-
latā'kchokotit chu a'nchī huan Espíritu Santo cāmā-
su'ni'yāni'. Chuntza' tū'tza' catistālani'tit mintapāstac-
na'ca'n xako'hua'jua'. 17 Huan xako'hua'jua' ixtapāstac-
na'ca'n chi'xcuhuī'n xlaca'n ixtā'ca'tza con huan Espíritu
Santo. Lā' huan Espíritu Santo nā ixtā'ca'tza huan
xalakko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n. Huan
lakatu' hua'chi lītā'ca'tza. Lā' ū'tza' tūla lītlahua'yā'tit
chu catūhuā a'ntū lacasqui'nā'tit. 18 Lā' palh hui'xina'n
na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan Espíritu Santo, tū'tza' lej
caticāpāta'lani' huan ley.
19 Ca'tzīyāuj palh tū' tzey a'ntūn tatlahua huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Xlaca'n

tamakpuscātīni'n. Huāk ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n.
Xlaca'n tū' a'cstaca taca'tzī. 20 Xlaca'n tamācā'tanī ídolos
lā' tatlahuāna'n. Xlaca'n talāca'tzalaktzī'n lā' talāsta'la
lā' talālakca'tzani'. Chu tuncan ta'a'kchā'n. Lā' chu
xmān ixa'cstuca'n tapuhuan. Lā' tamālacpitzi huan ix-
tachi'xcuhuī'tca'n. 21 Lā' taka'lhīcu'tun a'ntū ixla'
ā'chā'tin. Lā' tamaknīni'n, lā' taka'chī, lā' talīlakastāna'n
a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' ā'catūhuā tatlahuapala.
Hua'chi xa'iccāhuaniyāni' xapū'la, chuntza' iccāhuani-
palayāni': Huan a'ntī chuntza' tala tūlalh catitatanūlh
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
22 Tū' chuntza' antīn ta'a'kahuāna'ni' huan Espíritu
Santo. Huan Espíritu Santo cāmaktāya. Lā' chuntza'
xlaca'n tapāxquī' ā'makapitzīn lā' taka'lhī tapāxuhuān.
Lā' ca'cs tahui'lāna'nkō'. Lā' lej tapātīni' ā'makapitzīn.
Lā' lej tzey taca'tzī. Lā' tū' lactampi'lhni. Lā' tatlōkentax-
tū a'ntūn tahuan. 23 Lā' xlaca'n tū' taka'tla'jca'tzī. Lā'
talīhui'lī natatlahua xmān a'ntūn tzey. Palh chuntza'
natlahua'yā'tit, tintī' ley a'ntū nahuan que tū' līmakuan
a'ntū tlahuapā'na'ntit. 24 Lā' a'ntīn tatapa'ksī con Cristo,
xlaca'n tū'tza' tamakxteka que nacāmāpa'ksī ixtapās-
tacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua. Hua'chilh tamaknīlh ix-
tapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua', chuntza' hua'chi
xtokohua'ca'can kalhatin nac cruz. 25 Lā' huan Espíritu
Santo quincāmaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n.
Lā' ū'tza' lītasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj lā'
nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī quincāmāsu'ni'yāni' huan
Espíritu Santo.
26 Lā' tū' catika'tla'jca'tzīuj lā' tūla caticātā'lāhuaniuj
lā' tūla catilālakca'tzani'uj.

Tasqui'nī nalāmaktāyayā'tit

6 Tā'timīn, palh tī laktzī'ncan tlahuamā' catūhuā
a'ntūn tū' tzey, hui'xina'n a'ntī latlā'hua'nā'tit chu
a'nchī Dios lacasqui'n, camaktāya'tit para que chuntza'
nacāxla. Lā' tū' tilīka'tla'jca'tzīyā'tit a'xni'ca' namak-
tāya'yā'tit. Lej cacuentatlahua'tit hui'xina'n para que tū'
natatonkopūyā'tit nā hui'xina'n. 2 Calāmaktāya'tit para
que natāyani'yā'tit. Lā' chuntza' natlōkentaxtūyā'tit
a'ntū ixlīmāpa'ksīn Cristo.
3 Palh kalhatin puhuan que xla' más xatzey que
ā'makapitzīn lā' palh tū' stu'ncua', xla' ixa'cstu ta'a'kx-
oko. 4 Lā' chā'tunu' napāstacna'n palh xa'nca latlā'huan
o tū'. Lā' palh māni' ū'tza' ca'tzī que xa'nca latlā'huan
lā' xla' lej līpāxūj nalatahui'la. Tū' tasqui'nī que cuenta
natlahua palh xla' a'cxtim con ā'makapitzīn o palh tū'.
5 Chā'tunu' natalē'n ixtacu'ca'ca'n. Lā' natakalhtīni'n por
ixpālacata a'nchī talīlatlā'huan.
6 A'ntī cāmāsu'ni'can ixtachihuīn Dios, xlaca'n nata-
maxquī' macsti'na'j a'ntūn taka'lhī para a'ntīn tamā-
su'yu ixtachihuīn Dios.
7 Hui'xina'n tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Dios, nīn
tintī' catitlajalh. A'ntū Dios huan que nala, ū'tza' napā-
tle'ke. Ca'tzīyāuj que a'ntū nacha'n kalhatin chi'xcu',
ū'tza' namakala. 8 Lā' palh kalhatin tlahuatlā'huan
xako'hua'jua' ixtapāstacna', xla' natlaja xmān huan
līnīn. Lā' palh kalhatin tlahua ixtapuhuān huan Espíritu
Santo, xla' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj para pō'ktu.
9 Lā' tū' calakachā'ni'uj a'nchī tlahuayāuj huan a'ntū
xatzey. Palh quina'n tū' namakxtekāuj natlahuayāuj
huan a'ntū xatzey xa'nca namakalana'nāuj huanmā'
chi'chini' a'ntū laclhcāhui'līcanī't. 10 Lā' ū'tza' a'cxtim
nacālītlahuani'yāuj ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'ntū
xatzey, pō'ktu a'xni'ca' tzē tlahuayāuj. Lā' ā'chulā'
nacātlahuani'yāuj a'ntūn tzey huan tā'timīn a'ntīn
takalhlaka'ī'.

Pablo māstā'lh tapāstacna'

11 Calaktzī'ntit a'nchī ixlīlaka'tla'n letras iccāt-
zo'knuni'mā'ni' māni' quit. 12 Xlaca'n a'ntīn tatasu'yu-
cu'tun xalacuan na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't,
ū'tunu'n a'ntī stu'tu'lu' tahuan que nacircuncidar-
layā'tit. Chuntza' tatlahua como tū' talacasqui'n que
nacāmacaputzacan. Tū' tapātīni'ncu'tun hua'chi
tapātīni'n a'ntīn takalhlaka'ī' palh xmān Cristo tzē
māpūtaxtūnu'n, como xla' nīlh nac cruz. 13 Lā' nā huan
a'ntīn tacircuncidarlanī't, xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'kō'
ixlīhuāk huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Xla-
ca'n talacasqui'n que hui'xina'n cacircuncidarlatit.
Chuntza' xlaca'n tzē natalīka'tla'jca'tzī por mimpālacat-
aca'n hui'xina'n circuncidarlanī'ta'ntit hui'xina'n. 14 Lā'
quit tū' iclīka'tla'jca'tzī de nīn tuntū'; xmān icmāsu'yu-
cu'tun a'nchī līnīlh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo huan
nac cruz. Lā' como ictapa'ksī con Cristo quit tū'tza'
quimāpa'ksī a'ntū xala' nac quilhtamacuj lā' tū'tza'
quimaca'tzi. 15 Como tapa'ksīyāuj con Cristo Jesús,
chuntza' a'cxtim palh circuncidarlanī'tauj o palh tū'.
A'ntū lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Naka'lhīyāuj xasāsti'
quinquilhtamacujca'n. 16 Lā' chuhua'j i'xlīhuākca'n
a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī huanmā' tapāstacna', lā'
nā ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios, cacālakalhu'malh
Dios xlaca'n, lā' cacāmātza'ta'tī'ni'lh ixa'clhcunucca'n.
17 Lā' nīn tintī'tza' caquista'lalh. Huāk huan quixtu'tu'
a'ntū icka'lhī xla' ū'tza' lītasu'yu palh quit ictapa'ksī con
huan Māpa'ksīni' Jesús.
18 Tā'timīn, milīhuākca'n hui'xina'n
cacāsicua'lanālīkō'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Amén.

EFESIOS

Pablo cāmacā'ni'lh saludos huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit, Pablo, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ixapóstol
Jesucristo, como ū'tza' huā'mā' ixtapuhuān Dios.
Quit iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n a'ntī xalanī'n nac
Efeso a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Dios lā' kalhlaka'ī'yā'tit
Cristo Jesús. 2 Cacātasicua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n
lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' cacā-
tamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Dios quincāsicua'lanālīyāni' por ixpālacata Jesucristo

3 Camaxquī'uj pāxcatca'tzī Dios, ixTāta' quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xla' quincāsicua'lanālīnī'ta'ni'.
Lā' quincāmaxquī'nī'ta'ni' tāpālhūhua' tasicua'lanālīn
a'ntū xala' nac a'kapūn. Quincātlahuani'nī'ta'ni'
huā'mā' como tā'tapa'ksīyāuj Cristo. 4 Lā' a'xni'ca' tū-
na'j ixtzucu huan quilhtamacuj, Dios quincālacsacni'
quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj Cristo. Quincālacsacni'
como quincātlahuacu'tuni' xalactzey, como xla' tū' ixla-
casqui'n que a'nan catūhuā a'ntūn tzē naquincā-
talē'ksa'nīni'nāni' na ixlacapūn Dios. 5 Lā' Dios, como
quincāpāxquī'yāni', chuntza' xapū'la puhualh de
naquincātlahuayāni' ixcamana' por ixpālacata Jesu-
cristo. Huā'mā' a'ntū ixtapuhuān. 6 Lā' ū'tza' nalīmā-
ka'tlī'yāuj Dios como xla' lej pāxquī'nin. Quincāt-
lahuani'nī'ta'ni' huā' tamā'na' talakalhu'mān por ixpāla-
cata Jesucristo ixO'kxa'. Lā' xla', Dios lej pāxquī'.
7 Cristo nīlh lā' chuntza' quincālīmāpūtaxtūni'. Lā' nā
Dios quincāmāsputūnu'ni'ntza' quintalaclē'i'ca'n.
Huā'mā' Dios quincātlahuani'ni' como xla' lej
lakalhu'manīni'n. 8 Lā' como Dios lej lakalhu'manīni'n,
xla' quincāmāmāchekxīnīni' ixtachihuīn Dios lā' lej
xa'nca quincāmāpāstaquīyāni'. 9 Xapū'la xmān Dios
tzē'k ixca'tzī a'ntū ixpuhuan naquincātlahuani'yāni'. Lā'
chuhua'j quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'. 10 Lā' huā'mā' a'ntū
Dios puhualh, ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' namin huan
chi'chini' a'ntū Dios lhcānī't, xla' nalīmāmacū' Cristo
ixlīhuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan
nac quilhtamacuj. Lā' Cristo nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk.
11 Dios tlahuakō' ixlīhuāk chu a'nchī ixtapuhuān. Xla'
quincālacsacni' como ixtachi'xcuhuī't quincāt-
lahuacu'tuni' por ixpālacata Cristo. 12 Lā' chuntza' mā-
ka'tlī'can por quimpālacataca'n quina'n a'ntī israelitas
lā' a'ntī xapū'la ickalhlaka'ī'uj que Cristo ū'tza' a'ntī
māpūtaxtūnu'n. 13 Lā' nā hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas
nā kalhlaka'ī'tit Cristo a'xni'ca' kaxpa'ttit huan xatzey
tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. Lā' por ixpālacata huā'mā'
xatzey tachihuīn, hui'xina'n cātalīmāpūtaxtūni'. Lā'
a'xni'ca' hui'xina'n kalhlaka'ī'tit, Dios cāmāxquī'ni' huan
Espíritu Santo, chuntza' hua'chi a'nchī xla' ixuanī't. Lā'
huā'mā' māsu'yu que Dios nacāmāpūtaxtūkō'yāni'.
14 Como ka'lhīyāujtza' huan Espíritu Santo, ca'tzīyāuj
que namaklhtīni'nāuj a'ntū Dios nacāmaxquī' ix-
tachi'xcuhuī't, chuntza' hua'chi xla' huanī't. Lā' nā ix-
pālacata huan Espíritu Santo ca'tzīyāuj que ixlīs-
tu'ncua' Dios quincāmāpūtaxtūkō'yāni' quina'n a'ntīn
tā'tapa'ksīyāuj xla'. Lā' chuntza' namāka'tlī'can Dios.

Pablo squi'ni'lh Dios por ixpālacataca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'

15 Quihuanicanī'ttza' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesús lā' a'nchī cāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n
a'ntīn tatā'tapa'ksī Dios. 16 Lā' ū'tza' pō'ktu iclīmaxquī'
pāxcatca'tzī Dios por hui'xina'n, lā' ickalhtō'ka' por
hui'xina'n. 17 Icsqui'ni' Dios por hui'xina'n. Xla' ū'tza'
quinTāta'ca'n lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' nā xla' ixDios
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Icsqui'ni' que
cacāmāmāchekxīnīni' a'ntū ixla' Dios lā' a'nchī huanī't
Dios. 18 Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmāmāchekxīnīni'
huan xatzey a'ntū Dios naquincātlahuani'yāni' quina'n
a'ntī quincālacsacnī'ta'ni' Dios. Lej lhūhua' a'ntū
naquincāmaxquī'yāni' Dios para a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj
con xla'. 19 Lā' icsqui'ni' Dios que cacāmāmāchekxīnīni'
hui'xina'n palh xla' ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā'
chuntza' tzē natlahua lhūhua' catūhuā por quina'n
a'ntī līpāhuanāuj Dios. 20 Dios māsu'yulh ixlīmāpa'ksīn
a'xni'ca' mālakahuanīchokolh Cristo lā' lē'lh nac
a'kapūn lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j Dios. 21 Lā' Dios
maxquī'lh lhūhua' līmāpa'ksīn huan Cristo. Lā' Cristo
cāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n huan pūchihuīna'nī'n lā'
ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn a'ntīn taka'lhī līmā-
pa'ksīn na ixlīhuāk quilhtamacuj lā' nac a'kapūn.
Huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj tintī' a'ntīn ka'lhī līmā-
pa'ksīn hua'chi xla'. Lā' tū' cati'a'nalh a'ntī naka'lhī līmā-
pa'ksīn hua'chi xla'. 22 Dios hui'līlh hua'chi ixlīmā-
pa'ksīni' de ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' hui'līlh xapuxcu' de
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo. 23 A'ntīn takalhla-
ka'ī', xlaca'n hua'chi ixmacni' Cristo. Xla' cātā'lahuī' xla-
ca'n. Lā' xla' huī' na ixlīhuāk quilhtamacuj lā' nac
a'kapūn.

Dios quincāmāpūtaxtūyāni' como xla' lej pāxquī'nin

2 Lā' xapū'la hui'xina'n hua'chi nīnī'n ixua'nī'ta'ntit,
como tū' ixa'kahuāna'ni'yā'tit Dios lā' como lej ixt-
lahua'yā'tit talaclē'i'. 2 Xapū'la hui'xina'n
ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi a'ntīn xalanī'n nac quilhta-

macuj. Ixa'kahuāna'ni'yā'tit huan ko'ti'ti'. Xla' ū'tza'
huan xamāpa'ksīni' huan līca'tzīnni' a'ntūn tū' xatzey.
Lā' xla' ū'tza' huan tūn tū' tzey līca'tzīn a'ntū cāmāt-
lahuī a'ntūn tū' tzey xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuā-
na'ni'cu'tun Dios. 3 Lā' nā chuntza' quina'n xapū'la ixt-
lahuayāuj hua'chi xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuā-
na'ni'cu'tun Dios. Lā' ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey xmān
a'ntū ixlacasqui'nāuj. Ixtlahuayāuj chu a'nchī huan
xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n lā' chu a'nchī ixla-
casqui'n quimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā' como Dios
nacāmāpātīnīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua chuntza',
nā chuntza' ixquincāpātle'keni'ni' quina'n. 4 Lā' a'yuj lī-
makuan ixuanī't palh ixquincātamāpātīnīni', Dios lej
quincālakalhu'mani' como lej quincāpāxquī'yāni'. 5 Lā'
a'yuj hua'chi xanīn ixuanī'ta'uj por ixpālacata quintala-
clē'i'ca'n, Dios quincāmaxquī'ni' xasāsti' quinquilhta-
macujca'n hua'chi a'xni'ca' maxquī'lh ixquilhtamacuj
Cristo a'xni'ca' mālakahuanīchokolh. Lā' Dios
quincāmāpūtaxtūni' quina'n xmān como quincāt-
lahuani'cu'tuni' talakalhu'mān. 6 Lā' como Dios
mālakahuanīchokolh Cristo, nā quina'n
naquincāmālakahuanīchokopalayāni'. Lā' namā-
pa'ksīni'nāuj con Cristo nac a'kapūn. 7 Lā' ū'tza'
huā'mā' tlahualh Dios como māsu'yucu'tulh para
pō'ktu que xla' lej pāxquī'nin. U'tza' huā'mā' māsu'yulh
a'xni'ca' macamilh Cristo Jesús para nanī por quina'n.
8 Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit Jesucristo, Dios
cāmāpūtaxtūni' hui'xina'n xmān como cālakalhu'mani'.
Lā' tū' por a'ntū tlahua'tit hui'xina'n. Xmān Dios a'ntī
cāmāpūtaxtūni'. Hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios
cāmaxquī'ni'. 9 Lā' a'ntū līpūtaxtucan, xla' hua'chi
lakatin lē'ksajna'. Tūla tlahuacan nīn tuntū' para natla-
jacan. Lā' chuntza' tintī' a'ntī tzē nalīka'tla'jca'tzī por
a'ntū līpūtaxtu. 10 Lā' Dios como quincātlahuanī'ta'ni'
chu lakatin con Cristo, quincāmaxquī'nī'ta'ni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n, como lacasqui'n natlahuayāuj
a'ntūn tzey. Dios xapū'la līhui'līlh naquincātlahuayāni'
xalactzey lā' chuntza' tzē latā'kchokoyāuj līlacatejtin.

Cristo cāmāko'xamixīlh Dios lā' huan tachi'xcuhuī't

11 Capāstactit, hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas, a'nchī ix-
uanī'ta'ntit xapū'la. Huan israelitas cātamāpācuhuīni'
hui'xina'n huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' circuncidarlī-
canī't. Xlaca'n tacircuncidarlī na ixmacni'ca'n huan
chi'xcuhuī'n para natamāsu'yu que tatā'tapa'ksī con
Dios. Lā' ixa'cstuca'n cāhuanican huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tatā'tapa'ksī con Dios. 12 Xapū'la hui'xina'n tū' ix-
tā'tapa'ksī'yā'tit Cristo. Xmān a'ntī israelitas ix-
tachi'xcuhuī't Dios ixtahuanī't. Lā' xmān con xlaca'n
Dios ixtlahuanī't lakatin convenio. Lā' xmān xlaca'n ix-
cāmāca'tzīnī Dios huan xatzey a'ntū ixcātlahuani'. Lā'
hui'xina'n, como tū' israelitas, tū' maklhtīni'ntit
huā'mā'. Hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit nac quilhtamacuj.
Lā' tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios tzē ixcāmāpūtaxtūni'. Lā'
tū' ixlakapasā'tit Dios. 13 Xapū'la makat ixlatlā'hua'nā'tit
de Dios. Lā' chuhua'j laktapajtzūnī'ta'ntit Dios por ix-
pālacata Cristo Jesús, como Cristo nīnī't por quina'n.
14 Lā' nā Cristo cāmāko'xamixīnī't huan israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas. Lā' chu lakatin tachi'xcuhuī't cāt-
lahualh como Cristo cāmāpānūni'lh a'ntū lītā'ca'tza ix-
cātlahua lā' cātlahualh ixtachi'xcuhuī't Dios. 15 Lā' como
Cristo nīlh por quina'n, chuntza' cālīmāsputūlh huan
ixtalanānca'n israelitas como tū' chuntza' līpūtaxtucan.
Xmān Cristo tzē māpūtaxtūnu'n. Lā' chuntza' tū'tza'
lītā'ca'tza talalh huan israelitas con a'ntīn tū' israelitas.
Huan tāpātu' tachi'xcuhuī't lanī't ixtachi'xcuhuī't Cristo.
Xla' chu lakatin cātlahuanī't. 16 Lā' como Cristo nīlh nac
cruz, lā' chuntza' cālīmāko'xamixīlh Dios lā' huan
tachi'xcuhuī't a'ntī israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas. Lā'
chuntza' chu lakatin cātlahualh huan israelitas lā'
a'ntīn tū' israelitas. Lā' māpānūlh a'ntū ixtalālīca'tzalak-
tzī'n.
17 Cristo milh lā' māca'tzīnīni'lhtza' palh cāmāko'xam-
ixīcatza' Dios lā' huan tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza' cāmā-
ca'tzīnīlh huan israelitas a'ntī ixtalakapasatza' Dios. Lā'
nā cāmāca'tzīnīlh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, a'ntīn tū'
talakapasa Dios. 18 Por ixpālacata a'ntū tlahualh Cristo
quilīhuākca'n quina'n, a'ntī israelitas lā' a'ntīn tū',
quilīhuākca'n tzē nalaktapajtzūyāuj Dios quinTāta'ca'n,
como huan Espíritu Santo quincāmaktāyayāni'.
19 Hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas, hua'chi makatiyātī'n ix-
uanī'ta'ntit lā' hua'chi tejetlā'huanī'n. Lā' chuhua'j
tā'tapa'ksī'yā'tit con Dios chu a'cxtim hua'chi huan
ā'makapitzīn a'ntī israelitas a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā
hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. 20 Hua'chilh Dios ixt-
lahualh lakatin lītokpān. Hui'xina'n hua'chi huan chi-
huixni' a'ntū lītapācna'ncan. Huan apóstoles lā' huan
ixa'cta'sana'nī'n Dios, xlaca'n hua'chi huan cimiento. Lā'
māni' Jesucristo hua'chi huan xapū'la chihuix a'ntū
mā'cnūcan para huan cimiento. 21 Lā' por ixpālacata
Cristo, huan lītokpān stactēlha. Lā' ixlīhuāk huan chi-
huix xa'nca cāhui'līcanī't. Lā' nala lakatin lītokpān a'ntū
ixla' huan Māpa'ksīni' Dios lā' huāk tzey. 22 Hui'xina'n lā'
quilīhuākca'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo, quilīhuāk-
ca'n quina'n hua'chi ixlītokpān Dios, como huan Es-
píritu Santo quincātā'lahui'lani' quina'n.

Pablo līmāmacū'ca nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū' israelitas

3 Quit, Pablo, lā' como ictā'scuja Cristo Jesús, lā' ic-
tachī'nī't por ixpālacata iccāmāsu'ni'yāni' ixtachi-
huīn Dios hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. 2 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que Dios lej pāxquī'nin lā' chuntza' quilīmā-
macū'nī't na'iccāmāsu'ni'yāni' huan xatzey tachihuīn
hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. 3 Huā'mā' quimāca'tzīnīlh
Dios a'yuj xapū'la tū' ixca'tzīcan huā'mā'. Macsti'na'j de
huā'mā' iccātzo'knuni'nī'ta'ni'tza' hui'xina'n. 4 Lā' hui'xi-
na'n, a'xni'ca' nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccāt-
zo'knuni'mā'ni', naca'tzīyā'tit a'ntūn tū' ixca'tzīcan
xapū'la ixpālacata Cristo. Lā' naca'tzīyā'tit palh Dios
stu'ncua' quimāca'tzīnīlh. 5 Huan tachi'xcuhuī't a'ntī ix-
tahui'lāna' xapū'la, xlaca'n tū' ixtaca'tzī huā'mā' a'ntū
ixcātlahuani'lh a'ntīn tū' israelitas. Chuhua'j huan Es-
píritu Santo cāmāca'tzīnīnī't huan apóstoles lā'
ixa'cta'sana'nī'n Dios. 6 Cāmāca'tzīnīnī't que chu lakatin
a'ntīn takalhlaka'ī' palh israelitas lā' palh tū'. Lā'

ixlīhuākca'n chu lakatin a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios. Chu
a'cxtim Dios nacāsicua'lanālī. Chu a'cxtim natamakl-
htīni'n a'ntū Dios huanī't que nacāmaxquī' por ixpāla-
cata Cristo Jesús.
7 Lā' como Dios lej quincālakalhu'manāni', lā' como
lej ka'lhī līmāpa'ksīn, quilīmāmacū'lh na'icmāsu'yu
huā'mā' xatzey tachihuīn. 8 Chuntza' Dios quilīmā-
macū'lh, a'yuj quit hua'chi xati'na'j de ā'makapitzīnni'
a'ntīn tapa'ksīyāuj con Dios. Dios quilīmāmacū'lh na'ic-
cāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas a'nchī Cristo tzē tlahua
ixlīhuāk a'ntū quina'n māchekxīyāuj lā' ā'chulā' huam-
pala. 9 Lā' quilīmāmacū'lh na'iccāmāca'tzīnī ixlīhuāk-
ca'n a'ntū Dios puhuanī't. Xapū'la xmān Dios ixa'cstu
ixca'tzī huā'mā' a'xni'ca tūna'j ixtzucu huan quilhta-
macuj. Dios, xla' a'ntī cātlahuakō'lh ixlīhuāk.
10 Chuhua'j huan ángeles a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn nac
a'kapūn, xlaca'n nataca'tzī a'nchī Dios cāmāpūtaxtū
huan tāpālhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cātlahualh ix-
tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' natalīca'tzī que Dios ka'lhī
lhūhua' tapāstacna'. 11 Dios pō'ktu ixca'tzī a'nchī ix-
cālīmāpūtaxtūlh huan tachi'xcuhuī't. Lā' tlahualh por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 12 Lā' quina'n,
como līpāhuanāuj Jesucristo, chuntza' tzē nalaktapa-
jtzūyāuj Dios lā' tū' nalacapuhuanāuj. 13 Lā' chuntza'
quit iclacasqui'n que tū' nalakachipini'yā'tit hui'xina'n
a'yuj icpātīni'mā' por mimpālacataca'n. Lā' a'yuj
icpātīni'n līhuan iccāmāca'tzīnīyāni' a'nchī nalīpūtaxtu-
can, xa'nca nataxtu para hui'xina'n como chuntza'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.

Cristo lej quincāpāxquī'yāni'

14 Lā' chuntza' quit ictatzokosta, lā' ickalhtō'ka'ni' Dios
quinTāta'ca'n. 15 Xla' ū'tza' xaTāta' de ixlīhuākca'n a'ntīn
tahui'lāna' nac quilhtamacuj lā' nac a'kapūn. 16 Ic-
squi'ni' Dios que huan Espíritu Santo nacāmākalhla-
ka'ī'nīyāni' xa'nca hui'xina'n. Huā'mā' Dios tzē natlahua
como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 17 Lā' nā icsqui'ni' Dios
que Cristo cacātā'latā'kchokoni', como hui'xina'n
līpāhua'nā'tit xla'. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmak-
tāyani' para nacāpāxquī'yā'tit ā'makapitzīn. 18 Lā' nā ic-
squi'ni' Dios para que hui'xina'n namāchekxīyā'tit palh
Cristo lej quincāpāxquī'yāni'. Lā' catamāchekxīlh
huā'mā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. 19 Lā' ic-
squi'n que hui'xina'n namāchekxī'kō'yā'tit palh Cristo
lej quincāpāxquī'yāni', a'yuj nīn tintī' tzē namāchekxī
xa'nca. Lā' chuntza' lactzey nala'yā'tit chuntza' hua'chi
Dios lacasqui'n.
20 Dios lej tzē natlahua lhūhua' por quina'n. Lā' tū'
ca'tzīyāuj squi'nāuj ixlīhuāk a'ntū Dios tzē naquincāt-
lahuani'yāni' lā' tūla pāstacāuj ixlīhuāk a'ntū Dios tzē
naquincātlahuani'yāni', como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.
Lā' huā'mā' līmāpa'ksīn scuja na qui'a'clhcunucca'n.
21 Lā' tū' maktin catisputli a'nchī namācā'tanīcan Dios
ixpālacata Jesucristo lā' quimpālacataca'n quilīhuāk-
ca'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj con Cristo Jesús. Amén.

Huan Espíritu Santo chu lakatin quincātlahuanī'ta'ni'

4 Quit, Pablo, ictachī'n como ictā'scuja Dios quiMā-
pa'ksīni'ca'n. Iccāsqui'ni'yāni' que calatā'kchokotit
chu a'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntī Dios
cāta'sani'nī't. 2 Tū' caka'tla'jca'tzītit. Lā' līlacatzucu
cachihuīna'ntit. Lā' cacāpātīni'tit a'ntū cātat-
lahuani'yāni' ā'makapitzīn. Lā' calāmaktāya'tit lā'
chuntza' natasu'yu palh lāpāxquī'yā'tit. 3 Como huan
Espíritu Santo chu lakatin cātlahuanī'ta'ni', calīhui'lī'tit
ca'cs nalatahui'la'yā'tit. Lā' tū' titalacpitziyā'tit.
4 Quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj Dios chu lakatin quina'n
con xla'. A'nan xmān lakatin Espíritu Santo. Chu a'cxtim
ka'lhīyāuj nachā'nāuj nac a'kapūn quilīhuākca'n a'ntī
Dios quincāta'satīnī'ta'ni'. 5 A'nan xmān kalhatin Mā-
pa'ksīni' Jesucristo. Lā' chu lakatin a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.
Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj chu a'cxtim māsu'yuyāuj palh
kalhlaka'ī'yāuj. 6 A'nan xmān kalhatin Dios. Xla' ū'tza'
xaTāta' de ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'ntīn takalhla-
ka'ī'. Lā' xla' cāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' xla' huī' chu cal-
hāhuā. Lā' xla' lahuī' con quilīhuākca'n.
7 Dios quincāmaktāyayāni' para natlōkentaxtūyāuj
quintascujūtca'n a'ntū quincālīmāmacū'nī'ta'ni' Cristo.
8 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo:
A'xni'ca' a'lh nac a'kapūn, cālē'lh lhūhua' tachī'nī'n.
Lā' cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tasqui'nī
para natatā'scuja xla'.
9 A'ntī a'lh nac a'kapūn, ū'tza' Cristo. Xla' xapū'la ixyu-
jnī'ta'nchi nac quilhtamacuj. 10 Cristo yujchi nac
cā'ti'ya'tna' lā' nā xla' tahua'ca'lh a'nlhā más tālhmā'n
de nac a'kapūn. Tahua'ca'lh como chuntza' tzē namā-
pa'ksīni'nkō' ixlīhuāk. 11 Cristo chā'tunu' cāmaxquī'lh ix-
tascujūtca'n. A'makapitzīn cālīmānūlh ixlī'apóstoles. Lā'
ā'makapitzīn cālīmānūlh ixlī'a'cta'sana'nī'nca'n. Lā'
ā'makapitzīn cālīmāmacū'lh para natamāca'tzīnīni'n
huan xatzey tachihuīn. Lā' ā'makapitzīn cālīmānūlh
xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Lā' ā'makapitzīn
cālīmāmacū'lh para natamāsu'yu ixtachihuīn Dios.
12 Huā'mā' tlahualh como xla' lacasqui'lh que xa'nca
natatā'scuja a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' chuntza'
ā'chulā' natakalhlaka'ī' Cristo. 13 Lā' chuntza' ā'chulā'
xa'nca nakalhlaka'ī'yāuj hasta quina'n chu a'cxtim
xa'nca nakalhlaka'ī'yāuj. Lā' chu a'cxtim nalakapasāuj
ixO'kxa' Dios. Dios lacasqui'n que ā'chulā' natlahuayāuj
ixtapuhuān hasta lhā nalayāuj hua'chi Cristo. 14 Tū'tza'
catilauj hua'chi camana'. Huan camana' huāk takalhla-
ka'ī' a'ntūn cāhuanican a'yuj cacā'a'kxokoca. Chuhua'j
ta'a'nan ā'makapitzīn a'ntī lej taca'tzī ta'a'kxokonu'n.
Lā' quincātamāsu'ni'cu'tunāni' a'ntūn tū' stu'ncua'.
15 Lā' quina'n xmān tzē nahuanāuj a'ntū stu'ncua'. Lā'
a'xni'ca' nahuanāuj a'ntū stu'ncua', namāsu'yūyāuj
a'nchī cāpāxquī'yāuj xlaca'n a'ntīn cātā'chihuī-
na'mā'nauj. Lā' ā'chulā' nalayāuj hua'chi Cristo. Xla'
hua'chi lakatin a'kxāk como xla' māpa'ksīni'n. 16 Lā'
quina'n hua'chi lakatin macni'. Lā' como huan macni'
tlahua a'ntū pāstaca huan a'kxāk, nā chuntza' quina'n
a'kahuāna'ni'yāuj Cristo. Huan tāstucat cāmāquilhtās-
tuca ixlīhuāk huan macni'. Lā' chuntza' la chu lakatin

macni'. Lā' palh ixlīhuāk huan macni' xa'nca tascuja,
chuntza' huan macni' stactēlha lā' tli'hui'quintēlha. Lā'
nā chuntza' quina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj Dios. Hua'chi
lakatin macni' lanī'ta'uj. Chu lakatin quina'n como
lāpāxquī'yāuj. Lā' chuntza' ā'chulā' kalhlaka'ī'tēlhayāuj.

Cristo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuhuī't

17 A'ntū na'iccāhuaniyāni', icuan por ixquilhtampān
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tū'tza' calatā'kchokotit
hui'xina'n a'nchī talatlā'huan ā'makapitzīn a'ntīn tū'
takalhlaka'ī'. Ixtapāstacna'ca'n xlaca'n tuntū' ixtapalh-
ca'n. 18 Xlaca'n tūla xa'nca tapāstacna'n. Tū' taka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū Dios māstā'. Tū' taka'lhī,
como lej lacxumpi lā' tū' tamāchekxī. 19 Lā' tū'tza'
tamāxana'n. Talīhui'līnī't tatlahua a'ntūn tū' tzey. Līpāx-
uj tatlahua ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā' a'ntūn tala-
casqui'n ixmacni'ca'n. 20 Tū' chuntza' sca'tnī'ta'ntit
hui'xina'n. Cristo, xla' tū' chuntza' māsu'yulh. 21 Hui'xi-
na'n cātahuaninī'ta'ni' ixpālacata Cristo. Lā' cātamā-
su'ni'nī'ta'ni' a'ntū Cristo māsu'yulh. Lā' huā'mā' ū'tza'
a'ntū xastu'ncua'. 22 Lā' chuhua'j tū'tza' calatā'kchokotit
hui'xina'n hua'chi ixlatā'kchokoyā'tit xapū'la a'xni'ca'
tūna'j ixlakapasā'tit Cristo. Xapū'la hui'xina'n ixt-
lahua'yā'tit huan tūn tū' tzeyā mintapāstacna'ca'n. Lā'
chuntza' xmān ta'a'kxokotit. 23 Chuhua'j caka'lhī'tit xas-
āsti' mintapāstacna'ca'n. 24 Lā' calatā'kchokotit chu
a'nchī xasāsti' mintapāstacna'ca'n a'ntū Dios cāmax-
quī'ni' lā' a'ntū hua'chi ixla'. Lā' catlahua'tit a'ntūn tzey.
25 Lā' tū'tza' cahua'ntit tā'ksa'nīn. Calāhua'ni'tit a'ntū
stu'ncua', como chu lakatin quina'n a'ntīn
tā'tapa'ksīyāuj Cristo.
26 Palh a'kchipinā'tit hui'xina'n, tū' catlahua'tit tala-
clē'i' ixpālacata mintā'kchaca'n. Tū' ti'a'kchipinā'tit tin-
tacuj. Capāxuhua'tit a'xni'ca' tūna'j tā'cnū huan chi'chi-
ni'. 27 Lā' tū' catamakxtektit nacātlajayāni' huan ko'ti'ti'.
Tū' catamakxtektit nacāmātlahuanīyāni' a'ntūn tū' tzey.
28 Tū'tza' caka'lhā'na'ntit hui'xina'n a'ntī ix-
ka'lhā'na'nā'tit. Cascujtit para nahuā'yanā'tit. Lā'
chuntza' tzē namaktāyayā'tit ā'makapitzīn a'ntīn cā-
makasputa a'ntū tasqui'nī.
29 Tū' cachīhuā tihua'nā'tit hui'xina'n. Cahua'ntit
xmān a'ntūn tzey lā' a'ntū nacāmaktāya ā'makapitzīn.
Lā' chuntza' nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey a'ntīn cā-
takaxmatāni' hui'xina'n. 30 Tū' catlahua'tit a'ntū
nalīlakaputza huan Espíritu Santo. Como huan Espíritu
Santo quincātā'lahui'lani', chuntza' ca'tzīyāuj palh
tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' nā ca'tzīyāuj que Dios
naquincāmāpūtaxtūkō'yāni' como ka'lhīyāuj huan Es-
píritu Santo.
31 Tū'tza' capāstactit a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni'
ā'makapitzīn. Tū'tza' ca'a'kchipintit. Tū'tza' cacālaka-
pala'tit ā'makapitzīn. Tū'tza' ca'a'ksa'nīni'ntit. Tū'tza'
tica'tzalaktzī'nā'tit ā'catīhuā. 32 Xatzey calāpāxquī'tit. Lā'
calālakalhu'ma'ntit. Lā' nā calāmāsputūnu'ni'tit
chuntza' hua'chi Dios cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni' hui'xi-
na'n por ixpālacata līnīlh Cristo.

Tasqui'nī que lacatejtin natalatā'kchoko ixcamana' Dios

5 Como hui'xina'n ixcamana'tza' Dios, lā' xla' cāpāx-
quī'yāni', hui'xina'n natlahua'yā'tit a'ntū xla' la-
casqui'n. 2 Lā' nalāpāxquī'yā'tit hui'xina'n chuntza'
hua'chi Cristo cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej
quincāpāxquī'yāni' hasta nīlh por quimpālacataca'n.
Tamacamāstā'lh hua'chi lakatin lē'ksajna' para Dios. Lā'
huā'mā' lej līpāxuhualh Dios.
3 Como hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios, nīn mac-
sti'na'j tū' titlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' catlahua'tit
talākalhī'n. Lā' tū' titlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan. Lā'
tū' tilaktampi'lhīni'nā'tit. 4 Lā' tū' tihua'nā'tit
xako'hua'jua' tachihuīn. Lā' tū' tihua'nā'tit a'ntūn tuntū'
ixtapalh. Lā' tū' tilīkalhkamāna'nā'tit a'ntūn ko'hua'jua'
tachihuīn. Huāk huā' tamā'na tū' līmakuan. Xatzey ca-
maxquī'tit pāxcatca'tzī Dios. 5 Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza'
que a'ntīn tatlahuatlā'huan a'ntūn tū' tzey, xlaca'n tū'
catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Cristo lā' Dios. Tū' cati-
tatanūlh a'ntī lej tatlahua talākalhī'n lā' a'ntī lej tat-
lahua a'ntū lej xako'hua'jua' lā' a'ntī lej talak-
tampi'lhīni'n de ixlīhuāk catūhuā lā' tū' tapāstaca Dios.
6 Lā' como ca'tzīyā'tit huā'mā', tū' catamakxtektit nacā-
ta'a'kxokoyāni' hui'xina'n, a'yuj makapitzīn tahuan que
tzē tlahuacan huā' tamā'na catūhuā. A'ntīn tatlahua
huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'mā'na
Dios. Lā' Dios nacāmāpātīnī. 7 Lā' hui'xina'n tū'
cacātā'talacxtuctit xlaca'n.
8 Xapū'la hui'xina'n hua'chilh ixtlā'hua'nā'tit a'nlhā
cā'pucsua'. Lā' chuhua'j como tā'tapa'ksīyā'tit Dios,
hua'chilh tlā'hua'mpā'na'ntittza' a'nlhā xkaka. Chuntza'
līlacatejtin calatā'kchokotit chuntza' hua'chi a'ntī
xalanī'n a'nlhā xkaka. 9 Palh tlā'huanāuj a'nlhā xkaka,
nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī Dios lacasqui'n. Lā' nat-
lahuayāuj a'ntūn tzey. Lā' nā nahuanāuj a'ntū xas-
tu'ncua'. 10 Caca'tzītit a'ntū nalīpāxuhua Dios. Lā' ū'tza'
huā'mā' catlahua'tit. 11 Tū' catlahua'tit a'ntū ko'hua'jua'
hua'chi a'ntī xalanī'n nac cā'pucsua'. Tuntū' ixtapalh
a'ntūn tatlahua xlaca'n. Xatzey cacāmāsu'ni'tit que tū'
tzey a'ntūn tatlahua. 12 Līmāxana' līchihuīna'ncan a'ntū
xlaca'n tatlahua lakatzē'k. 13 Por huan xkakana' tzē
cālaktzī'nāuj catūhuā a'nchīn tahuanī't palh tzey o tū'
tzey. 14 Lā' chuntza' huanican huan a'ntīn tū' kalhlaka'ī':
Hui'x, hua'chilh lhtatapā't lā' hua'chilh xanīn hui'x.
Calakahua' lā' catā'kaqui' lā' Cristo namāxkakēyāni'.
15 Calīhui'lī'tit līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Tū' ca-
latā'kchokotit hua'chi a'ntīn tū' tamāchekxī ixtachihuīn
Dios. Līlacatejtin calatā'kchokotit como hui'xina'n
ca'tzīyā'tittza'. 16 Calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit catūhuā
a'ntūn tzey pō'ktu a'xni'ca' tzē natlahua'yā'tit. Chuhua'j
lej tlahuacan a'ntūn tū' līmakuan. 17 Lā' xa'nca capās-
tacna'ntit. Camāchekxītit a'ntū ixtapuhuān Dios. Lā'
ū'tza' huā'mā' catlahua'tit. 18 Tū' caka'chī'tit. A'ntīn
taka'chī, xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' līmakuan. Xatzey
catamakxtektit que huan Espíritu Santo nacāmā-
pa'ksīyāni'. 19 A'xni'ca' nalā'tā'chihuīna'nā'tit, camā-
ka'tlī'tit Dios chuntza' hua'chi tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā huanican salmos lā' nā chuntza' huan him-

nos lā' huan tatlī'n a'ntū ixla' Dios. Catlī'ni'tit huan Mā-
pa'ksīni' Dios. Camāka'tlī'tit Dios con ixlīhuāk mi'a'clh-
cunucca'n. 20 Lā' pō'ktu camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios
quinTāta'ca'n por ixlīhuāk por ixtacuīni' quiMāpa'ksīni'
Jesucristo.

A'nchī maclacasqui'n talīlatahui'la huan chi'xcu' lā' ixpuscāt a'ntīn tatapa'ksī con Cristo

21 Lā como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit Dios, nā chuntza'
calāmaktāya'tit hui'xina'n.
22 Lā' hui'xina'n a'ntī puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit
minkōlu'ca'n como chuntza' māpa'ksīni'n huan quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. 23 Huan xakōlu' māpa'ksī ix-
puscāt chuntza' hua'chi Cristo cāmāpa'ksī a'ntīn
tatā'tapa'ksī xla'. Cristo cāmāpūtaxtūnī't xlaca'n lā'
chuhua'j xla' cāmāpa'ksī. 24 Lā' a'ntīn tatā'tapa'ksī
Cristo, xlaca'n ta'a'kahuāna'ni' Cristo. Lā' nā chuntza'
huan puscan pō'ktu nata'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n.
25 Lā' hui'xina'n a'ntīn chi'xcuhuī'n, cacāpāxquī'tit
mimpuscanca'n chuntza' hua'chi Cristo cāpāxquī' a'ntīn
tatapa'ksī con xla'. Xla' nīlh para nacāmāpūtaxtū. 26 Xla'
nīlh como quincātlahuacu'tuni' xalactzey ixpālacata
kalhlaka'ī'yāuj huan xatzey tachihuīn. Lā'
māpānūcu'tulh quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuhua'j
a'kpaxāuj como xapacanī'ttza' quintalaclē'i'ca'n. 27 Lā'
Cristo cāmācāxcu'tunli ixtachi'xcuhuī't como chuntza'
natachā'n lacuan na ixlacapūn. Lā' lacasqui'lh que
lactzey ixtalakō'lh hua'chi a'ntū lej tzey lā' lej tzēhuanī't.
28 Tasqui'nī que huan chi'xcuhuī'n natapāxquī' ixpus-
canca'n chuntza' hua'chi cāpāxquī'can ixa'cstuca'n.
Kalhatin chi'xcu' a'ntī pāxquī' ixpuscāt, nā chuntza'
pāxquī'can ixa'cstu. 29 Nīn tintī' ca'tzalaktzī'n ixmacni'.
Māhuī'can lā' maktaka'lhcan. Lā' nā chuntza' Cristo cā-
maktaka'lha a'ntī ixtachi'xcuhuī't. 30 Cristo quincāmak-
taka'lhāni' como quina'n hua'chilh ixmacni' Cristo.
31 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Kalhatin chi'xcu' na-
makxteka ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt.
Lā' chuntza' chu lakatin macni' natala ixtu'ca'n". 32 Huā'
tamā'na tachihuīn stu'ncua' pero jicslīhua'
māchekxīkō'can. Quit icpuhuan que līchihuīna'n de
Cristo a'nchī cā'o'kska'lhī ixtachi'xcuhuī't. 33 Lā' nā
huanicu'tun que tasqui'nī que huan chi'xcuhuī'n nat-
apāxquī' ixpuscanca'n chuntza' hua'chi cāpāxquī'can
ixa'cstuca'n. Lā' tasqui'nī que huan puscan na-
ta'a'cnīni'ni' ixkōlu'ca'n.
6 Hui'xina'n a'ntīn camana' ca'a'kahuāna'ni'tit
mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n. Chuntza' tasqui'nī co-
mo chuntza' ixtapuhuān Dios. 2 Dios huan que
nacāsicua'lanālī a'ntī natatlōkentaxtū huā'mā' līmā-
pa'ksīn. Huā'mā' ū'tza' huan xapū'la līmāpa'ksīn a'ntū
chuntza' līchihuīna'n Dios. Huā'mā' līmāpa'ksīn
chuntza' huan: "Ca'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't.
3 Chuntza' līpāxuj nalatahui'la'ya'. Lā' chuntza' makān
nalatahui'la'ya' nac quilhtamacuj".
4 Lā' hui'xina'n a'ntī xatāta' lā' xatzī't, tū' cacā-
makā'kchipintit mincamana'ca'n. Cacāmakastactit chu
a'nchī Dios huan. Cacāmāsu'ni'tit a'nchī nata'a'kahuā-
na'ni' Dios.
5 Lā' hui'xina'n a'ntī makscujnī'n, ca'a'kahuāna'ni'tit
a'ntīn cātā'scujā'tit. Cacā'a'cnīni'ni'tit lā' cacājicua'ni'tit.
Xa'nca cascujtit hua'chilh ixtā'scujtit māni' Cristo.
6 Xa'nca cascujtit lā' tū' xmān a'xni'ca' cātalaktzī'nāni'
a'ntīn tā'scujā'tit. Tū' xmān xlaca'n nacāmāpāx-
uhuī'cu'tunā'tit. Xa'nca cascujtit para namāpāx-
uhuī'yā'tit Dios como hua'chilh ixtā'scujtit māni' Cristo.
7 Līpāxuj cascujtit. Tū' xmān scujpā'na'ntit para huan
chi'xcuhuī'n. Nā scujpā'na'ntit para Dios. 8 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo nacāmā-
palakō' chā'tunu' chu a'nchī tlahuanī't a'ntūn tzey a'yuj
tasācua' lā' a'yuj māpa'ksīni'.
9 Lā' hui'xina'n a'ntī māpa'ksīni'nā'tit, lactzey cala'tit
con a'ntīn xatatamāuj mintasācua'ca'n. Lā' tū' nalī-
maclhcāyā'tit de catūhuā. Capāstactit que quiMā-
pa'ksīni'ca'n hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' chu a'cxtim
cāmāpa'ksī huan tasācua' lā' a'ntīn tamāpa'ksīni'n. Lā'
Dios chu lakatin cālaktzī'n.

Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' naquincātlajayāni' huan ko'ti'ti'

10 Chuhua'j, tā'timīn, ā'xmān iccāhuanicu'tunāni'
catūhuā. Tū' titalactlajī'yā'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit
huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn
lā' tzē nacāmaktāyayāni'. 11 Catamakxtektit que Dios
nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' caticā'a'kxokoni'
huan ko'ti'ti'. Lā' a'nchī Dios quincālīmaktāyayāni',
ū'tza' hua'chi lakatin armadura a'ntūn tamaclacasqui'n
huan soldados a'xni'ca' ta'a'n nac guerra. 12 Lā' nā
quina'n hua'chilh ixa'uj nac guerra. Quintā'ca'tzaca'n
tū' chi'xcuhuī'n. Quintā'ca'tzaca'n ū'tza' huan
xako'hua'jua' līca'tzīnni' a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn lā'
tamāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj a'nlhā tlahua-
can talaclē'i' lā' talatlā'huan nac cā'ū'nī'n. 13 Lā' ū'tza'
calītamakxtektit que Dios nacāmaktāyayāni' de
ixlīhuāk catūhuā. Huā'mā' hua'chi armadura a'ntū Dios
cāmaxquī'yāni'. Chuntza' tū' caticātatlajani'
mintā'ca'tzaca'n. Lā' a'yuj tlajanī'ta'ntit mintā'ca'tzaca'n,
pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Lāsā' namimpala huan
mintā'ca'tzaca'n. Lā' palh cāxni'j tahui'la'yā'tit, tū' cat-
icātlajani'. 14 Pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Camakl-
htīni'ntit a'ntū Dios cāmaxquī'yāni' a'ntū hua'chi ar-
madura. Kalhatin tropa chā'xpātahui'la lakatin cin-
turón lā' lē'n ā'catūhuā a'ntū namaktāya ixcu'xan. Lā'
nā hui'xina'n tasqui'nī que nalakapasā'tit a'ntū xas-
tu'ncua' lā' xmān natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. 15 Huan
tropa tatūnū botas a'xni'ca' a'n calhāhuā. Lā' hui'xina'n
namāca'tzīnīni'ntā'kchokoyā'tit huan xatzey tachihuīn
ixpālacata a'nchī ko'xamixli Dios lā' huan tachi'xcuhuī't.
16 Huan tropa lē'n a'ntū pūlītamaktāya. Lā' huanmā' tū'
lakpusa huan flechas a'ntū hua'chilh talama a'ntū
macā'n huan ixtā'ca'tza. Lā' hui'xina'n palh
līpāhua'nā'tit Dios, ū'tza' hua'chi a'ntū pūtamak-
tāya'yā'tit. Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tū' caticātlajani'.
17 Huan tropa maclacasqui'n ixtā'knu' de līcā'n. Lā'
hui'xina'n tasqui'nī que xa'nca naca'tzīyā'tit que Dios
cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza'. Lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit que nat-
lajana'nā'tit por ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' huanmā'

hua'chilh ū'tza' mintā'knu'ca'n de līcā'n. Lā' ixtachihuīn
Dios, ū'tza' hua'chi lakatin espada a'ntū huan Espíritu
Santo cāmaxquī'yāni'. 18 Lā' pō'ktu cakalhtō'ka'ni'tit
Dios ixpālacata a'ntū maclacasqui'nā'tit. Casqui'ni'tit
Dios que nacāmaktāyayāni'. Lā' catamakxtektit que
huan Espíritu Santo nacāmaktāyayāni'
nakalhtō'ka'yā'tit. Skalalh catahui'la'tit. Lā' tū' tiji-
clhua'yā'tit de nakalhtō'ka'yā'tit. Lā' pō'ktu
cacālīkalhtō'ka'tit ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios.
19 Lā' nā nakalhtō'ka'yā'tit por quit. Casqui'ni'tit que
Dios naquimāsu'ni' a'nchī na'icchihuīna'n lā' naquimak-
tāya para que tū' na'icjicua'n. Lā' casqui'ntit para que
quit tzē na'icmāca'tzīnīni'n huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata Jesucristo. 20 Dios quimacaminī't para
na'icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' iclī-
tachī'nī't chuhua'j. Casqui'ni'tit Dios para que tū'
na'icjicua'n a'xni'ca' na'icmāsu'yu, chuntza' hua'chi
tasqui'nī.

Cāmacā'ni'ca saludos

21 Chō'la hui'xina'n ca'tzīcu'tunā'tit a'nchī iclīlahuī' lā'
a'ntū ictlahuamā'. Huāk huā'mā' nacāhuaniyāni' quin-
tā'tinca'n Tíquico. Xla' xa'nca tā'scuja Dios. 22 U'tza' ic-
cālīlakmacā'nāchāni' hui'xina'n. Chuntza' xla' tzē
nacāhuaniyāni' a'nchī iclīlahui'lāna'uj. Lā' chuntza'
nacāmāko'xamixīyāni' hui'xina'n.
23 Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo que cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.
Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que
xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit lā' nalāpāxquī'yā'tit. 24 Dios
cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n a'ntī lej xa'nca pāx-
quī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo con ixlīhuāk
mi'a'clhcunucca'n. Amén.

FILIPENSES

Pablo tzo'knulh desde nac pūlāchī'n para xalanī'n nac Filipos a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quina'n, Pablo lā' Timoteo, lā' quina'n ix-
tasācua'nī'n Jesucristo a'ntī quincālacsacnī'ta'ni'.
Quina'n iccāmacā'ni'yāchāni' huā'mā carta nac Filipos.
Quit Pablo a'ntī iccātzo'knuni'yāni' milīhuākca'n a'ntī
hui'lā'na'nchipitit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Jesucristo lā'
con huan xanapuxcu'nu' lā' nā a'ntīn tamaktāyana'n
a'ntīn cāmāpācuhuīcan diáconos. 2 QuinTāta'ca'n Dios
lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasicua'lanālīni'
hui'xina'n lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo cālīkalhtō'ka'lh por huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

3 A'xni'ca iccāpāstacāni', icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios.
4 Lā' a'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'mā' Dios, pō'ktu ic-
squi'ni'mā' por hui'xina'n lā' con tapāxuhuān.
5 Icmāstā' pāxcatca'tzī como a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī'tit,
tzucutit quilātā'scujāuj ixpālacata huan xatzey tachi-
huīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. Lā' hasta chuhua'j
quilātā'scujāujcus. 6 Quit iclīpāhuan Dios lā' como xla'
tzucunī't cāmāsu'ni'yāni' a'nchī natlahua'yā'tit ixta-
puhuān, icca'tzī que nacāmāsu'ni'tēlhayāni' hasta que
natlahuakō' a'xni'ca' namimpala Jesucristo. 7 Lā'
minī'ni' chuntza' icpuhuan por mimpālacataca'n como
chu a'cxtim quincāsicua'lanālīni' Dios lā' como lej ic-
cāpāxquī'yāni'. Hui'xina'n lā' quit chu a'cxtim
quincālakalhu'manāni' Dios a'yuj tachī'n quit o a'yuj
icyā na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n para
na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn lā' para
na'icmāstū'nca palh stu'ncua'. Lā' hui'xina'n quilāmak-
tāyayāuj para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn.
8 Dios ū'tza' ca'tzī a'nchī lej iccāpāxquī'yāni' milīhuāk-
ca'n hua'chi Jesucristo cāpāxquī'yāni'. 9 Lā' a'xni'ca' ick-
alhtō'ka'ni'mā' Dios, icsqui'ni' que ā'chulā' nalāpāx-
quī'yā'tit. Lā' nā icsqui'ni' que lej naca'tzīyā'tit a'ntū
Dios lacasqui'n lā' xa'nca napāstacna'nā'tit 10 para que
namāchekxī'yā'tit a'nchī nalīlacsacā'tit a'ntū xatzey. Lā'
chuntza' xalactzey nala'yā'tit lā' nā tū' na'a'nan nīn tun-
tū' a'ntū nacātalīyāhuayāni' a'xni'ca' namimpala huan
Cristo. 11 Lā' nā icsqui'ni' Dios que līlacatejtin
natahui'la'yā'tit por ixlīmāpa'ksīn lā' chuntza'
na'a'cnīni'ni'can Dios lā' namācā'tanīcan xla'.

Pablo hualh que ixquilhtamacuj huāk ixla' Cristo

12 Quintā'timīn, iclacasqui'n naca'tzī'yā'tit que a'ntū
quimpātle'keni'nī't ū'tza' ā'chulā' maktāyalh
mā'kahuanī huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesu-
cristo. 13 Como quit tachī'n, ixlīhuākca'n soldados a'ntīn
tamaktaka'lha huan palacio taca'tzītza' a'nchī
quinchī'canī't porque icmāsu'yu de Cristo. Lā' nā
ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ā'tzā' nā taca'tzī huā'mā'.
14 Lā' ū'tza' cālīmāhuixcānī casi ixlīhuākca'n xalanī'n
ā'tzā' a'ntīn takalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni'. Lā' ā'chulā'
tamāstū'nca ixtachihuīn Dios lā' tū' tajicua'n.
15 Makapitzīn talī'a'cta'sana'n Cristo porque quinta-
lakca'tzani' lā' quintamālacastu'ccu'tun. Pero
ā'makapitzīn talī'a'cta'sana'n porque xlaca'n tala-
casqui'n que lhūhua' tachi'xcuhuī't natakalhlaka'ī'
Cristo chu a'cxtim hua'chi quit iclacasqui'n. 16 Huan
a'ntī tzey ixtapuhuānca'n, xlaca'n talīmāsu'yu Cristo
porque quintapāxquī'. Lā' taca'tzī que quihui'līcanī't
ā'tzā' para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn ixpāla-
cata Jesucristo. 17 Lā' huan a'ntī talakca'tzan, xlaca'n
tatalacpitzicu'tun a'xni'ca' talī'a'cta'sana'n Cristo. Lā'
tapuhuan que chuntza' ā'chulā' naquintamāpātīnī
līhuan ictachī'n. 18 Tū' quimaca'tzi a'chī' talī'a'cta'sana'n
Cristo. A'yuj calalh porque talacpitzicu'tun, a'yuj calalh
porque quintapāxquī', pero talī'a'cta'sana'n Cristo lā'
ū'tza' iclīpāxuhua.
19 Lā' ā'chulā' icpāxuhua porque icca'tzī que huā'mā'
nataxtuyācha' para na'ictaxtu de huan pūlāchī'n como
hui'xina'n quilālīmaktāyamā'nauj con mi'oracionca'n.
Lā' nā quimaktāya huan Espíritu Santo porque icta-
pa'ksī con Jesucristo. 20 Quit lej icka'lhīmā' a'ntū namin.
Lā' iclacasqui'n que nīn tuntū' na'iclītamāxanī' pero lej
huixcāna'j na'icca'tzī chuhua'j hua'chi pō'ktu huixcāna'j
xa'icca'tzī para na'icmāsu'yu ixpālacata Cristo.
Chuntza' nalaktzī'ncan a'nchī ixlīka'tla' Cristo por ix-
pālacata quinquilhtamacuj, a'yuj ixquimaknīca lā' a'yuj
iclahuī'cus. 21 Porque para quit, palh icuī' makāncus,
huāk quinquilhtamacuj nala ixla' Cristo. Lā' palh na'ic-
nī, na'ictlaja quinquilhtamacuj para pō'ktu. 22 Pero
līhuan iclahuī', lej na'icscuja por ixpālacata huan Mā-
pa'ksīni'. Chuntza' quit tū' icca'tzī tuchū na'iclacsaca.
23 Quimāmakchuyī porque lakatu' quintapāstacna'.
Palh na'icnī, na'ictā'latahui'la Cristo nac a'kapūn lā'
ū'tza' lej xatzey para quit. 24 Pero para hui'xina'n más
maclacasqui'n que na'iclatahui'lacus para na'iccāmak-
tāyayāni'. 25 Lā' como stu'ncua' huā'mā' tachihuīn, ic-
ca'tzī que na'iccātā'tachokoyāni' lā' na'iccātā'scujāni'
para que ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit lā' napāxua'yā'tit ix-
pālacata a'ntūn kalhlaka'ī'yā'tit. 26 Chuntza' a'xni'ca'
na'ica'mpalayācha', naka'lhī'yā'tit lhūhua' a'ntū
nalīpāxua'yā'tit ixpālacata a'ntūn Jesucristo cāt-
lahuani'ni' hui'xina'n, como quimāspi'tlitza'.

27 A'yuj iclahuī'cus lā' a'yuj na'icnī, huan a'ntū más
tasqui'nī para hui'xina'n, ū'tza' huā'mā'. Nalā-
tahui'layā'tit a'nchī minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī' xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Chuntza' palh quit iccāla-
ka'nāni' o palh tūla na'ica'nācha', naquimāca'tzīnīcan
que hui'xina'n tū' xtāpalī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit.
A'cxtim calalh mintapuhuānca'n lā' mintapāstacna'ca'n.
Lā' calātā'scujtit kextim por huan a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit
por huan xatzey tachihuīn. 28 Lā' tū' caticājicua'ni'tit
mintā'ca'tzaca'n nīn macsti'na'j. Lā' como tū' xtā-
palī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit lā' tū' cājicua'ni'yā'tit
mintā'ca'tzaca'n, ū'tza' nala hua'chi lakatin señal a'ntū
Dios macamilh. U'tza' xa'nca nacālīmāsu'ni'
mintā'ca'tzaca'n que nacāmāsputūcan xlaca'n nac
pūpātīn lā' hui'xina'n naka'lhī'yā'tit minquilhtamacuj-
ca'n para pō'ktu. 29 Lā' hui'xina'n tū' xmān kalhla-
ka'ī'yā'tit que Cristo ū'tza' tzē māpūtaxtūnu'n, pero nā
līpātīni'nā'tit por xla' chu a'nchī ixtapuhuān Dios.
30 Chu a'cxtim quintā'ca'tzaca'n hui'xina'n lā' quit. Lak-
tzī'ntittza' a'nchī icpātīni'lh lā' chuhua'j kaxpa'tnī'ta'ntit
a'nchī icpātīni'mā'cus.

A'nchī tātzina'j līyujli Cristo lā' a'nchī mācā'tanīca

2 Lej tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que Cristo cāmāhuix-
cānīyāni' lā' cāmāko'xamixīyāni' como cāpāx-
quī'yāni'. Lā' nā tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que huan Es-
píritu Santo cātā'lahui'lani'. Lā' tzey palh lakapasā'tit ix-
tapāxquī'n lā' ixtalakalhu'mān Cristo. 2 Palh chuntza'
u'cxca'tzīyā'tit, naquilāmaxquī'yāuj lhūhua' tapāx-
uhuān como xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Chu a'cxtim
napāstacna'nā'tit lā' chu a'cxtim nalāpāxquī'yā'tit lā'
chu lakatin nala mintapuhuānca'n. A'cxtim
nalatahui'la'yā'tit lā' chuntza' naquilāmaxquī'yāuj
lhūhua' tapāxuhuān. 3 Tuntū' catlahua'tit xmān por
mimpālacataca'n nīn para nacāta'a'cnīni'ni'yāni' māni'
hui'xina'n. Tū' caka'tla'jca'tzītit. Mejor chā'tunu' capās-
tactit que ā'makapitzīn más xatzey que hui'xina'n.
4 Chā'tunu' cuenta catlahualh a'ntū ixla'ca'n
ā'makapitzīn lā' camaktaka'lhli. Lā' tū' xmān namakta-
ka'lha a'ntū ixla' ixa'cstu.
5 Caka'lhī'tit huā'mā' tapāstacna' a'ntū ixka'lhī Cristo
Jesús. 6 Xla' a'yuj chu a'cxtim hua'chi Dios, pero tū'
puhualh que huan ixtā'chuntza' Dios ū'tza' tū' maktin
catimakxtekli. 7 Mākēnūlh huan ixtā'chuntza' Dios para
natahui'la ixlītasācua' lā' para nalacatuncuī hua'chi
chi'xcuhuī'n talacatuncuī. 8 Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac
cā'ti'ya'tna' hua'chi chi'xcu', ā'chulā' tātzina'j līyujli lā'
a'kahuāna'ni'lh Dios hasta tamacamāstā'lh para nanī.
Lā' lej māmāxanī'ca como xtokohua'ca'ca huan nac
cruz para nanī. 9 U'tza' Dios lej lī'a'cnīni'ni'lh lā' nā lī-
maxquī'lh ixtacuīni' līhua'ca' tzey que ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't lā' ángeles. Lā' tū' a'nan ixtā'tzey huā'mā'
tacuīni'. 10 Chuntza' tlahuaca para que ixlīhuākca'n
natamāpāxuhuī Jesús lā' natatatzokostani'. Ixlīhuāk-
ca'n chuxalhā nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' lā' na ix-
tampīn huan ti'ya't, xlaca'n natamāpāxuhuī Jesús. 11 Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natahuan que Jesucristo
ū'tza' Māpa'ksīni' lā' chuntza' namācā'tanīcan Dios
huan xaTāta' lā' na'a'cnīni'ni'can.

Huan a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi pūmaksko nac cā'quil-htamacuj

12 Por eso, quintā'timīn, como pō'ktu
quilā'a'kahua'na'ni'nī'ta'uj a'xni'ca' xa'ic-
cātā'latlā'huanāni' hui'xina'n, ā'chulā' catlahua'tit
chuhua'j līhuan quit tū' iccātā'latlā'huanāni'. Chā'tunu'
calīhui'lītit mē'cstuca'n natlōkentaxtūkō'yā'tit a'ntū
minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'. Catamaktaka'lhtit para que
tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. 13 Dios ū'tza' a'ntī
cāmāpuhuanīyāni' huan xatzey lā' cāmaktāyayāni'
para natlahua'yā'tit ixtapuhuān.
14 A'xni'ca' nacātamāpa'ksīyāni' palh natlahua'yā'tit
catūhuā, tū' nakalhtaxtoktīni'nā'tit lā' tū' nalāquilh-
nīyā'tit. 15 Chuntza' catlahua'tit para que tū' a'nan nīn
tuntū' a'ntū nacātalī'a'ksa'nīni'nāni' lā' xalacuan
nala'yā'tit hua'chi minī'ni' ixcamana' Dios. Lā' a'yuj
hui'lā'na'ntit na ixlaclhpu'nanca'n huan tū' tzeyā
tachi'xcuhuī't lā' a'ntī ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
pero ū'tunu'n tū' caticālhkamani'. Hui'xina'n nala'yā'tit
para xlaca'n hua'chi pūmaksko a'nlhā cā'pucsua'. 16 Lā'
hui'xina'n cāmāsu'ni'pā'na'ntit a'nchī natalīka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n. U'tza' na'iccālīka'tla'jca'tzīyāni'
a'xni'ca' nachin ixlacchi'chini' Cristo porque na'icca'tzī
que tū' chu tlakaj icscujli. Lā' tū' chu tlakaj iccāmā-
su'ni'ni' hui'xina'n. 17 Hui'xina'n kalhlaka'ī'tit a'ntū ic-
cāmāsu'ni'ni'. Lā' a'yuj na'icnī por ixpālacata huan Mā-
pa'ksīni', quit iclīpāxuhua como līpāhua'nā'tit Dios. Lā'
nā hui'xina'n līpāxuhua'tit como līpāhua'nā'tit Dios.
18 Lā' palh maclacasqui'n na'icnī, tzē nalīpāxuhua'yā'tit
porque naca'tzīyā'tit que quit na'iclīpāxuhua.

Timoteo lā' Epafrodito

19 Palh huan Māpa'ksīni' Jesús naquimakxteka, laca-
palh quit na'iccāmacā'ni'yāchāni' huan Timoteo para
que naquihuani chī hui'lā'na'nchipitit a'xni'ca' naquī-
taspi'ta. Lā' chuntza' quit na'icka'lhī tapāxuhuān.
20 Na'iccāmacā'ni'yāchāni' Timoteo porque tū' a'nan
ā'kalhatin hua'chi xla' a'ntī cāpāstacāni' hui'xina'n
hua'chi quit. Xla' stu'ncua' līpāta'la mimpālacataca'n.
21 Huan ā'makapitzīn ixlīhuākca'n cuenta tatlahua a'ntū
xmān ixla'ca'n lā' tū' cuenta tatlahua a'ntū Cristo la-
casqui'n. 22 Pero hui'xina'n xa'nca lakapasā'tit ixlakta
Timoteo lā' ca'tzīyā'tit a'nchī hua'chilh qui'o'kxa' xla'
quintā'scujli a'xni'ca' xa'icmāsu'yutlā'huan huan xatzey
tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. 23 Lā' chu tuncan
na'icca'tzī a'nchī naquintaxtuni'kō', icpuhuan palh
na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n. 24 Lā' nā quit ickalh-
laka'ī' que huan Māpa'ksīni' palh naquimāxtu nac
pūlāchī'n para na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n lacapalh.
25 Quit icpuhuan que maclacasqui'n na'iccā-
macā'ni'yāchāni' quintā'tin Epafrodito. Xla' quin-
tā'tropa para Jesús lā' ixquintā'scuja. Nā xla' milacscu-
jni'ca'n lā' milaktapalhca'n a'nchī quimaktāyalh a'xni'ca'
xa'icmaclacasqui'n. 26 Xla' ixcālaktzī'ncu'tunāni' lā'

līlakaputzalh como hui'xina'n ixkaxpatnī'ta'ntit a'nchī
ixī'tza'ca'n. 27 Lā' stu'ncua' lej ixī'tza'ca'n porque
ixnīmā'tza'. Pero Dios lakalhu'malh lā' xla' tzeyalh. Nā
quit quilakalhu'malh para que tū' ā'chulā' xa'iclīlaka-
putzalh palh ixnīlh. 28 Lā' nā palaj iccālak-
macā'ncu'tunāchāni' para que napāxuhua'yā'tit
a'xni'ca' nalaktzī'mpala'yā'tit. Lā' quit tū' na'icka'lhī
a'ntū naquimpāta'la. 29 Por eso a'xni'ca' nachi'patam-
pāxtokā'tit, camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios. Lā'
ca'a'cnīni'ni'tit Epafrodito lā' nā huan ā'makapitzīn
hua'chi xla' a'ntīn tū' tajicua'n natanī ixpālacata Cristo.
30 Ixpālacata huan ixtascujūt Cristo ixnīmā'tza'
Epafrodito. Lā' tū' līmakjicua'lh ixquilhtamacuj a'xni'ca'
quimaktāyalh lā' tlahuakō'lh a'ntū hui'xina'n tūlalh cati-
tlahua'tit porque lej makat ixlatlā'hua'nā'tit.

Huan a'ntū līlacatejtin lā' xastu'ncua'

3 Lā' chuhua'j, quintā'timīn, calīpāxua'tit ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tū' iclakachā'ni' a'yuj
chu a'cxtim na'iccātzo'knuni'palayāni' lā' ū'tza' xatzey
para hui'xina'n. 2 Cacātapānū'ni'tit huan a'ntīn
ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, huan a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. Lā' cacātapānū'ni'tit huan a'ntīn tahuan
que maclacasqui'n cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para cir-
cuncisión lā' nā para natala ixtachi'xcuhuī't Dios. Xla-
ca'n tamāsputūcu'tun a'ntū kalhlaka'ī'tit. 3 Pero quina'n
a'ntī stu'ncua' ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' quina'n māpāx-
uhuīyāuj Dios por ixpālacata huan Espíritu Santo
porque līpāhuanāuj Cristo Jesús. Tū' līpāhuanāuj
quē'cstuca'n nīn līpāhuanāuj catūhuā a'ntūn tatlahua
chi'xcuhuī'n. 4 Lā' māni' quit nā icka'lhī a'ntū lej
xa'iclīpāhualh quē'cstu. Palh catīhuā napuhuan que
xla' tzey nala como tlōkentaxtū ixley Moisés, quit
ā'chulā' na'icpuhuan palh tzey quit. 5 Huan circuncisión
quintlahuani'ca a'xni'ca' ictlahualh lakatzeyan chi'chini'
a'xni'ca' xa'ictahui'lanī'tcus. Lā' quit, quixū'yāpapna' is-
raelitas ixtahuanī't. Lā' quifamilia ixla' Benjamín. Quit
hebreo lā' nā quintāta' lā' quintzī't nā hebreo ix-
tahuanī't. Lā' ixpālacata huan ley, quit lacatzucu
ictlōkentaxtūkō'lh porque quit fariseo xa'icuanī't. 6 Lā'
lej xa'iclīmaktāyacu'tun quireligión. Lā' como sāsti' ixu-
anī'tcus ixlīmāsca'tīn Jesús, ū'tza' xa'iccālīmacaputza-
tā'kchoko huan a'ntīn takalhlaka'ī'lh xla'. Lā' ixpālacata
huan ley, tūlalh quilī'a'ksa'nīni'nca como ica'kahuā-
na'ni'lh. 7 Pero ixlīhuāk huā' tamā'na catūhuā a'ntū
xa'iclīka'tla'jca'tzī, ū'tza' chuhua'j iclaktzī'n hua'chilh
tuntū' ixtapalh ixpālacata Cristo. 8 Lā' iccāhuaniyāni'
que ixlīhuāk huā' tamā'na a'ntū icka'lhī hua'chilh tuntū'
ixtapalh porque lej līhua'ca' ixtapalh lakapascan Jesu-
cristo quiMāpa'ksīni'ca'n. Ixpālacata Cristo icpuhuan
que ixlīhuāk a'ntū xa'iclīka'tla'jca'tzī tū'tza' quimaktāya.
Quit iclaktzī'n hua'chi lakatin pa'lhma' como xmān
iclīpāhuancu'tun Cristo. 9 Chuntza' quit ictapa'ksī con
xla' lā' xatzey quit na ixlacapūn Dios. Quit tzey na ixla-
capūn Dios como iclīpāhuan Cristo lā' ictapa'ksī con
xla'. Lā' tū'tza' iclīpāhuan huan ley, como tū' por ixpāla-
cata huan ley lacan lacuan. 10 Xa'nca iclakapascu'tun
Cristo lā' icka'lhīcu'tun huan līmāpa'ksīn a'ntū xla'
ka'lhī ixpālacata lakahuanchokolh. Lā' quit iclacu'tun
hua'chi Cristo a'yuj naquimāpātīnīcan por ixpālacata.
11 Chuntza' quit icka'lhīmā' a'xni'ca' na'iclakahuan-
choko lā' a'xni'ca' stu'ncua' na'icla hua'chi Cristo.

Tanūni'can para natlajacan huan premio

12 Tū' iccāhuanimā'ni' que tuntū' quisputni' lā'
chuntza' iclanī'ttza' hua'chi Cristo. Pero Cristo Jesús
quimāpūtaxtūlh lā' ictapa'ksī con xla'. U'tza' iclītlōken-
taxtūcu'tun ixtapuhuān. 13 Quintā'timīn, quit tū'
icpuhuan palh ictlōkentaxtūkō'lhtza'. Pero a'ntū ict-
lahuamā' ū'tza' huā'mā'. Icpātza'nkāmā' a'ntū tachoko
cā'kēn hua'chi nac tatu'jnu' lā' xa'nca ictu'jnumā' con
quilacapūn. 14 Stu'nc ica'mā' hasta a'nlhā na'a'ksputa
huan tatu'jnu' para que na'icmaklhtīni'n huan premio
a'ntū hua'chi lē'ksajna'. Dios ū'tza' a'ntī naquimaxquī'
lā' ū'tza' quinta'sani'yācha' tālhmā'n como ictapa'ksī
con Cristo Jesús.
15 Quina'n a'ntī xa'nca kalhlaka'ī'yāuj, quina'n na-
puhuanāuj que tūna'j lacuan quina'n hua'chi macla-
casqui'n. Lā' palh xtunc macsti'na'j mintapāstacna'ca'n,
nā ū'tza' Dios nacāmāsu'ni'yāni'. 16 Xmān tū' maktin
catitaxtutit de a'nlhā chipintittza'.
17 Quintātimīn, catlahua'tit hua'chi quit ictlahua lā'
cuenta catlahua'tit huan a'ntīn talatā'kchoko hua'chi ic-
cāmāsu'ni'ni' hui'xina'n. 18 Lhūhua' a'nan a'ntīn tū' la-
catejtin talatā'kchoko. Tasu'yu que tū' takalhlaka'ī' palh
Cristo nīlh huan nac cruz por quimpālacataca'n. Makl-
hūhua'tza' chuntza' iccāhuanini' lā' chuhua'j līhuan ic-
cāhuaniyāni' iccalhuamā' porque iclīlakaputza como
tū' takalhlaka'ī'. 19 Xlaca'n nata'a'n nac pūpātīn. A'ntū
xmān xlaca'n talacasqui'n, ū'tza' hua'chilh ixdiosca'n.
Lā' talīka'tla'jca'tzī a'yuj tatlahua a'ntū līmāxana' lā'
xmān tapāstaca a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj.
20 Pero quina'n tapa'ksīyāuj nac a'kapūn lā' lej
ka'lhīmā'nauj que camilh quiMāpūtaxtūnu'ca'n lā'
ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 21 Xla' naquincāxtā-
palīni'yāni' quimacni'ca'n a'ntū natamasa lā' chuntza'
quimacni'ca'n natatasu'yu chu a'nchī ixuanī't ixmacni'
Cristo a'xni'ca' lakahuanchokolh. Naquincālīxtā-
palīni'yāni' quimacni'ca'n ixlīmāpa'ksīn a'ntū ka'lhī. Lā'
hasta tzē nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk a'ntū a'nan.

Capāxuhua'tit pō'ktu ixpālacata huan Māpa'ksīni'

4 Chuntza', tā'timīn, tū' cataxtutāya'tit huan na ixtej
huan Māpa'ksīni'. Lej iccāpāxquī'yāni' lā' lej ic-
cālaktzī'ncu'tunāni'. Hui'xina'n quilāmaxquī'yāuj tapāx-
uhuān quit. Lā' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit, ū'tza' hua'chi
quintatlaj. Lej iccāpāxquī'yāni'.
2 Iccāsqui'ni' Evodia lā' Síntique que chu lakatin cat-
apāstacna'lh lā' tū'tza' catalāquilhnīlh como tatapa'ksī
con Cristo. 3 Lā' hui'x a'ntī xa'nca quintā'scuja' nā hui'x
cacāmā'ko'xamixi' huā' tamā'na puscan como xlaca'n
quintamaktāyalh a'xni'ca' xa'icmāsu'yumā' huan xatzey
tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. Xlaca'n tatā'scujli
Clemente lā' ā'makapitzīn a'ntī quintatā'scujli. Cāt-

zo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro Dios a'nlhā
huan tichūn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
4 Pō'ktu calīpāxuhua'tit ixpālacata huan Māpa'ksīni'
lā' na'iccāhuanipalayāni', capāxuhua'tit. 5 Ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't cacātalakapasni' como tzeyā chi'xcuhuī'n
hui'xina'n. Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'.
6 Tū'tza' catilītamakchuyī'tit nīn tuntū' pero pō'ktu
cakalhtō'ka'tit lā' casqui'ni'tit Dios que nacāmak-
tāyayāni'. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzī lā' cahua'ni'tit
Dios ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit. 7 Chuntza' Dios
nacāmāpājaxīyāni' lā' tūlalh catimāchekxīca a'nchī tū'
cāmāmakchuyīyāni' nīn tuntū'. Dios nacāmaktaka'lha
mintapuhuānca'n lā' mintapāstacna'ca'n como
tapa'ksīyā'tit con Jesucristo.

Capāstactit a'ntūn tzey

8 Lā' chuhua'j ā'xmān, quintā'timīn. Chuxatū a'ntū
stu'ncua' lā' chuxatū a'ntū līlacatejtin, ū'tza' calīpāstac-
tit. Lā' nā chuxatū a'ntū lacuan lā' chuxatū a'ntū huāk
tzey, ū'tza' calīpāstactit. Lā' nā chuxatū a'ntū tzēhuanī't
lā' chuxatū a'ntū minī'ni', ū'tza' calīpāstactit. Lā' palh
a'nan catūhuā a'ntūn tzey lā' palh a'nan a'ntūn tzē
a'cnīni'ni'can, hui'xina'n cuenta catlahua'tit huā'
tamā'na catūhuā. Capāstactit huā' tamā'na catūhuā
para que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit.
9 A'ntū quilāmaksca'tnī'tauj quit lā' chu a'nchī makl-
htīni'ntit līmāsca'tīn, chuntza' catlahua'tit. Lā' chu
a'nchī iccāhuaninī'ta'ni' lā' chu a'nchī laktzī'nī'ta'ntit
a'ntū ictlahuanī't, nā chuntza' catlahua'tit. U'tza' cat-
lahua'tit lā' Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n lā'
ca'cs natahui'layā'tit.

Pablo cāmaxquī'lh pāxcatca'tzī huan filipenses

10 Lej iclīpāxuhua ixpālacata huan Māpa'ksīni' porque
chuhua'j huampala tzē naquilāpāstacpalayāuj hui'xi-
na'n lā' naquilāmacamini'palayāuj tumīn. Pō'ktu ix-
quilāpāstacāuj pero tūlalh quilāmaktāyauj porque
makat xa'iclahui'lacha'. 11 Tū' iccāhuaniyāni' ixpālacata
catūhuā a'ntū quisputni'; quit icsca'tnī'ttza' que chu
a'nchī qui'a'nī'ni'nī't ū'tza' ixtapuhuān Dios para quit.
12 Icca'tzī chī na'iclatahui'la a'xni'ca' quisputni' a'ntū ic-
maclacasqui'n lā' nā icca'tzī chī na'iclatahui'la a'xni'ca'
qui'a'katāxtūni' a'ntū icmaclacasqui'n. Chu a'nchī
qui'a'nī'ni' icsca'tlitza' a'nchī iclīpāxuhua a'yuj ictzi'ncsa
lā' a'yuj icka'sa. Lā' a'yuj tuntū' icmaclacasqui'n lā' a'yuj
lej quisputni', quit icca'tzī a'nchī iclīpāxuhua. 13 Como
ictapa'ksī con Cristo, ū'tza' a'ntī quimātli'hui'clhī para
na'ictlahua ixlīhuāk catūhuā. 14 Pero xalītzey a'nchī
quilāmaktāyanī'tauj a'xni'ca' xa'icpātīni'mā'.
15 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Filipos xa'nca ca'tzīyā'tit
huā'mā'. A'xni'ca' ixtzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ī'yā'tit
ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' ictaxtulh de nac estado de
Macedonia, xmān hui'xina'n quilāmaktāyauj.
A'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'lh lā' ixtatakēstokmā'na
ā'lacatin, nīn tintī' quintamacamini'lh tumīn a'yuj ic-
cāmāsu'ni'lh ixtachihuīn Dios. 16 Xa'iclahuī'cus nac
huan cā'lacchicni' Tesalónica lā' hui'xina'n quilā-
macamini'uj tumīn. Lā' tū' xmān maktin; quilāmacami-
ni'palauj. 17 Tū' icuanicu'tun que icputzamā' huan
lē'ksajna'. Quit iclacasqui'n a'ntū tzey para hui'xina'n
porque Dios cuenta natlahua a'nchī tlahua'nī'ta'ntit lā'
nacāmāpalayāni'. 18 Hua'chilh quilāmāpalakō'uj lā' has-
ta a'katāxtūlh. Tū'tza' icmaclacasqui'n catūhuā porque
Epafrodito quilīmini'lh huan lē'ksajna' a'ntū quilā-
macamini'uj hui'xina'n. Dios laktzī'n a'ntū quilāmax-
quī'uj lā' hua'chilh Dios maxquī'tit. Lā' xla' nalīpāxuhua.
19 Lā' quinDiosca'n nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'nā'tit hui'xina'n por ixpālacata Jesús. Xla'
hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā huī' Dios lā' ka'lhī ixlīhuāk
a'ntū maclacasqui'ncan. U'tza' Dios tzē nacālīmax-
quī'yāni'. 20 Camācā'tanīca Dios quinTāta'ca'n para
pō'ktu. Amén.

A'xmān saludos

21 Iccāmacā'ni'yāchāni' saludos para milīhuākca'n
a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Jesucristo. Huan tā'timīn a'ntīn
quintatā'lahui'lāna' xlaca'n cātamacā'ni'yāchāni' salu-
dos hui'xina'n. 22 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' cā-
tamacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n lā' xlaca'n a'ntīn
tascujmā'na na ixchic emperador nā xlaca'n cāta-
macā'ni'yāchāni' saludos.
23 Ixtalakalhu'mān huan Māpa'ksīni' Jesucristo
cacātā'tachokoni' milīhuākca'n. Amén.

COLOSENSES

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Colosas a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Pablo a'ntī cāmacamini'yāni' huā'mā' carta
lā' quit ixapóstol Jesucristo por ixtapuhuān Dios.
Nā huī' huā'tzā' huan tā'tin Timoteo. 2 Quintu'ca'n iccā-
macā'ni'yāchāni' saludos milīhuākca'n xalanī'n nac
Colosas lā' a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios lā' a'ntīn tū'
taxtutāya'tit na ixtej Cristo. QuinTāta'ca'n Dios
cacālakalhu'mani' lā' xa'nca calatahui'la'tit.

Pablo kalhtō'ka'ni'lh Dios ixpālacata a'ntī ixtakalhlaka'ī'

3 A'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'uj Dios a'ntī ixTāta' Jesucristo
quiMāpa'ksīni', ickalhtō'ka'uj por mimpālacataca'n. Lā'
pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī 4 porque quincā-
tamāca'tzīnīni' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo lā'
a'nchī cāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios.
5 Chuntza' kalhlaka'ī'yā'tit lā' cāpāxquī'yā'tit porque
ka'lhīpā'na'ntit a'ntū māquī'canī't para hui'xina'n nac
a'kapūn. U'tza' hui'xina'n sca'ttittza' a'xni'ca' pū'la kax-
pa'ttit huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 6 Lā'
chu a'nchī cātamāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n, chuxalhā
huan nac cā'quilhtamacuj nā cāmāsu'ni'mā'ca. Lā' tal-
hūhua'mā'na tachi'xcuhuī't a'ntīn takalhlaka'ī'mā'na.
Nā chuntza' lanī't na milaclhpu'nanca'n desde a'xni'ca'
kaxpa'ttit lā' māchekxī'tit a'nchī Dios stu'ncua'
quincālakalhu'manāni'. Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que
stu'ncua' a'ntū cātamāsu'ni'ni'. 7 Chuntza' maksca'ttit
Epafras a'ntī quincātā'scujni' lā' a'ntī icpāxquī'yāuj. Xla'
quilaktapalhca'n quit lā' Timoteo lā' līlacatejtin scuja
hua'chi ixtasācua' Cristo. 8 Lā' quincātamāstū'ncni'ni'
xla' a'nchī pāxquī'ni'nā'tit por huan Espíritu Santo.
9 Lā' desde a'xni'ca' ickaxmatui a'nchī kalhlaka'ī'tit,
quina'n tū' icmakxtekāuj ickalhtō'ka'ni'uj Dios por
mimpālacataca'n. Lā' icsqui'ni'yāuj que hui'xina'n
xa'nca camāchekxī'tit a'ntū ixtapuhuān Dios. Chuntza'
Dios xa'nca nacāmāca'tzīnīyāni' a'ntū xla' lacasqui'n
natlahua'yā'tit. Lā' cālīmāsu'ni'yāni' ixEspíritu para que
tzē natlahua'yā'tit. 10 Chuntza' naca'tzīyā'tit chī
nalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasqui'n lā' chuxatū
natlahua'yā'tit namakapāxua Dios. Lā' ixpālacata huan
xatzey a'ntūn tlahua'yā'tit, ū'tza' līpasu'yu que
tlahua'pā'na'ntit ixtascujūt Dios. Lā' ā'chulā' nasca'tā'tit
a'nchī huanī't Dios. 11 Cacālīmātli'hui'clhīni' huan xa-
ka'tla' ixlīmāpa'ksīn Dios chu a'nchī xla' māstā' para
que natāyani'yā'tit a'ntū nacāpātle'keni'yāni' lā' tū'
na'a'kchipinā'tit. Napāxuhua'yā'tit. 12 Lā' camaxquī'tit
pāxcatca'tzī huan xaTāta' Dios. Xla' quincācāxt-
lahuanī'ta'ni' para namaklhtīni'nāuj a'ntū cāxtlahua-
canī't para huan a'ntīn takalhlaka'ī' Dios. Lā' ū'tza' a'nl-
hā Dios māpa'ksīni'n lā' a'ntza' pō'ktu xkaka. 13 Dios
quincāmāpūtaxtūni' de a'nlhā cā'pucsua' a'nlhā mā-
pa'ksīni'n huan ko'ti'ti' lā' quincātamālacsijni' a'nlhā
māpa'ksīni'n ixO'kxa' lā' lej pāxquī' ixO'kxa'. 14 Jesús
quincālakmāxtuni' lā' quincāmāsputūnu'ni'kō'ni' quin-
talaclē'i'ca'n.

Dios lā' tachi'xcuhuī't tako'xamixa ixpālacata Cristo

15 Tūla laktzī'ncan Dios pero Jesús māsu'yu chī huanī't
Dios. Lā' xla' Dios lacsacli para namāpa'ksī ixlīhuāk
a'ntū a'nan. 16 Xla' ixtā'lahuī' Dios a'xni'ca' tlahualh
ixlīhuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna'
a'yuj laktzī'ncan lā' a'yuj tū' laktzī'ncan. Lā' por ixquilh-
tampān cātlahualh a'ntīn tatahui'la nac tronos nac
a'kapūn lā' por ixquilhtampān cāmā'a'nanīlh xanapux-
cu'nu' huan ángeles. Nā cāmā'a'nanīlh a'ntī cāmāpa'ksī
huan espíritus. Jesús tlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan por
ixpālacata māni' xla' lā' para namakapāxua xla'. 17 Xla'
xapū'la ixuanī't de ixlīhuāk a'ntū a'nan lā' por ixquilh-
tampān ixlīhuāk huī'cus lā' cālacāxui'līnī't. 18 Ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Jesús, xlaca'n talanī't hua'chi ix-
macni'. Lā' xla' hua'chilh ixa'kxāk huanmā' macni'. Ix-
pālacata xla' lītzuculh ixlīhuāk lā' xla' xamāpa'ksīni'
ixlīhuākca'n a'ntīn talakahuanchokolh. Chuntza' xla'
xapū'la lā' nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk catūhuā.
19 Chuntza' huāk a'ntū Dios ka'lhī, nā ka'lhī Cristo. Lā'
a'nchī huanī't Dios, nā chuntza' huanī't Cristo. Lā'
chuntza' ixtapuhuān Dios. 20 Lā' por ixpālacata Jesús
tako'xamixkō'lh Dios lā' tachi'xcuhuī't. Chuxatī nac
cā'ti'ya'tna' lā' chuxatī nac a'kapūn, ixlīhuākca'n lā' Dios
cāmāko'xamixīkō'ca. A'xni'ca' xtokohua'ca'ca Jesús lā'
taxtulh ixka'lhni' a'xni'ca' māsputūlh a'ntū ixquincāt-
lahuanī'ta'ni' lītā'ca'tza.
21 Lā' hui'xina'n milaktaca'n līta'ca'tza ixuanī'ta'ntit
con Dios. Tū' ixlaktzī'ncu'tunā'tit Dios lā' tū' ix-
ca'tzīcu'tunā'tit a'ntū xla' lacasqui'n. Hui'xina'n ixt-
lahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. 22 Lā' chuhua'j la'nī'ta'ntit ix-
amigo Dios como Cristo cāmāko'xamixīni' a'xni'ca'
māstā'lh ixmacni' para nanī. Chuntza' tlahualh para
que tzē nacāmālacsu'yuyāni' hui'xina'n xalacuan na
ixlacapūn Dios lā' para que tuntū' nalaclī'pinā'tit lā' tū'
na'a'nan a'ntū nacātalīyāhua'yāni'. 23 Chuntza' tasqui'nī
xa'nca catachokotit lā' tū' cataxtutāya'tit na ixtej Dios.
Lā' tū' caxtāpalī'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit. Huan xatzey
tachihuīn a'ntū cātamāsu'ni'ni' hui'xina'n lā' a'ntū
lī'a'cta'sana'nca chu xalhā nac cā'quilhtamacuj, ū'tza'

cakalhlaka'ī'tit. Lā' huā'mā' xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo lā' ū'tza' a'ntū quit icmāsu'yu.

Pablo hualh que Cristo cātā'lahuī' a'ntī takalhlaka'ī'

24 Chuhua'j a'yuj icpātīni'mā' por mimpālacataca'n,
iclīpāxuhua. Lā' a'ntū līpātī quimacni' ū'tza' maktāya
para natlōkentaxtūkō' a'ntū maclacasqui'n
napātīni'ncan ixpālacata a'ntīn takalhlaka'ī'. Xlaca'n
hua'chilh ixmacni' Jesucristo. 25 Lā' quit chu a'nchī Dios
quilīmāmacū'lh quintascujūt por mimpālacataca'n,
chuntza' icmāstū'nckō' ixtachihuīn Dios. 26 U'tza' a'ntū
ixtatzē'knī't de ángeles lā' tachi'xcuhuī't desde a'xni'ca'
tzuculh huan quilhtamacuj, ū'tza' chuhua'j cāmā-
su'ni'can xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. 27 Dios lacasqui'lh
que xlaca'n nataca'tzī a'nchī lej xaka'tla' lā' tzēhuanī't
ū'tza' a'ntū ixtatzē'knī't. Lā' ū'tza' huā'mā': Cristo chu
kēxtim cātā'hui'lani' hui'xina'n a'yuj israelitas lā' a'yuj
tū' israelitas. Lā' como Cristo chu kēxtim cātā'hui'lani'
hui'xina'n, ū'tza' līka'lhīpā'na'ntit huan lej ka'tla'
catūhuā a'ntū nala mila'ca'n nac a'kapūn.
28 Huā'mā' Cristo quina'n iccāmāstū'ncni'yāuj
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't lā' iccāhuaniyāuj a'ntū
nacāpātle'keni' palh tū' natakalhlaka'ī'. Lā' iccāchihuī-
na'maxquī'yāuj ixlīhuākca'n lā' iccālīmāsu'ni'yāuj huan
tapāstacna' a'ntū Cristo quincāmāca'tzīnīni'. Chuntza'
tzē na'iccāmaktāyayāuj para que natala hua'chi Cristo
lacasqui'n. 29 Lā' ū'tza' quit iclīscujmā'. Lā' con ixlīhuāk
quintahuixcān a'ntū xla' quimāhuixcānī, ū'tza' lej iclīs-
cuja.

2

Lā' quit iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit a'nchī lej ic-
scujmā' mimpālacataca'n hui'xina'n xalanī'n nac
Colosas lā' ixpālacataca'n xlaca'n xalanī'n nac Laodicea
lā' para ixlīhuākca'n xalanī'n a'nlhā tū' quilakapascan.
2 Lā' icscujmā' para na'iccāmāhuixcānīyāni' milīhuāk-
ca'n ixpālacata a'nchī lāpāxquī'yā'tit. Chu lakatin
la'nī'ta'ntit como lāpāxquī'yā'tit. Lā' icscujmā' para
naca'tzīyā'tit que xa'nca namāchekxī'kō'yā'tit huan
xalīstu'ncua' lā' naca'tzīyā'tit a'ntū tzē'k ixca'tzī Dios
hasta chuhua'j. Lā' ū'tza' huan tachihuī'n ixpālacata
Cristo. 3 Tū' maclacasqui'nāuj ā'tāpātin līmāsca'tīn.
Xmān Cristo ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' tzē naquincāmās-
ca'tīyāni' lā' tzē naquincāmāmāchekxīnīyāni' a'ntū
quincāmāsca'tīyāni'. 4 U'tza' huā'mā' iccāhuaniyāni'
para que nīn tintī' nacāta'a'kxokoyāni' con xatzēhuanī't
tachihuīn. 5 Lā' a'yuj quit tū' icui'lacha' con quimacni'
pero hua'chilh icui'lacha' con quilīca'tzīn. Lā' iclīpāx-
uhua iclaktzī'mā' a'nchī xa'nca latā'kchokoyā'tit lā' tū'
taxtutāyayā'tit na ixtej Dios. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.
6 Lā' como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Cristo hua'chi miMā-
pa'ksīni'ca'n, nā chuntza' nalatā'kchokoyā'tit hua'chilh
hui'xina'n lā' Cristo chu lakatin. 7 Xa'nca cakalhlaka'ī'tit
a'ntū cātamāsu'ni'ni'. U'tza' hua'chi a'katin qui'hui'
a'ntū pūlhmā'n ixtankāxē'k. Lā' ā'chulā' nalīsca'tātit de
Cristo lā' natasu'yu hua'chilh stacpā'na'ntit chu a'nchī
tasu'yu que stacmā' huan chic a'ntū yāhuamā'ca. Lā'
lhūhua' pāxcatca'tzī namaxquī'yā'tit ixpālacata Jesús.

Cristo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacuj-ca'n

8 Cuenta catlahua'tit lā' tū' catamakxtektit ā'chā'tin
nacālī'a'kxokoyāni' a'ntū māsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'.
Tuntū' ixtapalh lā' hua'chilh nacāmāpātza'nkānīyāni'
a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit. Huanmā' chi'xcu' xmān cāmā-
su'ni'yāni' ixtachihuīnca'n chi'xcuhuī'n a'ntīn tahuan
palh maclacasqui'n natlahua'yā'tit lhūhua' catūhuā
para que Dios nacālaktzī'nāni' lacuan. Lā' huanmā'
chi'xcu' huan palh xmān kalhlaka'ī'yā'tit Cristo, tisputa-
cus. Tū' xa'nca māsu'yu a'nchī huanī't Cristo.
9 Lā' cuenta catlahua'tit para que tū' nacātamā-
su'ni'yāni' a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo porque
Cristo chu lakatin con Dios. 10 Lā' como hui'xina'n
tapa'ksīyā'tit con Cristo, lītzuma'yā'tit ixlīmāpa'ksīn.
Xla' ū'tza' xapuxcu' de ixlīhuāk līmāpa'ksīn lā' ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn tamāpa'ksīni'n. 11 A'xni'ca' tamacamāstā'tit
hui'xina'n con Cristo, cātaxapani'ni' mintalaclē'i'ca'n.
Hua'chilh cātamāmakxtuni' xakōlūhua' mimacni'ca'n
a'ntū lītlahua'tit talaclē'i' lā' cātalīmālhakē'ni' xasāsti'
mimacni'ca'n a'ntū lītlahua'yā'tit ixtapuhuān Dios.
Huan chi'xcuhuī'n cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para
natatlahua circuncisión lā' chuntza' cāmāxtunquīcan
para Dios. Pero a'xni'ca' Cristo cāmāxtunquīyāni'
hua'chilh cātamāmakxtuyāni' huan xakōlūhua' mimac-
ni'ca'n. 12 Sāsti' minquilhtamacujca'n chuhua'j porque
kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' a'xni'ca' a'kpaxtit, ū'tza' līmā-
su'yulh que hua'chilh cātatā'mā'cnūyāni' Cristo lā'
tā'lakahuanchokotit porque Dios mālakahuanīchokolh
Cristo. 13 Hui'xina'n hua'chi xanīnī'n ixuanī'ta'ntit ix-
pālacata mintalaclē'i'ca'n lā' ixpālacata huan circun-
cisión a'ntūn tū' tlahua'tit hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' Dios
quincāmāsputūnu'ni'kō'ni' quintalaclē'i'ca'n, xla'
quincāmālakahuanīni' chu a'cxtim con Cristo. 14 Lā'
hua'chilh ixtzo'kcanī't lakatin acta contra quina'n. Lā'
Dios māsputūkō'lh lā' cāmāsputūkō'lh ixlīhuāk a'ntū
ixlaclē'nāuj. Dios māpānūkō'lh a'xni'ca' xtokohua'ca'ca
Cristo huan nac cruz lā' hua'chilh tā'xtokohua'ca'ca
huan acta nac cruz. 15 Lā' ixlīhuāk ā'makapitzīn līmā-
pa'ksīn a'ntū a'nan nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' nac
cā'ū'nī'n, Dios cāmaklhtīkō'lh ixlīmāpa'ksīnca'n lā'
cāmāmaxanī'lh calacan. Lā' Dios cātlajalh ixpālacata
Cristo a'xni'ca' nīlh nac cruz.

Calē'capintit a'ntū xala' nac a'kapūn

16 Chuntza' tū' catitamakxtektit ā'chā'tin nacā-
ta'a'ksa'nāni' ixpālacata a'ntū hua'yā'tit nīn ixpālacata
tū' maclacapini'yā'tit chuxatūyā cā'tani' nīn huan sába-
do. 17 Huā' tamā'na līmāsca'tīn xmān hua'chi
ixmāspilē'k a'nchī Dios māpa'ksī. Cristo a'ntīn tlahualh
huā'mā' māspilē'k lā' xla' māsu'yu a'nchī līmāpa'ksīni'n
Dios. 18 Tū' catamakxtektit que ā'chā'tin nacāhuaniyāni'
palh Dios tū' makxteka natā'chihuīna'nā'tit Dios lā'
palh maclacasqui'n pū'la nacātā'chihuīna'nā'tit huan
ángeles. Xla' nahuan chuntza' para que napuhua'nā'tit
que xla' tū' ka'tla'jca'tzī, pero tū' stu'ncua'. Lej

ka'tla'jca'tzī xla'. Lā' xla' puhuan que más tzey lanī't ix-
pālacata a'ntū līlakachuyalh a'yuj tū' a'nan a'ntū nalī-
ka'tla'jca'tzī. Chuntza' puhuan pero tū' por ixpālacata
Espíritu Santo. 19 Chuntza' tlahua lā' tū' xa'nca stālani'
huan Cristo a'ntī hua'chi ixa'kxāk huan macni'. Lā'
huan macni', ū'tza' huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā'
quimacni'ca'n cāka'lhī ixtāstucat lā' ī'xno'jot a'ntū lī-
maktāya lā' a'ntū līlāchi'panī't. Lā' qui'a'kxākca'n, ū'tza'
a'ntū māpa'ksī quimacni'ca'n. Lā' chuntza' Cristo a'ntī
huan a'kxāk līmāstaquī ixmacni' con ixlīmāpa'ksīn
Dios. Lā' ixmacni' Cristo ū'tza' xlaca'n a'ntīn takalhla-
ka'ī'. Lā' ixmacni' Cristo chu lakatin lanī't porque huan
a'ntīn takalhlaka'ī' talīpāhuan xla'.
20 Huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī' Cristo tahuan que
maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit lhūhua' talanān
a'ntūn tū' ixla' Cristo. Pero como hui'xina'n hua'chilh
tā'nī'tit Cristo, tū' maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ix-
talanānca'n tachi'xcuhuī't. Lā' ¿a'chī' tlahua'yā'tit chu
a'nchī tahuan? 21 Huancan: "Tū' tixa'ma'ya' huā'mā'. Tū'
tihua'ya' huā'mā'. Tū' ticāchi'paya' huā'mā'". 22 Lā'
a'ntūn tzē chi'pacan o hua'can o xa'macan, tū' cati-
tatāyani'lh; huāk natasputkō'. Huanmā' talanān xmān
chu a'nchī tamāpa'ksī chi'xcuhuī'n lā' tamāsu'yu xla-
ca'n. 23 A'ntī chuntza' tamāsu'yu, tatasu'yu hua'chilh lej
taca'tzī ixpālacata a'nchī lej tamācā'tanī ángeles. Lā'
tamāpātīnī ixmacni'ca'n. Pero ixpālacata a'ntūn tat-
lahua xmān ā'chulā' natalīka'tla'jca'tzī.

3 Lā' como hui'xina'n tā'lakahuanchokotit Cristo lā'
ka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n,
calīhui'lī'tit naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāxtāpalīni'yāni' para
nala'yā'tit hua'chi Cristo. Xla' pāxtūtahui'la Dios lā'
tā'māpa'ksīni'mā'. 2 Pō'ktu napāstacā'tit huan a'ntū
ixla' Cristo lā' tū' catilē'capintit a'ntū xala' huā'mā' quil-
htamacuj. 3 Huā' tamā'na' tūlalhtza' cātamāpa'ksīyāni'
porque minquilhtamacujca'n tatzē'knī't con Cristo.
Dios a'ntī cāmātzē'kli. Hua'chilh nīnī'ta'ntittza' lā' tuntū'
tzē namāpa'ksī huan nīn. 4 Lā' a'xni'ca' namimpala
Cristo lā' lej xkaka, nā hui'xina'n natā'tasu'yuyā'tit
porque minquilhtamacujca'n chu a'cxtim con xla'.

Pablo māstū'ncli a'nchī ixuanī'tauj pū'la lā' a'nchī layāuj chuhua'j

5 Chuntza' calīhui'lī'tit nacāmāxtukō'yā'tit mintapās-
tacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. A'ntūn tū' tzey, ū'tza' huā'mā':
Tlahuacan talākalhī'n; ka'lhīcan xako'hua'jua' tapāstac-
na'; tamakxtekcan cāmāpa'ksīcan ixmacni'ca'n; lej
lakatīcan a'ntūn tū' tzey; lā' tampi'lhīni'ncan. A'ntīn
chuntza' tatlahua, ixtā'chuntza' a'ntīn tatzokostani'
lakatin ídolo. 6 Lā' ixpālacata huā' tamā'na a'ntūn tū'
tzey lej lī'a'kchā'n Dios. Lā' namin lakatin chi'chini' lā'
a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios xlaca'n nataca'tzī ix-
tā'kcha Dios. 7 Nā hui'xina'n chuntza' ixlatlā'hua'nā'tit
a'xni'ca' tūna'j ixkalhlaka'ī'yā'tit. 8 Pero chuhua'j
cacāmāpānū'tit huā' tamā'na: huan tā'kcha lā' huan
tā'ksa'nīn. Tū'tza' catica'tzalaktzī'nī'ni'ntit. Lā' huan
ko'hua'jua' tachihuīn tū'tza' catiquilhtaxtutit. 9 Tū'
cati'a'kxokotit ā'chā'tin porque māpānū'tit mintapās-
tacnaca'n a'ntūn tū' tzey 10 lā' xtāpalī'tit mintapāstac-
na'ca'n. Lā' sāsti' sca'tpā'na'ntit para que ā'chulā'
nala'yā'tit hua'chi Dios a'ntī cāmaxquī'ni' xasāsti' min-
quilhtamacujca'n. Lā' chuntza' namāchekxī'yā'tit a'nchī
huanī't Dios. 11 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu
lakatin talanī't. Huan griego a'ntī kalhlaka'ī' chu a'cxtim
hua'chi huan israelita a'ntī lakapasa ixley Moisés lā'
a'ntī kalhlaka'ī'. Nā huan a'ntī tlahuani'canī't circun-
cisión chu a'cxtim hua'chi huan a'ntī tū' tlahuani'canī't
circuncisión. Huan makatiyāti' lā' huan tīn tuntū' ca'tzī
lā' huan xatatamāuj tasācua' lā' huan a'ntī libre,
ixlīhuākca'n chu lakatin talanī't ixpālacata Cristo. Lā'
xmān talē'ca'a'n Cristo. Cristo quincātā'hui'lani'
quilīhuākca'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj lā' xmān xla'
quincāmātlahuanīni' chu a'nchī Dios lacasqui'n.
12 Dios cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n lā' lej cāpāxquī'yāni'
lā' cātamāxtunquīni' para que ixla' nala'yā'tit. U'tza'
calīhui'lī'tit nalakalhu'ma'nā'tit lā' nacāmaktāyayā'tit
ā'makapitzīn lā' xa'nca nacātā'chihuīna'nā'tit. Tū' cati-
ka'tla'jca'tzītit lā' tū' stu'tu'lu' catisqui'ntit midere-
choca'n. Pū'la capāstactit ā'chā'tin. Lā' tū' palaj
ca'a'kchipintit. 13 Catāyani'tit a'ntū cātlahuani'yāni'
a'ntūn tū' tzey ā'chā'tin lā' calāmāsputūnu'ni'tit huan
a'ntī puhua'nā'tit que cālaclē'ni'yāni'.
Calāmāsputūnu'ni'tit chu a'cxtim hua'chi Dios
cāmāsputūnu'ni'ni'. 14 Huā' a'ntū más tasqui'nī, ū'tza'
talāpāxquī'n lā' ū'tza' hua'chi a'ntū nacālīmāchi'pīkō'
ixlīhuāk milītzeyca'n. 15 Dios cāmātza'ta'tī' mi'a'clh-
cunucca'n lā' cāmātza'ta'tī' ixa'clhcunucca'n
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' chu lakatin
līla'yā'tit milīhuākca'n. Nā ū'tza' a'ntū nacālīmak-
tāyayāni' para que tzē naca'tzīyā'tit a'ntūn tzey lā'
a'ntūn tū' tzey. Chuntza' capāxuhua'tit lā' camāstā'tit
pāxcatca'tzī.
16 Lej capāstactēlha'tit ixtachihuīn Cristo. Lā'
nalīlāmāsu'ni'yā'tit lā' nalālīmaxquī'yā'tit tapāstacna'
con ixlīmāpa'ksīn Dios. Cacātlī'tit huan salmos lā' him-
nos lā' cantos espírituales con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc-
ca'n. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca' tlī'yā'tit.
17 Lā' palh nachihuī'na'nā'tit, palh natlī'yā'tit, palh nat-
lahua'yā'tit catūhuā, chuxatū calalh a'ntūn
tlahua'pā'na'ntit, catlahua'tit por ixlīmāpa'ksīn huan
Māpa'ksīni' Jesús. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios
xaTāta' ixpālacata Jesús.

Pablo hualh a'nchī natalatā'kchoko huan a'ntīn takalhlaka'ī'

18 Huan puscan cacā'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n
hua'chi minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'. 19 Huan xakōlu'
cacāpāxquī'tit mimpuscātca'n lā' līlacatzucu catā'chi-
huīna'ntit. Tū' calāsta'la'tit. 20 Huan camana', pō'ktu
cacā'a'kahuāna'ni'tit mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n
porque chuntza' namakapāxua'yā'tit Dios. 21 Huan
xanatātana' tū' ticāmakā'kchipinā'tit mincamanca'n
para que tū' natajiclhua'. 22 Huan xatatamāuj
tasācua'nī'n xa'nca cacā'a'kahuāna'ni'tit huan a'ntī
cāmāpa'ksīyāni'. Tū' xmān catiscujtit a'xni'ca' cālak-
tzī'nāni' pero nalīhui'lī'yā'tit xa'nca nascujā'tit como
a'cnīni'ni'yā'tit huan Māpa'ksīni'. 23 Chuxatū calalh

mintascujūtca'n, ū'tza' nalīhui'lī'yā'tit natlahua'kō'yā'tit
hua'chilh huan Māpa'ksīni' Jesucristo mimpatronca'n
ixuanī't lā' tū' kalhatin chi'xcu'. 24 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que huan Māpa'ksīni' nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n
a'ntū huan herencia xala' nac a'kapūn. Hui'xina'n ix-
tasācua'nī'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 25 Lā' chuxatī
natlahua a'ntūn tū' tzey, māni' xla' namāpala. Ixlīhuāk-
ca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, ixlīhuākca'n chu
a'cxtim na ixlacapūn Dios.

4 Hui'xina'n a'ntī xapatrón, cacāmaxquī'tit
mintasācua'ca'n a'ntū minī'ni' lā' a'ntū xlaca'n tat-
lajalh. Ca'tzīyā'tit que nā hui'lacha' nac a'kapūn a'ntī nā
cāmāpa'ksīyāni'.

2 Pō'ktu catā'chihuīna'ntit Dios lā' cuenta catlahua'tit
a'xni'ca' tlahua'pā'na'ntit oración lā' namaxquī'yā'tit
pāxcatca'tzī. 3 Lā' nā nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāxt-
lahua a'nchī na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn lā'
na'icmāstū'ncāuj a'ntūn tūna'j māca'tzīnīni'ncan ixpāla-
cata Cristo. Lā' ū'tza' ixpālacata iclītachī'n quit.
4 Casqui'ni'tit Dios que xa'nca na'icmāsu'yu ixpālacata
Cristo hua'chi tasqui'nī.

5 Xa'nca calatā'kchoko'tit na ixlacapūnca'n a'ntīn tū'
takalhlaka'ī' lā' xa'nca capāstactit a'ntū natlahua'yā'tit
na ixlacapūnca'n līhuan a'nan lugar. 6 Huan matzat
mojōcan nac līhua't para mācanīcan lā' tzey nala. Nā
chuntza' cuenta catlahua'tit mintachihuīnca'n para que
tzey natala lā' nakalhtīni'nā'tit hua'chi maclacasqui'n.

Huan ā'xmān saludos

7 Huan Tíquico nacāmāca'tzīnīyāni' a'nchī iclīlahuī' lā'
a'ntū ictlahuamā'. Xla' quintā'tinca'n lā' lej pāxquī'can.
Līlacatejtin quimaktāya lā' ixpālacata huan Māpa'ksīni'
quintā'scuja. 8 U'tza' iccālīmacā'ni'yāni' para
naca'tzīyā'tit a'nchī iclahui'lanāuj lā' tū' caticātapā-
ta'lani'. 9 Lā' Onésimo natā'a'n. Xla' quintā'tinca'n a'ntī
līlacatejtin latā'kchoko lā' a'ntī pāxquī'can. Lā' xla' xala'
na milaclhpu'nanca'n. Xlaca'n nacātahuanikō'yāni'
a'ntū pātle'kenī't huā'tzā'.

10 Quintā'tachī'n Aristarco lā' Marcos a'ntī ix-
tā'puxni'mit Bernabé cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Lā'
ka'lhī'yā'tittza' huan līmāpa'ksīn ixpālacata Marcos.
Palh xla' nacālaka'nāni', hui'xina'n caka'lhī'chipitit. 11 Lā'
huan Jesús a'ntī ka'lhī ā'tāpātin ixtacuīni' Justo cā-
macā'ni'yāchāni' saludos. Xmān ixtu'tunca'n israelitas
a'ntī quintatā'scujmā'na para natamāsu'yu a'nchī Dios
cāmāpa'ksīkō'. Xlaca'n quintamāhui'xcānīmā'na.
12 Epafras cāmacā'ni'yāchāni' saludos. Xla' xala' a'ntza'
lā' ixtasācua' Jesucristo. Lā' lej cāpāstacāni' lā' lej
squi'ni' Dios que xa'nca natāyayā'tit na ixtej Dios
hua'chi chi'xcu' a'ntī ka'tla'tza' como ca'tziyā'tittza' ixta-
puhuān Dios lā' tlōkentaxtūyā'tit. 13 Iccāhuaniyāni' que
xla' lej scujli por mimpālacataca'n lā' por ixpālacataca'n
xalanī'n nac Laodicea lā' nac Hierápolis. 14 Huan doctor
Lucas a'ntī pāxquī'can lā' Demas cātamacā'ni'yāchāni'
saludos.

15 Cacālī'pini'tit saludos quintā'timīnca'n nac Laodicea
lā' huan Ninfas lā' huan tā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā'
tatakēstoka na ixchic. 16 Lā' a'xni'ca' lakapū-
tle'kekō'nī'ta'ntittza' huā'mā' carta na milaclhpu'nan-
ca'n, camacapintit nac huan līto'kpān nac Laodicea
para nalakapūtle'kecan a'ntza'. Lā' nā hui'xina'n nā
nalakapūtle'keyā'tit huan carta a'ntū naminācha' nac
Laodicea. 17 Lā' nahuaniyā'tit Arquipo huā'mā': "Cuenta
catlahua' lā' catlōkentaxtu' huan tascujūt a'ntū mila'
por ixquilhtampān huan Māpa'ksīni'".

18 Quit, Pablo, ictzo'kmā' quē'cstu huā'mā' saludo.
Caquilāpāstacui que quit ictachī'n. Dios
cacāsicua'lanālīni'. Amén.

1 TESALONICENSES

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzo'kli lakatin carta

1 Ictzo'knumā'nauj quina'n, Pablo lā' Silvano lā'
Timoteo. Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n xalanī'n
nac Tesalónica a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit lā' tapa'ksīyā'tit con
Dios quinTāta'ca'n lā' nā huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca
cacā'a'nī'ni'ni'.

Tasu'yulh a'nchī lej takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Tesalónica

2 Pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpāla-
cataca'n lā' pō'ktu icorarlīyāuj por hui'xina'n. 3 Ic-
cālīpāstacāni' hui'xina'n na ixlacapūn Dios quinTā-
ta'ca'n a'ntū tlahua'tit hui'xina'n como ū'tza' lītasu'yu
a'nchī lej kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' iccālīpāstacāni' a'nchī lej
scujtit como ū'tza' lītasu'yu a'nchī pāxquī'yā'tit Dios. Lā'
iccālīpāstacāni' hui'xina'n a'nchī tū' makxtekā'tit kalhla-
ka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 4 Dios lej cāpāx-
quī'yāni' hui'xina'n, tā'timīn. Lā' quina'n icca'tzīyāuj que
Dios cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n. 5 Huan xatzey tachi-
huīn a'ntū iccāquīmāsu'ni'ni' hui'xina'n, ū'tza' tū' xmān
quintachihuīnca'n. Xa'icmāsu'yuyāuj por ixlīmāpa'ksīn
huan Espíritu Santo. Lā' xa'nca xa'icca'tzīyāuj que lej
stu'ncua' huan xatzey tachihuīn a'ntū xa'icmā-
su'yuyāuj. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī lacatejtin
xa'iclatlā'huanāuj a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lachāni'. Lā'
xa'iclatlā'huanāuj chuntza' por mimpālacataca'n.
6 Lā' hui'xina'n quilāmaksca'tui lā' chuntza'
maksca'txtutit huan Māpa'ksīni'. A'yuj lej līpātīni'ntit
a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit huan xatzey tachihuīn, pero lej ix-
ka'lhīyā'tit tapāxuhuān como huan Espíritu Santo cā-
maxquī'ni' tapāxuhuān. 7 Lā' como taca'tzīlh a'nchī
hui'xina'n līlatā'kchokoyā'tit, nā chuntza'
talīlatā'kchoko ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'nī't a'ntī
xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. 8 Chuntza'
lī'a'kahuanī't ixtachihuīn huan Māpa'ksīni' por mim-
pālacataca'n. Lā' tū' xmān nac Macedonia lā' nac
Acaya, chu calhāhuā ca'tzīcan a'nchī hui'xina'n kalhla-
ka'ī'yā'tit Dios. Lā' ū'tza' tū' lītasqui'nī na'icuanāuj nīn
lakatin tachihuīn. 9 Ixlīhuākca'n quincātahuaniyāni'
a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'tit quintachihuīnca'n
a'xni'ca' iccāquīlaklani'. Lā' huancan a'nchī hui'xina'n lī-
talakspi'ttit huan ídolos lā' stālani'tit Dios, lā' chuhua'j
tā'scujā'tittza' Dios a'ntī xalakahuan lā' scana'nca. 10 Lā'
huancan a'nchī hui'xina'n ka'lhīpā'na'ntittza' ixO'kxa'
Dios a'ntī naminācha' nac a'kapūn. Huā'mā' Dios
mālakahuanīchokolh. Huā'mā' ū'tza' Jesús a'ntī
quincāmāpūtaxtūyāni', lā' chuntza', a'xni'ca' Dios
nalacāxtlahuakō', tū' caquinticāmāpātīnīni' por quinta-
laclē'i'ca'n.

A'nchī Pablo scujli nac Tesalónica

2 Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tū' chu tlakaj ic-
cāquīlaklani'. 2 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī quincā-
tamāpātīnīni' lā' quincātalakapalani' nac Filipos
a'xni'ca' tūna'j xa'icchā'nāuj nac Tesalónica. Lā' a'yuj
quincāpātle'keni'ni' huā'mā', pero Dios quincāmak-
tāyani' lā' chuntza' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn
a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh lā' tū' iclacapuhuáuj, a'yuj
quincātamāmakchuyīcu'tuni'. 3 Quina'n iccāmaxquī'ni'
tapāstacna'. Lā' a'ntū iccāhuanini' hui'xina'n ū'tza' xas-
tu'ncua'. Tuntū' icpāstacui'. Xa'iccāhuanicu'tunāni' ix-
tachihuīn Dios, lā' xmān ū'tza' iccāquīlīlaklani'. Tū' ic-
cāquī'a'kxokoni'. 4 Dios quincālaktzī'ni' xalactzey lā'
quincālīmāmacū'ni' na'icmāsu'yuyāuj xatzey tachihuīn.
Lā' ū'tza' iclīmāsu'yuyāuj chu a'nchī Dios lacasqui'n.
Quina'n más ictlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios lā' tū'
ixtapuhuānca'n tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza' laktzī'n
qui'a'clhcunucca'n. 5 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quina'n
tū' iccāquīlīmāka'tlī'ni'. Lā' nīn tuntū' iccāquī'a'kxoko-
maklhtīcu'tuni'. Huā'mā' Dios ca'tzī. 6 Tū' xa'icla-
casqui'nāuj que huan tachi'xcuhuī't naquincā-
ta'a'cnīni'ni'yāni', nīn hui'xina'n, nīn ā'makapitzīn, a'yuj
quina'n ixapóstoles Cristo lā' ū'tza' līminī'ni'
caquilā'a'cnīni'ni'uj. 7 Lacatzucu xa'iccātā'chihuīna'nāni'
hua'chi kalhatin puscāt a'ntī cāmaktaka'lha ixcamana'.
8 Xa'iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' xa'iccālīmax-
quī'cu'tunāni' tū' xmān huan xatzey tachihuīn; xa'iccā-
maxquī'cu'tunāni' nā quinquilhtamacujca'n, tanto
xa'iccāpāxquī'yāni'. 9 Tā'timīn, hui'xina'n pāstacā'tit
a'nchī xa'icscujāuj lā' a'nchī xa'icpātīyāuj para na'iclī-
tapātle'keni'yāuj. Quina'n tū' xa'iccāmā-
makasputūcu'tunāni'. Lā' ū'tza' xa'iclīscujāuj tuncuj lā'
tzī'sa a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ixtachi-
huīn Dios.
10 Hui'xina'n laktzī'ntit lā' Dios nā laktzī'lh a'nchī xa'ic-
cātā'lahui'lani' hui'xina'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. Quina'n
tzeyā chi'xcuhuī'n xa'icuanī'tauj. Līlacatejtin
xa'iclatā'kchokoyāuj. Nīn tuntū' xa'ictlahuayāuj a'ntūn
tū' līmakuan. Lā' chuntza' nīn tintī' tzē
naquincālē'ksa'nīni'nāni'. 11 Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit
a'nchī hua'chi kalhatin xatāta' cāmaxquī' tapāstacna'
ixcamana', chuntza' quina'n xa'iccāmaxquī'yāni' tapās-
tacna' milīhuākca'n lā' xa'iccāmākō'xaka'tlī'yāni'. 12 Lā'
lej xa'iccāhuaniyāni' que tasqui'nī līlacatejtin

nalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasqui'n. Dios ū'tza' a'ntī cāta'sani'nī'ta'ni' a'nlhā xla' māpa'ksīni'n lā' a'nlhā lej cā'tzēhuanī't.
13 Lā' nā pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'tit ixtachihuīn Dios a'xni'ca' xa'ic-cāhuaniyāni'. Hui'xina'n ca'tzītit lā' kalhlaka'ī'tit que a'ntū iccāmāsu'ni'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios lā' tū' ix-tachihuīnca'n tachi'xcuhuī't. Lā' stu'ncua' ixtachihuīn Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī scuja na mi'a'clhcunucca'n hui'xina'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit.
14 Hui'xina'n, tā'timīn, cāpātle'keni'ni' a'cxtim hua'chi cāpātle'keni'lh xalanī'n nac Judea a'ntīn tatapa'ksī con Dios lā' takalhlaka'ī' Je-sucristo. Mintā'macchicni'ca'n cātamacaputzani' hui'xi-na'n. Lā' huan israelitas tamacaputzalh ixtā'israelitas-ca'n xalanī'n nac Judea a'ntīn takalhlaka'ī'.
15 Huan is-raelitas tamaknīlh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' quina'n quincā-tamacaputzani'. Dios tū' lakatī a'ntūn tatlahua xlaca'n. Xlaca'n tatā'lāsta'la ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
16 Xla-ca'n tū' quincātamakxtekāni' na'iccātā'chihuīna'nāuj a'ntīn tū' israelitas. Quina'n iccātā'chihuīna'ncu'tunāuj para que natapūtaxtu. Lā' chuntza' huan israelitas ā'chulā' taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīnī Dios.

Pablo ixcālaka'mpalacu'tun xalanī'n nac Tesalónica

17 A'xni'ca' iccāmakxtekni' lā' lātma'j tū' xa'iccālak-tzī'nāni', pō'ktu xa'iccāpāstacāni' hui'xina'n lā' lej xa'ic-cālaktzī'ncu'tunāni'.
18 Quina'n xa'iccāla-ka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n. Lā' quit, Pablo, xa'iccāla-ka'ncu'tunāchāni' maklhūhua' pero huan ko'ti'ti' tū' quincāmakxtekni' na'ica'nāchāuj.
19 A'xni'ca' huan Mā-pa'ksīni' Jesucristo namin lā' natahui'layāuj na ixla-capūn, na'iccālīpāxuhuayāni' como kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' por mimpālacataca'n naca'tzīcan a'nchī xa'ictā'scujāuj Dios.
20 Chuntza' hui'xina'n quilāmaxquī'yāuj tapāx-uhuān lā' iclīka'tla'jca'tzīyāuj por hui'xina'n.
3 Como tū' xa'icca'tzīyāuj a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza' xa'ictāyani'yāuj. Ictipuhuáuj xa'ictachokouj qui'a'cstuca'n, quit lā' Silas, nac Atenas,
2 lā' xa'iccālak-macā'nchāni' Timoteo, quintā'tinca'n. Xla' tā'scuja Dios lā' māsu'yu xatzey tachihuīn a'ntū ixpālacata Cristo. Ic-cālakmacā'nchāni' para que nacāmaxquī'yāni' tapās-tacna' lā' nacāmaktāyayāni' para que más xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit.
3 Huā'mā' ictlahuáuj para que tū' nataxtutāya'yā'tit por ixpālacata a'ntū līpātīni'mpā'na'ntit. Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que tasqui'nī que napātīni'nāuj huā'tzā'.
4 A'xni'ca' xa'ic-cātā'lahui'lachāni' iccāhuanini' a'nchī nalīpātīni'nāuj. Lā' chuntza' pātle'kelh. U'tza' huā'mā' ca'tzīyā'tit.
5 Lā' ū'tza' iclīmacā'ncha' Timoteo. Como tū' xa'icca'tzī a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza' xa'ictāyani'. Xa'ic-ca'tzīcu'tun palh ixkalhlaka'ī'yā'titcus xa'nca. Quit xa'ic-ca'tzīcu'tun palh huan ko'ti'ti' xmān ixcālīlaktzī'nī'ta'ni'. Chuntza' chu xmān xa'icscujtamaka'uj.
6 Chuhua'j Timoteo ixcālakanī'ta'nchāni' lā' chim-pātza'. Quincāhuaniyāni' a'nchī lej xa'nca kalhla-ka'ī'yā'tit lā' a'nchī lāpāxquī'yā'tit. Lā' nā quincāhuaniyāni' a'nchī quilāpāstacmā'nanchāuj pō'ktu lā' quilāpāxquī'yāuj. Lā' xla' quincāhuanini' que hui'xina'n quilālaktzī'ncu'tunāuj chuntza' hua'chi ic-cālaktzī'ncu'tunāni' nā quina'n.
7 Lā' como icca'tzīuj que hui'xina'n nā xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit, ū'tza' xa'iclī-tako'xaka'tlī'yāuj, a'yuj xa'icpātīni'mā'nauj lā' a'yuj lej ixquincāpātle'keni'mā'ni' a'ntūn tū' tzey.
8 Chuhua'j iclīpāxuhuayāuj como icca'tzīujtza' que hui'xina'n nā xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n.
9 Lā' chuhua'j tzē na'icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpālacat-aca'n. Icmaxquī'yāuj lhūhua' pāxcatca'tzī Dios porque lej iclīpāxuhuayāuj na ixlacapūn Dios por mimpālacat-aca'n.
10 Tuncuj lā' tzī'sa lej icsqui'ni'yāuj Dios que ca'ic-cālaka'nchāni' hui'xina'n porque iccāmāsu'ni'cu'tunāni' ā'macsti'na'j a'ntū ticāsputni'yāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
11 Māni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Je-sucristo caquincātamakxtekni' para que tzē na'iccāla-ka'nāchāni' hui'xina'n.
12 Cacāmaktāyani' huan Mā-pa'ksīni' para que ā'chulā' nalāpāxquī'yā'tit, lā' ā'chulā' nacāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, chuntza' hua'chi quina'n iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
13 Dios cacāmāhuixcānīni' lā' cacāmāpānūni'kō'ni' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua' na mi'a'clhcunucca'n para que chuntza' nīn tintī' tzē caticālē'ksa'nīni'ni' a'xni'ca' natāyayāchipitit na ixlacapūn quinTāta'ca'n Dios a'xni'ca' namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús con ixlīhuākca'n a'ntī ixla'.

A'nchīn tzē nalīlatahui'lacan chu a'nchī Dios lacasqui'n

4 A'xmān iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n, tā'timīn. Quina'n iccāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīlatā'kchokoyā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n. Lā' chuntza' latā'kchokopā'na'ntit. Lā' chuhua'j quina'n ic-cāsqui'ni'yāni' hui'xina'n lā' iccāmaxquī'yāni' tapāstac-na' por ixquilhtampān Jesús: ā'chulā' chuntza' ca-latā'kchokotit.
2 Hui'xina'n pāstacā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' por ixquil-htampān Māpa'ksīni' Jesús.
3 Dios lacasqui'n que līla-catejtin nalatahui'layā'tit. Tū' namakpuscātini'nā'tit.
4 Caca'tzī'tit milīhuākca'n a'nchī naputzayā'tit mim-puscātca'n chu a'nchī minī'ni' na ixlacapūn Dios lā' nā na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.
5 Tū' caputzatit mim-puscātca'n con xako'hua'jua' tapāstacna' hua'chi tat-lahua huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' talakapasa Dios.
6 Tū' timakpuscātīni'nā'tit. Tū' tilālakatlajayā'tit chuntza', porque chuntza' tū tzey tlahuani'yā'tit ā'chā'tin chi'xcu'. QuiMāpa'ksīni'ca'n nacāmāpātīnī a'ntī chuntza' natat-lahua. Lā' ū'tza' huā'mā' xa'nca iccāhuaninī'ta'ni' hui'xi-na'n xapū'la.
7 Dios quincālacsacnī'ta'ni' lā' xla' tū' la-casqui'n natlahuayāuj a'ntūn ko'hua'jua'. Quincālacsac-nī'ta'ni' para natlahuayāuj a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios.
8 A'ntīn tū' natatlōkentaxtū huā'mā' līmāsca'tīn, xlaca'n tū' talakmaka'n chi'xcuhuī'n; xlaca'n talakma-ka'n Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī quincāmaxquī'yāni' huan Espíritu Santo.
9 Como hui'xina'n lāpāxquī'yā'tit lītā'timīn, chuntza' tū' tasqui'nī na'iccāhuaniyāni' nīn tuntū' ixpālacata

huā'mā'. Dios cāmāsu'ni'nī'ta'ni'tza' a'nchī nalāpāx-
quī'yā'tit hui'xina'n. 10 Lā' chuntza' tū' xmān lāpāx-
quī'yā'tit, hui'xina'n nā cāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n
huan tā'timīn xalanī'n na ixlīhuāk huan estado de
Macedonia. Lā' iccāsqui'ni'yāni' que ā'chulā' cacāpāx-
quī'tit. 11 Nalīhui'līyā'tit ca'cs natahui'la'yā'tit. Lā' tū'
calīmaktanū'tit a'ntūn tū' mimaca'tzica'n. Lā' cascujtit.
U'tza' huā'mā' iccāhuaninī'ta'ni' pū'la. 12 Lā' chuntza'
nacāta'a'cnīni'ni'yāni' xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ix-
tachihuīn Dios. Lā' chuntza' tzē nalītapātle'keni'yā'tit.

A'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni'

13 Iclacasqui'nāuj que caca'tzītit a'ntū ixlīstu'ncua' ix-
pālacata a'ntīn tanīnī'ttza'. Chuntza' tū' catilakaputzatit
hua'chi talakaputza xlaca'n a'ntīn tū' taka'lhīmā'na para
natalakchā'n Cristo. 14 Quina'n kalhlaka'ī'yāuj que Jesús
nīlh lā' nā lakahuanchokolh. Lā' nā chuntza' kalhla-
ka'ī'yāuj que ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' Jesús
a'xni'ca' tanīlh, nā xlaca'n nacāmālakahuanīchoko Dios
a'xni'ca' namimpala Jesús.
15 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū hualh quiMā-
pa'ksīni'ca'n. A'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni',
quina'n a'ntī xalakahuancus tū' caticāmakxtekui xla-
ca'n a'ntī tanīnī'ttza'. 16 Lā' huanmā' chi'chini' huan Mā-
pa'ksīni' nayujāchi de nac a'kapūn lā' lej pa'lha nahuan
lakatin līmāpa'ksīn. Lā' huan xapuxcu' ángeles nata'sa.
Lā' namakata'sacan ixlīskoli' Dios para nacāmāca'tzīnī-
can que mimā'tza' huan Māpa'ksīni'. Xapū'la nata-
lakahuanchoko xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' Cristo
a'xni'ca' tanīlh. 17 Lā' chu tuncan xlaca'n lā' nā quina'n
a'ntī xalakahuancus, quilīhuākca'n naquincā-
tamā'kayāhua'yāni' nac poklhnu'. Lā' nalakchā'nāuj
huan Māpa'ksīni' nac cā'ū'nī'n tālhmā'n. Lā' para pō'ktu
chuntza' natā'tahui'layāchāuj quiMāpa'ksīni'ca'n. 18 Lā'
huā'mā' tachihuīn nalālīmāpāstaquīyā'tit. Lā' chuntza'
nalālīmākō'xamāka'tlī'yā'tit.

5 Tā'timīn, tū' tasqui'nī na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n
lhānīn napātle'ke huā'mā' lā' lhānīn namin huan
Māpa'ksīni'. 2 Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit que nīn tintī'
ca'tzī lhānīn namin huan Māpa'ksīni'. Chu līmaktin
namin hua'chi chu līmaktin min huan ka'lhāna' de
tzī'sa. 3 A'xni'ca' natahuan tachi'xcuhuī't: "Ca'cs hui'lā-
na'uj, tuntū' catilalh", chu līmaktin nala huan lakuat.
Lacapalh nala huan lakuat hua'chi a'xni'ca' nachini' ix-
taca'tzāt kalhatin puscāt a'xni'ca' nalacatuncuītza' ixca-
man. Lā' tū' catitapūtaxtuni'lh huan lakuat. 4 Xlaca'n tū'
talakapasa Dios lā' tū' taca'tzī palh Jesucristo namim-
pala. Chu līmaktin natasu'yu hua'chi a'xni'ca' namin
kalhatin ka'lhāna' de tzī'sa. Hui'xina'n tū' hua'chi xla-
ca'n como hui'xina'n lakapasā'tit ixtachihuīn Dios lā'
ka'lhīpā'na'ntit Jesucristo hasta a'xni'ca' namin. 5 Hui'xi-
na'n xalanī'n nac cā'tuncuj lā' latlā'hua'nā'tit nac
cā'xkakana'. Como tū'tza' tlahuacu'tunā'tit a'ntūn tū'
tzey, hui'xina'n tū'tza' xalanī'n nac cā'tzī'sa. Tū'tza'
latlā'huanāuj a'nlhā cā'pucsua' como Dios xtā-
palīnī'ttza' quintapāstacna'ca'n. 6 Hua'chilh ixtalh-
tatanī't xlaca'n a'ntīn tū' talakapasa ixtachihuīn Dios.
Tū' calaujtit hua'chi xlaca'n. Skalalh calaujtit lā' cuenta
catlahuaujtit que tū' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey.
7 Cā'tzī'sa lhtatacan lā' cā'tzī'sa ka'chīcan. Xalanī'n nac
cā'tzī'sa hua'chilh ixtalhtatanī't lā' hua'chilh ixta-
ka'chīnī't, como tū' tapāstaca a'ntū ixla' Dios lā' tū' tat-
lahua cuenta a'nchī lacatejtin natalatā'kchoko.
8 Quina'n tū' hua'chi xlaca'n como quina'n xalanī'n nac
cā'tuncuj. Huan tropa ka'lhī ixlu'xu' de līcā'n a'ntū
napūtamaktāya ixa'clhcunuc. Lā' quina'n ka'lhīyāuj
a'ntū napūtamaktāyayāuj nac qui'a'clhcunucca'n. Kalh-
laka'ī'yāuj Jesucristo lā' pāxquī'ni'nāuj chu a'nchī xla'
quincāmāsu'ni'ni'. Lā' ū'tza' līpūtamaktāyayāuj
qui'a'clhcunucca'n. Lā' ū'tza' tū' makxteka natanū na
qui'a'clhcunucca'n a'ntū ko'hua'jua'. Huan tropa ka'lhī
ixtā'knu' de līcā'n a'ntū napūtamaktāya ixa'kxāk. Lā'
quina'n ka'lhīyāuj a'ntū napūtamaktāyayāuj quintapās-
tacna'ca'n. Quina'n kalhlaka'ī'yāuj que napūtaxtuyāuj.
Lā' ū'tza' līpūtamaktāyayāuj. Lā' ū'tza' tū' makxteka
natanū a'ntūn tū' tzeyā tapāstacna'. 9 Dios quincālac-
sacnī'ta'ni' lā' tū' quincāmāpātīnīcu'tunāni' a'xni'ca'
nalacāxtlahuakō'. Quincālacsacni' para que
naquincāmāpūtaxtūyāni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
10 Lā' Jesucristo, xla' līnīlh por quina'n para que
natā'latahui'layāuj xla', palh nīnī'taujtza' o lakahuanāu-
jcus a'xni'ca' xla' namimpala. 11 Lā' por ixpālacata
huā'mā' calālīmaxquī'tit tapāstacna' lā' calāmāhuix-
cānī'tit chuntza' a'nchī tlahuapā'na'ntit hui'xina'n
chuhua'j.

Pablo cāchihuīna'maxquī'lh huan tā'timīn

12 Iccāsqui'ni'yāni', tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit huan
xanapuxcu'nu' a'ntī tatā'scuja Māpa'ksīni'. Huan Mā-
pa'ksīni' cālacsacnī't xlaca'n para nacātamāsu'ni'yāni'
lā' nacātamaxquī'yāni' tapāstacna'. 13 Lej
cacā'a'cnīni'ni'tit lā' cacāpāxquī'tit por ixpālacata ixtas-
cujūtca'n. Hui'xina'n tū' calāsta'la'tit.
14 Lā' iccāmaxquī'yāni tapāstacna', tā'timīn. Cacāquil-
hnī'tit macsti'na'j a'ntī chu xmān talatlā'huan.
Cacāhuanilī'pintit a'ntīn talakachā'ni'nī't. Cacāmak-
tāya'tit a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī'. Cacātāyani'tit
ixlīhuākca'n.
15 Calē'capintit nalātlahuani'yā'tit a'ntū līmakuan. Lā'
nā chuntza' cacātlahuani'tit ixlīhuākca'n a'ntū lī-
makuan. Lā' tū' titlahuani'yā'tit ā'chā'tin a'ntūn tū' tzey,
a'yuj xla' cātlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey.
16 Pō'ktu capāxuhua'tit. 17 Pō'ktu cakalhtō'ka'tit. 18 Ca-
maxquī'tit pāxcatca'tzī Dios chu a'ntū cāpā-
tle'kēni'yāni'. Chuntza' Dios lacasqui'n natlahua'yā'tit
hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Cristo.
19 Tū' camāmakchuyī'tit huan Espíritu Santo a'nchī
scuja. 20 Tū' calakmaka'ntit a'ntūn tahuan
ixa'cta'sana'nī'n Dios. 21 Lā' xa'nca napāstacā'tit palh
tzey o tū' tzey a'ntūn tahuan lā' camaklhtīni'ntit a'ntūn
tzey. 22 Camakxtektit huāk a'ntū xako'hua'jua'.
23 Māni' Dios cacātlahuani' hui'xina'n lej xalacuan.
Dios ū'tza' a'ntī tza'ta'ta' tlahua qui'a'clhcunucca'n. Xla'
cacāmāpānūni'ni' a'ntūn tū' tzey. Lā' cacāmaktāyani'
para que tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Lā' cacā-
maktāyani' para que tū' natanū a'ntū ko'hua'jua' na

mintapāstacna'ca'n lā' na mi'a'clhcunucca'n hasta
a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 24 Ixlīhuāk
huā'mā' Dios nacātlahuani'yāni' como ū'tza' a'ntī cālac-
sacnī'ta'ni' lā' ū'tza' tlōkentaxtū.

A'xmān līsicua'lanālīn

25 Tā'timīn, cakalhtō'ka'tit por quina'n.

26 Cacāsaludarlītit lā' cacāpūsko'ka'tit ixlīhuākca'n
huan tā'timīn chu a'nchī minī'ni' entre lītā'timīn a'ntīn
tatapa'ksī con Dios.

27 Iccālīmāmacū'yāni' por ixquilhtampān Māpa'ksīni'
cacālakapūtle'keni'kō'tit ixlīhuākca'n huan tā'timīn
huā'mā' carta a'ntū ictzo'kmā'.

28 Cacāsicua'lanālīni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Amén.

2 TESALONICENSES

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzo'kli lakatin carta

1 Ictzo'knunāuj quina'n, Pablo lā' Silvano lā' Timo-
teo. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n xalanī'n nac
Tesalónica a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit lā' tā'tapa'ksīyā'tit Dios
quinTāta'ca'n lā' nā huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
2 Cacāsicua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Mā-
pa'ksīni' Jesucristo. Lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Dios nacāmālaclē'nī a'ntīn talaclē'n

3 Quina'n icca'tzīyāuj que hui'xina'n kalhla-
ka'ī'pā'na'ntit ā'chulā' lā' milīhuākca'n lāpāx-
quī'pā'na'ntit ā'chulā'. Lā' ū'tza' tasqui'nī nalīmax-
quī'yāuj pō'ktu pāxcatca'tzī Dios. Chuntza' minī'ni'. 4 Lā'
ū'tza' quina'n lej iclīka'lhīyāuj tapāxuhuān a'xni'ca' ic-
cāhuaniyāuj xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios, a'nchī
hui'xina'n latlā'hua'nā'tit. Iccāhuaniyāuj a'nchī hui'xi-
na'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'titcus lā' tū'
tamakchuyīnī'ta'ntit a'yuj lej cātalīmacaputzayāni'
hui'xina'n lā' lej pātīyā'tit lej lhūhua' catūhuā.
5 Chuntza' lītasu'yu que Dios xa'nca ca'tzī a'nchī
nalīlacāxtlahuakō'. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios
nacālaktzī'nāni' xalacuan para natanū'yā'tit a'nlhā xla'
māpa'ksīni'n. Hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Dios. Lā'
ū'tza' līpātīni'mpā'na'ntit.
6 Ca'tzīyāuj a'nchī tzey nalīlacāxtlahua Dios. A'ntī cā-
tamacaputzayāni' hui'xina'n xlaca'n natamāpala con
Dios lā' xla' nacāmāpātīnī. 7 Dios namājaxī a'nchī
līpātīni'nāuj hasta a'xni'ca' natasu'yu huan Māpa'ksīni'
Jesús. Namināchá' de nac a'kapūn. Lā' por ixquilhtam-
pān natatā'min ixángeles. 8 Jesucristo natalacsu'yu nac
cā'lamana'. Lā' nacāmāmāpalanīkō' a'ntīn tū' talaka-
pascu'tulh Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh huan
xatzey tachihuīn ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesu-
cristo. 9 Xlaca'n nacāmāpātīnī Dios para pō'ktu como
nacāmāxtunquīcan para pō'ktu na ixlacapūn Dios lā'
huan xkakana' a'ntū mālacsu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios.
10 Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' namin huan Mā-
pa'ksīni', nata'a'cnīni'ni' ixtachi'xcuhuī't, lā' na-
talē'cnīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā
chuntza' natlahua'yā'tit nā hui'xina'n porque kalhla-
ka'ī'nī'ta'ntit a'ntū iccāhuanini'.
11 Lā' ū'tza' iclīkalhtō'ka'yāuj pō'ktu por hui'xina'n. Ic-
squi'ni'yāuj Dios que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit hui'xi-
na'n, chu a'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntī
cālacsacnī't Dios para que Dios nacālaktzī'nāni'
xalacuan hui'xina'n. Icsqui'ni'yāuj Dios cacāmaktāyani'
natlōkentaxtūyā'tit ixlīhuāk xatzey mintapuhuānca'n,
lā' huāk tzey a'ntū tlahua'cu'tunā'tit como hui'xina'n
kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza'. Ixlīhuāk huā'mā' Dios tzē nat-
lahua porque ka'lhī līmāpa'ksīn. 12 Lā' chuntza'
na'a'cnīni'ni'can quiMāpa'ksīni'ca'n por mimpālacata-
ca'n. Lā' hui'xina'n nacāta'a'cnīni'ni'yāni' por ixpālacata
Jesucristo. Huā'mā' tzē chuntza' nala porque lej ka'lhī
talakalhu'mān quinDiosca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesu-
cristo.

Huan chi'xcu' a'ntī más ca'tzanca'tzī

2 Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū napā-
tle'ke a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo,
lā' a'nchī quina'n nalaktakēxtimīyāuj na ixlacapūn. Ix-
pālacata huā'mā' iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. 2 Tū'
catamakxtektit que chu līmaktin namāmakchuyīcan
mintapāstacna'ca'n. Lā' tū' catamakchuyī'tit a'xni'ca'
huancan que chinī'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūmin
huan Māpa'ksīni'. Chō'la chuntza' cāhuanini' kalhatin
ixa'cta'sana' Dios o kalhatin a'ntī māsu'yu ixtachihuīn
Dios. Chō'la catīhuā cāhuanini' que iccā-
macā'ni'nī'ta'nchāni' lakatin carta a'nlhā xa'ict-
zo'knī'tauj que chinī'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūmin
huan Māpa'ksīni'. Tū' stu'ncua'. Tū' chuntza' ict-
zo'knunī't. 3 Tū' cacāta'a'kxokoni' por ixpālacata nīn
tuntū'. Huanmā' chi'chini' tūna'j catilalh. Pū'la lhūhua'
natatā'lāsta'la Dios, lā' natasu'yu huan kalhatin chi'xcu'
a'ntī más ca'tzanca'tzī que ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Xla' līhui'līcanī't na'a'n nac pūpātīn. 4 Xla' nala ix-
tā'ca'tzaca'n ixlīhuāk a'ntī cāhuanican dioses lā'
ixlīhuāk a'ntū cātaquilhpūtani'can. Xla' natahui'la na
ixlītokpān Dios lā' nahuan que ū'tza' māni' Dios. Lā' xla'
nacāmāquilhputī tachi'xcuhuī't.
5 ¿Chu tū' pāstacā'tit a'nchī xa'iccāhuaniyāni' huāk
huā'mā' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n? 6 Lā'
hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntūn tū' makxteka natasu'yu
chuhua'j huan chi'xcu' a'ntī lej ca'tzanca'tzī. Hasta
a'xni'ca' laclhcāhui'līca, hasta a'xni'ca' natasu'yu.
7 Chuhua'j lakatzē'k scujmā' ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'.
Lā' chuntza' nascujtamā' lakatzē'k hasta namāpānūcan
huan tīn tū' makxteka tasu'yu huan chi'xcu' a'ntī lej
ca'tzanca'tzī'. 8 Lā' chu tuncan natasu'yu. Lā' ā'calīstān
natasu'yu huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xla' xmān
nasu'nu' lā' chuntza' nalīmaknī huan chi'xcu' a'ntī lej
ca'tzanca'tzī. Lā' como Jesucristo lej ka'lhī ixlīmā-
pa'ksīn, xmān natasu'yu, lā' xmān chuntza'
nalīmāsputū ixlīmāpa'ksīn huan chi'xcu' a'ntī lej
ca'tzanca'tzī. 9 Lā' a'xni'ca' namin huan chi'xcu' a'ntī lej
ca'tzanca'tzī, xla' naka'lhī ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' lā' nat-

lahua tāpālhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū
lī'a'kxokonu'n. 10 Lā' como xla' lej xaca'tzanca'tzīn,
nacā'a'kxoko xlaca'n a'ntī natapātīni'n nac pūpātīn.
Natapātīni'n a'ntza' porque tū' tamaklhtīni'ncu'tulh ix-
tachihuīn Dios a'ntū lej stu'ncua' lā' a'ntū māsu'yu
a'nchī līpūtaxtucan. 11 Lā' como tū' tamaklhtīni'ncu'tulh
a'ntū xastu'ncua', Dios cāmakxteka nacā'a'kxokocan.
Lā' ū'tza' talīkalhlaka'ī' a'ntūn tū' stu'ncua'. 12 Lā'
chuntza' Dios nacālacāxtlahuakō' lā' nacāmāpātīnīkō'
ixlīhuākca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh a'ntū xastu'ncua'
lā' xmān ixtalakatī natatlahua ixtalaclē'i'ca'n.

Dios cāmāpūtaxtūcu'tun huan tachi'xcuhuī't

13 Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'tzīyāuj que cāpāxquī'yāni'
huan Māpa'ksīni'. Lā' chuhua'j tasqui'nī na'icmax-
quī'yāuj pāxcatca'tzi Dios porque Dios cālacsacni'
hui'xina'n a'xni'ca' tūna'j ixa'nan quilhtamacuj, para
que napūtaxtuyā'tit. Como hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū ixlīstu'ncua' lā' como huan Espíritu Santo cāt-
lahuani' xalacuan hui'xina'n, lā' chuntza' Dios
nacālīmāpūtaxtūyāni' hui'xina'n. 14 Quina'n ic-
cālē'ni'chāni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesu-
cristo. Lā' chuntza' cālīta'sani'ni' Dios. Xla' cāta'sani'ni'
hui'xina'n para que chuntza' hui'xina'n nalakchipinā'tit
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo nac a'kapūn a'nlhā
cā'tzēhuanī't.
15 Lā' ū'tza' xa'nca' calītāya'tit lā' tū' camakxtektit
huan līmāsca'tīn a'ntū iccāhuanini' lā' a'ntū ictzo'kui
nac carta. 16 Dios quinTāta'ca'n, xla' quincāpāxquī'yāni'
lā' quincāmaxquī'yāni' talāko'xamāka'tlī'n a'ntūn tū'
maktin catisputli. Xla' quincāmāca'tzīnīyāni' que tū'
chu tlakaj ka'lhīmā'nauj a'ntū xatzey a'ntū xla'
naquincātlahuani'yāni'. Dios, xla' lakalhu'mana'n. Lā'
ū'tza' huāk quincālītlahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā'. 17 Ic-
squi'ni'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' Dios quinTā-
ta'ca'n que cacātamaxquī'ni' talāko'xamāka'tlī'n lā'
cacātamāhuixcānīni' para que chuntza' natlahua'yā'tit
lā' nahua'nā'tit huāk a'ntūn tzey.

Pablo cāsqui'ni'lh huan tā'timīn que catalīkalhtō'ka'lh para xla'

3 Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'orarlī'tit por quina'n.
Casqui'ntit que ixtachihuīn Dios ca'a'kahualh lā'
ca'a'cnīni'ni'ca chuntza' hua'chi a'cnīni'ni'tit hui'xina'n.
2 Lā' nā casqui'ntit que Dios caquincāmāpūtaxtūni' de
na ixlīmāpa'ksīnca'n huan xalacca'tzanca'tzīnī'n
chi'xcuhuī'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' līmakuan.
A'makapītzīn tachi'xcuhuī't tū' takalhlaka'ī' lā' ū'tza'
lī'a'nan huan tachi'xcuhuī't a'ntī lej taca'tzanca'tzī.
3 Huan Māpa'ksīni' pō'ktu tlōkentaxtūkō'. Xla' nacā-
tamāhuixcānīyāni' lā' nacāmaktaka'lhāni' lā' chuntza'
tū' caticātlajani' huan ko'ti'ti'. 4 Quina'n iclīpāhuanāuj
huan Māpa'ksīni'. Lā' ū'tza' a'ntī cāmaktāyayāni'. Lā'
ū'tza' iclīca'tzīyāuj palh tlahua'pā'na'ntit a'ntū ic-
cāhuanini' lā' ā'chulā' natlahua'yā'tit. 5 Cacāmaktāyani'
hui'xina'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo para que ā'chulā'
naca'tzīyā'tit a'nchī Dios cāpāxquī'yāni'. Lā' cacāmak-
tāyani' para que natāyani'yā'tit a'ntūn cāpā-
tle'keni'yāni', chuntza' hua'chi Cristo tāyani'kō'lh.

Tasqui'nī que natascuja ixlīhuākca'n

6 Lā' chuhua'j, tā'timīn, iccālīmāpa'ksīyāni' a'ntū ix-
quilhtampān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Cataxtun-
quītit de ixlīhuākca'n huan tā'timīn a'ntīn chu xmān ta-
latlā'huan lā' tū' ta'a'kahuā'nani' huan līmāsca'tīn a'ntū
iccāhuaninī'ta'ni' hui'xina'n. 7 Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza'
que tasqui'nī que naquilāmaksca'txtuyāuj a'nchī xa'ic-
scujāuj. Quina'n tū' laclhquititni' xa'icuanī'tauj a'xni'ca'
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 8 Iccāmāpalauj a'ntī ix-
quincāmāhuī'yāni'. Lā' lej pa'lha xa'icscujāuj de tuncuj
lā' de tzī'sa porque quina'n tū' xa'iccāmā-
makasputūcu'tunāni'. 9 Lā' a'yuj xa'icka'lhīyāuj derecho
chu ixquilāmāhuī'uj, pero quina'n xa'icscujāuj porque
xa'iclacasqui'nāuj que hui'xina'n naquilāmaksca'tāuj.
10 A'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, iccāhuanini'
chuntza': Palh a'nan catīhuā a'ntīn tū' scujcu'tun, tū'
cahuā'yalh. 11 Quincātahuaniyāni' que makapitzīn de
hui'xina'n lhquititni' lā' talīmaktanū a'ntū tū' ixmaca'tzi-
ca'n lā' nīn tuntūyā lītlōt tatlahua. 12 Lā' xlaca'n iccāmā-
pa'ksīyāuj lā' iccāmaxquī'yāuj tapāstacna' por ixquilh-
tampān Jesucristo: Ca'cs catatahui'lalh lā' catascujli lā'
chuntza' catalītapātle'keni'lh xlaca'n.
13 Tā'timīn, tū' calakachipini'tit natlahua'yā'tit a'ntū
xatzey. 14 Palh catīhuā tū' a'kahuāna'ni'cu'tun a'ntū
icuanī'tauj nac huā'mā' carta, caxa'ncalaktzī'ntit tichū.
Lā' tū' chu lakatin catā'pintit hasta que namāxana'n
xla'. 15 Pero tū' calaktzī'ntit hua'chi kalhatin tā'ca'tza.
Xla' mintā'tinca'n. Camaxquī'tit tapāstacna'.

A'xmān līsicua'lanālīn

16 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo ū'tza' a'ntī
cāmātza'ta'tī'ni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Cacāmaktāyani'
huan Māpa'ksīni' para que pō'ktu natza'ta'ta'n mi'a'clh-
cunucca'n, chuxatū nacāpātle'keni'yāni'. Huan Mā-
pa'ksīni' pō'ktu' cacā'o'kska'lhīlē'ni' milīhuākca'n.
17 Quit Pablo ictzo'ka huā'mā' saludos con quimacan.
U'tza' huā'mā' ixlīlakapascan ixlīhuāk quincartas.
Chuntza' iccātzo'ka. 18 QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

1 TIMOTEO

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo por ixquilhtampānca'n Dios a'ntī māpūtaxtūnu'n lā' Jesucristo a'ntī kalhlaka'ī'yāuj. 2 Timoteo, quit ictzo'knuni'mā'ni'. Hui'x hua'chi qui'o'kxa' porque icmākalhlaka'ī'nīni' ixtachihuīn Dios. Dios camaktaka'lhni' lā' calakalhu'mani'. Lā' xa'nca calatahui'la' ixpālacata quinTāta'ca'n Dios lā' Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n.

Māpa'ksīlh ixpālacata a'ntīn tamāsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'

3 A'xni'ca' xa'ica'mā' nac Macedonia, lej icuanini' ixtachoko nac Efeso para nacāmāpa'ksīya' ā'makapitzīn que tū'tza' catamāsu'yulh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo. 4 Lā' nacāhuaniya' que tū' ixmaca'tzica'n huan listas de ixtacuīni'ca'n ixnapapna'ca'n lā' a'ntū xmān cuentos ixpālacata ixnapapna'ca'n. Huā' tamā'na tū' tzey porque xmān talacapūchihuīna'nīni'n. Lā' chuntza' tūlalh catimāsu'yulh ixtapuhuān Dios. A'ntī xa'nca takalhlaka'ī', xmān xlaca'n tzēn taca'tzī ixtapuhuān Dios. Chuntza' icuanipalayāni'.

5 Maclacasqui'n quina'n nacāmāsu'ni'yāuj a'nchī lāpāxquī'can porque takalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios lā' porque taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n lā' chuntza' lej tzey talalh ixtapāstacna'ca'n. 6 Lā' ā'makapitzīn tapātza'nkānī't lā' ū'tza' lītasu'yu que xmān chu tlakaj talālīhuani. 7 Lej tamāsu'yucu'tun huan ixley Moisés lā' tū' tamāchekxī a'ntū tamāsu'yumā'na. Lā' nīn tū' tamāchekxī a'ntū tahuan. Pero a'yuj, lej tachihuīna'n.

8 Ca'tzīyāuj que tzey huan ley a'ntū tzo'kli Moisés palh a'cnīni'ni'can lā' palh tū' xtāpalīcan. 9 Huan lacuan chi'xcuhuī'n tū' tamaclacasqui'n huan ley. Maclacasqui'ncan huan ley para nacāmāpa'ksīcan a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'n. Nā chuntza' para a'ntīn talaclē'n lā' tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Nā maclacasqui'n huampala para a'ntīn tū' ta'a'cnīni'ni' nīn tuntū'. Nā huan ley para a'ntīn tamaknī ixtāta'ca'n, o ixtzī'tca'n, o ā'chā'tin chi'xcu'. 10 Lā' huan ley para a'ntīn tamakpuscātīni'n lā' a'ntīn tā'lāka'lhī huan kalhatin chi'xcu' hua'chi ixpuscāt lā' a'ntīn ta'a'kxokonu'n lā' a'ntīn taka'lhan camana' lā' a'ntīn tahuan a'ntūn tū' stu'ncua' na ixlacapūn juez. Lā' huan ley para ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua catūhuā a'ntū contra ixtachihuīn Dios. 11 U'tza' ixtachihuīn Dios a'ntū quilīmāmacū'ca para namāsca'tīni'n lā' ū'tza' quincāhuaniyāni' a'nchī lej xkaka Dios lā' lej sicua'lanālanī't xla'.

Maxquī'lh pāxcatca'tzī por ixtalakalhu'mān Dios

12 Icmaxquī' pāxcatca'tzī quiMāpa'ksīni' Cristo Jesús porque quilaktzī'nī't tzey para na'ictā'scuja lā' para na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' quimāhuixcānīlh para quilītlōt. 13 Xapū'la tū' tzey a'nchī iccālīchihuīna'lh a'ntīn ixtakalhlaka'ī' lā' xa'iccāmacaputza lā' xa'iccālakapala xlaca'n. Pero Dios quilakalhu'malh porque tū' xa'icca'tzī a'ntū xa'ictlahuamā' lā' tūna'j xa'ickalhlaka'ī'nī't. 14 Lā' lej lhūhua' quilakalhu'malh quiMāpa'ksīni'ca'n lā' quimākalhlaka'ī'nīlh. Chuntza' quimāsu'ni'lh a'nchī na'icpāxquī'nin hua'chi Jesucristo pāxquī'nin porque ictapa'ksītza' con xla'.

15 Tasqui'nī nakalhlaka'ī'can huā'mā' tachihuīn como lej stu'ncua': Cristo Jesús milh nac quilhtamacuj para nacāmāpūtaxtū a'ntī talaclē'n. Lā' icpuhuan que quit más xa'iclaclē'n de ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 16 Lā' a'yuj quit más xa'iclaclē'n, pero Jesucristo quilakalhu'malh para namāsu'yu que xla' lej līlacatzucu naka'lhī hasta que nakalhlaka'ī'can. Lā' como quilakalhu'malh quit, nā nacālakalhu'man ixlīhuākca'n a'ntīn natakalhlaka'ī' para que nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 17 Ca'a'cnīni'ni'ca huan Rey a'ntī Rey para pō'ktu. Xla' tū' maktin catisputli lā' tūla tapūlaktzī'n con ixlakastapunca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xmān xla' Dios. Camācā'tanīca lā' ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu. Amén.

18 Timoteo, huā'mā' līmāpa'ksīn iclīmāmacū'yāni' porque icpāstacmā' a'ntū huancanī't por mimpālacata a'xni'ca' Dios māsu'yulh a'ntū nala milītlōt. Nā hui'x capāstacti huā' tamā'na tachihuīn para que naka'lhīya' tahuixcān lā' xa'nca namālacstū'nca' ixtachihuīn Dios. 19 Lā' tū' tipātza'nkāya' a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta'. Tū' catlahua' a'ntū hui'x ca'tzīya' que tū' tzey. A'makapitzīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey a'yuj ixta'u'cxca'tzī que tū' tzey a'ntū ixtatlahuamā'na. Lā' chuntza' talītaxtutāyalh na ixtej Dios. 20 Kalhatu' de xlaca'n cāhuanican Himeneo lā' Alejandro. Iccātlakaxtulh xlaca'n para que Satanás nacāmāpātīnī lā' chuntza' tū'tza' catita'a'ksa'nli Dios.

A'nchī natakalhtō'ka'

2 Lej icuaniyāni' huā'mā'. Cacāmāsu'ni' tachi'xcuhuī't a'nchī lakalīyān natasqui'ni' Dios por a'ntūn tamaclacasqui'n lā' por ixpālacataca'n ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Lā' nā natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixlīhuāk a'ntū cāmaxquī'nī't. 2 Lā' cacāmāsu'ni' a'nchī natasqui'ni' Dios que nacāmaktāya

huan rey lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' ixlīhuāk-
ca'n tachi'xcuhuī't para que chuntza' tzē'k
natahui'layāuj lā' natlahuayāuj ixtapuhuān Dios lā'
para que tū' natlahuayāuj a'ntūn tū' līmakuan.
3 A'ntī lakaliyān nasqui'ni' Dios chuntza', xla'
tlahuamā' a'ntūn tzey lā' a'ntū nalīpāxuhua Dios huan
Māpūtaxtūnu'. 4 Lā' Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't catapūtaxtulh lā' ixlīhuākca'n catalaka-
pasli a'ntū stu'ncua'. 5 Xmān kalhatin Dios huī'. Lā'
xmān kalhatin a'ntī cāmāko'xamixī Dios lā'
tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' a'ntī huanican Jesucristo. Xla'
Dios lā' nā lalh chi'xcu'. 6 Xla' ixa'cstu tamacamāstā'lh
para nanī. Chuntza' līmāpalakō'lh ixlīhuāk a'ntūn
tachi'xcuhuī't ixtalaclē'ni' Dios lā' cāmāpūtaxtūlh.
A'xni'ca' Dios lacasqui'lh a'xni'ca' pātle'kelh. 7 Lā' quilac-
sacli para ixa'cta'sana' lā' quilīmānūlh quilī'apóstol
para que na'iccāmāsu'ni' xalīstu'ncua' huan a'ntīn tū'
israelitas. Lā' nā iccāmāsu'ni' a'nchī nalīpūtaxtucan.
Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' tū' ica'kxokoyāni'.
8 Lā' iclacasqui'n que ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
chu xalhā nac cā'quilhtamacuj natatā'chihuīna'n Dios.
Lā' a'xni'ca' tacha'xa ixmacanca'n para natatā'chihuī-
na'n Dios, cuenta catatlahualh que tzey ixa'clhcunuc-
ca'n, que tū' nata'a'kchā'ntāya lā' que tū' natapuhuan
a'ntūn tū' tzey ixpālacata ā'kalhatin. 9 Maclacasqui'n
huan tzu'ma'jan lā' huan puscan natalhakā' ixlu'xu'ca'n
a'ntū natatā'līmakuan lā' a'ntū minī'ni' puscan. Tū'
maclacasqui'n natahui'lī lhūhua' cintaj o xa'nat na
ixya'jca'n; xmān xa'nca nataxqui'ta. Lā' tū' natalī-
ka'tla'jca'tzī ixpālacataca'n ixtapixnu'ca'n de oro nīn de
perla. Lā' nīn tū' natalīka'tla'jca'tzī ixlu'xu'ca'n a'ntū lej
xatapala. 10 Maclacasqui'n natatlahua a'ntū tzey. U'tza'
minī'ni' lā' chuntza' natalītasu'yu que takalhlaka'ī' ix-
tachihuīn Dios. 11 A'nlhā takēstokcan para na-
ta'a'cnīni'ni' Dios, huan puscan tzē'k catatahuī'lh para
natasca'ta lā' nata'a'kahuāna'n. 12 Quit tū' icmakxteka
que kalhatin puscāt camāsu'yulh nīn cacāmāpa'ksīlh
huan chi'xcuhuī'n. Xla' tzē'k catahui'lalh 13 porque pū'la
Dios lhta'malh Adán lā' ā'calīstān tlahualh Eva. 14 Lā' tū'
a'kxokoca Adán pero Satanás a'kxokolh huan puscāt.
Lā' chuntza' lītzuculh huan talaclē'i'. 15 Ixlītlōt huan
puscāt, ū'tza' cāmāsu'ni' ixcamana'. Lā' palh nakalhla-
ka'ī' ixtachihuīn Dios lā' ka'lhī tapāxquī'n lā' palh tzey
ixtapāstacna' lā' tū' natlahua a'ntū tū' līmakuan lā' palh
xa'nca latlā'huan, namāpūtaxtūcan.

A'nchī natalīla huan maktaka'lhna'nī'n

3 Stu'ncua' huā'mā' tachihuīn: Palh kalhatin
lacu'tun ixmaktaka'lhna'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī ix-
tachihuīn Dios, huā'mā' chi'xcu' lacasqui'n huan lītlōt
a'ntūn tzey. 2 Maclacasqui'n huan maktaka'lhna' tū'
maktin catlahualh a'ntūn tzē nalī'a'ksa'ncan. Xmān
kalhatin ixpuscāt caka'lhīlh. Līlacatejtin catahui'lalh.
Xla' nalīhui'lī tū' natlahua a'ntūn tū' tzey. Tzeyā chi'xcu'
calalh xla' lā' tzey calalh ixtapāstacna'. Cacāmānūlh
ā'makapitzīn na ixchic. Xa'nca camāsu'yulh. 3 Tū'
cako'tli. Tū' cacātucsli ā'makapitzīn pero pō'ktu
cacāpāxquī'lh. Tū' palaj ca'a'kchā'lh. Tū' calīpāhuanli ix-
tumīn. 4 Xa'nca camāpa'ksīni'lh na ixchic. Lā' ixcamana'
cata'a'kahuāna'ni'lh lā' cata'a'cnīni'ni'lh. 5 Palh huan
chi'xcu' tūla māpa'ksīni'n na ixchic, ¿chichū nacālīmak-
taka'lha a'ntīn takalhlaka'ī ixtachihuīn Dios? 6 A'ntīn
tzucumā'cus kalhlaka'ī' tūla catilalh maktaka'lhna'
porque naka'tla'jca'tzī lā' chuntza' napātle'keni' xla'
hua'chi pātle'keni'lh huan ko'ti'ti'. 7 Lā' huan makta-
ka'lhna' calalh kalhatin chi'xcu' a'ntīn ta'a'cnīni'ni' huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhlaka'ī' como xla' tzeyā
chi'xcu'. Palh tū', tzē na'a'ksa'ncan lā' chuntza' natlaja
huan ko'ti'ti'.

A'nchī nala huan diácono

8 Lā' huan diácono, ū'tza' a'ntī namaktāyana'n nac lī-
tokpān. Lā' nā maclacasqui'n que huan diácono lacate-
jtin catahui'lalh. Huan diácono tū' catlahualh lakatu'
ixlacan lā' tū' caka'chīlh. Lā' tū' capuhuanli naka'lhī
tumīn a'ntūn tū' tlajanī't. 9 Lā' tzey calalh ixtapāstacna'
xla' lā' xa'nca camāchekxīlh ixlīhuāk a'ntū Dios
quincāmāsu'ni'ni' para que nakalhlaka'ī'yāuj. 10 Macla-
casqui'n pū'la naca'tzīcan a'nchī latlā'huan. Lā' palh nīn
tintī' nalī'a'ksa'n de catūhuā, a'xni'ca' tzē natanū ixlīdiá-
cono. 11 Lā' huan puscan, nā maclacasqui'n lacatejtin
catalatā'kchokolh. Tū' cata'a'ksa'nli ā'chā'tin. Tū' cata-
ka'chīlh. Lā' pō'ktu catatlōkentaxtūlh ixlītlōtca'n.
12 Huan chi'xcu' a'ntī diácono caka'lhīlh xmān kalhatin
ixpuscāt. Lā' xa'nca camāpa'ksīni'lh na ixchic lā'
cata'a'kahuāna'ni'lh ixcamana'. 13 A'ntī xa'nca tlōken-
taxtū ixlīdiácono, ū'tza' ixlīhuākca'n ta'a'cnīni'ni'. Lā'
xla' tū' catijicua'nli nahuan que tapa'ksī con Jesucristo.

A'ntū kalhlaka'ī'yāuj

14 Chuntza' iclītzo'knuni'mā'ni' a'yuj icpuhuan que
palaj na'ica'nācha'. 15 Lā' a'yuj na'ictakoxī, pero
chuhua'j ca'tzīya' a'nchī maclacasqui'n nalītahui'layāuj
quilīhuākca'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj ixtachihuīn Dios.
Quina'n hua'chi ixlītokpān Dios a'ntī pō'ktu huī'. Lā'
quina'n maktāyayāuj a'ntū ixlīstu'ncua' ixpālacata Jesu-
cristo. 16 Lej tasqui'nī a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Pū'la tū' ix-
ca'tzīcan pero chuhua'j Dios quincāmāsu'ni'n a'nchī
nalīpūtaxtucan. U'tza' huā'mā' a'ntū kalhlaka'ī'yāuj:

Dios tasu'yunī't hua'chi chi'xcu' a'ntī huanican Jesús.
Lacuan mālacstū'nca por huan Espíritu Santo.
Huan ángeles talaktzī'lh.
Lī'a'cta'sana'nca lakachu nac makatna' cā'lacchicni'.
A'ntī xalanī'n cā'quilhtamacuj takalhlaka'ī'lh.
Lā' lē'nca nac a'kapūn.

A'ntī natataxtutāya na ixtej Dios

4 Huan Espíritu Santo xa'nca huan que namin
lakatin chi'chini' a'xni'ca' ā'makapitzīn natamakx-
teka a'ntū takalhlaka'ī'lh. Lā' natastālani' a'ntīn ta'a'kx-
okonu'n lā' natakaxmata a'ntū tamāsu'yumā'na ixlac-
scujnī'n ko'ti'ti'. 2 Huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tamāsu'yu
chuntza' tatlahua lakatu' ixlacanca'n lā' tū' tahuan
a'ntū stu'ncua'. Tū'tza' ta'u'cxca'tzī palh tū' tzey a'ntūn
tatlahuamā'na. Xlaca'n hua'chilh tanīhua'nanī't a'ntūn

talī'u'cxca'tzīni'n. 3 Xlaca'n tamāsu'yu que tū' tzey natat-
apūchahua lā' tū' tzey natahua' ā'tāpātin līhua't. Lā'
Dios quincāmaxquī'ni' tāpāspit līhua'tna' para
nahua'yāuj. Xmān pū'la namāstā'yāuj pāxcatca'tzī
quina'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj ixtachihuīn Dios. 4 Ixlīhuāk
a'ntū Dios tlahualh, ū'tza' tzey lā' quina'n tūla catihuáuj
palh tū' tzey. Namaklhtīni'nāuj lā' namaxquī'yāuj pāx-
catca'tzī Dios. 5 Chuntza' tzey porque ixtachihuīn Dios
quincāmāsu'ni'yāni' que huāk tzey a'xni'ca' max-
quī'yāuj pāxcatca'tzī Dios.

A'nchī nala a'ntī natā'scuja Jesucristo

6 Palh chuntza' nacāmāsu'ni'ya' mintā'timīn a'ntīn
takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, nala'ya' xatzey ixtasācua'
Jesucristo. Lā' ā'chulā' nakalhlaka'ī'ya' ixpālacata a'ntū
māsu'yupā't lā' a'ntū stālani'pā't. 7 Tū' cuenta catlahua'
huan cuentos a'ntū xmān xala' nac cā'quilhtamacuj lā'
tuntū' ixtapalh. Cuenta catlahua' a'ntū Dios lacasqui'n.
8 A'xni'ca' natlahuaya' ejercicio, ū'tza' tzey para mimac-
ni' pero más tasqui'nī natlahuaya' ixtapuhuān Dios.
U'tza' tzey nac huā'mā' quilhtamacuj lā' nā tzey para
quinquilhtamacujca'n a'ntū nala para pō'ktu.
9 Stu'ncua' huā'mā' tachihuīn lā' maclacasqui'n
ixlīhuākca'n natakalhlaka'ī'. 10 Quina'n palha' līscujāuj
lā' cālīpātīni'yāuj a'ntī quincātalakapalayāni' porque
kalhlaka'ī'yāuj Dios a'ntī pō'ktū huī'. Xla' lalh ixMāpū-
taxtūnu'ca'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't pero xmān
nacāmāpūtaxtūcan a'ntī takalhlaka'ī'.
11 Chuntza' namāpa'ksīya' lā' namāsu'yu'ya' a'ntū
iclīmāmacū'yāni'. 12 Tū' catimakxtekti nalakma-
ka'nca'na' ixpālacata milī'o'kxa'. Xa'nca calatahui'la'
para que ixlīhuākca'n a'ntī takalhlaka'ī' nata-
maksca'tāni'. Cahua'nti xmān a'ntūn tzey lā' catlahua'
xmān a'ntūn tzey. Cacāpāxqui' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' xa'nca cakalhlaka'i' lā' tzey calalh
mintapāstacna'. 13 Līhuan tūna'j ica'nācha' natanūni'ya'
lakapūtle'keya' ixtachihuīn Dios a'nlhā takēstokcan. Lā'
calī'a'cta'sa'na' ixtachihuīn Dios lā' camā'su'yu'. 14 Tū'
tipātza'nkāya' huā' talakalhu'mān a'ntū maxquī'canī'ta'
a'xni'ca' tā'cpūmā'ca'ni' ixmacanca'n huan maktaka'lh-
na'nī'n a'xni'ca' huanica' a'ntū milītlōt.
15 Pō'ktu cuenta catlahua' huā'mā' a'ntū ict-
zo'knuni'nī'ta'ni' lā' pō'ktu catanūni' tlōkentaxtūkō'ya'
para que ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tzē natalaktzī'n
que lakalīyān más xa'nca tlahuapā't ixtapuhuān Dios.
16 Cuenta catlahua' a'ntūn tlahua'ya' lā' a'ntū mā-
su'yu'ya'. Chuntza' napūtaxtuya' lā' nā natapūtaxtu
a'ntīn takaxmata.

A'nchī natalīlatā'kchoko huan tī takalhlaka'ī'

5 Tū' tilacaquilhnīya' kalhatin papatzīn pero camax-
qui' tapāstacna' hua'chilh xla' mintāta'. A'ntī
o'kxa'cus camaxqui' tapāstacna' hua'chilh mintā'tin.
2 Lā' chuntza' kalhatin to'kotzīn camaxqui' tapāstacna'
hua'chilh mintzī't, lā' a'ntī tzu'ma'jātcus hua'chilh
mintā'tin, lā' tū' ticātlahuani'ya' a'ntūn tū' līmakuan
con xlaca'n.
3 Na'a'cnīni'ni'ya' huan lakapūt a'ntīn tū' ka'lhī nīn
kalhatin a'ntī namaktaka'lha. 4 Palh ka'lhīcus ixcaman o
ixtā'nat, maclacasqui'n xlaca'n natamaktaka'lha huan
lakapūt para natasca'ta ixlītlōtca'n ixpālacata ixfamilia-
ca'n. Chuntza' tasu'yu que ta'a'kahuāna'ni' ixtachihuīn
Dios. Lā' chuntza' nacālīmāpala a'ntīn tamakastacli.
U'tza' nalīpāxuhua Dios. 5 Huan lakapūt a'ntī ixa'cstu
huī' lā' a'ntīn tū' ka'lhī nīn kalhatin a'ntī namaktaka'lha,
xla' ka'lhīmā' a'ntū Dios namaxquī'. Tzī'sa lā' tuncuj tū'
namakxteka de tā'chihuīna'n Dios na ixchic lā' a'nlhā
takēstokcan. 6 Huan lakapūt a'ntī xmān paxialhna'n lā'
tlahua chu a'ntū lacasqui'n, ū'tza' a'cxtim hua'chilh
xanīn na ixlacapūn Dios, a'yuj lakahuancus. 7 Huāk
huā' tamā'na nā nacāmāsu'ni'ya' para que huan
lakapūtnu' tū' catatlahualh nīn tuntū' a'ntū
nacālī'a'ksa'ncan. 8 Palh a'nan a'ntīn tū' cāmaktaka'lha
ixtalakapasnī'n lā' palh tū' ā'chulā' cāmaktaka'lha a'ntīn
tahui'lāna' na ixchic, ū'tza' kalhtatzē'ka a'ntū kalhla-
ka'ī'nī't. A'chulā' tasu'yu que ā'chā'tin a'ntīn tū' kalhla-
ka'ī'.
9 Xmān catzo'kti nac lista huan lakapūt palh ka'lhītza'
tu'tumpu'xam cā'ta lā' xmān kalhatin ixkōlu' ix-
ka'lhīnī't. 10 Lā' nā maclacasqui'n que nalakapascan
palh tzeyā puscāt xla' porque tlahuanī't a'ntūn tzey.
Palh xa'nca cacāmakastacli ixcamana' lā' palh ix-
cāmāhuī' na ixchic a'ntīn tatapa'ksī con Jesús, tzē nat-
zo'kcan ixtacuīni'. Lā' palh tlōkentaxtūlh chu xatūyā
lītlōt a'yuj tū' lej tasqui'nī lā' palh ixcāmaktāya a'ntī ix-
tapātīni'n, tzē natzo'kcan. Lā' palh huan lakapūt pō'ktu
putza a'nchī natlahua a'ntūn tzey, catzo'kui'līca.
11 Huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j lej to'kotzīnī'n tū' cat-
icātzo'kca porque ā'calīstān nacātlaja ixtapuhuānca'n.
Lā' natataxtutāya de na ixtej Dios lā' chuntza' natalī-
tapūchahuacu'tumpala. 12 Chuntza' nacāmālaclē'nīcan
porque tū' tatlōkentaxtū a'nchī tatzuculh. 13 Huan
lakapūtnu' a'ntīn tūna'j to'kotzīnī'n nā natasca'ta nata-
latā'kchoko pūtunu' chic lā' natalhquititni'n. Lā' ā'chulā'
natala porque lej nata'a'ksa'nan lā' natatanū a'nlhā tū'
ixmaca'tzica'n. Lā' nā natahuan a'ntūn tū' līmakuan.
14 U'tza' iclīhuaniyāni' catatapūchahuapā huan lakapūt-
nu' a'ntīn tūna'j lej lakto'kotzīnī'n. Cataka'lhīpā ixca-
mana'ca'n lā' catamaktaka'lhli huan na ixchicca'n.
Chuntza' tū' caticāmaxquī'ca quintā'ca'tzaca'n a'ntū na-
talī'a'ksa'n. 15 A'makapitzīn lakapūtnu' tataxtutāyalhtza'
de na ixtej Dios para natastālani' huan ko'ti'ti'.
16 Palh kalhatin kalhlaka'ī' lā' palh huī' ixtalakapasni'
xalakapūt, camaktāyalh. Chuntza' a'ntīn tatakēstoka
nac lītokpān xmān nacāmaktāya huan lakapūtnu'
a'ntīn tū' taka'lhī nīn kalhatin a'ntī nacāmaktaka'lha.
17 Lej nacā'a'cnīni'ni'can huan a'ntīn taka'lhī līmā-
pa'ksīn nac lītokpān lā' xa'nca tamāpa'ksīni'n. A'chulā'
cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n que ā'chā'tin. Lā' ā'chulā'
nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n palh tamāsu'yu ixtachihuīn
Dios lā' tamāstū'nca. 18 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios: “Tū' catimā'kalhnu' ixbozal huan huācax
a'xni'ca' lacchi'ntamā' trigo a'ntū lītlahuacan harina.
Namakxteka' nahua'”. Lā' nā chuntza' tatzo'kni': “Huan
tasācua' natlaja ixchi'chini'”.

19 Xmān kalhatin ixa'cstu tūla catilī'a'ksa'nīni'lh huan
a'ntī māpa'ksīni'n nac lītokpān. Maclacasqui'n kalhatu'
o kalhatu'tun a'ntīn taca'tzī ixtalaclē'i' para na-
talī'a'ksa'nīni'n. 20 Lā' palh chuxatī de xlaca'n tū' makx-
tekcu'tun ixtalaclē'i', calacaquilhnīca na ixlacapūnca'n
ixlīhuākca'n. Lā' chuntza' ā'makapitzīn natajicua'n.
21 Iclīmāmacū'yāni' na ixlacapūnca'n Dios lā' Jesucristo
lā' na ixlacapūnca'n ángeles a'ntī Dios cālacsacnī't. Lej
iclīmāmacū'yāni' que natlōkentaxtūya' huā'mā' a'ntū
ictzo'knī't. Lā' tū' timakxteka que xtunc natlahua
kalhatin xmān ixpālacata kalhatin mi'amigo. Ixlīhuāk-
ca'n a'cxtimni cata'a'kahuāna'ni'lh. 22 Tū' lacapalh
na'a'cpūmā'ca'ya' mimacan ā'kalhatin a'ntī namāxtun-
quīya' para natā'scuja Dios. Pū'la napāstaca' palh
xa'nca natlōkentaxtū ixlītlōt porque hui'x nalīpina'
cuenta. Hui'x calīhui'li' natlahua'ya' xmān a'ntūn tzey.
23 Chuhua'j tū'tza' xmān xcān nahua'ya' pero mac-
sti'na'j xavino uva nahua'ya' ixpālacata mimpān
porque maklhūhua' ī'tza'ca'na'.
24 Capāstacti que ixtalaclē'i'ca'n makapitzīn
tachi'xcuhuī't xa'nca cāca'tzīcan a'yuj tintī'
cālī'a'ksa'nīni'nī't. Pero ixtalaclē'i'ca'n ā'makapitzīn tintī'
taca'tzī hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'can. 25 Nā
chuntza' tatasu'yu ixlītzeyca'n tachi'xcuhuī't. Lā' a'yuj
tū' palaj talītasu'yu ixlītzeyca'n pero tūla tamātzē'ka
pō'ktu.
6 Ixlīhuākca'n xatatamāuj tasācua' lej
cata'a'cnīni'ni'lh ixtēcu'ca'n para que nīn tintī'
nalīchihuīna'n a'ntūn tū' tzey ixtacuīni' Dios nīn a'ntū
māsu'yuyāuj. 2 Huan xatatamāuj tasācua' tū' catilak-
maka'lh ixtēcu' a'ntī kalhlaka'ī' porque ixtu'ca'n talalh
lītā'timīn ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'. Más xa'nca
nascuja huan tasācua' porque cāmaktāyamā' a'ntī
cāpāxquī'can lā' a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.
U'tza' huā'mā' namāsu'yu'ya' lā' stu'tu'lu' nahua'na'
chuntza'.

A'ntū nalīko'xamixa

3 Palh kalhatin xtunc namāsu'yu lā' tū' chu lakatin
hua'chi māsu'yulh huan Māpa'ksīni' Jesucristo, lā' palh
tū' māsu'yu que tasqui'nī stālani' Dios, 4 huā'mā'
chi'xcu' lej ka'tla'jca'tzī lā' tuntū' ca'tzī. Xmān lītla-
jacu'tun ū'tza' ixtachihuīn lā' cālacapūchihuīna'n.
Chuntza' tzucucan lālakca'tzani'can lā' lālī'a'kchā'ni'can.
Lā' tzucucan lālakapalacan lā' puhuancan a'ntūn tū'
tzey de ā'makapitzīn. 5 Lā' lej talālacatāquī' porque tū'
tzey ixtapāstacna'ca'n lā' tū'tza' talakapasa huan tū
xastu'ncua'. Xlaca'n tapuhuan que más rico natala palh
natastālani' Dios. Cataxtunqui de xlaca'n. 6 Pero a'ntī
stālani' Dios lā' līpāxuhua, ū'tza' līricujlanī'ttza'.
7 A'xni'ca' lacatuncuīuj, tuntū' līmiuj nac huā'mā' quilh-
tamacuj lā' tūla catilē'uj catūhuā a'xni'ca' nanīyāuj.
8 Palh cāka'lhīyāuj quilīhua'tca'n lā' quilu'xu'ca'n, con
huā'mā' nalīpāxuhuayāuj. 9 A'ntī lej putza a'nchī
nalīricujla, xla' nalīlaktzīncu'tuncan lā' tūla catitlajalh.
Lā' huan lhūhua' catūhuā a'ntū cālacasqui'n natala
hua'chi a'ksu'j a'ntū nachi'pa lā' tū' catipūtaxtulh.
A'chulā' natlahua a'ntū xmān ixtapuhuān hasta que
napāxcatlakō' lā' nasputa. 10 Ixlītzucuni' ixlīhuāk a'ntūn
tū' tzey, ū'tza' lej ka'lhīcu'tuncan tumīn. A'makapitzīn
tanto talacasqui'lh ixtumīnca'n lā' tataxtutāyalh de na
ixtej Dios. Lā' chuntza' lej talīpātīni'lh.

Calīmaktāya' a'ntū kalhlaka'ī'ya'

11 Lā' hui'x, como tapa'ksīya' con Dios, catapānu' de
ixlīhuāk huā'mā' a'ntūn tū' tzey. Calīhui'li' lacuan
namāstū'ncni'ca'na'. Castālani' Dios. Caputza a'nchī
ā'chulā' nalīkalhlaka'ī'ya' lā' napāxquī'ni'na'. Catāyani'
a'ntū napātle'keni'yāni' lā' nalakalhu'mana'na'.
12 Catanūni' līmaktāyaya' a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Camakl-
htīni' xasāsti' minquilhtamacuj a'ntū para pō'ktu
porque Dios lacsacni' lā' hui'x hua'nī'ta' na ixlacapūn-
ca'n tachi'xcuhuī't que kalhlaka'ī'nī'ta' ixtachihuīn Dios.
13 Icmāpa'ksīyāni' na ixlacapūn Dios a'ntī cāmā'a'nanīlh
ixlīhuāk a'ntū a'nan lā' na ixlacapūn Jesucristo a'ntī
māstū'ncli ixtapuhuān Dios na ixlacapūn Poncio Pilato.
14 Icmāpa'ksīyāni' que ca'a'kahuāna'ni' xa'nca a'ntū
icmāsu'ni'yāni' hasta a'xni'ca' namimpala quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' tū' camakxtekti naxtāpalī-
can nīn macsti'na'j a'ntū iclīmāpa'ksīnī'ta'ni'. Tū' cat-
lahua' nīn tuntū' a'ntūn tzē nalī'a'ksa'nca'na'. 15 A'xni'ca'
Dios nahuan, a'xni'ca' namimpala Jesucristo.
Sicua'lanālanī't Dios. Lā' xla' lej māpa'ksīni'n. Xla' huan
Rey a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes lā' xla' cāmā-
pa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn tamāpa'ksīni'n nac cā'quilhta-
macuj. 16 Xmān Dios tū' catisputli. Lā' tanto xkaka a'nl-
hā hui'lacha' que nīn tintī' tzē catilaktapajtzūlh. Lā' tin-
tī' laktzī'nī't porque tūla laktzī'ncan. Ixlīhuākca'n
cata'a'cnīni'ni'lh. Lā' cacāmāpa'ksīkō'lh pō'ktu. Amén.
17 Huan ricosnu' nac huā'mā' quilhtamacuj nacāmā-
pa'ksīya' que tū' cataka'tla'jca'tzīlh lā' nīn tū'
catalīpāhuanli ixtumīnca'n a'ntū nasputa. Na-
talīpāhuan Dios porque xla' quincāmaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj para que nalīpāx-
uhuayāuj. 18 Nacāmāpa'ksīya' huan ricosnu' que natat-
lahua a'ntūn tzey. Huan lhūhua' xatzey a'ntū natat-
lahua porque talakalhu'man ā'makapītzin, ū'tza'
hua'chilh nalīricujla a'yuj tū' taka'lhī tumīn. Catamax-
quī'lh ā'makapitzīn a'ntūn taka'lhī lā' tū'
catatampi'lhīni'lh. 19 Chuntza' nataka'lhī ixlīricujca'n
huan nac quilhtamacuj a'ntū namin lā' nataka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktū.

Ixtalīmāmacū'n Timoteo

20 Timoteo, xa'nca cuenta catlahua' a'ntū līmā-
macū'ca'nī'ta'. Tū' tikaxpa'ta' a'ntī xmān chihuīna'n lā'
tuntū' huan. Lā' tū' cuenta titlahua'ya' a'nchī talāla-
catāquī' a'ntīn tapuhuan que más taca'tzī.
21 A'makapitzīn chuntza' tatlahualh lā' ū'tza' talītax-
tutāyalh de na ixtej Dios. Dios casicua'lanālīni'. Amén.

2 TIMOTEO

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo chu a'nchī ixta-
puhuān Dios. Quimacamilh para na'icmālac-
stū'nca a'nchī natalīka'lhī ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu ixlīhuākca'n a'ntīn tatapa'ksī con Jesús, chu
a'nchī hualh Dios. 2 Timoteo, ictzo'knuni'yāni' hui'x
a'ntī hua'chi qui'o'kxa' lā' icpāxquī'yāni'. Ca-
sicua'lanālīni' Dios a'ntī xaTāta' lā' Jesucristo a'ntī Mā-
pa'ksīni'. Lā' tzē'k catahui'la'.

Līchihuīna'nca ixpālacata Cristo

3 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ictā'scuja hua'chi
tatā'scujli quinapapna' lā' icu'cxca'tzī que tzey quin-
tapāstacna'. Lakalīyān a'xni'ca' ictā'chihuīna'mā' Dios,
icpāstacāni' lā' icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por hui'x.
4 A'xni'ca' icpāstaca a'nchīn ca'lhua' porque quit icmā-
chokoni', lej iclaktzī'ncu'tumpalayāni' para que
na'iclīpāxuhua. 5 Icpāstaca a'nchī xa'nca kalhlaka'ī'ya'.
Chuntza' chu a'cxtim takalhlaka'ī'nī't xaka'tla mintzī't
Loida lā' mintzī't Eunice. Lā' quit icca'tzī que nā hui'x
xa'nca kalhlaka'ī'ya'.
6 U'tza' iclīhuanipalayāni' tū' tipātza'nkāya' huan
milītlōt a'ntū icmaxquī'nī'ta'ni' a'xni'ca' ica'cpūmā'ca'ni'
quimacan. 7 Huan Espíritu Santo a'ntū Dios quincā-
maxquī'nī'ta'ni', ū'tza' quincāmaktāyayāni' para que tū'
najicua'nāuj. Lā' quincāmaxquī'yāni' tahuixcān lā'
tapāxquī'n. Lā' xla' quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī tzē
nacātlajayāuj quintapuhuānca'n a'ntūn tū' tzey lā'
chuntza' xa'nca naka'lhīyāuj quintapāstacna'ca'n. 8 Tū'
tilīmāxana'na' nalīchihuīna'na' ixpālacata quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesús lā' tū' quintilīmāxana'na' quit a'nchī
quinchī'canī't ixpālacata Jesús. Chu a'nchī Dios
namātli'hui'quīyāni', naquintā'pātīya' quit ixpālacata
huan xatzey tachihuīn. 9 Dios quincāmāpūtaxtūni' lā'
quincālacsacni' lā' quincāmaxtunquīni' para que
nalayāuj ixla'. Dios quincālacsacni' lā' tū' por ixpālacata
a'ntū tlahuanī'tauj a'yuj ixpuhuanāuj palh tzey. Xla'
quincālacsacni' porque ū'tza' ixtapuhuān lā'
quincālakalhu'mani'. A'xni'ca' tūna'j ixuī' huā'mā' quilh-
tamacuj, a'xni'ca' Dios quincālakalhu'mani' ixpālacata
Jesús. 10 Lā' chuhua'j Dios quincāmāsu'ni'ni' ixta-
lakalhu'mān porque macamilhtza' huan Māpūtaxtūnu'
Jesucristo. Xla' tlajakō'lh ixlīmāpa'ksīn huan līnīn. Lā'
quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīka'lhīyāuj xasāsti' quinquil-
htamacujca'n para pō'ktu porque quincāmāsu'ni'ni'
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
11 Dios quilacsacui'līlh quilī'apóstol lā' quilī'a'cta'sana'
lā' quilīmākalhtō'kē'ni' para que na'iccāmāstū'ncni'
huan xatzey tachihuīn a'ntīn tū' israelitas. 12 Lā' como
Dios quilacsacui'līnī't, ū'tza' iclīpātīmā' a'ntū quimpā-
tle'keni'. Lā' a'yuj quit ictachī'n, pero tū' iclīmāxana'n
porque ickalhlaka'ī' Dios lā' iclīpāhuan Dios. Quit icta-
macamaxquī'lh Dios lā' icca'tzī que xla' namaktaka'lha
a'ntū iclīmāmacū'lh hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'.
13 Huā' a'ntūn quit icmāsu'ni'yāni', xa'nca
nastālani'ya'. Lā' tū' nataxtutāya'ya' de a'ntū kalhla-
ka'ī'nī'ta' lā' napāxquī'ni'na' hua'chi Jesucristo
quincāmāsu'ni'yāni'. 14 A'ntū līmāmacū'ca'nī'ta', ū'tza'
xa'nca nalīmaktaka'lha con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo
a'ntī quincātā'lahuī'lani'.
15 Hui'x ca'tzīya' que ixlīhuākca'n xalanī'n huan nac
estado de Asia quintamakxtekli lā' kalhatu' de xlaca'n
cāhuanican Figelo lā' Hermógenes. 16 Dios
cacālakalhu'malh Onesíforo lā' a'ntī xalanī'n na ixchic
porque maklhūhua' quilakmilh nac pūlāchī'n lā'
quimāpāxuhuīlh. A'yuj quit tachī'n xa'icuanī't pero xla'
tū' quilīmāxana'lh. 17 Xmān chā'lh nac Roma lā' xla' tzu-
culh quimputza hasta a'xni'ca' quinkaksli. 18 ¡Dios
calakalhu'malh a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'! Lā' hui'x
xa'nca ca'tzīya' a'nchī ixquincāmaktāyayāni' a'xni'ca'
ixui'lāna'uj nac Efeso.

Huan xatzey ixtropa Jesucristo

2 Lā' hui'x a'ntī hua'chi qui'o'kxa', catli'hui'quinti
porque quina'n tapa'ksīyāuj con Jesucristo lā' xla'
quincālakalhu'manāni'. 2 Lā' quintachihuīn a'ntū ic-
cāhuanini' na ixlacapūnca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't lā'
a'ntū hui'x kaxpa'tti, huāk huā'mā' nacālīmāmacū'ya'
ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntī lacuan. Chuntza' xlaca'n
tzē nā natamāsu'ni' ā'makapitzīn huampala.
3 Hua'chi huan xatzey tropa tū' makjicua'n ixmacni',
chuntza' hui'x maclacasqui'na' natāyani'ya' a'ntū napā-
tle'keni'yāni' ixpālacata Jesucristo. 4 A'ntī lītanūnī't
ixlītropa tū' naka'lhī xtu'nc ixnegocio porque namā-
makchuyī lā' ū'tza' nalī'a'kchā'n ixcomandante. 5 Lā'
a'ntī natanū nac lakatin tatu'jnu' tūla catitlajalh huan
premio palh tū' na'a'kahuāna'ni' huan a'ntū līmāpa'ksī-
canī't. 6 Lā' a'ntī hua'cu'tun tza'ktza', maclacasqui'n
pū'la xa'nca nascuja nac cā'tacuxtu. 7 Capāstacti a'ntū
icuaniyāni' lā' huan Māpa'ksīni' namaktāyayāni' para
que namāchekxīkō'ya'.
8 Pō'ktu capāstacti Jesucristo a'ntī lakahuanchokolh
lā' a'ntī ī'xū'yātā'nat David chu a'nchī huan huan xatzey
tachihuīn a'ntū iclī'a'cta'sana'n. 9 Como iclī'a'cta'sana'n

huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo,
quimāpātīnīcan lā' quilīchī'canī't līcā'n hua'chi kalhatin
maknīni'. Pero ixtachihuīn Dios tūlalh catimāmakchuyī-
ca; pō'ktu na'a'cta'sana'ncan. 10 Lā' ū'tza' iclīpātī
ixlīhuāk a'ntū quimpātle'keni' porque iccāpāxquī'
ixlīhuākca'n a'ntī Dios cālacsacli. Lā' quit iclacasqui'n
que xlaca'n catalīpūtaxtulh ixpālacata Jesús lā'
catatā'latahuī'lh Jesús a'nlhā pō'ktu lej xkaka.
11 Stu'ncua huā'mā' tachihuīn:
Palh natā'nīyāuj Cristo, nā natā'latahui'layāuj.
12 A'yuj pātīni'nāuj nac huā'mā' quilhtamacuj pero
natā'māpa'ksīni'nāuj nac a'kapūn.
Palh kalhtatzē'kāuj a'nchī tapa'ksīyāuj con Cristo, nā
xla' naquincākalhtatzē'kāni'.
13 A'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūyāuj a'ntū huanīuj, pero
xla' tlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū quincāhuanini' porque
tūla a'kxokonu'n.

A'ntī xa'nca scuja

14 Huā'mā' a'ntū icuanini' cacāmāpāstaqui
tachi'xcuhuī't lā' na ixlacapūn quinDiosca'n stu'tu'lu'
cacāhua'ni' que catamakxtekli talāsta'la ixpālacata
tachihuīn. U'tza' xmān cāmāmakchuyī ā'makapitzīn
a'ntīn takaxmata. Nīn tuntū' lītasqui'nī. 15 Hui'x
catanūni' para que xa'nca nataxtu milītlōt na ixlacapūn
Dios hua'chi xatzey tasācua' a'ntīn tū' nalīmāxana'n ix-
tascujūt porque xa'nca māsu'yu'ya' ixlīstu'ncua' Dios.
16 Cacātaxtunquīni' de xlaca'n a'ntī xmān talīchihuīna'n
a'ntūn tū' tasqui'nī porque ā'chulā' natamāmakchuyī
a'ntīn tastālani' Dios. 17 Lā' chuntza' xlaca'n hua'chi
lakatin tzi'tzi' a'ntūn tū' catitzeyalh pero ā'chulā' na-
masa. Kalhatu' de xlaca'n cāhuanican Himeneo lā' File-
to. 18 Xlaca'n tataxtutāyalh de na ixtej Dios lā' tamā-
makchuyīmā'na ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'
porque tahuan que talakahuanchokolhtza' huan nīnī'n
lā' tū'tza' ā'maktin catitalakahuanchokopā. 19 Lā' a'yuj
chuntza' tamāsu'yu, pero Dios hualh que nalakahuan-
chokocan lā' tūla xtāpalīcan. Chuntza' tatzo'kni': “Huan
Māpa'ksīni' cālakapasa a'ntīn tatapa'ksī con xla'”. Lā'
tatzo'kni' huampala: “Ixlīhuākca'n a'ntīn tahuan que
tatapa'ksī con huan Māpa'ksīni' Jesús, maclacasqui'n
natataxtunquī de a'ntūn tū' tzey”.
20 Nac lakatin ka'tla' chic tū' xmān lakatin pulātu
a'nan. A'nan de oro lā' a'nan de plata lā' a'nan de
pūtlū'n. A'makapitzīn cāmaclacasqui'ncan xmān
a'xni'ca' tlahuacan cā'tani' lā' huan de pūtlū'n, xla'
pō'ktu maclacasqui'ncan. 21 Lā' a'ntī tamakxteka a'ntūn
tū' tzey, xlaca'n hua'chi huan pulātu a'ntū más
tzēhuanī't lā' maclacasqui'ncan xmān para cā'tani'.
Huan Māpūtaxtūnu' nacāmāxtunquī xlaca'n para nata-
la ixla' Dios lā' para natatā'scuja. Chuntza' pō'ktu
cāxni'j natatahui'la para nata'a'cnīni'ni' huan Mā-
pa'ksīni'.
22 Tū' cala't hua'chi huan o'kxa'n a'ntī lej talacasqui'n
a'ntū ko'hua'jua'. Nastālani'ya' a'ntūn tzey. A'chulā'
nakalhlaka'ī'ya' lā' napāxquī'ni'na' hua'chi ā'makapitzīn
a'ntīn tzey ixtapāstacna'ca'n lā' a'ntīn tasqui'ni' Dios
que cacāmaktāyalh. Lā' tzē'k nacātā'latahui'la'ya' xla-
ca'n. 23 Tū' nacākalhtīya' a'ntī xmān talacapūchihuī-
nanīni'ncu'tun. A'ntīn tatlahua chuntza' natatzucu
talālacatāquī'. 24 Lā' a'ntīn tā'scujmā' huan Māpa'ksīni'
tū' nasta'lana'n. Xla' nacālakalhu'mankō' lā' namāsu'yu
xa'nca lā' līlacatzucu. 25 Tū' nalī'a'kchā'n a'ntī tatā'lās-
ta'la pero līlacatzucu nacāmāsu'ni' palh tū' tzey a'ntūn
tatlahuamā'na. Chuntza' tzēlasā' natataxtāpalī ixtapās-
tacna'ca'n lā' Dios nacāmāca'tzīnī xalīstu'ncua'. 26 Lā'
a'xni'ca' nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n, a'xni'ca' tzē nat-
apūtaxtu de na ixa'ksu'j ko'ti'ti' a'ntī hua'chilh ix-
cāchi'panī't lā' chuntza' ixcāmāpa'ksīmā'.

A'ntū nala a'xni'ca' nasputkō' quilhtamacuj

3 Icuaniyāni' que a'xni'ca' pajtzutza' mimā' huan
lakuat a'ntū namāsputūkō' huā'mā' quilhtamacuj,
a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'xni'ca napātīni'ncan.
2 Lā' huan tachi'xcuhuī't tū' catitapāstacli ā'kalhatin. Lā'
lej natatampi'lhīni'n lā' nataka'tla'jca'tzī. Natalakma-
ka'n ā'makapitzīn. Lā' ko'hua'jua' natalīchihuīna'n Dios
lā' tū' nata'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n nīn ixtzī'tca'n. Tū'
natahuan pāxcatca'tzī lā' tū' catitapāstacli Dios. 3 Lā'
xlaca'n tū' catitalakalhu'malh ā'makapitzīn. Lā' tū' cati-
tamāsputūnu'ni'lh nīn tintī'. Natalīchihuīna'n a'ntūn tū'
stu'ncua' ā'kalhatin. Lā' tūlalh catitatlajalh ixtapuhuān-
ca'n lā' palaj natatlahua chuxatū a'ntū talacasqui'n. Lā'
tū' catitalaktzī'ncu'tulh a'ntūn tzey. 4 Lej nata'a'kx-
okonu'n lā' tū' cuenta catitatlahualh a'ntūn tat-
lahuamā'na. Tū' catitamakxtekli ā'kalhatin nacāmax-
quī' tapāstacna'. Xmān nataputza ixtapuhuānca'n xla-
ca'n lā' tū' ixtapuhuān Dios. 5 Nacālaktzī'ncan hua'chilh
takalhlaka'ī' pero tū' catitaka'lhīlh huan līmāpa'ksīn
a'ntū Dios māstā'.
Cataxtunqui de huan tamā'na tachi'xcuhuī't.
6 A'makapitzīn de huā' tamā'na tatanū nac chic lā'
ta'a'kxoko puscan a'ntīn tū' cuenta tatlahua. Huā'
tamā'na puscan lej taka'lhī ixtalacle'ī'ca'n lā' tū' xa'nca
tapāstacna'n. 7 Chu tlakaj tasca'tcu'tunkō' pero tūlalh
catitasca'tli a'ntū xastu'ncua' lā' a'nchī natalīpūtaxtu.
8 Lā' hua'chi huan tlahuāna'nī'n Janes lā' Jambres
tatā'lātlahualh Moisés, chuntza' huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n tatā'lātlahua a'ntū xastu'ncua'. Ko'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n lā' tū' de veras takalhlaka'ī'. 9 Lā' xla-
ca'n tū'tza' catitalhūhua'lh a'ntī nacāstālani' porque
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't cuenta natatlahua que tū'
tzey ixtapāstacna'ca'n. Chuntza' cāpātle'keni'lh Janes
lā' Jambres.

Pablo līmāmacū'lh Timoteo a'ntū ā'xmān

10 Hui'x quimaksca'tti a'ntū namā'su'yu'ya' lā' a'nchī
nalatahui'la'ya'. Lā' ca'tzīya' a'ntū ixuī' quilītlōt lā' a'ntū
ickalhlaka'ī'. Lā' hui'x laktzi' a'nchī līlacatzucu icmā-
su'yulh lā' a'nchī iccāpāxquī'kō' tachi'xcuhuī't lā' a'nchī
ictāyani'nī't a'ntū quintlahuani'ca. 11 Lā' ca'tzīya' a'nchī
quimātakāhuī'canī't lā' quimāpātīnīcanī't. Lā' hui'x
ca'tzīya' ixlīhuāk a'ntū quimpātle'keni'lh nac huan
cā'lacchicni' a'nlhā cāhuanican Antioquía lā' Iconio lā'
Listra lā' a'nchī lej palha' icpātīnī'lh. Pero huan Mā-

pa'ksīni' Dios quimāpūtaxtūkō'lh de huā'mā'.
12 Ixlīhuākca'n a'ntī tapa'ksīcu'tun con Jesucristo lā'
natastālani', xlaca'n nacāmāpātīnīcan. 13 A'ntī taca'tzan-
ca'tzī lā' ta'a'kxokonu'ncu'tun, ā'chulā' natatlahua.
A'chulā' nata'a'kxokonu'n lā' xlaca'n nacā'a'kxokocan.
14 Lā' hui'x cuenta natlahua'ya' a'ntū quimaksca'tti lā'
a'ntū ca'tzīya' que stu'ncua' lā' ū'tza' nastālani'ya'.
Ca'tzīya' a'ntī tamāsu'ni'ni' 15 porque desde milīti'na'j
māsu'ni'ca'nī'ta' ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios
māsca'tīyāni' a'nchī līpūtaxtuya' porque līpāhua'na' Je-
sucristo. 16 Dios cāmāsu'ni'lh tachi'xcuhuī't lā' chu
a'nchī cāmāsu'ni'lh, chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn.
Lā' ixtachihuīn Dios tzē namāsu'yu lā' tzē nacālacaquil-
hnī a'ntīn tū' tzey. Nā ixtachihuīn Dios lej tzey para
nacāmaxquī' tapāstacna' lā' para natasca'ta a'nchī
natatlahua a'ntū xatzey. 17 Chuntza' huan a'ntīn tā'scu-
ja Dios cāxni'j natahui'la para natlahua chuxatū a'ntūn
tzey.

4 Iclīmāmacū'yāni' na ixlacapūn Dios lā' na ixla-
capūn huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntī namin
hua'chi rey para nacālacāxtlahuakō' a'ntī talakahuan-
cus lā' a'ntī tanīnī'ttza'. Como Jesús namimpala lā' na-
ka'lhī ixlīmāpa'ksīn nac a'kapūn, lej iclīmāmacū'yāni'
2 que namāsu'yu'ya' ixtachihuīn Dios pō'ktu, palh kax-
matcu'tuncan o tū' kaxmatcu'tuncan. Nacāmāsca'tīya'
tachi'xcuhuī't lā' nacālacaquilhnīya' a'ntīn tū' tzey lā'
nacāchihuīna'maxquī'ya' a'ntīn tzey. Līlacatzucu namā-
su'yu'ya'. 3 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
tachi'xcuhuī't tū' catitalakatīlh a'ntū xastu'ncua'.
Natamākēstoka lhūhua' mākalhtō'kē'ni'nī'n a'ntī
natamāsu'yu xmān a'ntū xlaca'n natakaxmatcu'tun.
Chuntza' natatlahua por ixtalacasqui'ca'n. 4 Natalītalak-
spi'ta a'ntū xastu'ncua' lā' natastālani' a'ntū xmān
cuento. 5 Tū' camakxtekti namāmakchuyīyāni' nīn tun-
tū'. Lā' natāyani'ya' a'ntū napātīya'. Xa'nca namā-
su'yu'ya' ixtachihuīn Dios lā' xa'nca natlōkentaxtūya'
milītlōt.
6 Lā' quit, palaj naquimacamāstā'can. Tapajtzūmā'tza'
quimpūnīn. 7 Xa'nca iclīmaktāyalh a'ntū ickalhlaka'ī'.
Hua'chilh icmā'ksputūlh huan tatu'jnu'. Tū' ictax-
tutāyalh de na ixtej Dios. 8 Chuhua'j hui'lacha' huā'
quimpremio a'ntū naquimaxquī' huan Māpa'ksīni' a'ntī
tzeyā juez. Xla' naquimaxquī' a'xni'ca' nalacāxt-
lahuakō'. Lā' tū' xmān quit na'icka'lhī quimpremio. Nā
nataka'lhī ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntī lej tapāxquī' huan
Māpa'ksīni' lā' taka'lhīmā'na hasta a'xni'ca' namimpala.

Pablo squi'ni'lh talakalhu'mān huan Timoteo

9 Calīhui'li' palaj naquilakta'na'. 10 Demas quimakxtek-
li porque lej pāxquī' a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj
lā' a'lh nac Tesalónica. Crescente a'lh nac Galacia lā'
Tito a'lh nac Dalmacia. 11 Xmān Lucas quin-
tā'tachokolh. Naputzaya' Marcos lā' nalīta'na' porque
xa'nca naquintā'scuja. 12 Huan Tíquico icmacā'lh nac
Efeso. 13 A'xni'ca' nata'na', calī'ta' huan quijerga a'ntū
māquī'nī'ta'ncha' Carpo xala' nac Troas. Lā' cacālī'ta'
huan quilibros. Lā' tū' tipātza'nkāya' huā' quinca'psnat-
na'.
14 Alejandro a'ntī līscuja līcā'n lej quintlahuani'nī't
a'ntūn tū' tzey. Huan Māpa'ksīni' namāpātīnī chu a'nchī
quintlahuani'nī't. 15 Lā' hui'x cuenta catlahua' xla'
porque lej tā'lātlahua a'ntū māsu'yuyāuj.
16 A'xni'ca' pū'la quilīminca na ixlacapūnca'n pūchi-
huīna'nī'n, nīn tintī' quimaktāyalh; ixlīhuākca'n quinta-
makxtekli. ¡Dios tū' catitlahuani'lh cuenta! 17 Huan Mā-
pa'ksīni' lej quimaktāyalh lā' quimāhuixcāni'lh para
que tzē na'icmālacstū'nca xa'nca a'nchī nalīpūtaxtucan
lā' para que tzē natakaxmata ixlīhuākca'n a'ntīn tū' is-
raelitas. Lā' hua'chilh quimāpūtaxtūlh de na ixquilhni'
huan león a'nchī quimāpūtaxtūlh ixlīmāpa'ksīnca'n
huan pūchihuīna'nī'n. 18 Lā' huan Māpa'ksīni'
naquimāpūtaxtū de ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā'
naquilē'n a'nlhā namāpa'ksīni'n nac a'kapūn.
¡Ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu! Amén.

Saludos lā' ā'xmān līsicua'lanālīn

19 Icmacā'nācha' saludos para Prisca lā' Aquila lā'
xalanī'n na ixchic Onesíforo. 20 Erasto tachokolh nac
Corinto lā' Trófimo icmāchokolh nac Mileto porque
ixī'tza'ca'n. 21 Nalīhui'līya' naquilakta'na' a'xni'ca' tūna'j
tzucu lonknu'n. Tamacā'ni'yāchāni' saludos Eubulo lā'
Pudente lā' Lino lā' Claudia lā' ixlīhuākca'n
ā'makapitzīn huan tā'timīn.
22 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacātā'a'ni' lā' Dios
cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n. Amén.

TITO

Pablo tzo'knuni'lh Tito

1 Quit Pablo lā' quit ixtasācua' Dios lā' quit ixapós-
tol Jesucristo. Quilīmānūca quilī'apóstol para na'ic-
cāmāsu'ni' a'ntī Dios cālacsacli lā' para que na'iccāmā-
ca'tzīnī a'ntū xastu'ncua'. Huan xastu'ncua', ū'tza' nacā-
maktāya para natalatahui'la hua'chi Dios lacasqui'n.
2 Lā' huan xastu'ncua' cāmāca'tzīnī a'nchī nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. A'xni'ca' tūna'j
ixa'nan huā'mā' quilhtamacuj, Dios hualh que tzē na-
ka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios
tū' maktin a'kxokonu'n. 3 A'xni'ca' chilh huan chi'chini'
a'ntū Dios lhcālh, a'xni'ca' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalī-
ka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' ū'tza'
quilīmāmacū'lh para que na'iccāmāca'tzīnī
ā'makapitzīn por ixquilhtampān Dios quiMāpūtax-
tūnu'ca'n. 4 Ictzo'knuni'yāni' hui'x, Tito. Hui'x hua'chi
qui'o'kxa' como quit icmākalhlaka'ī'nīni'. Cata-
lakalhu'mani' lā' catasicua'lanālīni' Dios xaTāta' lā' Jesu-
cristo quiMāpūtaxtūnu'.

Ixlītlōt Tito nac Creta

5 Icmakxtekni' nac Creta para natlahuakō'ya' a'ntū
quit tūlalh ictlahuakō'lh lā' para que nacāxtlahua'ya'
a'ntū sputacus. Nac lakatunu' cā'lacchicni'
nacāhui'līni'ya' huan ixmaktaka'lhna'nī'nca'n a'ntīn
takalhlaka'ī', lā' capāstacti a'ntū icuanini'. 6 Huan
chi'xcu' a'ntī natanū ixlīmaktaka'lhna' tūla catitlahualh
a'ntū nalē'ksa'ncan. Lā' xmān kalhatin ixpuscāt ca-
ka'lhīlh. Ixcamana' catakalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios lā'
xa'nca catalatā'kchokolh lā' tū' lacxumpi catalalh. 7 Co-
mo huan maktaka'lhna' tā'scuja Dios hua'chi xapuxcu'
a'ntīn takalhlaka'ī', tū' līmakuan palh a'nan a'ntūn tzē
nalē'ksa'ncan. Huan maktaka'lhna' tū' caka'tla'jca'tzīlh
lā' nīn tū' palaj ca'a'kchā'lh. Tū' caka'chīlh nīn tū' cacā-
tucsli ā'makapitzīn. Tū' capāstacli xmān a'nchī nalītlaja
tumīn. 8 Cacāmānūlh na ixchic a'ntīn takalhlaka'ī' Dios.
Calakatīlh a'ntū xatzey. Nā xa'nca capāstacna'lh. Tzeyā
chi'xcu' calalh lā' catlahualh ixtapuhuān Dios.
Calīhui'līlh que tū' natlahua a'ntūn tū' tzey. 9 Capāstacli
a'ntū māsu'ni'ca ixpālacata a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.
Chuntza' tzē nacāmāsu'ni' xastu'ncua' ā'makapitzīn lā'
xa'nca nacākalhtī a'ntī tatā'lāsta'la a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.
10 Līlhūhua' a'nan a'ntī tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū ic-
cāmāsu'ni'lh lā' ā'chulā' na ixlaclhni'ca'n israelitas a'ntīn
takalhlaka'ī'. Xlaca'n tamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua' lā'
xmān talīchihuīna'n. 11 Tasqui'nī nacākalhtlapacan
porque lej lhūhua' tamāmakchuyī hasta ixlīhuākca'n
xalanī'n nac ā'makapitzīn chic. Xmān tatlajacu'tun
tumīn.
12 Kalhatin xala' nac Creta a'ntī hua'chi
ixa'cta'sana'ca'n lā' hualh: "A'ntī xalanī'n nac Creta
pō'ktu ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n hua'chi animalhna'. Lej
laclhquititni' xlaca'n lā' lej tahuā'yan". 13 Lā' stu'ncua'
a'nchī hualh. U'tza' līmaclacasqui'n lej nacāquilhnī'ya'
a'ntī takalhlaka'ī' xalanī'n nac Creta. Cacāhua'ni' que tū'
natakalhlaka'ī' a'ntī ta'a'kxokonu'n, lā' chuntza' nat-
acāxtlahua ixtapāstacna'ca'n. 14 Chuntza' xa'nca
natakalhlaka'ī' xastu'ncua' lā' tū' cuenta natatlahua
a'ntū xmān cuentos de ixnapapna'ca'n israelitas. Lā' tū'
cuenta natatlahua ixlīmāsca'tīnca'n xlaca'n a'ntīn
takē'a'ni' xastu'ncua'.
15 Para a'ntīn takalhlaka'ī', huāk tzey a'yuj tū' tzey chu
a'nchī ixtalanānca'n israelitas. Lā' para a'ntīn tū' takalh-
laka'ī', tuntū' nala tzey porque ko'hua'jua' ixtapāstac-
na'ca'n. Tūla taca'tzī a'nchī natalacsaca a'ntū xatzey.
16 Xlaca'n tahuan que takalhlaka'ī' Dios pero por ixpāla-
cata a'ntū tatlahua, tū' tasu'yu chuntza'. Lacxumpi xla-
ca'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n. Tūla tatlahua nīn tuntū'
a'ntūn tzey.

Huan līmāsca'tīn a'ntū xastu'ncua'

2 Lā' hui'x, xa'nca cacāmāsu'ni' xastu'ncua' chu
a'cxtim hua'chi māsu'ni'ca'. 2 Cacāhua'ni' huan pa-
patzīnī'n que līlacatejtin natalatā'kchoko lā' que xa'nca
natapāstaca a'ntū natatlahua. Lacatejtin natalatahui'la
lā' xa'nca natakalhlaka'ī'. Nacāpāxquī' tachi'xcuhuī't lā'
natatāyani' a'ntū natapātī. 3 Nā cacāhua'ni' huan
to'kotzīnī'n que xa'nca natalatā'kchoko. Tū' catitalīchi-
huīna'lh ā'chā'tin lā' tū' catitaka'chīlh. Natamāsu'yu
a'ntūn tzey. 4 Chuntza' huan puscan a'ntī tūna'j lac-
to'kotzīnī'n natamaksca'ta a'nchī natapāxquī'
ixkōlu'ca'n lā' ixcamana'ca'n. 5 Lā' natamaksca'ta a'nchī
lacatejtin natalatahui'la. Tzeyā puscan natala. Xa'nca
natatlahua ixlītlōtca'n na ixchic. Natalakalhu'mana'n.
Nata'a'cnīni'ni' ixkōlu'ca'n. Palh chuntza' tatlahua, nīn
tintī' nalīchihuīna'n ixtachihuīn Dios.
6 Nacāchihuīna'maxquī'ya' huan o'kxa'n que natas-
ca'ta a'nchī natalīhui'lī tū' natatlahua a'ntūn tū' tzey.
7 Xa'nca nalatā'kchokoya' para que chuntza' huan
o'kxa'n natamaksca'tāni'. Xa'nca camāsu'yu' a'ntū
stu'ncua' lā' tū' nakalhkamāna'na'. 8 A'xni'ca' mā-
su'yupā't, cuenta natlahua'ya' para que tū' nahua'na'
catūhuā a'ntūn tū' līmakuan. Chuntza' natamāxana'n
mintā'ca'tza porque tūlalh catitakaksli nīn tuntū' a'ntū
naquincātalī'a'ksa'nāni'.

9 Hui'xina'n a'ntī xatatamāuj tasācua' cacā'a'kahuā-
na'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit mimpatronca'n. Tū'
catikalhtaxtoktītit. 10 Tū' catitē'tit a'ntū ixla' mimpatron-
ca'n pero līlacatejtin calatā'kchokotit lā' tū' catlahua'tit
a'ntūn tū' tzey. Chuntza' ā'makapitzīn talaktzī'n que
tzey a'ntū māsu'yucan ixpālacata Dios a'ntī quiMāpū-
taxtūnu'ca'n.
11 Tasu'yutza' ixtalakalhu'mān Dios porque macamilh
Jesucristo para naquincāmāpūtaxtūyāni' quina'n lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 12 Lā' huā'mā' Jesucristo
quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī namakxtekāuj ixlīhuāk a'ntū
Dios tū' lakatī lā' ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey hua'chi tala-
casqui'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Nā Jesucristo
quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī līlacatejtin natahui'layāuj lā'
a'nchī xa'nca napāstacāuj lā' a'nchī natlōkentaxtūyāuj
ixtapuhuān Dios nac huā'mā' quilhtamacuj. 13 Chuntza'
tasqui'nī nalatā'kchokoyāuj līhuan ka'lhīmā'nauj
quiMāpūtaxtūnu'ca'n Jesucristo. A'xni'ca' namin ixlac-
chi'chini' Jesucristo, a'xni'ca' namimpala, lej tzēhuanī't
nala lā' natasu'yu ī'xkakana' Dios. 14 Huā'mā' Jesucristo,
ū'tza' a'ntī ixa'cstu tamacamāstā'lh para nanī lā'
chuntza' naquincālīmāpūtaxtūyāni'. Chuntza' nalayāuj
xatzey na ixlacapūn Dios lā' natapa'ksīyāuj con Dios.
Chuntza' naputzayāuj a'nchī nalīmāpāxuhuīyāuj Dios.
15 Huāk huā'mā', Tito, hui'x nacāmāstū'ncni'ya' lā'
nacāmāsu'ni'ya' xalanī'n nac Creta. Como hui'x hua'chi
xapuxcu', nacāmaktāya'ya' a'ntīn takalhlaka'ī' lā' nā
nacāquilhnīya' a'ntīn tū' tatlōkentaxtū. Tū' namakxte-
ka' nalakmaka'ncan mintachihuīn.

Ixlītlōtca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

3 Xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī', cacāmā'pāstaqui'
a'nchī maclacasqui'n nata'a'cnīni'ni' huan gobier-
no lā' ā'makapitzīn a'ntīn tamāpa'ksīni'n. Nata'a'kahuā-
na'ni' lā' natalīhui'lī nacāmaktāya a'xni'ca' tat-
lahuamā'na a'ntūn tzey. 2 Cacāhua'ni' que tū' na-
ta'a'ksa'n ā'chā'tin. Lā' tū' natalāsta'la. Nata-
lakalhu'man lā' nacā'a'cnīni'ni' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't
a'yuj tū' takalhlaka'ī'.
3 Napāstacāuj a'nchī quina'n pū'la ixuanī'tauj. Tū'
xa'nca ixpāstacna'nāuj lā' lacxumpi quina'n ixuanī'tauj.
Lā' ixquincāta'a'kxokoyāni'. Xmān ixtlahuacu'tunāuj
a'ntū quimacnica'n ī'squi'n. Ixtlahuatēlhayāuj a'ntūn tū'
tzey lā' ixlakca'tzanāuj. Tū' ixlaktzīncu'tunāuj nīn tintī'.
Lā' nīn tintī' ixquincātalaktzī'ncu'tunāni'. 4 Dios mā-
su'yulh ixtalakalhu'mān lā' ixtapāxquī'n para ixlīhuāk-
ca'n tachi'xcuhuī't a'xni'ca' macamilh Jesucristo 5 para
naquincāmāpūtaxtūyāni'. A'yuj ixtlahuayāuj a'ntūn
tzey, pero tū' por ū'tza' Dios naquincālīmāpūtaxtūyāni'.
Xla' quincāmāpūtaxtūyāni' porque lej quincāpāx-
quī'yāni' lā' lej quincālakalhu'manāni'. Hua'chilh
lakche'kē'lh quintapāstacna'ca'n como huan Espíritu
Santo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' tapāstacna'. Lā'
chuntza' hua'chilh sāsti'tzucunī'tauj lā' xasāsti' quin-
quilhtamacujca'n. 6 Dios tū' lakpuhuan a'xni'ca' quincā-
maxquī'ni' huan Espíritu Santo ixpālacata a'ntūn
tlahualh quiMāpūtaxtūnu' Jesucristo. 7 Dios
quincālakalhu'manāni' lā' quincāmāpānūni'ni' quinta-
laclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tzē naquincāmaxquī'yāni' qui-
herenciaca'n a'ntū quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.
8 Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' iclacasqui'n que
stu'tu'lu' nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'nī't
Dios para que natatanūni' natatlahua a'ntūn tzey.
A'ntū icuaniyāni' lej tzey lā' nacāmaktāya ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. 9 Cacātapānū'ni' xlaca'n a'ntī xmān
talālīkalhasqui'nī ixpālacata a'ntū tuntū' ixtapalh lā'
tichū quinapapna'ca'n. Nā cacātapānū'ni' a'ntīn talās-
ta'la lā' talīkalhachihuīna'n a'ntū huanicu'tun huan ix-
ley Moisés. Huā'mā' tū' līmaktāyayāni' nīn tuntū'. Tun-
tū' ixtapalh.
10 Maktu' calacaquilhnīyāni' kalhatin chi'xcu' a'ntī
cāmā'a'kapitzī xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Dios. Lā' palh
tū' cuenta tlahua a'nchī lacaquilhnīca, catlakaxtu
11 porque ca'tzīya' que ixlakta tū' tzeyā chi'xcu' xla'.
A'yuj ca'tzī que laclē'n pero ā'chulā' tlahua a'ntūn tū'
tzey.

A'ntū xmān ixla' Tito

12 A'xni'ca' na'icmacā'ni'yāchāni' Artemas o Tíquico,
nalīhui'līya' naquilakta'na' nac Nicópolis porque a'ntza'
na'ictachoko līhuan lej lonknu'n. 13 Cacāmaktāya' huan
Zenas a'ntī abogado lā' Apolos para que nataka'lhī
ixlīhuāk a'ntū tamaclacasqui'n para natatē ixtejca'n.
14 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Dios catasca'tli a'nchī
natatlahua a'ntūn tzey lā' a'nchī natamaktāya
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' tamaclacasqui'n
catūhuā. Chuntza' tū' laclhquitit natala.

Saludos lā' līsicua'lanālīn ā'xmān

15 Ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā'
tamacā'ni'yāni' saludos. Nacāsaludarlīya' ixlīhuākca'n
qui'amigosnu'ca'n a'ntī quincāpāxquī'yāni' como kalh-
laka'ī'yāuj Dios. Lā' Dios cacāsicua'lanālīni' milīhuāk-
ca'n. Amén.

FILEMÓN

Pablo tzo'knuni'lh Filemón

1 Quit Pablo a'ntīn tachī'n por ixpālacata Jesucristo.
Lā' nā huī' huā'tzā' quintā'tinca'n Timoteo. Ict-
zo'knuni'mā'ni' hui'x, Filemón, a'ntī quilātā'scujāuj lā'
iccāpāxquī'yāni'. 2 Icmacā'nāuj saludos quit lā' Timo-
teo. Iccāmacā'ni'yāuj saludos para ixlīhuākca'n huan
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' Jesucristo lā' tatakēsto-
ka na minchic. Lā' nā iccāmacā'ni'yāuj saludos huan
quintā'tinca'n Apia lā' huan Arquipo a'ntī hua'chi quin-
tā'tropaca'n por Jesucristo. 3 QuinTāta'ca'n Dios lā'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasicua'lanālīni'
hui'xina'n lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

A'nchī ixpāxquī'nin lā' ixkalhlaka'ī' Filemón

4 Pō'ktu icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca' ick-
alhtō'ka' lā' iclīchihuīna'n por mimpālacata. 5 Icmaxquī'
pāxcatca'tzī como quimāca'tzīnīcatza' que xa'nca kalh-
laka'ī'ya' Jesús lā' pāxquī'ya' xla' lā' nā cāpāxquī'ya'
huan ā'makapitzīn a'ntīn tatapa'ksī con Dios. 6 Lā' co-
mo hui'x cāhuani'nī'ta' lā' cāmāsu'ni'nī'ta' ā'makapitzīn
a'ntū hui'x kalhlaka'ī'ya', icsqui'ni' Dios que ū'tza'
nacāmāmāchekxīnī xlaca'n ixlīhuāk a'ntū lej tzey lā'
a'ntū quila'ca'n ixpālacata Cristo. 7 Quintā'tin, lej
iclīpāxuhua lā' lej iclītako'xamāka'tlī' ixpālacata
mintapāxquī'n porque hui'x cāmāhuixcānīnī'ta' xlaca'n
a'ntīn takalhlaka'ī'.

Pablo squi'nli talakalhu'mān por ixpālacata Onésimo

8 Quit tū' ictimāpa'ksīni' a'yuj tzē na'icmāpa'ksīyāni'
natlahua'ya' a'ntū tasqui'nī, como Cristo quilīhui'līlh
quilī'apóstol. 9 Mejor na'icsqui'ni'yāni' ixpālacata
mintapāxquī'n. Quit Pablo a'ntī icsqui'ni'yāni' lā' quit
papatzīntza'. Lā' chuhua'j tachī'n quit ixpālacata Jesu-
cristo. 10 Icsqui'ni'yāni' ixpālacata Onésimo a'ntī
icmākalhlaka'ī'nīlh līhuan tachī'n quit. Chuntza' līltax-
tuyācha' hua'chi qui'o'kxa'.
11 Xapū'la Onésimo tū' xa'nca maktāyani' pero
chuhua'j xa'nca quimaktāya lā' nā tzē xa'nca namak-
tāyayāni'. 12 Xla' icmāspi'tchokoni'yāni' lā' hua'chilh
xa'icmacamini'n lakatin parte de quimacni'. Hui'x
camā'nu' na minchic. 13 Quit xa'icmāchokocu'tun
huā'tzā' lā' ixquimaktāyalh. Ixlalh milaktapalh līhuan
tachī'n quit ixpālacata huan xatzey tachihuīn. 14 Pero
como hui'x tū' ixca'tzīya' lā' tū' ixquimaxquī'nī'ta' tala-
casqui', iclīhui'līlh tuntū' na'ictlahua. Tū' xa'iclacasqui'n
naquisātlahuani'ya' talakalhu'mān. 15 Onésimo
tamakatīnī't de hui'x a'yuj tū' makān lā' chuhua'j
nataspi'tchoko para pō'ktu. Chō'la chuntza' xalītzey
nalītaxtuyācha' 16 porque chuhua'j xla' tū' xmān
xatatamāuj mintasācua'. Nā lanī't mintā'tin a'ntī pāx-
quī'canī't. Quit lej icpāxquī' lā' maclacasqui'n que hui'x
ā'chulā' napāxquī'ya' como xla' mintasācua' lā' nā
chuhua'j lanī't mintā'tin ixpālacata kalhlaka'ī'nī't Jesús.
17 Chuntza' palh hui'x puhua'na' que lātā'scujmā'nāuj,
camā'nu' na minchic huan Onésimo hua'chilh quit ix-
quimā'nu'. 18 Palh tlahuani'nī'ta'ni' catūhuā a'ntūn tū'
tzey o palh laclē'ni'yāni' catūhuā, naquimātā'jī'ya' quit.
19 Quit, Pablo, ictzo'knuni'yāni' huā'mā': Na'icmā-
palakō'yāni', a'yuj tzē na'icmāpāstaquīyāni' a'ntū quila-
clīpini'ya'. Lā' ū'tza' huā'mā': Quit icmākalhla-
ka'ī'nīnī'ta'ni' ixpālacata Jesús. 20 Lā' chuhua'j, quin-
tā'tin, caquintlahua'ni' huā'mā' talakalhu'mān como
quina'n kalhlaka'ī'yāuj huan Māpa'ksīni'.
Naquimakapāxua'ya' a'nchī namānū'ya' na minchic
huan Onésimo ixpālacata Jesucristo.
21 Ictzo'knuni'mā'ni' como iclakapasāni' a'nchī
hua'nī'ta' lā' icca'tzī que natlōkentaxtūya' a'ntū ic-
squi'ni'mā'ni' lā' ā'chulā' natlahua'ya'. 22 Lā' nā ic-
squi'ni'yāni' naquincāxui'lī'ya' a'nlhā' na'ictahui'la. Ic-
ka'lhīmā' que Dios nakaxmata a'ntū hui'xina'n
squi'ni'pā'na'ntit a'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit. Lā' chuntza'
naquimakxteka na'ica'nācha'.

Cāmacā'ni'ca saludos lā' squi'ni'ca Dios cacāsicua'lanālīlh

23 Epafras a'ntī quintā'tachī'n ixpālacata Jesucristo
macā'ni'yāni' saludos. 24 Nā tamacā'ni'yāni' saludos
Marcos lā' Aristarco lā' Demas lā' Lucas a'ntīn quin-
tatā'scuja.
25 QuiMāpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālīni'. Amén.

HEBREOS

Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'

1 Makāntza' Dios lej tāpālhūhua' cāmāca'tzīnīlh
ixa'ctasana'nī'n lā' cāmāchihuīnīlh ixtachihuīn. Lā'
xlaca'n maklhūhua' tatā'chihuīna'lh a'ntī quinapa-
pana'ca'n. 2 Lā' chuhua'j huā' tamā'na quilhtamacuj
a'ntū ā'xmān, Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'.
Lā' ixO'kxa' quincāmācā'tzīnīnī'ta'ni' a'ntū Dios la-
casqui'n que naca'tzīyāuj. Dios tlahuanī't ixO'kxa' ix-
tēcu' xla' ixlīhuāk a'ntū a'nan. IxO'kxa' Dios cāxui'līlh
huan quilhtamacuj lā' a'ntū a'nan nac a'kapūn.
Cāxui'līlh huā'mā' por ixquilhtampān Dios. 3 IxO'kxa'
Dios, xla' a'cxtim con Dios, como lej ka'tla'. Xla' ū'tza'
māpa'ksīkō' a'ntū a'nan nac cā'quilhtamacuj lā' a'ntū
tahui'lāna' tālhmā'n nac a'kapūn, como xla' lej ka'lhī
līmāpa'ksīn. Lā' māni' ū'tza' cāxapakō'lh quintala-
clē'i'ca'n. Lā' xla' tahuī'lh na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā'
a'ntza' tamāpa'ksīni'n.

IxO'kxa' Dios lej ka'lhī līmāpa'ksīn

4 IxO'kxa' maxquī'ca lej ka'tla' līmāpa'ksīn. Lā' tū'
chuntza' huan ángeles taka'lhī līmāpa'ksīn. Dios max-
quī'lh ixlītlōt a'ntū más xaka'tla'. Lā' tū' chuntza' huan
ángeles cāmaxquī'ca ixlītlōtca'n. 5 Lā' Dios tū' maktin
cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles, a'nchī huanilh
ixO'kxa':
Hui'x qui'O'kxa'.
Chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.
Lā' nā Dios tū' maktin cāhuaninī't kalhatin de ixánge-
les:
Quit minTāta' para pō'ktu.
Lā' hui'x qui'O'kxa' para pō'ktu.
6 Lā' a'xni'ca' namacamin nac quilhtamacuj ixO'kxa'
a'ntī ixlacsacnī't Dios hualh:
U'tza' catamācā'tanīlh ixlīhuākca'n ixángeles Dios.
7 Lā' Dios chihuīna'lh ixpālacataca'n huan ángeles lā'
hualh:
Huan ángeles ixlacscujnī'n Dios.
Ta'a'n a'nlhā Dios cāmacā'n.
Lej līlacapalh ta'a'n hua'chi ū'ni' lā' hua'chi huan mak-
li'pni'nī'n.
8 Lā' nā Dios chihuīna'lh ixpālacata ixO'kxa', lā' hualh:
Hui'x Dios lā' hui'x namāpa'ksīni'na' para pō'ktu.
Lej tzey a'nchī hui'x māpa'ksīni'na'.
9 Hui'x lakatīya' a'ntū xatzey.
Lā' tū' laktzī'ncu'tuna' a'ntū ko'hua'jua'.
Lā' ū'tza' līlacsacnī'ta'ni' minDios.
Lā' lej māpāxuhuīni' como lej maxquī'ni' lhūhua' līmā-
pa'ksīn.
Lā' huan ā'makapitzīn tū' chuntza' cāmaxquī'ca.
10 Lā' nā Dios huampā:
Hui'x, Māpa'ksīni', tla'hua' ixlīhuāk quilhtamacuj
xapū'la.
Lā' hui'x tla'hua' ixlīhuāk a'ntūn tatasu'yunu'n nac
a'kapūn.
11 Lā' huāk huā'mā' natalaksputa.
Lā' hui'x tū' chuntza'.
Hui'x natahui'la'ya' para pō'ktu.
Huāk huā'mā' xakōlūhua' natala hua'chi xamasni'
lu'xu'.
12 Tū'tza' caticāmaclacasqui'nca, como hui'x huāk xas-
āsti' nacātlahua'ya'.
Chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' tamakxtu
xakōlūhua' ixlu'xu' lā' lhakā' xasāsti'.
Lā' hui'x, tū' maktin catitaxtāpali' lā' natahui'la'ya'
para pō'ktu.
13 Lā' Dios tū' maktin cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles
chuntza' hua'chi huanilh ixO'kxa':
Catahui'la' nā quimpāxtūcāna'j hasta que quit na'ic-
cātlaja mintā'ca'tzanī'n.
14 Huan ángeles xalakahuan a'yuj tūla laktzī'ncan. Lā'
xlaca'n tascuja chu a'nchī Dios cāmāpa'ksī. Dios cālak-
macamin para natamaktāya a'ntī cāmāpūtaxtūca lā'
taka'lhīmā'na a'ntū Dios nacāmaxquī' a'ntū lej tzey.

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū Dios huan

2 Jesús xla' lej ka'tla'. Lā' ū'tza' xa'nca nalīpāstacāuj
huan xatzey tachihuīn a'ntū quincātamā-
ca'tzīnīnī'ta'ni'. Lā' chuntza' tū' catitaxtutāyauj na ixtej
Dios. 2 A'ntū Dios cāmāhuanīlh huan ángeles, ū'tza' lej
xastu'ncua'. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuā-
na'ni'lh, xlaca'n cāmāpātīnīca. 3 Lā' nā chuntza' quina'n
naquincātamāpātīnīyāni' palh tū' namakxtekāuj que
Dios naquincāmāpūtaxtūyāni'. QuiMāpa'ksīni'ca'n Je-
sucristo, ū'tza' a'ntī xapū'la chihuīna'lh a'nchī nalīpū-
taxtucan. Lā' a'ntīn takaxmatli xlaca'n quincātamā-
ca'tzīnīni' lā' quincātahuanini' que ū'tza' stu'ncua'. 4 Lā'
nā chuntza' Dios mālacsu'yulh que stu'ncua' a'ntū
cāhuanica, como cāmacamaxquī'lh līmapa'ksīn para
natatlahua tāpālhūhua' lej xalaka'tla' lē'cnīn. Lā' nā cā-
maxquī'ca ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo chā'tunu' chu
a'nchī Dios ixlacasqui'n que natlahua chā'tunu'.

Jesucristo pu'nli hua'chi kalhatin chi'xcu' para namāpū-taxtūnu'n

5 Lā' huan ángeles, tū' xlaca'n a'ntī Dios nacālīmā-
macū' huan quilhtamacuj a'ntū līchihuīna'nāuj, lā'
a'ntū xasāsti' nala. 6 Tū' ángeles caticālīmāmacū'lh
huan quilhtamacuj. Nacālīmāmacū'can tachi'xcuhuī't.
Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huancan:
Lā' hui'x Dios cāpāstaca' de huan tachi'xcuhuī't a'yuj
tū' lej ixtapalhca'n.
Lā' cātlahuani'ya' xlaca'n a'ntū lej tzey.
7 Hui'x cālīmāka'tli' huan tachi'xcuhuī't a'yuj tū'
hua'chi huan ángeles.
Lā' cātla'hua' que cacā'a'cnīni'ni'ca.
8 Lā' huan tachi'xcuhuī't tamāpa'ksīni'nkō' por min-
quilhtampān.
Lā' a'xni'ca' huancan que tamāpa'ksīni'nkō', chuntza'
huanicu'tun que huan tachi'xcuhuī't tamāpa'ksīkō'
ixlīhuāk, a'yuj tūna'j tatasu'yu palh tamāpa'ksīni'nkō'.
9 Cristo ū'tza' a'ntī māpa'ksīni'n. Ca'tzīyāuj a'nchī
pātīni'lh Jesús. Ti'na'jalh más que huan ángeles, a'yuj
tū' lej makān. Chuntza' lalh como Dios lacasqui'lh que
xla' nanī para ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't como Dios lej
lakalhu'mana'n. Lā' como Jesús nīlh, ū'tza' lej
lī'a'cnīni'ni'can.
10 Dios tlahuakō'nī't. Xla' cāmā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk
a'ntū a'nan, chu a'nchī ixtapuhuān. Lā' chuntza' lī-
makuan que Dios macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj
para nanī, como Dios ixlacasqui'n que lhūhua' natala
ixcamana' lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' como Jesucristo
pātīni'lh por quimpālacataca'n, chuntza' tzē
naquincāmāpūtaxtūyāni'. 11 A'ntī Jesús cāxapani'nī't ix-
talaclē'i'ca'n, huāk ixcamana' Dios. Lā' como ixcamana'
Dios, chu kalhatin a'ntī ixTāta'ca'n hua'chi Jesucristo.
Lā' ū'tza' tū' līmāxana'n Jesucristo a'xni'ca' huan que
xlaca'n ixtā'timīn. 12 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī Jesús huanilh Dios:
Quit na'iccālītā'chihuīna'n de hui'x huan quintā'timīn.
Lā' a'nlhā xlaca'n tatakēxtimī na'icmāka'tlī'yāni'.
13 Lā' nā Jesús hualh:
Quit na'iclīpāhuan Dios.
Lā' nā huampā:
A' icuī' quit con ixcamana' Dios a'ntī Dios quilīmā-
macū'lh.
14 Lā' huā' tamā'na camana' taka'lhī ixquinītca'n lā' ix-
ka'lhni'ca'n. Lā' nā chuntza' Cristo lalh chu a'cxtim, co-
mo ixka'lhī ixquinīt lā' ixka'lhni'. Lā' pu'nli hua'chi
kalhatin chi'xcu' como xla' nīcu'tulh como chuntza' tzē
natlaja huan ko'ti'ti' a'ntī por ixpālacata līnīcan. 15 Lā'
chuntza' Cristo tzē cālīmaktāyalh xlaca'n a'ntī pō'ktu ix-
tajicua'n natanī. Lā' xla' tzē cāmaklhtīlh huan ixta-
jicuā'tca'n. 16 Lā' tū' ángeles a'ntī cāmaktāyalh Cristo.
Xla' cāmaktāyalh huan tachi'xcuhuī't a'ntīn takalhlaka'ī'
hua'chi Abraham. 17 Ixtasqui'nī que Cristo ixlalh a'cxtim
con ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntī hua'chi māni' ixtā'timīn
Cristo. Lā' chuntza' xla' lej quincālakalhu'manāni'. Lā'
nā chuntza' tzē nala xapuxcu' ixlīsacerdote na ixla-
capūn Dios. Lā' māni' ū'tza' talacnūni'lh hua'chi lē'ksaj-
na'. Lā' chuntza' tzē quincātamāpānūni'yāni' quintala-
clē'i'ca'n. 18 Lā' chuhua'j como Jesucristo māni' xla'
pātīni'lh, xla' tzē nacāmaktāya xlaca'n a'ntīn
tapātīni'mā'na lā' a'ntī huan ko'ti'ti' cāmā-
tonkopūcu'tun.

Jesucristo lej a'cnīni'ni'can

3 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacsacnī'ta'ni' lā'
ū'tza' līla'tit hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā'
chuhua'j capāstactit Jesucristo. Dios macamilh huan Je-
sucristo. Lā' mānūlh xapuxcu' ixlīsacerdote na ixla-
capūn Dios. Lā' Jesucristo chuntza' tzē nacāmaktāya
xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. 2 Lā' Jesucristo tlōkentax-
tūkō'lh huā'mā' a'ntū Dios ixlīmāmacū'nī't. Lā' nā
chuntza' Moisés tlōkentaxtūkō'lh nā xla' ixlīhuāk a'ntū
Dios ixlīmāmacū'nī't por ixpālacataca'n ixtachi'xcuhuī't
Dios. 3 Lā' minī'ni' lej ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo; lā'
Moisés tū' chuntza' ca'a'cnīni'ni'ca. Lā' nā chuntza' a'ntī
māpa'ksī nac lakatin chic, xla' a'cnīni'ni'can. Lā' huan
ā'makapitzīn nac chic tū' lej cā'a'cnīni'ni'can. 4 Huan
chi'xcuhuīn tzēn tatlahua chic. Lā' Dios, xla'
tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan. 5 Lā' Moisés xa'nca
tlahualh a'ntū ixlīmāmacū'canī't por ixpālacata ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ī'scuja na ixlaclhni'ca'n ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ixcāhuani huan
tachi'xcuhuī't a'ntū napātle'ke. 6 Lā' Cristo, xla' ixO'kxa'
Dios. Lā' xla' huāk tzey a'ntūn tlahua. Lā' ū'tza' līmā-
macū'canī't ixlīhuākca'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā'
nā quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios, palh quina'n chu ū'tza'
nalīpāhuanāuj līhuan lahui'lāna'uj, lā' palh līpāx-
uhuayāuj a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni'.

Ixtachi'xcuhuī't Dios natalīpāxuhua a'ntū Dios tlahuakō'lh

7 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh
huan Espíritu Santo:
Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'nchī Dios huan,
tū' lacxumpi cala'tit.
8 Tū' lacxumpi cala'tit hua'chi a'ntīn tatā'lāsta'lalh Dios
makāntza' a'nlhā nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
Dios lej cāpātīni'lh xlaca'n.
Lā' Dios hualh: 9 “Minapapana'ca'n hua'chilh xlaca'n ix-
taca'tzīcu'tun hasta lhānchula' xa'iccāpātīni'lh xlaca'n”.
Lā' xlaca'n lej lacxumpi ixtahuanī't, lā' a'yuj talaktzī'lh
xlaca'n huan lē'cnīn a'ntū xa'ictlahua quit por
tu'pu'xam cā'ta.
10 Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlaca'n lā' icualh: “Xlaca'n
tū' maktin xa'nca tapāstacna'n. Lā' tū' tamāchekxī xla-
ca'n a'ntū iclacasqui'n quit”.
11 Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlaca'n lā' ū'tza' iclīhualh
que stu'ncua' xlaca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't
a'nlhā najaxcan con quit.
12 Lā' chuhua'j, tā'timīn, xa'nca calatā'kchokotit. Lā'
tū' caxumpīni'ni'tit Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Tū'
tzey palh tū' kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' por ixpālacata
huā'mā' tzē nataxtunquīyā'tit con Dios xalakahuan.
13 Xatzey cālāmaktāya'tit macaxtim chuhua'j pō'ktu

līhuān lahui'lāna'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā'
chuntza' nīn kalhatin napuhuan palh tzē natlahua
a'ntun tū' tzey. Palh chuntza' napuhuan kalhatin, māni'
ū'tza' ta'a'kxokomā', lā' ā'chulā' tū' a'kahuāna'ni'cu'tun
Dios. 14 Palh quina'n tū' namakxtekāuj nalīpāhuanāuj
Cristo a'cxtim hua'chi xapū'la ixlīpāhuanāuj, chuntza'
nā quila'ca'n nala huāk a'ntū ixla' Cristo.
15 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit ixtachihuīn Dios,
ca'a'kahuāna'ni'tit.
Lā' tū' caxumpīni'ntit hua'chi xlaca'n xalanī'n
makāntza' a'ntīn tū' ixta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios huan
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
16 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n tichū takaxmatli ixtachi-
huīn Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh? Xlaca'n ū'tunu'n
a'ntī cāmāxtulh Moisés de nac Egipto. 17 ¿Chā
ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī ixtamakā'kchā'nī't Dios? Dios
lej ixa'kchā'nī't con xlaca'n a'ntī ixtatlahua talaclē'i'
tu'pu'xam cā'ta, lā' ū'tza' talīnīlh xlaca'n huan nac cā'lh-
pi'mpi'li' ti'ya't. 18 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī cālīchi-
huīna'lh Dios a'xni'ca' hualh que tū' catitachā'lh nac
ti'ya't a'nlhā najaxcan con Dios? Dios cālīchihuīna'lh
xlaca'n a'ntīn taxumpīni'ni'lh Dios. 19 Lā' chuntza' tzē
līmāchekxīcan que xlaca'n tūlalh tachā'lh huan nac
ti'ya't, como xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh que stu'ncua'
a'ntū cāhuanilh Dios.

4 Lā' quina'n, Dios quincāhuaninī'ta'ni' que tzē
nachā'nāuj a'nlhā xla' hui'lacha' lā' a'ntza' najaxāuj
quina'n con Dios. Lā' lej tasqui'nī napāstacāuj a'nchī
nalīlatā'kchokoyāuj, como lej lījicua' palh tū' cachā'lh
kalhatin de hui'xina'n. 2 Quina'n kaxmatnī'ta'uj huan
xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī līpūtaxtucan. Lā' nā
xlaca'n takaxmatli huā'mā' tachihuīn. Lā' xlaca'n xmān
chu tlakaj takaxmatli como tū' takalhlaka'ī'lh palh
stu'ncua' huā'mā' tachihuīn. 3 Lā' quina'n, como kalhla-
ka'ī'yāuj, nachā'nāuj a'nlhā hui'lacha' Dios lā' najaxāuj
con Dios. Lā' Dios cālīchihuīna'lh xlaca'n a'ntīn tū'
takalhlaka'ī'lh lā' hualh:
Quit ica'kchā'lh con xlaca'n lā' ū'tza' iclīhualh que
stu'ncua' xlaca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā
najaxcan con quit.
Lā' chuntza' hualh Dios a'yuj ū'tza' ixtlahuanī'ttza' a'nl-
hā najaxcan lā' como ixtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū
a'nan. 4 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata huan
lakatojon chi'chini'. Lā' chuntza' huan:
Dios pūjaxli huan ixlīlakatojon chi'chini' lā' tū' scujli.
5 Lā' nā a'ntza' tatzo'kni':
Xlaca'n tū' catitachā'lh a'nlhā najaxcan con quit.
6 A'ntīn takaxmatli xapū'la huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata a'nchī nalīpūtaxtucan, xlaca'n tū' takalhla-
ka'ī'lh. Lā' ū'tza' tū' talīchā'lh xlaca'n a'nlhā najaxcan
con Dios. Lā' chuntza' ā'makapitzīn natachā'n lā'
natatā'jaxa Dios. 7 Lā' como xlaca'n tū' tachā'lh,
chuntza' Dios laclhcāhui'līlh ā'lakatin chi'chini' a'ntū
māpācuhuīlh chuhua'j. Ixlīlhūhua' cā'ta Dios māchi-
huīnīlh David a'ntī rey ixuanī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nchī David hualh:
Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntū Dios huan,
tū' lacxumpi cala'tit.
Lā' ca'tzīyāuj que pō'ktu Dios cāta'sani'mā' ixlīhuāk
huan tachi'xcuhuī't lā' hasta chuhua'j. 8 Lā' a'xni'ca'
Dios chuntza' huanilh David, Josué ixchinī'ttza' con
huan tachi'xcuhuī't huan nac ti'ya't a'nlhā Dios ix-
cāmālacnūni'nī't. Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj quina'n que Dios
ixtā'chihuīna'mā' David por ixpālacata ā'lacatin a'nlhā
najaxcan. 9 Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que quina'n a'ntī ix-
tachi'xcuhuī't Dios nachā'nāuj a'nlhā cāxui'līnī't para
napūjaxāuj chuntza' hua'chi Dios jaxli ixlīlakatojon
chi'chini' a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilhtamacuj. 10 Lā'
a'ntīn tachā'n a'ntza', xlaca'n a'ntīn tatlahuakō'nī't
ixlītlōtca'n lā' a'ntza' natajaxa chuntza' hua'chi Dios
jaxli a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilhtamacuj. 11 Lā'
quina'n lej calīhui'līuj para nachā'nāuj lā' a'ntza' na-
jaxāujtit con Dios. Lā' tū' calauj hua'chi xala'nī'n
makāntza'. Xlaca'n tūlalh tachā'lh como tū' takalhla-
ka'ī'lh palh stu'ncua' a'ntū hualh Dios.
12 Lā' ixtachihuīn Dios xla' hua'chilh xalakahuan lā' lej
ka'lhī līmāpa'ksīn como ū'tza' scuja na qui'a'clhcunuc-
ca'n. Ixtachihuīn Dios hua'chi kantin espada a'ntū
kēstītu' lā' tzej sta'ya'nca', a'ntū tzē lakchā'nkō'
qui'a'clhcunucca'n. Lā' ū'tza' nalīca'tzīyāuj palh tū' tzey
qui'a'clhcunucca'n lā' quintapāstacna'ca'n. 13 Lā' Dios
huāk laktzī'huī'. Nīn tuntū' tzē natatzē'kni' na ixlacapūn
Dios. Xla' lakapaskō' qui'a'clhcunucca'n. Lā' quina'n
ka'lhī nakalhtīni'nāuj na ixlacapūn Dios por ixpālacata
a'ntū tlahuayāuj chā'tunu' de quina'n.

Dios līmānūlh Jesucristo xapuxcu' ixlīsacerdote

14 Lā' Jesucristo, ixO'kxa' Dios, chā'nī'ttza' xla' a'nlhā
hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' hua'chi kalhatin xapuxcu'
sacerdote a'ntī quincālacapūtāyamā'ni' lā' chihuīna'n
por quina'n. Lā' chuntza' quina'n tū' catimakxtekui
kalhlaka'ī'yāuj Jesucristo nīn macsti'na'j. 15 Lā' Jesu-
cristo hua'chi quisacerdoteca'n. Xla'
quincālakalhu'manāni' quina'n, como nā xla' xapū'la
chuntza' ixtalī'laktzī'ncu'tun a'xni'ca' ixlatlā'huan nac
quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quina'n quincāpā-
tle'keni'mā'ni'. Pero xla' nīn tuntū' tlahualh a'ntūn tū'
tzey. 16 Lā' ū'tza' calītapajtzūj na ixlacapūn Dios. Lā' tū'
calacapuhuanui. Xla' lej lakalhu'mana'n. Lā' naquincā-
maktāyayāni' a'xni'ca' maclacasqui'nāuj.

5 Lā' huan chi'xcuhuī'n israelitas a'ntīn cālīmānūcan
xanapuxcu'nu' ixlīsacerdoteca'n, chā'tunu' tascuja
na ixlacapūn Dios por ixpālacataca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' kalhatin chi'xcu' a'ntī xapuxcu' sacer-
dote, xla' mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios para
nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
2 Lā' huā'mā' sacerdote, como xla' chi'xcu', a'katunu'
tlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' līlacatzucu cālīpātīni'
xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca taca'tzī lā' xlaca'n a'ntīn
tatatonkopūnī't. 3 Lā' como xla' a'katunu' tlahua a'ntūn
tū' tzey, tasqui'nī que xla' na'a'ksajuī'nin xapū'la para
namāpānūni'can ixtalaclē'i' māni' ū'tza'. Lā' ā'calīstān
xla' a'ksajuī'nin para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't.

4 Lā' nīn tintī' ixa'cstu tzē natanūni' xapuxcu' ixlīsacer-
dote. Xmān Dios a'ntī tzē namānū xapuxcu' ixlīsacer-
dote, chuntza' hua'chi Dios mānūlh Aarón. 5 Lā' Cristo
nā tū' ixa'cstu tanūni'lh xapuxcu' sacerdote. Xla'
mānūlh Dios lā' huanilh:
Hui'x qui'O'kxa' lā' chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.
6 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:
Hui'x nala'ya' milīsacerdote para pō'ktu.
Lā' chuntza' hua'chi mānūca Melquisedec ixlīsacer-
dote lā' nā chuntza' hui'x namānūca'na'.
7 Lā' Jesucristo a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj,
xla' lej ixkalhtō'ka' con ixlīhuāk ixa'clhcunuc lā' lej
ī'squi'ni' Dios hasta ixcalhuani'. Lā' Dios ū'tza' a'ntī tzē
ixmāpūtaxtūlh de huan līnīn. Lā' Dios kaxmatni'lh
huan ixoración, como Jesucristo xmān ixtlahuacu'tun
a'ntū ixtapuhuān Dios. 8 Lā' Jesucristo a'yuj ixO'kxa'
Dios, xla' ixa'kahuāna'ni' lā' ū'tza' līpātīni'lh xla'. Lā'
ū'tza' xla' līmāchekxī a'nchī tapātīni'n a'ntīn ta'a'kahuā-
na'ni' Dios. 9 Lā' Jesucristo lej xa'nca a'kahuāna'ni'lh
Dios hasta nīlh chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza'
xla' tzē nacālīmāpūtaxtū para pō'ktu xlaca'n a'ntīn
ta'a'kahuāna'ni'. 10 Lā' Dios līmānūlh xapuxcu' ixlīsacer-
dote chuntza' hua'chi Melquisedec.

Lījicua' palh taspi'tāyacan na ixtej Dios

11 Quit iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata
a'nchī Jesucristo hua'chi Melquisedec. Pero lej jicslīhua'
como hui'xina'n tūna'j xa'nca māchekxī'yā'tit. 12 Lā'
maclacasqui'nā'titcus a'ntī nacātamāsu'ni'yāni' hui'xi-
na'n a'ntūn tū' xajicslīhua' ixtachihuīn Dios. Lā' como
hui'xina'n makāntza' kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza', hui'xina'n
tzētza' ixcāmāsu'ni'tit huan ā'makapitzīn. Hui'xina'n
hua'chi kalhatincus ska'ta' a'ntī xmāncus leche tahua'
lā' tūlana'j tahuā'yan. 13 Huan lakska'tā'n a'ntī xmāncus
leche tahua', xlaca'n tūna'j taca'tzī a'ntūn tzey lā'
a'ntūn tū' tzey. 14 Lā' a'ntī xastacni'tza', xlaca'n
taca'tzītza' a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey.
6 Lā' chuhua'j como hui'xina'n kalhla-
ka'ī'nī'ta'ntittza', tū'tza' icticāhuanini' a'ntū cā-
tamāsu'ni'ni' ixtachihuīn xapū'la. Tū'tza' icticāhuanini'
a'nchī lītzucucan kalhlaka'ī'can Cristo lā' a'nchī līxtāpalī-
can quintapāstacna'ca'n lā' a'nchī līmakxtekcan tlahua-
can a'ntūn tū' tzey, lā' a'nchī līkalhlaka'ī'can Dios.
Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej jicslīhua' māchekxī-
can a'ntū ixla' Dios. 2 Lā' tū'tza' icticāhuanini' a'nchī
lī'a'kpaxcan, lā' a'nchī cālīmā'ca'ni'can macan, lā' a'nchī
nalīlakahuanchokocan, lā' a'nchī Dios nalījuzgarlī.
3 Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n, na'iccāmāsu'ni'yāni'
a'ntū más xajicslīhua' ixpālacata ixtachihuīn Dios.
4 A'ntīn tataspi'tāyanī't na ixtej Dios, lejtza' jicslīhua'
natalītaspi'tpala xlaca'n. Xlaca'n tamāchekxīnī'ttza'
a'nchī nalīpūtaxtucan lā' a'nchī Dios cālīsicua'lanālī ix-
tachi'xcuhuī't lā' a'nchī ka'lhī līmāpa'ksīn huan Espíritu
Santo. 5 Lā' xlaca'n taca'tzī que lej tzey a'ntūn takalhla-
ka'ī'nī't ixpālacata a'ntū huanī't Dios, lā' talaktzī'nī't
huan lē'cnī'n a'ntū tlahuacan por ixlīmāpa'ksīn Jesu-
cristo. Lā' por huā'mā' līmāpa'ksīn namāpa'ksīkō'can
a'xni'ca' namin huan xasāsti' quilhtamacuj. 6 Lā' como
xlaca'n tataxtutāyanī't na ixtej Dios, tūlatza' cāmāx-
tapālīnīpalacan hua'chi tatlahualh xapū'la. Tūlatza' co-
mo hua'chilh talakapalanī't Jesús a'nchī nīlh nac cruz.
Lā' hua'chilh ixtaxtokohua'ca'pā ixO'kxa' Dios.
7 Chuhua'j quit iccāhuanicu'tunāni' a'ntū hua'chi lītala-
castuca. Nac cā'tacuxtu maklhūhua' la huan xcān. Lā'
huan xcān chū'hua' nac huan ti'ya't. Lā' chuntza'
līlana'n lā' chuntza' talīhuā'yan a'ntīn tascuja nac
huā'mā' ti'ya't. Chuntza' līla chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. 8 Lā' nac ti'ya't a'nlhā staca xmān lhtucū'n lā'
chi'tin, huanmā' tuntū' ixtapalh. Natahuan que tū' tzey.
Lā' natalhcuyu. Huā'mā' ti'ya't hua'chi a'ntīn
tataspi'tchokonī't na ixtej Dios.

Dios natlōkentaxtū a'ntū huan

9 A'yuj chuntza' ictzo'ka quit, quit icca'tzī que hui'xi-
na'n tū' taspi'tchokonī'ta'ntit huan nac tej. Xa'nca
tasu'yu que hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit. 10 Huāk a'ntū
Dios tlahua, xla' huāk tzey. Xla' tū' catipātza'nkālh
a'nchī scujnī'ta'ntit hui'xina'n lā' a'nchī māsu'yunī'ta'ntit
que pāxquī'yā'tit Dios. Chuntza' tasu'yu como hui'xi-
na'n cāmaktāya'nī'ta'ntit ā'makapitzīn a'ntīn takalhla-
ka'ī' lā' ticāmaktāyapā'na'ntitcus. 11 Quit lej iclacasqui'n
que milīhuākca'n hui'xina'n cascujtit chuntza' līhuan
lahui'lā'na'ntitcus nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' napā-
tle'ke ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n ka'lhī'pā'na'ntit. 12 Tū'
iclacasqui'n que laclhquititni' nala'yā'tit. Iclacasqui'n
que nacāmaksca'tā'tit ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'
lā' tapātīni'n. Xlaca'n tamaklhtīni'mā'na a'ntū
cāhuaninī't Dios que nacāmaxquī'.
13 A'xni'ca' Dios huanilh Abraham a'ntū natlahuani',
Dios tapācuhuīlh māni' ū'tza', como tintī' ā'kalhatin
más xaka'tla'. 14 Lā' Dios hualh:
Lej ixlīstu'ncua' na'icsicua'lanālīyāni' quit.
Lā' stu'ncua' na'icmaxquī'yāni' lej lhūhua' mi-
natā'na'tna'.
15 Lā' Abraham pō'ktu ka'lhīlh lā' tū' jiclhua'lh. Lā'
chuntza' maklhtīni'lh a'ntū Dios ixuaninī't. 16 A'xni'ca'
kalhatin chi'xcu' huan que lej stu'ncua' a'ntū xla' chi-
huīna'n, xla' māpācuhuī ā'kalhatin a'ntī más xaka'tla'
lā' tzē namāpātīnī palh tū' natlōkentaxtū. Lā' chuntza'
talīko'xamixa a'ntī ixtalāquilhnī como taca'tzī que huan
chi'xcu' ka'lhī que natlōkentaxtū. 17 Lā' nā Dios
tapācuhuīlh māni' ū'tza'. Chuntza' tlahualh como ixla-
casqui'n que nataca'tzī huan tachi'xcuhuī't que huan-
mā' lej stu'ncua' lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū hualh.
18 Quina'n ca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū Dios hualh,
como tapācuhuīlh māni' ū'tza' lā' xla' tū' maktin a'kx-
okonu'n. Lā' ū'tza' līpāxuhuayāuj como hua'chilh
tzā'lani'nī'ta'uj a'ntū lījicua' lā' lakminī'ta'uj Dios. Lā'
Dios hualh que quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'. Lā' chuhua'j
ca'tzīyāuj xa'nca que ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n para pō'ktu. 19 Lā' como ca'tzīyāuj que na-
ka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu, chuntza'
tū' tamakchuyīnī'ta'uj. Lā' chuntza' quina'n hua'chi
a'ntū tzancstāya. Ca'tzīyāuj que natanūyāuj nac
a'kapūn a'nlhā sicua'lanālanī't. 20 Lā' a'ntza' xapū'la
tanūnī't Jesús a'nlhā natanūyāuj. Lā' xla' tā'chihuīna'n

Dios por quimpālacataca'n, como xla' lalh xapuxcu'
sacerdote para pō'ktu hua'chi Melquisedec.

Jesucristo līmānūcanī't ixlīsacerdote chuntza' hua'chi līmānūca Melquisedec

7 Huā' Melquisedec xla' rey ixuanī't nac Salem lā'
nā ixsacerdote Dios xala' nac a'kapūn.
Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham a'xni'ca' xla' ix-
taspi'tmā' de huan nac guerra a'nlhā ixcāmaknīnī't
huan reyes. Lā' Melquisedec sicua'lanālīlh. 2 Lā' Abra-
ham maxquī'lh huan ixlītāpācāuj de ixlīhuāk catūhuā
a'ntū ixlīminī't de huan nac guerra. Huan tacuīni'
Melquisedec huanicu'tun “rey a'ntī lej tzey”. Lā' xla' rey
ixuanī't nac Salem. Lā' Salem huanicu'tun “ca'cs huī'”.
Lā' chuntza' ixtacuīni' huanicu'tun “huan rey a'ntī
cāmāko'xamixī huan tachi'xcuhuī't”. 3 Tū' tatzo'kni' ix-
tacuīni' ixtāta' nīn ixtzī't Melquisedec. Lā' tū' tatzo'kni'
nīn kalhatin de ixpap. Lā' tū' tatzo'kni' a'xni'ca'
Melquisedec lacatuncuīlh lā' nīn a'xni'ca' nīlh. Lā'
chuntza' xla' kalhatin sacerdote ixuanī't līhuan ixlahuī'.
Lā' huā'mā' hua'chi ixO'kxa' Dios.
4 Māchekxīcan que Melquisedec, xla' kalhatin chi'xcu'
ixuanī't a'ntī lej ixtasqui'nī. Chuntza' māchekxīcan
a'nchī Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas lā'
xla' maxquī'lh Melquisedec ixlītāpācāuj de ixlīhuāk
a'ntū tlajalh nac guerra. 5 Lā' ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī
sacerdotes ixtahuanī't, xlaca'n tamaklhtīni'lh huan
ixlītāpācāuj a'ntū ixtatlaja ixtā'israelitasca'n. Chuntza'
ixuanī't huan ley. Tamaklhtīni'lh de ixtā'israelitasca'n,
a'yuj xlaca'n nā ī'xū'yātā'natna' Abraham ixtahuanī't,
como Abraham ū'tza' ixpapca'n ixlīhuākca'n huan is-
raelitas. 6 Lā' Melquisedec, a'yuj tū' i'xtalakapasni' Leví
ixuanī't, xla' maklhtīni'lh ixlītāpācāuj a'ntū ixtlajanī't
Abraham lā' ū'tza' sicua'lanālīlh Abraham. Lā' Abraham
ū'tza' a'ntī Dios huanilh que lej namaxquī' lhūhua' ix-
natā'na'tna' lā' ixtatlahualh lakatin ka'tla' nación.
7 Chuntza' māchekxīcan que Abraham, xla' macsti'na'j
ka'tla' ixuanī't lā' Melquisedec más xaka'tla' ixuanī't.
Chuntza' māchekxīcan como ca'tzīkō'can que más xa-
ka'tla' a'ntī sicua'lanālīni'n lā' tū' lej ka'tla' a'ntī
sicua'lanālīcan. 8 Huan ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī ixta-
maklhtīni'n ixlītāpācāuj a'ntū ixtatlaja huan israelitas,
lā' xlaca'n tanīlh chuntza hua'chi ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' Melquisedec hua'chilh xalakahuan-
cus, como tū' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios palh nīlh.
9 Huan ī'xū'yātā'natna' Leví ixtamaklhtīni'n huan
ixlītāpācāuj de ixtatlajca'n israelitas. Lā' tzē nahuanāuj
que Leví māpalana'lh a'xni'ca' Abraham māpalalh
Melquisedec. 10 Chuntza' tzē nahuanāuj como Leví
ī'xū'yātā'nat Abraham ixuanī't, lā' a'yuj tūna'j ixlacatun-
cuī a'xni'ca' Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham.
11 I'xū'yātā'natna' Leví, a'ntī sacerdotes ixtahuanī't,
xlaca'n ixtascuja chu a'nchī huan ley a'ntū Dios māt-
zo'knīlh Moisés. Lā' como huā'mā' ley tūla cātlahua
lactzey huan tachi'xcuhuī't chu a'nchī Dios lacasqui'n,
chuntza' ixtasqui'nī ā'kalhatin sacerdote hua'chi
Melquisedec lā' tū' hua'chi Aarón. 12 Lā' a'xni'ca'
natatanū huan xalacxtuncnu' sacerdotes, tasqui'nī que
naxtāpalīcan huan ley. 13 Lā' huan xasāsti' sacerdote,
ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' tū' ī'xū'yātā'nat
Leví. Xla' ī'xū'yātā'nat Judá. Lā' huan ī'xū'yātā'natna'
Judá, tū' ixa'nan ā'kalhatin sacerdote. 14 Ca'tzīkō'can
que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, xla' ī'xū'yātā'nat Judá
ixuanī't. Lā' Moisés, a'xni'ca' līchihuīna'lh sacerdotes,
tuntū' hualh de Judá lā' ī'xū'yātā'natna'.
15 Lā' chuhua'j xa'nca māchekxīcan que tanūnī't
ā'tāpātin sacerdote. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntī Jesucristo.
Lā' xla' hua'chi Melquisedec. 16 Melquisedec tū' tanūlh
ixlīsacerdote chu a'nchī ixtalanānca'n tachi'xcuhuī't. Lā'
nā chuntza' Jesucristo. Xla' tanūlh ixlīsacerdote como
xla' ka'lhī līmapa'ksīn a'ntūn tū' maktin catisputli, co-
mo xla' natahui'la para pō'ktu. 17 Tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios ixpālacata Cristo:
Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu.
Hui'x hua'chi Melquisedec.
18 Huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés tuntū'tza' ix-
tapalh, como tūla quincātlahuayāni' lactzey chu a'nchī
Dios lacasqui'n. 19 Huā'mā' ley tūla quincātlahuayāni'
lactzey. Pero chuhua'j quina'n ka'lhīyāuj a'ntū más
xatzey. Tzētza' nalaktapajtzūyāuj Dios.
20 Dios hualh que lej stu'ncua' ixmānūlh Jesucristo
ixlīsacerdote. 21 Lā' tū' chuntza' hualh a'xni'ca' tatanūlh
huan ā'makapitzīn sacerdotes. Chuntza' huan ixtachi-
huīn Dios a'nlhā huan:
Huan Māpa'ksīni' Dios mālacstū'ncli lā' xla' natlōken-
taxtū a'ntū huan: “Hui'x kalhatin sacerdote para
pō'ktu. Huix hua'chi Melquisedec”.
22 Lā' huan convenio a'ntū Jesús lacāxtlahualh, ū'tza'
más xatzey. Lā' a'ntū xala' pū'la, xla' tū' lej tzey. 23 Huan
ā'makapitzīn sacerdotes lej lhūhua' ixtahuanī't como
ixtanītēlha lā' ixtatanūtēlha ā'makapitzīn ixlaktapalh-
ca'n. 24 Lā' Jesucristo xla' huī' para pō'ktu lā' tū' makxte-
ka de ixlīsacerdote. Lā' tū' catitanūlh ā'kalhatin ixlakta-
palh. 25 Lā' ū'tza' Jesucristo tzē nacālīmāpūtaxtūkō' xla-
ca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios por ixpālacata Jesu-
cristo. Huā'mā' tzē natlahua como xla' huī' para pō'ktu
lā' pō'ktu squi'ni'mā' Dios por a'ntīn takalhlaka'ī' xla'.
26 Jesucristo xla' kalhatin xapuxcu' sacerdote chuntza'
hua'chi tasqui'nī. Ixlīhuāk a'ntū tlahua, huāk tzey. Lā'
tū' tlahuani' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin. Lā' nīn tuntū'
tlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Xla' tū' hua'chi xlaca'n a'ntīn
tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' xla' hui'lacha' nac a'kapūn
a'nlhā lej a'cnīni'ni'can. 27 Xla' tū' hua'chi ā'makapitzīn
xanapuxcu'nu' sacerdotes. Xlaca'n lakalīyān ta'a'ksajuī'
Dios. Xapū'la tatlahua para ixtalaclē'i'ca'n māni'
ū'tunu'n lā' ā'calīstān tatlahua para ā'makapitzīn. Jesu-
cristo tū' chuntza' tlahua. Xla' mālacnūlh xmān lakatin
lē'ksajna'. Xmān maktin mālacnūlh a'xni'ca'
tamacamāstā'lh ixa'cstu nac cruz. Lā' huā'mā' lē'ksajna'
tāyani' para pō'ktu. 28 Chu a'nchī huan ley a'ntū Dios
mātzo'knīlh Moisés, ixcāmānūcan chi'xcuhuī'n hua'chi
xanapuxcu'nu' sacerdotes. Lā' como chi'xcuhuī'n ix-
tahuanī't, ixtatlahua talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' max-
quī'canī'ttza' huā'mā' ley, Dios hualh que stu'ncua'
namānū ixO'kxa' ixlīsacerdote. Lā' mānūlh ixlīsacer-

dote para pō'ktu. Lā' chuntza' lalh sacerdote chuntza'
hua'chi Dios ixlacasqui'n.

Jesús lacāxtlahualh huan xasāsti' convenio

8 A'ntū iccāhuanimā'ni', ū'tza' huā'mā': Jesucristo,
xla' xapuxcu' sacerdote chu a'nchī tasqui'nī. Lā'
xla' tā'chihuīna'n Dios por quimpālacataca'n. Xla'
hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios nac a'kapūn. 2 Xla'
ū'tza' xapuxcu' sacerdote nac lītokpān a'ntū hui'lacha'
nac a'kapūn. Lā' huanmā' lītokpān tlahualh Dios lā' tū'
tachi'xcuhuī't. 3 Huan ixlītlōt kalhatin xapuxcu' sacer-
dote, xla' xmān mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios. Lā' ix-
tasqui'nī que Jesucristo ixmālacnūni'lh lē'ksajna' Dios.
4 Palh Jesucristo latlā'huancus cahuā nac quilhtamacuj,
xla' tū' ixlalh ixlīsacerdote, como huan sacerdotes
huā'tzā' tamālacnūni' Dios lē'ksajna' chu a'nchī huan
ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. 5 A'ntū huan sacer-
dotes huā'tzā' tatlahua, xla' hua'chi xmān tatlōlaka-
makxtu a'ntū tlahuacan nac a'kapūn. Lā' nā chuntza'
Moisés. A'xni'ca' xla' ixtlahuamā' huan lītokpān de
ko'xka', Dios huanilh:
Catla'hua'kō'j chu a'nchī māsu'ni'ca' huan nac kēstīn
a'ntū huanican Sinaí.
6 Más xatzey a'ntū tlahua huan xapuxcu' sacerdote
a'ntī Jesucristo. Más xatzey huan convenio a'ntū Jesu-
cristo lacāxtlahualh entre Dios lā' huan tachi'xcuhuī't.
Por ixpālacata tako'xamixa Dios lā' tachi'xcuhuī't.
Huā'mā' más xatzey como, chu a'nchī huā'mā' conve-
nio, Dios nacātlahuani' huan tachi'xcuhuī't a'ntū más
xatzey.
7 Huan xapū'la convenio tū' a'cchā'lh para a'ntū ix-
tasqui'nī. U'tza' lītlahuaca ixlītāpātu' convenio. 8 Lā'
Dios ixca'tzī que huan tachi'xcuhuī't tū' tatlōkentax-
tūlh. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chu a'nchī Dios
hualh:
Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' quit na'ictlahua
lakatin xasāsti' convenio con huan tachi'xcuhuī't is-
raelitas lā' ī'xū'yātā'natna' Judá.
9 Tū' hua'chi huan convenio a'ntū ictlahualh con
ī'xū'yāpapna'ca'n a'xni'ca' iccāmāxtulh de huan nac
ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.
Xlaca'n tū' tatlōkentaxtūlh huan convenio a'ntū ict-
lahualh con xlaca'n.
U'tza' iclītaxtunquīlh quit de xlaca'n.
10 Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', na'ictlahua-
pala ā'lakatin convenio con huan tachi'xcuhuī't israeli-
tas.
Lā' huan convenio chuntza' nala: Quit na'iccāmā-
ca'tzīnī quilīmāpa'ksīn.
Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī'cu'tun.
Quit na'icla ixDiosca'n.
Lā' xlaca'n quintachi'xcuhuī't natala.
11 Nīn tintī' catihuanilh ixtā'tin nīn ixtā'chic: "Tasqui'nī
que hui'x nalakapasa' Dios".
Tū' chuntza' catitalāmāsu'ni'lh como ixlīhuākca'n
naquintalakapasa a'ntī xalaka'tla'n lā' xalacti'na'j.
12 Quit na'iccālakalhu'man xlaca'n lā' na'iccāxapani' ix-
talaclē'i'ca'n.
Lā' tū'tza' maktin ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.
13 Lā' como Dios līchihuīna'lh ā'lakatin xasāsti' conve-
nio, huā'mā' māsu'yu que huan xapū'la convenio tun-
tū'tza' ixtapalh lā' huan xakōlūhua' tū'tza' catimacla-
casqui'nca.

Xtunc a'nchī mācā'tanīcan Dios chu a'nchī huan xasāsti' convenio

9 Huan xapū'la convenio māpa'ksīni'lh a'nchī
līmācā'tanīcan Dios. Lā' a'nlhā ixtamācā'tanī Dios,
xla' ixtatlahuanī't tachi'xcuhuī't. 2 Tatlahualh lakatin lī-
tokpān de ko'xka'. Lā' ixka'lhī lakatin cortina a'ntū
ixmāpitzi lakatu' cuarto. Lā' huan nac xapū'la cuarto ix-
uī' huan a'ntū ixpūyāhuacan ceras. Lā' nā ixyā lakatin
mesa a'ntza' lā' pāntzi a'ntū ixlē'ksajuī'can Dios.
Huā'mā' cuarto ixuanican Tasicua'lanālīn. 3 Lā' na ixkēn
huan cortina ixuī' ā'lakatin cuarto a'nlhā ixuanican Lej
Tasicua'lanālīn. 4 Lā' nac huā'mā' cuarto ixyā lakatin
pūmacamāstā'n de oro a'nlhā ī'lhcuyucan pūm. Lā' nā
a'ntza' ixuī' lakatin caja ixlīmactlahuacanī't oro. Lā' na
ixchakān huanmā' caja ixtojōma' lakatin xālu de oro
a'ntū ixpūtojōma' huan līhua't a'ntū ixuanican maná.
Lā' nā huan nac caja ixtojōma' huan ixpāla'c Aarón
a'ntū ixlakapu'nī't lā' nā huan lakatu' chihuix a'nlhā ix-
cātzo'kcanī't huan lakacāuj līmāpa'ksīn. 5 Lā' na ixkalh-
ni' huan caja ixtayāna' kalhatu' ángeles de oro. Ix-
pekenca'n ixtalakxta'nka'nī't na ixkalhni' huan caja. Lā'
a'ntza' na ixkalhni' huan caja, a'ntza' ixtasqui'nī
ixmālacnūcan huan lē'ksajuī'n para que Dios ix-
cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuhua'j tū'tza' ictilīchi-
huīna'lh huā'mā'.
6 Chuntza' ixlacāxlakō'nī't ixlīhuāk. Huan sacerdotes
lakalīyān ixtatanū huan nac xapū'la cuarto lā' ixtat-
lahua a'ntū ixtascujūtca'n. 7 Lā' xmān huan xapuxcu'
sacerdote tzē ixtanū nac ā'lakatin cuarto. Lā' xmān
maktin ixtanū lakatin cā'ta. Lā' a'xni'ca' ixtanū, ixmānū
huan ka'lhni' a'ntū ixmālacnūni' Dios. Huā'mā' ixmālac-
nū por ixtalaclē'i' māni' ū'tza' lā' nā ixtalaclē'i'ca'n huan
tachi'xcuhuī't. 8 Chuntza' huan Espíritu Santo
quincāmāsu'ni'yāni' que līhuan xmān huan xapuxcu'
sacerdote tzē ixtanū na ixlīlakatu' cuarto, tūna'j ix-
cāmāsu'ni' Dios a'nchī nalītanūcan nac a'kapūn. Lā'
a'ntza' a'nlhā más tasicua'lanālīn. 9 Huan lītokpān de
ko'xka' hua'chi lakatin tatlōlakamakxtu hua'chi a'ntū
a'nan chuhua'j. A'yuj xlaca'n ixtamālacnū lē'ksajna' lā'
animalhna' a'ntū xatamaknīn, xlaca'n tūla ixtaca'tzī
palh lej stu'ncua' ixcāmāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n.
10 Huan talanān a'ntū ixtatlōkentaxtū, ū'tza' a'ntū ix-
tahua' lā' ū'tza' a'nchī ixtalīpaxa lā' a'nchī ix-
talīlakche'kē' ixpulātuca'n chu a'nchī ixleycan. Huā'
tamā'na reglas ixtatlōkentaxtū līhuan Dios tūna'j ixt-
lahua huan xasāsti' convenio.
11 Chuhua'j lacāxtlahuacanī't huan xasāsti' convenio.
Cristo lītanūnī't xapuxcu' ixlīsacerdote. Xla' tlahua
huan ixtascujūt xapuxcu' sacerdote nac lakatin lī-
tokpān a'nlhā más ka'tla' lā' más tzey. Lā' huā'mā' lī-
tokpān tū' tatlahualh chi'xcuhuī'n, como tū' xala' nac
quilhtamacuj. 12 Huan ā'makapitzīnni' xapuxcu' sacer-

dotes ixtatanū huan na ixlīlakatu' cuarto lā' ixtamānū
ixka'lhni'ca'n huan chivo lā' huācax. Lā' huanmā' ka'lh-
ni' ixtamālacnūni' Dios. Lā' Cristo, huan ka'lhni' a'ntū
xla' mālacnūlh, xla' ū'tza' māni' ixka'lhni'. Lā' xmān
maktin mālacnūlh. Lā' chuhua'j tanūnī'ttza' nac
a'kapūn, a'nlhā más tasicua'lanālīn. Lā' ū'tza' tzē
nalīmāpala quintalaclē'i'ca'n para pō'ktu. 13 Huan sac-
erdotes, xlaca'n ixtalīpa'lha huan tachi'xcuhuī't con ix-
ka'lhni'ca'n chivos lā' huācax lā' con xalhca'ca'n huan
xalhcuni' huācax. 14 Lā' ixka'lhni' Cristo tzē natlahua
a'ntū más tzey. Huan Espíritu Santo maktāyalh. Lā'
huan Espíritu Santo huī' para pō'ktu. Lā' chuntza'
Cristo tamacamāstā'lh lā' lalh lakatin lē'ksajna' para
Dios. Lā' huanmā' lē'ksajna' ixlīstu'ncua' lej xatzey. Ix-
ka'lhni' Cristo māpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' lactzey
cātlahuanī't quintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza'
quincāmāmakchuyīyāni' a'nchī xapū'la ixtlahuayāuj
a'ntūn tū' tzey lā' a'ntū quincāmāxtunquīni' Dios. Lā'
chuntza' tzē tā'scujāuj Dios xalakahuan.
15 Chuntza' ū'tza' Cristo a'ntī cāxtlahualh huan xas-
āsti' convenio. Lā' por huanmā' convenio, Dios
nacāsicua'lanālī para pō'ktu xlaca'n a'ntī cāta'sani'nī't,
chuntza' hua'chi Dios hualh xapū'la. Como Cristo
nīnī'ttza' por quimpālacataca'n, chuntza' tzē nacāxa-
pani' ixtalaclē'i'ca'n a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey,
chu a'nchī huan xapū'la convenio. 16 A'xni'ca' kalhatin
chi'xcu' tzo'ka kalhtin ca'psnat para namāstā' ixheren-
cia, līhuan tūna'j nī huan chi'xcu' huan ca'psnat tun-
tū'na'j ixtapalh. 17 Huan ca'psnat tuntū' ixtapalh līhuan
lahuī'cus huan chi'xcu'. A'xni'ca' huan chi'xcu' nanī,
huan xacamana' natamaktlhtīni'n huan herencia. 18 Nā
chuntza' Dios a'xni'ca' tlahualh huan xapū'la convenio
con huan tachi'xcuhuī't, ixtasqui'nī que nanī lakatin an-
imal. 19 Moisés xapū'la cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't
ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn chu a'nchī huan huan ley.
A'calīstān mā'ca'lh lana a'ntū xaspi'nenke' na ixpeken
hisopo lā' līmāca'huī'lh con huan ixka'lhni' huan huā-
cax a'ntū ixtā'mālacxtuccanī't xcān. Lā' līlaxmani'lh
huan libro a'nlhā ixtatzo'kni' huan ley. Lā' cālītlahualh
huan ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhuī't. 20 Lā' hualh
Moisés: “Huā'mā' ka'lhni' māsu'yu que tzucunī'ttza'
huan convenio a'ntū hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit co-
mo chuntza' māpa'ksīnī't Dios”. 21 Nā chuntza' Moisés
lītlahualh macsti'na'j ka'lhni' nac lītokpān de ko'xka' lā'
na ixlīhuāk a'ntū ixtatanūmā'na na ixchakān a'ntū ixta-
maclacasqui'n a'xni'ca' ixtamācā'tanī Dios. 22 Lā' chu
a'nchī huan huā'mā' ley, huāk līxapacan con ka'lhni'.
Lā' palh tū' tamālacnūni' Dios ixka'lhni' a'ntū xata-
maknīn, Dios tū' cāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n huan
tachi'xcuhuī't.

Cristo cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't

23 Chuntza' ixcālīpa'lhcan ixka'lhni' huan huācax
ixlīhuāk a'ntū ixuī' nac lītokpān de ko'xka'. Lā' huā'
tamā'na catūhuā xmān hua'chilh tlōlakamakxtucan
a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' a'ntza' nac a'kapūn
tasqui'nī namālacnūni'can Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū
más xatzey. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' mālac-
nūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū māni' ū'tza'. Lā'
huā'mā' lē'ksajna' ū'tza' más xatzey. 24 Cristo tū' huī'
nac lītokpān a'nlhān tatlahuanī't tachi'xcuhuī't. Huan lī-
tokpān a'ntū yā nac quilhtamacuj xmān hua'chilh
tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo
tanūnī't nac a'kapūn. Lā' a'ntza' huī' na ixlacapūn Dios.
Lā' a'ntza' squi'ni' Dios por quina'n. 25 Huan xapuxcu'
sacerdote xala' nac quilhtamacuj, xla' tanū xmān mak-
tin nac lakatin cā'ta huan nac lītokpān a'nlhā huanican
Lej Tasicua'lanālīn. Lā' a'xni'ca' tanū, lē'n lakatin lē'ksaj-
na' a'ntū ixka'lhni' animal a'ntū xatamaknīn. Cristo tū'
chuntza' tlahualh. Tū' maklhūhua' talacnūlh. 26 Palh xla'
ixtalacnūlh maklhūhua', lej maklhūhua' ixnīlh desde
a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Xla' tū' makl-
hūhua' nīnī't. Xmān maktin milh nac quilhtamacuj
huan tamā'na ā'xmān chi'chini'. Lā' nīlh lā' chuntza'
cālīmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
27 Quilīhuākca'n nanīyāuj xmān maktin. Lā' ā'calīstān
Dios naquincājuzgarlīyāni'. 28 Lā' nā chuntza' Cristo,
xmān maktin talacnūlh hua'chi lē'ksajna' lā' chuntza'
līmāpalalh ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't. Tū'tza' ā'maktin
catimilh para namāpala. A'xni'ca' namin ixlīmaktu',
nacāmāpūtaxtūkō' a'ntīn taka'lhīmā'na xla'.

10 Dios mātzo'knīlh Moisés huan ley. Lā' huā'mā'
ley tūla quincātlahuani'yāni' a'ntū Cristo quincāt-
lahuani'yāni'. Huan ley hua'chilh tlōlakamakxtucanī't
a'ntū más xatzey. Chu a'nchī huan huā'mā' ley, pō'ktu
lakatunu' cā'ta tamālacnūni' Dios chūntza' huan
tamā'na lē'ksajna'. Huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūcan
chu a'nchī huan ley, huā' tamā'na tūla cātlahua
xalacuan xlaca'n a'ntī chuntza' talīmācā'tanī Dios.
2 Palh huan ley ixcāmāpānūni'lh cahuā ixtalaclē'i'ca'n,
xlaca'n tū'tza' i'xta'u'cxca'tzīlh palh talaclē'ncus cahuā,
lā' chuntza' ixtamakxtekli de tamālacnū lē'ksajna'.
3 Huan ley tūla cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n. Huan
lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'can Dios, xla' xmān
cāmāpāstaquī ixtalaclē'i'ca'n lakatunu' cā'ta. 4 Huā'
tamā'na lē'ksajna' tū cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n, como
ixka'lhni'ca'n huan toros lā' chivos tūla xapa huan tala-
clē'i'.
5 U'tza' līhualh Cristo a'xni'ca' ixmimā'tza' nac quilhta-
macuj, huanilh Dios:
Hui'x tū' lacasqui'na' namālacnūni'ca'na' xatamaknīn
animalhna' lā' huan lē'ksajuī'n.
Hui'x quilacāxtlahuani'nī'ta' lakatin macni', lā'
chuntza' tzē na'ictalacnū quē'cstu.
6 Tū' lakatīya' a'nchī a'ksajuī'ca'na' lakatimī' animal
a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n.
Lā' tū' lakatīya' a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can
ixtalaclē'i'ca'n.
7 Lā' ū'tza' iclīhualh: “A' icuī', Dios. Icmin ictlahua a'ntū
hui'x lacasqui'na'. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios”.
8 Xapū'la hualh Cristo a'nchī Dios tū' lakatī a'nchī
mālacnūni'can xatamaknīn animalhna' lā' lē'ksajuī'n lā'
lakatimī' animal a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n,
lā' tū' lakatī a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixta-
laclē'i'ca'n. Huā' tamā'na tū' līpāxuhua Dios a'yuj

tamālacnū huan lē'ksajna' chu a'nchī huan ley. 9 Lā'
ā'calīstān Cristo hualh: "A' icuī', Dios. Icmin ictlahua
a'ntū hui'x lacasqui'na'". Chuntza' māchekxīcan que
Dios māpānūlh a'nchī ixmālacnūni'can huan lē'ksajna'
makāntza'. Chuhua'j xmān tasqui'nī a'nchī talacnūlh
Cristo ixa'cstu. 10 Jesucristo tlahualh chu a'nchī ixta-
puhuān Dios. Xmān maktin mālacnūni'lh Dios ixmac-
ni'. Lā' chuntza' cālītlahualh xalacuan huan
tachi'xcuhuī't para pō'ktu.
11 Ixlīhuākca'n sacerdotes israelitas tatāya tatlahua
ixtascujūtca'n lakalīyān. Lā' maklhūhua' tamālacnū
xmān tāpātin lē'ksajna'. Lā' huā' tamā'na lē'ksajna' tū'
maktin caticāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n tachixcuhuī't.
12 Lā' Cristo xmān maktin nīlh. Lā' chuntza' līmālacnūlh
lakatin lē'ksajna' a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' tuncan
tahui'lalh na ixpāxtūcāna'j Dios, como Cristo nā xla'
māpa'ksīni'n. 13 A'ntza' ka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios
nacātlaja ixtā'ca'tza lā' nacāmātlōkentaxtūnī a'ntū la-
casqui'n Cristo. 14 Cristo mālacnūni'nī't Dios xmān
lakatin lē'ksajna'. Lā' ū'tza' cālītlahualh lacuan para
pō'ktu na ixlacapūn Dios ixlīhuākca'n a'ntī cāxapani'nī't
ixtalaclē'i'ca'n. 15 Lā' huan Espíritu Santo māsu'yu que
huā'mā' xastu'ncua'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī hualh xapū'la:
16 A'calīstān na'ictlahua lakatin convenio con xlaca'n,
hualh Dios.
Chuntza' nala: Quit na'iccāmāmāchekxīnī quilīmā-
pa'ksīn.
Lā' quit na'ictlahua que natatlōkentaxtūcu'tun.
17 Lā' ā'calīstān hualh:
Tū'tza' ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.
Tū'tza' ictipāstacli huan a'ntūn tū' tzey a'ntūn tat-
lahualh.
18 Lā' chuntza' Dios quincāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni'. Lā'
tū'tza' tasqui'nī namālacnūni'yāuj Dios ā'lakatin lē'ksaj-
na' a'ntū naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

Tasqui'nī nalaktapajtzūyāuj Dios

19 Chuhua'j, tā'timīn, como Cristo nīlh por quina'n,
chuhua'j tū' tijicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla'
hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej sicua'lanālānī't.
20 Huan sacerdotes xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n
natamālaquī' huan cortina a'xni'ca' natatanū huan nac
cuarto a'nlhā lej tasicua'lanālīn. Lā' ixmacni' Cristo
hua'chi huan cortina a'nlhā talactanū nac cuarto a'ntū
lej tasicua'lanālīn. Lā' como Cristo nīnī'ttza' por
quina'n, quincāmālaquī'ni'nī'ta'ni' para pō'ktu a'nlhā
lactanūcan nac a'kapūn. Lā' chuntza' tzē nalaktapa-
jtzūyāuj Dios. 21 Cristo, ū'tza' xapuxcu' sacerdote. Xla'
squi'ni' Dios por quina'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Dios.
22 U'tza' nalīlaktapajtzūyāuj Dios lā' namācā'tanīyāuj
como līpāhuanāuj Dios lā' tlahuacu'tunāuj a'ntū xla' la-
casqui'n, lā' como ca'tzīyāuj que quintalaclē'i'ca'n
quincātamāsputūnu'ni'nī'ta'ni'tza'. Hua'chilh
cāche'kē'canī'ttza' quimacni'ca'n con xastala'nka' xcān.
23 Quina'n huanāuj que ka'lhīmā'nauj a'ntū Dios
naquincāmaxquī'yāni'. Tū' tijiclhua'yāuj nīn macsti'na'j
a'nchī ka'lhīmā'nauj. Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū
huan. 24 Nalāpāstacāuj kalhatunu' de quina'n. Lā' nalā-
maktāyayāuj chā'tunu' de quina'n. Lā' chuntza' ā'chulā'
nalāpāxquī'yāuj lā' ā'chulā' natlahuayāuj a'ntūn tzey.
25 Makapitzīn tū'tza' tatā'takēxtimī a'ntīn takalhlaka'ī'.
Xatzey natakēxtimīyāuj. Chuntza' nalāmāhuixcānīyāuj.
Huā'mā' ū'tza' lej tasqui'nī como ca'tzīyā'tit hui'xina'n
que tapajtzūmā'tza' huan chi'chini' a'xni'ca' Cristo
namimpala.
26 Palh kalhatin māca'tzīnīcanī't a'ntū xastu'ncua' lā'
palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' tintī' ā'catūhuā
a'ntū namāpānū ixtalaclē'i'. 27 Xmān najicua'n de a'ntū
napātle'keni' a'xni'ca' Dios najuzgarlī. Dios namāpātīnī
nac macscut a'nlhā nacālhcuyu ixtā'ca'tza. 28 Chu a'nchī
huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, palh kalhatu' o
kalhatu'tun testigos ixtahuan palh kalhatin chi'xcu' tū'
ixtlōkentaxtūnī't huan ley, chuntza' ixtalīmaknī. Lā' tū'
ixtalakalhu'man. 29 Chuntza' ixcāmāpātīnīcan a'ntīn tū'
ixtatlōkentaxtū huan ley xala' makāntza'. Lā' ā'chulā'
namāpātīnīcan palh kalhatin lakmaka'nī't Cristo lā'
palh puhuanī't que tuntū' ixtapalh huan ixka'lhni' Jesu-
cristo. Jesucristo, ū'tza' a'ntī nīlh lā' chuntza' līxapalh ix-
ka'lhni' quintalaclē'i'ca'n chu a'nchī huan xasāsti' con-
venio. Lā' chuxatī a'ntī lakmaka'n Jesucristo lej
namāpātīnīcan como chuntza' lakmaka'n huan Espíritu
Santo. Lā' xla' lej quincālakalhu'manāni'. 30 Ca'tzīyāuj
que Dios huanī't: "Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn
tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natamāpala con quit. Quit
huan Māpa'ksīni' lā' quit na'iccājuzgarlī quin-
tachi'xcuhuī't". 31 Lej lījicua' palh namāpātīnī kalhatin
huan Dios xalakahuan.
32 Capāstactit hui'xina'n a'nchīn cāpātle'keni'ni'
xapū'la a'xni'ca' chū'cus cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn
Dios. Hui'xina'n ixpātīyā'tit a'nchī ixcātamacaputza-
yāni'. 33 A'katunu' ixcātalakapalayāni' lā' ixcātatucsāni'
nac cā'lacapūlhūhua'. Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn ix-
tapātīni'n chuntza', hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit chu
lakatin. 34 Lā' lakalhuma'ntit hui'xina'n a'xni'ca' cā-
tachī'ni' makapitzīn de hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' cālē'nca
a'ntū ixka'lhī'yā'tit, hui'xina'n tū' līlakaputzatit como
ca'tzīyā'tit que ka'lhī'yā'tit nac a'kapūn a'ntū más
xatzey lā' a'ntūn tū' maktin catisputli. 35 Lā' chuhua'j,
tū' catitamakchuyī'tit. Capāstactit que namakl-
htīni'nā'tit a'ntū xatzey nac a'kapūn. 36 Capātī'tit. Lā' tū'
timakxtekā'tit de natlahua'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n.
Chuntza' namaklhtīni'nā'tit a'ntū Dios huan que
naquincāmaxquī'yāni'. 37 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī Dios hualh:
Tū'tza' lej makān sputa, namin a'ntī ixlīminat lā' tū'
catitakoxīlh.
38 Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
como talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
Lā' palh catīhuā nataxtutāya na ixtej Dios, xla' tū'
iclīpāxuhua.
39 Quina'n tū' hua'chi ā'makapitzīn a'ntīn tataxtutāya na
ixtej Dios lā' tatza'nkā. Quina'n līpāhuanāuj Dios lā' pū-
taxtunī'taujtza'.

Xa'nca talatā'kchokolh xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'lh

11 Lā' como līpāhuanāuj Dios, chuntza' namakl-
htīni'nāuj a'ntū ka'lhīmā'nauj. Lā' nā ca'tzīyāuj
que a'nan a'ntūn tūna'j maktin laktzī'nāuj. 2 Huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n makān, xlaca'n ixtamāpāxuhuī
Dios, como xlaca'n ixtalīpāhuan Dios.
3 Lā' nā quina'n, como līpāhuanāuj Dios lā' chuntza'
ca'tzīyāuj que Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā'
huan chi'chini' lā' mālhcuyu' lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
a'kapūn. Dios hualh lā' xmān chuntza' tlahuakō'lh.
Dios cātlahualh a'ntūn tatasu'yunu'n, a'yuj xapū'la tun-
tū' ixa'nan a'ntū tzē ixlaktzī'ncan.
4 Lā' Abel, como ixlīpāhuan Dios, xla' mālacnūni'lh
Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatzey lā' tū' hua'chi
mālacnūlh Caín. Lā' como Abel ixlīpāhuan Dios,
chuntza' Dios laktzī'lh que tzey. Lā' Dios maklhtīni'lh
huan lē'ksajna' a'ntū Abel mālacnūni'lh. Chuntza' Abel,
a'yuj nīnī'ttza', quinticāmāsu'ni'yāni' que tasqui'nī
nalīpāhuanāuj Dios.
5 Lā' nā Enoc ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza' tū' līnīlh. Dios
lē'lh nac a'kapūn. Lā' tūlalh kaksca, como Dios ixlē'nī't.
Ixtachihuīn Dios huan que a'xni'ca' Enoc ixlatlā'huan-
cus nac quilhtamacuj, xla' ixmāpāxuhuī Dios. 6 Nīn tin-
tī' tzē māpāxuhuī Dios palh tū' līpāhuan Dios. A'ntīn
tamin tamācā'tanī Dios, tasqui'nī que xlaca'n natakalh-
laka'ī' que Dios huī' lā' cāmaktāya a'ntī nataputza Dios
con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n.
7 Lā' nā Noé ixlīpāhuan Dios lā' kalhlaka'ī'lh que
stu'ncua' a'nchī Dios ixuaninī't que namin lakatin laku-
at. Lā' como ixjicua'n, tlahualh lakatin barco. Lā'
chuntza' tapūtaxtulh xalanī'n na ixchic. Lā' como Noé
tlōkentaxtūlh a'ntū Dios ixuaninī't, chuntza' ixtasu'yu
que huan ā'makapitzīn tū' lactzey ixtahuanī't como xla-
ca'n ixtapuhuan palh tū' stu'ncua' a'ntū ixuanī't Dios.
Lā' como Noé ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios
māpānūni'lh ixtalaclē'i'.
8 Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' a'kahuāna'lh
a'xni'ca' Dios huanilh que na'a'n nac lakatin ti'ya't a'ntū
Dios namaxquī'. Lā' Abraham taxtulh de ixā'lacchicni',
a'yuj tū' ixca'tzī a'nlhā nachā'n. 9 Lā' como Abraham
ixlīpāhuan Dios, xla' chā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā na-
maxquī'can, chu a'nchī Dios ixuaninī't. A'ntza' ixuī'
hua'chi kalhatin makatiyāti'. Ixlahuī' nac lakatin chic de
ko'xka'. Lā' nā chuntza' ixlahuī' ixo'kxa' a'ntī ixuanican
Isaac lā' nā ixtā'nat a'ntī ixuanican Jacob. Xlaca'n nā
Dios cāmaxquī'lh huan ti'ya't. 10 Chuntza' ixlīlahuī'
Abraham como ixka'lhīmā' que ixchā'lh nac huan
cā'lacchicni' a'ntū Dios ixtlahuanī't chu a'nchī ixta-
puhuān. Lā' huā'mā' cā'lacchicni' tū' maktin catisputli.
11 Lā' nā Sara ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' tzē līka'lhīlh
kalhatin ixcaman, a'yuj to'kotzīntza' ixuanī't. Lā' a'yuj
ixpātle'kenī'ttza' para naka'lhī ixcaman, Sara kalhla-
ka'ī'lh palh Dios namaxquī' huan ska'ta' chu a'nchī Dios
ixuanī't. 12 Chuntza' Dios maxquī'lh kalhatin ixo'kxa'
Abraham a'yuj lejtza' papatzīn ixuanī't para naka'lhī ix-
caman. Lā' ī'xū'yātā'natna' Abraham lej talhūhua'lh
hua'chi huan sta'cu lā' hua'chi huan cucujnu' a'ntū
tahui'lāna' na ixquilhtūn mar. Lā' lej talhūhua'lh lā' tūla
cāpūtle'kekō'can.
13 Abraham lā' Isaac lā' Jacob tanīlh. Lā' a'xni'ca'
tanīlh, tūna'j ixtamaklhtīni'n a'ntū Dios hualh que ixcā-
maxquī'lh. Xmān hua'chilh ixtalaktzī'n de makat. Lā'
tapāxuhualh como ixtaca'tzī que Dios ixtlōkentaxtūlh
a'ntū ixcāhuaninī't. Xlaca'n lej xa'nca tahualh que ixta-
latlā'huan nac quilhtamacuj hua'chi makatiyātī'n. 14 Co-
mo chuntza' ixtachihuīna'n xlaca'n, chuntza' māchekxī-
can que ixtaputzamā'na a'nlhā natalatahui'la. 15 Xlaca'n
tū' ixtapāstacmā'na huan xcānsipej a'nlhā ixtatax-
tunī'ta'ncha'. Palh chuntza' ixtapuhualh, ixtataspi'tli
nac huanmā' xcānsipej. 16 Xlaca'n tū' ixtapāstaca huan
xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Ixtapāstaca
ā'lakatin xcānsipej a'nlhā más xatzey lā' a'ntū hui'lacha'
nac a'kapūn. U'tza' Dios tū' līmāxana'n a'xni'ca' xlaca'n
tahuan que ū'tza' ixDiosca'n. Lā' Dios cāxui'līnī't lakatin
xcānsipej nac a'kapūn a'nlhā xlaca'n natalatahui'la.
17 Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. U'tza' ixa'mā' lī-
maknī huan Isaac a'ntī xmān kalhatin ixcaman. Lā' ix-
maxquī'cu'tun hua'chi lakatin lē'ksajna' Dios. Chuntza'
Dios ixmāpa'ksīnī't como ixlacasqui'n que Abraham
namāsu'yu palh stu'ncua' ixkalhlaka'ī'. 18 Abraham
ixa'kahuāna'ni'cu'tun Dios, a'yuj Dios ixuaninī't que por
ixpālacata Isaac, Abraham nacāka'lhī lhūhua'
ī'xū'yātā'natna'. 19 Abraham ixa'mā' maknī huan Isaac
chu a'nchī Dios ixuaninī't, como ixca'tzī que Dios na-
maxquī'pala ixquilhtamacuj. Lā' como tū' lej makān
ī'sputa para ixmaknīca Isaac, hua'chīlh Dios
mālakahuanīchokolh.
20 Lā nā Isaac ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh
ixo'kxa'n a'nchī Dios ixcāsicua'lanālīlh. Lā' ixo'kxa'n ix-
cāhuanican Jacob lā' Esaú. 21 Lā' nā Jacob ixlīpāhuan
Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh ixnatā'natna', a'ntī ixo'kxa'n
José, a'nchī Dios ixcāsicua'lanālīlh. Chuntza' cāhuanilh
a'xni'ca' ixa'mā'tza' nī. Pūtaquilhpūtalh ixpāla'c lā'
mācā'tanīlh Dios. 22 Lā' nā José ixlīpāhuan Dios. Lā'
chuntza' a'xni'ca' tū'tza' makān ī'sputa para nanī, xla'
hualh que huan israelitas natataxtu de nac Egipto. Lā'
māpa'ksīni'lh que nacālē'ncan ixlucutnu' a'xni'ca'
natataxtu de a'ntza'.
23 Lā' huan ixtāta' lā' ixtzī't Moisés nā ixtālīpāhuan
Dios. Lā' a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n, huan rey mā-
pa'ksīni'lh que nacāmaknīkō'can ixlīhuāk huan laks-
ka'tā'n a'ntī xalacchi'xcuhuī'n. Lā' xlaca'n tū' tajicua'nli
a'xni'ca' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan rey. Lā' Moisés
mātzē'kca a'xni'ca' ixtō'lanī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh que
lej tzēhuanī't ixuanī't lā' xlaca'n tamātzē'kli lakatu'tun
mālhcuyu'. 24 Lā' nā Moisés ixlīpāhuan Dios. Lā'
chuntza', a'xni'ca' chi'xcu'tza' ixuanī't, tū'tza' ix-
tahui'lacu'tun na ixchic huan rey xala' nac Egipto, a'nl-
hā ixmakastacnī't huan i'xtzu'ma'jāt rey. 25 Moisés
tū'tza' tachokocu'tulh ā'chulā' na ixchic huan rey, como
a'ntza' ixlīpāxuhuacan a'ntūn tū' tzey. Xla' puhualh que
más tzey nacātā'latahui'la ixtachi'xcuhuī't Dios a'yuj
capātīni'lh. 26 Moisés puhualh que más xatzey a'kahuā-
na'ni'can Cristo a'yuj ixlakmaka'nca. Lā' puhualh que
tū' lej ka'lhī ixtapalh huan a'nchī ixlīricoca'n xalanī'n

nac Egipto. Xla' tū' ixpuhuan a'ntū ixmaklhtīni'lh nac
quilhtamacuj. Xla' ixpuhuan a'ntū ixmaklhtīni'lh nac
a'kapūn. 27 Lā' como Moisés ixlīpāhuan Dios, lā' xla'
taxtulh de nac Egipto. Lā' tū' ixjicua'ni' huan rey, a'yuj
ixca'tzī palh ixa'kchā'lh. Pō'ktu a'kahuāna'ni'lh Dios.
Xla' hua'chilh ixlaktzī'nī't Dios, a'yuj tūla laktzī'ncan.
28 Moisés ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza' cāmāpa'ksīlh
huan israelitas que ixtamaknīlh borregos lā' ixtalīt-
lahualh macsti'na'j huan ixka'lhni' na ixmākalhchaca'n.
Lā' chuntza' huan ángel tū' cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n
huan israelitas a'xni'ca' cāmaknīlh huan ixlīmak-
sāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto. 29 Lā' huan israelitas ix-
talīpāhuan Dios. Xlaca'n tapātacutli huan Mar Rojo,
hua'chi nac cā'ti'ya'tna' a'nlhā cā'scōhua. Lā' huan
xalanī'n nac Egipto a'ntī ixtastālani', a'xni'ca' tapāta-
cutcu'tulh, xlaca'n tajicsua'kō'lh.
30 Lā' huan israelitas, como ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n
lakatojon chi'chini' ixtatā'tamacxti'li'tlā'huan huan
cā'lacchicni' a'ntū ixuanican Jericó. Lā' chuntza' lī'a'kā'lh
huan taxaka de chihuix a'ntū ixlītamacxti'li'nī't huan
cā'lacchicni'. 31 Lā' cāmaknīca a'ntī xalanī'n nac Jericó
a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' Rahab, a'ntī
pū'la ixcāka'lhī ixtatā'chihuīnni', xla' tū' maknīca. Ra-
hab, como ixlīpāhuan Dios, xla' ixcāmānūnī't na ixchic
huan israelitas a'ntī ixta'a'nī't tapūlaktzi'hui'līni'n nac
huanmā' ti'ya't. Lā' ū'tza' tū' talīmaknīlh huan Rahab.
32 Tū' tasqui'nī que ā'chulā' na'iccālīhuaniyāni'
ā'makapitzīn antī ixtalīpāhuan Dios. Tū' icka'lhī quilhta-
macuj para na'iccāhuaniyāni' a'ntūn tatlahualh
Gedeón lā' Barac lā' Sansón lā' Jefté lā' David lā'
Samuel lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. 33 Xlaca'n ixtalīpāhuan
Dios. Lā' ū'tza' talītlajalh ā'makapitzīn xcānsipejni', lā'
ixtamāpa'ksī. Lā' como ixtatlahua a'ntūn tzey, Dios
cāsicua'lanālīlh chuntza' a'nchī ixcāhuaninī't. Lā'
ā'makapitzīn ixcālakmānūcan huan leones. Lā' Dios cā-
maktāyalh lā' chuntza' tū' cāmaknīca. 34 Lā'
ā'makapitzīn ixcāmāpū'can nac cā'macscutnu'. Lā' xla-
ca'n tū' talhculh. Lā' ā'makapitzīn ixcāmaknīcu'tuncan
con espada. Lā' xlaca'n tapūtaxtulh. A'yuj xlaca'n tū' lej
lactli'hui'qui ixtahuanī't, Dios cāmātli'hui'quīlh. Lā' tū'
ixtajicua'n. Ixtatlahua guerra lā' ixtamakatzā'la ix-
tā'ca'tzaca'n. 35 Lā' makapitzīn puscan, Dios
cāmālakahuanīni'chokolh ixcamana'ca'n, a'ntī ix-
tanīnī'tcus.
Lā' ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't cāmāpātīnīca hasta
lhān tanīlh. Palh xlaca'n ixtakalhtatzē'kli palh ixtakalh-
laka'ī', tū' ixcāmāpātīnīca. Pero xlaca'n tū' takalh-
tatzē'kli, como ixtaca'tzī que ixtaka'lhīlh ixquilhtamacu-
jca'n a'ntū xatzey a'xni'ca' Dios nacāmālakahuanīchoko
huan nīnī'n. 36 Lā' ā'makapitzīn lej cālakapalaca lā'
cākēsno'kca. Lā' ā'makapitzīn cāmānūca nac pūlāchī'n
lā' cātūpixui'līca cadenas. 37 Lā' ā'makapitzīn cāmū-
ta'lamaknīca. Lā' ā'makapitzīn cālīxua'ta'pitzica līx-
ua'ta'n. Lā' ā'makapitzīn cālīmaknīca espada. Lā'
ā'makapitzīn chū ixtatejeni'ntlā'huan lā' ixtalhakā'
ixko'xka' borrego lā' chivos. Lā' lacpobres ixtahuanī't.
Lā' ixcālakmaka'ncan lā' ixcāmāpātīnīcan. 38 Lā' ix-
tatzā'latlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā' nac
cā'kēstīnni'. Lā' ixtahui'lāna' nac lhu'cu' lā' na ixtampīn
chihuix. Xalanī'n nac quilhtamacuj lej ixtaca'tzanca'tzī,
lā' tū' līmakuan ixtatā'lahui'lāna' con xlaca'n, huā'
tamā'na lactzey tachi'xcuhuī't. 39 Huā' tamā'na
tachi'xcuhuī't lej ixtalīpāhuan Dios lā' ixtamāpāxuhuī
Dios. Lā' a'yuj ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n tū' tamakl-
htīni'nkō'lh ixlīhuāk a'ntū Dios cāhuanilh que ixcāmax-
quī'lh. 40 Dios, xla' ixlacasqui'n que xlaca'n ixquincāta-
ka'lhīni', como Dios quincācāxui'līni'nī'ta'ni' a'ntū más
xatzey. Lā' xla' naquincātlahuayāni' xalacuan quina'n
a'cxtim con xlaca'n.

Tasqui'nī namaksca'tāuj Cristo

12 Quina'n ca'tzīyāuj a'nchī huan tamā'na
chi'xcuhuī'n ixtalīpāhuan Dios. Lā' a'yuj
tapātīni'lh, xlaca'n tū' tataspi'tchokolh na ixtej Dios. Lā'
quina'n cacāmaksca'tui xlaca'n. Lā' chuntza' camakx-
tekkō'uj a'ntū quincāmāmakchuyīyāni' na ixtej Dios. Lā'
tū'tza' catlahuáuj a'ntūn tū' tzey, a'yuj jicslīhua' makx-
tekāuj. Lā' tū' cajiclhuá'uj natlahuayāuj ixtapuhuān
Dios. 2 Lā' chuhua'j capāstacui Jesucristo. Quina'n kalh-
laka'ī'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza'.
Lā' xla' naquincāmaktāyayāni' nakalhlaka'ī'yāuj ā'chulā'
līhuan lahui'lāna'ujcus. Xla' lej pātīni'lh a'xni'ca' nīlh nac
cruz. Lā' a'yuj lej lakmaka'nca lā' a'yuj lej pātīni'lh, xla'
pātīkō'lh como ixca'tzī que ā'calīstān lej napāxuhua. Lā'
chuhua'j huī' na ixpāxtūcāna'j Dios nac a'kapūn a'nlhā
tā'māpa'ksīni'n Dios.
3 Capāstactit a'nchī pātīni'lh Jesucristo lā' a'nchī ix-
tatā'lāsta'la huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtaca'tzanca'tzī.
Chuntza' tū' cajiclhua'tit a'yuj pātīni'mpā'na'ntit. Lā' tū'
camakxtektit natlahua'yā'tit ixtapuhuān Dios. 4 A'yuj
a'katunu' hui'xina'n tlahua'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey, lej
lītanūni'nī'ta'ntit natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey. Lā'
a'yuj jicslīhua' pero ū'tza tū' cātalīmaknīnī'ta'ni'.
5 Chō'la pātza'nkānī'ta'ntit ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios
quincāchihuīna'maxquī'yāni' lā' quincālaktzī'nāni'
hua'chilh ixcamana'. Chuntza' huan:
Xa'nca capāstacti a'xni'ca' mā'a'kahuānīyāni' Dios.
Tū' caji'clhua' a'xni'ca' xla' quilhnīyāni'.
6 Dios cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n a'ntī cāpāxquī'.
Lā' cāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntī cālaktzī'n hua'chi ix-
camana'.
7 Capātītit a'xni'ca' cātamāpātīnīyāni'. Palh Dios
cāmā'a'kahuānīyāni', chuntza' tasu'yu que cālak-
tzī'nāni' hua'chi ixcamana'. Lej tasqui'nī que kalhatin
xatāta' namā'a'kahuānī ixcaman. 8 Dios
cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n ixcamana'. Lā' palh tū'
cahuā ixcāmā'a'kahuānīni' chuntza' ixtasu'yulh que
hui'xina'n tū' stu'ncua' ixcamana'. 9 A'xni'ca' quincāta-
makastacni' quintāta'ca'n, ixquincātamāpātīnīyāni'. Lā'
quina'n ixcā'a'cnīni'ni'yāuj. Lā' ā'chulā' tasqui'nī quina'n
na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios a'ntī cāmā'a'nanī quilīca'tzīn-
ca'n, lā' chuntza' naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n
para pō'ktu. 10 Quintāta'ca'n a'ntī xalanī'n nac quilhta-
macuj, xlaca'n ixquincātamāpātīnīyāni' chu a'nchī ixta-
puhuān. Xlaca'n ixtalacasqui'n que līlacatejtin
ixlatā'kchokouj nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' nā Dios

quincāmāpātīnīyāni', como quincāpāstacāni'. Xla' la-
casqui'n que quina'n lactzey nalayāuj hua'chi xla'.
11 A'xni'ca' quincātamāpātīnīyāni', tū' līpāxuhuayāuj. Lā'
a'yuj quincātamālakaputzīyāni', ā'calīstān quincāt-
lahuayāni' lactzey lā' līpāxuj, palh chuntza' līsca'tāuj.

Lījicua' palh tū' na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios

12 Lā' chuhua'j calāmāhuixcānī'tit lā' tū' catalactla-
jītāya'tit. 13 Xa'nca catlā'hua'ntit na ixtej Dios. Lā'
chuntza' nacāmaktāya'yā'tit xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca
takalhlaka'ī'. Lā' chuntza' xlaca'n tū' catitatonkopūlh.
14 Ca'cs catahui'la'tit con ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Catlahua'tit xmān a'ntū līmakuan. Palh kalhatin tū'
makxtekcu'tun de tlahua talaclē'i', xla' tū'
catitā'latahui'lh Dios. 15 Dios lej lakalhu'manīni'n. Ca-
makxtektit que xla' nacāmaktāyayāni' milīhuākca'n. Tū'
cataxtutāya'tit na ixtej Dios nīn kalhatin de hui'xina'n.
Palh kalhatin taxtutāya, chuntza' cāmāmakchuyī
ā'makapitzīn a'nchīn takalhlaka'ī'. 16 Tū' catlahua'tit
talākalhī'n. Tū' calakmaka'ntit a'ntū ixla' Dios, hua'chi
Esaú. Xla' como ixuā'yancu'tun, stā'lh ixherencia a'ntū
ixla' ixlalh como xla' līmaksāsti' ixuanī't. 17 Lā' hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que ā'calīstān xla' ixlacasqui'n que ixmax-
quī'palaca huan herencia. Lā' tū' maxquī'ca. Xla' ixcal-
huan como xtāpalīcu'tulh a'ntū ixtlahuanī't. Lā' tulalh
xtāpalīlh.
18 Hui'xina'n tū' ixui'lāna'ntit a'ntza' a'xni'ca' Dios
māstā'lh huan ley nac kēstīn a'nlhā huanican Sinaí.
Huan israelitas xalanī'n makāntza' tatapajtzūlh huan
nac Sinaí. Talaktzī'lh huan lamana' lā' huan cā'pucsua'
lā' huan maklipni'. 19 Takaxmatli lakatin trompeta lā'
lakatin tachihuīn. Lā' a'xni'ca' takaxmatli ixtachihuīn
Dios, xlaca'n tasqui'nli que tū'tza' ixtakaxmatli. 20 Lā' lej
tajicua'lh a'xni'ca' Dios hualh que nīn tintī' ī'xa'malh
huan ixtūtzā'n huan kēstīn. Lā' nā hualh que palh
lakatin animal natāya a'ntza' ka'lhī nalīlacata'lamaknī-
can chihuix. 21 Lā' a'ntīn talaktzī'lh huā'mā', lej
tajicua'lh. Lā' nā Moisés hualh: "Icxpipimā' como lej
icjicua'n".
22 Hui'xina'n tū' chuntza' ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xi-
na'n pimpā'na'ntit nac ā'lakatin kēstīn a'nlhā huanican
Sión lā' nac cā'lacchicni' a'nlhā huī' Dios xalakahuan.
Huā'mā' cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn lā' huani-
can Jerusalén. Lā' a'ntza' lej ta'a'nan lhūhua' ángeles.
23 Lā' a'ntza' nā hui'xina'n pimpā'na'ntit nac a'kapūn
a'nlhā tatakēxtimīnī't lā' tamācā'tanīmā'na Dios a'ntī
xapū'la ixcamana' Dios, a'ntīn tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n
nac a'kapūn. A'ntza' huī' Dios. U'tza' a'ntī nacājuzgar-
līkō' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' nā a'ntza'
tahui'lāna'ncha' ixlīca'tzīnca'n a'ntīn tanīnī'ttza' lā' Dios
cātlahuanī't xalacuan. 24 Hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit
que Jesucristo ū'tza' a'ntī māpūtaxtūnu'n. Xla' lacāxt-
lahuanī't huan xasāsti' convenio. Lā' ixka'lhni' Jesu-
cristo cāche'kē'ni' ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuhuī't.
Lā' chuntza' huan lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' Jesucristo,
ū'tza' más xatzey lā' tū' hua'chi a'ntū mālacnūlh Abel.
25 Cakaxpa'ttit a'ntū huan Dios. Cāmāpātīnīca a'ntīn
tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Moisés a'ntīn Dios māchihuīnīlh.
Lā' ā'chulā' naquincātamāpātīnīyāni' palh tū' kax-
matcu'tunāuj Dios a'nchī chihuīna'nācha' nac a'kapūn.
26 Makāntza' Dios chihuīna'lh a'xni'ca' ixtatakēstoknī't
huan israelitas pajtzu nac Sinaí. Lā' huan ti'ya't
tachiquilh. Lā' chuhua'j Dios huanī't: "Quit na'ic-
chiquipala huan ti'ya't. Lā' tū' xmān huan ti'ya't. Nā
na'icchiqui huan a'kapūn". 27 Lā' huā'mā' huanicu'tun
que natasputkō' ixlīhuāk a'ntū cāmā'a'nanīnī't. Lā' nat-
achoko xmān a'ntūn tūla xakā'līcan. 28 Quina'n
natā'latahui'layāuj Dios a'nlhā xla' māpa'ksīni'n a'nlhā
tāyani' para pō'ktu. Chuhua'j namaxquī'yāuj pāxcat-
ca'tzī Dios lā' na'a'cnīni'ni'yāuj lā' namācā'tanīyāuj chu
a'nchī hua'chi xla' lacasqui'n. 29 Ixlīstu'ncua' que Dios
hua'chi lakatin ka'tla' lamana' como xla' nacāmāpātīnī
xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'.

Palh xa'nca nalatā'kchokoyāuj, chuntza' nalīmāpāx-uhuīyāuj Dios

13 Calāpāxquī'tit milīhuākca'n como hui'xina'n
lītā'timīn. 2 Camānū'tit na minchicca'n a'ntīn
taminācha' de makat. A'makapitzīn a'ntīn chuntza' tat-
lahuanī't, xlaca'n tamānūnī't ángeles na ixchicca'n,
a'yuj xapū'la tū' ixtaca'tzī palh xlaca'n ángeles ix-
tahuanī't.
3 Tū' cacāpātza'nkātit a'ntī cāchī'canī't.
Cacālakalhu'ma'ntit de xlaca'n hua'chilh nā hui'xina'n
xatachī'nī'n con xlaca'n. Lā' tū' cacāpātza'nkātit a'ntīn
tapātīni'mā'na. Cacālakalhu'ma'ntit xlaca'n hua'chilh nā
hui'xina'n ixpātīni'ntit hua'chi xlaca'n.
4 Lej tzey tapūchahuacan. Tū' līmakuan tlahuacan
talākalhī'n. Dios nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua
talākalhī'n lā' ā'catūhuā hua'chi huā'mā'.
5 Tū' xmān capāstactit a'nchī nalīka'lhī'yā'tit tumīn.
Līpāxuj catahui'la'tit palh ka'lhī'yā'tit lhūhua' tumīn o
palh tū' lhūhua'. Dios huanī't: "Pō'ktu na'ic-
tā'latahui'layāni'. Tū' maktin ictimakxtekni'". 6 Lā' ū'tza'
tū' catilījicua'uj. Tzē nahuanāuj:
Huan Māpa'ksīni' Dios quimaktāya.
Tū' ictijicua'ni'lh a'ntū naquintatlahuani' tachi'xcuhuī't.
7 Cacāpāstactit xlaca'n a'ntīn pū'la cātamāsu'ni'ni' ix-
tachihuīn Dios. Capāstactit a'nchī xlaca'n ix-
talīlatlā'huan. Lā' cacāmaksca'ttit xlaca'n.
8 Jesucristo tū' taxtāpālī. Xla' pō'ktu chū'tza' a'nchī ix-
uanī't xapū'la lā' hasta chuhua'j lā' para pō'ktu. 9 Tū'
catamakxtektit que nacātamāsu'ni'yāni' ā'tāpātin
līmāsca'tīn a'ntūn tū' hua'chi kalhlaka'ī'yā'tit chuhua'j.
Dios ū'tza' a'ntī quincāmaktāyayāni' a'nchī
nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī xla' lacasqui'n. Huan
līmāsca'tīn ixpālacata a'ntū hua'can, huā'mā' tū'
quincāmaktāyayāni'. A'yuj ā'makapitzīn ta'a'kahuā-
na'ni' huan tamā'na līmāsca'tīn, huā'mā' tū' cāmaktāya
xlaca'n.
10 Huan sacerdotes a'ntīn tascuja na ixlītokpānca'n is-
raelitas, xlaca'n tzē natahua' macsti'na'j de huan ix-
quinītca'n animalhna' a'ntū mālacnūni'can Dios. Xtunc
huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'canī't Dios a'ntū
quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā'
lē'ksajna', ū'tza' Jesucristo. 11 Huan chi'xcu' a'ntī xapux-

cu' sacerdote, xla' lē'n ixka'lhni' animalhna' xata-
maknīn hasta huan nac lītokpān a'nlhā huanican Lej
Tasicua'lanālīn a'nlhā ixlīlakatu' cuarto. Lā' a'ntza'
mālacnūni'can Dios huan ka'lhni' para nacāmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' ixmacni'ca'n
huan animalhna' a'ntū xatamaknīn, huan tamā'na
cāmāxtucan de huan ka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' cāl-
hcuyucan. 12 Lā' nā Jesús nā māxtuca de huan xaka'tla'
cā'lacchicni'. Lā a'ntza' nīlh. Chuntza' pātīni'lh como ix-
ka'lhni' ixcālīmāpānūni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n huan
tachi'xcuhuī't. 13 Lej lakmaka'nca Jesucristo a'xni'ca'
māxtuca de huan xaka'tla' cā'lacchicni' lā' xtoko-
hua'ca'ca huan nac cruz. Lā' quina'n como kalhla-
ka'ī'yāuj, ka'lhī nā napātīyāuj a'xni'ca' quincātalakma-
ka'nāni' por ixpālacata Jesucristo. 14 Huā'tzā' nac quilh-
tamacuj tintī' huan cā'lacchicni' a'ntū natahui'la para
pō'ktu. Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'lakatin cā'lacchicni'
a'ntū nalaktzī'nāuj ā'calīstān. 15 Tū'tza' mālacnūni'yāuj
Dios huan xatamaknīn animalhna'. Līmakuan namax-
quī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna'.
Lā' tasqui'nī namāka'tlī'yāuj Dios ixpālacata Jesucristo.
16 Tū' capātza'nkātit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' tū'
capātza'nkātit nalāmaktāya'yā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū
līpāxuhua Dios.
17 Cacā'a'kahuāna'ni'tit huan xanapuxcu'nu' nac huan
lītokpānna'. Lā' catlahua'tit a'ntū xlaca'n cā-
tahuaniyāni'. Xlaca'n cāmaktaka'lhāni' hui'xina'n como
talacasqui'n que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Xlaca'n nata-
maxquī' cuenta Dios a'nchīn tascuja. Xlaca'n con tapāx-
uhuān natascuja palh natlahua'yā'tit a'ntū nacātalīmā-
pa'ksīyāni'. Lā' palh tū' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit, xlaca'n
natalīlakaputza. Lā' huā'mā' tuntū' caticātlahuani'ni'
hui'xina'n.
18 Cakalhtō'ka'tit por quit. Lā' quit icca'tzī que
ictlōkentaxtūlh a'ntū Dios quilīmāmacū'lh como pō'ktu
ictlahuacu'tun a'ntūn tzēy. 19 Iccāsqui'ni'yāni' que lej
caquilālīkalhtō'ka'uj hui'xina'n que Dios palaj
naquimacā'nācha' a'nlhā hui'lāna'ntit.

Huan līsicua'lanālīn

20 Dios ū'tza' a'ntī cāmātza'ta'tī' qui'a'clhcunucca'n.
Xla' mālakahuanīchokolh Jesucristo. Lā' Jesucristo nīlh
lā' chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' līlacāxtlahualh huan convenio a'ntū lej tzey lā'
a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' chuhua'j xla' pō'ktu
quincāmaktaka'lhāni'. 21 Lā' Dios cacāmaxquī'ni'
ixlīhuāk a'ntū nacāmaktāyayāni' natlahua'yā'tit ixta-
puhuān. Lā' nā quina'n caquincātlahuani' Dios chu
a'nchī xla' lacasqui'n por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo.
Ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo para pō'ktu. Amén.
22 Tā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' que līlacatzucu
nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni' nac
huā'mā' carta. Tū' lej lhmā'n huanmā' carta a'ntū i'ccāt-
zo'knuni'nī'ta'ni'. 23 Iccāmāca'tzīnīcu'tunāni' que makx-
tekcanī'ttza' Timoteo. Lā' chuntza' tū'tza' tachī'n. Lā'
palh xla' namin palaj, naquintā'a'n a'xni'ca' na'iccāla-
ka'nāchāni' hui'xina'n.
24 Cacāsaludarlī'tit ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu'
de huan lītokpān. Lā' cacāsaludarlī'tit ixlīhuākca'n
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. Huan tā'timīn xalanī'n
nac Italia cāmacā'ni'yāni' saludos.
25 Lā' Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xi-
na'n. Amén.

SANTIAGO

Lītzucuca huan carta

1 Quit, Santiago, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ic-
tā'scuja Dios lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Quit
iccāmacā'ni'yāni' saludos milīhuākca'n israelitas a'ntīn
tapa'ksīyā'tit con Dios, a'ntī a'kahua'nī'ta'ntit.

Huan tapāstacna' a'ntū Dios māstā'

2 Tā'timīn, catahui'la'tit con tapāxuhuān a'yuj cāpā-
tle'keni'yāni' lej lhūhua' catūhuā por ixpālacata kalhla-
ka'ī'yā'tit Jesucristo. 3 Ca'tzī'yā'tittza' a'xni'ca' cāpā-
tle'keni'yāni' huā'mā' lā' palh tū' makxtekā'tit a'nchī
kalhlaka'ī'yā'tit, chuntza' nalīsca'tā'tit a'nchī
natāyani'yā'tit. 4 Lā' pō'ktu natāyani'yā'tit, lā' chuntza'
nalīsca'tā'tit a'nchī xa'nca nalatā'kchokoyā'tit lā' a'nchī
nalītlōkentaxtūkō'yā'tit ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuān Dios.
5 Palh hui'xina'n tū' māchekxīyā'tit a'nchī
nalīlatā'kchokoyā'tit xa'nca, casqui'ni'tit Dios lā' xla'
nacāmāmāchekxīnīyāni'. Xla' lej cāmaktāya ixlīhuāk
huan tachi'xcuhuī't chu a'nchī tasqui'nī lā' tū' cāla-
catā'quī'. 6 A'xni'ca' hui'xina'n nasqui'ni'yā'tit catūhuā
Dios, napuhua'nā'tit que Dios stu'ncua' nacātamax-
quī'yāni'. Lā' tū' maktin tipuhua'nā'tit que Dios tū' cat-
icāmaxquī'ni'. Lā' a'ntī puhuan que Dios tū'
catimāstā'lh, xla' tū' xmān tāpātin ixtapāstacna' ka'lhī.
Xla' hua'chi a'xni'ca' huan ū'ni' lakaxtim mā'kchoko
huan xasipej mar. 7 A'ntī puhuan chuntza', Dios tū' cati-
maxquī'lh a'ntū nasqui'ni'. 8 A'ntīn tū' xmān tāpātin
tapāstacna' taka'lhī, xlaca'n tū' maktin taca'tzī a'ntū
natatlahua.
9 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, a'ntī chu catīhuāya
tachi'xcuhuī't, calīpāxuhua'tit como Dios cālaktzī'nāni'
tū' hua'chi chu catīhuāya tachi'xcuhuī't. 10 Lā' hui'xi-
na'n, tā'timīn, a'ntī lacricos, calīpāxuhua'tit como
māchekxīyā'tit que Dios laktzī'n mintumīnca'n
hua'chilh nīn tuntū' ixtapalh. Huan ricosnu' natasputa
hua'chi lakatin xa'nat. 11 A'xni'ca' lej chi'chini'n huan
chi'tin scōhuan, lā' huan xa'nat yuja. Lā' huan
ixlītzēhuanī't xla' sputa. Lā' nā chuntza' talīsputa huan
ricosnu' līhuan tatlahua ixnegocioca'n.

A'nchī napātīni'ncan lā' natāyani'can

12 Līpāxūj tahui'lāna' xlaca'n a'ntī lej līlacatejtin tapātī
a'ntū cāpātle'keni'. Palh xlaca'n natatāyani', nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' xasāsti' quinquilhta-
macujca'n xla' hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios cāmālac-
nūni' a'ntīn tapāxquī'. 13 Lā' palh kalhatin chi'xcu'
puhuan que natlahua a'ntūn tū' tzey, tū' cahualh que
Dios māpuhuanīlh a'ntūn tū' tzey. Dios tū' maktin
puhuan natlahua a'ntūn tū' līmakuan. Lā' xla' tū'
cāmāpuhuanī huan tachi'xcuhuī't que catatlahualh
a'ntūn tū' līmakuan. 14 A'xni'ca' kalhatin chi'xcu'
puhuan natlahua a'ntūn tū' līmakuan, xla' māni' ix-
tapāstacna' mātlahuī chuntza'. 15 Lā' palh xla' tlahua
chu a'nchī ko'hua'jua' ixtapāstacna', chuntza' ka'lhī ix-
talaclē'i'. Lā' ā'chulā' tlahuatēlha a'ntūn tū' tzey. Lā'
ū'tza' nalīnī.
16 Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuanimā'ni'. Lā' tū' cata'a'kx-
okotit, tā'timīn. 17 Huāk xatzey catūhuā a'ntū quincāta-
maxquī'nī'tā'ni', huāk macamīn Dios. A'ntī quincāmax-
quī'ni' huāk a'ntūn tzey xla' ū'tza' Dios. Xla' cātlahualh
a'ntūn tamāxkakēni'n nac a'kapūn. Dios xla' chu
ū'tza'tza'. Tū' maktin taxtāpalī nīn macsti'na'j. 18 Dios
quincātamaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n chu
a'nchī xla' ixtapuhuān. Quincātamaxquī'ni' quinquilh-
tamacujca'n xasāsti' por ixpālacata ixtachihuīn Dios
a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' chuntza' quina'n xapū'la' kalhla-
ka'ī'nī'ta'uj. Lā' ā'calīstān lhūhua' ā'makapitzīn
natakalhlaka'ī'.

A'ntū Dios lacasqui'n que natlahuayāuj

19 Lā' capāstactit huā'mā', tā'timīn. Lā' milīhuākca'n
xa'nca cakaxpa'ttit ixtachihuīn Dios. Lā' capāstacna'ntit
pū'la para nachihuīna'nā'tit, lā' tū' na'a'kchipinā'tit.
20 Huan tā'kcha quincāmāmakchuyīyāni'. Lā' chuntza'
tūla tlahuayāuj ixtapuhuān Dios. 21 Camāpānūkō'tit
ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua'.
Calīhui'lī'tit que natlahua'yā'tit ixtapuhuān Dios. Lā'
catlahua'tit cuenta a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'ntū
maklhtīni'nī'ta'ntit. U'tza' a'ntū cāmāca'tzīnīni' a'nchī
nacālīmāpūtaxtūyāni'.
22 Ca'a'kahuāna'ni'tit huan ixtachihuīn Dios, lā' tū'
xmān cakaxpa'ttit. Palh puhua'nā'tit que xmān
tasqui'nī nakaxpa'tā'tit, mē'cstuca'n ta'a'kxokoyā'tit.
23 A'ntī xmān takaxmata ixtachihuīn Dios lā' tū'
ta'a'kahuāna'ni', xlaca'n hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī
talakjū nac espejo. 24 Lā' xmān ixa'cstu laktzī'ncan
a'nchī huanī't ixlacan lā' a'n lā' chu tuncan pātza'nkā
a'nchī ixuanī't. 25 Lā' tū' chuntza' xlaca'n a'ntīn cuenta
tatlahua huan xatzey ixtachihuīn Dios a'ntūn
quincāmāca'tzīnīyāni' a'nchī nalīpūtaxtuyāuj. Lā' palh
xlaca'n tū' tamakxteka ta'a'kahuāna'ni', lā' palh tū'
tapātza'nkā a'ntū huan, chuntza' Dios nacāsicua'lanālī
ixlīhuāk a'ntūn tatlahua.
26 Lā' palh chā'tin chi'xcu' huan que a'kahuāna'ni'
Dios, lā' tūla māpa'ksī ixquilhni' xla' ixa'cstu ta'a'kxoko.

Xla' tū' stu'ncua' a'kahuāna'ni' Dios. 27 A'ntū Dios la-
casqui'n que natlahuayāuj quina'n a'ntī stu'ncua' kalh-
laka'ī'yāuj xla' chuntza': cacāmaktāyauj huan lacxca-
manīn lā' huan lakapūtnu' a'ntīn tapātīni'n lā' pō'ktu
cataxtunquīuj de ixlīhuāk xako'hua'jua' a'ntū xala' nac
quilhtamacuj.

Tasqui'nī nacālaktzī'nāuj huan tachi'xcuhuī't chu a'cx-tim

2 Tā'timīn, calālaktzī'ntit a'cxtim milīhuākca'n hui'xi-
na'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesu-
cristo a'ntī lej xaka'tla'. 2 Na'iccāhuaniyāni' lakatin
tamālacastuc. Kalhatu' chi'xcuhuī'n tatanū na milī-
tokpānca'n. Kalhatin xla' rico lā' ka'lhī ixmacatzātzāt de
oro lā' ixlu'xu' lej xafino. Lā' huan ā'kalhatin xla' pobre
lā' xla' ka'lhī masnā lu'xu'. 3 Lā' hui'xina'n más
a'cnīni'ni'yā'tit a'ntīn ka'lhī xatzey ixlu'xu' lā'
huani'yā'tit: "Hui'x catahui'la' huā'tzā' nac xatzey silla".
Lā' huan pobre huani'yā'tit: "Hui'x catāyachī a'jnanu' o
catahui'la' nac piso pajtzu na quintojon". 4 Palh
chuntza' tlahua'yā'tit hui'xina'n, chuntza' tasu'yu que
puhua'nā'tit que ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n más
xalacuan. Palh chuntza' tlahua'yā'tit hui'xina'n, tū' tzey
mintapāstacna'ca'n.
5 Tā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni' lā' iccāhuanicu'tunāni'
huā'mā'. Dios cālacsacnī't a'ntī lacpobresni'. Lā' a'yuj
pobres xlaca'n, Dios cālaktzī'n hua'chi ricosnu', como
talīpāhuan Dios lā' chuntza' natatanū a'nlhā xla' mā-
pa'ksīni'n. Lā' nā ixlīhuāk a'ntīn tapāxquī' Dios ixlīhuāk-
ca'n natatanū a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. 6 Lā' hui'xina'n
cālakmaka'nā'tit huan tī lacpobres. Lā'
cā'a'cnī'ni'ni'yā'tit huan ricos. Lā' huan ricos ū'tunu'n
a'ntīn cātamāpātīnīyāni'. Lā' xlaca'n cātamālacapū'yāni'
hui'xina'n. 7 U'tunu'n huan ricos a'ntī ko'hua'jua' talīchi-
huīna'n Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. U'tza' a'ntī hui'xi-
na'n tā'tapa'ksī'yā'tit.
8 Ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios chuntza' huan: "Nacāpāxquī'ya' huan
ā'makapitzīn chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu". Palh
hui'xina'n a'kahuāna'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn,
chuntza' xa'nca tlā'hua'mpā'na'ntit. 9 Palh hui'xina'n
a'cnīni'ni'yā'tit makapitzīn lā' ā'makapitzīn huampala
cālakmaka'nā'tit, chuntza' tlahua'yā'tit a'ntūn tū' lī-
makuan, lā' chuntza' hui'xina'n laclī'pinā'tit chu a'nchī
huan huan ixlīmāpa'ksīn Dios. 10 Palh kalhatin chi'xcu'
nakalhlaka'ī' ixlīhuāk huan ixley Dios lā' xmān lakatin
līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni', huā'mā' chi'xcu' la-
clē'n como tū' a'kahuāna'ni'kō'lh huan ley, lā' a'yuj
xmān lakatin līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni'lh.
11 Dios hualh: "Tū' timakpuscātīni'na'". Lā' nā chuntza'
hualh xla': "Tū' timaknīni'na'". Palh kalhatin a'ntī na-
maknīni'n, xla' nalaclē'n lā' a'yuj tū' makpuscatīni'nī't.
12 Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū'
naquincāmāpa'ksīyāni' huan a'ntū ko'hua'jua'. Lā'
chuntza' palh tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, Dios
naquincājuzgarlīyāni'. Lā' ū'tza' calīchihuīna'ntit lā' cat-
lahua'tit a'ntūn tzey. 13 Dios, a'xni'ca' najuzgarlī, tū' cat-
icālakalhu'malh a'ntīn tū' talakalhu'malh ā'makapitzīn.
Lā' xla' xmān nacālakalhu'man a'ntīn talakalhu'malh
ā'makapitzīn. Lā' a'ntīn talakalhu'manī't ā'makapitzīn,
xlaca'n tū' catitajicua'lh a'xni'ca' najuzgarlī Dios.

A'nchī xa'nca kalhlaka'ī'can

14 Tā'timīn, palh kalhatin chi'xcu' huan que līpāhuan
Dios lā' xla' tū' tlahua a'ntūn tzey, chu tlakaj huan palh
līpāhuan. 15 Palh kalhatin quintā'tin spu'tni' ixlu'xu' lā'
tū' ka'lhī a'ntū nahua' 16 lā' makapitzīn de hui'xina'n
tahuanī: "Dios casicua'lanālīni' lā' camaxquī'ca' milu'xu'
lā' camāhuī'ca'", lā' a'ntī tahuani chuntza' nīn tuntū'
tamaxquī', chuntza' nīn tuntū' ixpālacata palh tahuan
que talīpāhuan Dios. 17 Palh kalhatin chi'xcu' huan palh
līpāhuan Dios, lā' tū' maktāya ā'chā'tin, xla' chu tlakaj
huan que līpāhuan Dios. Xla' hua'chi kalhatin xanīn co-
mo huan xanīn tuntū'tza' tlahua.
18 Chō'la kalhatin nahuan: "Makapitzīn xmān
talīpāhuan Dios, lā' ta'a'nan ā'makapitzīn a'ntīn tat-
lahua a'ntūn tzey". Palh chuntza' ixquihuanica quit
xa'icualh: "¿Chichū nalītasu'yu'ya' palh līpāhua'na' Dios
palh tū' tlahua'ya' a'ntūn tzey? Pero quit ictlahua lej
xatzey. Lā' chuntza' lītasu'yu palh quit iclīpāhuan Dios".
19 Hui'x puhua'na' que xmān kalhatin Dios. Lā' chuntza'
tzey. Lā' nā chuntza' tapuhuan huan xako'hua'jua' es-
píritus a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Lā' xlaca'n taxpipi
porque lej tajicua'ni' Dios. 20 Hui'x tū' māchekxī'ya'.
Na'icmāsu'ni'yāni' que chu tlakaj a'ntī huan palh
līpāhuan Dios lā' palh tū' tlahua a'ntū xalacuan.
21 Quixū'yāpapca'n Abraham mālacnūni'lh, como
hua'chi lē'ksajna' Dios, huan ixo'kxa' a'ntī ixtacuīni'
Isaac. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que Abraham lej tzeya
chi'xcu' por ixpālacata a'ntūn tlahualh. 22 Chuntza'
māchekxīcan que Abraham ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza'
xla' lītlahualh a'ntū xalacuan. Lā' a'xni'ca' Abraham
tlahualh huā'mā' a'ntū lej tzey, ū'tza' lītasu'yulh que
Abraham ixlīpāhuan Dios. 23 Lā' chuntza' tlōkentaxtūca
chu a'nchī ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan:
"Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios lej xatzey
līlaktzī'lh Abraham". Lā' Dios hualh que Abraham ixam-
igo.
24 Lā' chuntza' hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que Dios
xalacuan cālaktzī'n tachi'xcuhuī't tū' xmān por ixpāla-
cata talīpāhuan Dios. Nā tasqui'nī que xlaca'n natat-
lahua a'ntū xalacuan. Lā' chuntza' natasu'yu palh
talīpāhuan Dios. 25 Lā' nā chuntza' pātlekeni'lh Rahab
a'ntī lej ixka'lhī lhūhua' ixmakchi'xcu'. Xla' cāmakxtekli
tatachokolh na ixchic huan chi'xcuhuī'n a'ntī Josué cā-
macamilh. Lā' cāmātzē'kli lā' cāmaktāyalh para
natataxtu de huan nac cā'lacchicni' nac ā'kantīn tej. Lā'
ū'tza' Dios līlaktzī'lh lej tzeya puscāt huan Rahab.
26 Quina'n hui'lāna'uj como ka'lhīyāuj quimacni'ca'n lā'
quilīca'tzīnca'n. Lā' nā chuntza' quina'n ka'lhīyāuj xas-
āsti' quinquilhtamacujca'n, como līpāhuanāuj Dios lā'
nā tlahuayāuj a'ntū xalacuan.

Quinquilhni'ca'n

3 Tā'timīn, más xatzey palh tū' lhūhua' de hui'xina'n
nala'yā'tit milīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n na milī-
tokpānca'n. Ca'tzīyā'tit hui'xina'n que xlaca'n a'ntī
tamāsu'yu más līpalha' nacājuzgarlīcan. 2 Quina'n
quilīhuākca'n a'katunu' tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā'
palh kalhatin chi'xcu' tzē māpa'ksī ixquilhni' lā'
chuntza' tzē māpa'ksī ixlīhuāk ixmacni'. Lā' xla' tzeyā
chi'xcu'. 3 Hua'chi huan cahuāyuj, cāmākalhnūyāuj
freno na ixquilhni'ca'n. Lā' chuntza' tzē nacāmā-
pa'ksīyāuj. Lā' nata'a'n chu a'nlhā quina'n la-
casqui'nāuj. 4 Lā' nā hua'chi huan barcos a'ntū lej lak-
ka'tla'n. Lā' a'ntū pūxui'tican lej ti'na'j. Lā' a'yuj huan
ū'ni' lej xatli'hui'qui tampi'talē'n huan barco, huan pilo-
to tzē nalē'n chu a'nlhā lacasqui'n, a'yuj ti'na'j a'ntū
pūxui'tican huan barco. 5 Lā' chuntza quinquilhni'ca'n.
Lā' a'yuj ti'na'j quinquilhni'ca'n lītasu'yu que lī-
ka'tla'jca'tzīyāuj. Lā' huan skoyāt a'yuj mactzina'j macs-
cut pero tzē namāquilhtī lakatin ka'tla' cā'qui'huī'n.
6 Lā' quinquilhni'ca'n hua'chi skoyāt como cālactlahua
ā'makapitzīn. Quinquilhni'ca'n pūchihuīna'nāuj ixlīhuāk
a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' ū'tza' ā'chulā' tū' tzey līlayāuj.
Por ixpālacata quinquilhni'ca'n, talālīsta'la ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj. Lā' huan ko'ti'ti'
ū'tza' a'ntī quincāmāhuanīyāni' a'ntū ko'hua'jua'. 7 Lā'
chi'xcuhuī'n xlaca'n tzē natamāmānsujlī chuxatūyā ani-
malhna' lā' chuxatūyā spūnnu' lā' chuxatūyā lūhua' lā'
chuxatūyā animalhna' xala' nac mar. Lā' ixlīhuākca'n
cāmāmānsujlīca. 8 Pero quinquilhni'ca'n tintī' a'ntī tzē
namāpa'ksī. Quinquilhni'ca'n pō'ktu huan a'ntū
ko'hua'jua'. Hua'chilh ka'lhī līlaknīn como quinquilh-
ni'ca'n cāpūlactlahuayāuj ā'makapitzīn. 9 Lā' con quin-
quilhni'ca'n pūmācā'tanīyāuj Dios quinTāta'ca'n, lā' nā
cāpū'a'ksa'nāuj huan ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'ntū
Dios tlahuanī't hua'chi xla'. 10 Lā' māni' na quinquilh-
ni'ca'n taxtu huan tachihuīn a'ntū xatzey lā' huan tachi-
huīn a'ntū ko'hua'jua'. Tā'timīn, ū'tza' huā'mā' tū' lī-
makuan. 11 ¿Chu xmān nac lakatin mu'sni' taxtu huan
xcān xase'ksi' lā' huan xcān cha'chā'klhua'? 12 Tā'timīn,
a'katin qui'hui' de a'kalhpauj tūla catitō'ca'lh ixtō'cat xī-
pa. Lā' xaqui'hui' uvas tūla catitō'ca'lh ixtō'ca't a'kalh-
pauj. Lā' nā chuntza' huan lakatin mu'sni' a'nlhā tax-
tuhuī' cha'chā'klhua' xcān a'ntza' tūla catitaxtulh huan
xase'ksi' xcān.

A'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios

13 Chō'la makapitzīn de hui'xina'n huī' a'ntī lakskalalh-
na' lā' lhūhua' tamāchekxī lā' chuntza' tzē namā-
su'yu'yātit. Calatā'kchokotit līlacatejtin lā' chuntza' nalī-
talacsu'yu palh lakskalalhna' hui'xina'n. Lā' tū' ti-
ka'tla'jca'tzīyā'tit. 14 Lā' palh hui'xina'n xmān la-
casqui'nā'tit que napuhuancan que hui'xina'n lej
skalalhna' chuntza' lītasu'yu que tū' lej skalalhna'
hui'xina'n. 15 Palh chuntza' puhuan kalhatin, a'ntza' līta-
lacsu'yu palh ixtapāstacna' xla' tū' ixla' Dios. Xmān pās-
tacna'n hua'chi ixtapāstacna' huan ko'ti'ti' lā' ixtapās-
tacna'ca'n chi'xcuhuī'n como tlahuamā' a'ntū lacasqui'n
ixmacni'. 16 A'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't xmān tala-
casqui'n que napuhuancan que xlaca'n lej lakskalalh-
na' por ū'tza' talālīsta'la lā' tatlahua ixlīhuāk catūhuā
a'ntū lej ko'hua'jua'. 17 Lā' na'iccāhuaniyāni' a'nchī
talīhuanī't xlaca'n a'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios. Xla-
ca'n xmān tapāstaca a'ntū lacuan. U'tza' a'ntū más
tasqui'nī. Lā' tū' talāsta'la. Lā' lacatzucu talātā'chihuī-
na'n. Lā' lej ta'a'kahuāna'n. Lā' tamaktāya ā'makapitzīn.
Lā' talaktzī'n a'cxtim ixlīhuāk. Lā' tatlahua a'ntūn tzey,
lā' tū' hua'chi a'ntīn tatasu'yu' palh tzeyā chi'xcuhuī'n
lā' xmān talī'a'kxokonu'n. 18 Lā' a'ntīn tū' talās-
ta'lacu'tun con ā'makapitzīn, chuntza' xlaca'n tatlahua
a'ntū xatzey, lā' chuntza' tū'tza' catitatā'lāsta'lacu'tulh
huan ā'makapitzīn.

Tū' tzey palh lakatīyāuj a'ntū xala' nac quilhtamacuj

4 Lā' ¿a'chī' lej lāsta'layā'tit? Hui'xina'n tlahua'yā'tit
chuntza' como lej ka'lhīcu'tunā'tit a'ntū lej ixtapalh
tumīn. Lā' huā'mā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'yā'tit tā'lās-
ta'latanūma' na mi'a'clhcunucca'n con huan xatzey
mintapāstacna'ca'n a'ntū cātamaxquī'nī'ta'ni' Dios.
2 Hui'xina'n lej ka'lhīcu'tunā'tit catūhuā lā' como tūla
ka'lhī'yā'tit, lā' ū'tza' lālīmaknīcu'tunā'tit hui'xina'n.
Hui'xina'n lej lālakca'tzani'yā'tit a'ntī ka'lhī catūhuā, lā'
como tūla ka'lhī'yā'tit, lej lālīlacatā'quī'yā'tit lā' lālītuc-
sā'tit. Lā' tūla ka'lhī'yā'tit a'ntū lacasqui'nā'tit hui'xina'n,
como tū' squi'ni'yā'tit Dios. 3 Lā' a'xni'ca' squi'ni'yā'tit
Dios tū' cāmaxquī'yāni', porque tū' xa'nca squi'ni'yā'tit.
Squi'ni'yā'tit hui'xina'n con xako'hua'jua' mintapāstac-
na'ca'n. Squi'ni'yā'tit xmān para pāxcat līla'yā'tit, xmān
para a'ntū hui'xina'n lacasqui'nā'tit. 4 Hui'xina'n hua'chi
kalhatin puscāt a'ntīn tū' lakspit, como tū'tza' a'kahuā-
na'ni'cu'tunā'tit Dios lā' xmān tlahua'cu'tunā'tit a'ntū la-
casqui'nā'tit. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'ntī lej talakatī
lhūhua' catūhuā xala' nac quilhtamacuj, xlaca'n tala
hua'chi ixtā'ca'tza Dios? A'ntīn tatlahua chu a'cxtim
hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n tala hua'chi
ixtā'ca'tza Dios. 5 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que
xmān chu tlakaj tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios
a'nlhā huan que Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Es-
píritu Santo lā' xla' lacasqui'n que xmān xla'
naquincāmāpa'ksīyāni' lā' tū' lacasqui'n que
naquincāmāpa'ksīyāni' ā'kalhatin. 6 Lā' como ū'tza' la-
casqui'n Dios, xla' quincāmaktāyayāni', lā' chuntza' tzē
na'a'kahuāna'ni'yāuj xmān Dios. Chuntza' huan ixtachi-
huīn Dios:

Dios tū' cāmaktāya a'ntīn taka'tla'jca'tzī.
Xla' cāmaktāya a'ntīn tū' taka'tla'jca'tzī.

7 Lā' hui'xina'n catamakxtektit que Dios nacāmā-
pa'ksīyāni'. Lā' tū' catamakxtektit que huan ko'ti'ti'
nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' chuntza' xla' nacā-
tatzā'lani'yāni'. 8 Catapajtzūtit con Dios lā' xla' nā
nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n a'ntīn
tlahua'yā'tit a'ntū xako'hua'jua', tū'tza' catlahua'tit. Lā'
hui'xina'n a'ntī pāxquī'yā'tit Dios lā' nā a'ntū ixla' huan
quilhtamacuj, camakxtektit huanmā' xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. 9 Lā' lej calakaputzatit lā' cacal-

hua'ntit. Lā' tū'tza' calītzī'ntit lā' tū'tza' capāxuhua'tit
por ixpālacata a'ntūn tū' tzey. Camāxana'ntit por ix-
pālacata mintalaclē'i'ca'n. 10 Lā' cahua'ni'tit Dios palh
hui'xina'n tlahua'nī'ta'ntit a'ntūn tū' tzey lā' Dios
nacālakalhu'manāni'.

Tū' tzey palh a'ksa'nanāuj

11 Tā'timīn, tū' tilālīchihuīna'nā'tit a'ntūn tū' tzey. Palh
kalhatin līchihuīna'n ā'kalhatin a'ntūn tū' līmakuan,
chuntza' līlakmaka'mā' huan ley a'ntū huan: Calāpāx-
quī'tit. Xla' puhuan que tzē nahuan palh ā'chā'tin la-
clē'n. Lā' xla' hua'chi juez. Lā' tū' puhuan palh nā xla' la-
clē'n como lakmaka'mā' huan ley. 12 Xmān kalhatin Juez
a'nan. Xla' ū'tza' māni' Dios. Lā' xla' ū'tza' quincāmax-
quī'ni' huan ley que ū'tza' na'a'kahuāna'ni'yāuj. Xla' tzē
naquincāmāpūtaxtūyāni' lā' nā tzē naquincāmacā'nāni'
nac pūpātīn. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit palh hui'xina'n tzē
na'a'ksa'nā'tit ā'kalhatin?

Tū' ca'tzīyāuj a'ntū napātle'ke lakalī

13 Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n macsti'na'j mimpāla-
cataca'n hui'xina'n a'ntī lāhuani'yā'tit: “Chuhua'j o lakalī
na'a'nāuj nac lakatīn xcānsipej. Lā' a'ntza' nata-
chokoyāuj lakatin cā'ta. Lā' natamāhuana'nāuj lā'
nastā'nanāuj. Lā' natlajayāuj lhūhua' tumīn”. 14 Huā'mā'
iccāhuaniyāni': Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit palh
nalatā'kchokoyā'tit lakalī. Quina'n hua'chi jinta'lh como
huan jinta'lh chuhua'j tasu'yu lā' ixlī'ā'ka'tlā'tus lakspu t-
pala. 15 Chuntza' ixuantit: “Palh Dios lacasqui'n que
quina'n natahui'lāyāuj ā'macsti'na'j, ū'tza' huā'mā' nat-
lahuayāuj”. 16 Lā' hui'xina'n, tū' kalhasqui'nī'yā'tit Dios
tuchū ixtapuhuān. Xmān tlahua'yā'tit a'ntūn
tlahuacu'tunā'tit. Hui'xina'n lej ka'tla'jca'tzī'yā'tit. Lā' tū'
līmakuan chuntza' tlahua'yā'tit. 17 Palh kalhatin ca'tzī
que tzē natlahua catūhuā a'ntū līmakuan, lā' palh tū'
tlahua huā'mā', chuntza' xla' ka'lhī ixtalaclē'i'.

A'ntū nacāpātle'keni' huan ricosnu'

5 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n mac-
sti'na'j ixpālacata huan ricosnu'. Catatzuculh tacal-
huan lā' catalakaputzalh huan ricosnu' como lej nat-
apātīni'n. 2 Huan ixtumīnca'n hua'chilh xamasni'. Lā'
huan ixlu'xu'ca'n huāk hua'chilh xatahuā'lani'. 3 Lā'
ixoroca'n lā' ixplataca'n hua'chilh huāk xasko'luni'. Xas-
ko'luni' como xlaca'n lactampi'lhni' lā' tū' tamaktāy-
acu'tun ā'makapitzīn. Xlaca'n lej tamākēxtiminī't
lhūhua' tumīn lā' pajtzutza' huan chi'chini' a'xni'ca' nat-
apātīni'n nac pūpātīn. 4 Xlaca'n tū' tamāpalanī't a'ntīn
tatā'scujli na ixā'tacuxtuca'n. Pero Dios lacahuāna'huī'.
Lā' xla' ū'tza' a'ntī māpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk nac a'kapūn
lā' ixlīhuāk nac cā'quilhtamacuj. Xla' cālaktzī'mā' a'nchī
ta'a'kxoko huan ixtasācua'can por tū' natamāpala.
5 Huā'tzā' nac quilhtamacuj huan ricosnu' taka'lhī
ixlīhuāk. Lā' lej līpāxūj talīlatlā'huan. Xlaca'n hua'chi
lakatin pa'xni' a'ntū makako'ntīcan lā' namaknīcan.
6 Lā' huan ricosnu' tamālacapū' huan chi'xcuhuī'n a'ntī
xalacuan. Lā' ū'tza' cālīmaknīca. Lā' xlaca'n tū' tatamak-
tāyalh.

Tasqui'nī naka'lhīyāuj hasta que namimpala Jesucristo

7 Lā' chuhua'j hui'xina'n, tā'timīn, līlacatzucu ca-
ka'lhī'tit hasta a'xni'ca' namin huan Māpā'ksīni' Jesu-
cristo. Kalhatin chi'xcu' a'ntīn tlahua ixtacuxtu, xla'
ka'lhī hasta que lhā nalana'n. Xla' ka'lhī hasta nala xcān
pū'la lā' ā'calīstān huampala. 8 Hui'xina'n nā lacatzucu
caka'lhī'tit. Tū' calakachipinī'tit. Palaj namimpala huan
Māpa'ksīni'. 9 Tū' calālīyāhua'tit. Palh chuntza'
tlahua'yā'tit Cristo nacājuzgarlīyāni'. Xla' ū'tza' Juez. Lā'
palaj namimpala. 10 Capāstactit hui'xina'n a'nchī
tapātīni'lh makāntza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā'
tatāyani'lh. Hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit. 11 Huanāuj
que lej ixtapāxuhua xlaca'n a'ntīn tatāyani'lh.
Ca'tzīyā'tittza' a'nchī lītāyani'lh Job. Lā' ā'calīstān Dios
maxquī'lh lhūhua', como lakalhu'malh.
12 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej tasqui'nī. Tū'
tihua'nā'tit “por Dios”. A'xni'ca' nahua'nā'tit “stu'ncua'”,
xmān “stu'ncua'” nahua'nā'tit. Lā' a'xni'ca' nahua'nā'tit
“tū' stu'ncua'”, xmān “tū' stu'ncua'” nahua'nā'tit. Palh
tū' chuntza' natlahua'yā'tit, Dios nacāmāpātīnīyāni'.
13 A'xni'ca' nacāpātle'keni'yāni' catūhuā cakalhtō'ka'tit
hui'xina'n. A'xni'ca' līpāxūj lahui'lāna'ntit, catlī'tit a'ntū
nalīpāxuhua Dios. 14 A'xni'ca' ī'tza'ca'nā'tit, cacāmā-
ta'sī'tit huan xanapuxcu'nu' a'ntī xalanī'n nac lītokpān.
Lā' xlaca'n natamin lā' natalīkalhtō'ka' lā' natalītlahua
aceite huan ī'tza'ca' por ixtacuīni' huan Māpa'ksīni' Je-
sucristo. 15 Palh xlaca'n natakalhtō'ka' lā' natakalhla-
ka'ī' que natzeyan, Dios namātzeyī. Lā' palh xla'
tlahuanī't a'ntūn tū' līmakuan, Dios namāsputūnu'ni'.
16 Calāhuani'tit hui'xina'n palh tūla makxtekā'tit
catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza'
nalālīkalhtō'ka'yā'tit. Lā' Dios nacātamātzeyīyāni'
hui'xina'n a'ntī ī'tza'ca'nā'tit. Dios tlahua con ixlīmā-
pa'ksīn a'ntū squi'ni' kalhatin chi'xcu' a'ntīn tzey. 17 Dios
maxquī'lh a'ntū squi'ni'lh Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios.
Xla' kalhatin chi'xcu' hua'chi quina'n ixuanī't. Lā' xla' lej
squi'ni'lh Dios tū' calalh xcān. Lā' lakatu'tun cā'ta ā'i'tāt
tū' lalh xcān. 18 Lā' squi'ni'pā ā'maktin Dios palh ixlapā
xcān. Lā' chuntza' lalh xcān. Lā' chuntza' lana'lh nac
cā'tiya'tna'.
19 Tā'timīn, palh kalhatin de hui'xina'n tatonkopū lā'
palh ā'kalhatin namaktāya para natlā'huampala na ix-
tej Dios, 20 casca'ttit que a'ntī maktāya ā'kalhatin para
natlā'huampala na ixtej Dios, chuntza' namāpūtaxtū
ā'kalhatin de huan līnīn lā' chuntza'
namāsputūnu'ni'can ixtalaclē'i'.

1 PEDRO

Pedro cātzo'knuni'lh a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Pedro, ixapóstol Jesucristo. Quit ictzo'ka
huā'mā' carta. Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n a'ntī
ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntīn cātamā'a'kahuanīni' lā'
latlā'hua'nā'tit hua'chi makatiyātī'n nac cā'xcānsipejni'
a'nlhā huanican Ponto lā' Galacia lā' Capadocia lā' Asia
lā' Bitinia. 2 Dios quinTāta'ca'n cālacsacnī'ta'ni'
makāntza' chu a'nchī puhualh. Lā' xla' puhualh que
huan Espíritu Santo lactzey nacātlahuayāni'. Lā' xla' la-
casqui'lh que hui'xina'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit Jesu-
cristo. Lā' lacasqui'lh que ixka'lhni' Jesucristo nacāxa-
pani'yāni' ixlīhuāk mintalaclē'i'ca'n. Dios lej
cacāsicua'lanālīni' lā' cacāmātza'la'nkē'ni'n mi'a'clh-
cunucca'n.

Ca'tzīyāuj que Dios naquincāsicua'lanālīyāni'

3 Namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. Xla' ū'tza' ixTāta'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' como Dios
mālakahuanīchokolh Jesucristo, nā chuntza' quincā-
maxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' chuhua'j
ca'tzīyāuj que xla' naquincāmaxquī'yāni' ā'chulā'.
4 A'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni', xla' māquī'canī't
nac a'kapūn. A'ntza' tuntū' catipātle'keni'lh. Tū' hua'chi
catūhuā a'ntū masa lā' a'ntū lakuan lā' a'ntū xneka.
5 Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit Dios, xla' cāmakta-
ka'lhāni' como xla' ka'lhī līmāpa'ksīn. Xla' nacāmakta-
ka'lhāni' hasta ā'xmān huan chi'chini'. Lā' huan ā'xmān
chi'chini' natasu'yukō' ixlīhuāk a'ntū Dios nacāmax-
quī'yāni' a'xni'ca' naquincāmāpūtaxtūkō'yāni'.
6 U'tza' hui'xina'n līpāxuhua'yā'tit a'yuj tū' lej makān
lakaputzayā'tit como lej pātīpā'na'ntit lhūhua' catūhuā.
7 Lā' como hui'xina'n līlacatzucu pātīyā'tit a'ntū
pātīpā'na'ntit, chuntza' tasu'yu palh lej stu'ncua' kalhla-
ka'ī'yā'tit. Huan oro māchi'chīcan para namaklhtīcan
a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' tachoko huāk oro. Lā' nā
chuntza' hui'xina'n. A'xni'ca' pātīni'nā'tit hui'xina'n na-
makxtekā'tit a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' más lacuan
nala'yā'tit. Huan oro lej tapala a'yuj tzē mālakuanīcan.
Lā' más xatapala na ixlacapūn Dios palh hui'xina'n
xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' palh xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit
a'yuj pātīni'nā'tit, chuntza' nacātamāka'tlī'yāni' lā'
nacāta'a'cnīni'ni'yāni' a'xni'ca' Jesucristo namimpala.
8 Hui'xina'n pāxquī'yā'tit Jesucristo a'yuj tū' lak-
tzī'nī'ta'ntit. Hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'yuj chuhua'j tū'
laktzī'nā'tit. Lā' ū'tza' lej līpāxuhua'yā'tit. Lā' lej lhūhua'
mintapāxuhuānca'n que tūla xa'nca hua'nā'tit a'nchī
līpāxuhua'yā'tit. 9 Pāxuhua'yā'tit como pūtax-
tunī'ta'ntittza' como līpāhua'nā'tit Jesucristo.
10 Huan a'cta'sana'nī'n xala'nī'n makān xapū'la ix-
tahuan a'nchī ixquincālīsicua'lanālīni' Dios. Lā' xlaca'n
lej ixtaputza a'nchī natalīca'tzī a'nchī līpūtaxtucan co-
mo ixtaca'tzīcu'tunkō'. 11 Huan Espíritu Santo cāmā-
ca'tzīnīlh palh Cristo ixpātīni'lh lā' ā'calīstān
ixa'cnīni'ni'ca. Lā' xlaca'n ixtaca'tzīcu'tun lhānīn ixpā-
tle'kelh huā'mā' lā' ixlīhuāk ixpālacata huā'mā'. 12 Dios
cāmāca'tzīnīlh que huā'mā' tū' ixpātle'kelh līhuan xla-
ca'n ixtalahui'lāna'cus. Lā' chuhua'j pātle'kemā' līhuan
lahui'lāna'uj quina'n. Huā'mā' ū'tza' a'ntū cātahuanini'
xlaca'n a'ntī cātamāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ix-
pālacata Jesucristo. Xlaca'n ixcātamāsu'ni'yāni' hui'xi-
na'n por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo a'ntī
macamincancha' nac a'kapūn. Lā' ixlīhuāk huā'mā'
huan ángeles tamāchekxīcu'tun.

Dios lacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyāuj

13 Capāstactit huā' tamā'na lā' skalalh catahui'la'tit.
Lā' xa'nca capāstactit. Capāstactā'kchokotit a'nchī Dios
nacālīsicua'lanālīyāni' a'xni'ca' namin Jesucristo.
14 Ca'a'kahuā'na'ni'tit Dios como hui'xina'n ixcamana'.
Tū'tza' calatā'kchokotit a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca'
tūna'j ixca'tzīyā'tit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca'
ixlatlā'hua'nā'tit chu a'nchī xako'hua'jua' mintapāstac-
na'ca'n. 15 Lactzey calakō'tit hui'xina'n pō'ktu. Lā' capās-
tactit que Dios cāmāta'sīni' para nala'yā'tit ix-
tachi'xcuhuī't. Xla' pō'ktu tzey. U'tza' pō'ktu līlacatejtin
nalīlatahui'la'yā'tit chu a'nchī tasqui'nī natalatahui'la ix-
camana' Dios. 16 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā
huan Dios: "Lactzey cala'tit hui'xina'n, como quit tzey".
17 Lā' hui'xina'n a'xni'ca' kalhtō'ka'ni'yā'tit Dios,
chuntza' nahua'nā'tit: "Dios quinTāta'ca'n". U'tza' a'ntī
quincālaktzī'nāni' chu lakatin. Lā' xla' nacāmāpala
chā'tunu' chu a'nchī talatā'kchokonī't. Lā' ū'tza'
nalījicua'ni'yā'tit Dios līhuan latlā'hua'nā'titcus nac
huā'mā' quilhtamacuj. 18 Xapū'la hui'xina'n
ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi ixtalatlā'huan minapapna'ca'n.
Lā' tuntū' ixtapalh a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit xapū'la. Dios
cāmāpūtaxtūni' de ixlīhuāk huā'mā'. A'ntū xla' mā-
palalh para naquincāmāpūtaxtūyāni', huā'mā' tū'
hua'chi oro lā' tū' hua'chi plata a'ntū maclacasqui'ncan
xmān nac huā'mā' quilhtamacuj. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
huā'mā'. 19 Līmāpalalh con huan ixka'lhni' Cristo
a'xni'ca' nīlh. Lā' ixka'lhni' Cristo lej tapala. Cristo
hua'chi lakatin borrego ixuanī't a'ntū lej xatzey lā' tū'
a'chī' ixuanī't lā' a'ntū maknīcan para namālacnūni'can

Dios. 20 A'xni'ca' tūna'j ixtlahuacan huan quilhtamacuj,
Dios puhualh que Cristo tasqui'nī nanī para
naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' chuhua'j, huā' tamā'na
chi'chini', Cristo nīnī'ttza' para quina'n. 21 Por ixpālacata
Jesucristo, hui'xina'n līpāhua'nā'tit Dios, como Dios
mālakahuanīchokolh Jesucristo lā' līmā'ca'lh para
na'a'cnīni'ni'can. Lā' chuntza' hui'xina'n līpāhua'nā'tit
Dios lā' ka'lhīpā'na'ntit lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nacāsicua'lanālīkō'yāni'.
22 Hui'xina'n a'kahuāna'ni'nī'ta'ntit huan tachihuīn
a'ntū lej xastu'ncua'. Lā' ū'tza' hui'xina'n lactzeytza'
līla'tit. Lā' chuhua'j lej ixlīstu'ncua' cāpāxquī'yā'tit a'ntīn
takalhlaka'ī'. Chuhua'j xa'nca calāpāxquī'tit con
ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n. 23 Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza'
xasāsti' minquilhtamacujca'n como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit
ixtachihuīn Dios a'ntūn tū' maktin catisputli. Lā'
chuntza' huan xasāsti' minquilhtamacujca'n tū' maktin
catisputli. Nala para pō'ktu. 24 Chuntza' huan na ix-
tachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huā'mā':

Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xlaca'n hua'chi huan
chi'tin.
Lā' ixlīhuāk a'ntū tzēhuanī't a'ntūn taka'lhī huan
tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi huan xaxa'nat chi'tin.
Huan chi'tin scōhuan lā' yuja huan xaxa'nat.
25 Ixtachihuīn Dios tū' chuntza'; huā'mā' tū' maktin
catisputli.

Lā' ixtachihuīn Dios, chu ū'tza' hua'chi huan xatzey
tachihuīn a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n.

2 Lā' ū'tza' calīmakxtektit ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey.
Tū'tza' ca'a'kxokonu'ntit. Tū' cala'tit hua'chi xlaca'n
a'ntīn tatasu'yu que lactzey lā' xmān ta'akxokonu'n co-
mo xlaca'n tū' lactzey. Tū'tza' calātampi'lhīni'ni'tit.
Tū'tza' cacālīchihuīna'ntit ā'makapitzīn. 2 Huan laks-
ka'tā'n pō'ktu tahua'cutun ixlecheca'n. Lā' chuntza'
talīstaca. Lā' hui'xina'n nā chuntza' tasqui'nī
naca'tzīcu'tunā'tit ixtachihuīn Dios a'ntū hua'chi
ixlīhua't milīca'tzīnca'n. Lā' chuntza' ā'chulā' nakalhla-
ka'ī'yā'tit, 3 como hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' palh Dios lej
pāxquī'nin.

Cristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū Dios lacsacli

4 Pō'ktu catā'latā'kchokotit Jesucristo. U'tza' a'ntī
quincāmaxquī'yāni' quinquilhtamacujca'n. Lā' xla'
hua'chi huan xapū'lh chihuix a'ntū mā'cnūcan para
xacimiento de ixchic Dios. Dios lacsacli como laktzī'lh
hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh a'yuj huan
tachi'xcuhuī't ixtapuhuan palh tuntū' ixtapalh ixuanī't.
5 Hui'xina'n hua'chi lakatin lītokpān a'ntūn tū' tlahua-
canī't hua'chi xala' nac quilhtamacuj. Hui'xina'n hua'chi
chihuixni' nac huā'mā' lītokpān a'ntū Dios tlahuamā'.
Lā' hui'xina'n hua'chi sacerdotes lanī'ta'ntit como kalh-
laka'ī'yā'tit Jesucristo lā' chuntza' tā'scujā'tit Dios. Lā'
hua'chilh ixmālacnūni'tit lē'ksajna' huan Dios como
a'kahuāna'ni'pā'na'ntit xla'. Lā' chuntza' līpāxuhua
Dios. 6 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit iclacsacli lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh.
Lā' chuhua'j quit icui'lī kalhatin a'ntī hua'chi lakatin
chihuix xala' a'katzāstūn a'nlhā nayāhuacan templo
nac Sión.
Lā' xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' chu tlakaj cati-
talīpāhuanli.

7 Lā' huā'mā' chihuix huanicu'tun Cristo. Lā' como
hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza' lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit
que Cristo lej ixtapalh. Lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun,
xlaca'n cālīchihuīna'n ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni'
huā'mā':

Huan chihuix a'ntū talakmaka'lh huan xakana'nī'n,
huā'mā' chihuix ū'tza' lalh a'ntū más tasqui'nī.

8 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Huā'mā' chihuix nacāmā'a'kche'kxlanī huan
tachi'xcuhuī't; huā'mā' chihuix nacāmāmakōsī.

Xlaca'n ta'a'kche'kxla como tū' takalhlaka'ī'cu'tun huan
a'ntī Dios macamilh para nacāmāpūtaxtūcan. Dios
xapū'la ixca'tzī a'ntū nacāpātle'keni' a'ntīn tū' takalhla-
ka'ī' ixtachihuīn Dios.

Quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios

9 Pero hui'xina'n tū' hua'chi xlaca'n. Hui'xina'n lakatin
tachi'xcuhuī't a'ntū cālacsacnī't Dios para natala
hua'chi xla'. Lā' nā hui'xina'n ixsacerdotes quiMā-
pa'ksīni'ca'n Dios. Lā' nā hui'xina'n tā'tapa'ksīyā'tit
Dios. Lā' nā hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' Dios la-
casqui'n que hui'xina'n nacāmāca'tzīnīyā'tit
ā'makapitzīn huan lē'cnīn a'ntū xla' tlahuanī't. Dios
ū'tza' a'ntī cāta'sani'nī'ta'ni lā' cāmāxtunī'ta'ni' a'nlhā
cā'pucsua lā' cālīminī'ta'ni' a'nlhā tzēhuanī't xkaka.
10 Xapū'la hui'xina'n tū' ixtachi'xcuhuī't Dios ixu-
anī'ta'ntit. Lā' chuhua'j hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza'
Dios. Xapū'la tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios
lakalhu'manīni'n. Lā' chuhua'j ca'tzīyā'tittza', como
Dios cālakalhu'manī'ta'ni'tza'.

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios lā' huan pūchihuī-na'nī'n

11 Hui'xina'n tlā'hua'nā'tit hua'chi makatiyātī'n nac
huā'mā' quilhtamacuj, como tapa'ksīyā'tit nac a'kapūn.
Chuhua'j iccāsqui'ni'yāni' que tū' titlahua'yā'tit
xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Camakxtektit huā'
tamā'na tapāstacna' a'ntū nalactlahua a'nchī kalhla-
ka'ī'yā'tit Cristo. 12 Xa'nca calatā'kchokotit na ixlacapūn-
ca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Lā' chuntza', a'yuj cacā-
talē'ksa'nīni'ni' palh tlahua'yā'tit catūhuā a'ntūn tū'
tzey, xlaca'n nataca'tzī palh tū' stu'ncua'. Lā' natalak-
tzī'n que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā'
chuntza' xlaca'n natamāka'tlī' Dios a'xni'ca' xla' najuz-
garlī.
13 Cacā'a'kahuāna'ni'tit ixlīhuākca'n huan pūchihuī-
na'nī'n como chuntza' Dios lacasqui'n. Ca'a'kahuā-
na'ni'tit huan xamāpa'ksīni' xcānsipejni'. 14 Lā'
cacā'a'kahuāna'ni'tit huan gobernadores. Lā' xlaca'n
cāhui'līcanī't para natamāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn
tū' tzey. Lā' nā cāhui'līcanī't para que xlaca'n natamā-
ka'tlī' a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. 15 Chuntza' huā'mā' ix-

tapuhuān Dios. Xla' lacasqui'n que hui'xina'n līlacate-
jtin nalatā'kchokoyā'tit. Lā' chuntza' tūlalh catitahualh
catūhuā huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' xa'nca tapāstac-
na'n lā' tū' tamāchekxī ixtachihuīn Dios.
[16] Hui'xina'n libres lā' tū' tasqui'nī natlōkentaxtūyā'tit
ixley Moisés. Lā' a'yuj libres hui'xina'n tū' capuhua'ntit
que tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan. Catlahua'tit
a'ntū Dios māpa'ksīni'n. [17] Cacā'a'cnīni'ni'tit ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' cacāpāxquī'tit huan tā'timīn. Lā' ca-
jicua'ni'tit Dios. Lā' ca'a'cnīni'ni'tit a'ntī līhua'ca' ka'lhī
līmāpa'ksīn nac país.

Cristo pātīni'lh lā' nā līmakuan que napātīni'nāuj nā quina'n

[18] Hui'xina'n a'ntīn tasācua'nī'n lā' nā hui'xina'n pus-
can a'ntīn tamaksquiti, nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit a'ntīn
cātamāpa'ksīyāni'. Nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit palh tapāx-
quī'nin lā' talakalhu'manīni'n lā' nā palh taca'tzanca'tzī.
[19] Palh pātīni'nā'tit a'yuj tū' tlahuanī'ta'ntit nīn tuntū',
lā' palh līlacatzucu pātīyā'tit como tlahuacu'tunā'tit ix-
tapuhuān Dios, chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'.
[20] Pero palh tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' cātalī-
tucsāni', lā' a'yuj pātīyā'tit, huā'mā' tuntū' ixtapalh na
ixlacapūn Dios como ū'tza' xmān a'ntū cātam-
inī'ni'yāni'. Pero palh pātīyā'tit a'nchī cātatucsāni' a'yuj
tlahuanī'ta'ntit xmān a'ntūn tzey, chuntza' Dios
nacāsicua'lanālīyāni'. [21] A'ntīn cālacsacnī't Dios, xlaca'n
ka'lhī natapātīni'n. Cristo māni' ū'tza' pātīni'lh por
quimpālacataca'n. Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalī-
maksca'tāuj xla'. [22] Lā' Cristo nīn tuntū' tlahualh a'ntūn
tū' tzey. Tū' maktin kaxmatca nahuan a'ntūn tū'
stu'ncua'. [23] Xla' tū' ixcālakapala a'ntī ixtalakapala xla'.
Tū' maktin hualh que natapalāna'ni' de xlaca'n a'ntīn
tamāpātīnīlh. Cristo ixca'tzī que xlaca'n natamāpala
con Dios. Lā' Dios juzgarlī chu a'nchī tasqui'nī. [24] Cristo
māni' ū'tza' māpalalh por quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh
nac cruz. Xla' lacasqui'lh que namakxtekāuj huan tala-
clē'i', lā' natlahuatā'kchokoyāuj ixtapuhuān Dios. Lā'
como Cristo pātīni'lh por quina'n, chuntza' līxapalh
quintalaclē'i'ca'n. [25] Xapū'la hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit
hua'chi borregos a'ntū ixtatza'nkānī't. Lā' chuhua'j
taspi'tchokonī'ta'ntit. Lakta'nī'ta'ntit Jesucristo. Lā' xla'
nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n.

A'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntīn tatapūchahualhtza'

3 Lā' nā hui'xina'n puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit
minkōlu'ca'n. Lā' chuntza' palh ā'makapitzīn
minkōlu'ca'n tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xlaca'n
natakalhlaka'ī'cu'tun a'xni'ca' natalaktzī'n que hui'xi-
na'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' chuntza' tū' tasqui'nī
nacāhuanican catūhuā. [2] Huan chi'xcuhuī'n natalaktzī'n
a'nchī ixpuscanca'n tatlahua a'ntūn tzey lā' ta'a'cnīni'ni'
Dios. Lā' ū'tza' natalīkalhlaka'ī'cu'tun. [3] A'makapitzīn
puscan, como tzēhuanī't talacu'tun, tzēhuanī't tacāxt-
lahua ixya'jca'n. Lā' tata'a'kanū ixa'kaslihuitca'n de oro
lā' tamacatahui'la ixmacatzātzātca'n de oro. Lā' tal-
hakā' tzēhuanī't ixlu'xu'ca'n. Huā' tamā'na catūhuā tū'
ū'tza' a'ntū tlahua tzēhuanī't kalhatin puscāt na ixla-
capūn Dios. [4] Palh lactzēhuanī't lacu'tunā'tit, tasqui'nī
que naka'lhīyā'tit xatzey mintapāstacna'ca'n lā' ca'cs
natahui'la'yā'tit. Huā'mā' lej tzey na ixlacapūn Dios. Lā'
chuntza' lactzēhuanī't līla'yā'tit a'ntū tāyani'. [5] Lā'
chuntza' lactzēhuanī't talīlalh huan puscan xalanī'n
makān a'ntī ixtalīpāhuan Dios lā' ixta'a'kahuāna'ni'
Dios. Lā' xlaca'n nā ixta'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n.
[6] Chuntza' ixtlahua Sara makāntza'. Xla' ixa'kahuāna'ni'
ixkōlu' Abraham lā' ixlaktzī'n hua'chi māpa'ksīni'.
Hui'xina'n hua'chilh ixtzu'ma'jan Sara, palh tlahuayā'tit
a'ntūn tzey lā' palh tū' jicua'nā'tit a'ntū nacātat-
lahuani'yāni tachi'xcuhuī't.
[7] Lā' chuhua'j hui'xina'n chi'xcuhuī'n a'ntīn ka'lhīyā'tit
mimpuscanca'n, caca'tzītit a'nchī nacātā'latahui'la'yā'tit
chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Huan puscan, xlaca'n tū'
lactli'hui'qui hua'chi hui'xina'n. Lā' ū'tza'
nacālī'a'cnīni'ni'yā'tit. Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit como xlaca'n
chuntza' hua'chi hui'xina'n maklhtīni'nī'ta'ntit huan
lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' ū'tza' huā'mā' xasāsti'
minquilhtamacujca'n a'ntū tāyani' para pō'ktu. Palh
chuntza' natlahua'yā'tit hui'xina'n naca'tzīyā'tit que
Dios nakaxmata a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit.

Makapitzīn tapātīni'n por ixpālacata tatlahua a'ntūn tzey

[8] Lā' chuhua'j xmān huā'mā': Chu lakatin capāstac-
na'ntit. Calālakalhu'ma'ntit. Calāpāxquī'tit hua'chi
lītā'timīn. Calātlahuani'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' capuhualh
kalhatin que más xatzey que huan ā'makapitzīn. [9] Palh
catīhuā cātlahuani'yāni' a'ntūn tū' līmakuan, tū' tit-
lahuani'yā'tit chu a'cxtim. Palh ā'catīhuā cālaka-
palayāni', tū' tilakapala'yā'tit. Xatzey casqui'ni'tit Dios
que xla' casicua'lanālīlh. U'tza' huā'mā' a'ntū Dios la-
casqui'n. Palh chuntza' tlahua'yā'tit, Dios
nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n. [10] Tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios:
A'ntī līpāxūj talatahui'lacu'tun, tū'tza' catachihuīna'lh
con lakko'hua'jua' tachihuīn.
Lā' tū'tza' cata'a'kxokonu'lh.
[11] Catamakxtekkō'lh a'ntūn tū' tzey lā' catatlahualh
a'ntūn tzey.
Lā' catalīhui'līlh ca'cs natalatahui'la pō'ktu.
[12] Dios cāmaktaka'lha a'ntī lactzeya chi'xcuhuī'n.
Lā' cākaxmatni' a'nchīn takalhtō'ka'.
Pero Dios tū' cāmaktāya a'ntīn tatlahua a'ntūn tū'
tzey.
[13] Nīn tintī' caticātlahuani'ni a'ntūn tū' tzey palh
hui'xina'n xmān tlahuacu'tunā'tit a'ntūn tzey. [14] Lā'
palh hui'xina'n pātīni'nā'tit xmān por ixpālacata
tlahua'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' Dios
nacāsicua'lanālīyāni'. Tū' cacājicua'ni'tit huan
chi'xcuhuī'n. Tū' catamakchuyī'tit. [15] Capāstactit que
Cristo ū'tza' miMāpa'ksīni'ca'n. Lā' ca'a'kahuāna'ni'tit
xmān xla. Skalalh natahui'layā'tit para nakalhtīni'nā'tit
a'xni'ca' nacātakalhasqui'ni'yāni' a'chī'n kalhlaka'ī'yā'tit
Cristo. Lā' līlacatzucu nakalhtīni'nā'tit hui'xina'n. Lā'

capāstactit que Dios cākaxmatmā'ni'. 16 Tū' tit-
lahua'yā'tit a'ntū nalīmāxana'nā'tit a'xni'ca' napās-
tacā'tit a'ntū tlahua'nī'ta'ntit. Chuntza' nacāmā-
maxa'nī'yā'tit a'ntīn cātalakapalayāni' hui'xina'n lā'
a'ntīn cātalīchihuīna'nāni' a'ntūn tū' tzey por ixpālacata
kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. 17 A'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey,
xlaca'n nacāmāpātīnīcan. Hui'xina'n tū' cala'tit hua'chi
xlaca'n. Xatzey napātīni'nā'tit, palh chuntza' ixta-
puhuān Dios, a'yuj tū' tlahuanī'ta'ntit a'ntūn tū' tzey.
18 Cristo xmān maktin nīlh por quina'n. Lā' chuntza'
līmāpānūlh quintalaclē'i'ca'n. Lā' a'yuj Cristo lej tzey,
xla' pātīni'lh por huan tachi'xcuhuī't. Lā' nīlh por quim-
pālacataca'n, como quincāmāsu'yucu'tuni' na ixla-
capūn Dios. Lā' a'yuj maknīca Jesucristo, pero ixlī-
ca'tzīn huī'cus. 19 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixlakahuanchoko
Cristo, ixlīca'tzīn a'lh a'nlhā ixcāchī'canī't ixlīca'tzīnca'n
nīnī'n. Cātasu'yuni'lh lā' cāhuanilh palh ū'tza' Cristo.
20 Xlaca'n a'xni'ca' ixtalahui'lāna'cus tū' takalhla-
ka'ī'cu'tulh Dios. Lā' Dios lacatzucu ixcāka'lhīmā' līhuan
Noé ixtlahuamā' huan barco. Lā' a'xni'ca' lalh huan
lakuat, xmān kalhatzeyan tachi'xcuhuī't tapūtaxtulh
huan nac barco na ixkalhni' huan xcān. 21 Lā' chuntza'
quina'n a'ntīn quincātamāpūtaxtūnī'ta'ntza', quina'n
lī'a'kpaxui xcān. A'xni'ca' a'kpaxāuj tū' tlahuayāuj para
nalīmāyujūyāuj quimacti'ya'tca'n. A'xni'ca' a'kpaxāuj,
chuntza' līmāsu'yuyāuj que Dios xapanī'ttza' quintala-
clē'i'ca'n, como Jesucristo lakahuanchokonī'ttza, lā'
chuntza' pūtaxtunī'taujtza'. 22 Jesucristo tanūnī'ttza'
nac a'kapūn lā' huī' na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā' chuhua'j
xla' cāmāpa'ksīkō' huan ángeles lā' ixlīhuākca'n huan
a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn.

Dios cālīmāmacū' catūhuā chā'tunu' de ixtachi'xcuhuī't

4 Como Cristo pātīni'lh a'xni'ca' ixlatlā'huan nac
huā'mā' quilhtamacuj, caca'tzītit hui'xina'n que tzē
nacāpātle'keni'yāni' chuntza'. Lā' tū' cajicua'ntit. A'ntīn
tapātīni'mā'na, xlaca'n tamakxteknī'ttza' de tatlahua
a'ntūn tū' tzey. 2 Lā' chuhua'j tū'tza' catlahua'tit a'ntūn
tū' tzey hua'chi huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatlahua
xmān a'ntū xlaca'n talacasqui'n. Calatahui'la'tittza' chu
a'nchī ixtapuhuān Dios. 3 Xapū'la hui'xina'n makān ixt-
lahuapā'na'ntit a'ntūn tatlahuacu'tun a'ntīn tū' takalh-
laka'ī'. Xapū'la ixlē'capinā'tit ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū'
tzey. Ixtlahua'yā'tit xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.
Ixka'chīyā'tit. Lā' ixtlahua'yā'tit cā'tani' a'nlhā ixt-
lahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ixtakēstokā'tit para
nako'tā'tit. Lā' ixcātatzokostani'yā'tit huan ídolos. Lā'
Dios tū' lakatī huā'mā'. 4 Lā' chuhua'j a'ntīn tū' takalhla-
ka'ī', xlaca'n tū' tamāchekxī como hui'xina'n tū'
cātā'takēstokā'tit xlaca'n para natlahua'yā'tit a'ntūn tū'
tzey a'ntūn tatlahuacu'tun xlaca'n. Lā' ū'tza' cātalīlaka-
palayāni' hui'xina'n. 5 Xlaca'n natamāpala con Dios.
Ixlīstu'ncua' xla' nacājuzgarlī a'ntīn talahui'lāna'cus lā'
a'ntī xanīntza'. 6 Lā' ū'tza' nā cālīmāca'tzīnīca huan
xatzey tachihuīn a'ntīn xanīntza' chuhua'j. Lā' chuntza'
a'yuj tanīlh chuntza' hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't,
pero ixlīca'tzīnca'n tzē natatahui'la para pō'ktu
chuntza' hua'chi Dios lahuī' pō'ktu.
7 Pala'j nasputkō' ixlīhuāk. U'tza' xa'nca calīpāstac-
na'ntit. Skalalh catahui'la'tit para que tzē
nakalhtō'ka'yā'tit. 8 Lā' a'ntū lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā':
lej calāpāxquī'tit. Palh pāxquī'yāuj ā'kalhatin,
māsputūnu'ni'yāuj a'ntū quincātlahuani'nī'ta'ni'. 9 Lā'
līpāxūj nalāmānūyā'tit na minchicca'n. 10 Dios xtunc cā-
maxquī'nī'ta'ni' chā'tunu' de hui'xina'n a'nchī tzē nalīt-
lahua'yā'tit a'ntū cālīmāmacū'nī'ta'ni' Dios. Chuntza'
tzē natlōkentaxtūyā'tit a'ntū Dios cālīmāmacū'nī'ta'ni'.
Lā' chuntza' nalāmaktāya'yā'tit. 11 A'ntīn ta'a'cta'sana'n,
catamāsu'yulh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntīn tamaktāya
ā'makapitzīn, catatlahualh chu a'nchī Dios cāmax-
quī'nī't. Lā' palh hui'xina'n chuntza' tlahua'yā'tit,
chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata Jesucristo.
Līmakuan que pō'ktu ca'a'cnīni'ni'ca Dios. Xla' para
pō'ktu ka'lhī līmāpa'ksīn. Amén.

Tapātīni'n a'ntīn takalhlaka'ī'

12 Lā' chuhua'j tā'timīn, tū' tipuhua'nā'tit que tū' mak-
tin napātīni'nā'tit hui'xina'n. Caca'tzītit que chuntza'
cāpātle'keni' a'ntīn takalhlaka'ī', lā' tū' xmān hui'xina'n
pātīni'nā'tit chuntza'. Lā' chuntza' lītasu'yu palh lej
stu'ncua' hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit. 13 Capāxuhua'tit
a'nchī pātīni'mpā'na'ntit chuntza' hua'chi Cristo
pātīni'lh. Lā' chuntza' hui'xina'n lej napāxuhua'yā'tit
a'xni'ca' Cristo namimpala lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla'
ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. 14 A'xni'ca' cātalakapalayāni'
hui'xina'n por ixpālacata Cristo, huan Espíritu Santo
nacāmaktāyayāni'. Lā' natasu'yu que xla'
cātā'lahui'lani' hui'xina'n. Lā' natasu'yu que xla' lej
ka'lhī līmāpa'ksīn. A'makapitzīn ko'hua'jua' talīchihuī-
na'n Cristo, pero hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit xla'.
15 A'makapitzīn tapātīni'n como xlaca'n tamaknīni'nī't.
Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como taka'lhāna'nī't. Lā'
ā'makapitzīn tapātīni'n como tatlahuanī't ā'catūhuā
a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como
tatanūnī't a'nlhān tū' ixmaca'tzica'n. Tū' titlahua'yā'tit
huā' tamā'na. 16 Palh hui'xina'n pātīni'nā'tit por ixpāla-
cata Cristo, tū' tilīmāxana'nā'tit. Camaxquī'tit pāxcat-
ca'tzī Dios como tapa'ksīyā'tit con Cristo.
17 Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū napūjuzgarlīni'n Dios.
Xapū'la nacāmāpātīnīcan ixtachi'xcuhuī't Dios. Palh
quina'n naquincāmāpātīnīyāni' xapū'la, ā'chulā'
nacāmāpātīnīcan xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' huan
xatzey tachihuīn a'ntū ixla' Dios. 18 Tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios:

Palh jicslihua' tapūtaxtu huan xalactzey chi'xcuhuī'n,
¿tuchū nacāpātle'keni' huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' tzey
lā' a'ntīn talakmaka'n Dios?

19 Palh ixtapuhuān Dios que natapātīni'n makapitzīn ix-
pālacata tatlahua a'ntūn tzey, catatlahualhcus a'ntūn
tzey. Lā' catalīpāhuanli xmān Dios. Xla' cāmā'a'nanīnī't
lā' pō'ktu cāmaktaka'lha. Lā' xla' pō'ktu tlōkentaxtū
a'ntū huan.

Cāmaxquī'ca tapāstacna' a'ntī ixtakalhlaka'ī'

5 Quit iccāchihuīna'maxquī'cu'tunāni' hui'xina'n
a'ntī xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Nā quit
kalhatin xapuxcu'. Quit iclaktzī'lh a'nchī pātīni'lh Cristo.
Lā' nā quit naqui'a'cnīni'ni'can a'xni'ca' na'a'cnīni'ni'can
Cristo a'xni'ca namimpala. 2 Iccāsqui'ni'yāni' que nacā-
maktaka'lhā'tit ixlakska'tā'n Dios a'ntī xla' cālīmā-
macū'ni'. Catlahua'tit con ixlīhuāk mintapuhuānca'n lā'
tū' nasātlahuayā'tit. Tū' xmān titlahuayā'tit xmān por
huan tumīn. Cacāmaktaka'lhtit xmān ixpālacata tā'scu-
jcu'tunā'tit Dios. 3 Lā' tū' ixtēcu'nī'n hui'xina'n a'ntī cā-
maktaka'lhā'tit. Calatahui'la'tit chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. Lā' chuntza' xlaca'n tzē nacātamaksca'tāni'. 4 Je-
sucristo ū'tza' a'ntī xapuxcu' de milīhuākca'n hui'xina'n
a'ntī xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Xla' cāmakta-
ka'lhkō' ixlakska'tā'n lā' cuenta tlahua a'nchī scu-
jnī'ta'ntit hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' Jesucristo namimpala,
Dios para pō'ktu nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n.
5 Lā' nā hui'xina'n o'kxa'n, cacā'a'kahuāna'ni'tit huan
xanapuxcu'nu' de huan lītokpānna'. Lā' milīhuākca'n
hui'xina'n nalā'a'cnīni'ni'yā'tit. Tū' capuhua'ntit palh
más xalactzey hui'xina'n que ā'makapitzīn. Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios:

Dios tū' cāmaktāya a'ntīn taka'tla'jca'tzī.
Xla' cāmaktāya a'ntīn tū' taka'tla'jca'tzī.

6 Tū' caka'tla'jca'tzītit. Ca'akahuāna'ni'tit Dios. Xla' ū'tza'
a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lakatin chi'chini' a'xni'ca'
Dios nalacasqui'n, hui'xina'n nacāta'a'cnīni'ni'yāni' chu
a'nchī ixtapuhuān Dios. 7 Pō'ktu a'xni'ca'
tamakchuyīyā'tit, casqui'ni'tit Dios que nacāmak-
tāyayāni'. Xla' cālakalhu'manāni' a'xni'ca'
pātīni'mpā'na'ntit.
8 Lā' skalalh calatahui'la'tit lā' tū' catamakxtektit
nacātatlajayāni'. Huan ko'ti'ti' a'ntī mintā'ca'tzaca'n, xla'
latlā'huan hua'chi lakatin león a'ntū lej ta'sa lā'
putzatlā'huan a'ntī nahua'. 9 Tū' camakxtektit a'nchī
kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' chuntza' catā'lātlaja'tit huan ko'ti'ti'.
Capāstactit que chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nan
huan tā'timīn a'ntī nā tapātīni'mā'na. 10 Dios lej pāx-
quī'nin. Lā' quincālacsacnī'ta'ni' como ixlacasqui'n
natā'tapa'ksīyāuj Cristo. Lā' chuntza' para pō'ktu
natā'latahui'layāuj Dios nac a'kapūn. A'xni'ca'
pātīni'nī'ta'ntittza' ā'macsti'na'j, māni' Dios nacāt-
lahuayāni' lactzey hui'xina'n. Lā' nacāmaktāyayāni'
para natāyani'yā'tit. Lā' nacāmaktāyayāni' para que
xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. 11 Dios ka'lhīkō' ixlīhuāk huan
līmāpa'ksīn para pō'ktu. Amén.

Macā'nca huan ā'xmān saludos

12 Quit icmātzo'knīlh Silvano huā'mā' carta a'ntūn tū'
laclhmā'n. Quit xa'nca icca'tzī que xla' kalhatin quin-
tā'tinca'n lā' xa'nca kalhlaka'ī'. Quit iccāmāsu'ni'ni'
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā' hui'xi-
na'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que ū'tza' xastu'ncua'. Chuhua'j
tū' camakxtektit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā' xatzey
tachihuīn.
13 Cāmacā'ni'yāni' saludos xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī
huan nac lītokpān xala' nac Babilonia. Nā xlaca'n Dios
nā cālacsacnī't. Lā' Marcos a'ntī hua'chi qui'o'kxa', nā
xla' cāmacā'ni'yāni' saludos. 14 Calā'a'kxko'ka'tit como
hui'xina'n lāpāxquī'yā'tit.
Lā' tza'ta'ta' calalh mi'a'clhcunucca'n milīhuākca'n
hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Cristo. Amén.

2 PEDRO

Cāmacā'ni'ca saludos a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Simón Pedro. Lā' ictzo'kmā' huā'mā' carta.
Quit kalhatin ixapóstol Jesucristo lā' ū'tza' ictā'scu-
ja. Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn kalhla-
ka'ī'yā'tit hua'chi quina'n. Quina'n tzē nalīpāxuhuayāuj
por a'ntū quincātlahuani'nī'ta'ni' Dios. Como Dios chu
a'cxtim cālaktzī'n tachi'xcuhuī't, chuntza' quincālak-
tzī'nāni' chu lakatin como kalhlaka'ī'yāuj Jesucristo.
2 Lā' Dios lej cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā'
cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n, como hui'xina'n
lakapasā'tit Dios lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

A'nchī tahuanī't a'ntīn tatā'tapa'ksī Dios

3 Dios, como lej ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn, quincā-
maxquī'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj para
nalatahui'layāuj chu a'nchī xla' lacasqui'n. Lā'
quincāmāca'tzīnīni' a'nchī huanī't xla'. Lā' nā
quincāmāta'sīni' para natā'latahui'layāuj nac a'kapūn
a'nlhā xla' māpa'ksīni'n lā' a'nlhā lej xkaka. 4 Lā'
chuntza' Dios naquincātlahuani'yāni' lhūhua' a'ntūn
tzey chuntza' hua'chi xla' huanī't. Dios quincāmax-
quī'nī'ta'ni' a'nchī nalīsāstī'latā'kchokoyāuj. Lā' quincā-
maxquī'yāni' xasāsti' quintapāstacna'ca'n a'ntū xatzey
hua'chi ixtapāstacna' Dios. Lā' chuntza' tzē namakx-
tekāuj a'ntū xako'hua'jua' tlahuacan nac quilhtamacuj.
5 Lā' como hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tittza' huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo, chuntza' tasqui'nī que
nalē'capinā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' xmān
natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Nā tasqui'nī que ā'chulā'
nasca'tā'tit a'ntū ixla' Dios. 6 Lā' tū' xmān nasca'tā'tit
a'ntū ixla' Dios. Nā tasqui'nī que tū' natamakxtekā'tit
natlahua'yā'tit mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā'
tū' xmān huā'mā'. Nā tasqui'nī que līlacatzucu
napātīyā'tit. Lā' tū' xmān līlacatzucu napātīyā'tit. Nā
tasqui'nī que līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit chuntza'
hua'chi Dios lacasqui'n. 7 Lā' tū' xmān līlacatejtin
nalatā'kchokoyā'tit. Nā tasqui'nī que nacāpāxquī'yā'tit
huan tā'timīn. Lā' tū' xmān huan tā'timīn. Nā tasqui'nī
que nacāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
8 Ixlīhuāk huā'mā' ū'tza' natlahuakō'yā'tit. Lā' palh lej
stu'ncua' natlahua'yā'tit, chuntza' tasu'yu palh xa'nca
latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios. Lā' nā tasu'yu palh tū' chu
tlakaj lakapasā'tit huan quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
9 A'ntīn tū' tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n
hua'chi lakatzī'nī'n como xlaca'n tū' xa'nca tamāchekxī.
Xlaca'n hua'chi lakatzī'nī'n como tapātza'nkānī't palh
Dios cāxapani'nī'ttza' ixtalalē'i'ca'n lā' xla' lacasquī'n
que xlaca'n līlacatejtin natalatā'kchoko. 10 Chuntza'
tā'timīn, calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit huā' tamā'na
catūhuā. Lā' chuntza' natasu'yu que Dios cā-
ta'satīnī'ta'ni' lā' cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n. Palh
chuntza' tlahua'yā'tit, tū' catitatonkopūtit. 11 Lā'
chuntza' tzē naca'tzīyā'tit palh natanū'yā'tit a'nlhā para
pō'ktu māpa'ksīni'n quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā'
xla' ū'tza' a'ntīn quincāmāpūtaxtūyāni'.
12 U'tza' pō'ktu iccālīmāpāstaquīyāni' quit huā'
tamā'na catūhuā, a'yuj hui'xina'n lakapasā'tit, lā' a'yuj
xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū xas-
tu'ncua' a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni'. 13 Quit icpuhuan
palh tzey na'iccāmāpāstaquīyāni' huā' tamā'na
catūhuā līhuan iclahuī'cus. 14 Quit icca'tzī palh palajtza'
na'icnī. Chuntza' quimāca'tzīnīlh quiMāpa'ksīni'ca'n Je-
sucristo. 15 Lā' quit na'ictlahua a'ntū maclacasqui'n
para na'iccāmāsu'ni'yāni' lā' chuntza' tzē nalīpāstacā'tit
huan tachihuīn ixpālacata Jesucristo chō'nlhānīn la-
casqui'nā'tit a'xni'ca' xanīntza' quit.

Laktzī'nca Jesucristo a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn

16 Quina'n iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n a'nchī lej
ka'lhī līmāpa'ksīn quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lā'
a'nchī xla' namimpala. A'ntū quina'n iccāmāsu'ni'yāni',
huā'mā' tū' cuentos a'ntūn tamā'a'nanīlh chi'xcuhuī'n
a'ntīn ta'a'kxokonu'ncu'tun. Lā' quina'n iclaktzī'uj con
quilakastapūnca'n huan Jesucristo lā' nā iclaktzī'uj
a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 17 Lā' a'ntza' xa'icyāna'uj
a'xni'ca' Dios quinTāta'ca'n māka'tlī'lh Jesucristo. Lā'
mincha' lakatin tachihuīn nac lakatin poklhnu' xasla-
mama. Lā' hualh: "U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāx-
quī' lā' lej quimakapāxuhua". 18 Māni' quina'n ickaxma-
tui huanmā' tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn.
A'ntza' xa'ictā'hui'lāna'uj Jesucristo huan nac kēstīn. Lā'
a'ntza' xtunc tasu'yulh Jesucristo como Dios
māxkakēlh.
19 Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīkalhlaka'ī'yāuj a'ntū tatzo'kli
huan profetasna' a'ntī cāmātzo'knīlh Dios. Lā' nā hui'xi-
na'n xa'nca nalakapūtle'keyā'tit a'ntūn tatzo'kli huan
profetasna' hasta que xa'nca namāchekxī'yā'tit.
Huā'mā' hua'chi huan lámpara a'ntū maksko a'nlhā
cā'pucsua' hasta que natuncuī lā' hasta que natasu'yu
huan mātuncuīnī' sta'cu. 20 Lā' lej tasqui'nī napās-
tacā'tit a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' a'ntūn tahualh huan ixa'cta'sana'nī'n
Dios, huanmā' tū' ixtapāstacna'ca'n huan
a'cta'sana'nī'n. 21 A'ntū ixtamāsu'yu huan a'cta'sana'nī'n
tū' xmān ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't. Huan

tamā'na lactzey chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'scuja Dios, xla-
ca'n ixtahuan a'ntū ixcāmāpāstaquī huan Espíritu San-
to.

Makapitzīn ixtamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'

Judas 4-13

2 Makāntza' ixtatanū na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't
ā'makapitzīn a'cta'sana'nī'n a'ntī ixta'a'kxokonu'n.
Lā' nā natatanū na milaclhni'ca'n ā'makapitzīn a'ntī
natamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' a'ntū natamā-
su'yu ū'tza' nalactlahua a'nchīn talīkalhlaka'ī'
makapitzīn. Huan tamā'na a'kxokonu'nī'n natamāsu'yu
palh Jesucristo tū' ixO'kxa' Dios a'yuj xla' ū'tza' a'ntī
māpalalh por ixtalaclē'i'ca'n. Chu līmaktin
nacāmāpātīnīcan xlaca'n por ixpālacata a'ntūn tat-
lahua. 2 Lā' a'nchī xlaca'n natalatā'kchoko, hua'chilh
tuntū' a'ntū nacālīmāmāxanīcan. Lā' lhūhua' a'ntī
natakalhlaka'ī'cu'tun a'ntū natamāsu'yu xlaca'n. Lā' nā
natatlahua a'ntūn tū' tzey hua'chi xlaca'n. Lā' por ix-
pālacataca'n xlaca'n ko'hua'jua' nalīchihuīna'ncan huan
xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 3 Huā' tamā'na a'kx-
okonu'nī'n lej taka'lhīcu'tun tumīn. Lā' ū'tza' nacā-
talīmāsu'ni'yāni' hui'xina'n a'ntūn tū' stu'ncua'. Dios
makāntza' līhui'līnī't que nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn
tatlahua chuntza'. Lā' huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n nā
xlaca'n natamāpala con Dios.
4 Dios tū' cāmāsputūnu'ni'lh huan ángeles a'ntīn tat-
lahualh a'ntūn tū' tzey. Cāmāyujūlh hasta nac pūpātīn.
Lā' a'ntza' natatachoko hua'chi xatachī'nī'n hasta huan
chi'chini' a'xni'ca' namālaclē'nīni'n Dios. 5 Lā' Dios tū'
cāmāsputūnu'ni'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtahui'lā-
na' makān. Macamilh huan lakuat. Lā' ū'tza' talīnīkō'lh
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj co-
mo tū' tzeyā tachi'xcuhuī't ixtahuanī't. Dios cāmāpū-
taxtūlh xmān kalhatzeyan tachi'xcuhuī't. Kalhatin de
xlaca'n, ū'tza' a'ntī Noé. Xla' ixcāmāsu'ni' huan
tachi'xcuhuī't que tasqui'nī que līlacatejtin ixta-
latā'kchokolh. 6 Lā' Dios cāmāpātīnīlh xalanī'n huan
nac cā'lacchicni' a'nlhā ixuanican Sodoma lā' nā a'nlhā
ixuanican Gomorra. Dios cālhcuyukō'lh huan tamā'na
lakatu' cā'lacchicni'. Lā' chuntza' Dios līmāsu'yulh que
xla' cāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun. 7 Dios
māxtulh de nac Sodoma huan chi'xcu' a'ntī ixuanican
Lot. Lā' chuntza' līpūtaxtulh. Lot tzeyā chi'xcu' ixuanī't
lā' ixtamakchuyī como huan ā'makapitzīn xalanī'n nac
Sodoma tū' tzeyā chi'xcuhuī'n ixtahuanī't lā' ixtatlahua
a'ntūn ko'hua'jua'. 8 Lā' Lot tzeyā chi'xcu' ixuanī't, lā'
como ixcātā'lahuī' lā' ixcālaktzī'n lā' ixcākaxmata
lakalīyān, chuntza' līpuhualh por ixpālacata a'ntū ixtat-
lahua a'ntū ko'hua'jua'. 9 Chuntza' tasu'yu que huan
Māpa'ksīni' Dios namāpūtaxtū kalhatin chi'xcu' a'ntī
pātīni'mā' a'ntī kalhlaka'ī' Dios. Lā' nā tasu'yu palh
Dios, a'yuj tūna'j cāmāpātīnī a'ntīn tū' tzeyā
chi'xcuhuī'n, nacāmāpātīnī huan chi'chini' a'xni'ca' Dios
namālaclē'nīni'n. 10 Lā' ā'chulā' nacāmāpātīnī a'ntīn ta-
lakmaka'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' tatlahua a'ntūn tū'
tzey ixtapāstacna'ca'n. Xlaca'n tū' tajicua'n de natat-
lahua catūhuā. Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n tala-
casqui'n. Lā' tū' tajicua'n talakapala huan a'ntī lej
taka'lhī līmāpa'ksīn. 11 Tū' chuntza' tatlahua huan án-
geles a'yuj xlaca'n más taka'lhī līmāpa'ksīn. Huan án-
geles, xlaca'n tū' talakapala ā'kalhatin lā' tū'
talē'ksa'nīni'n na ixlacapūn Dios.
12 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tū' tamāchekxī. Tatlahua
a'ntūn talacasqui'n. Talakapala a'ntūn tū' tamāchekxī.
Xlaca'n hua'chi huan animalhna' xala' nac cā'qui'huī'n
a'ntūn tayuja nac a'ksuj lā' tūlalh catitapūtaxtulh lā'
nacāmaknīcan. Lā' nā chuntza' huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n nā natasputa hua'chi huan animalhna'. Lā'
Dios nacāmālaclē'nī. 13 Lā' chuntza' xlaca'n natalīmā-
pala por a'ntūn talīmāpātīnīlh ā'makapitzīn. Xlaca'n de
tuncuj talakatī lej tako'ta lā' tatlahua ā'catūhuā a'ntūn
tū' tzey. Lej līmāxana' a'nchī xlaca'n cātā'huā'yanāni'
hui'xina'n a'nlhā hui'xina'n takēstoknī'ta'ntit, līhuan
xlaca'n tapuhuan que nacāta'a'kxokoyāni' hui'xina'n.
14 Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'n kalhatin puscāt,
tapuhuan a'ntūn tū' tzey. Ixlīhuāk ixtapāstacna'ca'n
ko'hua'jua'. Lā' ta'a'kxoko a'ntīn tūna'j xa'nca takalhla-
ka'ī'. Lā' lej tapāstaca a'nchī natalīka'lhī lhūhua' tumīn.
15 Hua'chilh xlaca'n ixtamakxtekli huan xaslitua' tej lā'
ta'a'ktza'nkānī't. Talatlā'huan hua'chi Balaam ixo'kxa'
Beor. Xla' a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonu'n. Lej ixlakatī
huan tumīn. Lā' tlahualh talaclē'i' para natlaja tumīn.
16 Balaam lacaquilhnīca por ixtalaclē'i'. Lā' a'yuj huan
burrosnu' tū' tachihuīna'n, xla' chihuīna'lh ixburro
hua'chi kalhatin chi'xcu'. Lā' quilhnīlh por a'ntū ixt-
lahuacu'tun. Lā' xmān chuntza' Balaam tū' makxtekca
natlahua huan talaclē'i' a'ntū ixtlahuacu'tun.
17 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn
tū' stu'ncua', xmān ta'a'kxokonu'n. Lā' tuntū' ixtapalh-
ca'n. Xlaca'n hua'chi mu'sni' a'ntūn tascōhuanī't. Lā'
xlaca'n hua'chi huan poklhnu'nī'n a'ntū cāmākosū
huan ū'ni' lā' tū' talē'n xcān. Dios cāxui'līnī't a'nlhā
nacāmacā'n huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'nlhā natata-
choko para pō'ktu lā' a'nlhā lej cā'pucsua'. 18 Xlaca'n
taka'tla'jca'tzī a'xni'ca' tachihuīna'n. Pero a'ntūn
tahuan, tuntū' ixtapalh. Xlaca'n tamāsu'yu que lej tzey
palh kalhatin tlahua a'ntū lacasqui'n quimacni'ca'n
a'ntūn tū' tzey. Chuntza' talī'a'kxoko xlaca'n a'ntīn
tamakxtekmā'nacus a'ntū ixtatlahua a'xni'ca' tūna'j ix-
talakapasa ixtachihuīn Dios. 19 Tahuan que xlaca'n li-
bres lā' tzē natatlahua chuxatū a'ntūn talacasqui'n.
Pero tū' stu'ncua'. Xlaca'n tū' libresni'. Xlaca'n hua'chi
tachī'nī'n como tūla tamakxteka de tatlahua talaclē'i'.
Palh kalhatin chi'xcu' tūla makxteka catūhuā, chuntza'
xla' hua'chilh tachī'n. 20 Lā' a'ntīn talakapasnī't huan
Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n lā' chuntza' talī-
makxteknī't huan talaclē'i' xala' nac quilhtamacuj, lā'
palh xlaca'n natatlahuapala talaclē'i' lā' tūlatza'
tamakxteka, chuntza' ā'chulā' natala que a'nchī ix-
tahuanī't xapū'la. 21 Más tzey palh tū' ixtalakapasli xla-
ca'n a'nchī līlacatejtin latā'kchokocan. Pero xlaca'n,
a'yuj ixtaca'tzī, xlaca'n tamakxtekli huan ixlīmāpa'ksīn-
ni' Dios a'ntū ixcāmāsu'ni'canī't. 22 Chuntza' xlaca'n
hua'chi a'nchī huancan:

Huan chichi' hua'chokopala ixpa'tlā'nat.

Lā' huan pa'xni' a'xni'ca' paxnī'ttza', taspi'tpala para
natapi'li' nac cā'pūlhtok.

Namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo

3 Tā'timīn, ū'tza' huā'mā' ixlīkalhtu' carta a'ntū ic-
cātzo'knuni'nī'ta'ni'. A'xni'ca' quit ictzo'kli huan
kalhtu' carta, quit iccāmāpāstaquīcu'tuni' a'ntū lej tzey
lā' iccāmāpāstaquīcu'tuni' huampala a'ntū
ca'tzīyā'tittza' hui'xina'n. 2 Iclacasqui'n que hui'xina'n
napāstacā'tit a'ntū ixtahuan makāntza' ixa'cta'sana'nī'n
Dios. Lā' iclacasqui'n que nacāpāstacā'tit huan līmā-
pa'ksīnni' a'ntū ixla' huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo. Huā' tamā'na līmāpa'ksīnni' ic-
cāmāsu'ni'yāni' quina'n huan apóstoles.
3 Lej tasqui'nī que namāchekxī'yā'tit hui'xina'n a'ntū
na'iccāhuaniyāni'. A'xni'ca' namin huan tamā'na
ā'xmān chi'chini', nata'a'nan chi'xcuhuī'n a'ntī natat-
lahuatā'kchoko ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey chu a'ntū xla-
ca'n tatlahuacu'tun. Lā' nacātalīlaktzī'nāni' hui'xina'n.
4 Lā' xlaca'n natahuan: “Jesucristo hualh que xla'
nataspi'tchokopala. Lā' chuhua'j, ¿lhachū huī'? Tū'
minī't. Quinapapana'ca'n tanīnī'ttza'. Lā' chu a'cxtim
lamā' chuhua'j desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhta-
macuj”. Chuntza' natahuan xlaca'n. 5 Lā' quit ic-
cāhuaniyāni' hui'xina'n que huā'mā' tū' stu'ncua'. A'nan
lakatin catūhuā a'ntū xlaca'n taca'tzī lā' a'ntūn tū'
talīchihuīna'ncu'tun xlaca'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Lejtza'
makān Dios chihuīna'lh lā' chuntza' talīlalh huan
a'kapūn lā' huan quilhtamacuj. Huan quilhtamacuj līt-
lahuaca xcān lā' ixuī' na ixpu'nan xcān. 6 Lā' huan quil-
htamacuj, a'nchī ixuī' xapū'la, līmālakuanīca huan
xcān, a'xni'ca' lalh huan lakuat. 7 Lā' Dios nā hualh que
huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj a'ntūn tahui'lāna'
chuhua'j, natatachoko hasta huan chi'chini' a'ntū Dios
laclhcāhui'līnī't. Lā' huanmā' chi'chini' natalhcukō'. Lā'
huanmā' chi'chini' Dios nacāmālaclē'nī'kō' ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey. Lā' nacāmāpātīnī.
8 Tā'timīn, tū' tipātza'nkāyā'tit huā'mā': Huan Mā-
pa'ksīni' Dios lakatin chi'chini' laktzī'n hua'chi lakatin
mil cā'ta. Lā' nā lakatin mil cā'ta laktzī'n hua'chi lakatin
chi'chini'. 9 A'makapitzīn tapuhuan que Dios takoxī
para natlōkentaxtū a'ntū huanī't. Tū' chuntza'. Xla'
quincāka'lhīmā'ni' līlacatzucu como tū' lacasqui'n que
nīn chā'tin napātīni'n nac pūpātīn. Xla' lacasqui'n que
ixlīhuākca'n catamakxtekli ixtalaclē'i'ca'n.
10 Namin huan chi'chini' a'xni'ca' namimpala huan
Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' chu līmaktin namin a'xni'ca'
nīn tintī' puhuan que namin. Chu līmaktin namin
hua'chi kalhatin ka'lhāna' chu līmaktin min. Huanmā'
chi'chini' huan a'kapūn nalaksputa. Lā' palha' nakax-
matcan a'ntū namacasā'nan. Lā' natalakscu'pkō'
ixlīhuāk a'ntūn tatasu'yu nac a'kapūn. Lā' nalhcukō'
ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
cā'quilhtamacuj.
11 Lā' chuhua'j, como natalakuankō' ixlīhuāk, xa'nca
capāstactit hui'xina'n a'nchī nalīlatahui'la'yā'tit. Hui'xi-
na'n natlahua'yā'tit xmān ixtapuhuān Dios. 12 Hui'xi-
na'n līpāxuj ka'lhīpā'na'ntit huanmā' chi'chini' a'xni'ca'
Dios naxtāpalī huan quilhtamacuj. Huanmā' chi'chini'
huan a'kapūn nalhcukō'. Lā' natalakscu'pkō' ixlīhuāk
a'ntū chuhua'j tatasu'yunu'n nac a'kapūn. 13 Dios
huanī't que natlahua lakatin xasāsti' a'kapūn lā' lakatin
xasāsti' quilhtamacuj a'nlhā natlahuacan xmān a'ntūn
tzey. U'tza' huā'mā' ka'lhīmā'nauj, como chuntza'
huanī't Dios.
14 Chuntza', tā'timīn, līhuan ka'lhīpā'na'ntit huā'mā'
chi'chini', calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixla-
capūn Dios. Lā' nīn tuntū' catlahua'tit a'ntūn tzē nacā-
talī'a'ksa'nīni'nāni'. Lā' nīn tuntū' catlahua'tit a'ntūn tū'
tzey a'ntū nacāmāxtunquīyāni' de Dios. 15 Caca'tzītit
hui'xina'n que Dios līlacatzucu cāka'lhīmā'
ā'makapitzīn a'ntī natapūtaxtu. U'tza' tūna'j līmimpala
Jesucristo. Chuntza' cātzo'knuni'ni' hui'xina'n quin-
tā'tinca'n Pablo a'ntī pāxquī'yāuj. Xla' tzo'kli chu a'nchī
Dios māpuhuanīlh. 16 Pablo cātzo'kli huā' tamā'na
catūhuā a'xni'ca' cātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Lā' huāk
chuntza' cātzo'kli huan cartas a'ntū cāmacā'nī't. Lā' nac
ā'makapitzīn ixcartas a'ntūn cātzo'knī't, a'nan a'nlhā jic-
slīhua' māchekxīcan. Lā' a'nlhā jicslīhua', makapitzīn
chi'xcuhuī'n tū' xa'nca tamasu'yu. Xlaca'n ū'tunu'n
a'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī lā' xtunc xtunc takalhla-
ka'ī'. Tū' stu'ncua' a'nchī xlaca'n tamāsu'yu ixtachihuīn
Dios, lā' tū' xmān a'ntūn tzo'kli Pablo. Lā' ū'tza'
nacālīmāpātīnī Dios.
17 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, ca'tzīyā'tittza' a'nchīn
ta'a'kxokonu'ncu'tun huan tamā'na a'ntīn tū' tzeyā
chi'xcuhuī'n. Tū' cacāta'a'kxokoni' hui'xina'n. Palh nacā-
ta'a'kxokoyāni', chuntza' tzē namakxtekā'tit de nakalh-
laka'ī'yā'tit xa'nca. 18 Lā' chuhua'j ā'chulā' catlahua'tit
a'ntū līpāxuhua Dios. Lā' ā'chulā' casca'ttit ixpālacata
huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Camāka'tlī'ca chuhua'j lā' para pō'ktu. Amén.

1 JUAN

Jesucristo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhta-macujca'n

1 Quit iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta ixpālacata
Jesucristo. U'tza' a'ntī quincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n. Xla' ixuī'tza' a'xni'ca' tūna'j ixtzu-
cu huan quilhtamacuj. Quina'n ickaxmatnī'tauj a'ntū
ixuan xla' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj. Iclak-
tzī'nī'tauj con quilakastapunca'n. Iclaktzī'nī'tauj lā'
icxa'manī'tauj con quimacanca'n. 2 A'ntī māstā' quin-
quilhtamacujca'n, xla' tasu'yulh huā'tzā' nac cā'quilhta-
macuj. Lā' quina'n iclaktzī'uj. Lā' icmālacstū'ncāuj palh
iclaktzī'nī'tauj. Lā' iccātā'līchihuīna'nāni' hui'xina'n ix-
pālacata a'ntī māstā' quinquilhtamacujca'n. Xla' pō'ktu
ixtā'huī' Dios quinTāta'ca'n. Lā' xla' natahui'la para
pō'ktu. Lā' xla' milh lā' quina'n iclaktzī'uj. 3 Ic-
cāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū iclaktzī'nī'tauj lā' a'ntū ick-
axmatnī'tauj. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē naca'tzīyā'tit
que chu lakatin huan tachihuīn a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.
Lā' nā tzē chu lakatin nala'yā'tit con Dios quinTāta'ca'n
lā' Jesucristo ixO'kxa'. Lā' nā tzē naca'tzīyā'tit que quin-
Tāta'ca'n Dios lā' Jesucristo ixO'kxa' cātā'lahui'lani'
hui'xina'n chu a'cxtim como quincātā'lahui'lani'
quina'n. 4 Huā'mā' iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n como
chuntza' lej naka'lhīyāuj tapāxuhuān.

Dios ū'tza' xkakana'

5 A'ntūn quincāmāsu'ni'ni' Jesucristo, ū'tza' a'ntū ic-
cāmāsuni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Dios ū'tza'
xkakana'. Lā' tū' lhā cā'pucsua' a'nlhā huī' xla', como
xla' lej tzey lā' tū' maktin tlahua a'ntūn tū' tzey. 6 Palh
huanāuj que chu lakatin quina'n con Dios, līhuan
tlahuatā'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza tasu'yu
palh tū' stu'ncua'. Tasu'yu que quina'n tū'
tā'tlā'huamā'nauj Dios. 7 Palh tlahuayāuj a'ntūn tzey
hua'chilh ixtlā'huáuj a'nlhā xkaka, chuntza' hua'chi
Dios huī' a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' stu'ncua' palh chu
lakatin quina'n con Dios. Lā' ixka'lhni' Jesucristo,
ixO'kxa' Dios, quincāxapani'kō'yāni' ixlīhuāk quintala-
clē'i'ca'n.
8 Palh huanāuj palh tū' tlahuanī'ta'uj talaclē'i',
chuntza' ta'a'kxokoyāuj que'cstuca'n. Lā' tū' stu'ncua'
a'ntū huanāuj. 9 Palh huaniyāuj Dios palh tlahuanī'tauj
talaclē'i', xla' naquincāmāsputūnu'ni'yāni' lā'
naquincāxapani'kō'yāni' ixlīhuāk quintalaclē'i'ca'n.
Huā'mā' ca'tzīyāuj como Dios lej tzey lā' pō'ktu tlōken-
taxtū a'ntū huan. 10 Palh ixuáuj que tuntū' tlahuanī'tauj
a'ntūn tū' tzey, chuntza' ixuáuj que Dios a'ksa'nīni'n. Lā'
chuntza ixtasu'yulh palh tū' kalhlaka'ī'yāuj que
stu'ncua' a'ntū huan ixtachihuīn Dios.

Cristo tā'chihuīna'n Dios por quina'n

2 Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, quilakska'tā'n.
Lā' iccāhuaniyāni' que tū' catlahua'tit talaclē'i'. Lā'
palh catīhuā tlahua talaclē'i', ka'lhīyāuj a'ntīn tā'chihuī-
na'n Dios por quina'n. Xla' ū'tza' Jesucristo. Lā' xla' tū'
tlahuanī't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey. 2 Jesucristo nīlh
huan nac cruz. Lā' chuntza' xla' līmāpalalh quintala-
clē'i'ca'n. Lā' tū' xmān quintalaclē'i'ca'n. Xla' mā-
palakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj.
3 Palh tlōkentaxtūyāuj a'ntū līmāpa'ksīni'n Dios,
chuntza' ca'tzīyāuj palh lakapasāuj xla'. 4 Palh catīhuā
nahuan que xla' lakapasa Dios, lā' palh xla' tū' tlahua
a'ntū Dios līmāpa'ksīni'n, xla' a'ksa'nīni'n lā' tū' kalhla-
ka'ī' ixtachihuīn Dios. 5 Lā' a'ntīn tatlōkentaxtū a'ntū
Dios līmāpa'ksīni'n, xlaca'n xa'nca tapāxquī' Dios. Lā'
chuntza' tzē līca'tzīyāuj palh quina'n chu lakatin con
Dios. 6 Lā' a'ntīn tahuan palh chu lakatin con Dios,
tasqui'nī que xlaca'n natalatā'kchoko chu a'nchī Jesu-
cristo ixlatlā'huan.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

7 Tā'timīn, iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n ixpālacata
lakatin līmāpa'ksīn a'ntūn tū' xasāsti'. Chu ū'tza' a'ntū
cātamāsu'ni'ni' a'xni'ca' chū'cus kalhlaka'ī'tit hui'xina'n.
8 Hua'chilh xasāsti' līmāpa'ksīn a'ntū iccāt-
zo'knuni'mā'ni'. Cristo ixtlōkentaxtū huā'mā' līmā-
pa'ksīn lā' nā hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit. Lā' como
hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn,
hua'chilh a'ksputmā'tza' a'nlhā cā'pucsua' lā' hua'chilh
xkakamā'tza' huan xatzey māxkakēni' a'ntū Cristo
māstā'.
9 A'ntīn tahuan palh tatlā'huan a'nlhā xkaka lā' palh
tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huancus
a'nlhā cā'pucsua'. 10 A'ntīn tapāxquī' ixtā'tinca'n, xlaca'n
talatlā'huan a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' tū' tamā-
tonkopū ā'kalhatin. 11 A'ntīn tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tin-
ca'n, xlaca'n talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'. Lā' tū'
taca'tzī a'nlhā talatlā'huan, como a'nlhā cā'pucsua' tūla
talacahuāna'n.
12 Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, quilakska'tā'n,
como Dios cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni' mintalaclē'i'ca'n
por ixpālacata Jesucristo. 13 Lā' nā iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n, xanatātana', como hui'xina'n lakapasā'tittza'
Dios. Xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca' tzuculh huan quilhta-

macuj. Lā' nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, o'kxa'n, co-
mo hui'xina'n tlajanī'ta'ntit huan ko'ti'ti'. Lā' nā iccāt-
zo'knuni'yāni' hui'xina'n, camana', como lakapasā'tit
Dios quinTāta'ca'n. 14 Lā' nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xi-
na'n, xanatātana', como lakapasā'tittza' Dios. Xla'
lanāntza' ixuī' a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā'
nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, o'kxa'n, como hui'xi-
na'n lactli'hui'qui. Lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ix-
tachihuīn Dios. Lā' tla'janī'ta'ntit huan ko'ti'ti'.
15 Tū' calakatītit a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tū'
calakatītit huan tūn tū' tzey a'ntūn tatlahua a'ntī
xalanī'n nac quilhtamacuj. A'ntīn talakatī a'ntū xala' nac
quilhtamacuj, xlaca'n tū' tapāxquī' Dios quinTāta'ca'n.
16 Ixlīhuāk a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj, huā'mā' tū'
ixla' Dios quinTāta'ca'n. A'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj
tatlahua a'ntūn tū' tzey a'ntū squi'n ixmacni'ca'n. Lā' lej
talaktzī'ncu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' talīka'tla'jca'tzī
a'ntūn taka'lhī. Ixlīhuāk huā' tamā'na huāk xala' nac
quilhtamacuj. 17 Sputmā' huan quilhtamacuj lā'
ixlīhuāk xala' nac quilhtamacuj a'ntūn talacasqui'n
huan tachi'xcuhuī't. Pero a'ntīn tatlahua ixtapuhuān
Dios, xlaca'n natalatahui'la para pō'ktu.

Namin a'ntī lej na'a'kxokonu'n

18 Quilakska'tā'n, tasputmā'na huā' tamā'na chi'chini'.
Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ni' que namin huan ixtā'ca'tza
Cristo. Lā' chuhua'j tatasu'yunī't lhūhua' ixtā'ca'tza
Cristo. Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj palh tasputmā'natza' huā'
tamā'na chi'chini'. 19 A'ntī ixtā'ca'tzanī'n Cristo, xlaca'n
tū' lej stu'ncua' palh takalhlaka'ī' chuntza' hua'chi
quina'n. Lā' ū'tza' talītaxtunquīnī't de quina'n. Palh ix-
takalhlaka'ī'lh cahuā hua'chi quina'n, ixtatachokolh con
quina'n. Lā' como tataxtunquīlh de quina'n, chuntza'
tasu'yu que xlaca'n tū' takalhlaka'ī' hua'chi quina'n.
20 Lā' hui'xina'n, Cristo cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Es-
píritu Santo. Lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit milīhuākca'n huan
xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 21 Quit iccāt-
zo'knuni'mā'ni' huā'mā' como hui'xina'n ca'tzīyā'tit
a'ntū xastu'ncua'. Tū' iccāhuanimā'ni' que hui'xina'n tū'
ca'tzīyā'tit a'ntū xastu'ncua'. Ca'tzīyāuj que xtunc a'ntū
stu'ncua' lā' nā xtunc a'ntūn tū' stu'ncua'.
22 A'ntī lej ta'a'kxokonu'n, xlaca'n tahuan que Jesús tū'
ū'tza' Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'. A'ntīn
tahuan chuntza', xlaca'n ixtā'ca'tzanī'n Cristo. Xlaca'n
talakmaka'n Dios quinTāta'ca'n lā' nā ixO'kxa'. 23 A'ntīn
talakmaka'n ixO'kxa' Dios, quinTāta'ca'n Dios tū'
cātā'lahuī'. Lā' a'ntīn tahuan que Jesús ū'tza' Cristo,
ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahuī' xlaca'n.
24 Lā' hui'xina'n tū' capātza'nkā'tit a'ntū cātamā-
su'ni'nī'ta'ni' xapū'la ixpālacata ixtachihuīn Dios. Palh
tū' napātza'nkā'yā'tit a'ntūn cātamāsu'ni'nī'ta'ni'
xapū'la, chuntza' nacātā'latahui'layāni' ixO'kxa' Dios lā'
Dios quinTāta'ca'n. 25 Lā' Cristo huanī't que xla'
naquincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n
para pō'ktu.
26 Quit iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' como ta'a'nan
ā'makapitzīn a'ntīn cā'a'kxokocu'tunāni' hui'xina'n.
27 Cristo cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo. Lā' co-
mo huan Espíritu Santo cātā'lahui'lani' hui'xina'n, tū'
maclacasqui'nā'tit hui'xina'n que nacātamāsu'ni'yāni'
ā'catīhuā huā' a'ntū iccāhuanimā'ni', como huan Es-
píritu Santo cāmāsu'ni'yāni' ixlīhuāk. Lā' a'ntū xla' mā-
su'yu, ū'tza' xastu'ncua'. Xla' tū' māsu'yu catūhuā
a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' chuntza', como huan Espíritu
Santo cāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n, chuntza' tū' catax-
tunquītit de Cristo.
28 Lā' chuhua'j quilakska'tā'n, tū' cataxtunquītit de
Cristo. Lā' chuntza' tū' catijicua'nui a'xni'ca' xla' namim-
pala. Lā' tū' catimāxana'uj na ixlacapūn. 29 Como hui'xi-
na'n ca'tzīyā'tit que Jesucristo xmān tlahua a'ntū
lactzey, nā chuntza' naca'tzīyā'tit que a'ntīn tatlahua
a'ntūn tzey, ixlīhuākca'n xlaca'n ixcamana' Dios.

Quina'n ixcamana' Dios

3 Caca'tzītit a'nchī Dios lej quincāpāxquī'yāni' como
hualh que quina'n ixcamana' Dios. Lā' stu'ncua'
quina'n ixcamana' Dios. A'ntī xalanī'n nac quilhta-
macuj, xlaca'n tū' ixcamana' Dios lā' tū' talakapasa
Dios quinTāta'ca'n. Lā' ū'tza' xlaca'n tū' talīmāchekxī
palh quina'n ixcamana' Dios lā' xlaca'n tū' ixcamana'
Dios. 2 Tā'timīn, chuhua'j quina'n ixcamana' Dios. Tū-
na'j ca'tzīcan a'nchī nalayāuj. A'ntū ca'tzīyāuj, ū'tza'
huā'mā': A'xni'ca' Cristo natasu'yu, quina'n nalayāuj
hua'chi xla', como nalaktzī'nāuj chu a'nchī huanī't xla'.
3 Lā' a'ntīn taka'lhīmā'na natalaktzī'n Cristo, ixlīhuāk-
ca'n xlaca'n tataxtunquī de a'ntūn tū' tzey. Lā' tatlahua
a'ntūn tzey hua'chi Cristo.
4 Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua talaclē'i', xlaca'n tū'
ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Dios. Palh catīhuā tū'
a'kahuāna'ni' Dios, ū'tza' huā'mā' talaclē'i'. 5 Lā' hui'xi-
na'n ca'tzīyā'tit que Cristo milh nac quilhtamacuj para
naxapa quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' tū' tlahuanī't nīn
lakatin talaclē'i'. 6 Ixlīhuākca'n a'ntīn chu lakatin con
Cristo, xlaca'n tū' tatlahuatā'kchoko talaclē'i'. Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i', xlaca'n
tū' taca'tzī a'nchī huanī't huan Cristo lā' tū' talakapas-
nī't. 7 Quilakska'tā'n, tū' catamakxtektit que nacā-
ta'a'kxokoyāni' ā'makapitzīn a'ntīn cātahuaniyāni' que
tzē natlahuayā'tit a'ntūn tū' tzey. A'ntīn tatlahu-
atā'kchoko a'ntūn tzey, xlaca'n lactzey hua'chi ixlītzey
Cristo. 8 A'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i', xlaca'n
tatā'tapa'ksī huan ko'ti'ti', como huan ko'ti'ti' pō'ktu
tlahuanī't talaclē'i' desde a'xni'ca' mā'a'nanīlh huan ta-
laclē'i'. IxO'kxa' Dios milh nac quilhtamacuj para
namālakuanī a'ntūn tlahua huan ko'ti'ti'.
9 A'ntī ixcamana' Dios, xlaca'n tū'tza' tatlahu-
atā'kchoko talaclē'i', como Dios cāmaxquī'nī't xasāsti'
ixquilhtamacujca'n, lā' chuntza' talīsāstī'latā'kchoko.
Tūlatza' tatlahuatā'kchoko talaclē'i', como ixca-
mana'tza' Dios. 10 Chuntza' tasu'yu a'ntī ixcamana' Dios
lā' a'ntī ixcamana' huan ko'ti'ti'. A'ntīn tū' tat-
lahuacu'tun a'ntūn tzey lā' tū' tapāxquī' huan tā'timīn,
xlaca'n tū' ixcamana' Dios.

Tasqui'nī nalāpāxquī'yāuj

11 Huan līmāpa'ksīn a'ntū cātamāsu'ni'ni' xapū'la
ū'tza' huā'mā': que nalāpāxquī'yāuj. 12 Tū' calauj
hua'chi Caín a'ntīn tā'tapa'ksīlh huan ko'ti'ti'. Xla'
maknīlh ixtā'tin. Lā' ¿a'chī' maknīlh? Maknīlh como
Caín tlahualh a'ntūn tū' tzey lā' ixlaktampilhīni'ni' ix-
tā'tin como xla' ixtlahua a'ntūn tzey.
13 Tā'timīn, palh xalanī'n nac quilhtamacuj tū' cātalak-
tzī'ncu'tunāni', tū' capuhua'ntit que tū' maktin la
huā'mā'. 14 Quina'n ca'tzīyāuj que a'yuj hua'chi xanīn ix-
uanī'tauj, chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacu-
jca'n. Huā'mā' ca'tzīyāuj como cāpāxquī'yāuj huan
tā'timīn. Lā' a'ntīn tū' tapāxquī'nin, xlaca'n hua'chi
xanīnī'ncus lā' tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
15 A'ntīn taca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n xlaca'n hua'chi
maknīni'nī'n na ixlacapūn Dios. Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que huan maknīni'nī'n tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n para pō'ktu. 16 Cristo quincāpāxquī'yāni' lā'
hasta macamāstā'lh ixquilhtamacuj por quina'n. Lā'
chuntza' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī līpāxquī'nincan. Lā'
chuntza' quina'n tzē natamacamāstā'yāuj lā' hasta
nalīnīyāuj por quintā'timīnca'n palh tasqui'nī. 17 Palh
kalhatin ka'lhī a'ntū maclacasqui'n lā' palh laktzī'n que
ixtā'tin makasputa catūhuā, lā' palh xla' tū'
lakalhu'man, chuntza' tasu'yu palh tū' pāxquī' Dios.
18 Quilakska'tā'n, tū' xmān nahuanāuj palh cāpāx-
quī'yāuj ā'makapitzīn. Nacāmaktāyayāuj ā'makapitzīn.
Chuntza' natasu'yu palh ixlīstu'ncua' cāpāxquī'yāuj, lā'
tū' xmān huanāuj.

Tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn Dios

19 Palh chuntza' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn, chuntza'
ca'tzīyāuj palh lej stu'ncua' tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā'
chuntza' tū' tamakchuyīyāuj na ixlacapūn Dios.
20 A'xni'ca' u'cxca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n que
tlahuanī'ta'uj a'ntūn tū' tzey, pāstacāuj que Dios más
xaka'tla' que qui'a'clhcunucca'n. Lā' xla' ca'tzīkō'
ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'uj. 21 Tā'timīn, palh tū' u'cx-
ca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n que tlahuanī'ta'uj
a'ntūn tū' tzey, chuntza' tū' catilacapuhuanui na ixla-
capūn Dios. 22 Dios naquincāmaxquī'yāni' a'ntū
nasqui'nāuj como a'kahuāna'ni'yāuj ixlīmāpa'ksīn lā'
tlahuayāuj a'ntū līpāxuhua Dios. 23 Ixlīmāpa'ksīn ū'tza'
huā'mā': Nalīpāhuanāuj Jesucristo ixO'kxa' lā' nalāpāx-
quī'yāuj chuntza' hua'chi xla' quincāmāpa'ksīni'.
24 A'ntīn tatlōkentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios, Dios
cātā'lahuī' xlaca'n. Xla' quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Es-
píritu Santo lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que Dios
quincātā'lahui'lani'.

A'makapitzīn tū' tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo

4 Tā'timīn, tū' cacākalhlaka'ī'tit ixlīhuākca'n a'ntīn
tahuan que tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn Espíritu
Santo. Cuenta catlahua'tit lā' capuhua'ntit palh chu
a'cxtim hua'chi huan xastu'ncua' tachihuīn a'ntūn kalh-
laka'ī'nī'ta'ntittza'. Lā' chuntza' naca'tzīyā'tit palh tamā-
su'yumā'na ixtachihuīn Dios. Lakachu ta'a'nī't a'ntīn
tahuan que tachihuīna'n por ixquilhtampān Dios. Lā'
xmān ta'a'kxokonu'n. 2 Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n
a'nchī nalīca'tzīyā'tit palh stu'ncua' huan Espíritu Santo
cāmāchihuīnī. Taka'lhī huan Espíritu Santo a'ntīn
tahuan palh Jesús ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh
ixlīmāpa'ksīni' lā' nā lacatuncuīlh lā' chuntza' lī-
tachi'xcuhuī'lh. Ixlīhuākca'n a'ntīn chuntza' tahuan, xla-
ca'n taka'lhī huan Espíritu Santo a'ntī Dios macamilh.
3 Lā' a'ntīn tahuan que tū' stu'ncua palh Jesús ū'tza'
huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni' lā' nā la-
catuncuīlh lā' chuntza' lītachi'xcuhuī'lh, xlaca'n tū'
taka'lhī huan Espíritu Santo. Xlaca'n xmān cā-
tahuaniyāni' ixtachihuīn ixtā'ca'tza Cristo. Hui'xina'n
kaxpa'tnī'ta'ntit que ixmilh ixtā'ca'tza Cristo. Lā'
chuhua'j huī' nac cā'quilhtamacuj.
4 Quilakska'tā'n, hui'xina'n tā'tapa'ksīyā'tit Dios.
Hui'xina'n cātlajanī'ta'ntit huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n
por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo. Huan Espíritu
Santo cātā'lahui'lani' hui'xina'n. Lā' xla' ā'līhua'ca' ka'lhī
līmāpa'ksīn que huan ko'ti'ti' a'ntī cāmāpa'ksī xalanī'n
nac quilhtamacuj. 5 Huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n xla-
ca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' a'ntūn tamāsu'yu nā
xala' nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza' talīkaxmatni' huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. 6 Quina'n
tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' a'ntīn talakapasa Dios, xlaca'n
takaxmata a'ntū iccāmāsu'ni'yāuj. Lā' a'ntīn tū' talaka-
pasa Dios, xlaca'n tū' takaxmatcu'tun a'ntū icmā-
su'yuyāuj. Chuntza' tzē nalīca'tzīyāuj tuchūyā līmās-
ca'tīn xastu'ncua' lā' nā tuchūyā līmāsca'tīn tū'
stu'ncua'.

Dios cāpāxquī' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

7 Tā'timīn, tasqui'nī nalāpāxquī'yāuj. Dios ū'tza' a'ntīn
quincālāmāpāxquī'nīyāni'. A'ntīn tapāxquī'nin, xlaca'n
ixcamana' Dios lā' talakapasa Dios. 8 A'ntīn tū' tapāx-
quī'nin xlaca'n tū' talakapasa Dios, como Dios lej
cāpāxquī' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. 9 Dios lej quincāpāx-
quī'yāni'. Huā'mā' līmāsu'yulh a'xni'ca' macamilh nac
quilhtamacuj ixO'kxa' a'ntī xmān kalhatin. Lā' por xla'
līka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. 10 A'nchī
quina'n pāxquī'yāuj Dios tū' talacastuca a'nchī Dios
quincāpāxquī'yāni'. Xla' māsu'yulh a'nchī quincāpāx-
quī'yāni' a'xni'ca' macamilh ixO'kxa' lā' ū'tza' ixO'kxa'
a'ntī māpalalh quintalaclē'i'ca'n.
11 Tā'timīn, como chuntza' Dios quincālīpāxquī'yāni',
nā chuntza' quina'n nalāpāxquī'yāuj. 12 Dios nīn tintī'
laktzī'nī't nīn maktin. Palh lāpāxquī'yāuj, chuntza' Dios
quincātā'lahui'lani'. Lā' Dios quincāmaktāyayāni'
nalāpāxquī'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n.
13 Quina'n ca'tzīyāuj palh Dios quincātā'lahui'lani'.
Huā'mā' ca'tzīyāuj como quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan
Espíritu Santo. 14 Lā' quina'n iclaktzī'nī'tauj ixO'kxa'
Dios. Lā' icmālacstū'ncāuj que Dios quinTāta'ca'n
macamilh ixO'kxa' para nacāmāpūtaxtū ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't. 15 A'ntīn takalhlaka'ī' lā' tahuan que Jesús
ū'tza' a'ntī ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahuī' xlaca'n.

16 Lā' quina'n ca'tzīyāuj lā' kalhlaka'ī'yāuj palh Dios
quincāpāxquī'yāni'. Dios lej cāpāxquī' ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't. Lā' Dios cātā'lahuī' a'ntīn tapāxquī'
ā'makapitzīn. 17 Tasqui'nī napāxquī'yāuj Dios con
ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n. Lā' chuntza', huā'tzā' nac
huā'mā' quilhtamacuj quina'n napāxquī'nināuj
chuntza' hua'chi Cristo pāxquī'nin. Lā' chuntza' tū' cati-
jicua'nui huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī
huan tachi'xcuhuī't. 18 A'ntīn tapāxquī' Dios, xlaca'n tū'
tajicua'ni' Dios palh nacāmāpātīnī. Palh kalhatin pāx-
quī'nin, xla' tū'tza' ka'lhī tajicuāt. A'ntīn tajicua'n que
Dios nacāmāpātīnī, xlaca'n tūna'j xa'nca tapāxquī'
Dios.
19 Quina'n pāxquī'yāuj Dios como xla' xapū'la
quincāpāxquī'ni'. 20 Palh kalhatin huan que pāxquī'
Dios lā' palh tū' laktzī'ncu'tun ixtā'tin, xla' tū' stu'ncua'
a'ntū huan. Palh xla' tū' pāxquī' ixtā'tin a'ntī laktzī'n,
xla' tūla pāxquī' Dios, como tūla laktzī'n Dios. 21 Huan
līmāpa'ksīn a'ntū Dios quincāmaxquī'ni', ū'tza' huā'mā':
A'ntīn tapāxquī' Dios nā natapāxquī' ixtā'timīnca'n.

Tzē nataxtunquīyāuj de a'ntūn tū' tzey

5 A'ntīn takalhlaka'ī' que Jesús ū'tza' huan Cristo
a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni', xlaca'n ixca-
mana' Dios. Lā' a'ntīn tapāxquī' Dios quinTāta'ca'n, xla-
ca'n nā tapāxquī' ixcamana' Dios. 2 Lā' chuntza' palh
pāxquī'yāuj Dios lā' palh a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū
quincālīmāpa'ksīyāni', nā cāpāxquī'yāuj ixcamana'
Dios. 3 Lā' palh pāxquī'yāuj Dios, natlahuayāuj ixlīmā-
pa'ksīn. Lā' tū' jicslīhua' natlōkentaxtūyāuj ixlīmā-
pa'ksīn. 4 Ixlīhuākca'n ixcamana' Dios tataxtunquī de
a'ntūn tū' tzey a'ntūn tlahuacan nac quilhtamacuj.
Quina'n tzē nataxtunquīyāuj de a'ntūn tū' tzey, como
līpāhuanāuj Dios. 5 A'ntīn takalhlaka'ī' que Jesús ū'tza'
ixO'kxa' Dios, xmān xlaca'n tzē natataxtunquī de
a'ntūn tū' tzey a'ntūn tlahuacan nac quilhtamacuj.

A'nchīn ca'tzīcan palh Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios

6 Ca'tzīyāuj palh Jesús stu'ncua' ixO'kxa' Dios.
Chuntza' hualh Dios a'xni'ca' a'kpaxli Jesús. Lā' nā
a'xni'ca' Jesús nīlh, nā Dios māsu'yulh que xla' ixO'kxa'
ixuanī't. Huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni',
xla' ū'tza' Jesús a'ntī a'kpaxli lā' nā nīlh nac cruz. Lā' nā
huan Espíritu Santo māsu'yu que Jesús ū'tza' ixO'kxa'
Dios. Lā' huan Espíritu Santo māsu'yu xmān a'ntū
stu'ncua'. 7 A'nan kalhatu'tun a'ntīn tamālacstū'nca que
Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Lā' huan kalhatu'tun xla-
ca'n: Dios quinTāta'ca'n lā' huan Espíritu Santo lā' nā
ū'tza' a'ntī huanican Tachihuīn. Chu a'cxtim tahuan que
Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. 8 Lā' nac quilhtamacuj
a'nan tāpātu'tun catūhuā a'ntūn tamāsu'yu que Jesu-
cristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Huan Espíritu Santo chuntza'
quincāmāsu'ni'yāni'. Lā' nā Dios chuntza' māsu'yulh
a'xni'ca' Jesús a'kpaxli lā' a'xni'ca' nīlh. 9 Quina'n kalhla-
ka'ī'yāuj a'ntūn tamālacstū'nca huan tachi'xcuhuī't. Lā'
ā'chulā' nakalhlaka'ī'yāuj a'ntū huan Dios. Lā' Dios
mālacstū'nca que Jesús ū'tza' ixO'kxa'. 10 Lā' a'ntīn
talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n ta'u'cxca'tzī na ixa'clh-
cunucca'n palh stu'ncua' a'ntūn takalhlaka'ī'. Lā'
makapitzīn tū' takalhlaka'ī' a'nchī Dios hualh palh Jesús
ixO'kxa'. Xlaca'n hua'chilh ixtahuan que Dios
a'ksa'nīni'n como tū' takalhlaka'ī'nī't a'ntū Dios hualh
ixpālacata ixO'kxa'. 11 Lā' Dios mālacstū'nca palh ū'tza'
quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n
a'ntū para pō'ktu, palh līpāhuanāuj ixO'kxa'. 12 A'ntīn
talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquil-
htamacujca'n. Lā' a'ntīn tū' talīpāhuan ixO'kxa' Dios,
xlaca'n tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

Māstā'ca tapāstacna'

13 Quit iccātzo'kni'mā'ni' huā'mā': Hui'xina'n a'ntī
līpāhua'mpā'na'ntit ixO'kxa' Dios como quit, icla-
casqui'n que hui'xina'n naca'tzīyā'tit palh ka'lhī'yā'tit
xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.
14 Lā' tū' lacapuhuanāuj a'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, como
Dios quincākaxmatāni' palh squi'ni'yāuj chu a'nchī ixta-
puhuān. 15 Lā' palh ca'tzīyāuj palh xla' quincākax-
matāni', chuntza' ca'tzīyāuj palh xla' naquincāmax-
quī'yāni' a'ntū squi'ni'yāuj.
16 Palh catīhuā laktzī'n ā'kalhatin a'ntī tlahuamā'
lakatin talaclē'i' a'ntū tzē namāsputūnu'ni'can, chuntza'
nalīkalhtō'ka' ā'kalhatin lā' xla' naka'lhī xasāsti' ixquilh-
tamacuj. Chuntza' nakalhtō'ka' palh huā'mā' talaclē'i'
tzē namāsputūnu'ni'can. Lā' palh huā'mā' talaclē'i' tūla
māsputūnu'ni'can, chuntza' tū' iccahuanimā'ni que
nalīkalhtō'ka'yā'tit por a'ntī chuntza' tlahua. 17 Ixlīhuāk
a'ntū ko'hua'jua', huāk talaclē'i'. Pero nā a'nan talaclē'i'
a'ntūn tzē namāsputūnu'ni'can.
18 Ca'tzīyāuj que a'ntī ixcamana' Dios, xlaca'n tū' tat-
lahuatā'kchoko talaclē'i'. Xlaca'n cāmaktaka'lha
ixO'kxa' Dios, lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūla nacāt-
lahuani' catūhuā.
19 Quina'n ca'tzīyāuj que tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā'
ca'tzīyāuj que a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n
cāmāpa'ksī huan ko'ti'ti'.
20 Ca'tzīyāuj que ixO'kxa' Dios minī't. Lā' quincāmax-
quī'nī'ta'ni' a'nchī nalīlakapasāuj a'ntī xastu'ncua' Dios.
Lā' chuhua'j tā'lahui'lāna'uj Jesucristo a'ntī ixO'kxa'
Dios. Xla' scana'nca Dios lā' quincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. 21 Quilaks-
ka'tā'n, tū' calīpāhuantit nīn tuntū'. Xmān Dios
nalīpāhua'nā'tit. Amén.

2 JUAN

Ixtakalhlaka'ī' huan xastu'ncua' tachihuīn lā' ixtapāx-quī'nin

1 Quit Juan, huan xapuxcu' de huan a'ntīn takalhla-
ka'ī'. Lā' quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Ict-
zo'knuni'yāni' hui'x, huan tā'tin xapuscāt a'ntī Dios lac-
sacli, lā' nā mincamana'. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xi-
na'n. Lā' tū' xmān quit. Nā cāpāxquī'yāni' hui'xina'n
ixlīhuākca'n a'ntīn talakapasa huan xastu'ncua' tachi-
huīn. 2 Lāpāxquī'yāuj como quilīhuākca'n kalhla-
ka'ī'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn, a'ntūn tū' maktin
catisputli. 3 Caquincāsicua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n
lā' Jesucristo ixO'kxa' Dios. Lā' caquincāta-
lakalhu'mani'. Lā' caquincātamātza'ta'tī'ni'ni'
qui'a'clhunucca'n. Lā' chuntza' quina'n xa'nca nakalhla-
ka'ī'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn, lā' lej nalāpāx-
quī'yāuj.
4 Lej iclīpāxuhualh a'xni'ca' icca'tzīlh que ā'makapitzīn
mincamana' talahui'lāna' chu a'nchī huan xastu'ncua'
tachihuīn, chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Dios quinTā-
ta'ca'n. 5 Lā' chuhua'j tā'tin, icuaniyāni' que nalāpāx-
quī'yāuj quilīhuākca'n quina'n. Huā'mā' tū' xasāsti'
līmāpa'ksīn. Chu ū'tza' a'ntū quincātamāca'tzīnīni'
a'xni'ca' chū'cus kalhlaka'ī'uj. 6 Palh pāxquī'yāuj Dios,
natlahuayāuj a'ntū Dios quincālīmāpa'ksīyāni'. Xla' mā-
pa'ksīni'lh que nacāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. U'tza'
huā'mā' cātahuaninī'ta'ni' a'xni'ca' chū'cus kalhlaka'ī'tit.

Makapitzīn ixta'a'kxokonu'n

7 Chuhua'j lhūhua' a'kxokonu'nī'n talatlā'huan nac
cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan que tū' stu'ncua' palh
lacatuncuīlh nac huā'mā' quilhtamacuj huan Jesucristo
a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'. A'ntīn tahuan
huā'mā', xlaca'n a'kxokonu'nī'n lā' ixtā'ca'tzanī'n Cristo.
8 Cuenta catla'hua'tit que tū' chu nasputa a'ntū līscu-
jpā'na'ntit. Cuenta catla'hua'tit como makl-
htīni'ncu'tunā'tit ixlīhuāk a'ntū Dios nacāmaxquī'yāni'
hua'chi mintatlajca'n.
9 A'ntūn takalhlaka'ī' ā'makapitzīn tū' xmān a'ntū
Cristo māsu'yulh. Nā xlaca'n tamāsu'yucu'tun ā'lakatin
līmāsca'tīn. Xlaca'n tū' lej stu'ncua' tatā'latlā'huan Dios.
A'ntīn takalhlaka'ī' xmān a'ntū Cristo māsu'yulh, ixlīs-
tu'ncua' xlaca'n tatā'latlā'huan Dios quinTāta'ca'n lā'
ixO'kxa' Dios. 10 Palh cālakmināni' hui'xina'n ā'catīhuā
a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn tū' chu lakatin con a'ntū mā-
su'yulh Cristo, tū' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n. Lā'
tū' nacāhuani'yā'tit: "Dios ca'cā'o'kska'lhīni'". 11 Palh
hui'xina'n nacāhuani'yā'tit: "Dios ca'cā'o'kska'lhīni'", lā'
chuntza' cātā'tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey.

Macā'nca saludos

12 Lhūhua'cus ti'a'nan a'ntū iccāhuanicu'tunāni'. Pero
tū' ictzo'kcu'tun nac lakatin carta. Iccālaka'ncu'tunāni
hui'xina'n lā' iccātā'chihuīna'ncu'tunāni' calacan.
Chuntza' lej nalīpāxuhuayāuj.
13 Tamacā'ni'yāni' saludos ixcamana' mintā'tin xa-
puscāt a'ntī Dios lacsacnī't.

3 JUAN

Māka'tlī'ca huan Gayo

1 Quit Juan, huan xapuxcu' huan a'ntīn takalhla-
ka'ī'. Lā' quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Quit ict-
zo'knuni'yāni' hui'x, Gayo. Quit lej icpāxquī'yāni' hui'x.
2 Tā'tin, quit icca'tzī que xa'nca latlā'hua'na' na ixtej
Dios. Lā' icsqui'ni' Dios que xa'nca ca'a'nī'ni'n ixlīhuāk
lā' tū' ca'ī'tza'ca'nti. 3 A'makapitzīn tā'timīn tachinī't. Lā'
quintahuaninī't que hui'x latlā'hua'na' chu a'nchī huan
xastu'ncua' tachihuīn. Lā' huā'mā' lej iclīpāxuhualh.
4 Lā' pō'ktu lej icpāxuhua a'xni'ca' quihuanican que
quincamana' talatlā'huan chu a'nchī huan xastu'ncua'
tachihuīn.
5 Tā'tin, hui'x cāmaktāyanī'ta' huan tā'timīn a'ntīn
tachā'nī't a'ntza' a'yuj tū' ixcālakapasa'. Chuntza'
tlahua'ya' a'ntūn tzey. 6 A'makapitzīn tataspi'tnī't de
a'ntza'. Lā' xlaca'n tatā'chihuīna'lh a'ntī ixtatakēstoknī't
huā'tzā' para natamācā'tanī Dios. Lā' cāhuanica a'nchī
hui'x cāpāxquī'ya' ā'makapitzīn. Lā' cacāmaktāyapala'
a'xni'ca' natachā'mpala a'ntza'. Cacāma'xqui' a'ntū
natamaclacasqui'n para ixtejca'n como xlaca'n
tatā'scujmā'na Dios. Cacāmaktāya' chu a'nchī Dios la-
casqui'n. 7 Xlaca'n tataxtunī't tatā'scuja Jesucristo. Lā'
tuntū' tamaklhtīni'ncu'tulh de a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
8 U'tza' quina'n nacālīmaktāyayāuj. Lā' chuntza'
hua'chilh nacātā'māsu'yuyāuj huan xastu'ncua' tachi-
huīn.

Tū' tzey a'nchī ixlahuī' huan Diótrefes

9 Quit iccāmacā'ni'nī't kalhtin carta a'ntīn tatakēstoka
a'ntza' nac lītokpān. Pero huan Diótrefes, como xla'
lacu'tun xamāpa'ksīni' a'ntza', xla' tū' qui'a'kahuā-
na'ni'lh. 10 Lā' chuntza' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'ic-
chihuīna'n na milacapūnca'n ixpālacata a'ntū
tlahuamā' Diótrefes. Xla' quincālī'a'ksa'ni'ni'nāni' de
a'ntūn tū' stu'ncua' lā' quincā'a'ksa'nāni'. Lā' tū' xmān
huā'mā'. Xla' tū' cāmānū na ixchic huan tā'timīn a'ntīn
tachinācha'. Lā' tū' cāmakxteka que ā'makapitzīn
natamānū na ixchicca'n. Lā' a'ntīn tamānūcu'tun,
Diótrefes cāmātuxtekē de a'nlhān tatakēstoka.
11 Tā'tin, tū' cacāmaksca'tti a'ntīn tatlahua a'ntūn tū'
tzey. Cacāmaksca'tti a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. A'ntīn
tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tatā'tapa'ksī Dios. A'ntīn
tatlahua a'ntūn tū' tzey, xlaca'n tū' talakapasa Dios.

Tzeyā chi'xcu' ixuanī't huan Demetrio

12 Lhūhua' a'ntīn tahuan que Demetrio tzeyā chi'xcu'.
Lā' tasu'yu que xla' latlā'huan chu a'nchī huan xas-
tu'ncua' tachihuīn. Lā' nā quit icuan que līlacatejtin
latlā'huan. Lā' hui'x ca'tzīya' que quit icuan a'ntū
stu'ncua'.

Macā'nca saludos

13 Quit lejcus lhūhua' icuanicu'tunāni'. Pero tū' ict-
zo'kcu'tun huā' nac carta. 14 Palaj ica'ncu'tunācha'
na'iclaktzī'nāni'. Lā' chuntza' nakalhachihuīna'nāuj
māni' quina'n.
15 Dios camātza'ta'tī'lh mi'a'clhcunuc. Ixlīhuākca'n
mi'amigos tamacā'ni'yāni' saludos. Lā' nacāsaludar-
lī'ya' ixlīhuākca'n huan amigosnu' xalanī'n a'ntza'.

JUDAS

Judas cāmacā'ni'lh saludos huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Judas, ixtā'tin Jacobo. Lā' quit ictā'scuja Jesu-
cristo. Quit iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta
hui'xina'n a'ntī Dios cāta'sani'nī'ta'ni'. Dios quinTā-
ta'ca'n cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' Jesucristo cāmak-
taka'lhmā'ni' hui'xina'n. 2 Dios cacālakalhu'mani' hui'xi-
na'n. Lā' cacāmātza'ta'tīni'ni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' lej
cacāpāxquī'ni' hui'xina'n.

Makapitzīn ixtamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'

2 Pedro 2.1-17

3 Tā'timīn, xa'iccātzo'knuni'cu'tunāni' hui'xina'n ix-
pālacata a'nchī Dios cāmāputaxtūni' hui'xina'n lā' nā
quina'n chuntza'. Lā' chuhua'j a'nan lakatin catūhuā
a'ntū más tasqui'nī na'iccāhuaniyāni'. Lā' ū'tza' iccālīt-
zo'knuni'mā'ni' chuhua'j. Iccāhuaniyāni' que tū' tikalh-
laka'ī'yā'tit a'ntūn tamāsu'yu xlaca'n a'ntīn tax-
tāpālīcu'tun huan līmāsca'tīn a'ntū kalhlaka'ī'nī'tauj.
Huā'mā' līmāsca'tīn ū'tza' a'ntū cālīmāmacū'lh ix-
tachi'xcuhuī't Dios lā' xmān maktin. Lā' tū' maktin cati-
taxtāpalīlh huā'mā' līmāsca'tīn. 4 Makapitzīn tūn tū'
tzeyā chi'xcuhuīn tatanūnī't hua'chi lactzey chi'xcuhuī'n
na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. Xlaca'n tahuan
que como Dios lej lakalhu'manīni'n, chuntza' kalhatin
tzē natlahua chuxatūyā talaclē'i' a'ntūn tlahuacu'tun.
Huā'mā' tū' stu'ncua'. Lā' tū' stu'ncua' ixlīmāsca'tīnca'n
ixpālacata huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lejtza' makān
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios que nacāmālaclē'nīcan
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatlahua chuntza'.
5 A'yuj hui'xina'n ca'tzīyā'tittza', na'iccāmāpās-
taquīyāni' a'ntū Dios tlahualh makāntza'. Dios cāmāx-
tulh huan israelitas nac huan xcānsipej a'nlhā huani-
can Egipto. Lā' ā'cālīstān ā'makapitzīn tū' takalhlaka'ī'lh
palh stu'ncua' a'ntū Dios hualh. Lā' ū'tza' Dios cālī-
maknīlh. 6 Nā capāstactit huan ángeles. A'makapitzīn
de xlaca'n, como tū' tatlōkentaxtūcu'tulh a'ntū cālīmā-
macū'lh Dios, xlaca'n tataxtulh de nac a'kapūn a'nlhā
ixtahui'lāna'ncha'. Lā' ū'tza' Dios cālīchī'nī't a'nlhā
cā'pucsua' hasta a'xni'ca' huan ā'xmān chi'chini'
a'xni'ca' nacāmālaclē'nī Dios. 7 Nā capāstactit a'ntūn
cāpātle'keni'lh Sodoma lā' Gomorra lā' ā'makapitzīn
cā'lacchicni' a'ntū ixtahui'lāna' pajtzu. Nā xalanī'n nac
huā' tamā'na cā'lacchicni', nā ixtatlahua a'ntūn tū' tzey.
Ixtatlahua talākalhī'n. Lā' ixtalātā'tahui'la huan
chi'xcuhuī'n. Lā' ū'tza' talīnīlh nac huan macscut a'ntū
cāmāsputūlh huā' tamā'na cā'lacchicni'. Chuntza'
māchekxīcan que natapātīni'n para pō'ktu nac cā'mac-
scutnu' xlaca'n a'ntīn talakapasa ixtej Dios pero tatax-
tutāyanī't.
8 Nā chuntza' huā' tamā'na chi'xcuhuīn a'ntīn cā-
tamāsu'ni'cu'tunāni' a'ntūn tū' stu'ncua'. Xlaca'n ta-
lakahuāna'n. Lā' tahuan palh Dios cālītā'chihuīna'n
huan talakahuān. Lā' ū'tza' talīpuhuan que tzē natat-
lahua talākalhī'n. Talakmaka'n ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā'
cachīhuā talīchihuīna'n huan ángeles. 9 Lā' nā nīn
Miguel, a'ntī xapuxcu' ángeles, nīn xla' tū' chuntza'
tlahualh. A'xni'ca' xla' tā'lalh huan ko'ti'ti' lā' talālīs-
ta'lalh ixmacni' Moisés, Miguel tū' lī'a'ksanīni'lh huan
ko'ti'ti' por a'ntūn tū' tzey ixtachihuīn. Xmān huanilh:
“Dios camāpātīnīni'”. 10 Lā' huā' tamā'na chi'xcuhuī'n
a'ntīn cātamāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, xlaca'n
cachīhuā talīchihuīna'n a'ntūn tū' tamāchekxī. Xlaca'n
hua'chi animales, como tū' tapāstaca Dios. Tatlahuakō'
ixlīhuāk huan tūn tū' tzey a'ntū xlaca'n talacasqui'n. Lā'
ū'tza' nacālīmāpātīnī Dios.
11 Xlaca'n natapātīni'n como talatlā'huan hua'chi Caín
a'ntīn tū' a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' talī'a'ca'a'n tat-
lahua a'ntūn tū' tzey como tatlajacu'tun tumīn. Lā'
chuntza' tlahualh Balaam. Lā' nā xlaca'n lej lacxumpi
hua'chi Coré. Xla' maknīca. Lā' nā xlaca'n
nacāmāpātīnīcan. 12 Līmāxana' a'nchī cā-
tatā'huā'yanāni' hui'xina'n a'nlhā takēstoknī'ta'ntit
hui'xina'n. Xlaca'n tzej tahuā'yancu'tun lā' tako'tcu'tun.
Lā' tū' tapāstaca ā'makapitzīn. Xlaca'n tuntū' ixtapalh-
ca'n. Xlaca'n hua'chi poklhnu' a'ntū lē'n huan ū'ni', lā'
tū' lē'n xcān. Xlaca'n hua'chi huan qui'hui' a'ntūn tū'
tamāstā' ixtō'ca'tca'n a'xni'ca' ixpūlan. Lā' como
tascōhuanī't ū'tza' cālītampu'lhucan. 13 Xlaca'n hua'chi
huan xasipej mar a'ntū lē'n huan pa'lhma'. Līmāxana'
a'ntū xlaca'n tatlahua. Xlaca'n hua'chi sta'cu a'ntūn
tū'tza' a'mā' na ixtej. Dios nacāmāpātīnī para pō'ktu
a'nlhā lej cā'pucsua'.
14 Makāntza' Enoc cālīchihuīna'lh huan chi'xcuhuī'n
a'ntīn tū' tzey. Lā' Enoc ixlīkalhatojon ixuanī't
ī'xū'yātā'natna' Adán. Lā' Enoc hualh: “Huan Mā-
pa'ksīni' Dios namin lā' nacātā'min lakalhūhua' mil án-
geles. 15 Namin nacājuzgarlī ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' nacāmālaclē'nīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn
tū' lactzey por ixlīhuāk a'ntūn tatlahuanī't a'ntūn tū'
tzey lā' nā a'nchī cachīhuā talīchihuīna'nī't Dios”.
16 Huā' tamā'na chi'xcuhuīn talē'ksa'n ā'makapitzīn. Tū'
līpāxūj tahui'lāna'. Tahui'lāna' chu a'nchī ixtapāstac-
na'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā' talīka'tla'jca'tzī a'xni'ca' tachi-
huīna'n. Xa'nca tatā'chihuīna'n ā'makapitzīn xmān co-
mo xlaca'n talacasqui'n tumīn.

Cāmaxquī'ca tapāstacna' xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'

17 Lā' hui'xina'n tā'timīn, capāstactit a'ntūn tahualh
xapū'la ixapóstoles quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 18 Xla-
ca'n tahualh: "A'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj, nat-
amin chi'xcuhuīn a'ntī natalīlaktzī'n a'ntū ixla' Dios. Lā'
natalatahui'la chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n a'ntūn tū'
tzey". 19 U'tunu'n huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn
tamālacpitzi huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' talatlā'huan
chu a'nchī xmān ixtapuhuānca'n. Lā' tū' taka'lhī huan
Espíritu Santo.
20 Lā' hui'xina'n tā'timīn, ā'chulā' xa'nca cakalhlaka'ī'tit
huan Jesucristo chuntza' hua'chi Dios quincāmā-
su'ni'nī'ta'ni'. Lā' cakalhtō'ka'tit con ixlīmāpa'ksīn Es-
píritu Santo. 21 Lā' calatahui'la'tit chu a'nchī Dios la-
casqui'n, lā' chuntza' na'u'cxca'tzīyā'tit a'nchī Dios
cāpāxquī'yāni'. Caka'lhītit hasta que Jesucristo
nacālē'nāni' nac a'kapūn a'nlhā natahui'layā'tit para
pō'ktu. Xla' natlahua huā'mā' como lej
cālakalhu'manāni'.
22 Cacālakalhu'ma'ntit xlaca'n a'ntīn tapuhuamā'na
que chō'la tū' stu'ncua' a'ntūn takalhlaka'ī'lh. 23 Lā'
hui'xina'n cacāmāpūtaxtūtit ā'makapitzīn hua'chilh ix-
cāmā'xtutit de nac cā'macscutnu'. Lā'
cacālakalhu'ma'ntit ā'makapitzīn a'ntī lej tatlahua tala-
clē'i'. Lā' cajicua'ntit tū' natlahua'yā'tit talaclē'i' hua'chi
xlaca'n. Hua'chilh tzē ixcāpasāni' ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n.

Māka'tlī'ca Dios

24 Dios tzē nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Lā' chuntza'
tū' catitlahua'tit talaclē'i'. Xla' nacālē'nāni' a'nlhā xla'
hui'lacha' nac a'kapūn. A'ntza' līpāxūj nalatahui'la'yā'tit
como tuntū' cati'a'nalh a'ntūn tzē nacā-
talī'a'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n. 25 QuinDiosca'n xmān
kalhatin Dios. Xla' quincāmāpūtaxtūyāni' como quiMā-
pa'ksīni'ca'n Jesucristo nīlh por quina'n. Lā' xla' camā-
ka'tlī'ca lā' ca'a'cnīni'ni'ca. Xla' cāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk.
Lā' ixka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn a'xni'ca' tūna'j
ixtzucu huan quilhtamacuj lā' ka'lhīkō'cus chuhua'j lā'
naka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn para pō'ktu.
Amén.

APOCALIPSIS

Jesucristo māsu'yulh a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro

1 Tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yulh Jesu-
cristo. Dios hualh huā' tamā'na catūhuā como
ixlacasqui'n Jesucristo ixcāmāsu'ni'lh ixtachi'xcuhuī't
Dios a'ntū palaj napātle'ke. Lā' nā quit, Juan, nā icta-
pa'ksī con Dios. Jesucristo quilakmacamilh huan ixán-
gel para naquimāca'tzīnī huā' tamā'na catūhuā. 2 Quit
icmālacstū'nckō'nī't ixlīhuāk a'ntū iclaktzī'nī't. A'tzā' ict-
zo'ka a'ntū Dios quimāca'tzīnīlh. U'tza' a'ntū Jesucristo
māsu'yulh.
3 Līpāxūj a'ntī natahuan huan tachihuīn a'ntūn tat-
zo'kni' nac huā'mā' libro. Lā' lej līpāxūj a'ntīn takaxma-
ta lā' ta'a'kahuāna'ni' huā' tamā'na tachihuīn a'ntū
līmālacsu'yuca a'ntū napātle'ke. Lā' tū'tza' lej lātma'j
a'xni'ca' napātle'ke huā'mā'.

Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'

4 Quit, Juan, iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntī ix-
tachi'xcuhuī't Dios xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'
nac Asia. Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca
cacā'a'nī'ni'ni'. Dios, ū'tza' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā'
pō'ktu natahui'la. Lā' nā cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n
huan Espíritu Santo. U'tza' a'ntī tasu'yu hua'chi lakato-
jon pūmaksko na ixlacapūn huan pūtahuī'lh a'ntū ix-
pūmāpa'ksīn Dios. 5 Lā' cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Je-
sucristo, a'ntī māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Māni' xla'
a'ntī xapū'la lakahuanchokolh. Lā' xla' cāmāpa'ksī
huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj. Xla' quincāpāx-
quī'yāni' lā' xla' nīlh para naquincāxapani'yāni' ixlīhuāk
quintalaclē'i'ca'n. 6 Xla' quincālacsacui'līnī'ta'ni' para
natā'māpa'ksīni'nāuj. Lā' quincāmaxquī'nī'ta'ni' lakatin
quilītlōtca'n a'ntū mācā'tanīcan Dios a'ntī ixTāta'. Lā'
ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo. Lā' xla' camāpa'ksīni'lh para
pō'ktu. Amén.
7 Lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla' nayujāchi de nac
a'kapūn lā' namin nac cā'poklhnu'. Lā' ixlīhuākca'n na-
talaktzī'n. Lā' nā natalaktzī'n a'ntīn taxtokohua'ca'lh
nac cruz. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quil-
htamacuj lej natalakaputza por ixpālacata. Lā' chuntza'
napātle'ke. Amén.
8 Lā' chihuīna'lh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō'
ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn, lā' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā'
pō'ktu natahui'la. Xla' hualh: "Lā' quit hua'chi huan le-
tra A a'ntū lītzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra
Z a'ntū ixlī'a'ksputni', como quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tzu-
culh ixlīhuāk, lā' na'ictahui'lacus hasta a'xni'ca'
na'a'ksputkō' ixlīhuāk".

Juan lakachuyalh

9 Lā' quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Lā' quina'n
tapa'ksīyāuj con Jesucristo. Quit iccātā'pātīni'mā'ni'
hui'xina'n lā' iccātā'tāyani'yāni' con hui'xina'n por ix-
pālacata Jesucristo. Quit quimacaminca para na'icta-
choko hua'chi tachī'n nac Patmos a'ntū pītzina'j ti'ya't
na ixpu'nan mar. Quinchi'pacanī't como xa'icmā-
su'yunī't ixtachihuīn Dios lā' a'ntū ixlīstu'ncua' ixpāla-
cata Jesucristo. 10 Lakatin chi'chini' a'ntū
pū'a'cnīni'ni'can Jesucristo, icu'cxca'tzīlh huan ixlīmā-
pa'ksīn Espíritu Santo. Lā' ickaxmatli lakatin lej palha'
tachihuīn na quinkēn. U'tza' hua'chi lakatin trompeta
a'ntū lej palha' kaxmatcan 11 lā' quihuanilh:
—Quit hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu huan alfa-
beto, lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni'. Cat-
zo'kti a'ntū nalaktzī'na' lā' nacāmacapini'ya' huan
ca'psnat huan ixtachi'xcuhuī't Dios nac lakatojon
cā'lacchicni'. Cacāmacapi nac Efeso lā' nac Esmirna lā'
nac Pérgamo lā' nac Tiatira lā' nac Sardis lā' nac
Filadelfia lā' nac Laodicea —quihuanica.
12 Lā' ictalakspi'tli para na'iclaktzī'n tichūn quintā'chi-
huīna'lh. Lā' iccālaktzī'lh tāyana' kantojon pūmaksko
de oro. 13 Lā' na ixlaclhpu'nan huan pūmaksko, ixyā
kalhatin a'ntī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Lā' ixlu'xu'
pūlhmā'n ixuanī't lā' ixchā'n hasta na ixtojon. Lā' ix-
ka'lhī kantin ixlīchī'cān de oro na ixcu'xan. 14 Lā' ixya'j
smu'yonko' ixuanī't hua'chi ixchi'xit borrego lā' hua'chi
miqui. Lā' ixlakastapun ixtasu'yu hua'chi xalamana'
huan macscut. 15 Ixtojon ī'xkaka hua'chi līcā'n tzej xa-
paxni' a'ntū ixcāxtlahuacanī't nac lakatin pūlhcuyun.
Lā' a'xni'ca' ixchihuīna'n, ixmacasa'nan hua'chi a'nlhā
yujtāya xcān. 16 Lā' na ixmacacāna'j ixcālē'mā' huan
lakatojon sta'cu. Lā' na ixquilhni' taxtulh kentin espada
sta'ya'nca' kēstītu'. Lā' nā ixlacan huan chi'xcu' ī'xkaka
hua'chi chi'chini' a'xni'ca' tastu'nūta.
17 Lā' a'xni'ca' iclaktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtojon
hua'chi kalhatin nīn. Lā' xla' quixa'malh con ixmacacā-
na'j lā' quihuanilh:
—Tū' cajicua'. Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān.
18 Quit xalakahuan. Quit xa'icnīnī't lā' chuhua'j
xalakahuan quit para pō'ktu. Lā' quit icka'lhī līmā-
pa'ksīn de huan līnīn lā' a'nlhā cā'līnīn. 19 Lā' catzo'kti
a'ntū hui'x laktzī'nī'ta' lā' a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū
napātle'ke. 20 Tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakato-
jon sta'cu a'ntū hui'x la'ktzi' na quimacacāna'j. Lā' nā
tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon pūmaksko
de oro. A'ntū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': Huan lakato-

jon sta'cu, ū'tunu'n huan xanapuxcu'nu' huan lakato-
jon lītokpānna'. Lā' huan lakatojon pūmaksko ū'tza'
huan quintachi'xcuhuī't nac lakatojon cā'lacchicni'.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Efeso

2 Lā' nā quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n
nac Efeso a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī cālē'mā' huan lakatojon
sta'cu na ixmacacāna'j, lā' latlā'huan na ixlaclhpu'nan-
ca'n huan lakatojon pūmaksko de oro. Xla' huan:
2 Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n.
Quit icca'tzī palh lej scujnī'ta'ntit lā' tāyani'nī'ta'ntit lā'
tū' jiclhua'nī'ta'ntit. Lā' quit icca'tzī a'nchī hui'xina'n cā-
ta'la'yā'tit huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' a'ntīn
tahuan palh māni' xlaca'n apóstoles, hui'xina'n xa'nca
cuenta tlahua'tit para naca'tzīyā'tit palh stu'ncua' o tū'.
Lā' chuntza' hui'xina'n līca'tzīnī'ta'ntit que makapitzīn
xlaca'n xmān ta'a'kxokonu'n. 3 Hui'xina'n
tāyani'nī'ta'ntit. Lā' pātīni'nī'ta'ntit por quimpālacata.
Lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. 4 Lā' a'yuj tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk
huā'mā', pero a'nan catūhuā a'ntūn tū' iclakatī a'nchī
tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n
tū'tza' quilāpāxquī'yāuj hua'chi xapū'la. 5 Capāstac-
na'ntit a'nchī ixquilāpāxquī'yāuj xa'nca hui'xina'n
xapū'la. Lā' chuhua'j tū'tza' quilāpāxquī'yāuj chuntza'.
Chuhua'j caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' cat-
lahua'tit a'nchī ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' palh tū' nax-
tāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, quit na'iccālakmināni'
hui'xina'n lā' na'icmāpānū huan pūmaksko de na mila-
clhni'ca'n. 6 Lā' lej tzey a'nchī hui'xina'n ca'tzalak-
tzī'nā'tit a'ntūn tatlahua ā'makapītzīn a'ntī cāhuanican
nicolaítas chuntza' hua'chi quit icca'tzalaktzī'n.
7 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccā-
makxtekatza' para natahua' ixtō'cat qui'hui' a'ntū
māstā' xasāsti' quilhtamacuj. U'tza' a'ntū yā na ixhuer-
ta Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Esmirna

8 Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac
Esmirna a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī xapū'la lā' ā'xmān, a'ntī
nīlh lā' lakahuanchokolh. Xla' huan:
9 Quit icca'tzī a'nchī līpātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Lā'
quit icca'tzī que hui'xina'n lacpobresni'. Lā' a'yuj lacpo-
bresni' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit a'ntū lej ixtapalh. Lā' quit
icca'tzī a'nchī cātalī'a'ksa'nāni' hui'xina'n a'ntīn tahuan
que xlaca'n israelitas lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n
tatapa'ksī con huan ko'ti'ti'. 10 Lā' tū' cajicua'ni'tit hui'xi-
na'n a'ntū nacāpātle'keni'yāni'. Huan ko'ti'ti' nacā-
tamāchī'nīni'nāni' hui'xina'n, como xla' lacasqui'n que
hui'xina'n nataxtutāyayā'tit de na ixtej Dios. Hui'xina'n
napātīni'nā'tit lakacāuj chi'chini'. Naquilākalhlaka'ī'yāuj
hui'xina'n xmān quit hasta a'xni'ca' nanī'yā'tit. Lā' quit
na'iccāmakxtekāni' natanūyā'tit nac a'kapūn.
11 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn tatlajana'n, xlaca'n tū' cati-
tapātīni'lh huan nac pūpātīn".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Pérgamo

12 Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac
Pérgamo a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī ka'lhī espada sta'ya'nca'
kēstītu'. Xla' huan:
13 Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n.
Lā' icca'tzī a'nlhā hui'lā'na'ntit. Hui'lā'na'ntit a'nlhā mā-
pa'ksīni'n huan ko'ti'ti'. Lā' a'yuj hui'lā'na'nchipitit
hui'xina'n, pero quilā'a'kahuāna'ni'yāuj. Lā' na mixcān-
sipejca'n a'ntza' huī' huan ko'ti'ti'. A'ntza' maknīca huan
Antipas a'ntī xa'nca ixmāsu'yu por quimpālacata. Lā'
hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit palh xmān quit
quilā'a'kahuāna'ni'yāuj. 14 Lā' a'yuj chuntza' tlahua'tit
tzey, a'nampala catūhuā a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n lā'
quit tū' quiminī'ni'. Makapitzīn de hui'xina'n kalhla-
ka'ī'yā'tit a'ntū ixmāsu'yu huan Balaam. Xla' chihuī-
na'maxquī'lh huan Balac que cacāmātlahuīlh huan is-
raelitas a'ntūn tū' tzey. Lā' huan Balac cāchihuīna'max-
quī'lh para que tzē natahua' catūhuā a'ntū cāmālac-
nūni'canī'ttza' huan ídolos. Lā' nā cāchihuīna'maxquī'lh
palh tzē ixtatā'lhtatalh huan ā'makxtumnu' puscan.
15 Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n tū' makx-
tekcu'tunā'tit a'ntū tamāsu'yu huan nicolaítasna'. Lā'
tū' tzey a'ntū xlaca'n tamasu'yu. 16 Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit, quit
na'iccālakmimpalayāni' lā' quit na'iccātā'lasta'la xlaca'n
a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi huan nicolaítasna'. Na'ic-
cātā'lātucsa con huan espada a'ntūn taxtu na quinquil-
hni'.
17 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' a'ntīn tatlajana'n, quit na'iccā-
maxquī' macsti'na'j ixlīhua'tca'n hua'chi huan maná
a'ntū macamincha' nac a'kapūn lā' a'ntūn tū' lakapas-
can. Lā' nā na'iccāmaxquī' kalhatunu' de xlaca'n
lakatunu' chihuix lej smu'yonko' a'nlhā tatzo'kni'
lakatin xasāsti' tacuīni'. Lā' nīn tintī' ca'tzī huanmā'
tacuīni', xmān ū'tunu'n a'ntī natamaklhtīni'n huā'mā'
chihuix".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Tiatira

18 Huan Espíritu Santo quilhuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac
Tiatira a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū
cāhuaniyāni' huan ixO'kxa' Dios a'ntī ka'lhī
ixlakastapun hua'chi xalamana' macscut lā' ixtojon
taxkaka hua'chi tzej xatamāpaxīn līcā'n. Xla' huan:
19 Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit ic-
ca'tzī a'nchī lāpāxquī'yā'tit lā' a'nchī quilā'a'cnīni'ni'yāuj

lā' a'nchī quilātā'scujāuj lā' a'nchī tāya'ni'yā'tit. Quit ic-
ca'tzī que chuhua'j hui'xina'n tlahua'yā'tit más xatzey
lā' tū' hua'chi xapū'la. 20 Lā' a'yuj chuntza' tlahua'yā'tit
pero a'nampala lakatin catūhuā a'ntū tlahua'palayā'tit
hui'xina'n a'ntū tū' quiminī'ni'. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xi-
na'n tamakxtekā'tit que cāmāsu'ni'yāni' huan puscāt
a'ntī huanican Jezabel. Xla' huā'mā' puscāt huan que
māsu'yu ixtachihuīn Dios. Tū' stu'ncua' a'ntū māsu'yu.
Lā' chuntza' cā'a'kxokomā' a'ntīn quintakalhlaka'ī'. Lā'
ū'tza' talītlahua a'ntūn tū' tzey xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī
con quit. Tatā'lhtata ā'makxtum puscan lā' tahua' a'ntū
cālē'ksajuī'canī't huan ídolos. 21 Quit xa'icka'lhīmā' palh
huan puscāt ī'xtāpalīlh ixtapāstacna', pero xla' tū'
makxtekcu'tun a'ntūn tū' tzey. 22 Lā' ū'tza' quit na'iclīt-
lahua que ca'ī'tza'ca'nli huan puscāt. Lā' xla' natamā'
na ixtama' lā' napātīni'n. Lā' ixtatā'chihuīni' nā xlaca'n
lej lhūhua' natapātīni'n. Chuntza' na'ictlahua palh xla-
ca'n tū' tamakxteka tatlahua a'ntūn tū' tzey. 23 Lā' nā
na'iccāmaknī ixcamana' huanmā' puscāt. Chuntza' nat-
aca'tzīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn quintatā'tapa'ksī quit
iclakapaskō' huan ixtapāstacna'ca'n lā' ixtapuhuānca'n
chi'xcuhuī'n. Lā' quit na'iccāmāpalayāni' chā'tunu' de
hui'xina'n chu a'nchī tlahuanī'ta'ntit ixlīhuāk catūhuā.
24 Chuhua'j macsti'na'j na'iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn
de hui'xina'n xalanī'n nac Tiatira. Na'iccāhuaniyāni'
macsti'na'j hui'xina'n a'ntīn tū' stālani'nī'ta'ntit huan
a'ntū māsu'yu huan puscāt Jezabel lā' tū'
maksca'tnī'ta'ntit a'ntū ixtapuhuān huan ko'ti'ti' chu
a'nchī huan Jezabel. Quit tū' iccāhuaniyāni' que hui'xi-
na'n catlahua'pala'tit ā'lakatin catūhuā. 25 Xmān ic-
cāhuaniyāni' hui'xina'n que tū' maktin catamakxtektit
de kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixlīstu'ncua' hasta a'xni'ca'
lhānīn na'icmimpala quit. 26 A'ntīn tatlajana'n lā' quin-
ta'a'kahuāna'ni' hasta a'xni'ca' nasputa ixquilhtamacuj-
ca'n, quit na'iccāmaxquī' huan līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n
natamāpa'ksīni'n ixlīhuāk de huan xcānsipejni'.
27 Na'iccāmaxquī' huan līmāpa'ksīn a'ntū quimax-
quī'nī't quinTāta'. Lā' xlaca'n līpalha' natamāpa'ksī
huan xcānsipejni'. Lā' natamālakuanī a'ntīn tatā'lāsta'la
chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' pa'klha pātin xālu de
tla'ma'nc hasta lacpītzin nataxtu xatalakpa'klhni'. 28 Lā'
nā xlaca'n na'iccāmaxquī' huan mātuncuīnī' sta'cu.
29 Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo
cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Sardis

3 Huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n
nac Sardis a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī macā'n huan Espíritu
Santo nac huan lakatojon cā'lacchicni' lā' a'ntī cālē'mā'
huan lakatojon sta'cu. Xla' huan:
Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'yuj
huancan que hui'xina'n xalakahuan pero quit iccālak-
tzī'nāni' hua'chi xanīnī'n. 2 Lej skalalh catahui'la'tit. Lā'
ā'chulā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios. Palh tū' na'a'kahuā-
na'ni'yā'tit ā'chulā', hui'xina'n chō'la chu maktin
napātza'nkāyā'tit Dios. 3 Capāstactit a'ntū cātamā-
su'ni'ni' lā' a'ntū kaxpa'tnī'ta'ntit. Ca'a'kahuāna'ni'tit lā'
caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Palh tū' skalalh
natahui'layā'tit, quit na'icmin chu līmaktin hua'chi
kalhatin ka'lhāna'. Tū' ca'tzīcan lhānīn naka'lhāna'n. Lā'
tū' catica'tzītit a'xni'ca' na'icchin quit. 4 Lā' xmān
makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tū' tatonkopūnī'ta'ntit.
Lā' xlaca'n naquintatā'latā'kchoko. Lā' natalhakā'nan
con huan xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' chuntza' lī-
makuan como xlaca'n tatlahua a'ntū xatzey na ixla-
capūn Dios. 5 Lā' a'ntīn tatlajana'n, xlaca'n natalhakā'
xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' quit tū' icticāxa-
pani'lh ixtacuīni'ca'n de huan nac libro a'nlhā cāt-
zo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n. Lā' na'icuan na ixlacapūn quinTāta' lā' na
ixlacapūnca'n ixángeles que xlaca'n tatapa'ksī con quit.
6 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Filadelfia

7 Huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac
Filadelfia a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī lej tzey. Lā' xla' xmān
huan a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' ū'tza' ka'lhī huan llave
a'ntū ixka'lhī huan rey David. A'ntū xla' mālaquī', tūla
a'ntī namālacchō. Lā' a'ntū xla' mālacchō, nā tūla a'ntī
namālaquī'. Xla' huan:
8 Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī
que hui'xina'n ka'lhīyā'titcus macsti'na'j tahuixcān.
Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' lā'
quilā'a'kahuāna'ni'nī'ta'uj. Quit icmālaquī'nī't lakatin
mākalhcha na milacapūnca'n lā' nīn tintī' tzē namālac-
chō. 9 U'tza' huā'mā' a'ntū na'ictlahua: Quit na'iccāmāt-
zokostī, na milacapūnca'n, xlaca'n a'ntīn tatā'scuja
huan ko'ti'ti'. Xlaca'n tahuan que israelitas pero tū'
stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n nataca'tzī que
quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 10 Quit icmāpa'ksīni'lh
que hui'xina'n natāyani'yā'tit macsti'na'j. Lā' como
hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, lā'
tāyani'nī'ta'ntit, lā' quit na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca'
namin huan a'ntū natapūpātīni'n ixlīhuākca'n xalanī'n
nac huā'mā' quilhtamacuj. A'xni'ca' napātle'ke huā'mā',
naca'tzīcan a'ntī lej stu'ncua' takalhlaka'ī'. 11 Quit palaj
na'icmimpala. Tū' camakxtektit a'ntū makl-
htīni'nī'ta'ntit lā' chuntza' namaklhtīni'nā'tit huan
mintatlajca'n. Lā' chuntza' tintī' caticāmāmakchuyīni'
namaklhtīni'nā'tit mintatlajan. 12 Xlaca'n a'ntīn tatla-
jana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūnī'n huan ixlī-
tokpān quinDios. Lā' tū' maktin catitataxtulh de huan
nac lītokpān. Lā' nac huā' tamā'na tantūnī'n na'iccāt-
zo'kui'lī ixtacuīni' quinDios lā' huan ixtacuīni' de ī'xcān-
sipej quinDios. U'tza' a'ntū huanican Jerusalén xasāsti'
a'ntū nayujāchi de nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios.
Lā' nā huan xasāsti' quintacuīni' nā na'iccātzo'kui'lī nac
huan tamā'na tantūnī'n.

13 Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo
cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Laodicea

14 Huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac
Laodicea a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā'
a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī pō'ktu huan a'ntū
stu'ncua'. Xla' pō'ktu māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā'
ū'tza' a'ntī mā'a'nanīlh ixlīhuāk a'ntū Dios ixlacasqui'n
que na'a'nan. Xla' huan:
15 Quit icca'tzī a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Hui'xi-
na'n tū' quilā'a'kahuāna'ni'cu'tunāuj lā' tū' makx-
tekcu'tunkō'yā'tit. Quit iclacasqui'n que nalīhui'līyā'tit
a'ntū hui'xina'n natlahua'yā'tit palh naquilā'a'kahuā-
na'ni'yāuj o palh chu līmaktin namakxtekkō'yā'tit quin-
tachihuīn. 16 Lā' como hui'xina'n tū' līhui'lī'nī'ta'ntit
a'ntū natlahua'yā'tit, ū'tza' iccālīmakxtekcu'tunāni'.
17 Hui'xina'n hua'nā'tit: Quina'n lej ricos. Huāk xa'nca
quincā'a'nī'ni'yāni' lā' nīn tuntū' quincāmakasputāni',
chuntza' hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit. Hui'xi-
na'n hui'lā'na'ntit lej līpānīn lā' lej xānti la'yā'tit a'nchī
līla'hui'lā'na'ntit. Quit iccālaktzī'nāni' hui'xina'n hua'chi
pobres lā' laklhpi'mpi'li' lā' lakatzī'yā'tit. 18 Quit ic-
cāhuaniyāni': Caquilāmaktamāhuáuj huan oro a'ntū
māchi'chīcanī't para que huāk oro nala. Lā' chuntza'
nala'yā'tit ricos. Lā' nā caquilāmaktamāhuáuj
milu'xu'ca'n xasa'kaka para nalhakā'yā'tit porque ic-
cālaktzī'nāni' laklhpi'mpi'li' lā' ū'tza' līmāxana'. Lā'
caquilāmaktamāhuáuj līcu'chu'ni' lā' cacātalīlacat-
lahuani' na milakastapunca'n para que chuntza' lej
xa'nca nalacahuāna'nā'tit. 19 Ixlīhuākca'n a'ntī iccāpāx-
quī', quit iccālacaquilhnī lā' iccāmāpātīnī a'xni'ca' xla-
ca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā chu a'cxtim nacāpā-
tle'keni'yāni' palh natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Xa'nca
capāstactit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. 20 Quit
icyā lā' ickēko'lhyā huan mākalhcha. Lā' palh kalhatin
nakaxmata quintachihuīn lā' namālaquī' huan
mākalhcha, quit na'ictanū na ixchic. Lā' quina'n
na'iclātā'huā'yānāuj. 21 A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccā-
makxteka xlaca'n naquintatā'māpa'ksīni'n chuntza'
hua'chi quit ictlajana'lh lā' chuhua'j ictā'māpa'ksīni'n
quinTāta'.
22 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios”.

Mācā'tanīca Dios nac a'kapūn

4 Lā' ā'calīstān quit, Juan, iclaktzī'mpā lakatin ta-
lakahuān. Quit iclaktzī'lh lakatin mākalhcha
laquī'yā nac a'kapūn. Lā' ickaxmatpā chuntza' huan
tachihuīn a'ntū ickaxmatli xapū'la lā' a'ntū ixkaxmat-
can hua'chi lakatin trompeta. Huā'mā' tachihuīn qui-
huanilh:
—Cata't ā'tzā'. Lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' a'ntū napā-
tle'ke ā'calīstān.
2 Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo quilē'lh nac
a'kapūn. Lā' huan nac a'kapūn ixyā lakatin pūtahuī'lh
a'ntū ixpūmāpa'ksīn Dios lā' a'ntza' ixuī' kalhatin. 3 Lā'
a'ntī ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn, ixlacan ī'xkaka
hua'chi xatapala chihuix a'ntū lej xkaka hua'chi de
jaspe lā' hua'chi de cornalina. Lā' huan na ixmacni'
huan pūmāpa'ksīn ixyā lakatin xkakana' hua'chi lakatin
chihuix xasca'yā'hua' a'ntū huanican esmeralda lā'
a'ntū xatapala. 4 Lā' na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn ix-
tayāna'mpā ā'pu'xamatā'ti' pūtahuī'lh. Lā' a'ntza' ix-
tahui'lāna' huan kalhapu'xamatā'ti' xalacpapatzīnī'n.
Lā' ixtalhakā'nca'n lej lacsmu'yonko'. Lā' ixtamūhui'lā-
na' ixcoronaca'n de oro. 5 Lā' ixtaxtu de huanmā'
pūmāpa'ksīn makli'pni' lā' ixjili. Lā' a'ntū hua'chi kanto-
jon ka'tla' kanchi'chi ixtalama hua'chi lamana'. Lā' ix-
tayāna' na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn. Xla' ū'tza'
a'ntū huanicu'tun huan Espíritu Santo. 6 Lā' huan na
ixlacapūn pūmāpa'ksīn ixmā' catūhuā hua'chi lakatin
mar a'ntū ixtasu'yu stala'nka' hua'chi vidrio.
Lā' na ixpajtzu huan pūmāpa'ksīn ixtayāna' kalhatā'ti'
nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' xlaca'n ixtaka'lhī lej
lhūhua' ixlakastapunca'n lā' chuntza' tzē ixtalaktzī'n
a'ntū ixuī' na ixlacapūnca'n lā' a'ntū ixuī' na ixkēnca'n.
7 Kalhatin ixtasu'yu hua'chi león. Lā' ixlīkalhatu' huam-
pala xla' ixtasu'yu hua'chi lakatin xati'na'j huācax. Lā'
huan ixlīkalhatu'tun huampala, xla' ixka'lhī ixlacan
hua'chi ixla' chi'xcu'. Lā' huan ixlīkalhatā'ti' xla' ixta-
su'yu hua'chi lakatin águila ixkosnū'ntlā'huan. 8 Lā'
kalhatunu' de huan kalhatā'ti' ixtaka'lhī lakachāxanā'n
ixlīkosnu'ca'n. Lā' huan ixlīkosnu'ca'n huāk lakastapun
ixtahuanī't na ixchakān lā' na ixmacni'. Lā' xlaca'n ix-
tatlī' cā'tuncuj lā' cā'tzī'sa. Lā' tū' maktin ixtamakxteka
palh tū' natahuan:
Ca'a'cnīni'ni'ca huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō'
līmāpa'ksīn lā' a'ntī huī', lā' pō'ktu ixuī', lā' pō'ktu
natahui'la.
9 Lā' chuntza' huan kalhatā'ti' ixtamācā'tanī Dios lā'
ixta'a'cnīni'ni' lā' ixtamaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixuī'
nac pūmāpa'ksīn lā' a'ntī huī' para pō'ktu. 10 Lā' a'xni'ca'
huan kalhatā'ti' ixtahuan chuntza', huan kalhapu'xam-
atā'ti' lacpapatzīnī'n ixtatatzokostani' Dios a'nlhā ixuī'
huan nac pūmāpa'ksīn. Lā' chuntza' ixtamācā'tanī Dios
a'ntī huī' para pō'ktu. Lā' ixtahui'lī ixcoronaca'n na ixla-
capūn Dios lā' ixtamālacnūni'. Lā' ixtahuan:
11 QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksīni' lā' līmakuan
namācā'tanīca'na' lā' na'a'cnīni'ni'ca'na'.
Lā' nā minī'ni' naka'lhī'ya' lhūhua' līmāpa'ksīn como
hui'x cāmā'a'nanīnī'ta' ixlīhuāk.
Por mintapuhuān lakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan.

Huan ca'psnat lā' huan Cordero

5 Lā' quit iclaktzī'lh lakatin ca'psnat a'ntū ixtapās-
milinī't. Ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ix-
uī' huan na ixpūmāpa'ksīn. Ixtatzo'kni' na ixchakān lā'
na ixmacni'. Lā' huan ca'psnat ixpāsmilicanī't lā' ixlīs-
lantacanī't lakatojon sellos. 2 Lā' quit iclaktzī'lh kalhatin
ángel lej tli'hui'qui. Lā' lej palha' chihuīna'lh lā' hualh:

—¿Tichū ka'lhī līmāpa'ksīn para naxtī'ta huan sellos
a'nlhā slantacanī't lā' namālakapitzi huan xatapūsmilh
ca'psnat?
3 Lā' tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn
para napūxcuta huan ca'psnat lā' nalaktzī'n na ix-
chakān. Tū' kaksca nīn kalhatin nac a'kapūn lā' nīn nac
cā'ti'ya'tna' lā' nīn nac cā'līnīn. 4 Lā' quit lej xa'iclīcal-
huan como tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmā-
pa'ksīn para napūxcuta huanmā' ca'psnat lā' nalaktzī'n
na ixchakān. 5 Lā' kalhatin de huan xalacpapatzīnī'n
quihuanilh:
—Tū' cacalhua'. A'ntī ixtacuīni' León xala' huan tribu
de Judá lā' xla' ū'tza' ī'xū'yātā'nat David, xla' tlajana'nī't.
Lā' xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāxtī'ta huan lakato-
jon sellos lā' namālakapitzi huan ca'psnat.
6 A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin a'ntī ixtacuīni' Cordero
a'ntī ixyā na ixlaclhpu'nanca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ix-
tayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpap-
atzīnī'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixmacni' huan ixpūmā-
pa'ksīn Dios. Huan Cordero ixyā a'yuj ixtasu'yu que xla'
ixmaknīcanī'ttza'. Lā' huan Cordero ixka'lhī kantojon
ixa'kalokot lā' lakatojon ixlakastapun. Lā' huan lakato-
jon lakastapun ū'tza' huanicu'tun huan Espíritu Santo
a'ntī Dios macaminī't na ixlīhuāk huan quilhtamacuj.
7 Huan xatapāsmilh ca'psnat ixchi'pahuī' na ixmacacā-
na'j Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Lā' a'ntī ix-
tacuīni' Cordero laka'lh lā' maklhtīni'lh huan xatapās-
milh ca'psnat. 8 Lā' a'xni'ca' maklhtīni'lh, huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā'
huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tatat-
zokostani'lh huan Cordero. Lā' kalhatunu' lacpap-
atzīnī'n ixtaka'lhī lakatunu' arpa. Lā' ixtaka'lhī lakatin
kā'x de oro a'nlhā ixmojōcan huan pūm. Lā' huan pūm
ū'tza' hua'chi ixoraciónca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios.
9 Lā' xlaca'n ixtatlī' huā'mā' xasāsti' tatlī'n:
Hui'x minī'ni' namaklhtīni'na' huan ca'psnat lā' nacāx-
tī'ta' huan sellos a'ntū līslantacanī't como hui'x lī-
macamāstā'nanca'tza'.
Lā' minka'lhni' ū'tza' līmāpala' ixtalaclē'ica'n xalanī'n
na ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' huan a'ntīn tachihuī-
na'n ā'tāpātin tachihuīn lā' xalanī'n ixlīhuāk huan xcān-
sipejni'.
Lā' chuntza' xlaca'n tzē natatapa'ksī con Dios.
10 Hui'x cālacsacui'līnī'ta' para natamāpa'ksīni'n lā'
natatā'scuja Dios.
Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.
11 Lā' quit iclaktzī'mpā. Lā' iccākaxmatli ixtachihuīn-
ca'n huan millones de ángeles a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't
huan pūmāpa'ksīn lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna'
nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n. 12 Lā'
xlaca'n lej palha' tahualh:
Minī'ni' namaxquī'can līmāpa'ksīn huan Cordero a'ntī
maknīca.
Lā' minī'ni' namaxquī'can ixlīhuāk.
Xla' ka'lhī ixlīhuāk tapāstacna' lā' tahuixcān.
Lā' lej minī'ni' que xmān ū'tza' na'a'cnīni'ni'can lā'
namācā'tanīcan lā' namāka'tlī'can.
13 Lā' tuncan ickaxmatli a'nchīn tachihuīna'lh ixlīhuāk
a'ntū Dios cāmā'a'nanīlh lā' mālakahuanīlh nac
a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac cā'līnīn lā' nac mar.
Lā' tahualh:
Dios a'ntī huī' na ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero
cacāmācā'tanīca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca lā' cacāmāpāx-
uhuīca.
Lā' lej cataka'lhīlh lhūhua' līmāpa'ksīn.
14 Lā' tahualh huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti':
—¡Chuntza' calalh!
Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tataquilh-
pūtani'lh lā' tamācā'tanīlh Dios a'ntī huī' para pō'ktu.

Huan lakatojon sellos

6 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh a'nchī xtī'tli huan Cordero
huan xapū'la de huan lakatojon sellos. Lā' ickax-
matli a'nchī chihuīna'lh kalhatin de huan kalhatā'ti'
a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' ixtachihuīn
ixkaxmatcan hua'chi lakatin jilini'. Lā' quihuanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
2 Lā' quit iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā'
a'ntī ixkēhuī' ixka'lhī lakatin a'kxmū't. Lā' maxquī'ca
lakatin corona. Lā' xla' ixtasu'yu hua'chi kalhatin a'ntī
ixtlajana'nī't lā' chu a'mpā para natlajana'mpala.
3 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu'
sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu'
de huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti'. Lā' quihuanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
4 Lā' taxtupā ā'lakatin cahuāyuj xatzu'tzo'ko. Lā' a'ntī
ixkēhuī' macamaxquī'ca līmāpa'ksīn para natlahua
huan guerra nac cā'ti'ya'tna'. Lā' maxquī'ca huan līmā-
pa'ksīn para que tzē natalāmaknī huan tachi'xcuhuī't.
Lā' maxquī'ca kantin ka'tla' espada.
5 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan
ixlīlakatu'tun sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh
huan ixlīkalhatu'tun. Lā' quihuanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xatzi'tze'ke. Lā' a'ntī
ixkēhuī' ixchi'patēlha lakatin pūpūlhcān. 6 Lā' ickaxmat-
pā lakatin tachihuīn a'ntū hua'chilh taxtulh ixlaclh-
ni'ca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti'. Lā' hualh:
—Lakatin kilo de trigo ixtapalh a'ntūn tzē tlajacan
lakatin chi'chini' xatascujāt. Lā' lakatu'tun kilos de ce-
bada ixtapalh chu a'cxtim a'ntū tlajacan lakatin chi'chi-
ni' xatascujāt. Lā' tū' pāxcat catilīlaca huan aceite lā'
huan vino.
7 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatā'ti'
sello. Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ixlīkalhatā'ti'. Lā'
quihuanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
8 Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasca'yā'hua'. Lā' a'ntī
ixkēhuī' māpācuhuīca Līnīn. Lā' na ixkēn ixmimā'cha'
kalhatin a'ntī ixuanican Xapuxcu' Cā'līnīn. Lā' xlaca'n
cāmacamaxquī'ca huan līmāpa'ksīn para natamā-
pa'ksīni'n ixlīlakatā'ti' huan quilhtamacuj. Lā' cāmax-

quī'ca līmāpa'ksīn para que tzē natapūmaknīni'n huan
espada. Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para que tzē na-
talīmaknī huan tachi'xcuhuī't huan tatzi'ncsta lā' huan
ta'jatat lā' huan animalhna' a'ntū tahua'nan.
9 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan
ixlīlakaquitzis sello. Lā' quit iclaktzī'lh, na ixtampīn
huan altar, a'ntī ixcāmaknīcanī'ttza' como xlaca'n ix-
tamāsu'yunī't huan ixtachihuīn Dios lā' tū' maktin
tamakxtekli. 10 Lā' xlaca'n lej palha' ixtachihuīna'n lā'
tahualh:
—QuinDiosca'n, hui'x tzey lā' huāk tzey a'ntū
tlahuanī'ta'. Lā' hui'x pō'ktu' tlōkentaxtūya' a'ntū
hua'na'. Lā' ¿lhāchūnīntza' nacāmālaclī'pini'ya' huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'ti'ya'tna'? Lā'
¿lhāchūnīntza' nacāmāpātīnī'ya' xlaca'n a'ntīn quincā-
tamaknīni'?
11 Lā' xlaca'n ixlīhuākca'n cāmaxquī'ca ixtalhakā'nca'n
xasa'kaka. Lā' cāhuanica que cataka'lhīlh ā'macsti'na'j
hasta a'xni'ca' nata'a'cchā'nkō' ixlīhuākca'n huan
tā'timīn, huan a'ntī ixtatā'scuja Cristo a'ntī nacāmaknī-
can hua'chi xlaca'n.
12 Lā' quit iclaktzī'lh a'nchī huan Cordero xtī'tpā huan
ixlīlakachāxan sello. Lā' lej palha' tzuculh tachiqui huan
ti'ya't. Lā' huan chi'chini' tzi'tze'ke lakō'lh hua'chi
kalhtin lu'xu' xatzi'tze'ke lā' lhtululu. Lā' huan māl-
hcuyu' spi'nenke' lakō'lh hua'chi ka'lhni'. 13 Lā' huan
sta'cu tamincha' de nac a'kapūn lā' tayujli nac
cā'ti'ya'tna' chuntza' hua'chi huan higos xastaka tayuja
a'xni'ca' huan ū'ni' lacchiqui huan qui'hui'. 14 Lā' huan
a'kapūn tū'tza' ixtasu'yu. Lalh hua'chi lakatin ka'tla'
ca'psnat a'ntū xatapāsmilh. Lā' tatalacsijli ixlīhuāk
huan kēstīnni' lā' huan pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar.
15 Lā' tatatzē'kli huan reyes xalanī'n nac cā'quilhta-
macuj lā' nā a'ntī ixtamāpa'ksīni'n lā' huan generales
lā' huan ricos lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī más ix-
tatasqui'nī lā' huāk huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixta-
makscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. Ixlīhuākca'n
tatatzē'kkō'lh huan nac lhu'cu' lā' huan nac cā'talhpān-
na' nac cā'qui'huī'n. 16 Lā' ixtata'sa lā' ixtahuani huan
kēstīnni' lā' huan talhpānnī'n:
—Cayujtit lā' caquilā'a'klhta'lauj para na'iccāpū-
tatzē'kāni' de na ixlacapūn Dios a'ntī huī' nā ixpūmā-
pa'ksīn. Lā' caquilāmātzē'kui de na ixlacapūn a'ntī
huanican Cordero porque xla' lej naquincā-
tamāpātīnīyāni' por huan tūn ictlahuanī'tauj.
17 Chuntza' chilhtza' huan quilhtamacuj a'ntū
napūmāpalacan con Dios. Lā' nīn tintī' a'ntīn tzē
natāyani'.

Cātankāhui'līca huan ixsello Dios ī'xū'yātā'natna' Israel

7 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh kalhatā'ti' ángeles ix-
tayāna' ixa'katzā'stūtā'ti' de huan ti'ya't. Xlaca'n ix-
tataxtoktīmā'na huan lakatā'ti' ū'ni'. Lā' chuntza' tū'
ixū'nun nīn macsti'na'j huan nac ti'ya't lā' huan nac
mar lā' nīn nac a'katin qui'hui'. 2 Lā' iclaktzī'mpā
ā'kalhatin ángel a'ntī mincha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan
chi'chini'. Lā' xla' ixlē'mā' ixsello Dios xalakahuan. Lā'
huā'mā' ángel lej palha' cātā'chihuīna'lh huan
kalhatā'ti' ángeles a'ntī ixcāmaxquī'canī't līmāpa'ksīn
para natatlahuani' a'ntūn tū' tzey huan ti'ya't lā' huan
mar. 3 Lā' cāhuanilh:
—Nīn tuntū' catlahuani'tit huan ti'ya't nīn huan mar
lā' nīn huan qui'hui' hasta a'xni'ca' na'iccā-
tankāhui'līyāuj huan sello huan a'ntīn tatapa'ksī con
Dios.
4 Lā' quihuanica lhānchula' ixlīhuākca'n a'ntīn cā-
tankāhui'līca huan ixsello Dios. Lā' xlaca'n lakatin cien-
to ā'tu'pu'xamatā'ti' mil ixtahuanī't ī'xū'yātā'natna'
ixo'kxa'n Israel. 5 Lakacāujtu' mil ī'xū'yātā'natna' Judá
a'ntī ixtalē'ntza' huan sello, lā' lakacāujtu' mil
ī'xū'yātā'natna' Rubén, lā' lakacāujtu' mil ixla' Gad, 6 lā'
lakacāujtu' mil ixla' Aser, lā' lakacāujtu' mil ixla' Neftalí,
lā' lakacāujtu' mil ixla' Manasés, 7 lā' lakacāujtu' mil
ixla' Simeón, lā' lakacāujtu' mil ixla' Leví, lā' lakacāujtu'
mil ixla' Isacar, 8 lā' lakacāujtu' mil ixla' Zabulón, lā'
lakacāujtu' mil ixla' José, lā' lakacāujtu' mil ixla' Ben-
jamín.

Huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalhakā'nanī't de xasa'kaka

9 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā'
tūla ixcāpūtle'kecan. Xlaca'n xalanī'n ixlīlakalhūhua'
xcānsipejni' lā' xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā'
ixlīhuākca'n huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' ixtayāna'
na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lā' nā ixlacapūn huan
Cordero. Lā' ixtalhakā'nca'n lej sa'kaka ixuanī't. Lā' ix-
tachi'patēlha xtacna'. 10 Lā' xlaca'n lej palha' tahualh:
Quincātamāpūtaxtūni' quinDiosca'n a'ntī huī' na ix-
pūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero.
11 Lā' ixlīhuākca'n huan ángeles ixtalītamacxti'li'nī't
huan pūmāpa'ksīn lā' huan lacpapatzīnī'n lā' huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā'
huan ángeles tataquilhpūtalh na ixlacapūn huan
pūmāpa'ksīn lā' tamācā'tanīlh Dios. 12 Lā' tahualh:
Stu'ncua' a'nchīn tahuan.
Camācā'tanīca lā' camāka'tlī'ca Dios.
Xmān ū'tza' ka'lhīkō' huan tapāstacna'.
Camaxquī'ca pāxcatca'tzī lā' ca'a'cnīni'ni'ca porque
xmān ū'tza' ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.
Lā' xla' huāk tzēn tlahua.
Lā' chuntza' pō'ktu calalh.
13 Lā' kalhatin de huan lacpapatzīnī'n
quinkalhasqui'nīlh:
—¿Tichū xlaca'n huan tī talhakā'nanī'ttza' xasa'kaka?
¿Lhachū tamincha'?
14 Lā' quit ickalhtīlh:
—Quit tū' icca'tzī. Hui'x ca'tzīya'.
Lā' xla' quihuanilh:
—U'tza' huā' tamā'na a'ntīn tatāyani'lh huan ka'tla'
līpātīn. Xlaca'n talakche'kē'lhtza' ixlu'xu'ca'n con ix-
ka'lhni' huan Cordero. Lā' ū'tza' stala'nka'tza' līlalh
ixlu'xu'ca'n. 15 Lā' ū'tza' talīyāna' na ixlacapūn ixpūmā-
pa'ksīn Dios. Lā' tatā'scuja Dios na ixlītokpān de tuncuj
lā' de tzī'sa. Lā' Dios a'ntī huī' nac pūmāpa'ksīn, xla' cā-
maktaka'lha xlaca'n. 16 Lā' chuntza' xlaca'n tū'tza' mak-
tin catitatzi'ncsli. Lā' tū'tza' maktin catitakalhpūtīlh
para pō'ktu. Huan chi'chini' tū'tza' caticāmacchālh lā'

tū'tza' maktin caticāmājiclhuī'lh huan tū xu'nu.
17 Tū'tza' caticāpātle'keni'lh huā'mā' xlaca'n como huan
Cordero a'ntī huī' na ixpu'nan huan pūmāpa'ksīn, ū'tza'
nacāmaktaka'lha. Lā' nacālē'ncan a'nlhā taxtuhuī' huan
xcān a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios
nacāmāko'xamāka'tlī' lā' tū'tza' catitacalhualh.

Xtī'tca ixlīlakatojon sello

8 Lā' huan Cordero xtī'tli ixlīlaktojon sello. Lā' lej
ca'cs ā'lanāna'lh nac a'kapūn hua'chi pūpitzi hora.
2 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan kalhatojon ángeles a'ntī
ixtayāna' na ixlacapūn Dios. Lā' xlaca'n cāmacamax-
quī'ca kantojon trompetasna'. 3 Lā' ā'calīstān chimpā
ā'kalhatin ángel lā' ixlīmin lakatin pūlakaxpu'pu'n de
oro. Lā' tāyalh na ixlacapūn huan altar. Lā' xla' maca-
maxquī'ca lej lhūhua' pūm a'ntū namālacnūni' Dios
huan nac altar de oro na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn.
Lā' mālacnūlh huan pūm lā' nā huan ixoracionca'n
huan ixtachi'xcuhuī't Dios. 4 Lā' huan xajini' pūm tax-
tulh de na ixmacan huan ángel lā' tā'kayāhualh. Lā'
chā'lh hasta na ixlacapūn Dios. Lā' nā huan ix-
tachi'xcuhuī't Dios, nā a'ntza' chā'lh ixoracionca'n
a'ntūn tatlahualh. 5 Lā' huan ángel chi'palh huan
pūlakaxpu'pu'n lā' līmātzumalh huan jala'nat de huan
nac altar lā' pūxtekelh nac cā'ti'ya'tna'. Lā' tzuculh jili
lā' makli'pli lā' lej macasā'nalh lā' talacchiquilh huan
ti'ya't.

Huan trompetas

6 Lā' ā'calīstān huan kalhatojon ángeles tatacāxli para
nataskoli' con huan ixtrompetaca'n.
7 Huan xapū'la ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā' yujli
chejet lā' macscut tā'lacxtuca con ka'lhni'. Lā' lej palha'
mincha' hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā' huan ixlīquilhmac-
tu'tun ti'ya't lhculh. Lā' ixlīkantu'tun qui'hui' lhculh. Lā'
ixlīhuāk huan seket xastaka lhcukō'lh.
8 Lā' huan ixlīkalhatu' ángel skoli'lh con ixtrompeta.
Lā' maka'nca nac mar catūhuā hua'chi lakatin ka'tla'
kēstīn a'ntū ī'lhcumā'. Lā' ixlīpitu'tun huan mar ka'lhni'
lakō'lh. 9 Lā' tanīkō'lh ixlītāpātu'tun de ixlīhuāk a'ntū ix-
uī' nac mar. Lā' cāmālakuanīca ixlītāpātu'tun de huan
barcos.
10 A'calīstān ixlīkalhatu'tun ángel skoli'lh con ix-
trompeta. Lā' mincha' de nac a'kapūn lakatin sta'cu lej
xaka'tla' lā' ixlamatēlha hua'chi lakatin ka'tla'
kanchi'chi. Xla' yujli na ixlīkantu'tun pūxka lā' huan
mu'sni'. 11 Lā' huan sta'cu ixtacuīni' Xaxū'ni'. Lā'
ixlītāpātu'tun de huan xcān taxū'yankō'lh. Lā' lhūhua'
tachi'xcuhuī't talaknīlh a'xni'ca' tahua'lh huan xcān
a'ntū xū'ni' ixuanī't.
12 A'calīstān huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā skoli'pā con
ixtrompeta. Lā' lactlahuaca ixlītāpātu'tun de huan
chi'chini' lā' nā ixlītāpātu'tun de huan mālhcuyu' lā' de
huan sta'cu. Lā' a'nlhā cālactlahuaca, tū'tza' ix-
tamāxkakēni'n. Lā' tū' xkakalh lakatā'ti' horas de tun-
cuj. Lā' tū' xkakalh lakatā'ti' horas de huan tzī'sa.
13 A'calīstān quit iclaktzī'lh huan ángel a'ntī ixkos-
nū'ntlā'huan lej tālhmā'n nac cā'ū'nī'n. Lā' ickaxmatli
a'nchī lej palha' hualh:
—¡Xānti tala ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac
cā'ti'ya'tna' a'xni'ca' huan trompetas natapūskoli' huan
kalhatu'tun ā'xmān ángeles!
9 Lā' ā'calīstān ixlīkalhaquitzis ángel skoli'lh con
ixlīskoli'. Lā' quit iclaktzī'lh lakatin sta'cu a'ntū min-
cha' de nac a'kapūn lā' chilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā'
huan sta'cu maxquī'ca huan llave de huan lhu'cu' a'ntū
lej pūlhmā'n lā' tū' ka'lhī ixtampūn. 2 Lā' huan sta'cu
mālaquī'lh huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' tā'cxtuchi
lhūhua' jini' hua'chi a'nlhā huī' lhūhua' macscut. Lā'
lhūhua' jini' tamacatalh lā' huan ū'ni' tzi'tze'ke lakō'lh.
Lā' tū'tza' tasu'yulh huan chi'chini'. 3 Lā' tayujchi de
huan jini' huan xtu'qui' lā' tachilh hasta nac
cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmaxquī'ca talacasqui' para natax-
cana'n hua'chi culūtl. 4 Lā' cāhuanica que tuntū' natat-
lahuani' huan seket nīn huan qui'hui' lā' nīn huan
tacha'ni'. Xmān tzē ixtamātakāhuī'lh huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixtaka'lhī na ixtankānca'n huan
sello a'ntū ixla' Dios. 5 Cāmakxtekca huan xtu'qui' para
natamāpātīnī huan tamā'na tachi'xcuhuī't xmān
lakaquitzis mālhcuyu'. Taxcana'lh hua'chi culūtl lā'
chuntza' cāmāpātīnīca. Pero tū' cāmakxtekca nata-
maknī huan tachi'xcuhuī't. 6 A'xni'ca' napātle'ke
huā'mā', huan tachi'xcuhuī't nataputza a'nchī ix-
tapūnīlh pero tū' catitakaksli. Xlaca'n natanīcu'tun pero
tūlalh catitanīlh.
7 Huan xtu'qui' ixtahuanī't hua'chi cahuāyuj tacāxyā-
na' para huan guerra. Na ixa'kxākca'n ixtaka'lhī
catūhuā hua'chi coronas de oro. Lā' ixlacanca'n hua'chi
ixlacan kalhatin chi'xcu' ixtahuanī't. 8 Lā' huan
ixya'jca'n ixtasu'yu hua'chi ixya'j kalhatin puscāt. Lā' ix-
tatzanca'n hua'chi ixtatzan león. 9 Lā' ix-
tacu'xahua'ca'na catūhuā hua'chi līcā'n. Lā' a'nchī ixta-
macasā'nan ixpekenca'n hua'chi macasā'nan lhūhua'
carros a'ntūn tastancalē'n cahuāyuj a'xni'ca' tatu'jnun-
tēlha nac guerra. 10 Lā' ixtapūxcana'n ī'stajanca'n
hua'chi huan culūtl xcana'n. Lā' con huan ī'stajanca'n
tzē ixtamātakāhuī' huan tachi'xcuhuī't xmān
lakaquitzis mālhcuyu'. 11 Lā' huan xtu'qui' ixtaka'lhī
kalhatin xapuxcu'. Xla' ū'tza' huan ángel a'ntī ixlīmā-
macū'canī't huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Huā'mā' ángel ix-
tacuīni' Abadón ixtachihuīnca'n hebreos, lā' Apolión ix-
tachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanicu'tun
Mālakahuanīni'. 12 Chuntza' pātle'kelh huan xapū'la
lakuat. Ixtisputa huanmā' ā'lakatu'.
13 Lā' huan ixlīkalhachāxan ángel nā skoli'lh con ix-
trompeta. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū min-
cha' de huan ixa'katzā'stūtā'ti' huan altar de oro a'ntū
ixyā na ixlacapūn Dios. 14 Lā' huanilh huan
ixlīkalhachāxan ángel a'ntī ixka'lhī ixtrompeta:
—Cacāmakxtekti huan kalhatā'ti' ángeles a'ntīn
cāchī'canī't na ixquilhtūn huan ka'tla' pūxka a'ntū ix-
tacuīni' Eufrates.
15 Lā' cāmakxtekca huan kalhatā'ti' ángeles. Lā' xla-
ca'n ixtacāxui'lāna'tza' como ixtaka'lhīmā'na huā'mā'

cā'ta lā' huā'mā' mālhcuyu' lā' huā'mā' chi'chini' lā'
huā'mā' hora a'xni'ca' nacāmaknīcan ixlītāpātu'tun de
ixtalhūhuā't de huan tachi'xcuhuī't. 16 Ixuancan que ix-
uī' lakatu' ciento millones de tropas kētō'lana'nī'n, ixla-
ca'n huan kalhatā'ti' ángeles.
17 Lā' a'xni'ca' quit xa'iclakachuyamā', iccālakalaktzī'lh
huan tamā'na cahuāyujnu' lā' nā a'ntī ixtakēhui'lāna'.
Lā' ixtacu'xahua'ca'na catūhuā spi'nenke' hua'chi macs-
cut lā' azul lā' lhmucucu hua'chi azufre. Lā' ū'tza' a'ntū
tapūtamaktāya. Lā' huan cahuāyuj ixtaka'lhī ixa'kxāk-
ca'n hua'chi ixla' león. Lā' ixtaquilhtaxtu huāk macscut
lā' jini' lā' azufre. 18 Lā' huanmā' cālīmaknīca ixlītāpā-
tu'tun de ixtalhūhuā't de huan tachi'xcuhuī't por huan
lakatu'tun lakuat a'ntūn taquilhtaxtulh huan cahuāyuj.
Huan lakatu'tun lakuat huāk macscut lā' jini' lā' azufre.
19 Huan cahuāyujnu' tzē ixtaxcana'n con ixquilhni'ca'n
lā' tzē ixtamātakāhuī'nin con ī'stajanca'n. Lā' ī'stajan-
ca'n hua'chi lūhua' ixuanī't lā' ixtaka'lhī ixa'kxākca'n. Lā'
chuntza' con ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī'nin.
20 Lā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatachokolh
lā' tū' talaknīlh huan lakuat, xlaca'n tū' tamakxtekli
tamācā'tanī huan ídolos a'ntū māni' ū'tunu'n ixtat-
lahuanī't. Lā' tū' tamakxtekli tamācā'tanī ixlacscujnī'n
huan ko'ti'ti' lā' huan ídolos de oro lā' de plata lā' de
bronce lā' de chihuix, a'yuj huan ídolos tū' talacahuā-
na'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n lā' tūla tatlā'huan. 21 Lā'
huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tamakxtekli tamaknīni'n lā'
tū' tamakxtekli tatlahuāna'n. Lā' tū' tamakxtekli tat-
lahua talākalhī'n lā' tū' tamakxtekli taka'lhāna'n.

Huan ángel a'ntī ixchi'panī't huan libro

10 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatin ángel a'ntī ix-
ka'lhī lej lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' yujchi de nac
a'kapūn. Ixlītamacxti'li' lakatin poklhnu'. Lā' na ixa'kxāk
ixlītamacxti'li' lakatin māchā'xcuali'ncā't. Lā' ixlacan lej
ixmāxkakēni'n hua'chi huan chi'chini'. Lā' ixchēkēni'n
ixtatasu'yu hua'chi kanatunu' lamana'. 2 Lā' ixchi'panī't
lakatin ti'na'j libro a'ntū ixmālakapitzicanī't. Lā' yāhualh
ixtantūcāna'j huan nac mar lā' ixtantūxuc ixyāhuanī't
nac cā'ti'ya'tna'. 3 Lā' lej palha' ta'salh hua'chi ta'sa
lakatin león. Lā' a'xni'ca' ta'salh, takalhtīni'lh huan
kalhatojon jilini'nī'n. 4 Lā' a'xni'ca' huan kalhatojon jili-
ni'nī'n ixtachihuīna'nī'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Lā'
ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn.
Lā' quihuanilh:
—Tū' catzo'kti. Tzē'k naca'tzīya' a'ntūn tahualh huan
kalhatojon jilini'nī'n.
5 A'calīstān huan ángel a'ntī iclaktzī'lh ixyā nac mar lā'
nac ti'ya't, xla' cha'xli ixpekcāna'j para nac a'kapūn.
6 Lā' hualh que ixlīstu'ncua' por Dios a'ntī huī' para
pō'ktu lā' a'ntī cātlahuanī't huan a'kapūn lā' huan ti'ya't
lā' huan mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' hualh:
—Tū'tza' catitakoxīlh makān. 7 A'xni'ca' huan ixlīkalha-
tojon ángel naskoli' con ixtrompeta a'xni'ca' natlōken-
taxtūcan a'ntū ixtapuhuān Dios a'ntū chuhua'j tzē'k
huī'. Chuntza' Dios cāhuanilh huan a'cta'sana'nī'n
xalanī'n makāntza' a'ntī ixtatā'scuja Dios.
8 A'calīstān ickaxmatpā huan tachihuīn xala' nac
a'kapūn a'ntū xa'ickaxmatnī'ttza' pū'la. Lā' quihuanilh:
—Capit lā' camaklhtīni' huan libro a'ntū mālakapitzi-
canī't a'ntūn chi'payā huan ángel a'ntī yā nac mar lā'
nac ti'ya't.
9 Lā' iclaka'lh huan ángel lā' icsqui'ni'lh huan libro
xati'na'j. Lā' quihuanilh:
—Camaklhtīni' lā' cahua't. Lā' nalīpāxū'ya'na' lā' a'yuj
se'ksi' hua'chi ta'xcāt naquilhca'tzī'ya' na minquilhni'.
10 Lā' icmaklhtīni'lh huan xati'na'j libro a'ntū ix-
chi'payā huan ángel lā' icua'lh. Lā' lej se'ksi' icquilh-
ca'tzīlh, hua'chi taxcā't. Lā' a'xni'ca' xa'icua'nī'ttza',
iclīpāxū'ya'nkō'lh. 11 Lā' quihuanica:
—Maclacasqui'na' nahuampala'ya' ā'maktin a'ntū
Dios huan ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhuī't
xalanī'n lhūhua' xcānsipejni' lā' xalanī'n huan tāpāl-
hūhua' tachihuīn lā' nā huan reyes.

Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n

11 Quimaxquī'ca kentin a'ctzina'j qui'hui' a'ntū
pūlaclhcāna'ncan. Lā' quihuanica:
—Capit lā' calaclhca' huan ixlītokpān Dios lā' huan al-
tar. Lā' cacāpūtle'ke ixlīhuākca'n a'ntīn tamācā'tanī
Dios a'ntza'. 2 Lā' tū' tilaclhcā'ya' ixtanquilhni' lītokpān.
Tū' tilhcā'ya' como xla' cāmacamaxquī'canī'ttza' huan
makatiyāti'nni'. U'tunu'n natamāsā'a'kahuānī ix-
tachi'xcuhuī't Dios tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. 3 Quit ic-
cāka'lhī kalhatu' qui'a'cta'sana'nī'n. Na'iccāmaxquī'
līmāpa'ksīn para natachihuīna'n xlaca'n chu a'nchī icla-
casqui'n ixlīhuāk huan mil lakatu' cientos
tu'tumpu'xam chi'chini'. Lā' natalhakā' huan lu'xu'
a'ntū natasu'yu palh talakaputza.
4 Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n xlaca'n huan kantu'
xaqui'hui' oliva lā' nā huan kantu' pūmaksko a'ntū
tayāna' na ixlacapūn Dios a'ntī māpa'ksīkō' huan quilh-
tamacuj. 5 Palh a'ntī cātlahuani'cu'tun catūhuā a'ntūn
tū' tzey, nataquilhtaxtu lamana' a'ntū nacālīlhcuyukō'
huan ixtā'ca'tzaca'n. Lā' chuntza' natanī chuxatī a'ntī
nacātlahuani'cu'tun a'ntūn tū' tzey. 6 Huā' tamā'na
kalhatu' a'cta'sana'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn para que tū'
natamakxteka nala xcān līhuan xlaca'n tachihuī-
na'mā'na por ixpālacata Dios. Lā' taka'lhī līmāpa'ksīn
para que tzē nataxtāpalī huan xcān lā' ka'lhni' nala. Lā'
taka'lhī līmāpa'ksīn para natamacamin ixlīhuāk huan
lakuālīnīn nac cā'quilhtamacuj chō'nlhānīn xlaca'n na-
talacasqui'n.
7 Lā' a'xni'ca' natahuankō' a'ntū natahuan por ixpāla-
cata Dios, huan animal a'ntū nataxtu de nac xapūlh-
mā'n lhu'cu', xla' ū'tza' nacātā'la xlaca'n. Lā' nacātlaja
lā' nacāmaknī. 8 Lā' huan ixmacni'ca'n natatamā' nac
cā'tejen de huan xcānsipej a'nlhā quiMāpa'ksīni'ca'n Je-
sucristo xtokohua'ca'ca. Lā' ū'tza' tzē līmāpācuhuīcan
huā'mā' xcānsipej Sodoma lā' nā Egipto a'yuj tū'
chuntza' ixtacuīni'. 9 Lā' natamā' ixmacni'ca'n
lakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi. Lā' natalaktzī'n lhūhua'
tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīhuāk xcānsipejni' lā' xalanī'n
de huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' tū' namakxtekcan
nacāmā'cnūcan. 10 Lā' a'ntīn tahui'lāna' nac quilhta-

macuj, xlaca'n natalīpāxuhua a'xni'ca' nacālaktzī'ncan
xanīn. Lā' natatlahua cā'tani' lā' natalāmaxquī' lē'ksaj-
na'. Lā' chuntza' natatlahua como lej ko'hua'jua'
tamakca'tzīlh a'xni'ca' huā' kalhatu' a'cta'sana'nī'n ix-
tachihuīna'n por ixpālacata Dios.
11 Lā' iclaktzī'lh a'nchī ixlīlakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi
Dios cāmālakahuanīchokolh lā' tatā'kaquī'lh. Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn talaktzī'lh lej tajicua'lh. 12 A'calīstān
huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n takaxmatli lakatin tachi-
huīn xala' nac a'kapūn. Lā' cāhuanilh:
—Cata'ntit ā'tzā'.
Lā' tatō'ca'lh nac lakatin poklhnu' hasta nac a'kapūn.
Lā' huan ixtā'ca'tzaca'n talaktzī'lh a'nchī
tatā'kayāhualh. 13 Lā' chu tuncan lacapalh tzuculh lej
taxakā'lī huan ti'ya't. Lā' ixlīlakacāuj parte de huan
xcānsipej mālakuanīca. Lā' a'ntza' tanīlh lakatojon mil
tachi'xcuhuī't ixpālacata tachiquilh huan ti'ya't. Lā'
a'ntīn tū' tanīlh, lej tajicua'lh. Lā' ixtahuan que Dios
a'ntī xala' nac a'kapūn lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 14 Huan
ixlīlakatu' lakuat a'ksputnī't lā' palaj namimpala
ixlīlakatu'tun.

Ixlīkentojon trompeta

15 Huan ixlīkalhatojon ángel skoli'pā con ixtrompeta.
Lā' lej palha' tzuculh tachihuīna'n makapitzīn nac
a'kapūn lā' ixtahuan:
Chuhua'j quinDiosca'n māpa'ksī ixlīhuāk quilhta-
macuj. Lā' nā chuntza' ixCristo nā māpa'ksī.
Lā' xla' namāpa'ksīni'n para pō'ktu.
16 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n a'ntī ix-
tahui'lāna' na ixpūtahuī'lhca'n na ixlacapūn Dios, xla-
ca'n tataquilhpūtani'lh huan Dios lā' tamācā'tanīlh.
17 Lā' xlaca'n tahualh:
Hui'x quiMāpa'ksīni'ca'n Dios lā' hui'x ka'lhīkō'ya'
limāpa'ksīn.
Hui'x hui'la' lā' pō'ktu ixui'la' lā' pō'ktu nalatahui'la'ya'.
Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque quilāmā-
su'ni'nī'ta'uj a'nchī ka'lhīya' milīmāpa'ksīn lā' lītzu-
cunī'ta'tza' māpa'ksīni'na'.
18 Huan xalanī'n nac xcānsipejni' de huan quilhta-
macuj lej ta'a'kchā'n.
Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū natapūmāpalani'yāni'
con hui'x a'ntī quinDiosca'n.
Hui'x nacājuzgarlīya'tza' huan nīnī'n.
Lā' hui'x nacāmaxquī'ya' ixtatlajca'n xlaca'n a'ntīn
tatā'scujāni' hui'x lā' nā huan mi'a'cta'sana'nī'n lā'
ixlīhuāk mintachi'xcuhuī't lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tamācā'tanīyāni', palh xalakka'tla'n chi'xcuhuī'n o tū'.
Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū hui'x
nacāpūmāsputūya' huan a'ntīn tamāsputūcu'tun huā'
quilhtamacuj.
19 A'calīstān talaquī'lh huan ixlītokpān Dios nac
a'kapūn lā' ixtasu'yu huan nac lītokpān lakatin caja
a'nlhā ixmojōcanī't huan convenio a'ntū Dios ixt-
lahuanī't con huan ixtachi'xcuhuī't. Lā' lej tzuculh mak-
li'pa lā' con jilini' lā' tachiquilh huan ti'ya't. Lā' yujli
lhūhua' chejet.

Huan puscāt lā' huan dragón

12 Lā' ā'calīstān tasu'yulh nac a'kapūn lakatin
ka'tla' lē'cnīn. Lā' ū'tza' kalhatin puscāt ixuanī't.
Lā' hua'chilh ixmakchī'canī't con ixlīmāxkakēn chi'chini'
hua'chi lakatin vestido. Lā' ixyā nac mālhcuyu'. Lā'
ixmūhuī' lakatin corona de lakacāujtu' sta'cu. 2 Xla' ix-
camalanī't lā' ixta'sa como ixca'tzāna'yā como huan
ska'ta' ixtahui'lacu'tumā'tza'. 3 Lā' huan ixlīlakatu'
lē'cnīn tasu'yulh nac a'kapūn. U'tza' lakatin spi'nenke'
animal lej ka'tla' lā' līјicua'nī't ixuanī't. Lā' huā'mā' ani-
mal, ū'tza' huan dragón ixuanī't. Lā' ixka'lhī lakatojon
ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. Lā' lakatunu' ixa'kxāk
ixka'lhī ixcorona. 4 Lā' xuakalē'lh con ī'stajan huan
ixlīlakatu'tun parte de ixlīlhūhua' sta'cu lā' cāmacamin-
cha' nac cā'ti'ya'tna'. Lā' a'ntza' tāyachi huan dragón na
ixlacapūn huan puscāt a'ntī ixa'mā' mālacatuncuīni'n,
como xla' ixua'cu'tun huan ska'ta' a'xni'ca' ixlacatun-
cuīlh. 5 Lā' huan puscāt tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'.
Lā' ū'tza' a'ntī lej līpalha' namāpa'ksīni'n na ixlīhuāk
huan xcānsipejni'. Lā' chu tuncan huā' ska'ta' lē'ni'ca
Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. 6 Lā' huan puscāt
tzā'lalh, lā' a'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ix-
cāxui'līni'nī't Dios a'nlhā tzē natachoko, lā' a'nlhā na-
maktaka'lhcan lakatin mil lā' lakatu' ciento
tu'tumpu'xam chi'chini'.
7 A'calīstān tzuculh lakatin guerra nac a'kapūn. Lā'
Miguel a'ntī xapuxcu' ángeles, xla' lā' ixángeles talātuc-
sli con huan dragón lā' ixángeles. 8 Lā' huan dragón
tlajaca lā' tū'tza' makxtekca natahui'layācha' nac
a'kapūn lā' nā huan ixángeles. 9 Tamacaxtuca huan
ka'tla' dragón. Xla' ū'tza' huan lūhua' xala' makāntza'
lā' ū'tza' a'ntīn cā'a'kxokokō'lh ixlīhuākca'n xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. Xla' ū'tza' ixtacuīni' ko'ti'ti' lā' nā
huanican Satanás. Cāmacamincancha' hasta huan nac
ti'ya't huan dragón lā' ixángeles. 10 A'calīstān ickaxmatli
lakatin palha' tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:
—Chuhua'j quinDiosca'n nacāmāpūxtaxtūtza' ix-
tachi'xcuhuī't. Xla' ū'tza' huan rey. Mālacsu'yunī'ttza'
ixlīmāpa'ksīn. Lā' chuhua'j ixCristo namāpa'ksīni'n.
Tantlakaxtucatza' de nac a'kapūn a'ntī lej ix-
cālē'ksa'nīni'n huā' quintā'timīnca'n. Xla' ix-
cālē'ksa'nīni'n de tuncuj lā' tzī'sa na ixlacapūn quin-
Diosca'n. 11 Lā' quintā'timīnca'n tatlajanī'ttza' por ix-
pālacata ixka'lhni' huan Cordero lā' por ixpālacata ix-
tachihuīn Dios a'ntū xlaca'n tamālacstū'ncli. Xlaca'n tū'
ixtalakpuhuan ixmacni'ca'n. Xlaca'n ixtanīcu'tun por ix-
pālacata ixtachihuīn Dios palh xla' ixlacasqui'n. 12 Tla-
jana'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn xala' nac a'kapūn. Lā'
tzētza' tapāxuhua xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' a'ntza'. Lā'
xānti tala xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac cā'ti'ya'tna' lā'
nac mar. Huan ko'ti'ti' cālakyujnī'ttza' xlaca'n. Lā' lej
a'kchā'nī't como xla' ca'tzītza' pālh tū'tza' lej makān na-
makxtekcan nascuja —hualh.
13 Lā' a'xni'ca' huan dragón ca'tzīlh que ixmacamin-
canī'ta'ncha'tza' nac cā'ti'ya'tna', tzuculh macaputza
huan puscāt a'ntī tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'. 14 Lā'
huan puscāt maxquī'ca kentu' ixpeken hua'chi ixla'

lakatin ka'tla' águila. Lā' chuntza' xla' tzēn pūkosnū'lh
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ixcāxtlahuani'canī't lā'
a'nlhā namaktaka'lhcan por lakatu'tun cā'ta ā'pūpitzi.
Lā' chuntza' tzā'lani'lh huan dragón. 15 Lā' huan dragón
quilhtaxtulh lhūhua' xcān hua'chi lakatin pūxka na
ixlakstunc huan puscāt. Xla' ixlacasqui'n que huan
xcān ixlē'lh huan puscāt. 16 Huan ti'ya't maktāyalh
huan puscāt. Tache'kelh lā' chu'hua'kō'lh huan xcān
a'ntū ixquilhtaxtunī't huan dragón. 17 Lā' ū'tza' lej
lī'a'kchā'lh huan dragón con huan puscāt. Lā' a'lh
cātā'lātucsa con ā'makapitzīn ixcamana'. Xlaca'n
ū'tunu'n a'ntīn takalhlaka'ī' a'ntū ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā'
tū' tamakxteka a'ntū ixlīstu'ncua' a'ntū ixmāsu'yu Jesu-
cristo.

Huan tantu' animalhna' xalakko'hua'jua'

13 Lā' ā'calīstān ictāyalh na ixquilhtūn huan mar lā'
iclaktzī'lh lakatin animal a'ntū tacutli nac mar. Ix-
ka'lhī kancāuj ixa'kalokot lā' lakatojon ixa'kxāk. Lā'
lakatunu' corona ixka'lhī nac kanatunu' ixa'kalokot. Lā'
huan lakatunu' ixa'kxāk ixtatzo'kni' lakatin tacuīni'
a'ntū ixuanicu'tun que xla' ixtā'talacastuccu'tun con
huan Dios. 2 Huā'mā' animal a'ntū iclaktzī'lh, xla' ixu-
anī't hua'chi misin. Lā' ixtojonī'n hua'chi ixla' oso ix-
tahuanī't. Lā' huan ixquilhni' ixka'lhī hua'chi ixquilhni'
león. Lā' huan dragón maxquī'lh ixlīmāpa'ksīn huan
animal a'ntū tacutli nac mar. Lā' chuntza' huan animal
lej ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. 3 Nā lakatin ixa'xāk
huan animal ixtasu'yu hua'chi lej ixmātakāhuī'canī't lā'
ā'macsti'na'j ī'sputni'tza' para nanī, pero chuhua'j
tzeyalhtza' a'nlhā ixtakāhuī'nī't. Ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj lej talē'cnīlh
huan animal lā' tastālani'lh. 4 Lā' tamācā'tanīlh huan
dragón porque ixmaxquī'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn
huan animal. Lā' nā tamācā'tanīlh huan animal lā' ix-
tahuan:

—Tū' a'nampala ā'kalhatin hua'chi huā'mā' animal.
¿Tichūn tzē natlaja?

5 Lā' makxtekca nahuan huan animal a'ntū lej
xako'hua'jua' tachihuīn. Lā' makxtekca naka'lhī līmā-
pa'ksīn tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. 6 Lā' xla' lej
ko'hua'jua' tzuculh līchihuīna'n Dios lā' ixtacuīni' lā'
huan a'kapūn lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna'ncha'
nac a'kapūn. 7 Lā' makxtekca nacātā'lāsta'la ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' cātlajalh. Lā' makxtekca
nacāmāpa'ksī ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n
ixlīhuāk huan tribus lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan
tāpālhūhua' tachihuīn lā' ixlīhuākca'n xcānsipejni'. 8 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac quilhtamacuj
tamācā'tanīlh huan animal. Lā' xmān tū' tamācā'tanīlh
xlaca'n a'ntī ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro
a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n. Ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n desde
a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' huā'mā' libro
māpa'ksī xmān ū'tza' huan Cordero a'ntī maknīca.

9 Chuhua'j xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū na'icuan. 10 A'ntīn
tachī' ā'makapitzīn, nā xlaca'n nacāchī'can. Lā' a'ntīn
tamaknīni'n con ixespadaca'n, nā xlaca'n nacāmaknī-
can con huan espada. Lā' lej tasqui'nī que huan ix-
tachi'xcuhuī't Dios natatāyani' a'ntū nacāpātle'keni' lā'
tū' maktin natamakxteka de nata'a'kahuāna'ni' Dios.

11 A'calīstān iclaktzī'mpā ā'lakatin animal a'ntū tā'cx-
tuchi na ixtampīn cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kantu'
ixa'kalokot hua'chi ixa'kalokot borrego. Lā' chihuīna'lh
hua'chi lakatin dragón. 12 Xla' ixka'lhīkō' ixlīmāpa'ksīn
de huan xapū'la animal na ixlacapūn. Lā' ixlīhuāk huan
ti'ya't lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac ti'ya't, xla'
ixmāmācā'tanīnī huan xapū'la animal. Lā' huan xapū'la
animal, xla' ū'tza' a'ntūn takāhuī'n ixuanī't lā' tzeyalh
a'nlhā ixtakāhuī'nī't. 13 Lā' huan ixlītantu' animal
tlahualh lakka'tla'n lē'cnīn. Lā' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't xla' macamincha' macscut de nac
a'kapūn lā' macachilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. 14 Lā' co-
mo xla' tzē ixtlahua huan lē'cnīn na ixlacapūn huan
xapū'la animal, nā chuntza' cālī'a'kxokolh huan
tachi'xcuhuī't xala' nac cā'quilhtamacuj. Lā' cāmāt-
lahuīlh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan
xapū'la animal como ū'tza' ixlacasqui'n namācā'tanī-
can. Huan xapū'la animal ū'tza' a'ntūn tzē tahui'lapā
a'yuj ixmātakāhuī'canī't con espada. 15 Lā' huan ixlītan-
tu' animal ixka'lhī līmāpa'ksīn de mālakahuanī huan
ídolo a'ntū hua'chi huan xapū'la animal. Lā' chuntza'
huan ídolo tzē ixchihuīna'n lā' tzē ixcāmāmaknīnīni'n
ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tamācā'tanīlh. 16 Lā' huan ídolo
cāmāmacahui'līnīni'lh catūhuā hua'chi lakatin sello na
ixmacacāna'jca'n o na ixtankānca'n ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Chuntza' ixcātlahua ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't lej xalakka'tla' lā' a'ntīn tū' xaka'tla', lā'
huan ricos lā' huan pobres, lā' a'ntī ixtamakscuja lā' nā
a'ntīn tū' ixtamakscuja. 17 Lā' tzē ixtatamāhuana'n lā'
ixtastā'nan xmān a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n o na
ixmacanca'n huan ixtacuīni' huan animal o ixnúmero
de huan animal. 18 Lā' natamāchekxī huā'mā' xmān
a'ntī lej xalakskalalhna'. Lā' a'ntī lej lacsculujua' tzē
natamāchekxī xlaca'n a'ntū huanicu'tun ixnúmero
huan animal. Ixnúmero xla' hua'chi lītalacsu'yu lakatin
tacuīni'. Ixnúmero xla' lakachāxan ciento
ā'tu'tumpu'xamachāxan.

Tatlī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

14 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan a'ntī huanican
Cordero ixyā na ixa'cpūn lakatin kēstīn a'ntū ix-
tacuīni' Sión. Lā' xla' ixcātā'lahuī' lakatin ciento
ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n ixta-
ka'lhī na ixtankānca'n huan ixtacuīni' huan Cordero lā'
nā ixtacuīni' ixTāta'. 2 Lā' ickaxmatli catūhuā de nac
a'kapūn lā' ixmacasā'nan hua'chi a'nlhā yujyā xcān
a'ntū lej xaka'tla' lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili. Lā'
huan a'ntū ickaxmatli xla' ū'tza' huan arpajna'nī'n ix-
ta'arpajna'mā'na. 3 Lā' xlaca'n ixtatlī'mā'na ixtayāna' na
ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn Dios lā' na ixlacapūnca'n
huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'
lā' na ixlacapūnca'n huan lacpapatzīnī'n. Lā' a'ntū ix-
tatlī' xla' ū'tza' xasāsti'. Lā' nīn kalhatin tūla ī'sca'ta,
xmān huan lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil
tachi'xcuhuī't. Xlaca'n a'ntīn cāmāpūtaxtūcanī't de

ixlīhuākca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. 4 Huā' tamā'na
tachi'xcuhuī't xalacuan. Lā' xlaca'n a'ntīn tū' ixtamakx-
teknī't ixtachihuīn Dios. Lā' xmān Dios ix-
tamācā'tanīnī't. Lā' xlaca'n tastālani' huan Cordero chu
a'nlhā a'n xla'. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī xapū'la cāmāpū-
taxtūca de na ixlaclhpu'nanca'n huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' xlaca'n hua'chi lakatin
lē'ksajna' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn huan
Cordero. 5 Lā' xlaca'n tū' maktin tahualh nīn lakatin
tā'ksa'nīn. Lā' nīn tuntū' ixtalaclē'n.

A'ntūn tahualh huan kalhatu'tun ángeles

6 A'calīstān iclaktzī'lh ā'kalhatin ángel a'ntī ixkos-
nū'ntlā'huan lej tālhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzīnīni'n
huan xatzey tachihuīn a'ntū para pō'ktu lā' a'ntū ix-
pālacata Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' ixcāhuani ixlīhuākca'n
a'ntī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' ixlīhuākca'n xcān-
sipejni' lā' xalanī'n ixlīhuākca'n huan xalacxtu'ncnu'
tachihuīn. 7 Lā' xla' lej palha' hualh:
—Cajicua'ni'tit Dios lā' camāka'tlī'tit xmān ū'tza'. Chil-
htza' huan chi'chini' a'ntū nacāpūlacāxtlahuakō' huan
tachi'xcuhuī't. Lā' camācā'tanī'tit Dios xmān ū'tza' co-
mo ū'tza' tlahualh a'kapūn lā' ti'ya't lā' huan mar lā'
ixlīhuāk huan mu'sni'.
8 Lā' ā'kalhatin ángel, huan ixlīkalhatu', xla' stālani'lh
lā' hualh:
—Chuhua'j sputli ixlīmāpa'ksīn huan xcānsipej a'ntū
huanican Babilonia a'ntū lej ixka'lhī līmāpa'ksīn.
Xalanī'n huā'mā' xcānsipej, xlaca'n talītalakspi'tnī't
huan Dios lā' chuhua'j tamācā'tanī huan ā'makapitzīn
diosnu'. Lā' por ixpālacataca'n nā chuntza' tamaksca'tli
huan xalanī'n ā'lacatin xcānsipejni'. Lā' ū'tza' Dios
lī'a'kchā'lh con ū'tunu'n. Lā' chuhua'j ū'tza'
nacālīmāpātīnīcan.
9 Huan ixlīkalhatu'tun ángel stālani'lh huan kalhatu'
lā' lej palha' hualh:
—Chuhua'j Dios nacāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntīn
tamācā'tanī huan animal lā' ixídolo a'ntūn tasu'yu
hua'chi huan animal, lā' a'ntīn tatamakxteka
nacāhui'līni'can sello ixla' huan animal na ixtankānca'n
o na ixmacanca'n. 10 Dios lej a'kchā'nī't con xlaca'n lā'
lej nacāmāpātīnī. Ixlīhuākca'n natapātīni'n hua'chilh
cāmāpū'canī't nac azufre a'ntū lhcumā'. Natapātīni'n
xlaca'n na ixlacapūnca'n huan ixángeles Dios lā' na
ixlacapūn huan Cordero. 11 Lā' para pō'ktu
natā'kapūyāhua tālhmā'n huan xajini' lamana' a'nlhā
natapātīni'ntamā' pō'ktu. Lā' xlaca'n tū' maktin natapā-
jaxa nīn de tzī'sa lā' nīn de tuncuj. Lā' chuntza' nat-
apātīni'n a'ntīn tamācā'tanī huan animal lā' huan ídolo.
Chuntza' natapātīni'n a'ntīn taka'lhī na ixtankānca'n ix-
tacuīni' huan animal. 12 Lā' ka'lhī natatāyani' ix-
tachi'xcuhuī't Dios lā' tasqui'nī nata'a'kahuāna'ni'
ixlīmāpa'ksīn Dios lā' nā tasqui'nī tū' maktin natamakx-
teka de takalhlaka'ī' Jesucristo.
13 Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū
hualh:
—Catzo'kti huā'mā': "Pō'ktu natalīpāxuhua xlaca'n
a'ntī natakalhlaka'ī' Jesucristo a'xni'ca' natanī". Lā' nā
huan Espíritu Santo huan: "Stu'ncua' natapāxuhua xla-
ca'n como chuhua'j natajaxa lā' tū'tza' catitapātīni'lh.
Lā' nacāmāpalacan por huan xalacuan a'ntū tat-
lahualh".

Mā'kaquī'ca huan tacha'ni'

14 A'calīstān iclaktzī'lh lakatin sa'kaka poklhnu'. Lā'
huan nac poklhnu' a'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' lā'
ixmūhuī' lakatin corona de oro. Lā' ixchi'panī't hua'chi
kantin machīta tzej xasta'ya'nca'. 15 Lā' taxtupā
ā'kalhatin ángel de nac lītokpān. Lā' lej palha' tā'chihuī-
na'lh a'ntī ixuī' huan nac poklhnu' lā' huanilh:
—Namā'kaquī'ya' ixtō'ca't huan tacha'ni' como
chā'lhtza' huan chi'chini' a'ntū napūmā'kaquī'can huan
tacha'ni'. Ca'tla'lhtza' huan tacha'ni' nac cā'quilhta-
macuj. 16 Lā' a'ntī ixuī' nac poklhnu' mā'kaquī'lh huan
tacha'ni' nac quilhtamacuj.
17 A'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel taxtulh de
nac lītokpān nac a'kapūn. Lā' nā xla' ixchi'panī't ix-
machīta tzej xasta'ya'nca'. 18 Lā' ā'calīstān mincha' nac
altar ā'kalhatin huampala ángel a'ntī ixlīmāmacū'canī't
huan macscut. Lā' xla' lej palha' ta'sani'lh huan ángel
a'ntī ixchi'panī't ixmachīta lā' huanilh:
—Capūchu'cu mimachīta huan xamayāc uvas a'nlhā
tastacnī't nac cā'ti'ya'tna' como chuhua'j huāktza'
xachān.
19 Lā' huan ángel pūchu'culh ixmachīta huan xam-
ayāc uvas nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmojōlh huan uvas a'nl-
hā tzej nalacchi'tcan para nataxtuni'kō' huan xaxcān.
Chuntza' nalīmāchekxīcan que Dios nacāmāpātīnī
huan a'ntī xaca'tzanca'tzīnī'n como lej a'kchā'nī't con
ū'tunu'n. 20 Lā' lacchi'tca huan uvas na ixquilhtūn huan
xcānsipej. Lā' taxtulh lhūhua' ka'lhni' hua'chi kantin
pūxka a'xni'ca' ka'tla'nan. Lā' lej pūlhmā'n ixuanī't lā'
chā'lh na ixpixni' huan cahuāyuj lā' lakatu'tun ciento
kilómetros ixlīlhmā'n.

Huan ángeles ixtalē'n lakatojon lakuat

15 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā lakatin ka'tla' lē'cnīn
nac a'kapūn. Iccālaktzī'lh kalhatojon ángeles lā'
chā'tunu' de xlaca'n ixtalē'n lakatin lakuat. Lā' huā'
tamā'na lakuat, ū'tza' ā'xmān. A'xni'ca' nalatza' huā'mā'
lakuat a'xni'ca' nasputa ixtā'kcha Dios.
2 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā catūhuā a'ntū ixtasu'yu
hua'chi lakatin mar a'ntū hua'chi vidrio. Lā' spi'nenke'
ixuanī't hua'chi jala'nat. Lā' nā iccālaktzī'lh a'ntī ixtatla-
janī't huan xako'hua'jua' animal como tūlalh
cāmāquilhpūtīca na ixlacapūn huan ídolo a'ntū ixt-
lahuanī't hua'chi ixmacni'. Lā' xlaca'n tū' tatamakxtekli
nacātankāhui'līcan huan ixnúmero de ixtacuīni'. Lā'
xlaca'n ixtayāna' na ixquilhtūn huan nac mar a'ntū
hua'chi vidrio. Lā' ixtachi'payāna' huan arpas a'ntū
Dios ixcāmaxquī'nī't. 3 Lā' xlaca'n ixtatlī'yāna' a'ntū ixtlī'
Moisés a'ntī ixtā'scuja Dios. Ixtatlī' por ixpālacata huan
Cordero. Lā' a'ntū tatlī'lh, ū'tza' huā'mā':
Māpa'ksīni' quinDiosca'n, hui'x ka'lhīkō'ya' ixlīhuāk
līmāpa'ksīn.

Ixlīka'tla' lā' lej tzēhuanī't huāk a'ntū tlahua'ya' hui'x.
Xmān hui'x māpa'ksīkō'ya' ixlīhuāk xcānsipejni'.
Lā' huāk a'ntū tlahua'ya' lej tzey lā' ū'tza' chu a'nchī
ixlīstu'ncua'.
4 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natajicua'ni'yāni' hui'x,
Māpa'ksīni'.
Lā' ixlīhuākca'n natamāka'tlī'yāni'.
Lā' xmān hui'x tlahua'ya' huāk tzey.
Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhta-
macuj natamin lā' natamācā'tanīyāni' xmān hui'x, co-
mo ixlīhuākca'n talaktzī'n que lej tzey ixlīhuāk a'ntū
hui'x tlahua'ya'.
5 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan lītokpān ixlaquī'yā nac
a'kapūn. Lā' huan na ixchakān ixui'lacha' huan chi-
huixni' a'nlhā tatzo'kni' huan ley a'ntū maxquī'canī't
Moisés. 6 Lā' tataxtulh de huan nac lītokpān huan
kalhatojon ángeles a'ntī ixtalē'mā'na huan lakatojon
lakuat. Ixtalhakā'nī't ixlu'xu'can lej xafino lā'
smu'yonko' lā' stala'nka' lā' ixtaka'lhī ixlīchī'cānca'n de
oro na ixcu'xanca'n. 7 Lā' ā'calīstān kalhatin de huan
ixlīkalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'
cāmaxquī'lh chā'tunu de huan ángeles lakatunu' kā'x
de oro. Lā' huan kā'x ixtalītzuma de huan a'ntū Dios
nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't. Lā' Dios, xla' huī'
para pō'ktu. 8 Lā' huan lītokpān ixlītzumakō' jini' como
Dios lej ka'tla' lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' nīn kalhatin
tzē ixtanū huan nac lītokpān līhuān tūna'j ī'sputkō'
huan lakatojon lakuat a'ntū ixtalē'nācha' huan kalhato-
jon ángeles.

Huan pātojon kā'x a'nlhā ixtojōmā' a'ntū līmāpātīnīni'n Dios

16 Lā' ā'calīstān ickaxmatli lakatin tachihuīn lej pal-
ha' a'ntū ixtaxtumā' de huan nac lītokpān. Lā'
cāhuanilh huan kalhatojon ángeles:
—Capinchipitit lā' capūxteketit huan nac cā'ti'ya'tna'
huan lakatojon kā'x a'ntū cātamaxquī'ni' lā' a'nlhā tato-
jōmā'na a'ntū Dios nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.
2 Huan xapū'la ángel a'lh lā' pūxtekelh ixkā'x nac
cā'ti'ya'tna'. Lā' cātaxtuni'lh lej lakko'hua'jua' tzi'tzi'
a'ntū lej ixcāca'tzani' huan a'ntī ixtaka'lhī na ixtankān-
ca'n ī'sello de huan animal lā' huāk a'ntī ixtataquilhpū-
tani' xla'.
3 Lā' huan ixlīkalhatu' ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan
nac mar. Lā' huan xcān ka'lhni' lalh hua'chi ixka'lhni'
kalhatin nīn. Lā' tanīkō'lh ixlīhuāk a'ntū ixa'nan nac
mar.
4 Lā' huan ixlīkalhatu'tun ángel pūxtekepā ixkā'x na
ixlīhuāk huan pūxka lā' a'nlhā hui'lāna' mu'sni'. Lā' xla-
ca'n ka'lhni' talakō'lh. 5 Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan
ángel a'ntī pūxtekelh ixkā'x huan nac xcān. Lā' hualh:
—QuinDiosca'n, hui'x lej tzey. Lā' hui'x huī' lā' pō'ktu
ixlahui'la'. Lej tzey a'nchī talīmāpalanī't con hui'x. 6 Xla-
ca'n a'ntī cāmāpātīnīpā't tamaknīlh huan
mintachi'xcuhuī't lā' mi'a'cta'sana'nī'n. Lā' chuhua'j
hui'x cāmāko'tūpā't huan ka'lhni'. Chuntza' cāminī'ni'.
7 Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn huan nac
altar a'ntū hualh:
—Dios Māpa'ksīni', hui'x ka'lhī'kō'ya' ixlīhuāk līmā-
pa'ksīn. Lej tzey hui'x a'nchī cālīlacāxtlahua'ya'.
8 Lā' huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā pūxtekelh huan
ixkā'x huan nac chi'chini'. Lā' chuntza' huan chi'chini'
cālhcuyulh huan tachi'xcuhuī't con ixmacscut. 9 Xlaca'n
talhcukō'lh. Lā' tahualh lej lakko'hua'jua' tachihuīn por
ixpālacata Dios como xla' macamilh huā'mā' lakuat co-
mo ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n tū' maktin taxtā-
palīcu'tunli ixtapāstacna'ca'n. Lā' tū' maktin tataquilh-
pūtani'cu'tunli Dios.
10 Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhaquitzis ángel nā pūx-
tekepā ixkā'x huan na ixpūtahuī'lh huan xako'hua'jua'
animal. Lā' tuncan tzī'sualh lakachu a'nlhā ixmā-
pa'ksīni'n huan xako'hua'jua' animal. Lā' huan
tachi'xcuhuī't ixtaxcā ī'sī'ma'kā'tca'n como lej ix-
tapātīni'mā'na. 11 Lā' lej ko'hua'jua' talīchihuīna'lh Dios
xala' nac a'kapūn como lej ixtapātīni'mā'na como lej ix-
cāmājiclhuī' ixtzi'tzi'ca'n. Lā' tū' tamakxtekli natatlahua
a'ntū ko'hua'jua'.
12 Lā' huan ixlīkalhachāxan ángel nā pūxtekelh ixkā'x
huan nac pūxka a'ntū huanican Eufrates. Lā' huan pūx-
ka tīlh lā' chuntza' tzē tapātle'kelh huan reyes a'ntī ix-
tamimā'na'ncha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'.
13 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatu'tun espíritus
xalakko'hua'jua'. Xlaca'n tataxtulh na ixquilhni' huan
dragón lā' ixquilhni' huan animal xako'hua'jua' lā' nā
ixquilhni' huan a'kxokonu' a'cta'sana'. Lā' huan espíri-
tus ixtatasu'yu hua'chi chachakatna'. 14 Lā' huā'
tamā'na espíritus, xlaca'n tlajana'nī'n ixtahuanī't. Lā'
xlaca'n ixtatlahua lē'cnīn. Lā' xlaca'n tataxtulh para
natamākēstoka ixlīhuākca'n huan reyes xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. Lā' chuntza' huan reyes tatlahualh
guerra huan chi'chini' a'ntū lacsacui'līnī't Dios a'ntī
ka'lhīkō' līmāpa'ksīn. 15 U'tza' huā'mā' a'ntū huan Jesu-
cristo:
—Huanmā' chi'chini' quit na'icmin hua'chi kalhatin
ka'lhāna' como nīn chā'tin quintika'lhītō'lalh. Lej
līpāxūj natala xlaca'n a'ntī lej xa'nca natamaktaka'lha
ixlu'xu'ca'n lā' tū' natalhtata. Chuntza' tū' laklhka'lo'ko
catitalatā'kchokolh xlaca'n lā' tū' catitamāxana'lh na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.
16 Lā' huan reyes tatakēstokli a'nlhā ixuanican Ar-
magedón huan tachihuīn hebreo.
17 Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhatojon ángel pūxtekelh
ixkā'x nac cā'ū'nī'n. Lā' chu tuncan chihuīna'lh kalhatin
a'ntī ixuī' nac pūmāpa'ksīn a'ntū ixuī' nac lītokpān nac
a'kapūn. Lā' hualh:
—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlīhuāk.
18 Lā' chu tuncan tzuculh makli'pa lā' palha' jililh. Lā'
lej tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'nchī tachiquilh huan
ti'ya't, tū' maktin ixlanī't ixtā'chuntza' desde a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't tatzuculh talatahui'la nac quilhta-
macuj. 19 Lā' huan ka'tla' cā'lacchicni', a'nlhā ixuanican
Babilonia, tache'kelh huan ti'ya't lā' lakatu'tun taxtulh.
Lā' huan xcānsipejni' xala' ixlīhuāk quilhtamacuj, ta-
lakuankō'lh. Dios cāpāstacli huan tamā'na xalanī'n nac
Babilonia a'nchī lej ixtatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'.
Lā' xla' lej cāmāpātīnīlh como xla' lej ixa'kchā'nī't. 20 Lā'

ixlīhuāk huan lacpītzina'j ti'ya't nac mar talakuankō'lh.
Lā' nā talakuankō'lh huan kēstīnni'. Lā' tū'tza' ixtata-
su'yu. 21 Lā' yujli chejet lej lakka'tla'. Lā' lakatin chejet
ixtzincan tu'pu'xam kilos. Lā' cāmūtō'lalh huan
tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n ā'chulā' ko'hua'jua' talīchihuī-
na'lh Dios por ixpālacata huan chejet como lej ix-
tapātīni'mā'na ixpālacata huan xaka'tla' lakuat.

Māpātīnīca huan puscāt a'ntīn tū' tzey ixuanī't

17 Lā' quilakmilh huan kalhatin ixlīkalhatojon án-
geles a'ntī ixtaka'lhī huan lakatojon kā'x. Lā' qui-
huanilh:
—Cata't. Na'icmāsu'ni'yāni' a'nchī namāpātīnīcan
huan puscāt a'ntī lej tlahua talākalhī'n a'ntī huī' a'nlhā
mā' lhūhua' marna'. 2 Huan māpa'ksīni'nī'n xalanī'n
ixlīhuāk huan quilhtamacuj tatā'tlahuanī't talākalhī'n
huā'mā' puscāt. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīnī'n como lej
ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n por ixpālacata huā'mā'
puscāt —quihuanica.
3 Lā' tuncan huan ángel quilē'lh por ixlīmāpa'ksīn
huan Espíritu Santo hasta nac lakatin cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't. Lā' a'ntza' iclaktzī'lh kalhatin puscāt ixkēhuī'
lakatin animal xaspi'nenke'. Lā' ixlīmakka'tla' huan ani-
mal ixtamaktzo'kni' lej xalakko'hua'jua' tacuīni'. Lā'
huan animal ixka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj
ixa'kalokot. 4 Lā' huan puscāt ixlhakā'nī't ixlu'xu' xas-
mumo'nko lā' xaspi'nenke'. Lā' ixlu'xu' ixka'lhī lhūhua'
oro lā' lhūhua' a'ntū hua'chi chihuix lej xalactzēhuanī't
lā' lej xatapala, lā' nā huan chihuix a'ntū huanican per-
la. Lā' ixchi'patēlha lakatin taza de oro. Lā' huan taza
ixlītzumakō' tāpālhūhua' a'ntū lej xalakko'hua'jua' co-
mo xla' lej ixtlahuanī't talākalhī'n. 5 Lā' na ixtankān ix-
tatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixca'tzīcan lakatzē'k
a'ntū ixuanicu'tun. Lā' a'ntū ixtatzo'kni' ū'tza' huā'mā':
“Huan xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī't de ixlīhuāk
huan puscan a'ntī lej tatlahua talākalhī'n, lā' ixlīhuāk
a'ntū ko'hua'jua'”. 6 Lā' iclaktzī'lh que huanmā' puscāt
ixlīka'chīnī't huan ixka'lhni'ca'n huan ixtachi'xcuhuī't
Dios. Xlaca'n cāmaknīca como tū' tamakxtekli
ta'a'kahuāna'ni' Jesús. Lā' a'xni'ca' quit iclaktzī'lh
huā'mā', lej ica'cnīlh. 7 Lā' huan ángel
quinkalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' lī'a'cnī'ya'? Na'icuaniyāni' a'ntū līlakatzē'k
ixpālacata huan puscāt lā' huan animal a'ntū kēhuī', lā'
a'ntū ka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot.
8 Lā' huan animal a'ntū la'ktzi', xla' ixlahuī' xapū'la, lā'
chuhua'j tū'tza' lahuī'. Xla' natā'cxtuyāchi nac huan
xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' ā'calīstān xla' na'a'n a'nlhā
namālakuanīcan. Lā' a'xni'ca' nalaktzī'ncan huan ani-
mal, natalē'cnī huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quil-
htamacuj. Lej natalē'cnī huan animal a'nchī ixuī' de
makāntza' lā' tū'tza' lahuī' lā' nalatahui'lapala. Na-
talē'cnīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n
huan nac libro desde a'xni'ca' tzuculh cāxtahui'la quilh-
tamacuj. Lā' huan libro ū'tza' a'nlhā cātzo'kcanī't ix-
tacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
9 Lā' nā huan ángel quihuanilh:
—Chuhua'j na'icuaniyāni' a'nchī līmāchekxīcan
huā'mā'. Huan lakatojon ixa'kxāk huan animal, xla'
ū'tza' huan lakatojon kēstīn a'nlhā tahui'la huan
puscāt. 10 Lā' nā huan lakatojon a'kxāk, ū'tza' nā
huanicu'tun huan kalhatojon reyes. Lā' huan
kalhaquitzis de xlaca'n tū'tza' tamāpa'ksīni'n. Lā'
kalhatin de xlaca'n, xla' māpa'ksīni'ncus. Lā' huan
kalhatin ixlīkalhatojon, xla' tū' minī't. Xla' a'xni'ca'
namin, tū' lej makān catimāpa'ksīni'lh. 11 Lā' huan ani-
mal a'ntū ixlahuī' xapū'la lā' a'ntū tū'tza' lahuī', xla'
ū'tza' ixlīkalhatzeyan rey. Lā' xla' a'cxtim con huan
kalhatojon. Lā' ā'calīstān xla' namālakuanīcan.
12 'Lā' huan kancāuj a'kalokot a'ntū la'ktzi', xla' ū'tza'
huan kalhacāuj reyes. Xlaca'n a'ntīn tūna'j talītzucu
tamāpa'ksīni'n. Xlaca'n natamāpa'ksīni'n con huan ani-
mal xmān lakatin hora. 13 Lā' huā' tamā'na kalhacāuj
reyes talacchihuīna'nī't lā' natamaxquī' huan animal
ixlīmāpa'ksīnca'n. 14 Xlaca'n natatlahua guerra lā'
natatā'lāsta'la huan Cordero. Lā' nacātlaja huan
Cordero con ixtachi'xcuhuī't a'ntī Dios cāta'sani'nī't lā'
cālacsacnī't lā' ta'a'kahuāna'ni' xmān Dios. Lā' huan
Cordero natlajana'n como xla' cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n
a'ntīn tamāpa'ksīni'n, lā' xla' ū'tza' Rey a'ntī ā'chulā'
māpa'ksīni'n que ixlīhuākca'n huan reyni' xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj.
15 Lā' nā quihuanilh huan ángel:
—Huan marna' a'ntū cāla'ktzi' a'nlhā lacahuahuī'
huan puscāt a'ntī lej tlahua talākalhī'n, huā'mā' xla'
tachi'xcuhuī't xalanī'n lacalhūhua' xcānsipejni' a'ntīn
tachihuīna'n lej tāpālhūhua' tachihuīn. 16 Lā' huan
kancāuj a'kalokot a'ntū cāla'ktzi' lā' a'ntū kalhacāuj
reyes, xlaca'n lā' huan animal natalāca'tzalaktzī'n con
huan puscāt a'ntī lej tlahualh talākalhī'n. Lā' huan
puscāt namaklhtīkō'can a'ntū ka'lhī. Lā' lhka'lo'ko nata-
makxteka. Xlaca'n natahua' ixquinīt huan puscāt. Lā'
a'ntū na'a'katāxtū nalhcuyukō'can. 17 Dios
cāmāpuhuanīlh para natatlahua a'ntū Dios ixla-
casqui'n. Lā' ū'tza' xlaca'n talīlacchihuīna'lh lā' talīmax-
quī'lh ixlīmāpa'ksīnca'n huan animal hasta a'xni'ca'
natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū Dios ixuanī't. 18 Lā'
huan puscāt a'ntī la'ktzi', xla' ū'tza' huan lej xaka'tla'
cā'lacchicni' a'ntū cāmāpa'ksīkō' huan reyes xalanī'n
nac quilhtamacuj.

Mālakuanīca Babilonia

18 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī
ixyujmā'chi de nac a'kapūn. Xla' lej ixka'lhī līmā-
pa'ksīn. Lā' xla' lej ī'xkaka lā' māxkakēkō'lh huan quilh-
tamacuj. 2 Lā' lej palha' hualh:
—Chuhua'j mālakuanīkō'canī'ttza' huan xaka'tla'
cā'lacchicni' Babilonia. Chuhua'j tahui'lāna' a'ntza'
xmān huan tlajana'nī'n, lā' ixlīhuāk huan spūnnu'
xalakko'hua'jua'. 3 Babilonia cāmātlahuīlh talaclē'i'
xalanī'n na ixlīhuāk huan xcānsipejni'. Lā' huan reyes
xalanī'n na ixlīhuāk huan cā'quilhtamacuj tatlahualh ix-
talaclē'i'ca'n por ixpālacata huā'mā' cā'lacchicni'. Lā'
huan stā'na'nī'n xalanī'n nac quilhtamacuj rico talanī't,
como huan xalanī'n nac Babilonia lej ixtaxa'ma ix-

tumīnca'n para tatamāhua ixlīhuāk a'ntū ixtala-
casqui'n.
4 Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn nac
a'kapūn a'ntū hualh:
—Cataxtutit huan nac Babilonia, hui'xina'n a'ntī quin-
tachi'xcuhuī't. Tū' natlahua'yā'tit huan xako'hua'jua' ta-
laclē'i' con xalanī'n a'ntza'. Lā' chuntza' tū' cati-
makpātīni'ntit nā hui'xina'n a'xni'ca' nacāmāpātīnīcan
xlaca'n. 5 Ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n lej lhūhua'. Cāmākēs-
tokui'līni'canī't lā' chā'nī't hasta nac a'kapūn. Dios lej
cāpāstacni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n. 6 Chuhua'j cacāt-
lahuani'ca xlaca'n chu a'nchī cātatlahuani'ni' hui'xina'n.
Tzej catamāpalalh hasta maktu' por huan a'ntū tat-
lahuani'lh ā'makapitzīn. Chuhua'j tzej catapātīni'lh xla-
ca'n hasta maktu'. 7 Lej rico ixtahuanī't lā' lej ixtapāx-
uhualh lā' lej ixtaka'tla'jca'jtzī. Lā' chuhua'j tzej cat-
apātīni'lh lā' tzej catalakaputzalh. Xlaca'n hua'chi
kalhatin puscāt a'ntī huan: "Quit kalhatin reina lā'
icmāpa'ksīni'n. Lā' quit tū' lakapūt. Lā' tū' maktin icti-
lakaputzalh". 8 Lā' ū'tza' natalīmin huan lakuat. Lā'
naminkō' ixlīhuāk lakatin chi'chini': talakaputzīt lā' līnīn
lā' tatzi'ncsta. Lā' nā nalhcuyukō'can huā'mā' cā'lacchic-
ni'. Lā' a'ntī namacamin huā'mā' lakuat, xla' ū'tza' Dios.
Lā' xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.
9 Lā' huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tat-
lahualh ixtalaclē'i'ca'n con huan xalanī'n nac Babilonia.
Lā' con ū'tunu'n ixcātā'tlahua ixlīhuāk a'ntū ixtala-
casqui'n. Xlaca'n natalakaputza lā' natacalhuan
a'xni'ca' natalaktzī'n que huan cā'lacchicni' Babilonia
lhcumā' lā' huan xajini' tā'kayāhuamā'. 10 Lā' huan
reyes natalaca'a'ntāya de makat como nā lej nata-
jicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' huan xalanī'n nac Ba-
bilonia. Lā' natalāhuani:
—Lej xānti la huan Babilonia, huan ka'tla' cā'lacchic-
ni'. Chu līmaktin māpalamā' por ixlīhuāk huan
xako'hua'jua' a'ntū tatlahuanī't a'ntza'. Lā' lej ixka'lhī
līmāpa'ksīn —chuntza' natahuan.
11 Lā' huan stā'na'nī'n xalanī'n nac quilhtamacuj nā
xlaca'n natacalhuan lā' natalakaputza por huan a'ntūn
pātle'kemā' nac Babilonia. Natacalhuan como tū'tza'
catita'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n.
12 Tū'tza' cati'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n
hua'chi huan oro lā' plata lā' perlas lā' lej xatapala chi-
huix. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan lu'xu' a'ntū
lej xafino de lino lā' de seda a'ntū smumonko' lā'
spi'nenke'. Tū'tza' catitamāhuaca huan qui'hui' a'ntū lej
xamu'csa. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca a'ntū cātlahua-
can de marfil lā' de huan qui'hui' lej xatapala lā' huan
bronce lā' līcā'n lā' huan mármol. 13 Tū'tza' catita-
māhuaca huan canela lā' nīn huan chi'tinni' a'ntū mo-
jōni'can līhua't. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan
pūm lā' mirra lā' perfume lā' vino lā' aceite lā' harina lā'
trigo. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca huācax lā' borregos
lā' cahuāyuj lā' carros a'ntū cāsta'nca cahuāyuj lā' huan
tasācua' a'ntīn tascuja para ixtēcu'ca'n a'ntīn cā-
tamāhuanī't. 14 Lā' huan stā'na'nī'n natahuani xalanī'n
nac Babilonia:
—Huan lej xalacuan catūhuā a'ntū lej ix-
ka'lhīcu'tunā'tit, xla' cāsputni'kō'nī'ta'ni'. Lā' nā cāsput-
ni'kō'nī'ta'ni' huan lej xalacfino catūhuā lā' lej xatapala.
Tū'tza' maktin catika'lhī'tit.
15 Lā' huan stā'na'nī'n lej ricos ixtahuanī't como lej ix-
tatlahua negocio con xalanī'n nac Babilonia. Lā' nā xla-
ca'n natalaca'a'ntāya de makat como lej natajicua'n
a'nchī natapātīni'ntamā' xalanī'n nac Babilonia. Lā' na-
talakaputza lā' natacalhuan. 16 Lā' natahuan:
—¡Lej xānti la huan Babilonia! Xapū'la xalanī'n a'ntza'
ixtalhakā'nan huāk con huan lino xafino lā' xasmu-
monko' lu'xu' lā' xaspi'nenke'. Lā' ixtaka'lhī ixlīcāxt-
lahualīca'n huāk de oro lā' de chihuix lej xatapala lā'
perlas. 17 Lā' chu līmaktin cāsputni'kō'lh ixlīricoca'n
—natahuan.
Lā' ixlīhuākca'n huan marineros lā' xanapuxcu'nu'
huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tapū'a'an huan bar-
cos lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamakscuja nac mar, ixlīhuāk-
ca'n natalaca'a'ntāya. 18 Lā' a'xni'ca' natalaktzī'n a'nchī
lhcumā' huan cā'lacchicni' Babilonia lā' a'nchī taxtumā'
huan jini', xlaca'n natahuan:
—Tū' maktin ixa'nanī't lakatin cā'lacchicni' hua'chi
huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.
19 Lā' como lej natalakaputza, māni' xlaca'n na-
ta'a'cpūtō'ca' pokxni'. Lā' natacalhuan lā' lej palha'
natahuan:
—¡Xānti la huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Lej rico ix-
tahuanī't xalanī'n a'ntza'. Lā' nā talalh ricos ixlīhuākca'n
ixtēcu'nī'n barcos como lej ī'stā'nancan nac Babilonia.
¡Xānti la huan cā'lacchicni'! Chu līmaktin sputli.
20 Lā' nā nahuancan:
—Catalīpāxuhualh ixlīhuākca'n xalanī'n nac a'kapūn
como lakuanī't huan cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāx-
uhua'tit hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios lā' nā
hui'xina'n apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Xlaca'n
xalanī'n nac Babilonia tamāpalamā'natza' con Dios
a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni' hui'xina'n.
21 Lā' ā'calīstān kalhatin ángel lej xatli'hui'qui chi'palh
lakatin ka'tla' chihuix hua'chi lakatin xuā'ti' ixlīka'tla'.
Lā' tamacajūlh nac mar lā' hualh:
—Chuntza' namāyujūcan huan ka'tla' cā'lacchicni' Ba-
bilonia. Lā' tū'tza' maktin catitasu'yulh. 22 Tū'tza'
catikaxmatca a'ntza' huan música. Tū'tza' catikaxmatca
huan arpa nīn huan līskoli' nīn huan trompeta. Tū'tza'
maktin catikaksca kalhatin makscujni' de catūhuāya
tascujūt. Tū'tza' catisā'nalh huan xuā'ti' a'xni'ca'
squitimā'ca como tintī' a'ntī natasquiti. 23 Tintī'tza'
a'ntza' nīn lakatin pūmaksko a'ntū namaksko. Tū'tza'
catikaxmatca ixtachihuīn a'ntīn tapūchahuanī'tcus.
Huan stā'na'nī'n a'ntī xapū'lh tamilh nac Babilonia, xla-
ca'n ā'chulā' ixtaka'lhī līmāpa'ksīn que ā'makapitzīn
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac Babilonia
talī'a'kxokonu'lh con ixtatlahuānca'n xalanī'n chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj —hualh huan ángel.
24 Chuntza' napātle'keni' huan Babilonia como a'ntza'
cāmaknīca ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' nā cāmaknīca ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' nā talē'n cuenta xalanī'n nac Ba-

bilonia a'nchī cāmaknīca ixtachi'xcuhuī't Dios na ixlīhuāk huan quilhtamacuj.

19 Lā' ā'calīstān ickaxmatli a'nchī palha' ixtata'sa huan lhūhua' tachi'xcuhuī't nac a'kapūn. Xlaca'n ixtahuan:

¡Lej ka'tla' Dios!
Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'.
Ca'a'cnīni'ni'ca' xmān ū'tza'.
Lā' xla' ka'lhīkō' huan līmāpa'ksīn.
2 Xla' juzgarlī chu a'nchī a'ntū stu'ncua'.
Lej tzey a'nchī xla' juzgarlī.
Xla' juzgarlīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamātlahuīlh talaclē'i' ixlīhuākca'n xalanī'n huan quilhtamacuj, chu a'cxtim hua'chi xlaca'n.
Dios māpātīnīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamaknīlh a'ntī ixtatā'scuja Dios.
3 Lā' chihuīna'mpalaca lej palha' lā' tahualh:
—¡Lej ka'tla' Dios! Huan jini' tō'ca'mā' de nac Babilonia para pō'ktu.
4 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' papatzīnī'n lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna nac huan a'katzā'stūtā'ti', xlaca'n tatatzokostani'lh Dios a'ntī ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n tamācā'tanīlh lā' tahualh:
—Stu'ncua' a'nchīn tahuan. ¡Lej ka'tla' Dios!
5 A'calīstān kaxmatpalaca lakatin tachihuīn de ixpūmāpa'ksīn Dios lā' hualh:
Camāka'tlī'tit Dios milīhuākca'n hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios lā' milīhuākca'n hui'xina'n, xalakka'tla'n lā' xalactzina'j, a'ntī a'cnīni'ni'yā'tit Dios.

Tapūchahualh a'ntī huanican Cordero

6 Lā' chu ickaxmatpā hua'chilh ixtachihuīna'mā'na lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' hua'chi a'nlhā yujtāya xcān, lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili lā' tahualh:
¡Lej ka'tla' Dios!
Māpa'ksīni'ntza' quiMāpa'ksīni'ca'n quinDiosca'n a'ntīn ka'lhīkō' līmāpa'ksīn.
7 Lā' līpāxūj catahui'lauj lā' cata'sauj de tapāxuhuān.
Lā' camāka'tlī'uj Dios.
Lā' chinī'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūtapūchahua huan a'ntī huanican Cordero.
Lā' ixtasqui'ni' tacāxnī'ttza'.
8 Lā' huan xatasqui'ni' makxtekcanī't nalhakā'nan con huan xatzey xastala'nka' lu'xu' lā' slamama.
Huan lej xatzey lu'xu' huanicu'tun que lej tzey a'nchī talatā'kchoko ixtachi'xcuhuī't Dios.
9 A'calīstān huan ángel quihuanilh:
—Catzo'kti huā'mā': "Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn cākantāyacanī't para huan tahua' a'xni'ca' natapūchahua huan Cordero".
Lā' nā quihuanilh huan ángel:
—U'tza' stu'ncua' como ū'tza' huā'mā' a'ntū hualh Dios.
10 Lā' quit ictatzokostani'lh huan ángel lā' ictimācā'tanīcu'tulh. Lā' xla' quihuanilh:
—Tū' catla'hua' chuntza'. Tū' caquimācā'tani'. Quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi huan mintā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' a'ntū xastu'ncua' a'ntū Jesús māsu'yulh. Xmān Dios namācā'tanī'ya'. A'ntīn tamāca'tzīnīni'n ixtachihuīn Jesucristo, ixlīhuākca'n xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios —quihuanica.

Huan xasa'kaka cahuāyuj lā' a'ntī ixkēhuī'

11 A'calīstān iclaktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā. Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntī ixkēhuī' huā'mā' cahuāyuj, māpācuhuīca Xastu'ncua' lā' ū'tza' a'ntīn tlōkentaxtū ixlīhuāk. Xla' tzey a'nchī māpa'ksīni'n. Lā' lej tzey a'nchī xla' tlahua guerra. 12 Lā' ixlakastapun ixtaxkaka hua'chi xalamana' huan macscut. Lā' ixmūhuī' lhūhua' corona na ixa'kxāk. Lā' ixtzo'kni'canī't lakatin tacuīni'. Lā' nīn tintī' ixmāchekxī a'ntū ixuanicu'tun huanmā' tacuīni'. Lā' xmān ū'tza' ixmāchekxī. 13 Ixlu'xu' ixpasakō'nī't ka'lhni'. Lā' ixtacuīni' ū'tza' huan ixTachihuīn Dios. 14 Lā' ixtastālani' huan ejércitos xala' nac a'kapūn. Xlaca'n ixtakēhuī'lāna' laksa'kakan cahuāyuj. Lā' ixlu'xu'ca'n lej xatzey lā' xasa'kaka lā' stala'nka' ixtahuanī't. 15 Lā' a'ntī ixpasakō'nī't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kantin espada a'ntū lej sta'ya'nca'. Con huā'mā' nacāpūtlaja huan tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' lej līpalha' nacāmāpa'ksī. Xla' nacāmāpātīnī como Dios lej a'kchā'n con ū'tunu'n. Lā' a'nchī xlaca'n natapātīni'n natala hua'chi huan uvas a'ntū cālacchi'ntacan a'xni'ca' māxtuni'can xaxcān. 16 Lā' na ixlu'xu' lā' na ixchākēn ixtatzo'kni' lakatin tacuīni': "U'tza' huan Rey a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes. U'tza' huan Māpa'ksīni' a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn".
17 A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixyā nac chi'chini'. Lā' xla' lej palha' cāhuanilh ixlīhuākca'n huan spūnnu' a'ntū ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n:
—Cata'ntit. Catakēstoktit lā' cahua'tit a'ntū Dios nacāmaxquī'yāni'. 18 Cata'ntit lā' cahua'tit huan ixquinītca'n huan reyes lā' generales lā' huan xalactli'hui'qui chi'xcuhuī'n. Cahua'tit huan ixquinītca'n huan cahuāyuj lā' ixquinītca'n a'ntī ixtakētō'la. Cahua'tit ixquinītca'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, a'yuj ixtamakscuja lā' a'yuj tū' ixtamakscuja, lā' a'yuj chi'xcuhuī'n a'ntī lej tatasqui'nī lā' a'yuj tū' lej tatasqui'nī —hualh huan ángel.
19 A'calīstān iclaktzī'lh a'nchī ixtatakēstoknī't huan xako'hua'jua' animal lā' huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj lā' ī'soldadosca'n. Ixtatakēstoknī't para natatā'lātucsa a'ntī ixkēhui'lāna' lā' huan ī'soldados.
20 Huan xako'hua'jua' animal chi'paca lā' nā huan a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonu'n. Xla' ixtlahuanī't lē'cnīn na ixlacapūn huā'mā' animal. Lā' chuntza' ixcā'a'kxokonī't a'ntī ixtalē'n na ixtankānca'n huan ī'sello huan animal lā' a'ntī ixtataquilhpūtani' huan ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan animal. Lā' huan animal lā' huan a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonu'n, xalakahuan cāmacā'nca huan nac cā'macscutnu' a'nlhā hua'chi lakatin lago lā' a'nlhā lhcuyucan azufre. 21 Lā' ixlīhuākca'n huan makapitzīn ixtachi'xcuhuī't huan xako'hua'jua' animal, xlaca'n cāpūmaknīkō'ca huan espada a'ntū quilhtaxtulh na ixquilhni' a'ntī ixkēhuī' huan cahuāyuj. Lā' huan spūnnu' tzej talīka'sli huan ixquinītca'n.

Lakatin mil cā'ta

20 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixyu-
jmā'chi de nac a'kapūn. Lā' ixlē'mā' huan xallave
de huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' nā ixlē'mā' kantin ca-
dena lhmā'n. 2 Lā' xla' chi'palh huan dragón. U'tza'
huan lūhua' a'ntū xala' lejtza' makān, lā' nā ū'tza' huan
ko'ti'ti' lā' nā huanican Satanás. Lā' huan ángel chī'lh
huan dragón lā' māchokolh xatachī'n lakatin mil cā'ta.
3 Lā' huan ángel mojōlh nac xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' tzej
mālacchōlh lā' hui'līni'lh lakatin sello nac xamākalhcha.
Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūlalhtza' cā'a'kxokolh huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj hasta que
nasputa huan lakatin mil cā'ta. Lā' a'xni'ca' nasputa
huan mil cā'ta, namakxtekcan. Lā' tū' makān catimakx-
tekca.
4 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh makapitzīn pūtahuī'lhni'
a'nlhā ixtapūmāpa'ksīni'n. Lā' nā iccālaktzī'lh
ā'makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' a'ntza'. Xlaca'n ixcāmax-
quī'canī't līmāpa'ksīn para natajuzgarlī. Nā iccālaktzī'lh
xlaca'n a'ntī ixcā'a'cchu'cucanī't. Cāmaknīca como ix-
tamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' a'ntū xastu'ncua' ixpāla-
cata Jesús. Xlaca'n tū' ixtamācā'tanīnī't huan
xako'hua'jua' animal, lā' tū' ixtataquilhpūtani'nī't ixído-
lo. Lā' tū' ixtamakxteknī't nacāhui'līni'can huan sello na
ixtankānca'n lā' na ixmacanca'n. Lā' iccālaktzī'lh que
huā' tamā'na talakahuanchokolh lā' tamāpa'ksīni'lh
con Cristo lakatin mil cā'ta. 5 Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī
xapū'la talakahuanchokolh. Huan ā'makapitzīn nīnī'n
natalakahuanchoko a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta.
6 Līpāxūj a'ntīn talakahuanchoko a'xni'ca' talakahuan-
choko huan xapū'la. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni'n con
Dios. Xlaca'n tū'tza' catitanīlh ixlīmaktu' hua'chi
ā'makapitzīn. Xlaca'n natatā'scuja Dios lā' nā Cristo. Lā'
natamāpa'ksīni'n con Cristo lakatin mil cā'ta.
7 Lā' a'xni'ca' natasputa huan lakatin mil cā'ta, na-
makxtekcan huan ko'ti'ti'. Lā' xla' nataxtu de a'nlhā ix-
chī'canī't. 8 Lā' nataxtu lā' nacā'a'kxoko huan
tachi'xcuhuī't na ixlīhuāk huan quilhtamacuj. Lā'
nacā'a'kxoko xalanī'n nac Gog lā' Magog. Xlaca'n
nacāmākēstoka para natatlahua guerra. Xlaca'n lej
lhūhua' hua'chi huan xalactzina'j chihuix a'ntū tahui'lā-
na' na ixquilhtūn huan mar. 9 Lā' iclaktzī'lh a'nchī huan
ī'soldadosca'n de Gog lā' Magog ixtalatā'kchoko chux-
alhā lā' tatā'tamacxti'li'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' huanmā' cā'lacchicni' ū'tza'
a'ntū Dios lej pāxquī'. Lā' de nac a'kapūn mincha' huan
macscut lā' cālhcuyukō'lh ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't
huan ko'ti'ti'. 10 Lā' huan ko'ti'ti' a'ntī ixcā'a'kxokonī't
macā'nca nac cā'macscutnu' a'ntū hua'chi lago lā' a'nl-
hā lhcuyucan azufre. Lā' nā a'ntza' ixcāmacā'ncanī't
huan xako'hua'jua' animal lā' huan a'cta'sana' a'ntī
ixa'kxokonu'n. A'ntza' nacāmāpātīnīcan de tuncuj lā' de
tzī'sa para pō'ktu.

Dios najuzgarlīni'n a'nlhā huī' na ixpūmāpa'ksīn

11 A'calīstān iclaktzī'lh lakatin pūmāpa'ksīn lej ka'tla'
lā' smu'yonko'. Lā' iclaktzī'lh a'ntī ixuī' a'ntza'. Huan
quilhtamacuj lā' huan a'kapūn cāmālakuanīca na ixla-
capūn Dios. Lā' tū'tza' tatasu'yulh. 12 Lā' iccālaktzī'lh
huan nīnī'n, lakka'tla'n lā' xalacti'na'j. Xlaca'n ixtayāna'
na ixlacapūn Dios. Lā' cāmālakakē'ca huan libros. Lā'
ā'calīstān mālakakē'palaca ā'lakatin. U'tza' huā'mā'
huan libro a'nlhān cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' cājuzgarlīca
huan nīnī'n chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't chuntza'
a'nchī ixtatzo'kni' ixlīhuāk a'ntū ixtatlahuanī't.
13 A'calīstān huan mar cāmacamāstā'lh a'ntī ixtanīnī't
a'ntza'. Lā' nā tachilh xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac
cā'līnīn. Lā' cājuzgarlīkō'ca ixlīhuākca'n, chā'tunu' chu
a'nchī ixtalatā'kchokonī't. 14 Lā' ā'calīstān huan līnīn lā'
huan cā'līnīn cāmacā'nca nac cā'macscutnu' a'nlhā
hua'chi lago. Lā' a'ntza' a'nlhā nīcan ixlīmaktu'. 15 Lā' nā
cāmacā'nca nac cā'macscutnu' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' ix-
cātzo'kni'canī't ixtacuīni'ca'n huan nac libro a'nlhān tat-
zo'kni' ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n.

Huan xasāsti' a'kapūn lā' huan xasāsti' quilhtamacuj

21 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh ā'lakatin xasāsti' a'kapūn
lā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan xapū'la a'kapūn
lā' huan xapū'la quilhtamacuj ixcāmālakuanīcanī't. Lā'
tū'tza' ixa'nan mar. 2 Quit iclaktzī'lh huan xata-
sicua'lanālīn cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni' ū'tza'
a'ntū xasāsti' Jerusalén. Lā' nā iclaktzī'lh a'nchī ixyu-
jmā'chi nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. Lā' huan
cā'lacchicni' tzej ixcāxtlahuacanī't hua'chi kalhatin
xatasqui'ni' a'ntī xa'nca lhakā'nan a'xni'ca'
natā'tapūchahua huan ī'squi'nīni'. 3 A'calīstān ickax-
matli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā'
lej palha' hualh:
—Chuhua'j Dios cātā'lahuī' huan tachi'xcuhuī't. Lā'
xla' nacātā'latahui'la con xlaca'n. Xlaca'n natala ix-
tachi'xcuhuī't. Lā' xla' nala ixDiosca'n xlaca'n. 4 Dios
nacāmāscōhuīni' ixlakaxta'jatca'n xlaca'n. Lā' tū'tza'
catitanīlh. Lā' tū'tza' catitalakaputzalh. Lā' tū'tza' catita-
calhualh. Lā' tū'tza' catitapātīni'lh. Lā' tū'tza' caticāpā-
tle'keni'lh nīn tuntū' a'ntū xala' xapū'la.
5 Lā' ā'calīstān chihuīna'lh Dios a'nlhā ixuī' na ix-
pūmāpa'ksīn lā' hualh:
—Chuhua'j quit na'iccāsāstī'tlahuakō' ixlīhuāk
catūhuā.
Lā' quihuanilh:
—Huak huā'mā' catzo'kti. Huā' tamā'na tachihuīn
ū'tza' a'ntū xalacstu'ncua' lā' tzē kalhlaka'ī'can.
6 Lā' nā quihuanilh:
—Lakō'nī'ttza'. Quit hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu
huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksput-
ni', como quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlīhuāk lā'
na'ictahui'lacus a'xni'ca' nasputkō' ixlīhuāk. A'ntīn
takalhpūtī, quit na'iccāmāhuī' huan xcān xala' nac

mu'sni' a'nlhān taxtu xcān a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ix-
quilhtamacujca'n. Lā' tū' icticāmātā'jīlh. 7 Chuntza' quit
na'iccātlahuani' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlajana'n. Lā' quit
na'icla ixDiosca'n xlaca'n, lā' xlaca'n natala quinca-
mana'. 8 Tū' chuntza' xlaca'n a'ntīn tajicua'n lā' ū'tza' tū'
quintalīstālani'. Xlaca'n nacāmacā'ncan nac cā'macs-
cutnu'. Lā' nā chuntza' a'ntīn tū' takalhlaka'ī', lā' a'ntīn
lej taca'tzanca'tzī, lā' a'ntīn tamaknīni'n, lā' a'ntīn tat-
lahua talākalhī'n, lā' huan tlahuāna'nī'n, lā' huan a'ntīn
tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' ixlīhuākca'n huan a'kx-
okonu'nī'n. Xlaca'n nacāmacā'ncan nac cā'macscutnu'
a'nlhā lhcuyucan huan azufre. Huā'mā' ū'tza' a'nlhā
ixlīmaktu' nīcan.

Huan xasāsti' Jerusalén

9 Lā' ā'calīstān quilakmilh kalhatin de huan ixlīkalha-
tojon huan ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan ā'tāpātojon
lakuat. Lā' quihuanilh:
—Cata't, lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' huan xatasqui'ni'
a'ntī nala ixpuscāt huan Cordero.
10 Lā' huan Espíritu Santo quimāsu'ni'lh lakatin ta-
lakahuān. Huan ángel quilē'lh nac lakatin tālhmā'n
kēstīn lej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'ni'lh huan cā'lacchicni'
a'nlhā ixla' Dios lā' a'nlhā huanican Jerusalén. Ixyujāchi
de nac a'kapūn a'nlhā Dios hui'lacha'. 11 Lā' huan
cā'lacchicni' ī'xkaka con huan ī'xkakana' Dios. I'xkaka
hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej xatapala, hua'chi
lakatin chihuix a'ntū huanican jaspe a'ntū stala'nka' lā'
a'ntū xkaka. 12 Ixlīmakka'tla' huan cā'lacchicni' ixyā
lakatin taxaka lej tālhmā'n. Lā' ixka'lhī lakacāujtu' xam-
ākalhcha. Lā' kalhacāujtu' ángeles cālīmāmacū'ca huan
tamā'na mākalhcha. Lā' huan nac mākalhcha ixcāt-
zo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' ixo'kxa'n Is-
rael. 13 Ixtayāna' lakatu'tun mākalhcha lakpātunu',
lakatu'tun na ixtankēn, lā' nac norte lakatu'tun, lā' nac
sur lakatu'tun, lā' nā lakatu'tun a'nlhā tā'cnū huan
chi'chini'. 14 Huan xacimiento de huan taxaka lakacāuj-
tu' chihuix. Lā' huan nac chihuixni' ixcātzo'kcanī't ix-
tacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' apóstoles, ixla' huan
a'ntī huanican Cordero.
15 Huan ángel a'ntī ixquintā'chihuīna'nī't ixlē'mā' kan-
tin hua'chi a'ctzina'j qui'hui' de oro. Con huanmā' ix-
pūlaclhcālh huan cā'lacchicni', lā' huan xamākalhcha
lā' huan taxaka. 16 Huan cā'lacchicni' tā'ti'jua' ixuanī't.
Chu a'cxtim ixlīlhmā'n lā' ixlīpēka'tla'. Huan ángel
lhcālh huan cā'lacchicni' con huan ixqui'hui' de oro. Lā'
ixlīhuāk lhcākō'lh lā' chā'lh lakatu' mil ā'lakatu' ciento
kilómetros de ixlīlhmā'n, chu a'cxtim ixlīpēka'tla' lā'
ixlītālhmā'n. 17 Lā' huan ángel lhcālh huan taxaka chu
a'nchī hua'chi talaclhcāna'n huan chi'xcuhuī'n. Lā'
ixlītālhmā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.
18 Lā' huan taxaka ixlītlahuacanī't huan chihuix de
jaspe. Lā' huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka'
hua'chi vidrio. 19 Lā' huan xacimiento de huan taxaka
lej tzēhuanī't ixuanī't como ixlītlahuacanī't de tāpāl-
hūhua' chihuix a'ntū lej xatapala. Huan xapū'la chihuix
de huan xacimiento, xla' de jaspe. Lā' ixlīlakatu' chi-
huix de zafiro, lā' ixlīlakatu'tun de ágata, lā' ixlīlakatā'ti'
de esmeralda. 20 Lā' huan ixlīlakaquitzis chihuix de
ónice, lā' huan ixlīlakachāxan de cornalina, lā' huan
ixlīlakatojon de crisólito, lā' ixlīlakatzeyan de berilo, lā'
huan ixlīlakana'jās de topacio, lā' huan ixlīlakacāuj de
crisoprasa, lā' huan ixlīlakacāujtin de jacinto, lā' huan
ixlīlakacāujtu' de amatista. 21 Huan lakacāujtu'
mākalhcha xla' lakacāujtu' chihuixni' a'ntū cāhuanican
perlas. Lakatunu' mākalhcha ixtlahuacanī't de
lakatunu' perla. Lā' huan xatej de huan cā'lacchicni'
huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio.
22 Tū' iclaktzī'lh nīn lakatin lītokpān nac huan cā'lac-
chicni', como na ixlīhuāk huan cā'lacchicni' huī' Dios
a'ntī ka'lhīkō' līmāpa'ksīn lā' nā a'ntza' huī' huan
Cordero. 23 A'ntza' tū' tasqui'nī que huan chi'chini' nīn
huan mālhcuyu' natamāxkakēni'n huan nac cā'lacchic-
ni'. Huan cā'lacchicni' māxkakē huan ī'xkakana' Dios lā'
nā ī'xkakana' huan Cordero. 24 Lā' huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj nacāmāxkakē ī'xkakana'
Dios. Lā' huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj na-
talīmin ixlīricoca'n nac huā'mā' cā'lacchicni'. Lā'
natamālacnūni' Dios. 25 Lā' huan xamākalhcha huan
cā'lacchicni' natatalaquī'tāya tintacuj. Lā' tū' maktin
caticāmālacchōca como a'ntza' tū' cati'a'nalh tzī'sa.
26 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natalīmin nac huanmā'
cā'lacchicni' ixlīhuāk a'ntūn taka'lhī a'ntū lej xatapala.
27 Lā' tū' catitanūlh nac huan cā'lacchicni' a'ntūn
ko'hua'jua'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntīn tatlahua a'ntū lej
līmāxana'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntīn tahuan tā'ksa'nīn.
Natatanū nac huan cā'lacchicni' xmān a'ntīn cāt-
zo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro huan Cordero
a'nlhān cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xas-
āsti' ixquilhtamacujca'n.
22 Lā' ā'calīstān huan ángel quimāsu'ni'lh kantin
pūxka a'ntū lej stala'nka'. Lā' huan xaxcān de
huā'mā' pūxka ū'tza' a'ntū māstā' huan xasāsti' quilh-
tamacuj. Huan pūxka ixtaxtumā' de na ixpūmāpa'ksīn-
ca'n Dios lā' huan Cordero. 2 Lā' huan pūxka ixtētaxtu
na ixpu'nan de huan ixtej huan cā'lacchicni'. Lā' na ix-
quilhtūnī'n huan pūxka ixtayāna' huan qui'hui' a'ntū
tamāstā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan tamā'na qui'hui'
tamāstā' ixtō'ca't makcāujtu' nac lakatin cā'ta. Tō'ca' ix-
tō'ca't lakatunu' mālhcuyu'. Lā' xachi'tin de huanmā'na
qui'hui' tzey para cālīmātzeyīcan huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac quilhtamacuj. 3 Tū' cati'a'nalh a'ntza' a'ntū
ko'hua'jua' como a'ntza' huī' huan ixpūmāpa'ksīnca'n
Dios lā' huan Cordero. Lā' natamācā'tanī Dios a'ntīn
tatā'tapa'ksī. 4 Lā' calacan natalaktzī'n Dios. Lā' nacālī-
tankātzo'kcan ixtacuīni' Dios na ixtankānca'n a'ntīn
tatā'tapa'ksī. 5 Lā' nac huā'mā' cā'lacchicni' tū'
cati'a'nalh tzī'sa. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan
pūmaksko. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan chi'chi-
ni'. Huan Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ix-
tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n para pō'ktu.

Palaj namimpala Jesucristo

6 A'calīstān huan ángel quihuanilh:
—Huā' tamā'na tachihuīn lej lacstu'ncua'. Lā' tzē
cākalhlaka'ī'can. Huan Māpa'ksīni' Dios ixcāmāpuhuanī

ixa'cta'sana'nī'n a'ntū natahuan. Lā' xla' macaminī't
huan ixángel para nacāmāsu'ni' a'ntīn tatapa'ksī con
Dios a'ntūn palaj napātle'ke.
7 Lā' Jesús hualh:
—Palaj na'icmin.
Līpāxūj a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huan tachihuīn a'ntūn
tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yu a'ntū napā-
tle'ke.
8 Quit, Juan, ickaxmatnī't lā' iclaktzī'nī't ixlīhuāk
huā'mā'. Lā' a'xni'ca' xa'ickaxmatkō'nī't lā' xa'iclak-
tzī'nkō'nī't, ictatzokostani'lh huan ángel a'ntī ixquimā-
su'ni'nī't huā'mā'. 9 Lā' xla' quihuanilh:
—Tū' chuntza' catla'hua'. Tū' caquintatzokostani'. Nā
quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi mi-
natā'timīn a'ntī ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' ixlīhuākca'n
a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' li-
bro. Xmān Dios natatzokostani'ya'.
10 Lā' nā quihuanilh:
—Tū' tzē'k catica'tzi huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni'
nac huā'mā' libro lā' a'ntūn tahuan a'ntū napātle'ke,
como palaj natlōkentaxtūcan chuntza' hua'chi tat-
zo'kni'. 11 A'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, catatlahualh-
cus. Lā' a'ntīn tapuhuan a'ntūn tū' tzey, catapuhualh-
cus chuntza'. Lā' a'ntīn lactzey, pō'ktu catatlahualh
a'ntūn tzey. Lā' a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios, pō'ktu
cata'a'kahuāna'ni'lh.
12 Lā' nā Jesús huampā:
—Palaj na'icmin. Na'iclīmin a'ntū na'iccālīmāpala
chā'tunu'. Na'iccāmāpala a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey
lā' nā a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey. 13 Quit huan
Xapū'la lā' huan A'xmān, hua'chi huan letra A a'ntū
lītzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū
ixlī'a'ksputni'. Quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tatzuculh
ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' natasputkō'
ixlīhuāk.
14 Līpāxūj a'ntīn cāmāsputūnu'ni'canī'ttza' ixtala-
clē'i'ca'n. Lā' ū'tza' tzē natalīhua' huan xatō'ca't de
huan qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' nā
tzē natatanū nac huan cā'lacchicni'. 15 Tū' cāmakxtek-
can natatanū nac cā'lacchicni' a'ntīn tū' takalhla-
ka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios. Tū' catitatanūlh huan
tlahuāna'nī'n, lā' nīn a'ntīn tatlahua talākalhī'n, lā' nīn
a'ntīn tamaknīni'n, lā' nīn a'ntīn tataquilhpūtani' huan
ídolos, lā' nīn a'ntīn ta'a'kxokonu'n como lej talakatī
tahuan a'ntūn tū' stu'ncua'.
16 Lā' Jesús huampā:
—Quit, Jesús, icmacā'nī't qui'ángel. Xla'
nacāhuaniyāni' ixlīhuāk huā'mā' hui'xina'n a'ntīn
tapa'ksīyā'tit con Dios na ixlīhuāk cā'lacchicni'. Quit
huan ī'xū'yātā'nat huan rey David. Quit huan Mātun-
cuīnī' Sta'cu a'ntū lej xkaka —hualh Jesús.
17 Huan Espíritu Santo lā' huan ixtasqui'ni' huan
Cordero, xlaca'n tahuan:
—Cata'ntit.
Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata catahualh:
—Cata'ntit.
Lā' cataminkō'lh ixlīhuākca'n a'ntīn takalhpūtī, lā'
catahua'lh huan xcān a'ntū māstā' xasāsti' quilhta-
macuj. Māstā'can hua'chi lē'ksajna' para a'ntīn tamakl-
htīni'ncu'tun.
18 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata huan ixtachihuīn
huā'mā' libro a'nlhān tatzo'kni' a'ntū napātle'ke, ic-
cāhuani: Palh catīhuā mālhmā'nī huā'mā' tachihuīn,
Dios namāpātīnī. Napātī huan lakuat a'ntūn tatzo'kni'
nac huā'mā' libro. 19 Lā' palh catīhuā namāpānū mac-
sti'na'j huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' li-
bro, Dios tū' catimakxtekli nahua' huan ixtō'ca't huan
qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios tū'
catimakxtekli natanū huan nac xatasicua'lanālīn cā'lac-
chicni' a'ntūn tzo'kcanī't nac huā'mā' libro.
20 Lā' a'ntī huan huā' tamā'na tachihuīn, xla' huan:
—Stu'ncua'. Quit palaj na'icmin.
Chuntza' calalh. Cata't quiMāpa'ksīni' Jesús.
21 Lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.